Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Biblia Hebraica

Majus, Johann Heinrich

Francofurti ad Moenum, 1716

Hagiographa

urn:nbn:de:bsz:31-295282

Visual Library

כתובים
HAGIOGRAPHA,

PSALMI	תהלים
PROVERBIA	משלי
JOB	איוב
CANT. CANTIC.	שיר השירים
RUTH	רות
THRENI	איכה
ECCLESIASTES	קהלת
ESTHER	אסתר
DANIEL	דניאל
EZRA	עזרא
NEHEMIA	נחמיה
CHRONIC.	דברי הימים

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Psalmus I.

v. 1.) Beatitudines viri, qui non ābulavit in consilio impiorū, et in via peccatorum non stetit, et in consessu derisorū non sedit.
2.) Quinimo (sed) in lege Domini voluntas eius, et in lege ejus meditabitur die ac nocte.
3.) et erit sicut arbor plantata ad rivos aquarū, quae fructum suum dabit in tempore suo, et folium ejus non decidet: et omne qd faciet, prosperabit.
4.) Non sic impii, quinimo (sed) sicut gluma, quam dispellit eam ventus.
5.) propterea non consistent impii in judicio: neq; peccatores in coetu justorum.
6.) quoniam sciens (est) Dominus viam justarū: sed via impiorū peribit.

Ps. II.

v. 6.) et ego constitui regem meū super Sion montem sanctitatis meae.
7.) narrabo ad decretum, Dominus dixit ad me: Filius meus tu es. Ego hodie genui te.

v. 11. Servite Domino in timore, et exultate in tremore.

Ps. III.

v. 4.) et tu Domine clypeus (es) pro me: gloria mea et exaltans caput meum.

LIBER PSALMORUM,

Græc. ΨΑΛΜΟΙ, Item

ΨΑΛΤΗΡΙΟΝ. Hebr. תהלים

PSALMUS I. א

Piorum & impiorum sors, indoles & exitus contraria.

א אַשְׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר׀ לֹא הָלַךְ בַּעֲצַת רְשָׁעִים וּבְדֶרֶךְ
חַטָּאִים לֹא עָמָד וּבְמוֹשַׁב לֵצִים לֹא יָשָׁב׃
2 כִּי׀ אִם־בְּתוֹרַת יְהוָה חֶפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה׃
3 וְהָיָה כְּעֵץ שָׁתוּל עַל־פַּלְגֵי־מָיִם אֲשֶׁר פִּרְיוֹ יִתֵּן בְּעִתּוֹ
וְעָלֵהוּ לֹא־יִבּוֹל וְכֹל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה יַצְלִיחַ׃ לֹא־כֵן
4 הָרְשָׁעִים כִּי אִם־כַּמֹּץ אֲשֶׁר־תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ׃ עַל־כֵּן׀ לֹא־
ה יָקֻמוּ רְשָׁעִים בַּמִּשְׁפָּט וְחַטָּאִים בַּעֲדַת צַדִּיקִים׃ כִּי־
6 יוֹדֵעַ יְהוָה דֶּרֶךְ צַדִּיקִים וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃

Pſal. II. Vani impiorum motus contra Chriſtum eiusque regnum.

ב 2 לָמָּה רָגְשׁוּ גוֹיִם וּלְאֻמִּים יֶהְגּוּ־רִיק׃ יִתְיַצְּבוּ׀ א
מַלְכֵי־אֶרֶץ וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ־יָחַד עַל־יְהוָה וְעַל־מְשִׁיחוֹ׃
3 נְנַתְּקָה אֶת־מוֹסְרוֹתֵימוֹ וְנַשְׁלִיכָה מִמֶּנּוּ עֲבֹתֵימוֹ׃ יוֹשֵׁב
4 בַּשָּׁמַיִם יִשְׂחָק אֲדֹנָי יִלְעַג־לָמוֹ׃ אָז יְדַבֵּר אֵלֵימוֹ בְאַפּוֹ ה
וּבַחֲרוֹנוֹ יְבַהֲלֵמוֹ׃ וַאֲנִי נָסַכְתִּי מַלְכִּי עַל־צִיּוֹן הַר־ 6
קָדְשִׁי׃ אֲסַפְּרָה אֶל־חֹק יְהוָה אָמַר אֵלַי בְּנִי אַתָּה אֲנִי 7
הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ׃ שְׁאַל מִמֶּנִּי וְאֶתְּנָה גוֹיִם נַחֲלָתֶךָ וַאֲחֻזָּתְךָ 8
אַפְסֵי־אָרֶץ׃ תְּרֹעֵם בְּשֵׁבֶט בַּרְזֶל כִּכְלִי יוֹצֵר תְּנַפְּצֵם׃ 9
וְעַתָּה מְלָכִים הַשְׂכִּילוּ הִוָּסְרוּ שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃ עִבְדוּ אֶת־ יא
יְהוָה בְּיִרְאָה וְגִילוּ בִּרְעָדָה׃ נַשְּׁקוּ־בַר פֶּן־יֶאֱנַף׀ יב
וְתֹאבְדוּ דֶּרֶךְ כִּי־יִבְעַר כִּמְעַט אַפּוֹ אַשְׁרֵי כָּל־חוֹסֵי בוֹ׃

Pſal. III. Dauid hoſtibus cinctus, Dei ope ſaluteque fretus ac lætus, typum refert Chriſti in ſtatu exiſanit. & exaltat.

ג 2 מִזְמוֹר לְדָוִד בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי אַבְשָׁלוֹם בְּנוֹ׃ א
3 יְהוָה מָה־רַבּוּ צָרָי רַבִּים קָמִים עָלָי׃ רַבִּים אֹמְרִים 2
4 לְנַפְשִׁי אֵין יְשׁוּעָתָה לוֹ בֵאלֹהִים סֶלָה׃ וְאַתָּה יְהוָה מָגֵן
בַּעֲדִי כְּבוֹדִי וּמֵרִים רֹאשִׁי׃ קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶקְרָא וַיַּעֲנֵנִי ה

מהר

פתח באתנח .v.7

6 מֵהַר קָדְשׁוֹ סֶלָה׃ אֲנִי שָׁכַבְתִּי וְאִישָׁנָה הֱקִיצוֹתִי כִּי 6 ego accubui et dormivi: evigilavi / etiam / quia Dominus sustentavit me.
7 יְהוָה יִסְמְכֵנִי׃ לֹא־אִירָא מֵרִבְבוֹת עָם אֲשֶׁר סָבִיב שָׁתוּ 7 non timebo a decem millibus populi: qui circumquaque posuerunt se contra me.
8 עָלָי׃ קוּמָה יְהוָה הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהַי כִּי־הִכִּיתָ אֶת־כָּל־ 8 Domine / et / Salva: Super populum / et / benedictio tua: Selah.
9 אֹיְבַי לֶחִי שִׁנֵּי רְשָׁעִים שִׁבַּרְתָּ׃ לַיהוָה הַיְשׁוּעָה עַל־

Psal. IV. Spes piorum in Deo Justitiæ, mirabiliter suos ducente, ac liberante; idololatrasque destruente.

א עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶלָה׃ ד לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מִזְמוֹר
2 לְדָוִד׃ בְּקָרְאִי עֲנֵנִי׀ אֱלֹהֵי צִדְקִי בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִי חָנֵּנִי
3 וּשְׁמַע תְּפִלָּתִי׃ בְּנֵי־אִישׁ עַד־מָה כְּבוֹדִי לִכְלִמָּה׃
4 תְּאֹהֲבוּן רִיק תְּבַקְשׁוּ כָזָב סֶלָה׃ וּדְעוּ כִּי־הִפְלָה יְהוָה 4 et Scitote quod segregavit Dominus pium sibi.
ה חָסִיד לוֹ יְהוָה יִשְׁמַע בְּקָרְאִי אֵלָיו׃ רְגְזוּ וְאַל־תֶּחֱטָאוּ
6 אִמְרוּ בִלְבַבְכֶם עַל־מִשְׁכַּבְכֶם וְדֹמּוּ סֶלָה׃ זִבְחוּ זִבְחֵי־
7 צֶדֶק וּבִטְחוּ אֶל־יְהוָה׃ רַבִּים אֹמְרִים מִי־יַרְאֵנוּ טוֹב
8 נְסָה־עָלֵינוּ אוֹר פָּנֶיךָ יְהוָה׃ נָתַתָּה שִׂמְחָה בְלִבִּי מֵעֵת
9 דְּגָנָם וְתִירוֹשָׁם רָבּוּ׃ בְּשָׁלוֹם יַחְדָּו אֶשְׁכְּבָה וְאִישָׁן כִּי־ 9 in pace pariter accubabo et dormiam; quia tu Domine
א אַתָּה יְהוָה לְבָדָד לָבֶטַח תּוֹשִׁיבֵנִי׃ ה לַמְנַצֵּחַ Solus, in fiducia habitabo facis me.

Psal. V. Supplex oratio ad supremum Regem, cum rationibus exaudition is, & hostium destructionis.

2 אֶל־הַנְּחִילוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אֲמָרַי הַאֲזִינָה יְהוָה בִּינָה 1 super Nechiloth.
3 הַגִּיגִי׃ הַקְשִׁיבָה לְקוֹל שַׁוְּעִי מַלְכִּי וֵאלֹהָי כִּי אֵלֶיךָ 2 meditationem m. 39:4.
4 אֶתְפַּלָּל׃ יְהוָה בֹּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלִי בֹּקֶר אֶעֱרָךְ־לְךָ 3 clamoris m. Peccatum Deo abominat.
ה וַאֲצַפֶּה׃ כִּי׀ לֹא אֵל־חָפֵץ רֶשַׁע אָתָּה לֹא יְגָרְךָ רָע׃ Nam non es Deus cupiens impietatem tuis; non habitabit tecum malus.
6 לֹא־יִתְיַצְּבוּ הוֹלְלִים לְנֶגֶד עֵינֶיךָ שָׂנֵאתָ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ 2 pro derelinquetur mendacium / vigilem sanguinis et dolis abominabitur Dominus.
7 תְּאַבֵּד דֹּבְרֵי כָזָב אִישׁ־דָּמִים וּמִרְמָה יְתָעֵב יְהוָה׃
8 וַאֲנִי בְּרֹב חַסְדְּךָ אָבוֹא בֵיתֶךָ אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל־
9 קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ׃ יְהוָה נְחֵנִי בְצִדְקָתְךָ לְמַעַן שׁוֹרְרָי
י חֲוַשֶּׁר לְפָנַי דַּרְכֶּךָ׃ כִּי אֵין בְּפִיהוּ נְכוֹנָה קִרְבָּם הַוּוֹת
11 קֶבֶר־פָּתוּחַ גְּרוֹנָם לְשׁוֹנָם יַחֲלִיקוּן׃ הַאֲשִׁימֵם אֱלֹהִים
יִפְּלוּ׀ מִמֹּעֲצוֹתֵיהֶם בְּרֹב פִּשְׁעֵיהֶם הַדִּיחֵמוֹ כִּי־מָרוּ בָךְ׃
12 וְיִשְׂמְחוּ כָל־חוֹסֵי בָךְ לְעוֹלָם יְרַנֵּנוּ וְתָסֵךְ עֲלֵימוֹ וְיַעֲלְזוּ
13 בְךָ אֹהֲבֵי שְׁמֶךָ׃ כִּי־אַתָּה תְּבָרֵךְ צַדִּיק יְהוָה כַּצִּנָּה

Psal. VI. Humilis peccatorum ac

א רָצוֹן תַּעְטְרֶנּוּ׃ ו לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת עַל־
השמינית

13 quia Tu benedices justo: Domine velut scuto, benevolentia coronabis eum.
Victori (maccentori) in Neginoth (in pulsantibus instrumentis) super octavam canticum Davidis.

ישר ק׳ v.9. פתח באתנח v.5. פתח בסוף III.8.

2.) Domine, ne in furore tuo arguas me; neq; in aestu tuo corripias me.
3.) miserere mei Domine, quoniam debilis ego (sum): Sana me Domine quoniam territa sunt ossa mea.
4.) et anima mea territa ū valde: et Tu Domine vsq; quo?
5.) Revertere Domine, eripe animam meam: Serua me propter misericordiam tuam.
6.) quoniam non in morte memoria tui: in Sepulchro quis confitebitur tibi?
7.) defatigatus fui in gemitu meo: natare faciam in omni nocte lectum meū: in lachryma mea stratum meū humectabo.
8.) erosus est prae moerore invetere oculus meus: conser ravit, nuit in (propter) omnes Job. 21: angustiores meos. 7.
9.) recedite a me omnes operantes iniquitatem, quoniam audivit Dominus vocem fletus mei? Hab.
10.) audivit Dominus deprecationem meam: Dominus orationem meam accipiet.
11.) Pudefient et terrebuntur valde omnes inimici mei: Vertentur, pudefient subito.

Probans(es) corda et renes o Deus juste!
11.) Clypeus meus (est) super Deum, Servantem (qui servat) rectas corde.
12.) Deus est Iudex justus et Deus indignans in omni die.
13.) Si non conversus fuerit, gladium suum acuet, arcum suum tetendit, et paravit illum.
14.) et sibi praeparavit vasa mortis, sagittas suas in persecutores (mei) operabitur.

הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד׃ יְהוָה אַל־בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנִי וְאַל־ 2
בַּחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי׃ חָנֵּנִי יְהוָה כִּי אֻמְלַל אָנִי רְפָאֵנִי 3
יְהוָה כִּי נִבְהֲלוּ עֲצָמָי׃ וְנַפְשִׁי נִבְהֲלָה מְאֹד וְאַתָּ יְהוָה 4
עַד־מָתָי׃ שׁוּבָה יְהוָה חַלְּצָה נַפְשִׁי הוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן ה
חַסְדֶּךָ׃ כִּי אֵין בַּמָּוֶת זִכְרֶךָ בִּשְׁאוֹל מִי יוֹדֶה־לָּךְ׃ יָגַעְתִּי ו 6.
בְּאַנְחָתִי אַשְׂחֶה בְכָל־לַיְלָה מִטָּתִי בְּדִמְעָתִי עַרְשִׂי
אַמְסֶה׃ עָשְׁשָׁה מִכַּעַס עֵינִי עָתְקָה בְּכָל־צוֹרְרָי׃ סוּרוּ 8.
מִמֶּנִּי כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן כִּי־שָׁמַע יְהוָה קוֹל בִּכְיִי׃ שָׁמַע י
יְהוָה תְּחִנָּתִי יְהוָה תְּפִלָּתִי יִקָּח׃ יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ מְאֹד 1
כָּל־אֹיְבָי יָשֻׁבוּ יֵבֹשׁוּ רָגַע׃ ז שִׁגָּיוֹן לְדָוִד א
אֲשֶׁר־שָׁר לַיהוָה עַל־דִּבְרֵי־כוּשׁ בֶּן־יְמִינִי׃ יְהוָה אֱלֹהַי 2
בְּךָ חָסִיתִי הוֹשִׁיעֵנִי מִכָּל־רֹדְפַי וְהַצִּילֵנִי׃ פֶּן־יִטְרֹף 3
כְּאַרְיֵה נַפְשִׁי פֹּרֵק וְאֵין מַצִּיל׃ יְהוָה אֱלֹהַי אִם־עָשִׂיתִי 4
זֹאת אִם־יֶשׁ־עָוֶל בְּכַפָּי׃ אִם־גָּמַלְתִּי שֹׁלְמִי רָע וָאֲחַלְּצָה ה
צוֹרְרִי רֵיקָם׃ יִרַדֹּף אוֹיֵב ו נַפְשִׁי וְיַשֵּׂג וְיִרְמֹס לָאָרֶץ חַיָּי 6
וּכְבוֹדִי ו לֶעָפָר יַשְׁכֵּן סֶלָה׃ קוּמָה יְהוָה ו בְּאַפֶּךָ 7
הֻנָּשֵׂא בְּעַבְרוֹת צוֹרְרָי וְעוּרָה אֵלַי מִשְׁפָּט צִוִּיתָ׃
וַעֲדַת לְאֻמִּים תְּסוֹבְבֶךָ וְעָלֶיהָ לַמָּרוֹם שׁוּבָה׃ יְהוָה יָדִין 8. 9
עַמִּים שָׁפְטֵנִי יְהוָה כְּצִדְקִי וּכְתֻמִּי עָלָי׃ יִגְמַר־נָא רַע ו י
רְשָׁעִים וּתְכוֹנֵן צַדִּיק וּבֹחֵן לִבּוֹת וּכְלָיוֹת אֱלֹהִים צַדִּיק׃
מָגִנִּי עַל־אֱלֹהִים מוֹשִׁיעַ יִשְׁרֵי־לֵב׃ אֱלֹהִים שׁוֹפֵט צַדִּיק 11 12
וְאֵל זֹעֵם בְּכָל־יוֹם׃ אִם־לֹא יָשׁוּב חַרְבּוֹ יִלְטוֹשׁ קַשְׁתּוֹ 13
דָּרַךְ וַיְכוֹנְנֶהָ׃ וְלוֹ הֵכִין כְּלֵי־מָוֶת חִצָּיו לְדֹלְקִים יִפְעָל׃ 14
הִנֵּה יְחַבֶּל־אָוֶן וְהָרָה עָמָל וְיָלַד שָׁקֶר׃ בּוֹר כָּרָה טו 16
וַיַּחְפְּרֵהוּ וַיִּפֹּל בְּשַׁחַת יִפְעָל׃ יָשׁוּב עֲמָלוֹ בְרֹאשׁוֹ וְעַל 17
קָדְקֳדוֹ חֲמָסוֹ יֵרֵד׃ אוֹדֶה יְהוָה כְּצִדְקוֹ וַאֲזַמְּרָה שֵׁם־ 18
יְהוָה עֶלְיוֹן׃ ח לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית א
מִזְמוֹר לְדָוִד׃ יְהוָה אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ 2

irae Dei deprecatio, & triumphus fidei.

Psal. VII. Dauid petit liberationem ab hostibus, ob suam innocentiam, Deique iudicium & iustitiam: hoc futurum praeuidet ac celebrat.

Psal. VIII. Magnificum Christi nomen

אשר Kkkkkk יייייי

v. 4. ואתה ק

celebratur, eiusque status humiliationis & exaltat. indicatus.

3 אֲשֶׁר תְּנָה הוֹדְךָ עַל־הַשָּׁמָיִם׃ מִפִּי עוֹלְלִים וְיוֹנְקִים
4 יִסַּדְתָּ עֹז לְמַעַן צוֹרְרֶיךָ לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם׃ כִּי־
אֶרְאֶה שָׁמֶיךָ מַעֲשֵׂי אֶצְבְּעֹתֶיךָ יָרֵחַ וְכוֹכָבִים אֲשֶׁר
5 כּוֹנָנְתָּה׃ מָה־אֱנוֹשׁ כִּי־תִזְכְּרֶנּוּ וּבֶן־אָדָם כִּי תִפְקְדֶנּוּ׃
6 וַתְּחַסְּרֵהוּ מְעַט מֵאֱלֹהִים וְכָבוֹד וְהָדָר תְּעַטְּרֵהוּ׃
8 תַּמְשִׁילֵהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ כֹּל שַׁתָּה תַחַת־רַגְלָיו׃ צֹנֶה
9 וַאֲלָפִים כֻּלָּם וְגַם בַּהֲמוֹת שָׂדָי׃ צִפּוֹר שָׁמַיִם וְדְגֵי הַיָּם
י עֹבֵר אָרְחוֹת יַמִּים׃ יְהוָה אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־

Psal. IX. Occasione victoriæ contra Goliath Davidi victoriam Christi contra Satanam & Antichristum exprimit & celebrat.

א הָאָרֶץ׃ ט לַמְנַצֵּחַ עַל־מוּת לַבֵּן מִזְמוֹר
2 לְדָוִד׃ אוֹדֶה יְהוָה בְּכָל־לִבִּי אֲסַפְּרָה כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ׃
4 3 אֶשְׂמְחָה וְאֶעְלְצָה בָךְ אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ עֶלְיוֹן׃ בְּשׁוּב־אוֹיְבַי
ה אָחוֹר יִכָּשְׁלוּ וְיֹאבְדוּ מִפָּנֶיךָ׃ כִּי־עָשִׂיתָ מִשְׁפָּטִי וְדִינִי
6 יָשַׁבְתָּ לְכִסֵּא שׁוֹפֵט צֶדֶק׃ גָּעַרְתָּ גּוֹיִם אִבַּדְתָּ רָשָׁע שְׁמָם
7 מָחִית לָעוֹלָם וָעֶד׃ הָאוֹיֵב תַּמּוּ חֳרָבוֹת לָנֶצַח וְעָרִים
8 נָתַשְׁתָּ אָבַד זִכְרָם הֵמָּה׃ וַיהוָה לְעוֹלָם יֵשֵׁב כּוֹנֵן
9 לַמִּשְׁפָּט כִּסְאוֹ׃ וְהוּא יִשְׁפֹּט תֵּבֵל בְּצֶדֶק יָדִין לְאֻמִּים
ב בְּמֵישָׁרִים׃ וַיְהִי יְהוָה מִשְׂגָּב לַדָּךְ מִשְׂגָּב לְעִתּוֹת
11 בַּצָּרָה׃ וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא־עָזַבְתָּ דֹרְשֶׁיךָ
12 יְהוָה׃ זַמְּרוּ לַיהוָה יֹשֵׁב צִיּוֹן הַגִּידוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו׃
13 כִּי־דֹרֵשׁ דָּמִים אוֹתָם זָכָר לֹא שָׁכַח צַעֲקַת עֲנִיִּים׃
14 חָנְנֵנִי יְהוָה רְאֵה עָנְיִי מְשֹׂנְאָי מְרוֹמְמִי מִשַּׁעֲרֵי־מָוֶת׃
טו לְמַעַן אֲסַפְּרָה כָּל־תְּהִלָּתֶיךָ בְּשַׁעֲרֵי בַת־צִיּוֹן אָגִילָה
16 בִּישׁוּעָתֶךָ׃ טָבְעוּ גוֹיִם בְּשַׁחַת עָשׂוּ בְּרֶשֶׁת זוּ טָמָנוּ
17 נִלְכְּדָה רַגְלָם׃ נוֹדַע יְהוָה מִשְׁפָּט עָשָׂה בְּפֹעַל כַּפָּיו
18 נוֹקֵשׁ רָשָׁע הִגָּיוֹן סֶלָה׃ יָשׁוּבוּ רְשָׁעִים לִשְׁאוֹלָה כָּל־
19 גּוֹיִם שְׁכֵחֵי אֱלֹהִים׃ כִּי לֹא לָנֶצַח יִשָּׁכַח אֶבְיוֹן תִּקְוַת
כ עֲנִיִּים תֹּאבַד לָעַד׃ קוּמָה יְהוָה אַל־יָעֹז אֱנוֹשׁ יִשָּׁפְטוּ
21 גּוֹיִם עַל־פָּנֶיךָ׃ שִׁיתָה יְהוָה מוֹרָה לָהֶם יֵדְעוּ גוֹיִם

ה׳ במקום א׳ v.21. עניים ק׳ v.19. ענוים ק׳ v.13.

אֱנוֹשׁ הֻמָּה סֶלָה׃ י לָמָּה יְהוָה תַּעֲמֹד א Psal. X. Ecclesiaiugo Antichristi pressa, Christum compellat, eiusque opem expetit.
בְּרָחֳק תַּעְלִים לְעִתּוֹת בַּצָּרָה׃ בְּגַאֲוַת רָשָׁע יִדְלַק 2
עָנִי יִתְפָּשׂוּ׀ בְּמִזִּמּוֹת זוּ חָשָׁבוּ׃ כִּי־הֻלַּל רָשָׁע עַל־תַּאֲוַת 3
נַפְשׁוֹ וּבֹצֵעַ בֵּרַךְ נִאֵץ׀ יְהוָה׃ רָשָׁע כְּגֹבַהּ אַפּוֹ בַּל־ 4
יִדְרֹשׁ אֵין אֱלֹהִים כָּל־מְזִמּוֹתָיו׃ יָחִילוּ דְרָכָיו׀ בְּכָל־ ה
עֵת מָרוֹם מִשְׁפָּטֶיךָ מִנֶּגְדּוֹ כָּל־צוֹרְרָיו יָפִיחַ בָּהֶם׃ אָמַר 6
בְּלִבּוֹ בַּל־אֶמּוֹט לְדֹר וָדֹר אֲשֶׁר לֹא־בְרָע׃ אָלָה׀ פִּיהוּ 7
מָלֵא וּמִרְמוֹת וָתֹךְ תַּחַת לְשׁוֹנוֹ עָמָל וָאָוֶן׃ יֵשֶׁב׀ 8
בְּמַאְרַב חֲצֵרִים בַּמִּסְתָּרִים יַהַרֹג נָקִי עֵינָיו לְחֶלְכָּדִי
יִצְפֹּנוּ׃ יֶאֱרֹב בַּמִּסְתָּר׀ כְּאַרְיֵה בְסֻכּוֹ יֶאֱרֹב לַחֲטֹף עָנִי 9
יַחְטֹף עָנִי בְּמָשְׁכוֹ בְרִשְׁתּוֹ׃ יִדְכֶּה יָשַׁח וְנָפַל בַּעֲצוּמָיו י
חֶלְכָּאִים׃ אָמַר בְּלִבּוֹ שָׁכַח אֵל הִסְתִּיר פָּנָיו בַּל־רָאָה 11
לָנֶצַח׃ קוּמָה יְהוָה אֵל נְשָׂא יָדֶךָ אַל־תִּשְׁכַּח עֲנָיִים׃ 12
עַל־מֶה׀ נִאַץ רָשָׁע׀ אֱלֹהִים אָמַר בְּלִבּוֹ לֹא תִדְרֹשׁ׃ 13
רָאִתָּה כִּי־אַתָּה׀ עָמָל וְכַעַס תַּבִּיט לָתֵת בְּיָדֶךָ עָלֶיךָ 14
יַעְזֹב חֶלְכָה יָתוֹם אַתָּה׀ הָיִיתָ עוֹזֵר׃ שְׁבֹר זְרוֹעַ רָשָׁע טו
וָרָע תִּדְרוֹשׁ־רִשְׁעוֹ בַל־תִּמְצָא׃ יְהוָה מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד 16
אָבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ׃ תַּאֲוַת עֲנָוִים שָׁמַעְתָּ יְהוָה תָּכִין לִבָּם 17
תַּקְשִׁיב אָזְנֶךָ׃ לִשְׁפֹּט יָתוֹם וְדַךְ בַּל־יוֹסִיף עוֹד לַעֲרֹץ 18
אֱנוֹשׁ מִן־הָאָרֶץ׃ יא לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד בַּיהוָה׀ א Psal. XI. Querela de seductione & persecutione Eccles. per Antichristum, praedicto de huius iudicio.
חָסִיתִי אֵיךְ תֹּאמְרוּ לְנַפְשִׁי נוּדִי׀ הַרְכֶם צִפּוֹר׃ כִּי הִנֵּה 2
הָרְשָׁעִים יִדְרְכוּן קֶשֶׁת כּוֹנְנוּ חִצָּם עַל־יֶתֶר לִירוֹת בְּמוֹ־
אֹפֶל לְיִשְׁרֵי־לֵב׃ כִּי הַשָּׁתוֹת יֲהֻרָסוּן צַדִּיק מַה־פָּעָל׃ 3
יְהוָה׀ בְּהֵיכַל קָדְשׁוֹ יְהוָה בַּשָּׁמַיִם כִּסְאוֹ עֵינָיו יֶחֱזוּ 4
עַפְעַפָּיו יִבְחֲנוּ בְנֵי אָדָם׃ יְהוָה צַדִּיק יִבְחָן וְרָשָׁע וְאֹהֵב ה
חָמָס שָׂנְאָה נַפְשׁוֹ׃ יַמְטֵר עַל־רְשָׁעִים פַּחִים אֵשׁ וְגָפְרִית
וְרוּחַ זְלָעָפוֹת מְנָת כּוֹסָם׃ כִּי־צַדִּיק יְהוָה צְדָקוֹת אָהֵב 7
יָשָׁר יֶחֱזוּ פָנִימוֹ׃ יב לַמְנַצֵּחַ עַל־הַשְּׁמִינִית א Psal. XII. Idem argumentum ac prioris Psalmi.

14) Vidisti vbique; nam tu laborem et indignationem respicis, ad dandum in manu tua; superte relinquit pauper: pupillo tu fuisti adjutor.

17) Desiderium humilium audivisti Domine: dirige cor eorum, inclinesque faciem auram tuam

18) ad judicandos pupillos, et humiliandum ne addat vltra ad conculcandum (miserum) hominem de terra.

2) Quoniam fundamenta destruentur: justus quid operatus est? Fundamenta, Iesa. 19: 10.

6) Pluet super impios laqueos, ignem et sulphur, et spiritum procellarum, partem calicis eorum.

X. 5. דרכיו ק׳ v. 10. ידכה ק׳ ibid. חל כאים ק׳ מלרע & נודי ק׳ v. 1. ענוים ק׳ v. 12.

2 מִזְמוֹר לְדָוִד׃ הוֹשִׁיעָה יְהוָה כִּי־גָמַר חָסִיד כִּי־פַסּוּ † defecerunt.
3 אֱמוּנִים מִבְּנֵי אָדָם׃ שָׁוְא יְדַבְּרוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ שְׂפַת
4 חֲלָקוֹת בְּלֵב וָלֵב יְדַבֵּרוּ׃ יַכְרֵת יְהוָה כָּל־שִׂפְתֵי
ה חֲלָקוֹת לָשׁוֹן מְדַבֶּרֶת גְּדֹלוֹת׃ אֲשֶׁר אָמְרוּ לִלְשֹׁנֵנוּ
6 נַגְבִּיר שְׂפָתֵינוּ אִתָּנוּ מִי אָדוֹן לָנוּ׃ מִשֹּׁד עֲנִיִּים מֵאֶנְקַת
אֶבְיוֹנִים עַתָּה אָקוּם יֹאמַר יְהוָה אָשִׁית בְּיֵשַׁע יָפִיחַ לוֹ׃
7 אִמְרוֹת יְהוָה אֲמָרוֹת טְהֹרוֹת כֶּסֶף צָרוּף בַּעֲלִיל לָאָרֶץ † in catino. Eloquia Domini, eloquia munda sunt: argentum conflatum in clibano terrae, fusum septies.
8 מְזֻקָּק שִׁבְעָתָיִם׃ אַתָּה־יְהוָה תִּשְׁמְרֵם תִּצְּרֶנּוּ מִן־הַדּוֹר
9 זוּ לְעוֹלָם׃ סָבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלָּכוּן כְּרֻם זֻלּוּת לִבְנֵי † vilicates.
א 2 אָדָם׃ יג לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ עַד־ Psal. XIII. Querela de dilatione & fiducia de certitudine opis diuinæ.
אָנָה יְהוָה תִּשְׁכָּחֵנִי נֶצַח עַד־אָנָה תַּסְתִּיר אֶת־פָּנֶיךָ
3 מִמֶּנִּי׃ עַד־אָנָה אָשִׁית עֵצוֹת בְּנַפְשִׁי יָגוֹן בִּלְבָבִי יוֹמָם
4 עַד־אָנָה יָרוּם אֹיְבִי עָלָי׃ הַבִּיטָה עֲנֵנִי יְהוָה אֱלֹהָי
ה הָאִירָה עֵינַי פֶּן־אִישַׁן הַמָּוֶת׃ פֶּן־יֹאמַר אֹיְבִי יְכָלְתִּיו צָרַי
6 יָגִילוּ כִּי אֶמּוֹט׃ וַאֲנִי בְּחַסְדְּךָ בָטַחְתִּי יָגֵל לִבִּי Hiphil
בִּישׁוּעָתֶךָ אָשִׁירָה לַיהוָה כִּי גָמַל עָלָי׃ יד
א לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד אָמַר נָבָל בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹהִים הִשְׁחִיתוּ Psal XIV. Vniversalis corruptionis ἀποκατάστασις per Messiam.
חִתְעִיבוּ עֲלִילָה אֵין עֹשֵׂה־טוֹב׃ יְהוָה מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף
עַל־בְּנֵי־אָדָם לִרְאוֹת הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל דֹּרֵשׁ אֶת־אֱלֹהִים׃
3 הַכֹּל סָר יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ אֵין עֹשֵׂה־טוֹב אֵין גַּם־אֶחָד׃
4 הֲלֹא יָדְעוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן אֹכְלֵי עַמִּי אָכְלוּ לֶחֶם יְהוָה
ה לֹא קָרָאוּ׃ שָׁם פָּחֲדוּ פָחַד כִּי־אֱלֹהִים בְּדוֹר צַדִּיק׃
7 עֲצַת־עָנִי תָּבִישׁוּ כִּי יְהוָה מַחְסֵהוּ׃ מִי־יִתֵּן מִצִּיּוֹן
יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְהוָה שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב
א יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל׃ טו מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה מִי־ Psal. XV. Requisita ciuium regni Dei.
2 יָגוּר בְּאָהֳלֶךָ מִי־יִשְׁכֹּן בְּהַר קָדְשֶׁךָ׃ הוֹלֵךְ תָּמִים וּפֹעֵל
3 צֶדֶק וְדֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ׃ לֹא־רָגַל עַל־לְשֹׁנוֹ לֹא־עָשָׂה
4 לְרֵעֵהוּ רָעָה וְחֶרְפָּה לֹא־נָשָׂא עַל־קְרֹבוֹ׃ נִבְזֶה בְּעֵינָיו

נמאס

Omnes peccaverunt.

Dominus de coelo prospexit super filios hominum, vt videat, num sit conficiens aut requirens Deum.

Omnes declinaverunt, simul abominabiles facti sunt: non est qui faciat bonum, non est, vsque unum.

quis dabit ex Zijon salutem Israel? in convertendo Dominus captivitatem populi sui: exultabit Iahacob, laetabitur Israel.

נִמְאָס וְאֶת־יִרְאֵי יְהוָה יְכַבֵּד נִשְׁבַּע לְהָרַע וְלֹא יָמִיר׃
כַּסְפּוֹ׳ לֹא־נָתַן בְּנֶשֶׁךְ וְשֹׁחַד עַל־נָקִי לֹא לָקָח עֹשֵׂה־ה
אֵלֶּה לֹא יִמּוֹט לְעוֹלָם׃ יו מִכְתָּם לְדָוִד א
שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי־חָסִיתִי בָךְ׃ אָמַרְתְּ לַיהוָה אֲדֹנָי אָתָּה 2
טוֹבָתִי בַּל־עָלֶיךָ׃ לִקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ הֵמָּה וְאַדִּירֵי 3
כָּל־חֶפְצִי־בָם׃ יִרְבּוּ עַצְּבוֹתָם אַחֵר מָהָרוּ בַּל־אַסִּיךְ 4
נִסְכֵּיהֶם מִדָּם וּבַל־אֶשָּׂא אֶת־שְׁמוֹתָם עַל־שְׂפָתָי׃ יְהוָה ה
מְנָת־חֶלְקִי וְכוֹסִי אַתָּה תּוֹמִיךְ גּוֹרָלִי׃ חֲבָלִים נָפְלוּ־לִי 6
בַּנְּעִימִים אַף־נַחֲלָת שָׁפְרָה עָלָי׃ אֲבָרֵךְ אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר 7
יְעָצָנִי אַף־לֵילוֹת יִסְּרוּנִי כִלְיוֹתָי׃ שִׁוִּיתִי יְהוָה לְנֶגְדִּי תָמִיד 8
כִּי מִימִינִי בַּל־אֶמּוֹט׃ לָכֵן׳ שָׂמַח לִבִּי וַיָּגֶל כְּבוֹדִי אַף־ 9
בְּשָׂרִי יִשְׁכֹּן לָבֶטַח׃ כִּי׳ לֹא־תַעֲזֹב נַפְשִׁי לִשְׁאוֹל לֹא־ 10
תִתֵּן חֲסִידְיךָ לִרְאוֹת שָׁחַת׃ תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים שֹׂבַע 11
שְׂמָחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח׃ יז
תְּפִלָּה לְדָוִד שִׁמְעָה יְהוָה׳ צֶדֶק הַקְשִׁיבָה רִנָּתִי הַאֲזִינָה א
תְפִלָּתִי בְּלֹא שִׂפְתֵי מִרְמָה׃ מִלְּפָנֶיךָ מִשְׁפָּטִי יֵצֵא עֵינֶיךָ 2
תֶּחֱזֶינָה מֵישָׁרִים׃ בָּחַנְתָּ לִבִּי׳ פָּקַדְתָּ לַיְלָה צְרַפְתַּנִי בַּל־ 3
תִּמְצָא זַמֹּתִי בַּל־יַעֲבָר־פִּי׃ לִפְעֻלּוֹת אָדָם בִּדְבַר שְׂפָתֶיךָ 4
אֲנִי שָׁמַרְתִּי אָרְחוֹת פָּרִיץ׃ תָּמֹךְ אֲשֻׁרַי בְּמַעְגְּלוֹתֶיךָ בַּל־ ה
נָמוֹטוּ פְעָמָי׃ אֲנִי קְרָאתִיךָ כִּי־תַעֲנֵנִי אֵל הַט־אָזְנְךָ לִי 6
שְׁמַע אִמְרָתִי׃ הַפְלֵה חֲסָדֶיךָ מוֹשִׁיעַ חוֹסִים 7
מִמִּתְקוֹמְמִים בִּימִינֶךָ׃ שָׁמְרֵנִי כְּאִישׁוֹן בַּת־עָיִן בְּצֵל 8
כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנִי׃ מִפְּנֵי רְשָׁעִים זוּ שַׁדּוּנִי אֹיְבַי בְּנֶפֶשׁ יַקִּיפוּ 9
עָלָי׃ חֶלְבָּמוֹ סָגְרוּ פִּימוֹ דִּבְּרוּ בְגֵאוּת׃ אֲשֻׁרֵנוּ עַתָּה 11
סְבָבוּנִי עֵינֵיהֶם יָשִׁיתוּ לִנְטוֹת בָּאָרֶץ׃ דִּמְיֹנוֹ כְּאַרְיֵה 12
יִכְסוֹף לִטְרֹף וְכִכְפִיר יֹשֵׁב בְּמִסְתָּרִים׃ קוּמָה יְהוָה 13
קַדְּמָה פָּנָיו הַכְרִיעֵהוּ פַּלְּטָה נַפְשִׁי מֵרָשָׁע חַרְבֶּךָ׃
מִמְתִים־יָדְךָ׳ יְהוָה מִמְתִים מֵחֶלֶד חֶלְקָם בַּחַיִּים וּצְפִינְךָ 14
חמלא Kkk kkk 3 יייייי ג

Psal. XVI. De morte & resurrectione Christi, ejusque fructu.

†festinarunt

†pulchra est, Job. 26. 13.

10. non relinques animam meam in sepulchro (non dabis (permittes) pium tuum videre corruptionem.
11. Scire facies me semitam vitarum (vitae): Saturitas laetitiarum cum faciebus tuis: jucunditates (sunt) in dextra tua perpetuo.

Psal. XVII. Oratio contra impiorum machinationes, & pro liberatione per Christum.

8. custodi me ut nigredinem filiae oculi: in umbra alarum tuarum abscondes me.

†similitudo e.

v. 10. יתיר י׳. v. 11. סבבונו ק׳. v. 14. וצפונך ק׳.

טו תְּמַלֵּא בִטְנָם יִשְׂבְּעוּ בָנִים וְהִנִּיחוּ יִתְרָם לְעוֹלְלֵיהֶם׃ אֲנִי
בְּצֶדֶק אֶחֱזֶה פָנֶיךָ אֶשְׂבְּעָה בְהָקִיץ תְּמוּנָתֶךָ׃

Ps. XVIII. David sub Messiæ nomine ἐπινίκιον canit, & gratias agit pro liberatione ex doloribus mortis & inferni.

א יח לַמְנַצֵּחַ׳ לְעֶבֶד יְהוָה לְדָוִד אֲשֶׁר דִּבֶּר׳
לַיהוָה אֶת־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּיוֹם הִצִּיל־יְהוָה אוֹתוֹ
2 מִכַּף כָּל־אֹיְבָיו וּמִיַּד שָׁאוּל׃ וַיֹּאמַר אֶרְחָמְךָ יְהוָה חִזְקִי׃
3 יְהוָה׳ סַלְעִי וּמְצוּדָתִי וּמְפַלְטִי אֵלִי צוּרִי אֶחֱסֶה־בּוֹ מָגִנִּי
4 וְקֶרֶן יִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי׃ מְהֻלָּל אֶקְרָא יְהוָה וּמִן־אֹיְבַי
ה אִוָּשֵׁעַ׃ אֲפָפוּנִי חֶבְלֵי־מָוֶת וְנַחֲלֵי בְלִיַּעַל יְבַעֲתוּנִי׃
7 6 חֶבְלֵי שְׁאוֹל סְבָבוּנִי קִדְּמוּנִי מוֹקְשֵׁי מָוֶת׃ בַּצַּר־לִי׳
אֶקְרָא יְהוָה וְאֶל־אֱלֹהַי אֲשַׁוֵּעַ יִשְׁמַע מֵהֵיכָלוֹ קוֹלִי
8 וְשַׁוְעָתִי לְפָנָיו׳ תָּבֹא בְאָזְנָיו׃ וַתִּגְעַשׁ וַתִּרְעַשׁ׳ הָאָרֶץ
9 וּמוֹסְדֵי הָרִים יִרְגָּזוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ כִּי־חָרָה לוֹ׃ עָלָה עָשָׁן׳
י בְּאַפּוֹ וְאֵשׁ־מִפִּיו תֹּאכֵל גֶּחָלִים בָּעֲרוּ מִמֶּנּוּ׃ וַיֵּט שָׁמַיִם
11 וַיֵּרֶד וַעֲרָפֶל תַּחַת רַגְלָיו׃ וַיִּרְכַּב עַל־כְּרוּב וַיָּעֹף וַיֵּדֶא
12 עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ׃ יָשֶׁת חֹשֶׁךְ׳ סִתְרוֹ סְבִיבוֹתָיו סֻכָּתוֹ
13 חֶשְׁכַת־מַיִם עָבֵי שְׁחָקִים׃ מִנֹּגַהּ נֶגְדּוֹ עָבָיו עָבְרוּ בָּרָד
14 וְגַחֲלֵי־אֵשׁ׃ וַיַּרְעֵם בַּשָּׁמַיִם׳ יְהוָה וְעֶלְיוֹן יִתֵּן קֹלוֹ בָּרָד
טו וְגַחֲלֵי־אֵשׁ׃ וַיִּשְׁלַח חִצָּיו וַיְפִיצֵם וּבְרָקִים רָב וַיְהֻמֵּם׃
16 וַיֵּרָאוּ׳ אֲפִיקֵי מַיִם וַיִּגָּלוּ מוֹסְדוֹת תֵּבֵל מִגַּעֲרָתְךָ יְהוָה
17 מִנִּשְׁמַת רוּחַ אַפֶּךָ׃ יִשְׁלַח מִמָּרוֹם יִקָּחֵנִי יַמְשֵׁנִי
18 מִמַּיִם רַבִּים׃ יַצִּילֵנִי מֵאֹיְבִי עָז וּמִשֹּׂנְאַי כִּי־אָמְצוּ מִמֶּנִּי׃
19 כ יְקַדְּמוּנִי בְיוֹם־אֵידִי וַיְהִי־יְהוָה לְמִשְׁעָן לִי׃ וַיּוֹצִיאֵנִי
21 לַמֶּרְחָב יְחַלְּצֵנִי כִּי חָפֵץ בִּי׃ יִגְמְלֵנִי יְהוָה כְּצִדְקִי כְּבֹר
22 יָדַי יָשִׁיב לִי׃ כִּי־שָׁמַרְתִּי דַּרְכֵי יְהוָה וְלֹא־רָשַׁעְתִּי
23 מֵאֱלֹהָי׃ כִּי כָל־מִשְׁפָּטָיו לְנֶגְדִּי וְחֻקֹּתָיו לֹא־אָסִיר מֶנִּי׃
24 כה וָאֱהִי תָמִים עִמּוֹ וָאֶשְׁתַּמֵּר מֵעֲוֹנִי׃ וַיָּשֶׁב־יְהוָה לִי כְצִדְקִי
26 כְּבֹר יָדַי לְנֶגֶד עֵינָיו׃ עִם־חָסִיד תִּתְחַסָּד עִם־גְּבַר
27 תָּמִים תִּתַּמָּם׃ עִם־נָבָר תִּתְבָּרָר וְעִם־עִקֵּשׁ תִּתְפַּתָּל׃
כי

† robus m. fortitudo mea.

† sanctè te geris

† viro

Cum benigno benignum te exhibebis: cum viro perfecto, perfectus eris. Cum mundo mundus eris, et cum perverso perversum te exhibebis.

כִּי־אַתָּה עַם־עָנִי תוֹשִׁיעַ וְעֵינַיִם רָמוֹת תַּשְׁפִּיל׃ 28 כִּי־ 29
אַתָּה תָּאִיר נֵרִי יְהוָה אֱלֹהַי יַגִּיהַּ חָשְׁכִּי׃ כִּי בְךָ אָרֻץ ל
גְּדוּד וּבֵאלֹהַי אֲדַלֶּג־שׁוּר׃ הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת־ 31
יְהוָה צְרוּפָה מָגֵן הוּא לְכֹל ׀ הַחוֹסִים בּוֹ׃ כִּי מִי אֱלוֹהַּ 32
מִבַּלְעֲדֵי יְהוָה וּמִי צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ׃ הָאֵל הַמְאַזְּרֵנִי 33
חָיִל וַיִּתֵּן תָּמִים דַּרְכִּי׃ מְשַׁוֶּה רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת וְעַל בָּמוֹתַי 34
יַעֲמִידֵנִי׃ מְלַמֵּד יָדַי לַמִּלְחָמָה וְנִחֲתָה קֶשֶׁת־נְחוּשָׁה לה
זְרוֹעֹתָי׃ וַתִּתֶּן־לִי מָגֵן יִשְׁעֶךָ וִימִינְךָ תִסְעָדֵנִי וְעַנְוָתְךָ 36
תַרְבֵּנִי׃ תַּרְחִיב צַעֲדִי תַחְתָּי וְלֹא מָעֲדוּ קַרְסֻלָּי׃ 37
אֶרְדּוֹף אוֹיְבַי וְאַשִּׂיגֵם וְלֹא־אָשׁוּב עַד־כַּלּוֹתָם׃ אֶמְחָצֵם 38 39
וְלֹא־יֻכְלוּ קוּם יִפְלוּ תַּחַת רַגְלָי׃ וַתְּאַזְּרֵנִי חַיִל מ
לַמִּלְחָמָה תַּכְרִיעַ קָמַי תַּחְתָּי׃ וְאֹיְבַי נָתַתָּה לִּי עֹרֶף 41
וּמְשַׂנְאַי אַצְמִיתֵם׃ יְשַׁוְּעוּ וְאֵין מוֹשִׁיעַ עַל־יְהוָה וְלֹא 42
עָנָם׃ וְאֶשְׁחָקֵם כְּעָפָר עַל־פְּנֵי־רוּחַ כְּטִיט חוּצוֹת 43
אֲרִיקֵם׃ תְּפַלְּטֵנִי מֵרִיבֵי עָם תְּשִׂימֵנִי לְרֹאשׁ גּוֹיִם עַם 44
לֹא־יָדַעְתִּי יַעַבְדוּנִי׃ לְשֵׁמַע אֹזֶן יִשָּׁמְעוּ לִי בְּנֵי נֵכָר מה
יְכַחֲשׁוּ־לִי׃ בְּנֵי־נֵכָר יִבֹּלוּ וְיַחְרְגוּ מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם׃ 46
חַי־יְהוָה וּבָרוּךְ צוּרִי וְיָרוּם אֱלֹהֵי יִשְׁעִי׃ הָאֵל הַנּוֹתֵן 47 48
נְקָמוֹת לִי וַיַּדְבֵּר עַמִּים תַּחְתָּי׃ מְפַלְּטִי מֵאֹיְבָי אַף מִן־ 49
קָמַי תְּרוֹמְמֵנִי מֵאִישׁ חָמָס תַּצִּילֵנִי׃ עַל־כֵּן ׀ אוֹדְךָ בַגּוֹיִם נ
יְהוָה וּלְשִׁמְךָ אֲזַמֵּרָה׃ מַגְדִּל יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ וְעֹשֶׂה חֶסֶד 1 5
לִמְשִׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד־עוֹלָם׃ יט לַמְנַצֵּחַ א
מִזְמוֹר לְדָוִד׃ הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל וּמַעֲשֵׂה יָדָיו 2
מַגִּיד הָרָקִיעַ׃ יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר וְלַיְלָה לְלַיְלָה יְחַוֶּה־ 3
דָּעַת׃ אֵין־אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם׃ בְּכָל־ 4.ה
הָאָרֶץ ׀ יָצָא קַוָּם וּבִקְצֵה תֵבֵל מִלֵּיהֶם לַשֶּׁמֶשׁ שָׂם־אֹהֶל
בָּהֶם׃ וְהוּא כְּחָתָן יֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ יָשִׂישׂ כְּגִבּוֹר לָרוּץ אֹרַח׃ 6
מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם ׀ מוֹצָאוֹ וּתְקוּפָתוֹ עַל־קְצוֹתָם וְאֵין נִסְתָּר 7
מחמתו

29. Tu illuminabis lucernam meam: Domine Deus meus illuminabit obscuritatem meam.

31. Deum (quod attinet) perfecta est via ejus eloquium Domini constatum, Scutum ipse est omnibus sperantibus in eum.

† malleoli m. 2. Sam. 22: 37.

† cohorrescunt

Psal. XIX. Schola naturæ & gratiæ per prædicationem Apostolor. aperta.

† è conclavi suo. Joel. 2:16.

8 מֵחֲמָתוֹ׃ תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ עֵדוּת יְהוָה
9 נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי׃ פִּקּוּדֵי יְהוָה יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי־לֵב
י מִצְוַת יְהוָה בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם׃ יִרְאַת יְהוָה׳ טְהוֹרָה
1 1 עוֹמֶדֶת לָעַד מִשְׁפְּטֵי־יְהוָה אֱמֶת צָדְקוּ יַחְדָּו׃ הַנֶּחֱמָדִים
1 2 מִזָּהָב וּמִפָּז רָב וּמְתוּקִים מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת צוּפִים׃ גַּם־עַבְדְּךָ
1 3 נִזְהָר בָּהֶם בְּשָׁמְרָם עֵקֶב רָב׃ שְׁגִיאוֹת מִי־יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת
ק 1 4 נַקֵּנִי׃ גַּם מִזֵּדִים׳ חֲשֹׁךְ עַבְדֶּךָ אַל־יִמְשְׁלוּ־בִי אָז אֵיתָם
טו וְנִקֵּיתִי מִפֶּשַׁע רָב׃ יִהְיוּ־לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ
א יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי׃ כ לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 3 יַעַנְךָ יְהוָה בְּיוֹם צָרָה יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם׳ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב׃ יִשְׁלַח־
4 עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָּ׃ יִזְכֹּר כָּל־מִנְחֹתֶיךָ וְעוֹלָתְךָ
ה יְדַשְּׁנֶה סֶלָה׃ יִתֶּן־לְךָ כִּלְבָבֶךָ וְכָל־עֲצָתְךָ יְמַלֵּא׃
6 נְרַנְּנָה׳ בִּישׁוּעָתֶךָ וּבְשֵׁם־אֱלֹהֵינוּ נִדְגֹּל יְמַלֵּא יְהוָה כָּל־
7 מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ׃ עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי הוֹשִׁיעַ׳ יְהוָה מְשִׁיחוֹ יַעֲנֵהוּ
8 מִשְׁמֵי קָדְשׁוֹ בִּגְבוּרוֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ׃ אֵלֶּה בָרֶכֶב וְאֵלֶּה
9 בַסּוּסִים וַאֲנַחְנוּ׳ בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נַזְכִּיר׃ הֵמָּה כָּרְעוּ
י וְנָפָלוּ וַאֲנַחְנוּ קַמְנוּ וַנִּתְעוֹדָד׃ יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ
א יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ׃ כא לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 3 יְהוָה בְּעָזְךָ יִשְׂמַח־מֶלֶךְ וּבִישׁוּעָתְךָ מַה־יָּגִיל מְאֹד׃ תַּאֲוַת
4 לִבּוֹ נָתַתָּה לּוֹ וַאֲרֶשֶׁת שְׂפָתָיו בַּל־מָנַעְתָּ סֶלָה׃ כִּי־
ה תְקַדְּמֶנּוּ בִּרְכוֹת טוֹב תָּשִׁית לְרֹאשׁוֹ עֲטֶרֶת פָּז׃ חַיִּים׳
6 שָׁאַל מִמְּךָ נָתַתָּה לּוֹ אֹרֶךְ יָמִים עוֹלָם וָעֶד׃ גָּדוֹל כְּבוֹדוֹ
7 בִּישׁוּעָתֶךָ הוֹד וְהָדָר תְּשַׁוֵּה עָלָיו׃ כִּי־תְשִׁיתֵהוּ בְרָכוֹת
8 לָעַד תְּחַדֵּהוּ בְשִׂמְחָה אֶת־פָּנֶיךָ׃ כִּי־הַמֶּלֶךְ בֹּטֵחַ בַּיהוָה
9 וּבְחֶסֶד עֶלְיוֹן בַּל־יִמּוֹט׃ תִּמְצָא יָדְךָ לְכָל־אֹיְבֶיךָ יְמִינְךָ
י תִּמְצָא שֹׂנְאֶיךָ׃ תְּשִׁיתֵמוֹ׳ כְּתַנּוּר אֵשׁ לְעֵת פָּנֶיךָ יְהוָה
1 1 בְּאַפּוֹ יְבַלְּעֵם וְתֹאכְלֵם אֵשׁ׃ פִּרְיָמוֹ מֵאֶרֶץ תְּאַבֵּד וְזַרְעָם
1 2 מִבְּנֵי אָדָם׃ כִּי־נָטוּ עָלֶיךָ רָעָה חָשְׁבוּ מְזִמָּה בַּל־יוּכָלוּ׃
כי

Psal. XX. Vota precesque pro Rege Dauide & Messia, ac vtriusque regno felici.

Psal. XXI. Beneficia per Messiam exhibenda fidelibus, & iudicia hostibus imminentia, enarrantur.

Lex Domini perfecta ē, convertens animam, testimonium Domini fidele, sapientem efficiens simplicem. Praecepta Domini recta, laetificantia cor: praecepta Domini pectum illuminans oculos. Timor Domini mundus, permanens in perpetuum; judicia Domini veritas, iusta sunt pariter. Desiderabilia prae auro, et prae obrizo multo, et dulcia prae mel

† favi, le et liquore favorum.

Prov. 16: 24. Errores quis intelligit? ab occ

† errores cultis munda me.

† vexilla tollemus

† petitiones, 37, 5. Hi in curru, et hi in equis, sed nos in nomine Domini Dei nostri recordabimur.

† petitum

V. 2. יתיר י׳ מלעיל

13 14 כִּי תְשִׁיתֵמוֹ שֶׁכֶם בְּמֵיתָרֶיךָ תְּכוֹנֵן עַל־פְּנֵיהֶם׃ רוּמָה
יְהוָה בְּעֻזֶּךָ נָשִׁירָה וּנְזַמְּרָה גְּבוּרָתֶךָ׃ כב
2 לַמְנַצֵּחַ עַל־אַיֶּלֶת הַשַּׁחַר מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אֵלִי אֵלִי לָמָה א
3 עֲזַבְתָּנִי רָחוֹק מִישׁוּעָתִי דִּבְרֵי שַׁאֲגָתִי׃ אֱלֹהַי אֶקְרָא יוֹמָם
4 וְלֹא תַעֲנֶה וְלַיְלָה וְלֹא־דוּמִיָּה לִי׃ וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב
תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל׃ בְּךָ בָּטְחוּ אֲבֹתֵינוּ בָּטְחוּ וַתְּפַלְּטֵמוֹ׃ ה
7 אֵלֶיךָ זָעֲקוּ וְנִמְלָטוּ בְּךָ בָטְחוּ וְלֹא־בוֹשׁוּ׃ וְאָנֹכִי תוֹלַעַת 6
8 וְלֹא־אִישׁ חֶרְפַּת אָדָם וּבְזוּי עָם׃ כָּל־רֹאַי יַלְעִיגוּ לִי
9 יַפְטִירוּ בְשָׂפָה יָנִיעוּ רֹאשׁ׃ גֹּל אֶל־יְהוָה יְפַלְּטֵהוּ יַצִּילֵהוּ
כִּי חָפֵץ בּוֹ׃ כִּי־אַתָּה גֹחִי מִבָּטֶן מַבְטִיחִי עַל־שְׁדֵי אִמִּי׃ ד
11 12 עָלֶיךָ הָשְׁלַכְתִּי מֵרָחֶם מִבֶּטֶן אִמִּי אֵלִי אָתָּה׃ אַל־תִּרְחַק
13 מִמֶּנִּי כִּי־צָרָה קְרוֹבָה כִּי־אֵין עוֹזֵר׃ סְבָבוּנִי פָּרִים רַבִּים
14 אַבִּירֵי בָשָׁן כִּתְּרוּנִי׃ פָּצוּ עָלַי פִּיהֶם אַרְיֵה טֹרֵף וְשֹׁאֵג׃
כַּמַּיִם נִשְׁפַּכְתִּי וְהִתְפָּרְדוּ כָּל־עַצְמוֹתָי הָיָה לִבִּי כַּדּוֹנָג טו
16 נָמֵס בְּתוֹךְ מֵעָי׃ יָבֵשׁ כַּחֶרֶשׂ כֹּחִי וּלְשׁוֹנִי מֻדְבָּק מַלְקוֹחָי
17 וְלַעֲפַר־מָוֶת תִּשְׁפְּתֵנִי׃ כִּי סְבָבוּנִי כְּלָבִים עֲדַת מְרֵעִים
18 הִקִּיפוּנִי כָּאֲרִי יָדַי וְרַגְלָי׃ אֲסַפֵּר כָּל־עַצְמוֹתָי הֵמָּה
19 יַבִּיטוּ יִרְאוּ־בִי׃ יְחַלְּקוּ בְגָדַי לָהֶם וְעַל־לְבוּשִׁי יַפִּילוּ
גוֹרָל׃ וְאַתָּה יְהוָה אַל־תִּרְחָק אֱיָלוּתִי לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃ כ
21 22 הַצִּילָה מֵחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד־כֶּלֶב יְחִידָתִי׃ הוֹשִׁיעֵנִי מִפִּי
23 אַרְיֵה וּמִקַּרְנֵי רֵמִים עֲנִיתָנִי׃ אֲסַפְּרָה שִׁמְךָ לְאֶחָי בְּתוֹךְ
24 קָהָל אֲהַלְלֶךָּ׃ יִרְאֵי יְהוָה הַלְלוּהוּ כָּל־זֶרַע יַעֲקֹב
כַּבְּדוּהוּ וְגוּרוּ מִמֶּנּוּ כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל׃ כִּי לֹא־בָזָה וְלֹא כה
שִׁקַּץ עֱנוּת עָנִי וְלֹא־הִסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ וּבְשַׁוְעוֹ אֵלָיו
26 שָׁמֵעַ׃ מֵאִתְּךָ תְּהִלָּתִי בְּקָהָל רָב נְדָרַי אֲשַׁלֵּם נֶגֶד יְרֵאָיו׃
27 יֹאכְלוּ עֲנָוִים וְיִשְׂבָּעוּ יְהַלְלוּ יְהוָה דֹּרְשָׁיו יְחִי לְבַבְכֶם
28 לָעַד׃ יִזְכְּרוּ וְיָשֻׁבוּ אֶל־יְהוָה כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ וְיִשְׁתַּחֲווּ
29 לְפָנֶיךָ כָּל־מִשְׁפְּחוֹת גּוֹיִם׃ כִּי לַיהוָה הַמְּלוּכָה

ומושל LIIII כ כ כ כ כ כ

Psal. XXII. De Messiæ passione, resurrectione ac eius fructu.

7.) Ego sum vermis, et non vir: opprobrium hominis et contemptus populi.
8.) Omnes videntes me subsannabunt me: emittent in labio, movebunt caput.
9.) Devolvere (res suas) ad dominum eruat eum: eripiat eduem, quoniam com-ctor m. placuit in eo.
10.) quia Tu (es) eductor meus ab utero: confidere faciet me super ubera matris meae.
11.) Super te projectus sum ex matrice: de ventre matris meae Deus meus tu (es.)
17.) quia circumdederunt me canes: coetus malignantium circumvallarunt me, quasi leo (foderunt) manus meas et pedes meos.
18.) Numerabo omnia ossa mea: ipsi aspicient & sobus inspicient (inquam) in me.
19.) divident vestimenta mea sibi, et super indumentum meum projicient sortem.
† miseriam.
27.) Edent pauperes et saturabuntur; laudabunt Dominum quaerentes eum: vivet cor vestrum in aeternum.
29.) Domino (est) regnum; et

v. 17. Masora ad Num. XXIV. 9. כארו ב

ל וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם : אָכְלוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ ׀ כָּל־דִּשְׁנֵי־
אֶרֶץ לְפָנָיו יִכְרְעוּ כָּל־יוֹרְדֵי עָפָר וְנַפְשׁוֹ לֹא חִיָּה :
לא זֶרַע יַעַבְדֶנּוּ יְסֻפַּר לָאדֹנָי לַדּוֹר : יָבֹאוּ וְיַגִּידוּ
לב צִדְקָתוֹ לְעַם נוֹלָד כִּי עָשָׂה :

כג

Psal. XXIII. Christi pastoris in oues beneficia.

א מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה רֹעִי לֹא אֶחְסָר : בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי
ב עַל־מֵי מְנוּחוֹת ׀ יְנַהֲלֵנִי : נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי־צֶדֶק
ג לְמַעַן שְׁמוֹ : גַּם כִּי־אֵלֵךְ ׀ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא־אִירָא רָע כִּי־
ד אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי : תַּעֲרֹךְ
לְפָנַי ׀ שֻׁלְחָן נֶגֶד צֹרְרָי דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי רְוָיָה :
ו אַךְ ׀ טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל־יְמֵי חַיָּי וְשַׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה
לְאֹרֶךְ יָמִים :

Psal. XXIV. De Rege Christo, eiusque regno, & regni ciuibus.

כד

א לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהוָה הָאָרֶץ
ב וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ : כִּי־הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־
ג נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ : מִי־יַעֲלֶה בְהַר־יְהוָה וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם
ד קָדְשׁוֹ : נְקִי כַפַּיִם וּבַר־לֵבָב אֲשֶׁר ׀ לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי
ה וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה : יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְהוָה וּצְדָקָה
ו מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ : זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁיו מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה :
ז שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ
ח הַכָּבוֹד : מִי־זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר
ט מִלְחָמָה : שְׂאוּ שְׁעָרִים ׀ רָאשֵׁיכֶם וְשֶׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם
י וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד : מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת
הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה :

Psal. XXV. De desideria animæ, petentis & sperantis liberationem Israëlis.

כה

א לְדָוִד אֵלֶיךָ יְהוָה אֶשָּׂא : אֱלֹהַי בְּךָ בָטַחְתִּי אַל־אֵבוֹשָׁה אַל־
ב יְהוָה נַפְשִׁי אֶשָּׂא : גַּם כָּל־קֹוֶיךָ לֹא יֵבֹשׁוּ יֵבֹשׁוּ הַבּוֹגְדִים
ג יַעֲלָתוּ אוֹרְחֹתֶיךָ יְהוָה הוֹדִיעֵנִי אָרְחוֹתֶיךָ לַמְּדֵנִי :
ד הַדְרִיכֵנִי בַאֲמִתֶּךָ ׀ וְלַמְּדֵנִי כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׁעִי אוֹתְךָ קִוִּיתִי כָּל־
ו הַיּוֹם : זְכָר־רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה :
ז חַטֹּאות נְעוּרַי ׀ וּפְשָׁעַי אַל־תִּזְכֹּר כְּחַסְדְּךָ זְכָר־לִי־אַתָּה
ח לְמַעַן טוּבְךָ יְהוָה : טוֹב־וְיָשָׁר יְהוָה עַל־כֵּן יוֹרֶה חַטָּאִים

בדרך

פתח באתנח ·v. 7· דרשיו ק ·v. 6· נפשי ק ·v. 4·

dominary in genere ex
Comederunt & incurvaverunt
se omnes pingues terræ; ad fa-
ciem ejus incurvabuntur omnes
descendentes in pulverem; nam
animam suam non vivificavit.
Semen Servient ei; adcrescebit
Dominus in generationem.

Jehoval ejus Pastor sum; non
deficiam.

ejectam cum ambulavero per val-
lem umbræ mortis, non timebo
malum, quoniam tu es mecum
baculus tuus & fulcrum tuum
ipsa consolabuntur me.

Psalmi-
dans,
66: 12.

quis ascendet in montem Domini?
& quis stabit in loco ejus Sanctitatis?

mundus volis (manibus) & purus
corde, qui non decepit in vanum
animam ejus (Dei) nec juravit in
dolo (dolose).

† fortis,
Jesa. 42:

Elevate portas capita vestra
& elevate vos Fores Seculi (mun-
di), & introibit rex gloriæ!
(o.) Quis ipse (est) ille rex gloriæ?
Dominus exercituum, ipse (est)
rex gloriæ, Selah.

peccatorū pueritiæ meæ, &
prævearicationum meæ
ne memineris: secundū misæri-
cordiam tuam memento mei
tu, propter bonitatem tuam,
Domine!

בַּדֶּרֶךְ׃ יַרְדֵּךְ עֲנָוִים בַּמִּשְׁפָּט וִילַמֵּד עֲנָוִים דַּרְכּוֹ׃ כָּל־ 9 י
אָרְחוֹת יְהוָה חֶסֶד וֶאֱמֶת לְנֹצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֵדֹתָיו׃ לְמַעַן־ 11
שִׁמְךָ יְהוָה וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב־הוּא׃ מִי־זֶה הָאִישׁ יְרֵא 12
יְהוָה יוֹרֶנּוּ בְּדֶרֶךְ יִבְחָר׃ נַפְשׁוֹ בְּטוֹב תָּלִין וְזַרְעוֹ יִירַשׁ 13
אָרֶץ׃ סוֹד יְהוָה לִירֵאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם׃ עֵינַי תָּמִיד 14 טו
אֶל־יְהוָה כִּי הוּא־יוֹצִיא מֵרֶשֶׁת רַגְלָי׃ פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי 16
כִּי־יָחִיד וְעָנִי אָנִי׃ צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ מִמְּצוּקוֹתַי 17
הוֹצִיאֵנִי׃ רְאֵה עָנְיִי וַעֲמָלִי וְשָׂא לְכָל־חַטֹּאותָי׃ רְאֵה־ 18 19
אֹיְבַי כִּי־רָבּוּ וְשִׂנְאַת חָמָס שְׂנֵאוּנִי׃ שָׁמְרָה נַפְשִׁי כ
וְהַצִּילֵנִי אַל־אֵבוֹשׁ כִּי־חָסִיתִי בָךְ׃ תֹּם־וָיֹשֶׁר יִצְּרוּנִי כִּי 21
קִוִּיתִיךָ׃ פְּדֵה אֱלֹהִים אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכֹּל צָרוֹתָיו׃ 22

Psal. XXVI. Innocentis fiducia, & impiorum iudicia.

כו לְדָוִד׀ שָׁפְטֵנִי יְהוָה כִּי אֲנִי בְּתֻמִּי הָלַכְתִּי א
וּבַיהוָה בָּטַחְתִּי לֹא אֶמְעָד׃ בְּחָנֵנִי יְהוָה וְנַסֵּנִי צָרְפָה 2
כִלְיוֹתַי וְלִבִּי׃ כִּי חַסְדְּךָ לְנֶגֶד עֵינָי וְהִתְהַלַּכְתִּי בַּאֲמִתֶּךָ׃ 3
לֹא־יָשַׁבְתִּי עִם־מְתֵי־שָׁוְא וְעִם נַעֲלָמִים לֹא אָבוֹא׃ 4
שָׂנֵאתִי קְהַל מְרֵעִים וְעִם־רְשָׁעִים לֹא אֵשֵׁב׃ אֶרְחַץ ה 6
בְּנִקָּיוֹן כַּפָּי וַאֲסֹבְבָה אֶת־מִזְבַּחֲךָ יְהוָה׃ לַשְׁמִעַ בְּקוֹל 7
תּוֹדָה וּלְסַפֵּר כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ׃ יְהוָה אָהַבְתִּי מְעוֹן בֵּיתֶךָ 8
וּמְקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ׃ אַל־תֶּאֱסֹף עִם־חַטָּאִים נַפְשִׁי וְעִם־ 9
אַנְשֵׁי דָמִים חַיָּי׃ אֲשֶׁר־בִּידֵיהֶם זִמָּה וִימִינָם מָלְאָה י
שֹׁחַד׃ וַאֲנִי בְּתֻמִּי אֵלֵךְ פְּדֵנִי וְחָנֵּנִי׃ רַגְלִי עָמְדָה בְמִישׁוֹר 11 12

Psal. XXVII. Deus lux & salus Ecclesiæ, eum ergo vnice expetit, & cum eo vniri cupit.

בְּמַקְהֵלִים אֲבָרֵךְ יְהוָה׃ כז לְדָוִד׀ יְהוָה׀ א
אוֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא יְהוָה מָעוֹז־חַיַּי מִמִּי אֶפְחָד׃ בִּקְרֹב 2
עָלַי מְרֵעִים לֶאֱכֹל אֶת־בְּשָׂרִי צָרַי וְאֹיְבַי לִי הֵמָּה כָשְׁלוּ
וְנָפָלוּ׃ אִם־תַּחֲנֶה עָלַי מַחֲנֶה לֹא־יִירָא לִבִּי אִם־ 3
תָּקוּם עָלַי מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בוֹטֵחַ׃ אַחַת שָׁאַלְתִּי׀ 4
מֵאֵת־יְהוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ שִׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה כָּל־יְמֵי חַיַּי
לַחֲזוֹת בְּנֹעַם־יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ׃ כִּי יִצְפְּנֵנִי׀ ה

בסכה LIIIII 2 כ כ כ כ כ כ ב

21.) Integritas et rectitudo custodient me: quoniam expectavi te.

9.) Domine dilexi habitaculum domus tuae, et locum tabernaculi gloriae tuae.

? in coenibus, 68:27.

A.) Unam petii a Domino, hac quaeram: habitare me in domo Domini omnibus diebus vitae meae, ad videndum in amaenitatem Domini, et ad visitandum in templo ejus.

XXVI. 1. פתח באתנח. V.2. יתיר ו׳. V.4. פתח באתנח.

בְּסֻכֹּה יוֹם רָעָה יַסְתִּרֵנִי בְּסֵתֶר אָהֳלוֹ בְּצוּר יְרוֹמְמֵנִי׃
6 וְעַתָּה יָרוּם רֹאשִׁי עַל אֹיְבַי סְבִיבוֹתַי וְאָזְבְּחָה בְאָהֳלוֹ
7 זִבְחֵי תְרוּעָה אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לַיהוָה׃ שְׁמַע־יְהוָה קוֹלִי
8 אֶקְרָא וְחָנֵּנִי וַעֲנֵנִי׃ לְךָ אָמַר לִבִּי בַּקְּשׁוּ פָנָי אֶת־פָּנֶיךָ
9 יְהוָה אֲבַקֵּשׁ׃ אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ׀ מִמֶּנִּי אַל־תַּט בְּאַף
עַבְדֶּךָ עֶזְרָתִי הָיִיתָ אַל־תִּטְּשֵׁנִי וְאַל־תַּעַזְבֵנִי אֱלֹהֵי
10 יִשְׁעִי׃ כִּי־אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי וַיהוָה יַאַסְפֵנִי׃ הוֹרֵנִי יְהוָה
11 דַּרְכֶּךָ וּנְחֵנִי בְּאֹרַח מִישׁוֹר לְמַעַן שׁוֹרְרָי׃ אַל־תִּתְּנֵנִי
12 בְּנֶפֶשׁ צָרָי כִּי קָמוּ־בִי עֵדֵי־שֶׁקֶר וְיִפַּח חָמָס׃ לוּלֵא
13 הֶאֱמַנְתִּי לִרְאוֹת בְּטוּב־יְהוָה בְּאֶרֶץ חַיִּים׃ קַוֵּה אֶל־
14 יְהוָה חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ וְקַוֵּה אֶל־יְהוָה׃ כח

Psal. XXVIII. Petitio pro liberatione hostium, & exauditionis celebratio.

א לְדָוִד אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא צוּרִי אַל־תֶּחֱרַשׁ מִמֶּנִּי פֶּן־
2 תֶּחֱשֶׁה מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יוֹרְדֵי בוֹר׃ שְׁמַע קוֹל
3 תַּחֲנוּנַי בְּשַׁוְּעִי אֵלֶיךָ בְּנָשְׂאִי יָדַי אֶל־דְּבִיר קָדְשֶׁךָ׃ אַל־
תְּמָשְׁכֵנִי עִם־רְשָׁעִים׃ וְעִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן דֹּבְרֵי שָׁלוֹם עִם־
4 רֵעֵיהֶם וְרָעָה בִּלְבָבָם׃ תֵּן־לָהֶם כְּפָעֳלָם וּכְרֹעַ מַעַלְלֵיהֶם
ח כְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם תֵּן לָהֶם הָשֵׁב גְּמוּלָם לָהֶם׃ כִּי׀ לֹא יָבִינוּ
6 אֶל־פְּעֻלֹּת יְהוָה וְאֶל־מַעֲשֵׂה יָדָיו יֶהֶרְסֵם וְלֹא יִבְנֵם׃ בָּרוּךְ
7 יְהוָה כִּי שָׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנָי׃ יְהוָה׀ עֻזִּי וּמָגִנִּי בּוֹ בָטַח לִבִּי
8 וְנֶעְזַרְתִּי וַיַּעֲלֹז לִבִּי וּמִשִּׁירִי אֲהוֹדֶנּוּ׃ יְהוָה עֻז־לָמוֹ וּמָעוֹז
9 יְשׁוּעוֹת מְשִׁיחוֹ הוּא׃ הוֹשִׁיעָה׀ אֶת־עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת־
נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד־הָעוֹלָם׃ כח מִזְמוֹר

Psal. XXIX. Danda gloria Domino, ob iudicia in impios, & beneficia in pios.

א לְדָוִד הָבוּ לַיהוָה בְּנֵי אֵלִים הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז׃ הָבוּ
2 לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ׃ קוֹל
3 יְהוָה עַל־הַמָּיִם אֵל־הַכָּבוֹד הִרְעִים יְהוָה עַל־מַיִם רַבִּים׃
4 ה קוֹל־יְהוָה בַּכֹּחַ קוֹל יְהוָה בֶּהָדָר׃ קוֹל יְהוָה שֹׁבֵר אֲרָזִים
6 וַיְשַׁבֵּר יְהוָה אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן׃ וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ־עֵגֶל
7 לְבָנוֹן וְשִׂרְיֹן כְּמוֹ בֶן־רְאֵמִים׃ קוֹל־יְהוָה חֹצֵב לַהֲבוֹת
אש

נקוד עליו .13.v בסכו ק' .5 .XXVII

27.28.29. 2 Vbi dicit cor meū, quærite facies mea: Domine quærā faciē tuā.
11 2 nam pater meus et mater mea dereliquerunt me: sed Dominus colliget me.
13 3 Heb. Nisi credidem videre bonitatem Domini in terra viventium
14 expecta ad Dominū, robora te, et roborabit se cor tuum, et expecta ad Dominum.
2 Domine, scrutatum meū, in ipso speravit cor meum et adiutus fuit; et exultavit cor meum: et de cantico meo confitebor ei.
9 Serva populū tuū, et benedic hæreditati tuæ: et pasce eos, et extolle eos vsq; in seculum.

8 אֵשׁ׃ קוֹל יְהוָה יָחִיל מִדְבָּר יָחִיל יְהוָה מִדְבַּר קָדֵשׁ׃ קוֹל
9 יְהוָה יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֶׂף יְעָרוֹת וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר
כָּבוֹד׃ יְהוָה לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב יְהוָה מֶלֶךְ לְעוֹלָם׃ יְהוָה י 11
עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַּשָּׁלוֹם׃

ל מִזְמוֹר שִׁיר־חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד׃ אֲרוֹמִמְךָ יְהוָה א 2
כִּי דִלִּיתָנִי וְלֹא־שִׂמַּחְתָּ אֹיְבַי לִי׃ יְהוָה אֱלֹהָי שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ 3
וַתִּרְפָּאֵנִי׃ יְהוָה הֶעֱלִיתָ מִן־שְׁאוֹל נַפְשִׁי חִיִּיתַנִי מִיָּרְדִי־ 4
בּוֹר׃ זַמְּרוּ לַיהוָה חֲסִידָיו וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ׃ כִּי רֶגַע ה 6
בְּאַפּוֹ חַיִּים בִּרְצוֹנוֹ בָּעֶרֶב יָלִין בֶּכִי וְלַבֹּקֶר רִנָּה׃ וַאֲנִי 7
אָמַרְתִּי בְשַׁלְוִי בַּל־אֶמּוֹט לְעוֹלָם׃ יְהוָה בִּרְצוֹנְךָ 8
הֶעֱמַדְתָּה לְהַרְרִי עֹז הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ הָיִיתִי נִבְהָל׃ אֵלֶיךָ 9
יְהוָה אֶקְרָא וְאֶל־יְהוָה אֶתְחַנָּן׃ מַה־בֶּצַע בְּדָמִי בְּרִדְתִּי י
אֶל־שָׁחַת הֲיוֹדְךָ עָפָר הֲיַגִּיד אֲמִתֶּךָ׃ שְׁמַע־יְהוָה וְחָנֵּנִי 11
יְהוָה הֱיֵה־עֹזֵר לִי׃ הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי 12
פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה׃ לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד 13
וְלֹא יִדֹּם יְהוָה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָ׃

לא לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ א
בְּךָ־יְהוָה חָסִיתִי אַל־אֵבוֹשָׁה לְעוֹלָם בְּצִדְקָתְךָ פַּלְּטֵנִי׃ 2
הַטֵּה אֵלַי אָזְנְךָ מְהֵרָה הַצִּילֵנִי הֱיֵה לִי לְצוּר מָעוֹז לְבֵית 3
מְצוּדוֹת לְהוֹשִׁיעֵנִי׃ כִּי־סַלְעִי וּמְצוּדָתִי אָתָּה וּלְמַעַן 4
שִׁמְךָ תַּנְחֵנִי וּתְנַהֲלֵנִי׃ תּוֹצִיאֵנִי מֵרֶשֶׁת זוּ טָמְנוּ לִי כִּי ה
אַתָּה מָעֻזִּי׃ בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי פָּדִיתָה אוֹתִי יְהוָה 6
אֵל אֱמֶת׃ שָׂנֵאתִי הַשֹּׁמְרִים הַבְלֵי־שָׁוְא וַאֲנִי אֶל־יְהוָה 7
בָּטָחְתִּי׃ אָגִילָה וְאֶשְׂמְחָה בְּחַסְדֶּךָ אֲשֶׁר רָאִיתָ אֶת־עָנְיִי 8
יָדַעְתָּ בְּצָרוֹת נַפְשִׁי׃ וְלֹא הִסְגַּרְתַּנִי בְּיַד אוֹיֵב הֶעֱמַדְתָּ 9
בַּמֶּרְחָב רַגְלָי׃ חָנֵּנִי יְהוָה כִּי צַר־לִי עָשְׁשָׁה בְכַעַס עֵינִי י
נַפְשִׁי וּבִטְנִי׃ כִּי כָלוּ בְיָגוֹן חַיַּי וּשְׁנוֹתַי בָּאֲנָחָה כָּשַׁל 11
בַּעֲוֹנִי כֹחִי וַעֲצָמַי עָשֵׁשׁוּ׃ מִכָּל־צוֹרְרַי הָיִיתִי חֶרְפָּה 12

ולשכני LIIIII 3 כבכבכבג

v.4. מירדי ק׳

Psal. XXX. Ob tristitiam in lætitiam versam Ecclesia Deum laudat.

6.) nam momentum (est) in ira ejus vita (est) in voluntate sua: in vespera pernoctabit Heleg, et in mane jubilatio.

† tranquillitas

12.) Vertisti planctum meū in chorum mihi; Solvisti saccum meum, et accinxisti me lætitia.

Psal. XXXI. Oratio Christi patientis, & spiritum suum Patri commendantis, opemque impetrantis & laudantis.

6.) in manum tuam comendabo Spiritum meū: redemisti me Domine, Deus veritatis.

וְלִשְׁבֵנַי ׀ מְאֹד וּפַחַד לִמְיָדָעַי רֹאַי בַּחוּץ נָדְדוּ מִמֶּנִּי׃
יג
יד נִשְׁכַּחְתִּי כְּמֵת מִלֵּב הָיִיתִי כִּכְלִי אֹבֵד׃ כִּי שָׁמַעְתִּי דִבַּת
רַבִּים מָגוֹר מִסָּבִיב בְּהִוָּסְדָם יַחַד עָלַי לָקַחַת נַפְשִׁי זָמָמוּ׃ ? 2: 2.
טו וַאֲנִי ׀ עָלֶיךָ בָטַחְתִּי יְהוָה אָמַרְתִּי אֱלֹהַי אָתָּה׃ בְּיָדֶךָ
17 עִתֹּתַי הַצִּילֵנִי מִיַּד אוֹיְבַי וּמֵרֹדְפָי׃ הָאִירָה פָנֶיךָ עַל־
18 עַבְדֶּךָ הוֹשִׁיעֵנִי בְחַסְדֶּךָ׃ יְהוָה אַל־אֵבוֹשָׁה כִּי קְרָאתִיךָ
19 יֵבֹשׁוּ רְשָׁעִים יִדְמוּ לִשְׁאוֹל׃ תֵּאָלַמְנָה שִׂפְתֵי־שֶׁקֶר Obmutescant labia falsitatis; loquentia supra justum durum, in superbia & contemtu.
כ חַרְבְּרוֹת עַל־צַדִּיק עָתָק בְּגַאֲוָה וָבוּז׃ מָה רַב טוּבְךָ quam multum (est) bonum tuum, quod abscondisti timentibus te (et) operasti (est) confidentibus in te, coram filiis hominum.
אֲשֶׁר־צָפַנְתָּ לִירֵאֶיךָ פָּעַלְתָּ לַחוֹסִים בָּךְ נֶגֶד בְּנֵי אָדָם׃
21 תַּסְתִּירֵם בְּסֵתֶר פָּנֶיךָ מֵרֻכְסֵי אִישׁ תִּצְפְּנֵם בְּסֻכָּה מֵרִיב f prælationibus, Jes. 40: 4.
22 לְשֹׁנוֹת׃ בָּרוּךְ יְהוָה כִּי־הִפְלִיא חַסְדּוֹ לִי בְּעִיר מָצוֹר׃
23 וַאֲנִי אָמַרְתִּי בְחָפְזִי נִגְרַזְתִּי מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ אָכֵן שָׁמַעְתָּ קוֹל excisus sum
24 תַּחֲנוּנַי בְּשַׁוְּעִי אֵלֶיךָ׃ אֶהֱבוּ אֶת־יְהוָה כָּל־חֲסִידָיו אֱמוּנִים
כה נֹצֵר יְהוָה וּמְשַׁלֵּם עַל־יֶתֶר עֹשֵׂה גֵּאוָה׃ חִזְקוּ וְיַאֲמֵץ corroborate vos et roborabit (Deo) cor vestrum, omnes (qui) sperantes (estis) in Domino.
א לְבַבְכֶם כָּל־הַמְיַחֲלִים לַיהוָה׃ לב לְדָוִד Davidi, cum docuit (carmen): Beatitudinem (est) peccati præcavicatione, (et) tecti peccati. Beatitudinem (est) homini, (cui) non imputabit Deus ad iniquitatem: et non in spiritu ejus dolus (est).
Pſ. XXXII. Beatitudo pœnitentiũ prædicatur.
ב מְשֻׂכָּיל אַשְׁרֵי נְשׁוּי־פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה׃ אַשְׁרֵי אָדָם לֹא
ג יַחְשֹׁב יְהוָה לוֹ עָוֹן וְאֵין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה׃ כִּי הֶחֱרַשְׁתִּי בָּלוּ עַצְמַי בְּשַׁאֲגָתִי כָּל־הַיּוֹם׃ iniquitatem, et non in spiritu ejus dolus (est). Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea: in rugitu meo omni die.
ד כִּי יוֹמָם וָלַיְלָה תִּכְבַּד עָלַי יָדֶךָ נֶהְפַּךְ לְשַׁדִּי בְּחַרְבֹנֵי קָיִץ סֶלָה׃ quoniam die ac nocte aggravata (est) super me manus tua: versus (est) vigor meus in siccitates æstatis, Sela.
ה חַטָּאתִי אוֹדִיעֲךָ וְעֲוֹנִי לֹא־כִסִּיתִי אָמַרְתִּי אוֹדֶה עַל־פְּשָׁעַי לַיהוָה Num. 5.) Peccatum meum cognovi, et iniquitatem meam non operui: Dixi, confitebor (Deo) adversus prævaricationes meas Domino: et tu dimisisti iniquitatem peccati mei, Sela.
וְאַתָּה נָשָׂאתָ עֲוֹן חַטָּאתִי סֶלָה׃ עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל־חָסִיד אֵלֶיךָ לְעֵת מְצֹא רַק לְשֶׁטֶף מַיִם רַבִּים 6.) super hoc orabit omnis sanctus, tempore inveniendi; verumtamen in inundatione aquarum multarum ad eum non pertingent.
ז אֵלָיו לֹא יַגִּיעוּ׃ אַתָּה סֵתֶר לִי מִצַּר תִּצְּרֵנִי רָנֵּי פַלֵּט Prov. 27: 4. Crudelitas effusio ira, et impetus furoris: sed quis stabit coram invidia?
ח תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה׃ אַשְׂכִּילְךָ וְאוֹרְךָ בְּדֶרֶךְ־זוּ תֵלֵךְ אִיעֲצָה
ט עָלֶיךָ עֵינִי׃ אַל־תִּהְיוּ כְּסוּס כְּפֶרֶד אֵין הָבִין בְּמֶתֶג
י וָרֶסֶן עֶדְיָם לִבְלוֹם בַּל קְרוֹב אֵלֶיךָ׃ רַבִּים מַכְאוֹבִים
יא לָרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ בַּיהוָה חֶסֶד יְסוֹבְבֶנּוּ׃ שִׂמְחוּ בַיהוָה Pſ. XXXIII. Laus potentiæ,
א וְגִילוּ צַדִּיקִים וְהָרְנִינוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃ לג רַנְּנוּ
צַדִּיקִים

fugiendi liberandi circumda-
tis bus &) Intelligam faciam te, et docebo te in via, qua ambules: consulam super te oculo meo.
fos ejus, 9.) Ne sitis sicut equus aut mulus, quibus non (est) intellectus: cum
tobtu- rendum fræno et lupato ejus ornetur maxilla ejus, ne appropinquent ad te.
10a) Multi dolores impio; sed sperantem in Domino, misericordia circumdabit eum.
11.) Lætamini in Domino, et exultate justi, et jubilate omnes recti corde.

2 צַדִּיקִים בַּיהוָה לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה׃ הוֹדוּ לַיהוָה
3 בְּכִנּוֹר בְּנֶבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ־לוֹ׃ שִׁירוּ־לוֹ שִׁיר חָדָשׁ הֵיטִיבוּ
4 נַגֵּן בִּתְרוּעָה׃ כִּי־יָשָׁר דְּבַר־יְהוָה וְכָל־מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה׃
ה 6 אֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט חֶסֶד יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ׃ בִּדְבַר
7 יְהוָה שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיו כָּל־צְבָאָם׃ כֹּנֵס כַּנֵּד מֵי
8 הַיָּם נֹתֵן בְּאוֹצָרוֹת תְּהוֹמוֹת׃ יִירְאוּ מֵיהוָה כָּל־הָאָרֶץ
9 מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל׃ כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי הוּא
י צִוָּה וַיַּעֲמֹד׃ יְהוָה הֵפִיר עֲצַת־גּוֹיִם הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת
11 עַמִּים׃ עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר
12 וָדֹר׃ אַשְׁרֵי הַגּוֹי אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהָיו הָעָם בָּחַר לְנַחֲלָה
13 לוֹ׃ מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יְהוָה רָאָה אֶת־כָּל־בְּנֵי הָאָדָם׃
14 טו מִמְּכוֹן־שִׁבְתּוֹ הִשְׁגִּיחַ אֶל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ הַיֹּצֵר יַחַד
16 לִבָּם הַמֵּבִין אֶל־כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם׃ אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרָב־
17 חָיִל גִּבּוֹר לֹא־יִנָּצֵל בְּרָב־כֹּחַ׃ שֶׁקֶר הַסּוּס לִתְשׁוּעָה
18 וּבְרֹב חֵילוֹ לֹא יְמַלֵּט׃ הִנֵּה עֵין יְהוָה אֶל־יְרֵאָיו לַמְיַחֲלִים
19 כ לְחַסְדּוֹ׃ לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם בָּרָעָב׃ נַפְשֵׁנוּ
1 חִכְּתָה לַיהוָה עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא׃ כִּי־בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ
2 כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ׃ יְהִי־חַסְדְּךָ יְהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר
א יִחַלְנוּ לָךְ׃ לד לְדָוִד בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת־טַעְמוֹ לִפְנֵי
2 אֲבִימֶלֶךְ וַיְגָרְשֵׁהוּ וַיֵּלֶךְ׃ אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָה בְּכָל־עֵת
3 תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי׃ בַּיהוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים
ח 4 וְיִשְׂמָחוּ׃ גַּדְּלוּ לַיהוָה אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו׃ דָּרַשְׁתִּי
6 אֶת־יְהוָה וְעָנָנִי וּמִכָּל־מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי׃ הִבִּיטוּ אֵלָיו
7 וְנָהָרוּ וּפְנֵיהֶם אַל־יֶחְפָּרוּ׃ זֶה עָנִי קָרָא וַיהוָה שָׁמֵעַ
8 וּמִכָּל־צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ׃ חֹנֶה מַלְאַךְ־יְהוָה סָבִיב לִירֵאָיו
9 וַיְחַלְּצֵם׃ טַעֲמוּ וִרְאוּ כִּי־טוֹב יְהוָה אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחְסֶה־
י בּוֹ׃ יִרְאוּ אֶת־יְהוָה קְדֹשָׁיו כִּי־אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו׃
11 כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ וְדֹרְשֵׁי יְהוָה לֹא־יַחְסְרוּ כָל־טוֹב׃

לכו

sapientiæ, & misericordiæ Dei

4. quia rectū est verbū Domini et omne opus ejus in veritate.
6. in verbo Domini cœli facti sunt; et in spiritu oris ejus omnis exercitus eorum.
9. Nam ipse dixit, et fuit; ipse præcepit et stetit.
11. Consilium Domini in seculum stabit: cogitationes cordis ejus in generationem et generationem.
18. Ecce oculus Domini ad timentes eum: sperantes in misericordiam ejus.
19. ad eruendū a morte animam eorū; et advivificandum eos in fame.
22. Sit misericordia tua Domine super nos; quemadmodū speravimus in te.

Ps. XXXIV. Mirabilis Dei prouidentia, veritas & constantia celebratur.

6. Aspexerunt ad eum et illuminati, et facies eorū non pudore affectae sunt.
†timoribus m. Jes 66:4.
8. Catramentatus angelus Domini, circum timentes eum, et eripit eos.
9. Gustate et videte, quod bonus est Dominus: beatitudines viri qui sperabit in eo.

Schola pietatis aperitur.

11 לְכוּ־בָנִים שִׁמְעוּ־לִי יִרְאַת יְהוָה אֲלַמֶּדְכֶם׃ מִי־הָאִישׁ
13
14 הֶחָפֵץ חַיִּים אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב׃ נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע
טו וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה׃ סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב בַּקֵּשׁ
16 שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ׃ עֵינֵי יְהוָה אֶל־צַדִּיקִים וְאָזְנָיו אֶל־
17 שַׁוְעָתָם׃ פְּנֵי יְהוָה בְּעֹשֵׂי רָע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זִכְרָם׃
18 צָעֲקוּ וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָם הִצִּילָם׃ קָרוֹב יְהוָה
19 לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־דַּכְּאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ׃ רַבּוֹת רָעוֹת צַדִּיק
כ 21 וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְהוָה׃ שֹׁמֵר כָּל־עַצְמוֹתָיו אַחַת מֵהֵנָּה
22 לֹא נִשְׁבָּרָה׃ תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ׃
23 פּוֹדֶה יְהוָה נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל־הַחוֹסִים בּוֹ׃

Ps. XXXV. Oratio fidelium contra hostes Ecclesiae persidos & hypocritas.

א לה לְדָוִד׀ רִיבָה יְהוָה אֶת־יְרִיבַי לְחַם אֶת־
3.2 לֹחֲמָי׃ הַחֲזֵק מָגֵן וְצִנָּה וְקוּמָה בְּעֶזְרָתִי׃ וְהָרֵק חֲנִית
4 וּסְגֹר לִקְרַאת רֹדְפָי אֱמֹר לְנַפְשִׁי יְשֻׁעָתֵךְ אָנִי׃ יֵבֹשׁוּ
וְיִכָּלְמוּ מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיַחְפְּרוּ חֹשְׁבֵי רָעָתִי׃
ה 6 יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי־רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהוָה דֹּחֶה׃ יְהִי־דַרְכָּם
7 חֹשֶׁךְ וַחֲלַקְלַקֹּת וּמַלְאַךְ יְהוָה רֹדְפָם׃ כִּי־חִנָּם טָמְנוּ־
8 לִי שַׁחַת רִשְׁתָּם חִנָּם חָפְרוּ לְנַפְשִׁי׃ תְּבוֹאֵהוּ שׁוֹאָה לֹא
9 יֵדָע וְרִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר־טָמַן תִּלְכְּדוֹ בְּשׁוֹאָה יִפָּל־בָּהּ׃ וְנַפְשִׁי
י תָּגִיל בַּיהוָה תָּשִׂישׂ בִּישׁוּעָתוֹ׃ כָּל עַצְמוֹתַי׀ תֹּאמַרְנָה
יְהוָה מִי כָמוֹךָ מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגֹּזְלוֹ׃
11 יְקוּמוּן עֵדֵי חָמָס אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתִּי יִשְׁאָלוּנִי׃ יְשַׁלְּמוּנִי
21
13 רָעָה תַּחַת טוֹבָה שְׁכוֹל לְנַפְשִׁי׃ וַאֲנִי׀ בַּחֲלוֹתָם לְבוּשִׁי
14 שָׂק עִנִּיתִי בַצּוֹם נַפְשִׁי וּתְפִלָּתִי עַל־חֵיקִי תָשׁוּב׃ כְּרֵעַ
טו כְּאָח לִי הִתְהַלָּכְתִּי כַּאֲבֶל־אֵם קֹדֵר שַׁחוֹתִי׃ וּבְצַלְעִי
שָׂמְחוּ וְנֶאֱסָפוּ נֶאֱסָפוּ עָלַי נֵכִים וְלֹא יָדַעְתִּי קָרְעוּ וְלֹא־ †claudi
16 דָמּוּ׃ בְּחַנְפֵי לַעֲגֵי מָעוֹג חָרֹק עָלַי שִׁנֵּימוֹ׃ אֲדֹנָי כַּמָּה †1.Reg
17 תִּרְאֶה הָשִׁיבָה נַפְשִׁי מִשֹּׁאֵיהֶם מִכְּפִירִים יְחִידָתִי׃ אוֹדְךָ 17:12.
18 בְּקָהָל רָב בְּעַם עָצוּם אֲהַלְלֶךָּ׃ אַל־יִשְׂמְחוּ־לִי אֹיְבַי
19 שֶׁקֶר

12. Venite filii, audite me: timorem Domini docebo vos.
13. quis vis volens vitas, diligens dies ad videndum bonum?
14. Custodi linguam tuam a malo, et labia tua a loquendo dolum.
15. declina a malo et fac bonum; quaere pacem et persequere eam.
16. Oculi Domini sunt ad justos et aures ejus ad clamorem eorum.
17. Facies Domini sunt in facientes malum: ad succidendum e terra memoriam eorum.
18. Propinquus est Dominus contritis corde: et attritos spiritu servabit.
19. multa sunt mala justi: et a cunctis ipsis eruet eum Dominus.
20. Custodiens omnia ossa ejus: unum ex eis non contritum est.
21. Custodiens omnia ossa ejus: unum ex eis non contritum est.

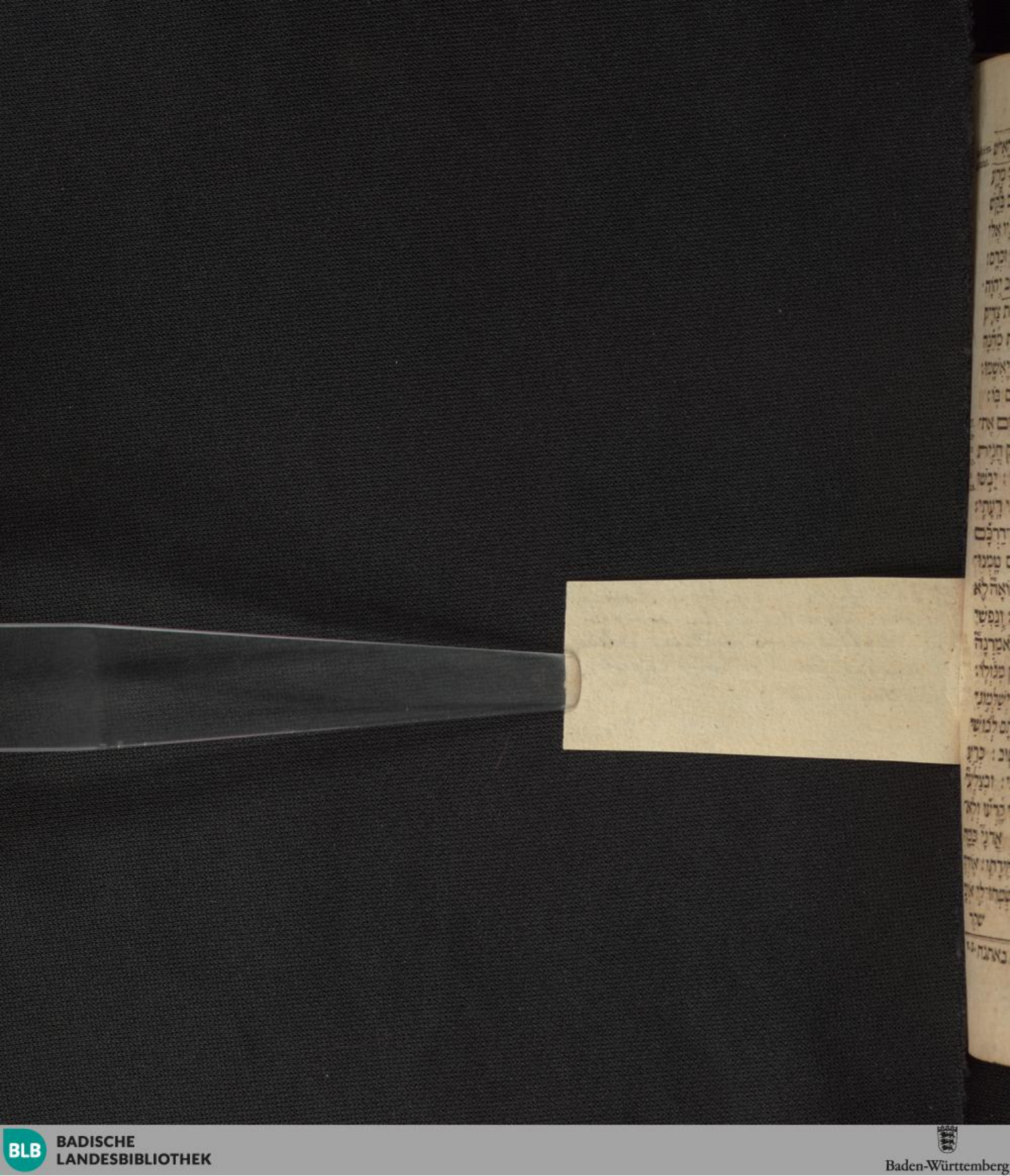

Ps. 36. 7. Quibus verbis docet Hiero-
psaltes, providentiam diu. occupari
non tantum circa creaturas intellectu
praeditas, sed et rationis expertes,
quas Deus servat.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

שֶׁקֶר שֹׂנְאַי חִנָּם יִקְרְצוּ־עָיִן׃ כִּי לֹא שָׁלוֹם יְדַבֵּרוּ וְעַל־ כ
רִגְעֵי־אֶרֶץ דִּבְרֵי מִרְמוֹת יַחֲשֹׁבוּן׃ וַיַּרְחִיבוּ עָלַי פִּיהֶם 21
אָמְרוּ הֶאָח ׀ הֶאָח רָאֲתָה עֵינֵנוּ׃ רָאִיתָה יְהוָה אַל־ 22
תֶּחֱרַשׁ אֲדֹנָי אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי׃ הָעִירָה וְהָקִיצָה 23
לְמִשְׁפָּטִי אֱלֹהַי וַאדֹנָי לְרִיבִי׃ שָׁפְטֵנִי כְצִדְקְךָ יְהוָה 24
אֱלֹהָי וְאַל־יִשְׂמְחוּ־לִי׃ אַל־יֹאמְרוּ בְלִבָּם הֶאָח נַפְשֵׁנוּ כה
אַל־יֹאמְרוּ בִּלַּעֲנוּהוּ׃ יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ ׀ יַחְדָּו שְׂמֵחֵי רָעָתִי 26
יִלְבְּשׁוּ־בֹשֶׁת וּכְלִמָּה הַמַּגְדִּילִים עָלָי׃ יָרֹנּוּ וְיִשְׂמְחוּ 27
חֲפֵצֵי צִדְקִי וְיֹאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל יְהוָה הֶחָפֵץ שְׁלוֹם
עַבְדּוֹ׃ וּלְשׁוֹנִי תֶּהְגֶּה צִדְקֶךָ כָּל־הַיּוֹם תְּהִלָּתֶךָ׃ 28
לו לַמְנַצֵּחַ לְעֶבֶד־יְהוָה לְדָוִד׃ נְאֻם־פֶּשַׁע א 2
לָרָשָׁע בְּקֶרֶב לִבִּי אֵין־פַּחַד אֱלֹהִים לְנֶגֶד עֵינָיו׃ כִּי־ 3
הֶחֱלִיק אֵלָיו בְּעֵינָיו לִמְצֹא עֲוֹנוֹ לִשְׂנֹא׃ דִּבְרֵי־פִיו אָוֶן 4
וּמִרְמָה חָדַל לְהַשְׂכִּיל לְהֵיטִיב׃ אָוֶן ׀ יַחְשֹׁב עַל־מִשְׁכָּבוֹ ה
יִתְיַצֵּב עַל־דֶּרֶךְ לֹא־טוֹב רָע לֹא יִמְאָס׃ יְהוָה בַּהַשָּׁמַיִם 6
חַסְדֶּךָ אֱמוּנָתְךָ עַד־שְׁחָקִים׃ צִדְקָתְךָ ׀ כְּהַרְרֵי־אֵל 7
מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם רַבָּה אָדָם וּבְהֵמָה תּוֹשִׁיעַ יְהוָה׃ מַה־ 8
יָקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן׃ יִרְוְיֻן 9
מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם׃ כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים י
בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה־אוֹר׃ מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ וְצִדְקָתְךָ 11
לְיִשְׁרֵי־לֵב׃ אַל־תְּבוֹאֵנִי רֶגֶל גַּאֲוָה וְיַד רְשָׁעִים אַל־ 12
תְּנִדֵנִי׃ שָׁם נָפְלוּ פֹּעֲלֵי אָוֶן דֹּחוּ וְלֹא־יָכְלוּ קוּם׃ 13
לז לְדָוִד ׀ אַל־תִּתְחַר בַּמְּרֵעִים אַל־תְּקַנֵּא א
בְּעֹשֵׂי עַוְלָה׃ כִּי כֶחָצִיר מְהֵרָה יִמָּלוּ וּכְיֶרֶק דֶּשֶׁא יִבֹּלוּן׃ 2
בְּטַח בַּיהוָה וַעֲשֵׂה־טוֹב שְׁכָן־אֶרֶץ וּרְעֵה אֱמוּנָה׃ 3
וְהִתְעַנַּג עַל־יְהוָה וְיִתֶּן־לְךָ מִשְׁאֲלוֹת לִבֶּךָ׃ גּוֹל עַל־ 4
יְהוָה דַּרְכֶּךָ וּבְטַח עָלָיו וְהוּא יַעֲשֶׂה׃ וְהוֹצִיא כָאוֹר 6
צִדְקֶךָ וּמִשְׁפָּטֶךָ כַּצָּהֳרָיִם׃ דּוֹם ׀ לַיהוָה וְהִתְחוֹלֵל לוֹ 7
אל Mmmmmm ללללל

Psal. XXXVI. Pii liberationē ab impiorum machinationibus & persecut. confidenter petunt, & sperant.

Psal. XXXVII. Docet pios non debere offendi felicitate temporali impiorum, sed fidere Deo, in bono perseuerare, & finem respicere.

6.) Domine in coelis misericordia tua, veritas usq; ad aethera.
7.) Iustitia tua sicut montes Dei, iudicia tua abyssus multa: hominem et animal servabis Domine.
8.) Quam pretiosa (est) misericordia tua Deus: nam filii hominum in umbra alarum tuarum sperabunt.
9.) Inebriabuntur a pinguedine domus tuae, et torrente deliciarum tuarum potabis eos.
10.) Quoniam tecum (est) vena vitarum in lumine tuo videbimus lumen.

3.) Spera in Domino, et fac bonum: inhabita terram et pasce veritatem.
4.) et delecta te super Domino, et dabit tibi petitiones cordis tui.
5.) Devolve super Dominum viam tuam, et spera super eo, et ipse faciet.

v. 19. סגול באתנח v. 20. סגול באתנח v. 22. חסר י׳ XXXVII. 6. קמץ בלי אסף v. 24. פתח באתנח

8 אַל־תִּתְחַר בְּמַצְלִיחַ דַּרְכּוֹ בְּאִישׁ עֹשֶׂה מְזִמּוֹת׃ הֶרֶף
9 מֵאַף וַעֲזֹב חֵמָה אַל־תִּתְחַר אַךְ־לְהָרֵעַ׃ כִּי מְרֵעִים
י יִכָּרֵתוּן וְקֹוֵי יְהוָה הֵמָּה יִירְשׁוּ־אָרֶץ׃ וְעוֹד מְעַט וְאֵין
11 רָשָׁע וְהִתְבּוֹנַנְתָּ עַל־מְקוֹמוֹ וְאֵינֶנּוּ׃ וַעֲנָוִים יִירְשׁוּ־אָרֶץ
12 וְהִתְעַנְּגוּ עַל־רֹב שָׁלוֹם׃ זֹמֵם רָשָׁע לַצַּדִּיק וְחֹרֵק
13 עָלָיו שִׁנָּיו׃ אֲדֹנָי יִשְׂחַק־לוֹ כִּי־רָאָה כִּי־יָבֹא יוֹמוֹ׃
14 חֶרֶב פָּתְחוּ רְשָׁעִים וְדָרְכוּ קַשְׁתָּם לְהַפִּיל עָנִי וְאֶבְיוֹן
טו לִטְבּוֹחַ יִשְׁרֵי־דָרֶךְ׃ חַרְבָּם תָּבוֹא בְלִבָּם וְקַשְׁתוֹתָם
16 תִּשָּׁבַרְנָה׃ טוֹב מְעַט לַצַּדִּיק מֵהֲמוֹן רְשָׁעִים רַבִּים׃
ו כִּי זְרוֹעוֹת רְשָׁעִים תִּשָּׁבַרְנָה וְסוֹמֵךְ צַדִּיקִים יְהוָה׃
18 19 יוֹדֵעַ יְהוָה יְמֵי תְמִימִים וְנַחֲלָתָם לְעוֹלָם תִּהְיֶה׃ לֹא יֵבֹשׁוּ
כ בְּעֵת רָעָה וּבִימֵי רְעָבוֹן יִשְׂבָּעוּ׃ כִּי רְשָׁעִים יֹאבֵדוּ
21 וְאֹיְבֵי יְהוָה כִּיקַר כָּרִים כָּלוּ בֶעָשָׁן כָּלוּ׃ לֹוֶה רָשָׁע וְלֹא
22 יְשַׁלֵּם וְצַדִּיק חוֹנֵן וְנוֹתֵן׃ כִּי מְבֹרָכָיו יִירְשׁוּ אָרֶץ
23 וּמְקֻלָּלָיו יִכָּרֵתוּ׃ מֵיְהוָה מִצְעֲדֵי־גֶבֶר כּוֹנָנוּ וְדַרְכּוֹ
24 כה יֶחְפָּץ׃ כִּי־יִפֹּל לֹא יוּטָל כִּי־יְהוָה סוֹמֵךְ יָדוֹ׃ נַעַר הָיִיתִי
גַּם־זָקַנְתִּי וְלֹא רָאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזָב וְזַרְעוֹ מְבַקֶּשׁ־לָחֶם׃
26 27 כָּל־הַיּוֹם חוֹנֵן וּמַלְוֶה וְזַרְעוֹ לִבְרָכָה׃ סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־
28 טוֹב וּשְׁכֹן לְעוֹלָם׃ כִּי יְהוָה אֹהֵב מִשְׁפָּט וְלֹא־יַעֲזֹב
29 אֶת־חֲסִידָיו לְעוֹלָם נִשְׁמָרוּ וְזֶרַע רְשָׁעִים נִכְרָת׃ צַדִּיקִים
ל יִירְשׁוּ־אָרֶץ וְיִשְׁכְּנוּ לָעַד עָלֶיהָ׃ פִּי־צַדִּיק יֶהְגֶּה חָכְמָה
31 וּלְשׁוֹנוֹ תְּדַבֵּר מִשְׁפָּט׃ תּוֹרַת אֱלֹהָיו בְּלִבּוֹ לֹא תִמְעַד
32 33 אֲשֻׁרָיו׃ צוֹפֶה רָשָׁע לַצַּדִּיק וּמְבַקֵּשׁ לַהֲמִיתוֹ׃ יְהוָה לֹא־
34 יַעַזְבֶנּוּ בְיָדוֹ וְלֹא יַרְשִׁיעֶנּוּ בְּהִשָּׁפְטוֹ׃ קַוֵּה אֶל־יְהוָה
וּשְׁמֹר דַּרְכּוֹ וִירוֹמִמְךָ לָרֶשֶׁת אָרֶץ בְּהִכָּרֵת רְשָׁעִים
לה תִּרְאֶה׃ רָאִיתִי רָשָׁע עָרִיץ וּמִתְעָרֶה כְּאֶזְרָח רַעֲנָן׃
36 37 וַיַּעֲבֹר וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ וָאֲבַקְשֵׁהוּ וְלֹא נִמְצָא׃ שְׁמָר־תָּם
38 וּרְאֵה יָשָׁר כִּי־אַחֲרִית לְאִישׁ שָׁלוֹם׃ וּפְשָׁעִים נִשְׁמְדוּ
יחדו

Bonum est paululum justo prae copia impiorum multorum.

mutuum accipiens accipit impius, et non reddet reddit sed justus gratiosus est et dans.

Rus fui, etiam senui: et non vidi justum derelictum: nec semen ejus quaerens panem.

†vire-scentem.
†laurus.

Custodi integrum, et vide rectum quia novissimum viri (talis) pax.

Psl xxxviii.
1.) Psalmus Davidis ad comemorandū.
2.) Domine ne in furore tuo arguas me, neq; in ira tua corripias me.
3.) Quoniam sagittae defixae sunt in me; et obfirmasti in super me manu tua.
4.) non (est) integritas in carne mea propter iram tuam: non (est) pax in ossibus meis a facie peccati mei.
5.) nam iniquitates meae pertransierunt caput meū: sicut onus grave gravant super me.
6.) Foetuerunt, tabuerunt livores mei; a facie stultitiae mee.
7.) Contorta sum et depressus sum vehementer; omni die ambulavi.
8.) quoniam ilia mea plena fuerunt foede, et non (est) integritas in carne mea.
9.) debilitata sum et attrita sum vehementer; rugiui prae fremitu cordis mei.
10.) Domine coram te omne desiderium meum: et suspirium meum a te non est absconditum.
11.) cor meū circuivit, dereliquit me robur meū; et lumen oculorum meorū etiam ipsum (ipsum) non (est) mecum.
12.) Dilectus mei et socii mei e regione plagae meae stabunt et propinqui mei) a longinquo steterunt.
13.) et laqueos tetenderunt quaerentes animam meam, et quaerentes malum mihi locuti sunt pravitates, et dolos omni die meditabuntur.
14.) et ego tanquam surdus non audiam; et sicut mutus (qui) non aperiet os suum.
15.) et fui sicut vir; qui non audiens; et non in ore ejus redarguitiones.
16.) quia te Domine expectavi: tu respondebis, Domine Deus mi.
17.) quia dixi: ne forte laetentur mihi: in motiendo pedem meo, super me, magnificaverunt se.
18.) quoniam ego ad claudicationem paratus sum, et dolor meus coram me semper.
19.) quoniam iniquitatem meam indicabo; solicitus ero a peccato meo.
20.) et inimici mei vivendo roborati sunt: et multiplicati sunt odio habendo me falso.
21.) et reddendo malum pro bono adversabuntur mihi, pro sequi me (eo quod sequor) bonum.
22.) ne derelinquas me Domine; Deus mi ne elonges te a me.
23.) Festina ad auxilium meum: Domine salus mea.

Pf. XXXVIII. Sub onere peccatorum gemens & confitens, ad Dei misericordiam confugit, & liberationem ab hostibus petit.

לַמְנַצֵּחַ לִידוּתוּן מִזְמוֹר לְדָוִד׃ — Pf. 39.

1 אָמַרְתִּי אֶשְׁמְרָה דְרָכַי מִחֲטוֹא בִלְשׁוֹנִי אֶשְׁמְרָה לְפִי מַחְסוֹם בְּעוֹד רָשָׁע לְנֶגְדִּי׃
2 נֶאֱלַמְתִּי דוּמִיָּה הֶחֱשֵׁיתִי מִטּוֹב וּכְאֵבִי נֶעְכָּר׃
3 חַם־לִבִּי בְּקִרְבִּי בַּהֲגִיגִי תִבְעַר־אֵשׁ דִּבַּרְתִּי בִלְשׁוֹנִי׃
4 הוֹדִיעֵנִי יְהוָה קִצִּי וּמִדַּת יָמַי מַה־הִיא אֵדְעָה מֶה־חָדֵל אָנִי׃
5 הִנֵּה טְפָחוֹת נָתַתָּה יָמַי וְחֶלְדִּי כְאַיִן נֶגְדֶּךָ אַךְ כָּל־הֶבֶל כָּל־אָדָם נִצָּב סֶלָה׃

Psl. XXXIX. Brevis & calamitosa vita consideratio & divina liberationis imploratio.

Lidutun k. v. 1. Idrfi k. v. 2. Idnsh ahr shurk. v. 39.

Ps. xxxix.
v. 5. Scire fac me Domine finem meum, et mensuram dierum meorū, quae ipsa (sit); noscam quam desinens ego (sim).

vers. 6. Ecce palmas dedisti dies meos; et tempus meum tanquam nihil coram te: vtique universa vanitas omnis homo stans Selah.

יָמַי וְחֶלְדִּי כְאַיִן נֶגְדֶּךָ אַךְ כָּל־הֶבֶל כָּל־אָדָם נִצָּב סֶלָה׃
7 אַךְ־בְּצֶלֶם׀ יִתְהַלֶּךְ־אִישׁ אַךְ־הֶבֶל יֶהֱמָיוּן יִצְבֹּר וְלֹא־
8 יֵדַע מִי־אֹסְפָם׃ וְעַתָּה מַה־קִּוִּיתִי אֲדֹנָי תּוֹחַלְתִּי לְךָ
9 הִיא׃ מִכָּל־פְּשָׁעַי הַצִּילֵנִי חֶרְפַּת נָבָל אַל־תְּשִׂימֵנִי׃
11 נֶאֱלַמְתִּי לֹא אֶפְתַּח־פִּי כִּי אַתָּה עָשִׂיתָ׃ הָסֵר מֵעָלַי
12 נִגְעֶךָ מִתַּגְרַת יָדְךָ אֲנִי כָלִיתִי׃ בְּתוֹכָחוֹת עַל־עָוֹן יִסַּרְתָּ
אִישׁ וַתֶּמֶס כָּעָשׁ חֲמוּדוֹ אַךְ הֶבֶל כָּל־אָדָם סֶלָה׃
13 שִׁמְעָה־תְפִלָּתִי יְהוָה וְשַׁוְעָתִי הַאֲזִינָה אֶל־דִּמְעָתִי אַל־
14 תֶּחֱרַשׁ כִּי גֵר אָנֹכִי עִמָּךְ תּוֹשָׁב כְּכָל־אֲבוֹתָי׃ הֶשַׁע
א מִמֶּנִּי וְאַבְלִיגָה בְּטֶרֶם אֵלֵךְ וְאֵינֶנִּי׃ מ לַמְנַצֵּחַ
2 לְדָוִד מִזְמוֹר׃ קַוֹּה קִוִּיתִי יְהוָה וַיֵּט אֵלַי וַיִּשְׁמַע שַׁוְעָתִי׃
3 וַיַּעֲלֵנִי׀ מִבּוֹר שָׁאוֹן מִטִּיט חַיָּוֹן וַיָּקֶם עַל־סֶלַע רַגְלַי כּוֹנֵן
4 אֲשֻׁרָי׃ וַיִּתֵּן בְּפִי׀ שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּה לֵאלֹהֵינוּ יִרְאוּ
ה רַבִּים וְיִירָאוּ וְיִבְטְחוּ בַּיהוָה׃ אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־
שָׂם יְהוָה מִבְטַחוֹ וְלֹא־פָנָה אֶל־רְהָבִים וְשָׂטֵי כָזָב׃
6 רַבּוֹת עָשִׂיתָ׀ אַתָּה׀ יְהוָה אֱלֹהַי נִפְלְאֹתֶיךָ וּמַחְשְׁבֹתֶיךָ
אֵלֵינוּ אֵין׀ עֲרֹךְ אֵלֶיךָ אַגִּידָה וַאֲדַבֵּרָה עָצְמוּ מִסַּפֵּר׃
7 זֶבַח וּמִנְחָה׀ לֹא־חָפַצְתָּ אָזְנַיִם כָּרִית לִי עוֹלָה וַחֲטָאָה
8 לֹא שָׁאָלְתָּ׃ אָז אָמַרְתִּי הִנֵּה־בָאתִי בִּמְגִלַּת־סֵפֶר כָּתוּב
9 עָלָי׃ לַעֲשׂוֹת־רְצוֹנְךָ אֱלֹהַי חָפָצְתִּי וְתוֹרָתְךָ בְּתוֹךְ מֵעָי׃
בִּשַּׂרְתִּי צֶדֶק׀ בְּקָהָל רָב הִנֵּה שְׂפָתַי לֹא אֶכְלָא יְהוָה
11 אַתָּה יָדָעְתָּ׃ צִדְקָתְךָ לֹא־כִסִּיתִי׀ בְּתוֹךְ לִבִּי אֱמוּנָתְךָ
וּתְשׁוּעָתְךָ אָמָרְתִּי לֹא־כִחַדְתִּי חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ לְקָהָל
12 רָב׃ אַתָּה יְהוָה לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ
13 תָּמִיד יִצְרוּנִי׃ כִּי אָפְפוּ־עָלַי׀ רָעוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר
הִשִּׂיגוּנִי עֲוֹנֹתַי וְלֹא־יָכֹלְתִּי לִרְאוֹת עָצְמוּ מִשַּׂעֲרוֹת
14 רֹאשִׁי וְלִבִּי עֲזָבָנִי׃ רְצֵה יְהוָה לְהַצִּילֵנִי יְהוָה לְעֶזְרָתִי
טו חוּשָׁה׃ יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ׀ יַחַר מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי לִסְפּוֹתָהּ
יסגו

Psal. XL. Messias liberatus e passione & morte Patri gratias agit, & pro redemtis intercedit.

8 et nunc quid expectavi Domine? Spes mea in te ipsa (est.)

12 † à con- In increpationibus super flictu. iniquitatem corripuisti virū, et liquescere fecisti vt tinea desideriū ejus: Certe vanitas omnis homo, Selah.

13 Audi orationem meam Domine et clamorem meū auribus percipe

14 ad lacrymam meam ne surdum te praebeas, quia peregrinus ego (sum) tecum, incola vt omnes patres mei.

† luti. 69: 3.

† declinantes.

6 multa fecisti tu Domine Deus mi mirabilia tua et cogitationes tuas, erga nos: non ordinare (non è qui ordinet) apud te: annunciabo et loquar: Fortia fuere prae narrare (plura sunt quam vt narrare possim)

8 Ecce veni: in volumine libri Scriptum est super (de) me.

9 Ad faciendū voluntatem tuam Deo mi, volui: et lex tua in medio viscerum meorum.

16 יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיִכָּלְמוּ הַפֵּצֵי רָעָתִי׃ יָשֹׁמּוּ עַל־עֵקֶב בָּשְׁתָּם
17 הָאֹמְרִים לִי הֶאָח׳ הֶאָח׃ יָשִׂישׂוּ וְיִשְׂמְחוּ׳ בְּךָ כָּל־
מְבַקְשֶׁיךָ יֹאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל יְהוָה אֹהֲבֵי תְּשׁוּעָתֶךָ׃
18 וַאֲנִי׳ עָנִי וְאֶבְיוֹן אֲדֹנָי יַחֲשָׁב־לִי עֶזְרָתִי וּמְפַלְטִי אַתָּה
אֱלֹהַי אַל־תְּאַחַר׃ מא לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ א
אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל אֶל־דָּל בְּיוֹם רָעָה יְמַלְּטֵהוּ יְהוָה׃ יְהוָה 1.2
יִשְׁמְרֵהוּ וִיחַיֵּהוּ יְאֻשַּׁר בָּאָרֶץ וְאַל־תִּתְּנֵהוּ בְּנֶפֶשׁ אֹיְבָיו׃
יְהוָה יִסְעָדֶנּוּ עַל־עֶרֶשׂ דְּוָי כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הָפַכְתָּ בְחָלְיוֹ׃ 4
אֲנִי אָמַרְתִּי יְהוָה חָנֵּנִי רְפָאָה נַפְשִׁי כִּי־חָטָאתִי לָךְ׃ ה
אוֹיְבַי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתַי יָמוּת וְאָבַד שְׁמוֹ׃ וְאִם־בָּא 7.6
לִרְאוֹת׳ שָׁוְא יְדַבֵּר לִבּוֹ יִקְבָּץ־אָוֶן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר׃
יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל־שֹׂנְאָי עָלַי׳ יַחְשְׁבוּ רָעָה לִי׃ דְּבַר־ 9.8
בְּלִיַּעַל יָצוּק בּוֹ וַאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לָקוּם׃ גַּם־אִישׁ 9
שְׁלוֹמִי׳ אֲשֶׁר־בָּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכֵל לַחְמִי הִגְדִּיל עָלַי עָקֵב׃
וְאַתָּה יְהוָה חָנֵּנִי וַהֲקִימֵנִי וַאֲשַׁלְּמָה לָהֶם׃ בְּזֹאת יָדַעְתִּי 11 12
כִּי־חָפַצְתָּ בִּי כִּי לֹא־יָרִיעַ אֹיְבִי עָלָי׃ וַאֲנִי בְּתֻמִּי תָּמַכְתָּ 13
בִּי וַתַּצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם׃ בָּרוּךְ יְהוָה׳ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל 14
מֵהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן׳ וְאָמֵן׃ ספר שני
מב לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לִבְנֵי־קֹרַח׃ כְּאַיָּל תַּעֲרֹג א 2
עַל־אֲפִיקֵי־מָיִם כֵּן נַפְשִׁי תַעֲרֹג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים׃ צָמְאָה 3
נַפְשִׁי׳ לֵאלֹהִים לְאֵל חָי מָתַי אָבוֹא וְאֵרָאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים׃
הָיְתָה־לִּי דִמְעָתִי לֶחֶם יוֹמָם וָלָיְלָה בֶּאֱמֹר אֵלַי כָּל־ 4
הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ׃ אֵלֶּה אֶזְכְּרָה׳ וְאֶשְׁפְּכָה עָלַי׳ נַפְשִׁי ה
כִּי אֶעֱבֹר׳ בַּסָּךְ אֶדַּדֵּם עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה
וְתוֹדָה הָמוֹן חוֹגֵג׃ מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי׳ נַפְשִׁי וַתֶּהֱמִי 6
עָלַי הוֹחִלִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעוֹת פָּנָיו׃ אֱלֹהַי 7
עָלַי נַפְשִׁי תִשְׁתּוֹחָח עַל־כֵּן אֶזְכָּרְךָ מֵאֶרֶץ יַרְדֵּן
וְחֶרְמוֹנִים מֵהַר מִצְעָר׃ תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם קוֹרֵא לְקוֹל 8
צִנּוֹרֶיךָ Mmm mmm 3 ללללל ג

Psal. XLI. Beatitudo illorum qui Christum humilem fide suscipiunt, a Iuda proditum, quia morte vincit.

Psal. XLII. Desiderium animæ summum videndi Deum, eiusque desiderii expletio.

2.) Beatitudines intelligentis ad tenuem: in die mala liberabit eū Dominus
3.) Dominus custodiet eum, et vivificabit eum; beatificabit in terra: et ne tradas eum in voluntatem inimicorum ejus.
4.) Dominus fulciet eum super lectum languoris opere cubile ejus vertisti in infirmitate ejus.

† infirmitatis

10.) etiam vir pacis meae, quo fidebam in eo, comedens panem meum, magnificabit adversum me calcaneum.

2.) quemadmodū cervus anhelabit ad torrentes aquarū: ita anima mea anhelabit ad te Deus.
3.) Sitivit anima mea ad Deū, ad Deū vivum; quando veniam, et videbor faciebus Dei.

† in numero † movero me cum illis Jes. 38. 15.

מלרע ·v.1· ואשר ק ·v.3· פתח באתנח וסף ·v.18·

9 צִנּוֹרֶיךָ כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ׃ יוֹמָם׀ יְצַוֶּה יְהוָה׀ † canales, 2. Sam. 5:8.
10 חַסְדּוֹ וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עִמִּי תְּפִלָּה לְאֵל חַיָּי׃ אוֹמְרָה׀ לְאֵל
סַלְעִי לָמָּה־ שְׁכַחְתָּנִי לָמָּה־ קֹדֵר אֵלֵךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב׃
11 בְּרֶצַח׀ בְּעַצְמוֹתַי חֵרְפוּנִי צוֹרְרָי בְּאָמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם † caedes, Ez. 21:7
12 אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ׃ מַה־ תָּשׁוּחֹחִי׀ נַפְשִׁי׀ וּמַה תֶּהֱמִי עָלָי
הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעֹת פָּנַי וֵאלֹהָי׃

Psl. XLIII. Ecclesia iudicium Dei contra hostes suique illuminationem petit ac sperat.

א מג שָׁפְטֵנִי אֱלֹהִים׀ וְרִיבָה רִיבִי מִגּוֹי לֹא־חָסִיד מֵאִישׁ
2 מִרְמָה וְעַוְלָה תְּפַלְּטֵנִי׃ כִּי־אַתָּה׀ אֱלֹהֵי מָעוּזִּי לָמָּה
3 זְנַחְתָּנִי לָמָּה־ קֹדֵר אֶתְהַלֵּךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב׃ שְׁלַח־אוֹרְךָ
וַאֲמִתְּךָ הֵמָּה יַנְחוּנִי יְבִיאוּנִי אֶל־ הַר־ קָדְשְׁךָ וְאֶל־
4 מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ׃ וְאָבוֹאָה׀ אֶל־מִזְבַּח אֱלֹהִים אֶל־ אֵל שִׂמְחַת
ה גִּילִי וְאוֹדְךָ בְכִנּוֹר אֱלֹהִים אֱלֹהָי׃ מַה־ תָּשׁוּחִי נַפְשִׁי׀
וּמַה־ תֶּהֱמִי עָלָי הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעֹת

Psl. XLIV. Ecclesia olim exhibita beneficia Dei deprædicat, & plenariam salutem promissam expetit.

א 2 פָּנַי וֵאלֹהָי׃ מר לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־ קֹרַח מַשְׂכִּיל׃ אֱלֹהִים׀
בְּאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ אֲבוֹתֵינוּ סִפְּרוּ־ לָנוּ פֹּעַל פָּעַלְתָּ בִּימֵיהֶם
3 בִּימֵי קֶדֶם׃ אַתָּה׀ יָדְךָ גוֹיִם הוֹרַשְׁתָּ וַתִּטָּעֵם תָּרַע לְאֻמִּים
4 וַתְּשַׁלְּחֵם׃ כִּי׀ לֹא בְחַרְבָּם יָרְשׁוּ־ אָרֶץ וּזְרוֹעָם לֹא־
הוֹשִׁיָּעָה לָמוֹ כִּי־ יְמִינְךָ וּזְרוֹעֲךָ וְאוֹר פָּנֶיךָ כִּי רְצִיתָם׃
ה 6 אַתָּה־ הוּא מַלְכִּי אֱלֹהִים צַוֵּה יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב׃ בְּךָ צָרֵינוּ
7 נְנַגֵּחַ בְּשִׁמְךָ נָבוּס קָמֵינוּ׃ כִּי לֹא בְקַשְׁתִּי אֶבְטָח וְחַרְבִּי
8 לֹא תוֹשִׁיעֵנִי׃ כִּי הוֹשַׁעְתָּנוּ מִצָּרֵינוּ וּמְשַׂנְאֵינוּ הֱבִישׁוֹתָ׃
9 בֵּאלֹהִים הִלַּלְנוּ כָל־הַיּוֹם וְשִׁמְךָ לְעוֹלָם נוֹדֶה סֶלָה׃ אַף־
11 זָנַחְתָּ וַתַּכְלִימֵנוּ וְלֹא־ תֵצֵא בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃ תָּשִׁיבֵנוּ אָחוֹר
12 מִנִּי־ צָר וּמְשַׂנְאֵינוּ שָׁסּוּ לָמוֹ׃ תִּתְּנֵנוּ כְּצֹאן מַאֲכָל וּבַגּוֹיִם
13 זֵרִיתָנוּ׃ תִּמְכֹּר־ עַמְּךָ בְלֹא־ הוֹן וְלֹא־ רַבִּיתָ בִּמְחִירֵיהֶם׃
14 תְּשִׂימֵנוּ חֶרְפָּה לִשְׁכֵנֵינוּ לַעַג וָקֶלֶס לִסְבִיבוֹתֵינוּ׃ † illusio, Jer. 20:8.
טז 16 תְּשִׂימֵנוּ מָשָׁל בַּגּוֹיִם מְנוֹד־ רֹאשׁ בַּלְאֻמִּים׃ כָּל־ הַיּוֹם † motionem
17 כְּלִמָּתִי נֶגְדִּי וּבֹשֶׁת פָּנַי כִּסָּתְנִי׃ מִקּוֹל מְחָרֵף וּמְגַדֵּף

מִפְּנֵי אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם׃ כָּל־זֹאת בָּאַתְנוּ וְלֹא שְׁכַחֲנוּךָ 18
וְלֹא־שִׁקַּרְנוּ בִּבְרִיתֶךָ׃ לֹא־נָסוֹג אָחוֹר לִבֵּנוּ וַתֵּט אֲשֻׁרֵנוּ 19
מִנֵּי אָרְחֶךָ׃ כִּי דִכִּיתָנוּ בִּמְקוֹם תַּנִּים וַתְּכַס עָלֵינוּ כ
בְּצַלְמָוֶת׃ אִם־שָׁכַחְנוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ וַנִּפְרֹשׂ כַּפֵּינוּ לְאֵל זָר׃ 21
הֲלֹא אֱלֹהִים יַחְקָר־זֹאת כִּי־הוּא יֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת לֵב׃ כִּי־ 22 23
עָלֶיךָ הוֹרַגְנוּ כָל־הַיּוֹם נֶחְשַׁבְנוּ כְּצֹאן טִבְחָה׃ עוּרָה 24
לָמָּה תִישַׁן ׀ אֲדֹנָי הָקִיצָה אַל־תִּזְנַח לָנֶצַח׃ לָמָּה־פָנֶיךָ תַּסְתִּיר תִּשְׁכַּח עָנְיֵנוּ וְלַחֲצֵנוּ׃ כִּי שָׁחָה לֶעָפָר נַפְשֵׁנוּ 26
דָּבְקָה לָאָרֶץ בִּטְנֵנוּ׃ קוּמָה עֶזְרָתָה לָּנוּ וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ׃ 27

א לַמְנַצֵּחַ עַל־שֹׁשַׁנִּים לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל שִׁיר יְדִידֹת׃ 2
רָחַשׁ לִבִּי ׀ דָּבָר טוֹב אֹמֵר אֲנִי מַעֲשַׂי לְמֶלֶךְ לְשׁוֹנִי עֵט ׀ סוֹפֵר מָהִיר׃ 3
יָפְיָפִיתָ מִבְּנֵי אָדָם הוּצַק חֵן בְּשִׂפְתוֹתֶיךָ עַל־כֵּן בֵּרַכְךָ אֱלֹהִים לְעוֹלָם׃ 4
חֲגוֹר־חַרְבְּךָ עַל־יָרֵךְ גִּבּוֹר הוֹדְךָ וְהַדָּרְתֶּךָ׃ וְהַדֶּרְךָ ׀ צְלַח רְכַב עַל־ ה
דְּבַר־אֱמֶת וְעַנְוָה־צֶדֶק וְתוֹרְךָ נוֹרָאוֹת יְמִינֶךָ׃ חִצֶּיךָ 6
שְׁנוּנִים עַמִּים תַּחְתֶּיךָ יִפְּלוּ בְּלֵב אוֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ׃ כִּסְאֲךָ ל
אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד שֵׁבֶט מִישׁוֹר שֵׁבֶט מַלְכוּתֶךָ׃ אָהַבְתָּ 8
צֶדֶק וַתִּשְׂנָא רֶשַׁע עַל־כֵּן ׀ מְשָׁחֲךָ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ שֶׁמֶן שׂשׂוֹן מֵחֲבֵרֶיךָ׃ 9
מֹר ׀ וַאֲהָלוֹת קְצִיעוֹת כָּל־בִּגְדֹתֶיךָ מִן־ 10
הֵיכְלֵי שֵׁן מִנִּי שִׂמְּחוּךָ׃ בְּנוֹת מְלָכִים בִּיקָרוֹתֶיךָ נִצָּבָה 11
שֵׁגַל לִימִינְךָ בְּכֶתֶם אוֹפִיר׃ שִׁמְעִי־בַת וּרְאִי וְהַטִּי אָזְנֵךְ 12
וְשִׁכְחִי עַמֵּךְ וּבֵית אָבִיךְ׃ וְיִתְאַו הַמֶּלֶךְ יָפְיֵךְ כִּי־הוּא 13
אֲדֹנַיִךְ וְהִשְׁתַּחֲוִי־לוֹ ׀ וּבַת־צֹר ׀ בְּמִנְחָה פָּנַיִךְ יְחַלּוּ 14
עֶשִׁירֵי עָם׃ כָּל־כְּבוּדָּה בַת־מֶלֶךְ פְּנִימָה מִמִּשְׁבְּצוֹת 15
זָהָב לְבוּשָׁהּ׃ לִרְקָמוֹת תּוּבַל לַמֶּלֶךְ בְּתוּלוֹת טו
אֲחֲרֶיהָ רֵעוֹתֶיהָ מוּבָאוֹת לָךְ׃ תּוּבַלְנָה 16
בְּשִׂמְחַת וְגִיל תֻּבָאֶינָה בְּהֵיכַל מֶלֶךְ׃ תַּחַת אֲבֹתֶיךָ יִהְיוּ 17
בָנֶיךָ תְּשִׁיתֵמוֹ לְשָׂרִים בְּכָל־הָאָרֶץ׃ אַזְכִּירָה שִׁמְךָ 18

בכל

דגש אחר ·v.14· הק׳ דגושת ·v.10· שוא באתנח ·v.6·
·שרק·

Ps. 44. 22 Jeroniam super te occidimus tota die: æstimati sumus ut oves mactationis.

Ps. 45. 2 tvolvit

Ps. XLV. Epithalamia carmen, de Christo & Ecclesia.

2 Pulchritudo præ filiis hominum, diffusa est gratia in labiis; propterea benedixit Deus tibi in æternum.

3 Volitum tuum Deus glaciatum et perpetuum: sceptrum rectitudinis sceptrum regni tui.

8 Dilexisti iustitiam et odisti impietatem propterea unxit te Deus Deus tuus oleo gaudii præ consortibus tuis.

9 faloe, Cant 4: 14 † casiæ † regina, Neh. 2. 6.

14 Tota gloriosa filia regis intrinsecus: ex ocellaturis auri vestimenta ejus.

בְּכָל־דֹּר וָדֹר עַל־כֵּן עַמִּים יְהוֹדוּךָ לְעֹלָם וָעֶד: מז

Psal XLVI. Halcyonia Ecclesiæ post debellatos hostes, & invitatio ad tanti operis considerationem ac celebrationem.

א 2 לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח עַל־עֲלָמוֹת שִׁיר: אֱלֹהִים לָנוּ
3 מַחְסֶה וָעֹז עֶזְרָה בְצָרוֹת נִמְצָא מְאֹד: עַל־כֵּן לֹא־נִירָא
4 בְּהָמִיר אֶרֶץ וּבְמוֹט הָרִים בְּלֵב יַמִּים: יֶהֱמוּ יִחְמְרוּ מֵימָיו
ה יִרְעֲשׁוּ־הָרִים בְּגַאֲוָתוֹ סֶלָה: נָהָר פְּלָגָיו יְשַׂמְּחוּ עִיר־
6 אֱלֹהִים קְדֹשׁ מִשְׁכְּנֵי עֶלְיוֹן: אֱלֹהִים בְּקִרְבָּהּ בַּל־תִּמּוֹט
7 יַעְזְרֶהָ אֱלֹהִים לִפְנוֹת בֹּקֶר: הָמוּ גוֹיִם מָטוּ מַמְלָכוֹת
8 נָתַן בְּקוֹלוֹ תָּמוּג אֶרֶץ: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ
9 אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: לְכוּ חֲזוּ מִפְעֲלוֹת יְהוָה אֲשֶׁר־שָׂם
שְׁמֹמוֹת בָּאָרֶץ: מַשְׁבִּית מִלְחָמוֹת עַד־קְצֵה הָאָרֶץ
1 קֶשֶׁת יְשַׁבֵּר וְקִצֵּץ חֲנִית עֲגָלוֹת יִשְׂרֹף בָּאֵשׁ: הַרְפּוּ וְדְעוּ
12 כִּי־אָנֹכִי אֱלֹהִים אָרוּם בַּגּוֹיִם אָרוּם בָּאָרֶץ: יְהוָה
צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: מז

Psal. XLVII. Triumphum Christi exaltati celebrant omnes gentes.

א 2 לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר: כָּל־הָעַמִּים תִּקְעוּ־כָף
3 הָרִיעוּ לֵאלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה: כִּי־יְהוָה עֶלְיוֹן נוֹרָא מֶלֶךְ
4 גָּדוֹל עַל־כָּל־הָאָרֶץ: יַדְבֵּר עַמִּים תַּחְתֵּינוּ וּלְאֻמִּים
ה תַּחַת רַגְלֵינוּ: יִבְחַר־לָנוּ אֶת־נַחֲלָתֵנוּ אֶת גְּאוֹן יַעֲקֹב
6 אֲשֶׁר־אָהֵב סֶלָה: עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה יְהוָה בְּקוֹל
8.7 שׁוֹפָר: זַמְּרוּ אֱלֹהִים זַמֵּרוּ זַמְּרוּ לְמַלְכֵּנוּ זַמֵּרוּ: כִּי מֶלֶךְ
9 כָּל־הָאָרֶץ אֱלֹהִים זַמְּרוּ מַשְׂכִּיל: מָלַךְ אֱלֹהִים עַל־גּוֹיִם
י אֱלֹהִים יָשַׁב עַל־כִּסֵּא קָדְשׁוֹ: נְדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ עַם
אֱלֹהֵי אַבְרָהָם כִּי לֵאלֹהִים מָגִנֵּי־אָרֶץ מְאֹד נַעֲלָה:

Psal. XLIIX. Ecclesiæ N.T. celebritas & amplitudo.

א 2 מח שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי־קֹרַח: גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל
3 מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ: יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל־
4 הָאָרֶץ הַר־צִיּוֹן יַרְכְּתֵי צָפוֹן קִרְיַת מֶלֶךְ רָב: אֱלֹהִים
ה בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמִשְׂגָּב: כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ
6.7 עָבְרוּ יַחְדָּו: הֵמָּה רָאוּ כֵּן תָּמָהוּ נִבְהֲלוּ נָחְפְּזוּ: רְעָדָה
8 אָחָזַתַם שָׁם חִיל כַּיּוֹלֵדָה: בְּרוּחַ קָדִים תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת

תרשיש

v. 5. סגול בלי מקף XLIIX. 5. חף באתנח

9 תַּרְשִׁישׁ׃ כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ׀ כֵּן רָאִינוּ בְּעִיר־יְהוָה צְבָאוֹת
י בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים יְכוֹנְנֶהָ עַד־עוֹלָם סֶלָה׃ דִּמִּינוּ
11 אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ׃ כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן
12 תְּהִלָּתְךָ עַל־קַצְוֵי־אֶרֶץ צֶדֶק מָלְאָה יְמִינֶךָ׃ יִשְׂמַח׀ הַר־
13 צִיּוֹן תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ׃ סֹבּוּ צִיּוֹן
14 וְהַקִּיפוּהָ סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ׃ שִׁיתוּ לִבְּכֶם׀ לְחֵילָהּ פַּסְּגוּ
טו אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן תְּסַפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן׃ כִּי זֶה׀ אֱלֹהִים
אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד הוּא יְנַהֲגֵנוּ עַל־מוּת׃ מט

2 א לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ שִׁמְעוּ־זֹאת כָּל־הָעַמִּים
3 הַאֲזִינוּ כָּל־יֹשְׁבֵי חָלֶד׃ גַּם־בְּנֵי אָדָם גַּם־בְּנֵי־אִישׁ יַחַד
4 עָשִׁיר וְאֶבְיוֹן׃ פִּי יְדַבֵּר חָכְמוֹת וְהָגוּת לִבִּי תְבוּנוֹת׃
6 ה אַטֶּה לְמָשָׁל אָזְנִי אֶפְתַּח בְּכִנּוֹר חִידָתִי׃ לָמָּה אִירָא
7 בִּימֵי רָע עֲוֹן עֲקֵבַי יְסֻבֵּנִי׃ הַבֹּטְחִים עַל־חֵילָם וּבְרֹב
8 עָשְׁרָם יִתְהַלָּלוּ׃ אָח לֹא־פָדֹה יִפְדֶּה אִישׁ לֹא־יִתֵּן
9 י לֵאלֹהִים כָּפְרוֹ׃ וְיֵקַר פִּדְיוֹן נַפְשָׁם וְחָדַל לְעוֹלָם׃ וִיחִי־
11 עוֹד לָנֶצַח לֹא יִרְאֶה הַשָּׁחַת׃ כִּי יִרְאֶה׀ חֲכָמִים יָמוּתוּ
12 יַחַד כְּסִיל וָבַעַר יֹאבֵדוּ וְעָזְבוּ לַאֲחֵרִים חֵילָם׃ קִרְבָּם
בָּתֵּימוֹ׀ לְעוֹלָם מִשְׁכְּנֹתָם לְדוֹר וָדֹר קָרְאוּ בִשְׁמוֹתָם
13 עֲלֵי אֲדָמוֹת׃ וְאָדָם בִּיקָר בַּל־יָלִין נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ׃
14 זֶה דַרְכָּם כֶּסֶל לָמוֹ וְאַחֲרֵיהֶם׀ בְּפִיהֶם יִרְצוּ סֶלָה׃
טו כַּצֹּאן׀ לִשְׁאוֹל שַׁתּוּ מָוֶת יִרְעֵם וַיִּרְדּוּ בָם יְשָׁרִים׀ לַבֹּקֶר
16 וְצִירָם לְבַלּוֹת שְׁאוֹל מִזְּבֻל לוֹ׃ אַךְ־אֱלֹהִים יִפְדֶּה־נַפְשִׁי
17 מִיַּד שְׁאוֹל כִּי יִקָּחֵנִי סֶלָה׃ אַל־תִּירָא כִּי־יַעֲשֵׁר אִישׁ כִּי־
18 יִרְבֶּה כְּבוֹד בֵּיתוֹ׃ כִּי לֹא בְמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל לֹא־יֵרֵד אַחֲרָיו
19 כ כְּבוֹדוֹ׃ כִּי־נַפְשׁוֹ בְּחַיָּיו יְבָרֵךְ וְיוֹדֶךְ כִּי־תֵיטִיב לָךְ׃ תָּבוֹא
21 עַד־דּוֹר אֲבוֹתָיו עַד־נֵצַח לֹא יִרְאוּ־אוֹר׃ אָדָם בִּיקָר וְלֹא
א יָבִין נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ׃ נ מִזְמוֹר לְאָסָף אֵל׀
אֱלֹהִים יְהוָה דִּבֶּר וַיִּקְרָא־אָרֶץ מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־
מבאו Nnnnnn ממממממ

10.) cogitavimus Deus misericordiam tuam, in medio templi tui.
11.) Sicut nomen tuum Deus, sic laus tua super fines terrae; justitia plena est dextera tua.

† distinguite.

Psal. XLIX. Vana terrenorum in opibus & voluptatibus spes; Piorum autem certa, in redemtione & resurrectione.

† meditatio.

8.) Fratrem non redimendo redimet vir (quisquam, nec dabit Deo propitiationem suam.
9.) Et pretiosa erit redemptio animae eorum, ut cesset in seculum.

† redemtio, Ex. 21: 30.

Psal. L. Deus iudex orbis, reiecto falso sacrificio s. cultu, verum

v. 11. סגול באתנח. v. 15. וצורם ק׳.

requisit in spiritu & veritate.

מִצִּיּוֹן מִכְלַל־יֹפִי אֱלֹהִים הוֹפִיעַ׃ יָבֹא אֱלֹהֵינוּ וְאַל־יֶחֱרַשׁ אֵשׁ לְפָנָיו תֹּאכֵל וּסְבִיבָיו נִשְׂעֲרָה מְאֹד׃ 4 ה
יִקְרָא אֶל־הַשָּׁמַיִם מֵעָל וְאֶל־הָאָרֶץ לָדִין עַמּוֹ׃ אִסְפוּ־לִי חֲסִידָי כֹּרְתֵי בְרִיתִי עָלֵי־זָבַח׃ וְיַגִּידוּ שָׁמַיִם צִדְקוֹ כִּי־ 6 ו
אֱלֹהִים שֹׁפֵט הוּא סֶלָה׃ שִׁמְעָה עַמִּי וַאֲדַבֵּרָה יִשְׂרָאֵל 7 ז
וְאָעִידָה בָּךְ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ אָנֹכִי׃ לֹא־עַל־זְבָחֶיךָ 8 ח
אוֹכִיחֶךָ וְעֹלוֹתֶיךָ לְנֶגְדִּי תָמִיד׃ לֹא־אֶקַּח מִבֵּיתְךָ פָּר 9 ט
כִּי־לִי כָל־חַיְתוֹ־יָעַר בְּהֵמוֹת׃ 10 י
יָדַעְתִּי כָּל־עוֹף הָרִים וְזִיז שָׂדַי עִמָּדִי׃ אִם־ 11 יא
אֶרְעַב לֹא־אֹמַר לָךְ כִּי־לִי תֵבֵל וּמְלֹאָהּ׃ הַאוֹכַל בְּשַׂר 13 יג
אַבִּירִים וְדַם עַתּוּדִים אֶשְׁתֶּה׃ זְבַח לֵאלֹהִים תּוֹדָה וְשַׁלֵּם 14 יד
לְעֶלְיוֹן נְדָרֶיךָ׃ וְקָרְאֵנִי בְיוֹם צָרָה אַחַלֶּצְךָ וְתכַבְּדָנִי׃ 15 טו
וְלָרָשָׁע אָמַר אֱלֹהִים מַה־לְּךָ לְסַפֵּר חֻקָּי וַתִּשָּׂא בְרִיתִי 16 טז
עָלֵי־פִיךָ׃ וְאַתָּה שָׂנֵאתָ מוּסָר וַתַּשְׁלֵךְ דְּבָרַי אֲחֹרֶיךָ׃ 17 יז
אִם־רָאִיתָ גַּנָּב וַתִּרֶץ עִמּוֹ וְעִם מְנָאֲפִים חֶלְקֶךָ׃ פִּיךָ 18 יח
שָׁלַחְתָּ בְרָעָה וּלְשׁוֹנְךָ תַּצְמִיד מִרְמָה׃ תֵּשֵׁב בְּאָחִיךָ 20 כ
תִּדְבֹּר בְּבֶן־אִמְּךָ תִּתֵּן דֹּפִי׃ אֵלֶּה עָשִׂיתָ וְהֶחֱרַשְׁתִּי 21 כא
דִּמְיתָ הֱיוֹת־אֶהְיֶה כָמוֹךָ אוֹכִיחֲךָ וְאֶעֶרְכָה לְעֵינֶיךָ׃ בִּינוּ־ 22 כב
נָא זֹאת שֹׁכְחֵי אֱלוֹהַּ פֶּן־אֶטְרֹף וְאֵין מַצִּיל׃ זֹבֵחַ תּוֹדָה 23 כג
יְכַבְּדָנְנִי וְשָׂם דֶּרֶךְ אַרְאֶנּוּ בִּישׁוּעַת אֱלֹהִים׃ נא לַמְנַצֵּחַ 1 א
מִזְמוֹר לְדָוִד׃ בְּבוֹא־אֵלָיו נָתָן הַנָּבִיא כַּאֲשֶׁר־בָּא אֶל־בַּת־ 2 ב
שָׁבַע׃ חָנֵּנִי אֱלֹהִים כְּחַסְדֶּךָ כְּרֹב רַחֲמֶיךָ מְחֵה פְשָׁעָי׃ 3 ג
הֶרְבֵּה כַּבְּסֵנִי מֵעֲוֹנִי וּמֵחַטָּאתִי טַהֲרֵנִי׃ כִּי־פְשָׁעַי אֲנִי 4 ד
אֵדָע וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי תָמִיד׃ לְךָ לְבַדְּךָ חָטָאתִי וְהָרַע 6 ו
בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי לְמַעַן תִּצְדַק בְּדָבְרֶךָ תִּזְכֶּה בְשָׁפְטֶךָ׃ הֵן־ 7 ז
בְּעָוֹן חוֹלָלְתִּי וּבְחֵטְא יְחָמַתְנִי אִמִּי׃ הֵן־אֱמֶת חָפַצְתָּ 8 ח
בַּטֻּחוֹת וּבְסָתֻם חָכְמָה תודיעני׃ תְּחַטְּאֵנִי בְאֵזוֹב וְאֶטְהָר 9 ט
תְּכַבְּסֵנִי וּמִשֶּׁלֶג אלבין׃ תַּשְׁמִיעֵנִי שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה תָּגֵלְנָה

עצמות

Pſal. LI. Publica Dauidis pœnitentia, & remiſſio per fidem in Chriſtum obtenta, cum nouo propoſito, peccatores ad cognitionem peccati & gratiæ deducendi.

perfectio.

ſfera. 80 14.

Immola Deo laudationem: & redde altiſſimo vota tua.

& inuoca me in die angustiæ tuæ, & honorifica bis me.

Sacrificium laudationem honorificabit me, & ibi (& via) (quod videat ſalutare) (victori) (præcelsori) cantor Dauidis.

Quando venit ad eum Nathan Propheta, quando intrauit ad Bathſeba.

Miſerere mei Deus ſec. miſericordiam tuam: ſec. multitudinem miſerationum tuarum dele prauaricationem meam.

Multiplicem lauami me abiniquitate mea: & a peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognoſco: & peccatum meum contra me eſt ſemper.

Tibi tibi peccaui, & malum in conſpectu tuo feci: vt iuſtificeris in loquendo te, & vincas cum iudicaris.

Ecce in iniquitatibus conceptus ſum, & in peccatis concepit me mater mea.

Ecce veritatem voluiſti in occultis & in abſcondito ſapientiam manifeſtaſti mihi.

Aſperges me hyſſopo, & mundabor: lauabis me, & ſuper niuem dealbabor.

Audire facies me gaudium & lætitiam: exultabunt

עֲצָמוֹת דִּכִּיתָ׃ הַסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵחֲטָאָי וְכָל־עֲוֹנֹתַי מְחֵה׃ לֵב 11 12
טָהוֹר בְּרָא־לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי׃ אַל־ 13
תַּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קָדְשְׁךָ אַל־תִּקַּח מִמֶּנִּי׃ הָשִׁיבָה 14
לִּי שְׂשׂוֹן יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבָה תִסְמְכֵנִי׃ אֲלַמְּדָה פֹשְׁעִים טו
דְּרָכֶיךָ וְחַטָּאִים אֵלֶיךָ יָשׁוּבוּ׃ הַצִּילֵנִי מִדָּמִים ׀ אֱלֹהִים 16
אֱלֹהֵי תְשׁוּעָתִי תְּרַנֵּן לְשׁוֹנִי צִדְקָתֶךָ׃ אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח 17
וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃ כִּי ׀ לֹא־תַחְפֹּץ זֶבַח וְאֶתֵּנָה עוֹלָה לֹא 18
תִרְצֶה׃ זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה לֵב־נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה 19
אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה׃ הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן תִּבְנֶה כ
חוֹמוֹת יְרוּשָׁלִָם׃ אָז תַּחְפֹּץ זִבְחֵי־צֶדֶק עוֹלָה וְכָלִיל 21
אָז יַעֲלוּ עַל־מִזְבַּחֲךָ פָרִים׃ נב לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל א
לְדָוִד׃ בְּבוֹא ׀ דּוֹאֵג הָאֲדוֹמִי וַיַּגֵּד לְשָׁאוּל וַיֹּאמֶר לוֹ בָּא 2
דָוִד אֶל־בֵּית אֲחִימֶלֶךְ׃ מַה־תִּתְהַלֵּל בְּרָעָה הַגִּבּוֹר 3
חֶסֶד אֵל כָּל־הַיּוֹם׃ הַוּוֹת תַּחְשֹׁב לְשׁוֹנֶךָ כְּתַעַר מְלֻטָּשׁ 4
עֹשֵׂה רְמִיָּה׃ אָהַבְתָּ רָע מִטּוֹב שֶׁקֶר ׀ מִדַּבֵּר צֶדֶק סֶלָה׃ ה
אָהַבְתָּ כָל־דִּבְרֵי־בָלַע לְשׁוֹן מִרְמָה׃ גַּם־אֵל יִתָּצְךָ 7.6
לָנֶצַח יַחְתְּךָ וְיִסָּחֲךָ מֵאֹהֶל וְשֵׁרֶשְׁךָ מֵאֶרֶץ חַיִּים סֶלָה׃
וְיִרְאוּ צַדִּיקִים וְיִירָאוּ וְעָלָיו יִשְׂחָקוּ׃ הִנֵּה הַגֶּבֶר לֹא יָשִׂים 9.8
אֱלֹהִים מָעוּזוֹ וַיִּבְטַח בְּרֹב עָשְׁרוֹ יָעֹז בְּהַוָּתוֹ׃ וַאֲנִי ׀ כְּזַיִת ב
רַעֲנָן בְּבֵית אֱלֹהִים בָּטַחְתִּי בְחֶסֶד־אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד׃
אוֹדְךָ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ וַאֲקַוֶּה שִׁמְךָ כִּי־טוֹב נֶגֶד 11
חֲסִידֶיךָ׃ נג לַמְנַצֵּחַ עַל־מַחֲלַת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ א
אָמַר נָבָל בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹהִים הִשְׁחִיתוּ וְהִתְעִיבוּ עָוֶל אֵין 2
עֹשֵׂה־טוֹב׃ אֱלֹהִים מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל־בְּנֵי־אָדָם לִרְאוֹת 3
הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל דֹּרֵשׁ אֶת־אֱלֹהִים׃ כֻּלּוֹ סָג יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ 4
אֵין עֹשֵׂה־טוֹב אֵין גַּם־אֶחָד׃ הֲלֹא־יָדְעוּ פֹעֲלֵי אָוֶן אֹכְלֵי ה
עַמִּי אָכְלוּ לֶחֶם אֱלֹהִים לֹא קָרָאוּ׃ שָׁם פָּחֲדוּ־פַחַד לֹא 6
הָיָה פָחַד כִּי־אֱלֹהִים פִּזַּר עַצְמוֹת חֹנֶךְ הֱבִישֹׁתָה כִּי־

Psal. LII. Doegi & omnium proditorum ac persecutorum pœna, indeque orta piorum εὐχαριστία.

† absorptionis, Jer. 51.

Psal. LIII. Corruptio vniuersalis & ex ea liberatio per Christum.

דגש אחר שורק v. 9 ב׳ טעמים v. 11

ossa, (quae) contrivisti.
11.) Abscondo facies tuas a peccatis meis: et omnes iniquitates meas dele.
12.) Cor mundum crea mihi Deus: et Spiritum rectū innova in interiori meo.
13.) Ne projicias me a faciebus tuis: et Spiritum Sanctitatis tuae ne sumas a me.
14.) Reverti fac mihi gaudium Salutis tuae: et spiritu voluntario sulcias me.
15.) Docebo praevaricatores vias tuas: et peccatores ad te convertentur.
16.) Eripe me de sanguinibus Deus, Deus salutis meae: laudabit lingua mea justitiam tuam.
17.) Domine, labia mea aperies: et os meum annunciabit laudem tuam.
18.) quoniam non voles sacrificium, et salias) darem: ascensionem (holocaustum) non acceptabis.
19.) Sacrificia Dei (sunt) spiritus contritus: cor contritum et confractum, o Deus non despicies.
20.) Benefac in benevolentia tua ipsi Zijon: aedificas muros Jerusalem.
21.) Tunc voles sacrificia justitiae, ascensionem et holocaustum: tunc ascendere facient super altare tuum juvencos. (farrum.)

10.) et ego sicut olea frondosa in domo Dei: speravi in misericordiam Dei in seculū et perpetuum.

7 אֱלֹהִים מְאָסָם׃ מִי־יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשֻׁעוֹת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב
אֱלֹהִים שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל׃ נד
Psal. LIV. Oratio pro liberatione ab hostibus, & εὐχαριστία.
2 א לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ בְּבוֹא הַזִּיפִים וַיֹּאמְרוּ
3 לְשָׁאוּל הֲלֹא דָוִד מִסְתַּתֵּר עִמָּנוּ׃ אֱלֹהִים בְּשִׁמְךָ
4 הוֹשִׁיעֵנִי וּבִגְבוּרָתְךָ תְּדִינֵנִי׃ אֱלֹהִים שְׁמַע תְּפִלָּתִי
ה הַאֲזִינָה לְאִמְרֵי־פִי׃ כִּי זָרִים קָמוּ עָלַי וְעָרִיצִים בִּקְשׁוּ
6 נַפְשִׁי לֹא שָׂמוּ אֱלֹהִים לְנֶגְדָּם סֶלָה׃ הִנֵּה אֱלֹהִים עֹזֵר לִי
7 אֲדֹנָי בְּסֹמְכֵי נַפְשִׁי׃ יָשׁוּב הָרַע לְשֹׁרְרָי בַּאֲמִתְּךָ הַצְמִיתֵם׃
9.8 בִּנְדָבָה אֶזְבְּחָה־לָּךְ אוֹדֶה שִׁמְךָ יְהוָה כִּי־טוֹב׃ כִּי מִכָּל־
Psal. LV. Carmen erudiens, exemplo Dauidis & Christi, in persecutionibus apertis & occultis Deum inuocandum liberatorem certissimum.
א צָרָה הִצִּילָנִי וּבְאֹיְבַי רָאֲתָה עֵינִי׃ נה לַמְנַצֵּחַ
2 בִּנְגִינוֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ הַאֲזִינָה אֱלֹהִים תְּפִלָּתִי וְאַל־
3 תִּתְעַלָּם מִתְּחִנָּתִי׃ הַקְשִׁיבָה לִּי וַעֲנֵנִי אָרִיד בְּשִׂיחִי
4 וְאָהִימָה׃ מִקּוֹל אוֹיֵב מִפְּנֵי עָקַת רָשָׁע כִּי־יָמִיטוּ עָלַי אָוֶן
ה וּבְאַף יִשְׂטְמוּנִי׃ לִבִּי יָחִיל בְּקִרְבִּי וְאֵימוֹת מָוֶת נָפְלוּ עָלָי׃
7 יִרְאָה וָרַעַד יָבֹא בִי וַתְּכַסֵּנִי פַּלָּצוּת׃ וָאֹמַר מִי־יִתֶּן־לִי אֵבֶר
8 כַּיּוֹנָה אָעוּפָה וְאֶשְׁכֹּנָה׃ הִנֵּה אַרְחִיק נְדֹד אָלִין בַּמִּדְבָּר
י סֶלָה׃ אָחִישָׁה מִפְלָט לִי מֵרוּחַ סֹעָה מִסָּעַר׃ בַּלַּע אֲדֹנָי
1 1 פַּלַּג לְשׁוֹנָם כִּי־רָאִיתִי חָמָס וְרִיב בָּעִיר׃ יוֹמָם וָלַיְלָה
1 2 יְסוֹבְבֻהָ עַל־חוֹמֹתֶיהָ וְאָוֶן וְעָמָל בְּקִרְבָּהּ׃ הַוּוֹת בְּקִרְבָּהּ
1 3 וְלֹא־יָמִישׁ מֵרְחֹבָהּ תֹּךְ וּמִרְמָה׃ כִּי לֹא־אוֹיֵב יְחָרְפֵנִי
1 4 וְאֶשָּׂא לֹא־מְשַׂנְאִי עָלַי הִגְדִּיל וְאֶסָּתֵר מִמֶּנּוּ׃ וְאַתָּה אֱנוֹשׁ
טו כְּעֶרְכִּי אַלּוּפִי וּמְיֻדָּעִי׃ אֲשֶׁר יַחְדָּו נַמְתִּיק סוֹד בְּבֵית
1 6 אֱלֹהִים נְהַלֵּךְ בְּרָגֶשׁ׃ יַשִּׁימָוֶת עָלֵימוֹ יֵרְדוּ שְׁאוֹל חַיִּים כִּי־
1 7 רָעוֹת בִּמְגוּרָם בְּקִרְבָּם׃ אֲנִי אֶל־אֱלֹהִים אֶקְרָא וַיהוָה
1 8 יוֹשִׁיעֵנִי׃ עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם אָשִׂיחָה וְאֶהֱמֶה וַיִּשְׁמַע קוֹלִי׃
19 פָּדָה בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקְּרָב־לִי כִּי־בְרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי׃ יִשְׁמַע
ב אֵל וְיַעֲנֵם וְיֹשֵׁב קֶדֶם סֶלָה אֲשֶׁר אֵין חֲלִיפוֹת לָמוֹ וְלֹא
21 יִרְאוּ אֱלֹהִים׃ שָׁלַח יָדָיו בִּשְׁלֹמָיו חִלֵּל בְּרִיתוֹ׃ חָלְקוּ
מחמאת

7 quis dabit ex Zijon Salutes Israel in conversendo Deū captivitatem populi sui, exultabit Iacob, laetabitur Israel.
2 א לוּז exultare. 2. f. H.
† oppressionem.
6 † Ex. 15: 15.
9 † ereptionem.
1 1 † impetuoso.
1 6 † cum turba.
1 8 Vesperi et mane et meridie meditabor et tumultuabor, et exaudiet vocem meam.
19 ב שׂוּחַ meditari, eloqui. 1. f. H.

v. 7. ישיב ק׳ v. 16. ישי מות ק׳

מַחֲמַאת פִּיו וְקֶרֶב־לִבּוֹ רַכּוּ דְבָרָיו מִשְּׁמָנִים וְהֵמָּה פְתִיחוֹת:
† (sicut) buryra † stricti gladii
22.) Projice curas Domino tuas, & ipse te sustentabit; non dabit in æternum nutationem justo. 23 הַשְׁלֵךְ עַל־יְהוָה יְהָבְךָ וְהוּא יְכַלְכְּלֶךָ לֹא־יִתֵּן לְעוֹלָם
onus t. 24 מוֹט לַצַּדִּיק: וְאַתָּה אֱלֹהִים תּוֹרִדֵם לִבְאֵר שַׁחַת אַנְשֵׁי
Et tu Deus descendere † obmutescere eos in puteū interitus: viri sanguinum, & dolosi non dimidiabunt dies suos; Ego autem confidam in te. דָמִים וּמִרְמָה לֹא־יֶחֱצוּ יְמֵיהֶם וַאֲנִי אֶבְטַח־בָּךְ: נו
Psal. LVI. David, Christus & Ecclesia columbæ mutæ similis, Dei opem petit, obtinet & collaudat. א לַמְנַצֵּחַ עַל־יוֹנַת אֵלֶם רְחֹקִים לְדָוִד מִכְתָּם בֶּאֱחֹז אוֹתוֹ
2 פְּלִשְׁתִּים בְּגַת: חָנֵּנִי אֱלֹהִים כִּי־שְׁאָפַנִי אֱנוֹשׁ כָּל־הַיּוֹם
3 לָחֵם יְלָחֲצֵנִי: שָׁאֲפוּ שׁוֹרְרַי כָּל־הַיּוֹם כִּי־רַבִּים לֹחֲמִים
4 לִי מָרוֹם: יוֹם אִירָא אֲנִי אֵלֶיךָ אֶבְטָח: בֵּאלֹהִים אֲהַלֵּל ה
דְּבָרוֹ בֵּאלֹהִים בָּטַחְתִּי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה בָשָׂר לִי:
7.6 כָּל־הַיּוֹם דְּבָרַי יְעַצֵּבוּ עָלַי כָּל־מַחְשְׁבֹתָם לָרָע: יָגוּרוּ
8 יִצְפְּנוּ הֵמָּה עֲקֵבַי יִשְׁמְרוּ כַּאֲשֶׁר קִוּוּ נַפְשִׁי: עַל־אָוֶן
9.) mœrorem meum numerasti tu; pone lachrymam meam in utre tuo (Psalt.) fugam. tin numero t. (cant.) פַּלְטָ־לָמוֹ בְּאַף עַמִּים הוֹרֵד אֱלֹהִים: נְדִי סָפַרְתָּה אָתָּה 9
שִׂימָה דִמְעָתִי בְנֹאדֶךָ הֲלֹא בְסִפְרָתֶךָ: אָז יָשׁוּבוּ אוֹיְבַי ז
† Ukes, v. Barb. אָחוֹר בְּיוֹם אֶקְרָא זֶה יָדַעְתִּי כִּי־אֱלֹהִים לִי: בֵּאלֹהִים 11
אֲהַלֵּל דָּבָר בַּיהוָה אֲהַלֵּל דָּבָר: בֵּאלֹהִים בָּטַחְתִּי לֹא 12
אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה אָדָם לִי: עָלַי אֱלֹהִים נְדָרֶיךָ אֲשַׁלֵּם 13
† ab impulsione, 116:8. תּוֹדוֹת לָךְ: כִּי הִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת הֲלֹא רַגְלַי מִדֶּחִי 14
לְהִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי אֱלֹהִים בְּאוֹר הַחַיִּים: נז
Psal. LVII. Aureolum & clypeus piorum, contra tyrannorum persecutionem. א לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי־שָׁאוּל
2 בַּמְּעָרָה: חָנֵּנִי אֱלֹהִים ׀ חָנֵּנִי כִּי בְךָ חָסָיָה נַפְשִׁי וּבְצֵל־
3 כְּנָפֶיךָ אֶחְסֶה עַד־יַעֲבָר הַוּוֹת: אֶקְרָא לֵאלֹהִים עֶלְיוֹן
4 לָאֵל גֹּמֵר עָלָי: יִשְׁלַח מִשָּׁמַיִם וְיוֹשִׁיעֵנִי חֵרֵף שֹׁאֲפִי סֶלָה
יִשְׁלַח אֱלֹהִים חַסְדּוֹ וַאֲמִתּוֹ: נַפְשִׁי ׀ בְּתוֹךְ לְבָאִם ה
אֶשְׁכְּבָה לֹהֲטִים בְּנֵי־אָדָם שִׁנֵּיהֶם חֲנִית וְחִצִּים וּלְשׁוֹנָם
6 חֶרֶב חַדָּה: רוּמָה עַל־הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כָּל־הָאָרֶץ
† fovea, 119:85. כְּבוֹדֶךָ: רֶשֶׁת ׀ הָכִינוּ לִפְעָמַי כָּפְפָה נַפְשִׁי כָּרוּ לְפָנַי שִׁיחָה
8.) paratum cor meū Deus, paratum cor meū: cantabo & psallam. 8 נָפְלוּ בְתוֹכָהּ סֶלָה: נָכוֹן לִבִּי אֱלֹהִים נָכוֹן לִבִּי אָשִׁירָה
9.) Exurge gloria mea, exurge nebel (Hathu) & cithara, exurgam diluculo. 9 וַאֲזַמֵּרָה: עוּרָה כְבוֹדִי עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר אָעִירָה שָׁחַר:

יצפונו ק׳ ז׳.

11 י אוֹדְךָ בָעַמִּים׳ אֲדֹנָי אֲזַמֶּרְךָ בַּלְאֻמִּים׃ כִּי־גָדֹל עַד־שָׁמַיִם
12 חַסְדֶּךָ וְעַד־שְׁחָקִים אֲמִתֶּךָ׃ רוּמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים
א עַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃ נח לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד
2 מִכְתָּם׃ הַאֻמְנָם אֵלֶם צֶדֶק תְּדַבֵּרוּן מֵישָׁרִים תִּשְׁפְּטוּ בְנֵי
3 אָדָם׃ אַף־בְּלֵב עוֹלֶת תִּפְעָלוּן בָּאָרֶץ חֲמַס יְדֵיכֶם
4 ה תְּפַלֵּסוּן׃ זֹרוּ רְשָׁעִים מֵרָחֶם תָּעוּ מִבֶּטֶן דֹּבְרֵי כָזָב׃ חֲמַת־
לָמוֹ כִּדְמוּת חֲמַת־נָחָשׁ כְּמוֹ־פֶתֶן חֵרֵשׁ יַאְטֵם אָזְנוֹ׃
6 אֲשֶׁר לֹא־יִשְׁמַע לְקוֹל מְלַחֲשִׁים חוֹבֵר חֲבָרִים מְחֻכָּם׃
7 אֱלֹהִים הֲרָס־שִׁנֵּימוֹ בְּפִימוֹ מַלְתְּעוֹת כְּפִירִים נְתוֹץ׳
8 יְהוָה׃ יִמָּאֲסוּ כְמוֹ־מַיִם יִתְהַלְּכוּ־לָמוֹ יִדְרֹךְ חִצָּו כְּמוֹ
9 יִתְמֹלָלוּ׃ כְּמוֹ שַׁבְּלוּל תֶּמֶס יַהֲלֹךְ נֵפֶל אֵשֶׁת בַּל־חָזוּ
י שָׁמֶשׁ׃ בְּטֶרֶם יָבִינוּ סִירֹתֵכֶם אָטָד כְּמוֹ־חַי כְּמוֹ־חָרוֹן
11 יִשְׂעָרֶנּוּ׃ יִשְׂמַח צַדִּיק כִּי־חָזָה נָקָם פְּעָמָיו יִרְחַץ בְּדַם
12 הָרָשָׁע׃ וְיֹאמַר אָדָם אַךְ־פְּרִי לַצַּדִּיק אַךְ יֶשׁ־אֱלֹהִים
א שֹׁפְטִים בָּאָרֶץ׃ נט לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד
מִכְתָּם בִּשְׁלֹחַ שָׁאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ׃
3.2 הַצִּילֵנִי מֵאֹיְבַי׳ אֱלֹהָי מִמִּתְקוֹמְמַי תְּשַׂגְּבֵנִי׃ הַצִּילֵנִי
4 מִפֹּעֲלֵי אָוֶן וּמֵאַנְשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי׃ כִּי הִנֵּה אָרְבוּ
לְנַפְשִׁי יָגוּרוּ עָלַי עַזִּים לֹא־פִשְׁעִי וְלֹא־חַטָּאתִי יְהוָה׃
ה 6 בְּלִי־עָוֹן יְרֻצוּן וְיִכּוֹנָנוּ עוּרָה לִקְרָאתִי וּרְאֵה׃ וְאַתָּה יְהוָה־
אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָקִיצָה לִפְקֹד כָּל־הַגּוֹיִם
7 אַל־תָּחֹן כָּל־בֹּגְדֵי אָוֶן סֶלָה׃ יָשׁוּבוּ לָעֶרֶב יֶהֱמוּ
8 כַכָּלֶב וִיסוֹבְבוּ עִיר׃ הִנֵּה׳ יַבִּיעוּן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת
9 בְּשִׂפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שֹׁמֵעַ׃ וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׂחַק־לָמוֹ
י תִּלְעַג לְכָל־גּוֹיִם׃ עֻזּוֹ אֵלֶיךָ אֶשְׁמֹרָה כִּי־אֱלֹהִים מִשְׂגַּבִּי׃
11 אֱלֹהֵי חַסְדִּי יְקַדְּמֵנִי אֱלֹהִים יַרְאֵנִי בְשׁוֹרְרָי׃ אַל־תַּהַרְגֵם׳
12 פֶּן־יִשְׁכְּחוּ עַמִּי הֲנִיעֵמוֹ בְחֵילְךָ וְהוֹרִידֵמוֹ מָגִנֵּנוּ אֲדֹנָי׃
13 חַטַּאת־פִּימוֹ דְּבַר־שְׂפָתֵימוֹ וְיִלָּכְדוּ בִגְאוֹנָם וּמֵאָלָה
ומכחש

Psal. LVIII. Vindicta & iudicium Dei in hostes Eccles. indeque redundans piorum gaudium.

Psal. LIX. Dauid Christi passionem & poenam gentium ei Ecclesiæque aduersantiū sistit.

magna (e) vsq; ad coelos misericordia tua: et vsq; ad aethera veritas tua.
+ שָׁחַק aethes, coelum.

† 56: 2.

† Deut. 18. 11.
† molares

† testudo
† (in) liguefactionem.

14 וּמִבַּחַשׁ יְסַפֵּרוּ׃ כַּלֵּה בְחֵמָה כַּלֵּה וְאֵינֵמוֹ וְיֵדְעוּ כִּי־
אֱלֹהִים מֹשֵׁל בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֶלָה׃ וְיָשֻׁבוּ לָעֶרֶב טו
16 יֶהֱמוּ כַכָּלֶב וִיסוֹבְבוּ עִיר׃ הֵמָּה יְנוֹעוּן לֶאֱכֹל אִם־לֹא
17 יִשְׂבְּעוּ וַיָּלִינוּ׃ וַאֲנִי ׀ אָשִׁיר עֻזֶּךָ וַאֲרַנֵּן לַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ כִּי־
18 הָיִיתָ מִשְׂגָּב לִי וּמָנוֹס בְּיוֹם צַר־לִי׃ עֻזִּי אֵלֶיךָ אֲזַמֵּרָה כִּי־
אֱלֹהִים מִשְׂגַּבִּי אֱלֹהֵי חַסְדִּי׃ ס לַמְנַצֵּחַ א

Psal. LX. Aureum testimonium de liberatione Eccles. & hostium interitu.

2 עַל־שׁוּשַׁן עֵדוּת מִכְתָּם לְדָוִד לְלַמֵּד׃ בְּהַצּוֹתוֹ ׀ אֶת אֲרַם
נַהֲרַיִם וְאֶת־אֲרַם צוֹבָה וַיָּשָׁב יוֹאָב וַיַּךְ אֶת־אֱדוֹם בְּגִיא־
3 מֶלַח שְׁנֵים עָשָׂר אָלֶף׃ אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ פְרַצְתָּנוּ אָנַפְתָּ
4 תְּשׁוֹבֵב לָנוּ׃ הִרְעַשְׁתָּה אֶרֶץ פְּצַמְתָּהּ רְפָה שְׁבָרֶיהָ כִּי־
מָטָה׃ הִרְאִיתָ עַמְּךָ קָשָׁה הִשְׁקִיתָנוּ יַיִן תַּרְעֵלָה׃ ה
7. 6 נָתַתָּה לִירֵאֶיךָ נֵס לְהִתְנוֹסֵס מִפְּנֵי קֹשֶׁט סֶלָה׃ לְמַעַן
8 יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנוּ׃ אֱלֹהִים דִּבֶּר בְּקָדְשׁוֹ
9 אֶעֱלֹזָה אֲחַלְּקָה שְׁכֶם וְעֵמֶק סֻכּוֹת אֲמַדֵּד׃ לִי גִלְעָד ׀ וְלִי
מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם מָעוֹז רֹאשִׁי יְהוּדָה מְחֹקְקִי׃ מוֹאָב ׀ סִיר י
11 רַחְצִי עַל־אֱדוֹם אַשְׁלִיךְ נַעֲלִי עָלַי פְּלֶשֶׁת הִתְרוֹעָעִי׃ מִי
12 יוֹבִלֵנִי עִיר מָצוֹר מִי נָחַנִי עַד־אֱדוֹם׃ הֲלֹא־אַתָּה אֱלֹהִים
13 זְנַחְתָּנוּ וְלֹא־תֵצֵא אֱלֹהִים בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃ הָבָה־לָּנוּ עֶזְרַת
14 מִצָּר וְשָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם׃ בֵּאלֹהִים נַעֲשֶׂה־חָיִל וְהוּא
יָבוּס צָרֵינוּ׃ סא לַמְנַצֵּחַ עַל־נְגִינַת לְדָוִד׃ א

Psal. LXI. Deus asylum & præsidium Ecclesiæ certum ac firmum.

3. 2 שִׁמְעָה אֱלֹהִים רִנָּתִי הַקְשִׁיבָה תְּפִלָּתִי׃ מִקְצֵה הָאָרֶץ ׀
4 אֵלֶיךָ אֶקְרָא בַּעֲטֹף לִבִּי בְּצוּר־יָרוּם מִמֶּנִּי תַנְחֵנִי׃ כִּי־
ה הָיִיתָ מַחְסֶה לִי מִגְדַּל־עֹז מִפְּנֵי אוֹיֵב׃ אָגוּרָה בְאָהָלְךָ
6 עוֹלָמִים אֶחֱסֶה בְסֵתֶר כְּנָפֶיךָ סֶלָה׃ כִּי־אַתָּה אֱלֹהִים
7 שָׁמַעְתָּ לִנְדָרָי נָתַתָּ יְרֻשַּׁת יִרְאֵי שְׁמֶךָ׃ יָמִים עַל־יְמֵי־מֶלֶךְ
8 תּוֹסִיף שְׁנוֹתָיו כְּמוֹ־דֹר וָדוֹר׃ יֵשֵׁב עוֹלָם לִפְנֵי אֱלֹהִים
9 חֶסֶד וֶאֱמֶת מַן יִנְצְרֻהוּ׃ כֵּן ׀ אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ לָעַד לְשַׁלְּמִי
נְדָרַי יוֹם ׀ יוֹם׃ סב לַמְנַצֵּחַ עַל־יְדוּתוּן מִזְמוֹר א

Psal. LXII. In silentio

לדוד

13, de nobis auxilium ab angustia; nam mendacium est salus hominis.
14, In Deo faciemus fortitudinem, at ipse conculcabit angustiatores nostros.

v.15. יסגול בלי לקף. v.2. יניעון ק׳. v.16. קמץ בלא אסף. v.7. ועננ׳ ק׳.

& spe-salus & petra Ecclesiæ.

3.2 לְדָוִד׃ אַךְ אֶל־אֱלֹהִים דּוֹמִיָּה נַפְשִׁי מִמֶּנּוּ יְשׁוּעָתִי׃ אַךְ־
4 הוּא צוּרִי וְיִשׁוּעָתִי מִשְׂגַּבִּי לֹא־אֶמּוֹט רַבָּה׃ עַד־אָנָה
תְּהוֹתְתוּ עַל־אִישׁ תְּרֻצָּחוּ כֻלְּכֶם כְּקִיר נָטוּי גָּדֵר
ה הֲדֻחָיָה׃ אַךְ מִשְּׂאֵתוֹ יְיֵעָצוּ לְהַדִּיחַ יִרְצוּ כָזָב בְּפִיו יְבָרֵכוּ
6 וּבְקִרְבָּם יְקַלְלוּ סֶלָה׃ אַךְ לֵאלֹהִים דּוֹמִי נַפְשִׁי כִּי־מִמֶּנּוּ
8.7 תִקְוָתִי׃ אַךְ־הוּא צוּרִי וְיִשׁוּעָתִי מִשְׂגַּבִּי לֹא אֶמּוֹט׃ עַל־
9 אֱלֹהִים יִשְׁעִי וְכְבוֹדִי צוּר־עֻזִּי מַחְסִי בֵּאלֹהִים׃ בִּטְחוּ בּוֹ
בְּכָל־עֵת עָם שָׁפְכוּ־לְפָנָיו לִבְבֶכֶם אֱלֹהִים מַחְסֶה־לָנוּ
סֶלָה׃ אַךְ הֶבֶל בְּנֵי־אָדָם כָּזָב בְּנֵי־אִישׁ בְּמֹאזְנַיִם לַעֲלוֹת
1 הֵמָּה מֵהֶבֶל יָחַד׃ אַל־תִּבְטְחוּ בְעֹשֶׁק וּבְגָזֵל אַל־תֶּהְבְּלוּ
1 2 חַיִל וְכִי־יָנוּב אַל־תָּשִׁיתוּ לֵב׃ אַחַת דִּבֶּר אֱלֹהִים שְׁתַּיִם־
1 3 זוּ שָׁמָעְתִּי כִּי עֹז לֵאלֹהִים׃ וְלְךָ־אֲדֹנָי חָסֶד כִּי־אַתָּה

Psal. LXIII. Sitis animæ spiritualis, & hostium, eius sitientium interitum, perditio.

א תִּשַׁלֵּם לְאִישׁ כְּמַעֲשֵׂהוּ׃ סג מִזְמוֹר לְדָוִד
2 בִּהְיוֹתוֹ בְּמִדְבַּר יְהוּדָה׃ אֱלֹהִים אֵלִי אַתָּה אֲשַׁחֲרֶךָּ
צָמְאָה לְךָ נַפְשִׁי כָּמַהּ לְךָ בְשָׂרִי בְּאֶרֶץ־צִיָּה וְעָיֵף בְּלִי־
4.3 מָיִם׃ כֵּן בַּקֹּדֶשׁ חֲזִיתִךָ לִרְאוֹת עֻזְּךָ וּכְבוֹדֶךָ׃ כִּי־טוֹב
ח חַסְדְּךָ מֵחַיִּים שְׂפָתַי יְשַׁבְּחוּנָךְ׃ כֵּן אֲבָרֶכְךָ בְחַיָּי בְּשִׁמְךָ
6 אֶשָּׂא כַפָּי׃ כְּמוֹ־חֵלֶב וְדֶשֶׁן תִּשְׂבַּע נַפְשִׁי וְשִׂפְתֵי רְנָנוֹת
7 יְהַלֶּל־פִּי׃ אִם־זְכַרְתִּיךָ עַל־יְצוּעָי בְּאַשְׁמֻרוֹת אֶהְגֶּה־בָּךְ׃
9.8 כִּי־הָיִיתָ עֶזְרָתָה לִּי וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ אֲרַנֵּן׃ דָּבְקָה נַפְשִׁי
י אַחֲרֶיךָ בִּי תָמְכָה יְמִינֶךָ׃ וְהֵמָּה לְשׁוֹאָה יְבַקְשׁוּ נַפְשִׁי
11 יָבֹאוּ בְּתַחְתִּיּוֹת הָאָרֶץ׃ יַגִּירֻהוּ עַל־יְדֵי־חָרֶב מְנָת
12 שֻׁעָלִים יִהְיוּ׃ וְהַמֶּלֶךְ יִשְׂמַח בֵּאלֹהִים יִתְהַלֵּל כָּל־
הַנִּשְׁבָּע בּוֹ כִּי יִסָּכֵר פִּי דוֹבְרֵי־שָׁקֶר׃ סד

Psal. LXIV. Vanæ hostiū insidiæ & persecut. eorumque exitium.

א 2 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ שְׁמַע־אֱלֹהִים קוֹלִי בְשִׂיחִי מִפַּחַד
3 אוֹיֵב תִּצֹּר חַיָּי׃ תַּסְתִּירֵנִי מִסּוֹד מְרֵעִים מֵרִגְשַׁת פֹּעֲלֵי
4 אָוֶן׃ אֲשֶׁר שָׁנְנוּ כַחֶרֶב לְשׁוֹנָם דָּרְכוּ חִצָּם דָּבָר מָר׃
ה 6 לִירוֹת בַּמִּסְתָּרִים תָּם פִּתְאֹם יֹרֶהוּ וְלֹא יִירָאוּ׃ יְחַזְּקוּ־

למו

v.4. ben Napht. cumque eo Opitius תְּרַצֵּחוּ

Tantum adde silentium (o) anime mee quoniam; ab ipso salus mea.
3 Etenim ipse (est) petra mea et salus mea; elevatio mea, non labebor amplius.
† extendetis linguam
Speak in eo in omni tempore populus, effundite ad faciem ejus cor vestrum: Deus spes nobis. Selah.
Tantum vanitas (sunt) filii hominum, mendacium filii viri: in bilancibus ascendendo, ipsi pariter vanitate perient.
† proverbium, hoc audivi; quod fortitudo (sit) Dei, bis
Semel locutus est Deus, bis hoc audivi; quod fortitudo (sit) Deo.
† desiderat
quia bonos (est) misericordia tua præ vitis, labia mea celebrabunt te. שפח laudavit. 3. pl. f. P.
Sicut adipe et pinguedine satiabitur anima mea: et labiis præconiorum laudabit os meum.
† a tumultu

לָמוֹ׳ דָּבָר רָע יְסַפְּרוּ לִטְמוֹן מוֹקְשִׁים אָמְרוּ מִי יִרְאֶה־
לָמוֹ׃ יַחְפְּשׂוּ־עוֹלֹת תַּמְנוּ חֵפֶשׂ מְחֻפָּשׂ וְקֶרֶב אִישׁ וְלֵב 7
עָמֹק׃ וַיֹּרֵם אֱלֹהִים חֵץ פִּתְאֹם הָיוּ מַכּוֹתָם׃ וַיַּכְשִׁילֻהוּ 9.8
עָלֵימוֹ לְשׁוֹנָם יִתְנוֹדְדוּ כָּל־רֹאֵה בָם׃ וַיִּירְאוּ כָּל־אָדָם י
וַיַּגִּידוּ פֹּעַל אֱלֹהִים וּמַעֲשֵׂהוּ הִשְׂכִּילוּ׃ יִשְׂמַח צַדִּיק 11
בַּיהוָה וְחָסָה בוֹ וְיִתְהַלְלוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃ סה לַמְנַצֵּחַ א
מִזְמוֹר לְדָוִד שִׁיר׃ לְךָ דֻמִיָּה תְהִלָּה׳ אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן וּלְךָ 2
יְשֻׁלַּם־נֶדֶר׃ שֹׁמֵעַ תְּפִלָּה עָדֶיךָ כָּל־בָּשָׂר יָבֹאוּ׃ דִּבְרֵי 3.
עֲוֹנֹת גָּבְרוּ מֶנִּי פְּשָׁעֵינוּ אַתָּה תְכַפְּרֵם׃ אַשְׁרֵי׳ תִּבְחַר ה
וּתְקָרֵב יִשְׁכֹּן חֲצֵרֶיךָ נִשְׂבְּעָה בְּטוּב בֵּיתֶךָ קְדֹשׁ הֵיכָלֶךָ׃
נוֹרָאוֹת׳ בְּצֶדֶק תַּעֲנֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ מִבְטַח כָּל־קַצְוֵי־אֶרֶץ 6
וְיָם רְחֹקִים׃ מֵכִין הָרִים בְּכֹחוֹ נֶאְזָר בִּגְבוּרָה׃ מַשְׁבִּיחַ׳ 8.7
שְׁאוֹן יַמִּים שְׁאוֹן גַּלֵּיהֶם וַהֲמוֹן לְאֻמִּים׃ וַיִּירְאוּ׳ יֹשְׁבֵי קְצָוֹת 9
מֵאוֹתֹתֶיךָ מוֹצָאֵי בֹקֶר וָעֶרֶב תַּרְנִין׃ פָּקַדְתָּ הָאָרֶץ׳ י
וַתְּשֹׁקְקֶהָ רַבַּת תַּעְשְׁרֶנָּה פֶּלֶג אֱלֹהִים מָלֵא מָיִם תָּכִין
דְּגָנָם כִּי־כֵן תְּכִינֶהָ׃ תְּלָמֶיהָ רַוֵּה נַחֵת גְּדוּדֶהָ בִּרְבִיבִים 11
תְּמוֹגְגֶנָּה צִמְחָהּ תְּבָרֵךְ׃ עִטַּרְתָּ שְׁנַת טוּבָתֶךָ וּמַעְגָּלֶיךָ 12
יִרְעֲפוּן דָּשֶׁן׃ יִרְעֲפוּ נְאוֹת מִדְבָּר וְגִיל גְּבָעוֹת תַּחְגֹּרְנָה׃ 13
לָבְשׁוּ כָרִים׳ הַצֹּאן וַעֲמָקִים יַעַטְפוּ־בָר יִתְרוֹעֲעוּ אַף־ 14
יָשִׁירוּ׃ סו לַמְנַצֵּחַ שִׁיר מִזְמוֹר הָרִיעוּ לֵאלֹהִים כָּל־ א
הָאָרֶץ׃ זַמְּרוּ כְבוֹד־שְׁמוֹ שִׂימוּ כָבוֹד תְּהִלָּתוֹ׃ אִמְרוּ 3.2
לֵאלֹהִים מַה־נּוֹרָא מַעֲשֶׂיךָ בְּרֹב עֻזְּךָ יְכַחֲשׁוּ לְךָ
אֹיְבֶיךָ׃ כָּל־הָאָרֶץ׳ יִשְׁתַּחֲווּ לְךָ וִיזַמְּרוּ־לָךְ יְזַמְּרוּ 4
שִׁמְךָ סֶלָה׃ לְכוּ וּרְאוּ מִפְעֲלוֹת אֱלֹהִים נוֹרָא ה
עֲלִילָה עַל־בְּנֵי אָדָם׃ הָפַךְ יָם׳ לְיַבָּשָׁה בַּנָּהָר 6
יַעַבְרוּ בְרָגֶל שָׁם נִשְׂמְחָה בוֹ׃ מֹשֵׁל בִּגְבוּרָתוֹ׳ 7
עוֹלָם עֵינָיו בַּגּוֹיִם תִּצְפֶּינָה הַסּוֹרְרִים׳ אַל־יָרִימוּ לָמוֹ
סֶלָה׃ בָּרְכוּ עַמִּים׳ אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁמִיעוּ קוֹל תְּהִלָּתוֹ׃ 8
הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים וְלֹא־נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ׃ כִּי־בְחַנְתָּנוּ 9.י

נ נ נ נ נ נ Oooooo אלהים

† investigatione.

Psal LXV. Psal. eucharisticus liberatæ Ecclesiæ ab hostibus, & beneficiis spiritualibus ac corporal. cumulatæ.

8. audiens (es) orationem; vsq. ad te omnis caro veniens.

12. Coronasti annum bono tuo: et orbitae tuae stillabunt pinguedinem.

מַעְגָּל plaustrorum ambitus, it. orbita. fußstapfe.

Psal. LXVI. Exhortatio ad laudes Deo decantandas vniuersalis ob exauditionem gratiosam & liberationem.

† vacillare, 121:3.

א 1 אֱלֹהִים צְרַפְתָּנוּ כִּצְרֹף־כָּסֶף׃ הֲבֵאתָנוּ בַּמְּצוּדָה שַׂמְתָּ
ב 1 מוּעָקָה בְּמָתְנֵינוּ׃ הִרְכַּבְתָּ אֱנוֹשׁ לְרֹאשֵׁנוּ בָּאנוּ בָאֵשׁ 2 †oppressionem.
ג 1 וּבַמָּיִם וַתּוֹצִיאֵנוּ לָרְוָיָה׃ אָבוֹא בֵיתְךָ בְּעוֹלוֹת אֲשַׁלֶּם לְךָ †43:5.
ד 1 נָדָרַי׃ אֲשֶׁר־פָּצוּ שְׂפָתָי וְדִבֶּר־פִּי בַּצַּר־לִי׃ עֹלוֹת
מֵחַיִם אַעֲלֶה־לָּךְ עִם־קְטֹרֶת אֵילִים אֶעֱשֶׂה בָקָר עִם־ †pinguium, Ies.5:17.
ו 1 עַתּוּדִים סֶלָה׃ לְכוּ־שִׁמְעוּ וַאֲסַפְּרָה כָּל־יִרְאֵי אֱלֹהִים
ז 1 אֲשֶׁר עָשָׂה־לְנַפְשִׁי׃ אֵלָיו פִּי־קָרָאתִי וְרוֹמָם תַּחַת
18 19 לְשׁוֹנִי׃ אָוֶן אִם־רָאִיתִי בִלִבִּי לֹא יִשְׁמַע אֲדֹנָי׃ אָכֵן
ח שָׁמַע אֱלֹהִים הִקְשִׁיב בְּקוֹל תְּפִלָּתִי׃ בָּרוּךְ אֱלֹהִים
אֲשֶׁר לֹא־הֵסִיר תְּפִלָּתִי וְחַסְדּוֹ מֵאִתִּי׃ סז

Psal. LXVII. Oratio pro propagatione regni Christi inter gentes.

א 2 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר׃ אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ
3 וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה׃ לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ
4 בְּכָל־גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ׃ יוֹדוּךָ עַמִּים ׀ אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים
ה כֻּלָּם׃ יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישֹׁר
6 וּלְאֻמִּים ׀ בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה׃ יוֹדוּךָ עַמִּים ׀ אֱלֹהִים
7 יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם׃ אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים
8 אֱלֹהֵינוּ׃ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ׃

Psal. LXVIII. Ἐπινίκιον triumphos & beneficia Christi celebrans.

א 2 סח לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר שִׁיר׃ יָקוּם
3 אֱלֹהִים יָפוּצוּ אוֹיְבָיו וְיָנוּסוּ מְשַׂנְאָיו מִפָּנָיו׃ כְּהִנְדַּף
עָשָׁן תִּנְדֹּף כְּהִמֵּס דּוֹנַג מִפְּנֵי־אֵשׁ יֹאבְדוּ רְשָׁעִים מִפְּנֵי
4 אֱלֹהִים׃ וְצַדִּיקִים יִשְׂמְחוּ יַעֲלְצוּ לִפְנֵי אֱלֹהִים וְיָשִׂישׂוּ
ה בְּשִׂמְחָה׃ שִׁירוּ ׀ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ שֹׁלְלוּ לָרֹכֵב
6 †בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו׃ אֲבִי יְתוֹמִים וְדַיַּן †super nubibus
7 אַלְמָנוֹת אֱלֹהִים בִּמְעוֹן קָדְשׁוֹ׃ אֱלֹהִים ׀ מוֹשִׁיב יְחִידִים ׀ †1.Sam. 24:16.
בַּיְתָה מוֹצִיא אֲסִירִים בַּכְּוֹשָׁרוֹת אַךְ־סוֹרְרִים שָׁכְנוּ †compedibus,
8 צְחִיחָה׃ אֱלֹהִים בְּצֵאתְךָ לִפְנֵי עַמֶּךָ בְּצַעְדְּךָ בִּישִׁימוֹן †(in)ficitate.
9 סֶלָה׃ אֶרֶץ רָעָשָׁה ׀ אַף־שָׁמַיִם נָטְפוּ מִפְּנֵי אֱלֹהִים זֶה
י סִינַי מִפְּנֵי אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ גֶּשֶׁם נְדָבוֹת תָּנִיף †stillare Plyriam manifestacis, cenhiarte elevare fecisti

qr אלהים

Deg: hæreditatem tuam, et laborē confectam (quæ laboresti) tu confirmasti eam.

12. Dabit Dominus sermonem: ancunciatrices (gd attinet) exercitu multæ (sunt)

† נוֹנָה נוֹנָה praet. Pi. נוֹנָה praet. Ni.

1 1 אֱלֹהִים נַחֲלָתְךָ וְנִלְאָה אַתָּה כּוֹנַנְתָּהּ׃ חֵיתֶךָ יָשְׁבוּ־בָהּ

1 2 תָּכִין בְּטוּבָתְךָ לֶעָנִי אֱלֹהִים׃ אֲדֹנָי יִתֵּן־אֹמֶר הַמְבַשְּׂרוֹת

† habitatrix. 1 3 צָבָא יָדֻדוּן יִדֹּדוּן וְנוֵת בַּיִת תְּחַלֵּק׃

† ordines, Ez. 40: 43. 1 4 שָׁלָל׃ אִם־תִּשְׁכְּבוּן בֵּין שְׁפָתָיִם כַּנְפֵי יוֹנָה נֶחְפָּה

בַכֶּסֶף וְאֶבְרוֹתֶיהָ בִּירַקְרַק חָרוּץ׃ בְּפָרֵשׂ שַׁדַּי מְלָכִים טו

† albescet. † collium, 1 6 בָּהּ תַּשְׁלֵג בְּצַלְמוֹן׃ הַר־אֱלֹהִים הַר־בָּשָׁן הַר גַּבְנֻנִּים

v. 17. † subsilitis. 1 7 הַר־בָּשָׁן׃ לָמָּה תְרַצְּדוּן הָרִים גַּבְנֻנִּים הָהָר חָמַד

† v. 16. 1 8 אֱלֹהִים לְשִׁבְתּוֹ אַף־יְהוָה יִשְׁכֹּן לָנֶצַח׃ רֶכֶב אֱלֹהִים

† iterationis 1 9 רִבְתַיִם אַלְפֵי שִׁנְאָן אֲדֹנָי בָּם סִינַי בַּקֹּדֶשׁ׃ עָלִיתָ

לַמָּרוֹם שָׁבִיתָ שֶׁבִי לָקַחְתָּ מַתָּנוֹת בָּאָדָם וְאַף סוֹרְרִים

לשכן יָהּ אֱלֹהִים׃ בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמָס־לָנוּ הָאֵל

† in salutem. 2 1 יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה׃ הָאֵל לָנוּ אֵל לְמוֹשָׁעוֹת וְלַיהוִה אֲדֹנָי

2 2 לַמָּוֶת תְּוֹצָאוֹת׃ אַךְ־אֱלֹהִים יְמַחַץ רֹאשׁ אֹיְבָיו קָדְקֹד

2 3 שֵׂעָר מְהַלֵּךְ בְּאֲשָׁמָיו׃ אָמַר אֲדֹנָי מִבָּשָׁן אָשִׁיב אָשִׁיב

† eruam, Nah. 1: 8; † 26: 12. 2 4 מִמְצֻלוֹת יָם׃ לְמַעַן תִּמְחַץ רַגְלְךָ בְּדָם לְשׁוֹן כְּלָבֶיךָ

2 5 מֵאֹיְבִים מִנֶּהוּ׃ רָאוּ הֲלִיכוֹתֶיךָ אֱלֹהִים הֲלִיכוֹת אֵלִי כה

2 6 מַלְכִּי בַקֹּדֶשׁ׃ קִדְּמוּ שָׁרִים אַחַר נֹגְנִים בְּתוֹךְ עֲלָמוֹת

† tympanizantes, Nah. 2: 8; † 26: 12. 2 7 תֻּפֵּפוֹת׃ בְּמַקְהֲלוֹת בָּרְכוּ אֱלֹהִים אֲדֹנָי מִמְּקוֹר

† coetus. 2 8 יִשְׂרָאֵל׃ שָׁם בִּנְיָמִן צָעִיר רֹדֵם שָׂרֵי יְהוּדָה רִגְמָתָם שָׂרֵי

2 9 זְבֻלוּן שָׂרֵי נַפְתָּלִי׃ צַוֵּה אֱלֹהֶיךָ עֻזֶּךָ עוּזָּה אֱלֹהִים זוּ

2 10 פָּעַלְתָּ לָנוּ׃ מֵהֵיכָלְךָ עַל־יְרוּשָׁלַם לְךָ יוֹבִילוּ מְלָכִים שֵׁי׃ ל

3 1 גְּעַר חַיַּת קָנֶה עֲדַת אַבִּירִים׀ בְּעֶגְלֵי עַמִּים מִתְרַפֵּס

† pro fragmentis. 3 2 בְּרַצֵּי־כֶסֶף בְּזֹז עַמִּים קְרָבוֹת יֶחְפָּצוּ׃ יֹאתֵיוּ חַשְׁמַנִּים

† dispersit, Dan. 11: 24. 3 3 מִנֵּי מִצְרַיִם כּוּשׁ תָּרִיץ יָדָיו לֵאלֹהִים׃ מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ

† pingues. 3 4 שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ אֲדֹנָי סֶלָה׃ לָרֹכֵב בִּשְׁמֵי שְׁמֵי־קֶדֶם

3 5 הֵן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ קוֹל עֹז׃ תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל גְּאוֹתוֹ

† vires. 3 6 וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים׃ נוֹרָא אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשֶׁיךָ אֵל

יִשְׂרָאֵל הוּא נֹתֵן עֹז וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם בָּרוּךְ אֱלֹהִים׃

v. 14. סגול באתנח v. 18. רפה אחר מפיק

v. 29. דגש אחר שורק

Psal. LXIX. Oratio Christi in statu exinanit. qua eripit se petit ex periculis, & iudxis iudicia prædicit

א 2 סט לַמְנַצֵּחַ עַל־שֹׁושַׁנִּים לְדָוִד׃ הֹושִׁיעֵנִי
3 אֱלֹהִים כִּי בָאוּ מַיִם עַד־נָפֶשׁ׃ טָבַעְתִּי ׀ בִּיוֵן מְצוֹלָה
וְאֵין מָעֳמָד בָּאתִי בְמַעֲמַקֵּי־מַיִם וְשִׁבֹּלֶת שְׁטָפָתְנִי׃ † 40: 3.
ה 4 יָגַעְתִּי בְקָרְאִי נֹחַר גְּרֹונִי כָּלוּ עֵינָי מְיַחֵל לֵאלֹהָי׃ רַבּוּ ׀
מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי שֹׂנְאַי חִנָּם עָצְמוּ מַצְמִיתַי אֹיְבַי שָׁקֶר
6 אֲשֶׁר לֹא־גָזַלְתִּי אָז אָשִׁיב׃ אֱלֹהִים אַתָּה יָדַעְתָּ לְאִוַּלְתִּי
7 וְאַשְׁמֹותַי מִמְּךָ לֹא־נִכְחָדוּ׃ אַל־יֵבֹשׁוּ בִי ׀ קַוֶּיךָ אֲדֹנָי
יְהוִה צְבָאֹות אַל־יִכָּלְמוּ בִי מְבַקְשֶׁיךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
9.8 כִּי־עָלֶיךָ נָשָׂאתִי חֶרְפָּה כִּסְּתָה כְלִמָּה פָנָי׃ מוּזָר הָיִיתִי
לְאֶחָי וְנָכְרִי לִבְנֵי אִמִּי׃ כִּי־קִנְאַת [Kal] בֵּיתְךָ אֲכָלָתְנִי
1 וְחֶרְפֹּות חוֹרְפֶיךָ נָפְלוּ עָלָי׃ וָאֲבַכֶּה בַצֹּום נַפְשִׁי וַתְּהִי
1 2 לַחֲרָפֹות לִי׃ וָאֶתְּנָה לְבוּשִׁי שָׂק וָאֱהִי לָהֶם לְמָשָׁל׃
13
14 יָשִׂיחוּ בִי יֹשְׁבֵי שָׁעַר וְנֹגְנֵי שִׁקֹּורִים׃ וַאֲנִי תְפִלָּתִי־
לְךָ יְהוָה עֵת רָצֹון אֱלֹהִים בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת
טו יִשְׁעֶךָ׃ הַצִּילֵנִי מִטִּיט וְאַל־אֶטְבָּעָה אִנָּצְלָה מִשֹּׂנְאַי
16 וּמִמַּעֲמַקֵּי־מָיִם׃ אַל־תִּשְׁטְפֵנִי ׀ שִׁבֹּלֶת מַיִם וְאַל־
1 7 תִּבְלָעֵנִי מְצוּלָה וְאַל־תֶּאְטַר־עָלַי בְּאֵר פִּיהָ׃ עֲנֵנִי יְהוָה † Jud. 3: 15.
1 8 כִּי־טֹוב חַסְדֶּךָ כִּרְב רַחֲמֶיךָ פְּנֵה אֵלָי׃ וְאַל־תַּסְתֵּר
1 9 פָּנֶיךָ מֵעַבְדֶּךָ כִּי־צַר־לִי מַהֵר עֲנֵנִי׃ קָרְבָה אֶל־נַפְשִׁי
כ גְּאָלֶהָ לְמַעַן אֹיְבַי פְּדֵנִי׃ אַתָּה יָדַעְתָּ חֶרְפָּתִי וּבָשְׁתִּי
2 1 וְכלמתי נגדך כל־צוררי׃ חֶרְפָּה ׀ שָׁבְרָה לִבִּי וָאָנוּשָׁה † aegro-tavi. Hebraym contrivit cor meum, et dolui et expectavi
2 2 וָאֲקַוֶּה לָנֻד וְאֵין וְלִמְנַחֲמִים וְלֹא מָצָאתִי׃ וַיִּתְּנוּ בְּבָרוּתִי † in cibum mi. et consolantes, et non inveni.
2 3 רֹאשׁ וְלִצְמָאִי יַשְׁקוּנִי חֹמֶץ׃ יְהִי־שֻׁלְחָנָם לִפְנֵיהֶם לְפָח 22) et dederunt in escam meam fel: et ad sitim meam propinaverunt mihi aceto.
2 4 וְלִשְׁלוֹמִים לְמֹוקֵשׁ׃ תֶּחְשַׁכְנָה עֵינֵיהֶם מֵרְאֹות
כה וּמָתְנֵיהֶם תָּמִיד הַמְעַד׃ שְׁפָךְ־עֲלֵיהֶם זַעְמֶךָ וַחֲרֹון אַפְּךָ
6 2 יַשִּׂיגֵם׃ תְּהִי־טִירָתָם נְשַׁמָּה בְּאָהֳלֵיהֶם אַל־יְהִי יֹשֵׁב׃
7 2 כִּי־אַתָּה אֲשֶׁר־הִכִּיתָ רָדָפוּ וְאֶל־מַכְאֹוב חֲלָלֶיךָ יְסַפֵּרוּ׃
25
29 תְּנָה־עָוֹן עַל־עֲוֹנָם וְאַל־יָבֹאוּ בְּצִדְקָתֶךָ׃ יִמָּחוּ מִסֵּפֶר
חיים

סגול באתנח ·v.5

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

חַיִּים וְעִם צַדִּיקִים אַל־יִכָּתֵבוּ׃ וַאֲנִי עָנִי וְכוֹאֵב יְשׁוּעָתְךָ ל
אֱלֹהִים תְּשַׂגְּבֵנִי׃ אֲהַלְלָה שֵׁם־אֱלֹהִים בְּשִׁיר וַאֲגַדְּלֶנּוּ 31
בְּתוֹדָה׃ וְתִיטַב לַיהוָה מִשּׁוֹר פָּר מַקְרִן מַפְרִיס׃ 32
רָאוּ עֲנָוִים יִשְׂמָחוּ דֹרְשֵׁי אֱלֹהִים וִיחִי לְבַבְכֶם׃ כִּי־ 33
שֹׁמֵעַ אֶל־אֶבְיוֹנִים יְהוָה וְאֶת־אֲסִירָיו לֹא בָזָה׃ 34
יְהַלְלוּהוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ יַמִּים וְכָל־רֹמֶשׂ בָּם׃ כִּי לה
אֱלֹהִים׀ יוֹשִׁיעַ צִיּוֹן וְיִבְנֶה עָרֵי יְהוּדָה וְיָשְׁבוּ שָׁם וִירֵשׁוּהָ׃
וְזֶרַע עֲבָדָיו יְנַחֲלוּהָ וְאֹהֲבֵי שְׁמוֹ יִשְׁכְּנוּ־בָהּ׃ 37

ע

לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד לְהַזְכִּיר׃ אֱלֹהִים א Psal. LXX. Christus sui liberationem & hostium confusionem orat.
לְהַצִּילֵנִי יְהוָה לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃ יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ מְבַקְשֵׁי 3
נַפְשִׁי יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיִכָּלְמוּ חֲפֵצֵי רָעָתִי׃ יָשׁוּבוּ עַל־ 4
עֵקֶב בָּשְׁתָּם הָאֹמְרִים הֶאָח׀ הֶאָח׃ יָשִׂישׂוּ ה
וְיִשְׂמְחוּ׀ בְּךָ כָּל־מְבַקְשֶׁיךָ וְיֹאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל
אֱלֹהִים אֹהֲבֵי יְשׁוּעָתֶךָ׃ וַאֲנִי׀ עָנִי וְאֶבְיוֹן אֱלֹהִים חוּשָׁה־ 6
לִי עֶזְרִי וּמְפַלְטִי אָתָּה יְהוָה אַל־תְּאַחַר׃ עא

בְּךָ־יְהוָה חָסִיתִי אַל־אֵבוֹשָׁה לְעוֹלָם׃ בְּצִדְקָתְךָ א Psal. LXXI. Oratio Ecclesiæ pro liberatione a tyrannide Antichristi, cum voto gratitudinis.
תַּצִּילֵנִי וּתְפַלְּטֵנִי הַטֵּה־אֵלַי אָזְנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנִי׃ הֱיֵה לִי׀ 3
לְצוּר מָעוֹן לָבוֹא תָּמִיד צִוִּיתָ לְהוֹשִׁיעֵנִי כִּי־סַלְעִי
וּמְצוּדָתִי אָתָּה׃ אֱלֹהַי פַּלְּטֵנִי מִיַּד רָשָׁע מִכַּף מְעַוָּל 4 perverse agentis. Jes. 26:10. topprimentis & eductor m.
וְחוֹמֵץ׃ כִּי־אַתָּה תִקְוָתִי אֲדֹנָי יְהוִה מִבְטַחִי מִנְּעוּרָי׃ ה
עָלֶיךָ׀ נִסְמַכְתִּי מִבֶּטֶן מִמְּעֵי אִמִּי אַתָּה גוֹזִי בְּךָ תְהִלָּתִי 6
תָמִיד׃ כְּמוֹפֵת הָיִיתִי לָרַבִּים וְאַתָּה מַחְסִי־עֹז׃ יִמָּלֵא 8.7
פִּי תְהִלָּתֶךָ כָּל־הַיּוֹם תִּפְאַרְתֶּךָ׃ אַל־תַּשְׁלִיכֵנִי לְעֵת 9
זִקְנָה כִּכְלוֹת כֹּחִי אַל־תַּעַזְבֵנִי׃ כִּי־אָמְרוּ אוֹיְבַי לִי י
וְשֹׁמְרֵי נַפְשִׁי נוֹעֲצוּ יַחְדָּו׃ לֵאמֹר אֱלֹהִים עֲזָבוֹ רִדְפוּ 11
וְתִפְשׂוּהוּ כִּי־אֵין מַצִּיל׃ אֱלֹהִים אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי אֱלֹהַי 12
לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃ יֵבֹשׁוּ יִכְלוּ שָׂטְנֵי נַפְשִׁי יֵעָטוּ חֶרְפָּה 13
וּכְלִמָּה מְבַקְשֵׁי רָעָתִי׃ וַאֲנִי תָּמִיד אְיַחֵל וְהוֹסַפְתִּי עַל־ 14

ק. 40,14-18 prophe

ר. חושה ק׳ 12.

טו כָּל־תְּהִלָּתֶךָ׃ פִּי ׀ יְסַפֵּר צִדְקָתֶךָ כָּל־הַיּוֹם תְּשׁוּעָתֶךָ

16 כִּי לֹא־יָדַעְתִּי סִפְרוֹת׃ אָבוֹא בִּגְבֻרוֹת אֲדֹנָי יְהוִה אַזְכִּיר
tnumerationes

17 צִדְקָתְךָ לְבַדֶּךָ׃ אֱלֹהִים לִמַּדְתַּנִי מִנְּעוּרָי וְעַד־הֵנָּה אַגִּיד

18 נִפְלְאוֹתֶיךָ׃ וְגַם עַד־זִקְנָה ׀ וְשֵׂיבָה אֱלֹהִים אַל־תַּעַזְבֵנִי
Kal
et etiam vsq; ad senium et canitiem Deus ne derelinquas me.

19 עַד־אַגִּיד זְרוֹעֲךָ לְדוֹר לְכָל־יָבוֹא גְּבוּרָתֶךָ׃ וְצִדְקָתְךָ
f.f.
donec annunciem brachium tuum generationi; omnique venturæ fortitudinem tuam

אֱלֹהִים עַד־מָרוֹם אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ גְּדֻלוֹת אֱלֹהִים מִי כָמוֹךָ׃

ב 20 אֲשֶׁר הִרְאִיתַנִי ׀ צָרוֹת רַבּוֹת וְרָעוֹת תָּשׁוּב תְּחַיֵּנוּ
f.f. H.
qui ostendisti mihi angustias multas et malas, reverteris et vivificabis me, et ex voraginibus terræ reverteris et ascendere facies me.

21 וּמִתְּהוֹמוֹת הָאָרֶץ תָּשׁוּב תַּעֲלֵנוּ׃ תֶּרֶב ׀ גְּדֻלָּתִי וְתִסֹּב

22 תְּנַחֲמֵנִי׃ גַּם־אֲנִי ׀ אוֹדְךָ בִכְלִי־נֵבֶל אֲמִתְּךָ אֱלֹהָי

23 אֲזַמֶּרְךָ לְךָ בְכִנּוֹר קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ תְּרַנַּנָּה שְׂפָתַי כִּי

24 אֲזַמְּרָה־לָּךְ וְנַפְשִׁי אֲשֶׁר פָּדִיתָ׃ גַּם־לְשׁוֹנִי כָּל־הַיּוֹם
תֶּהְגֶּה צִדְקָתֶךָ כִּי־בֹשׁוּ כִי־חָפְרוּ מְבַקְשֵׁי רָעָתִי׃

Psal. LXXII. Gloriosum Christi regnum, cum beneficiis & subditorum officiis sub emblemate regni Salomonis describitur.

א עב לִשְׁלֹמֹה ׀ אֱלֹהִים מִשְׁפָּטֶיךָ לַמֶּלֶךְ תֵּן

2 וְצִדְקָתְךָ לְבֶן־מֶלֶךְ׃ יָדִין עַמְּךָ בְצֶדֶק וַעֲנִיֶּיךָ בְמִשְׁפָּט׃

3 4. יִשְׂאוּ הָרִים ׀ שָׁלוֹם לָעָם וּגְבָעוֹת בִּצְדָקָה׃ יִשְׁפֹּט ׀ עֲנִיֵּי־עָם

ה יוֹשִׁיעַ לִבְנֵי אֶבְיוֹן וִידַכֵּא עוֹשֵׁק׃ יִירָאוּךָ עִם־שֶׁמֶשׁ וְלִפְנֵי

6 † fiet. Descendet (Messias) sicut pluvia super vellus, sicut imbres stillicidium super terram.
יָרֵחַ דּוֹר דּוֹרִים׃ יֵרֶד כְּמָטָר עַל־גֵּז כִּרְבִיבִים זַרְזִיף

8. 7 אֶרֶץ׃ יִפְרַח־בְּיָמָיו צַדִּיק וְרֹב שָׁלוֹם עַד־בְּלִי יָרֵחַ׃ וְיֵרְדְּ
f. Kal
7.) Florebit in diebus ejus justus et multitudo pacis, donec non luna.

9 מַיִם עַד־יָם וּמִנָּהָר עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ׃ לְפָנָיו יִכְרְעוּ צִיִּים
f. Kal Kal

10 וְאֹיְבָיו עָפָר יְלַחֵכוּ׃ מַלְכֵי תַרְשִׁישׁ וְאִיִּים מִנְחָה יָשִׁיבוּ
f.f.

11 מַלְכֵי שְׁבָא וּסְבָא אֶשְׁכָּר יַקְרִיבוּ׃ וְיִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ כָּל־
f.f. K.K.
9.) ad faciem ejus incurvabunt habitatores deserti, et inimici ejus pulverem lingent.
f dō-ci ejus pulverem lingent.
10. Reges Tharsis, et insulæ Ez. 27. 15. Reges Sinchar et Seba donaria offerent.

12 מְלָכִים כָּל־גּוֹיִם יַעַבְדוּהוּ׃ כִּי־יַצִּיל אֶבְיוֹן מְשַׁוַּע וְעָנִי
Hi vel incurvabunt se ei omnes reges: omnes gentes servient ei.

13 וְאֵין עֹזֵר לוֹ׃ יָחֹס עַל־דַּל וְאֶבְיוֹן וְנַפְשׁוֹת אֶבְיוֹנִים

14 יוֹשִׁיעַ׃ מִתּוֹךְ וּמֵחָמָס יִגְאַל נַפְשָׁם וְיִיקַר דָּמָם בְּעֵינָיו׃

טו וְיִחִי וְיִתֶּן־לוֹ מִזְהַב שְׁבָא וְיִתְפַּלֵּל בַּעֲדוֹ תָּמִיד כָּל־הַיּוֹם

16 יְבָרְכֶנְהוּ׃ יְהִי פְּסַת־בַּר ׀ בָּאָרֶץ בְּרֹאשׁ הָרִים יִרְעַשׁ
texigua

17 כַּלְבָנוֹן פִּרְיוֹ וְיָצִיצוּ מֵעִיר כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ׃ יְהִי שְׁמוֹ ׀
epit. nomen ejus in seculū; ad faciē Solis filiabitur (cognomen filii habebit) nomen ejus: et benedicentur in eo omnes gentes beatificabunt eum.
לְעוֹלָם לִפְנֵי־שֶׁמֶשׁ יִנּוֹן שְׁמוֹ וְיִתְבָּרְכוּ בוֹ כָּל־גּוֹיִם
a nomine בן filij tui gebäuge. im Kal u. Hiph. ינן propagabitur

יאשרהו

v. 20. הראיתני ק׳ ibid. תחיני ק׳ ibid. תעלני ק׳
v. 17. ינון ק׳.

18 יְאַשְּׁרֻהוּ׃ בָּרוּךְ׀ יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה
19 נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ׃ וּבָרוּךְ׀ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ
כ אֶת־כֹּל־הָאָרֶץ אָמֵן׀ וְאָמֵן׃ כָּלוּ תְפִלּוֹת דָּוִד בֶּן־יִשָׁי׃

ספר שלישי עג מִזְמוֹר לְאָסָף אַךְ א

Psal. LXXIII. Piorum solatium in impiorum felicitate temporali.

2 טוֹב לְיִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים לְבָרֵי לֵבָב׃ וַאֲנִי כִּמְעַט נָטָוּ
3 רַגְלָי כְּאַיִן שֻׁפְכֻה אֲשֻׁרָי׃ כִּי קִנֵּאתִי בַּהוֹלְלִים שְׁלוֹם
4 רְשָׁעִים אֶרְאֶה׃ כִּי אֵין חַרְצֻבּוֹת לְמוֹתָם וּבָרִיא אוּלָם׃
6 בַּעֲמַל אֱנוֹשׁ אֵינֵימוֹ וְעִם־אָדָם לֹא יְנֻגָּעוּ׃ לָכֵן עֲנָקַתְמוֹ ה
7 גַּאֲוָה יַעֲטָף־שִׁית חָמָס לָמוֹ׃ יָצָא מֵחֵלֶב עֵינֵמוֹ עָבְרוּ
8 מַשְׂכִּיּוֹת לֵבָב׃ יָמִיקוּ׀ וִידַבֵּרוּ בְרָע עֹשֶׁק מִמָּרוֹם
9 יְדַבֵּרוּ׃ שַׁתּוּ בַשָּׁמַיִם פִּיהֶם וּלְשׁוֹנָם תִּהֲלַךְ בָּאָרֶץ׃
11 לָכֵן׀ יָשִׁיב עַמּוֹ הֲלֹם וּמֵי מָלֵא יִמָּצוּ לָמוֹ׃ וְאָמְרוּ אֵיכָה י
12 יָדַע־אֵל וְיֵשׁ דֵּעָה בְּעֶלְיוֹן׃ הִנֵּה־אֵלֶּה רְשָׁעִים וְשַׁלְוֵי
13 עוֹלָם הִשְׂגּוּ־חָיִל׃ אַךְ־רִיק זִכִּיתִי לְבָבִי וָאֶרְחַץ בְּנִקָּיוֹן
14 כַּפָּי׃ וָאֱהִי נָגוּעַ כָּל־הַיּוֹם וְתוֹכַחְתִּי לַבְּקָרִים׃ אִם־ טו
16 אָמַרְתִּי אֲסַפְּרָה כְמוֹ הִנֵּה דּוֹר בָּנֶיךָ בָגָדְתִּי׃ וָאֲחַשְּׁבָה
17 לָדַעַת זֹאת עָמָל הִיא בְעֵינָי׃ עַד־אָבוֹא אֶל־מִקְדְּשֵׁי־
18 אֵל אָבִינָה לְאַחֲרִיתָם׃ אַךְ בַּחֲלָקוֹת תָּשִׁית לָמוֹ
19 הִפַּלְתָּם לְמַשּׁוּאוֹת׃ אֵיךְ הָיוּ לְשַׁמָּה כְרָגַע סָפוּ תַמּוּ
כ מִן־בַּלָּהוֹת׃ כַּחֲלוֹם מֵהָקִיץ אֲדֹנָי בָּעִיר׀ צַלְמָם תִּבְזֶה׃
21 כִּי יִתְחַמֵּץ לְבָבִי וְכִלְיוֹתַי אֶשְׁתּוֹנָן׃ וַאֲנִי־בַעַר וְלֹא אֵדָע
22 בְּהֵמוֹת הָיִיתִי עִמָּךְ׃ וַאֲנִי תָּמִיד עִמָּךְ אָחַזְתָּ בְּיַד יְמִינִי׃
24 בַּעֲצָתְךָ תַּנְחֵנִי וְאַחַר כָּבוֹד תִּקָּחֵנִי׃ מִי־לִי בַשָּׁמָיִם כה
26 וְעִמְּךָ לֹא־חָפַצְתִּי בָאָרֶץ׃ כָּלָה שְׁאֵרִי וּלְבָבִי צוּר־
27 לְבָבִי וְחֶלְקִי אֱלֹהִים לְעוֹלָם׃ כִּי־הִנֵּה רְחֵקֶיךָ יֹאבֵדוּ
28 הִצְמַתָּה כָּל־זוֹנֶה מִמֶּךָּ׃ וַאֲנִי׀ קִרְבַת אֱלֹהִים לִי־טוֹב
שַׁתִּי׀ בַּאדֹנָי יֱהוִה מַחֲסִי לְסַפֵּר כָּל־מַלְאֲכוֹתֶיךָ׃

עד מַשְׂכִּיל לְאָסָף לָמָּה אֱלֹהִים א

זנחת

v.2. נטיו ק. ibid. שפכו ק. v.10. ישוב ק. v.16. הואק.

18.) Benedictus Dominus Deus, Deus Israel: faciens mirabilia solus ipse.
19.) et benedictum nomen gloriae ejus in secutum; et replebitur gloria ejus omnis terra, Amen.
1.) profecto bonus (est) Israeli Deus, sed mundis corde.
† vincula, Jes. 58:6. † robur eorum † (qv.) ornamento, Prov. 7:10.
13.) Vere frustra mundavi cor meum: et lavi in mundicia volas meas.
† in vastitates, 74:3.
† exacerbatur
24.) In consilio tuo duces me; et postea (cum) gloria accipies me.
25.) quis mihi (est) in coelis? et tecum (nullo) delector in terra.
26.) Deficit caro mea et cor meum; rupes cordis mei, et portio mea (est) Deus in seculum.
28.) et ego (me quod attinet) appropinquatio Dei (sed Deum) mihi bona: posui in Domino Deo spem meam, ad narrandum omnia opera tua.
† elongati ate,
† propinquitas, Jes. 58:2.
Psal. LXXIV.

Querela Eccles. de sui reiectione, & petitio reassumtionis, vi foederis.

2 זְנַחְתָּ לָנֶצַח יְעֻשַׁן אַפְּךָ בְּצֹאן מַרְעִיתֶךָ׃ זְכֹר עֲדָתְךָ׀
קָנִיתָ קֶדֶם גָּאַלְתָּ שֵׁבֶט נַחֲלָתֶךָ הַר־צִיּוֹן זֶה־
3 שָׁכַנְתָּ בּוֹ׃ הָרִימָה פְעָמֶיךָ לְמַשֹּׁאוֹת נֶצַח כָּל־ †73:18
4 הֵרַע אוֹיֵב בַּקֹּדֶשׁ׃ שָׁאֲגוּ צוֹרְרֶיךָ בְּקֶרֶב מוֹעֲדֶךָ
ה שָׂמוּ אוֹתֹתָם אֹתוֹת׃ יִוָּדַע כְּמֵבִיא לְמַעְלָה בְּסִבְכֵי־ †in implexum
6 עֵץ קַרְדֻּמוֹת׃ וְעַתָּה פִּתּוּחֶיהָ יַחַד בְּכַשִּׁיל וְכֵילַפּוֹת †securi †malleis
7 יַהֲלֹמוּן׃ שִׁלְּחוּ בָאֵשׁ מִקְדָּשֶׁךָ לָאָרֶץ חִלְּלוּ מִשְׁכַּן־
8 שִׁמְךָ׃ אָמְרוּ בִלְבָבָם נִינָם יַחַד שָׂרְפוּ כָל־מוֹעֲדֵי־אֵל
9 בָּאָרֶץ׃ אֹתוֹתֵינוּ לֹא־רָאִינוּ אֵין־עוֹד נָבִיא וְלֹא־אִתָּנוּ
י יוֹדֵעַ עַד־מָה׃ עַד־מָתַי אֱלֹהִים יְחָרֵף צָר יְנַאֵץ אוֹיֵב
11 שִׁמְךָ לָנֶצַח׃ לָמָּה תָּשִׁיב יָדְךָ וִימִינֶךָ מִקֶּרֶב חֵיקְךָ
12 כַלֵּה׃ וֵאלֹהִים מַלְכִּי מִקֶּדֶם פֹּעֵל יְשׁוּעוֹת בְּקֶרֶב Deus rex meus est ab initio: operans salutes in medio terræ.
13 הָאָרֶץ׃ אַתָּה פוֹרַרְתָּ בְעֻזֶּךָ יָם שִׁבַּרְתָּ רָאשֵׁי תַנִּינִים Tu dispersisti in fortitudine tua mare: contrivisti capita draconum
14 עַל־הַמָּיִם׃ אַתָּה רִצַּצְתָּ רָאשֵׁי לִוְיָתָן תִּתְּנֶנּוּ מַאֲכָל Tu contrivisti capita Leviathan: dedisti eum escam populo deserti
טו לְעָם לְצִיִּים׃ אַתָּה בָקַעְתָּ מַעְיָן וָנָחַל אַתָּה הוֹבַשְׁתָּ Tu rupisti fontem, & torrentem: tu siccasti fluvios fortitudinis
16 אֵיתָן׃ לְךָ יוֹם אַף־לְךָ לַיְלָה אַתָּה הֲכִינוֹתָ
17 מָאוֹר וָשָׁמֶשׁ׃ אַתָּה הִצַּבְתָּ כָּל־גְּבוּלוֹת אָרֶץ קַיִץ
18 וָחֹרֶף אַתָּה יְצַרְתָּם׃ זְכָר־זֹאת אוֹיֵב חֵרֵף יְהוָה וְעַם־
19 נָבָל נִאֲצוּ שְׁמֶךָ׃ אַל־תִּתֵּן לַחַיַּת נֶפֶשׁ תּוֹרְךָ חַיַּת
כ עֲנִיֶּיךָ אַל־תִּשְׁכַּח לָנֶצַח׃ הַבֵּט לַבְּרִית כִּי־מָלְאוּ
21 מְחֻשְׁכֵי־אֶרֶץ נְאוֹת חָמָס׃ אַל־יָשָׁב דַּךְ נִכְלָם
22 עָנִי וְאֶבְיוֹן יְהַלְלוּ שְׁמֶךָ׃ קוּמָה אֱלֹהִים רִיבָה רִיבֶךָ
23 זְכֹר חֶרְפָּתְךָ מִנִּי־נָבָל כָּל־הַיּוֹם׃ אַל־תִּשְׁכַּח
קוֹל צוֹרְרֶיךָ שְׁאוֹן קָמֶיךָ עוֹלֶה תָּמִיד׃

Psal. LXXV. Spes Ecclesiæ certain Christo iusto iudice ac vindice hostium.

א לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת מִזְמוֹר לְאָסָף שִׁיר׃ עה
2 נוֹדֶה לְךָ אֱלֹהִים נוֹדִינוּ וְקָרוֹב שְׁמֶךָ סִפְּרוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ׃
3 כִּי אֶקַּח מוֹעֵד אֲנִי מֵישָׁרִים אֶשְׁפֹּט׃
4 נְמֹגִים־אֶרֶץ וְכָל־יֹשְׁבֶיהָ אָנֹכִי תָּכַנְתִּי עַמּוּדֶיהָ
סלה

יחיקן ק׳ v.11. וחל׳ רפה v.7. ועתה ק׳ v.6.

סֶלָה: אָמַרְתִּי לַהוֹלְלִים אַל־תָּהֹלּוּ וְלָרְשָׁעִים אַל־תָּרִימוּ ה
קָרֶן: אַל־תָּרִימוּ לַמָּרוֹם קַרְנְכֶם תְּדַבְּרוּ בְצַוָּאר עָתָק: 6
כִּי לֹא מִמּוֹצָא וּמִמַּעֲרָב וְלֹא מִמִּדְבַּר הָרִים: כִּי־אֱלֹהִים 8.7
שֹׁפֵט זֶה יַשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים: כִּי כוֹס בְּיַד־יְהוָה וְיַיִן חָמַר 9
מָלֵא מֶסֶךְ וַיַּגֵּר מִזֶּה אַךְ־שְׁמָרֶיהָ יִמְצוּ יִשְׁתּוּ כֹּל
רִשְׁעֵי־אָרֶץ: וַאֲנִי אַגִּיד לְעֹלָם אֲזַמְּרָה לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: י
וְכָל־קַרְנֵי רְשָׁעִים אֲגַדֵּעַ תְּרוֹמַמְנָה קַרְנוֹת צַדִּיק: 11

Psal. LXXVI. Triumphus Christi celebratur.

עו לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר לְאָסָף שִׁיר: א
נוֹדָע בִּיהוּדָה אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל גָּדוֹל שְׁמוֹ: וַיְהִי בְשָׁלֵם 3.2
סֻכּוֹ וּמְעוֹנָתוֹ בְצִיּוֹן: שָׁמָּה שִׁבַּר רִשְׁפֵי־קֶשֶׁת מָגֵן 4
וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה סֶלָה: נָאוֹר אַתָּה אַדִּיר מֵהַרְרֵי־טָרֶף: ה
אֶשְׁתּוֹלְלוּ אַבִּירֵי לֵב נָמוּ שְׁנָתָם וְלֹא־מָצְאוּ כָל־אַנְשֵׁי־ 6
חַיִל יְדֵיהֶם: מִגַּעֲרָתְךָ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב נִרְדָּם וְרֶכֶב וָסוּס: 7
אַתָּה נוֹרָא אַתָּה וּמִי־יַעֲמֹד לְפָנֶיךָ מֵאָז אַפֶּךָ: מִשָּׁמַיִם 9.8
הִשְׁמַעְתָּ דִּין אֶרֶץ יָרְאָה וְשָׁקָטָה: בְּקוּם־לַמִּשְׁפָּט י
אֱלֹהִים לְהוֹשִׁיעַ כָּל־עַנְוֵי־אָרֶץ סֶלָה: כִּי־חֲמַת אָדָם 11
תּוֹדֶךָּ שְׁאֵרִית חֵמֹת תַּחְגֹּר: נִדְרוּ וְשַׁלְּמוּ לַיהוָה 12
אֱלֹהֵיכֶם כָּל־סְבִיבָיו יוֹבִילוּ שַׁי לַמּוֹרָא: יִבְצֹר רוּחַ 13
נְגִידִים נוֹרָא לְמַלְכֵי־אָרֶץ: עז

Psal. LXXVII. Luctatur Ecclesia in afflictionibus, & se erigit consideratione priorum operum & promissorum Dei.

לַמְנַצֵּחַ עַל־יְדוּתוּן לְאָסָף מִזְמוֹר: קוֹלִי אֶל־ א 2
אֱלֹהִים וְאֶצְעָקָה קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְהַאֲזִין אֵלָי: בְּיוֹם 3
צָרָתִי אֲדֹנָי דָּרָשְׁתִּי יָדִי לַיְלָה נִגְּרָה וְלֹא תָפוּג מֵאֲנָה
הִנָּחֵם נַפְשִׁי: אֶזְכְּרָה אֱלֹהִים וְאֶהֱמָיָה אָשִׂיחָה 4
וְתִתְעַטֵּף רוּחִי סֶלָה: אָחַזְתָּ שְׁמֻרוֹת עֵינָי נִפְעַמְתִּי וְלֹא ה
אֲדַבֵּר: חִשַּׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם שְׁנוֹת עוֹלָמִים: אֶזְכְּרָה 7.6
נְגִינָתִי בַּלָּיְלָה עִם־לְבָבִי אָשִׂיחָה וַיְחַפֵּשׂ רוּחִי:
הַלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדֹנָי וְלֹא־יֹסִיף לִרְצוֹת עוֹד: הֶאָפֵס 9.8
לָנֶצַח חַסְדּוֹ גָּמַר אֹמֶר לְדֹר וָדֹר: הֲשָׁכַח חַנּוֹת אֵל י

אם PPPPPP סססססס

8. quia Deus judicans (est:) hunc humiliabit, et hunc exaltabit.
9. quia calix in manu Domini, et vinum turbidum est plenum mixto, et effudit et hoc: Veruntamen faeces ejus exsugent et bibent omnes impii terrae.
† misquit
† mixto
4 שָׁתַח 3. f. Kal.
7. ab increpatione tua Deus Jakacob, separatus est et currus et equus.
11. Etenim furor (ira) hominis celebrabit te (sedet in laudem tuam): residuum irarum (residuos ab ira inimicorum) accinges.
† palpebras.

inf. Kal — Hiphil sup. — sup. Kal

11 אִם־קָפְאָה בְאַפּוֹ רַחֲמָיו סֶלָה : וָאֹמַר חַלּוֹתִי הִיא שְׁנוֹת
12 יְמִין עֶלְיוֹן : אֶזְכִּיר מַעַלְלֵי־יָהּ כִּי־אֶזְכְּרָה מִקֶּדֶם
13 פְּלִאֶךָ : וְהָגִיתִי בְכָל־פָּעֳלֶךָ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה :
14 אֱלֹהִים בַּקֹּדֶשׁ דַּרְכֶּךָ מִי־אֵל גָּדוֹל כֵּאלֹהִים : אַתָּה
15 עֹשֵׂה פֶלֶא הוֹדַעְתָּ בָעַמִּים עֻזֶּךָ : גָּאַלְתָּ בִזְרוֹעַ
16 עַמֶּךָ בְּנֵי־יַעֲקֹב וְיוֹסֵף סֶלָה : רָאוּךָ מַיִם אֱלֹהִים רָאוּךָ
17 יָחִילוּ אַף יִרְגְּזוּ תְהֹמוֹת : זָרְמוּ־מַיִם עָבוֹת קוֹל
18 נָתְנוּ שְׁחָקִים אַף־חִצֶּיךָ יִתְהַלָּכוּ : קוֹל רַעַמְךָ בַּגַּלְגַּל
19 הֵאִירוּ בְרָקִים תֵּבֵל רָגְזָה וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ : בַּיָּם דַּרְכֶּךָ
20 וְשְׁבִילְךָ בְּמַיִם רַבִּים וְעִקְּבוֹתֶיךָ לֹא נוֹדָעוּ : נָחִיתָ כַצֹּאן

Ps. LXXVIII. Christus beneficia & iudicia populo Iud. exhibita, horumque causas enarrat; vt eos ad pœnitent. reuocet.

א עַמִּי הַקְשִׁיבוּ תוֹרָתִי הַטּוּ אָזְנְכֶם לְאִמְרֵי־פִי : עח מַשְׂכִּיל לְאָסָף
2 אֶפְתְּחָה בְמָשָׁל פִּי אַבִּיעָה חִידוֹת מִנִּי־קֶדֶם :
3 אֲשֶׁר שְׁמַעְנוּ וַנֵּדָעֵם וַאֲבוֹתֵינוּ סִפְּרוּ־לָנוּ : לֹא נְכַחֵד מִבְּנֵיהֶם לְדוֹר
4 אַחֲרוֹן מְסַפְּרִים תְּהִלּוֹת יְהוָה וְעֻזּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר
5 עָשָׂה : וַיָּקֶם עֵדוּת בְּיַעֲקֹב וְתוֹרָה שָׂם בְּיִשְׂרָאֵל
6 אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדִיעָם לִבְנֵיהֶם : לְמַעַן יֵדְעוּ
7 דּוֹר אַחֲרוֹן בָּנִים יִוָּלֵדוּ יָקֻמוּ וִיסַפְּרוּ לִבְנֵיהֶם : וְיָשִׂימוּ
בֵאלֹהִים כִּסְלָם וְלֹא יִשְׁכְּחוּ מַעַלְלֵי־אֵל וּמִצְוֹתָיו יִנְצֹרוּ :
8 וְלֹא יִהְיוּ כַּאֲבוֹתָם דּוֹר סוֹרֵר וּמוֹרֶה דּוֹר לֹא־הֵכִין לִבּוֹ
9 וְלֹא־נֶאֱמְנָה אֶת־אֵל רוּחוֹ : בְּנֵי־אֶפְרַיִם נוֹשְׁקֵי רוֹמֵי־
10 קֶשֶׁת הָפְכוּ בְיוֹם קְרָב : לֹא שָׁמְרוּ בְּרִית אֱלֹהִים
11 וּבְתוֹרָתוֹ מֵאֲנוּ לָלֶכֶת : וַיִּשְׁכְּחוּ עֲלִילוֹתָיו וְנִפְלְאוֹתָיו
12 אֲשֶׁר הֶרְאָם : נֶגֶד אֲבוֹתָם עָשָׂה פֶלֶא בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
13/14 שְׂדֵה־צֹעַן : בָּקַע יָם וַיַּעֲבִירֵם וַיַּצֵּב־מַיִם כְּמוֹ־נֵד : וַיַּנְחֵם
טו בֶּעָנָן יוֹמָם וְכָל־הַלַּיְלָה בְּאוֹר אֵשׁ : יְבַקַּע צֻרִים בַּמִּדְבָּר
16 וַיַּשְׁקְ כִּתְהֹמוֹת רַבָּה : וַיּוֹצֵא נוֹזְלִים מִסָּלַע וַיּוֹרֶד
17 כַּנְּהָרוֹת מָיִם : וַיּוֹסִיפוּ עוֹד לַחֲטֹא־לוֹ לַמְרוֹת עֶלְיוֹן

בציה

v. 12. אזכור ק׳. v. 20. יתיר ׳. LXXVIII. 10. סנול בסף.
v. 16. כל.

בַּצִּיָּה׃ וַיְנַסּוּ־אֵל בִּלְבָבָם לִשְׁאָל־אֹכֶל לְנַפְשָׁם׃ 18
וַיְדַבְּרוּ בֵּאלֹהִים אָמְרוּ הֲיוּכַל אֵל לַעֲרֹךְ שֻׁלְחָן 19
בַּמִּדְבָּר׃ הֵן הִכָּה־צוּר וַיָּזוּבוּ מַיִם וּנְחָלִים יִשְׁטֹפוּ כ
הֲגַם־לֶחֶם יוּכַל תֵּת אִם־יָכִין שְׁאֵר לְעַמּוֹ׃ לָכֵן שָׁמַע 21
יְהוָה וַיִּתְעַבָּר וְאֵשׁ נִשְׂקָה בְיַעֲקֹב וְגַם־אַף עָלָה
בְיִשְׂרָאֵל׃ כִּי לֹא הֶאֱמִינוּ בֵּאלֹהִים וְלֹא בָטְחוּ בִּישׁוּעָתוֹ׃ 22
וַיְצַו שְׁחָקִים מִמָּעַל וְדַלְתֵי שָׁמַיִם פָּתָח׃ וַיַּמְטֵר עֲלֵיהֶם 23 24
מָן לֶאֱכֹל וּדְגַן־שָׁמַיִם נָתַן לָמוֹ׃ לֶחֶם אֲבִירִים אָכַל אִישׁ כה
צֵידָה שָׁלַח לָהֶם לָשֹׂבַע׃ יַסַּע קָדִים בַּשָּׁמָיִם וַיְנַהֵג בְּעֻזּוֹ 26
תֵימָן׃ וַיַּמְטֵר עֲלֵיהֶם כֶּעָפָר שְׁאֵר וּכְחוֹל יַמִּים עוֹף 27
כָּנָף׃ וַיַּפֵּל בְּקֶרֶב מַחֲנֵהוּ סָבִיב לְמִשְׁכְּנוֹתָיו׃ וַיֹּאכְלוּ 28 29
וַיִּשְׂבְּעוּ מְאֹד וְתַאֲוָתָם יָבִא לָהֶם׃ לֹא־זָרוּ מִתַּאֲוָתָם ל
עוֹד אָכְלָם בְּפִיהֶם׃ וְאַף אֱלֹהִים עָלָה בָהֶם 31
וַיַּהֲרֹג בְּמִשְׁמַנֵּיהֶם וּבַחוּרֵי יִשְׂרָאֵל הִכְרִיעַ׃ בְּכָל־ 32
זֹאת חָטְאוּ־עוֹד וְלֹא הֶאֱמִינוּ בְּנִפְלְאֹתָיו׃ וַיְכַל־בַּהֶבֶל 33
יְמֵיהֶם וּשְׁנוֹתָם בַּבֶּהָלָה׃ אִם־הֲרָגָם וּדְרָשׁוּהוּ 34
וְשָׁבוּ וְשִׁחֲרוּ־אֵל׃ וַיִּזְכְּרוּ כִּי־אֱלֹהִים צוּרָם וְאֵל עֶלְיוֹן לה
גֹּאֲלָם׃ ○ וַיְפַתּוּהוּ בְּפִיהֶם וּבִלְשׁוֹנָם יְכַזְּבוּ־לוֹ׃ 36
וְלִבָּם לֹא־נָכוֹן עִמּוֹ וְלֹא נֶאֱמְנוּ בִּבְרִיתוֹ׃ וְהוּא 37 38
רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ
וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ׃ וַיִּזְכֹּר כִּי־בָשָׂר הֵמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ 39
וְלֹא יָשׁוּב׃ כַּמָּה יַמְרוּהוּ בַמִּדְבָּר יַעֲצִיבוּהוּ בִּישִׁימוֹן׃ מ
וַיָּשׁוּבוּ וַיְנַסּוּ אֵל וּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל הִתְווּ׃ לֹא־זָכְרוּ אֶת־ 41 42
יָדוֹ יוֹם אֲשֶׁר־פָּדָם מִנִּי־צָר׃ אֲשֶׁר־שָׂם בְּמִצְרַיִם 43
אֹתוֹתָיו וּמוֹפְתָיו בִּשְׂדֵה־צֹעַן׃ וַיַּהֲפֹךְ לְדָם יְאֹרֵיהֶם 44
וְנוֹזְלֵיהֶם בַּל־יִשְׁתָּיוּן׃ יְשַׁלַּח בָּהֶם עָרֹב וַיֹּאכְלֵם מה
וּצְפַרְדֵּעַ וַתַּשְׁחִיתֵם׃ וַיִּתֵּן לֶחָסִיל יְבוּלָם וִיגִיעָם 46
לָאַרְבֶּה׃ יַהֲרֹג בַּבָּרָד גַּפְנָם וְשִׁקְמוֹתָם בַּחֲנָמַל׃ וַיַּסְגֵּר 47 48

38. et ipse misericors, propitiabitur iniquitati, et non disperdet: sed multiplicabit, ad avertendū iram suam, et non suscitabit omnem aestū suum.
39. et recordatus est, quod caro ipsi (sunt): spiritus vadens et non revertetur.

† grandine gravi.

לברד Pppppp 2 ס ס ס ס ס ס ב

v. 36. חצי הספר. v. 47. פתח בסף.

49 לַבָּרָד בְּעִירָם וּמִקְנֵיהֶם לָרְשָׁפִים׃ יְשַׁלַּח־בָּם ׀ חֲרוֹן
נ אַפּוֹ עֶבְרָה וָזַעַם וְצָרָה מִשְׁלַחַת מַלְאֲכֵי רָעִים׃ יְפַלֵּס
נָתִיב לְאַפּוֹ לֹא־חָשַׂךְ מִמָּוֶת נַפְשָׁם וְחַיָּתָם לַדֶּבֶר
51 הִסְגִּיר׃ וַיַּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּמִצְרָיִם רֵאשִׁית אוֹנִים בְּאָהֳלֵי־
52 53 חָם׃ וַיַּסַּע כַּצֹּאן עַמּוֹ וַיְנַהֲגֵם כָּעֵדֶר בַּמִּדְבָּר׃ וַיַּנְחֵם
54 לָבֶטַח וְלֹא פָחָדוּ וְאֶת־אוֹיְבֵיהֶם כִּסָּה הַיָּם׃ וַיְבִיאֵם
נה אֶל־גְּבוּל קָדְשׁוֹ הַר־זֶה קָנְתָה יְמִינוֹ׃ וַיְגָרֶשׁ
מִפְּנֵיהֶם ׀ גּוֹיִם וַיַּפִּילֵם בְּחֶבֶל נַחֲלָה וַיַּשְׁכֵּן בְּאָהֳלֵיהֶם
56 שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְנַסּוּ וַיַּמְרוּ אֶת־אֱלֹהִים עֶלְיוֹן
57 וְעֵדוֹתָיו לֹא שָׁמָרוּ׃ וַיִּסֹּגוּ וַיִּבְגְּדוּ כַּאֲבוֹתָם
58 נֶהְפְּכוּ כְּקֶשֶׁת רְמִיָּה׃ וַיַּכְעִיסוּהוּ בְּבָמוֹתָם
59 וּבִפְסִילֵיהֶם יַקְנִיאוּהוּ׃ שָׁמַע אֱלֹהִים וַיִּתְעַבָּר
ס וַיִּמְאַס מְאֹד בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיִּטֹּשׁ מִשְׁכַּן שִׁלוֹ אֹהֶל שִׁכֵּן
61 62 בָּאָדָם׃ וַיִּתֵּן לַשְׁבִי עֻזּוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ בְיַד־צָר׃ וַיַּסְגֵּר
63 לַחֶרֶב עַמּוֹ וּבְנַחֲלָתוֹ הִתְעַבָּר׃ בַּחוּרָיו אָכְלָה־אֵשׁ
64 וּבְתוּלֹתָיו לֹא הוּלָּלוּ׃ כֹּהֲנָיו בַּחֶרֶב נָפָלוּ וְאַלְמְנֹתָיו
סה לֹא תִבְכֶּינָה׃ וַיִּקַץ כְּיָשֵׁן ׀ אֲדֹנָי כְּגִבּוֹר מִתְרוֹנֵן מִיָּיִן׃
66 67 וַיַּךְ צָרָיו אָחוֹר חֶרְפַּת עוֹלָם נָתַן לָמוֹ׃ וַיִּמְאַס בְּאֹהֶל
68 יוֹסֵף וּבְשֵׁבֶט אֶפְרַיִם לֹא בָחָר׃ וַיִּבְחַר אֶת־שֵׁבֶט יְהוּדָה
69 אֶת־הַר צִיּוֹן אֲשֶׁר אָהֵב׃ וַיִּבֶן כְּמוֹ־רָמִים מִקְדָּשׁוֹ כְּאֶרֶץ
ע יְסָדָהּ לְעוֹלָם׃ וַיִּבְחַר בְּדָוִד עַבְדּוֹ וַיִּקָּחֵהוּ מִמִּכְלְאֹת
71 צֹאן׃ מֵאַחַר עָלוֹת הֱבִיאוֹ לִרְעוֹת בְּיַעֲקֹב עַמּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל
72 נַחֲלָתוֹ׃ וַיִּרְעֵם כְּתֹם לְבָבוֹ וּבִתְבוּנוֹת כַּפָּיו יַנְחֵם׃
א עט מִזְמוֹר לְאָסָף אֱלֹהִים בָּאוּ גוֹיִם ׀ בְּנַחֲלָתֶךָ
2 טִמְּאוּ אֶת־הֵיכַל קָדְשֶׁךָ שָׂמוּ אֶת־יְרוּשָׁלַם לְעִיִּים׃ נָתְנוּ
אֶת־נִבְלַת עֲבָדֶיךָ מַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם בְּשַׂר חֲסִידֶיךָ
3 לְחַיְתוֹ־אָרֶץ׃ שָׁפְכוּ דָמָם ׀ כַּמַּיִם סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלַם
4 וְאֵין קוֹבֵר׃ הָיִינוּ חֶרְפָּה לִשְׁכֵנֵינוּ לַעַג וָקֶלֶס
לסביבותינו

† immissio, Eccl. 8:8.

Psal. LXXIX, Querela de deuastatione Templi, vrbis & populi Hieros. & petitio reassumtionis hostiumque perditionis.

v. 63. דגש אחר שורק

לִסְכִיבוֹתֵינוּ׃ עַד־מָה יְהוָה תֶּאֱנַף לָנֶצַח תִּבְעַר כְּמוֹ־ ה
אֵשׁ קִנְאָתֶךָ׃ שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ׀ אֶל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־ 6
יְדָעוּךָ וְעַל־מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ׃ כִּי אָכַל 7
אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־נָוֵהוּ הֵשַׁמּוּ׃ אַל תִּזְכָּר־לָנוּ עֲוֹנֹת 8
רִאשֹׁנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד׃ עָזְרֵנוּ׀ 9
אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שְׁמֶךָ וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל־
חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃ לָמָּה׀ יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה י
אֱלֹהֵיהֶם יִוָּדַע בַּגּוֹיִם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם־עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ׃
תָּבוֹא לְפָנֶיךָ אֶנְקַת אָסִיר כְּגֹדֶל זְרוֹעֲךָ הוֹתֵר בְּנֵי 11
תְמוּתָה׃ וְהָשֵׁב לִשְׁכֵנֵינוּ שִׁבְעָתַיִם אֶל־חֵיקָם חֶרְפָּתָם 12
אֲשֶׁר חֵרְפוּךָ אֲדֹנָי׃ וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ׀ וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ נוֹדֶה 13
לְךָ לְעוֹלָם לְדוֹר וָדֹר נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ׃ פ

לַמְנַצֵּחַ אֶל־שֹׁשַׁנִּים עֵדוּת לְאָסָף מִזְמוֹר׃ רֹעֵה א 2
יִשְׂרָאֵל׀ הַאֲזִינָה נֹהֵג כַּצֹּאן יוֹסֵף יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים
הוֹפִיעָה׃ לִפְנֵי אֶפְרַיִם׀ וּבִנְיָמִן וּמְנַשֶּׁה עוֹרְרָה אֶת־ 3
גְּבוּרָתֶךָ וּלְכָה לִישֻׁעָתָה לָּנוּ׃ אֱלֹהִים הֲשִׁיבֵנוּ וְהָאֵר 4
פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה׃ יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת עַד־מָתַי עָשַׁנְתָּ ה
בִּתְפִלַּת עַמֶּךָ׃ הֶאֱכַלְתָּם לֶחֶם דִּמְעָה וַתַּשְׁקֵמוֹ 6
בִּדְמָעוֹת שָׁלִישׁ׃ תְּשִׂימֵנוּ מָדוֹן לִשְׁכֵנֵינוּ וְאֹיְבֵינוּ יִלְעֲגוּ־ 7
לָמוֹ׃ אֱלֹהִים צְבָאוֹת הֲשִׁיבֵנוּ וְהָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה׃ 8
גֶּפֶן מִמִּצְרַיִם תַּסִּיעַ תְּגָרֵשׁ גּוֹיִם וַתִּטָּעֶהָ׃ פִּנִּיתָ לְפָנֶיהָ 9 י
וַתַּשְׁרֵשׁ שָׁרָשֶׁיהָ וַתְּמַלֵּא־אָרֶץ׃ כָּסוּ הָרִים צִלָּהּ וַעֲנָפֶיהָ 11
אַרְזֵי־אֵל׃ תְּשַׁלַּח קְצִירֶיהָ עַד־יָם וְאֶל־נָהָר יוֹנְקוֹתֶיהָ׃ 12
לָמָּה פָרַצְתָּ גְדֵרֶיהָ וְאָרוּהָ כָּל־עֹבְרֵי דָרֶךְ׃ יְכַרְסְמֶנָּה 13 14
חֲזִיר מִיָּעַר וְזִיז שָׂדַי יִרְעֶנָּה׃ אֱלֹהִים צְבָאוֹת שׁוּב נָא טו
הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה וּפְקֹר גֶּפֶן זֹאת׃ וְכַנָּה אֲשֶׁר־ 16
נָטְעָה יְמִינֶךָ וְעַל־בֵּן אִמַּצְתָּה לָּךְ׃ שְׂרֻפָה בָאֵשׁ 17
כְּסוּחָה מִגַּעֲרַת פָּנֶיךָ יֹאבֵדוּ׃ תְּהִי־יָדְךָ עַל־אִישׁ יְמִינֶךָ 18

עַל PPPPPP 3 ספספסס ג

v. 10. בגוים ק׳. v. 14. ע׳ תלויה. v. 16. ב׳ רבתי.

Psal. LXXX. Vineæ Iudaicæ deuastatæ visitatio gratiosa petitur.

Adjuua nos Deus salutis nostræ, super verbū gloriæ (propter gloriam) nominis tui: et erua nos et propitiare super peccatis nostris, propter nomen tuum.

† mortis, 102:21.

K. Deus converte nos: et lucere fac facies tuas; et servabimus.

† conculcat eam.

† ut discerpant e, Cant. 5:1.

† 50:11.

† surculum.

† succisa, Jes. 33:12.

9 1 עַל־בֶּן־אָדָם אִמַּצְתָּ לָּךְ׃ וְלֹא־נָסוֹג מִמֶּךָּ תְּחַיֵּינוּ וּבְשִׁמְךָ
כ נִקְרָא׃ יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת הֲשִׁיבֵנוּ הָאֵר פָּנֶיךָ
א וְנִוָּשֵׁעָה׃ פא לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית לְאָסָף׃
3.2 הָרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃ שְׂאוּ־זִמְרָה
4 וּתְנוּ־תֹף כִּנּוֹר נָעִים עִם־נָבֶל׃ תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר
ה בַּכֵּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ׃ כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי
6 יַעֲקֹב׃ עֵדוּת בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ בְּצֵאתוֹ עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם
7 שְׂפַת לֹא־יָדַעְתִּי אֶשְׁמָע׃ הֲסִירוֹתִי מִסֵּבֶל שִׁכְמוֹ כַּפָּיו
8 מִדּוּד תַּעֲבֹרְנָה׃ בַּצָּרָה קָרָאתָ וָאֲחַלְּצֶךָּ אֶעֶנְךָ
9 בְּסֵתֶר רַעַם אֶבְחָנְךָ עַל־מֵי מְרִיבָה סֶלָה׃ שְׁמַע עַמִּי
י וְאָעִידָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל אִם־תִּשְׁמַע־לִי׃ לֹא־יִהְיֶה בְךָ אֵל
11 זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֵכָר׃ אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
12 הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַרְחֶב־פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ׃ וְלֹא־
13 שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי וְיִשְׂרָאֵל לֹא־אָבָה לִי׃ וָאֲשַׁלְּחֵהוּ
14 בִּשְׁרִירוּת לִבָּם יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם׃ לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי
טו יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ׃ כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל־
16 צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי׃ מְשַׂנְאֵי יְהוָה יְכַחֲשׁוּ־לוֹ וִיהִי עִתָּם
17 לְעוֹלָם׃ וַיַּאֲכִילֵהוּ מֵחֵלֶב חִטָּה וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָ׃
א פב מִזְמוֹר לְאָסָף אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל
2 בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט׃ עַד־מָתַי תִּשְׁפְּטוּ־עָוֶל וּפְנֵי
3 רְשָׁעִים תִּשְׂאוּ־סֶלָה׃ שִׁפְטוּ־דַל וְיָתוֹם עָנִי וָרָשׁ הַצְדִּיקוּ׃
ה פַּלְּטוּ־דַל וְאֶבְיוֹן מִיַּד רְשָׁעִים הַצִּילוּ׃ לֹא יָדְעוּ וְלֹא־
6 יָבִינוּ בַּחֲשֵׁכָה יִתְהַלָּכוּ יִמּוֹטוּ כָּל־מוֹסְדֵי אָרֶץ׃ אֲנִי
7 אָמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְנֵי עֶלְיוֹן כֻּלְּכֶם׃ אָכֵן כְּאָדָם
8 תְּמוּתוּן וּכְאַחַד הַשָּׂרִים תִּפֹּלוּ׃ קוּמָה אֱלֹהִים שָׁפְטָה
א הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה תִּנְחַל בְּכָל־הַגּוֹיִם׃ פג שִׁיר
2 מִזְמוֹר לְאָסָף׃ אֱלֹהִים אַל־דָּמִי־לָךְ אַל־תֶּחֱרַשׁ וְאַל־
3 תִּשְׁקֹט אֵל׃ כִּי־הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ יֶהֱמָיוּן וּמְשַׂנְאֶיךָ נָשְׂאוּ
ראש

Psal. LXXXI. Obliuio beneficiorum Dei causa est reiectionis Iudæorum, horumque ad pœnitentiam inuitatio & promissio gratiosa Dei.

† in statâ feriâ, Prov. 7: 20.

Hinam populus meus audiens esset mihi: et Israel in viis meis ambularent.
quam brevi inimicos eorū humiliarem: et super hostes eorum verterem manum meam.

Ps. LXXXII. Christus iudex iudicum terræ.

Iudicate tenui et pupillo; afflictum et pauperem iustificate.
Eripite tenuem et egenū: de manu impiorū eruite.

Surge Deus, iudica terram: quoniam tu haereditabis in omnes gentes.

Ps. LXXXIII. Implorat Ecclesia Dei auxilium contra hostes confœderatos insolentes, horumque excidium.

v. 2. דגש אחר שורק v. 8. פתח באתנח v. 10.

ראש: על־עמך יערימו סוד ויתיעצו על־צפוניך: אמרו 4 ה
לכו ונכחידם מגוי ולא־יזכר שם־ישראל עוד: כי נועצו 6
לב יחדו עליך ברית יכרתו: אהלי אדום וישמעאלים 7
מואב והגרים: גבל ועמון ועמלק פלשת עם־ישבי 8
צור: גם־אשור נלוה עמם היו זרוע לבני־לוט סלה: 9
עשה־להם כמדין כסיסרא כיבין בנחל קישון: נשמדו י 11
בעין־דאר היו דמן לאדמה: שיתמו נדיבמו כערב 12
וכזאב וכזבח וכצלמנע כל־נסיכמו: אשר אמרו 13
נירשה־לנו את נאות אלהים: אלהי שיתמו כגלגל 14
כקש לפני־רוח: כאש תבער־יער וכלהבה תלהט טו
הרים: כן תרדפם בסערך ובסופתך תבהלם: מלא 16 17
פניהם קלון ויבקשו שמך יהוה: יבשו ויבהלו עדי־ 18
עד ויחפרו ויאבדו: וידעו כי־אתה שמך יהוה לבדך 19
עליון על־כל־הארץ: פד למנצח על־הגתית א
לבני־קרח מזמור: מה־ידידות משכנותיך יהוה 2
צבאות: נכספה וגם־כלתה ׀ נפשי לחצרות יהוה 3
לבי ובשרי ירננו אל אל־חי: גם־צפור ׀ מצאה בית 4
ודרור ׀ קן לה אשר־שתה אפרחיה את־מזבחותיך
יהוה צבאות מלכי ואלהי: אשרי יושבי ביתך עוד ה
יהללוך סלה: אשרי אדם עוז־לו בך מסלות בלבבם: 6
עברי ׀ בעמק הבכא מעין ישיתוהו גם־ברכות יעטה 7
מורה: ילכו מחיל אל־חיל יראה אל־אלהים בציון: 8
יהוה אלהים צבאות שמעה תפלתי האזינה אלהי 9
יעקב סלה: מגננו ראה אלהים והבט פני משיחך: י
כי טוב־יום בחצריך מאלף בחרתי הסתופף בבית 11
אלהי מדור באהלי־רשע: כי שמש ׀ ומגן יהוה אלהים 12
חן וכבוד יתן יהוה לא ימנע־טוב להלכים בתמים:
יהוה צבאות אשרי אדם בטח בך: 13

פה למנצח

Ps. LXXXIV. Restitutio veri cultus peritur, per Messiam, & μακαρισμὸς cultorum Dei verorum ostenditur.

2.) quam dilecta tabernacula tua Domine exercituum.
3.) Concupivit et etiam desideravit anima mea ad atria Domini: cor meum et caro mea, exultabunt ad Deum vivum.
4.) Etiam passer invenit domum, et hirundo nidum sibi (in) quo poneret pullos suos: altaria tua Domine exercituum, rex mi, et Deus mi.
11.) quia bonus dies in atriis tuis prae mille: elegi manere ad limen in domo Dei mei, praehabitare in tabernaculis impietatis.
12.) quia sol et scutum (est) Dominus Deus, gratiam et gloriam dabit Dominus: non cohibebit bonum ambulantibus in integritate.

v. 14. פתח באתנח. v. 11. פתח באתנח.

Psal. LXXXV. Ardens oratio Eccles. pro auersione iræ & collatione gratiæ per Saluatorem.

א 2 פה לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר: רָצִיתָ יְהוָה אַרְצֶךָ
3 שַׁבְתָּ שְׁבוּת יַעֲקֹב: נָשָׂאתָ עֲוֹן עַמֶּךָ כִּסִּיתָ כָל־חַטָּאתָם
4 סֶלָה: אָסַפְתָּ כָל־עֶבְרָתֶךָ הֵשַׁבְתָּ מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ:
ה 6 שׁוּבֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְהָפֵר כַּעַסְךָ עִמָּנוּ: הַלְעוֹלָם
7 תֶּאֱנַף־בָּנוּ תִּמְשֹׁךְ אַפְּךָ לְדֹר וָדֹר: הֲלֹא אַתָּה תָּשׁוּב
8 תְּחַיֵּינוּ וְעַמְּךָ יִשְׂמְחוּ־בָךְ: הַרְאֵנוּ יְהוָה חַסְדֶּךָ וְיֶשְׁעֲךָ
9 תִּתֶּן־לָנוּ: אֶשְׁמְעָה מַה־יְדַבֵּר הָאֵל יְהוָה כִּי יְדַבֵּר
ו 10 שָׁלוֹם אֶל־עַמּוֹ וְאֶל־חֲסִידָיו וְאַל־יָשׁוּבוּ לְכִסְלָה: אַךְ
11 קָרוֹב לִירֵאָיו יְשׁוּעָתוֹ לִשְׁכֹּן כָּבוֹד בְּאַרְצֵנוּ: חֶסֶד־וֶאֱמֶת
12 נִפְגָּשׁוּ צֶדֶק וְשָׁלוֹם נָשָׁקוּ: אֱמֶת מֵאֶרֶץ תִּצְמָח
13 וְצֶדֶק מִשָּׁמַיִם נִשְׁקָף: גַּם־יְהוָה יִתֵּן הַטּוֹב וְאַרְצֵנוּ תִּתֵּן
14 יְבוּלָהּ: צֶדֶק לְפָנָיו יְהַלֵּךְ וְיָשֵׂם לְדֶרֶךְ פְּעָמָיו: פו

Ps. LXXXVI. Gratia & potentia Dei innixa Eccles. laudes promittit & gratiæ signum expetit.

א תְּפִלָּה לְדָוִד הַטֵּה־יְהוָה אָזְנְךָ עֲנֵנִי כִּי־עָנִי
2 וְאֶבְיוֹן אָנִי: שָׁמְרָה־נַפְשִׁי כִּי־חָסִיד אָנִי הוֹשַׁע עַבְדְּךָ
3 אַתָּה אֱלֹהַי חֹנְנֵנִי אֲדֹנָי כִּי־אֵלֶיךָ אֶקְרָא
4 כָּל־הַיּוֹם: שַׂמַּח נֶפֶשׁ עַבְדֶּךָ כִּי אֵלֶיךָ אֲדֹנָי נַפְשִׁי
ה propitius 6 אֶשָּׂא: כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב־חֶסֶד לְכָל־
קֹרְאֶיךָ: הַאֲזִינָה יְהוָה תְּפִלָּתִי וְהַקְשִׁיבָה בְּקוֹל
8.7 תַּחֲנוּנוֹתָי: בְּיוֹם צָרָתִי אֶקְרָאֶךָּ כִּי תַעֲנֵנִי: אֵין־כָּמוֹךָ
9 בָאֱלֹהִים אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ: כָּל־גּוֹיִם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ
י יָבוֹאוּ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי וְיכַבְּדוּ לִשְׁמֶךָ: כִּי־גָדוֹל
11 אַתָּה וְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ: הוֹרֵנִי יְהוָה
1 2 דַּרְכֶּךָ אֲהַלֵּךְ בַּאֲמִתֶּךָ יַחֵד לְבָבִי לְיִרְאָה שְׁמֶךָ: אוֹדְךָ
1 3 אֲדֹנָי אֱלֹהַי בְּכָל־לְבָבִי וַאֲכַבְּדָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם: כִּי־
חַסְדְּךָ גָּדוֹל עָלָי וְהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִשְּׁאוֹל תַּחְתִּיָּה:
1 4 אֱלֹהִים זֵדִים קָמוּ עָלַי וַעֲדַת עָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי וְלֹא
טו שָׂמוּךָ לְנֶגְדָּם: וְאַתָּה אֲדֹנָי אֵל־רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ
1 6 אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת: פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי תְּנָה־עֻזְּךָ

לעברך

1) Audiam quid loquatur fil. Dei Domini nostri, quoniam loquetur pacem ad populum suum et ad misericordiam suam et non convertentur ad stultitiam.
10) Hic propinqua timentibus eum salus ejus: ut habitandum gloriam in terra nostra.
11) misericordia et veritas obviabunt sibi: justitia et pax osculatæ sunt.
12) Veritas e terra germinabit: et justitia e cœlis prospexit.
13. Etenim Dominus dabit bonum: et terra dabit fructum suum.
14) Justitia ad faciem ejus ambulabit: et ponet in via gressus suos.

v. 2. פתח באתנח v. 2. שבית ק'

לְעַבְדֶּךָ וְהוֹשִׁיעָה לְבֶן־אֲמָתֶךָ : עֲשֵׂה־עִמִּי אוֹת לְטוֹבָה 17
וְיִרְאוּ שֹׂנְאַי וְיֵבֹשׁוּ כִּי־אַתָּה יְהוָה עֲזַרְתַּנִי וְנִחַמְתָּנִי :

פז לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר שִׁיר יְסוֹדָתוֹ בְּהַרְרֵי־ א
קֹדֶשׁ : אֹהֵב יְהוָה שַׁעֲרֵי צִיּוֹן מִכֹּל מִשְׁכְּנוֹת יַעֲקֹב : 2
נִכְבָּדוֹת מְדֻבָּר בָּךְ עִיר הָאֱלֹהִים סֶלָה : אַזְכִּיר רַהַב 4.3
וּבָבֶל לְיֹדְעָי הִנֵּה פְלֶשֶׁת וְצוֹר עִם־כּוּשׁ זֶה יֻלַּד־שָׁם :
וּלְצִיּוֹן יֵאָמַר אִישׁ וְאִישׁ יֻלַּד־בָּהּ וְהוּא יְכוֹנְנֶהָ עֶלְיוֹן : ה
יְהוָה יִסְפֹּר בִּכְתוֹב עַמִּים זֶה יֻלַּד־שָׁם סֶלָה : וְשָׁרִים 7.6
כְּחֹלְלִים כָּל־מַעְיָנַי בָּךְ : פח שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי־ א
קֹרַח לַמְנַצֵּחַ עַל־מָחֲלַת לְעַנּוֹת מַשְׂכִּיל לְהֵימָן
הָאֶזְרָחִי : יְהוָה אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתִי יוֹם צָעַקְתִּי בַּלַּיְלָה נֶגְדֶּךָ : 2
תָּבוֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתִי הַטֵּה אָזְנְךָ לְרִנָּתִי : כִּי־שָׂבְעָה 4.3
בְרָעוֹת נַפְשִׁי וְחַיַּי לִשְׁאוֹל הִגִּיעוּ : נֶחְשַׁבְתִּי עִם־יוֹרְדֵי ה
בוֹר הָיִיתִי כְּגֶבֶר אֵין־אֵיל : בַּמֵּתִים חָפְשִׁי כְּמוֹ חֲלָלִים 6
שֹׁכְבֵי קֶבֶר אֲשֶׁר לֹא זְכַרְתָּם עוֹד וְהֵמָּה מִיָּדְךָ נִגְזָרוּ :
שַׁתַּנִי בְּבוֹר תַּחְתִּיּוֹת בְּמַחֲשַׁכִּים בִּמְצוֹלוֹת : עָלַי סָמְכָה 8.7
חֲמָתֶךָ וְכָל־מִשְׁבָּרֶיךָ עִנִּיתָ סֶלָה : הִרְחַקְתָּ מְיָדְעַי מִמֶּנִּי 9
שַׁתַּנִי תוֹעֵבוֹת לָמוֹ כָּלֻא וְלֹא אֵצֵא : עֵינִי דָאֲבָה מִנִּי־עֹנִי י
קְרָאתִיךָ יְהוָה בְּכָל־יוֹם שִׁטַּחְתִּי אֵלֶיךָ כַּפָּי : הֲלַמֵּתִים 11
תַּעֲשֶׂה־פֶלֶא אִם־רְפָאִים יָקוּמוּ יוֹדוּךָ סֶלָה : הֲיְסֻפַּר 12
בַּקֶּבֶר חַסְדֶּךָ אֱמוּנָתְךָ בָּאֲבַדּוֹן : הֲיִוָּדַע בַּחֹשֶׁךְ פִּלְאֶךָ 13
וְצִדְקָתְךָ בְּאֶרֶץ נְשִׁיָּה : וַאֲנִי אֵלֶיךָ יְהוָה שִׁוַּעְתִּי וּבַבֹּקֶר 14
תְּפִלָּתִי תְקַדְּמֶךָ : לָמָּה יְהוָה תִּזְנַח נַפְשִׁי תַּסְתִּיר טו
פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי : עָנִי אֲנִי וְגוֹעֵ מִנֹּעַר נָשָׂאתִי אֵמֶיךָ 16
אָפוּנָה : עָלַי עָבְרוּ חֲרוֹנֶיךָ בִּעוּתֶיךָ צִמְּתוּתְנִי : סַבּוּנִי 17 18
כַמַּיִם כָּל־הַיּוֹם חַקִּיפוּ עָלַי יָחַד : הִרְחַקְתָּ מִמֶּנִּי אֹהֵב 19
וְרֵעַ מְיֻדָּעַי מַחְשָׁךְ : פט מַשְׂכִּיל לְאֵיתָן א
הָאֶזְרָחִי : חַסְדֵי יְהוָה עוֹלָם אָשִׁירָה לְדֹר וָדֹר אוֹדִיעַ 2

v. 14. פתח באתנח

Pſ. LXXXVII. Eccleſiæ N.T. amplificatio per conuerſionem gentium.

Pſ. LXXXVIII. Chriſti exinanitio & paſſio per omnes gradus luculenter ſiſtitur.

Pſ. LXXXIX. Gratia & promiſſa Dei in regno Eccleſiæ, laudes promiſſæ & gratia ſigillum expetit.

† robur.

† oblivionis.

† præ exceſſione † terrores tui, Job. 6. 4

(adeo ut) dubius ſim (de me)

& Dauidi promissa 2.Sam.7,12.ss. potenter præstanda, explicatur & celebratur.

† fortis.

3 אֱמוּנָתְךָ בְּפִי׃ כִּי־אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבָּנֶה שָׁמַיִם׃
4 תָּכֵן אֱמוּנָתְךָ בָהֶם׃ כָּרַתִּי בְרִית לִבְחִירִי נִשְׁבַּעְתִּי
ה לְדָוִד עַבְדִּי׃ עַד־עוֹלָם אָכִין זַרְעֶךָ וּבָנִיתִי לְדֹר־וָדוֹר
6 כִּסְאֲךָ סֶלָה׃ וְיוֹדוּ שָׁמַיִם פִּלְאֲךָ יְהוָה אַף־אֱמוּנָתְךָ
7 בִּקְהַל קְדֹשִׁים׃ כִּי מִי בַשַּׁחַק יַעֲרֹךְ לַיהוָה יִדְמֶה לַיהוָה
8 בִּבְנֵי אֵלִים׃ אֵל נַעֲרָץ בְּסוֹד־קְדֹשִׁים רַבָּה וְנוֹרָא עַל־
9 כָּל־סְבִיבָיו׃ יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת מִי־כָמוֹךָ חֲסִין יָהּ
י וֶאֱמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ׃ אַתָּה מוֹשֵׁל בְּגֵאוּת הַיָּם בְּשׂוֹא
11 גַלָּיו אַתָּה תְשַׁבְּחֵם׃ אַתָּה דִכֵּאתָ כֶחָלָל רָהַב בִּזְרוֹעַ
12 עֻזְּךָ פִּזַּרְתָּ אֹיְבֶיךָ׃ לְךָ שָׁמַיִם אַף־לְךָ אָרֶץ תֵּבֵל
13 וּמְלֹאָהּ אַתָּה יְסַרְתָּם׃ צָפוֹן וְיָמִין אַתָּה בְרָאתָם תָּבוֹר
14 וְחֶרְמוֹן בְּשִׁמְךָ יְרַנֵּנוּ׃ לְךָ זְרוֹעַ עִם־גְּבוּרָה תָּעֹז יָדְךָ
טו תָּרוּם יְמִינֶךָ׃ צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאֶךָ חֶסֶד וֶאֱמֶת
16 יְקַדְּמוּ פָנֶיךָ׃ אַשְׁרֵי הָעָם יֹדְעֵי תְרוּעָה יְהוָה בְּאוֹר־
17 פָּנֶיךָ יְהַלֵּכוּן׃ בְּשִׁמְךָ יְגִילוּן כָּל־הַיּוֹם וּבְצִדְקָתְךָ יָרוּמוּ׃
18 19 כִּי־תִפְאֶרֶת עֻזָּמוֹ אָתָּה וּבִרְצוֹנְךָ תָּרִים קַרְנֵנוּ׃ כִּי
כ לַיהוָה מָגִנֵּנוּ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מַלְכֵּנוּ׃ אָז דִּבַּרְתָּ־בְחָזוֹן
לַחֲסִידֶךָ וַתֹּאמֶר שִׁוִּיתִי עֵזֶר עַל־גִּבּוֹר הֲרִימוֹתִי בָחוּר
21 22 מֵעָם׃ מָצָאתִי דָוִד עַבְדִּי בְּשֶׁמֶן קָדְשִׁי מְשַׁחְתִּיו׃ אֲשֶׁר
23 יָדִי תִּכּוֹן עִמּוֹ אַף־זְרוֹעִי תְאַמְּצֶנּוּ׃ לֹא־יַשִּׁיא אוֹיֵב בּוֹ
24 וּבֶן־עַוְלָה לֹא יְעַנֶּנּוּ׃ וְכַתּוֹתִי מִפָּנָיו צָרָיו וּמְשַׂנְאָיו
כה אֶגּוֹף׃ וֶאֱמוּנָתִי וְחַסְדִּי עִמּוֹ וּבִשְׁמִי תָּרוּם קַרְנוֹ׃
26 27 וְשַׂמְתִּי בַיָּם יָדוֹ וּבַנְּהָרוֹת יְמִינוֹ׃ הוּא יִקְרָאֵנִי אָבִי
28 אָתָּה אֵלִי וְצוּר יְשׁוּעָתִי׃ אַף־אָנִי בְּכוֹר אֶתְּנֵהוּ עֶלְיוֹן
29 לְמַלְכֵי־אָרֶץ׃ לְעוֹלָם אֶשְׁמוֹר־לוֹ חַסְדִּי וּבְרִיתִי נֶאֱמֶנֶת
ל 31 לוֹ׃ וְשַׂמְתִּי לָעַד זַרְעוֹ וְכִסְאוֹ כִּימֵי שָׁמָיִם׃ אִם־יַעַזְבוּ
32 בָנָיו תּוֹרָתִי וּבְמִשְׁפָּטַי לֹא יֵלֵכוּן׃ אִם־חֻקֹּתַי
33 יְחַלֵּלוּ וּמִצְוֹתַי לֹא יִשְׁמֹרוּ׃ וּפָקַדְתִּי בְשֵׁבֶט פִּשְׁעָם
ובנגעים

v. 18. תרום ק׳ v. 29. יתיר ו׳

וּבְנֹגְעִים עֲנֹתָם : וְחַסְדִּי לֹא־אָפִיר מֵעִמּוֹ וְלֹא אֲשַׁקֶּר 34
בֶּאֱמוּנָתִי : לֹא־אֲחַלֵּל בְּרִיתִי וּמוֹצָא שְׂפָתַי לֹא אָלָה 35
אֶשָּׁבַע : אַחַת נִשְׁבַּעְתִּי בְקָדְשִׁי אִם־לְדָוִד אֲכַזֵּב : זַרְעוֹ 36
לְעוֹלָם יִהְיֶה וְכִסְאוֹ כַּשֶּׁמֶשׁ נֶגְדִּי : כְּיָרֵחַ יִכּוֹן עוֹלָם וְעֵד 37 38
בַּשַּׁחַק נֶאֱמָן סֶלָה : וְאַתָּה זָנַחְתָּ וַתִּמְאָס הִתְעַבַּרְתָּ 39
עִם־מְשִׁיחֶךָ : נֵאַרְתָּה בְּרִית עַבְדֶּךָ חִלַּלְתָּ לָאָרֶץ נִזְרוֹ : מ Preces Christi in passione, vel Ecclesiæ.
† detestatus es, Thr. 2:7.
פָּרַצְתָּ כָל־גְּדֵרֹתָיו שַׂמְתָּ מִבְצָרָיו מְחִתָּה : שַׁסֻּהוּ כָּל־ 41 42
עָבְרֵי דָרֶךְ הָיָה חֶרְפָּה לִשְׁכֵנָיו : הֲרִימוֹתָ יְמִין צָרָיו 43
הִשְׂמַחְתָּ כָּל־אוֹיְבָיו : אַף־תָּשִׁיב צוּר חַרְבּוֹ וְלֹא הֲקִמֹתוֹ 44
† puritatem † proiecisti. בַּמִּלְחָמָה : הִשְׁבַּתָּ מִטְהֳרוֹ וְכִסְאוֹ לָאָרֶץ מָגָרְתָּה : מה
הִקְצַרְתָּ יְמֵי עֲלוּמָיו הֶעֱטִיתָ עָלָיו בוּשָׁה סֶלָה : עַד־מָה 46 47
יְהוָה תִּסָּתֵר לָנֶצַח תִּבְעַר כְּמוֹ־אֵשׁ חֲמָתֶךָ : זְכָר־אֲנִי 48
מֶה־חָלֶד עַל־מַה־שָּׁוְא בָּרָאתָ כָל־בְּנֵי־אָדָם : מִי גֶבֶר 49
יִחְיֶה וְלֹא יִרְאֶה־מָּוֶת יְמַלֵּט נַפְשׁוֹ מִיַּד־שְׁאוֹל סֶלָה :
אֵיָּה ׀ חֲסָדֶיךָ הָרִאשֹׁנִים אֲדֹנָי נִשְׁבַּעְתָּ לְדָוִד בֶּאֱמוּנָתֶךָ : נ
זְכֹר אֲדֹנָי חֶרְפַּת עֲבָדֶיךָ שְׂאתִי בְחֵיקִי כָּל־רַבִּים עַמִּים : 51
אֲשֶׁר חֵרְפוּ אוֹיְבֶיךָ יְהוָה אֲשֶׁר חֵרְפוּ עִקְבוֹת מְשִׁיחֶךָ : 52
בָּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן ׀ וְאָמֵן : סֵפֶר רְבִיעִי 53

Psal. XC. Miseria huius vitæ, & ad Patriam per Saluatorem parta, discenda proponitur.

צ תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי מָעוֹן א
† habitaculum fuisti nobis in progr. generationis
2) priusquam montes nascerentur et formaueras terram et orbem, & saeculo usq; ad saeculum tu es Deus
† pasturis P. מנעל formauit v. 3. f. P.
אַתָּה הָיִיתָ לָּנוּ בְּדֹר וָדֹר : בְּטֶרֶם ׀ הָרִים יֻלָּדוּ 2
וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ וְתֵבֵל וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל :
תָּשֶׁב אֱנוֹשׁ עַד־דַּכָּא וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם : כִּי אֶלֶף 3 4
שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר וְאַשְׁמוּרָה
† inundas eos, 77:18. בַּלָּיְלָה : זְרַמְתָּם שֵׁנָה יִהְיוּ בַּבֹּקֶר כֶּחָצִיר יַחֲלֹף : בַּבֹּקֶר ח 6
יָצִיץ וְחָלָף לָעֶרֶב יְמוֹלֵל וְיָבֵשׁ : כִּי־כָלִינוּ בְאַפֶּךָ 7
וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ : שַׁתָּ עֲוֹנֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ עֲלֻמֵנוּ לִמְאוֹר 8
פָּנֶיךָ : כִּי כָל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְעֶבְרָתֶךָ כִּלִּינוּ שָׁנֵינוּ כְּמוֹ־ 9
† sermonem, Job. 37: 2. חֶגֶה : יְמֵי־שְׁנוֹתֵינוּ ׀ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם ב
10) Vis annorū nostrorum (quod attinet) in vij, (inueniuntur) Septuaginta anni; et si

v. 45. פתח בסה · v. 8. שתה ק׳

בגבורת׳ שמונים שנה ורחבם עמל ואון כי־גז חיש
11 ונעפה׃ מי־יודע עז אפך וכיראתך עברתך׃ למנות
12 13 ימינו כן הודע ונביא לבב חכמה׃ שובה יהוה
14 עד־מתי והנחם על־עבדיך׃ שבענו בבקר חסדך
טו ונרננה ונשמחה בכל־ימינו׃ שמחנו כימות עניתנו
16 שנות ראינו רעה׃ יראה אל־עבדיך פעלך והדרך
17 על־בניהם׃ ויהי׳ נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה
ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו׃

Psal. XCI. Præsidium & salus fidelibus in Christo promissa.

א צא ישב בסתר עליון בצל שדי יתלונן׃
3.2 אמר ליהוה מחסי ומצודתי אלהי אבטח־בו׃ כי
4 הוא יצילך מפח יקוש מדבר הוות׃ באברתו׳ יסך
ה לך ותחת־כנפיו תחסה צנה וסחרה אמתו׃ לא
6 תירא מפחד לילה מחץ יעוף יומם׃ מדבר באפל
7 יהלך מקטב ישוד צהרים׃ יפל מצדך׳ אלף ורבבה
8 מימינך אליך לא יגש׃ רק בעיניך תביט ושלמת
9 רשעים תראה׃ כי־אתה יהוה מחסי עליון שמת
י מעונך׃ לא־תאנה אליך רעה ונגע לא־יקרב
11 באהלך׃ כי מלאכיו יצוה־לך לשמרך בכל־דרכיך׃
12 13 על־כפים ישאונך פן־תגוף באבן רגלך׃ על־שחל
14 ופתן תדרך תרמס כפיר ותנין׃ כי בי חשק ואפלטהו
טו אשגבהו כי־ידע שמי׃ יקראני׳ ואענהו עמו אנכי
16 בצרה אחלצהו ואכבדהו׃ ארך ימים אשביעהו
א ואראהו בישועתי׃ צב מזמור שיר ליום
2 השבת׃ טוב להודות ליהוה ולזמר לשמך עליון׃
4.3 להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות׃ עלי־עשור
ה ועלי־נבל עלי הגיון בכנור׃ כי שמחתני יהוה בפעלך
6 במעשי ידיך ארנן׃ מה־גדלו מעשיך יהוה
7 מאד עמקו מחשבתיך׃ איש־בער לא ידע וכסיל
לא

Psal. XCII. Celebratio operum gratiæ Dei erga pios, & iustitiæ erga impios.

† excellentia
† excinditur.
† citò.
† parma.
† retributio.
צוה pro præcepit.
Job. de officio bonorum Angel. nam angelis suis præcipiet de te, ut conservent te in omnibus viis tuis.
12. Sambabus palmis sustinent te ne offendas ad lapidem pedem tuum.
ישאונך rad. נשא Tut. Kal.
Invocabit me, et exaudiam eum: cum ipso ego sum in angustia: eruam eum, et glorificabo eum.
bonum (est) celebrare Dominum, et psallere nomini tuo altissime.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

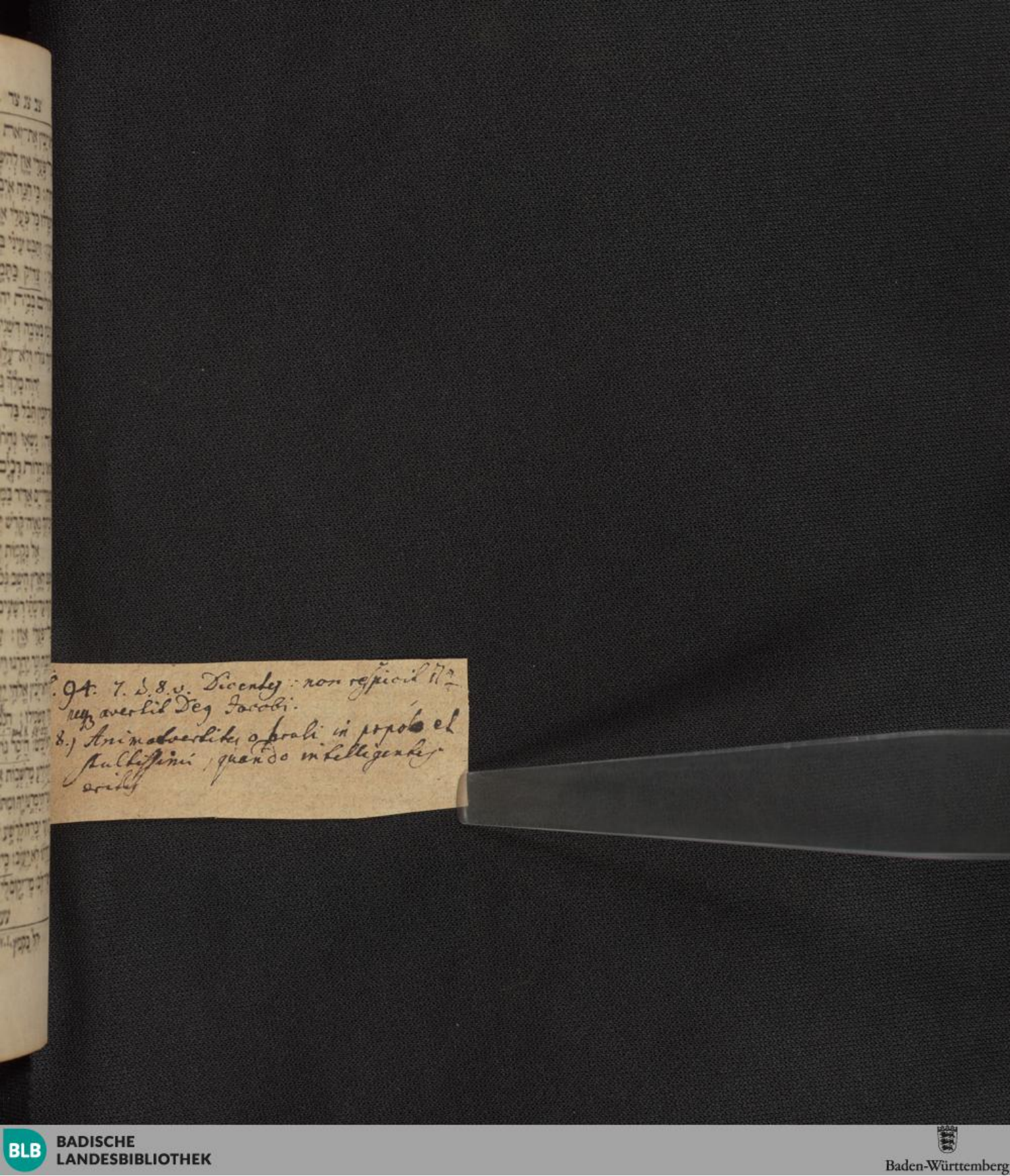

לֹא־יָבִין אֶת־זֹאת׃ בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים ׀ כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ 8
כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי־עַד׃ וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם 9
יְהוָה׃ כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ ׀ יְהוָה כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ ׀
יִתְפָּרְדוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן 11
רַעֲנָן׃ וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה 12 thoſtes
אָזְנָי׃ צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה׃ 13 13 Sylva vel palma florebit ſicut cedrus in Libano multiplicabitur.
שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ׃ עוֹד 14
יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ׃ לְהַגִּיד כִּי־יָשָׁר 16 ſproventum habebunt, 62:11.
יְהוָה צוּרִי וְלֹא־עַוְלָתָה בּוֹ׃

צג

יְהוָה מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְהוָה עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט׃ נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם 2 Pſal. XCIII. Regis regiſque Chriſti commendatio & firmitas.
אָתָּה׃ נָשְׂאוּ נְהָרוֹת ׀ יְהוָה נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם 3
יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם׃ מִקֹּלוֹת ׀ מַיִם רַבִּים אַדִּירִים 4 ſfragorem ſuum
מִשְׁבְּרֵי־יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְהוָה׃ עֵדֹתֶיךָ ׀ נֶאֶמְנוּ מְאֹד ה
לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־קֹדֶשׁ יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים׃

צד

אֵל נְקָמוֹת יְהוָה אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ׃ הִנָּשֵׂא א 2 Pſal. XCIV. Chriſtus iudex & vindex imploratur ab Eccleſia afflicta a tyrannis & Antichriſto.
שֹׁפֵט הָאָרֶץ הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים׃ עַד־מָתַי רְשָׁעִים ׀ 3
יְהוָה עַד־מָתַי רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ׃ יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ עָתָק יִתְאַמְּרוּ 4
כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ עַמְּךָ יְהוָה יְדַכְּאוּ וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ׃ ה
אַלְמָנָה וְגֵר יַהֲרֹגוּ וְיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ׃ וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה־ 6.7
יָהּ וְלֹא־יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב׃ בִּינוּ בֹעֲרִים בָּעָם וּכְסִילִים 8 ſſtolidi, Ez. 21:
מָתַי תַּשְׂכִּילוּ׃ הֲנטַע אֹזֶן הֲלֹא יִשְׁמָע אִם־יֹצֵר עַיִן 9 36.
הֲלֹא יַבִּיט׃ הַיֹּסֵר גּוֹיִם הֲלֹא יוֹכִיחַ הַמְלַמֵּד אָדָם דָּעַת׃ 10 9. an plantans auſem, nonne audiet? an formans oculum, nonne aſpiciet? 10. an corripiens gentes, nonne arguet? ipſe docens hominem ſcientiam? 11. Dominus ſcit cogitationes hominis, quod ipſe ſint ſolum vanitas.
יְהוָה יֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם כִּי־הֵמָּה הָבֶל׃ אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר 11 12 Certitudo liberationis.
אֲשֶׁר־תְּיַסְּרֶנּוּ יָהּ וּמִתּוֹרָתְךָ תְלַמְּדֶנּוּ׃ לְהַשְׁקִיט לוֹ מִימֵי 13
רָע עַד יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת׃ כִּי ׀ לֹא־יִטֹּשׁ יְהוָה עַמּוֹ 14
וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב׃ כִּי־עַד־צֶדֶק יָשׁוּב מִשְׁפָּט וְאַחֲרָיו כָּל־ טו 15 nam vsq; adjuſtitiam revertetur Judicium et poſt illud omnes recti corde.
יִשְׁרֵי־לֵב׃ מִי־יָקוּם לִי עִם־מְרֵעִים מִי־יִתְיַצַּב לִי עִם־פֹּעֲלֵי 16

יהל׳ בקמץ. v.1. עולתה ק׳, v.16. פתח בסף. v.8.

17 אָוֶן׃ לוּלֵי יְהוָה עֶזְרָתָה לִּי כִּמְעַט׀ שָׁכְנָה דוּמָּה
18 נַפְשִׁי׃ אִם־אָמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי חַסְדְּךָ יְהוָה יִסְעָדֵנִי׃
19 בְּרֹב שַׁרְעַפַּי בְּקִרְבִּי תַּנְחוּמֶיךָ יְשַׁעֲשְׁעוּ נַפְשִׁי׃
20 הֲיִחָבְרְךָ כִּסֵּא הַוּוֹת יֹצֵר עָמָל עָלֵי־חֹק׃ יָגוֹדּוּ עַל־
21 22 נֶפֶשׁ צַדִּיק וְדָם נָקִי יַרְשִׁיעוּ׃ וַיְהִי יְהוָה לִי לְמִשְׂגָּב וֵאלֹהַי
23 לְצוּר מַחְסִי׃ וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם׀ אֶת־אוֹנָם וּבְרָעָתָם
יַצְמִיתֵם יַצְמִיתֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ צה

Psal. XCV. Excitatio ad Messiam agnoscendum & adorandum, ad Iudæos præcipue directa.

א לְכוּ נְרַנְּנָה לַיהוָה נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ׃
2 נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה בִּזְמִרוֹת נָרִיעַ לוֹ׃ 3
כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ 4
ה אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מֶחְקְרֵי־אָרֶץ וְתוֹעֲפוֹת הָרִים לוֹ׃ אֲשֶׁר־לוֹ הַיָּם וְהוּא
6 עָשָׂהוּ וְיַבֶּשֶׁת יָדָיו יָצָרוּ׃ בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה
7 נְבָרְכָה לִפְנֵי־יְהוָה עֹשֵׂנוּ׃ כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ

Dehortatio ab incredulitate & indurazione.

וַאֲנַחְנוּ עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ הַיּוֹם אִם־בְּקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ׃
9 8 אַל־תַּקְשׁוּ לְבַבְכֶם כִּמְרִיבָה כְּיוֹם מַסָּה בַּמִּדְבָּר׃ אֲשֶׁר
י נִסּוּנִי אֲבוֹתֵיכֶם בְּחָנוּנִי גַּם־רָאוּ פָּעֳלִי׃ אַרְבָּעִים שָׁנָה׃
אָקוּט בְּדוֹר וָאֹמַר עַם תֹּעֵי לֵבָב הֵם וְהֵם לֹא־יָדְעוּ
11 דְרָכָי׃ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי בְאַפִּי אִם־יְבֹאוּן אֶל־מְנוּחָתִי׃

Psal. XCVI. Gentes omnes ad excipiendum & colendum Christum inuitantur in N.T.

א צו שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ שִׁירוּ לַיהוָה
2 כָּל־הָאָרֶץ׃ שִׁירוּ לַיהוָה בָּרְכוּ שְׁמוֹ בַּשְּׂרוּ
3 מִיּוֹם־לְיוֹם יְשׁוּעָתוֹ׃ סַפְּרוּ בַגּוֹיִם כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים
4 נִפְלְאוֹתָיו׃ כִּי־גָדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד נוֹרָא הוּא
ה עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ כִּי כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים
6 יְהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה׃ הוֹד־וְהָדָר לְפָנָיו עֹז וְתִפְאֶרֶת
7 בְּמִקְדָּשׁוֹ׃ הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַיהוָה
8 כָּבוֹד וָעֹז׃ הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ־מִנְחָה וּבֹאוּ
9 לְחַצְרוֹתָיו׃ הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ חִילוּ מִפָּנָיו
י כָּל־הָאָרֶץ׃ אִמְרוּ בַגּוֹיִם׀ יְהוָה מָלָךְ אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל

בל

יהל׳ בקמין v.10.

1(in) fi-lentio, 115:17.

2 cogitationum 3 multiladine cogitationi mearū in 4 thalamo. 139: meo: compunctiones tue 23. ac delectabunt animam meam.

5 respexit 3.4.12

6 † perve-stigationes Ex. 4.9. 7 venite, adoremq; et procidamus et flectamus genua coram Domino factori nostro

8 Ne obdurescas cor nostrum sicut Meribah: sicut contentione sicut die Massah in deserto.

11 בַּל־תְּמוֹט יָדִין עַמִּים בְּמֵישָׁרִים: יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל
12 הָאָרֶץ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ: יַעֲלֹז שָׂדַי וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ אָז
13 יְרַנְּנוּ כָּל־עֲצֵי־יָעַר: לִפְנֵי יְהוָה כִּי בָא כִּי בָא לִשְׁפֹּט
הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בֶּאֱמוּנָתוֹ:

1.) Dominus regnavit; exultet terra; laetentur, insulae multae.
2.) Nubes et caligo circuitus ejus: Justitia et judicium basis Soli ejus.
3.) Ignis ad faciem ejus ibit: et exuret circumquaque hostes ejus.
4.) Illuminaverunt fulgura ejus orbem: vidit et contremuit terra.
5.) Montes sicut cera diffluxerunt a facie Domini: a facie Domini omnis terrae.
6.) Nunciant coeli justitiam ejus: et vident omnes populi gloriam ejus.
7.) Confundantur omnes qui adorant sculptilia, et qui gloriantur in idolis suis: adorate eum omnes angeli ejus.
8.) Audivit et laetata est Sion, et exultaverunt filiae Judae propter judicia tua, Domine.
9.) Quoniam tu Dominus altissimus super omnem terram: nimis exaltatus es super omnes deos.
10.) Qui diligitis Dominum, odite malum: custodit Dominus animas sanctorum suorum: de manu peccatorum liberabit eos.
11.) Lux orta est justo: et rectis corde laetitia.
12.) Laetamini justi in Domino, et confitemini memoriae sanctificationis ejus.

צז יְהוָה מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ יִשְׂמְחוּ אִיִּים רַבִּים: עָנָן וַעֲרָפֶל סְבִיבָיו צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאוֹ: אֵשׁ לְפָנָיו תֵּלֵךְ וּתְלַהֵט סָבִיב צָרָיו: הֵאִירוּ בְרָקָיו תֵּבֵל רָאֲתָה וַתָּחֶל הָאָרֶץ: הָרִים כַּדּוֹנַג נָמַסּוּ מִלִּפְנֵי יְהוָה מִלִּפְנֵי אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ: הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צִדְקוֹ וְרָאוּ כָּל־הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ: יֵבֹשׁוּ כָּל־עֹבְדֵי פֶסֶל הַמִּתְהַלְלִים בָּאֱלִילִים הִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ כָּל־אֱלֹהִים: שָׁמְעָה וַתִּשְׂמַח צִיּוֹן וַתָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה: כִּי־ אַתָּה יְהוָה עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ מְאֹד נַעֲלֵיתָ עַל־ כָּל־אֱלֹהִים: אֹהֲבֵי יְהוָה שִׂנְאוּ־רָע שֹׁמֵר נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו מִיַּד רְשָׁעִים יַצִּילֵם: אוֹר זָרֻעַ לַצַּדִּיק וּלְיִשְׁרֵי־לֵב שִׂמְחָה: שִׂמְחוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ:

Psal. XCVII. Felicitas Messiam excipientium; infelicitas idololatrarum.

צח מִזְמוֹר שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ כִּי־ נִפְלָאוֹת עָשָׂה הוֹשִׁיעָה־לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ: הוֹדִיעַ יְהוָה יְשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ: זָכַר חַסְדּוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל רָאוּ כָל־אַפְסֵי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ: הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ: זַמְּרוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וְקוֹל זִמְרָה: בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְהוָה: יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ־כָף יַחַד הָרִים יְרַנֵּנוּ: לִפְנֵי יְהוָה כִּי־בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים:

Psal. XCVIII. Gentium & Judaeorum collectio praedicta decantanda.

צט יְהוָה מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט הָאָרֶץ: יְהוָה בְּצִיּוֹן גָּדוֹל וְרָם הוּא עַל־כָּל־הָעַמִּים: יוֹדוּ שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא

Psal. XCIX. Judaei & gentes se mutuo cohortantur ad Messiam extollendum, ob beneficia ab eo accepta.

nutabit

יהל בקמץ v.I. יהל בקמץ v.I.

4 הוּא׃ וְעֹז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהֵב אַתָּה כּוֹנַנְתָּ מֵישָׁרִים
ה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּיַעֲקֹב אַתָּה עָשִׂיתָ׃ רוֹמְמוּ יְהוָה
6 אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא׃ מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן בְּכֹהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ קֹרְאִים אֶל־יְהוָה
7 וְהוּא יַעֲנֵם׃ בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם שָׁמְרוּ עֵדֹתָיו
8 וְחֹק נָתַן־לָמוֹ׃ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עֲנִיתָם אֵל נֹשֵׂא
9 הָיִיתָ לָהֶם וְנֹקֵם עַל־עֲלִילוֹתָם׃ רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי־קָדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃

Psal. C. Eiusd argumenti cum priori Ps.

א ק מִזְמוֹר לְתוֹדָה הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ׃
2 עִבְדוּ אֶת־יְהוָה בְּשִׂמְחָה בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה׃ דְּעוּ כִּי־
יְהוָה הוּא אֱלֹהִים הוּא עָשָׂנוּ וְלֹא אֲנַחְנוּ עַמּוֹ וְצֹאן
4 מַרְעִיתוֹ׃ בֹּאוּ שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה חֲצֵרֹתָיו בִּתְהִלָּה הוֹדוּ
לוֹ בָּרְכוּ שְׁמוֹ׃ כִּי־טוֹב יְהוָה לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְעַד־דֹּר

Psal. CI. Officia boni Principis, Messiam imitantis.

א וָדֹר אֱמוּנָתוֹ׃ קא לְדָוִד מִזְמוֹר חֶסֶד־
2 וּמִשְׁפָּט אָשִׁירָה לְךָ יְהוָה אֲזַמֵּרָה׃ אַשְׂכִּילָה בְּדֶרֶךְ תָּמִים
3 מָתַי תָּבוֹא אֵלָי אֶתְהַלֵּךְ בְּתָם־לְבָבִי בְּקֶרֶב בֵּיתִי׃ לֹא־
אָשִׁית לְנֶגֶד עֵינַי דְּבַר־בְּלִיָּעַל עֲשֹׂה־סֵטִים שָׂנֵאתִי לֹא
4 ה יִדְבַּק בִּי׃ לֵבָב עִקֵּשׁ יָסוּר מִמֶּנִּי רָע לֹא אֵדָע׃ מְלָשְׁנִי
בַסֵּתֶר רֵעֵהוּ אוֹתוֹ אַצְמִית גְּבַהּ־עֵינַיִם וּרְחַב לֵבָב אֹתוֹ
6 לֹא אוּכָל׃ עֵינַי בְּנֶאֶמְנֵי־אֶרֶץ לָשֶׁבֶת עִמָּדִי הֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ
7 תָּמִים הוּא יְשָׁרְתֵנִי׃ לֹא־יֵשֵׁב בְּקֶרֶב בֵּיתִי עֹשֵׂה רְמִיָּה
8 דֹּבֵר שְׁקָרִים לֹא־יִכּוֹן לְנֶגֶד עֵינָי׃ לַבְּקָרִים אַצְמִית כָּל־
רִשְׁעֵי־אָרֶץ לְהַכְרִית מֵעִיר־יְהוָה כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃

† declinationes, Hos. 5:2.

† calumniantem, Prov. 30.10.

Psal. CII. Ecclesia afflicta preces effundit ardentes, & miseriam eiusque caussam prolixe exponit;

א קב תְּפִלָּה לְעָנִי כִי־יַעֲטֹף וְלִפְנֵי יְהוָה
2 יִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ׃ יְהוָה שִׁמְעָה תְפִלָּתִי וְשַׁוְעָתִי אֵלֶיךָ תָבוֹא׃
3 אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר־לִי הַטֵּה־אֵלַי אָזְנֶךָ
4 בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי׃ כִּי־כָלוּ בְעָשָׁן יָמָי וְעַצְמוֹתַי
ה כְּמוֹקֵד נִחָרוּ׃ הוּכָּה כָעֵשֶׂב וַיִּבַשׁ לִבִּי כִּי שָׁכַחְתִּי
מאכל

4 et fortitudo regis judicium diligit: tu parasti rectitudines, judicium et justitiam in Jahacob tu fecisti.

2 Servite Domino in laetitia: ingredimini ad facies ejus in ovatione.

Oratio afflicti cum deficiet angore: et ad facies Domini effundet eloquium suum.
2 Domine exaudi orationem meam: et clamor meus ad te veniat.
3 Ne abscondas faciem tuam a me in die angustiae mihi: inclina ad me aurem tuam; in die, qua invocavero, festina (cito) exaudi me.
4 quia defecerunt sicut † fumus dies mei: et ossa mea tanquam focus exusta sunt.
5 Caesum est sicut herba et aruit cor meum, quia oblitus sum ad edendo panem meum.

בעשן Bom. 4. Hif. v.4. פתח באתנח ib. ולוק׳ v.3. הא׳ נחה v.6.
דגש אחר שורק v.5. vid. Gejerus h. l. יתיר ו v.5.

6 מֵאֲכֹל לַחְמִי׃ מִקּוֹל אַנְחָתִי דָּבְקָה עַצְמִי לִבְשָׂרִי׃
7 דָּמִיתִי לִקְאַת מִדְבָּר הָיִיתִי כְּכוֹס חֳרָבוֹת׃ שָׁקַדְתִּי
8 וָאֶהְיֶה כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד עַל־גָּג׃ כָּל־הַיּוֹם חֵרְפוּנִי אוֹיְבָי
9 מְהוֹלָלַי בִּי נִשְׁבָּעוּ׃ כִּי־אֵפֶר כַּלֶּחֶם אָכָלְתִּי וְשִׁקֻּוַי
10 בִּבְכִי מָסָכְתִּי׃ מִפְּנֵי־זַעַמְךָ וְקִצְפֶּךָ כִּי נְשָׂאתַנִי
11 וַתַּשְׁלִיכֵנִי׃ יָמַי כְּצֵל נָטוּי וַאֲנִי כָּעֵשֶׂב אִיבָשׁ׃ וְאַתָּה
12 13 יְהוָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב וְזִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר׃ אַתָּה תָקוּם
14 תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי־עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי־בָא מוֹעֵד׃ כִּי־רָצוּ עֲבָדֶיךָ
15 אֶת־אֲבָנֶיהָ וְאֶת־עֲפָרָהּ יְחֹנֵנוּ׃ וְיִירְאוּ גוֹיִם אֶת־שֵׁם
16 יְהוָה וְכָל־מַלְכֵי הָאָרֶץ אֶת־כְּבוֹדֶךָ׃ כִּי־בָנָה יְהוָה
17 צִיּוֹן נִרְאָה בִּכְבוֹדוֹ׃ פָּנָה אֶל־תְּפִלַּת הָעַרְעָר וְלֹא בָזָה
18 אֶת־תְּפִלָּתָם׃ תִּכָּתֵב זֹאת לְדֹר אַחֲרוֹן וְעַם נִבְרָא
19 יְהַלֶּל־יָהּ׃ כִּי־הִשְׁקִיף מִמְּרוֹם קָדְשׁוֹ יְהוָה מִשָּׁמַיִם׃
20 אֶל־אֶרֶץ הִבִּיט׃ לִשְׁמֹעַ אֶנְקַת אָסִיר לְפַתֵּחַ בְּנֵי
21 תְמוּתָה׃ לְסַפֵּר בְּצִיּוֹן שֵׁם יְהוָה וּתְהִלָּתוֹ בִּירוּשָׁלִָם׃
22 בְּהִקָּבֵץ עַמִּים יַחְדָּו וּמַמְלָכוֹת לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה׃
23 עִנָּה בַדֶּרֶךְ כֹּחוֹ קִצַּר יָמָי׃ אֹמַר אֵלִי אַל־תַּעֲלֵנִי
24 כה בַּחֲצִי יָמָי בְּדוֹר דּוֹרִים שְׁנוֹתֶיךָ׃ לְפָנִים הָאָרֶץ יָסַדְתָּ
25 וּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ שָׁמָיִם׃ הֵמָּה יֹאבֵדוּ וְאַתָּה תַעֲמֹד
26 וְכֻלָּם כַּבֶּגֶד יִבְלוּ כַּלְּבוּשׁ תַּחֲלִיפֵם וְיַחֲלֹפוּ׃ וְאַתָּה
27 הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמּוּ׃ בְּנֵי־עֲבָדֶיךָ יִשְׁכּוֹנוּ וְזַרְעָם
28 לְפָנֶיךָ יִכּוֹן׃ קג לְדָוִד׃ בָּרְכִי נַפְשִׁי
29 אֶת־יְהוָה וְכָל־קְרָבַי אֶת־שֵׁם קָדְשׁוֹ׃ בָּרְכִי נַפְשִׁי
30 אֶת־יְהוָה וְאַל־תִּשְׁכְּחִי כָּל־גְּמוּלָיו׃ הַסֹּלֵחַ
31 לְכָל־עֲוֹנֵכִי הָרֹפֵא לְכָל־תַּחֲלוּאָיְכִי׃ הַגּוֹאֵל
32 מִשַּׁחַת חַיָּיכִי הַמְעַטְּרֵכִי חֶסֶד וְרַחֲמִים׃ הַמַּשְׂבִּיעַ
33 בַּטּוֹב עֶדְיֵךְ תִּתְחַדֵּשׁ כַּנֶּשֶׁר נְעוּרָיְכִי׃ עֹשֵׂה צְדָקוֹת
34 יְהוָה וּמִשְׁפָּטִים לְכָל־עֲשׁוּקִים׃ יוֹדִיעַ דְּרָכָיו לְמֹשֶׁה
35 לבני Rrrrrr פפפפפפ

erigit tamen se Messiæ adventu & promissionum immutabilitate.

a nom. חצי

Psal. CIII. Gratiarum actio pro acceptis in regno gratiæ per Christum beneficiis, vt remissione peccatorum, redemtione &c.

פתח באתנח. v. 26. לחי ק׳. v. 24.

6.) a voce gemitus mei adhaesit os meum carni meae.
7.) Assimilatus sum Pelecano deserti: Sic sicut bubo solitudinum.
8.) Vigilavi et fui. Sicut passer solitarius super tectum.
9.) Tota die probris afficiebant me inimici mei: insanientes me adversum me jurabunt.
10.) quia cinerem tanquam panem manducavi: et potus meos cum fletu miscui.
11.) a facie indignationis tuae et irae tuae: quia elevasti me et projecisti me.
12.) Dies mei (sunt) sicut umbra inclinata: et ego sicut herba arui.
13.) Sed tu Domine in seculum sedebis: et memoria tui in generatione et generatione.
14.) Tu exurges, misereberis Zijon: quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus statutum.
15.) nam benevoluerunt servi tui lapidibus ejus: et pulveris ejus miserti sunt.
16.) et timebunt gentes nomen Domini: et omnes reges terrae gloriam tuam.
17.) quia aedificavit Dominus Zijon: videbitur in gloria sua. Solitarii, Jer. 17, 6.
18.) respexit ad orationem solitarii: et non spreuit orationem eorum.
19.) Scribatur hoc generationi novissimae: et populus creatus laudabit Dominum.
20.) quia prospexit de excelso sanctitatis suae: Dominus de coelis ad terram aspexit. † 79: 11.
21.) ad audiendum gemitum vinctis: ad soluendum filios mortis.
22.) ad narrandum in Zijon nomen Domini: et laudem ejus in Jerusalem.
23.) In congregari populos simul: et regna ad serviendum Domino.
24.) Affixit in via fortitudinem meam, abbreviavit dies meos.
25.) Dicam, Deus mi, ne ascendere facias me in dimidio dierum meorum: in generationem generationum sunt anni tui.
26.) antea terram fundasti, et opus manuum tuarum sunt coeli.
27.) Ipsi peribunt, sed tu stabis: et omnes ipsi sicut vestis veterascent, sicut vestimentum mutabis eos, et mutabuntur.
28.) Sed tu ipse (es): et anni tui non consumentur.
29.) Filii servorum tuorum habitabunt: et semen eorum ad facies tuas stabilietur.

B. CIII.

1.) Davidis. Benedic anima mea Domino: et omnia interiora mea nomini sanctitatis ejus. 32: 9.
2.) benedic anima mea Domino: et ne obliviscaris omnium retributionum ejus.
3.) Parcens omni iniquitati tuae: sanans omnes infirmitates tuas.
4.) Redimens de fovea vitam tuam: Coronas te misericordia et miserationibus.
5.) Saturans in (eum) bono os tuum: renovabitur ut aquila adolescentia tua.
6.) Faciens justitias Dominus: et judicia omnibus oppressis.
7.) Notificavit vias suas Mosi, filiis Israel opera sua.

8 לְבָנִי יִשְׂרָאֵל עֲלִילוֹתָיו׃ רַחוּם וְחַנּוּן יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם
9 וְרַב־חָסֶד׃ לֹא־לָנֶצַח יָרִיב וְלֹא לְעוֹלָם יִטּוֹר׃ לֹא
10 כַחֲטָאֵינוּ עָשָׂה לָנוּ וְלֹא כַעֲוֹנֹתֵינוּ גָּמַל עָלֵינוּ׃ כִּי כִגְבַהּ
11 שָׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ גָּבַר חַסְדּוֹ עַל־יְרֵאָיו׃ כִּרְחַק מִזְרָח
12 מִמַּעֲרָב הִרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת־פִּשְׁעֵינוּ׃ כְּרַחֵם אָב עַל־
13 בָּנִים רִחַם יְהוָה עַל־יְרֵאָיו׃ כִּי־הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ זָכוּר
14 טו כִּי־עָפָר אֲנָחְנוּ׃ אֱנוֹשׁ כֶּחָצִיר יָמָיו כְּצִיץ הַשָּׂדֶה כֵּן
16 יָצִיץ׃ כִּי רוּחַ עָבְרָה־בּוֹ וְאֵינֶנּוּ וְלֹא־יַכִּירֶנּוּ עוֹד
17 מְקוֹמוֹ׃ וְחֶסֶד יְהוָה׀ מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם עַל־יְרֵאָיו
18 וְצִדְקָתוֹ לִבְנֵי בָנִים׃ לְשֹׁמְרֵי בְרִיתוֹ וּלְזֹכְרֵי פִקֻּדָיו
19 לַעֲשׂוֹתָם׃ יְהוָה בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל
Catholica benedictio insungitur.
ב מָשָׁלָה׃ בָּרְכוּ יְהוָה מַלְאָכָיו גִּבֹּרֵי כֹחַ עֹשֵׂי דְבָרוֹ
21 לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ׃ בָּרְכוּ יְהוָה כָּל־צְבָאָיו מְשָׁרְתָיו
22 עֹשֵׂי רְצוֹנוֹ׃ בָּרְכוּ יְהוָה כָּל־מַעֲשָׂיו בְּכָל־מְקוֹמוֹת
קד
מְמִשְׁלְתּוֹ בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה׃
Psal. CIV. Ex operibus creationis & conservationis, ordine enarratis & celebratis, colligitur sapientia & potentia Dei in restituendis rebus per Christum, & destruendis impiis.
א בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה יְהוָה אֱלֹהַי גָּדַלְתָּ מְאֹד הוֹד וְהָדָר
2 לָבָשְׁתָּ׃ עֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה נוֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה׃
3 הַמְקָרֶה בַמַּיִם עֲלִיּוֹתָיו הַשָּׂם עָבִים רְכוּבוֹ הַמְהַלֵּךְ
4 עַל־כַּנְפֵי רוּחַ׃ עֹשֶׂה מַלְאָכָיו רוּחוֹת מְשָׁרְתָיו אֵשׁ
ה לֹהֵט׃ יָסַד־אֶרֶץ עַל־מְכוֹנֶיהָ בַּל־תִּמּוֹט עוֹלָם וָעֶד׃
7.6 תְּהוֹם כַּלָּבוּשׁ כִּסִּיתוֹ עַל־הָרִים יַעַמְדוּ־מָיִם׃ מִן־
8 גַּעֲרָתְךָ יְנוּסוּן מִן־קוֹל רַעַמְךָ יֵחָפֵזוּן׃ יַעֲלוּ הָרִים יֵרְדוּ
9 בְקָעוֹת אֶל־מְקוֹם זֶה יָסַדְתָּ לָהֶם׃ גְּבוּל־שַׂמְתָּ בַּל־
י יַעֲבֹרוּן בַּל־יְשֻׁבוּן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ׃ הַמְשַׁלֵּחַ מַעְיָנִים
11 בַּנְּחָלִים בֵּין הָרִים יְהַלֵּכוּן׃ יַשְׁקוּ כָּל־חַיְתוֹ שָׂדָי יִשְׁבְּרוּ
12 פְרָאִים צְמָאָם׃ עֲלֵיהֶם עוֹף־הַשָּׁמַיִם יִשְׁכֹּן מִבֵּין עֳפָאִים
13 יִתְּנוּ־קוֹל׃ מַשְׁקֶה הָרִים מֵעֲלִיּוֹתָיו מִפְּרִי מַעֲשֶׂיךָ
14 תִּשְׂבַּע הָאָרֶץ׃ מַצְמִיחַ חָצִיר לַבְּהֵמָה וְעֵשֶׂב לַעֲבֹדַת
האדם

Ps. CIII. vers. 19. Dominus in cœlis paravit thronum suum, et regnum ipsius in omnes est dominatum.

vers. 21. Benedicite Domino omnes exercitus ejus: ministri ejus facientes voluntatem ejus.

vers. 22. Benedicite Domino omnia opera ejus, in omnibus locis dominationis ejus: benedic anima mea Domino.

8.] Misericors et gratiosus est Dominus, longanimis patiens (longanimitas) et multus misericordia.
9.] non in secula corripiet: nec in seculum irascetur.
10.] non secundum peccata nostra fecit nobis: neque secundum iniquitates nostras retribuit nobis.
11.] quoniam secundum altitudinem cœli super terram: roborata est misericordia ejus super timentes eum.
12.] Separata distans oriens ab occidente, distare fecit a nobis prævaricationes nostras.
13.] Secundum misericordiam patrum super filios, misertus est Dominus super timentes eum.
14.] quia ipse cognovit figmentum nostrum: recordatus est quod pulvis nos.
15.] Homo, sicut herba (frustum) dies ejus: sicut flos agri sic floret.
16.] quoniam ventus transivit in eum, et non ipse est: et non cognoscet eum amplius locus ejus.
17.] Misericordia autem Domini a seculo et usque in seculum super timentes eum: et justitia ejus in filios filiorum.
18.] Custodientibus pactum ejus: et memoratis mandatorum ejus ad faciendum ea.
vers. 19. 21. 22. ut Sabbato.
Sapientiæ angelum præbet et operibus eorum.
v. 20. Benedicite Domino angeli ejus, valentissimi robore, obedientes verbum ejus, auscultantes vocem sermonis ejus.
Ps. CIV.
Benedic anima mea Domino: Domine Deus meus, magnificatus es vehementer gloria et decore vestitus.
2.] amictus es sanctitate: lumine sicut vestimento: extendisti cœlum sicut cortinam.
3.] tectorum contignans in aquis cœnacula sua: ponens nubem currum suum: ambulans super alas ventorum: faciens angelos suos spiritus: ministros suos ignem flagrantem.
4.] fundans terram super stabilitatem suam: non inclinabitur in seculum seculi.
5.] abyssus sicut vestimentum amictus ejus: super montes stabunt aquæ.
6.] ab increpatione tua fugient: a voce tonitrui tui formidabunt.
7.] ascendent montes, et descendent campi in locum quem fundasti eis.
8.] terminum posuisti quem non transgredientur: neque convertentur operire terram.
9.] qui emittis fontes in convallibus: inter medium montium pertransibunt aquæ.
10.] potabunt omnes bestias agri: exspectabunt onagri in siti sua.
11.] super ea volucres cœli habitabunt: de medio petrarum dabunt voces.
12.] irrigans montes de superioribus suis: de fructu operum tuorum satiabitur terra.
13.] producens fenum jumentis, et herbam servituti hominum: ut educas panem de terra.

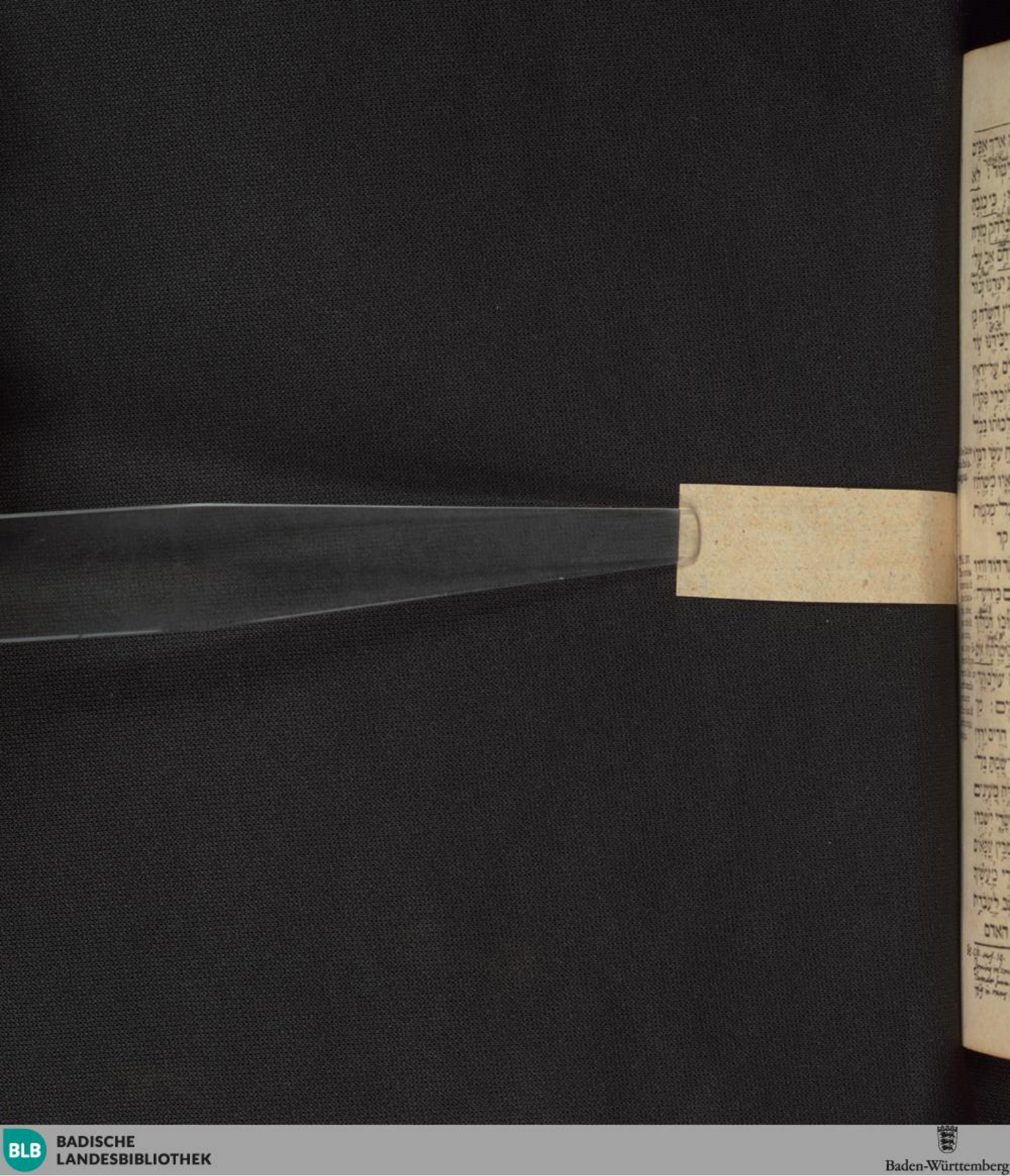

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

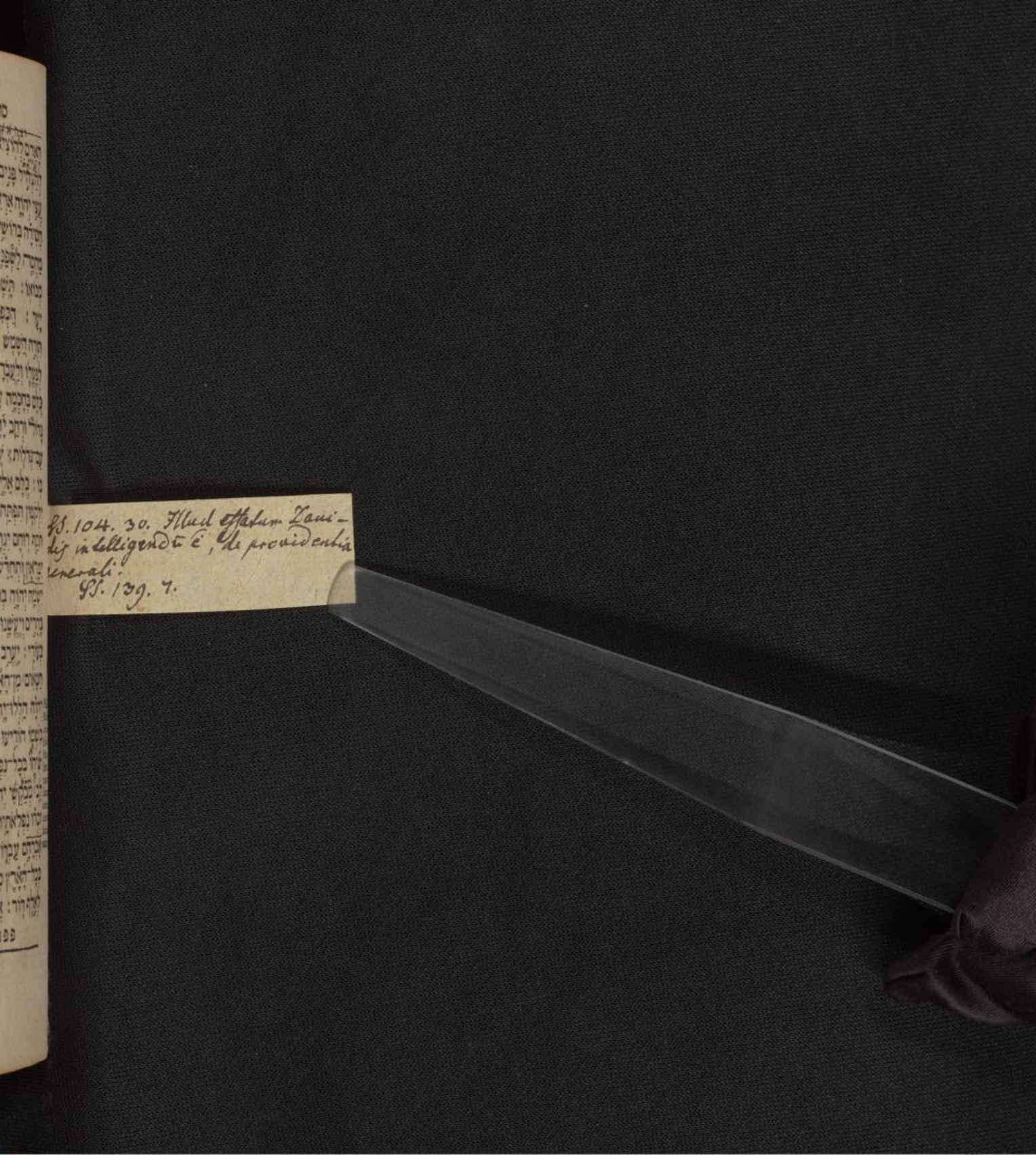

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

הָאָדָם לְהוֹצִיא לֶחֶם מִן־הָאָרֶץ׃ וְיַיִן יְשַׂמַּח לְבַב־אֱנוֹשׁ טו
לְהַצְהִיל פָּנִים מִשָּׁמֶן וְלֶחֶם לְבַב־אֱנוֹשׁ יִסְעָד׃ יִשְׁבְּעוּ 16
עֲצֵי יְהוָה אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטָע׃ אֲשֶׁר־שָׁם צִפֳּרִים יְקַנֵּנוּ 17
חֲסִידָה בְּרוֹשִׁים בֵּיתָהּ׃ הָרִים הַגְּבֹהִים לַיְּעֵלִים סְלָעִים 18
מַחְסֶה לַשְּׁפַנִּים׃ עָשָׂה יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים שֶׁמֶשׁ יָדַע 19
מְבוֹאוֹ׃ תָּשֶׁת־חֹשֶׁךְ וִיהִי לָיְלָה בּוֹ־תִרְמֹשׂ כָּל־חַיְתוֹ־ כ
יָעַר׃ הַכְּפִירִים שֹׁאֲגִים לַטָּרֶף וּלְבַקֵּשׁ מֵאֵל אָכְלָם׃ 21
תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאָסֵפוּן וְאֶל־מְעוֹנֹתָם יִרְבָּצוּן׃ יֵצֵא אָדָם 22 23
לְפָעֳלוֹ וְלַעֲבֹדָתוֹ עֲדֵי־עָרֶב׃ מָה־רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה 24
כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶיךָ׃ זֶה הַיָּם כה
גָּדוֹל וּרְחַב יָדָיִם שָׁם־רֶמֶשׂ וְאֵין מִסְפָּר חַיּוֹת קְטַנּוֹת
עִם־גְּדֹלוֹת׃ שָׁם אֳנִיּוֹת יְהַלֵּכוּן לִוְיָתָן זֶה־יָצַרְתָּ לְשַׂחֶק־ 26
בּוֹ׃ כֻּלָּם אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּן לָתֵת אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃ תִּתֵּן לָהֶם 27 28
יִלְקֹטוּן תִּפְתַּח יָדְךָ יִשְׂבְּעוּן טוֹב׃ תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ יִבָּהֵלוּן 29
תֹּסֵף רוּחָם יִגְוָעוּן וְאֶל־עֲפָרָם יְשׁוּבוּן׃ תְּשַׁלַּח רוּחֲךָ ל
יִבָּרֵאוּן וְתְחַדֵּשׁ פְּנֵי אֲדָמָה׃ יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם 31
יִשְׂמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו׃ הַמַּבִּיט לָאָרֶץ וַתִּרְעָד יִגַּע 32
בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ׃ אָשִׁירָה לַיהוָה בְּחַיָּי אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי 33
בְּעוֹדִי׃ יֶעֱרַב עָלָיו שִׂיחִי אָנֹכִי אֶשְׂמַח בַּיהוָה׃ יִתַּמּוּ 34
חַטָּאִים מִן־הָאָרֶץ וּרְשָׁעִים עוֹד אֵינָם בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־
יְהוָה הַלְלוּ־יָהּ׃ קה ידה הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ א
בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו׃ שִׁירוּ־לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ 2
שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאֹתָיו׃ הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח 3
לֵב מְבַקְשֵׁי יְהוָה׃ דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעֻזּוֹ בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד׃ 4
זִכְרוּ נִפְלְאֹתָיו אֲשֶׁר־עָשָׂה מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיו׃ זֶרַע ה
אַבְרָהָם עַבְדּוֹ בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו׃ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ 7
בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו׃ זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה 8
לְאֶלֶף דּוֹר׃ אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׂחָק׃ 9

Psal. CV. Mirabilia Dei opera olim Israëlitis præstita, signa sunt futurorum per Messiam, ex fœdere cum iis inito & cum laude commemoranda.

פפפ פפפ ב Rrr rrr 2 ויעמידה

v. 18. הש רפה. v. 9. ב׳ טעמים.

15. Et vinum exhilarabit cor hominis, ad nitere faciendū facies ab oleo: et panem, (qui) cor hominis sustentabit.
16. Saturabuntur ligna Domini: cedri Lebanon, quas plantavit.
17. Vt ibi aves nidificent: ciconia, abietes domus ejus sunt.
18. montes excelsi ibicibus: petrae refugium cuniculis.
24. quam multiplicata sunt opera tua Domine, omnia ipsa in sapientia fecisti: impleta est terra possessione tua.
v. 30. Emittes spiritum tuum et creabantur.
1. Confitemini Domino, invocate in nomen ejus: nota facite in populis opera ejus.
2. Cantate ei, psallite ei: loquimini de universis mirabilibus ejus.
3. Gloriamini in nomine Sanctitatis ejus: laetentur cor quaerentium Dominum.
4. quaerite Dominū et fortitudinem ejus: quaerite facies ejus semper.
5. memento te mirabilium ejus quae fecit; prodigiorū ejus et judiciorū oris ejus.

11 וַיְעַמִּידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם׃ לֵאמֹר לְךָ
12 אֶתֵּן אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם׃ בִּהְיוֹתָם מְתֵי
13 מִסְפָּר כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ׃ וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי מִמַּמְלָכָה
14 אֶל־עַם אַחֵר׃ לֹא־הִנִּיחַ אָדָם לְעָשְׁקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם
15 מְלָכִים׃ אַל־תִּגְּעוּ בִּמְשִׁיחָי וְלִנְבִיאַי אַל־תָּרֵעוּ׃ וַיִּקְרָא
16 רָעָב עַל־הָאָרֶץ כָּל־מַטֵּה־לֶחֶם שָׁבָר׃ שָׁלַח לִפְנֵיהֶם
17 אִישׁ לְעֶבֶד נִמְכַּר יוֹסֵף׃ עִנּוּ בַכֶּבֶל רַגְלָיו בַּרְזֶל בָּאָה
18 נַפְשׁוֹ׃ עַד־עֵת בֹּא־דְבָרוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרָפַתְהוּ׃ שָׁלַח
19 מֶלֶךְ וַיְּתִּירֵהוּ מֹשֵׁל עַמִּים וַיְפַתְּחֵהוּ׃ שָׂמוֹ אָדוֹן לְבֵיתוֹ
20 וּמֹשֵׁל בְּכָל־קִנְיָנוֹ׃ לֶאְסֹר שָׂרָיו בְּנַפְשׁוֹ וְזִקְנָיו יְחַכֵּם׃
21 24 וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרָיִם וְיַעֲקֹב גָּר בְּאֶרֶץ־חָם׃ וַיֶּפֶר אֶת־
22 25 עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצִמֵהוּ מִצָּרָיו׃ הָפַךְ לִבָּם לִשְׂנֹא עַמּוֹ
23 26 לְהִתְנַכֵּל בַּעֲבָדָיו׃ שָׁלַח מֹשֶׁה עַבְדּוֹ אַהֲרֹן אֲשֶׁר־בָּחַר
24 27 בּוֹ׃ שָׂמוּ־בָם דִּבְרֵי אֹתוֹתָיו וּמֹפְתִים בְּאֶרֶץ חָם׃ שָׁלַח
25 28 חֹשֶׁךְ וַיַּחְשִׁךְ וְלֹא מָרוּ אֶת־דְּבָרָיו׃ הָפַךְ אֶת־מֵימֵיהֶם
29 לְדָם וַיָּמֶת אֶת־דְּגָתָם׃ שָׁרַץ אַרְצָם צְפַרְדְּעִים בְּחַדְרֵי
30 31 מַלְכֵיהֶם׃ אָמַר וַיָּבֹא עָרֹב כִּנִּים בְּכָל־גְּבוּלָם׃ נָתַן
31 32 גִּשְׁמֵיהֶם בָּרָד אֵשׁ לֶהָבוֹת בְּאַרְצָם׃ וַיַּךְ גַּפְנָם
32 34 וּתְאֵנָתָם וַיְשַׁבֵּר עֵץ גְּבוּלָם׃ אָמַר וַיָּבֹא אַרְבֶּה וְיֶלֶק
33 לה וְאֵין מִסְפָּר׃ וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב בְּאַרְצָם וַיֹּאכַל פְּרִי
34 36 אַדְמָתָם׃ וַיַּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּאַרְצָם רֵאשִׁית לְכָל־אוֹנָם׃
35 37 38 וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וְאֵין בְּשִׁבְטֵיהֶם כּוֹשֵׁל׃ שָׂמַח מִצְרַיִם
36 39 בְּצֵאתָם כִּי־נָפַל פַּחְדָּם עֲלֵיהֶם׃ פָּרַשׂ עָנָן לְמָסָךְ וְאֵשׁ
37 לְהָאִיר לָיְלָה׃ שָׁאַל וַיָּבֵא שְׂלָו וְלֶחֶם שָׁמַיִם יַשְׂבִּיעֵם׃
38 41 42 פָּתַח צוּר וַיָּזוּבוּ מַיִם הָלְכוּ בַּצִּיּוֹת נָהָר׃ כִּי זָכַר אֶת־
39 43 דְּבַר קָדְשׁוֹ אֶת־אַבְרָהָם עַבְדּוֹ׃ וַיּוֹצֵא עַמּוֹ בְשָׂשׂוֹן
40 44 בְּרִנָּה אֶת־בְּחִירָיו׃ וַיִּתֵּן לָהֶם אַרְצוֹת גּוֹיִם וַעֲמַל
41 מה לְאֻמִּים יִירָשׁוּ׃ בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְצֹרוּ

הללו־יה

11 ne attingatis in unctos meos: et prop̃hetis meis ne malefaciatis.

† in compede. 1498.

כב v. 43. שליו ק׳ v. 40. דברו ק׳ v. 28. רגלו ק׳ v. 18.

Pſal. CVI. Petit Eccleſia, vt Deus ſui gratioſe recordetur, confiteturque peccata ſua, & iuſta Dei iudicia, & recollectionem ex gentibus deſiderat.

הַלְלוּ־יָהּ׃ קו הַלְלוּ־יָהּ ׀ הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ 1 א
מִי יְמַלֵּל גְּבוּרוֹת יְהוָה יַשְׁמִיעַ כָּל־תְּהִלָּתוֹ׃ 2
אַשְׁרֵי שֹׁמְרֵי מִשְׁפָּט עֹשֵׂה צְדָקָה בְכָל־ 3
עֵת׃ זָכְרֵנִי יְהוָה בְּרָצוֹן עַמֶּךָ פָּקְדֵנִי בִּישׁוּעָתֶךָ׃ 4
לִרְאוֹת ׀ בְּטוּבַת בְּחִירֶיךָ לִשְׂמֹחַ בְּשִׂמְחַת גּוֹיֶךָ ה
לְהִתְהַלֵּל עִם־נַחֲלָתֶךָ׃ חָטָאנוּ עִם־אֲבוֹתֵינוּ הֶעֱוִינוּ 6
הִרְשָׁעְנוּ׃ אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם ׀ לֹא־הִשְׂכִּילוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ 7
לֹא זָכְרוּ אֶת־רֹב חֲסָדֶיךָ וַיַּמְרוּ עַל־יָם בְּיַם־
סוּף׃ וַיּוֹשִׁיעֵם לְמַעַן שְׁמוֹ לְהוֹדִיעַ אֶת־גְּבוּרָתוֹ׃ 8
וַיִּגְעַר בְּיַם־סוּף וַיֶּחֱרָב וַיּוֹלִיכֵם בַּתְּהוֹמוֹת כַּמִּדְבָּר׃ 9
וַיּוֹשִׁיעֵם מִיַּד שׂוֹנֵא וַיִּגְאָלֵם מִיַּד אוֹיֵב׃ י
וַיְכַסּוּ־מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר׃ 11
וַיַּאֲמִינוּ בִּדְבָרָיו יָשִׁירוּ תְּהִלָּתוֹ׃ מִהֲרוּ שָׁכְחוּ 12 יב
מַעֲשָׂיו לֹא־חִכּוּ לַעֲצָתוֹ׃ וַיִּתְאַוּוּ תַאֲוָה בַּמִּדְבָּר 14 יד
וַיְנַסּוּ־אֵל בִּישִׁימוֹן׃ וַיִּתֵּן לָהֶם שֶׁאֱלָתָם וַיְשַׁלַּח רָזוֹן טו
בְּנַפְשָׁם׃ וַיְקַנְאוּ לְמֹשֶׁה בַּמַּחֲנֶה לְאַהֲרֹן קְדוֹשׁ 16 טז
יְהוָה׃ תִּפְתַּח־אֶרֶץ וַתִּבְלַע דָּתָן וַתְּכַס עַל־עֲדַת 17 יז
אֲבִירָם׃ וַתִּבְעַר־אֵשׁ בַּעֲדָתָם לֶהָבָה תְּלַהֵט רְשָׁעִים׃ 18 יח
יַעֲשׂוּ־עֵגֶל בְּחֹרֵב וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְמַסֵּכָה׃ וַיָּמִירוּ אֶת־ כ
כְּבוֹדָם בְּתַבְנִית שׁוֹר אֹכֵל עֵשֶׂב׃ שָׁכְחוּ אֵל מוֹשִׁיעָם 21 כא
עֹשֶׂה גְדֹלוֹת בְּמִצְרָיִם׃ נִפְלָאוֹת בְּאֶרֶץ חָם נוֹרָאוֹת 22 כב
עַל־יַם־סוּף׃ וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִידָם לוּלֵי מֹשֶׁה בְחִירוֹ 23 כג
עָמַד בַּפֶּרֶץ לְפָנָיו לְהָשִׁיב חֲמָתוֹ מַהַשְׁחִית׃ וַיִּמְאֲסוּ 24 כד
בְּאֶרֶץ חֶמְדָּה לֹא־הֶאֱמִינוּ לִדְבָרוֹ׃ וַיֵּרָגְנוּ בְאָהֳלֵיהֶם כה
לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה׃ וַיִּשָּׂא יָדוֹ לָהֶם לְהַפִּיל אוֹתָם 26 כו
בַּמִּדְבָּר׃ וּלְהַפִּיל זַרְעָם בַּגּוֹיִם וּלְזָרוֹתָם בָּאֲרָצוֹת׃ 27 כז
וַיִּצָּמְדוּ לְבַעַל פְּעוֹר וַיֹּאכְלוּ זִבְחֵי מֵתִים׃ וַיַּכְעִיסוּ 28 29 כח כט
בְּמַעַלְלֵיהֶם וַתִּפְרָץ־בָּם מַגֵּפָה׃ וַיַּעֲמֹד פִּינְחָס וַיְפַלֵּל ל

6.) Peccauimus cum patribus noſtris, prauæ fecimus, impiè fecimus.

31 וַתַּעֲצֹר הַמַּגֵּפָה׃ וַתֵּחָשֶׁב לוֹ לִצְדָקָה לְדֹר וָדֹר עַד־
32 עוֹלָם׃ וַיַּקְצִיפוּ עַל־מֵי מְרִיבָה וַיֵּרַע לְמֹשֶׁה בַּעֲבוּרָם׃
33 34 כִּי־הִמְרוּ אֶת־רוּחוֹ וַיְבַטֵּא בִּשְׂפָתָיו׃ לֹא־הִשְׁמִידוּ אֶת־
35 הָעַמִּים אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה לָהֶם׃ וַיִּתְעָרְבוּ בַגּוֹיִם וַיִּלְמְדוּ
36 מַעֲשֵׂיהֶם׃ וַיַּעַבְדוּ אֶת־עֲצַבֵּיהֶם וַיִּהְיוּ לָהֶם לְמוֹקֵשׁ׃
37 38 † Deut. 32:17. וַיִּזְבְּחוּ אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם לַשֵּׁדִים׃ וַיִּשְׁפְּכוּ דָם
נָקִי דַּם־בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר זָבְחוּ לַעֲצַבֵּי כְנָעַן
39 וַתֶּחֱנַף הָאָרֶץ בַּדָּמִים׃ וַיִּטְמְאוּ בְמַעֲשֵׂיהֶם וַיִּזְנוּ
מ בְּמַעַלְלֵיהֶם׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּעַמּוֹ וַיְתָעֵב אֶת־נַחֲלָתוֹ׃
41 42 וַיִּתְּנֵם בְּיַד־גּוֹיִם וַיִּמְשְׁלוּ בָהֶם שֹׂנְאֵיהֶם׃ וַיִּלְחָצוּם
43 אוֹיְבֵיהֶם וַיִּכָּנְעוּ תַּחַת יָדָם׃ פְּעָמִים רַבּוֹת יַצִּילֵם וְהֵמָּה
44 יַמְרוּ בַּעֲצָתָם וַיָּמֹכּוּ בַּעֲוֹנָם׃ וַיַּרְא בַּצַּר לָהֶם בְּשָׁמְעוֹ
מה אֶת־רִנָּתָם׃ וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ וַיִּנָּחֵם כְּרֹב חֲסָדָיו׃ וַיִּתֵּן
46 47 אוֹתָם לְרַחֲמִים לִפְנֵי כָּל־שׁוֹבֵיהֶם׃ הוֹשִׁיעֵנוּ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ
48 לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ׃ בָּרוּךְ יְהוָה׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־
הָעוֹלָם׀ וְעַד הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן הַלְלוּיָהּ׃

Psal. CVII. Recollecti & redemti gratiam & beneficia Dei, per omnia tempora sibi exhibita, deprædicant.

א ספר חמישי קז הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם
2 חַסְדּוֹ׃ יֹאמְרוּ גְּאוּלֵי יְהוָה אֲשֶׁר גְּאָלָם מִיַּד־צָר׃
4.3 וּמֵאֲרָצוֹת קִבְּצָם מִמִּזְרָח וּמִמַּעֲרָב מִצָּפוֹן וּמִיָּם׃ תָּעוּ
ה בַמִּדְבָּר בִּישִׁימוֹן דֶּרֶךְ עִיר מוֹשָׁב לֹא מָצָאוּ׃ רְעֵבִים
6 גַּם־צְמֵאִים נַפְשָׁם בָּהֶם תִּתְעַטָּף׃ וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה
7 בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם יַצִּילֵם׃ וַיַּדְרִיכֵם בְּדֶרֶךְ יְשָׁרָה
8 לָלֶכֶת אֶל־עִיר מוֹשָׁב׃ יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו
9 לִבְנֵי אָדָם׃ כִּי־הִשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ שֹׁקֵקָה וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה מִלֵּא־
יב טוֹב׃ יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת אֲסִירֵי עֹנִי וּבַרְזֶל׃ כִּי־הִמְרוּ
12 אִמְרֵי־אֵל וַעֲצַת עֶלְיוֹן נָאָצוּ׃ וַיַּכְנַע בֶּעָמָל לִבָּם כָּשָׁלוּ
13 וְאֵין עֹזֵר׃ וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם
יותיעם

חסריו ק׳ v. 45.

יוֹשִׁיעֵם׃ יוֹצִיאֵם מֵחֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יְנַתֵּק׃ 14
יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃ כִּי־שִׁבַּר טו 16
דַּלְתוֹת נְחֹשֶׁת וּבְרִיחֵי בַרְזֶל גִּדֵּעַ׃ אֱוִלִים מִדֶּרֶךְ פִּשְׁעָם 17
וּמֵעֲוֹנֹתֵיהֶם יִתְעַנּוּ׃ כָּל־אֹכֶל תְּתַעֵב נַפְשָׁם וַיַּגִּיעוּ עַד־ 18
שַׁעֲרֵי־מָוֶת׃ וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם 19
יוֹשִׁיעֵם׃ יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיִרְפָּאֵם וִימַלֵּט מִשְּׁחִיתוֹתָם׃ כ
יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃ וְיִזְבְּחוּ זִבְחֵי 21 22
תוֹדָה וִיסַפְּרוּ מַעֲשָׂיו בְּרִנָּה׃ יוֹרְדֵי הַיָּם בָּאֳנִיּוֹת עֹשֵׂי 23
מְלָאכָה בְּמַיִם רַבִּים׃ הֵמָּה רָאוּ מַעֲשֵׂי יְהוָה וְנִפְלְאוֹתָיו 24
בִּמְצוּלָה׃ וַיֹּאמֶר וַיַּעֲמֵד רוּחַ סְעָרָה וַתְּרוֹמֵם גַּלָּיו׃ יַעֲלוּ כה 26
שָׁמַיִם יֵרְדוּ תְהוֹמוֹת נַפְשָׁם בְּרָעָה תִתְמוֹגָג׃ יָחוֹגּוּ 27
וְיָנוּעוּ כַּשִּׁכּוֹר וְכָל־חָכְמָתָם תִּתְבַּלָּע׃ וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה 28
בַּצַּר לָהֶם וּמִמְּצֻקוֹתֵיהֶם יוֹצִיאֵם׃ יָקֵם סְעָרָה לִדְמָמָה 29
וַיֶּחֱשׁוּ גַּלֵּיהֶם׃ וַיִּשְׂמְחוּ כִּי־יִשְׁתֹּקוּ וַיַּנְחֵם אֶל־מְחוֹז ל
חֶפְצָם׃ יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃ 31
וִירוֹמְמוּהוּ בִּקְהַל עָם וּבְמוֹשַׁב זְקֵנִים יְהַלְלוּהוּ׃ יָשֵׂם 32 33
נְהָרוֹת לְמִדְבָּר וּמֹצָאֵי מַיִם לְצִמָּאוֹן׃ אֶרֶץ פְּרִי לִמְלֵחָה 34
מֵרָעַת יוֹשְׁבֵי בָהּ׃ יָשֵׂם מִדְבָּר לַאֲגַם־מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לה
לְמֹצָאֵי מָיִם׃ וַיּוֹשֶׁב שָׁם רְעֵבִים וַיְכוֹנְנוּ עִיר מוֹשָׁב׃ 36
וַיִּזְרְעוּ שָׂדוֹת וַיִּטְּעוּ כְרָמִים וַיַּעֲשׂוּ פְּרִי תְבוּאָה׃ וַיְבָרְכֵם 37 38
וַיִּרְבּוּ מְאֹד וּבְהֶמְתָּם לֹא יַמְעִיט׃ וַיִּמְעֲטוּ וַיָּשֹׁחוּ מֵעֹצֶר 39
רָעָה וְיָגוֹן׃ שֹׁפֵךְ בּוּז עַל־נְדִיבִים וַיַּתְעֵם בְּתֹהוּ לֹא־דָרֶךְ׃ מ
וַיְשַׂגֵּב אֶבְיוֹן מֵעוֹנִי וַיָּשֶׂם כַּצֹּאן מִשְׁפָּחוֹת׃ יִרְאוּ יְשָׁרִים 41 42
וְיִשְׂמָחוּ וְכָל־עַוְלָה קָפְצָה פִיהָ׃ מִי־חָכָם וְיִשְׁמָר־אֵלֶּה 43
וְיִתְבּוֹנְנוּ חַסְדֵי יְהוָה׃ קח שִׁיר מִזְמוֹר א
לְדָוִד׃ נָכוֹן לִבִּי אֱלֹהִים אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה אַף־כְּבוֹדִי׃ 2
עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר אָעִירָה שָׁחַר׃ אוֹדְךָ בָעַמִּים ׀ יְהוָה 4.3
וַאֲזַמֶּרְךָ בַּלְאֻמִּים׃ כִּי־גָדוֹל מֵעַל־שָׁמַיִם חַסְדֶּךָ וְעַד־ ה
שחקים

† fovex, Thr. 4: 20.

‡ circumagerentur

† portum

Psal. CVIII. Eiusd. argumenti cum Ps. 57. & 60.

5.) nam magna supra coelis (est) misericordia tua; et usque

6 שְׂחָקִים אֲמִתֶּךָ׃ רוֹמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים וְעַל כָּל־הָאָרֶץ ad ultima verba hæc.
7 כְּבוֹדֶךָ׃ לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנוּ׃
8 אֱלֹהִים ׀ דִּבֶּר בְּקָדְשׁוֹ אֶעֱלֹזָה אֲחַלְקָה שְׁכֶם וְעֵמֶק סֻכּוֹת
9 אֲמַדֵּד׃ לִי גִלְעָד ׀ לִי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם מָעוֹז רֹאשִׁי יְהוּדָה
10 מְחֹקְקִי׃ מוֹאָב ׀ סִיר רַחְצִי עַל־אֱדוֹם אַשְׁלִיךְ נַעֲלִי עָלַי תהל׳ 60:10.
11 פְּלֶשֶׁת אֶתְרוֹעָע׃ מִי יְבָלָנִי עִיר מִבְצָר מִי נָחָנִי עַד־אֱדוֹם׃
12 הֲלֹא־אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ וְלֹא־תֵצֵא אֱלֹהִים בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃
13 הָבָה־לָּנוּ עֶזְרַת מִצָּר וְשָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם׃ בֵּאלֹהִים da nobis auxilium ab angustia
14 נַעֲשֶׂה־חָיִל וְהוּא יָבוּס צָרֵינוּ׃ קט לַמְנַצֵּחַ nam mandatum eft falfy ho-minis.

Pſal. CIX. Chriſtus petit vindictam contr aludam & Iudæos:

א לְדָוִד מִזְמוֹר אֱלֹהֵי תְהִלָּתִי אַל־תֶּחֱרָשׁ׃ כִּי פִי רָשָׁע וּפִי־
2 מִרְמָה עָלַי פָּתָחוּ דִּבְּרוּ אִתִּי לְשׁוֹן שָׁקֶר׃ וּדְבָרֵי שִׂנְאָה
3 סְבָבוּנִי וַיִּלָּחֲמוּנִי חִנָּם׃ תַּחַת־אַהֲבָתִי יִשְׂטְנוּנִי וַאֲנִי
4 תְפִלָּה׃ וַיָּשִׁימוּ עָלַי רָעָה תַּחַת טוֹבָה וְשִׂנְאָה תַּחַת
5 אַהֲבָתִי׃ הַפְקֵד עָלָיו רָשָׁע וְשָׂטָן יַעֲמֹד עַל־יְמִינוֹ׃

iis mala prædicit & imprecatur:

6.7 בְּהִשָּׁפְטוֹ יֵצֵא רָשָׁע וּתְפִלָּתוֹ תִּהְיֶה לַחֲטָאָה׃ יִהְיוּ־יָמָיו
9 מְעַטִּים פְּקֻדָּתוֹ יִקַּח אַחֵר׃ יִהְיוּ־בָנָיו יְתוֹמִים וְאִשְׁתּוֹ
10 אַלְמָנָה׃ וְנָוֹעַ יָנוּעוּ בָנָיו וְשָׁאֲלוּ וְדָרְשׁוּ מֵחָרְבוֹתֵיהֶם׃
11 12 יְנַקֵּשׁ נוֹשֶׁה לְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וְיָבְזוּ זָרִים יְגִיעוֹ׃ אַל־יְהִי־
13 לוֹ מֹשֵׁךְ חָסֶד וְאַל־יְהִי חוֹנֵן לִיתוֹמָיו׃ יְהִי־אַחֲרִיתוֹ
14 לְהַכְרִית בְּדוֹר אַחֵר יִמַּח שְׁמָם׃ יִזָּכֵר ׀ עֲוֹן אֲבֹתָיו
15 אֶל־יְהוָה וְחַטַּאת אִמּוֹ אַל־תִּמָּח׃ יִהְיוּ נֶגֶד־
16 יְהוָה תָּמִיד וְיַכְרֵת מֵאֶרֶץ זִכְרָם׃ יַעַן אֲשֶׁר ׀ לֹא־
זָכַר עֲשׂוֹת חֶסֶד וַיִּרְדֹּף אִישׁ־עָנִי וְאֶבְיוֹן וְנִכְאֵה
17 לֵבָב לְמוֹתֵת׃ וַיֶּאֱהַב קְלָלָה וַתְּבוֹאֵהוּ וְלֹא־
18 חָפֵץ בִּבְרָכָה וַתִּרְחַק מִמֶּנּוּ׃ וַיִּלְבַּשׁ קְלָלָה
19 כְּמַדּוֹ וַתָּבֹא כַמַּיִם בְּקִרְבּוֹ וְכַשֶּׁמֶן בְּעַצְמוֹתָיו׃ תְּהִי־
כ לוֹ כְּבֶגֶד יַעְטֶה וּלְמֵזַח תָּמִיד יַחְגֹּרֶהָ׃ זֹאת ׀ פְּעֻלַּת ‡ ſicut cingu-
21 שִׂטְנַי מֵאֵת יְהוָה וְהַדֹּבְרִים רָע עַל־נַפְשִׁי׃ וְאַתָּה ׀ lum, Jeſ. 23:10.

יהוה

ועננו ק׳ ז׳ ·ז׳ ·פתח בסף ·ו׳ ·ו׳

יְהוָה אֲדֹנָי עֲשֵׂה־אִתִּי לְמַעַן שְׁמֶךָ כִּי־טוֹב חַסְדֶּךָ
הַצִּילֵנִי: כִּי־עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנֹכִי וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי: כְּצֵל 22 23
כְּנָטוּתוֹ נֶהֱלָכְתִּי נִנְעַרְתִּי כָּאַרְבֶּה: בָּרְכַי כָּשְׁלוּ מִצּוֹם 24
וּבְשָׂרִי כָּחַשׁ מִשֶּׁמֶן: וַאֲנִי הָיִיתִי חֶרְפָּה לָהֶם יִרְאוּנִי כח
יָנִיעוּן רֹאשָׁם: עָזְרֵנִי יְהוָה אֱלֹהָי הוֹשִׁיעֵנִי כְּחַסְדֶּךָ: 26
וְיֵדְעוּ כִּי־יָדְךָ זֹאת אַתָּה יְהוָה עָשִׂיתָהּ: יְקַלְלוּ־הֵמָּה 27 28
וְאַתָּה תְּבָרֵךְ קָמוּ וַיֵּבֹשׁוּ וְעַבְדְּךָ יִשְׂמָח: יִלְבְּשׁוּ שׁוֹטְנַי 29
כְּלִמָּה וְיַעֲטוּ כַמְעִיל בָּשְׁתָּם: אוֹדֶה יְהוָה מְאֹד בְּפִי ל
וּבְתוֹךְ רַבִּים אֲהַלְלֶנּוּ: כִּי־יַעֲמֹד לִימִין אֶבְיוֹן לְהוֹשִׁיעַ 31

1. dixit Dominus domino meo, sede ad dexteram meam, donec ponam inimicos tuos scabellum pedibus tuis.
2. Sceptrum virtutis tuæ emittet Dominus ex Sion, dominare in medio inimicorum tuorum.
3. Populus tuus devotionem in die fortitudinis tuæ: in decoribus sanctitatis ex utero ante Lucifer genui te.
4. Juravit Dominus, et non pœnitebit eum: tu es sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech.
5. Dominus ad dexteram tuam confregit in die iræ suæ reges.
6. Judicabit in nationibus, implebit ruinas, conquassabit capita in terra multorum.
7. De torrente in via bibet: propterea exaltabit caput.

Psal. CX. Christi exaltatio, regnū, Sacerdotium, iudicium in hostes.

מִשְׁפְּטֵי נַפְשׁוֹ: קי לְדָוִד מִזְמוֹר נְאֻם יְהוָה לַאדֹנִי שֵׁב לִימִינִי עַד־אָשִׁית אֹיְבֶיךָ הֲדֹם לְרַגְלֶיךָ: מַטֵּה 1 2
עֻזְּךָ יִשְׁלַח יְהוָה מִצִּיּוֹן רְדֵה בְּקֶרֶב אֹיְבֶיךָ: עַמְּךָ נְדָבֹת 3
בְּיוֹם חֵילֶךָ בְּהַדְרֵי־קֹדֶשׁ מֵרֶחֶם מִשְׁחָר לְךָ טַל יַלְדֻתֶיךָ:
נִשְׁבַּע יְהוָה וְלֹא יִנָּחֵם אַתָּה־כֹהֵן לְעוֹלָם עַל־דִּבְרָתִי 4
מַלְכִּי־צֶדֶק: אֲדֹנָי עַל־יְמִינְךָ מָחַץ בְּיוֹם־אַפּוֹ מְלָכִים: ה
יָדִין בַּגּוֹיִם מָלֵא גְוִיּוֹת מָחַץ רֹאשׁ עַל־אֶרֶץ רַבָּה: מִנַּחַל 6 7
בַּדֶּרֶךְ יִשְׁתֶּה עַל־כֵּן יָרִים רֹאשׁ: קיא

1. Hallelujah. Confitebor Domino in toto corde: in secreto rectorum et cœtu.
2. Magna opera Dominus quæsita in omnes voluntates eius.
3. Gloria et decor opus eius: et justitia eius manet in sæculum sæculi.
4. Memoriam fecit mirabilium suorum, gratus et miserator Dominus.
5. Escam dedit timentibus se: memor erit in sæculo sæculi pacti.
6. Fortitudinem operum suorum annunciavit populo suo, ad dandum eis hæreditatem gentium.
7. Opera manuum eius veritas et judicium: fidelia omnia præcepta eius.
8. Firmata in perpetuum, in sæculo: facta in veritate et rectitudine.
9. Redemptionem misit populo suo, præcepit in sæculum pactum suum: sanctum et venerandum nomen eius.
10. Principium sapientiæ timor Domini: intellectus bonus omnibus facientibus ea: laus eius stans in perpetuum.

Psal. CXI. Celebrantur mirabilia opera & beneficia Christi, ex fœdere populo præstita, quorum memoriale olim positum.

הַלְלוּ־יָהּ אוֹדֶה יְהוָה בְּכָל־לֵבָב בְּסוֹד יְשָׁרִים וְעֵדָה: א
גְּדֹלִים מַעֲשֵׂי יְהוָה דְּרוּשִׁים לְכָל־חֶפְצֵיהֶם: הוֹד־וְהָדָר 2 3
פָּעֳלוֹ וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד: זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאֹתָיו חַנּוּן 4
וְרַחוּם יְהוָה: טֶרֶף נָתַן לִירֵאָיו יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ: ה
כֹּחַ מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם: מַעֲשֵׂי 6 7
יָדָיו אֱמֶת וּמִשְׁפָּט נֶאֱמָנִים כָּל־פִּקּוּדָיו: סְמוּכִים לָעַד 8
לְעוֹלָם עֲשׂוּיִם בֶּאֱמֶת וְיָשָׁר: פְּדוּת שָׁלַח לְעַמּוֹ צִוָּה 9
לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ: רֵאשִׁית חָכְמָה יִרְאַת 2
יְהוָה שֵׂכֶל טוֹב לְכָל־עֹשֵׂיהֶם תְּהִלָּתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד:

Psal. CXII. Beatitudo timentium Deum in regno Christi.

קיב הַלְלוּ־יָהּ אַשְׁרֵי־אִישׁ יָרֵא אֶת־יְהוָה א
בְּמִצְוֹתָיו חָפֵץ מְאֹד: גִּבּוֹר בָּאָרֶץ יִהְיֶה זַרְעוֹ דּוֹר יְשָׁרִים 2

4.3 יִבָּרֵךְ׃ הוֹן־וָעֹשֶׁר בְּבֵיתוֹ וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד׃ זָרַח
ה בַּחֹשֶׁךְ אוֹר לַיְשָׁרִים חַנּוּן וְרַחוּם וְצַדִּיק׃ טוֹב־אִישׁ חוֹנֵן
6 וּמַלְוֶה יְכַלְכֵּל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט׃ כִּי־לְעוֹלָם לֹא־יִמּוֹט
7 לְזֵכֶר עוֹלָם יִהְיֶה צַדִּיק׃ מִשְּׁמוּעָה רָעָה לֹא יִירָא נָכוֹן
8 לִבּוֹ בָּטֻחַ בַּיהוָה׃ סָמוּךְ לִבּוֹ לֹא יִירָא עַד אֲשֶׁר־יִרְאֶה
9 בְצָרָיו׃ פִּזַּר נָתַן לָאֶבְיוֹנִים צִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד קַרְנוֹ
י תָּרוּם בְּכָבוֹד׃ רָשָׁע יִרְאֶה וְכָעַס שִׁנָּיו יַחֲרֹק וְנָמַס
א תַּאֲוַת רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃ קיג הַלְלוּ־יָהּ׃

Impiorum exitium. Psal. CXIII. Exaltatus Christus humiles exaltat vbique terrarum, & Ecclesiam amplificat mirifice.

2 הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה׃ יְהִי שֵׁם יְהוָה
3 מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ
4 מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה׃ רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם יְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם
ה כְּבוֹדוֹ׃ מִי כַיהוָה אֱלֹהֵינוּ הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת׃ הַמַּשְׁפִּילִי
7 לִרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ׃ מְקִימִי מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת
8 יָרִים אֶבְיוֹן׃ לְהוֹשִׁיבִי עִם־נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ׃
9 מוֹשִׁיבִי עֲקֶרֶת הַבַּיִת אֵם־הַבָּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּ־יָהּ׃

Psal. CXIV. Gloriosus exitus Israël. ex Ægypto & transitus per mare rubrum ac Iordanem signa fuêre maiorum beneficiorum.

א קיד בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית
2 יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז׃ הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל † barbaro.
3 מַמְשְׁלוֹתָיו׃ הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר׃
4 ה הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן׃ מַה־לְּךָ הַיָּם
6 כִּי תָנוּס הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר׃ הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְאֵילִים
7 גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן׃ מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ
8 יַעֲקֹב׃ הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם־מָיִם חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ־מָיִם׃

Psal. CXV. Ecclesia orat, vt Deus gloriam suam vindicet, & idololatras confundat.

א קטו לֹא לָנוּ׀ יְהוָה לֹא־לָנוּ כִּי־לְשִׁמְךָ
2 תֵּן כָּבוֹד עַל־חַסְדְּךָ עַל־אֲמִתֶּךָ׃ לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם
3 אַיֵּה־נָא אֱלֹהֵיהֶם׃ וֵאלֹהֵינוּ בַּשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ
4 ה עָשָׂה׃ עֲצַבֵּיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם׃ פֶּה לָהֶם
6 וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ׃ אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ
7 אַף לָהֶם וְלֹא יְרִיחוּן׃ יְדֵיהֶם וְלֹא יְמִישׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא
יהלכו

v. 3. פתח באתנח

יְהַלְּלוּ־יָהּ׃ בְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־ 8
בֹּטֵחַ בָּהֶם׃ יִשְׂרָאֵל בְּטַח בַּיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃ 9
בֵּית אַהֲרֹן בִּטְחוּ בַיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃ יִרְאֵי יְהוָה׃ 11
בִּטְחוּ בַיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃ יְהוָה זְכָרָנוּ יְבָרֵךְ יְבָרֵךְ׃ 12
אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית אַהֲרֹן׃ יְבָרֵךְ יִרְאֵי יְהוָה׃ 13
הַקְּטַנִּים עִם־הַגְּדֹלִים׃ יֹסֵף יְהוָה עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל־ 14
בְּנֵיכֶם׃ בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ 15
הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַיהוָה וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי־אָדָם׃ לֹא 16 17
הַמֵּתִים יְהַלְלוּ־יָהּ וְלֹא כָל־יֹרְדֵי דוּמָה׃ וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ 18
יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּ־יָהּ׃

קיז

אָהַבְתִּי כִּי־יִשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹלִי תַּחֲנוּנָי׃ א
כִּי־הִטָּה אָזְנוֹ לִי וּבְיָמַי אֶקְרָא׃ אֲפָפוּנִי חֶבְלֵי־מָוֶת׃ 3.2
וּמְצָרֵי שְׁאוֹל מְצָאוּנִי צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא׃ וּבְשֵׁם־יְהוָה 4
אֶקְרָא אָנָּה יְהוָה מַלְּטָה נַפְשִׁי׃ חַנּוּן יְהוָה ה
וְצַדִּיק וֵאלֹהֵינוּ מְרַחֵם׃ שֹׁמֵר פְּתָאיִם יְהוָה 6
דַּלּוֹתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ׃ שׁוּבִי נַפְשִׁי לְמְנוּחָיְכִי כִּי־יְהוָה ז
גָּמַל עָלָיְכִי׃ כִּי חִלַּצְתְּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת אֶת־עֵינִי מִן־ 8
דִּמְעָה אֶת־רַגְלִי מִדֶּחִי׃ אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה בְּאַרְצוֹת 9
הַחַיִּים׃ הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד׃ אֲנִי׃ 11
אָמַרְתִּי בְחָפְזִי כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב׃ מָה־אָשִׁיב לַיהוָה 12
כָּל־תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי׃ כּוֹס־יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וּבְשֵׁם יְהוָה 13
אֶקְרָא׃ נְדָרַי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם נֶגְדָּה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ׃ 14
יָקָר בְּעֵינֵי יְהוָה הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו׃ אָנָּה יְהוָה כִּי־ טו
אֲנִי עַבְדֶּךָ אֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן־אֲמָתֶךָ פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי׃ לְךָ 17
אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא׃ נְדָרַי לַיהוָה 18
אֲשַׁלֵּם נֶגְדָּה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ׃ בְּחַצְרוֹת בֵּית יְהוָה 19
בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלִָם הַלְלוּ־יָהּ׃

קיז

הַלְלוּ אֶת־יְהוָה כָּל־גּוֹיִם שַׁבְּחוּהוּ כָּל־הָאֻמִּים׃ א

כי

v. 6. קמץ בלא אסף v. 19. א׳ נחה

14.) adjicial (spiritibz beneficij bñ.) Dominus nos; Super vos et Super filios vestros.

Ps. 94: 17.

Psal. CXVI. Ecclesia gratias agit pro exauditione & liberatione, ac vota nuncupat.

2.) vsq; dum orabo? 3.) Circumdederunt me dolores mortis, & angustiæ inferni invenerunt me.

4.) Tunc autem invocavi nomen Domini, dicens: O Domine, libera animam meam.

5.) Misericors Dominus & justus, & Deus noster miseretur.

6.) Custodiens parvulos Dominus: humiliatus sum, & liberavit me.

7.) Convertere anima mea ad requiem tuam: quia Dominus retribuit (bonum) super te.

8.) quia eripuisti animam meam a morte, oculum meum a lachryma, pedem meum ab impulsu.

9.) ambulabo ad faciem Domini in terra viventium.

Psal. CXVII. Hallelujah gentium &

1.) Laudate Dominum omnes gentes: laudate eum omnes populi.

† retributionibus e.

(15.) pretiosa in oculis Domini mors: mors piorum ejus.

Iudæorum.

2 כִּי־גָבַר עָלֵינוּ חַסְדּוֹ וֶאֱמֶת־יְהוָה לְעוֹלָם הַלְלוּ־יָהּ׃ — quoniam roborata est super nos misericordia ejus, & veritas Dei in seculum. Alleluiah.

קיח

א הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם

Psal. CXVIII. Dauid excitat Israëlitas ad ευχαριστίαν pro gratia in Christo exhibita, & Christum venientem rite excipiendum.

ב 3 חַסְדּוֹ׃ יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ 4 יֹאמְרוּ־נָא בֵּית־אַהֲרֹן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ יֹאמְרוּ־נָא יִרְאֵי

ה יְהוָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ 6 מִן־הַמֵּצַר קָרָאתִי יָהּ עָנָנִי בַמֶּרְחָב יָהּ׃ יְהוָה לִי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה

ז לִי אָדָם׃ יְהוָה לִי בְּעֹזְרָי וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי׃ 9 8 טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטֹחַ בָּאָדָם׃ טוֹב

י לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים׃ כָּל־ יא גּוֹיִם סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילָם׃ סַבּוּנִי גַם־

יב סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילָם׃ סַבּוּנִי כִדְבֹרִים דֹּעֲכוּ יג כְּאֵשׁ קוֹצִים בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילָם׃ דָּחֹה דְחִיתַנִי

טן לִנְפֹּל וַיהוָה עֲזָרָנִי׃ עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה׃ קוֹל יז רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים יְמִין יְהוָה עֹשָׂה חָיִל׃ יְמִין

יח יְהוָה רוֹמֵמָה יְמִין יְהוָה עֹשָׂה חָיִל׃ לֹא־אָמוּת כִּי־אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי יָהּ׃ יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָהּ וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי׃

כ פִּתְחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־צֶדֶק אָבֹא־בָם אודֶה יָהּ׃ זֶה־הַשַּׁעַר כא לַיהוָה צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ׃ אודְךָ כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי־לִי

כב לִישׁוּעָה׃ אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה׃ מֵאֵת כג יְהוָה הָיְתָה זֹּאת הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ׃ זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה כד יְהוָה נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ׃ אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא אָנָּא

כה יְהוָה הַצְלִיחָה נָּא׃ בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה בֵּרַכְנוּכֶם כו מִבֵּית יְהוָה׃ אֵל יְהוָה וַיָּאֶר לָנוּ אִסְרוּ־חַג בַּעֲבֹתִים עַד

כז קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ׃ אֵלִי אַתָּה וְאודֶךָּ אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ׃ כח הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

קיט

Psal. CXIX. Beatitudo seruantibus uerbum Dei fide ac vita, promissa, & Ecclesiæ precatio pro

א אַשְׁרֵי תְמִימֵי־דָרֶךְ הַהֹלְכִים בְּתוֹרַת יְהוָה׃ ב 3.2 אַשְׁרֵי נֹצְרֵי עֵדֹתָיו בְּכָל־לֵב יִדְרְשׁוּהוּ׃ אַף לֹא־פָעֲלוּ

4 עַוְלָה בִּדְרָכָיו הָלָכוּ׃ אַתָּה צִוִּיתָה פִקֻּדֶיךָ לִשְׁמֹר מְאֹד׃

אחלי

Kaph. Vide Psal. 25. v. 18. Resh. Vide Psal. 5. v.

Caph. quoniam roborata est super nos misericordia ejus, vel veritas Dei in seculum. Alleluiah.

Bonum est confidere in Domino, prae pietate in principibus.

Lapis (quem) reprobaverunt aedificantes, factus in caput anguli. 23. A Domino factus est iste: ipsum est mirabile in oculis nostris.

Obsecro Domine valetudinem nunc: obsecro Domine; prosperare hoc nunc.

Benedicti vos in nomine Domini: benedixerimus vobis de domo Domini.

אֲחָלַי יִכֹּנוּ דְרָכָי לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ׃ אָז לֹא־אֵבוֹשׁ בְּהַבִּיטִי ח 6 ‡1 R. 5: 3.
אֶל־כָּל־מִצְוֹתֶיךָ׃ אוֹדְךָ בְיֹשֶׁר לֵבָב בְּלָמְדִי מִשְׁפְּטֵי ז 7 solatio commendata. Vide Psal. 1. qui huius Psalmi compendium est.
צִדְקֶךָ׃ אֶת־חֻקֶּיךָ אֶשְׁמֹר אַל־תַּעַזְבֵנִי עַד־מְאֹד׃ ח 8

בַּמֶּה יְזַכֶּה־נַּעַר אֶת־אָרְחוֹ לִשְׁמֹר כִּדְבָרֶךָ׃ בְּכָל־ ט 9 9. in quo mundabit adolescens Semitam Suam? ad custodiendū juxta verbum tuum.
לִבִּי דְרַשְׁתִּיךָ אַל־תַּשְׁגֵּנִי מִמִּצְוֹתֶיךָ׃ בְּלִבִּי צָפַנְתִּי י 10 11
אִמְרָתֶךָ לְמַעַן לֹא אֶחֱטָא־לָךְ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה לַמְּדֵנִי יא 12
חֻקֶּיךָ׃ בִּשְׂפָתַי סִפַּרְתִּי כֹּל מִשְׁפְּטֵי־פִיךָ׃ בְּדֶרֶךְ יב 13 14
עֵדְוֹתֶיךָ שַׂשְׂתִּי כְּעַל כָּל־הוֹן׃ בְּפִקּוּדֶיךָ אָשִׂיחָה וְאַבִּיטָה אׇרְחֹתֶיךָ׃ יג טו 15 16
דְּבָרֶךָ׃ גְּמֹל עַל־עַבְדְּךָ אֶחְיֶה וְאֶשְׁמְרָה דְבָרֶךָ׃ יד 17
גַּל־עֵינַי וְאַבִּיטָה נִפְלָאוֹת מִתּוֹרָתֶךָ׃ גֵּר אָנֹכִי בָאָרֶץ טז 18 19
אַל־תַּסְתֵּר מִמֶּנִּי מִצְוֹתֶיךָ׃ גָּרְסָה נַפְשִׁי לְתַאֲבָה אֶל־ יז כ ‡fracta est, Thr. 3. 16.
מִשְׁפָּטֶיךָ בְכָל־עֵת׃ גָּעַרְתָּ זֵדִים אֲרוּרִים הַשֹּׁגִים יח 21 †desiderium
מִמִּצְוֹתֶיךָ׃ גַּל מֵעָלַי חֶרְפָּה וָבוּז כִּי עֵדְוֹתֶיךָ נָצָרְתִּי׃ יט 22
גַּם יָשְׁבוּ שָׂרִים בִּי נִדְבָּרוּ עַבְדְּךָ יָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ׃ כ 23 24
עֵדְוֹתֶיךָ שַׁעֲשָׁעַי אַנְשֵׁי עֲצָתִי׃ דָּבְקָה לֶעָפָר כה
נַפְשִׁי חַיֵּנִי כִּדְבָרֶךָ׃ דְּרָכַי סִפַּרְתִּי וַתַּעֲנֵנִי לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃ כו 26
דֶּרֶךְ־פִּקּוּדֶיךָ הֲבִינֵנִי וְאָשִׂיחָה בְנִפְלְאוֹתֶיךָ׃ דָּלְפָה כז 27 28
נַפְשִׁי מִתּוּגָה קַיְּמֵנִי כִּדְבָרֶךָ׃ דֶּרֶךְ־שֶׁקֶר הָסֵר מִמֶּנִּי כח 29
וְתוֹרָתְךָ חָנֵנִי׃ דֶּרֶךְ אֱמוּנָה בָּחָרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ שִׁוִּיתִי׃ ל
דָּבַקְתִּי בְעֵדְוֹתֶיךָ יְהוָה אַל־תְּבִישֵׁנִי׃ דֶּרֶךְ־מִצְוֹתֶיךָ לא 31 32
אָרוּץ כִּי תַרְחִיב לִבִּי׃ הוֹרֵנִי יְהוָה דֶּרֶךְ חֻקֶּיךָ לג 33
וְאֶצְּרֶנָּה עֵקֶב׃ הֲבִינֵנִי וְאֶצְּרָה תוֹרָתֶךָ וְאֶשְׁמְרֶנָּה לד 34
בְכָל־לֵב׃ הַדְרִיכֵנִי בִּנְתִיב מִצְוֹתֶיךָ כִּי־בוֹ חָפָצְתִּי׃ לה
הַט לִבִּי אֶל־עֵדְוֹתֶיךָ וְאַל אֶל־בָּצַע׃ הַעֲבֵר עֵינַי מֵרְאוֹת לו 36 37
שָׁוְא בִּדְרָכֶךָ חַיֵּנִי׃ הָקֵם לְעַבְדְּךָ אִמְרָתֶךָ אֲשֶׁר לז 38
לְיִרְאָתֶךָ׃ הַעֲבֵר חֶרְפָּתִי אֲשֶׁר יָגֹרְתִּי כִּי מִשְׁפָּטֶיךָ לח 39
טוֹבִים׃ הִנֵּה תָּאַבְתִּי לְפִקּוּדֶיךָ בְּצִדְקָתְךָ חַיֵּנִי׃ מ †desideravi, v. 147.

בחקתי v. 33. פתח באתנח v. 13. קמץ בלא אסף v. 5. חסר י v. 37.

41 42 וִיבֹאֻנִי חֲסָדֶךָ יְהוָה תְּשׁוּעָתְךָ כְּאִמְרָתֶךָ׃ וְאֶעֱנֶה
43 חֹרְפִי דָבָר כִּי־בָטַחְתִּי בִּדְבָרֶךָ׃ וְאַל־תַּצֵּל מִפִּי דְבַר־
44 אֱמֶת עַד־מְאֹד כִּי לְמִשְׁפָּטֶךָ יִחָלְתִּי׃ וְאֶשְׁמְרָה תוֹרָתְךָ
מה תָמִיד לְעוֹלָם וָעֶד׃ וְאֶתְהַלְּכָה בָרְחָבָה כִּי פִקֻּדֶיךָ
46 דָרָשְׁתִּי׃ וַאֲדַבְּרָה בְעֵדֹתֶיךָ נֶגֶד מְלָכִים וְלֹא
47 48 אֵבוֹשׁ׃ וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע בְּמִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אָהָבְתִּי׃ וְאֶשָּׂא
כַפַּי אֶל־מִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אָהַבְתִּי וְאָשִׂיחָה בְחֻקֶּיךָ׃
49 נ זְכָר־דָּבָר לְעַבְדֶּךָ עַל אֲשֶׁר יִחַלְתָּנִי׃ זֹאת
51 נֶחָמָתִי בְעָנְיִי כִּי אִמְרָתְךָ חִיָּתְנִי׃ זֵדִים הֱלִיצֻנִי עַד־ | †solatium m.
52 מְאֹד מִתּוֹרָתְךָ לֹא נָטִיתִי׃ זָכַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ מֵעוֹלָם׃ | Job. 6: 10.
53 יְהוָה וָאֶתְנֶחָם׃ זַלְעָפָה אֲחָזַתְנִי מֵרְשָׁעִים עֹזְבֵי
54 נה תּוֹרָתֶךָ׃ זְמִירוֹת הָיוּ־לִי חֻקֶּיךָ בְּבֵית מְגוּרָי׃ זָכַרְתִּי
56 בַלַּיְלָה שִׁמְךָ יְהוָה וָאֶשְׁמְרָה תּוֹרָתֶךָ׃ זֹאת הָיְתָה־לִּי
57 כִּי פִקֻּדֶיךָ נָצָרְתִּי׃ חֶלְקִי יְהוָה אָמַרְתִּי
58 לִשְׁמֹר דְּבָרֶיךָ׃ חִלִּיתִי פָנֶיךָ בְכָל־לֵב חָנֵּנִי כְּאִמְרָתֶךָ׃
59 ס חִשַּׁבְתִּי דְרָכָי וָאָשִׁיבָה רַגְלַי אֶל־עֵדֹתֶיךָ׃ חַשְׁתִּי וְלֹא
61 הִתְמַהְמָהְתִּי לִשְׁמֹר מִצְוֹתֶיךָ׃ חֶבְלֵי רְשָׁעִים עִוְּדֻנִי | †spoliarunt me
62 תּוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ חֲצוֹת־לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ
63 עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃ חָבֵר אָנִי לְכָל־אֲשֶׁר יְרֵאוּךָ וּלְשֹׁמְרֵי
64 פִקּוּדֶיךָ׃ חַסְדְּךָ יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ חֻקֶּיךָ לַמְּדֵנִי׃
סה 66 טוֹב עָשִׂיתָ עִם־עַבְדְּךָ יְהוָה כִּדְבָרֶךָ׃ טוּב טַעַם
67 וָדַעַת לַמְּדֵנִי כִּי בְמִצְוֹתֶיךָ הֶאֱמָנְתִּי׃ טֶרֶם אֶעֱנֶה אֲנִי
68 שֹׁגֵג וְעַתָּה אִמְרָתְךָ שָׁמָרְתִּי׃ טוֹב־אַתָּה וּמֵטִיב לַמְּדֵנִי
69 חֻקֶּיךָ׃ טָפְלוּ עָלַי שֶׁקֶר זֵדִים אֲנִי בְּכָל־לֵב׳ אֶצֹּר
ע פִּקּוּדֶיךָ׃ טָפַשׁ כַּחֵלֶב לִבָּם אֲנִי תּוֹרָתְךָ שִׁעֲשָׁעְתִּי׃ | †impingvatum
71 72 טוֹב־לִי כִּי־עֻנִּיתִי לְמַעַן אֶלְמַד חֻקֶּיךָ׃ טוֹב־לִי תוֹרַת־ | est 71. Bonum fuit mihi quod afflictus fui: ut discam statuta tua.
73 פִּיךָ מֵאַלְפֵי זָהָב וָכָסֶף׃ יָדֶיךָ עָשׂוּנִי | 72. Bona mihi lex oris tui prae millibus auriet argenti.
74 וַיְכוֹנְנוּנִי הֲבִינֵנִי וְאֶלְמְדָה מִצְוֹתֶיךָ׃ יְרֵאֶיךָ יִרְאוּנִי
וישמחו

v. 41. חסר י׳ · v. 43. חסר י׳ · v. 65. שוא באתנח ·

וְיִשְׂמָחוּ כִּי לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃ יָדַעְתִּי יְהוָה כִּי־צֶדֶק עה
מִשְׁפָּטֶיךָ וֶאֱמוּנָה עִנִּיתָנִי׃ יְהִי־נָא חַסְדְּךָ לְנַחֲמֵנִי 76
כְּאִמְרָתְךָ לְעַבְדֶּךָ׃ יְבֹאוּנִי רַחֲמֶיךָ וְאֶחְיֶה כִּי־תוֹרָתְךָ 77
שַׁעֲשֻׁעָי׃ יֵבֹשׁוּ זֵדִים כִּי־שֶׁקֶר עִוְּתוּנִי אֲנִי אָשִׂיחַ 78
בְּפִקֻּדֶיךָ׃ יָשׁוּבוּ לִי יְרֵאֶיךָ וְיֹדְעֵו עֵדֹתֶיךָ׃ יְהִי־לִבִּי פ 79
תָמִים בְּחֻקֶּיךָ לְמַעַן לֹא אֵבוֹשׁ׃ כָּלְתָה 81
לִתְשׁוּעָתְךָ נַפְשִׁי לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃ כָּלוּ עֵינַי לְאִמְרָתֶךָ 82
לֵאמֹר מָתַי תְּנַחֲמֵנִי׃ כִּי־הָיִיתִי כְּנֹאד בְּקִיטוֹר חֻקֶּיךָ 83
לֹא שָׁכָחְתִּי׃ כַּמָּה־יְמֵי־עַבְדֶּךָ מָתַי תַּעֲשֶׂה בְרֹדְפַי 84
מִשְׁפָּט׃ כָּרוּ־לִי זֵדִים שִׁיחוֹת אֲשֶׁר לֹא כְתוֹרָתֶךָ׃ פה 85 ?7.
כָּל־מִצְוֹתֶיךָ אֱמוּנָה שֶׁקֶר רְדָפוּנִי עָזְרֵנִי׃ כִּמְעַט כִּלּוּנִי 86 87
בָּאָרֶץ וַאֲנִי לֹא־עָזַבְתִּי פִקֻּדֶיךָ׃ כְּחַסְדְּךָ חַיֵּנִי 88
וְאֶשְׁמְרָה עֵדוּת פִּיךָ׃ לְעוֹלָם יְהוָה דְּבָרְךָ 89
נִצָּב בַּשָּׁמָיִם׃ לְדֹר וָדֹר אֱמוּנָתֶךָ כּוֹנַנְתָּ אֶרֶץ צ
וַתַּעֲמֹד׃ לְמִשְׁפָּטֶיךָ עָמְדוּ הַיּוֹם כִּי הַכֹּל עֲבָדֶיךָ׃ 91
לוּלֵי תוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי אָז אָבַדְתִּי בְעָנְיִי׃ לְעוֹלָם לֹא־ 92 93
אֶשְׁכַּח פִּקֻּדֶיךָ כִּי־בָם חִיִּיתָנִי׃ לְךָ־אֲנִי הוֹשִׁיעֵנִי 94
כִּי פִקּוּדֶיךָ דָרָשְׁתִּי׃ לִי קִוּוּ רְשָׁעִים לְאַבְּדֵנִי עֵדֹתֶיךָ צה
אֶתְבּוֹנָן׃ לְכָל־תְּכֻלָּה רָאִיתִי קֵץ רְחָבָה מִצְוָתְךָ 96
מְאֹד׃ מָה־אָהַבְתִּי תוֹרָתֶךָ כָּל־ 97
הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי׃ מֵאֹיְבַי תְּחַכְּמֵנִי מִצְוֹתֶיךָ כִּי לְעוֹלָם 98
הִיא־לִי׃ מִכָּל־מְלַמְּדַי הִשְׂכַּלְתִּי כִּי עֵדְוֹתֶיךָ שִׂיחָה 99
לִי׃ מִזְקֵנִים אֶתְבּוֹנָן כִּי פִקֻּדֶיךָ נָצָרְתִּי׃ מִכָּל־ ק 101
אֹרַח רָע כָּלֵאתִי רַגְלָי לְמַעַן אֶשְׁמֹר דְּבָרֶךָ׃
מִמִּשְׁפָּטֶיךָ לֹא־סָרְתִּי כִּי־אַתָּה הוֹרֵתָנִי׃ מַה־נִּמְלְצוּ 102 103
לְחִכִּי אִמְרָתֶךָ מִדְּבָשׁ לְפִי׃ מִפִּקּוּדֶיךָ אֶתְבּוֹנָן עַל־כֵּן 104
שָׂנֵאתִי׃ כָּל־אֹרַח שָׁקֶר׃ נֵר־לְרַגְלִי דְּבָרֶךָ קה
וְאוֹר לִנְתִיבָתִי׃ נִשְׁבַּעְתִּי וָאֲקַיֵּמָה לִשְׁמֹר מִשְׁפְּטֵי 106
צדקך

89. in seculū Domine, verbum tuum stans in coelis.

92. nisi lex tua deliciae meae (fuissent): tunc periissem in afflictione mea.

Prei

dulcia sunt

105. Lucerna pedi meo verbū tuū, & lumen semitae meae.

פתח באתנח. v.99. וידעי ק׳. v.79.

107 צִדְקֶךָ׃ נַעֲנֵיתִי עַד־מְאֹד יְהוָה חַיֵּנִי כִדְבָרֶךָ׃ נִדְבוֹת פִּי
108
109 רְצֵה־נָא יְהוָה וּמִשְׁפָּטֶיךָ לַמְּדֵנִי׃ נַפְשִׁי בְכַפִּי תָמִיד
קי וְתוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ נָתְנוּ רְשָׁעִים פַּח לִי וּמִפִּקּוּדֶיךָ
111 לֹא תָעִיתִי׃ נָחַלְתִּי עֵדְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם כִּי־שְׂשׂוֹן לִבִּי הֵמָּה׃
113.112 נָטִיתִי לִבִּי לַעֲשׂוֹת חֻקֶּיךָ לְעוֹלָם עֵקֶב׃ סֵעֲפִים
114 שָׂנֵאתִי וְתוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי׃ סִתְרִי וּמָגִנִּי אָתָּה לִדְבָרְךָ
קטו 116 יִחָלְתִּי׃ סוּרוּ מִמֶּנִּי מְרֵעִים וְאֶצְּרָה מִצְוֹת אֱלֹהָי׃ סָמְכֵנִי
117 כְּאִמְרָתְךָ וְאֶחְיֶה וְאַל־תְּבִישֵׁנִי מִשִּׂבְרִי׃ סְעָדֵנִי וְאִוָּשֵׁעָה
118 וְאֶשְׁעָה בְחֻקֶּיךָ תָמִיד׃ סָלִיתָ כָּל־שׁוֹגִים מֵחֻקֶּיךָ כִּי־
119 שֶׁקֶר תַּרְמִיתָם׃ סִיגִים הִשְׁבַּתָּ כָל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ לָכֵן
קכ אָהַבְתִּי עֵדֹתֶיךָ׃ סָמַר מִפַּחְדְּךָ בְשָׂרִי וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ
121 יָרֵאתִי׃ עָשִׂיתִי מִשְׁפָּט וָצֶדֶק בַּל־תַּנִּיחֵנִי
123.122 לְעֹשְׁקָי׃ עֲרֹב עַבְדְּךָ לְטוֹב אַל־יַעַשְׁקֻנִי זֵדִים׃ עֵינַי כָּלוּ
124 לִישׁוּעָתֶךָ וּלְאִמְרַת צִדְקֶךָ׃ עֲשֵׂה עִם־עַבְדְּךָ כְחַסְדֶּךָ
קכה 126 וְחֻקֶּיךָ לַמְּדֵנִי׃ עַבְדְּךָ־אָנִי הֲבִינֵנִי וְאֵדְעָה עֵדֹתֶיךָ׃ עֵת
127 לַעֲשׂוֹת לַיהוָה הֵפֵרוּ תּוֹרָתֶךָ׃ עַל־כֵּן אָהַבְתִּי מִצְוֹתֶיךָ
128 מִזָּהָב וּמִפָּז׃ עַל־כֵּן ׀ כָּל־פִּקּוּדֵי כֹל יִשָּׁרְתִּי כָּל־אֹרַח
129 שֶׁקֶר שָׂנֵאתִי׃ פְּלָאוֹת עֵדְוֹתֶיךָ עַל־כֵּן נְצָרָתַם
קל 131 נַפְשִׁי׃ פֵּתַח־דְּבָרֶיךָ יָאִיר מֵבִין פְּתָיִים׃ פִּי פָעַרְתִּי
132 וָאֶשְׁאָפָה כִּי לְמִצְוֹתֶיךָ יָאָבְתִּי׃ פְּנֵה־אֵלַי וְחָנֵּנִי
133 כְּמִשְׁפָּט לְאֹהֲבֵי שְׁמֶךָ׃ פְּעָמַי הָכֵן בְּאִמְרָתֶךָ וְאַל־
134 תַּשְׁלֶט־בִּי כָל־אָוֶן׃ פְּדֵנִי מֵעֹשֶׁק אָדָם וְאֶשְׁמְרָה
קלה פִּקּוּדֶיךָ׃ פָּנֶיךָ הָאֵר בְּעַבְדֶּךָ וְלַמְּדֵנִי אֶת־חֻקֶּיךָ׃
136 פַּלְגֵי־מַיִם יָרְדוּ עֵינָי עַל לֹא־שָׁמְרוּ תוֹרָתֶךָ׃
138.137 צַדִּיק אַתָּה יְהוָה וְיָשָׁר מִשְׁפָּטֶיךָ׃ צִוִּיתָ צֶדֶק
139 עֵדֹתֶיךָ וֶאֱמוּנָה מְאֹד׃ צִמְּתַתְנִי קִנְאָתִי כִּי־שָׁכְחוּ
קמ דְבָרֶיךָ צָרָי׃ צְרוּפָה אִמְרָתְךָ מְאֹד וְעַבְדְּךָ אֲהֵבָהּ׃
142.141 צָעִיר אָנֹכִי וְנִבְזֶה פִּקֻּדֶיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ צִדְקָתְךָ
צדק

† machinationes

† â spe m. 146: 5.

† conculcasti, Thr. 1:15.

† desideravi

Justus tu (es) Domine: et rectum judicium tuum unumquodque judiciorum tuorum.

צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת׃ צַר־וּמָצוֹק מְצָאוּנִי 143
מִצְוֹתֶיךָ שַׁעֲשֻׁעָי׃ צֶדֶק עֵדוֹתֶיךָ לְעוֹלָם הֲבִינֵנִי וְאֶחְיֶה׃ 144
קָרָאתִי בְכָל־לֵב עֲנֵנִי יְהוָה חֻקֶּיךָ אֶצֹּרָה׃ קמה
קְרָאתִיךָ הוֹשִׁיעֵנִי וְאֶשְׁמְרָה עֵדֹתֶיךָ׃ קִדַּמְתִּי בַנֶּשֶׁף 146 147
וָאֲשַׁוֵּעָה לִדְבָרְיךָ יִחָלְתִּי׃ קִדְּמוּ עֵינַי אַשְׁמֻרוֹת לָשִׂיחַ 148
בְּאִמְרָתֶךָ׃ קוֹלִי שִׁמְעָה כְחַסְדֶּךָ יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶךָ 149
חַיֵּנִי׃ קָרְבוּ רֹדְפֵי זִמָּה מִתּוֹרָתְךָ רָחָקוּ׃ קָרוֹב אַתָּה קנ 151
יְהוָה וְכָל־מִצְוֹתֶיךָ אֱמֶת׃ קֶדֶם יָדַעְתִּי מֵעֵדֹתֶיךָ כִּי 152
לְעוֹלָם יְסַדְתָּם׃ רְאֵה־עָנְיִי וְחַלְּצֵנִי כִּי־תוֹרָתְךָ 153
לֹא שָׁכָחְתִּי׃ רִיבָה רִיבִי וּגְאָלֵנִי לְאִמְרָתְךָ חַיֵּנִי׃ רָחוֹק 154 קנה
מֵרְשָׁעִים יְשׁוּעָה כִּי־חֻקֶּיךָ לֹא דָרָשׁוּ׃ רַחֲמֶיךָ רַבִּים 156
יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חַיֵּנִי׃ רַבִּים רֹדְפַי וְצָרַי מֵעֵדֹתֶיךָ לֹא 157
נָטִיתִי׃ רָאִיתִי בֹגְדִים וָאֶתְקוֹטָטָה אֲשֶׁר אִמְרָתְךָ לֹא 158
שָׁמָרוּ׃ רְאֵה כִּי־פִקּוּדֶיךָ אָהָבְתִּי יְהוָה כְּחַסְדְּךָ חַיֵּנִי׃ 159
רֹאשׁ־דְּבָרְךָ אֱמֶת וּלְעוֹלָם כָּל־מִשְׁפַּט צִדְקֶךָ׃ קס
שָׂרִים רְדָפוּנִי חִנָּם וּמִדְּבָרְיךָ פָּחַד לִבִּי׃ 161
שָׂשׂ אָנֹכִי עַל־אִמְרָתֶךָ כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב׃ שֶׁקֶר שָׂנֵאתִי 162 163
וָאֲתַעֵבָה תּוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי׃ שֶׁבַע בַּיּוֹם הִלַּלְתִּיךָ עַל 164
מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃ שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ קסה
מִכְשׁוֹל׃ שִׂבַּרְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וּמִצְוֹתֶיךָ עָשִׂיתִי׃ 166
שָׁמְרָה נַפְשִׁי עֵדֹתֶיךָ וָאֹהֲבֵם מְאֹד׃ שָׁמַרְתִּי פִקּוּדֶיךָ 167 168
וְעֵדֹתֶיךָ כִּי כָל־דְּרָכַי נֶגְדֶּךָ׃ תִּקְרַב רִנָּתִי 169
לְפָנֶיךָ יְהוָה כִּדְבָרְךָ הֲבִינֵנִי׃ תָּבוֹא תְחִנָּתִי לְפָנֶיךָ קע
כְּאִמְרָתְךָ הַצִּילֵנִי׃ תַּבַּעְנָה שְׂפָתַי תְּהִלָּה כִּי תְלַמְּדֵנִי 171
חֻקֶּיךָ׃ תַּעַן לְשׁוֹנִי אִמְרָתֶךָ כִּי כָל־מִצְוֹתֶיךָ צֶדֶק׃ 172
תְּהִי־יָדְךָ לְעָזְרֵנִי כִּי פִקּוּדֶיךָ בָּחָרְתִּי׃ תָּאַבְתִּי 173 174 i v. 40.
לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וְתוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי׃ תְּחִי־נַפְשִׁי קעה
וּתְהַלְלֶךָ וּמִשְׁפָּטֶךָ יַעַזְרֻנִי׃ תָּעִיתִי כְשֶׂה אֹבֵד בַּקֵּשׁ 176

v. 147. יתיר י׳. v. 149. חסר י׳. v. 161. יתיר י׳.

עַבְדֶּךָ כִּי מִצְוֹתֶיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ קכ

Psal. CXX. Petit Ecclesia se eripi ex hostibus maleuolis & Antichristianis, inter quos diu commoratur.

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֶל־יְהוָה בַּצָּרָתָה לִּי קָרָאתִי
2 וַיַּעֲנֵנִי׃ יְהוָה הַצִּילָה נַפְשִׁי מִשְּׂפַת־שֶׁקֶר מִלָּשׁוֹן רְמִיָּה׃
4. 3 מַה־יִּתֵּן לְךָ וּמַה־יֹּסִיף לָךְ לָשׁוֹן רְמִיָּה׃ חִצֵּי גִבּוֹר
ה שְׁנוּנִים עִם גַּחֲלֵי רְתָמִים׃ אוֹיָה־לִּי כִּי־גַרְתִּי מֶשֶׁךְ
6 שָׁכַנְתִּי עִם־אָהֳלֵי קֵדָר׃ רַבַּת שָׁכְנָה־לָּהּ נַפְשִׁי
7 עִם שׂוֹנֵא שָׁלוֹם׃ אֲנִי־שָׁלוֹם וְכִי אֲדַבֵּר הֵמָּה

Psal. CXXI. Custos Israëlis inuocatus spondet auxilium certum & perpetuum.

א לַמִּלְחָמָה׃ קכא שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא
2 עֵינַי אֶל־הֶהָרִים מֵאַיִן יָבוֹא עֶזְרִי׃ עֶזְרִי מֵעִם יְהוָה
3 עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ אַל־יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ אַל־יָנוּם
4 שֹׁמְרֶךָ׃ הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שֹׁמֵר יִשְׂרָאֵל׃
ה 6 יְהוָה שֹׁמְרֶךָ יְהוָה צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ׃ יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־
7 יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה׃ יְהוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־רָע יִשְׁמֹר אֶת־
8 נַפְשֶׁךָ׃ יְהוָה יִשְׁמָר־צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃

Psal. CXXII. Hierosolymæ spiritualis & cœlest. felicitas, & de ea gratulatio.

א קכב שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שָׂמַחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי
2 בֵּית יְהוָה נֵלֵךְ׃ עֹמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ בִּשְׁעָרַיִךְ יְרוּשָׁלָם׃
4. 3 יְרוּשָׁלַם הַבְּנוּיָה כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה־לָּהּ יַחְדָּו׃ שֶׁשָּׁם עָלוּ
שְׁבָטִים שִׁבְטֵי־יָהּ עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל לְהוֹדוֹת לְשֵׁם יְהוָה׃
ה כִּי שָׁמָּה ׀ יָשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד׃
7. 6 שַׁאֲלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלָם יִשְׁלָיוּ אֹהֲבָיִךְ׃ יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ
8 שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ׃ לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא
9 שָׁלוֹם בָּךְ׃ לְמַעַן בֵּית־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ׃

Psal. CXXIII. Oratio Ecclesiæ pro liberatione a contemtu irrisorum & superborum.

א קכג שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת־עֵינַי
2 הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם׃ הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל־יַד אֲדוֹנֵיהֶם
כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל־יַד גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
4. 3 עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ׃ חָנֵּנוּ יְהוָה חָנֵּנוּ כִּי־רַב שָׂבַעְנוּ בוּז׃ רַבַּת
שָׂבְעָה־לָּהּ נַפְשֵׁנוּ הַלַּעַג הַשַּׁאֲנַנִּים הַבּוּז לִגְאֵיוֹנִים׃

Psal. CXXIV. Eucharistia

א קכד שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ
יאמר

Sagitae potentis acutae: cum carbonibus juniperiorum.
Hou mihi, quia peregrinus sum in Mesech: habitavi cum tentoriis Chedar.
§ 66:9.
Ecce non dormitabit neque dormiet custodiens Israel.
Dominus custodiat egredi tuum, et intrare tuum: ex nunc et usque in saeculum.
6. Postulate pacem Jerusalem: tranquilli erunt diligentes te.
7. Sit pax in antemurali tuo, tranquillitas in palatiis tuis.
Ecce sicut oculi servorum ad manum Dominorum suorum, sicut oculi ancillae ad manum herae suae; ita oculi nostri ad Deum nostrum: donec misereatur nostri.
Miserere nostri Domine, miserere nostri: quia multum satiati sumus despectione.
† superborum.
4. multum satiata est sibi anima nostra: subsanatione tranquillorum despectione superborum.

v. 1. לגאי יונים ק׳ v. 4. פתח באתנח

יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל׃ לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ 2 pro liberatione a persecutione.
אָדָם׃ אֲזַי חַיִּים בְּלָעוּנוּ בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ׃ אֲזַי הַמַּיִם 3.4
שְׁטָפוּנוּ נַחְלָה עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ׃ אֲזַי עָבַר עַל־ה
נַפְשֵׁנוּ הַמַּיִם הַזֵּידוֹנִים׃ בָּרוּךְ יְהוָה שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ 6 † (hoc est) superbi.
טֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם׃ נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפַּח 7
יוֹקְשִׁים הַפַּח נִשְׁבָּר וַאֲנַחְנוּ נִמְלָטְנוּ׃ עֶזְרֵנוּ 8 † aucupum.
בְּשֵׁם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ קכה

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הַבֹּטְחִים בַּיהוָה כְּהַר־צִיּוֹן לֹא־א Psal. CXXV. Immota fidelium spes de confractione sceptri impii, prædictio & votum.
יִמּוֹט לְעוֹלָם יֵשֵׁב׃ יְרוּשָׁלַם הָרִים סָבִיב לָהּ וַיהוָה 2
סָבִיב לְעַמּוֹ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ כִּי לֹא יָנוּחַ שֵׁבֶט 3
הָרֶשַׁע עַל גּוֹרַל הַצַּדִּיקִים לְמַעַן לֹא־יִשְׁלְחוּ הַצַּדִּיקִים׃
בְּעַוְלָתָה יְדֵיהֶם׃ הֵטִיבָה יְהוָה לַטּוֹבִים וְלִישָׁרִים 4
בְּלִבּוֹתָם׃ וְהַמַּטִּים עֲקַלְקַלּוֹתָם יוֹלִיכֵם יְהוָה אֶת־ה † Jud. 5: 6:
פֹּעֲלֵי הָאָוֶן שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל׃ קכו שִׁיר א Psal. CXXVI. Laetitia liberatorum ex captiuitate & messis spiritualis.
הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב יְהוָה אֶת־שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחֹלְמִים׃ † captivitas.
אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם 2
הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִם־אֵלֶּה׃ הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת 3
עִמָּנוּ הָיִינוּ שְׂמֵחִים׃ שׁוּבָה יְהוָה אֶת־שְׁבוּתֵנוּ 4
כָּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב׃ הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ׃ הָלוֹךְ הָ 6
יֵלֵךְ׃ וּבָכֹה נֹשֵׂא מֶשֶׁךְ־הַזָּרַע בֹּא־יָבֹא בְרִנָּה נֹשֵׂא
אֲלֻמֹּתָיו׃ קכז שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לִשְׁלֹמֹה א Ps. CXXVII. Christus architectus, custos & amplificator Ecclesiæ O.M.
אִם־יְהוָה׃ לֹא־יִבְנֶה בַיִת שָׁוְא עָמְלוּ בוֹנָיו בּוֹ אִם־יְהוָה
לֹא־יִשְׁמָר־עִיר שָׁוְא׃ שָׁקַד שׁוֹמֵר׃ שָׁוְא לָכֶם מַשְׁכִּימֵי קוּם 2
מְאַחֲרֵי־שֶׁבֶת אֹכְלֵי לֶחֶם הָעֲצָבִים כֵּן יִתֵּן לִידִידוֹ שֵׁנָא׃
הִנֵּה נַחֲלַת יְהוָה בָּנִים שָׂכָר פְּרִי הַבָּטֶן׃ כְּחִצִּים בְּיַד־ 3.4
גִּבּוֹר כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים׃ אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת־ה
אַשְׁפָּתוֹ מֵהֶם לֹא־יֵבֹשׁוּ כִּי־יְדַבְּרוּ אֶת־אוֹיְבִים בַּשָּׁעַר׃
קכח שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָּל־יְרֵא יְהוָה הַהֹלֵךְ א Ps. CXXVIII. Beatitudo timentium Deum.
ק ק ק ק ק ק ב Ttt ttt 2 בדרכיו

א׳ במקום ה׳ v. 2. שביתנו ק׳ v. 4.

1.) Confidentes in Domino: (erunt) sicut mons Zion, (qui) non commorebitur, sed in seculum manebit.

2.) Adjutorium nostrum in nomine Domini: facientis coelum et terram.

5.) Seminantes in lachrymis: in jubilo metent.
6.) eundo ibit, et stendo portans tractionem seminis, † jactum veniendo veniet in jubilo, portans manipulos suos.

4.) Sicut sagittae in manu potentis: ita filii juventutum.

& benedictio Ecclesiæ.

2 בִּדְרָכָיו׃ יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ׃
3 אֶשְׁתְּךָ׀ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים † planta
4 סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ׃ חִנֵּה כִי־כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא יְהוָה׃
ה יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָם כֹּל יְמֵי
6 חַיֶּיךָ׃ וּרְאֵה־בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל׃

Ps. CXXIX. Piorum liberatio plenaria, & persecutorum excidium.

א קכט שִׁיר הַמַּעֲלוֹת רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרָי יֹאמַר־
3.2 נָא יִשְׂרָאֵל׃ רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרָי גַּם לֹא־יָכְלוּ לִי׃ עַל־
4 גַּבִּי חָרְשׁוּ חֹרְשִׁים הֶאֱרִיכוּ לְמַעֲנוֹתָם׃ יְהוָה † sulcum S.
ה צַדִּיק קִצֵּץ עֲבוֹת רְשָׁעִים׃ יֵבֹשׁוּ וְיִסֹּגוּ אָחוֹר כֹּל שֹׂנְאֵי
7.6 צִיּוֹן׃ יִהְיוּ כַּחֲצִיר גַּגּוֹת שֶׁקַּדְמַת שָׁלַף יָבֵשׁ׃ שֶׁלֹּא מִלֵּא
8 כַפּוֹ קוֹצֵר וְחִצְנוֹ מְעַמֵּר׃ וְלֹא אָמְרוּ׀ הָעֹבְרִים בִּרְכַּת־ † brachium. † manipulos faciens.
יְהוָה אֲלֵיכֶם בֵּרַכְנוּ אֶתְכֶם בְּשֵׁם יְהוָה׃ קל

Psal. CXXX. Spes veri Israelis sita in Christo Redemtore.

2 א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְהוָה׃ אֲדֹנָי
שִׁמְעָה בְקוֹלִי תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי׃ imp. Kal
4.3 אִם־עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר־יָהּ אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד׃ כִּי־עִמְּךָ
ה הַסְּלִיחָה לְמַעַן תּוּרָא׃ קוה קִוִּיתִי יְהוָה קִוְּתָה נַפְשִׁי
6 וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי׃ נַפְשִׁי לַאדֹנָי מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר שֹׁמְרִים
7 לַבֹּקֶר׃ יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה כִּי־עִם־יְהוָה הַחֶסֶד
8 וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת׃ וְהוּא יִפְדֶּה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכֹּל

Psal. CXXXI. Humilitas & fidelis resignatio sperantium in Christum.

א עֲוֹנוֹתָיו׃ קלא שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד יְהוָה׀
לֹא־גָבַהּ לִבִּי וְלֹא־רָמוּ עֵינָי וְלֹא־הִלַּכְתִּי׀ בִּגְדֹלוֹת
2 וּבְנִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי׃ אִם־לֹא שִׁוִּיתִי׀ וְדוֹמַמְתִּי נַפְשִׁי
3 כְּגָמֻל עֲלֵי אִמּוֹ כַּגָּמֻל עָלַי נַפְשִׁי׃ יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה

Ps. CXXXII. Dauid petit impleri promissionem Dei de templo corporali & spirituali per Christum ædificando &c. 2. Sam. Cap. VII.

א מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ קלב שִׁיר הַמַּעֲלוֹת זְכוֹר־
2 יְהוָה לְדָוִד אֵת כָּל־עֻנּוֹתוֹ׃ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַיהוָה נָדַר
3 לַאֲבִיר יַעֲקֹב׃ אִם־אָבֹא בְּאֹהֶל בֵּיתִי אִם־אֶעֱלֶה עַל־
4 עֶרֶשׂ יְצוּעָי׃ אִם־אֶתֵּן שְׁנָת לְעֵינָי לְעַפְעַפַּי תְּנוּמָה׃
ה עַד־אֶמְצָא מָקוֹם לַיהוָה מִשְׁכָּנוֹת לַאֲבִיר יַעֲקֹב׃
הנה

v.3 למעניתם ק׳ · v.3 קמץ בלא אסף · v.4 הא׳ בסגול ·
v.7 סגול באתנח ·

הִנֵּה שְׁמַעֲנוּהָ בְּאֶפְרָתָה מְצָאנוּהָ בִּשְׂדֵי־יָעַר׃ נָבוֹאָה 7.6
לְמִשְׁכְּנוֹתָיו נִשְׁתַּחֲוֶה לַהֲדֹם רַגְלָיו׃ קוּמָה יְהוָה 8
לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ׃ כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־צֶדֶק 9
וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ׃ בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי י
מְשִׁיחֶךָ׃ נִשְׁבַּע־יְהוָה ׀ לְדָוִד אֱמֶת לֹא־יָשׁוּב מִמֶּנָּה 11
מִפְּרִי בִטְנְךָ אָשִׁית לְכִסֵּא־לָךְ׃ אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ ׀ 12
בְּרִיתִי וְעֵדֹתִי זוֹ אֲלַמְּדֵם גַּם־בְּנֵיהֶם עֲדֵי־עַד יֵשְׁבוּ
לְכִסֵּא־לָךְ׃ כִּי־בָחַר יְהוָה בְּצִיּוֹן אִוָּה לְמוֹשָׁב לוֹ׃ זֹאת־ 13 14
מְנוּחָתִי עֲדֵי־עַד פֹּה אֵשֵׁב כִּי אִוִּיתִיהָ׃ צֵידָהּ בָּרֵךְ טו
אֲבָרֵךְ אֶבְיוֹנֶיהָ אַשְׂבִּיעַ לָחֶם׃ וְכֹהֲנֶיהָ אַלְבִּישׁ יֶשַׁע 16
וַחֲסִידֶיהָ רַנֵּן יְרַנֵּנוּ׃ שָׁם ׀ אַצְמִיחַ קֶרֶן לְדָוִד עָרַכְתִּי 17
נֵר לִמְשִׁיחִי׃ אוֹיְבָיו אַלְבִּישׁ בֹּשֶׁת וְעָלָיו יָצִיץ נִזְרוֹ׃ 18

† hoc (quod) Hos. 7: 16.

Ps. CXXXIII. Vnio & communio fidelium in & cum Capite Christo benedicta.

קלג שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד הִנֵּה מַה־טּוֹב א
וּמַה־נָּעִים שֶׁבֶת אַחִים גַּם־יָחַד׃ כַּשֶּׁמֶן הַטּוֹב ׀ עַל־ 2
הָרֹאשׁ יֹרֵד עַל־הַזָּקָן זְקַן־אַהֲרֹן שֶׁיֹּרֵד עַל־פִּי מִדּוֹתָיו׃
כְּטַל חֶרְמוֹן שֶׁיֹּרֵד עַל־הַרְרֵי צִיּוֹן כִּי שָׁם ׀ צִוָּה 3
יְהוָה אֶת־הַבְּרָכָה חַיִּים עַד־הָעוֹלָם׃ קלד

1.) Ecce quam bonum est quam jucundum habitare fratres etiam paritas.

† vestiū ipsius

Psal. CXXXIV. Excitatio ad laudes Christo benedicenti canendas.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הִנֵּה ׀ בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה כָּל־עַבְדֵי א
יְהוָה הָעֹמְדִים בְּבֵית־יְהוָה בַּלֵּילוֹת׃ שְׂאוּ־יְדֵכֶם 2
קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת־יְהוָה׃ יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַיִם 3
וָאָרֶץ׃ קלה הַלְלוּ־יָהּ ׀ הַלְלוּ אֶת־שֵׁם א
יְהוָה הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה׃ שֶׁעֹמְדִים בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת 2
בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃ הַלְלוּ־יָהּ כִּי־טוֹב יְהוָה זַמְּרוּ לִשְׁמוֹ 3
כִּי נָעִים׃ כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר־לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ׃ 4
כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהוָה וַאֲדֹנֵינוּ מִכָּל־אֱלֹהִים׃ כֹּל ה 6
אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהוָה עָשָׂה בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ בַּיַּמִּים וְכָל־
תְּהֹמוֹת׃ מַעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ בְּרָקִים 7
לַמָּטָר עָשָׂה מוֹצֵא רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו׃ שֶׁהִכָּה בְּכוֹרֵי 8

Psal. CXXXV. Eucharistia vniuersalis Christo θεανθρώπῳ soluenda pro beneficiis olim & nouissime populo suo præstitis, & iudiciis in idololatras exercendis.

5.) Ego novi, quod magnus sit Dominus et Dominus noster est prae omnibus Dij.
6.) omnia quae voluit Dominus fecit: in coelis et in terra, in maribus et omnibus abyssis.

מצרים Tttttt 3 קקקקקקג

CXXXIV. 2. חסר יוד. v. 5. א׳ נעה.

9 מִצְרַיִם מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה׃ שָׁלַח ׀ אֹתֹת וּמֹפְתִים
10 בְּתוֹכֵכִי מִצְרָיִם בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו׃ שֶׁהִכָּה גּוֹיִם
11 רַבִּים וְהָרַג מְלָכִים עֲצוּמִים׃ לְסִיחוֹן ׀ מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי
12 וְלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן וּלְכֹל מַמְלְכוֹת כְּנָעַן׃ וְנָתַן אַרְצָם
13 נַחֲלָה נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ׃ יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהוָה
14 זִכְרְךָ לְדֹר־וָדֹר׃ כִּי־יָדִין יְהוָה עַמּוֹ וְעַל־עֲבָדָיו יִתְנֶחָם׃
15 עֲצַבֵּי הַגּוֹיִם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם׃ פֶּה לָהֶם
16 וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ׃ אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא
17 יַאֲזִינוּ אַף אֵין־יֶשׁ־רוּחַ בְּפִיהֶם׃ כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם
18 כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם׃ בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה
19 בֵּית אַהֲרֹן בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה׃ בֵּית הַלֵּוִי בָּרְכוּ אֶת־
20 יְהוָה יִרְאֵי יְהוָה בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה׃ בָּרוּךְ יְהוָה ׀
מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָם הַלְלוּ־יָהּ׃

קלו

Pſ. CXXXVI. Euchariſtia pro miſericordia æterna Dei, inde ab initio uſque ad finem mundi omnibus gentibus & inpr. Iſraeli exhibita.

1 הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ Confitemini Domino quoniam bonus: quoniam in ſeculum miſericordia ejus.
2 הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי
3 הָאֲדֹנִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת
4 גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם
5 בִּתְבוּנָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְרוֹקַע הָאָרֶץ
6 עַל־הַמָּיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְעֹשֵׂה אוֹרִים
7 גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ
8 לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ אֶת־הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים
9 לְמֶמְשְׁלוֹת בַּלָּיְלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְמַכֵּה מִצְרַיִם
10 בִּבְכוֹרֵיהֶם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם
11 כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה כִּי לְעוֹלָם
12 חַסְדּוֹ׃ לְגֹזֵר יַם־סוּף לִגְזָרִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וְהֶעֱבִיר 13 †Gen. 14 15:17.
15 יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וְנִעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ
16 בְּיַם־סוּף כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר כִּי
17 לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
18 וַיַּהֲרֹג

v.21. קמץ בלא אסף. v.3. א׳ נעה

18 וַיַּהֲרֹג מְלָכִים אַדִּירִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְסִיחוֹן מֶלֶךְ 19
הָאֱמֹרִי כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן כִּי לְעוֹלָם כ
21 חַסְדּוֹ׃ וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ נַחֲלָה 22
f in humilitate nostra, Eccl. 10:6. 2 3 לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ זָכַר לָנוּ
2 4 כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
כה 26 נֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ הוֹדוּ לְאֵל
הַשָּׁמָיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ קלז

PS. CXXXVII. Ecclesia in captiuitate Babyl. & Antichristiana Deum liberatorem exspectat & vindictam hostibus denunciat.

עַל־נַהֲרוֹת׳ בָּבֶל שָׁם יָשַׁבְנוּ גַּם־בָּכִינוּ בְּזָכְרֵנוּ א
3.2 אֶת־צִיּוֹן׃ עַל־עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תָּלִינוּ כִּנּוֹרוֹתֵינוּ׃ כִּי
f detentores n. שָׁם׳ שְׁאֵלוּנוּ שׁוֹבֵינוּ דִּבְרֵי־שִׁיר וְתוֹלָלֵינוּ שִׂמְחָה שִׁירוּ
4 לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן׃ אֵיךְ נָשִׁיר אֶת־שִׁיר־יְהוָה עַל אַדְמַת
6 נֵכָר׃ אִם־אֶשְׁכָּחֵךְ יְרוּשָׁלָם תִּשְׁכַּח יְמִינִי׃ תִּדְבַּק ה
לְשׁוֹנִי׳ לְחִכִּי אִם־לֹא אֶזְכְּרֵכִי אִם־לֹא אַעֲלֶה אֶת־
7 יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתִי׃ זְכֹר יְהוָה׳ לִבְנֵי אֱדוֹם
אֵת יוֹם יְרוּשָׁלָם הָאֹמְרִים עָרוּ׳ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ׃
8 בַּת־בָּבֶל הַשְּׁדוּדָה אַשְׁרֵי שֶׁיְּשַׁלֶּם־לָךְ אֶת־גְּמוּלֵךְ
9 שֶׁגָּמַלְתְּ לָנוּ׃ אַשְׁרֵי׳ שֶׁיֹּאחֵז׳ וְנִפֵּץ אֶת־עוֹלָלַיִךְ אֶל־
Ps. CXXXVIII. Celebratio gratiæ & veritatis, per Christum vbique patefactæ, ac continuatæ.
הַסָּלַע׃ קלח לְדָוִד׳ אוֹדְךָ בְּכָל־לִבִּי נֶגֶד א
2 אֱלֹהִים אֲזַמְּרֶךָּ׃ אֶשְׁתַּחֲוֶה׳ אֶל־הֵיכַל קָדְשְׁךָ וְאוֹדֶה
אֶת־שְׁמֶךָ עַל־חַסְדְּךָ וְעַל־אֲמִתֶּךָ כִּי־הִגְדַּלְתָּ עַל־כָּל־
3 שִׁמְךָ אִמְרָתֶךָ׃ בְּיוֹם קָרָאתִי וַתַּעֲנֵנִי תַּרְהִבֵנִי בְנַפְשִׁי
4 עֹז׃ יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַלְכֵי־אָרֶץ כִּי־שָׁמְעוּ אִמְרֵי־פִיךָ׃
6 וְיָשִׁירוּ בְּדַרְכֵי יְהוָה כִּי גָדוֹל כְּבוֹד יְהוָה׃ כִּי־רָם יְהוָה ה
7 וְשָׁפָל יִרְאֶה וְגָבוֹהַּ מִמֶּרְחָק יְיֵדָע׃ אִם־אֵלֵךְ׳ בְּקֶרֶב
צָרָה תְּחַיֵּנִי עַל אַף אֹיְבַי תִּשְׁלַח יָדֶךָ וְתוֹשִׁיעֵנִי יְמִינֶךָ׃
8 יְהוָה יִגְמֹר בַּעֲדִי יְהוָה חַסְדְּךָ לְעוֹלָם מַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אַל־
Ps. CXXXIX. Ecclesia se explorandam Deo omniscienti & omnipræsenti sistit,
תֶּרֶף׃ קלט לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר יְהוָה א
2 חֲקַרְתַּנִי וַתֵּדָע׃ אַתָּה יָדַעְתָּ שִׁבְתִּי וְקוּמִי בַּנְתָּה לְרֵעִי
מרחוק

v.5. קמץ בלא אסף. v.6. פתח באתנח.

4.3 †cinxiſti מֵרָחוֹק: אָרְחִי וְרִבְעִי זֵרִיתָ וְכָל־דְּרָכַי הִסְכַּנְתָּה: כִּי
ה אֵין מִלָּה בִּלְשׁוֹנִי הֵן יְהוָה יָדַעְתָּ כֻּלָּהּ: אָחוֹר וָקֶדֶם
6 צַרְתָּנִי וַתָּשֶׁת עָלַי כַּפֶּכָה: פְּלִאָיָה דַּעַת מִמֶּנִּי נִשְׂגְּבָה Jud.13,1
7 לֹא־אוּכַל לָהּ: אָנָה אֵלֵךְ מֵרוּחֶךָ וְאָנָה מִפָּנֶיךָ אֶבְרָח: 7 quo ibo a spiritu tuo: et quo a facie tua fugiam?
8 אִם־אֶסַּק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה וַאַצִּיעָה שְׁאוֹל הִנֶּךָּ: אֶשָּׂא 8 †aſcen. & ſi deſcendero in infernum, ades tu.
ב כַנְפֵי־שָׁחַר אֶשְׁכְּנָה בְּאַחֲרִית יָם: גַּם־שָׁם יָדְךָ תַּנְחֵנִי 9 Si aſſumſero alas auroræ: ſi habitavero in extremo maris;
11 וְתֹאחֲזֵנִי יְמִינֶךָ: וָאֹמַר אַךְ־חֹשֶׁךְ יְשׁוּפֵנִי וְלַיְלָה 10 Etenim ibi manus tua deducet me, et tenebit me dextera tua.
12 בְּעֶדְנִי: גַּם־חֹשֶׁךְ לֹא־יַחְשִׁיךְ מִמֶּךָּ וְלַיְלָה כַּיּוֹם יָאִיר
13 כַּחֲשֵׁיכָה כָּאוֹרָהּ: כִּי־אַתָּה קָנִיתָ כִלְיֹתָי תְּסֻכֵּנִי בְּבֶטֶן †Eſt 8: 16.
14 אֽוֹדְךָ עַל כִּי נוֹרָאוֹת נִפְלֵיתִי נִפְלָאִים מַעֲשֶׂיךָ Confitebor, tibi, ſupra (hoc) ſi terribiliter mirificatus ſum: mirabiliter ſunt opera tua; et anima mea cognoſcit (ſibi) valde.
טו וְנַפְשִׁי יָדַעַת מְאֹד: לֹא־נִכְחַד עַצְמִי מִמְּךָ אֲשֶׁר־
16 עָשִׂיתִי בַסֵּתֶר רֻקַּמְתִּי בְּתַחְתִּיּוֹת אָרֶץ: גָּלְמִי †glo. Maſſam meam viderunt mus m. oculi tui, et in libro tuo haec omnia ſcripta ſunt, ex quibus diebus formabantur, quum nondū ullum ex eis (eſſet. Marck.)
עֵינֶיךָ וְעַל־סִפְרְךָ כֻּלָּם יִכָּתֵבוּ יָמִים יֻצָּרוּ וְלֹא אֶחָד
17 בָּהֶם: וְלִי מַה־יָּקְרוּ רֵעֶיךָ אֵל מֶה עָצְמוּ רָאשֵׁיהֶם:
18 אֶסְפְּרֵם מֵחוֹל יִרְבּוּן הֲקִיצֹתִי וְעוֹדִי עִמָּךְ: אִם־תִּקְטֹל 19 Marck. Maſſa.
כ אֱלוֹהַּ רָשָׁע וַאֲנָשֵׁי דָמִים סוּרוּ מֶנִּי: אֲשֶׁר יֹמְרוּךָ
21 לְמִזְמָה נָשׂוֹא לַשָּׁוְא עָרֶיךָ: הֲלוֹא־מְשַׂנְאֶיךָ יְהוָה
22 אֶשְׂנָא וּבְתָקוֹמְמֶיךָ אֶתְקוֹטָט: תַּכְלִית שִׂנְאָה שְׂנֵאתִים
23 לְאוֹיְבִים הָיוּ לִי: חָקְרֵנִי אֵל וְדַע לִבָּבִי בְּחָנֵנִי וְדַע
24 שַׂרְעַפָּי: וּרְאֵה אִם־דֶּרֶךְ עֹצֶב־בִּי וּנְחֵנִי בְּדֶרֶךְ עוֹלָם: †94:19.

Pſal. CXL. Ab apertis & occultis hoſtibus, ac ſpeciatim Antichriſto, orat ſperatque liberationem Eccleſia. Vid. Pſ. IX. & X.

א קמ לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: חַלְּצֵנִי יְהוָה
3 מֵאָדָם רָע מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי: אֲשֶׁר חָשְׁבוּ רָעוֹת
4 בְּלֵב כָּל־יוֹם יָגוּרוּ מִלְחָמוֹת: שָׁנְנוּ לְשׁוֹנָם כְּמוֹ־נָחָשׁ
ה †aſpidis חֲמַת עַכְשׁוּב תַּחַת שִׂפְתֵימוֹ סֶלָה: שָׁמְרֵנִי יְהוָה
מִיְּדֵי רָשָׁע מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי אֲשֶׁר חָשְׁבוּ לְדַחוֹת
6 פְּעָמָי: טָמְנוּ־גֵאִים פַּח לִי וַחֲבָלִים פָּרְשׂוּ רֶשֶׁת לְיַד־
7 מַעְגָּל מֹקְשִׁים שָׁתוּ־לִי סֶלָה: אָמַרְתִּי לַיהוָה אֵלִי אָתָּה
8 הַאֲזִינָה יְהוָה קוֹל תַּחֲנוּנָי: יְהוִה אֲדֹנָי עֹז יְשׁוּעָתִי

סכותה

חסרא v.20. כלדע v.7. פליאה ק v.6. פשח בסף v.3.

סַכּוֹתָה לְרֹאשִׁי בְּיוֹם נָשָׁק: אַל־תִּתֵּן יְהוָה מַאֲוֵי רָשָׁע 9
† defideria.
זְמָמוֹ אַל־תָּפֵק יָרוּמוּ סֶלָה: רֹאשׁ מְסִבָּי עְמַל שְׂפָתֵימוֹ י
† cogitationem e.
יְכַסֻּמוֹ: יִמּוֹטוּ עֲלֵיהֶם גֶּחָלִים בָּאֵשׁ יַפְּלֵם בְּמַהֲמֹרוֹת 11
† in fo-
בַּל־יָקוּמוּ: אִישׁ לָשׁוֹן בַּל־יִכֹּן בָּאָרֶץ אִישׁ־חָמָס רָע 12
12.) Hic loquax non firmabitur super terra, (nec) vir rapinae malus quietabitur ipse ad impulsiones.
† in fubverfiones.
יְצוּדֶנּוּ לְמַדְחֵפוֹת: יָדַעְתִּי כִּי־יַעֲשֶׂה יְהוָה דִּין עָנִי 13 צור ר
מִשְׁפַּט אֶבְיוֹנִים: אַךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לִשְׁמֶךָ יֵשְׁבוּ 14

Pſal. CXLI. Cuſtodiam ſui a peccatis oris, cordis & operis, & laqueis hoſtium, horumq; exitium ardenter expetit.

יְשָׁרִים אֶת־פָּנֶיךָ: קמא מִזְמוֹר לְדָוִד א
יְהוָה קְרָאתִיךָ חוּשָׁה לִי הַאֲזִינָה קוֹלִי בְּקָרְאִי־לָךְ:
תִּכּוֹן תְּפִלָּתִי קְטֹרֶת לְפָנֶיךָ מַשְׂאַת כַּפַּי מִנְחַת־עָרֶב: 2
† in elevatione.
שִׁיתָה יְהוָה שָׁמְרָה לְפִי נְצֹרָה עַל־דַּלֶת שְׂפָתָי: 3
אַל־תַּט־לִבִּי ׀ לְדָבָר רָע לְהִתְעוֹלֵל עֲלִלוֹת ׀ 4
† de deliciis eorum.
בְּרָשָׁע אֶת־אִישִׁים פֹּעֲלֵי־אָוֶן וּבַל־אֶלְחַם בְּמַנְעַמֵּיהֶם:
3.) Obtundat me justus gratia, & increpet me; oleum capiti (meo) non frangat caput meum. יַהֲלְמֵנִי צַדִּיק חֶסֶד וְיוֹכִיחֵנִי שֶׁמֶן רֹאשׁ אַל־יָנִי רֹאשִׁי ׀ ה
כִּי־עוֹד וּתְפִלָּתִי בְּרָעוֹתֵיהֶם: נִשְׁמְטוּ בִידֵי־סֶלַע 6
שְׁפָטֵיהֶם וְשָׁמְעוּ אֲמָרַי כִּי נָעֵמוּ: כְּמוֹ פֹלֵחַ וּבֹקֵעַ 7
בָּאָרֶץ נִפְזְרוּ עַצְמֵינוּ לְפִי שְׁאוֹל: כִּי אֵלֶיךָ ׀ יְהוִה 8
אֲדֹנָי עֵינָי בְּכָה חָסִיתִי אַל־תְּעַר נַפְשִׁי: שָׁמְרֵנִי מִיְּדֵי 9
† tertia.
פַּח יָקְשׁוּ לִי וּמוֹקְשׁוֹת פֹּעֲלֵי אָוֶן: יִפְּלוּ בְמַכְמֹרָיו י

Pſal. CXLII. Dauid orans liberatus e periculis alios erigit & ſolatur.

רָשָׁעִים יַחַד אָנֹכִי עַד־אֶעֱבֹר: קמב מַשְׂכִּיל א
לְדָוִד בִּהְיוֹתוֹ בַּמְּעָרָה תְּפִלָּה: קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶזְעָק 2
קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶתְחַנָּן: אֶשְׁפֹּךְ לְפָנָיו שִׂיחִי צָרָתִי 3
לְפָנָיו אַגִּיד: בְּהִתְעַטֵּף עָלַי ׀ רוּחִי וְאַתָּה יָדַעְתָּ 4
נְתִיבָתִי בְּאֹרַח־זוּ אַהֲלֵךְ טָמְנוּ פַח לִי: הַבֵּיט יָמִין ׀ וּרְאֵה ה
וְאֵין־לִי מַכִּיר אָבַד מָנוֹס מִמֶּנִּי אֵין דּוֹרֵשׁ לְנַפְשִׁי:
זָעַקְתִּי אֵלֶיךָ יְהוָה אָמַרְתִּי אַתָּה מַחְסִי חֶלְקִי בְּאֶרֶץ 6
הַחַיִּים: הַקְשִׁיבָה ׀ אֶל־רִנָּתִי כִּי־דַלּוֹתִי מְאֹד 7
הַצִּילֵנִי מֵרֹדְפַי כִּי אָמְצוּ מִמֶּנִּי: הוֹצִיאָה מִמַּסְגֵּר ׀ 8
נַפְשִׁי לְהוֹדוֹת אֶת־שְׁמֶךָ בִּי יַכְתִּרוּ צַדִּיקִים כִּי

ידעתי ק׳ v. 13. ימוטו ק׳ v. 11. יכסימו ק׳ v. 10.

Psal. CXLIII. Petit Ecclesia peccatis & afflictionibus pressa gratiam & liberationem per Messiam, institutionem & ductum Spiritus S.

א תְּפִלָּה לְדָוִד שְׁמַע יְהוָה תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה אֶל־תַּחֲנוּנָי בֶּאֱמֻנָתְךָ
ב עֲנֵנִי בְצִדְקָתֶךָ: וְאַל־תָּבוֹא בְמִשְׁפָּט אֶת־עַבְדֶּךָ כִּי לֹא
ג יִצְדַּק לְפָנֶיךָ כָּל־חָי: כִּי־רָדַף אוֹיֵב נַפְשִׁי דִּכָּא
לָאָרֶץ חַיָּתִי הוֹשִׁיבַנִי בְמַחֲשַׁכִּים כְּמֵתֵי עוֹלָם:
ד וַתִּתְעַטֵּף עָלַי רוּחִי בְּתוֹכִי יִשְׁתּוֹמֵם לִבִּי: זָכַרְתִּי יָמִים
מִקֶּדֶם הָגִיתִי בְכָל־פָּעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ אֲשׂוֹחֵחַ:
ו פָּרַשְׂתִּי יָדַי אֵלֶיךָ נַפְשִׁי כְּאֶרֶץ־עֲיֵפָה לְךָ סֶלָה: מַהֵר
ז עֲנֵנִי יְהוָה כָּלְתָה רוּחִי אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי
ח וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יֹרְדֵי בוֹר: הַשְׁמִיעֵנִי בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ כִּי־
בְךָ בָטָחְתִּי הוֹדִיעֵנִי דֶרֶךְ־זוּ אֵלֵךְ כִּי־אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי
ט נַפְשִׁי: הַצִּילֵנִי מֵאֹיְבַי יְהוָה אֵלֶיךָ כִּסִּיתִי: לַמְּדֵנִי
לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ כִּי־אַתָּה אֱלוֹהָי רוּחֲךָ טוֹבָה תַּנְחֵנִי
י בְּאֶרֶץ מִישׁוֹר: לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה תְּחַיֵּנִי בְּצִדְקָתְךָ
יא תּוֹצִיא מִצָּרָה נַפְשִׁי: וּבְחַסְדֶּךָ תַּצְמִית אוֹיְבָי וְהַאֲבַדְתָּ

Psal. CXLIV. Eucharistia pro victoria & redemtione ex hostibus Ecclesiæ, & oratio pro eius continuatione.

א כָּל־צֹרְרֵי נַפְשִׁי כִּי אֲנִי עַבְדֶּךָ: קמד לְדָוִד
בָּרוּךְ יְהוָה צוּרִי הַמְלַמֵּד יָדַי לַקְרָב אֶצְבְּעוֹתַי
ב לַמִּלְחָמָה: חַסְדִּי וּמְצוּדָתִי מִשְׂגַּבִּי וּמְפַלְטִי־לִי מָגִנִּי
ג וּבוֹ חָסִיתִי הָרֹדֵד עַמִּי תַּחְתִּי: יְהוָה מָה־אָדָם וַתֵּדָעֵהוּ
ד בֶּן־אֱנוֹשׁ וַתְּחַשְּׁבֵהוּ: אָדָם לַהֶבֶל דָּמָה יָמָיו כְּצֵל עוֹבֵר:
ה הטה יְהוָה הַט־שָׁמֶיךָ וְתֵרֵד גְּעֵ בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ: בְּרוֹק בָּרָק
ו וּתְפִיצֵם שְׁלַח חִצֶּיךָ וּתְהֻמֵּם: שְׁלַח יָדֶיךָ מִמָּרוֹם פְּצֵנִי
ז וְהַצִּילֵנִי מִמַּיִם רַבִּים מִיַּד בְּנֵי נֵכָר: אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר־שָׁוְא
ח וִימִינָם יְמִין שֶׁקֶר: אֱלֹהִים שִׁיר חָדָשׁ אָשִׁירָה לָךְ בְּנֵבֶל
ט עָשׂוֹר אֲזַמְּרָה־לָּךְ: הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים הַפּוֹצֶה
י אֶת־דָּוִד עַבְדּוֹ מֵחֶרֶב רָעָה: פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִיַּד בְּנֵי־נֵכָר
יא אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר־שָׁוְא וִימִינָם יְמִין שֶׁקֶר: אֲשֶׁר בָּנֵינוּ
כִּנְטִעִים מְגֻדָּלִים בְּנוֹתֵינוּ כְּזָוִיֹת מְחֻטָּבוֹת

†plantæ. †anguli Zach. 9. 15.

Ps. CXLIII.
v. 1. Clarly Dividi: Domine, audi orationem meam; auscultа ad deprecationes meas: in veritate tua audi me, in justitia tua.
2. Et ne vocibus in judicium cum servo tuo: quia non justificabitur ad faciem tuam omnis vivens.
2. Quia persecutus est inimicus animam meam; contudit ad terram vitam meam; habitare fecit me in obscuris, sicut mortuos seculi.
4. Et mœstificatus est super me spiritus meus in medio mei desolatus est cor meum.
5. Recordatus sum dierum a quondam; meditatus sum in omni opere tuo in opere manuum meditatus sum.
6. Expandi manus meas ad te: anima mea sicut terra sitis tibi, Sela.
7. Festina exaudire me Domine, defecit spiritus meus: ne abscondas faciem tuam a me, & comparabor cum descendentibus cisternam.
8. Audire fac me in mane misericordiam tuam; quia in te speravi: notam fac me viam qua ambulem, quia ad te levavi animam meam.
9. Eripe me ab inimicis meis Domine, ad te abscondi me.
10. Doce me facere voluntatem tuam; quia tu es Deus meus: spiritus tuus bonus deducet me in terram rectitudinis.
11. Propter nomen tuum Domine vivificabis me; in justitia tua educes de angustia animam meam.
12. Et in misericordia tua exterminabis inimicos meos; et perdes omnes hostes animæ meæ, quia ego servus tuus (tuum)

תַּבְנִית הֵיכָל׃ מְזָוֵינוּ מְלֵאִים מְפִיקִים מִזַּן אֶל־זָן צֹאוּנֵנוּ 13
מֵאֲלִיפוֹת מְרֻבָּבוֹת בְּחוּצוֹתֵינוּ׃ אַלּוּפֵינוּ מְסֻבָּלִים אֵין 14
פֶּרֶץ וְאֵין יוֹצֵאת וְאֵין צְוָחָה בִּרְחֹבֹתֵינוּ׃ אַשְׁרֵי הָעָם טו
שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהוָה אֱלֹהָיו׃ קמה

† horrea nostra. † de cibo. † milleni sunt. † boves n. Jer. 12, 19.

תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה א
שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃ בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה 2
שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃ גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ 3
אֵין חֵקֶר׃ דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ׃ 4
הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה׃ וְעֶזּוּז ה 6
נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה׃ זֶכֶר רַב־טוּבְךָ 7
יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ׃ חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם 8
וּגְדָל־חָסֶד׃ טוֹב־יְהוָה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו׃ 9
יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה׃ כְּבוֹד י 11
מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ׃ לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם 12
גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ׃ מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־ 13
עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר׃ סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־ 14
הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים׃ עֵינֵי־כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ טו
וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃ פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ 16
וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן׃ צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד 17
בְּכָל־מַעֲשָׂיו׃ קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר 18
יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת׃ רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע 19
וְיוֹשִׁיעֵם׃ שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־ כ
הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד׃ תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר־פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־ 21
בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃ קמו

Psal. CXLV. Gloria Regis Regnique Christi eiusq; beneficiorum celebratur.

15.) Oculi omnium in te sperabunt: et tu dans eis escam eorum in tempore suo.
16.) Aperiens (es) manum tuam, et saturans omne vivens voluntate.
18.) Propinquus (es) Domino omnibus invocantibus eum: omnibus qui invocaverint eum in veritate.
19.) Voluntatem timentium se faciet: et clamorem eorum audiet, et servare faciet eos.

† erigens, 146. 8.

הַלְלוּ־יָהּ הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה׃ אֲהַלְלָה יְהוָה בְּחַיָּי א 2
אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי׃ אַל־תִּבְטְחוּ בִנְדִיבִים בְּבֶן־אָדָם׃ 3
שֶׁאֵין לוֹ תְשׁוּעָה׃ תֵּצֵא רוּחוֹ יָשֻׁב לְאַדְמָתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא 4
אָבְדוּ עֶשְׁתֹּנֹתָיו׃ אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ שִׂבְרוֹ עַל־ ה

Psal. CXLVI. Excitantur omnes ad fiduciam in Christum collocandam, tanquam Saluatorem vnicum, omnipotentem, clementem &c.

3.) ne fidelis in principibus: in filio hominis cui non (est) ei salus.
4.) Egredietur spiritus ejus, et revertetur in terram suam: in die illa peribunt cogitationes ejus.

† cogitationes eius. † 119. 116.

ד ר ר ר ר ר ב Uuu uuu 2 יהוה

v. 6. וגדולתך ק׳ · v. 8. יתיר ו׳

6 יְהוָה אֱלֹהָיו׃ עֹשֶׂה ׀ שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־
7 אֲשֶׁר־בָּם הַשֹּׁמֵר אֱמֶת לְעוֹלָם׃ עֹשֶׂה מִשְׁפָּט ׀
8 לַעֲשׁוּקִים נֹתֵן לֶחֶם לָרְעֵבִים יְהוָה מַתִּיר אֲסוּרִים׃ יְהוָה ׀
פֹּקֵחַ עִוְרִים יְהוָה זֹקֵף כְּפוּפִים יְהוָה אֹהֵב צַדִּיקִים׃ † 145:14.
9 יְהוָה ׀ שֹׁמֵר אֶת־גֵּרִים יָתוֹם וְאַלְמָנָה יְעוֹדֵד וְדֶרֶךְ
י רְשָׁעִים יְעַוֵּת׃ יִמְלֹךְ יְהוָה ׀ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר
א הַלְלוּ־יָהּ׃ קמז הַלְלוּיָהּ ׀ כִּי־טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־
2 נָעִים נָאוָה תְהִלָּה׃ בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם יְהוָה נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל
4.3 יְכַנֵּס׃ הָרוֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם׃ מוֹנֶה
ה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים לְכֻלָּם שֵׁמוֹת יִקְרָא׃ גָּדוֹל אֲדֹנֵינוּ וְרַב־
6 כֹּחַ לִתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר׃ מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְהוָה מַשְׁפִּיל
7 רְשָׁעִים עֲדֵי־אָרֶץ׃ עֱנוּ לַיהוָה בְּתוֹדָה זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ
8 בְכִנּוֹר׃ הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם ׀ בְּעָבִים הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר
9 הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר׃ נוֹתֵן לִבְהֵמָה לַחְמָהּ לִבְנֵי עֹרֵב
י אֲשֶׁר יִקְרָאוּ׃ לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ לֹא־בִשּׁוֹקֵי הָאִישׁ
11 יִרְצֶה׃ רוֹצֶה יְהוָה אֶת־יְרֵאָיו אֶת־הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ׃
12 שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלַם אֶת־יְהוָה הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן׃ כִּי־חִזַּק
13 14 בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ׃ הַשָּׂם־גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם
טו חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ׃ הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אָרֶץ עַד־מְהֵרָה
16 17 יָרוּץ דְּבָרוֹ׃ הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצָּמֶר כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר׃ מַשְׁלִיךְ
18 קַרְחוֹ כְפִתִּים לִפְנֵי קָרָתוֹ מִי יַעֲמֹד׃ יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם
19 יַשֵּׁב רוּחוֹ יִזְלוּ־מָיִם׃ מַגִּיד דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו
כ לְיִשְׂרָאֵל׃ לֹא־עָשָׂה כֵן ׀ לְכָל־גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בַּל־יְדָעוּם
א הַלְלוּ־יָהּ׃ קמח הַלְלוּ־יָהּ ׀ הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־
2 הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים׃ הַלְלוּהוּ כָל־מַלְאָכָיו
3 הַלְלוּהוּ כָּל־צְבָאָו׃ הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ כָּל־
4 כּוֹכְבֵי אוֹר׃ הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר ׀ מֵעַל
ה הַשָּׁמָיִם׃ יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ׃
ויעמידם

Ps. CXLVII. Laus Christo danda pro instauratione, conseruatione & defensione Ecclesiæ, aliisque beneficiis.

Ps. CXLVIII. Excitatio omnium creaturarum ad collaudandum Christum, ob exaltatum eius nomen & cornu salutis populo ipsius erectum.

v. 19. דבריו ק׳ v. 1. פתח באתנח v. 2. צבאיו ק׳

7. 6 וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם חָק־נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר׃ הַלְלוּ אֶת־
8 יְהוָה מִן־הָאָרֶץ תַּנִּינִים וְכָל־תְּהֹמוֹת׃ אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג
9 וְקִיטוֹר רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה דְבָרוֹ׃ הֶהָרִים וְכָל־גְּבָעוֹת עֵץ
י פְּרִי וְכָל־אֲרָזִים׃ הַחַיָּה וְכָל־בְּהֵמָה רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף׃
11 מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל־שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃
12 13 בַּחוּרִים וְגַם־בְּתוּלֹת זְקֵנִים עִם־נְעָרִים׃ יְהַלְלוּ׳ אֶת־
שֵׁם יְהוָה כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם׃
14 וַיָּרֶם קֶרֶן׳ לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל־חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם
קְרֹבוֹ הַלְלוּ־יָהּ׃ קמט הַלְלוּ־יָהּ׳ שִׁירוּ א
2 לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים׃ יִשְׂמַח
3 יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו בְּנֵי־צִיּוֹן יָגִילוּ בְמַלְכָּם׃ יְהַלְלוּ שְׁמוֹ
4 בְמָחוֹל בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ־לוֹ׃ כִּי־רוֹצֶה יְהוָה
ה בְּעַמּוֹ יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה׃ יַעְלְזוּ חֲסִידִים
6 בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם׃ רוֹמְמוֹת אֵל
7 בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם׃ לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם
8 תּוֹכֵחוֹת בַּלְאֻמִּים׃ לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם בְּזִקִּים
9 וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בַרְזֶל׃ לַעֲשׂוֹת בָּהֶם׳ מִשְׁפָּט כָּתוּב
הָדָר הוּא לְכָל־חֲסִידָיו הַלְלוּ־יָהּ׃ קנ
א הַלְלוּ־יָהּ׳ הַלְלוּ־אֵל בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ
3. 2 עֻזּוֹ׃ הַלְלוּהוּ בִּגְבוּרֹתָיו הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ׃ הַלְלוּהוּ
4 בְּתֵקַע שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר׃ הַלְלוּהוּ בְּתֹף
ה וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעֻגָּב׃ הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־שָׁמַע
6 הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה׃ כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ
הַלְלוּ־יָהּ׃ חזק
סכום פסוקי דספר תהלים אלפים וחמש מאות ועשרים
ושבעה׳ וסימנו יי׳ אהבתי מעון ביתך ומקום משכן
כבודך׳ [a]וחציו ויפתוהו בפיהם׳ [b]וסדריו תשעה עשר׳
וסימנו המשביע בטוב עדיך׳ [c]ומזמורים קנ׳
רררררר ג Uuuuuu 3 משלי

7) Laudate Dominū de terra: balaenae, et omnes voragines.
8.) Ignis & grando, nix et vapor: ventus turbinis faciens vectum ejus.
9.) montes et omnes colles: lignū fructus et omnes cedri.
10.) Bestia et omne jumentum: reptile et avis alae.

Psal. CXLIX. Nouum canticum, ob noua beneficia Israeli præstanda, & iudicia hostibus inferenda.

†105:18.

Psal. CL. Μεγαλεῖα Christi, restitutoris omnium, omnia celebrent.

1.) Hallelujah. Laudate Deū in sanctitate ejus: laudate eum in expansione fortitudinis ejus.
2.) Laudate in fortitudine ejus: laudate eū secundū multitudinem magnitudinis ejus.
3.) Laudate eum in clangore buccinae: laudate eum in Nebel et cithara.
4.) Laudate eū in tympano, et choro: laudate eum in chordis et organo.
5.) Laudate eū in cymbalis auditus: laudate eum in cymbalis ovationis.
6.) Omnis anima laudet Dominum, Hallelujah.

a) Ps. 28:8. b) Ps. 78 36: c) Ps. 103:5.

LIBER PROVERBIORUM,

Græc. ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ ΣΟΛΟΜΩΝΙΟΣ, Hebr. משלי

CAPUT א I.

Salomo indicato fine & vsu libri, qui est verae sapientiæ consecutio,

א 2 מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ לָדַעַת
חָכְמָה וּמוּסָר לְהָבִין אִמְרֵי בִינָה׃
3 4 לָקַחַת מוּסַר הַשְׂכֵּל צֶדֶק וּמִשְׁפָּט וּמֵשָׁרִים׃ לָתֵת
ה לִפְתָאִים עָרְמָה לְנַעַר דַּעַת וּמְזִמָּה׃ יִשְׁמַע חָכָם וְיוֹסֶף
6 לֶקַח וְנָבוֹן תַּחְבֻּלוֹת יִקְנֶה׃ לְהָבִין מָשָׁל וּמְלִיצָה דִּבְרֵי
7 חֲכָמִים וְחִידֹתָם׃ יִרְאַת יְהוָה רֵאשִׁית דָּעַת חָכְמָה
8 וּמוּסָר אֱוִילִים בָּזוּ׃ שְׁמַע בְּנִי מוּסַר אָבִיךָ
9 וְאַל־תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ׃ כִּי לִוְיַת חֵן הֵם לְרֹאשֶׁךָ
י וַעֲנָקִים לְגַרְגְּרֹתֶיךָ׃ בְּנִי אִם־יְפַתּוּךָ חַטָּאִים אַל־תֹּבֵא׃
11 אִם־יֹאמְרוּ לְכָה אִתָּנוּ נֶאֶרְבָה לְדָם נִצְפְּנָה לְנָקִי חִנָּם׃
12 13 נִבְלָעֵם כִּשְׁאוֹל חַיִּים וּתְמִימִים כְּיוֹרְדֵי בוֹר׃ כָּל־הוֹן
14 יָקָר נִמְצָא נְמַלֵּא בָתֵּינוּ שָׁלָל׃ גּוֹרָלְךָ תַּפִּיל בְּתוֹכֵנוּ
טו כִּיס אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּנוּ׃ בְּנִי אַל־תֵּלֵךְ בְּדֶרֶךְ אִתָּם
16 מְנַע־רַגְלְךָ מִנְּתִיבָתָם׃ כִּי רַגְלֵיהֶם לָרַע יָרוּצוּ וִימַהֲרוּ
17 לִשְׁפָּךְ־דָּם׃ כִּי־חִנָּם מְזוֹרָה הָרָשֶׁת בְּעֵינֵי כָּל־בַּעַל
18 19 כָּנָף׃ וְהֵם לְדָמָם יֶאֱרֹבוּ יִצְפְּנוּ לְנַפְשֹׁתָם׃ כֵּן אָרְחוֹת
כ כָּל־בֹּצֵעַ בָּצַע אֶת־נֶפֶשׁ בְּעָלָיו יִקָּח׃ חָכְמוֹת בַּחוּץ
21 תָּרֹנָּה בָּרְחֹבוֹת תִּתֵּן קוֹלָהּ׃ בְּרֹאשׁ הֹמִיּוֹת תִּקְרָא
22 בְּפִתְחֵי שְׁעָרִים בָּעִיר אֲמָרֶיהָ תֹאמֵר׃ עַד־מָתַי פְּתָיִם
תְּאֵהֲבוּ פֶתִי וְלֵצִים לָצוֹן חָמְדוּ לָהֶם וּכְסִילִים יִשְׂנְאוּ־
23 דָעַת׃ תָּשֻׁבוּ לְתוֹכַחְתִּי הִנֵּה אַבִּיעָה לָכֶם רוּחִי אוֹדִיעָה
24 דְבָרַי אֶתְכֶם׃ יַעַן קָרָאתִי וַתְּמָאֵנוּ נָטִיתִי יָדִי וְאֵין
כה מַקְשִׁיב׃ וַתִּפְרְעוּ כָל־עֲצָתִי וְתוֹכַחְתִּי לֹא אֲבִיתֶם׃

† eloqventiam, Chab. 2:6.

timorem Dei principium vniuersale constituit, quae docetur a Deo Patre & Ecclesia matre. Vnde fugiendos omnes seductores docet,

† additamentum, 4 9.

& Sapientiam hypostaticam inuitantem omnes, & erudire volentem per Spiritum suum, fistit,

propositis poenis grauibus refractariis,

גם

v. 1. מ׳ רבתי. v. 4. א׳ נחה.

26 27 גַּם־אֲנִי בְּאֵידְכֶם אֶשְׂחָק אֶלְעַג בְּבֹא פַּחְדְּכֶם׃ בְּבֹא
כְשֹׁאָה׃ פַּחְדְּכֶם וְאֵידְכֶם כְּסוּפָה יֶאֱתֶה בְּבֹא עֲלֵיכֶם
28 צָרָה וְצוּקָה׃ אָז יִקְרָאֻנְנִי וְלֹא אֶעֱנֶה יְשַׁחֲרֻנְנִי וְלֹא
29 יִמְצָאֻנְנִי׃ תַּחַת כִּי־שָׂנְאוּ דָעַת וְיִרְאַת־יְהוָה לֹא בָחָרוּ׃
ל 31 לֹא־אָבוּ לַעֲצָתִי נָאֲצוּ כָּל־תּוֹכַחְתִּי׃ וְיֹאכְלוּ מִפְּרִי
32 דַרְכָּם וּמִמֹּעֲצֹתֵיהֶם יִשְׂבָּעוּ׃ כִּי מְשׁוּבַת פְּתָיִם תַּהַרְגֵם
33 וְשַׁלְוַת כְּסִילִים תְּאַבְּדֵם׃ וְשֹׁמֵעַ לִי יִשְׁכָּן־בֶּטַח וְשַׁאֲנַן
א מִפַּחַד רָעָה׃ בְּנִי אִם־תִּקַּח אֲמָרָי וּמִצְוֹתַי
2 תִּצְפֹּן אִתָּךְ׃ לְהַקְשִׁיב לַחָכְמָה אָזְנֶךָ תַּטֶּה לִבְּךָ
3 לַתְּבוּנָה׃ כִּי אִם לַבִּינָה תִקְרָא לַתְּבוּנָה תִּתֵּן קוֹלֶךָ׃
ה 4 אִם־תְּבַקְשֶׁנָּה כַכֶּסֶף וְכַמַּטְמֹנִים תַּחְפְּשֶׂנָּה׃ אָז תָּבִין
6 יִרְאַת יְהוָה וְדַעַת אֱלֹהִים תִּמְצָא׃ כִּי־יְהוָה יִתֵּן חָכְמָה
7 מִפִּיו דַּעַת וּתְבוּנָה׃ וִצְפֹּן לַיְשָׁרִים תּוּשִׁיָּה מָגֵן לְהֹלְכֵי
9.8 תֹם׃ לִנְצֹר אָרְחוֹת מִשְׁפָּט וְדֶרֶךְ חֲסִידָו יִשְׁמֹר׃ אָז
י תָּבִין צֶדֶק וּמִשְׁפָּט וּמֵישָׁרִים כָּל־מַעְגָּל־טוֹב׃ כִּי־תָבוֹא
11 חָכְמָה בְלִבֶּךָ וְדַעַת לְנַפְשְׁךָ יִנְעָם׃ מְזִמָּה תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ
12 תְּבוּנָה תִּנְצְרֶכָּה׃ לְהַצִּילְךָ מִדֶּרֶךְ רָע מֵאִישׁ מְדַבֵּר
13 תַּהְפֻּכוֹת׃ הָעֹזְבִים אָרְחוֹת יֹשֶׁר לָלֶכֶת בְּדַרְכֵי־חֹשֶׁךְ׃
14 טו הַשְּׂמֵחִים לַעֲשׂוֹת רָע יָגִילוּ בְּתַהְפֻּכוֹת רָע׃ אֲשֶׁר
16 אָרְחֹתֵיהֶם עִקְּשִׁים וּנְלוּזִים בְּמַעְגְּלוֹתָם׃ לְהַצִּילְךָ
17 מֵאִשָּׁה זָרָה מִנָּכְרִיָּה אֲמָרֶיהָ הֶחֱלִיקָה׃ הָעֹזֶבֶת אַלּוּף
18 נְעוּרֶיהָ וְאֶת־בְּרִית אֱלֹהֶיהָ שָׁכֵחָה׃ כִּי שָׁחָה אֶל־מָוֶת
19 בֵּיתָהּ וְאֶל־רְפָאִים מַעְגְּלֹתֶיהָ׃ כָּל־בָּאֶיהָ לֹא יְשׁוּבוּן
כ וְלֹא יַשִּׂיגוּ אָרְחוֹת חַיִּים׃ לְמַעַן תֵּלֵךְ בְּדֶרֶךְ טוֹבִים
21 וְאָרְחוֹת צַדִּיקִים תִּשְׁמֹר׃ כִּי־יְשָׁרִים יִשְׁכְּנוּ־אָרֶץ
22 וּתְמִימִים יִוָּתְרוּ בָהּ׃ וּרְשָׁעִים מֵאֶרֶץ יִכָּרֵתוּ וּבוֹגְדִים
א יִסְּחוּ מִמֶּנָּה׃ בְּנִי תּוֹרָתִי אַל־תִּשְׁכָּח
2 וּמִצְוֹתַי יִצֹּר לִבֶּךָ׃ כִּי אֹרֶךְ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם
יוסיפו

& præmiis, obedientibus.

CAP. ב II. Media sapientiam consequendi: verbi Dei acceptio & custodia, preces, scrutatio.

Fuga viæ malæ & peruersorum,

Ψευδονύμου γνώσεως ablandientis quidem, sed damnosæ.

CAP. ג III. Bona veræ sapientiæ, quæ Deum T. O. M. cognoscit & colit recte.

v.27. יתירו׳ v.31 ב׳ טעמים v.7. יצפון ק׳ v.8. חסידיו ק׳
v.12. ב׳ טעמים v.16. ב׳ טעמים

3 יוֹסִיפוּ לָךְ׃ חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל־יַעַזְבֻךָ קָשְׁרֵם עַל־גַּרְגְּרֹתֶיךָ
4 כָּתְבֵם עַל־לוּחַ לִבֶּךָ׃ וּמְצָא־חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים
ה וְאָדָם׃ בְּטַח אֶל־יְהוָה בְּכָל־לִבֶּךָ וְאֶל־בִּינָתְךָ אַל־
7.6 תִּשָּׁעֵן׃ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ דָעֵהוּ וְהוּא וְיַשֵּׁר אֹרְחֹתֶיךָ׃ אַל־
8 תְּהִי חָכָם בְּעֵינֶיךָ יְרָא אֶת־יְהוָה וְסוּר מֵרָע׃ רִפְאוּת † sanitas
9 תֶּהִי לְשָׁרֶךָ וְשִׁקּוּי לְעַצְמוֹתֶיךָ׃ כַּבֵּד אֶת־יְהוָה מֵהוֹנֶךָ
י וּמֵרֵאשִׁית כָּל־תְּבוּאָתֶךָ׃ וְיִמָּלְאוּ אֲסָמֶיךָ שָׂבָע † Deut. 28:8.
11 וְתִירוֹשׁ יְקָבֶיךָ יִפְרֹצוּ׃ מוּסַר יְהוָה בְּנִי אַל־תִּמְאָס וְאַל־ eius παιδείαν sustinet.
12 תָּקֹץ בְּתוֹכַחְתּוֹ׃ כִּי אֶת אֲשֶׁר־יֶאֱהַב יְהוָה יוֹכִיחַ וּכְאָב
13 אֶת־בֵּן יִרְצֶה׃ אַשְׁרֵי אָדָם מָצָא חָכְמָה וְאָדָם
14 יָפִיק תְּבוּנָה׃ כִּי טוֹב סַחְרָהּ מִסְּחַר־כָּסֶף וּמֵחָרוּץ
טו תְּבוּאָתָהּ׃ יְקָרָה הִיא מִפְּנִינִים וְכָל־חֲפָצֶיךָ לֹא
16 יִשְׁווּ־בָהּ׃ אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ בִּשְׂמֹאולָהּ עֹשֶׁר
17 וְכָבוֹד׃ דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי־נֹעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ
18 שָׁלוֹם׃ עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ
19 מְאֻשָּׁר׃ יְהוָה בְּחָכְמָה יָסַד אָרֶץ כּוֹנֵן
כ שָׁמַיִם בִּתְבוּנָה׃ בְּדַעְתּוֹ תְּהוֹמוֹת נִבְקָעוּ וּשְׁחָקִים
21 יִרְעֲפוּ־טָל׃ בְּנִי אַל־יָלֻזוּ מֵעֵינֶיךָ נְצֹר תּוּשִׁיָּה וּמְזִמָּת׃ † recedant, 4: 21.
22 23 וְיִהְיוּ חַיִּים לְנַפְשֶׁךָ וְחֵן לְגַרְגְּרֹתֶיךָ׃ אָז תֵּלֵךְ לָבֶטַח
24 דַּרְכֶּךָ וְרַגְלְךָ לֹא תִגּוֹף׃ אִם־תִּשְׁכַּב לֹא תִפְחָד
כה וְשָׁכַבְתָּ וְעָרְבָה שְׁנָתֶךָ׃ אַל־תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם
26 וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא׃ כִּי־יְהוָה יִהְיֶה בְכִסְלֶךָ וְשָׁמַר
27 רַגְלְךָ מִלָּכֶד׃ אַל־תִּמְנַע־טוֹב מִבְּעָלָיו בִּהְיוֹת לְאֵל † à captura. Est benefica, æqua & pacifica erga proximum.
28 יָדְיֶךָ לַעֲשׂוֹת׃ אַל־תֹּאמַר לְרֵעֲךָ׀ לֵךְ וָשׁוּב וּמָחָר
29 אֶתֵּן וְיֵשׁ אִתָּךְ׃ אַל־תַּחֲרֹשׁ עַל־רֵעֲךָ רָעָה וְהוּא־יוֹשֵׁב
ל לָבֶטַח אִתָּךְ׃ אַל־תָּרוֹב עִם־אָדָם חִנָּם אִם־לֹא גְמָלְךָ
31 רָעָה׃ אַל־תְּקַנֵּא בְּאִישׁ חָמָס וְאַל־תִּבְהַר בְּכָל־דְּרָכָיו׃
32 33 כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה נָלוֹז וְאֶת־יְשָׁרִים סוֹדוֹ׃ מְאֵרַת יְהוָה
בבית

v. 8. הר׳ בדגש. v. 12. סגול בלי מקף. v. 15. מפנינים ק׳.
v. 17. ב׳ טעמים. v. 27. יתיר י׳. v. 28. יתיר י׳. v. 30. תריבק׳.

בְּבֵית רָשָׁע וּנְוֵה צַדִּיקִים יְבָרֵךְ׃ אִם־לַלֵּצִים הוּא יָלִיץ 3 4
וְלַעֲנָיִים יִתֶּן־חֵן׃ כָּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ וּכְסִילִים מֵרִים לה
קָלוֹן׃ שִׁמְעוּ בָנִים מוּסַר אָב וְהַקְשִׁיבוּ א
לָדַעַת בִּינָה׃ כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל־ 2
תַּעֲזֹבוּ׃ כִּי־בֵן הָיִיתִי לְאָבִי רַךְ וְיָחִיד לִפְנֵי אִמִּי׃ וַיֹּרֵנִי 3.4
וַיֹּאמֶר לִי יִתְמָךְ־דְּבָרַי לִבֶּךָ שְׁמֹר מִצְוֹתַי וֶחְיֵה׃ קְנֵה ה
חָכְמָה קְנֵה בִינָה אַל־תִּשְׁכַּח וְאַל־תֵּט מֵאִמְרֵי־פִי׃
אַל־תַּעַזְבֶהָ וְתִשְׁמְרֶךָּ אֶהָבֶהָ וְתִצְּרֶךָּ׃ רֵאשִׁית חָכְמָה 6.7
קְנֵה חָכְמָה וּבְכָל־קִנְיָנְךָ קְנֵה בִינָה׃ סַלְסְלֶהָ וּתְרוֹמְמֶךָּ 8
תְּכַבֵּדְךָ כִּי תְחַבְּקֶנָּה׃ תִּתֵּן לְרֹאשְׁךָ לִוְיַת־חֵן עֲטֶרֶת 9 ‡1, 9.
תִּפְאֶרֶת תְּמַגְּנֶךָּ׃ שְׁמַע בְּנִי וְקַח אֲמָרָי וְיִרְבּוּ לְךָ שְׁנוֹת י
חַיִּים׃ בְּדֶרֶךְ חָכְמָה הֹרֵתִיךָ הִדְרַכְתִּיךָ בְּמַעְגְּלֵי־יֹשֶׁר׃ 11
בְּלֶכְתְּךָ לֹא־יֵצַר צַעֲדֶךָ וְאִם־תָּרוּץ לֹא תִכָּשֵׁל׃ הַחֲזֵק 12 13
בַּמּוּסָר אַל־תֶּרֶף נִצְּרֶהָ כִּי־הִיא חַיֶּיךָ׃ בְּאֹרַח רְשָׁעִים 14
אַל־תָּבֹא וְאַל־תֵּאַשֵּׁר בְּדֶרֶךְ רָעִים׃ פְּרָעֵהוּ אַל־תַּעֲבָר־ טו ‡incede.
בּוֹ שְׂטֵה מֵעָלָיו וַעֲבֹר׃ כִּי לֹא יִשְׁנוּ אִם־לֹא יָרֵעוּ וְנִגְזְלָה 16
שְׁנָתָם אִם־לֹא יַכְשִׁילוּ׃ כִּי לָחֲמוּ לֶחֶם רֶשַׁע וְיֵין חֲמָסִים 17
יִשְׁתּוּ׃ וְאֹרַח צַדִּיקִים כְּאוֹר נֹגַהּ הוֹלֵךְ וָאוֹר עַד־נְכוֹן 18
הַיּוֹם׃ דֶּרֶךְ רְשָׁעִים כָּאֲפֵלָה לֹא יָדְעוּ בַּמֶּה יִכָּשֵׁלוּ׃ 19
בְּנִי לִדְבָרַי הַקְשִׁיבָה לַאֲמָרַי הַט אָזְנֶךָ׃ אַל־כ 21
יַלִּיזוּ מֵעֵינֶיךָ שָׁמְרֵם בְּתוֹךְ לְבָבֶךָ׃ כִּי־חַיִּים הֵם לְמֹצְאֵיהֶם 22 ‡3, 21.
וּלְכָל־בְּשָׂרוֹ מַרְפֵּא׃ מִכָּל־מִשְׁמָר נְצֹר לִבֶּךָ כִּי מִמֶּנּוּ 23 Requirit inpr. custodiam cordis, oris, oculorum &c.
תּוֹצְאוֹת חַיִּים׃ הָסֵר מִמְּךָ עִקְּשׁוּת פֶּה וּלְזוּת שְׂפָתַיִם 24 ‡ perversitatem, 6, 12.
הַרְחֵק מִמֶּךָּ׃ עֵינֶיךָ לְנֹכַח יַבִּיטוּ וְעַפְעַפֶּיךָ יַיְשִׁירוּ נֶגְדֶּךָ׃ כה
פַּלֵּס מַעְגַּל רַגְלֶךָ וְכָל־דְּרָכֶיךָ יִכֹּנוּ׃ אַל־תֵּט יָמִין 25 27 † pravitatem. ‡ Gen. 30, 38.
וּשְׂמֹאול הָסֵר רַגְלְךָ מֵרָע׃ בְּנִי לְחָכְמָתִי הַקְשִׁיבָה א
לִתְבוּנָתִי הַט־אָזְנֶךָ׃ לִשְׁמֹר מְזִמּוֹת וְדַעַת שְׂפָתֶיךָ 2
יִנְצֹרוּ׃ כִּי נֹפֶת תִּטֹּפְנָה שִׂפְתֵי זָרָה וְחָלָק מִשֶּׁמֶן חִכָּהּ׃ 3

CAP. ד. IV. Paterno affectu suoque exemplo invitat ad sapientiæ studium, monstratis eius commodis.

CAP. ה. V. Cauenda sapientia falsa, fucatis verbis inuitans, decipiens & perdens incautos, quæ sub habitu mulieris peregrinæ sistitur.

ואחריתה Xxx xxx שׁ שׁ שׁ שׁ שׁ שׁ

v. 34. ולענוים ק׳ v. 16. יכשילו ק׳

4.ה וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כַלַּעֲנָה חַדָּה כְּחֶרֶב פִּיּוֹת׃ רַגְלֶיהָ
6 יֹרְדוֹת מָוֶת שְׁאוֹל צְעָדֶיהָ יִתְמֹכוּ׃ אֹרַח חַיִּים פֶּן־תְּפַלֵּס
7 נָעוּ מַעְגְּלֹתֶיהָ לֹא תֵדָע׃ וְעַתָּה בָנִים שִׁמְעוּ־
8 לִי וְאַל־תָּסוּרוּ מֵאִמְרֵי־פִי׃ הַרְחֵק מֵעָלֶיהָ דַרְכֶּךָ וְאַל־
9 תִּקְרַב אֶל־פֶּתַח בֵּיתָהּ׃ פֶּן־תִּתֵּן לַאֲחֵרִים הוֹדֶךָ וּשְׁנֹתֶךָ
י לְאַכְזָרִי׃ פֶּן־יִשְׂבְּעוּ זָרִים כֹּחֶךָ וַעֲצָבֶיךָ בְּבֵית נָכְרִי׃
11 12 וְנָהַמְתָּ בְאַחֲרִיתֶךָ בִּכְלוֹת בְּשָׂרְךָ וּשְׁאֵרֶךָ׃ וְאָמַרְתָּ אֵיךְ
1 3 שָׂנֵאתִי מוּסָר וְתוֹכַחַת נָאַץ לִבִּי׃ וְלֹא־שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל
1 4 מוֹרָי וְלִמְלַמְּדַי לֹא־הִטִּיתִי אָזְנִי׃ כִּמְעַט הָיִיתִי בְכָל־רָע
טו בְּתוֹךְ קָהָל וְעֵדָה׃ שְׁתֵה־מַיִם מִבּוֹרֶךָ וְנוֹזְלִים מִתּוֹךְ
16 17 בְּאֵרֶךָ׃ יָפֻצוּ מַעְיְנֹתֶיךָ חוּצָה בָּרְחֹבוֹת פַּלְגֵי־מָיִם׃ יִהְיוּ־
1 8 לְךָ לְבַדֶּךָ וְאֵין לְזָרִים אִתָּךְ׃ יְהִי־מְקוֹרְךָ בָרוּךְ וּשְׂמַח
1 9 מֵאֵשֶׁת נְעוּרֶיךָ׃ אַיֶּלֶת אֲהָבִים וְיַעֲלַת־חֵן דַּדֶּיהָ יְרַוֶּךָ
כ בְּכָל־עֵת בְּאַהֲבָתָהּ תִּשְׁגֶּה תָמִיד׃ וְלָמָּה תִשְׁגֶּה בְנִי
2 1 בְזָרָה וּתְחַבֵּק חֵק נָכְרִיָּה׃ כִּי נֹכַח ׀ עֵינֵי יְהוָה דַּרְכֵי־אִישׁ
2 2 וְכָל־מַעְגְּלֹתָיו מְפַלֵּס׃ עֲוֹנוֹתָיו יִלְכְּדֻנוֹ אֶת־הָרָשָׁע
2 3 וּבְחַבְלֵי חַטָּאתוֹ יִתָּמֵךְ׃ הוּא יָמוּת בְּאֵין מוּסָר וּבְרֹב
א אִוַּלְתּוֹ יִשְׁגֶּה׃ בְּנִי אִם־עָרַבְתָּ לְרֵעֶךָ תָּקַעְתָּ לַזָּר כַּפֶּיךָ׃
3.2 נוֹקַשְׁתָּ בְאִמְרֵי־פִיךָ נִלְכַּדְתָּ בְּאִמְרֵי־פִיךָ׃ עֲשֵׂה־זֹאת ׀
אֵפוֹא בְּנִי וְהִנָּצֵל כִּי בָאתָ בְכַף־רֵעֶךָ לֵךְ הִתְרַפֵּס
4 וּדְהַב רֵעֶיךָ׃ אַל־תִּתֵּן שֵׁנָה לְעֵינֶיךָ וּתְנוּמָה לְעַפְעַפֶּיךָ׃
ה 6 הִנָּצֵל כִּצְבִי מִיָּד וּכְצִפּוֹר מִיַּד יָקוּשׁ׃ לֵךְ אֶל־
7 נְמָלָה עָצֵל רְאֵה דְרָכֶיהָ וַחֲכָם׃ אֲשֶׁר אֵין־לָהּ קָצִין שֹׁטֵר
9.8 וּמֹשֵׁל׃ תָּכִין בַּקַּיִץ לַחְמָהּ אָגְרָה בַקָּצִיר מַאֲכָלָהּ׃ עַד־
י מָתַי עָצֵל ׀ תִּשְׁכָּב מָתַי תָּקוּם מִשְׁנָתֶךָ׃ מְעַט שֵׁנוֹת מְעַט
1 1 תְּנוּמוֹת מְעַט ׀ חִבֻּק יָדַיִם לִשְׁכָּב׃ וּבָא־כִמְהַלֵּךְ רֵאשֶׁךָ
1 2 וּמַחְסֹרְךָ כְּאִישׁ מָגֵן׃ אָדָם בְּלִיַּעַל אִישׁ אָוֶן הוֹלֵךְ עִקְּשׁוּת
1 3 פֶּה׃ קוֹרֵץ בְּעֵינָו מוֹלֵל בְּרַגְלָו מֹרֶה בְּאֶצְבְּעֹתָיו׃
תהפכות

CAP. ו. VI. Imprudenter illaqueati ab illa meretrice, ex eius vinculis extricare se debent cito ac studiose; imitando formicas.

vitando peruersum virum.

† amorum, Hos 8,9. † rupicapra, v. Ps. 104, 18.

† Formicam, 30, 25.

† intricationis. 24, 33. † 4, 24. † loquens.

v.9. חסר י׳ VI.3. יתיר י׳ v.13 בעיניו ק׳ ib ברגליו ק׳

14 תַּהְפֻּכוֹת׳ בְּלִבּוֹ חֹרֵשׁ רָע בְּכָל־עֵת מִדָּנִים יְשַׁלֵּחַ׃ עַל־ טו
16 כֵּן פִּתְאֹם יָבוֹא אֵידוֹ פֶּתַע יִשָּׁבֵר וְאֵין מַרְפֵּא׃ שֶׁשׁ־הֵנָּה
17 שָׂנֵא יְהוָה וְשֶׁבַע תּוֹעֲבוֹת נַפְשׁוֹ׃ עֵינַיִם רָמוֹת לְשׁוֹן
18 שָׁקֶר וְיָדַיִם שֹׁפְכוֹת דָּם־נָקִי׃ לֵב חֹרֵשׁ מַחְשְׁבוֹת אָוֶן
19 רַגְלַיִם מְמַהֲרוֹת לָרוּץ לָרָעָה׃ יָפִיחַ כְּזָבִים עֵד שָׁקֶר
כ וּמְשַׁלֵּחַ מְדָנִים בֵּין אַחִים׃ נְצֹר בְּנִי מִצְוַת custodiendo paternam doctrinam,
21 אָבִיךָ וְאַל־תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ׃ קָשְׁרֵם עַל־לִבְּךָ תָמִיד
22 עָנְדֵם עַל־גַּרְגְּרֹתֶיךָ׃ בְּהִתְהַלֶּכְךָ׳ תַּנְחֶה אֹתָךְ בְּשָׁכְבְךָ † vinci ca, Job. 31, 36.
23 תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ וַהֲקִיצוֹתָ הִיא תְשִׂיחֶךָ׃ כִּי נֵר מִצְוָה וְתוֹרָה
24 אוֹר וְדֶרֶךְ חַיִּים תּוֹכְחוֹת מוּסָר׃ לִשְׁמָרְךָ מֵאֵשֶׁת רָע & fugiendo adulteram.
כה מֵחֶלְקַת לָשׁוֹן נָכְרִיָּה׃ אַל־תַּחְמֹד יָפְיָהּ בִּלְבָבֶךָ וְאַל־
26 תִּקָּחֲךָ בְּעַפְעַפֶּיהָ׃ כִּי בְעַד־אִשָּׁה זוֹנָה עַד־כִּכַּר־לָחֶם
27 וְאֵשֶׁת אִישׁ נֶפֶשׁ יְקָרָה תָצוּד׃ הֲיַחְתֶּה אִישׁ׳ אֵשׁ בְּחֵיקוֹ
28 וּבְגָדָיו לֹא תִשָּׂרַפְנָה׃ אִם־יְהַלֵּךְ אִישׁ עַל־הַגֶּחָלִים
29 וְרַגְלָיו לֹא תִכָּוֶינָה׃ כֵּן הַבָּא אֶל־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ לֹא יִנָּקֶה † adurantur, Jes. 43, 2.
ל כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהּ׃ לֹא־יָבוּזוּ לַגַּנָּב כִּי יִגְנוֹב לְמַלֵּא נַפְשׁוֹ
31 כִּי יִרְעָב׃ וְנִמְצָא יְשַׁלֵּם שִׁבְעָתַיִם אֶת־כָּל־הוֹן בֵּיתוֹ
32 יִתֵּן׃ נֹאֵף אִשָּׁה חֲסַר־לֵב מַשְׁחִית נַפְשׁוֹ הוּא יַעֲשֶׂנָּה׃
33 נֶגַע וְקָלוֹן יִמְצָא וְחֶרְפָּתוֹ לֹא תִמָּחֶה׃ כִּי־קִנְאָה 34
חֲמַת־גָּבֶר וְלֹא יַחְמוֹל בְּיוֹם נָקָם׃ לֹא־יִשָּׂא פְּנֵי כָל־ לה
א כֹּפֶר וְלֹא־יֹאבֶה כִּי תַרְבֶּה־שֹׁחַד׃ בְּנִי שְׁמֹר CAP. ז. VII. Adhortatio ad desponsationem cum sapientia cœlesti, quæ liberat a muliere aliena; cuius seductio per hypotyposin sistitur.
2 אֲמָרַי וּמִצְוֹתַי תִּצְפֹּן אִתָּךְ׃ [illegible]צְוֹתַי וֶחְיֵה וְתוֹרָתִי
3 כְּאִישׁוֹן עֵינֶיךָ׃ קָשְׁרֵם עַל־אֶצְבְּעֹתֶיךָ כָּתְבֵם עַל־לוּחַ
4 לִבֶּךָ׃ אֱמֹר לַחָכְמָה אֲחֹתִי אָתְּ וּמֹדָע לַבִּינָה † Ruth. 2, 1.
ה תִקְרָא׃ לִשְׁמָרְךָ מֵאִשָּׁה זָרָה מִנָּכְרִיָּה אֲמָרֶיהָ
6 הֶחֱלִיקָה׃ כִּי בְּחַלּוֹן בֵּיתִי בְּעַד אֶשְׁנַבִּי נִשְׁקָפְתִּי׃ † Jud. 5, 28.
7 וָאֵרֶא בַפְּתָאִים אָבִינָה בַבָּנִים נַעַר חֲסַר־לֵב׃
8 עֹבֵר בַּשּׁוּק אֵצֶל פִּנָּהּ וְדֶרֶךְ בֵּיתָהּ יִצְעָד׃ † angulum eius, Sach. 14, 10.

v. 14. מדינים ק׳ · v. 16. יתיר ו׳ · v. 27. פתח בסף ·

9 בְּנֶשֶׁף־בְּעֶרֶב־יוֹם בְּאִישׁוֹן לַיְלָה וַאֲפֵלָה׃
11 וְהִנֵּה אִשָּׁה לִקְרָאתוֹ שִׁית זוֹנָה וּנְצֻרַת לֵב׃ הֹמִיָּה הִיא
12 וְסֹרֶרֶת בְּבֵיתָהּ לֹא־יִשְׁכְּנוּ רַגְלֶיהָ׃ פַּעַם ׀ בַּחוּץ פַּעַם
13 בָּרְחֹבֹת וְאֵאֶל כָּל־פִּנָּה תֶאֱרֹב׃ וְהֶחֱזִיקָה בּוֹ וְנָשְׁקָה
14 לוֹ הֵעֵזָה פָּנֶיהָ וַתֹּאמַר לוֹ׃ זִבְחֵי שְׁלָמִים עָלַי הַיּוֹם
טו שִׁלַּמְתִּי נְדָרָי׃ עַל־כֵּן יָצָאתִי לִקְרָאתֶךָ לְשַׁחֵר פָּנֶיךָ
16 וָאֶמְצָאֶךָ׃ מַרְבַדִּים רָבַדְתִּי עַרְשִׂי חֲטֻבוֹת אֵטוּן מִצְרָיִם׃
17 נַפְתִּי מִשְׁכָּבִי מֹר אֲהָלִים וְקִנָּמוֹן׃ לְכָה נִרְוֶה דֹדִים עַד־
18 הַבֹּקֶר נִתְעַלְּסָה בָּאֲהָבִים׃ כִּי אֵין הָאִישׁ בְּבֵיתוֹ הָלַךְ
כ בְּדֶרֶךְ מֵרָחוֹק׃ צְרוֹר הַכֶּסֶף לָקַח בְּיָדוֹ לְיוֹם הַכֶּסֶא יָבֹא
21 בֵיתוֹ׃ הִטַּתּוּ בְּרֹב לִקְחָהּ בְּחֵלֶק שְׂפָתֶיהָ תַּדִּיחֶנּוּ׃
22 הוֹלֵךְ אַחֲרֶיהָ פִּתְאֹם כְּשׁוֹר אֶל־טֶבַח יָבֹא וּכְעֶכֶס
23 אֶל־מוּסַר אֱוִיל׃ עַד יְפַלַּח חֵץ כְּבֵדוֹ כְּמַהֵר צִפּוֹר אֶל־
24 פָּח וְלֹא יָדַע כִּי־בְנַפְשׁוֹ הוּא׃ וְעַתָּה בָנִים שִׁמְעוּ־
כה לִי וְהַקְשִׁיבוּ לְאִמְרֵי פִי׃ אַל־יֵשְׂטְ אֶל־דְּרָכֶיהָ לִבֶּךָ אַל־
26 תֵּתַע בִּנְתִיבֹתֶיהָ׃ כִּי־רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָה וַעֲצֻמִים
27 כָּל־הֲרוּגֶיהָ׃ דַּרְכֵי שְׁאוֹל בֵּיתָהּ יוֹרְדוֹת אֶל־חַדְרֵי־מָוֶת׃
א 2 הֲלֹא־חָכְמָה תִקְרָא וּתְבוּנָה תִּתֵּן קוֹלָהּ׃ בְּרֹאשׁ־
3 מְרֹמִים עֲלֵי־דָרֶךְ בֵּית נְתִיבוֹת נִצָּבָה׃ לְיַד־שְׁעָרִים לְפִי־
4 קָרֶת מְבוֹא פְתָחִים תָּרֹנֶּה׃ אֲלֵיכֶם אִישִׁים אֶקְרָא וְקוֹלִי
ה אֶל־בְּנֵי אָדָם׃ הָבִינוּ פְתָאִים עָרְמָה וּכְסִילִים הָבִינוּ
6 לֵב׃ שִׁמְעוּ כִּי־נְגִידִים אֲדַבֵּר וּמִפְתַּח שְׂפָתַי מֵישָׁרִים׃
7. 8 כִּי־אֱמֶת יֶהְגֶּה חִכִּי וְתוֹעֲבַת שְׂפָתַי רֶשַׁע׃ בְּצֶדֶק כָּל־
9 אִמְרֵי־פִי אֵין בָּהֶם נִפְתָּל וְעִקֵּשׁ׃ כֻּלָּם נְכֹחִים לַמֵּבִין
י וִישָׁרִים לְמֹצְאֵי דַעַת׃ קְחוּ־מוּסָרִי וְאַל־כֶּסֶף וְדַעַת
11 מֵחָרוּץ נִבְחָר׃ כִּי־טוֹבָה חָכְמָה מִפְנִינִים וְכָל־חֲפָצִים
12 לֹא יִשְׁווּ־בָהּ׃ אֲנִי חָכְמָה שָׁכַנְתִּי עָרְמָה וְדַעַת מְזִמּוֹת
13 אֶמְצָא׃ יִרְאַת יְהוָה שְׂנֹאת רָע גֵּאָה וְגָאוֹן ׀ וְדֶרֶךְ רָע וּפִי
תהצכות

† Ps. 73: 6.

† stragulis, 31: 22.

† stravi. † (cum) linteo. † suffivi.

† Num. 24, 6.

† in amoribus, † Ps. 81, 4.

† per blandiditias,

† sicut (in) compede. Jes. 3, 18.

CAP. ח VIII. Sapientia hypostatica vbique omnes stultos & seductos vocat, iisq; cunctos sapientiæ & gratiæ thesauros pollicetur, ac se dare posse affirmat, cum omniscia, omnipotens & æterna sit, ac filios hominum amet.

† apertio.

† superbiam.

14 תַּהְפֻּכוֹת שָׂנֵאתִי׃ לִי־עֵצָה וְתוּשִׁיָּה אֲנִי בִינָה לִי גְבוּרָה׃
טו 16 בִּי מְלָכִים יִמְלֹכוּ וְרֹזְנִים יְחוֹקְקוּ צֶדֶק׃ בִּי שָׂרִים יָשֹׂרוּ
17 וּנְדִיבִים כָּל־שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃ אֲנִי אֹהֲבַיִךְ אֵהָב וּמְשַׁחֲרַי
18 19 † antiqvæ יִמְצָאֻנְנִי׃ עֹשֶׁר־וְכָבוֹד אִתִּי הוֹן עָתֵק וּצְדָקָה׃ טוֹב פִּרְיִי
כ מֵחָרוּץ וּמִפָּז וּתְבוּאָתִי מִכֶּסֶף נִבְחָר׃ בְּאֹרַח צְדָקָה
21 אֲהַלֵּךְ בְּתוֹךְ נְתִיבוֹת מִשְׁפָּט׃ לְהַנְחִיל אֹהֲבַי יֵשׁ
22 וְאֹצְרֹתֵיהֶם אֲמַלֵּא׃ יְהוָה קָנָנִי רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ
23 † opera קֶרֶם מִפְעָלָיו מֵאָז׃ מֵעוֹלָם נִסַּכְתִּי מֵרֹאשׁ מִקַּדְמֵי־אָרֶץ׃
24 כה בְּאֵין־תְּהֹמוֹת חוֹלָלְתִּי בְּאֵין מַעְיָנוֹת נִכְבַּדֵּי־מָיִם׃ בְּטֶרֶם
26 הָרִים הָטְבָּעוּ לִפְנֵי גְבָעוֹת חוֹלָלְתִּי׃ עַד־לֹא עָשָׂה אֶרֶץ
27 וְחוּצוֹת וְרֹאשׁ עַפְרוֹת תֵּבֵל׃ בַּהֲכִינוֹ שָׁמַיִם שָׁם אָנִי
28 בְּחֻקּוֹ חוּג עַל־פְּנֵי תְהוֹם׃ בְּאַמְּצוֹ שְׁחָקִים מִמָּעַל בַּעֲזוֹז
29 עֵינוֹת תְּהוֹם׃ בְּשׂוּמוֹ לַיָּם חֻקּוֹ וּמַיִם לֹא יַעַבְרוּ־פִיו
ל † nutritius בְּחוּקוֹ מוֹסְדֵי אָרֶץ׃ וָאֶהְיֶה אֶצְלוֹ אָמוֹן וָאֶהְיֶה שַׁעֲשׁוּעִים
31 יוֹם יוֹם מְשַׂחֶקֶת לְפָנָיו בְּכָל־עֵת׃ מְשַׂחֶקֶת בְּתֵבֵל אַרְצוֹ
32 וְשַׁעֲשֻׁעַי אֶת־בְּנֵי אָדָם׃ וְעַתָּה בָנִים שִׁמְעוּ־לִי
33 וְאַשְׁרֵי דְּרָכַי יִשְׁמֹרוּ׃ שִׁמְעוּ מוּסָר וַחֲכָמוּ וְאַל־תִּפְרָעוּ׃
34 אַשְׁרֵי אָדָם שֹׁמֵעַ לִי לִשְׁקֹד עַל־דַּלְתֹתַי יוֹם יוֹם לִשְׁמֹר
לה מְזוּזֹת פְּתָחָי׃ כִּי מֹצְאִי מָצָא חַיִּים וַיָּפֶק רָצוֹן מֵיְהוָה׃
36 וְחֹטְאִי חֹמֵס נַפְשׁוֹ כָּל־מְשַׂנְאַי אָהֲבוּ מָוֶת׃

CAP. ט. IX. Eadem ἀνάγκος Ecclesia condit & firmat, conuiuium mysticum adornat, ad id omnes per Euangel. inuitat, & (Conf. Matth. 22, 1. ss) venientibus, vt par est, vitam æternam, renuentibus autem, ac meritrici Babylon. adhærentibus, perditionem denunciat.

א חָכְמוֹת בָּנְתָה בֵיתָהּ חָצְבָה עַמּוּדֶיהָ שִׁבְעָה׃
3.2 טָבְחָה טִבְחָהּ מָסְכָה יֵינָהּ אַף עָרְכָה שֻׁלְחָנָהּ׃ שָׁלְחָה
4 † alis נַעֲרֹתֶיהָ תִּקְרָא עַל־גַּפֵּי מְרֹמֵי קָרֶת׃ מִי־פֶתִי יָסֹר הֵנָּה
ה חֲסַר־לֵב אָמְרָה לּוֹ׃ לְכוּ לַחֲמוּ בְלַחְמִי וּשְׁתוּ בְּיַיִן
7.6 † incedite מָסָכְתִּי׃ עִזְבוּ פְתָאִים וִחְיוּ וְאִשְׁרוּ בְּדֶרֶךְ בִּינָה׃ יֹסֵר
8 לֵץ לֹקֵחַ לוֹ קָלוֹן וּמוֹכִיחַ לְרָשָׁע מוּמוֹ׃ אַל־תּוֹכַח לֵץ
9 פֶּן־יִשְׂנָאֶךָּ הוֹבַח לְחָכָם וְיֶאֱהָבֶךָּ׃ תֵּן לְחָכָם וְיֶחְכַּם עוֹד
הוֹדַע לְצַדִּיק וְיוֹסֶף לֶקַח׃ תְּחִלַּת חָכְמָה יִרְאַת יְהוָה י

v.17. אהבי ק. v.35. יתיר י׳. v.6. א׳ נחה.

11 וַרַעַת קְדֹשִׁים בִּינָה׃ כִּי־בִי יִרְבּוּ יָמֶיךָ וְיוֹסִיפוּ לְךָ שְׁנוֹת
12 13 חַיִּים׃ אִם־חָכַמְתָּ חָכַמְתָּ לָךְ וְלַצְתָּ לְבַדֶּךָ תִּשָּׂא׃ אֵשֶׁת
14 †stultitiæ †simplicitas כְּסִילוֹת הוֹמִיָּה פְּתַיּוּת וּבַל־יָדְעָה־מָּה׃ וַיֵּשֶׁב לְפֶתַח
טו בֵּיתָהּ עַל־כִּסֵּא מְרֹמֵי קָרֶת׃ לִקְרֹא לְעֹבְרֵי־דָרֶךְ
16 הַמְיַשְּׁרִים אׇרְחוֹתָם׃ מִי־פֶתִי יָסַר הֵנָּה וַחֲסַר־לֵב
17 וְאָמְרָה לּוֹ׃ מַיִם־גְּנוּבִים יִמְתָּקוּ וְלֶחֶם סְתָרִים יִנְעָם׃
18 וְלֹא יָדַע כִּי־רְפָאִים שָׁם בִּעֲמֻקֵּי שְׁאוֹל קְרֻאֶיהָ׃

CAP. X. Veræ ac falsæ sapientiæ indicia, illiusque commoda, ac huius damna.

א מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה בֵּן חָכָם יְשַׂמַּח־אָב וּבֶן
2 כְּסִיל תּוּגַת אִמּוֹ׃ לֹא־יוֹעִילוּ אוֹצְרוֹת רֶשַׁע וּצְדָקָה
3 תַּצִּיל מִמָּוֶת׃ לֹא־יַרְעִיב יְהוָה נֶפֶשׁ צַדִּיק וְהַוַּת
4 רְשָׁעִים יֶהְדֹּף׃ רָאשׁ עֹשֶׂה כַף־רְמִיָּה וְיַד חָרוּצִים
ה תַּעֲשִׁיר׃ אֹגֵר בַּקַּיִץ בֵּן מַשְׂכִּיל נִרְדָּם בַּקָּצִיר בֵּן
6 מֵבִישׁ׃ בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק וּפִי רְשָׁעִים יְכַסֶּה
7 †putrescit, Jes. 40: 20. חָמָס׃ זֵכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב׃
9,8 חַכַם־לֵב יִקַּח מִצְוֹת וֶאֱוִיל שְׂפָתַיִם יִלָּבֵט׃ הוֹלֵךְ
י בְּתֹם יֵלֵךְ בֶּטַח וּמְעַקֵּשׁ דְּרָכָיו יִוָּדֵעַ׃ קֹרֵץ עַיִן יִתֵּן
11 עַצֶּבֶת וֶאֱוִיל שְׂפָתַיִם יִלָּבֵט׃ מְקוֹר חַיִּים פִּי
12 צַדִּיק וּפִי רְשָׁעִים יְכַסֶּה חָמָס׃ שִׂנְאָה תְּעוֹרֵר מְדָנִים
13 וְעַל כָּל־פְּשָׁעִים תְּכַסֶּה אַהֲבָה׃ בִּשְׂפָתֵי נָבוֹן תִּמָּצֵא
14 חָכְמָה וְשֵׁבֶט לְגֵו חֲסַר־לֵב׃ חֲכָמִים יִצְפְּנוּ־דָעַת וּפִי
טו אֱוִיל מְחִתָּה קְרֹבָה׃ הוֹן עָשִׁיר קִרְיַת עֻזּוֹ מְחִתַּת
16 דַּלִּים רִישָׁם׃ פְּעֻלַּת צַדִּיק לְחַיִּים תְּבוּאַת רָשָׁע
17 לְחַטָּאת׃ אֹרַח לְחַיִּים שׁוֹמֵר מוּסָר וְעֹזֵב תּוֹכַחַת
18 מַתְעֶה׃ מְכַסֶּה שִׂנְאָה שִׂפְתֵי־שֶׁקֶר וּמוֹצִיא דִבָּה
ע הֲוֹא כְסִיל׃ בְּרֹב דְּבָרִים לֹא יֶחְדַּל־פָּשַׁע
כ וְחוֹשֵׂךְ שְׂפָתָיו מַשְׂכִּיל׃ כֶּסֶף נִבְחָר לְשׁוֹן צַדִּיק לֵב
21 רְשָׁעִים כִּמְעָט׃ שִׂפְתֵי צַדִּיק יָרְעוּ רַבִּים וֶאֱוִילִים
22 †defectu בַּחֲסַר־לֵב יָמוּתוּ׃ בִּרְכַּת יְהוָה הִיא תַעֲשִׁיר וְלֹא

23 יסף עצב עמה: כשחוק לכסיל עשות זמה
24 וחכמה לאיש תבונה: מגורת רשע היא
כה תבואנו ותאות צדיקים יתן: כעבור סופה ואין
26 רשע וצדיק יסוד עולם: כחמץ ׀ לשנים וכעשן
27 לעינים כן העצל לשלחיו: יראת יהוה תוסיף
28 ימים ושנות רשעים תקצרנה: תוחלת צדיקים
29 שמחה ותקות רשעים תאבד: מעז לתם דרך
ל יהוה ומחתה לפעלי און: צדיק לעולם בל־
31 ימוט ורשעים לא ישכנו־ארץ: פי־צדיק ינוב חכמה
32 ולשון תהפכות תכרת: שפתי צדיק ידעון רצון ופי
א רשעים תהפכות: מאזני מרמה תועבת יהוה
2 ואבן שלמה רצונו: בא זדון ויבא קלון ואת־צנועים
3 חכמה: תמת ישרים תנחם וסלף בגדים ושדם:
ה לא־יועיל הון ביום עברה וצדקה תציל ממות: צדקת
6 תמים תישר דרכו וברשעתו יפל רשע: צדקת ישרים
7 תצילם ובהות בגדים ילכדו: במות אדם רשע תאבד
8 תקוה ותוחלם אונים אבדה: צדיק מצרה נחלץ ויבא
9 רשע תחתיו: בפה חנף ישחת רעהו ובדעת צדיקים
י יחלצו: בטוב צדיקים תעלץ קריה ובאבד רשעים
11 רנה: בברכת ישרים תרום קרת ובפי רשעים תהרס:
12 13 בז לרעהו חסר־לב ואיש תבונות יחריש: הולך רכיל
14 מגלה־סוד ונאמן־רוח מכסה דבר: באין תחבלות יפל־
טו עם ותשועה ברב יועץ: רע ירוע כי־ערב זר ושונא
16 תוקעים בוטח: אשת חן תתמך כבוד ועריצים יתמכו־
17 18 עשר: גמל נפשו איש חסד ועכר שארו אכזרי: רשע
19 עשה פעלת־שקר וזרע צדקה שכר אמת: כן־צדקה
כ לחיים ומרדף רעה למותו: תועבת יהוה עקשי־לב
21 ורצונו תמימי דרך: יד ליד לא־ינקה רע וזרע צדיקים
נמלט

† pavor

† profe-ret, Zach. 9: 17.

† cum-modestis

† perversitas, 15: 4

† merces, Jes. 19: 10.

CAP. יא XI. Vere iustorum & iniustorum s. hypocritarum antithesis.

v. 3. ישדם ק

22 נֶזֶם זָהָב בְּאַף חֲזִיר אִשָּׁה יָפָה וְסָרַת טָעַם׃ †refra-ctaria
23 תַּאֲוַת צַדִּיקִים אַךְ־טוֹב תִּקְוַת רְשָׁעִים עֶבְרָה׃
24 יֵשׁ כה מְפַזֵּר וְנוֹסָף עוֹד וְחוֹשֵׂךְ מִישָׁר אַךְ־לְמַחְסוֹר׃
26 נֶפֶשׁ־ בְּרָכָה תְרֻשָּׁן וּמַרְוֶה גַּם־הוּא יוֹרֵא׃ מִנַּע בָּר
27 יְקֻבָּהוּ לְאֻמִּים וּבְרָכָה לְרֹאשׁ מַשְׁבִּיר׃ שִׁחַר טוֹב
28 יְבַקֵּשׁ רָצוֹן וְדֹרֵשׁ רָעָה תְּבוֹאֶנּוּ׃ בּוֹטֵחַ בְּעָשְׁרוֹ
29 הַוּא יִפֹּל וְכֶעָלֶה צַדִּיקִים יִפְרָחוּ׃ עֹכֵר בֵּיתוֹ
ל יִנְחַל־רוּחַ וְעֶבֶד אֱוִיל לַחֲכַם־לֵב׃ פְּרִי צַדִּיק עֵץ חַיִּים
31 וְלֹקֵחַ נְפָשׁוֹת חָכָם׃ הֵן צַדִּיק בָּאָרֶץ יְשֻׁלָּם אַף

CAP. יב. XII. Continuatur & illustratur magis antithesis piorum & impiorum.

א כִּי־רָשָׁע וְחוֹטֵא׃ אֹהֵב מוּסָר אֹהֵב דָּעַת וְשׂוֹנֵא
2 תּוֹכַחַת בָּעַר׃ טוֹב יָפִיק רָצוֹן מֵיְהוָה וְאִישׁ מְזִמּוֹת
3 יַרְשִׁיעַ׃ לֹא־יִכּוֹן אָדָם בְּרֶשַׁע וְשֹׁרֶשׁ צַדִּיקִים בַּל־יִמּוֹט׃
4 אֵשֶׁת חַיִל עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ וּכְרָקָב בְּעַצְמוֹתָיו מְבִישָׁה׃
ה מַחְשְׁבוֹת צַדִּיקִים מִשְׁפָּט תַּחְבֻּלוֹת רְשָׁעִים מִרְמָה׃
7.6 דִּבְרֵי רְשָׁעִים אֹרֶב־דָּם וּפִי יְשָׁרִים יַצִּילֵם׃ הָפוֹךְ רְשָׁעִים
8 וְאֵינָם וּבֵית צַדִּיקִים יַעֲמֹד׃ לְפִי שִׂכְלוֹ יְהֻלַּל־אִישׁ
9 וְנַעֲוַת־לֵב יִהְיֶה לָבוּז׃ טוֹב נִקְלֶה וְעֶבֶד לוֹ מִכִּיתְכַּבֵּד
י וְחַסַר־לָחֶם׃ יוֹדֵעַ צַדִּיק נֶפֶשׁ בְּהֶמְתּוֹ וְרַחֲמֵי רְשָׁעִים
11 אַכְזָרִי׃ עֹבֵד אַדְמָתוֹ יִשְׂבַּע־לָחֶם וּמְרַדֵּף רֵיקִים חֲסַר־
12 לֵב׃ חָמַד רָשָׁע מְצוֹד רָעִים וְשֹׁרֶשׁ צַדִּיקִים יִתֵּן׃ בְּפֶשַׁע †propu-gnacu-lum, Eccl. 9: 14.
13 שִׂפְתַיִם מוֹקֵשׁ רָע וַיֵּצֵא מִצָּרָה צַדִּיק׃ מִפְּרִי פִי־אִישׁ
14 יִשְׂבַּע־טוֹב וּגְמוּל יְדֵי־אָדָם יָשׁוּב לוֹ׃ דֶּרֶךְ אֱוִיל יָשָׁר
15 בְּעֵינָיו וְשֹׁמֵעַ לְעֵצָה חָכָם׃ אֱוִיל בְּיוֹם יִוָּדַע כַּעְסוֹ וְכֹסֶה
17 קָלוֹן עָרוּם׃ יָפִיחַ אֱמוּנָה יַגִּיד צֶדֶק וְעֵד שְׁקָרִים מִרְמָה׃
18 יֵשׁ בּוֹטֶה כְּמַדְקְרוֹת חָרֶב וּלְשׁוֹן חֲכָמִים מַרְפֵּא׃ †trans-fossio-nes
19 שִׂפַת־אֱמֶת תִּכּוֹן לָעַד וְעַד־אַרְגִּיעָה לְשׁוֹן שָׁקֶר׃
כ מִרְמָה בְּלֵב־חֹרְשֵׁי־רָע וְלִיוֹעֲצֵי שָׁלוֹם שִׂמְחָה׃ לְא־
21
22 יְאֻנֶּה לַצַּדִּיק כָּל־אָוֶן וּרְשָׁעִים מָלְאוּ רָע׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה
שִׂפְתֵי

ישיב ק׳ v.14.

שִׂפְתֵי־שֶׁקֶר וְעֹשֵׂי אֱמוּנָה רְצוֹנוֹ׃ אָדָם עָרוּם כְּסֶה 23
דָּעַת וְלֵב כְּסִילִים יִקְרָא אִוֶּלֶת׃ יַד־חָרוּצִים תִּמְשֹׁל 24
וּרְמִיָּה תִּהְיֶה לָמַס׃ דְּאָגָה בְלֶב־אִישׁ יַשְׁחֶנָּה וְדָבָר כה
טוֹב יְשַׂמְּחֶנָּה׃ יָתֵר מֵרֵעֵהוּ צַדִּיק וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תַּתְעֵם׃ 26
לֹא־יַחֲרֹךְ רְמִיָּה צֵידוֹ וְהוֹן־אָדָם יְקַר חָרוּץ׃ בְּאֹרַח 27 28
צְדָקָה חַיִּים וְדֶרֶךְ נְתִיבָהּ אַל־מָוֶת׃

CAP. יג XIII. Constanter perseverantium in iustitia spes & merces certa, impiorum vana.

בֵּן חָכָם מוּסַר אָב וְלֵץ לֹא־שָׁמַע גְּעָרָה׃ א
מִפְּרִי פִי־אִישׁ יֹאכַל טוֹב וְנֶפֶשׁ בֹּגְדִים חָמָס׃ נֹצֵר פִּיו 3.2
שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ פֹּשֵׂק שְׂפָתָיו מְחִתָּה־לוֹ׃ מִתְאַוָּה וָאַיִן 4
נַפְשׁוֹ עָצֵל וְנֶפֶשׁ חָרֻצִים תְּרֻשָּׁן׃ דְּבַר־שֶׁקֶר יִשְׂנָא ה
צַדִּיק וְרָשָׁע יַבְאִישׁ וַיַּחְפִּיר׃ צְדָקָה תִּצֹּר תָּם־דָּרֶךְ 6
וְרִשְׁעָה תְּסַלֵּף חַטָּאת׃ יֵשׁ מִתְעַשֵּׁר וְאֵין כֹּל מִתְרוֹשֵׁשׁ 7
וְהוֹן רָב׃ כֹּפֶר נֶפֶשׁ־אִישׁ עָשְׁרוֹ וְרָשׁ לֹא־שָׁמַע 8
גְּעָרָה׃ אוֹר־צַדִּיקִים יִשְׂמָח וְנֵר רְשָׁעִים יִדְעָךְ׃ רַק 9 י
בְּזָדוֹן יִתֵּן מַצָּה וְאֶת־נוֹעָצִים חָכְמָה׃ הוֹן מֵהֶבֶל יִמְעָט 11
וְקֹבֵץ עַל־יָד יַרְבֶּה׃ תּוֹחֶלֶת מְמֻשָׁכָה מַחֲלָה לֵב וְעֵץ 12
חַיִּים תַּאֲוָה בָאָה׃ בָּז לְדָבָר יֶחֱבָל לוֹ וְיִרֵא מִצְוָה 13
הִוא יְשֻׁלָּם׃ תּוֹרַת חָכָם מְקוֹר חַיִּים לָסוּר מִמֹּקְשֵׁי 14
מָוֶת׃ שֵׂכֶל־טוֹב יִתֶּן־חֵן וְדֶרֶךְ בֹּגְדִים אֵיתָן׃ טו
כָּל־עָרוּם יַעֲשֶׂה בְדַעַת וּכְסִיל יִפְרֹשׂ אִוֶּלֶת׃ מַלְאָךְ 16 17
רָשָׁע יִפֹּל בְּרָע וְצִיר אֱמוּנִים מַרְפֵּא׃ רֵישׁ וְקָלוֹן 18
פּוֹרֵעַ מוּסָר וְשֹׁמֵר תּוֹכַחַת יְכֻבָּד׃ תַּאֲוָה נִהְיָה תֹּעֲרַב 19
לְנֶפֶשׁ וְתוֹעֲבַת כְּסִילִים סוּר מֵרָע׃ הֹלֵךְ אֶת־ כ
חֲכָמִים וֶחְכָם וְרֹעֶה כְסִילִים יֵרוֹעַ׃ חַטָּאִים 21
תְּרַדֵּף רָעָה וְאֶת־צַדִּיקִים יְשֻׁלַּם־טוֹב׃ טוֹב יַנְחִיל 22
בְּנֵי־בָנִים וְצָפוּן לַצַּדִּיק חֵיל חוֹטֵא׃ רַב־אֹכֶל 23
נִיר רָאשִׁים וְיֵשׁ נִסְפֶּה בְלֹא מִשְׁפָּט׃ חוֹשֵׂךְ שִׁבְטוֹ 24
שׂוֹנֵא בְנוֹ וְאֹהֲבוֹ שִׁחֲרוֹ מוּסָר׃ צַדִּיק אֹכֵל לְשֹׂבַע כה

? abundans (est) ? adurat (requiet)

? diuaricans, Ezech. 16, 25.

v. 28. הה׳ רפה v. 20. הולך ק׳ ibid. יחכם ק׳

CAP. יד XIV. Sapientis & stulti notæ, qua animum, sermones, opera & affectus, et & successus ac euentus.

א נַפְשׁוֹ וּבֶטֶן רְשָׁעִים תֶּחְסָר׃ חַכְמוֹת נָשִׁים בָּנְתָה
2 בֵיתָהּ וְאִוֶּלֶת בְּיָדֶיהָ תֶּהֶרְסֶנּוּ׃ הוֹלֵךְ בְּיָשְׁרוֹ יְרֵא
3 יְהוָה וּנְלוֹז דְּרָכָיו בּוֹזֵהוּ׃ בְּפִי־אֱוִיל חֹטֶר גַּאֲוָה וְשִׂפְתֵי † virga, Jes. 11,1.
4 חֲכָמִים תִּשְׁמוּרֵם׃ בְּאֵין אֲלָפִים אֵבוּס בָּר וְרַב־
ה תְּבוּאוֹת בְּכֹחַ שׁוֹר׃ עֵד אֱמוּנִים לֹא יְכַזֵּב וְיָפִיחַ
6 כְּזָבִים עֵד שָׁקֶר׃ בִּקֶּשׁ־לֵץ חָכְמָה וָאָיִן וְדַעַת לְנָבוֹן
7 נָקָל׃ לֵךְ מִנֶּגֶד לְאִישׁ כְּסִיל וּבַל־יָדַעְתָּ שִׂפְתֵי־
8 דָעַת׃ חָכְמַת עָרוּם הָבִין דַּרְכּוֹ וְאִוֶּלֶת כְּסִילִים
9 י מִרְמָה׃ אֱוִלִים יָלִיץ אָשָׁם וּבֵין יְשָׁרִים רָצוֹן׃ לֵב
1 1 יוֹדֵעַ מָרַת נַפְשׁוֹ וּבְשִׂמְחָתוֹ לֹא־יִתְעָרַב זָר׃ בֵּית † amaritudinem.
1 2 רְשָׁעִים יִשָּׁמֵד וְאֹהֶל יְשָׁרִים יַפְרִיחַ׃ יֵשׁ דֶּרֶךְ יָשָׁר
1 3 לִפְנֵי־אִישׁ וְאַחֲרִיתָהּ דַּרְכֵי־מָוֶת׃ גַּם־בִּשְׂחֹק
1 4 יִכְאַב־לֵב וְאַחֲרִיתָהּ שִׂמְחָה תוּגָה׃ מִדְּרָכָיו
טו יִשְׂבַּע סוּג לֵב וּמֵעָלָיו אִישׁ טוֹב׃ פֶּתִי יַאֲמִין לְכָל־
1 6 דָּבָר וְעָרוּם יָבִין לַאֲשֻׁרוֹ׃ חָכָם יָרֵא וְסָר מֵרָע
1 7 וּכְסִיל מִתְעַבֵּר וּבוֹטֵחַ׃ קְצַר־אַפַּיִם יַעֲשֶׂה אִוֶּלֶת
1 8 וְאִישׁ מְזִמּוֹת יִשָּׂנֵא׃ נָחֲלוּ פְתָאיִם אִוֶּלֶת וַעֲרוּמִים
1 9 יַכְתִּירוּ דָעַת׃ שַׁחוּ רָעִים לִפְנֵי טוֹבִים וּרְשָׁעִים
כ עַל־שַׁעֲרֵי צַדִּיק׃ גַּם־לְרֵעֵהוּ יִשָּׂנֵא רָשׁ וְאֹהֲבֵי
2 1 עָשִׁיר רַבִּים׃ בָּז־לְרֵעֵהוּ חוֹטֵא וּמְחוֹנֵן עֲנָיִים אַשְׁרָיו׃
22 23 הֲלוֹא יִתְעוּ חֹרְשֵׁי רָע וְחֶסֶד וֶאֱמֶת חֹרְשֵׁי טוֹב׃ בְּכָל־
עֶצֶב יִהְיֶה מוֹתָר וּדְבַר שְׂפָתַיִם אַךְ לְמַחְסוֹר׃
2 4 עֲטֶרֶת חֲכָמִים עָשְׁרָם אִוֶּלֶת כְּסִילִים אִוֶּלֶת׃
כה מַצִּיל נְפָשׁוֹת עֵד אֱמֶת וְיָפִיחַ כְּזָבִים מִרְמָה׃
2 6 בְּיִרְאַת יְהוָה מִבְטַח־עֹז וּלְבָנָיו יִהְיֶה מַחְסֶה׃
27 28 יִרְאַת יְהוָה מְקוֹר חַיִּים לָסוּר מִמּוֹקְשֵׁי מָוֶת׃ בְּרָב־עָם
2 9 הַדְרַת־מֶלֶךְ וּבְאֶפֶס לְאֹם מְחִתַּת רָזוֹן׃ אֶרֶךְ אַפַּיִם
ל רַב־תְּבוּנָה וּקְצַר־רוּחַ מֵרִים אִוֶּלֶת׃ חַיֵּי בְשָׂרִים לֵב
מרפא

v.10. הר׳ דגושה. v.21. ענוים ק׳.

3 1 מַרְפֵּא וּרְקַב עֲצָמוֹת קִנְאָה׃ עֹשֵׁק דָּל חֵרֵף עֹשֵׂהוּ
3 2 וּמְכַבְּדוֹ חֹנֵן אֶבְיוֹן׃ בְּרָעָתוֹ יִדָּחֶה רָשָׁע וְחֹסֶה בְמוֹתוֹ
3 3 צַדִּיק׃ בְּלֵב נָבוֹן תָּנוּחַ חָכְמָה וּבְקֶרֶב כְּסִילִים תִּוָּדֵעַ׃
34 לה צְדָקָה תְּרוֹמֵם גּוֹי וְחֶסֶד לְאֻמִּים חַטָּאת׃ רְצוֹן־מֶלֶךְ
א לְעֶבֶד מַשְׂכִּיל וְעֶבְרָתוֹ תִּהְיֶה מֵבִישׁ׃ מַעֲנֶה־רַךְ יָשִׁיב
2 חֵמָה וּדְבַר־עֶצֶב יַעֲלֶה־אָף׃ לְשׁוֹן חֲכָמִים תֵּיטִיב דָּעַת
3 וּפִי כְסִילִים יַבִּיעַ אִוֶּלֶת׃ בְּכָל־מָקוֹם עֵינֵי יְהוָה צֹופוֹת
4 רָעִים וְטוֹבִים׃ מַרְפֵּא לָשׁוֹן עֵץ חַיִּים וְסֶלֶף בָּהּ שֶׁבֶר
ה בְּרוּחַ׃ אֱוִיל יִנְאַץ מוּסַר אָבִיו וְשֹׁמֵר תּוֹכַחַת יַעְרִם׃
7.6 בֵּית צַדִּיק חֹסֶן רָב וּבִתְבוּאַת רָשָׁע נֶעְכָּרֶת׃ שִׂפְתֵי
8 חֲכָמִים יְזָרוּ דָעַת וְלֵב כְּסִילִים לֹא־כֵן׃ זֶבַח רְשָׁעִים
9 תּוֹעֲבַת יְהוָה וּתְפִלַּת יְשָׁרִים רְצוֹנוֹ׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה דֶּרֶךְ
י רָשָׁע וּמְרַדֵּף צְדָקָה יֶאְהָב׃ מוּסָר רָע לְעֹזֵב אֹרַח
11 שׁוֹנֵא תוֹכַחַת יָמוּת׃ שְׁאוֹל וַאֲבַדּוֹן נֶגֶד יְהוָה אַף כִּי־
12 לִבּוֹת בְּנֵי־אָדָם׃ לֹא־יֶאֱהַב לֵץ הוֹכֵחַ לוֹ אֶל־חֲכָמִים
13 לֹא יֵלֵךְ׃ לֵב שָׂמֵחַ יֵיטִיב פָּנִים וּבְעַצְּבַת־לֵב רוּחַ
14 נְכֵאָה׃ לֵב נָבוֹן יְבַקֶּשׁ־דָּעַת וּפִנֵּי כְסִילִים יִרְעֶה
טו אִוֶּלֶת׃ כָּל־יְמֵי עָנִי רָעִים וְטוֹב־לֵב מִשְׁתֶּה תָמִיד׃
26 17 טוֹב־מְעַט בְּיִרְאַת יְהוָה מֵאוֹצָר רָב וּמְהוּמָה בּוֹ׃ טוֹב
אֲרֻחַת יָרָק וְאַהֲבָה־שָׁם מִשּׁוֹר אָבוּס וְשִׂנְאָה־בוֹ׃
18 19 אִישׁ חֵמָה יְגָרֶה מָדוֹן וְאֶרֶךְ אַפַּיִם יַשְׁקִיט רִיב׃ דֶּרֶךְ
כ עָצֵל כִּמְשֻׂכַת חָדֶק וְאֹרַח יְשָׁרִים סְלֻלָּה׃ בֵּן חָכָם
21 יְשַׂמַּח־אָב וּכְסִיל אָדָם בּוֹזֶה אִמּוֹ׃ אִוֶּלֶת שִׂמְחָה
22 לַחֲסַר־לֵב וְאִישׁ תְּבוּנָה יְיַשֶּׁר־לָכֶת׃ הָפֵר מַחֲשָׁבוֹת
23 בְּאֵין סוֹד וּבְרֹב יוֹעֲצִים תָּקוּם׃ שִׂמְחָה לָאִישׁ בְּמַעֲנֵה־
24 פִיו וְדָבָר בְּעִתּוֹ מַה־טּוֹב׃ אֹרַח חַיִּים לְמַעְלָה לְמַשְׂכִּיל
כה לְמַעַן סוּר מִשְׁאוֹל מָטָּה׃ בֵּית גֵּאִים יִסַּח יְהוָה וְיַצֵּב
26 גְּבוּל אַלְמָנָה׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה מַחְשְׁבוֹת רָע וּטְהֹרִים

CAP. טו XV. Cogitata, verba & opera vere sapientis salutaria eoque accipienda, stulti autem noxia & vitanda sunt.

† 11: 3.

† 1. Reg. 5, 3.

† spinæ, Mich. 7, 4.

† strata, Jer. 18, 15.

† Deut. 28, 43.

v. 14. ופי ק׳

27 אִמְרֵי־נֹעַם׃ עֹכֵר בֵּיתוֹ בּוֹצֵעַ בָּצַע וְשׂוֹנֵא מַתָּנֹת
28 יִחְיֶה׃ לֵב צַדִּיק יֶהְגֶּה לַעֲנוֹת וּפִי רְשָׁעִים יַבִּיעַ רָעוֹת׃
29 ל רָחוֹק יְהוָה מֵרְשָׁעִים וּתְפִלַּת צַדִּיקִים יִשְׁמָע׃ מְאוֹר־
31 עֵינַיִם יְשַׂמַּח־לֵב שְׁמוּעָה טוֹבָה תְּדַשֶּׁן־עָצֶם׃ אֹזֶן
32 שֹׁמַעַת תּוֹכַחַת חַיִּים בְּקֶרֶב חֲכָמִים תָּלִין׃ פּוֹרֵעַ
33 מוּסָר מוֹאֵס נַפְשׁוֹ וְשֹׁמֵעַ תּוֹכַחַת קוֹנֶה לֵב׃ יִרְאַת
א יְהוָה מוּסַר חָכְמָה וְלִפְנֵי כָבוֹד עֲנָוָה׃ לְאָדָם מַעַרְכֵי־
2 לֵב וּמֵיְהוָה מַעֲנֵה לָשׁוֹן׃ כָּל־דַּרְכֵי־אִישׁ זַךְ בְּעֵינָיו
3 וְתֹכֵן רוּחוֹת יְהוָה׃ גֹּל אֶל־יְהוָה מַעֲשֶׂיךָ וְיִכֹּנוּ
4 מַחְשְׁבֹתֶיךָ׃ כֹּל פָּעַל יְהוָה לַמַּעֲנֵהוּ וְגַם־רָשָׁע לְיוֹם
ה רָעָה׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה כָּל־גְּבַהּ־לֵב יָד לְיָד לֹא יִנָּקֶה׃
6 בְּחֶסֶד וֶאֱמֶת יְכֻפַּר עָוֹן וּבְיִרְאַת יְהוָה סוּר מֵרָע׃
7.8 בִּרְצוֹת יְהוָה דַּרְכֵי־אִישׁ גַּם־אוֹיְבָיו יַשְׁלִם אִתּוֹ׃ טוֹב
9 מְעַט בִּצְדָקָה מֵרֹב תְּבוּאוֹת בְּלֹא מִשְׁפָּט׃ לֵב אָדָם
י יְחַשֵּׁב דַּרְכּוֹ וַיהוָה יָכִין צַעֲדוֹ׃ קֶסֶם עַל־שִׂפְתֵי־מֶלֶךְ
11 בְּמִשְׁפָּט לֹא יִמְעַל־פִּיו׃ פֶּלֶס וּמֹאזְנֵי מִשְׁפָּט לַיהוָה
12 מַעֲשֵׂהוּ כָּל־אַבְנֵי־כִיס׃ תּוֹעֲבַת מְלָכִים עֲשׂוֹת רֶשַׁע
13 כִּי בִצְדָקָה יִכּוֹן כִּסֵּא׃ רְצוֹן מְלָכִים שִׂפְתֵי־צֶדֶק וְדֹבֵר
14 יְשָׁרִים יֶאֱהָב׃ חֲמַת־מֶלֶךְ מַלְאֲכֵי־מָוֶת וְאִישׁ חָכָם
טו יְכַפְּרֶנָּה׃ בְּאוֹר־פְּנֵי־מֶלֶךְ חַיִּים וּרְצוֹנוֹ כְּעָב מַלְקוֹשׁ׃
16 קְנֹה־חָכְמָה מַה־טּוֹב מֵחָרוּץ וּקְנוֹת בִּינָה נִבְחָר
17 מִכָּסֶף׃ מְסִלַּת יְשָׁרִים סוּר מֵרָע שׁוֹמֵר נַפְשׁוֹ נֹצֵר
18 19 דַּרְכּוֹ׃ לִפְנֵי־שֶׁבֶר גָּאוֹן וְלִפְנֵי כִשָּׁלוֹן גֹּבַהּ רוּחַ׃ טוֹב
כ שְׁפַל־רוּחַ אֶת־עֲנָיִים מֵחַלֵּק שָׁלָל אֶת־גֵּאִים׃ מַשְׂכִּיל
21 עַל־דָּבָר יִמְצָא־טוֹב וּבוֹטֵחַ בַּיהוָה אַשְׁרָיו׃ לַחֲכַם־לֵב
22 יִקָּרֵא נָבוֹן וּמֶתֶק שְׂפָתַיִם יֹסִיף לֶקַח׃ מְקוֹר חַיִּים שֵׂכֶל
23 בְּעָלָיו וּמוּסַר אֱוִלִים אִוֶּלֶת׃ לֵב חָכָם יַשְׂכִּיל פִּיהוּ וְעַל־
24 שְׂפָתָיו יֹסִיף לֶקַח׃ צוּף־דְּבַשׁ אִמְרֵי־נֹעַם מָתוֹק לַנֶּפֶשׁ
ומרפא

CAP. יו XVI. In loquendo & agendo Dei ope & sapientia gubernatrice opus esse, vt res bene succedant. Conf. Ps. 1.

† dispositiones.

‡ libra, Jes. 40, 12.

† offensionem.

‡ suavitas, 27; 9.

‡ Ps. 19; 11.

וּמַרְפֵּא לָעָצֶם׃ יֵשׁ דֶּרֶךְ יָשָׁר לִפְנֵי־אִישׁ וְאַחֲרִיתָהּ כה
דַּרְכֵי־מָוֶת׃ נֶפֶשׁ עָמֵל עָמְלָה לּוֹ כִּי־אָכַף עָלָיו פִּיהוּ׃ 26 † reflectit
אִישׁ בְּלִיַּעַל כֹּרֶה רָעָה וְעַל־שְׂפָתָיו כְּאֵשׁ צָרֶבֶת׃ אִישׁ 27 28
תַּהְפֻּכוֹת יְשַׁלַּח מָדוֹן וְנִרְגָּן מַפְרִיד אַלּוּף׃ אִישׁ חָמָס 29
יְפַתֶּה רֵעֵהוּ וְהוֹלִיכוֹ בְּדֶרֶךְ לֹא־טוֹב׃ עֹצֶה עֵינָיו ל † comprimens
לַחְשֹׁב תַּהְפֻּכוֹת קֹרֵץ שְׂפָתָיו כִּלָּה רָעָה׃ עֲטֶרֶת 31
תִּפְאֶרֶת שֵׂיבָה בְּדֶרֶךְ צְדָקָה תִּמָּצֵא׃ טוֹב אֶרֶךְ אַפַּיִם 32
מִגִּבּוֹר וּמֹשֵׁל בְּרוּחוֹ מִלֹּכֵד עִיר׃ בַּחֵיק יוּטַל אֶת־ 33
הַגּוֹרָל וּמֵיהוָה כָּל־מִשְׁפָּטוֹ׃ טוֹב פַּת חֲרֵבָה וְשַׁלְוָה־ א † sicci, Lev. 7: 20.
בָּהּ מִבַּיִת מָלֵא זִבְחֵי־רִיב׃ עֶבֶד מַשְׂכִּיל יִמְשֹׁל בְּבֶן־ 2
מֵבִישׁ וּבְתוֹךְ אַחִים יַחֲלֹק נַחֲלָה׃ מַצְרֵף לַכֶּסֶף 3 † conflatoriū, 27:21.
וְכוּר לַזָּהָב וּבֹחֵן לִבּוֹת יְהוָה׃ מֵרַע מַקְשִׁיב עַל־ 4
שְׂפַת־אָוֶן שֶׁקֶר מֵזִין עַל־לְשׁוֹן הַוֹּת׃ לֹעֵג לָרָשׁ חֵרֵף ה
עֹשֵׂהוּ שָׂמֵחַ לְאֵיד לֹא יִנָּקֶה׃ עֲטֶרֶם זְקֵנִים בְּנֵי בָנִים 6
וְתִפְאֶרֶת בָּנִים אֲבוֹתָם׃ לֹא־נָאוָה לְנָבָל שְׂפַת 7
יָתֶר אַף כִּי־לְנָדִיב שְׂפַת־שָׁקֶר׃ אֶבֶן־חֵן הַשֹּׁחַד 8
בְּעֵינֵי בְעָלָיו אֶל־כָּל־אֲשֶׁר יִפְנֶה יַשְׂכִּיל׃ מְכַסֶּה־פֶשַׁע 9
מְבַקֵּשׁ אַהֲבָה וְשֹׁנֶה בְדָבָר מַפְרִיד אַלּוּף׃ תֵּחַת י
גְּעָרָה בְמֵבִין מֵהַכּוֹת כְּסִיל מֵאָה׃ אַךְ מְרִי יְבַקֶּשׁ־רָע 11
וּמַלְאָךְ אַכְזָרִי יְשֻׁלַּח־בּוֹ׃ פָּגוֹשׁ דֹּב שַׁכּוּל בְּאִישׁ 12
וְאַל־כְּסִיל בְּאִוַּלְתּוֹ׃ מֵשִׁיב רָעָה תַּחַת טוֹבָה לֹא־ 13
תָמִישׁ רָעָה מִבֵּיתוֹ׃ פּוֹטֵר מַיִם רֵאשִׁית מָדוֹן וְלִפְנֵי 14
הִתְגַּלַּע הָרִיב נְטוֹשׁ׃ מַצְדִּיק רָשָׁע וּמַרְשִׁיעַ צַדִּיק טו
תּוֹעֲבַת יְהוָה גַּם־שְׁנֵיהֶם׃ לָמָּה זֶּה מְחִיר בְּיַד־ 16
כְּסִיל לִקְנוֹת חָכְמָה וְלֶב־אָיִן׃ בְּכָל־עֵת אֹהֵב 17
הָרֵעַ וְאָח לְצָרָה יִוָּלֵד׃ אָדָם חֲסַר־לֵב תֹּקֵעַ כָּף 18
עֹרֵב עַרְבָּה לִפְנֵי רֵעֵהוּ׃ אֹהֵב פֶּשַׁע אֹהֵב מַצָּה 19 † sponsionem
מַגְבִּיהַּ פִּתְחוֹ מְבַקֶּשׁ־שָׁבֶר׃ עִקֶּשׁ־לֵב לֹא יִמְצָא־ כ
ששששששש ג Yyyyyy 3 טוב

CAP. יז. XVII. Sapiens pauper, humilis, patiens, verax, justus &c. melior est insipiente diuide, superbo, contentioso &c.

תמוש ק. v.13. מלעיל. v.10. ן זעירא. v.28. שפתו ק. v:27.

1 2 טוֹב וְנֶהְפַּךְ בִּלְשׁוֹנוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה׃ יֹלֵד כְּסִיל לְתוּגָה
2 2 לוֹ וְלֹא יִשְׂמַח אֲבִי נָבָל׃ לֵב שָׂמֵחַ יֵיטִב גֵּהָה
3 2 וְרוּחַ נְכֵאָה תְּיַבֶּשׁ־גָּרֶם׃ שֹׁחַד מֵהֵק רָשָׁע
4 2 יִקָּח לְהַטּוֹת אָרְחוֹת מִשְׁפָּט׃ אֶת־פְּנֵי
כה מֵבִין חָכְמָה וְעֵינֵי כְסִיל בִּקְצֵה־אָרֶץ׃ כַּעַס
6 2 לְאָבִיו בֵּן כְּסִיל וּמֶמֶר לְיוֹלַדְתּוֹ׃ גַּם עֲנוֹשׁ
7 2 לַצַּדִּיק לֹא־טוֹב לְהַכּוֹת נְדִיבִים עַל־יֹשֶׁר׃ חוֹשֵׂךְ
8 2 אֲמָרָיו יוֹדֵעַ דָּעַת וְקַר־רוּחַ אִישׁ תְּבוּנָה׃ גַּם
אֱוִיל מֵחֲרִישׁ חָכָם יֵחָשֵׁב אֹטֵם שְׂפָתָיו נָבוֹן׃
א 2 לְתַאֲוָה יְבַקֵּשׁ נִפְרָד בְּכָל־תּוּשִׁיָּה יִתְגַּלָּע׃ לֹא־יַחְפֹּץ
3 כְּסִיל בִּתְבוּנָה כִּי אִם־בְּהִתְגַּלּוֹת לִבּוֹ׃ בְּבוֹא רָשָׁע בָּא
4 גַּם־בּוּז וְעִם־קָלוֹן חֶרְפָּה׃ מַיִם עֲמֻקִּים דִּבְרֵי פִי־אִישׁ
ה נַחַל נֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה׃ שְׂאֵת פְּנֵי־רָשָׁע לֹא־טוֹב
6 לְהַטּוֹת צַדִּיק בַּמִּשְׁפָּט׃ שִׂפְתֵי כְסִיל יָבֹאוּ בְרִיב וּפִיו
7 לְמַהֲלֻמּוֹת יִקְרָא׃ פִּי כְסִיל מְחִתָּה־לּוֹ וּשְׂפָתָיו מוֹקֵשׁ
8 נַפְשׁוֹ׃ דִּבְרֵי נִרְגָּן כְּמִתְלַהֲמִים וְהֵם יָרְדוּ חַדְרֵי־בָטֶן׃
9 גַּם מִתְרַפֶּה בִּמְלַאכְתּוֹ אָח הוּא לְבַעַל מַשְׁחִית׃
11 י מִגְדַּל־עֹז שֵׁם יְהוָה בּוֹ־יָרוּץ צַדִּיק וְנִשְׂגָּב׃ הוֹן
12 עָשִׁיר קִרְיַת עֻזּוֹ וּכְחוֹמָה נִשְׂגָּבָה בְּמַשְׂכִּתוֹ׃ לִפְנֵי־
13 שֶׁבֶר יִגְבַּהּ לֶב־אִישׁ וְלִפְנֵי כָבוֹד עֲנָוָה׃ מֵשִׁיב דָּבָר
14 בְּטֶרֶם יִשְׁמָע אִוֶּלֶת הִיא־לוֹ וּכְלִמָּה׃ רוּחַ אִישׁ יְכַלְכֵּל
טו מַחֲלֵהוּ וְרוּחַ נְכֵאָה מִי יִשָּׂאֶנָּה׃ לֵב נָבוֹן יִקְנֶה־דָּעַת
16 וְאֹזֶן חֲכָמִים תְּבַקֶּשׁ־דָּעַת׃ מַתָּן אָדָם יַרְחִיב לוֹ וְלִפְנֵי
17 גְדוֹלִים יַנְחֶנּוּ׃ צַדִּיק הָרִאשׁוֹן בְּרִיבוֹ יָבָא רֵעֵהוּ וַחֲקָרוֹ׃
18 19 מִדְיָנִים יַשְׁבִּית הַגּוֹרָל וּבֵין עֲצוּמִים יַפְרִיד׃ אָח נִפְשָׁע
כ מִקִּרְיַת־עֹז וּמִדְוָנִים כִּבְרִיחַ אַרְמוֹן׃ מִפְּרִי פִי־אִישׁ
21 תִּשְׂבַּע בִּטְנוֹ תְּבוּאַת שְׂפָתָיו יִשְׂבָּע׃ מָוֶת וְחַיִּים בְּיַד־
22 לָשׁוֹן וְאֹהֲבֶיהָ יֹאכַל פִּרְיָהּ׃ מָצָא אִשָּׁה מָצָא טוֹב וַיָּפֶק
רצון

CAP. יח. XVIII. Stultus prodit stultitiam verbis & factis, & vane confidit opibus suis: iustus, quæ recta sunt, dicit & facit, Deoque confidit, & saluus est.

† (sicut) medicina

† amaritudo

† contusiones, 19:29.

† qvasi blandientia, 26:22.

† 2. Chr. 21:15.

ומדינים ק׳ v. 19. ובא v. 17. ק׳ חסרי v. 1 P. יקר ק׳ v. 27.

23 24 רָצוֹן מֵיהוָה׃ תַּחֲנוּנִים יְדַבֶּר־רָשׁ וְעָשִׁיר יַעֲנֶה עַזּוֹת׃ אִישׁ
רֵעִים לְהִתְרוֹעֵעַ וְיֵשׁ אֹהֵב דָּבֵק מֵאָח׃ טוֹב רָשׁ א
הוֹלֵךְ בְּתֻמּוֹ מֵעִקֵּשׁ שְׂפָתָיו וְהוּא כְסִיל׃ גַּם בְּלֹא־דַעַת 2
נֶפֶשׁ לֹא־טוֹב וְאָץ בְּרַגְלַיִם חוֹטֵא׃ אִוֶּלֶת אָדָם 3
תְּסַלֵּף דַּרְכּוֹ וְעַל־יְהוָה יִזְעַף לִבּוֹ׃ הוֹן יֹסִיף רֵעִים 4
רַבִּים וְדָל מֵרֵעֵהוּ יִפָּרֵד׃ עֵד שְׁקָרִים לֹא יִנָּקֶה וְיָפִיחַ ה
כְּזָבִים לֹא יִמָּלֵט׃ רַבִּים יְחַלּוּ פְנֵי־נָדִיב וְכָל־הָרֵעַ 6
לְאִישׁ מַתָּן׃ כָּל אֲחֵי־רָשׁ׳ שְׂנֵאֻהוּ אַף כִּי מֵרֵעֵהוּ 7
רָחֲקוּ מִמֶּנּוּ מְרַדֵּף אֲמָרִים לֹא־הֵמָּה׃ קֹנֶה־לֵּב אֹהֵב 8
נַפְשׁוֹ שֹׁמֵר תְּבוּנָה לִמְצֹא־טוֹב׃ עֵד שְׁקָרִים לֹא 9
יִנָּקֶה וְיָפִיחַ כְּזָבִים יֹאבֵד׃ לֹא־נָאוֶה לִכְסִיל תַּעֲנוּג אַף י
כִּי־לְעֶבֶד׳ מְשֹׁל בְּשָׂרִים׃ שֵׂכֶל אָדָם הֶאֱרִיךְ אַפּוֹ 11
וְתִפְאַרְתּוֹ עֲבֹר עַל־פָּשַׁע׃ נַהַם כַּכְּפִיר זַעַף מֶלֶךְ 12
וּכְטַל עַל־עֵשֶׂב רְצוֹנוֹ׃ הַוֹּת לְאָבִיו בֵּן כְּסִיל וְדֶלֶף 13
טֹרֵד מִדְיְנֵי אִשָּׁה׃ בַּיִת וָהוֹן נַחֲלַת אָבוֹת וּמֵיהוָה אִשָּׁה 14
מַשְׂכָּלֶת׃ עֲצֵלָה תַּפִּיל תַּרְדֵּמָה וְנֶפֶשׁ רְמִיָּה תִרְעָב׃ טו
שֹׁמֵר מִצְוָה שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ בּוֹזֶה דְרָכָיו יָוֹמֶת׃ מַלְוֵה 16 17
יְהוָה חוֹנֵן דָּל וּגְמֻלוֹ יְשַׁלֶּם־לוֹ׃ יַסֵּר בִּנְךָ כִּי־יֵשׁ תִּקְוָה 18
וְאֶל־הֲמִיתוֹ אַל־תִּשָּׂא נַפְשֶׁךָ׃ גְּדָל־חֵמָה נֹשֵׂא עֹנֶשׁ 19
כִּי אִם־תַּצִּיל וְעוֹד תּוֹסִף׃ שְׁמַע עֵצָה וְקַבֵּל מוּסָר כ
לְמַעַן תֶּחְכַּם בְּאַחֲרִיתֶךָ׃ רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב־אִישׁ 21
וַעֲצַת יְהוָה הִיא תָקוּם׃ תַּאֲוַת אָדָם חַסְדּוֹ וְטוֹב רָשׁ 22
מֵאִישׁ כָּזָב׃ יִרְאַת יְהוָה לְחַיִּים וְשָׂבֵעַ יָלִין בַּל־יִפָּקֶד 23
רָע׃ טָמַן עָצֵל יָדוֹ בַּצַּלָּחַת גַּם־אֶל־פִּיהוּ לֹא יְשִׁיבֶנָּה׃ 24
לֵץ תַּכֶּה וּפֶתִי יַעְרִם וְהוֹכִיחַ לְנָבוֹן יָבִין דָּעַת׃ מְשַׁדֶּד־ כה 26
אָב יַבְרִיחַ אֵם בֵּן מֵבִישׁ וּמַחְפִּיר׃ חֲדַל־בְּנִי לִשְׁמֹעַ 27
מוּסָר לִשְׁגּוֹת מֵאִמְרֵי־דָעַת׃ עֵד בְּלִיַּעַל יָלִיץ מִשְׁפָּט 28
וּפִי רְשָׁעִים יְבַלַּע־אָוֶן׃ נָכוֹנוּ לַלֵּצִים שְׁפָטִים 29
ומהלמות

CAP. X. יט. XIX. Stultus præceps, mendax, insolens, pertinax est; sapiens contra verax, sincerus, tardus ad loquendũ & irascendum, velox ad audiendum. Iac. 1, 19.

† rugitus, 20:2.
† stilla, 27,15.
† continuans, 27.15.
† pigritia
† 2 Reg. 23:33.
† parata sunt, Ez. 16 7.

v.7. לו ק׳ v.16. ימות ק׳ v.19. גדל ק׳

CAP. כ.XX. Stultus est luxuriosus, litigiosus, piger, dolosus; justus autem coram Deo Rege ambulat in fide, veritate, integritate.

א וּמַהֲלֻמּוֹת לְגֵו כְּסִילִים׃ לֵץ הַיַּיִן הֹמֶה שֵׁכָר וְכָל־שֹׁגֶה ‡18:6.
2 בּוֹ לֹא יֶחְכָּם׃ נַהַם כַּכְּפִיר אֵימַת מֶלֶךְ מִתְעַבְּרוֹ חוֹטֵא ‡19:12.
3 נַפְשׁוֹ׃ כָּבוֹד לָאִישׁ שֶׁבֶת מֵרִיב וְכָל־אֱוִיל יִתְגַּלָּע׃
4 ה מֵחֹרֶף עָצֵל לֹא־יַחֲרֹשׁ יִשְׁאַל בַּקָּצִיר וָאָיִן׃ מַיִם עֲמֻקִּים
6 עֵצָה בְלֶב־אִישׁ וְאִישׁ תְּבוּנָה יִדְלֶנָּה׃ רָב־אָדָם יִקְרָא
7 אִישׁ חַסְדּוֹ וְאִישׁ אֱמוּנִים מִי יִמְצָא׃ מִתְהַלֵּךְ בְּתֻמּוֹ
8 צַדִּיק אַשְׁרֵי בָנָיו אַחֲרָיו׃ מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא־דִין מְזָרֶה
9 בְעֵינָיו כָּל־רָע׃ מִי־יֹאמַר זִכִּיתִי לִבִּי טָהַרְתִּי מֵחַטָּאתִי׃ Omnes peccarunt. quis potest dicere mundū est cor meū? purus sum a peccatis?
11 י אֶבֶן וָאֶבֶן אֵיפָה וְאֵיפָה תּוֹעֲבַת יְהוָה גַּם־שְׁנֵיהֶם׃ גַּם
12 בְּמַעֲלָלָיו יִתְנַכֶּר־נָעַר אִם־זַךְ וְאִם־יָשָׁר פָּעֳלוֹ׃ אֹזֶן
13 שֹׁמַעַת וְעַיִן רֹאָה יְהוָה עָשָׂה גַם־שְׁנֵיהֶם׃ אַל־תֶּאֱהַב
14 שֵׁנָה פֶּן־תִּוָּרֵשׁ פְּקַח עֵינֶיךָ שְׂבַע־לָחֶם׃ רַע רַע יֹאמַר
טו הַקּוֹנֶה וְאֹזֵל לוֹ אָז יִתְהַלָּל׃ יֵשׁ זָהָב וְרָב־פְּנִינִים וּכְלִי
16 יְקָר שִׂפְתֵי־דָעַת׃ לְקַח־בִּגְדוֹ כִּי־עָרַב זָר וּבְעַד נָכְרִיָּם
17 חַבְלֵהוּ׃ עָרֵב לָאִישׁ לֶחֶם שָׁקֶר וְאַחַר יִמָּלֵא־פִיהוּ חָצָץ׃ ‡suavis. Cant. 2:14.
18 מַחֲשָׁבוֹת בְּעֵצָה תִכּוֹן וּבְתַחְבֻּלוֹת עֲשֵׂה מִלְחָמָה׃ ‡silice, Thr 3:16
19 גּוֹלֶה־סּוֹד הוֹלֵךְ רָכִיל וּלְפֹתֶה שְׂפָתָיו לֹא תִתְעָרָב׃
21 כ מְקַלֵּל אָבִיו וְאִמּוֹ יִדְעַךְ נֵרוֹ בְּאֱישׁוּן חֹשֶׁךְ׃ נַחֲלָה caligine, v.7:9.
22 מְבֹחֶלֶת בָּרִאשׁוֹנָה וְאַחֲרִיתָהּ לֹא תְבֹרָךְ׃ אַל־תֹּאמַר
23 אֲשַׁלְּמָה־רָע קַוֵּה לַיהוָה וְיֹשַׁע לָךְ׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה אֶבֶן
24 וָאָבֶן וּמֹאזְנֵי מִרְמָה לֹא־טוֹב׃ מֵיְהוָה מִצְעֲדֵי־גָבֶר A Deo gressus & progressus viri, etiam Regis.
כה וְאָדָם מַה־יָּבִין דַּרְכּוֹ׃ מוֹקֵשׁ אָדָם יָלַע קֹדֶשׁ וְאַחַר
26 נְדָרִים לְבַקֵּר׃ מְזָרֶה רְשָׁעִים מֶלֶךְ חָכָם וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם
27 אוֹפָן׃ נַר יְהוָה נִשְׁמַת אָדָם חֹפֵשׂ כָּל־חַדְרֵי־בָטֶן׃
28 29 חֶסֶד וֶאֱמֶת יִצְרוּ־מֶלֶךְ וְסָעַד בַּחֶסֶד כִּסְאוֹ׃ תִּפְאֶרֶת
ל בַּחוּרִים כֹּחָם וַהֲדַר זְקֵנִים שֵׂיבָה׃ חַבֻּרוֹת פֶּצַע תַּמְרִיק
CAP. אכ.XXI. Omnes hominis viæ a Deo ponderantur. Quare coram ipso cuncta fieri debent.
א בְּרָע וּמַכּוֹת חַדְרֵי־בָטֶן׃ פַּלְגֵי־מַיִם לֶב־מֶלֶךְ בְּיַד־יְהוָה
2 עַל־כָּל־אֲשֶׁר יַחְפֹּץ יַטֶּנּוּ׃ כָּל־דֶּרֶךְ אִישׁ יָשָׁר בְּעֵינָיו
ותכן

v.4. ושאל. v.16. נכריהק. v.20. יתיר י׳. v.21. מבהלת ק׳. v.30. תמרוק ק׳.

וְתִכֵּן לִבָּוֹת יְהוָֹה׃ עֲשֹׂה צְדָקָה וּמִשְׁפָּט נִבְחָר לַיהוָֹה 3
מִזָּבַח׃ רוֹם עֵינַיִם וּרְחַב־לֵב נֵר רְשָׁעִים חַטָּאת׃ 4
מַחְשְׁבוֹת חָרוּץ אַךְ־לְמוֹתָר וְכָל־אָץ אַךְ־לְמַחְסוֹר׃ ה
פְּעַל אֹצָרוֹת בִּלְשׁוֹן שֶׁקֶר הֶבֶל נִדָּף מְבַקְשֵׁי־מָוֶת׃ 6
† volubilis. שֹׁד־רְשָׁעִים יְגוֹרֵם כִּי מֵאֲנוּ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט׃ הַפַּלְפַּלְּךְ 8.7
דֶּרֶךְ אִישׁ זָר וְזַךְ יָשָׁר פָּעֳלוֹ׃ טוֹב לָשֶׁבֶת עַל־פִּנַּת־ 9
גַּג מֵאֵשֶׁת מִדְוָנִים וּבֵית חָבֶר׃ נֶפֶשׁ רָשָׁע אִוְּתָה־ י
רָע לֹא־יֻחַן בְּעֵינָיו רֵעֵהוּ׃ בַּעֲנָשׁ־לֵץ יֶחְכַּם־פֶּתִי יא
וּבְהַשְׂכִּיל לֶחָכָם יִקַּח דָּעַת׃ מַשְׂכִּיל צַדִּיק יב
לְבֵית רָשָׁע מְסַלֵּף רְשָׁעִים לָרָע׃ אֹטֵם אָזְנוֹ יג
מְזַעֲקַת־דָּל גַּם־הוּא יִקְרָא וְלֹא יֵעָנֶה׃ מַתָּן יד
† extinguet. בַּסֵּתֶר יִכְפֶּה־אַף וְשֹׁחַד בַּחֵק חֵמָה עַזָּה׃
שִׂמְחָה לַצַּדִּיק עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּמְחִתָּה לְפֹעֲלֵי טז
אָוֶן׃ אָדָם תּוֹעֶה מִדֶּרֶךְ הַשְׂכֵּל בִּקְהַל רְפָאִים יָנוּחַ׃ יז
אִישׁ מַחְסוֹר אֹהֵב שִׂמְחָה אֹהֵב יַיִן וָשֶׁמֶן לֹא יַעֲשִׁיר׃ יח
כֹּפֶר לַצַּדִּיק רָשָׁע וְתַחַת יְשָׁרִים בּוֹגֵד׃ טוֹב 23 19
שֶׁבֶת בְּאֶרֶץ מִדְבָּר מֵאֵשֶׁת מִדְוָנִים וְכָעַס׃
אוֹצָר נֶחְמָד וָשֶׁמֶן בִּנְוֵה חָכָם וּכְסִיל אָדָם כ
יְבַלְּעֶנּוּ׃ רֹדֵף צְדָקָה וָחֶסֶד יִמְצָא חַיִּים צְדָקָה כא
וְכָבוֹד׃ עִיר גִּבֹּרִים עָלָה חָכָם וַיֹּרֶד עֹז כב
מִבְטֶחָהּ׃ שֹׁמֵר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ שֹׁמֵר מִצָּרוֹת נַפְשׁוֹ׃ כג
† arrogans, Chab. 2: 5. זֵד יָהִיר לֵץ שְׁמוֹ עוֹשֶׂה בְּעֶבְרַת זָדוֹן׃ תַּאֲוַת עָצֵל 24 כה
תְּמִיתֶנּוּ כִּי־מֵאֲנוּ יָדָיו לַעֲשׂוֹת׃ כָּל־הַיּוֹם הִתְאַוָּה תַּאֲוָה 26
וְצַדִּיק יִתֵּן וְלֹא יַחְשֹׂךְ׃ זֶבַח רְשָׁעִים תּוֹעֵבָה אַף כִּי־ כז
בְזִמָּה יְבִיאֶנּוּ׃ עֵד־כְּזָבִים יֹאבֵד וְאִישׁ שֹׁמֵעַ לָנֶצַח יְדַבֵּר׃ כח
הֵעֵז אִישׁ רָשָׁע בְּפָנָיו וְיָשָׁר הוּא יָכִין דַּרְכּוֹ׃ אֵין חָכְמָה ל 29
וְאֵין תְּבוּנָה וְאֵין עֵצָה לְנֶגֶד יְהוָֹה׃ סוּס מְכוֹן לְיוֹם לא
מִלְחָמָה וְלַיהוָֹה הַתְּשׁוּעָה׃ נִבְחָר שֵׁם מֵעֹשֶׁר רָב א כב
CAP. XXII. Famæ potius,

ה׳ רפה v. 22. מדינים ק׳ v. 19. מדינים ק׳ v. 9.
ibid. דרכו ק׳ v. 29. יבין ק׳

prudentiæ, manſuetudini, beneficentiæ, &c. maturè ſtudendum, quam opibus.

2 מְכֹ֣שׁ וּמוֹזָהָ֣ב חֵ֣ן טֽוֹב׃ עָשִׁ֣יר וָרָ֣שׁ נִפְגָּ֑שׁוּ עֹשֵׂ֖ה כֻּלָּֽם׃
3 יְהוָ֑ה׃ עָר֣וּם ׀ רָ֭אָה רָעָ֣ה וְנִסְתָּ֗ר וּפְתָיִ֥ים עָבְר֑וּ וְנֶעֱנָֽשׁוּ׃
4 ח עֵ֤קֶב ׀ עֲנָוָ֥ה יִרְאַ֥ת יְהוָ֑ה עֹ֖שֶׁר וְכָב֣וֹד וְחַיִּֽים׃ צִנִּ֥ים
6 פָּרִ֗ים בְּדֶ֣רֶךְ עִקֵּ֣שׁ שׁוֹמֵ֣ר נַפְשׁ֑וֹ יִרְחַ֖ק מֵהֶֽם׃ חֲנֹךְ
7 לַנַּ֗עַר עַל־פִּ֣י דַרְכּ֑וֹ גַּ֤ם כִּֽי־יַזְקִ֨ין לֹא־יָס֥וּר מִמֶּֽנָּה׃ עָשִׁ֣יר
8 בָּרָ֣שִׁים יִמְשֹׁ֑ול וְעֶ֥בֶד לֹ֝וֶ֗ה לְאִ֣ישׁ מַלְוֶֽה׃ זֹרֵ֣עַ עַוְלָ֣ה
9 יִקְצָ֣וֹר־אָ֑וֶן וְשֵׁ֖בֶט עֶבְרָתֹ֣ו יִכְלֶֽה׃ טֽוֹב־עַ֭יִן הוּא יְבֹרָ֑ךְ
10 כִּֽי־נָתַ֥ן מִלַּחְמֹ֗ו לַדָּ֫ל׃ גָּרֵ֣שׁ לֵ֭ץ וְיֵצֵ֣א מָד֑וֹן וְיִשְׁבֹּ֖ת דִּֽין
11 12 וְקָלֹֽון׃ אֹהֵ֣ב טְה֭וֹר־לֵ֑ב חֵ֥ן שְׂ֝פָתָ֗יו רֵעֵ֥הוּ מֶֽלֶךְ׃ עֵינֵ֣י
13 יְהוָ֣ה נָ֭צְרוּ דָּ֣עַת וַיְסַלֵּ֣ף דִּבְרֵי־בֹגֵֽד׃ אָמַ֣ר עָ֭צֵל אֲרִ֣י
14 בַחוּץ֮ בְּתֹ֪וךְ רְחֹבֹ֫ות אֵרָצֵֽחַ׃ שׁוּחָ֣ה עֲמֻקָּ֣ה פִּי־זָר֑וֹת
15 זְעוּם֮ יְהוָ֪ה יִפָּ֫ול־שָׁ֥ם׃ אִוֶּ֣לֶת קְשׁוּרָ֣ה בְלֶב־נָ֑עַר שֵׁ֥בֶט
16 מוּסָ֗ר יַרְחִיקֶ֥נָּה מִמֶּֽנּוּ׃ עֹשֵׁ֣ק דָּ֭ל לְהַרְבּ֣וֹת לֹ֑ו נֹתֵ֥ן
17 לְעָשִׁ֥יר אַ֝֗ךְ לְמַחְסֹֽור׃ הַט־אָזְנְךָ֥ וּשְׁמַ֗ע דִּבְרֵ֣י חֲכָמִ֑ים
18 וְלִבְּךָ֥ תָּ֝שִׁ֗ית לְדַעְתִּֽי׃ כִּֽי־נָ֭עִים כִּֽי־תִשְׁמְרֵ֣ם בְּבִטְנֶ֑ךָ
19 יִכֹּ֥נוּ יַ֝חְדָּ֗ו עַל־שְׂפָתֶֽיךָ׃ לְהִיֹּ֣ות בַּיהוָ֣ה מִבְטַחֶ֑ךָ
כ הֹודַעְתִּ֥יךָ הַיֹּ֑ום אַ֖ף־אָֽתָּה׃ הֲלֹ֤א כְתַבְתִּי־לְךָ֨ שָׁלִשֹׁ֗ום
21 † Pſ. 60: 6. בְּמֹעֲצֹ֥ות וָדָֽעַת׃ לְהֹודִיעֲךָ֗ קְשְׁטֹ֣ אִמְרֵי־אֱמֶת֮ לְהָשִׁ֪יב
22 אֲמָרִ֥ים אֱ֝מֶ֗ת לְשֹׁלְחֶֽיךָ׃ אַל־תִּגְזָ֣ל־דָּ֭ל
23 כִּֽי־דַ֣ל הֽוּא֮ וְאַל־תְּדַכֵּ֪א עָנִ֫י בַּשָּׁ֥עַר׃ כִּֽי־יְהוָ֣ה יָרִ֣יב רִיבָ֑ם
24 וְקָבַ֥ע אֶת־קֹ֝בְעֵיהֶ֗ם נָֽפֶשׁ׃ אַל־תִּתְרַ֣ע אֶת־בַּ֣עַל אָ֭ף
כה וְאֶת־אִ֣ישׁ חֵ֑מוֹת לֹ֥א תָבֹֽוא׃ פֶּן־תֶּאֱלַ֖ף אָרְחֹתָ֑ו
26 וְלָקַחְתָּ֖ מֹוקֵ֣שׁ לְנַפְשֶֽׁךָ׃ אַל־תְּהִ֥י בְתֹקְעֵי־כָ֑ף בַּ֝עֹרְבִ֗ים
27 מַשָּׁאֹ֑ות׃ אִם־אֵ֥ין־לְךָ֗ לְשַׁלֵּ֫ם לָ֥מָּה־יִקַּ֥ח מִשְׁכָּבְךָ֑
28 מִתַּחְתֶּֽיךָ׃ אַל־תַּסֵּ֗ג גְּב֣וּל עֹולָ֑ם אֲשֶׁ֥ר עָשׂ֖וּ אֲבֹותֶֽיךָ׃
29 חָזִ֣יתָ אִ֭ישׁ מָהִ֣יר בְּמַלַאכְתֹּ֑ו לִפְנֵ֖י מְלָכִ֣ים יִתְיַצָּ֑ב בַּל־

CAP. XXIII. כג
Delitiæ ſuli-cæ periculoſæ.

א יִתְיַצָּ֥ב לִפְנֵי־חֲשֻׁכִ֗ים׃ כִּֽי־תֵשֵׁ֥ב לְלַחֹ֗ום אֶת־מֹושֵׁ֥ל בִּין
2 † obſcurè † cultrum, † ad gutturem. תָּבִ֣ין אֶת־אֲשֶׁ֣ר לְפָנֶ֑יךָ׃ וְשַׂמְתָּ֖ שַׁכִּ֣ין בִּלְעֶ֣ךָ אִם־בַּ֣עַל

נפש

יתיר ו׳ v. 14. יתיר ז׳ v. 11. יתיר ן׳ v. 8. ונסתר ק׳ v. 3.
ארחתיו ק׳ v. 25. ב׳ שעמים ib. שלישים ק׳ v. 20.

נֶפֶשׁ אָתָּה׃ אַל־תִּתְאָו לְמַטְעַמּוֹתָיו וְהוּא לָחֶם 3
כְּזָבִים׃ אַל־תִּינַע לְהַעֲשִׁיר מִבִּינָתְךָ חֲדָל׃ 4
הֲתָעוֹף עֵינֶיךָ בּוֹ וְאֵינֶנּוּ כִּי עָשֹׂה יַעֲשֶׂה־לּוֹ כְּנָפִים ה
כְּנֶשֶׁר וָעָיְפָה הַשָּׁמָיִם׃ אַל־תִּלְחַם אֶת־לֶחֶם 6
†æstimat. רַע עַיִן וְאַל־תִּתְאָו לְמַטְעַמֹּתָיו׃ כִּי כְמוֹ־שָׁעַר 7
בְּנַפְשׁוֹ כֵּן־הוּא אֱכוֹל וּשְׁתֵה יֹאמַר לָךְ וְלִבּוֹ בַּל־עִמָּךְ׃
פִּתְּךָ־אָכַלְתָּ תְּקִיאֶנָּה וְשִׁחַתָּ דְּבָרֶיךָ הַנְּעִימִים׃ 8
Prudentia in loquendo, iuſtitia in agendo, ac diſciplina pueris inculcanda. בְּאָזְנֵי כְסִיל אַל־תְּדַבֵּר כִּי־יָבוּז לְשֵׂכֶל מִלֶּיךָ׃ אַל־ 9 י
תַּסֵּג גְּבוּל עוֹלָם וּבִשְׂדֵי יְתוֹמִים אַל־תָּבֹא׃ כִּי־גֹאֲלָם 11
חָזָק הוּא־יָרִיב אֶת־רִיבָם אִתָּךְ׃ הָבִיאָה לַמּוּסָר לִבֶּךָ 12
וְאָזְנֶיךָ לְאִמְרֵי־דָעַת׃ אַל־תִּמְנַע מִנַּעַר מוּסָר כִּי־ 13
תַכֶּנּוּ בַשֵּׁבֶט לֹא יָמוּת׃ אַתָּה בַשֵּׁבֶט תַּכֶּנּוּ וְנַפְשׁוֹ 14
מִשְּׁאוֹל תַּצִּיל׃ בְּנִי אִם־חָכַם לִבֶּךָ יִשְׂמַח לִבִּי טו
גַּם־אָנִי׃ וְתַעְלֹזְנָה כִלְיוֹתַי בְּדַבֵּר שְׂפָתֶיךָ מֵישָׁרִים׃ 16
אַל־יְקַנֵּא לִבְּךָ בַּחַטָּאִים כִּי אִם־בְּיִרְאַת יְהוָה כָּל־הַיּוֹם׃ 17
כִּי אִם־יֵשׁ אַחֲרִית וְתִקְוָתְךָ לֹא תִכָּרֵת׃ שְׁמַע־אַתָּה 18 19
* dirige. בְנִי וַחֲכָם וְאַשֵּׁר בַּדֶּרֶךְ לִבֶּךָ׃ אַל־תְּהִי בְסֹבְאֵי־יָיִן כ
בְּזֹלְלֵי בָשָׂר לָמוֹ׃ כִּי־סֹבֵא וְזוֹלֵל יִוָּרֵשׁ וּקְרָעִים 21
†dormi- tatio. תַּלְבִּישׁ נוּמָה׃ שְׁמַע לְאָבִיךָ זֶה יְלָדֶךָ וְאַל־תָּבוּז כִּי־ 22
זָקְנָה אִמֶּךָ׃ אֱמֶת קְנֵה וְאַל־תִּמְכֹּר חָכְמָה וּמוּסָר 23
וּבִינָה׃ גּוֹל יָגוֹל אֲבִי צַדִּיק יוֹלֵד חָכָם וְיִשְׂמַח בּוֹ׃ 24
יִשְׂמַח־אָבִיךָ וְאִמֶּךָ וְתָגֵל יוֹלַדְתֶּךָ׃ תְּנָה בְנִי לִבְּךָ לִי 26
fugienda mala illa mulier, de qua ſupra, & vinoſitas. וְעֵינֶיךָ דְּרָכַי תִּרְצֶנָה׃ כִּי־שׁוּחָה עָמֹקָה זוֹנָה וּבְאֵר 27
†ohe! צָרָה נָכְרִיָּה׃ אַךְ־הִיא כְּחָתָף תֶּאֱרֹב וּבוֹגְדִים בְּאָדָם 28
†ſicut pradx. תּוֹסִיף׃ לְמִי־אוֹי לְמִי אֲבוֹי לְמִי מְדָנִים לְמִי־שִׂיחַ 29
†rubor, v. Gen. 49:12. לְמִי פְצָעִים חִנָּם לְמִי חַכְלִלוּת עֵינָיִם׃ לַמְאַחֲרִים עַל־ ל
†vinum, Jeſ. 65: 21. הַיָּיִן לַבָּאִים לַחְקֹר מִמְסָךְ׃ אַל־תֵּרֶא יַיִן כִּי יִתְאַדָּם 31
כִּי־יִתֵּן בַּכּוֹס עֵינוֹ יִתְהַלֵּךְ בְּמֵישָׁרִים׃ אַחֲרִיתוֹ כְּנָחָשׁ 32

יג׳ ל ק׳. ib. גיל ק׳. v. 24. יעוף ק׳. ib. התעיה ק׳. v. 5.
מדינים ק׳. v. 29. תצרנה ק׳. v. 26. וישמח ק׳. ib. ויולד ק׳. ib.
בכוס ק׳. v. 31.

3 3 יִשָּׁךְ וּכְצַפְעֹנִי יַפְרִשׁ׃ עֵינֶיךָ יִרְאוּ זָרוֹת וְלִבְּךָ יְדַבֵּר
3 4 † mali. תַּהְפֻּכוֹת׃ וְהָיִיתָ כְּשֹׁכֵב בְּלֵב־יָם וּכְשֹׁכֵב בְּרֹאשׁ חִבֵּל׃
לה חִכּוּנִי בַל־חָלִיתִי הֲלָמוּנִי בַל־יָדָעְתִּי מָתַי אָקִיץ אוֹסִיף

CAP. כד XXIV. Malorum consortium vitandum sapientiæ studiosis.

א אֲבַקְשֶׁנּוּ עוֹד׃ אַל־תְּקַנֵּא בְּאַנְשֵׁי רָעָה וְאַל־תְּתָאֵו
2 לִהְיוֹת אִתָּם׃ כִּי־שֹׁד יֶהְגֶּה לִבָּם וְעָמָל שִׂפְתֵיהֶם
3 תִּדַּבֵּרְנָה׃ בְּחָכְמָה יִבָּנֶה בָּיִת וּבִתְבוּנָה יִתְכּוֹנָן׃
4 ה וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמָּלְאוּ כָּל־הוֹן יָקָר וְנָעִים׃ גֶּבֶר־חָכָם
6 בָּעוֹז וְאִישׁ דָּעַת מְאַמֶּץ־כֹּחַ׃ כִּי בֶתַחְבֻּלוֹת תַּעֲשֶׂה־לְּךָ
7 מִלְחָמָה וּתְשׁוּעָה בְּרֹב יוֹעֵץ׃ רָאמוֹת לָאִוֶּיל חָכְמוֹת
8 בַּשַּׁעַר לֹא יִפְתַּח־פִּיהוּ׃ מְחַשֵּׁב לְהָרֵעַ לוֹ בַּעַל־מְזִמּוֹת
9 יִקָּרֵאוּ׃ זִמַּת אִוֶּלֶת חַטָּאת וְתוֹעֲבַת לָאָדָם לֵץ׃
י 11 הִתְרַפִּיתָ בְּיוֹם צָרָה צַר כֹּחֶכָה׃ הַצֵּל לְקֻחִים לַמָּוֶת
12 וּמָטִים לַהֶרֶג אִם־תַּחְשׂוֹךְ׃ כִּי־תֹאמַר הֵן לֹא־יָדַעְנוּ
זֶה הֲלֹא־תֹכֵן לִבּוֹת ׀ הוּא יִבִּין וְנֹצֵר נַפְשְׁךָ הוּא יֵדָע

Sapientiæ dulcedo & fructus.

13 וְהֵשִׁיב לָאָדָם כְּפָעֳלוֹ׃ אֱכָל־בְּנִי דְבַשׁ כִּי טוֹב וְנֹפֶת
14 מָתוֹק עַל־חִכֶּךָ׃ כֵּן יְדִיעָה חָכְמָה לְנַפְשֶׁךָ אִם־מָצָאתָ
טו וְיֵשׁ אַחֲרִית וְתִקְוָתְךָ לֹא תִכָּרֵת׃ אַל־תֶּאֱרֹב רָשָׁע לְנְוֵה
16 צַדִּיק אַל־תְּשַׁדֵּד רִבְצוֹ׃ כִּי שֶׁבַע יִפּוֹל צַדִּיק וָקָם

Fugienda ἐπιχαιρεκακία,

17 וּרְשָׁעִים יִכָּשְׁלוּ בְרָעָה׃ בִּנְפֹל אוֹיִבְךָ אַל־תִּשְׂמָח
18 וּבְכָּשְׁלוֹ אַל־יָגֶל לִבֶּךָ׃ פֶּן־יִרְאֶה יְהוָה וְרַע בְּעֵינָיו וְהֵשִׁיב

invidia,

19 מֵעָלָיו אַפּוֹ׃ אַל־תִּתְחַר בַּמְרֵעִים אַל־תְּקַנֵּא בִּרְשָׁעִים׃
כ 21 כִּי לֹא־תִהְיֶה אַחֲרִית לָרָע נֵר רְשָׁעִים יִדְעָךְ׃ יְרָא־אֶת־
22 יְהוָה בְּנִי וָמֶלֶךְ עִם־שׁוֹנִים אַל־תִּתְעָרָב׃ כִּי־פִתְאֹם יָקוּם

προσωποληψία,

23 אֵידָם וּפִיד שְׁנֵיהֶם מִי יוֹדֵעַ׃ גַּם־אֵלֶּה לַחֲכָמִים הַכֵּר־
24 פָּנִים בְּמִשְׁפָּט בַּל־טוֹב׃ אֹמֵר לָרָשָׁע צַדִּיק אָתָּה יְקֻבֻּהוּ
כה עַמִּים יִזְעָמוּהוּ לְאֻמִּים׃ וְלַמּוֹכִיחִים יִנְעָם וַעֲלֵיהֶם תָּבוֹא
26 27 בִּרְכַּת־טוֹב׃ שְׂפָתַיִם יִשָּׁק מֵשִׁיב דְּבָרִים נְכֹחִים׃ הָכֵן

f præpara, Job. 15, 28.

בַּחוּץ ׀ מְלַאכְתֶּךָ וַעֲתַדֶּהָ בַּשָּׂדֶה לָךְ אַחַר וּבָנִיתָ בֵיתֶךָ׃

אַל

v. 17. יתיר י.

28 29 אַל־תְּהִי עֶד־חִנָּם בְּרֵעֶךָ וַהֲפִתִּיתָ בִּשְׂפָתֶיךָ׃ אַל־תֹּאמַר — vindicta,
בַּאֲשֶׁר עָשָׂה־לִי כֵּן אֶעֱשֶׂה־לּוֹ אָשִׁיב לָאִישׁ כְּפָעֳלוֹ׃
ל עַל־שְׂדֵה אִישׁ־עָצֵל עָבַרְתִּי וְעַל־כֶּרֶם אָדָם חֲסַר־לֵב׃ — pigritia.
31 וְהִנֵּה עָלָה כֻלּוֹ ׀ קִמְּשׁוֹנִים כָּסּוּ פָנָיו חֲרֻלִּים וְגֶדֶר אֲבָנָיו — †carduis †maceries Ez. 42:10.
32 נֶהֱרָסָה׃ וָאֶחֱזֶה אָנֹכִי אָשִׁית לִבִּי רָאִיתִי לָקַחְתִּי מוּסָר׃
33 מְעַט שֵׁנוֹת מְעַט תְּנוּמוֹת מְעַט ׀ חִבֻּק יָדַיִם לִשְׁכָּב׃ — †6.10.
34 וּבָא־מִתְהַלֵּךְ רֵישֶׁךָ וּמַחְסֹרֶיךָ כְּאִישׁ מָגֵן׃
א ○ גַּם־אֵלֶּה מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר הֶעְתִּיקוּ אַנְשֵׁי ׀ חִזְקִיָּה — CAP. כה. XXV.
2 מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃ כְּבֹד אֱלֹהִים הַסְתֵּר דָּבָר וּכְבֹד מְלָכִים — Regis sapientis gloria & officium.
3 חֲקֹר דָּבָר׃ שָׁמַיִם לָרוּם וָאָרֶץ לָעֹמֶק וְלֵב מְלָכִים — †quoad profunditatem
4 ה אֵין חֵקֶר׃ הָגוֹ סִיגִים מִכָּסֶף וַיֵּצֵא לַצֹּרֵף כֶּלִי׃ הָגוֹ
6 רָשָׁע לִפְנֵי־מֶלֶךְ וְיִכּוֹן בַּצֶּדֶק כִּסְאוֹ׃ אַל־תִּתְהַדַּר — subiectorum humilitas.
7 לִפְנֵי־מֶלֶךְ וּבִמְקוֹם גְּדֹלִים אַל־תַּעֲמֹד׃ כִּי טוֹב אֲמָר־
לְךָ עֲלֵה־הֵנָּה מֵהַשְׁפִּילְךָ לִפְנֵי נָדִיב אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ׃
8 אַל־תֵּצֵא לָרִב מַהֵר פֶּן מַה־תַּעֲשֶׂה בְּאַחֲרִיתָהּ — charitatis officia erga proximum.
9 בְּהַכְלִים אֹתְךָ רֵעֶךָ׃ רִיבְךָ רִיב אֶת־רֵעֶךָ וְסוֹד אַחֵר
י אַל־תְּגָל׃ פֶּן־יְחַסֶּדְךָ שֹׁמֵעַ וְדִבָּתְךָ לֹא תָשׁוּב׃ — †probro afficiat te
11 תַּפּוּחֵי זָהָב בְּמַשְׂכִּיּוֹת כָּסֶף דָּבָר דָּבֻר עַל־אָפְנָיו׃
12 נֶזֶם זָהָב וַחֲלִי־כָתֶם מוֹכִיחַ חָכָם עַל־אֹזֶן שֹׁמֶעַת׃ — † ornamentum, Cant. 7:2
13 בְּצִנַּת־שֶׁלֶג ׀ בְּיוֹם קָצִיר צִיר נֶאֱמָן לְשֹׁלְחָיו וְנֶפֶשׁ אֲדֹנָיו
14 יָשִׁיב׃ נְשִׂיאִים וְרוּחַ וְגֶשֶׁם אָיִן אִישׁ מִתְהַלֵּל בְּמַתַּת־
טו שֶׁקֶר׃ בְּאֹרֶךְ אַפַּיִם יְפֻתֶּה קָצִין וְלָשׁוֹן רַכָּה תִּשְׁבָּר־
16 גָּרֶם׃ דְּבַשׁ מָצָאתָ אֱכֹל דַּיֶּךָּ פֶּן־תִּשְׂבָּעֶנּוּ וַהֲקֵאתוֹ׃
17 18 הֹקַר רַגְלְךָ מִבֵּית רֵעֶךָ פֶּן־יִשְׂבָּעֲךָ וּשְׂנֵאֶךָ׃ מֵפִיץ — †malleus
19 וְחֶרֶב וְחֵץ שָׁנוּן אִישׁ־עֹנֶה בְרֵעֵהוּ עֵד שָׁקֶר׃ שֵׁן רֹעָה — †confractus †exuens
ב וְרֶגֶל מוּעָדֶת מִבְטַח בּוֹגֵד בְּיוֹם צָרָה׃ מַעֲדֶה־בֶּגֶד ׀ — †nitro. Jer. 2:22.
בְּיוֹם קָרָה חֹמֶץ עַל־נָתֶר וְשָׁר בַּשִּׁרִים עַל לֶב־רָע׃
21 אִם־רָעֵב שֹׂנַאֲךָ הַאֲכִילֵהוּ לָחֶם וְאִם־צָמֵא הַשְׁקֵהוּ מָיִם׃ — & inimicum.

v.30. פתח באחנה. v.1. Plant utr. & ben. Isr. hunc versum Capiti 24. annumerant, v.2. Cap nostri, Cap. 25. inchoant. v.7. ב טעמים

22 כִּי גֶחָלִים אַתָּה חֹתֶה עַל־רֹאשׁוֹ וַיהוָה יְשַׁלֶּם־לָךְ׃
23 24 רוּחַ צָפוֹן תְּחוֹלֵל גָּשֶׁם וּפָנִים נִזְעָמִים לְשׁוֹן סָתֶר׃ טוֹב
כה שֶׁבֶת עַל־פִּנַּת־גָּג מֵאֵשֶׁת מִדְוָנִים וּבֵית חָבֶר׃ מַיִם
קָרִים עַל־נֶפֶשׁ עֲיֵפָה וּשְׁמוּעָה טוֹבָה מֵאֶרֶץ מֶרְחָק׃ †gelidæ, Jer. 18: 14.
26 27 מַעְיָן נִרְפָּשׂ וּמָקוֹר מָשְׁחָת צַדִּיק מָט לִפְנֵי־רָשָׁע׃ אָכֹל
28 דְּבַשׁ הַרְבּוֹת לֹא־טוֹב וְחֵקֶר כְּבֹדָם כָּבוֹד׃ עִיר פְּרוּצָה
CAP. כו. XXVI. Indigni gloria sulti, א אֵין חוֹמָה אִישׁ אֲשֶׁר אֵין־מַעְצָר לְרוּחוֹ׃ כַּשֶּׁלֶג† בַּקַּיִץ †coercitio
2 וְכַמָּטָר בַּקָּצִיר כֵּן לֹא־נָאוֶה לִכְסִיל כָּבוֹד׃ כַּצִּפּוֹר
3 לָנוּד כַּדְּרוֹר לָעוּף כֵּן קִלְלַת חִנָּם לֹא תָבֹא׃ שׁוֹט †Ps. 84: 4.
4 לַסּוּס מֶתֶג לַחֲמוֹר וְשֵׁבֶט לְגֵו כְּסִילִים׃ אַל־תַּעַן כְּסִיל
ה כְּאִוַּלְתּוֹ פֶּן־תִּשְׁוֶה־לּוֹ גַם־אָתָּה׃ עֲנֵה כְסִיל כְּאִוַּלְתּוֹ
6 פֶּן־יִהְיֶה חָכָם בְּעֵינָיו׃ מְקַצֶּה רַגְלַיִם חָמָס שֹׁתֶה שֹׁלֵחַ
7 דְּבָרִים בְּיַד־כְּסִיל׃ דַּלְיוּ שֹׁקַיִם מִפִּסֵּחַ וּמָשָׁל בְּפִי
8 כְסִילִים׃ כִּצְרוֹר אֶבֶן בְּמַרְגֵּמָה כֵּן־נוֹתֵן לִכְסִיל כָּבוֹד׃ †balista
9 י חוֹחַ עָלָה בְיַד־שִׁכּוֹר וּמָשָׁל בְּפִי כְסִילִים׃ רַב מְחוֹלֵל־
11 כֹּל וְשֹׂכֵר כְּסִיל וְשֹׂכֵר עֹבְרִים׃ כְּכֶלֶב שָׁב עַל־קֵאוֹ †ad vomitū s.
12 כְּסִיל שׁוֹנֶה בְאִוַּלְתּוֹ׃ רָאִיתָ אִישׁ חָכָם בְּעֵינָיו תִּקְוָה
13 לִכְסִיל מִמֶּנּוּ׃ אָמַר עָצֵל שַׁחַל בַּדֶּרֶךְ אֲרִי בֵּין pigri,
14 הָרְחֹבוֹת׃ הַדֶּלֶת תִּסּוֹב עַל־צִירָהּ וְעָצֵל עַל־מִטָּתוֹ׃
טו 16 טָמַן עָצֵל יָדוֹ בַּצַּלָּחַת נִלְאָה לַהֲשִׁיבָהּ אֶל־פִּיו׃ חָכָם
17 עָצֵל בְּעֵינָיו מִשִּׁבְעָה מְשִׁיבֵי טָעַם׃ מַחֲזִיק בְּאָזְנֵי־כָלֶב dolosi. †sicut insaniens (est,) Gen. 47: 13.
18 עֹבֵר מִתְעַבֵּר עַל־רִיב לֹא־לוֹ׃ כְּמִתְלַהְלֵהַּ הַיֹּרֶה זִקִּים
19 חִצִּים וָמָוֶת׃ כֵּן־אִישׁ רִמָּה אֶת־רֵעֵהוּ וְאָמַר הֲלֹא־ †scintillas
כ מְשַׂחֵק אָנִי׃ בְּאֶפֶס עֵצִים תִּכְבֶּה־אֵשׁ וּבְאֵין נִרְגָּן יִשְׁתֹּק
21 מָדוֹן׃ פֶּחָם לְגֶחָלִים וְעֵצִים לְאֵשׁ וְאִישׁ מִדְוָנִים לְחַרְחַר־
22 רִיב׃ דִּבְרֵי נִרְגָּן כְּמִתְלַהֲמִים וְהֵם יָרְדוּ חַדְרֵי־בָטֶן׃ †18: 8.
23 כֶּסֶף סִיגִים מְצֻפֶּה עַל־חָרֶשׂ שְׂפָתַיִם דֹּלְקִים וְלֶב־רָע׃
24 כה בִּשְׂפָתָו יָנָכֵר שׂוֹנֵא וּבְקִרְבּוֹ יָשִׁית מִרְמָה׃ כִּי־יְחַנֵּן
קולי

v. 24. מדינים ק׳. v. 2. לו ק׳. v. 21. מדינים ק׳.
v. 24. בשפתיו ק׳.

26 קוֹלוֹ אַל־תַּאֲמֶן־בּוֹ כִּי שֶׁבַע תּוֹעֵבוֹת בְּלִבּוֹ׃ תִּכַּסֶּה
27 שִׂנְאָה בְּמַשְׁאוֹן תִּגָּלֶה רָעָתוֹ בְקָהָל׃ כֹּרֶה שַׁחַת בָּהּ
28 יִפֹּל וְגֹלֵל אֶבֶן אֵלָיו תָּשׁוּב׃ לְשׁוֹן־שֶׁקֶר יִשְׂנָא דַכָּיו וּפֶה
א חָלָק יַעֲשֶׂה מִדְחֶה׃ אַל־תִּתְהַלֵּל בְּיוֹם מָחָר כִּי לֹא־
2 תֵדַע מַה־יֵּלֶד יוֹם׃ יְהַלֶּלְךָ זָר וְלֹא־פִיךָ נָכְרִי וְאַל־
3 שְׂפָתֶיךָ׃ כֹּבֶד אֶבֶן וְנֵטֶל הַחוֹל וְכַעַס אֱוִיל כָּבֵד
4 מִשְׁנֵיהֶם׃ אַכְזְרִיּוּת חֵמָה וְשֵׁטֶף אָף וּמִי יַעֲמֹד לִפְנֵי
ה קִנְאָה׃ טוֹבָה תּוֹכַחַת מְגֻלָּה מֵאַהֲבָה מְסֻתָּרֶת׃
7.6 נֶאֱמָנִים פִּצְעֵי אוֹהֵב וְנַעְתָּרוֹת נְשִׁיקוֹת שׂוֹנֵא׃ נֶפֶשׁ
שְׂבֵעָה תָּבוּס נֹפֶת וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה כָּל־מַר מָתוֹק׃
9.8 כְּצִפּוֹר נוֹדֶדֶת מִן־קִנָּהּ כֵּן אִישׁ נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ׃ שֶׁמֶן
י וּקְטֹרֶת יְשַׂמַּח־לֵב וּמֶתֶק רֵעֵהוּ מֵעֲצַת־נָפֶשׁ׃ רֵעֲךָ ׀
וְרֵעַה אָבִיךָ אַל־תַּעֲזֹב וּבֵית אָחִיךָ אַל־תָּבוֹא בְּיוֹם אֵידֶךָ
11 טוֹב שָׁכֵן קָרוֹב מֵאָח רָחוֹק׃ חֲכַם בְּנִי וְשַׂמַּח לִבִּי
12 וְאָשִׁיבָה חֹרְפִי דָבָר׃ עָרוּם ׀ רָאָה רָעָה נִסְתָּר פְּתָאִים
13 עָבְרוּ נֶעֱנָשׁוּ׃ קַח־בִּגְדוֹ כִּי־עָרַב זָר וּבְעַד נָכְרִיָּה
14 חַבְלֵהוּ׃ מְבָרֵךְ רֵעֵהוּ ׀ בְּקוֹל גָּדוֹל בַּבֹּקֶר הַשְׁכֵּים
טו קְלָלָה תֵּחָשֶׁב לוֹ׃ דֶּלֶף טוֹרֵד בְּיוֹם סַגְרִיר וְאֵשֶׁת
16 מִדְוָנִים נִשְׁתָּוָה׃ צֹפְנֶיהָ צָפַן־רוּחַ וְשֶׁמֶן יְמִינוֹ
17 יִקְרָא׃ בַּרְזֶל בְּבַרְזֶל יָחַד וְאִישׁ יַחַד פְּנֵי־רֵעֵהוּ׃
18 19 נֹצֵר תְּאֵנָה יֹאכַל פִּרְיָהּ וְשֹׁמֵר אֲדֹנָיו יְכֻבָּד׃ כַּמַּיִם
כ הַפָּנִים לַפָּנִים כֵּן לֵב הָאָדָם לָאָדָם׃ שְׁאוֹל וַאֲבַדֹּה לֹא
12 תִשְׂבַּעְנָה וְעֵינֵי הָאָדָם לֹא תִשְׂבַּעְנָה׃ מַצְרֵף לַכֶּסֶף
22 וְכוּר לַזָּהָב וְאִישׁ לְפִי מַהֲלָלוֹ׃ אִם־תִּכְתּוֹשׁ אֶת־הָאֱוִיל ׀
בַּמַּכְתֵּשׁ בְּתוֹךְ הָרִיפוֹת בַּעֲלִי לֹא־תָסוּר מֵעָלָיו אִוַּלְתּוֹ׃
23 24 יָדֹעַ תֵּדַע פְּנֵי צֹאנֶךָ שִׁית לִבְּךָ לַעֲדָרִים׃ כִּי לֹא לְעוֹלָם
כ ה חֹסֶן וְאִם־נֵזֶר לְדוֹר דָּוֹר׃ גָּלָה חָצִיר וְנִרְאָה־דֶשֶׁא
26 וְנֶאֶסְפוּ עִשְׂבוֹת הָרִים׃ כְּבָשִׂים לִלְבוּשֶׁךָ וּמְחִיר שָׂדֶה
עתודים

† per deceptionem
† Impulsionem
† onus
† crudelitas
† Ps. 32:6.
† oscula, Cant. 1:2
† 16:21.
† 19:13.
† imbris
† 17:3.
† laudē ejus
† contuderis
† in mortario
† 2. Sam. 17:19.
† 2. Chr. 24:14.

CAP. כז XXVII.
Vitanda iactantia,
stultorum ira.
amanda amicorum redargutio, & seruandi veteres amici.
νουθεσία paterna vtilis.
excessus in sponsione & laudatione.
rixosa mulier
studio coniuncta.
cupiditas insatiabilis.
stultus incorrigibilis.
Monita oeconomica.

v. 10. יתיר ה׳ v. 15. מדינית ק׳ v. 20. ואבדון ק׳
ib. פתח באתנח ובסף v. 24. ודור ק׳ v. 25. יהש דגושה

27 עַתּוּדִים׃ וְדֵי ׀ חֲלֵב עִזִּים לְלַחְמְךָ לְלֶחֶם בֵּיתֶךָ וְחַיִּים
א לְנַעֲרוֹתֶיךָ׃ נָסוּ וְאֵין־רֹדֵף רָשָׁע וְצַדִּיקִים כִּכְפִיר
2 יִבְטָח׃ בְּפֶשַׁע אֶרֶץ רַבִּים שָׂרֶיהָ וּבְאָדָם מֵבִין יֹדֵעַ כֵּן
3 יַאֲרִיךְ׃ גֶּבֶר רָשׁ וְעֹשֵׁק דַּלִּים מָטָר סֹחֵף וְאֵין לָחֶם׃
4 עֹזְבֵי תוֹרָה יְהַלְלוּ רָשָׁע וְשֹׁמְרֵי תוֹרָה יִתְגָּרוּ בָם׃
ה אַנְשֵׁי־רָע לֹא־יָבִינוּ מִשְׁפָּט וּמְבַקְשֵׁי יְהוָה יָבִינוּ כֹל׃
7.6 טוֹב־רָשׁ הוֹלֵךְ בְּתֻמּוֹ מֵעִקֵּשׁ דְּרָכַיִם וְהוּא עָשִׁיר׃ נוֹצֵר
8 תּוֹרָה בֵּן מֵבִין וְרֹעֶה זוֹלְלִים יַכְלִים אָבִיו׃ מַרְבֶּה הוֹנוֹ
9 בְּנֶשֶׁךְ וְבֹתַרְבִּית לְחוֹנֵן דַּלִּים יְקַבְּצֶנּוּ׃ מֵסִיר אָזְנוֹ מִשְּׁמֹעַ
י תּוֹרָה גַּם־תְּפִלָּתוֹ תּוֹעֵבָה׃ מַשְׁגֶּה יְשָׁרִים ׀ בְּדֶרֶךְ רָע
11 בִּשְׁחוּתוֹ הוּא־יִפּוֹל וּתְמִימִים יִנְחֲלוּ־טוֹב׃ חָכָם בְּעֵינָיו
12 אִישׁ עָשִׁיר וְדַל מֵבִין יַחְקְרֶנּוּ׃ בַּעֲלֹץ צַדִּיקִים
רַבָּה תִפְאָרֶת וּבְקוּם רְשָׁעִים יְחֻפַּשׂ אָדָם׃
13 מְכַסֶּה פְשָׁעָיו לֹא יַצְלִיחַ וּמוֹדֶה וְעֹזֵב יְרֻחָם׃
14 אַשְׁרֵי אָדָם מְפַחֵד תָּמִיד וּמַקְשֶׁה לִבּוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה׃
טו אֲרִי־נֹהֵם וְדֹב שׁוֹקֵק מוֹשֵׁל רָשָׁע עַל עַם־דָּל׃
16 נָגִיד חֲסַר תְּבוּנוֹת וְרַב מַעֲשַׁקּוֹת שֹׂנֵא בֶצַע יַאֲרִיךְ
17 יָמִים׃ אָדָם עָשֻׁק בְּדַם־
18 נָפֶשׁ עַד־בּוֹר יָנוּס אַל־יִתְמְכוּ־בוֹ׃ הוֹלֵךְ תָּמִים
19 יִוָּשֵׁעַ וְנֶעְקַשׁ דְּרָכַיִם יִפּוֹל בְּאֶחָת׃ עֹבֵד אַדְמָתוֹ
כ יִשְׂבַּע־לָחֶם וּמְרַדֵּף רֵיקִים יִשְׂבַּע־רִישׁ׃ אִישׁ אֱמוּנוֹת
21 רַב־בְּרָכוֹת וְאָץ לְהַעֲשִׁיר לֹא יִנָּקֶה׃ הַכָּר־פָּנִים לֹא־
22 טוֹב וְעַל־פַּת־לֶחֶם יִפְשַׁע־גָּבֶר׃ נִבְהָל לַהוֹן אִישׁ רַע
23 עָיִן וְלֹא־יֵדַע כִּי־חֶסֶר יְבֹאֶנּוּ׃ מוֹכִיחַ אָדָם אַחֲרֵי חֵן
24 יִמְצָא מִמַּחֲלִיק לָשׁוֹן׃ גּוֹזֵל ׀ אָבִיו וְאִמּוֹ וְאֹמֵר אֵין־
כה פָּשַׁע חָבֵר הוּא לְאִישׁ מַשְׁחִית׃ רְחַב־נֶפֶשׁ יְגָרֶה מָדוֹן
26 וּבֹטֵחַ עַל־יְהוָה יְדֻשָּׁן׃ בּוֹטֵחַ בְּלִבּוֹ הוּא כְסִיל וְהוֹלֵךְ
27 בְּחָכְמָה הוּא יִמָּלֵט׃ נוֹתֵן לָרָשׁ אֵין מַחְסוֹר וּמַעְלִים
עֵינָיו

CAP. כח. XXVIII.

Iustitia & pietas regna firmant.

†abstrahens, Jer. 46: 15.

at oppressio pauperum, studium pecunia,

†fovea

simulatio

tyrannis &c. perdunt illa.

†oppressionibus, Jes. 33: 15.

†egestas, Job. 30: 3.

v.8. יתירב׳, v.16. יתירי, v.17. ד׳ זעירא

עֵינָיו רַב־מְאֵרוֹת׃ בְּקוּם רְשָׁעִים יִסָּתֵר אָדָם וּבְאָבְדָם 28
יִרְבּוּ צַדִּיקִים׃ אִישׁ תּוֹכָחוֹת מַקְשֶׁה־עֹרֶף פֶּתַע יִשָּׁבֵר א
וְאֵין מַרְפֵּא׃ בִּרְבוֹת צַדִּיקִים יִשְׂמַח הָעָם וּבִמְשֹׁל רָשָׁע 3,2
יֵאָנַח עָם׃ אִישׁ־אֹהֵב חָכְמָה יְשַׂמַּח אָבִיו וְרֹעֶה זוֹנוֹת
יְאַבֶּד־הוֹן׃ מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אָרֶץ וְאִישׁ תְּרוּמוֹת 4
יֶהֶרְסֶנָּה׃ גֶּבֶר מַחֲלִיק עַל־רֵעֵהוּ רֶשֶׁת פּוֹרֵשׂ עַל־ ה
פְּעָמָיו׃ בְּפֶשַׁע אִישׁ רָע מוֹקֵשׁ וְצַדִּיק יָרוּן וְשָׂמֵחַ׃ יֹדֵעַ 7.6
צַדִּיק דִּין דַּלִּים רָשָׁע לֹא־יָבִין דָּעַת׃ אַנְשֵׁי לָצוֹן יָפִיחוּ 8
קִרְיָה וַחֲכָמִים יָשִׁיבוּ אָף׃ אִישׁ־חָכָם נִשְׁפָּט אֶת־אִישׁ 9
אֱוִיל וְרָגַז וְשָׂחַק וְאֵין נָחַת׃ אַנְשֵׁי דָמִים יִשְׂנְאוּ־תָם י
וִישָׁרִים יְבַקְשׁוּ נַפְשׁוֹ׃ כָּל־רוּחוֹ יוֹצִיא כְסִיל וְחָכָם 11
בְּאָחוֹר יְשַׁבְּחֶנָּה׃ מֹשֵׁל מַקְשִׁיב עַל־דְּבַר־שָׁקֶר כָּל־ 12
מְשָׁרְתָיו רְשָׁעִים׃ רָשׁ וְאִישׁ תְּכָכִים נִפְגָּשׁוּ מֵאִיר׃ 13
עֵינֵי שְׁנֵיהֶם יְהוָה׃ מֶלֶךְ שׁוֹפֵט בֶּאֱמֶת דַּלִּים כִּסְאוֹ 14
לָעַד יִכּוֹן׃ שֵׁבֶט וְתוֹכַחַת יִתֵּן חָכְמָה וְנַעַר מְשֻׁלָּח טו
מֵבִישׁ אִמּוֹ׃ בִּרְבוֹת רְשָׁעִים יִרְבֶּה־פָּשַׁע וְצַדִּיקִים 16
בְּמַפַּלְתָּם יִרְאוּ׃ יַסֵּר בִּנְךָ וִינִיחֶךָּ וְיִתֵּן מַעֲדַנִּים לְנַפְשֶׁךָ׃ 17
בְּאֵין חָזוֹן יִפָּרַע עָם וְשֹׁמֵר תּוֹרָה אַשְׁרֵהוּ׃ בִּדְבָרִים לֹא־ 18 19
יִוָּסֵר עָבֶד כִּי־יָבִין וְאֵין מַעֲנֶה׃ חָזִיתָ אִישׁ אָץ בִּדְבָרָיו כ
תִּקְוָה לִכְסִיל מִמֶּנּוּ׃ מְפַנֵּק מִנֹּעַר עַבְדּוֹ וְאַחֲרִיתוֹ יִהְיֶה 21
מָנוֹן׃ אִישׁ־אַף יְגָרֶה מָדוֹן וּבַעַל חֵמָה רַב־פָּשַׁע׃ גַּאֲוַת 22 23
אָדָם תַּשְׁפִּילֶנּוּ וּשְׁפַל־רוּחַ יִתְמֹךְ כָּבוֹד׃ חוֹלֵק עִם־גַּנָּב 24
שׂוֹנֵא נַפְשׁוֹ אָלָה יִשְׁמַע וְלֹא יַגִּיד׃ חֶרְדַּת אָדָם יִתֵּן כה
מוֹקֵשׁ וּבוֹטֵחַ בַּיהוָה יְשֻׂגָּב׃ רַבִּים מְבַקְשִׁים פְּנֵי־מוֹשֵׁל 26
וּמֵיהוָה מִשְׁפַּט־אִישׁ׃ תּוֹעֲבַת צַדִּיקִים אִישׁ עָוֶל 27
וְתוֹעֲבַת רָשָׁע יְשַׁר־דָּרֶךְ׃ דִּבְרֵי אָגוּר בִּן־ א
יָקֶה הַמַּשָּׂא נְאֻם הַגֶּבֶר לְאִיתִיאֵל לְאִיתִיאֵל וְאֻכָּל׃
כִּי בַעַר אָנֹכִי מֵאִישׁ וְלֹא־בִינַת אָדָם לִי׃ וְלֹא־לָמַדְתִּי 3,2

CAP. כט XXIX. In Republ. danda opera, ut dominentur & multiplicentur iusti, studia sapientiæ & iustitia &c. vigeant.

† retrorsum.

† fraudes.

† delicate tractans.

† filius.

CAP. ל XXX. Recollectus confitetur ignorantiam in mysteria pietatis, & regno Dei,

Aaaa aaa אאאאאאא חכמה

4 חָכְמָה וְדַעַת קְדֹשִׁים אֵדָע׃ מִי עָלָה־שָׁמַיִם וַיֵּרַד מִי
אָסַף־רוּחַ בְּחָפְנָיו מִי צָרַר־מַיִם בַּשִּׂמְלָה מִי הֵקִים
adeoque ex verbo Dei reuelari sibi petit. ה כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ מַה־שְּׁמוֹ וּמַה־שֵּׁם־בְּנוֹ כִּי תֵדָע׃ כָּל־
6 אִמְרַת אֱלוֹהַּ צְרוּפָה מָגֵן הוּא לַחוֹסִים בּוֹ׃ אַל־תּוֹסֵף
7 עַל־דְּבָרָיו פֶּן־יוֹכִיחַ בָּךְ וְנִכְזָבְתָּ׃ שְׁתַּיִם
8 שָׁאַלְתִּי מֵאִתָּךְ אַל־תִּמְנַע מִמֶּנִּי בְּטֶרֶם אָמוּת׃ שָׁוְא׳
וּדְבַר־כָּזָב הַרְחֵק מִמֶּנִּי רֵאשׁ וָעֹשֶׁר אַל־תִּתֶּן־לִי
tale me. 9 הַטְרִיפֵנִי לֶחֶם חֻקִּי׃ פֶּן־אֶשְׂבַּע וְכִחַשְׁתִּי וְאָמַרְתִּי מִי
יְהוָה וּפֶן־אוֹרַשׁ וְגָנַבְתִּי וְתָפַשְׂתִּי שֵׁם אֱלֹהָי׃
f Pſ 101: 5. י אַל־תַּלְשֵׁן עֶבֶד אֶל־אֲדֹנָיו פֶּן־יְקַלֶּלְךָ
Fugiendi doctores maledicentes patribus fidelibus, hypocritæ, elati, blasphemantes, יא וְאָשַׁמְתָּ׃ דּוֹר אָבִיו יְקַלֵּל וְאֶת־אִמּוֹ לֹא יְבָרֵךְ׃ דּוֹר
יב טָהוֹר בְּעֵינָיו וּמִצֹּאָתוֹ לֹא רָחָץ׃ דּוֹר מָה־רָמוּ עֵינָיו
יג וְעַפְעַפָּיו יִנָּשֵׂאוּ׃ דּוֹר חַרְבוֹת שִׁנָּיו וּמַאֲכָלוֹת
יד מְתַלְּעֹתָיו לֶאֱכֹל עֲנִיִּים מֵאָרֶץ וְאֶבְיוֹנִים מֵאָדָם׃
insatiabiles. טו לָעֲלוּקָה שְׁתֵּי בָנוֹת הַב הַב שָׁלוֹשׁ הֵנָּה terucz.
טז לֹא תִשְׂבַּעְנָה אַרְבַּע לֹא־אָמְרוּ הוֹן׃ שְׁאוֹל וְעֹצֶר רָחַם
יז אֶרֶץ לֹא־שָׂבְעָה מַּיִם וְאֵשׁ לֹא־אָמְרָה הוֹן׃ עַיִן תִּלְעַג
f Gen. 49: 10. לְאָב וְתָבֶז לִיקְהַת־אֵם יִקְּרוּהָ עׇרְבֵי־נָחַל וְיֹאכְלוּהָ בְּנֵי־
יח נָשֶׁר׃ שְׁלֹשָׁה הֵמָּה נִפְלְאוּ מִמֶּנִּי
יט וְאַרְבָּעָה לֹא יְדַעְתִּים׃ דֶּרֶךְ הַנָּשֶׁר בַּשָּׁמָיִם דֶּרֶךְ נָחָשׁ
Mysterium meretricis Babyl. כ עֲלֵי־צוּר דֶּרֶךְ־אֲנִיָּה בְּלֶב־יָם וְדֶרֶךְ גֶּבֶר בְּעַלְמָה׃ כֵּן׳
דֶּרֶךְ אִשָּׁה מְנָאָפֶת אָכְלָה וּמָחֲתָה פִּיהָ וְאָמְרָה לֹא־
4 genera hominum, quæ terra ferre non potest. כא פָּעָלְתִּי אָוֶן׃ תַּחַת שָׁלוֹשׁ רָגְזָה אֶרֶץ וְתַחַת
כב אַרְבַּע לֹא־תוּכַל שְׂאֵת׃ תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ וְנָבָל
כג כִּי יִשְׂבַּע־לֶחֶם׃ תַּחַת שְׂנוּאָה כִּי תִבָּעֵל וְשִׁפְחָה כִּי־
4 animalia fidelibus imitanda. כד תִירַשׁ גְּבִרְתָּהּ׃ אַרְבָּעָה הֵם קְטַנֵּי־אֶרֶץ
f 46. כה וְהֵמָּה חֲכָמִים מְחַכָּמִים׃ הֲנִמָּלִים עַם לֹא־עָז וַיָּכִינוּ
כו בַקַּיִץ לַחְמָם׃ שְׁפַנִּים עַם לֹא־עָצוּם וַיָּשִׂימוּ בַסָּלַע
ביתם

סגול באתנח v. 14. אדניו ק׳ v. 10. פתח באתנח v. 9.
פתח באתנח ib. ב׳ זעירא v. 15. פתח באתנח v. 16.
סגול באתנח v. 21. וארבעה ק׳ v. 18.

בֵּיתָם׃ מֶלֶךְ אֵין לָאַרְבֶּה וַיֵּצֵא חֹצֵץ כֻּלּוֹ׃ שְׂמָמִית 27 28
בְּיָדַיִךְ תְּתַפֵּשׂ וְהִיא בְּהֵיכְלֵי מֶלֶךְ׃
שְׁלֹשָׁה הֵמָּה מֵיטִיבֵי צָעַד וְאַרְבָּעָה מֵטִבֵי 29
לָכֶת׃ לַיִשׁ גִּבּוֹר בַּבְּהֵמָה וְלֹא־יָשׁוּב מִפְּנֵי־כֹל׃ זַרְזִיר ל 31
מָתְנַיִם אוֹ־תָיִשׁ וּמֶלֶךְ אַלְקוֹם עִמּוֹ׃ אִם־נָבַלְתָּ 32
בְּהִתְנַשֵּׂא וְאִם־זַמּוֹתָ יָד לְפֶה׃ כִּי מִיץ חָלָב יוֹצִיא 33
חֶמְאָה וּמִיץ־אַף יוֹצִיא דָם וּמִיץ אַפַּיִם יוֹצִיא רִיב׃

CAP. לא XXXI. Institutio matris prophetica Salomonis.

דִּבְרֵי לְמוּאֵל מֶלֶךְ מַשָּׂא אֲשֶׁר־יִסְּרַתּוּ א
אִמּוֹ׃ מַה־בְּרִי וּמַה־בַּר־בִּטְנִי וּמֶה בַּר־נְדָרָי׃ אַל־ 3.2
תִּתֵּן לַנָּשִׁים חֵילֶךָ וּדְרָכֶיךָ לַמְחוֹת מְלָכִין׃ אַל לַמְּלָכִים׳ 4
לְמוּאֵל אַל לַמְּלָכִים שְׁתוֹ־יָיִן וּלְרוֹזְנִים אֵי שֵׁכָר׃ פֶּן־ה
יִשְׁתֶּה וְיִשְׁכַּח מְחֻקָּק וִישַׁנֶּה דִּין כָּל־בְּנֵי־עֹנִי׃ תְּנוּ־שֵׁכָר 6
לְאוֹבֵד וְיַיִן לְמָרֵי נָפֶשׁ׃ יִשְׁתֶּה וְיִשְׁכַּח רִישׁוֹ וַעֲמָלוֹ לֹא 7
יִזְכָּר־עוֹד׃ פְּתַח־פִּיךָ לְאִלֵּם אֶל־דִּין כָּל־בְּנֵי חֲלוֹף׃ 8
פְּתַח־פִּיךָ שְׁפַט־צֶדֶק וְדִין עָנִי וְאֶבְיוֹן׃ 9

Encomium alphabeticum mulieris strenuæ.

אֵשֶׁת־חַיִל מִי יִמְצָא וְרָחֹק מִפְּנִינִים מִכְרָהּ׃ בָּטַח י 11
בָּהּ לֵב בַּעְלָהּ וְשָׁלָל לֹא יֶחְסָר׃ גְּמָלַתְהוּ טוֹב וְלֹא־רָע 12
כֹּל יְמֵי חַיֶּיהָ׃ דָּרְשָׁה צֶמֶר וּפִשְׁתִּים וַתַּעַשׂ בְּחֵפֶץ 13
כַּפֶּיהָ׃ הָיְתָה כָּאֳנִיּוֹת סוֹחֵר מִמֶּרְחָק תָּבִיא לַחְמָהּ׃ 14
וַתָּקָם׳ בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן טֶרֶף לְבֵיתָהּ וְחֹק טו
לְנַעֲרֹתֶיהָ׃ זָמְמָה שָׂדֶה וַתִּקָּחֵהוּ מִפְּרִי כַפֶּיהָ 16
נָטְעָ כָּרֶם׃ חָגְרָה בְעוֹז מָתְנֶיהָ וַתְּאַמֵּץ 17
זְרוֹעֹתֶיהָ׃ טָעֲמָה כִּי־טוֹב סַחְרָהּ לֹא־יִכְבֶּה 18
בַּלַּיְלָ נֵרָהּ׃ יָדֶיהָ שִׁלְּחָה בַכִּישׁוֹר וְכַפֶּיהָ 19
תָּמְכוּ פָלֶךְ׃ כַּפָּהּ פָּרְשָׂה לֶעָנִי וְיָדֶיהָ שִׁלְּחָה כ
לָאֶבְיוֹן׃ לֹא־תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֶג כִּי כָל־בֵּיתָהּ 21
לָבֻשׁ שָׁנִים׃ מַרְבַדִּים עָשְׂתָה־לָּהּ שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁהּ׃ 22
נוֹדָע בַּשְּׁעָרִים בַּעְלָהּ בְּשִׁבְתּוֹ עִם־זִקְנֵי־אָרֶץ׃ סָדִין 23

Aaaa aaa 2 ב אאאאאאא עשתה

v.1. Plant. utr. ben. Isr. hic Cap. 30. continuant, & v.4. Cap. nostri inchoant

Cap. 31. v. 4. אי ק׳ v. 16. נטעה ק׳ v. 18. בלילה ק׳

כה עֻזּ־וְהָדָר לְבוּשָׁהּ וַתִּשְׂחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן׃
כו פִּיהָ פָּתְחָה בְחָכְמָה וְתוֹרַת־חֶסֶד עַל־לְשׁוֹנָהּ׃
כז צוֹפִיָּה הֲלִיכוֹת בֵּיתָהּ וְלֶחֶם עַצְלוּת לֹא תֹאכֵל׃
כח קָמוּ בָנֶיהָ וַיְאַשְּׁרוּהָ בַּעְלָהּ וַיְהַלְלָהּ׃
כט רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חָיִל וְאַתְּ עָלִית עַל־כֻּלָּנָה׃
ל שֶׁקֶר הַחֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי אִשָּׁה יִרְאַת־יְהוָה הִיא תִתְהַלָּל׃
לא תְּנוּ־לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ וִיהַלְלוּהָ בַשְּׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ׃

v. 27. הליכות ק׳

חזק

סכום פסוקים של ספר משלי: תשע מאות וחמשה עשר. ותשר דבורה׳ סימן. וחציו לפני שבר גאון׳ וסדריו שמונה. אז תלך לבטח דרכך׳ סימן.

(a) Jud. 5: 1. (b) cap. 6: 18; (c) cap. 3: 23.

LIBER JOBI,

Græcis ΙΩΒ, Hebr. איוב.

CAPUT. I. א

Iob pius & diues,

א אִישׁ הָיָה בְּאֶרֶץ־עוּץ אִיּוֹב שְׁמוֹ וְהָיָה ׀ הָאִישׁ
הַהוּא תָּם וְיָשָׁר וִירֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע׃
ב 3.2 וַיִּוָּלְדוּ־לוֹ שִׁבְעָה בָנִים וּשְׁלֹשׁ בָּנוֹת׃ וַיְהִי מִקְנֵהוּ שִׁבְעַת
אַלְפֵי־צֹאן וּשְׁלֹשֶׁת אַלְפֵי גְמַלִּים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת צֶמֶד־
f Gen. 36:14. בָּקָר וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת אֲתוֹנוֹת וַעֲבֻדָּה רַבָּה מְאֹד וַיְהִי
filios conuiuantes sacrificiis expians, ד 4 הָאִישׁ הַהוּא גָּדוֹל מִכָּל־בְּנֵי־קֶדֶם׃ וְהָלְכוּ בָנָיו וְעָשׂוּ
מִשְׁתֵּה בֵּית אִישׁ יוֹמוֹ וְשָׁלְחוּ וְקָרְאוּ לִשְׁלֹשֶׁת אַחְיוֹתֵיהֶם
לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת עִמָּהֶם׃ ה וַיְהִי כִּי הִקִּיפוּ יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה
וַיִּשְׁלַח אִיּוֹב וַיְקַדְּשֵׁם וְהִשְׁכִּים בַּבֹּקֶר וְהֶעֱלָה עֹלוֹת
מִסְפַּר כֻּלָּם כִּי אָמַר אִיּוֹב אוּלַי חָטְאוּ בָנַי וּבֵרְכוּ אֱלֹהִים
a Satana delatus apud Deum, permittitur illius tentationi, ו 6 בִּלְבָבָם כָּכָה יַעֲשֶׂה אִיּוֹב כָּל־הַיָּמִים׃ וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ
בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה וַיָּבֹא גַם־הַשָּׂטָן
7 בְּתוֹכָם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן מֵאַיִן תָּבֹא וַיַּעַן הַשָּׂטָן
8 אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר מִשּׁוֹט בָּאָרֶץ וּמֵהִתְהַלֵּךְ בָּהּ׃ וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ עַל־עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין
כָּמֹהוּ בָּאָרֶץ אִישׁ תָּם וְיָשָׁר יְרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע׃
9 וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמֶר הֲחִנָּם יָרֵא אִיּוֹב אֱלֹהִים׃
†Hos. 2. י 10 הֲלֹא־אַתָּה שַׂכְתָּ בַּעֲדוֹ וּבְעַד־בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ
מִסָּבִיב מַעֲשֵׂה יָדָיו בֵּרַכְתָּ וּמִקְנֵהוּ פָּרַץ בָּאָרֶץ׃ יא 11 וְאוּלָם
שְׁלַח־נָא יָדְךָ וְגַע בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ אִם־לֹא עַל־פָּנֶיךָ
12 יְבָרֶכֶךָּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הִנֵּה כָל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּיָדֶךָ
רַק אֵלָיו אַל־תִּשְׁלַח יָדֶךָ וַיֵּצֵא הַשָּׂטָן מֵעִם פְּנֵי יְהוָה׃
13 יג וַיְהִי הַיּוֹם וּבָנָיו וּבְנֹתָיו אֹכְלִים וְשֹׁתִים יַיִן בְּבֵית אֲחִיהֶם

v. 10. אתה ק׳

& facultatibus liberisq; orbatur.

14 הַכְּכוֹר׃ וּמַלְאָךְ בָּא אֶל־אִיּוֹב וַיֹּאמַר הַבָּקָר הָיוּ חֹרְשׁוֹת
טו וְהָאֲתֹנוֹת רֹעוֹת עַל־יְדֵיהֶם׃ וַתִּפֹּל שְׁבָא וַתִּקָּחֵם וְאֶת־
הַנְּעָרִים הִכּוּ לְפִי־חָרֶב וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד
16 לָךְ׃ עוֹד ׀ זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר אֵשׁ אֱלֹהִים נָפְלָה
מִן־הַשָּׁמַיִם וַתִּבְעַר בַּצֹּאן וּבַנְּעָרִים וַתֹּאכְלֵם וָאִמָּלְטָה
17 רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃ עוֹד ׀ זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר
כַּשְׂדִּים שָׂמוּ ׀ שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים וַיִּפְשְׁטוּ עַל־הַגְּמַלִּים
וַיִּקָּחוּם וְאֶת־הַנְּעָרִים הִכּוּ לְפִי־חָרֶב וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי
18 לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃ עַד זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר בָּנֶיךָ
וּבְנוֹתֶיךָ אֹכְלִים וְשֹׁתִים יַיִן בְּבֵית אֲחִיהֶם הַבְּכוֹר׃
19 וְהִנֵּה רוּחַ גְּדוֹלָה בָּאָה ׀ מֵעֵבֶר הַמִּדְבָּר וַיִּגַּע בְּאַרְבַּע
פִּנּוֹת הַבַּיִת וַיִּפֹּל עַל־הַנְּעָרִים וַיָּמוּתוּ וָאִמָּלְטָה רַק־
Deum tamen celebrat.
כ אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃ וַיָּקָם אִיּוֹב וַיִּקְרַע אֶת־מְעִלּוֹ וַיָּגָז
21 אֶת־רֹאשׁוֹ וַיִּפֹּל אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ וַיֹּאמֶר עָרֹם יָצָתִי מִבֶּטֶן
אִמִּי וְעָרֹם אָשׁוּב שָׁמָּה יְהוָה נָתַן וַיהוָה לָקָח יְהִי שֵׁם
22 יְהוָה מְבֹרָךְ׃ בְּכָל־זֹאת לֹא־חָטָא אִיּוֹב וְלֹא־נָתַן
CAP. ב. II. Ad iteratam Satanæ accusationem.
א תִּפְלָה לֵאלֹהִים׃ וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי
הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה וַיָּבֹא גַם־הַשָּׂטָן בְּתֹכָם
2 לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן אֵי מִזֶּה
תָּבֹא וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר מִשֻּׁט בָּאָרֶץ
3 וּמֵהִתְהַלֵּךְ בָּהּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הֲשַׂמְתָּ לִבְךָ
אֶל־עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ בָּאָרֶץ אִישׁ תָּם וְיָשָׁר יְרֵא
אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע וְעֹדֶנּוּ מַחֲזִיק בְּתֻמָּתוֹ וַתְּסִיתֵנִי בּוֹ
4 לְבַלְּעוֹ חִנָּם׃ וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר עוֹר בְּעַד־
ה עוֹר וְכֹל אֲשֶׁר לָאִישׁ יִתֵּן בְּעַד נַפְשׁוֹ׃ אוּלָם שְׁלַח־נָא
יָדְךָ וְגַע אֶל־עַצְמוֹ וְאֶל־בְּשָׂרוֹ אִם־לֹא אֶל־פָּנֶיךָ יְבָרְכֶךָּ׃
vlceribus percutitur.
6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הִנּוֹ בְיָדֶךָ אַךְ אֶת־נַפְשׁוֹ שְׁמֹר׃
7 וַיֵּצֵא הַשָּׂטָן מֵאֵת פְּנֵי יְהוָה וַיַּךְ אֶת־אִיּוֹב בִּשְׁחִין רָע
מכף

et dixit, nudus egressus sum ex utero matris meæ, et nudus revertar illuc, et Dominus abstulit. Sit nomen Domini benedictum.

v. 18. פתח באתנח. v. 21. חסר א׳.

†scabendum se. מִכַּף רַגְלוֹ עַד קָדְקָדוֹ׃ וַיִּקַּח־לוֹ חֶרֶשׂ לְהִתְגָּרֵד בּוֹ 8
וְהוּא יֹשֵׁב בְּתוֹךְ־הָאֵפֶר׃ וַתֹּאמֶר לוֹ אִשְׁתּוֹ עֹדְךָ 9 ab vxore illuditur,
מַחֲזִיק בְּתֻמָּתֶךָ בָּרֵךְ אֱלֹהִים וָמֻת׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ כְּדַבֵּר י
אַחַת הַנְּבָלוֹת תְּדַבֵּרִי גַּם אֶת־הַטּוֹב נְקַבֵּל מֵאֵת
הָאֱלֹהִים וְאֶת־הָרָע לֹא נְקַבֵּל בְּכָל־זֹאת לֹא־חָטָא אִיּוֹב
בִּשְׂפָתָיו׃

oliam bonũ suscipiemus a Deo, et malũ non suscipiemus?

& ab amicis visitatur, stupentibus & silentibus per 7. dies.

וַיִּשְׁמְעוּ שְׁלֹשֶׁת רֵעֵי אִיּוֹב אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת הַבָּאָה 11
עָלָיו וַיָּבֹאוּ אִישׁ מִמְּקֹמוֹ אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וּבִלְדַּד הַשּׁוּחִי
וְצוֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיִּוָּעֲדוּ יַחְדָּו לָבוֹא לָנוּד־לוֹ וּלְנַחֲמוֹ׃
וַיִּשְׂאוּ אֶת־עֵינֵיהֶם מֵרָחוֹק וְלֹא הִכִּירֻהוּ וַיִּשְׂאוּ קוֹלָם 12
וַיִּבְכּוּ וַיִּקְרְעוּ אִישׁ מְעִלּוֹ וַיִּזְרְקוּ עָפָר עַל־רָאשֵׁיהֶם
הַשָּׁמָיְמָה׃ וַיֵּשְׁבוּ אִתּוֹ לָאָרֶץ שִׁבְעַת יָמִים 13
וְשִׁבְעַת לֵילוֹת וְאֵין־דֹּבֵר אֵלָיו דָּבָר כִּי רָאוּ כִּי־
גָדַל הַכְּאֵב מְאֹד׃ אַחֲרֵי־כֵן פָּתַח אִיּוֹב אֶת־פִּיהוּ א
וַיְקַלֵּל אֶת־יוֹמוֹ׃

CAP. ג. III. Iob ex dolore maledicit natali suo, & de statu miserrimo conqueritur.

וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ יֹאבַד יוֹם אִוָּלֵד בּוֹ וְהַלַּיְלָה אָמַר 3.2
הֹרָה גָבֶר׃ הַיּוֹם הַהוּא יְהִי־חֹשֶׁךְ אַל־יִדְרְשֵׁהוּ 4
אֱלוֹהַּ מִמָּעַל וְאַל־תּוֹפַע עָלָיו נְהָרָה׃ יִגְאָלֻהוּ חֹשֶׁךְ ה
וְצַלְמָוֶת תִּשְׁכָּן־עָלָיו עֲנָנָה יְבַעֲתֻהוּ כִּמְרִירֵי יוֹם׃
הַלַּיְלָה הַהוּא יִקָּחֵהוּ אֹפֶל אַל־יִחַד בִּימֵי שָׁנָה בְּמִסְפַּר 6
יְרָחִים אַל־יָבֹא׃ הִנֵּה הַלַּיְלָה הַהוּא יְהִי גַלְמוּד אַל־תָּבוֹא 7
רְנָנָה בּוֹ׃ יִקְּבֻהוּ אֹרְרֵי־יוֹם הָעֲתִידִים עֹרֵר לִוְיָתָן׃ 8
יֶחְשְׁכוּ כּוֹכְבֵי נִשְׁפּוֹ יְקַו־לְאוֹר וָאַיִן וְאַל־יִרְאֶה בְּעַפְעַפֵּי־ 9
שָׁחַר׃ כִּי לֹא סָגַר דַּלְתֵי בִטְנִי וַיַּסְתֵּר עָמָל מֵעֵינָי׃ י
לָמָּה לֹא מֵרֶחֶם אָמוּת מִבֶּטֶן יָצָאתִי וְאֶגְוָע׃ מַדּוּעַ 11 12
קִדְּמוּנִי בִרְכָּיִם וּמַה־שָּׁדַיִם כִּי אִינָק׃ כִּי־עַתָּה שָׁכַבְתִּי 13
וְאֶשְׁקוֹט יָשַׁנְתִּי אָז יָנוּחַ לִי׃ עִם־מְלָכִים וְיֹעֲצֵי אָרֶץ 14
הַבֹּנִים חֳרָבוֹת לָמוֹ׃ אוֹ עִם־שָׂרִים זָהָב לָהֶם הַמְמַלְאִים טו
בתיהם

† lux

†nubes †amaritudines

v.7. ועד ק׳ v.9. פתח באתנח

16 בְּתֵיהֶם כָּסֶף׃ אוֹ כְנֶפֶל טָמוּן לֹא אֶהְיֶה כְּעֹלְלִים לֹא־
17 רָאוּ אוֹר׃ שָׁם רְשָׁעִים חָדְלוּ רֹגֶז וְשָׁם יָנוּחוּ יְגִיעֵי כֹחַ׃
18 19 יַחַד אֲסִירִים שַׁאֲנָנוּ לֹא שָׁמְעוּ קוֹל נֹגֵשׂ׃ קָטֹן וְגָדוֹל
כ שָׁם הוּא וְעֶבֶד חָפְשִׁי מֵאֲדֹנָיו׃ לָמָּה יִתֵּן לְעָמֵל אוֹר
21 וְחַיִּים לְמָרֵי נָפֶשׁ׃ הַמְחַכִּים לַמָּוֶת וְאֵינֶנּוּ וַיַּחְפְּרֻהוּ
22 מִמַּטְמוֹנִים׃ הַשְּׂמֵחִים אֱלֵי־גִיל יָשִׂישׂוּ כִּי יִמְצְאוּ־קָבֶר׃
23 24 לְגֶבֶר אֲשֶׁר־דַּרְכּוֹ נִסְתָּרָה וַיָּסֶךְ אֱלוֹהַּ בַּעֲדוֹ׃ כִּי־לִפְנֵי
כה לַחְמִי אַנְחָתִי תָבֹא וַיִּתְּכוּ כַמַּיִם שַׁאֲגֹתָי׃ כִּי פַחַד
26 פָּחַדְתִּי וַיֶּאֱתָיֵנִי וַאֲשֶׁר יָגֹרְתִּי יָבֹא לִי׃ לֹא שָׁלַוְתִּי ׀
וְלֹא־שָׁקַטְתִּי וְלֹא־נָחְתִּי וַיָּבֹא רֹגֶז׃

CAP. ד. IV. Eliphas Iobum arguit impatientiæ & hypocriseos, qui ob peccata iuste affligatur.

א 2 וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וַיֹּאמַר׃ הֲנִסָּה דָבָר
3 אֵלֶיךָ תִּלְאֶה וַעְצֹר בְּמִלִּין מִי יוּכָל׃ הִנֵּה יִסַּרְתָּ רַבִּים
4 וְיָדַיִם רָפוֹת תְּחַזֵּק׃ כּוֹשֵׁל יְקִימוּן מִלֶּיךָ וּבִרְכַּיִם
ה כֹּרְעוֹת תְּאַמֵּץ׃ כִּי עַתָּה ׀ תָּבוֹא אֵלֶיךָ וַתֵּלֶא תִּגַּע עָדֶיךָ
6 וַתִּבָּהֵל׃ הֲלֹא יִרְאָתְךָ כִּסְלָתֶךָ תִּקְוָתְךָ וְתֹם דְּרָכֶיךָ׃
8.7 זְכָר־נָא מִי הוּא נָקִי אָבָד וְאֵיפֹה יְשָׁרִים נִכְחָדוּ׃ כַּאֲשֶׁר
9 רָאִיתִי חֹרְשֵׁי אָוֶן וְזֹרְעֵי עָמָל יִקְצְרֻהוּ׃ מִנִּשְׁמַת אֱלוֹהַּ
י יֹאבֵדוּ וּמֵרוּחַ אַפּוֹ יִכְלוּ׃ שַׁאֲגַת אַרְיֵה וְקוֹל שָׁחַל וְשִׁנֵּי
11 כְפִירִים נִתָּעוּ׃ לַיִשׁ אֹבֵד מִבְּלִי־טָרֶף וּבְנֵי לָבִיא
12 יִתְפָּרָדוּ׃ וְאֵלַי דָּבָר יְגֻנָּב וַתִּקַּח אָזְנִי שֶׁמֶץ מֶנְהוּ׃
13 בִּשְׂעִפִּים מֵחֶזְיוֹנוֹת לָיְלָה בִּנְפֹל תַּרְדֵּמָה עַל־אֲנָשִׁים׃
14 טו פַּחַד קְרָאַנִי וּרְעָדָה וְרֹב עַצְמוֹתַי הִפְחִיד׃ וְרוּחַ עַל־פָּנַי
16 יַחֲלֹף תְּסַמֵּר שַׂעֲרַת בְּשָׂרִי׃ יַעֲמֹד ׀ וְלֹא־אַכִּיר מַרְאֵהוּ
17 תְּמוּנָה לְנֶגֶד עֵינָי דְּמָמָה וָקוֹל אֶשְׁמָע׃ הֲאֱנוֹשׁ מֵאֱלוֹהַּ
18 יִצְדָּק אִם־מֵעֹשֵׂהוּ יִטְהַר גָּבֶר׃ הֵן בַּעֲבָדָיו לֹא יַאֲמִין
19 וּבְמַלְאָכָיו יָשִׂים תָּהֳלָה׃ אַף ׀ שֹׁכְנֵי בָתֵּי־חֹמֶר אֲשֶׁר־
כ בָּעָפָר יְסוֹדָם יְדַכְּאוּם לִפְנֵי־עָשׁ׃ מִבֹּקֶר לָעֶרֶב יֻכַּתּוּ
21 מִבְּלִי מֵשִׂים לָנֶצַח יֹאבֵדוּ׃ הֲלֹא־נִסַּע יִתְרָם בָּם יָמוּתוּ
ולא

†spes t.

recordare quaeso quis ille fuerit qui innocens perierit, et ubi recti succisi fuerunt.

8.) quemadmodum vidi arantes iniquitatem, et seminantes perversitatem, metent illam.

9.) a flatu Dei peribunt, et a spiritu naris ejus consumentur.

†commoluntur

†fonum, 26:14.

namquid homo prae Deo justificabitur? an prae factore suo mundabitur vir?

ecce in servis suis non fidet, et in angelis suis ponet gloriationem.

†stultitiam

aliam habitantes domus luti, quorum est in pulvere fundamentum eorum; quos conterent eos ad facies tineae.

וְלֹא בְחָכְמָה׃ קְרָא־נָא הֲיֵשׁ עוֹנֶךָ וְאֶל־מִי מִקְּדֹשִׁים א
תִּפְנֶה׃ כִּי לֶאֱוִיל יַהֲרָג־כָּעַשׂ וּפֹתֶה תָּמִית קִנְאָה׃ 2
אֲנִי רָאִיתִי אֱוִיל מַשְׁרִישׁ וָאֶקּוֹב נָוֵהוּ פִתְאֹם׃ יִרְחֲקוּ 4.3
בָנָיו מִיֶּשַׁע וְיִדַּכְּאוּ בַשַּׁעַר וְאֵין מַצִּיל׃ אֲשֶׁר קְצִירוֹ ׀ ה
רָעֵב יֹאכֵל וְאֶל־מִצִּנִּים יִקָּחֵהוּ וְשָׁאַף צַמִּים חֵילָם׃
כִּי ׀ לֹא־יֵצֵא מֵעָפָר אָוֶן וּמֵאֲדָמָה לֹא־יִצְמַח עָמָל׃ 6
כִּי אָדָם לְעָמָל יוּלָּד וּבְנֵי רֶשֶׁף יַגְבִּיהוּ עוֹף׃ אוּלָם 8.7
אֲנִי אֶדְרֹשׁ אֶל־אֵל וְאֶל־אֱלֹהִים אָשִׂים
דִּבְרָתִי׃ עֹשֶׂה גְדֹלוֹת וְאֵין חֵקֶר נִפְלָאוֹת עַד־אֵין 9
מִסְפָּר׃ הַנֹּתֵן מָטָר עַל־פְּנֵי אָרֶץ וְשֹׁלֵחַ מַיִם עַל־פְּנֵי י
חוּצוֹת׃ לָשׂוּם שְׁפָלִים לְמָרוֹם וְקֹדְרִים שָׂגְבוּ יֶשַׁע׃ 11
מֵפֵר מַחְשְׁבוֹת עֲרוּמִים וְלֹא־תַעֲשֶׂינָה יְדֵיהֶם תּוּשִׁיָּה׃ 12
לֹכֵד חֲכָמִים בְּעָרְמָם וַעֲצַת נִפְתָּלִים נִמְהָרָה׃ יוֹמָם 13 14
יְפַגְּשׁוּ־חֹשֶׁךְ וְכַלַּיְלָה יְמַשְׁשׁוּ בַצָּהֳרָיִם׃ וַיֹּשַׁע מֵחֶרֶב טו
מִפִּיהֶם וּמִיַּד חָזָק אֶבְיוֹן׃ וַתְּהִי לַדַּל תִּקְוָה וְעֹלָתָה 16
קָפְצָה פִיהָ׃ הִנֵּה אַשְׁרֵי אֱנוֹשׁ יוֹכִיחֶנּוּ אֱלוֹהַּ וּמוּסַר 17
שַׁדַּי אַל־תִּמְאָס׃ כִּי הוּא יַכְאִיב וְיֶחְבָּשׁ יִמְחַץ וְיָדָו 18
תִּרְפֶּינָה׃ בְּשֵׁשׁ צָרוֹת יַצִּילֶךָ וּבְשֶׁבַע ׀ לֹא־יִגַּע בְּךָ 19
רָע׃ בְּרָעָב פָּדְךָ מִמָּוֶת וּבְמִלְחָמָה מִידֵי חָרֶב׃ בְּשׁוֹט כ 21
לָשׁוֹן תֵּחָבֵא וְלֹא־תִירָא מִשּׁוֹד כִּי יָבוֹא׃ לְשֹׁד וּלְכָפָן 22
תִּשְׂחָק וּמֵחַיַּת הָאָרֶץ אַל־תִּירָא׃ כִּי עִם־אַבְנֵי הַשָּׂדֶה 23
בְּרִיתֶךָ וְחַיַּת הַשָּׂדֶה הָשְׁלְמָה־לָּךְ׃ וְיָדַעְתָּ כִּי־שָׁלוֹם 24
אָהֳלֶךָ וּפָקַדְתָּ נָוְךָ וְלֹא תֶחֱטָא׃ וְיָדַעְתָּ כִּי־רַב זַרְעֶךָ כה
וְצֶאֱצָאֶיךָ כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ׃ תָּבוֹא בְכֶלַח אֱלֵי־קָבֶר 26
כַּעֲלוֹת גָּדִישׁ בְּעִתּוֹ׃ הִנֵּה־זֹאת חֲקַרְנוּהָ כֶן־הִיא 27
שְׁמָעֶנָּה וְאַתָּה דַּע־לָךְ׃
וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ לוּ שָׁקוֹל יִשָּׁקֵל כַּעֲשִׂי וְהַיָּתִי א 2
בְּמֹאזְנַיִם יִשְׂאוּ־יָחַד׃ כִּי־עַתָּה מֵחוֹל יַמִּים יִכְבָּד 3
Bbbb bbb בבב בבבב על

CAP. ה. v. Eique suadet, vt ad Deum se conuertat, se subiiciat, qui humiles extollat, versutos illaqueet, pios eripiat ex omnibus malis.

† Prov. 22: 5.
† comatus, 18:

7.) quia homo ad laborem natus est: et filii prunae (scintillae) elevabunt volatum.

† causam m.

12.) Faciens irritas cogitationes callidorum: et non faciens manus eorum consistentiam.
13.) Capiens sapientes in calliditate eorum et consilium contortorum (praevorum) praecipitatur.

† astutia.

† iniquitas.

17.) ecce beatitudines hominis (quem) increpaverit eum Deus: et correctionem omnipotentis ne reprobes.
18.) quia ipse dolere faciet, et fasciabit: percutiet et manus ejus sanabunt.
19.) in sex angustiis eruet te, et in septima non tanget te malum.
20.) in fame redimet te a morte, et in bello, a manibus gladii.

† famem, 30: 3.

26.) Ingredieris in maturitate in sepulcrum: sicut ascendere acervum in tempore suo.

† in senio, 30: 2.

CAP. ו. v. 1. Iob diluit obiecta, & ex grauitate telorum Dei

·והותי ק׳ v. 1. ·וידיו ק׳ v. 18. ·דגש אחר שורק v. 7.

dolorumque votum mortis profectum repetit, cum plura mala ferre nequeat, & amici afflictiones addant innocent constantique Dei confessori, ore ac opere.

4 עַל־כֵּן דְּבָרַי לָעוּ : כִּי חִצֵּי שַׁדַּי עִמָּדִי אֲשֶׁר חֲמָתָם
ה שֹׁתֶה רוּחִי בְּעוֹתַי אֱלוֹהַּ יַעַרְכוּנִי : הֲיִנְהַק פֶּרֶא † Pſ. 88: 17.
6 עֲלֵי־דֶשֶׁא אִם יִגְעֶה־שׁוֹר עַל־בְּלִילוֹ : † 30: 7. tudit, † 1. Sam. 6: 12.
תֵּפֶל מְבֻלִי־מֶלַח אִם־יֵשׁ־טַעַם בְּרִיר חַלָּמוּת :
8.7 מַאֲנָה לִנְגֹּעַ נַפְשִׁי הֵמָּה כְּדֹוֵי לַחְמִי : † albumine vitelli, † 1. Sam.
9 שֶׁאלְתִי וְתִקְוָתִי יִתֵּן אֱלוֹהַּ : וְיֹאֶל אֱלוֹהַּ וִידַכְּאֵנִי 21: 14.
י יַתֵּר יָדוֹ וִיבַצְּעֵנִי : וְתִהִי־עוֹד † languores.
11 לָא יַחְמֹל כִּי־לָא כִחַדְתִּי אִמְרֵי קָדוֹשׁ : † Pſ. 119: 50.
12 כִּי אֵיחַל וּמַה־קִּצִּי כִּי־אַאֲרִיךְ נַפְשִׁי : † ut obrigescam.
13 אַבְנֵים כֹּחִי אִם־בְּשָׂרִי נְחוּשׁ : † in dolore. † Num.
14 בְּי וְתוּשִׁיָּה נִדְּחָה מִמֶּנִּי : לַמֹּס מֵרֵעֵהוּ חֶסֶד וְיִרְאַת 17: 28.
טו שַׁדַּי יַעֲזֹב : אַחַי בָּגְדוּ כְמוֹ־נָחַל כַּאֲפִיק נְחָלִים † contabescenti
16 יֶעְבָּרוּ : הַקֹּדְרִים מִנִּי־קָרַח עֲלֵימוֹ יִתְעַלַּם־שָׁלֶג :
17 בְּעֵת יִזָּרְבוּ נִצְמָתוּ בֹּחֲמוּ נִדְעֲכוּ מִמְּקוֹמָם : † præcalore diffluunt.
18 אָרְחוֹת דַּרְכָּם יַעֲלוּ בַתֹּהוּ וְיֹאבֵדוּ :
כ אָרְחוֹת תֵּמָא הֲלִיכוֹת שְׁבָא קִוּוּ־לָמוֹ : בּשׁוּ
21 כִּי־עַתָּה הֱיִיתֶם לֹא : כִּי־תֶחֱתּ בָּאוּ עָדֶיהָ וַתִּיָּרְאוּ :
22 הֲכִי־אָמַרְתִּי הָבוּ לִי וּמִכֹּחֲכֶם † terrorem.
23 שַׁחֲרוּנִי בַעֲדִי : וּמִלְּטוּנִי מִיַּד־צָר וּמִיַּד עָרִיצִים תִּפְדּוּנִי : † Ez. 16: 33.
כד הוֹרוּנִי וַאֲנִי אַחֲרִישׁ וּמַה־שָּׁגִיתִי הָבִינוּנִי לִי : מַה־נִּמְרְצוּ
25 אִמְרֵי־יֹשֶׁר וּמַה־יּוֹכִיחַ הוֹכֵחַ מִכֶּם : הַלְהוֹכֵחַ מִלִּים
26 תַּחְשְׁבוּ וְלָרוּחַ אִמְרֵי נוֹאָשׁ : אַף עַל־יָתוֹם תַּפִּילוּ
27 וְתִכְרוּ עַל־רֵיעֲכֶם : וַעֲתָה הוֹאִילוּ פְנוּ־בִי וְעַל־פְּנֵיכֶם
28 אִם־אֲכַזֵּב : שֻׁבוּ נָא אַל־תְּהִי עַוְלָה וְשֻׁבוּ עוֹד צִדְקִי־
ל בָהּ : הֲיֵשׁ־בִּלְשׁוֹנִי עַוְלָה אִם־חִכִּי לֹא־יָבִין הַוּוֹת :

CAP. 7. VII. Mortis desiderium defendit a statu huius vitæ misero, & tentationibus suis nimis grauibus, quarum mitigationem petit.

א הֲלֹא־צָבָא לְאֱנוֹשׁ עַל־אָרֶץ וּכְיָמֵי שָׂכִיר יָמָיו : * none nihilus (al) homini super terra (al) et sicut dies mercenarii (sunt)
2 כְּעֶבֶד יִשְׁאַף־צֵל וּכְשָׂכִיר יְקַוֶּה־פָּעֳלוֹ : 2. sicut seruus anhelabit umbrā et sicut mercenarius expectabit opus suum.
3 כֵּן הֲנְחַלְתִּי לִי יַרְחֵי־שָׁוְא וְלֵילוֹת עָמָל מִנּוּ־לִי : אִם־ 3. sic hæreditate accepi mihi menses vanitatis (al) noctes ærumnæ numerarunt mihi.
שָׁכַבְתִּי

ועלי ק׳ v. 1. ושבו ק׳ v. 29. לו ק׳ v. 21.

שָׁכַבְתִּי וְאָמַרְתִּי מָתַי אָקוּם וּמִדַּד־עָרֶב וְשָׂבַעְתִּי
נְדֻדִים עֲדֵי־נָשֶׁף׃ לָבַשׁ בְּשָׂרִי רִמָּה וְגִישׁ עָפָר עוֹרִי רָגַע ה
וַיִּמָּאֵס׃ יָמַי קַלּוּ מִנִּי־אָרֶג וַיִּכְלוּ בְּאֶפֶס תִּקְוָה׃ זְכֹר כִּי־ 7.6
רוּחַ חַיָּי לֹא־תָשׁוּב עֵינִי לִרְאוֹת טוֹב׃ לֹא־תְשׁוּרֵנִי עֵין 8
רֹאִי עֵינֶיךָ בִּי וְאֵינֶנִּי׃ כָּלָה עָנָן וַיֵּלַךְ כֵּן יוֹרֵד שְׁאוֹל לֹא 9
יַעֲלֶה׃ לֹא־יָשׁוּב עוֹד לְבֵיתוֹ וְלֹא־יַכִּירֶנּוּ עוֹד מְקוֹמוֹ׃ י
גַּם־אֲנִי לֹא אֶחֱשָׂךְ־פִּי אֲדַבְּרָה בְּצַר רוּחִי אָשִׂיחָה בְּמַר 11
נַפְשִׁי׃ הֲיָם־אֲנִי אִם־תַּנִּין כִּי־תָשִׂים עָלַי מִשְׁמָר׃ כִּי־ 12 13
אָמַרְתִּי תְּנַחֲמֵנִי עַרְשִׂי יִשָּׂא בְשִׂיחִי מִשְׁכָּבִי׃ וְחִתַּתַּנִי 14
בַּחֲלֹמוֹת וּמֵחֶזְיֹנוֹת תְּבַעֲתֵנִי׃ וַתִּבְחַר מַחֲנָק נַפְשִׁי טו
מָוֶת מֵעַצְמוֹתָי׃ מָאַסְתִּי לֹא־לְעֹלָם אֶחְיֶה חֲדַל מִמֶּנִּי 16
כִּי־הֶבֶל יָמָי׃ מָה־אֱנוֹשׁ כִּי תְגַדְּלֶנּוּ וְכִי־תָשִׁית אֵלָיו 17
לִבֶּךָ׃ וַתִּקְדֶּנּוּ לִבְקָרִים לִרְגָעִים תִּבְחָנֶנּוּ׃ כַּמָּה לֹא־ 18 19
תִשְׁעֶה מִמֶּנִּי לֹא תַרְפֵּנִי עַד־בִּלְעִי רִקִּי׃ חָטָאתִי מָה כ
אֶפְעַל ׀ לָךְ נֹצֵר הָאָדָם לָמָּה שַׂמְתַּנִי לְמִפְגָּע לָךְ
וָאֶהְיֶה עָלַי לְמַשָּׂא׃ וּמָה ׀ לֹא־תִשָּׂא פִשְׁעִי וְתַעֲבִיר 21
אֶת־עֲוֹנִי כִּי־עַתָּה לֶעָפָר אֶשְׁכָּב וְשִׁחַרְתַּנִי וְאֵינֶנִּי׃
וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשּׁוּחִי וַיֹּאמַר׃ עַד־אָן א 2
תְּמַלֶּל־אֵלֶּה וְרוּחַ כַּבִּיר אִמְרֵי־פִיךָ׃ הַאֵל יְעַוֵּת 3
מִשְׁפָּט וְאִם־שַׁדַּי יְעַוֶּת־צֶדֶק׃ אִם־בָּנֶיךָ חָטְאוּ־לוֹ 4
וַיְשַׁלְּחֵם בְּיַד־פִּשְׁעָם׃ אִם־אַתָּה תְּשַׁחֵר אֶל־אֵל וְאֶל־ ה
שַׁדַּי תִּתְחַנָּן׃ אִם־זַךְ וְיָשָׁר אָתָּה כִּי־עַתָּה יָעִיר עָלֶיךָ 6
וְשִׁלַּם נְוֵת צִדְקֶךָ׃ וְהָיָה רֵאשִׁיתְךָ מִצְעָר וְאַחֲרִיתְךָ 7
יִשְׂגֶּה מְאֹד׃ כִּי־שְׁאַל־נָא לְדוֹר רִישׁוֹן וְכוֹנֵן לְחֵקֶר 8
אֲבוֹתָם׃ כִּי־תְמוֹל אֲנַחְנוּ וְלֹא נֵדָע כִּי צֵל יָמֵינוּ 9
עֲלֵי־אָרֶץ׃ הֲלֹא־הֵם יוֹרוּךָ יֹאמְרוּ לָךְ וּמִלִּבָּם יוֹצִיאוּ י
מִלִּים׃ הֲיִגְאֶה־גֹּמֶא בְּלֹא בִצָּה יִשְׂגֶּא־אָחוּ בְלִי־מָיִם׃ 11
עֹדֶנּוּ בְּאִבּוֹ לֹא יִקָּטֵף וְלִפְנֵי כָל־חָצִיר יִיבָשׁ׃ כֵּן 12 13
ברבבבבב ב Bbbb bbb 2 ארחות

CAP. ח. VIII. Bildad Iobum redarguit, ac si Deum iniustitiæ accusarit, & ob peccata eum punitum statuit.

† jactationibus
† ramentum.
† Jud. 16: 14.
† strangulationem.
† quousque.
† cœno, 40: 21.
† Gen. 41: 2.
† Cant. 6: 11.

6.) Dies mei leves fuerunt prae radio textoris: et defecerunt absq; expectatione.
7.) memento quod ventus est vita mea: non revertetur oculus meus ad vivendum bonum.
17. quid est homo, quod magnifices eum, et quod ponas ad eum cor tuum?
18.) et visitis eum in matutinis? ad momenta probabis eum.
20.) Peccavi, quid operabor (faciam) tibi custos hominis? ut quid posuisti me in occursum tibi, et fui super me in onus?
21.) et cur non tolles praevaricationem meam, et transire facies iniquitatem meam? nam nunc in pulvere occumbam, et quaeres me mane, et non ego (ero.)
9.) quia heri nos fuimus, et non scimus quia (velut) umbra dies nostri (sunt) super terram.

v. 5. רפה ומלעיל. v. 28. ג׳ זעירא וגוש ק׳
v. 8. ראשון ק׳

14 אֲרַחוֹת כָּל־שֹׁכְחֵי אֵל וְתִקְוַת חָנֵף תֹּאבֵד׃ אֲשֶׁר־
טו יָקוֹט כִּסְלוֹ וּבֵית עַכָּבִישׁ מִבְטָחוֹ׃ יִשָּׁעֵן עַל־בֵּיתוֹ וְלֹא
16 יַעֲמֹד יַחֲזִיק בּוֹ וְלֹא יָקוּם׃ רָטֹוב הוּא לִפְנֵי־שָׁמֶשׁ
17 וְעַל־גִּנָּתוֹ יוֹנַקְתּוֹ תֵּצֵא׃ עַל־גַּל שָׁרָשָׁיו יִסָּבֵכוּ בֵּית
18 אֲבָנִים יֶחֱזֶה׃ אִם־יְבַלְּעֶנּוּ מִמְּקוֹמוֹ וְכִחַשׁ בּוֹ לֹא
19 רְאִיתִיךָ׃ הֵן־הוּא מְשׂוֹשׂ דַּרְכּוֹ וּמֵעָפָר אַחֵר יִצְמָחוּ׃
כ 21 הֵן־אֵל לֹא יִמְאַס־תָּם וְלֹא יַחֲזִיק בְּיַד־מְרֵעִים׃ עַד־
22 יְמַלֵּא שְׂחוֹק פִּיךָ וּשְׂפָתֶיךָ תְרוּעָה׃ שֹׂנְאֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־
א בֹשֶׁת וְאֹהֶל רְשָׁעִים אֵינֶנּוּ׃ וַיַּעַן אִיּוֹב

CAP. IX. Iob Dei iustitiam & iudicium agnoscere se fatetur, crimina tamen obiecta inficiatur, & durius se afflig', nec finem videre aut sperare posse, conqueritur.

2 וַיֹּאמַר׃ אָמְנָם יָדַעְתִּי כִי־כֵן וּמַה־יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ עִם־אֵל׃
3 אִם־יַחְפֹּץ לָרִיב עִמּוֹ לֹא יַעֲנֶנּוּ אַחַת מִנִּי־אָלֶף׃ חָכַם
ה לֵבָב וְאַמִּיץ כֹּחַ מִי־הִקְשָׁה אֵלָיו וַיִּשְׁלָם׃ הַמַּעְתִּיק
6 הָרִים וְלֹא יָדְעוּ אֲשֶׁר הֲפָכָם בְּאַפּוֹ׃ הַמַּרְגִּיז אֶרֶץ
7 מִמְּקוֹמָהּ וְעַמּוּדֶיהָ יִתְפַּלָּצוּן׃ הָאֹמֵר לַחֶרֶס וְלֹא יִזְרָח
8 וּבְעַד כּוֹכָבִים יַחְתֹּם׃ נֹטֶה שָׁמַיִם לְבַדּוֹ וְדוֹרֵךְ עַל־
9 בָּמֳתֵי־יָם׃ עֹשֶׂה עָשׁ כְּסִיל וְכִימָה וַחֲדְרֵי תֵמָן׃
י עֹשֶׂה גְדֹלוֹת עַד־אֵין חֵקֶר וְנִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר׃
11 הֵן יַעֲבָר עָלַי וְלֹא אֶרְאֶה וַיַּחֲלֹף וְלֹא־אָבִין לוֹ׃
12 הֵן יַחְתֹּף מִי יְשִׁיבֶנּוּ מִי־יֹאמַר אֵלָיו מַה־תַּעֲשֶׂה׃
13 אֱלוֹהַּ לֹא־יָשִׁיב אַפּוֹ תַּחְתָּיו שָׁחֲחוּ עוֹזְרֵי רָהַב׃
14 אַף
טו כִּי־אָנֹכִי אֶעֱנֶנּוּ אֶבְחַר דְּבָרַי עִמּוֹ׃ אֲשֶׁר אִם־
16 צָדַקְתִּי לֹא אֶעֱנֶה לְמִשְׁפָּטִי אֶתְחַנָּן׃ אִם־קָרָאתִי
17 וַיַּעֲנֵנִי לֹא אַאֲמִין כִּי־יַאֲזִין קוֹלִי׃ אֲשֶׁר־בִּשְׂעָרָה יְשׁוּפֵנִי
18 וְהִרְבָּה פְצָעַי חִנָּם׃ לֹא־יִתְּנֵנִי הָשֵׁב רוּחִי כִּי
19 יַשְׂבִּעֵנִי מְרֹרִים׃ אִם־לְכֹחַ אַמִּיץ הִנֵּה וְאִם־
כ לְמִשְׁפָּט מִי יוֹעִדֵנִי׃ אִם־אֶצְדַּק פִּי יַרְשִׁיעֵנִי תָּם אָנִי
21 וַיַּעְקְשֵׁנִי׃ תָּם אָנִי לֹא־אֵדַע נַפְשִׁי אֶמְאַס חַיָּי׃ אַחַת־
22 הִיא עַל־כֵּן אָמַרְתִּי תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכַלֶּה׃ אִם־

שוט

Spes hypocritae pereibit quam abominabitur Spes eius; et domus aranee fiducia eius.

Iel. 50: 5.

† viridis.

† Nah. 1: 10.

a) vere scio quod ita sit; et quid iustificabit se homo cum Deo?

b) si voluerit contendere cum eo, non respondebit ei unum ex mille.

c) Sapiens corde, et fortis robore: quis durus fuit aduersus eum et pacem habuit?

d) Transtulerunt montes, et non cognouerunt; quos subuertit eos in furore suo

e) commouens terram a loco suo; et columnae eius contremiscant.

† contremiscant.

† Iud. 8: 7.) Victor sol, et non oriebatur super eos.

13. Cui; et contra illum, ut figurabit.

† arctu- 8.) extendens coelos solus cum, pe, et ambulans super excelsa maris.

9.) Faciens Arcturum, Oriona et Pleiadas, et penetralia Austri.

10.) Faciens magna, donec non inuestigabilia, et mirabilia, do-

† rapiet; nec non numerus.

v. Prov. 23: 28.

quod si iustus fuero, non respondebo, iudici meo deprecabor.

† amaritudinibus.

תחתיו ק׳ v. 13. ה׳ במקום א׳ v. 21.

שׁוֹט יָמִית פִּתְאֹם לִמַסַּת נְקִיִּם יִלָּעֵג : אֶרֶץ נִתְּנָה 24
בְּיַד־רָשָׁע פְּנֵי־שֹׁפְטֶיהָ יְכַסֶּה אִם־לֹא אֵפוֹ מִי־הוּא :
וְיָמַי קַלּוּ מִנִּי־רָץ בָּרְחוּ לְא־רָאוּ טוֹבָה : חָלְפוּ כַּם 25
עָם־אֳנִיּוֹת אֵבֶה כְּנֶשֶׁר יָטוּשׁ עָלִי־אֹכֶל : אִם־ 27
אֹמְרִי אֶשְׁכְּחָה שִׂיחִי אֶעֱזְבָה פָנַי וְאַבְלִיגָה : יָגֹרְתִי 28
כָּל־עַצְּבֹתָי יָדַעְתִּי כִּי־לֹא תְנַקֶּנִי : אָנֹכִי אֶרְשָׁע 29
לָמָּה־זֶּה הֶבֶל אִיגָע : אִם־הִתְרָחַצְתִּי בְּמֶו־שָׁלֶג 30
וְהִזְכֹּותִי בְּבֹר כַּפָּי : אָז בַּשַּׁחַת תְּטַבְּלֵנִי וְתִתְעָבוּנִי 31
שַׂלְמֹותָי : כִּי־לֹא־אִישׁ כָּמֹנִי אֶעֱנֶנּוּ נָבוֹא יַחְדָּו 32
בַּמִּשְׁפָּט : לֹא יֶשׁ־בֵּינֵינוּ מוֹכִיחַ יָשֶׁת יָדוֹ עַל־שְׁנֵינוּ : 33
יָסֵר מֵעָלַי שִׁבְטֶו וְאֵמָתוֹ אַל־תְּבַעֲתַנִי : אֲדַבְּרָה וְלֹא לה 34
אִירָאֶנּוּ כִּי־לֹא־כֵן אָנֹכִי עִמָּדִי : נֶקְטָה נַפְשִׁי בְּחַיָּי א
אֶעֱזְבָה עָלַי שִׂיחִי אֲדַבְּרָה בְּמַר נַפְשִׁי : אֹמַר אֶל־ 2
אֱלוֹהַּ אַל־תַּרְשִׁיעֵנִי הוֹדִיעֵנִי עַל־מַה־תְּרִיבֵנִי : הֲטוֹב 3
לָךְ כִּי־תַעֲשֹׁק כִּי תִמְאַס יְגִיעַ כַּפֶּיךָ וְעַל־עֲצַת
רְשָׁעִים הוֹפָעְתָּ : הַעֵינֵי בָשָׂר לָךְ אִם־כִּרְאוֹת אֱנוֹשׁ 4
תִּרְאֶה : הֲכִימֵי אֱנוֹשׁ יָמֶיךָ אִם־שְׁנוֹתֶיךָ כִּימֵי גָבֶר : כִּי־ 6
תְבַקֵּשׁ לַעֲוֹנִי וְלַחַטָּאתִי תִדְרוֹשׁ : עַל־דַּעְתְּךָ כִּי־לֹא 7
אַרְשִׁיעַ וְאֵין מִיָּדְךָ מַצִּיל : יָדֶיךָ עִצְּבוּנִי וַיַּעֲשׂוּנִי יַחַד סָבִיב 8
וַתְּבַלְּעֵנִי : זְכָר־נָא כִּי־כַחֹמֶר עָשִׂיתָנִי וְאֶל־עָפָר 9
תְּשִׁיבֵנִי : הֲלֹא כֶחָלָב תַּתִּיכֵנִי וְכַגְּבִינָה תַּקְפִּיאֵנִי : עֹור י 11
וּבָשָׂר תַּלְבִּישֵׁנִי וּבְעֲצָמוֹת וְגִידִים תְּשֻׂכְּכֵנִי : חַיִּים וָחֶסֶד 12
עָשִׂיתָ עִמָּדִי וּפְקֻדָּתְךָ שָׁמְרָה רוּחִי : וְאֵלֶּה צָפַנְתָּ 13
בִּלְבָבֶךָ יָדַעְתִּי כִּי־זֹאת עִמָּךְ : אִם־חָטָאתִי וּשְׁמַרְתָּנִי 14
וֹמֵעֲוֹנִי לֹא תְנַקֵּנִי : אִם־רָשַׁעְתִּי אַלְלַי לִי וְצָדַקְתִּי טז
לֹא־אֶשָּׂא רֹאשִׁי שְׂבַע קָלוֹן וּרְאֵה עָנְיִי : וְיגֵאֶה כַּשַּׁחַל 16
תְּצוּדֵנִי וְתָשֹׁב תִּתְפַּלֵּא בִּי : תְּחַדֵּשׁ עֵדֶיךָ נֶגְדִּי וְתַרְבְּ 17
כַּעֲשֶׂךָ עָמָּדִי חֲלִיפוֹת וְצָבָא עִמִּי : וְלָמָּה מֵרֶחֶם 18

25.) abdiis mei leves fuerunt prae cursore, fugerunt, non viderunt bonum.

† desiderii.

† volat.

30.) si laverem me in aquis nivis, et mundavero in puriſſimis volis meis.

31.) Tunc in fovea demerges me, et abominabuntur me vestimenta mea.

† pertæsa est.

CAP. 9. X. Rogat Deum, ne se condemnet, tq. impium, sed opus manuum suarum respiciat, pœnamque mitiget ante mortem.

8.) Manus tuæ (dolore afficiunt me (quæ) (effigiaverunt) et (quasi) præcinxerunt me; una circumplexæ, (undique) mihi exhibent me.

9.) memento quæso, (id sicut lutum fecisti me, ita in futurum redire, facies me.

10.) nonne sicut lac (liquefecisti me) et sicut caseum coagulabis me?

11.) Pelle et carne vestisti me, ossibus et nervis compegisti me.

12.) Vitam et misericordiam fecisti mecum; et visitatio tua custodivit spiritum meum.

13.) et hæc absconderis in corde tuo, novi quod hoc tecum sit.

14.) Si peccavero, vae mihi! et si justus fuero, non elevabo caput meum. Saturus sum ignominia. Et (quare) vide, affli-ctionem meam.

9 1 הוֹצֵאתָנִי אֶגְוַע וְעַיִן לֹא־תִרְאֵנִי׃ כַּאֲשֶׁר לֹא־הָיִיתִי
כ אֶהְיֶה מִבֶּטֶן לַקֶּבֶר אוּבָל׃ הֲלֹא־מְעַט יָמַי יַחֲדָל
1 2 יְשִׁית מִמֶּנִּי וְאַבְלִיגָה מְעָט׃ בְּטֶרֶם אֵלֵךְ וְלֹא אָשׁוּב
2 2 אֶל־אֶרֶץ חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת׃ אֶרֶץ עֵפָתָה ׀ כְּמוֹ־אֹפֶל
צַלְמָוֶת וְלֹא־סְדָרִים וַתֹּפַע כְּמוֹ־אֹפֶל׃

CAP. יא XI. Zophar durius Iobo respondit, falsa nixus hypothesi, ac si castigationes Dei certo arguerent malitiosa Iobi peccata. Vnde ei resipiscentiam commendat eiusque fructus vberes promittit.

א 2 וַיַּעַן צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיֹּאמַר׃ הֲרֹב דְּבָרִים לֹא
3 יֵעָנֶה וְאִם־אִישׁ שְׂפָתַיִם יִצְדָּק׃ בַּדֶּיךָ מְתִים
4 יַחֲרִישׁוּ וַתִּלְעַג וְאֵין מַכְלִם׃ וַתֹּאמֶר זַךְ לִקְחִי וּבַר
ה הָיִיתִי בְעֵינֶיךָ׃ וְאוּלָם מִי־יִתֵּן אֱלוֹהַּ דַּבֵּר וְיִפְתַּח
6 שְׂפָתָיו עִמָּךְ׃ וְיַגֶּד־לְךָ ׀ תַּעֲלֻמוֹת חָכְמָה כִּי־
כִפְלַיִם לְתוּשִׁיָּה וְדַע ׀ כִּי־יַשֶּׁה לְךָ אֱלוֹהַּ מֵעֲוֹנֶךָ׃
7 הַחֵקֶר אֱלוֹהַּ תִּמְצָא אִם עַד־תַּכְלִית שַׁדַּי תִּמְצָא׃
8 גָּבְהֵי שָׁמַיִם מַה־תִּפְעָל עֲמֻקָּה מִשְּׁאוֹל מַה־תֵּדָע׃
9 י אֲרֻכָּה מֵאֶרֶץ מִדָּהּ וֹרְחָבָה מִנִּי־יָם׃ אִם־יַחֲלֹף וְיַסְגִּיר
11 וְיַקְהִיל וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ׃ כִּי־הוּא יָדַע מְתֵי־שָׁוְא וַיַּרְא־אָוֶן
12 וְלֹא יִתְבּוֹנָן׃ וְאִישׁ נָבוּב יִלָּבֵב וְעַיִר פֶּרֶא אָדָם יִוָּלֵד׃
13 14 אִם־אַתָּה הֲכִינוֹתָ לִבֶּךָ וּפָרַשְׂתָּ אֵלָיו כַּפֶּיךָ׃ אִם־אָוֶן
טו בְּיָדְךָ הַרְחִיקֵהוּ וְאַל־תַּשְׁכֵּן בְּאֹהָלֶיךָ עַוְלָה׃ כִּי־אָז ׀
16 תִּשָּׂא פָנֶיךָ מִמּוּם וְהָיִיתָ מֻצָּק וְלֹא תִירָא׃ כִּי־אַתָּה
17 עָמָל תִּשְׁכַּח כְּמַיִם עָבְרוּ תִזְכֹּר׃ וּמִצָּהֳרַיִם יָקוּם חָלֶד
18 תָּעֻפָה כַּבֹּקֶר תִּהְיֶה׃ וּבָטַחְתָּ כִּי־יֵשׁ תִּקְוָה וְחָפַרְתָּ
19 לָבֶטַח תִּשְׁכָּב׃ וְרָבַצְתָּ וְאֵין מַחֲרִיד וְחִלּוּ פָנֶיךָ רַבִּים׃

CAP. יב XII. Iob amicorum præsumtuosam sapientiam temeritatemque redarguit, ac probat pios in hac vita sæpe affligi, impios autem felices esse, non fortuito, sed Deo gubernante sapienter ac potenter.

כ וְעֵינֵי רְשָׁעִים תִּכְלֶינָה וּמָנוֹס אָבַד מִנְּהֶם וְתִקְוָתָם מַפַּח־
א 2 נָפֶשׁ׃ וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ אָמְנָם כִּי אַתֶּם־
3 עָם וְעִמָּכֶם תָּמוּת חָכְמָה׃ גַּם־לִי לֵבָב ׀ כְּמוֹכֶם
4 לֹא־נֹפֵל אָנֹכִי מִכֶּם וְאֶת־מִי־אֵין כְּמוֹ־אֵלֶּה׃ שְׂחֹק
לְרֵעֵהוּ ׀ אֶהְיֶה קֹרֵא לֶאֱלוֹהַּ וַיַּעֲנֵהוּ שְׂחוֹק צַדִּיק
ה תָּמִים׃ לַפִּיד בּוּז לְעַשְׁתּוֹת שַׁאֲנָן נָכוֹן לְמוֹעֲדֵי
רגל

† Amos 4:13 † ordinibus.

‡ 2.Sam. 3:1.

† audaciam sumit.

† halitus. Oculi impiorum deficient, et refugium peribit ab eis; et spes eorum exspiratio animae.

Sicut Derisio Socio suo, ero, clamans ad Deum, et respondet illi: Derisio justus perfectus.

† cogitationibus, cf. Lampas contempta est cogitationi tranquilli Ps. 146,40 parata est nutantibus pede.

v.20. וחדל ק׳ ibid, ושית ק

רָגֶל׃ יִשְׁלָיוּ אֹהָלִים ׀ לְשֹׁדְדִים וּבַטֻּחוֹת לְמַרְגִּיזֵי אֵל 6
לַאֲשֶׁר הֵבִיא אֱלוֹהַּ בְּיָדוֹ׃ וְאוּלָם שְׁאַל־נָא בְהֵמוֹת 7
וְתֹרֶךָּ וְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְיַגֶּד־לָךְ׃ אוֹ שִׂיחַ לָאָרֶץ וְתֹרֶךָּ 8
וִיסַפְּרוּ לְךָ דְּגֵי הַיָּם׃ מִי לֹא־יָדַע בְּכָל־אֵלֶּה כִּי יַד־יְהוָה 9
עָשְׂתָה זֹאת׃ אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל־חָי וְרוּחַ כָּל־ י
בְּשַׂר־אִישׁ׃ הֲלֹא־אֹזֶן מִלִּין תִּבְחָן וְחֵךְ אֹכֶל יִטְעַם־ 11
לוֹ׃ בִּישִׁישִׁים חָכְמָה וְאֹרֶךְ יָמִים תְּבוּנָה׃ עִמּוֹ חָכְמָה 12 13
וּגְבוּרָה לוֹ עֵצָה וּתְבוּנָה׃ הֵן יַהֲרוֹס וְלֹא יִבָּנֶה יִסְגֹּר 14
עַל־אִישׁ וְלֹא יִפָּתֵחַ׃ הֵן יַעְצֹר בַּמַּיִם וְיִבָשׁוּ וִישַׁלְּחֵם טו
וְיִהַפְכוּ־אָרֶץ׃ עִמּוֹ עֹז וְתוּשִׁיָּה לוֹ שֹׁגֵג וּמַשְׁגֶּה׃ 16
מוֹלִיךְ יוֹעֲצִים שׁוֹלָל וְשֹׁפְטִים יְהוֹלֵל׃ מוּסַר מְלָכִים 17 18
פִּתֵּחַ וַיֶּאְסֹר אֵזוֹר בְּמָתְנֵיהֶם׃ מוֹלִיךְ כֹּהֲנִים שׁוֹלָל 19
וְאֵיתָנִים יְסַלֵּף׃ מֵסִיר שָׂפָה לְנֶאֱמָנִים וְטַעַם זְקֵנִים כ
יִקָּח׃ שׁוֹפֵךְ בּוּז עַל־נְדִיבִים וּמְזִיחַ אֲפִיקִים רִפָּה׃ מְגַלֶּה 21 22
עֲמֻקוֹת מִנִּי־חֹשֶׁךְ וַיֹּצֵא לָאוֹר צַלְמָוֶת׃ מַשְׂגִּיא לַגּוֹיִם 23
וַיְאַבְּדֵם שֹׁטֵחַ לַגּוֹיִם וַיַּנְחֵם׃ מֵסִיר לֵב רָאשֵׁי עַם־הָאָרֶץ 24
וַיַּתְעֵם בְּתֹהוּ לֹא־דָרֶךְ׃ יְמַשְׁשׁוּ־חֹשֶׁךְ וְלֹא־אוֹר וַיַּתְעֵם כה
כַּשִּׁכּוֹר׃ הֶן־כֹּל רָאֲתָה עֵינִי שָׁמְעָה אָזְנִי וַתָּבֶן לָהּ׃ א
כְּדַעְתְּכֶם יָדַעְתִּי גַם־אָנִי לֹא־נֹפֵל אָנֹכִי מִכֶּם׃ אוּלָם 3.2
אֲנִי אֶל־שַׁדַּי אֲדַבֵּר וְהוֹכֵחַ אֶל־אֵל אֶחְפָּץ׃ וְאוּלָם 4
אַתֶּם טֹפְלֵי־שָׁקֶר רֹפְאֵי אֱלֶל כֻּלְּכֶם׃ מִי־יִתֵּן הַחֲרֵשׁ ה
תַּחֲרִישׁוּן וּתְהִי לָכֶם לְחָכְמָה׃ שִׁמְעוּ־נָא תוֹכַחְתִּי 6
וְרִבוֹת שְׂפָתַי הַקְשִׁיבוּ׃ הֲלְאֵל תְּדַבְּרוּ עַוְלָה וְלוֹ 7
תְּדַבְּרוּ רְמִיָּה׃ הֲפָנָיו תִּשָּׂאוּן אִם־לָאֵל תְּרִיבוּן׃ הֲטוֹב 9.8
כִּי־יַחְקֹר אֶתְכֶם אִם־כְּהָתֵל בֶּאֱנוֹשׁ תְּהָתֵלּוּ בוֹ׃ הוֹכֵחַ י
יוֹכִיחַ אֶתְכֶם אִם־בַּסֵּתֶר פָּנִים תִּשָּׂאוּן׃ הֲלֹא שְׂאֵתוֹ 11
תְּבַעֵת אֶתְכֶם וּפַחְדּוֹ יִפֹּל עֲלֵיכֶם׃ זִכְרֹנֵיכֶם מִשְׁלֵי־ 12
אֵפֶר לְגַבֵּי־חֹמֶר גַּבֵּיכֶם׃ הַחֲרִישׁוּ מִמֶּנִּי וַאֲדַבְּרָה־אָנִי 13

ויעבר

† securitates.

† cingulum.

CAP. יג XIII.

Ignorare ergo eos vias Dei, se autem scire, docet, petitque, vt pro se loqui sibi liceat, & querelas in sinum Dei effundere, quem Saluatorem credat, licet duriorem nunc sentiat, & mitiorem expetat.

14 וְיַעֲבֹר עָלַי מֶרֶ: עַל־מָה׀ אֶשָּׂא בְשָׂרִי בְשִׁנָּי וְנַפְשִׁי
טו אָשִׂים בְּכַפִּי: הֵן־יִקְטְלֵנִי לֹא אֲיַחֵל אַךְ־דְּרָכַי אֶל־
16 פָּנָיו אוֹכִיחַ: גַּם־הוּא־לִי לִישׁוּעָה כִּי־לֹא לְפָנָיו חָנֵף
17 יָבוֹא: שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ מִלָּתִי וְאַחֲוָתִי בְּאָזְנֵיכֶם: הִנֵּה־
18 19 נָא עָרַכְתִּי מִשְׁפָּט יָדַעְתִּי כִּי־אֲנִי אֶצְדָּק: מִי־הוּא
כ יָרִיב עִמָּדִי כִּי־עַתָּה אַחֲרִישׁ וְאִגְוָע: אַךְ־שְׁתַּיִם אַל־
21 22 תַּעַשׂ עִמָּדִי אָז מִפָּנֶיךָ לֹא אֶסָּתֵר: כַּפְּךָ מֵעָלַי הַרְחַק
23 וְאֵימָתְךָ אַל־תְּבַעֲתַנִּי: וְקָרָא וְאָנֹכִי אֶעֱנֶה אוֹ אֲדַבֵּר
24 וְהָשִׁיבֵנִי: כַּמָּה לִי עֲוֹנוֹת וְחַטָּאוֹת פִּשְׁעִי וְחַטָּאתִי
25 הֹדִיעֵנִי: לָמָּה־פָנֶיךָ תַסְתִּיר וְתַחְשְׁבֵנִי לְאוֹיֵב לָךְ:
26 27 הַעֲלֶה נִדָּף תַּעֲרֹוץ וְאֶת־קַשׁ יָבֵשׁ תִּרְדֹּף: כִּי־תִכְתֹּב
עָלַי מְרֹרוֹת וְתוֹרִישֵׁנִי עֲוֹנוֹת נְעוּרָי: וְתָשֶׂם בַּסַּד
רַגְלַי וְתִשְׁמֹר כָּל־אָרְחֹתָי עַל־שָׁרְשֵׁי רַגְלַי תְּחֻקָּה:
CAP. יד XIV. Deplorat vanitatem brevis vitæ, & calamitates vel mitigari, vel tolli a se petit.
א 28 וְהוּא כְּרָקָב יִבְלֶה כַּבֶּגֶד אֲכָלוֹ עָשׁ: ס אָדָם יְלוּד אִשָּׁה
ב קְצַר יָמִים וּשְׂבַע־רֹגֶז: כְּצִיץ יָצָא וַיִּמָּל וַיִּבְרַח כַּצֵּל וְלֹא
3 יַעֲמֹד: אַף־עַל־זֶה פָּקַחְתָּ עֵינֶיךָ וְאֹתִי תָּבִיא
ה 4 בְמִשְׁפָּט עִמָּךְ: מִי־יִתֵּן טָהוֹר מִטָּמֵא לֹא אֶחָד: אִם־
5 חֲרוּצִים יָמָיו מִסְפַּר־חֳדָשָׁיו אִתְּךָ חֻקָּיו עָשִׂיתָ וְלֹא
6 יַעֲבֹר: שְׁעֵה מֵעָלָיו וְיֶחְדָּל עַד־יִרְצֶה כַּשָּׂכִיר יוֹמוֹ: כִּי יֵשׁ
לָעֵץ תִּקְוָה אִם־יְכֻרַת וְעוֹד יַחֲלִיף וְיוֹנַקְתּוֹ לֹא תֶחְדָּל:
8 9 אִם־יַזְקִין בָּאָרֶץ שָׁרְשׁוֹ וּבֶעָפָר יָמוּת גִּזְעוֹ: מֵרֵיחַ מַיִם
י יַפְרִחַ וְעָשָׂה קָצִיר כְּמוֹ־נָטַע: וְגֶבֶר יָמוּת וַיֶּחֱלַשׁ וַיִּגְוַע
12 אָדָם וַאַיּוֹ: אָזְלוּ־מַיִם מִנִּי־יָם וְנָהָר יֶחְרַב וְיָבֵשׁ: וְאִישׁ
שָׁכַב וְלֹא־יָקוּם עַד־בְּלִתִּי שָׁמַיִם לֹא יָקִיצוּ וְלֹא יֵעֹרוּ
13 מִשְׁנָתָם: מִי יִתֵּן׀ בִּשְׁאוֹל תַּצְפְּנֵנִי תַּסְתִּירֵנִי עַד־
14 שׁוּב אַפֶּךָ תָּשִׁית לִי חָק וְתִזְכְּרֵנִי: אִם־יָמוּת גֶּבֶר
הֲיִחְיֶה כָּל־יְמֵי צְבָאַי אֲיַחֵל עַד־בֹּא חֲלִיפָתִי:
15 16 תִּקְרָא וְאָנֹכִי אֶעֱנֶךָ לְמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ תִכְסֹף: כִּי־עַתָּה
צְעָדַי

טו ecce occidet me; non (ei) sperabo, verumtamen vias meas ad faciem
16 eius arguam. etiam ipse erit mihi in salutem; quia non ad faciem ejus prophanus ingredietur.
† discursum meum.
17 18
19
כ
21 22
23
24
25
26 rem folium propulsatum conteres; et stipulam siccam persequeris?
27 † in cippo, 33. 11.
28 Homo natus mulieri, brevis dierum, et saturi inquietudine est.
2 Sicut flos egredit, et decidit et fugit velut umbra et non stabit.
3
4 quis dabit mundum ex immundo?
non unus.
5 si definita sunt dies ejus, numerus mensium ejus tecum est; terminos ejus posuisti, et non præteribit.
6
8 9
10
12 abierunt aquæ de mari, et fluvius exsiccabitur et arescet:
13 et vir jacuit et non resurget: nec ad cælos, nec a pœnis suis evigilabit, et non suscitabitur a somno
14
15 16

v. 15. לו כ׳ v. 1. Plant. utr. hic Cap. 13. continuant, & v. 5. Capitis 14. inchoant Cap. 14. v. 5. חקיו ק׳

17 צְעָדַי תִּסְפּוֹר לֹא תִשְׁמוֹר עַל־חַטָּאתִי׃ חָתֻם
18 בִּצְרוֹר פִּשְׁעִי וַתִּטְפֹּל עַל־עֲוֹנִי׃ וְאוּלָם הַר־נוֹפֵל
19 יִבּוֹל וְצוּר יֶעְתַּק מִמְּקוֹמוֹ׃ אֲבָנִים שָׁחֲקוּ מַיִם תִּשְׁטֹף־
כ סְפִיחֶיהָ עֲפַר־אָרֶץ וְתִקְוַת אֱנוֹשׁ הֶאֱבָדְתָּ׃ תִּתְקְפֵהוּ
21 לָנֶצַח וַיַּהֲלֹךְ מְשַׁנֶּה פָנָיו וַתְּשַׁלְּחֵהוּ׃ יִכְבְּדוּ בָנָיו וְלֹא
22 יֵדָע וְיִצְעֲרוּ וְלֹא־יָבִין לָמוֹ׃ אַךְ בְּשָׂרוֹ עָלָיו יִכְאָב וְנַפְשׁוֹ
עָלָיו תֶּאֱבָל׃ וַיַּעַן אֱלִיפַן הַתֵּימָנִי א
2 וַיֹּאמַר׃ הֶחָכָם יַעֲנֶה דַעַת־רוּחַ וִימַלֵּא קָדִים בִּטְנוֹ׃
3.4 הוֹכֵחַ בְּדָבָר לֹא יִסְכּוֹן וּמִלִּים לֹא־יוֹעִיל בָּם׃ אַף־
ה אַתָּה תָּפֵר יִרְאָה וְתִגְרַע שִׂיחָה לִפְנֵי־אֵל׃ כִּי־
6 יְאַלֵּף עֲוֹנְךָ פִיךָ וְתִבְחַר לְשׁוֹן עֲרוּמִים׃ יַרְשִׁיעֲךָ
7 פִיךָ וְלֹא־אָנִי וּשְׂפָתֶיךָ יַעֲנוּ־בָךְ׃ הֲרִאשׁוֹן אָדָם
8 תִּוָּלֵד וְלִפְנֵי גְבָעוֹת חוֹלָלְתָּ׃ הַבְּסוֹד אֱלוֹהַּ תִּשְׁמָע
9 וְתִגְרַע אֵלֶיךָ חָכְמָה׃ מַה־יָּדַעְתָּ וְלֹא נֵדָע תָּבִין וְלֹא־
עִמָּנוּ הוּא׃ גַּם־שָׁב גַּם־יָשִׁישׁ בָּנוּ כַּבִּיר מֵאָבִיךָ י
יָמִים׃ הַמְעַט מִמְּךָ תַּנְחוּמוֹת אֵל וְדָבָר לָאַט עִמָּךְ׃ 11
12 מַה־יִּקָּחֲךָ לִבֶּךָ וּמַה־יִּרְזְמוּן עֵינֶיךָ׃ כִּי־תָשִׁיב אֶל־
13 אֵל רוּחֶךָ וְהוֹצֵאתָ מִפִּיךָ מִלִּין׃ מָה־אֱנוֹשׁ כִּי־יִזְכֶּה 14
וְכִי יִצְדַּק יְלוּד אִשָּׁה׃ הֵן בִּקְדֹשָׁו לֹא יַאֲמִין וְשָׁמַיִם טו
16 לֹא־זַכּוּ בְעֵינָיו׃ אַף כִּי־נִתְעָב וְנֶאֱלָח אִישׁ־שֹׁתֶה
17 כַּמַּיִם עַוְלָה׃ אֲחַוְּךָ שְׁמַע־לִי וְזֶה־חָזִיתִי
18 וַאֲסַפֵּרָה׃ אֲשֶׁר־חֲכָמִים יַגִּידוּ וְלֹא כִחֲדוּ
19 מֵאֲבוֹתָם׃ לָהֶם לְבַדָּם נִתְּנָה הָאָרֶץ וְלֹא־עָבַר
כ זָר בְּתוֹכָם׃ כָּל־יְמֵי רָשָׁע הוּא מִתְחוֹלֵל וּמִסְפַּר שָׁנִים
21 נִצְפְּנוּ לֶעָרִיץ׃ קוֹל־פְּחָדִים בְּאָזְנָיו בַּשָּׁלוֹם שׁוֹדֵד
22 יְבוֹאֶנּוּ׃ לֹא־יַאֲמִין שׁוּב מִנִּי־חֹשֶׁךְ וְצָפוּ הוּא אֱלֵי־
23 חָרֶב׃ נֹדֵד הוּא לַלֶּחֶם אַיֵּה יָדַע כִּ־נָכוֹן בְּיָדוֹ יוֹם־
24 חֹשֶׁךְ׃ יְבַעֲתֻהוּ צַר וּמְצוּקָה תִּתְקְפֵהוּ כְּמֶלֶךְ עָתִיד
לכידור Cccc ccc גגג גגגג

CAP. XV. טו

Eliphas Iobum profligati timoris Dei & superbiæ &c. arguens, Deum solos impios perdere ante tempus adstruere laborat.

† Jer. 30: 19.

† canus.

† 2. Sam. 19: 5.

† produnt affectum.

14. quid Ehomo ut mundus sit; et ut justus sit natus mulieris?
15. ecce in sanctis suis non fidet; et coeli non mundi fuerunt in oculis ejus.
16. quanto minus abominabilis et foetidus; vir bibens sicut aquam iniquitatem.

v. 7. יתיר י׳. v. 15. בקדשיו ק׳.

כה 16 לַכִּידוֹר׃ כִּי־נָטָה אֶל־אֵל יָדוֹ וְאֶל־שַׁדַּי יִתְגַּבָּר׃ יָרוּץ
2 7 אֵלָיו בְּצַוָּאר בַּעֲבִי גַּבֵּי מָגִנָּיו׃ כִּי־כִסָּה פָנָיו בְּחֶלְבּוֹ
2 8 וַיַּעַשׂ פִּימָה עֲלֵי־כָסֶל׃ וַיִּשְׁכּוֹן ׀ עָרִים נִכְחָדוֹת בָּתִּים
2 9 לֹא־יֵשְׁבוּ לָמוֹ אֲשֶׁר הִתְעַתְּדוּ לְגַלִּים׃ לֹא־יֶעְשַׁר וְלֹא־
ל יָקוּם חֵילוֹ וְלֹא־יִטֶּה לָאָרֶץ מִנְלָם׃ לֹא־יָסוּר ׀ מִנִּי־חֹשֶׁךְ
3 1 יוֹנַקְתּוֹ תְּיַבֵּשׁ שַׁלְהָבֶת וְיָסוּר בְּרוּחַ פִּיו׃ אַל־יַאֲמֵן בַּשָּׁוְ
3 2 נִתְעָה כִּי־שָׁוְא תִּהְיֶה תְמוּרָתוֹ׃ בְּלֹא־יוֹמוֹ תִּמָּלֵא
3 3 וְכִפָּתוֹ לֹא רַעֲנָנָה׃ יַחְמֹס כַּגֶּפֶן בִּסְרוֹ וְיַשְׁלֵךְ כַּזַּיִת
3 4 נִצָּתוֹ׃ כִּי־עֲדַת חָנֵף גַּלְמוּד וְאֵשׁ אָכְלָה אָהֳלֵי־שֹׁחַד׃
לה הָרָה עָמָל וְיָלַד אָוֶן וּבִטְנָם תָּכִין מִרְמָה׃
א 2 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ שָׁמַעְתִּי כְאֵלֶּה רַבּוֹת
3 מְנַחֲמֵי עָמָל כֻּלְּכֶם׃ הֲקֵץ לְדִבְרֵי־רוּחַ אוֹ מַה־יַּמְרִיצְךָ
4 כִּי תַעֲנֶה׃ גַּם ׀ אָנֹכִי כָּכֶם אֲדַבֵּרָה לוּ יֵשׁ נַפְשְׁכֶם תַּחַת
נַפְשִׁי אַחְבִּירָה עֲלֵיכֶם בְּמִלִּים וְאָנִיעָה עֲלֵיכֶם בְּמוֹ
ה 6 רֹאשִׁי׃ אֲאַמִּצְכֶם בְּמוֹ־פִי וְנִיד שְׂפָתַי יַחְשֹׂךְ׃ אִם־
אֲדַבְּרָה לֹא־יֵחָשֵׂךְ כְּאֵבִי וְאַחְרְלָה מַה־מִּנִּי יַהֲלֹךְ׃
7. 8 אַךְ־עַתָּה הֶלְאָנִי הַשִּׁמּוֹת כָּל־עֲדָתִי׃ וַתִּקְמְטֵנִי לְעֵד
9 הָיָה וַיָּקָם בִּי כַחְשִׁי בְּפָנַי יַעֲנֶה׃ אַפּוֹ טָרַף ׀ וַיִּשְׂטְמֵנִי
י חָרַק עָלַי בְּשִׁנָּיו צָדִי ׀ יִלְטוֹשׁ עֵינָיו לִי׃ פָּעֲרוּ עָלַי ׀
1 1 בְּפִיהֶם בֶּחֶרְפָּה הִכּוּ לְחָיַי יַחַד עָלַי יִתְמַלָּאוּן׃ יַסְגִּירֵנִי אֵל
1 2 אֶל עֲוִיל וְעַל־יְדֵי רְשָׁעִים יִרְטֵנִי׃ שָׁלֵו הָיִיתִי ׀ וַיְפַרְפְּרֵנִי
1 3 וְאָחַז בְּעָרְפִּי וַיְפַצְפְּצֵנִי וַיְקִימֵנִי לוֹ לְמַטָּרָה׃ יָסֹבּוּ עָלַי ׀
רַבָּיו יְפַלַּח כִּלְיוֹתַי וְלֹא יַחְמֹל יִשְׁפֹּךְ לָאָרֶץ מְרֵרָתִי׃
14 טו יִפְרְצֵנִי פֶרֶץ עַל־פְּנֵי־פָרֶץ יָרֶץ עָלַי כְּגִבּוֹר׃ שַׂק תָּפַרְתִּי
1 6 עֲלֵי גִלְדִּי וְעֹלַלְתִּי בֶעָפָר קַרְנִי׃ פָּנַי הֲמַרְמְרָה מִנִּי־
1 7 בֶכִי וְעַל עַפְעַפַּי צַלְמָוֶת׃ עַל לֹא־חָמָס בְּכַפָּי וּתְפִלָּתִי
1 8 זַכָּה׃ אֶרֶץ אַל־תְּכַסִּי דָמִי וְאַל־יְהִי מָקוֹם לְזַעֲקָתִי׃
ב 19 גַּם־עַתָּה הִנֵּה־בַשָּׁמַיִם עֵדִי וְשָׂהֲדִי בַּמְּרוֹמִים׃ מְלִיצֵי
רעי

CAP. יו XVI. Iobus tela returquet in amicos, redarguens eorum inhumanitatem & ἀφιλοσοργίαν suamque παῤῥησίαν & integritatem defendit.

† in aciem pilatam, † crassitie. † rugam. † Prov. 24: 27. † incrementum eorum. † virescit. † Jes. 18: 5. † condolentiam. † corrugasti, 22: 16. † macies m. † perversum. † decidere fecit me, Num. 22: 32. † fel m. † cutem m. † testis m.

v. 31. חסר א׳ · v. 14. יץ׳ זעירא · v. 16. חמרמרו ק׳

רֵעַ אֶל־אֱלוֹהַּ דִּלְפָּה עֵינִי׃ וְיוֹכַח לַגֶּבֶר עִם־אֱלוֹהַּ וּבֶן 21
אָדָם לְרֵעֵהוּ׃ כִּי־שְׁנוֹת מִסְפָּר יֶאֱתֶיוּ וְאֹרַח לֹא־ 22

CAP. יז XVII. Ad Deum prouocat, & sponsorem Messiam acturum suam causam sperat, licet ad mortem suspiret.

† extincti sunt. † ludificationes

אָשׁוּב אֲהַלֵּךְ׃ רוּחִי חַבְּלָה יָמַי נִזְעָכוּ קְבָרִים לִי׃ א
אִם־לֹא הֲתַלִּים עִמָּדִי וּבְהַמְרוֹתָם תָּלַן עֵינִי׃ שִׂימָה 3. 2
נָּא עָרְבֵנִי עִמָּךְ מִי־הוּא לְיָדִי יִתְקָע׃ כִּי־לִבָּם צָפַנְתָּ 4
מִשֶּׂכֶל עַל־כֵּן לֹא תְרוֹמֵם׃ לְחֵלֶק יַגִּיד רֵעִים וְעֵינֵי ה

† tympanizatio, Schmid. † locus ingratus. † membra m. † robur.

בָנָיו תִּכְלֶינָה׃ וְהִצִּינַנִי לְמָשָׁל עַמִּים וְתֹפֶת לְפָנִים 6
אֳחִיָּה׃ וַתֵּכַהּ מִכַּעַשׂ עֵינִי וְיֹצְרַי כַּצֵּל כֹּלָּם׃ יְשָׁרִים 8. 7
יִשֹּׁמּוּ עַל־זֹאת וְנָקִי עַל־חָנֵף יִתְעוֹרָר׃ וְיֹאחֵז צַדִּיק 9
דַּרְכּוֹ וּטְהַר־יָדַיִם יֹסִיף אֹמֶץ׃ וְאוּלָם כֻּלָּם תָּשׁוּבוּ וּבֹאוּ י
נָא וְלֹא־אֶמְצָא בָכֶם חָכָם׃ יָמַי עָבְרוּ זִמֹּתַי נִתְקוּ 11
מוֹרָשֵׁי לִבִּי׃ לַיְלָה לְיוֹם יָשִׂימוּ אוֹר קָרוֹב מִפְּנֵי־ 12
חֹשֶׁךְ׃ אִם־אֲקַוֶּה שְׁאוֹל בֵּיתִי בַּחֹשֶׁךְ רִפַּדְתִּי יְצוּעָי׃ 13
לַשַּׁחַת קָרָאתִי אָבִי אָתְּ אִמִּי וַאֲחוֹתִי לָרִמָּה׃ 14
וְאַיֵּה אֵפוֹ תִקְוָתִי וְתִקְוָתִי מִי יְשׁוּרֶנָּה׃ בַּדֵּי שְׁאוֹל יֵרְדוּ
תַּחְדָּנָה אִם־יַחַד עַל־עָפָר נָחַת׃

CAP. יח XVIII. Bildad Iobo arrogantiam & contemtū monitorum amicorum obiicit, & impiorum exitium exponit.

וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשּׁוּחִי וַיֹּאמַר׃ עַד־אָנָה׃ א 2
תְּשִׂימוּן קִנְּצֵי לְמִלִּין תָּבִינוּ וְאַחַר נְדַבֵּר׃ מַדּוּעַ נֶחְשַׁבְנוּ 3
כַּבְּהֵמָה נִטְמֵינוּ בְּעֵינֵיכֶם׃ טֹרֵף נַפְשׁוֹ בְּאַפּוֹ הֲלְמַעַנְךָ 4

a) Num ly imperson. reliquis: eham Iobus debet scintilla ejus? &
b) Lug obtenebuisset in tabernaculo ejus; et lucerna ejus super eum extinguebit. † scintilla.

תֵּעָזֵב אֶרֶץ וְיֶעְתֹּק צוּר מִמְּקוֹמוֹ׃ גַּם אוֹר רְשָׁעִים יִדְעָךְ וְ
c) Arcebunder gressus virtutis ejus et dejicied eum consilium suum.
d) Quia missus est in rete cum pedibus suis; et super rete ambulabit.
e) Apprehendet calcaneum laqueus, prævalebit contra eum sitis. † decipula eius.
f) Absconditus est in terra foueæ ejus; et decipula ejus super semitam.
g) Undiq; terrebunt eum terrores, et dispergent eum, quasi pedes ejus.
h) Erit famelicum robur ejus, et egestas parata est lateri ejus.
i) Comedet ramos cutis ejus, comedet ramos ejus primogenita mortis.
k) Euelletur e tabernaculo ejus fiducia ejus; et incedet ei quasi ad regem terrorū.
l) qui habitabit in tabernaculo ejus ex non ei: sparget ur super habitaculum ejus sulphur.

חֹשֶׁךְ׃ אֹר־יַנָּהּ שְׁלִיבֵ אִשּׁוֹ׃ אוֹר חָשַׁךְ בְּאָהֳלוֹ וְנֵרוֹ עָלָיו 6
יִדְעָךְ׃ יֵצְרוּ צַעֲדֵי אוֹנוֹ וְתַשְׁלִיכֵהוּ עֲצָתוֹ׃ כִּי־שֻׁלַּח 8. 7
בְּרֶשֶׁת בְּרַגְלָיו וְעַל־שְׂבָכָה יִתְהַלָּךְ׃ יֹאחֵז בְּעָקֵב פַּח 9
יַחֲזֵק עָלָיו צַמִּים׃ טָמוּן בָּאָרֶץ חֶבְלוֹ וּמַלְכֻּדְתּוֹ עָלֵי י
נָתִיב׃ סָבִיב בִּעָתֻהוּ בַלָּהוֹת וְהֵפִיצֻהוּ לְרַגְלָיו׃ יְהִי־ 11 12
רָעֵב אֹנוֹ וְאֵיד נָכוֹן לְצִלְעוֹ׃ יֹאכַל בַּדֵּי עוֹרוֹ יֹאכַל בַּדָּיו 13
בְּכוֹר מָוֶת׃ יִנָּתֵק מֵאָהֳלוֹ מִבְטַחוֹ וְתַצְעִידֵהוּ לְמֶלֶךְ 14
בַּלָּהוֹת׃ תִּשְׁכֹּן בְּאָהֳלוֹ מִבְלִי־לוֹ יִזֹּרֶה עַל־נָוֵהוּ טו

Cccc ccc 2 נפרית

יפתח באתנח ·v.16 · המ׳ דגושה ·v.2

6 נִפְרֵיר׃ מִתַּחַת שָׁרָשָׁיו יִבָּשׁוּ וּמִמַּעַל יִמַּל קְצִירוֹ׃ 6 Deorsum radices eius siccabuntur, et desursum excidetur ramus eius.
7 זִכְרוֹ־אָבַד מִנִּי־אָרֶץ וְלֹא־שֵׁם לוֹ עַל־פְּנֵי־חוּץ׃ 7 memoria eius perit è terra, et non erit nomen ei super facies plateæ.
8 יֶהְדְּפֻהוּ מֵאוֹר אֶל־חֹשֶׁךְ וּמִתֵּבֵל יְנֻדֻּהוּ׃ 18 expellent eum de luce ad tenebras, et de orbe arcebunt eum.
9 לֹא־נִין לוֹ וְלֹא־נֶכֶד בְּעַמּוֹ וְאֵין שָׂרִיד בְּמְגוּרָיו׃ 19 non erit filius, et non erit nepos in populo eius, et non erit superstes in habitaculis eius.
10 עַל־יוֹמוֹ נָשַׁמּוּ אַחֲרֹנִים וְקַדְמֹנִים אָחֲזוּ שָׂעַר׃ 20 super diem eius obstupescent novissimi, et priores apprehendent horrorem.
11 אַךְ־אֵלֶּה מִשְׁכְּנוֹת עַוְלָה וְזֶה מְקוֹם לֹא־יָדַע־אֵל׃ 21 certe hæc sunt habitacula impii: et hic est locus eius qui non novit Deum.

CAP. יט XIX. Iob sibi imputatam ab amicis impietatem refellit, desertum se queritur, & testatur se certam habere spem in Goële, eiusq; liberatione ex omnibus malis.

1 וַיַּעַן אִיּוֹב׃ וַיֹּאמַר׃ 2 עַד־אָנָה תְּגֹיְנוּן נַפְשִׁי וּתְדַכְּאוּנַנִי בְמִלִּים׃ 3 זֶה׃ עֶשֶׂר פְּעָמִים תַּכְלִימוּנִי לֹא־תֵבֹשׁוּ תַּהְכְּרוּ־לִי׃ 4 וְאַף־אָמְנָם שָׁגִיתִי אִתִּי תָּלִין מִשְׁוּגָתִי׃ 5 אִם־אָמְנָם עָלַי תַּגְדִּילוּ וְתוֹכִיחוּ עָלַי חֶרְפָּתִי׃ 6 דְּעוּ־אֵפוֹ כִּי־אֱלוֹהַּ עִוָּתָנִי וּמְצוּדוֹ עָלַי חִקִּיף׃ 7 הֵן אֶצְעַק חָמָס וְלֹא אֵעָנֶה אֲשַׁוַּע וְאֵין מִשְׁפָּט׃ 8 אָרְחִי גָדַר וְלֹא אֶעֱבֹר וְעַל־נְתִיבוֹתַי חֹשֶׁךְ יָשִׂים׃ 9 כְּבוֹדִי מֵעָלַי הִפְשִׁיט וַיָּסַר עֲטֶרֶת רֹאשִׁי׃ 10 יִתְּצֵנִי סָבִיב וְאֵלֵךְ וַיִּסַּע כָּעֵץ תִּקְוָתִי׃ 11 וַיַּחַר עָלַי אַפּוֹ וַיַּחְשְׁבֵנִי לוֹ כְצָרָיו׃ 12 יַחַד וָיָבֹאוּ גְדוּדָיו וַיָּסֹלּוּ עָלַי דַּרְכָּם וַיַּחֲנוּ סָבִיב לְאָהֳלִי׃ 13 אַחַי מֵעָלַי הִרְחִיק וְיֹדְעַי אַךְ־זָרוּ מִמֶּנִּי׃ 14 חָדְלוּ קְרוֹבַי וּמְיֻדָּעַי שְׁכֵחוּנִי׃ 15 גָּרֵי בֵיתִי וַאֲמָהֹתַי לְזָר תַּחְשְׁבֵנִי נָכְרִי הָיִיתִי בְעֵינֵיהֶם׃ 16 לְעַבְדִּי קָרָאתִי וְלֹא יַעֲנֶה בְּמוֹ־פִי אֶתְחַנֶּן־לוֹ׃ 17 רוּחִי זָרָה לְאִשְׁתִּי וְחַנּוֹתִי לִבְנֵי בִטְנִי׃ 18 גַּם־עֲוִילִים מָאֲסוּ בִי אָקוּמָה וַיְדַבְּרוּ־בִי׃ 19 תִּעֲבוּנִי כָּל־מְתֵי סוֹדִי וְזֶה־אָהַבְתִּי נֶהְפְּכוּ־בִי׃ 20 בְּעוֹרִי וּבְבְשָׂרִי דָּבְקָה עַצְמִי וָאֶתְמַלְּטָה׃ בְּעוֹר שִׁנָּי׃ 21 חָנֵּנִי חָנֵּנִי אַתֶּם רֵעָי כִּי־יַד־אֱלוֹהַּ נָגְעָה בִי׃ 22 לָמָּה תִרְדְּפֻנִי כְמוֹ־אֵל וּמִבְּשָׂרִי לֹא תִשְׂבָּעוּ׃ 23 מִי־יִתֵּן אֵפוֹ וְיֻכְתְּבוּן מִלָּי מִי־יִתֵּן בַּסֵּפֶר

1 tobfirmatis
2 vos. terrorem.
12.11 18.17 t pueri. 21:21.

24 וְיֻחָקוּ׃ בְּעֵט־בַּרְזֶל וְעוֹפֶרֶת לָעַד בַּצּוּר יֵחָצֵבוּן׃ 25 וַאֲנִי יָדַעְתִּי גֹּאֲלִי חָי וְאַחֲרוֹן עַל־עָפָר יָקוּם׃ 26 וְאַחַר עוֹרִי נִקְפוּ־זֹאת וּמִבְּשָׂרִי אֶחֱזֵה אֱלוֹהַּ׃ 27 אֲשֶׁר אֲנִי אֶחֱזֶה־לִּי וְעֵינַי

24 el ego novi redemptorem meum vivum, et novissimo super pulverem Rabit
25 Postquam pellem meam contriverit hanc, et de carne mea videbo Deum
27 Quem ego visurus sum mihi

לא זרו

oculi mei viderunt, & non alienus.

28 וְעֵינַי רָאוּ וְלֹא־זָר כָּלוּ כִלְיֹתַי בְּחֵקִי׃ כִּי תֹאמְרוּ מַה־
29 נִּרְדְּפֵהוּ־לוֹ וְשֹׁרֶשׁ דָּבָר נִמְצָא־בִי׃ גֻּורוּ לָכֶם מִפְּנֵי־
חָרֶב כִּי־חֵמָה עֲוֹנוֹת חָרֶב לְמַעַן תֵּדְעוּן שַׁדִּין׃

† quod judicium (sit)

CAP. כ. XX. Zophar in sociorum gratiam asserit impios & hypocritas a Deo puniri, iisque lobum annumerat.

וַיַּעַן צוֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיֹּאמַר׃ א
3. 2 לָכֵן שְׂעָפַי יְשִׁיבוּנִי וּבַעֲבוּר חוּשִׁי בִי׃ מוּסַר כְּלִמָּתִי
4 אֶשְׁמָע וְרוּחַ מִבִּינָתִי יַעֲנֵנִי׃ הֲזֹאת יָדַעְתָּ מִנִּי־

by nam law impiorum [est] de propinquo: et [ut] hypotheses ad momentum.

עֲדֹ מִנִּי שִׂים אָדָם עַל־אָרֶץ׃ כִּי רִנַּת רְשָׁעִים ה
מְקֹרוֹב וְשִׂמְחַת חָנֵף עֲדֵי־רָגַע׃ אִם־יַעֲלֶה 6

elatio e.

לַשָּׁמַיִם שְׂאֵתוֹ וְרֹאשׁוֹ לֶעָב יַגִּיעַ׃ כְּגֵלְלוֹ לָנֶצַח 7
יֹאבֵד רֹאָיו יֹאמְרוּ אַיּוֹ׃ כַּחֲלוֹם יָעוּף וְלֹא יִמָּצֵאהוּ וְיִדַּד 8
כְּחֶזְיוֹן לָיְלָה׃ עַיִן שָׁזָפַתּוּ וְלֹא תוֹסִיף וְלֹא־עוֹד 9
תְּשׁוּרֶנּוּ מְקוֹמוֹ׃ בָּנָיו יִרְצוּ דַלִּים וְיָדָיו תָּשֵׁבְנָה אוֹנוֹ׃ י
עַצְמוֹתָיו מָלְאוּ עֲלוּמוֹ וְעִמּוֹ עַל־עָפָר תִּשְׁכָּב׃ 11
אִם־תַּמְתִּיק בְּפִיו רָעָה יַכְחִידֶנָּה תַּחַת לְשׁוֹנוֹ׃ 12 13 יַחְמֹל
עָלֶיהָ וְלֹא יַעַזְבֶנָּה וְיִמְנָעֶנָּה בְּתוֹךְ חִכּוֹ׃ 14 לַחְמוֹ בְּמֵעָיו

† fel, v. 25.

נֶהְפָּךְ מְרוֹרַת פְּתָנִים בְּקִרְבּוֹ׃ חֵיל בָּלַע וַיְקִאֲנוּ טו
מִבִּטְנוֹ יֹרִשֶׁנּוּ אֵל׃ רֹאשׁ־פְּתָנִים יִינָק תַּהַרְגֵּהוּ לְשׁוֹן 16
אָפְעֶה׃ אַל־יֶרֶא בְּפַלְגּוֹת נַהֲרֵי נַחֲלֵי דְּבַשׁ וְחֶמְאָה׃ 17

† laborem.

מֵשִׁיב יָגַע וְלֹא יִבְלַע כְּחַיל תְּמוּרָתוֹ וְלֹא יַעֲלֹס׃ 18 19 כִּי־
רָצַץ עָזַב דַּלִּים בַּיִת גָּזַל וְלֹא יִבְנֵהוּ׃ כִּי׀ לֹא־יָדַע כ
שַׁלְוָ בְּבִטְנוֹ בַּחֲמוּדוֹ לֹא יְמַלֵּט׃ אֵין־שָׂרִיד לְאָכְלוֹ 21

† sufficientia eius.

עַל־כֵּן לֹא־יָחִיל טוּבוֹ׃ בְּמִלְאוֹת לֶפֶקוֹ יֵצֶר לוֹ כָּל־יָד 22
עָמֵל תְּבֹאֻנוּ׃ יְהִי׀ לְמַלֵּא בִטְנוֹ יְשַׁלַּח־בּוֹ חֲרוֹן אַפּוֹ 23

† Zeph. 1: 17.

וְיַמְטֵר עָלָיו בְּלֶחוּמוֹ׃ יִבְרַח מִנֶּשֶׁק בַּרְזֶל תַּחְלְפֵהוּ 24

† è corpore.

קֶשֶׁת נְחוּשָׁה׃ שָׁלַף וַיֵּצֵא מִגּוֹוָה וּבָרָק מִמְּרֹרָתוֹ יְהַלֹּךְ כה

† v. 14.

עָלָיו אֵמִים׃ כָּל־חֹשֶׁךְ טָמוּן לִצְפוּנָיו תְּאָכְלֵהוּ אֵשׁ לֹא־ כו
נָפֵחַ יֵרַע שָׂרִיד בְּאָהֳלוֹ׃ יִגְלוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ וְאֶרֶץ כז
מִתְקוֹמֵמָה לוֹ׃ יְגֹל יְבוּל בֵּיתוֹ נְגָרוֹת בְּיוֹם אַפּוֹ׃ כח

עלומיו ק׳ v. 11. · פתח באתנח v. 4. · שרון ק׳ v. 29.
מלעיל v. 26. · מגוה v. 25. Plant. utr. ben. Iir. · יתיר ו׳ v. 22.

29 זֶה חֵלֶק־אָדָם רָשָׁע מֵאֱלֹהִים וְנַחֲלַת אִמְרוֹ מֵאֵל׃

CAP. XXI. Iobus contra docet, impios in hac vita sæpe felices esse; eoque male ex externis amicos iudicare.

א וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ 2 שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ מִלָּתִי וּתְהִי־ 3 זֹאת תַּנְחוּמֹתֵיכֶם׃ שָׂאוּנִי וַאֲנֹכִי אֲדַבֵּר וְאַחַר דַּבֵּרִי 4 תַּלְעִיג׃ הֶאָנֹכִי לְאָדָם שִׂיחִי וְאִם־מַדּוּעַ לֹא־תִקְצַר ה 6 רוּחִי׃ פְּנוּ־אֵלַי וְהָשֵׁמּוּ וְשִׂימוּ יָד עַל־פֶּה׃ וְאִם־זָכַרְתִּי ז וְנִבְהַלְתִּי וְאָחַז בְּשָׂרִי פַּלָּצוּת׃ מַדּוּעַ רְשָׁעִים יִחְיוּ עָתְקוּ 8 גַּם־גָּבְרוּ חָיִל׃ זַרְעָם נָכוֹן לִפְנֵיהֶם עִמָּם וְצֶאֱצָאֵיהֶם 9 לְעֵינֵיהֶם׃ בָּתֵּיהֶם שָׁלוֹם מִפָּחַד וְלֹא־שֵׁבֶט אֱלוֹהַּ י עֲלֵיהֶם׃ שׁוֹרוֹ עָבַר וְלֹא יָגֵעַל תְּפַלֵּט פָּרָתוֹ וְלֹא יא תְשַׁכֵּל׃ יְשַׁלְּחוּ כַצֹּאן עֹוְלֵיהֶם וְיַלְדֵיהֶם יִרְקֹדוּן׃ יב יִשְׂאוּ בְתֹף וְכִנּוֹר וְיִשְׂמְחוּ לְקוֹל עוּגָב׃ יג יְבַלּוּ בַטּוֹב יד יְמֵיהֶם וּבְרֶגַע שְׁאוֹל יֵחָתּוּ׃ וַיֹּאמְרוּ לָאֵל סוּר מִמֶּנּוּ טו וְרַעַת דְּרָכֶיךָ לֹא חָפָצְנוּ׃ מַה־שַּׁדַּי כִּי־נַעַבְדֶנּוּ וּמַה־ טז נּוֹעִיל כִּי נִפְגַּע־בּוֹ׃ הֵן לֹא בְיָדָם טוּבָם עֲצַת רְשָׁעִים יז רָחֲקָה מֶּנִּי׃ כַּמָּה נֵר־רְשָׁעִים יִדְעָךְ וְיָבֹא עָלֵימוֹ אֵידָם יח חֲבָלִים יַחֲלֹק בְּאַפּוֹ׃ יִהְיוּ כְתֶבֶן לִפְנֵי־רוּחַ וּכְמֹץ יט גְּנָבַתּוּ סוּפָה׃ אֱלוֹהַּ יִצְפֹּן לִבְנָיו אוֹנוֹ יְשַׁלֵּם אֵלָיו כ וְיֵדַע׃ יִרְאוּ עֵינָו כִּידּוֹ וּמֵחֲמַת שַׁדַּי יִשְׁתֶּה׃ כא כִּי מַה־חֶפְצוֹ בְּבֵיתוֹ אַחֲרָיו וּמִסְפַּר חֳדָשָׁיו חָצָיוּ׃ כב הַלְאֵל יְלַמֶּד־דֵּעָה וְהוּא רָמִים יִשְׁפּוֹט׃ כג זֶה יָמוּת בְּעֶצֶם כד תָּמּוֹ כְּלוֹ שַׁלְאֲנַן וְשָׁלֵיו׃ עֲטִינָיו מָלְאוּ חָלָב וּמֹחַ כה עַצְמוֹתָיו יְשֻׁקֶּה׃ וְזֶה יָמוּת בְּנֶפֶשׁ מָרָה וְלֹא אָכַל כו בַּטּוֹבָה׃ יַחַד עַל־עָפָר יִשְׁכָּבוּ וְרִמָּה תְּכַסֶּה עֲלֵיהֶם׃ כז הֵן יָדַעְתִּי מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם וּמִזִּמּוֹת עָלַי תַּחְמֹסוּ׃ כח כִּי תֹאמְרוּ אַיֵּה בֵית־נָדִיב וְאֵיֵּה אֹהֶל מִשְׁכְּנוֹת רְשָׁעִים׃ כט הֲלֹא שְׁאַלְתֶּם עֹבְרֵי דָרֶךְ וְאֹתֹתָם לֹא תְנַכֵּרוּ׃ כִּי ל לְיוֹם אֵיד יֵחָשַׂךְ רָע לְיוֹם עֲבָרוֹת יוּבָלוּ׃ מִי־יַגִּיד עַל־ לא פָּנָיו דַּרְכּוֹ וְהוּא־עָשָׂה מִי יְשַׁלֶּם־לוֹ׃ וְהוּא לְקִבְרוֹת לב יוּבָל

Iob 6.8. Ce impiè vivend, Senectus, etiam roborati sunt robore.

Semen eorum stabile & ad sacra eorum cum eis. et progenies eorum in oculis eorum

Pompeorū pax a pavore, et non est virga Dei super eos

timpræ. gnat. † ejicit.

10) Bos ejus impregnat et non fefellit: parit vacca ejus et non abortiat

11) emittunt velut pecus pueros eorum, et actus eorum ludificant.

Iob 19.18. Pueri mei; et actus eorum

Elevabunt Ie in tympano et cithara et lætabuntur ad sonum organi.

Complement in bono dies suos et in momento ad sepulchra descendunt.

Vel dicerunt &c. Recede a nobis: et Scientiam viarū tuarū nō volumus.

quid e.g omnipotens, ut seruiamus ei. † Quid profitebimur ut oremus illum? vel occurramus illi

Ecce non est in manu eorum bonum eorum; [ipsius] consilium impiorum longe sit a me.

quam raro lucerna impiorum extinguitur, et veniet super eos calamitas eorum: dolores dividet ira sua (Deus) in furore suo.

Erunt sicut paleæ ad faciem venti: et sicut gyrola, quam abripuit eam turbo.

Deus reponet filiis ejus iniquitatem ejus. reddet ei et sciet.

† exitium ipsius.

† dimidia buntur.

† tranquillus.

† medullis.

יעיניו ק׳ v. 20. כמין בלא אסף v. 17. יכלו ק׳ v. 13. יהמ בפתח v. 21.

יוּבָל וְעַל־גָּדִישׁ יִשְׁקוֹד׃ מָתְקוּ־לוֹ רִגְבֵי נָחַל וְאַחֲרָיו 3 3 † glebæ, 38: 38.
כָּל־אָדָם יִמְשׁוֹךְ וּלְפָנָיו אֵין מִסְפָּר׃ וְאֵיךְ תְּנַחֲמוּנִי הָבֶל 4 3
וּתְשׁוּבֹתֵיכֶם נִשְׁאַר־מָעַל׃ וַיַּעַן אֱלִיפַז א CAP. כב XXII.
חַתֵּמָנִי וַיֹּאמַר׃ הַלְאֵל יִסְכָּן־גָּבֶר כִּי־יִסְכֹּן עָלֵימוֹ 2 Eliphas Iobum multorum malorum in Deum & proximum reum agere nititur, ac monet, ut pœniteat.
מַשְׂכִּיל׃ הַחֶפֶץ לְשַׁדַּי כִּי תִצְדָּק וְאִם־בֶּצַע כִּי־תַתֵּם 3
דְּרָכֶיךָ׃ הֲמִיִּרְאָתְךָ יֹכִיחֶךָ יָבוֹא עִמְּךָ בַּמִּשְׁפָּט׃ 4
הֲלֹא רָעָתְךָ רַבָּה וְאֵין־קֵץ לַעֲוֹנוֹתֶיךָ׃ כִּי־תַחְבֹּל אַחֶיךָה 6
חִנָּם וּבִגְדֵי עֲרוּמִּים תַּפְשִׁיט׃ לֹא־מַיִם עָיֵף תַּשְׁקֶה 7
וּמֵרָעֵב תִּמְנַע־לָחֶם׃ וְאִישׁ זְרוֹעַ לוֹ הָאָרֶץ וּנְשׂוּא 8
פָנִים יֵשֶׁב בָּהּ׃ אַלְמָנוֹת שִׁלַּחְתָּ רֵיקָם וּזְרֹעוֹת יְתֹמִים 9
יְדֻכָּא׃ עַל־כֵּן סְבִיבוֹתֶיךָ פַּחִים וִיבַהֶלְךָ פַּחַד פִּתְאוֹם׃ י
אוֹ־חֹשֶׁךְ לֹא־תִרְאֶה וְשִׁפְעַת־מַיִם תְּכַסֶּךָּ׃ הֲלֹא־אֱלוֹהַּ 11 12
גֹּבַהּ שָׁמָיִם וּרְאֵה רֹאשׁ כּוֹכָבִים כִּי־רָמוּ׃ וְאָמַרְתָּ מַה־ 3 1
יָדַע אֵל הַבְעַד עֲרָפֶל יִשְׁפּוֹט׃ עָבִים סֵתֶר־לוֹ וְלֹא 4 1
יִרְאֶה וְחוּג שָׁמַיִם יִתְהַלָּךְ׃ הַאֹרַח עוֹלָם תִּשְׁמוֹר טו
אֲשֶׁר דָּרְכוּ מְתֵי־אָוֶן׃ אֲשֶׁר־קֻמְּטוּ וְלֹא־עֵת נָהָר יוּצַק 6 1 † 16: 8.
יְסוֹדָם׃ הָאֹמְרִים לָאֵל סוּר מִמֶּנּוּ וּמַה־יִּפְעַל שַׁדַּי לָמוֹ׃ 7 1
וְהוּא מִלֵּא בָתֵּיהֶם טוֹב וַעֲצַת רְשָׁעִים רָחֲקָה מֶנִּי׃ 8 1
יִרְאוּ צַדִּיקִים וְיִשְׂמָחוּ וְנָקִי יִלְעַג־לָמוֹ׃ אִם־לֹא נִכְחַד 19 כ
קִימָנוּ וְיִתְרָם אָכְלָה אֵשׁ׃ הַסְכֶן־נָא עִמּוֹ וּשְׁלָם בָּהֶם 1 2
תְּבוֹאָתְךָ טוֹבָה׃ קַח־נָא מִפִּיו תּוֹרָה וְשִׂים אֲמָרָיו 2 2
בִּלְבָבֶךָ׃ אִם־תָּשׁוּב עַד־שַׁדַּי תִּבָּנֶה תַּרְחִיק עַוְלָה 3 2
מֵאָהֳלֶיךָ׃ וְשִׁית־עַל־עָפָר בָּצֶר וּבְצוּר נְחָלִים אוֹפִיר׃ 4 2 † aurum purum, v. 25.
וְהָיָה שַׁדַּי בְּצָרֶיךָ וְכֶסֶף תּוֹעָפוֹת לָךְ׃ כִּי־אָז עַל־שַׁדַּי כָּה 26
תִּתְעַנָּג וְתִשָּׂא אֶל־אֱלוֹהַּ פָּנֶיךָ׃ תַּעְתִּיר אֵלָיו וְיִשְׁמָעֶךָ 7 2
וּנְדָרֶיךָ תְשַׁלֵּם׃ וְתִגְזַר־אֹמֶר וְיָקָם לָךְ וְעַל־דְּרָכֶיךָ נָגַהּ 8 2
אוֹר׃ כִּי־הִשְׁפִּילוּ וַתֹּאמֶר גֵּוָה וְשַׁח עֵינַיִם יוֹשִׁיעַ׃ 29 † humiliatum. † 1. Sam. 4: 21.
יְמַלֵּט אִי־נָקִי וְנִמְלַט בְּבֹר כַּפֶּיךָ׃ ל

29. Cum humiliaverint se, et dicos exaltatio, et humilem oculis salvavit (Deus)

ויען

v. 6. ידגש אחר שורק

CAP. כג XXIII. Iobus rursus Deum iudicem appellat, & innocentiam suam vindicat: iudiciorum Dei ἀκαταληψίαν asserit,

א 2 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ גַּם־הַיּוֹם מְרִי שִׂחִי יָדִי
3 כָּבְדָה עַל־אַנְחָתִי׃ מִי־יִתֵּן יָדַעְתִּי וְאֶמְצָאֵהוּ אָבוֹא עַד־
4 תְּכוּנָתוֹ׃ אֶעֱרָכָה לְפָנָיו מִשְׁפָּט וּפִי אֲמַלֵּא תוֹכָחוֹת׃
ה 6 אֵדְעָה מִלִּים יַעֲנֵנִי וְאָבִינָה מַה־יֹּאמַר לִי׃ הַבְּרָב־כֹּחַ
7 יָרִיב עִמָּדִי לֹא אַךְ־הוּא יָשִׂם בִּי׃ שָׁם יָשָׁר נוֹכָח עִמּוֹ
8 וַאֲפַלְּטָה לָנֶצַח מִשֹּׁפְטִי׃ הֵן קֶדֶם אֶהֱלֹךְ וְאֵינֶנּוּ וְאָחוֹר
9 וְלֹא־אָבִין לוֹ׃ שְׂמֹאול בַּעֲשֹׂתוֹ וְלֹא־אָחֵז יַעְטֹף יָמִין וְלֹא
י 11 אֶרְאֶה׃ כִּי־יָדַע דֶּרֶךְ עִמָּדִי בְּחָנַנִי כַּזָּהָב אֵצֵא׃ בַּאֲשֻׁרוֹ
12 אָחֲזָה רַגְלִי דַּרְכּוֹ שָׁמַרְתִּי וְלֹא־אָט׃ מִצְוַת שְׂפָתָיו וְלֹא
13 אָמִישׁ מֵחֻקִּי צָפַנְתִּי אִמְרֵי־פִיו׃ וְהוּא בְאֶחָד וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ
14 וְנַפְשׁוֹ אִוְּתָה וַיַּעַשׂ׃ כִּי יַשְׁלִים חֻקִּי וְכָהֵנָּה רַבּוֹת עִמּוֹ׃
טו 16 עַל־כֵּן מִפָּנָיו אֶבָּהֵל אֶתְבּוֹנֵן וְאֶפְחַד מִמֶּנּוּ׃ וְאֵל הֵרַךְ
17 לִבִּי וְשַׁדַּי הִבְהִילָנִי׃ כִּי־לֹא נִצְמַתִּי מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ וּמִפָּנַי

CAP. כד. XXIV. ac licet impiis diu ex voto cuncta succedant, aliud tamen eos manere iudicium, regerit.

א כִּסָּה־אֹפֶל׃ מַדּוּעַ מִשַּׁדַּי לֹא־נִצְפְּנוּ עִתִּים וְיֹדְעָו לֹא־
2. 3 חָזוּ יָמָיו׃ גְּבוּלֹת יַשִּׂיגוּ עֵדֶר גָּזְלוּ וַיִּרְעוּ׃ חֲמוֹר
4 יְתוֹמִים יִנְהָגוּ יַחְבְּלוּ שׁוֹר אַלְמָנָה׃ יַטּוּ אֶבְיֹנִים
ה מִדֶּרֶךְ יַחַד חֻבְּאוּ עֲנִוֵּי־אָרֶץ׃ הֵן פְּרָאִים ׀ בַּמִּדְבָּר
יָצְאוּ בְּפָעֳלָם מְשַׁחֲרֵי לַטֶּרֶף עֲרָבָה לוֹ לֶחֶם
6 לַנְּעָרִים׃ בַּשָּׂדֶה בְּלִילוֹ יִקְצֹירוּ וְכֶרֶם רָשָׁע
7 יְלַקֵּשׁוּ׃ עָרוֹם יָלִינוּ מִבְּלִי לְבוּשׁ וְאֵין כְּסוּת
8 בַּקָּרָה׃ מִזֶּרֶם הָרִים יִרְטָבוּ וּמִבְּלִי מַחְסֶה חִבְּקוּ־
9 י צוּר׃ יִגְזְלוּ מִשֹּׁד יָתוֹם וְעַל־עָנִי יַחְבֹּלוּ׃ עָרוֹם
11 הֵלְכוּ בְּלִי לְבוּשׁ וּרְעֵבִים נָשְׂאוּ עֹמֶר׃ בֵּין־שׁוּרֹתָם
12 יַצְהִירוּ יְקָבִים דָּרְכוּ וַיִּצְמָאוּ׃ מֵעִיר מְתִים ׀ יִנְאָקוּ
13 וְנֶפֶשׁ־חֲלָלִים תְּשַׁוֵּעַ וֶאֱלוֹהַּ לֹא־יָשִׂים תִּפְלָה׃ הֵמָּה ׀
הָיוּ בְּמֹרְדֵי־אוֹר לֹא־הִכִּירוּ דְרָכָיו וְלֹא יָשְׁבוּ בִּנְתִיבֹתָיו׃
14 לָאוֹר ׀ יָקוּם רוֹצֵחַ יִקְטָל־עָנִי וְאֶבְיוֹן וּבַלַּיְלָה יְהִי
טו כַּגַּנָּב׃ וְעֵין נֹאֵף ׀ שָׁמְרָה נֶשֶׁף לֵאמֹר לֹא־תְשׁוּרֵנִי
עין

† vindemiant (racemant)
† madefiunt.
† oleum expriment.
† Ez. 30 24.

יקצורו ק׳ v.6. עניי ק׳ v.4. וידעיו ק׳ v.1. מלעיל v.9.

16 עָיִן וְסֵתֶר פָּנִים יָשִׂים׃ חָתַר בַּחֹשֶׁךְ בָּתִּים יוֹמָם חִתְּמוּ־
17 לָמוֹ לֹא־יָדְעוּ אוֹר׃ כִּי יַחְדָּו׀ בֹּקֶר לָמוֹ צַלְמָוֶת כִּי
18 יַכִּיר בַּלְהוֹת צַלְמָוֶת׃ קַל־הוּא׀ עַל־פְּנֵי־מַיִם
תְּקֻלַּל חֶלְקָתָם בָּאָרֶץ לֹא־יִפְנֶה דֶּרֶךְ כְּרָמִים׃
19 צִיָּה גַם־חֹם יִגְזְלוּ מֵימֵי־שֶׁלֶג שְׁאוֹל חָטָאוּ׃
יִשְׁכָּחֵהוּ רֶחֶם׀ מְתָקוֹ רִמָּה עוֹד לֹא־יִזָּכֵר וַתִּשָּׁבֵר כ
21 כָּעֵץ עַוְלָה׃ רֹעֶה עֲקָרָה לֹא תֵלֵד וְאַלְמָנָה לֹא
22 יְיֵטִיב׃ וּמָשַׁךְ אַבִּירִים בְּכֹחוֹ יָקוּם וְלֹא־יַאֲמִין בַּחַיִּין׃
23 24 יִתֶּן־לוֹ לָבֶטַח וְיִשָּׁעֵן וְעֵינֵיהוּ עַל־דַּרְכֵיהֶם׃ רֹמּוּ מְעַט׀
וְאֵינֶנּוּ וְהֻמְּכוּ כַּכֹּל יִקָּפְצוּן וּכְרֹאשׁ שִׁבֹּלֶת יִמָּלוּ׃ וְאִם־ כה
לֹא אֵפוֹ מִי יַכְזִיבֵנִי וְיָשֵׂם לְאַל מִלָּתִי׃ וַיַּעַן א
2 בִּלְדַּד הַשֻּׁחִי וַיֹּאמַר׃ הַמְשֵׁל וָפַחַד עִמּוֹ עֹשֶׂה שָׁלוֹם
3 בִּמְרוֹמָיו׃ הֲיֵשׁ מִסְפָּר לִגְדוּדָיו וְעַל־מִי לֹא־יָקוּם אוֹרֵהוּ׃
ה 4 וּמַה־יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ עִם־אֵל וּמַה־יִּזְכֶּה יְלוּד אִשָּׁה׃ הֵן עַד־
6 יָרֵחַ וְלֹא יַאֲהִיל וְכוֹכָבִים לֹא־זַכּוּ בְעֵינָיו׃ אַף כִּי־
אֱנוֹשׁ רִמָּה וּבֶן־אָדָם תּוֹלֵעָה׃ וַיַּעַן אִיּוֹב א
2 וַיֹּאמַר׃ מֶה־עָזַרְתָּ לְלֹא־כֹחַ הוֹשַׁעְתָּ זְרוֹעַ לֹא־עֹז׃
4.3 מַה־יָּעַצְתָּ לְלֹא חָכְמָה וְתוּשִׁיָּה לָרֹב הוֹדָעְתָּ׃ אֶת־מִי
ה הִגַּדְתָּ מִלִּין וְנִשְׁמַת־מִי יָצְאָה מִמֶּךָּ׃ הָרְפָאִים יְחוֹלָלוּ
6 מִתַּחַת מַיִם וְשֹׁכְנֵיהֶם׃ עָרוֹם שְׁאוֹל נֶגְדּוֹ וְאֵין כְּסוֹת
7 לָאֲבַדּוֹן׃ נֹטֶה צָפוֹן עַל־תֹּהוּ תֹּלֶה אֶרֶץ עַל־בְּלִימָה׃
9.8 צֹרֵר־מַיִם בְּעָבָיו וְלֹא־נִבְקַע עָנָן תַּחְתָּם׃ מְאַחֵז פְּנֵי־
ב כִּסֵּה פַרְשֵׁז עָלָיו עֲנָנוֹ׃ חֹק חָג עַל־פְּנֵי־מָיִם עַד־תַּכְלִית
11 אוֹר עִם־חֹשֶׁךְ׃ עַמּוּדֵי שָׁמַיִם יְרוֹפָפוּ וְיִתְמְהוּ מִגַּעֲרָתוֹ׃
12 13 בְּכֹחוֹ רָגַע הַיָּם וּבִתְוֻבֻנָתוֹ מָחַץ רָהַב׃ בְּרוּחוֹ שָׁמַיִם
14 שִׁפְרָה חֹלְלָה יָדוֹ נָחָשׁ בָּרִחַ׃ הֶן־אֵלֶּה׀ קְצוֹת דְּרָכָו
וּמַה־שֶּׁמֶץ דָּבָר נִשְׁמַע־בּוֹ וְרַעַם גְּבוּרֹתָו מִי יִתְבּוֹנָן׃
2 וַיֹּסֶף אִיּוֹב שְׂאֵת מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר׃ חַי־אֵל הֵסִיר א
Dddd ddd דדד דדדד משפטי

CAP. כה XXV. Bildad priora repetit.

† in nihilum.

CAP. כו XXVI. Eum Iob refellit: & 1. maiestatis Dei admiranda explicat.

7.) Extendens Aquilonem Super vacuum; suspendens terram super nihilum.
8.) Ligans aquas in nubibus suis: et non Scissa est nubes sub eis.
9.) Tenens facies Solii: expandit Super illud nubem suam.
10.) Statutum descripsit Super facie (in superficie) aquarum: usque ad consumationem lucis cum obscuritate.

† expandit.
† circinavit.

† contremiscunt.

‡ Ps. 16:6.
‡ Jes. 27:1.
† 4:12.

CAP. כז 2. Innocentiæ suæ testem Deum &

v.9. ה׳ במקום א׳ · v.12. ובתבונתו ק׳ · v.14. דרכיו ק׳ ·
ib. גבורתיו ק׳ ·

conſcientiam adducit, & vanitatem ſpei hypocritarum detegit.

3 מִשְׁפָּטִי וְשַׁדַּי הֵמַר נַפְשִׁי : כִּי־כָל־עוֹד נִשְׁמָתִי בִּי וְרוּחַ † quamdiu.
4 אֱלוֹהַּ בְּאַפִּי : אִם־תְּדַבֵּרְנָה שְׂפָתַי עַוְלָה וְלְשׁוֹנִי אִם־
ה יֶהְגֶּה רְמִיָּה : חָלִילָה לִּי אִם־אַצְדִּיק אֶתְכֶם עַד־אֶגְוָע
6 לֹא־אָסִיר תֻּמָּתִי מִמֶּנִּי : בְּצִדְקָתִי הֶחֱזַקְתִּי וְלֹא אַרְפֶּה in jubilo mea haui, aſpon dimiſſam eam, non proferx officiet cor meum a diebus meis.
7 לֹא־יֶחֱרַף לְבָבִי מְיָמָי : יְהִי כְרָשָׁע אֹיְבִי וּמִתְקוֹמְמַי
8 כְּעַוָּל : כִּי מַה־תִּקְוַת חָנֵף כִּי יִבְצַע כִּי יְשֵׁל אֱלוֹהַּ נַפְשׁוֹ :
9 י הֲצַעֲקָתוֹ יִשְׁמַע אֵל כִּי־תָבוֹא עָלָיו צָרָה : אִם־עַל־שַׁדַּי
11 יִתְעַנָּג יִקְרָא אֱלוֹהַּ בְּכָל־עֵת : אוֹרֶה אֶתְכֶם בְּיַד־אֵל
12 אֲשֶׁר עִם־שַׁדַּי לֹא אֲכַחֵד : הֵן אַתֶּם כֻּלְּכֶם חֲזִיתֶם
13 וְלָמָּה־זֶּה הֶבֶל תֶּהְבָּלוּ : זֶה ׀ חֵלֶק־אָדָם רָשָׁע עִם־אֵל
14 וְנַחֲלַת עָרִיצִים מִשַּׁדַּי יִקָּחוּ : אִם־יִרְבּוּ בָנָיו לְמוֹ־חָרֶב
טו וְצֶאֱצָאָיו לֹא יִשְׂבְּעוּ־לָחֶם : שְׂרִידָיו בַּמָּוֶת יִקָּבֵרוּ
16 וְאַלְמְנָתָיו לֹא תִבְכֶּינָה : אִם־יִצְבֹּר כֶּעָפָר כֶּסֶף
17 וְכַחֹמֶר יָכִין מַלְבּוּשׁ : יָכִין וְצַדִּיק יִלְבָּשׁ וְכֶסֶף נָקִי
18 19 יְחַלֵּק : בָּנָה כָעָשׁ בֵּיתוֹ וְכִסֻּכָּה עָשָׂה נֹצֵר : עָשִׁיר
כ יִשְׁכַּב וְלֹא יֵאָסֵף עֵינָיו פָּקַח וְאֵינֶנּוּ : תַּשִּׂיגֵהוּ כַמַּיִם
21 בַּלָּהוֹת לַיְלָה גְּנָבַתּוּ סוּפָה : יִשָּׂאֵהוּ קָדִים וְיֵלֵךְ
22 וַיִּשַּׁעֲרֵהוּ מִמְּקוֹמוֹ : וְיַשְׁלֵךְ עָלָיו וְלֹא יַחְמֹל מִיָּדוֹ בָּרוֹחַ

CAP. כח XXVIII. 3. Mirabilem Dei ſapientiam in iudiciis exponit.

א יִבְרַח : יִשְׁפֹּק עָלָימוֹ כַּפָּיו וְיִשְׂרֹק עָלָיו מִמְּקוֹמוֹ : כִּי
2 יֵשׁ לַכֶּסֶף מוֹצָא וּמָקוֹם לַזָּהָב יָזֹקּוּ : בַּרְזֶל מֵעָפָר יֻקָּח
3 וְאֶבֶן יָצוּק נְחוּשָׁה : קֵץ ׀ שָׂם לַחֹשֶׁךְ וּלְכָל־תַּכְלִית הוּא
4 חוֹקֵר אֶבֶן אֹפֶל וְצַלְמָוֶת : פָּרַץ נַחַל ׀ מֵעִם־גָּר
ה הַנִּשְׁכָּחִים מִנִּי־רָגֶל דָּלוּ מֵאֱנוֹשׁ נָעוּ : אֶרֶץ מִמֶּנָּה
6 יֵצֵא־לֶחֶם וְתַחְתֶּיהָ נֶהְפְּכָה כְּמוֹ־אֵשׁ : מְקוֹם־סַפִּיר
7 אַבְנֶיהָ וַעֲפַרְ־זָהָב לוֹ : נָתִיב לֹא־יְדָעוֹ עָיִט וְלֹא
8 שְׁזָפַתּוּ עֵין אָיָה : לֹא־הִדְרִיכֻהוּ בְּנֵי־שַׁחַץ לֹא־עָבַר † ferarum elatarum. 4:1:26.
9 עָלָיו שָׁחַל : בַּחַלָּמִישׁ שָׁלַח יָדוֹ הָפַךְ מִשֹּׁרֶשׁ הָרִים : † Lev. 11:14.
11 בְּצוֹרוֹת יְאֹרִים בָּקַע וְכָל־יְקָר רָאֲתָה עֵינוֹ : מִבְּכִי † tranſiit.

נְחֻרוֹת חִבֵּשׁ וְחַעֲלָמָה לֵיצֵא אוֹר׃

12 Sapientia vero unde invenitur? et ubi ipse locus intelligentiæ?

וְהַחָכְמָה מֵאַיִן תִּמָּצֵא וְאֵי זֶה מְקוֹם 12
בִּינָה׃ לֹא־יָדַע אֱנוֹשׁ עֶרְכָּהּ וְלֹא תִמָּצֵא בְּאֶרֶץ הַחַיִּים׃ 13
תְּהוֹם אָמַר לֹא בִי־הִיא וְיָם אָמַר אֵין עִמָּדִי׃ לֹא־יִתַּן 14
סָגוֹר תַּחְתֶּיהָ וְלֹא יִשָּׁקֵל כֶּסֶף מְחִירָהּ׃ לֹא תֵסָּלֶה 16
בְּכֶתֶם אוֹפִיר בְּשֹׁהַם יְקַר וְסַפִּיר׃ לֹא־יַעַרְכֶנָּהּ זָהָב 17
וּזְכוּכִית וּתְמוּרָתָהּ כְּלִי־פָז׃ רָאמוֹת וְגָבִישׁ לֹא יִזָּכֵר 18
וּמְשֹׁךְ חָכְמָה מִפְנִינִים׃ לֹא־יַעַרְכֶנָּהּ פִּטְדַת־כּוּשׁ 19
בְּכֶתֶם טָהוֹר לֹא תְסֻלָּה׃ וְהַחָכְמָה מֵאַיִן 20
וְזֶה מְקוֹם בִּינָה׃ וְנֶעְלָמָה מֵעֵינֵי כָל־חַי וּמֵעוֹף 21
הַשָּׁמָיִם נִסְתָּרָה׃ אֲבַדּוֹן וָמָוֶת אָמְרוּ בְאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ 22
שִׁמְעָהּ׃ אֱלֹהִים הֵבִין דַּרְכָּהּ וְהוּא יָדַע אֶת־מְקוֹמָהּ׃ 23
כִּי־הוּא לִקְצוֹת־הָאָרֶץ יַבִּיט תַּחַת כָּל־הַשָּׁמָיִם יִרְאֶה׃ 24
לַעֲשׂוֹת לָרוּחַ מִשְׁקָל וּמַיִם תִּכֵּן בְּמִדָּה׃ בַּעֲשֹׂתוֹ לַמָּטָר 26
חֹק וְדֶרֶךְ לַחֲזִיז קוֹלוֹת׃ אָז רָאָהּ וַיְסַפְּרָהּ הֱכִינָהּ 27
וְגַם־חֲקָרָהּ׃ וַיֹּאמֶר לָאָדָם הֵן יִרְאַת אֲדֹנָי הִיא חָכְמָה 28
וְסוּר מֵרָע בִּינָה׃ וַיֹּסֶף אִיּוֹב שְׂאֵת מְשָׁלוֹ א

CAP. כט XXIX.

4. Pristinum suum statum felicem describit,

וַיֹּאמַר׃ מִי־יִתְּנֵנִי כִירְחֵי־קֶדֶם כִּימֵי אֱלוֹהַּ יִשְׁמְּרֵנִי׃ 2
בְּהָלּוֹ נֵרוֹ עָלַי רֹאשִׁי לְאוֹרוֹ אֵלֶךְ חֹשֶׁךְ׃ כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי 3 4
בִּימֵי חָרְפִּי בְּסוֹד אֱלוֹהַּ עָלַי אָהֳלִי׃ בְּעוֹד שַׁדַּי עִמָּדִי ה
סְבִיבוֹתַי נְעָרָי׃ בִּרְחֹץ הֲלִיכַי בְּחֶמְאָה וְצוּר עָמְדִי 6
פַּלְגֵי־שֶׁמֶן׃ בְּצֵאתִי שַׁעַר עָלֵי־קָרֶת בָּרְחוֹב אָכִין 7
מוֹשָׁבִי׃ רָאוּנִי נְעָרִים וְנֶחְבָּאוּ וִישִׁישִׁים קָמוּ עָמָדוּ׃ 8
שָׂרִים עָצְרוּ בְמִלִּים וְכַף יָשִׂימוּ לְפִיהֶם׃ קוֹל־נְגִידִים 9 י
נֶחְבָּאוּ וּלְשׁוֹנָם לְחִכָּם דָּבֵקָה׃ כִּי אֹזֶן שָׁמְעָה 11
וַתְּאַשְּׁרֵנִי וְעַיִן רָאָתָה וַתְּעִידֵנִי׃ כִּי־אֲמַלֵּט עָנִי 12
מְשַׁוֵּעַ וְיָתוֹם וְלֹא־עֹזֵר לוֹ׃ בִּרְכַּת אוֹבֵד עָלַי תָּבֹא 13
וְלֵב אַלְמָנָה אַרְנֵן׃ צֶדֶק לָבַשְׁתִּי וַיִּלְבָּשֵׁנִי כְּמְעִיל 14

12. Sapientia vero unde invenitur? et ubi ipse locus intelligentiæ?
13. non scit homo ordinem ejus: et non invenitur in terra viventium.
14. Abyssus dicit, non est in me ipsa: et mare dicit, non mecum est.
15. non dabitur aurum pro ea: et non ponderabitur argento pretium ejus.
16. non æstimabitur cum auro Ophir: cum Onyche pretioso, et Sapphiro.
17. non æquabitur ei aurum, et crystallus: nec permutatio ejus vasis
18. obrizi. Coralliis et vitro non commemorabitur, et altera electio (acquisitio) sapientiæ
19. est præ margaritis.
19. non æquabitur eam Topazius Ethiopiæ: cum auro purissimo non æstimabitur.
20. Ergo sapientia unde venit? et ubi ille locus intelligentiæ?
21. Abscondita est ab oculis omnium viventium: et a volucri cæli occultata est.
22. Perditio et mors dixerunt: Auribus nostris auditum ejus
23. Deus intelligit viam ejus: et ipse cognoscit locum ejus.
24. quem ipse est finis terræ aspicit: quæ sub omni cælo videt.
25. ad faciendum ventis pondus: et qui aquas appendat in mensura.
26. In faciendo imbri pluviæ legem: et viam coruscationi tonitrui.
27. Tunc vidit et enarravit eam: præparavit eam, et etiam investigavit eam.
28. et dixit ad hominem: ecce timor Domini, ipsa est sapientia: recedere a malo intelligentia.

1. plus m.

14. Sapientiam induebam, et vestiebar me tanquam pallium

et diadema judicium meum.

טו וְצָנִיף מִשְׁפָּטִי׃ עֵינַיִם הָיִיתִי לָעִוֵּר וְרַגְלַיִם לַפִּסֵּחַ אָנִי׃ Oculi eram cœco: et pedes claudo ego (eram)

טז אָב אֲנֹכִי לָאֶבְיוֹנִים וְרִב לֹא־יָדַעְתִּי אֶחְקְרֵהוּ׃

יז וָאֲשַׁבְּרָה מְתַלְּעוֹת עַוָּל וּמִשִּׁנָּיו אַשְׁלִיךְ טָרֶף׃

יח וָאֹמַר עִם־קִנִּי אֶגְוָע וְכַחוֹל אַרְבֶּה יָמִים׃

יט שָׁרְשִׁי פָתוּחַ אֶלֵי־מָיִם וְטַל יָלִין בִּקְצִירִי׃

כ כְּבוֹדִי חָדָשׁ עִמָּדִי וְקַשְׁתִּי בְיָדִי תַּחֲלִיף׃ לִי־שָׁמְעוּ וְיִחֲלוּ

כא וְיִדְּמוּ לְמוֹ עֵצָתִי׃ אַחֲרֵי דְבָרִי לֹא יִשְׁנוּ וְעָלֵימוֹ תִּטֹּף

כב מִלְּתִי׃ וְיִחֲלוּ כַמָּטָר לִי וּפִיהֶם פָּעֲרוּ לְמַלְקוֹשׁ׃ אֶשְׂחַק

כג אֲלֵיהֶם לֹא יַאֲמִינוּ וְאוֹר פָּנַי לֹא יַפִּילוּן׃ אָבְחַר דַּרְכָּם

וְאֵשֵׁב רֹאשׁ וְאֶשְׁכּוֹן כְּמֶלֶךְ בַּגְּדוּד כַּאֲשֶׁר אֲבֵלִים

CAP. ל XXX.

5. præsentem infelicem deplorat.

א יְנַחֵם׃ וְעַתָּה שָׂחֲקוּ עָלַי צְעִירִים מִמֶּנִּי לְיָמִים אֲשֶׁר־

ב מָאַסְתִּי אֲבוֹתָם לָשִׁית עִם־כַּלְבֵי צֹאנִי׃ גַּם־כֹּחַ יְדֵיהֶם

ג † 5: 26. † 5: 22. † Prov. 28: 22. † qui fugiebant. † malvam. † in fissura. † Jer. 4: 29. † 6: 5. 7.

לָמָּה־לִּי עָלֵימוֹ אָבַד כָּלַח׃ בְּחֶסֶר וּבְכָפָן גַּלְמוּד

ד הָעֹרְקִים צִיָּה אֶמֶשׁ שׁוֹאָה וּמְשֹׁאָה׃ הַקֹּטְפִים מַלּוֹחַ

ה עֲלֵי־שִׂיחַ וְשֹׁרֶשׁ רְתָמִים לַחְמָם׃ מִן־גֵּו יְגֹרָשׁוּ יָרִיעוּ

ו עָלֵימוֹ בְּנַחַל׃ בְּעָרוֹץ נְחָלִים לִשְׁכֹּן חֹרֵי עָפָר וְכֵפִים׃

ז בֵּין־שִׂיחִים יְנָהָקוּ תַּחַת חָרוּל יִסָּפָחוּ׃ בְּנֵי נָבָל גַּם־בְּנֵי

ח בְלִי־שֵׁם נִכְאוּ מִן־הָאָרֶץ׃ וְעַתָּה נְגִינָתָם הָיִיתִי וָאֶהְיֶה

ט לָהֶם לְמִלָּה׃ תִּעֲבוּנִי רָחֲקוּ מֶנִּי וּמִפָּנַי לֹא־חָשְׂכוּ רֹק׃

† flos (virorum) † diruerunt.

יא כִּי־יִתְרוֹ פִתַּח וַיְעַנֵּנִי וְרֶסֶן מִפָּנַי שִׁלֵּחוּ׃ עַל־יָמִין פִּרְחָח

יב יָקוּמוּ רַגְלִי שִׁלֵּחוּ וַיְסֹלּוּ עָלַי אָרְחוֹת אֵידָם׃ נָתְסּוּ

יג נְתִיבָתִי לְהַוָּתִי יְעִילוּ לֹא עֹזֵר לָמוֹ׃ כְּפֶרֶץ רָחָב יְאֵתָיוּ

יד תַּחַת שֹׁאָה הִתְגַּלְגָּלוּ׃ הֻהְפַּךְ עָלַי בַּלָּהוֹת תִּרְדֹּף

טז כָּרוּחַ נְדִבָתִי וּכְעָב עָבְרָה יְשׁוּעָתִי׃ וְעַתָּה עָלַי

יז תִּשְׁתַּפֵּךְ נַפְשִׁי יֹאחֲזוּנִי יְמֵי־עֹנִי׃ לַיְלָה עֲצָמַי נִנַּקָּר

† nervi m.

יח מַעָלַי וְעֹרְקַי לֹא יִשְׁכָּבוּן׃ בְּרֹב־כֹּחַ יִתְחַפֵּשׂ לְבוּשִׁי

יט כְּפִי כָּתָנְתִּי יַאַזְרֵנִי׃ הֹרָנִי לַחֹמֶר וָאֶתְמַשֵּׁל כֶּעָפָר

כ וָאֶפֶר׃ אֲשַׁוַּע אֵלֶיךָ וְלֹא תַעֲנֵנִי עָמַדְתִּי וַתִּתְבֹּנֵן בִּי׃

תהפך

v. 11. יתרי ק׳ v. 13. להותי ק׳

21 Conversus eris in crudelem mihi: in fortitudine manus tuae adversaberis me.

תֵּהָפֵךְ לְאַכְזָר לִי בְּעֹצֶם יָדְךָ תִשְׂטְמֵנִי׃ 21 תִּשָּׂאֵנִי אֶל־ 22
רוּחַ תַּרְכִּיבֵנִי וּתְמֹגְגֵנִי תֻּשִׁוָּה׃ כִּי־יָדַעְתִּי מָוֶת תְּשִׁיבֵנִי 23
וּבֵית מוֹעֵד לְכָל־חָי׃ אַךְ לֹא־בְעִי יִשְׁלַח־יָד אִם־בְּפִידוֹ 24
לָהֶן שׁוּעַ׃ אִם־לֹא בָכִיתִי לִקְשֵׁה־יוֹם עָגְמָה נַפְשִׁי כה
לָאֶבְיוֹן׃ כִּי טוֹב קִוִּיתִי וַיָּבֹא רָע וַאֲיַחֲלָה לְאוֹר וַיָּבֹא 26
אֹפֶל׃ מֵעַי רֻתְּחוּ וְלֹא־דָמּוּ קִדְּמֻנִי יְמֵי־עֹנִי׃ קֹדֵר הֲלַכְתִּי 27 28
בְּלֹא חַמָּה קַמְתִּי בַקָּהָל אֲשַׁוֵּעַ׃ אָח הָיִיתִי לְתַנִּים וְרֵעַ 29
לִבְנוֹת יַעֲנָה׃ עוֹרִי שָׁחַר מֵעָלָי וְעַצְמִי־חָרָה מִנִּי־חֹרֶב׃ ל
וַיְהִי לְאֵבֶל כִּנֹּרִי וְעֻגָבִי לְקוֹל בֹּכִים׃ בְּרִית כָּרַתִּי לְעֵינָי 31 א
וּמָה אֶתְבּוֹנֵן עַל־בְּתוּלָה׃ וּמָה חֵלֶק אֱלוֹהַּ מִמָּעַל 2
וְנַחֲלַת שַׁדַּי מִמְּרוֹמִים׃ הֲלֹא־אֵיד לְעַוָּל וְנֵכֶר לְפֹעֲלֵי 3
אָוֶן׃ הֲלֹא־הוּא יִרְאֶה דְרָכָי וְכָל־צְעָדַי יִסְפּוֹר׃ אִם־ 4 ה
הָלַכְתִּי עִם־שָׁוְא וַתַּחַשׁ עַל־מִרְמָה רַגְלִי׃ יִשְׁקְלֵנִי 6
בְמֹאזְנֵי־צֶדֶק וְיֵדַע אֱלוֹהַּ תֻּמָּתִי׃ אִם־תִּטֶּה אַשֻּׁרִי 7
מִנִּי הַדָּרֶךְ וְאַחַר עֵינַי הָלַךְ לִבִּי וּבְכַפַּי דָּבַק מֹאוּם׃
אֶזְרְעָה וְאַחֵר יֹאכֵל וְצֶאֱצָאַי יְשֹׁרָשׁוּ׃ אִם־נִפְתָּה לִבִּי 8. 9
עַל־אִשָּׁה וְעַל־פֶּתַח רֵעִי אָרָבְתִּי׃ תִּטְחַן לְאַחֵר אִשְׁתִּי י
וְעָלֶיהָ יִכְרְעוּן אֲחֵרִין׃ כִּי־הִוא זִמָּה וְהִיא עָוֹן פְּלִילִים׃ 11
כִּי אֵשׁ הִיא עַד־אֲבַדּוֹן תֹּאכֵל וּבְכָל־תְּבוּאָתִי תְשָׁרֵשׁ׃ 12
אִם־אֶמְאַס מִשְׁפַּט עֲבְדִי וַאֲמָתִי בְּרִבָם עִמָּדִי׃ וּמָה 13 14
אֶעֱשֶׂה כִּי־יָקוּם אֵל וְכִי־יִפְקֹד מָה אֲשִׁיבֶנּוּ׃ הֲלֹא־בַבֶּטֶן טו
עֹשֵׂנִי עָשָׂהוּ וַיְכוּנֶנּוּ בָּרֶחֶם אֶחָד׃ אִם־אֶמְנַע מֵחֵפֶץ 16
דַּלִּים וְעֵינֵי אַלְמָנָה אֲכַלֶּה׃ וְאֹכַל פִּתִּי לְבַדִּי וְלֹא־ 17
אָכַל יָתוֹם מִמֶּנָּה׃ כִּי מִנְּעוּרַי גְּדֵלַנִי כְאָב וּמִבֶּטֶן 18
אִמִּי אַנְחֶנָּה׃ אִם־אֶרְאֶה אוֹבֵד מִבְּלִי לְבוּשׁ וְאֵין 19
כְּסוּת לָאֶבְיוֹן׃ אִם־לֹא בֵרְכוּנִי חֲלָצָו וּמִגֵּז כְּבָשַׁי כ
יִתְחַמָּם׃ אִם־הֲנִיפוֹתִי עַל־יָתוֹם יָדִי כִּי־אֶרְאֶה בַשַּׁעַר 21
עֶזְרָתִי׃ כְּתֵפִי מִשִּׁכְמָה תִפּוֹל וְאֶזְרֹעִי מִקָּנָה תִשָּׁבֵר׃ 22

† sine deprecatione.
† clamor, 36: 19.
† contristata est.
CAP. XXXI. לא
6. a criminibus obiectis se purgat prolixe.
† abalienatio.
† aptavit eum.
† Jer. 32: 21.

v. 22. תשיה ק׳ v. 11. היא ק׳ ibid. והוא ק׳
v. 20. חלציו ק׳

23 24 כִּי־פַחַד אֵלַי אֵיד וּמִשְׂאֵתוֹ לֹא אוּכָל׃ אִם־שַׂמְתִּי
כה זָהָב כִּסְלִי וְלַכֻּתֶם אָמַרְתִּי מִבְטַחִי׃ אִם־אֶשְׂמַח כִּי־
6 2 רַב חֵילִי וְכִי־כַבִּיר מָצְאָה יָדִי׃ אִם־אֶרְאֶה אוֹר כִּי יָהֵל
7 2 וְיָרֵחַ יָקָר הֹלֵךְ׃ וַיִּפְתְּ בַּסֵּתֶר לִבִּי וַתִּשַּׁק יָדִי לְפִי׃
28 29 † (pro) judice. גַּם־הִוא עָוֹן פְּלִילִי כִּי־כִחַשְׁתִּי לָאֵל מִמָּעַל׃ אִם־
אֶשְׂמַח בְּפִיד מְשַׂנְאִי וְהִתְעוֹרַרְתִּי כִּי־מְצָאוֹ רָע׃
ל 31 וְלֹא־נָתַתִּי לַחֲטֹא חִכִּי לִשְׁאֹל בְּאָלָה נַפְשׁוֹ׃ אִם־לֹא
3 2 אָמְרוּ מְתֵי אָהֳלִי מִי־יִתֵּן מִבְּשָׂרוֹ לֹא נִשְׂבָּע׃ בַּחוּץ
3 3 לֹא־יָלִין גֵּר דְּלָתַי לָאֹרַח אֶפְתָּח׃ אִם־כִּסִּיתִי כְאָדָם
3 4 פִּשָׁעִי לִטְמֹן בְּחִבְּי עֲוֹנִי׃ כִּי אֶעֱרוֹץ הָמוֹן רַבָּה וּבוּז־
לה מִשְׁפָּחוֹת יְחִתֵּנִי וָאֶדֹּם לֹא־אֵצֵא פָּתַח׃ מִי יִתֶּן־לִי׃
3 6 † (per) signatu. שֹׁמֵעַ לִי הֵן תָּוִי שַׁדַּי יַעֲנֵנִי וְסֵפֶר כָּתַב אִישׁ רִיבִי׃ אִם־
3 7 ram m. (h. e da me) Ez. 9. 6. לֹא עַל־שִׁכְמִי אֶשָּׂאֶנּוּ אֶעְנְדֶנּוּ עֲטָרוֹת לִי׃ מִסְפַּר
3 8 צְעָדַי אַגִּידֶנּוּ כְּמוֹ נָגִיד אֶקְרָבֶנּוּ׃ אִם־עָלַי אַדְמָתִי
3 9 † Prov. 6. 21. תִזְעָק וְיַחַד תְּלָמֶיהָ יִבְכְּיוּן׃ אִם־כֹּחַ אָכַלְתִּי בִלְי־
מ כֶסֶף וְנֶפֶשׁ בְּעָלֶיהָ הָפָחְתִּי׃ תַּחַת חִטָּה ׀ יֵצֵא חוֹחַ
† Iabrusca. וְתַחַת־שְׂעֹרָה בָּאְשָׁה תַּמּוּ דִבְרֵי אִיּוֹב׃

CAP. XXXII. Elihu compulsum se ad dicendum, sociis male tacentibus, sententiam procul studio partium dicturum se testatus,

לב
א וַיִּשְׁבְּתוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה מֵעֲנוֹת אֶת־אִיּוֹב כִּי
2 הוּא צַדִּיק בְּעֵינָיו׃ וַיִּחַר אַף ׀ אֱלִיהוּא
בֶן־בַּרַכְאֵל הַבּוּזִי מִמִּשְׁפַּחַת רָם בְּאִיּוֹב חָרָה אַפּוֹ
3 עַל־צַדְּקוֹ נַפְשׁוֹ מֵאֱלֹהִים׃ וּבִשְׁלֹשֶׁת רֵעָיו חָרָה אַפּוֹ
4 עַל אֲשֶׁר לֹא־מָצְאוּ מַעֲנֶה וַיַּרְשִׁיעוּ אֶת־אִיּוֹב׃ וְאֱלִיהוּא
חִכָּה אֶת־אִיּוֹב בִּדְבָרִים כִּי זְקֵנִים־הֵמָּה מִמֶּנּוּ לְיָמִים׃
ה וַיַּרְא אֱלִיהוּא כִּי אֵין מַעֲנֶה בְּפִי שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים וַיִּחַר
6 אַפּוֹ׃ וַיַּעַן ׀ אֱלִיהוּא בֶן־בַּרַכְאֵל
הַבּוּזִי וַיֹּאמַר צָעִיר אָנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים עַל־כֵּן
7 † expavi. זָחַלְתִּי וָאִירָא ׀ מֵחַוֹת דֵּעִי אִתְּכֶם׃ אָמַרְתִּי יָמִים יְדַבֵּרוּ
8 וְרֹב שָׁנִים יוֹדִיעוּ חָכְמָה׃ אָכֵן רוּחַ־הִיא בֶּאֱנוֹשׁ וּנְשְׁמַת

שַׁדַּי תְּבִינֵם : לֹא־רַבִּים יֶחְכָּמוּ וּזְקֵנִים יָבִינוּ מִשְׁפָּט : 9
לָכֵן אָמַרְתִּי שִׁמְעָה־לִּי אַחֲוֶה דֵּעִי אַף־אָנִי : הֵן 11
הוֹחַלְתִּי לְדִבְרֵיכֶם אֶזְיָן עַד־תְּבוּנוֹתֵיכֶם עַד־תַּחְקְרוּן
מִלִּין : וְעֲדֵיכֶם אֶתְבּוֹנָן וְהִנֵּה אֵין לְאִיּוֹב מוֹכִיחַ עוֹנֶה 12
אִמְרֵיו מִכֶּם : פֶּן־תֹּאמְרוּ מָצָאנוּ חָכְמָה אֵל 13
יִדְּפֶנּוּ לֹא־אִישׁ : וְלֹא־עָרַךְ אֵלַי מִלִּין וּבְאִמְרֵיכֶם 14
לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ : חַתּוּ לֹא־עָנוּ עוֹד הֶעְתִּיקוּ מֵהֶם טו
מִלִּים : וְהוֹחַלְתִּי כִּי־לֹא יְדַבֵּרוּ כִּי עָמְדוּ לֹא־עָנוּ 16
עוֹד : אֶעֱנֶה אַף־אֲנִי חֶלְקִי אֲחַוֶּה דֵּעִי אַף־אָנִי : 17
כִּי מָלֵתִי מִלִּים הֵיצִיקַתְנִי רוּחַ בִּטְנִי : הִנֵּה בִטְנִי 18 19
כְּיַיִן לֹא־יִפָּתֵחַ כְּאֹבוֹת חֲדָשִׁים יִבָּקֵעַ : אֲדַבְּרָה כ
וְיִרְוַח־לִי אֶפְתַּח שְׂפָתַי וְאֶעֱנֶה : אַל־נָא אֶשָּׂא 21
פְּנֵי־אִישׁ וְאֶל־אָדָם לֹא אֲכַנֶּה : כִּי לֹא יָדַעְתִּי 22
אֲכַנֶּה כִּמְעַט יִשָּׂאֵנִי עֹשֵׂנִי : וְאוּלָם שִׁמְעָה־נָּא א
אִיּוֹב מִלַּי וְכָל־דְּבָרַי הַאֲזִינָה : הִנֵּה־נָא 2
פָּתַחְתִּי פִּי דִּבְּרָה לְשׁוֹנִי בְחִכִּי : יְשָׁר־לִבִּי 3
אֲמָרַי וְדַעַת שְׂפָתַי בָּרוּר מִלֵּלוּ : רוּחַ־אֵל 4
עָשָׂתְנִי וְנִשְׁמַת שַׁדַּי תְּחַיֵּנִי : אִם־תּוּכַל הֲשִׁיבֵנִי ה
עֲרָכָה לְפָנַי הִתְיַצָּבָה : הֵן־אֲנִי כְפִיךָ לָאֵל מֵחֹמֶר 6
קָרַצְתִּי גַּם־אָנִי : הִנֵּה אֵימָתִי לֹא תְבַעֲתֶךָּ וְאַכַּפִּי עָלֶיךָ 7
לֹא־יִכְבָּד : אַךְ אָמַרְתָּ בְאָזְנַי וְקוֹל מִלִּין אֶשְׁמָע : זַךְ 8 9
אֲנִי בְלִי־פָשַׁע חַף אָנֹכִי לֹא עָוֹן לִי : הֵן תְּנוּאוֹת עָלַי י
יְמְצָא יַחְשְׁבֵנִי לְאוֹיֵב לוֹ : יָשִׂם בַּסַּד רַגְלַי יִשְׁמֹר כָּל־ 11
אָרְחֹתָי : הֵן־זֹאת לֹא־צָדַקְתָּ אֶעֱנֶךָּ כִּי־יִרְבֶּה אֱלוֹהַּ 12
מֵאֱנוֹשׁ : מַדּוּעַ אֵלָיו רִיבוֹתָ כִּי כָל־דְּבָרָיו לֹא יַעֲנֶה : 13
כִּי־בְאַחַת יְדַבֵּר־אֵל וּבִשְׁתַּיִם לֹא יְשׁוּרֶנָּה : בַּחֲלוֹם 14 טו
חֶזְיוֹן לַיְלָה בִּנְפֹל תַּרְדֵּמָה עַל־אֲנָשִׁים בְּתִנּוֹמוֹת עַל־
מִשְׁכָּב : אָז יְגַלֶּה אֹזֶן אֲנָשִׁים וּבְמוּסָרָם יַחְתֹּם : 16
להסיר

CAP. לג XXXIII. 1. Iobi dicta repetit & refellere conatur.

CAP. לב XXXII. Elihu compellat se ad dicendum, sociis male tacentibus, fiducia quod studio partium destituti se redarguat.

מלרע ib. ח' זעירה. v. 9. בלא א. v. 18.

17 18 לְהָסִיר אָדָם מַעֲשֵׂהוּ וּגְוָה מִגֶּבֶר יְכַפֵּה׃ יַחְשֹׂךְ נַפְשׁוֹ
19 מִנִּי־שָׁחַת וְחַיָּתוֹ מֵעָבֹר בַּשָּׁלַח׃ וְהוּכַח בְּמַכְאוֹב עַל־
כ מִשְׁכָּבוֹ וְרִיב עֲצָמָיו אֵתָּן׃ וְזָהֲמַתּוּ חַיָּתוֹ לֶחֶם וְנַפְשׁוֹ † nauseare faciet eum. † Jes. 13: 2.
21 מַאֲכַל תַּאֲוָה׃ יֻכְלוּ בְשָׂרוֹ מֵרְאֵי וְשִׁפּוּ עַצְמֹתָיו לֹא
22 23 רֹאֻ׃ וַתִּקְרַב לַשַּׁחַת נַפְשׁוֹ וְחַיָּתוֹ לַמְמִתִים׃ אִם־
יֵשׁ עָלָיו מַלְאָךְ מֵלִיץ אֶחָד מִנִּי־אֶלֶף לְהַגִּיד לְאָדָם
24 26 יָשְׁרוֹ׃ וַיְחֻנֶּנּוּ וַיֹּאמֶר פְּדָעֵהוּ מֵרֶדֶת שַׁחַת מָצָאתִי † redime illum. † sanior reddetur.
כֹּפֶר׃ רָטְפַשׁ בְּשָׂרוֹ מִנְּעַר יָשׁוּב לִימֵי עֲלוּמָיו׃ יְעָתֵר
אֶל־אֱלוֹהַּ וַיִּרְצֵהוּ וַיַּרְא פָּנָיו בִּתְרוּעָה וַיָּשֶׁב לֶאֱנוֹשׁ
27 צִדְקָתוֹ׃ יָשַׁר וּ עַל־אֲנָשִׁים וַיֹּאמֶר חָטָאתִי וְיָשָׁר
28 הֶעֱוֵיתִי וְלֹא־שָׁוָה לִי׃ פָּדָה נַפְשׁוֹ מֵעֲבֹר בַּשָּׁחַת וְחַיָּתוֹ
29 בָּאוֹר תִּרְאֶה׃ הֵן כָּל־אֵלֶּה יִפְעַל־אֵל פַּעֲמַיִם שָׁלֹשׁ
ל עִם־גָּבֶר׃ לְהָשִׁיב נַפְשׁוֹ מִנִּי־שָׁחַת לֵאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים׃
31 32 הַקְשֵׁב אִיּוֹב שְׁמַע־לִי הַחֲרֵשׁ וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר׃ אִם־יֵשׁ־
33 מִלִּין הֲשִׁיבֵנִי דַּבֵּר כִּי־חָפַצְתִּי צַדֶּקָךָּ׃ אִם־אַיִן אַתָּה
CAP. לד XXXIV 2. speciatim eius iudicium de Dei iudiciis infringit.
א שְׁמַע־לִי חֲכָמִים וְאַאֲלִפְךָ חָכְמָה׃ וַיַּעַן
2 אֱלִיהוּא וַיֹּאמַר׃ שִׁמְעוּ חֲכָמִים מִלָּי וְיֹדְעִים הַאֲזִינוּ לִי׃
4.3 כִּי־אֹזֶן מִלִּין תִּבְחָן וְחֵךְ יִטְעַם לֶאֱכֹל׃ מִשְׁפָּט נִבְחָרָה־
ה לָּנוּ נֵדְעָה בֵינֵינוּ מַה־טּוֹב׃ כִּי־אָמַר אִיּוֹב צָדַקְתִּי וְאֵל
6 הֵסִיר מִשְׁפָּטִי׃ עַל־מִשְׁפָּטִי אֲכַזֵּב אָנוּשׁ חִצִּי בלי־
8.7 פָּשַׁע׃ מִי־גֶבֶר כְּאִיּוֹב יִשְׁתֶּה־לַּעַג כַּמָּיִם׃ וְאָרַח
9 לַחְבָרָה עִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן וְלַלֶּכֶת עִם־אַנְשֵׁי־רֶשַׁע׃ כִּי־ † ad sociandum se.
ב אָמַר לֹא יִסְכָּן גֶּבֶר בִּרְצוֹתוֹ עִם־אֱלֹהִים׃ לָכֵן אַנְשֵׁי
11 לֵבָב שִׁמְעוּ־לִי חָלִלָה לָאֵל מֵרֶשַׁע וְשַׁדַּי מֵעָוֶל׃ כִּי פֹּעַל
12 אָדָם יְשַׁלֶּם־לוֹ וּכְאֹרַח אִישׁ יַמְצִאֶנּוּ׃ אַף־אָמְנָם אֵל
13 לֹא־יַרְשִׁיעַ וְשַׁדַּי לֹא־יְעַוֵּת מִשְׁפָּט׃ מִי־פָקַד עָלָיו אָרְצָה
14 וּמִי שָׂם תֵּבֵל כֻּלָּהּ׃ אִם־יָשִׂים אֵלָיו לִבּוֹ רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ
טו אֵלָיו יֶאֱסֹף׃ יִגְוַע כָּל־בָּשָׂר יָחַד וְאָדָם עַל־עָפָר יָשׁוּב׃

ואם

v. 19. ורוב ק׳ v. 21. ושפו ק׳ ibid. הא׳ בדגש
v. 28. נפשו ק׳ ib. וחיתו ק׳ v. 5. פתח באתנח

16 17 וְאִם־בִּינָה שִׁמְעָה־זֹּאת הַאֲזִינָה לְקוֹל מִלָּי: הַאַף שׂוֹנֵא 18 מִשְׁפָּט יַחֲבוֹשׁ וְאִם־צַדִּיק כַּבִּיר תַּרְשִׁיעַ: הָאֹמֵר לְמֶלֶךְ 19 בְּלִיַּעַל רָשָׁע אֶל־נְדִיבִים: אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא פְנֵי שָׂרִים 20 וְלֹא נִכַּר־שׁוּעַ לִפְנֵי־דָל כִּי־מַעֲשֵׂה יָדָיו כֻּלָּם: רֶגַע כא יָמֻתוּ וַחֲצוֹת לַיְלָה יִגְעֲשׁוּ עָם וְיַעֲבְרוּ וְיָסִירוּ אַבִּיר לֹא 21 22 בְיָד: כִּי־עֵינָיו עַל־דַּרְכֵי־אִישׁ וְכָל־צְעָדָיו יִרְאֶה: אֵין־ 22 חֹשֶׁךְ וְאֵין צַלְמָוֶת לְהִסָּתֵר שָׁם פֹּעֲלֵי אָוֶן: כִּי לֹא עַל־ 23 אִישׁ יָשִׂים עוֹד לְהֵלֵךְ אֶל־אֵל בַּמִּשְׁפָּט: יָרֵעַ כַּבִּירִים 24 לֹא־חֵקֶר וַיַּעֲמֵד אֲחֵרִים תַּחְתָּם: לָכֵן יַכִּיר מַעְבְּדֵיהֶם כה 26 וְהָפַךְ לַיְלָה וְיִדְכָּאוּ: תַּחַת־רְשָׁעִים סְפָקָם בִּמְקוֹם 27 רֹאִים: אֲשֶׁר עַל־כֵּן סָרוּ מֵאַחֲרָיו וְכָל־דְּרָכָיו לֹא 28 הִשְׂכִּילוּ: לְהָבִיא עָלָיו צַעֲקַת־דָּל וְצַעֲקַת עֲנִיִּים 29 יִשְׁמָע: וְהוּא יַשְׁקֹט וּמִי יַרְשִׁיעַ וְיַסְתֵּר פָּנִים וּמִי יְשׁוּרֶנּוּ 30 וְעַל־גּוֹי וְעַל־אָדָם יָחַד: מִמְלֹךְ אָדָם חָנֵף מִמֹּקְשֵׁי עָם: 31 32 כִּי אֶל־אֵל הָאֹמַר נָשָׂאתִי לֹא אֶחְבֹּל: בִּלְעָדַי אֶחֱזֶה 33 אַתָּה הֹרֵנִי אִם־עָוֶל פָּעַלְתִּי לֹא אֹסִיף: הֲמֵעִמְּךָ 34 יְשַׁלְּמֶנָּה כִּי־מָאַסְתָּ כִּי־אַתָּה תִבְחַר וְלֹא־אָנִי וּמַה־ יָדַעְתָּ דַבֵּר: אַנְשֵׁי לֵבָב יֹאמְרוּ לִי וְגֶבֶר חָכָם שֹׁמֵעַ לִי: 35 אִיּוֹב לֹא־בְרַעַת יְדַבֵּר וּדְבָרָיו לֹא בְהַשְׂכִּיל: אֲבִי לה 36 יִבָּחֵן אִיּוֹב עַד־נֶצַח עַל־תְּשֻׁכֹּת בְּאַנְשֵׁי־אָוֶן: כִּי־יֹסִיף עַל־ 37 חַטָּאתוֹ פֶּשַׁע בֵּינֵינוּ יִסְפֹּק וְיָרֵב אֲמָרָיו לָאֵל:

CAP. לה XXXV.

3 Iustitiam Dei castigantis tuetur.

2 וַיַּעַן אֱלִיהוּ וַיֹּאמַר: הֶחָזֹאת א 3 חָשַׁבְתָּ לְמִשְׁפָּט אָמַרְתָּ צִדְקִי מֵאֵל: כִּי־תֹאמַר מַה־ 4 יִסְכָּן־לָךְ מֶה אֹעִיל מֵחַטָּאתִי: אֲנִי אֲשִׁיבְךָ מִלִּין וְאֶת־ רֵעֶיךָ עִמָּךְ: הַבֶּט שָׁמַיִם וּרְאֵה וְשׁוּר שְׁחָקִים גָּבְהוּ ח 6 מִמֶּךָּ: אִם־חָטָאתָ מַה־תִּפְעַל־בּוֹ וְרַבּוּ פְשָׁעֶיךָ מַה־ 7 תַּעֲשֶׂה־לּוֹ: אִם־צָדַקְתָּ מַה־תִּתֶּן־לוֹ אוֹ מַה־מִּיָּדְךָ 9 8 יִקָּח: לְאִישׁ כָּמוֹךָ רִשְׁעֶךָ וְלִבֶן־אָדָם צִדְקָתֶךָ: מֵרֹב

19.) qui non accipit facies principum et non agnitus efficit ut diues ad facies tenuis; nam opus manuum ejus omnes ipsi sumus.

† dives, quidem, mediatelitate no. Jes. 22:5. ubi; comorebuntur populi et transibunt: et removebunt fortem non in manu.

21.) nam oculi ejus (inquit) super vias hominis; et omnes gressus ejus videbit.

22.) non est obscuritas, nec umbra mortis, ad latitandum ibi operantes iniquitatem.

23.) nam non super virum ponet amplius cor suum, ad opera eius ut (coram) Deum in judicium.

24.) confringet potenter; non investigabit: et pone faciet alios pro eis.

26.) Idcirco cognoscens facta eorum; et vertet vesperam et confringetur.

26.) Ro in probis percussit eos in loco videntium.

27.) quandoquidem recesserunt a post eum; et omnes vias ejus non intellexerunt.

† utinam.

י עֲשׁוּקִים יַזְעִיקוּ יְשַׁוְּעוּ מִזְּרוֹעַ רַבִּים׃ וְלֹא־אָמַר אַיֵּה
יא אֱלוֹהַּ עֹשָׂי נֹתֵן זְמִרוֹת בַּלָּיְלָה׃ מַלְּפָנוּ מִבַּהֲמוֹת
יב אֶרֶץ וּמֵעוֹף הַשָּׁמַיִם יְחַכְּמֵנוּ׃ שָׁם יְצַעֲקוּ וְלֹא יַעֲנֶה
יג מִפְּנֵי גְאוֹן רָעִים׃ אַךְ־שָׁוְא לֹא־יִשְׁמַע אֵל וְשַׁדַּי לֹא
יד יְשׁוּרֶנָּה׃ אַף כִּי־תֹאמַר לֹא תְשׁוּרֶנּוּ דִּין לְפָנָיו וּתְחוֹלֵל
טו לוֹ׃ וְעַתָּה כִּי־אַיִן פָּקַד אַפּוֹ וְלֹא־יָדַע בַּפַּשׁ מְאֹד׃
טז וְאִיּוֹב הֶבֶל יִפְצֶה־פִּיהוּ בִּבְלִי־דַעַת מִלִּין יַכְבִּיר׃

CAP. לו XXXVI. Ostendit, qui Deus se gerat ergaeos, qui vel ex graui culpa, vel probationis causa afflig-untur.

א וַיֹּסֶף אֱלִיהוּא וַיֹּאמַר׃ כַּתֵּר־לִי זְעֵיר
ב וַאֲחַוֶּךָּ כִּי־עוֹד לֵאלוֹהַּ מִלִּים׃ אֶשָּׂא דֵעִי לְמֵרָחוֹק
ד וּלְפֹעֲלִי אֶתֵּן צֶדֶק׃ כִּי־אָמְנָם לֹא־שֶׁקֶר מִלַּי תְּמִים
ה דֵּעוֹת עִמָּךְ׃ הֵן־אֵל בַּבִּיר וְלֹא יִמְאָס כַּבִּיר כֹּחַ לֵב׃
ו לֹא־יְחַיֶּה רָשָׁע וּמִשְׁפַּט עֲנִיִּים יִתֵּן׃ לֹא־יִגְרַע מִצַּדִּיק
ח עֵינָיו וְאֶת־מְלָכִים לַכִּסֵּא וַיֹּשִׁיבֵם לָנֶצַח וַיִּגְבָּהוּ׃ וְאִם־
ט אֲסוּרִים בַּזִּקִּים יִלָּכְדוּן בְּחַבְלֵי־עֹנִי׃ וַיַּגֶּד לָהֶם פָּעֳלָם
י וּפִשְׁעֵיהֶם כִּי יִתְגַּבָּרוּ׃ וַיְגַל אָזְנָם לַמּוּסָר וַיֹּאמֶר כִּי־
יא יָשׁוּבוּן מֵאָוֶן׃ אִם־יִשְׁמְעוּ וְיַעֲבֹדוּ יְכַלּוּ יְמֵיהֶם בַּטּוֹב
יב וּשְׁנֵיהֶם בְּנְעִימִים׃ וְאִם־לֹא יִשְׁמְעוּ בְּשֶׁלַח יַעַבְרוּ וְיִגְוְעוּ
יג בִּבְלִי דָעַת׃ וְחַנְפֵי־לֵב יָשִׂימוּ אָף לֹא יְשַׁוְּעוּ כִּי אָסָרם׃
יד תָּמֹת בַּנְּעַר נַפְשָׁם וְחַיָּתָם בַּקְּדֵשִׁים׃ יְחַלֵּץ עָנִי בְעָנְיוֹ
טז וַיְגַל בַּלַּחַץ אָזְנָם׃ וְאַף הֲסִיתְךָ מִפִּי־צָר רַחַב לֹא־
יז מוּצָק תַּחְתֶּיהָ וְנַחַת שֻׁלְחָנְךָ מָלֵא דָשֶׁן׃ וְדִין־רָשָׁע

Monet E. Iobum, ne se decipi sinat, sed opera prouidentiæ Dei probe consideret, vbique pellucida:

יח מָלֵאתָ דִּין וּמִשְׁפָּט יִתְמֹכוּ׃ כִּי־חֵמָה פֶּן־יְסִיתְךָ בְשֶׁפַק
יט וְרֹב־כֹּפֶר אַל־יַטֶּךָּ׃ הֲיַעֲרֹךְ שׁוּעֲךָ לָא בְצָר וְכֹל
כ מַאֲמַצֵּי־כֹחַ׃ אַל־תִּשְׁאַף הַלַּיְלָה לַעֲלוֹת עַמִּים
כא תַּחְתָּם׃ הִשָּׁמֶר אַל־תִּפֶן אֶל־אָוֶן כִּי עַל־זֶה בָּחַרְתָּ
כב מֵעֹנִי׃ הֵן־אֵל יַשְׂגִּיב בְּכֹחוֹ מִי כָמֹהוּ מוֹרֶה׃ מִי־
כד פָקַד עָלָיו דַּרְכּוֹ וּמִי־אָמַר פָּעַלְתָּ עַוְלָה׃ זְכֹר כִּי־תַשְׂגִּיא
כה פָּעֳלוֹ אֲשֶׁר שֹׁרְרוּ אֲנָשִׁים׃ כָּל־אָדָם חָזוּ־בוֹ אֱנוֹשׁ

יביט

ט clamet afflictum in afflictione sua: et revelabit pressionem auem eorum.

טז latitudo.
יז arctata, 37:10.
יח explosione.
יט diuitiæ, 30: 24. taurum.
כ robora.
כב מֵעֹנִי׃ הֵן־אֵל יַשְׂגִּיב בְּכֹחוֹ מִי כָמֹהוּ מוֹרֶה׃ מִי־
כד פָקַד עָלָיו דַּרְכּוֹ וּמִי־אָמַר פָּעַלְתָּ עַוְלָה׃ זְכֹר כִּי־תַשְׂגִּיא
כה פָּעֳלוֹ אֲשֶׁר שֹׁרְרוּ אֲנָשִׁים׃ כָּל־אָדָם חָזוּ־בוֹ אֱנוֹשׁ

יביט

ד delicam si dixero (quod non video) eum: attamen iudicia ad faciem ipsius erunt, et expectabis eum. (sed mutata in eo.

טו לוֹ׃ וְעַתָּה כִּי־אַיִן פָּקַד אַפּוֹ וְלֹא־יָדַע בַּפַּשׁ מְאֹד׃ tinimultitudine

טז multiplicat, 36: 31.

א expecta.

26 יַבִּיט מֵרָחוֹק : הֶן־אֵל שַׂגִּיא וְלֹא נֵדָע מִסְפַּר
27 שָׁנָיו וְלֹא־חֵקֶר : כִּי יְגָרַע נִטְפֵּי־מָיִם יָזֹקּוּ מָטָר לְאֵדוֹ :
28 29 אֲשֶׁר־יִזְלוּ שְׁחָקִים יִרְעֲפוּ עֲלֵי אָדָם רָב : אַף אִם־יָבִין
ל מִפְרְשֵׁי־עָב תְּשֻׁאוֹת סֻכָּתוֹ : הֵן־פָּרַשׂ עָלָיו אוֹרוֹ וְשָׁרְשֵׁי
31 32 הַיָּם כִּסָּה : כִּי־בָם יָדִין עַמִּים יִתֶּן־אֹכֶל לְמַכְבִּיר : עַל־
33 כַּפַּיִם כִּסָּה־אוֹר וַיְצַו עָלֶיהָ בְּמַפְגִּיעַ : יַגִּיד עָלָיו רֵעוֹ
א מִקְנֶה אַף עַל־עוֹלֶה : אַף־לְזֹאת יֶחֱרַד לִבִּי וְיִתַּר
2 מִמְּקוֹמוֹ : שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ בְּרֹגֶז קֹלוֹ וְהֶגֶה מִפִּיו יֵצֵא :
3 תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם יִשְׁרֵהוּ וְאוֹרוֹ עַל־כַּנְפוֹת הָאָרֶץ :
4 אַחֲרָיו יִשְׁאַג־קוֹל יַרְעֵם בְּקוֹל גְּאוֹנוֹ וְלֹא יְעַקְּבֵם כִּי־
ח יִשָּׁמַע קוֹלוֹ : יַרְעֵם אֵל בְּקוֹלוֹ נִפְלָאוֹת עֹשֶׂה גְדֹלוֹת
6 וְלֹא נֵדָע : כִּי לַשֶּׁלֶג יֹאמַר הֱוֵא־אָרֶץ וְגֶשֶׁם מָטָר וְגֶשֶׁם
7 מִטְרוֹת עֻזּוֹ : בְּיַד־כָּל־אָדָם יַחְתּוֹם לָדַעַת כָּל־אַנְשֵׁי
8 מַעֲשֵׂהוּ : וַתָּבוֹא חַיָּה בְמוֹ־אָרֶב וּבִמְעוֹנוֹתֶיהָ תִשְׁכֹּן :
9 מִן־הַחֶדֶר תָּבוֹא סוּפָה וּמִמְּזָרִים קָרָה : מִנִּשְׁמַת־אֵל
11 יִתֶּן־קֶרַח וְרֹחַב מַיִם בְּמוּצָק : אַף־בְּרִי יַטְרִיחַ עָב יָפִיץ
12 עֲנַן אוֹרוֹ : וְהוּא מְסִבּוֹת מִתְהַפֵּךְ בְּתַחְבּוּלֹתָו לְפָעֳלָם
13 כֹּל אֲשֶׁר־יְצַוֶּם עַל־פְּנֵי תֵבֵל אָרְצָה : אִם־לְשֵׁבֶט אִם־
14 לְאַרְצוֹ אִם־לְחֶסֶד יַמְצִאֵהוּ : הַאֲזִינָה זֹאת אִיּוֹב עֲמֹד
טו וְהִתְבּוֹנֵן נִפְלְאוֹת אֵל : הֲתֵדַע בְּשׂוּם־אֱלוֹהַּ עֲלֵיהֶם
16 וְהוֹפִיעַ אוֹר עֲנָנוֹ : הֲתֵדַע עַל־מִפְלְשֵׁי־עָב מִפְלְאוֹת
17 תְּמִים דֵּעִים : אֲשֶׁר־בְּגָדֶיךָ חַמִּים בְּהַשְׁקִט אֶרֶץ
18 מִדָּרוֹם : תַּרְקִיעַ עִמּוֹ לִשְׁחָקִים חֲזָקִים כִּרְאִי מוּצָק :
19 כ הוֹדִיעֵנוּ מַה־נֹּאמַר לוֹ לֹא נַעֲרֹךְ מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ : הַיְסֻפַּר־
21 לוֹ כִּי אֲדַבֵּר אִם־אָמַר אִישׁ כִּי יְבֻלָּע : וְעַתָּה לֹא־רָאוּ
אוֹר בָּהִיר הוּא בַּשְּׁחָקִים וְרוּחַ עָבְרָה וַתְּטַהֲרֵם :
22 23 מֵצָפוֹן זָהָב יֶאֱתֶה עַל־אֱלוֹהַּ נוֹרָא הוֹד : שַׁדַּי לֹא־
24 מְצָאנֻהוּ שַׂגִּיא כֹחַ וּמִשְׁפָּט וְרָב־צְדָקָה לֹא יְעַנֶּה : לָכֵן

CAP. לז XXXVII.

† magnus, 37:23. † stillas. † Gen. 2:6. † Ez. 27:7. † 35:16. † Ps. 90:9. † Jer. 15.10. † 36:16. † fatigat. † mirabilia. † Jos. 9:12. † splendida. † 36:26.

† in locum insidiarum, 38:40. † à septentrionibus. † in serenitatem. quæ admiranda potius, quam accusanda sint, † libramentis

26) Ecce Deus magnus (est) et non sciemus. Numerus annorum ejus, et non (est) investigatio.

5.) Tonabit Deus in voce sua mirabilia faciens magnalia, et non sciemus.
6.) Quia nivi dicit, Esto (super terra) et imbri pluviae: et imbri pluviarum fortitudinis suae.
7.) In manu omnis hominis obsignabit: ad sciendum omnes homines operis sui.
8.) et ingredietur bestia in latibulum, et in habitaculis suis habitabit.
9.) de penetrali veniet turbo; et a dispergentibus (ventis) frigus.
10.) a flatu Dei dabit glaciem: et latitudinem aquarum in angustia.
11.) etiam serenitas fatigabit nubem: disperget nubem luminis sui.
12.) et ipse (Deus) circuitus (nubium) volvens per consilia sua, ad operandum eos omnia quae praecipiet eis super facies orbis in terra.

v.12. בתחובלותיו ק׳

יְרֵאוּהוּ אֲנָשִׁים לֹא יִרְאֶה כָּל־חַכְמֵי־לֵב׃

CAP. לח XXXVIII. Deus arbiter & iudex intercedens Iobum redarguit, quod assequi satis nequeat admiranda opera cum creationis,

א וַיַּעַן־יְהוָה אֶת־אִיּוֹב מִנֹּ הַסְּעָרָה
3.2 וַיֹּאמַר׃ מִי זֶה׳ מַחְשִׁיךְ עֵצָה בְּמִלִּין בְּלִי־דָעַת׃ אֱזָר־
4 נָא כְגֶבֶר חֲלָצֶיךָ וְאֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי׃ אֵיפֹה הָיִיתָ
ה בְּיָסְדִי־אָרֶץ הַגֵּד אִם־יָדַעְתָּ בִינָה׃ מִי־שָׂם מְמַדֶּיהָ כִּי
6 תֵדָע אוֹ מִי־נָטָה עָלֶיהָ קָו׃ עַל־מָה אֲדָנֶיהָ הָטְבָּעוּ אוֹ
7 מִי־יָרָה אֶבֶן פִּנָּתָהּ׃ בְּרָן־יַחַד כּוֹכְבֵי בֹקֶר וַיָּרִיעוּ כָּל־
8 בְּנֵי אֱלֹהִים׃ וַיָּסֶךְ בִּדְלָתַיִם יָם בְּגִיחוֹ מֵרֶחֶם יֵצֵא׃
9 י בְּשׂוּמִי עָנָן לְבֻשׁוֹ וַעֲרָפֶל חֲתֻלָּתוֹ׃ וָאֶשְׁבֹּר עָלָיו חֻקִּי
11 וָאָשִׂים בְּרִיחַ וּדְלָתָיִם׃ וָאֹמַר עַד־פֹּה תָבוֹא וְלֹא תֹסִיף
12 וּפֹא יָשִׁית בִּגְאוֹן גַּלֶּיךָ׃ הֲמִיָּמֶיךָ צִוִּיתָ בֹּקֶר
13 יִדַּעְתָּה שַׁחַר מְקוֹמוֹ׃ לֶאֱחוֹז בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ וְיִנָּעֲרוּ
14 רְשָׁעִים מִמֶּנָּה׃ תִּתְחַפֵּךְ כְּחֹמֶר חוֹתָם וְיִתְיַצְּבוּ כְּמוֹ
טו לְבוּשׁ׃ וְיִמָּנַע מֵרְשָׁעִים אוֹרָם וּזְרוֹעַ רָמָה תִּשָּׁבֵר׃
16 17 הֲבָאתָ עַד־נִבְכֵי־יָם וּבְחֵקֶר תְּהוֹם הִתְהַלָּכְתָּ׃ הֲנִגְלוּ
18 לְךָ שַׁעֲרֵי־מָוֶת וְשַׁעֲרֵי צַלְמָוֶת תִּרְאֶה׃ הִתְבֹּנַנְתָּ עַד־
19 רַחֲבֵי־אָרֶץ הַגֵּד אִם־יָדַעְתָּ כֻלָּהּ׃ אֵיזֶה הַדֶּרֶךְ יִשְׁכָּן־
כ אוֹר וְחֹשֶׁךְ אֵיזֶה מְקוֹמוֹ׃ כִּי תִקָּחֶנּוּ אֶל־גְּבוּלוֹ וְכִי
21 תָבִין נְתִיבוֹת בֵּיתוֹ׃ יָדַעְתָּ כִּי־אָז תִּוָּלֵד וּמִסְפַּר יָמֶיךָ
22 רַבִּים׃ הֲבָאתָ אֶל־אֹצְרוֹת שָׁלֶג וְאוֹצְרוֹת בָּרָד
23 תִּרְאֶה׃ אֲשֶׁר חָשַׂכְתִּי לְעֵת צָר לְיוֹם קְרָב וּמִלְחָמָה׃
24 כה אֵיזֶה הַדֶּרֶךְ יֵחָלֶק אוֹר יָפֵץ קָדִים עֲלֵי־אָרֶץ׃ מִי־פִלַּג
26 לַשֶּׁטֶף תְּעָלָה וְדֶרֶךְ לַחֲזִיז קֹלוֹת׃ לְהַמְטִיר עַל־אֶרֶץ
27 לֹא־אִישׁ מִדְבָּר לֹא־אָדָם בּוֹ׃ לְהַשְׂבִּיעַ שֹׁאָה וּמְשׁוֹאָה
28 וּלְהַצְמִיחַ מֹצָא דֶשָׁא׃ הֲיֵשׁ לַמָּטָר אָב אוֹ מִי־הוֹלִיד
29 אֶגְלֵי־טָל׃ מִבֶּטֶן מִי יָצָא הַקָּרַח וּכְפֹר שָׁמַיִם מִי יְלָדוֹ׃
ל 31 כָּאֶבֶן מַיִם יִתְחַבָּאוּ וּפְנֵי תְהוֹם יִתְלַכָּדוּ׃ הֲתְקַשֵּׁר
32 מַעֲדַנּוֹת כִּימָה אוֹ־מוֹשְׁכוֹת כְּסִיל תְּפַתֵּחַ׃ הֲתֹצִיא
מזרות

Vbi fuisti in fundando me terram indica, si nosti intelligentiam.

† mensuras eius.

in cantando simul stellae matutinae, et jubilarent omnes filii Dei

† fasciam c.

† fletus.

† guttas.

v. 1. מן ק׳ v. 11. א׳ במקום ה׳ v. 12. ידעת השחר ק׳
v. 13. ע׳ תלויה v. 15. ע׳ תלויה

† Massaroth. מַזָּרוֹת בְּעִתּוֹ וְעַיִשׁ עַל־בָּנֶיהָ תַנְחֵם : הֲיָדַעְתָּ חֻקּוֹת 3 3
† Ajisch. † dominium. שָׁמַיִם אִם־תָּשִׂים מִשְׁטָרוֹ בָאָרֶץ : הֲתָרִים לָעָב קוֹלֶךָ 4 3
וְשִׁפְעַת־מַיִם תְּכַסֶּךָּ : הַתְשַׁלַּח בְּרָקִים וְיֵלֵכוּ וְיֹאמְרוּ לה
† Ps. 51:8. † intellectui. לְךָ הִנֵּנוּ : מִי־שָׁת בַּטֻּחוֹת חָכְמָה אוֹ מִי־נָתַן לַשֶּׂכְוִי 6 3
בִינָה : מִי־יְסַפֵּר שְׁחָקִים בְּחָכְמָה וְנִבְלֵי שָׁמַיִם מִי 7 3
† 21: 33. יַשְׁכִּיב : בְּצֶקֶת עָפָר לַמּוּצָק וּרְגָבִים יְדֻבָּקוּ : הֲתָצוּד 38 39
לְלָבִיא טָרֶף וְחַיַּת כְּפִירִים תְּמַלֵּא : כִּי־יָשֹׁחוּ בַמְּעוֹנוֹת מ
† 37: 8. יֵשְׁבוּ בַסֻּכָּה לְמוֹ־אָרֶב : מִי יָכִין לָעֹרֵב צֵידוֹ כִּי יְלָדָו 1 4
אֶל־אֵל יְשַׁוֵּעוּ יִתְעוּ לִבְלִי־אֹכֶל : הֲיָדַעְתָּ עֵת לֶרֶת א
CAP. לט XXXIX. tum conservationis & administrationis omnium.
יַעֲלֵי־סָלַע חֹלֵל אַיָּלוֹת תִּשְׁמֹר : תִּסְפּוֹר יְרָחִים 2
תְּמַלֶּאנָה וְיָדַעְתָּ עֵת לִדְתָּנָה : תִּכְרַעְנָה יַלְדֵיהֶן 3
† Jes. 38: 16. תְּפַלַּחְנָה חֶבְלֵיהֶם תְּשַׁלַּחְנָה : יַחְלְמוּ בְנֵיהֶם יִרְבּוּ 4
בַּבָּר יָצְאוּ וְלֹא־שָׁבוּ לָמוֹ : מִי־שִׁלַּח פֶּרֶא חָפְשִׁי ה
5. quis dimisit feram animal liberum, et lora onagri quis solvit.
† asini sylvestris. וּמֹסְרוֹת עָרוֹד מִי פִתֵּחַ : אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי עֲרָבָה בֵיתוֹ 6
Dan. 5: 21. וּמִשְׁכְּנוֹתָיו מְלֵחָה : יִשְׂחַק לַהֲמוֹן קִרְיָה תְּשֻׁאוֹת נוֹגֵשׂ 7
† pervestigatio. לֹא יִשְׁמָע : יְתוּר הָרִים מִרְעֵהוּ וְאַחַר כָּל־יָרוֹק יִדְרוֹשׁ : 8
† herbam virentē. הֲיֹאבֶה רֵים עָבְדֶךָ אִם־יָלִין עַל־אֲבוּסֶךָ : הֲתִקְשָׁר־רֵים 9
בְּתֶלֶם עֲבֹתוֹ אִם־יְשַׂדֵּד עֲמָקִים אַחֲרֶיךָ : הֲתִבְטַח־בּוֹ 1 1
כִּי־רַב כֹּחוֹ וְתַעֲזֹב אֵלָיו יְגִיעֶךָ : הֲתַאֲמִין בּוֹ כִּי־יָשׁוּב 2 1
† pavones. זַרְעֶךָ וְגָרְנְךָ יֶאֱסֹף : כְּנַף־רְנָנִים נֶעֱלָסָה אִם־אֶבְרָה 3 1
חֲסִידָה וְנֹצָה : כִּי־תַעֲזֹב לָאָרֶץ בֵּיצֶיהָ וְעַל־עָפָר 4 1
תְּחַמֵּם : וַתִּשְׁכַּח כִּי־רֶגֶל תְּזוּרֶהָ וְחַיַּת הַשָּׂדֶה תְדוּשֶׁהָ : טו
† Jes. 63: 17. הִקְשִׁיחַ בָּנֶיהָ לְלֹא־לָהּ לְרֵיק יְגִיעָהּ בְּלִי־פָחַד : כִּי־הִשָּׁהּ 16 17
אֱלוֹהַּ חָכְמָה וְלֹא־חָלַק לָהּ בַּבִּינָה : כָּעֵת בַּמָּרוֹם 8 1
† se attollit. תַּמְרִיא תִּשְׂחַק לַסּוּס וּלְרֹכְבוֹ : הֲתִתֵּן לַסּוּס גְּבוּרָה 9 1
† fremitu. הֲתַלְבִּישׁ צַוָּארוֹ רַעְמָה : הֲתַרְעִישֶׁנּוּ כָּאַרְבֶּה הוֹד כ
† natis eius. נַחְרוֹ אֵימָה : יַחְפְּרוּ בָעֵמֶק וְיָשִׂישׂ בְּכֹחַ יֵצֵא לִקְרַאת־ 1 2
נָשֶׁק : יִשְׂחַק לְפַחַד וְלֹא יֵחָת וְלֹא יָשׁוּב מִפְּנֵי־חָרֶב : 2 2

v. 39. Aliæ editiones, quas Schmidius sequitur, hic inchoant Cap. XXXIX.

v. 41. ילדיו ק׳. v. 12. ישיב ק׳.

23 עָלָיו תִּרְנֶה אַשְׁפָּה לַהַב חֲנִית וְכִידוֹן׃ בְּרַעַשׁ וְרֹגֶז
24 כה יְגַמֶּא־אָרֶץ וְלֹא יַאֲמִין כִּי־קוֹל שׁוֹפָר׃ בְּדֵי שֹׁפָר׃
יֹאמַר הֶאָח וּמֵרָחוֹק יָרִיחַ מִלְחָמָה רַעַם שָׂרִים
26 וּתְרוּעָה׃ הֲמִבִּינָתְךָ יַאֲבֶר־נֵץ יִפְרֹשׂ כְּנָפָו לְתֵימָן׃
27 28 אִם־עַל־פִּיךָ יַגְבִּיהַּ נָשֶׁר וְכִי יָרִים קִנּוֹ׃ סֶלַע יִשְׁכֹּן
29 וְיִתְלֹנָן עַל־שֶׁן־סֶלַע וּמְצוּדָה׃ מִשָּׁם חָפַר אֹכֶל
ל לְמֵרָחוֹק עֵינָיו יַבִּיטוּ׃ וְאֶפְרֹחָו יְעַלְעוּ־דָם וּבַאֲשֶׁר
א חֲלָלִים שָׁם הוּא׃ ○ וַיַּעַן יְהוָה אֶת־אִיּוֹב
2 וַיֹּאמַר׃ הֲרֹב עִם־שַׁדַּי יִסּוֹר מוֹכִיחַ אֱלוֹהַּ יַעֲנֶנָּה׃
3 וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר׃
4 ה הֵן קַלֹּתִי מָה אֲשִׁיבֶךָּ יָדִי שַׂמְתִּי לְמוֹ־פִי׃ אַחַת
6 דִּבַּרְתִּי וְלֹא אֶעֱנֶה וּשְׁתַּיִם וְלֹא אוֹסִיף׃ ○ וַיַּעַן־
7 יְהוָה אֶת־אִיּוֹב מִנּ׳ סְעָרָה וַיֹּאמַר׃ אֱזָר־נָא כְגֶבֶר
8 חֲלָצֶיךָ אֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי׃ הַאַף תָּפֵר מִשְׁפָּטִי
9 תַּרְשִׁיעֵנִי לְמַעַן תִּצְדָּק׃ וְאִם־זְרוֹעַ כָּאֵל׳ לָךְ וּבְקוֹל כָּמֹהוּ
11 י תַרְעֵם׃ עֲדֵה־נָא גָאוֹן וָגֹבַהּ וְהוֹד וְהָדָר תִּלְבָּשׁ׃ הָפֵץ
12 עֶבְרוֹת אַפֶּךָ וּרְאֵה כָל־גֵּאֶה וְהַשְׁפִּילֵהוּ׃ רְאֵה כָל־
13 גֵּאֶה הַכְנִיעֵהוּ וַהֲדֹךְ רְשָׁעִים תַּחְתָּם׃ טָמְנֵם בֶּעָפָר
14 יָחַד פְּנֵיהֶם חֲבוֹשׁ בַּטָּמוּן׃ וְגַם־אֲנִי אוֹדֶךָּ כִּי־תוֹשִׁיעַ
טו לְךָ יְמִינֶךָ׃ הִנֵּה־נָא בְהֵמוֹת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עִמָּךְ חָצִיר
16 כַּבָּקָר יֹאכֵל׃ הִנֵּה־נָא כֹחוֹ בְמָתְנָיו וְאוֹנוֹ בִּשְׁרִירֵי
17 18 בִטְנוֹ׃ יַחְפֹּץ זְנָבוֹ כְמוֹ־אָרֶז גִּידֵי פַחֲדָו יְשֹׂרָגוּ׃ עֲצָמָיו
19 אֲפִיקֵי נְחוּשָׁה גְּרָמָיו כִּמְטִיל בַּרְזֶל׃ הוּא רֵאשִׁית דַּרְכֵי־
כ אֵל הָעֹשׂוֹ יַגֵּשׁ חַרְבּוֹ׃ כִּי־בוּל הָרִים יִשְׂאוּ־לוֹ וְכָל־חַיַּת
21 הַשָּׂדֶה יְשַׂחֲקוּ־שָׁם׃ תַּחַת־צֶאֱלִים יִשְׁכָּב בְּסֵתֶר קָנֶה
22 23 וּבִצָּה׃ יְסֻכֻּהוּ צֶאֱלִים צִלְלוֹ יְסֻבֻּהוּ עַרְבֵי־נָחַל׃ הֵן
יַעֲשֹׁק נָהָר לֹא יַחְפּוֹז יִבְטַח׳ כִּי־יָגִיחַ יַרְדֵּן אֶל־פִּיהוּ׃
24 כ בְּעֵינָיו יִקָּחֶנּוּ בְּמוֹקְשִׁים יִנְקָב־אָף׃ תִּמְשֹׁךְ לִוְיָתָן בְּחַכָּה
ובחבל

CAP. מ. XL. Iobo, confitenti & deprecanti leuitatem, Deus suam potentiam per antithesin infirmitatis humanæ ostendit.

exemplis Behemoth s. hippopotami,

& Beuiathan sicrocodili.

† sonat. † exhaurit, u. Gen. 24: 17. † Jer. 51: 58. † volat.

† defensio. Num judicare cum omnipotente destinabit? arguens (qui vult arguere) Deum, respondeat ei.

† impelle.

† nervi. † testiculorum ejus. † Thr. 1: 14. † vectis. † Jes. 44: 19. † umbrosis, v. 22, † v. 21. † 8: 11.

v. 26. כנפיו ק׳. v. 30. ואפרחיו ק׳ v. 1. Bas ben. Isr. Hisp. Angl. hic c. 39. continuant & v. nostro 6. inchoant Cap. 40. v. 6. מן ק׳. v. 17. פחדיו ק׳.

וּבְהֵמֹת תַּשְׁקִיעַ לְשׁוֹנוֹ : הֲתָשִׂים אַגְמֹן בְּאַפּוֹ וּבְחוֹחַ 26
תִּקֹּב לֶחֱיוֹ : הֲיַרְבֶּה אֵלֶיךָ תַּחֲנוּנִים אִם־יְדַבֶּר אֵלֶיךָ 27
רַכּוֹת : הֲיִכְרֹת בְּרִית עִמָּךְ תִּקָּחֶנּוּ לְעֶבֶד עוֹלָם : 28
תְּשַׂחֵק־בּוֹ כַּצִּפּוֹר וְתִקְשְׁרֶנּוּ לְנַעֲרוֹתֶיךָ : יִכְרוּ עָלָיו 29 ל
† Jes. 23: 8. † spinis. † Jes. 18: 1. חַבָּרִים יֶחֱצוּהוּ בֵּין כְּנַעֲנִים : הֲתִמְלֵא בְשֻׂכּוֹת עוֹרוֹ 31 † socii.
וּבְצִלְצַל דָּגִים רֹאשׁוֹ : שִׂים־עָלָיו כַּפֶּךָ זְכֹר מִלְחָמָה 32
אַל־תּוֹסֵף : הֵן־תּוֹחַלְתּוֹ נִכְזָבָה הֲגַם אֶל־מַרְאָיו יָטָל : א CAP. XLI. מא
3) quis antevertit me, ut ei[s] [illegible] dependam: quod e[st] [illegible] omnia sub [illegible] ni coelo, mihi ipsum meum e[st]. לֹא־אַכְזָר כִּי יְעוֹרֶרֶנּוּ וּמִי הוּא לְפָנַי יִתְיַצָּב : מִי הִקְדִּימַנִי 2 .3
וַאֲשַׁלֵּם תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם לִי־הוּא : לֹא־אַחֲרִישׁ בַּדָּיו 4
† graciam. וּדְבַר גְּבוּרוֹת וְחִין עֶרְכּוֹ : מִי־גָלָה פְּנֵי לְבוּשׁוֹ בְּכֶפֶל ה
רִסְנוֹ מִי יָבוֹא : דַּלְתֵי פָנָיו מִי פָתָח סְבִיבוֹת שִׁנָּיו 6
אֵימָה : גַּאֲוָה אֲפִיקֵי מָגִנִּים סָגוּר חוֹתָם צָר : אֶחָד 8 .7
בְּאֶחָד יִגָּשׁוּ וְרוּחַ לֹא־יָבֹא בֵּינֵיהֶם : אִישׁ־בְּאָחִיהוּ יִדְבָּקוּ 9
† scintillæ. † fternutationes l. radii oculorum. יַתְלַבְּדוּ וְלֹא יִתְפָּרֵדוּ : עֲטִישָׁתָיו תָּהֵל אוֹר וְעֵינָיו י
† scintillæ. כְּעַפְעַפֵּי־שָׁחַר : מִפִּיו לַפִּידִים יַהֲלֹכוּ כִידֹדֵי אֵשׁ 11
† è naribus eius. יִתְמַלָּטוּ : מִנְּחִירָיו יֵצֵא עָשָׁן כְּדוּד נָפוּחַ וְאַגְמֹן : נַפְשׁוֹ 12 13
גֶּחָלִים תִּלְהֶט וְלַהַב מִפִּיו יֵצֵא : בְּצַוָּארוֹ יָלִין עֹז וְלִפָּנָיו 14
† solicitudo. † Amos 8: 6. תָּרוֹץ דְּאָבָה : מַפְּלֵי בְשָׂרוֹ דָּבְקוּ יָצוּק עָלָיו בַּל־יִמּוֹט : טו † gaudet.
לִבּוֹ יָצוּק כְּמוֹ־אֶבֶן וְיָצוּק כְּפֶלַח תַּחְתִּית : מְשֹׁתוֹ 16 17
† reiectio (est) † lorica. † putredo. יָגוּרוּ אֵילִים מִשְּׁבָרִים יִתְחַטָּאוּ : מַשִּׂגֵהוּ חֶרֶב בַּל 18
תָּקוּם חֲנִית מַסָּע וְשִׁרְיָה : יַחְשֹׁב לְתֶבֶן בַּרְזֶל לְעֵץ 19
רִקָּבוֹן נְחוּשָׁה : לֹא־יַבְרִיחֶנּוּ בֶן־קֶשֶׁת לְקַשׁ נֶהְפְּכוּ־ כ
† acumina. לוֹ אַבְנֵי־קֶלַע : כְּקַשׁ נֶחְשְׁבוּ הוֹתָח וְיִשְׂחַק לְרַעַשׁ 21 † (arma) Tothach.
כִּידֹן : תַּחְתָּיו חַדּוּדֵי חָרֶשׂ יִרְפַּד חָרוּץ עֲלֵי־טִיט : 22
יַרְתִּיחַ כַּסִּיר מְצוּלָה יָם יָשִׂים כַּמֶּרְקָחָה : אַחֲרָיו יָאִיר 23 24
נָתִיב יַחְשֹׁב תְּהוֹם לְשֵׂיבָה : אֵין־עַל־עָפָר מָשְׁלוֹ הֶעָשׂוּ כה
† Gen. 9: 2. † 28: 8. † Gen. 11: 6. לְבִלִּי־חָת : אֶת־כָּל־גָּבֹהַּ יִרְאֶה הוּא מֶלֶךְ עַל־כָּל־בְּנֵי 26
שְׁחִין : CAP. XLII. מב
2) Novi q[uo]d omnia possis, et non prohibebitur a te cogitatio. וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר : א
יֹדַעְתָּ כִּי־כֹל תּוּכָל וְלֹא־יִבָּצֵר מִמְּךָ מְזִמָּה : מִי זֶה 2 .3 Iobus errorem suum agnoscens veniam a Deo consequitur.
מַעְלִים

v. 2. Plant. utr. Baſ. ben Iſr. Hiſp. Angl. h. v. inchoant Cap 41. ib. ישורנו ק׳
v. 4. לו ק׳. v. 2. ידעתי ק׳.

מַעְלִים עֵצָה בְּלִי־דָעַת לָכֵן הִגַּדְתִּי וְלֹא אָבִין נִפְלָאוֹת
4 מִמֶּנִּי וְלֹא אֵדָע׃ שְׁמַע־נָא וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר אֶשְׁאָלְךָ
ה 6 וְהוֹדִיעֵנִי׃ לְשֵׁמַע אֹזֶן שְׁמַעְתִּיךָ וְעַתָּה עֵינִי רָאָתְךָ׃ עַל־
כֵּן אֶמְאַס וְנִחַמְתִּי עַל־עָפָר וָאֵפֶר׃

qui eius amicos increpat secumque reconciliare iubet,

7 וַיְהִי אַחַר דִּבֶּר יְהוָה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־אִיּוֹב
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי חָרָה אַפִּי בְךָ וּבִשְׁנֵי
8 רֵעֶיךָ כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם אֵלַי נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי אִיּוֹב׃ וְעַתָּה
קְחוּ־לָכֶם שִׁבְעָה־פָרִים וְשִׁבְעָה אֵלִים וּלְכוּ׳ אֶל־עַבְדִּי
אִיּוֹב וְהַעֲלִיתֶם עוֹלָה בַּעַדְכֶם וְאִיּוֹב עַבְדִּי יִתְפַּלֵּל
עֲלֵיכֶם כִּי׳ אִם־פָּנָיו אֶשָּׂא לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת עִמָּכֶם נְבָלָה
9 כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם אֵלַי נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי אִיּוֹב׃ וַיֵּלְכוּ אֱלִיפַז
הַתֵּימָנִי וּבִלְדַּד הַשּׁוּחִי צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר
י דִּבֶּר אֲלֵיהֶם יְהוָה וַיִּשָּׂא יְהוָה אֶת־פְּנֵי אִיּוֹב׃ וַיהוָה שָׁב

Iohum autem restituit, & auctiorem multo reddit, quam antea fuit,

אֶת־שְׁבִית אִיּוֹב בְּהִתְפַּלְלוֹ בְּעַד רֵעֵהוּ וַיֹּסֶף יְהוָה אֶת־
11 כָּל־אֲשֶׁר לְאִיּוֹב לְמִשְׁנֶה׃ וַיָּבֹאוּ אֵלָיו כָּל־אֶחָיו וְכָל־
אַחְיֹתָיו וְכָל־יֹדְעָיו לְפָנִים וַיֹּאכְלוּ עִמּוֹ לֶחֶם בְּבֵיתוֹ
וַיָּנֻדוּ לוֹ וַיְנַחֲמוּ אֹתוֹ עַל כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־הֵבִיא יְהוָה
עָלָיו וַיִּתְּנוּ־לוֹ אִישׁ קְשִׂיטָה אֶחָת וְאִישׁ נֶזֶם זָהָב אֶחָד׃
12 וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אַחֲרִית אִיּוֹב מֵרֵאשִׁתוֹ וַיְהִי־לוֹ
אַרְבָּעָה עָשָׂר אֶלֶף צֹאן וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים גְּמַלִּים וְאֶלֶף
13 צֶמֶד בָּקָר וְאֶלֶף אֲתוֹנוֹת׃ וַיְהִי־לוֹ שִׁבְעָנָה בָנִים
14 וְשָׁלוֹשׁ בָּנוֹת׃ וַיִּקְרָא שֵׁם־הָאַחַת יְמִימָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית
טו קְצִיעָה וְשֵׁם הַשְּׁלִישִׁית קֶרֶן הַפּוּךְ׃ וְלֹא נִמְצָא נָשִׁים
יָפוֹת כִּבְנוֹת אִיּוֹב בְּכָל־הָאָרֶץ וַיִּתֵּן לָהֶם אֲבִיהֶם נַחֲלָה
16 בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם׃ וַיְחִי אִיּוֹב אַחֲרֵי־זֹאת מֵאָה וְאַרְבָּעִים
שָׁנָה וַיִּרְאֶ אֶת־בָּנָיו וְאֶת־בְּנֵי בָנָיו אַרְבָּעָה דֹּרוֹת׃
17 וַיָּמָת אִיּוֹב זָקֵן וּשְׂבַע יָמִים׃ חזק

Idcirco reprobabo, quod male dixi, et resipiscam, in pulvere et cinere.

---

v. 6. פתח באתנח · v. 10. שבות ק׳ · v. 16. ויראה ק׳ ·
סכום פסוקי איוב אלף ושבעים · וסימנו וגליתי להם
עתרת שלום ואמת[a] · וחציו אשר קומטו ולא עת[b] ·
וסדריו שמונה · וסימנו אהב ה׳ שערי ציון[c] ·

(a) Jer. 33: 6, (b) cap. 22: 16. (c) Ps. 87: 2.

CANTICVM CANTICORVM,
Græc. ΑΣΜΑ item ΑΣΜΑ
ΑΣΜΑΤΩΝ. Hebr. שיר השירים

CAPUT I. א

Epithalamio spirituali Salomo mysterium de Christo & Ecclesia N. T. innuit. I. Sponsa Sponsi aduentum ardenter desiderat, eumque magnifice extollit.

1 שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה׃ 2 יִשָּׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ א † Prov. 27, 6.
כִּי־טוֹבִים דֹּדֶיךָ מִיָּיִן׃ 3 לְרֵיחַ שְׁמָנֶיךָ טוֹבִים שֶׁמֶן תּוּרַק
שִׁמְךָ עַל־כֵּן עֲלָמוֹת אֲהֵבוּךָ׃ 4 מָשְׁכֵנִי אַחֲרֶיךָ נָרוּצָה
הֱבִיאַנִי הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בָּךְ נַזְכִּירָה דֹדֶיךָ
מֵישָׁרִים אֲהֵבוּךָ׃ שְׁחוֹרָה אֲנִי וְנָאוָה בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם ה
כְּאָהֳלֵי קֵדָר כִּירִיעוֹת שְׁלֹמֹה׃ 6 אַל־תִּרְאוּנִי שֶׁאֲנִי
† subnigra. † exarserunt contra. שְׁחַרְחֹרֶת שֶׁשְּׁזָפַתְנִי הַשָּׁמֶשׁ בְּנֵי אִמִּי נִחֲרוּ־בִי שָׂמֻנִי
נֹטְרָה אֶת־הַכְּרָמִים כַּרְמִי שֶׁלִּי לֹא נָטָרְתִּי׃ 7 הַגִּידָה לִּי
שֶׁאֲהֵבָה נַפְשִׁי אֵיכָה תִרְעֶה אֵיכָה תַרְבִּיץ בַּצָּהֳרָיִם
שַׁלְמָה אֶהְיֶה כְּעֹטִיָּה עַל עֶדְרֵי חֲבֵרֶיךָ׃ 8 אִם־לֹא תֵדְעִי
לָךְ חֵיפְרִי בַּנָּשִׁים צְאִי־לָךְ בְּעִקְבֵי הַצֹּאן וּרְעִי אֶת־
† equitio meo. † v. 11. † in torquibus. גְּדִיֹתַיִךְ עַל מִשְׁכְּנוֹת הָרֹעִים׃ 9 לְסֻסָתִי בִּרְכְבֵי פַרְעֹה
דָּמִיתִיךְ רַעְיָתִי׃ 10 נָאוָו לְחָיַיִךְ בַּתֹּרִים צַוָּארֵךְ בַּחֲרוּזִים׃ י
† torques, v. 10. † punctis תּוֹרֵי זָהָב נַעֲשֶׂה־לָּךְ עִם נְקֻדּוֹת הַכָּסֶף׃ 11 עַד־שֶׁהַמֶּלֶךְ יא 12
† cyperi, 4, 13. בְּמִסְבּוֹ נִרְדִּי נָתַן רֵיחוֹ׃ 13 צְרוֹר הַמֹּר דּוֹדִי לִי בֵּין שָׁדָי יג
† punctis כְּפֹר הַכֹּפֶר דּוֹדִי לִי בְּכַרְמֵי עֵין גֶּדִי׃ 14 הִנָּךְ יָפָה יד
רַעְיָתִי הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ יוֹנִים׃ 16 הִנְּךָ יָפֶה דּוֹדִי אַף נָעִים טז
† ambu lacrum. † quercus. † rosa, Jes. 35, 1. אַף־עַרְשֵׂנוּ רַעֲנָנָה׃ 17 קֹרוֹת בָּתֵּינוּ אֲרָזִים רָהִיטֵנוּ יז
בְּרוֹתִים׃ 1 אֲנִי חֲבַצֶּלֶת הַשָּׁרוֹן שׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים׃ א
כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים כֵּן רַעְיָתִי בֵּין הַבָּנוֹת׃ 3 2 כְּתַפּוּחַ
בַּעֲצֵי הַיַּעַר כֵּן דוֹדִי בֵּין הַבָּנִים בְּצִלּוֹ חִמַּדְתִּי וְיָשַׁבְתִּי
וּפִרְיוֹ מָתוֹק לְחִכִּי׃ 4 הֱבִיאַנִי אֶל־בֵּית הַיָּיִן וְדִגְלוֹ עָלַי
אַהֲבָה׃ סַמְּכוּנִי בָּאֲשִׁישׁוֹת רַפְּדוּנִי בַּתַּפּוּחִים כִּי־חוֹלַת ה

CAP. ב. II. III. Christus a. seipsum & sponsam describit. b. Sponsa fructus amoris sponsi celebrat, iisque perpetuo frui cupit.

יקמין בזק v. 4. רהיטנו ק׳ v. 17. ש רבתי v. 1.

6 אֲהֻבָה אָנִי : שְׂמֹאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי :
7 הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם בִּצְבָאוֹת אוֹ בְּאַיְלוֹת
הַשָּׂדֶה אִם־תָּעִירוּ ׀ וְאִם־תְּעוֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה עַד
8 שֶׁתֶּחְפָּץ : קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה־זֶה בָּא מְדַלֵּג עַל־הֶהָרִים
9 מְקַפֵּץ עַל־הַגְּבָעוֹת : דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים
הִנֵּה־זֶה עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ מַשְׁגִּיחַ מִן־הַחַלֹּנוֹת מֵצִיץ
י מִן־הַחֲרַכִּים : עָנָה דוֹדִי וְאָמַר לִי קוּמִי לָךְ רַעְיָתִי יָפָתִי
יא וּלְכִי־לָךְ : כִּי־הִנֵּה הַסְּתָו עָבָר הַגֶּשֶׁם חָלַף הָלַךְ לוֹ :
יב הַנְּצָנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ עֵת הַזָּמִיר הִגִּיעַ וְקוֹל הַתּוֹר
יג נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ : הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַּגֶּיהָ וְהַגְּפָנִים סְמָדַר
יד נָתְנוּ רֵיחַ קוּמִי לָכְי רַעְיָתִי יָפָתִי וּלְכִי־לָךְ : יוֹנָתִי בְּחַגְוֵי
הַסֶּלַע בְּסֵתֶר הַמַּדְרֵגָה הַרְאִינִי אֶת־מַרְאַיִךְ הַשְׁמִיעֵנִי
טו אֶת־קוֹלֵךְ כִּי־קוֹלֵךְ עָרֵב וּמַרְאַיִךְ נָאוֶה : אֶחֱזוּ־לָנוּ
שֻׁעָלִים שֻׁעָלִים קְטַנִּים מְחַבְּלִים כְּרָמִים וּכְרָמֵינוּ סְמָדַר :
טז יז דּוֹדִי לִי וַאֲנִי לוֹ הָרֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים : עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם וְנָסּוּ
הַצְּלָלִים סֹב דְּמֵה־לְךָ דוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים
א עַל־הָרֵי בָתֶר : עַל־מִשְׁכָּבִי בַּלֵּילוֹת בִּקַּשְׁתִּי
ב אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי בִּקַּשְׁתִּיו וְלֹא מְצָאתִיו : אָקוּמָה נָּא
וַאֲסוֹבְבָה בָעִיר בַּשְּׁוָקִים וּבָרְחֹבוֹת אֲבַקְשָׁה אֵת
ג שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי בִּקַּשְׁתִּיו וְלֹא מְצָאתִיו : מְצָאוּנִי
הַשֹּׁמְרִים הַסֹּבְבִים בָּעִיר אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי רְאִיתֶם :
ד כִּמְעַט שֶׁעָבַרְתִּי מֵהֶם עַד שֶׁמָּצָאתִי אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי
אֲחַזְתִּיו וְלֹא אַרְפֶּנּוּ עַד־שֶׁהֲבֵיאתִיו אֶל־בֵּית אִמִּי וְאֶל־
ה חֶדֶר הוֹרָתִי : הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם בִּצְבָאוֹת
אוֹ בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה אִם־תָּעִירוּ ׀ וְאִם־תְּעוֹרְרוּ אֶת־
ו הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ : מִי זֹאת עֹלָה מִן־הַמִּדְבָּר
כְּתִימְרוֹת עָשָׁן מְקֻטֶּרֶת מֹר וּלְבוֹנָה מִכֹּל אַבְקַת רוֹכֵל :
ז הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ מִגִּבֹּרֵי
ישראל

IV. Sponsus sponsæ spondet halcyonia post persecutiones.

V. Sponsa Sponsum amissum quærit solicite, tandemq; inuenit.

VI. Sponsus pacem & defensionem Ecclesiæ procurat, eique coronam gloriæ promittit.

† parietem n. † clathris. † hyems.
† flores. † minuritio. † protrusit. † grossos f. † præcipitii, Ex. 38: 20. † Prov. 20: 17.
f conceptrix, Hos. 2#.
f columnæ, Joel. 3: 3. † pulvere.

v. 11. הסתיו ק׳ · v. 13. לך ק׳ · v. 14. יתרי י׳ · v. 17. מלעיל · יתיר י׳ & ב׳ טעמים · v. 4.

יִשְׂרָאֵל׃ כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה אִישׁ חַרְבּוֹ 8
עַל־יְרֵכוֹ מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת׃ אַפִּרְיוֹן עָשָׂה לוֹ הַמֶּלֶךְ 9
† thalamum. שְׁלֹמֹה מֵעֲצֵי הַלְּבָנוֹן׃ עַמּוּדָיו עָשָׂה כֶסֶף רְפִידָתוֹ זָהָב י
† pavimentum † stratum. מֶרְכָּבוֹ אַרְגָּמָן תּוֹכוֹ רָצוּף אַהֲבָה מִבְּנוֹת יְרוּשָׁלָם׃
צְאֶינָה וּרְאֶינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בָּעֲטָרָה 11
† nuptiarum c. שֶׁעִטְּרָה־לּוֹ אִמּוֹ בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ וּבְיוֹם שִׂמְחַת לִבּוֹ׃ הִנָּךְ א CAP. ד. IV. VII. Pulchritudo sponsæ emphatice describitur, quoad totum corporis habitum, quo interior ornatus innuitur.
יָפָה רַעְיָתִי הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ יוֹנִים מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ שַׂעְרֵךְ
† dealbantur, 6: 5. † 2. Reg. 6: 6. כְּעֵדֶר הָעִזִּים שֶׁגָּלְשׁוּ מֵהַר גִּלְעָד׃ שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר 2
† lavacrum, 6, 6. הַקְּצוּבוֹת שֶׁעָלוּ מִן־הָרַחְצָה שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת וְשַׁכְלָה
† sermo. † armatura. אֵין בָּהֶם׃ כְּחוּט הַשָּׁנִי שִׂפְתוֹתַיִךְ וּמִדְבָּרֵךְ נָאוֶה כְּפֶלַח 3
חַרְמוֹן רַקָּתֵךְ מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ׃ כְּמִגְדַּל דָּוִיד צַוָּארֵךְ 4
בָּנוּי לְתַלְפִּיּוֹת אֶלֶף הַמָּגֵן תָּלוּי עָלָיו כֹּל שִׁלְטֵי הַגִּבּוֹרִים׃
שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי עֳפָרִים תְּאוֹמֵי צְבִיָּה הָרֹעִים בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ ה
עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים אֵלֵךְ לִי אֶל־הַר הַמֹּר 6
וְאֶל־גִּבְעַת הַלְּבוֹנָה׃ כֻּלָּךְ יָפָה רַעְיָתִי וּמוּם אֵין בָּךְ׃ 7
† animafli me. † collula. אִתִּי מִלְּבָנוֹן כַּלָּה אִתִּי מִלְּבָנוֹן תָּבוֹאִי תָּשׁוּרִי ׀ מֵרֹאשׁ 8
אֲמָנָה מֵרֹאשׁ שְׂנִיר וְחֶרְמוֹן מִמְּעֹנוֹת אֲרָיוֹת
מֵהַרְרֵי נְמֵרִים׃ לִבַּבְתִּנִי אֲחֹתִי כַּלָּה לִבַּבְתִּנִי 9
בְּאַחַת מֵעֵינַיִךְ בְּאַחַד עָנָק מִצַּוְּרֹנַיִךְ׃ מַה־יָּפוּ דֹדַיִךְ י
אֲחֹתִי כַּלָּה מַה־טֹּבוּ דֹדַיִךְ מִיַּיִן וְרֵיחַ שְׁמָנַיִךְ מִכָּל־
בְּשָׂמִים׃ נֹפֶת תִּטֹּפְנָה שִׂפְתוֹתַיִךְ כַּלָּה דְּבַשׁ וְחָלָב 11
תַּחַת לְשׁוֹנֵךְ וְרֵיחַ שַׂלְמֹתַיִךְ כְּרֵיחַ לְבָנוֹן׃ גַּן ׀ נָעוּל 12 Paradiso comparatur.
אֲחֹתִי כַּלָּה גַּל ׀ נָעוּל מַעְיָן חָתוּם׃ שְׁלָחַיִךְ פַּרְדֵּס 13
† crocus ‡ Pſ. 45, 9. רִמּוֹנִים עִם פְּרִי מְגָדִים כְּפָרִים עִם־נְרָדִים׃ נֵרְדְּ ׀ וְכַרְכֹּם 14
קָנֶה וְקִנָּמוֹן עִם כָּל־עֲצֵי לְבוֹנָה מֹר ׀ וַאֲהָלוֹת עִם כָּל־
רָאשֵׁי בְשָׂמִים׃ מַעְיַן גַּנִּים בְּאֵר מַיִם חַיִּים וְנֹזְלִים מִן־ טו
לְבָנוֹן׃ עוּרִי צָפוֹן וּבוֹאִי תֵימָן הָפִיחִי גַנִּי יִזְּלוּ בְשָׂמָיו 16
יָבֹא דוֹדִי לְגַנּוֹ וְיֹאכַל פְּרִי מְגָדָיו׃ בָּאתִי לְגַנִּי אֲחֹתִי א CAP. ה. V. VIII. Sponsus a.

באחת ק׳ ו׳.

כָּלָה אָרַיתִי מוֹרִי עִם־בְּשָׂמִי אָכַלְתִּי יַעְרִי עִם־דִּבְשִׁי
שָׁתִיתִי יֵינִי עִם־חֲלָבִי אִכְלוּ רֵעִים שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ דּוֹדִים :
2 אֲנִי יְשֵׁנָה וְלִבִּי עֵר קוֹל דּוֹדִי דוֹפֵק פִּתְחִי־לִי אֲחֹתִי
רַעְיָתִי יוֹנָתִי תַּמָּתִי שֶׁרֹּאשִׁי נִמְלָא־טָל קְוֻצּוֹתַי רְסִיסֵי
3 לָיְלָה : פָּשַׁטְתִּי אֶת־כֻּתָּנְתִּי אֵיכָכָה אֶלְבָּשֶׁנָּה רָחַצְתִּי
4 אֶת־רַגְלַי אֵיכָכָה אֲטַנְּפֵם : דּוֹדִי שָׁלַח יָדוֹ מִן־הַחֹר
ה וּמֵעַי הָמוּ עָלָיו : קַמְתִּי אֲנִי לְפַתֵּחַ לְדוֹדִי וְיָדַי נָטְפוּ־מוֹר
6 וְאֶצְבְּעֹתַי מוֹר עֹבֵר עַל כַּפּוֹת הַמַּנְעוּל : פָּתַחְתִּי אֲנִי
לְדוֹדִי וְדוֹדִי חָמַק עָבָר נַפְשִׁי יָצְאָה בְדַבְּרוֹ בִּקַּשְׁתִּיהוּ
7 וְלֹא מְצָאתִיהוּ קְרָאתִיו וְלֹא עָנָנִי : מְצָאֻנִי הַשֹּׁמְרִים
הַסֹּבְבִים בָּעִיר הִכּוּנִי פְצָעוּנִי נָשְׂאוּ אֶת־רְדִידִי מֵעָלַי
8 שֹׁמְרֵי הַחֹמוֹת : הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם אִם־
תִּמְצְאוּ אֶת־דּוֹדִי מַה־תַּגִּידוּ לוֹ שֶׁחוֹלַת אַהֲבָה אָנִי :
9 מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד הַיָּפָה בַּנָּשִׁים מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד שֶׁכָּכָה
11 הִשְׁבַּעְתָּנוּ : דּוֹדִי צַח וְאָדוֹם דָּגוּל מֵרְבָבָה : רֹאשׁוֹ
12 בֶּתֶם פָּז קְוֻצּוֹתָיו תַּלְתַּלִּים שְׁחֹרוֹת כָּעוֹרֵב : עֵינָיו
כְּיוֹנִים עַל־אֲפִיקֵי מָיִם רֹחֲצוֹת בֶּחָלָב יֹשְׁבוֹת עַל־
13 מִלֵּאת : לְחָיָיו כַּעֲרוּגַת הַבֹּשֶׂם מִגְדְּלוֹת מֶרְקָחִים
14 שִׂפְתוֹתָיו שֽׁוֹשַׁנִּים נֹטְפוֹת מוֹר עֹבֵר : יָדָיו גְּלִילֵי זָהָב
מְמֻלָּאִים בַּתַּרְשִׁישׁ מֵעָיו עֶשֶׁת־שֵׁן מְעֻלֶּפֶת סַפִּירִים :
טו שׁוֹקָיו עַמּוּדֵי שֵׁשׁ מְיֻסָּדִים עַל־אַדְנֵי־פָז מַרְאֵהוּ כַּלְּבָנוֹן
16 בָּחוּר כָּאֲרָזִים : חִכּוֹ מַמְתַקִּים וְכֻלּוֹ מַחֲמַדִּים זֶה דוֹדִי

CAP. 6. VI. V. Sponsus vicissim sponsæ venustatem depingit, & in hortum suum redux

א וְזֶה רֵעִי בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם : אָנָה הָלַךְ דּוֹדֵךְ הַיָּפָה
2 בְּנָשִׁים אָנָה פָּנָה דוֹדֵךְ וּנְבַקְשֶׁנּוּ עִמָּךְ : ס דּוֹדִי יָרַד לְגַנּוֹ
3 לַעֲרוּגוֹת הַבֹּשֶׂם לִרְעוֹת בַּגַּנִּים וְלִלְקֹט שׁוֹשַׁנִּים : אֲנִי
4 לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי הָרוֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים : יָפָה אַתְּ רַעְיָתִי
ה כְּתִרְצָה נָאוָה כִּירוּשָׁלִָם אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת : הָסֵבִּי עֵינַיִךְ
מִנֶּגְדִּי שֶׁהֵם הִרְהִיבֻנִי שַׂעְרֵךְ כְּעֵדֶר הָעִזִּים שֶׁגָּלְשׁוּ מִן־
הַגִּלְעָד

inuitatus in hortum sponsæ venit, & fideles ad epulum vocat, domientes excitat.

β. Sponsa excitata Sponsum quærit, & alios in eius amorem pertrahere studens formositatem illius describit.

† Pſ. 80: 13.
† fauum m. v.
1. Sam. 14: 27.
† vigilans, Mal. 2: 12.
† cincinni m. v. 11.
† guttæ, Amos 6, 11.
† deturpem.
† ſubtraxerat ſe, Jer. 31: 22.
† carbaſus, Jeſ. 3: 23.
† vexillifer.
† v. 2. † cincinni.
† unguentorum, Ez. 24: 10.
† plenitudine.
† ſplendor.
† dulcedines. Neh. 8: 10.
† vexillis circumdatæ, v. 10. † 4: 1.

v. 2 הר׳ ברנש. v. 2. Cap. 6. hoc verſu inchoant Plant. utr. Bomb. utr. Baſ. ben. Iſi. Hiſp. Angl. Cap. 6. v. 5. ב׳ טעמים

† 6,6. הַגִּלְעָד׃ שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר הָרְחֵלִים שֶׁעָלוּ מִן־הָרַחְצָה 6
שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת וְשַׁכְלָה אֵין בָּהֶם׃ כְּפֶלַח הָרִמּוֹן 7
רַקָּתֵךְ מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ׃ שִׁשִּׁים הֵמָּה מְלָכוֹת וּשְׁמֹנִים 8
פִּילַגְשִׁים וַעֲלָמוֹת אֵין מִסְפָּר׃ אַחַת הִיא יוֹנָתִי תַמָּתִי 9
אַחַת הִיא לְאִמָּהּ בָּרָה הִיא לְיוֹלַדְתָּהּ רָאוּהָ בָנוֹת
וַיְאַשְּׁרוּהָ מְלָכוֹת וּפִילַגְשִׁים וַיְהַלְלוּהָ׃ מִי־זֹאת י
הַנִּשְׁקָפָה כְּמוֹ־שָׁחַר יָפָה כַלְּבָנָה בָּרָה כַּחַמָּה אֲיֻמָּה

†v. 4. †nucis †vitores, Job 8, 12. כַּנִּדְגָּלוֹת׃ אֶל־גִּנַּת אֱגוֹז יָרַדְתִּי לִרְאוֹת בְּאִבֵּי הַנָּחַל 11
לִרְאוֹת הֲפָרְחָה הַגֶּפֶן הֵנֵצוּ הָרִמֹּנִים׃ לֹא יָדַעְתִּי נַפְשִׁי 12

CAP. † VII. Eam adhuc vocat, & de suo nomine Sulammitidem vocat, spontaneamque laudat. שָׂמַתְנִי מַרְכְּבוֹת עַמִּי נָדִיב׃ שׁוּבִי שׁוּבִי הַשּׁוּלַמִּית א
שׁוּבִי שׁוּבִי וְנֶחֱזֶה־בָּךְ מַה־תֶּחֱזוּ בַּשּׁוּלַמִּית כִּמְחֹלַת
†ambitus †Prov. 25,12. †artificis הַמַּחֲנָיִם׃ מַה־יָּפוּ פְעָמַיִךְ בַּנְּעָלִים בַּת־נָדִיב חַמּוּקֵי 2
יְרֵכַיִךְ כְּמוֹ חֲלָאִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמָּן׃ שָׁרְרֵךְ אַגַּן הַסַּהַר 3
אַל־יֶחְסַר הַמָּזֶג בִּטְנֵךְ עֲרֵמַת חִטִּים סוּגָה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃
†rotunditatis †mixtio †sepitus שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי עֳפָרִים תְּאֲמֵי צְבִיָּה׃ צַוָּארֵךְ כְּמִגְדַּל 4 ח
הַשֵּׁן עֵינַיִךְ בְּרֵכוֹת בְּחֶשְׁבּוֹן עַל־שַׁעַר בַּת־רַבִּים אַפֵּךְ
כְּמִגְדַּל הַלְּבָנוֹן צוֹפֶה פְּנֵי דַמָּשֶׂק׃ רֹאשֵׁךְ עָלַיִךְ 6
†vitta כְּכַרְמֶל וְדַלַּת רֹאשֵׁךְ כָּאַרְגָּמָן מֶלֶךְ אָסוּר בָּרְהָטִים׃
מַה־יָּפִית וּמַה־נָּעַמְתְּ אַהֲבָה בְּתַעֲנוּגִים׃ זֹאת קוֹמָתֵךְ 7. 8
דָּמְתָה לְתָמָר וְשָׁדַיִךְ לְאַשְׁכֹּלוֹת׃ אָמַרְתִּי אֶעֱלֶה 9
†palmites ejus †loquifacientis בְתָמָר אֹחֲזָה בְּסַנְסִנָּיו וְיִהְיוּ־נָא שָׁדַיִךְ כְּאֶשְׁכְּלוֹת הַגֶּפֶן
וְרֵיחַ אַפֵּךְ כַּתַּפּוּחִים׃ וְחִכֵּךְ כְּיֵין הַטּוֹב הוֹלֵךְ לְדוֹדִי י
לְמֵישָׁרִים דּוֹבֵב שִׂפְתֵי יְשֵׁנִים׃ אֲנִי לְדוֹדִי וְעָלַי תְּשׁוּקָתוֹ׃ 11

IX. Sponsa Sponsum in agrum inuitat, vt gentes eo fruantur. 12 לְכָה דוֹדִי נֵצֵא הַשָּׂדֶה נָלִינָה בַּכְּפָרִים׃ 13 נַשְׁכִּימָה
לַכְּרָמִים נִרְאֶה אִם־פָּרְחָה הַגֶּפֶן פִּתַּח הַסְּמָדַר הֵנֵצוּ
הָרִמֹּנִים שָׁם אֶתֵּן אֶת־דֹּדַי לָךְ׃ 14 הַדּוּדָאִים נָתְנוּ־רֵיחַ
וְעַל־פְּתָחֵינוּ כָּל־מְגָדִים חֲדָשִׁים גַּם־יְשָׁנִים דּוֹדִי צָפַנְתִּי

CAP. ח. VIII. X. Sponsus desiderio Sponsae לָךְ׃ מִי יִתֶּנְךָ כְּאָח לִי יוֹנֵק שְׁדֵי אִמִּי אֶמְצָאֲךָ בַחוּץ א

respondens adducit gentium multitudinem e deserto in communionem Ecclesiæ, eique amorem constantem, conseruationem & fructus pollicetur.

2 אֶשָּׁקְךָ גַּם לֹא־יָבֻזוּ לִי׃ אֲנַהֲגֶךָ אֲבִיאֲךָ אֶל־בֵּית אִמִּי
3 תְּלַמְּדֵנִי אַשְׁקְךָ מִיַּיִן הָרֶקַח מֵעֲסִיס רִמֹּנִי׃ שְׂמֹאלוֹ
4 תַּחַת רֹאשִׁי וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי׃ הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת
יְרוּשָׁלָם מַה־תָּעִירוּ וּמַה־תְּעֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה
ה עַד־שֶׁתֶּחְפָּץ׃ מִי זֹאת עֹלָה מִן־הַמִּדְבָּר מִתְרַפֶּקֶת
עַל־דּוֹדָהּ תַּחַת הַתַּפּוּחַ עוֹרַרְתִּיךָ שָׁמָּה חִבְּלָתְךָ אִמֶּךָ
6 שָׁמָּה חִבְּלָה יְלָדָתְךָ׃ שִׂימֵנִי כַחוֹתָם עַל־לִבֶּךָ
כַּחוֹתָם עַל־זְרוֹעֶךָ כִּי־עַזָּה כַמָּוֶת אַהֲבָה קָשָׁה כִשְׁאוֹל
7 קִנְאָה רִשָּׁפֶיהָ רִשְׁפֵּי אֵשׁ שַׁלְהֶבֶתְיָהּ׃ מַיִם רַבִּים
לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת־הָאַהֲבָה וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטְפוּהָ
אִם־יִתֵּן אִישׁ אֶת־כָּל־הוֹן בֵּיתוֹ בָּאַהֲבָה בּוֹז יָבוּזוּ לוֹ׃
8 אָחוֹת לָנוּ קְטַנָּה וְשָׁדַיִם אֵין לָהּ מַה־נַּעֲשֶׂה לַאֲחוֹתֵנוּ
9 בַּיּוֹם שֶׁיְּדֻבַּר־בָּהּ׃ אִם־חוֹמָה הִיא נִבְנֶה עָלֶיהָ טִירַת
י כָּסֶף וְאִם־דֶּלֶת הִיא נָצוּר עָלֶיהָ לוּחַ אָרֶז׃ אֲנִי
חוֹמָה וְשָׁדַי כַּמִּגְדָּלוֹת אָז הָיִיתִי בְעֵינָיו כְּמוֹצְאֵת
11 שָׁלוֹם׃ כֶּרֶם הָיָה לִשְׁלֹמֹה בְּבַעַל הָמוֹן נָתַן אֶת־הַכֶּרֶם
12 לַנֹּטְרִים אִישׁ יָבֵא בְּפִרְיוֹ אֶלֶף כָּסֶף׃ כַּרְמִי שֶׁלִּי לְפָנָי
13 הָאֶלֶף לְךָ שְׁלֹמֹה וּמָאתַיִם לְנֹטְרִים אֶת־פִּרְיוֹ׃ הַיּוֹשֶׁבֶת
14 בַּגַּנִּים חֲבֵרִים מַקְשִׁיבִים לְקוֹלֵךְ הַשְׁמִיעֵנִי׃ בְּרַח דּוֹדִי
וּדְמֵה־לְךָ לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים עַל הָרֵי בְשָׂמִים׃
סכום פסוקי דשיר השירים מאה ושבעה עשר וסימנו
אשר דבר טוב על המלך[a] וחציו נדר וכדכום[b]

a) Est. 7:9. b) cap. 4:14.

† aromatis

† associans se,

LIBER RUTH,

Græc. ΡΟΥΘ, Hebr. רות.

CAPUT I. א

Ruth Moabitis socrum suam Noomi Bethlehemū redeuntem

א וַיְהִי בִּימֵי שְׁפֹט הַשֹּׁפְטִים וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ וַיֵּלֶךְ
אִישׁ מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה לָגוּר בִּשְׂדֵי מוֹאָב
הוא

v. 6. מלה חדא

הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּשְׁנֵי בָנָיו׃ וְשֵׁם הָאִישׁ אֱלִימֶלֶךְ 2 sequitur, ab-negata idolo-latria Ethni-ca.
וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ נָעֳמִי וְשֵׁם שְׁנֵי־בָנָיו מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן
אֶפְרָתִים מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וַיָּבֹאוּ שְׂדֵי־מוֹאָב וַיִּהְיוּ־
שָׁם׃ וַיָּמָת אֱלִימֶלֶךְ אִישׁ נָעֳמִי וַתִּשָּׁאֵר הִיא וּשְׁנֵי בָנֶיהָ׃ 3
וַיִּשְׂאוּ לָהֶם נָשִׁים מֹאֲבִיּוֹת שֵׁם הָאַחַת עָרְפָּה וְשֵׁם 4
הַשֵּׁנִית רוּת וַיֵּשְׁבוּ שָׁם כְּעֶשֶׂר שָׁנִים׃ וַיָּמֻתוּ גַּם־שְׁנֵיהֶם ה
מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן וַתִּשָּׁאֵר הָאִשָּׁה מִשְּׁנֵי יְלָדֶיהָ וּמֵאִישָׁהּ׃
וַתָּקָם הִיא וְכַלֹּתֶיהָ וַתָּשָׁב מִשְּׂדֵי מוֹאָב כִּי שָׁמְעָה 6
בִּשְׂדֵה מוֹאָב כִּי־פָקַד יְהוָה אֶת־עַמּוֹ לָתֵת לָהֶם לָחֶם׃
וַתֵּצֵא מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיְתָה־שָּׁמָּה וּשְׁתֵּי כַלֹּתֶיהָ 7
עִמָּהּ וַתֵּלַכְנָה בַּדֶּרֶךְ לָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה׃ וַתֹּאמֶר 8
נָעֳמִי לִשְׁתֵּי כַלֹּתֶיהָ לֵכְנָה שֹּׁבְנָה אִשָּׁה לְבֵית אִמָּהּ
יַעַשׂ יְהוָה עִמָּכֶם חֶסֶד כַּאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם עִם־הַמֵּתִים
וְעִמָּדִי׃ יִתֵּן יְהוָה לָכֶם וּמְצֶאןָ מְנוּחָה אִשָּׁה בֵּית אִישָׁהּ 9
וַתִּשַּׁק לָהֶן וַתִּשֶּׂאנָה קוֹלָן וַתִּבְכֶּינָה׃ וַתֹּאמַרְנָה־לָּהּ י
כִּי־אִתָּךְ נָשׁוּב לְעַמֵּךְ׃ וַתֹּאמֶר נָעֳמִי שֹׁבְנָה בְנֹתַי לָמָּה יא
תֵלַכְנָה עִמִּי הַעוֹד־לִי בָנִים בְּמֵעַי וְהָיוּ לָכֶם לַאֲנָשִׁים׃
שֹׁבְנָה בְנֹתַי לֵכְנָה כִּי זָקַנְתִּי מֵהְיוֹת לְאִישׁ כִּי אָמַרְתִּי יֶשׁ־ יב
לִי תִקְוָה גַּם הָיִיתִי הַלַּיְלָה לְאִישׁ וְגַם יָלַדְתִּי בָנִים׃
הֲלָהֵן תְּשַׂבֵּרְנָה עַד אֲשֶׁר יִגְדָּלוּ הֲלָהֵן תֵּעָגֵנָה לְבִלְתִּי יג † mora-remini
הֱיוֹת לְאִישׁ אַל בְּנֹתַי כִּי־מַר־לִי מְאֹד מִכֶּם כִּי־יָצְאָה
בִי יַד־יְהוָה׃ וַתִּשֶּׂנָּה קוֹלָן וַתִּבְכֶּינָה עוֹד וַתִּשַּׁק עָרְפָּה יד
לַחֲמוֹתָהּ וְרוּת דָּבְקָה־בָּהּ׃ וַתֹּאמֶר הִנֵּה שָׁבָה יְבִמְתֵּךְ טו
אֶל־עַמָּהּ וְאֶל־אֱלֹהֶיהָ שׁוּבִי אַחֲרֵי יְבִמְתֵּךְ׃ וַתֹּאמֶר טז
רוּת אַל־תִּפְגְּעִי־בִי לְעָזְבֵךְ לָשׁוּב מֵאַחֲרָיִךְ כִּי אֶל־
אֲשֶׁר תֵּלְכִי אֵלֵךְ וּבַאֲשֶׁר תָּלִינִי אָלִין עַמֵּךְ עַמִּי וֵאלֹהַיִךְ
אֱלֹהָי׃ בַּאֲשֶׁר תָּמוּתִי אָמוּת וְשָׁם אֶקָּבֵר כֹּה יַעֲשֶׂה יז
יְהוָה לִי וְכֹה יֹסִיף כִּי הַמָּוֶת יַפְרִיד בֵּינִי וּבֵינֵךְ׃ וַתֵּרֶא יח
כִּי

חסר א׳ v.14. ב טעמים v.10. יתיר ה׳ v.8.

כִּי־מִתְאַמֶּצֶת הִיא לָלֶכֶת אִתָּהּ וַתֶּחְדַּל לְדַבֵּר אֵלֶיהָ׃
19 וַתֵּלַכְנָה שְׁתֵּיהֶם עַד־בּוֹאָנָה בֵּית לָחֶם וַיְהִי כְּבֹאָנָה
בֵּית לֶחֶם וַתֵּהֹם כָּל־הָעִיר עֲלֵיהֶן וַתֹּאמֵרְנָה הֲזֹאת
ב נָעֳמִי׃ וַתֹּאמֶר אֲלֵיהֶן אַל־תִּקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי קְרֶאןָ לִי Add. Sad ery: Me works me ha-
21 מָרָא כִּי־הֵמַר שַׁדַּי לִי מְאֹד׃ אֲנִי מְלֵאָה הָלַכְתִּי וְרֵיקָם bomi, vocate me Mara, quia amaritudine affecit me Omni-potens valde.
הֱשִׁיבַנִי יְהוָה לָמָּה תִקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי וַיהוָה עָנָה בִי וְשַׁדַּי
22 הֵרַע־לִי׃ וַתָּשָׁב נָעֳמִי וְרוּת הַמֹּאֲבִיָּה כַלָּתָהּ עִמָּהּ
הַשָּׁבָה מִשְּׂדֵי מוֹאָב וְהֵמָּה בָּאוּ בֵּית לָחֶם בִּתְחִלַּת

CAP. ב. II. Spicas in agro Boasi legens ab eo humaniter habetur.

א קְצִיר שְׂעֹרִים׃ וְלָנָעֳמִי מֹדָע לְאִישָׁהּ אִישׁ גִּבּוֹר חַיִל f consangvineus, Prov. 7. 4.
2 מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ וּשְׁמוֹ בֹּעַז׃ וַתֹּאמֶר רוּת הַמֹּאֲבִיָּה
אֶל־נָעֳמִי אֵלְכָה־נָּא הַשָּׂדֶה וַאֲלַקְּטָה בַשִּׁבֳּלִים אַחַר
3 אֲשֶׁר אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינָיו וַתֹּאמֶר לָהּ לְכִי בִתִּי׃ וַתֵּלֶךְ
וַתָּבוֹא וַתְּלַקֵּט בַּשָּׂדֶה אַחֲרֵי הַקֹּצְרִים וַיִּקֶר מִקְרֶהָ
4 חֶלְקַת הַשָּׂדֶה לְבֹעַז אֲשֶׁר מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ׃ וְהִנֵּה־
ה בֹעַז בָּא מִבֵּית לֶחֶם וַיֹּאמֶר לַקּוֹצְרִים יְהוָה עִמָּכֶם וַיֹּאמְרוּ
6 לוֹ יְבָרֶכְךָ יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר בֹּעַז לְנַעֲרוֹ הַנִּצָּב עַל־הַקֹּצְרִים
7 לְמִי הַנַּעֲרָה הַזֹּאת׃ וַיַּעַן הַנַּעַר הַנִּצָּב עַל־הַקֹּצְרִים
וַיֹּאמַר נַעֲרָה מוֹאֲבִיָּה הִיא הַשָּׁבָה עִם־נָעֳמִי מִשְּׂדֵי
7 מוֹאָב׃ וַתֹּאמֶר אֲלַקֳטָה־נָּא וְאָסַפְתִּי בָעֳמָרִים אַחֲרֵי
הַקֹּצְרִים וַתָּבוֹא וַתַּעֲמֹוד מֵאָז הַבֹּקֶר וְעַד־עַתָּה זֶה
8 שִׁבְתָּהּ הַבַּיִת מְעָט׃ וַיֹּאמֶר בֹּעַז אֶל־רוּת הֲלֹוא שָׁמַעַתְּ
בִּתִּי אַל־תֵּלְכִי לְלַקֵּט בְּשָׂדֶה אַחֵר וְגַם לֹא־תַעֲבוֹרִי מִזֶּה
9 וְכֹה תִדְבָּקִין עִם־נַעֲרֹתָי׃ עֵינַיִךְ בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר־יִקְצֹרוּן
וְהָלַכְתְּ אַחֲרֵיהֶן הֲלוֹא צִוִּיתִי אֶת־הַנְּעָרִים לְבִלְתִּי נָגְעֵךְ
וְצָמִת וְהָלַכְתְּ אֶל־הַכֵּלִים וְשָׁתִית מֵאֲשֶׁר יִשְׁאֲבוּן
י הַנְּעָרִים׃ וַתִּפֹּל עַל־פָּנֶיהָ וַתִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה וַתֹּאמֶר אֵלָיו
11 מַדּוּעַ מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ לְהַכִּירֵנִי וְאָנֹכִי נָכְרִיָּה׃ וַיַּעַן
בֹּעַז וַיֹּאמֶר לָהּ הֻגֹּד הֻגַּד לִי כֹּל אֲשֶׁר־עָשִׂית אֶת־

חמותך

מודע ק׳ v. 1. א במקום ה׳ v. 20.

חֲמוֹתֵךְ אַחֲרֵי מוֹת אִישֵׁךְ וַתַּעַזְבִי אָבִיךְ וְאִמֵּךְ וְאֶרֶץ
מוֹלַדְתֵּךְ וַתֵּלְכִי אֶל־עַם אֲשֶׁר לֹא־יָדַעַתְּ תְּמוֹל שִׁלְשֹׁם׃
12 יְשַׁלֵּם יְהוָה פָּעֳלֵךְ וּתְהִי מַשְׂכֻּרְתֵּךְ שְׁלֵמָה מֵעִם יְהוָה
13 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּאת לַחֲסוֹת תַּחַת־כְּנָפָיו׃ וַתֹּאמֶר
אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנִי כִּי נִחַמְתָּנִי וְכִי דִבַּרְתָּ עַל־לֵב
14 שִׁפְחָתֶךָ וְאָנֹכִי לֹא אֶהְיֶה כְּאַחַת שִׁפְחֹתֶךָ׃ וַיֹּאמֶר
לָהּ בֹּעַז לְעֵת הָאֹכֶל גֹּשִׁי הֲלֹם וְאָכַלְתְּ מִן־הַלֶּחֶם
וְטָבַלְתְּ פִּתֵּךְ בַּחֹמֶץ וַתֵּשֶׁב מִצַּד הַקֹּצְרִים וַיִּצְבָּט־לָהּ
קָלִי וַתֹּאכַל וַתִּשְׂבַּע וַתֹּתָר׃ וַתָּקָם לְלַקֵּט וַיְצַו בֹּעַז טו
אֶת־נְעָרָיו לֵאמֹר גַּם בֵּין הָעֳמָרִים תְּלַקֵּט וְלֹא
16 תַכְלִימוּהָ׃ וְגַם שֹׁל־תָּשֹׁלּוּ לָהּ מִן־הַצְּבָתִים וַעֲזַבְתֶּם
17 וְלִקְּטָה וְלֹא תִגְעֲרוּ־בָהּ׃ וַתְּלַקֵּט בַּשָּׂדֶה עַד־הָעָרֶב
18 וַתַּחְבֹּט אֵת אֲשֶׁר־לִקֵּטָה וַיְהִי כְּאֵיפָה שְׂעֹרִים׃ וַתִּשָּׂא
וַתָּבוֹא הָעִיר וְתֵרֶא חֲמוֹתָהּ אֵת אֲשֶׁר־לִקֵּטָה וַתּוֹצֵא
19 וַתִּתֶּן־לָהּ אֵת אֲשֶׁר־הוֹתִרָה מִשָּׂבְעָהּ׃ וַתֹּאמֶר לָהּ
חֲמוֹתָהּ אֵיפֹה לִקַּטְתְּ הַיּוֹם וְאָנָה עָשִׂית יְהִי מַכִּירֵךְ
בָּרוּךְ וַתַּגֵּד לַחֲמוֹתָהּ אֵת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה עִמּוֹ וַתֹּאמֶר
שֵׁם הָאִישׁ אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמּוֹ הַיּוֹם בֹּעַז׃ וַתֹּאמֶר נָעֳמִי כ
לְכַלָּתָהּ בָּרוּךְ הוּא לַיהוָה אֲשֶׁר לֹא־עָזַב חַסְדּוֹ אֶת־
הַחַיִּים וְאֶת־הַמֵּתִים וַתֹּאמֶר לָהּ נָעֳמִי קָרוֹב לָנוּ הָאִישׁ
21 מִגֹּאֲלֵנוּ הוּא׃ וַתֹּאמֶר רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה גַּם כִּי־אָמַר
אֵלַי עִם־הַנְּעָרִים אֲשֶׁר־לִי תִּדְבָּקִין עַד אִם־כִּלּוּ אֵת כָּל־
22 הַקָּצִיר אֲשֶׁר־לִי׃ וַתֹּאמֶר נָעֳמִי אֶל־רוּת כַּלָּתָהּ טוֹב בִּתִּי
כִּי תֵצְאִי עִם־נַעֲרוֹתָיו וְלֹא יִפְגְּעוּ־בָךְ בְּשָׂדֶה אַחֵר׃
23 וַתִּדְבַּק בְּנַעֲרוֹת בֹּעַז לְלַקֵּט עַד־כְּלוֹת קְצִיר־הַשְּׂעֹרִים
וּקְצִיר הַחִטִּים וַתֵּשֶׁב אֶת־חֲמוֹתָהּ׃ וַתֹּאמֶר לָהּ נָעֳמִי א
חֲמוֹתָהּ בִּתִּי הֲלֹא אֲבַקֶּשׁ־לָךְ מָנוֹחַ אֲשֶׁר יִיטַב־לָךְ׃
2 וְעַתָּה הֲלֹא בֹּעַז מֹדַעְתָּנוּ אֲשֶׁר הָיִית אֶת־נַעֲרוֹתָיו הִנֵּה־
הוא Gggg ggg זזזזזזז

12. rependat Dominus opus tuum et sit merces tua perfecta a cum Deo Domino Israel quae venisti ad sperandum sub alis ejus.

† porrexit.

† fasciculi.

& a socru instructa spicilegium continuat,

CAP. ג. III. noctuque Boazum verecunde de iure propinquitatis submonet,

† cognationis n.

v. 14. ב׳ טעמים במלה אחת.

3 הוּא זֹרֶה אֶת־גֹּרֶן הַשְּׂעֹרִים הַלָּיְלָה׃ וְרָחַצְתְּ וָסַכְתְּ
וְשַׂמְתְּ שִׂמְלֹתַיִךְ עָלַיִךְ וְיָרַדְתְּ הַגֹּרֶן אַל־תִּוָּדְעִי לָאִישׁ
4 עַד כַּלֹּתוֹ לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת׃ וִיהִי בְשָׁכְבוֹ וְיָדַעַתְּ אֶת־
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁכַּב־שָׁם וּבָאת וְגִלִּית מַרְגְּלֹתָיו וְשָׁכָבְתְּ
ה וְהוּא יַגִּיד לָךְ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשִׂין׃ וַתֹּאמֶר אֵלֶיהָ כֹּל
6 אֲשֶׁר־תֹּאמְרִי אֶעֱשֶׂה׃ וַתֵּרֶד הַגֹּרֶן וַתַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר־
7 צִוִּתָה חֲמוֹתָהּ׃ וַיֹּאכַל בֹּעַז וַיֵּשְׁתְּ וַיִּיטַב לִבּוֹ וַיָּבֹא לִשְׁכַּב
בִּקְצֵה הָעֲרֵמָה וַתָּבֹא בַלָּט וַתְּגַל מַרְגְּלֹתָיו וַתִּשְׁכָּב׃
8 וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיֶּחֱרַד הָאִישׁ וַיִּלָּפֵת וְהִנֵּה אִשָּׁה
9 שֹׁכֶבֶת מַרְגְּלֹתָיו׃ וַיֹּאמֶר מִי־אָתְּ וַתֹּאמֶר אָנֹכִי רוּת
י אֲמָתֶךָ וּפָרַשְׂתָּ כְנָפֶךָ עַל־אֲמָתְךָ כִּי גֹאֵל אָתָּה׃ וַיֹּאמֶר
בְּרוּכָה אַתְּ לַיהוָה בִּתִּי הֵיטַבְתְּ חַסְדֵּךְ הָאַחֲרוֹן
מִן־הָרִאשׁוֹן לְבִלְתִּי־לֶכֶת אַחֲרֵי הַבַּחוּרִים אִם־
11 דַּל וְאִם־עָשִׁיר׃ וְעַתָּה בִּתִּי אַל־תִּירְאִי כֹּל אֲשֶׁר־
תֹּאמְרִי אֶעֱשֶׂה־לָּךְ כִּי יוֹדֵעַ כָּל־שַׁעַר עַמִּי כִּי אֵשֶׁת חַיִל
12 אָתְּ׃ וְעַתָּה כִּי אָמְנָם כִּי אִם גֹּאֵל אָנֹכִי וְגַם יֵשׁ גֹּאֵל קָרוֹב
13 מִמֶּנִּי׃ לִינִי הַלַּיְלָה וְהָיָה בַבֹּקֶר אִם־יִגְאָלֵךְ טוֹב יִגְאָל
וְאִם־לֹא יַחְפֹּץ לְגָאֳלֵךְ וּגְאַלְתִּיךְ אָנֹכִי חַי־יְהוָה שִׁכְבִי
14 עַד־הַבֹּקֶר׃ וַתִּשְׁכַּב מַרְגְּלוֹתָו עַד־הַבֹּקֶר וַתָּקָם בְּטֶרֶם
יַכִּיר אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וַיֹּאמֶר אַל־יִוָּדַע כִּי־בָאָה הָאִשָּׁה
טו הַגֹּרֶן׃ וַיֹּאמֶר הָבִי הַמִּטְפַּחַת אֲשֶׁר־עָלַיִךְ וְאֶחֱזִי־בָהּ
וַתֹּאחֶז בָּהּ וַיָּמָד שֵׁשׁ־שְׂעֹרִים וַיָּשֶׁת עָלֶיהָ וַיָּבֹא הָעִיר׃
16 וַתָּבוֹא אֶל־חֲמוֹתָהּ וַתֹּאמֶר מִי־אַתְּ בִּתִּי וַתַּגֶּד־לָהּ אֵת
17 כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה־לָהּ הָאִישׁ׃ וַתֹּאמֶר שֵׁשׁ־הַשְּׂעֹרִים
הָאֵלֶּה נָתַן לִי כִּי אָמַר אַל־תָּבוֹאִי רֵיקָם אֶל־חֲמוֹתֵךְ׃
18 וַתֹּאמֶר שְׁבִי בִתִּי עַד אֲשֶׁר תֵּדְעִין אֵיךְ יִפֹּל דָּבָר כִּי לֹא
א יִשְׁקֹט הָאִישׁ כִּי־אִם־כִּלָּה הַדָּבָר הַיּוֹם׃ וּבֹעַז
עָלָה הַשַּׁעַר וַיֵּשֶׁב שָׁם וְהִנֵּה הַגּוֹאֵל עֹבֵר אֲשֶׁר דִּבֶּר־בֹּעַז
ויאמר

qui eam leuiratus iure seducturam promisit, si propinquior cognatus id renueret:

‡ peplū, Jes. 3, 22.

CAP. ד. IV. Promissoque stetit, & recepto ritu publice hoc testatus est,

v. 3. ושמת ק׳ · ib. וירדת ק׳ · v. 4. ושכבת ק׳ · v. 5. אלי
v. 9. קרי ולא כתיב · v. 12. חסר י׳ · v. 13. כ׳ ולא ק׳ · ל רבתי
ib. קמץ בזק · v. 14. מרגלותיו ק׳ · ib. יתיר ו׳ · v. 17. אלי
ק׳ ולא כ׳

2 וַיֹּאמֶר סוּרָה שְׁבָה־פֹּה פְּלֹנִי אַלְמֹנִי וַיָּסַר וַיֵּשֵׁב׃ וַיִּקַּח
עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי הָעִיר וַיֹּאמֶר שְׁבוּ־פֹה וַיֵּשֵׁבוּ׃
3 וַיֹּאמֶר לַגֹּאֵל חֶלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר לְאָחִינוּ לֶאֱלִימֶלֶךְ
4 מָכְרָה נָעֳמִי הַשָּׁבָה מִשְּׂדֵה מוֹאָב׃ וַאֲנִי אָמַרְתִּי אֶגְלֶה
אָזְנְךָ לֵאמֹר קְנֵה נֶגֶד הַיֹּשְׁבִים וְנֶגֶד זִקְנֵי עַמִּי אִם־תִּגְאַל
גְּאָל וְאִם־לֹא יִגְאַל הַגִּידָה לִּי וְאֵדְעָ כִּי אֵין זוּלָתְךָ
לִגְאוֹל וְאָנֹכִי אַחֲרֶיךָ וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֶגְאָל׃ וַיֹּאמֶר בֹּעַז ה
בְּיוֹם־קְנוֹתְךָ הַשָּׂדֶה מִיַּד נָעֳמִי וּמֵאֵת רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה
אֵשֶׁת־הַמֵּת קָנִיתָי לְהָקִים שֵׁם־הַמֵּת עַל־נַחֲלָתוֹ׃
6 וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל לֹא אוּכַל לִגְאוֹל־לִי פֶּן־אַשְׁחִים אֶת־
נַחֲלָתִי גְּאַל־לְךָ אַתָּה אֶת־גְּאֻלָּתִי כִּי לֹא־אוּכַל לִגְאוֹל׃
7 וְזֹאת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל עַל־הַגְּאֻלָּה וְעַל־הַתְּמוּרָה לְקַיֵּם
כָּל־דָּבָר שָׁלַף אִישׁ נַעֲלוֹ וְנָתַן לְרֵעֵהוּ וְזֹאת הַתְּעוּדָה
בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל לְבֹעַז קְנֵה־לָךְ וַיִּשְׁלֹף נַעֲלוֹ׃
9 וַיֹּאמֶר בֹּעַז לַזְּקֵנִים וְכָל־הָעָם עֵדִים אַתֶּם הַיּוֹם כִּי קָנִיתִי
אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לֶאֱלִימֶלֶךְ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר לְכִלְיוֹן וּמַחְלוֹן
י מִיַּד נָעֳמִי׃ וְגַם אֶת־רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה אֵשֶׁת מַחְלוֹן קָנִיתִי
לִי לְאִשָּׁה לְהָקִים שֵׁם־הַמֵּת עַל־נַחֲלָתוֹ וְלֹא־יִכָּרֵת
שֵׁם־הַמֵּת מֵעִם אֶחָיו וּמִשַּׁעַר מְקוֹמוֹ עֵדִים אַתֶּם הַיּוֹם׃
11 וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־בַּשַּׁעַר וְהַזְּקֵנִים עֵדִים יִתֵּן יְהוָה
אֶת־הָאִשָּׁה הַבָּאָה אֶל־בֵּיתֶךָ כְּרָחֵל וּכְלֵאָה אֲשֶׁר בָּנוּ
שְׁתֵּיהֶם אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וַעֲשֵׂה־חַיִל בְּאֶפְרָתָה וּקְרָא־
12 שֵׁם בְּבֵית לָחֶם׃ וִיהִי בֵיתְךָ כְּבֵית פֶּרֶץ אֲשֶׁר־יָלְדָה
תָמָר לִיהוּדָה מִן־הַזֶּרַע אֲשֶׁר יִתֵּן יְהוָה לְךָ מִן־הַנַּעֲרָה
13 הַזֹּאת׃ וַיִּקַּח בֹּעַז אֶת־רוּת וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ
14 וַיִּתֵּן יְהוָה לָהּ הֵרָיוֹן וַתֵּלֶד בֵּן׃ וַתֹּאמַרְנָה הַנָּשִׁים אֶל־
נָעֳמִי בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר לֹא הִשְׁבִּית לָךְ גֹּאֵל הַיּוֹם
וְיִקָּרֵא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה לָךְ לְמֵשִׁיב נֶפֶשׁ וּלְכַלְכֵּל טו
את Gggg ggg 2 ז ז ז ז ז ז ב

Ps. 2. Reg. 6, 8.

Ib. del Domino mulierem venientem in domum tuam, sicut Rahel et sicut Lea, quae aedificarunt ambae ipsae domum Israel; et fac virtutem in Ephrata, et vocat nomen in Bethlehem.

& ex ea filium suscepit, auum Dauidis.

7 conceptionē, Hos. 9, 11.

v. 1. מלרע. v. 4. קמץ בזק. ib. ואדעה ק׳. v. 5. קנית ק׳. v. 6. יתיר ו׳. v. 11. מלרע.

אֶת־שִׁבְתֵּךְ כִּי כַלֹּתֵךְ אֲשֶׁר־אַהֲבַתְךְ יָלַדְתּוּ אֲשֶׁר־הִיא
6 ז טוֹבָה לָךְ מִשְׁבְּעָה בָּנִים : וַתִּפַּח נַעֲמִי אֶת־הַיֶּלֶד
7 ז וַתְּשִׁתֵּהוּ בְחֵיקָהּ וַתְּהִי־לוֹ לְאֹמֶנֶת : וַתִּקְרֶאנָה לוֹ
הַשְּׁכֵנוֹת שֵׁם לֵאמֹר יֻלַּד־בֵּן לְנָעֳמִי וַתִּקְרֶאנָה שְׁמוֹ
8 ז עוֹבֵד הוּא אֲבִי־יִשַׁי אֲבִי דָוִד : וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת פָּרֶץ פֶּרֶץ
9 ז הוֹלִיד אֶת־חֶצְרוֹן : וְחֶצְרוֹן הוֹלִיד אֶת־רָם וְרָם הוֹלִיד
כ אֶת־עַמִּינָדָב : וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד אֶת־נַחְשׁוֹן וְנַחְשׁוֹן הוֹלִיד
11 ז אֶת־שַׂלְמָה : וְשַׂלְמוֹן הוֹלִיד אֶת־בֹּעַז וּבֹעַז הוֹלִיד אֶת־
12 ז עוֹבֵד : וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יִשַׁי וְיִשַׁי הוֹלִיד אֶת־דָּוִד :

סכום פסוקי דספר רות שמונים וחמשה · וסימנו סורה
שבה פה פלני אלמני · וחציו ותאמר רות המואביה
גם כי אמר אלי :

(a) cap. 4: 1. (b) cap. 2: 21.

LAMENTATIONES JEREMIÆ, SIVE LIBER THRENORUM, Græcis ΘΡΗΝΟΙ, Hebræis קינות it. איכה

CAPUT I. א

1. Threnus primæ captivitati lechoniæ accommodatus; quo vates tum *exclamando* calamitates Iudæor. deplorat, tum *respondendo* calamitatum causas enumerat.

א אֵיכָה ׀ יָשְׁבָה בָדָד הָעִיר רַבָּתִי עָם הָיְתָה
כְּאַלְמָנָה רַבָּתִי בַגּוֹיִם שָׂרָתִי בַּמְּדִינוֹת
2 הָיְתָה לָמַס : בָּכוֹ תִבְכֶּה בַּלַּיְלָה וְדִמְעָתָהּ עַל לְחָיֶהָ
אֵין־לָהּ מְנַחֵם מִכָּל־אֹהֲבֶיהָ כָּל־רֵעֶיהָ בָּגְדוּ בָהּ הָיוּ לָהּ
3 לְאֹיְבִים : גָּלְתָה יְהוּדָה מֵעֹנִי וּמֵרֹב עֲבֹדָה הִיא יָשְׁבָה
בַגּוֹיִם לֹא מָצְאָה מָנוֹחַ כָּל־רֹדְפֶיהָ הִשִּׂיגוּהָ בֵּין
4 הַמְּצָרִים : דַּרְכֵי צִיּוֹן אֲבֵלוֹת מִבְּלִי בָאֵי מוֹעֵד כָּל־
שְׁעָרֶיהָ שׁוֹמֵמִין כֹּהֲנֶיהָ נֶאֱנָחִים בְּתוּלֹתֶיהָ נוּגוֹת וְהִיא
ה מַר־לָהּ : הָיוּ צָרֶיהָ לְרֹאשׁ אֹיְבֶיהָ שָׁלוּ כִּי־יְהוָה הוֹגָהּ עַל־
6 רֹב־פְּשָׁעֶיהָ עֹלָלֶיהָ הָלְכוּ שְׁבִי לִפְנֵי צָר : וַיֵּצֵא מִן־בַּת־
צִיּוֹן כָּל־הֲדָרָהּ הָיוּ שָׂרֶיהָ כְּאַיָּלִים לֹא־מָצְאוּ מִרְעֶה
7 וַיֵּלְכוּ בְלֹא־כֹחַ לִפְנֵי רוֹדֵף : זָכְרָה יְרוּשָׁלַם יְמֵי עָנְיָהּ
וּמְרוּדֶיהָ כֹּל מַחֲמֻדֶיהָ אֲשֶׁר הָיוּ מִימֵי קֶדֶם בִּנְפֹל עַמָּהּ

f plorationum suorum, 3: 19.

מבת ק.v.6 פתח בסת.v.1 קמץ בזק.v.22 קמץ בזק.v.18

† cessationes

בְּיַד־צָר וְאֵין עוֹזֵר לָהּ רָאוּהָ צָרִים שָׂחֲקוּ עַל־מִשְׁבַּתֶּיהָ׃
8 חֵטְא חָטְאָה יְרוּשָׁלַם עַל־כֵּן לְנִידָה הָיָתָה כָּל־מְכַבְּדֶיהָ
† vilipenderunt.

הִזִּילוּהָ כִּי־רָאוּ עֶרְוָתָהּ גַּם־הִיא נֶאֶנְחָה וַתָּשָׁב אָחוֹר׃
9 טֻמְאָתָהּ בְּשׁוּלֶיהָ לֹא זָכְרָה אַחֲרִיתָהּ וַתֵּרֶד פְּלָאִים אֵין
Vnde Ecclesia Deum orat, vt se respiciat, ἄνεσιν & ἀνάψυξιν det. & hostibus aliquando retaliet.

מְנַחֵם לָהּ רְאֵה יְהוָה אֶת־עָנְיִי כִּי הִגְדִּיל אוֹיֵב׃ יָדוֹ פָרַשׂ
צָר עַל כָּל־מַחֲמַדֶּיהָ כִּי־רָאֲתָה גוֹיִם בָּאוּ מִקְדָּשָׁהּ אֲשֶׁר
11 צִוִּיתָה לֹא־יָבֹאוּ בַקָּהָל לָךְ׃ כָּל־עַמָּהּ נֶאֱנָחִים
מְבַקְשִׁים לֶחֶם נָתְנוּ מַחֲמַדֵּיהֶם בְּאֹכֶל לְהָשִׁיב נָפֶשׁ
† vilipensa

12 רְאֵה יְהוָה וְהַבִּיטָה כִּי הָיִיתִי זוֹלֵלָה׃ לוֹא אֲלֵיכֶם
כָּל־עֹבְרֵי דֶרֶךְ הַבִּיטוּ וּרְאוּ אִם־יֵשׁ מַכְאוֹב כְּמַכְאֹבִי
13 אֲשֶׁר עוֹלַל לִי אֲשֶׁר הוֹגָה יְהוָה בְּיוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ׃ מִמָּרוֹם
שָׁלַח־אֵשׁ בְּעַצְמֹתַי וַיִּרְדֶּנָּה פָּרַשׂ רֶשֶׁת לְרַגְלַי הֱשִׁיבַנִי
† compactum est † implexæ sunt, Job. 40: 17. † Ps. 119, 118.

14 אָחוֹר נְתָנַנִי שׁוֹמֵמָה כָּל־הַיּוֹם דָּוָה׃ נִשְׂקַד עֹל פְּשָׁעַי
בְּיָדוֹ יִשְׂתָּרְגוּ עָלוּ עַל־צַוָּארִי הִכְשִׁיל כֹּחִי נְתָנַנִי אֲדֹנָי
טו בִּידֵי לֹא־אוּכַל קוּם׃ סִלָּה כָל־אַבִּירַי ׀ אֲדֹנָי בְּקִרְבִּי
קָרָא עָלַי מוֹעֵד לִשְׁבֹּר בַּחוּרָי גַּת דָּרַךְ אֲדֹנָי לִבְתוּלַת
16 בַּת־יְהוּדָה׃ עַל־אֵלֶּה ׀ אֲנִי בוֹכִיָּה עֵינִי ׀ עֵינִי יֹרְדָה מַיִם
כִּי־רָחַק מִמֶּנִּי מְנַחֵם מֵשִׁיב נַפְשִׁי הָיוּ בָנַי שׁוֹמֵמִים כִּי
17 גָבַר אוֹיֵב׃ פֵּרְשָׂה צִיּוֹן בְּיָדֶיהָ אֵין מְנַחֵם לָהּ צִוָּה יְהוָה
לְיַעֲקֹב סְבִיבָיו צָרָיו הָיְתָה יְרוּשָׁלַם לְנִדָּה בֵּינֵיהֶם׃
18 צַדִּיק הוּא יְהוָה כִּי־פִיהוּ מָרִיתִי שִׁמְעוּ־נָא כָל־עַמִּים
19 וּרְאוּ מַכְאֹבִי בְּתוּלֹתַי וּבַחוּרַי הָלְכוּ בַשֶּׁבִי׃ קָרָאתִי
לַמְאַהֲבַי הֵמָּה רִמּוּנִי כֹּהֲנַי וּזְקֵנַי בָּעִיר גָּוָעוּ כִּי־בִקְשׁוּ
כ אֹכֶל לָמוֹ וְיָשִׁיבוּ אֶת־נַפְשָׁם׃ רְאֵה יְהוָה כִּי־צַר־לִי
מֵעַי חֳמַרְמָרוּ נֶהְפַּךְ לִבִּי בְּקִרְבִּי כִּי מָרוֹ מָרִיתִי מִחוּץ
21 שִׁכְלָה־חֶרֶב בַּבַּיִת כַּמָּוֶת׃ שָׁמְעוּ כִּי נֶאֱנָחָה אָנִי אֵין
מְנַחֵם לִי כָּל־אֹיְבַי שָׁמְעוּ רָעָתִי שָׂשׂוּ כִּי אַתָּה
22 עָשִׂיתָ הֵבֵאתָ יוֹם־קָרָאתָ וְיִהְיוּ כָמֹנִי׃ תָּבֹא כָל־

v. 11. יתירו. v. 12. ל זעירא. v. 18. העמ׳ סק

רָעָתָם לְפָנֶיךָ וְעוֹלֵל לָמוֹ כַּאֲשֶׁר עוֹלַלְתָּ לִי עַל כָּל־
פְּשָׁעָי כִּי־רַבּוֹת אַנְחֹתַי וְלִבִּי דַוָּי׃

CAP. ב. II. II. Threnus ob destructionem vrbis & templi Hierosol. eodem modo institutus, exclamatione, responsi causarumque tantorum malorum enumeratione.

א אֵיכָה יָעִיב בְּאַפּוֹ ׀ אֲדֹנָי אֶת־בַּת־צִיּוֹן הִשְׁלִיךְ †obnubilat
מִשָּׁמַיִם אֶרֶץ תִּפְאֶרֶת יִשְׂרָאֵל וְלֹא־זָכַר
2 הֲדוֹם־רַגְלָיו בְּיוֹם אַפּוֹ׃ בִּלַּע אֲדֹנָי לֹא חָמַל
אֶת כָּל־נְאוֹת יַעֲקֹב הָרַס בְּעֶבְרָתוֹ מִבְצְרֵי בַת־יְהוּדָה
3 הִגִּיעַ לָאָרֶץ חִלֵּל מַמְלָכָה וְשָׂרֶיהָ׃ גָּדַע בָּחֳרִי־אַף כֹּל
קֶרֶן יִשְׂרָאֵל הֵשִׁיב אָחוֹר יְמִינוֹ מִפְּנֵי אוֹיֵב וַיִּבְעַר בְּיַעֲקֹב
4 כְּאֵשׁ לֶהָבָה אָכְלָה סָבִיב׃ דָּרַךְ קַשְׁתּוֹ כְּאוֹיֵב נִצָּב
יְמִינוֹ כְּצָר וַיַּהֲרֹג כֹּל מַחֲמַדֵּי־עָיִן בְּאֹהֶל בַּת־צִיּוֹן שָׁפַךְ
ה כָּאֵשׁ חֲמָתוֹ׃ הָיָה אֲדֹנָי ׀ כְּאוֹיֵב בִּלַּע יִשְׂרָאֵל בִּלַּע כָּל־
אַרְמְנוֹתֶיהָ שִׁחֵת מִבְצָרָיו וַיֶּרֶב בְּבַת־יְהוּדָה תַּאֲנִיָּה ‡‡ Jes. 29:2.
6 וַאֲנִיָּה׃ וַיַּחְמֹס כַּגַּן שֻׂכּוֹ שִׁחֵת מֹעֲדוֹ שִׁכַּח יְהוָה ׀ †sepem ejus
7 בְּצִיּוֹן מוֹעֵד וְשַׁבָּת וַיִּנְאַץ בְּזַעַם־אַפּוֹ מֶלֶךְ וְכֹהֵן׃ זָנַח
אֲדֹנָי מִזְבְּחוֹ נִאֵר מִקְדָּשׁוֹ הִסְגִּיר בְּיַד־אוֹיֵב חוֹמֹת ‡Ps. 89: 40.
8 אַרְמְנוֹתֶיהָ קוֹל נָתְנוּ בְּבֵית־יְהוָה כְּיוֹם מוֹעֵד׃ חָשַׁב
יְהוָה ׀ לְהַשְׁחִית חוֹמַת בַּת־צִיּוֹן נָטָה קָו לֹא־הֵשִׁיב יָדוֹ
9 מִבַּלֵּעַ וַיַּאֲבֶל־חֵל וְחוֹמָה יַחְדָּו אֻמְלָלוּ׃ טָבְעוּ בָאָרֶץ
שְׁעָרֶיהָ אִבַּד וְשִׁבַּר בְּרִיחֶיהָ מַלְכָּהּ וְשָׂרֶיהָ בַגּוֹיִם אֵין
י תּוֹרָה גַּם־נְבִיאֶיהָ לֹא־מָצְאוּ חָזוֹן מֵיְהוָה׃ יֵשְׁבוּ לָאָרֶץ
יִדְּמוּ זִקְנֵי בַת־צִיּוֹן הֶעֱלוּ עָפָר עַל־רֹאשָׁם חָגְרוּ שַׂקִּים
11 הוֹרִידוּ לָאָרֶץ רֹאשָׁן בְּתוּלֹת יְרוּשָׁלָם׃ כָּלוּ בַדְּמָעוֹת
עֵינַי חֳמַרְמְרוּ מֵעַי נִשְׁפַּךְ לָאָרֶץ כְּבֵדִי עַל־שֶׁבֶר בַּת־
12 עַמִּי בֵּעָטֵף עוֹלֵל וְיוֹנֵק בִּרְחֹבוֹת קִרְיָה׃ לְאִמֹּתָם יֹאמְרוּ
אַיֵּה דָגָן וָיָיִן בְּהִתְעַטְּפָם כֶּחָלָל בִּרְחֹבוֹת עִיר בְּהִשְׁתַּפֵּךְ
13 נַפְשָׁם אֶל־חֵיק אִמֹּתָם׃ מָה־אֲעִידֵךְ מָה אֲדַמֶּה־לָּךְ
הַבַּת יְרוּשָׁלַם מָה אַשְׁוֶה־לָּךְ וַאֲנַחֲמֵךְ בְּתוּלַת בַּת־
14 צִיּוֹן כִּי־גָדוֹל כַּיָּם שִׁבְרֵךְ מִי יִרְפָּא־לָךְ׃ נְבִיאַיִךְ חָזוּ לָךְ

שוא

v.2. ולא ק׳ v.9. זעירא ט׳ v.13. אעידך ק׳

שָׁוְא וְתָפֵל וְלֹא־גָלוּ עַל־עֲוֹנֵךְ לְהָשִׁיב שְׁבוּתֵךְ וַיֶּחֱזוּ
לָךְ מַשְׂאוֹת שָׁוְא וּמַדִּוחִים: סָפְקוּ עָלַיִךְ כַּפַּיִם כָּל־ טו †depul-sones
עֹבְרֵי דָּרֶךְ שָׁרְקוּ וַיָּנִעוּ רֹאשָׁם עַל־בַּת יְרוּשָׁלִַם הֲזֹאת
הָעִיר שֶׁיֹּאמְרוּ כְּלִילַת יְפִי מָשׂוֹשׂ לְכָל־הָאָרֶץ: פָּצוּ 16
עָלַיִךְ פִּיהֶם כָּל־אֹיְבַיִךְ שָׁרְקוּ וַיַּחֲרְקוּ־שֵׁן אָמְרוּ בִּלַּעְנוּ
אַךְ זֶה הַיּוֹם שֶׁקִּוִּינֵהוּ מָצָאנוּ רָאִינוּ: עָשָׂה יְהוָה אֲשֶׁר 17
זָמַם בִּצַּע אִמְרָתוֹ אֲשֶׁר צִוָּה מִימֵי־קֶדֶם הָרַס וְלֹא חָמָל
וַיְשַׂמֵּח עָלַיִךְ אוֹיֵב הֵרִים קֶרֶן צָרָיִךְ: צְעַק לִבָּם אֶל־ 18 Formulam orationis prescribit uates, qua Sion Dei misericordiã humiliter imploret.
אֲדֹנָי חוֹמַת בַּת־צִיּוֹן הוֹרִידִי כַנַּחַל דִּמְעָה יוֹמָם וָלָיְלָה †requiē
אַל־תִּתְּנִי פּוּגַת לָךְ אַל־תִּדֹּם בַּת־עֵינֵךְ: קוּמִי רֹנִּי 19
בַלַּיְלָה לְרֹאשׁ אַשְׁמֻרוֹת שִׁפְכִי כַמַּיִם לִבֵּךְ נֹכַח פְּנֵי
אֲדֹנָי שְׂאִי אֵלָיו כַּפַּיִךְ עַל־נֶפֶשׁ עוֹלָלַיִךְ הָעֲטוּפִים
בְּרָעָב בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת: רְאֵה יְהוָה וְהַבִּיטָה לְמִי כ
עוֹלַלְתָּ כֹּה אִם־תֹּאכַלְנָה נָשִׁים פִּרְיָם עֹלְלֵי טִפֻּחִים †educa-tionum
אִם־יֵהָרֵג בְּמִקְדַּשׁ אֲדֹנָי כֹּהֵן וְנָבִיא: שָׁכְבוּ לָאָרֶץ 21
חוּצוֹת נַעַר וְזָקֵן בְּתוּלֹתַי וּבַחוּרַי נָפְלוּ בֶּחָרֶב הָרַגְתָּ
בְּיוֹם אַפֶּךָ טָבַחְתָּ לֹא חָמָלְתָּ: תִּקְרָא כְיוֹם מוֹעֵד מְגוֹרַי 22 †formi-dines m. Ez. 21, 17.
מִסָּבִיב וְלֹא הָיָה בְּיוֹם אַף־יְהוָה פָּלִיט וְשָׂרִיד אֲשֶׁר־ †educa-vi, Jes. 48, 13.
טִפַּחְתִּי וְרִבִּיתִי אֹיְבִי כִלָּם:
אֲנִי הַגֶּבֶר רָאָה עֳנִי בְּשֵׁבֶט עֶבְרָתוֹ: אוֹתִי נָהַג א 2 CAP. נ. III. III. Threnus populi vel Jeremiae, conquerentis de magnitudine & multitudine afflictionis.
וַיֹּלַךְ חֹשֶׁךְ וְלֹא־אוֹר: אַךְ בִּי יָשֹׁב יַהֲפֹךְ יָדוֹ כָּל־ 3
הַיּוֹם: בִּלָּה בְשָׂרִי וְעוֹרִי שִׁבַּר עַצְמוֹתָי: בָּנָה ח 4
עָלַי וַיַּקַּף רֹאשׁ וּתְלָאָה: בְּמַחֲשַׁכִּים הוֹשִׁיבַנִי כְּמֵתֵי 6
עוֹלָם: גָּדַר בַּעֲדִי וְלֹא אֵצֵא הִכְבִּיד נְחָשְׁתִּי: גַּם כִּי 8.7
אֶזְעַק וַאֲשַׁוַּע שָׂתַם תְּפִלָּתִי: גָּדַר דְּרָכַי בְּגָזִית נְתִיבוֹתַי 9
עִוָּה: דֹּב אֹרֵב הוּא לִי אֲרִיֵּה בְּמִסְתָּרִים: דְּרָכַי סוֹרֵר י 11
וַיְפַשְּׁחֵנִי שָׂמֵנִי שׁוֹמֵם: דָּרַךְ קַשְׁתּוֹ וַיַּצִּיבֵנִי כַּמַּטָּרָא 12 †concidit
לַחֵץ: הֵבִיא בְכִלְיוֹתַי בְּנֵי אַשְׁפָּתוֹ: הָיִיתִי שְׂחֹק לְכָל־ 13
14
עַמִּי

v. 14. שבותך ק׳. v. 17. מין ברביע. ib. הא׳ בסגול. v. 19. בלילה ק׳. v. 10. ארי ק׳.

טו עַמִּי נְגִינָתָם כָּל־הַיּוֹם׃ הִשְׂבִּיעַנִי בַמְּרוֹרִים הִרְוַנִי לַעֲנָה׃
16 † Psalm. 119:20.
17 וַיַּגְרֵס בֶּחָצָץ שִׁנָּי הִכְפִּישַׁנִי בָּאֵפֶר׃ וַתִּזְנַח מִשָּׁלוֹם נַפְשִׁי
18 † Prov. 20:17.
19 נָשִׁיתִי טוֹבָה׃ וָאֹמַר אָבַד נִצְחִי וְתוֹחַלְתִּי מֵיְהוָה׃ זְכָר־
sed erigentis se recordatione gratiæ Dei æternæ & quotidie nouæ,
כ עָנְיִי וּמְרוּדִי לַעֲנָה וָרֹאשׁ׃ זָכוֹר תִּזְכּוֹר וְתָשִׁיחַ עָלַי
† depressit me † 1:7.
21 נַפְשִׁי׃ זֹאת אָשִׁיב אֶל־לִבִּי עַל־כֵּן אוֹחִיל׃ חַסְדֵי יְהוָה
22 כִּי לֹא־תָמְנוּ כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמָו׃ חֲדָשִׁים לַבְּקָרִים רַבָּה
23 אֱמוּנָתֶךָ׃ חֶלְקִי יְהוָה אָמְרָה נַפְשִׁי עַל־כֵּן אוֹחִיל לוֹ׃
24 בה טוֹב יְהוָה לְקוָו לְנֶפֶשׁ תִּדְרְשֶׁנּוּ׃ טוֹב וְיָחִיל וְדוּמָם
26 לִתְשׁוּעַת יְהוָה׃ טוֹב לַגֶּבֶר כִּי־יִשָּׂא עֹל בִּנְעוּרָיו׃ יֵשֵׁב
27 בָּדָד וְיִדֹּם כִּי נָטַל עָלָיו׃ יִתֵּן בֶּעָפָר פִּיהוּ אוּלַי יֵשׁ תִּקְוָה׃
28 ל יִתֵּן לְמַכֵּהוּ לֶחִי יִשְׂבַּע בְּחֶרְפָּה׃ כִּי לֹא יִזְנַח לְעוֹלָם
31 אֲדֹנָי׃ כִּי אִם־הוֹגָה וְרִחַם כְּרֹב חֲסָדָו׃ כִּי לֹא עִנָּה
32 מִלִּבּוֹ וַיַּגֶּה בְּנֵי־אִישׁ׃ לְדַכֵּא תַּחַת רַגְלָיו כֹּל אֲסִירֵי
33 לה אָרֶץ׃ לְהַטּוֹת מִשְׁפַּט־גֶּבֶר נֶגֶד פְּנֵי עֶלְיוֹן׃ לְעַוֵּת אָדָם
36 בְּרִיבוֹ אֲדֹנָי לֹא רָאָה׃ מִי זֶה אָמַר וַתֶּהִי אֲדֹנָי לֹא צִוָּה׃
ac cohortantis ad poenitentiam & deprecationem.
38 † Num. 11:1.
39 מִפִּי עֶלְיוֹן לֹא תֵצֵא הָרָעוֹת וְהַטּוֹב׃ מַה־יִּתְאוֹנֵן אָדָם
מ חָי גֶּבֶר עַל־חֲטָאָו׃ נַחְפְּשָׂה דְרָכֵינוּ וְנַחְקֹרָה וְנָשׁוּבָה
41 עַד־יְהוָה׃ נִשָּׂא לְבָבֵנוּ אֶל־כַּפָּיִם אֶל־אֵל בַּשָּׁמָיִם׃ נַחְנוּ
42 פָשַׁעְנוּ וּמָרִינוּ אַתָּה לֹא סָלָחְתָּ׃ סַכּוֹתָה בָאַף וַתִּרְדְּפֵנוּ
43 הָרַגְתָּ לֹא חָמָלְתָּ׃ סַכֹּתָה בֶעָנָן לָךְ מֵעֲבוֹר תְּפִלָּה׃
44 מה סְחִי וּמָאוֹס תְּשִׂימֵנוּ בְּקֶרֶב הָעַמִּים׃ פָּצוּ עָלֵינוּ פִּיהֶם
† purgamentum.
46 כָּל־אֹיְבֵינוּ׃ פַּחַד וָפַחַת הָיָה לָנוּ הַשֵּׁאת וְהַשָּׁבֶר׃
† devastatio
47 פַּלְגֵי־מַיִם תֵּרַד עֵינִי עַל־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי׃ עֵינִי נִגְּרָה וְלֹא
48 תִדְמֶה מֵאֵין הֲפֻגוֹת׃ עַד־יַשְׁקִיף וְיֵרֶא יְהוָה מִשָּׁמָיִם׃
49 † intermissiones
נ עֵינִי עוֹלְלָה לְנַפְשִׁי מִכֹּל בְּנוֹת עִירִי׃ צוֹד צָדוּנִי כַּצִּפּוֹר
51 אֹיְבַי חִנָּם׃ צָמְתוּ בַבּוֹר חַיָּי וַיַּדּוּ־אֶבֶן בִּי׃ צָפוּ־מַיִם עַל־
52 נה רֹאשִׁי אָמַרְתִּי נִגְזַרְתִּי׃ קָרָאתִי שִׁמְךָ יְהוָה מִבּוֹר
53 תַּחְתִּיּוֹת׃ קוֹלִי שָׁמָעְתָּ אַל־תַּעְלֵם אָזְנְךָ לְרַוְחָתִי
54 † Gen. 8:11.
לשועתי

v. 16. קמץ בזק. v. 20. ותשוח ק׳. v. 22. ת בקמץ. ibid. רחמיו ק׳. v. 32. חסדיו ק׳. v. 35. קמץ בזק. v. 39. קמץ בזק. ib. חטאיו ק׳. v. 41. קמץ בזק.

לְשַׁוְעָתִי׃ קָרַבְתָּ בְּיוֹם אֶקְרָאֶךָּ אָמַרְתָּ אַל־תִּירָא׃ רַבְתָּ 57 58
אֲדֹנָי רִיבֵי נַפְשִׁי גָּאַלְתָּ חַיָּי׃ רָאִיתָה יְהוָה עַוָּתָתִי שָׁפְטָה 59
מִשְׁפָּטִי׃ רָאִיתָה כָּל־נִקְמָתָם כָּל־מַחְשְׁבֹתָם לִי׃ ס
שָׁמַעְתָּ חֶרְפָּתָם יְהוָה כָּל־מַחְשְׁבֹתָם עָלָי׃ שִׂפְתֵי קָמַי 61 62
וְהֶגְיוֹנָם עָלַי כָּל־הַיּוֹם׃ שִׁבְתָּם וְקִימָתָם הַבִּיטָה אֲנִי 63
מַנְגִּינָתָם׃ תָּשִׁיב לָהֶם גְּמוּל יְהוָה כְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם׃ 64
תִּתֵּן לָהֶם מְגִנַּת־לֵב תַּאֲלָתְךָ לָהֶם׃ תִּרְדֹּף בְּאַף סה 66
וְתַשְׁמִידֵם מִתַּחַת שְׁמֵי יְהוָה׃

† perversionem mei
† surrectio.
† cantus eorum.
† abjectionem
† maledictio a.

CAP. ד. IV. IV. Threnus continet repetitionem querelarum de πανολοθρία Iud. eiusque causa præcipua, reprobatione Messiæ, v. 20.

אֵיכָה יוּעַם זָהָב יִשְׁנֶא הַכֶּתֶם הַטּוֹב תִּשְׁתַּפֵּכְנָה א
אַבְנֵי־קֹדֶשׁ בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת׃ בְּנֵי צִיּוֹן 2
הַיְקָרִים הַמְסֻלָּאִים בַּפָּז אֵיכָה נֶחְשְׁבוּ לְנִבְלֵי־חֶרֶשׂ
מַעֲשֵׂה יְדֵי יוֹצֵר׃ גַּם־תַּנִּין חָלְצוּ שַׁד הֵנִיקוּ 3
גּוּרֵיהֶן בַּת־עַמִּי לְאַכְזָר כַּיְ עֵנִים בַּמִּדְבָּר׃
דָּבַק לְשׁוֹן יוֹנֵק אֶל־חִכּוֹ בַּצָּמָא עוֹלָלִים שָׁאֲלוּ 4
לֶחֶם פֹּרֵשׂ אֵין לָהֶם׃ הָאֹכְלִים לְמַעֲדַנִּים ה
נָשַׁמּוּ בַּחוּצוֹת הָאֱמֻנִים עֲלֵי תוֹלָע חִבְּקוּ אַשְׁפַּתּוֹת׃
וַיִּגְדַּל עֲוֹן בַּת־עַמִּי מֵחַטַּאת סְדֹם הַהֲפוּכָה כְּמוֹ־רָגַע 6
וְלֹא־חָלוּ בָהּ יָדָיִם׃ זַכּוּ נְזִירֶיהָ מִשֶּׁלֶג צַחוּ מֵחָלָב אָדְמוּ 7
עֶצֶם מִפְּנִינִים סַפִּיר גִּזְרָתָם׃ חָשַׁךְ מִשְּׁחוֹר תָּאֳרָם לֹא 8
נִכְּרוּ בַּחוּצוֹת צָפַד עוֹרָם עַל־עַצְמָם יָבֵשׁ הָיָה כָעֵץ׃
טוֹבִים הָיוּ חַלְלֵי־חֶרֶב מֵחַלְלֵי רָעָב שֶׁהֵם יָזֻבוּ מְדֻקָּרִים 9
מִתְּנוּבוֹת שָׂדָי׃ יְדֵי נָשִׁים רַחֲמָנִיּוֹת בִּשְּׁלוּ יַלְדֵיהֶן הָיוּ י
לְבָרוֹת לָמוֹ בְּשֶׁבֶר בַּת־עַמִּי׃ כִּלָּה יְהוָה אֶת־חֲמָתוֹ 11
שָׁפַךְ חֲרוֹן אַפּוֹ וַיַּצֶּת־אֵשׁ בְּצִיּוֹן וַתֹּאכַל יְסֹדֹתֶיהָ׃ לֹא 12
הֶאֱמִינוּ מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכֹל יֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי יָבֹא צַר וְאוֹיֵב
בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלָם׃ מֵחַטֹּאת נְבִיאֶיהָ עֲוֹנוֹת כֹּהֲנֶיהָ 13
הַשֹּׁפְכִים בְּקִרְבָּהּ דַּם צַדִּיקִים׃ נָעוּ עִוְרִים בַּחוּצוֹת 14
נְגֹאֲלוּ בַּדָּם בְּלֹא יוּכְלוּ יִגְעוּ בִּלְבֻשֵׁיהֶם׃ סוּרוּ טָמֵא טו
Hhhh hhh חחח חחחח קראו

† aestimati pares.
† ululæ.
† educati.
† sterquilinia.
† candidi erant.
† præ nigredine.
† adhæsit.
† misericordes.
† in cibum.

v. 3. תנים ק׳ ib. כיענים ק׳ v. 9. ב׳ טעמים v. 12. כל ק׳

קָרְאוּ לָמוֹ סוּרוּ סוֹרוּ אַל־תִּגָּעוּ כִּי נָצוּ גַם־נָעוּ אָמְרוּ
6 ז בַּגּוֹיִם לֹא יוֹסִיפוּ לָגוּר : פְּנֵי יְהוָה חִלְּקָם לֹא יוֹסִיף
7 ז לַהֲבִיטָם פְּנֵי כֹהֲנִים לֹא נָשָׂאוּ זְקֵנִים לֹא חָנָנוּ : עוֹדֵינָה
תִּכְלֶינָה עֵינֵינוּ אֶל־עֶזְרָתֵנוּ הָבֶל בְּצִפִּיָּתֵנוּ צִפִּינוּ אֶל־ †speculatione
8 ז גּוֹי לֹא יוֹשִׁיעַ : צָדוּ צְעָדֵינוּ מִלֶּכֶת בִּרְחֹבֹתֵינוּ קָרַב
9 ז קִצֵּנוּ מָלְאוּ יָמֵינוּ כִּי־בָא קִצֵּנוּ : קַלִּים הָיוּ רֹדְפֵינוּ
מִנִּשְׁרֵי שָׁמָיִם עַל־הֶהָרִים דְּלָקֻנוּ בַּמִּדְבָּר אָרְבוּ לָנוּ :
Hostibus Ecclesiæ pœna Ecclesiæque liberatio promissa. כ רֽוּחַ אַפֵּינוּ מְשִׁיחַ יְהוָה נִלְכַּד בְּשִׁחִיתוֹתָם אֲשֶׁר אָמַרְנוּ †Ps. Troy. 20.
21 בְּצִלּוֹ נִחְיֶה בַגּוֹיִם : שִׂישִׂי וְשִׂמְחִי בַּת־אֱדוֹם יוֹשֶׁבֶת
22 בְּאֶרֶץ עוּץ גַּם־עָלַיִךְ תַּעֲבָר־כּוֹס תִּשְׁכְּרִי וְתִתְעָרִי : תַּם־
עֲוֹנֵךְ בַּת־צִיּוֹן לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתֵךְ פָּקַד עֲוֹנֵךְ בַּת־אֱדוֹם
CAP. ה. V. Oratio exulum Iudæorum, qua post confessionem peccat. petunt restitutionem sui, vt olim, ex fœdere gratiæ. א זָכְרָה יְהוָה מֶה־הָיָה לָנוּ הַבִּיטָה וּרְאֵה אֶת־חֶרְפָּתֵנוּ :
2 נַחֲלָתֵנוּ נֶהְפְּכָה לְזָרִים בָּתֵּינוּ לָנָכְרִים : יְתוֹמִים הָיִינוּ אֵין אָב
3 אִמּוֹתֵינוּ כְּאַלְמָנוֹת : מֵימֵינוּ בְּכֶסֶף שָׁתִינוּ עֵצֵינוּ בְּמִחִיר
ה 4 בָּאוּ : עַל צַוָּארֵנוּ נִרְדָּפְנוּ יָגַעְנוּ לֹא הוּנַח־לָנוּ : מִצְרַיִם
5 נָתַנּוּ יָד אַשּׁוּר לִשְׂבֹּעַ לָחֶם : אֲבֹתֵינוּ חָטְאוּ אֵינָם
6 אֲנַחְנוּ עֲוֹנֹתֵיהֶם סָבָלְנוּ : עֲבָדִים מָשְׁלוּ בָּנוּ פֹּרֵק אֵין
7 מִיָּדָם : בְּנַפְשֵׁנוּ נָבִיא לַחְמֵנוּ מִפְּנֵי חֶרֶב חַפְּדָּר :
ו 8 עוֹרֵנוּ כְּתַנּוּר נִכְמָרוּ מִפְּנֵי זַלְעֲפוֹת רָעָב : נָשִׁים בְּצִיּוֹן
9 עִנּוּ בְּתֻלֹת בְּעָרֵי יְהוּדָה : שָׂרִים בְּיָדָם נִתְלוּ פְּנֵי זְקֵנִים
10 לֹא נֶהְדָּרוּ : בַּחוּרִים טְחוֹן נָשָׂאוּ וּנְעָרִים בָּעֵץ כָּשָׁלוּ :
11 זְקֵנִים מִשַּׁעַר שָׁבָתוּ בַּחוּרִים מִנְּגִינָתָם : שָׁבַת מְשׂוֹשׂ
12 לִבֵּנוּ נֶהְפַּךְ לְאֵבֶל מְחֹלֵנוּ : נָפְלָה עֲטֶרֶת רֹאשֵׁנוּ אוֹי־ †langvidum.
17 נָא לָנוּ כִּי חָטָאנוּ : עַל־זֶה הָיָה דָוֶה לִבֵּנוּ עַל־אֵלֶּה
18 חָשְׁכוּ עֵינֵינוּ : עַל הַר־צִיּוֹן שֶׁשָּׁמֵם שׁוּעָלִים הָלְכוּ־בוֹ :
כ 19 אַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב כִּסְאֲךָ לְדֹר וָדוֹר : לָמָּה
21 לָנֶצַח תִּשְׁכָּחֵנוּ תַּעֲזְבֵנוּ לְאֹרֶךְ יָמִים : הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה

אליך

v. 16. וזקנים ק׳ · v. 17. עודינו ק׳ · v. 21. יושבת ק׳ · ולא ק׳ ibid. · קמץ בזק v. 5. · ואין ק׳ v. 3. · הביטה ק׳ v. 1. · ואינם ק׳ v. 7. · ואנחנו ק׳ ibid.

אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם: כִּי אִם מָאַסְתָּנוּ 22
קָצַפְתָּ עָלֵינוּ עַד־מְאֹד:
השיבנו יהוה אליך ונשובה חדש ימינו כקדם: סימן יתיקק
סבום פסוקי איכה מאה וחמשים וארבעה. וסימנו
יסע קדים בשמים. [a] וחציו לדכא תחת רגליו: [b]
(a) Ps. 78, 26. (b) cap. 3, 34.

ECCLESIASTES,

Græcis ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ,

Hebræis קהלת

CAPUT I. א

דִּבְרֵי קֹהֶלֶת בֶּן־דָּוִד מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלָם: הֲבֵל 1
הֲבָלִים אָמַר קֹהֶלֶת הֲבֵל הֲבָלִים הַכֹּל
הֶבֶל: מַה־יִּתְרוֹן לָאָדָם בְּכָל־עֲמָלוֹ שֶׁיַּעֲמֹל תַּחַת 3
הַשָּׁמֶשׁ: דּוֹר הֹלֵךְ וְדוֹר בָּא וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם עֹמֶדֶת: 4
וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶל־מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף זוֹרֵחַ הוּא ה
שָׁם: הוֹלֵךְ אֶל־דָּרוֹם וְסוֹבֵב אֶל־צָפוֹן סוֹבֵב סֹבֵב 6
הוֹלֵךְ הָרוּחַ וְעַל־סְבִיבֹתָיו שָׁב הָרוּחַ: כָּל־הַנְּחָלִים 7
הֹלְכִים אֶל־הַיָּם וְהַיָּם אֵינֶנּוּ מָלֵא אֶל־מְקוֹם שֶׁהַנְּחָלִים
הֹלְכִים שָׁם הֵם שָׁבִים לָלָכֶת: כָּל־הַדְּבָרִים יְגֵעִים לֹא־ 8
יוּכַל אִישׁ לְדַבֵּר לֹא־תִשְׂבַּע עַיִן לִרְאוֹת וְלֹא־תִמָּלֵא
אֹזֶן מִשְּׁמֹעַ: מַה־שֶּׁהָיָה הוּא שֶׁיִּהְיֶה וּמַה־שֶּׁנַּעֲשָׂה הוּא 9
שֶׁיֵּעָשֶׂה וְאֵין כָּל־חָדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: יֵשׁ דָּבָר שֶׁיֹּאמַר י
רְאֵה־זֶה חָדָשׁ הוּא כְּבָר הָיָה לְעֹלָמִים אֲשֶׁר הָיָה
מִלְּפָנֵינוּ: אֵין זִכָּרוֹן לָרִאשֹׁנִים וְגַם לָאַחֲרֹנִים שֶׁיִּהְיוּ לֹא־ 11
יִהְיֶה לָהֶם זִכָּרוֹן עִם שֶׁיִּהְיוּ לָאַחֲרֹנָה: אֲנִי קֹהֶלֶת הָיִיתִי 12
מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלָם: וְנָתַתִּי אֶת־לִבִּי לִדְרוֹשׁ 13
וְלָתוּר בַּחָכְמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמָיִם הוּא
עִנְיַן רָע נָתַן אֱלֹהִים לִבְנֵי הָאָדָם לַעֲנוֹת בּוֹ: רָאִיתִי אֶת־ 14
כָּל־הַמַּעֲשִׂים שֶׁנַּעֲשׂוּ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה הַכֹּל הֶבֶל

ונשובה ק׳. v. 21.

Salomo omnium rerum mundanarum post lapsum vanitatem, etiam hominis in omnibus laboribus, demonstrat ex circumrotatione & mutatione generationum & prouentuum terræ stabilis: Solis ortu & occasu: ventorum ac fluuiorum cursu & recursu: molitionum cunctarum molestia, imperfectione, insatiabilitate, (cum nous non fiant) & obliuione.

Ex propria experientia docet sapientiæ humanæ vanum studium.

טו וְרָעוּת רוּחַ׃ מְעֻוָּת לֹא־יוּכַל לְתִקֵּן וְחֶסְרוֹן לֹא־יוּכַל t defe-
ctus.
ו לְחִשְׁבּוֹן׃ דִּבַּרְתִּי אֲנִי עִם־לִבִּי לֵאמֹר אֲנִי הִנֵּה הִגְדַּלְתִּי
וְהוֹסַפְתִּי חָכְמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר־הָיָה לְפָנַי עַל־יְרוּשָׁלָ͏ִם
ז וְלִבִּי רָאָה הַרְבֵּה חָכְמָה וָדָעַת׃ וָאֶתְּנָה לִבִּי לָדַעַת
חָכְמָה וְדַעַת הוֹלֵלוֹת וְשִׂכְלוּת יָדַעְתִּי שֶׁגַּם־זֶה הוּא
ח רַעְיוֹן רוּחַ׃ כִּי בְּרֹב חָכְמָה רַב־כָּעַס וְיוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף
CAP. ב. II. Ostendit vanitatem lætitiæ ac voluptatum human. operum magnificorum, opum &c.
א מַכְאוֹב׃ אָמַרְתִּי אֲנִי בְלִבִּי לְכָה־נָּא אֲנַסְּכָה בְשִׂמְחָה
ב וּרְאֵה בְטוֹב וְהִנֵּה גַם־הוּא הָבֶל׃ לִשְׂחוֹק אָמַרְתִּי
ג מְהוֹלָל וְלִשְׂמְחָה מַה־זֹּה עֹשָׂה׃ תַּרְתִּי בִלִבִּי לִמְשׁוֹךְ
בַּיַּיִן אֶת־בְּשָׂרִי וְלִבִּי נֹהֵג בַּחָכְמָה וְלֶאֱחֹז בְּסִכְלוּת עַד־
אֲשֶׁר אֶרְאֶה אֵי־זֶה טוֹב לִבְנֵי הָאָדָם אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ תַּחַת
4 הַשָּׁמַיִם מִסְפַּר יְמֵי חַיֵּיהֶם׃ הִגְדַּלְתִּי מַעֲשָׂי בָּנִיתִי לִי
ה בָּתִּים נָטַעְתִּי לִי כְּרָמִים׃ עָשִׂיתִי לִי גַּנּוֹת וּפַרְדֵּסִים
6 וְנָטַעְתִּי בָהֶם עֵץ כָּל־פֶּרִי׃ עָשִׂיתִי לִי בְּרֵכוֹת מָיִם
7 לְהַשְׁקוֹת מֵהֶם יַעַר צוֹמֵחַ עֵצִים׃ קָנִיתִי עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת
וּבְנֵי־בַיִת הָיָה לִי גַּם מִקְנֶה בָקָר וָצֹאן הַרְבֵּה הָיָה לִי
8 מִכֹּל שֶׁהָיוּ לְפָנַי בִּירוּשָׁלָ͏ִם׃ כָּנַסְתִּי לִי גַּם־כֶּסֶף וְזָהָב
וּסְגֻלַּת מְלָכִים וְהַמְּדִינוֹת עָשִׂיתִי לִי שָׁרִים וְשָׁרוֹת
9 וְתַעֲנוּגוֹת בְּנֵי הָאָדָם שִׁדָּה וְשִׁדּוֹת׃ וְגָדַלְתִּי וְהוֹסַפְתִּי f symphoniam.
י מִכֹּל שֶׁהָיָה לְפָנַי בִּירוּשָׁלָ͏ִם אַף חָכְמָתִי עָמְדָה לִי׃ וְכֹל
אֲשֶׁר שָׁאֲלוּ עֵינַי לֹא אָצַלְתִּי מֵהֶם לֹא־מָנַעְתִּי אֶת־לִבִּי
מִכָּל־שִׂמְחָה כִּי־לִבִּי שָׂמֵחַ מִכָּל־עֲמָלִי וְזֶה־הָיָה חֶלְקִי
ex sapienti consideratione & experientia, post conuersionem, vbi aliter res rerumq; euentus introspexit.
יא מִכָּל־עֲמָלִי׃ וּפָנִיתִי אֲנִי בְּכָל־מַעֲשַׂי שֶׁעָשׂוּ יָדַי וּבֶעָמָל
שֶׁעָמַלְתִּי לַעֲשׂוֹת וְהִנֵּה הַכֹּל הָבֶל וּרְעוּת רוּחַ וְאֵין
יב יִתְרוֹן תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ וּפָנִיתִי אֲנִי לִרְאוֹת חָכְמָה
וְהוֹלֵלוֹת וְסִכְלוּת כִּי מַה הָאָדָם שֶׁיָּבוֹא אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ
יג אֵת אֲשֶׁר־כְּבָר עֲשׂוּהוּ׃ וְרָאִיתִי אֲנִי שֶׁיֵּשׁ יִתְרוֹן לַחָכְמָה
יד מִן־הַסִּכְלוּת כְּיִתְרוֹן הָאוֹר מִן־הַחֹשֶׁךְ׃ הֶחָכָם עֵינָיו

בראשו

בְּרֹאשׁוֹ וְהַכְּסִיל בַּחֹשֶׁךְ הוֹלֵךְ וְיָדַעְתִּי גַּם־אֲנִי שֶׁמִּקְרֶה
אֶחָד יִקְרֶה אֶת־כֻּלָּם׃ וְאָמַרְתִּי אֲנִי בְלִבִּי כְּמִקְרֵה טו
הַכְּסִיל גַּם־אֲנִי יִקְרֵנִי וְלָמָּה חָכַמְתִּי אֲנִי אָז יֹתֵר
וְדִבַּרְתִּי בְלִבִּי שֶׁגַּם־זֶה הֶבֶל׃ כִּי אֵין זִכָּרוֹן לֶחָכָם עִם־ 16
הַכְּסִיל לְעוֹלָם בְּשֶׁכְּבָר הַיָּמִים הַבָּאִים הַכֹּל נִשְׁכָּח
וְאֵיךְ יָמוּת הֶחָכָם עִם־הַכְּסִיל׃ וְשָׂנֵאתִי אֶת־הַחַיִּים כִּי 17
רַע עָלַי הַמַּעֲשֶׂה שֶׁנַּעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּי־הַכֹּל הֶבֶל
וּרְעוּת רוּחַ׃ וְשָׂנֵאתִי אֲנִי אֶת־כָּל־עֲמָלִי שֶׁאֲנִי עָמֵל תַּחַת 18
הַשָּׁמֶשׁ שֶׁאַנִּיחֶנּוּ לָאָדָם שֶׁיִּהְיֶה אַחֲרָי׃ וּמִי יוֹדֵעַ הֶחָכָם 19
יִהְיֶה אוֹ סָכָל וְיִשְׁלַט בְּכָל־עֲמָלִי שֶׁעָמַלְתִּי וְשֶׁחָכַמְתִּי
תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ גַּם־זֶה הָבֶל׃ וְסַבּוֹתִי אֲנִי לְיַאֵשׁ אֶת־לִבִּי כ
עַל כָּל־הֶעָמָל שֶׁעָמַלְתִּי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ כִּי־יֵשׁ אָדָם 21
שֶׁעֲמָלוֹ בְּחָכְמָה וּבְדַעַת וּבְכִשָּׁרוֹן וּלְאָדָם שֶׁלֹּא עָמַל־
בּוֹ יִתְּנֶנּוּ חֶלְקוֹ גַּם־זֶה הֶבֶל וְרָעָה רַבָּה׃ כִּי מֶה־הָוָה 22
לָאָדָם בְּכָל־עֲמָלוֹ וּבְרַעְיוֹן לִבּוֹ שֶׁהוּא עָמֵל תַּחַת
הַשָּׁמֶשׁ׃ כִּי כָל־יָמָיו מַכְאֹבִים וְכַעַס עִנְיָנוֹ גַּם־בַּלַּיְלָה 23
לֹא־שָׁכַב לִבּוֹ גַּם־זֶה הֶבֶל הוּא׃ אֵין־טוֹב בָּאָדָם 24
שֶׁיֹּאכַל וְשָׁתָה וְהֶרְאָה אֶת־נַפְשׁוֹ טוֹב בַּעֲמָלוֹ גַּם־זֹה
רָאֵיתִי אָנִי כִּי מִיַּד הָאֱלֹהִים הִיא׃ כִּי מִי יֹאכַל וּמִי יָחוּשׁ כה
חוּץ מִמֶּנִּי׃ כִּי לָאָדָם שֶׁטּוֹב לְפָנָיו נָתַן חָכְמָה וְדַעַת וְ 26
וְשִׂמְחָה וְלַחוֹטֶא נָתַן עִנְיַן לֶאֱסֹף וְלִכְנוֹס לָתֵת לְטוֹב
לִפְנֵי הָאֱלֹהִים גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃

CAP. 3. III. Probat vanitatem temporis mutabilis & sibi invicem contrarii.

לַכֹּל זְמָן וְעֵת לְכָל־חֵפֶץ תַּחַת הַשָּׁמָיִם׃ א
עֵת לָלֶדֶת וְעֵת לָמוּת 2
עֵת לַטָּעַת וְעֵת לַעֲקוֹר נָטוּעַ׃
עֵת לַהֲרוֹג וְעֵת לִרְפּוֹא 3
עֵת לִפְרוֹץ וְעֵת לִבְנוֹת׃
עֵת לִבְכּוֹת וְעֵת לִשְׂחוֹק 4

v. 16. קמין בזק.

עֵת סְפֹוד וְעֵת רָקוֹד :
ה עֵת לְחַשֵּׁל אֲבָנִים וְעֵת כְּנֹס אֲבָנִים
עֵת לַחֲבוֹק וְעֵת לְרַחֵק מֵחַבֵּק :
6 עֵת לְבַקֵּשׁ וְעֵת לְאַבֵּד
עֵת לִשְׁמוֹר וְעֵת לְהַשְׁלִיךְ :
7 עֵת לִקְרוֹעַ וְעֵת לִתְפּוֹר
עֵת לַחֲשׁוֹת וְעֵת לְדַבֵּר :
8 עֵת לֶאֱהֹב וְעֵת לִשְׂנֹא
עֵת מִלְחָמָה וְעֵת שָׁלוֹם :

Vndead cognitionē creatoris & moderatoris omnium, eiusque operum, adspirandum, nilque fortuitis casibus tribuendum, nec ex euentu externo iudicandum.

9 י מַה־יִּתְרוֹן הָעוֹשֶׂה בַּאֲשֶׁר הוּא עָמֵל : 10 יא רָאִיתִי אֶת־הָעִנְיָן
אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים לִבְנֵי הָאָדָם לַעֲנוֹת בּוֹ : אֶת־הַכֹּל
עָשָׂה יָפֶה בְּעִתּוֹ גַּם אֶת־הָעֹלָם נָתַן בְּלִבָּם מִבְּלִי אֲשֶׁר
לֹא־יִמְצָא הָאָדָם אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר־עָשָׂה הָאֱלֹהִים
מֵרֹאשׁ וְעַד־סוֹף : 12 יב יָדַעְתִּי כִּי אֵין טוֹב בָּם כִּי אִם־לִשְׂמוֹחַ
וְלַעֲשׂוֹת טוֹב בְּחַיָּיו : 13 יג וְגַם כָּל־הָאָדָם שֶׁיֹּאכַל וְשָׁתָה
וְרָאָה טוֹב בְּכָל־עֲמָלוֹ מַתַּת אֱלֹהִים הִיא : 14 יד יָדַעְתִּי כִּי כָּל־
אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם עָלָיו אֵין לְהוֹסִיף
טו וּמִמֶּנּוּ אֵין לִגְרוֹעַ וְהָאֱלֹהִים עָשָׂה שֶׁיִּרְאוּ מִלְּפָנָיו : מַה־
שֶּׁהָיָה כְּבָר הוּא וַאֲשֶׁר לִהְיוֹת כְּבָר הָיָה וְהָאֱלֹהִים
16 יְבַקֵּשׁ אֶת־נִרְדָּף : טז וְעוֹד רָאִיתִי תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ מְקוֹם
הַמִּשְׁפָּט שָׁמָּה הָרֶשַׁע וּמְקוֹם הַצֶּדֶק שָׁמָּה הָרֶשַׁע :
17 יז אָמַרְתִּי אֲנִי בְלִבִּי אֶת־הַצַּדִּיק וְאֶת־הָרָשָׁע יִשְׁפֹּט
הָאֱלֹהִים כִּי־עֵת לְכָל־חֵפֶץ וְעַל כָּל־הַמַּעֲשֶׂה שָׁם :
18 יח אָמַרְתִּי אֲנִי בְלִבִּי עַל דִּבְרַת בְּנֵי הָאָדָם לְבָרָם הָאֱלֹהִים
19 וְלִרְאוֹת שְׁהֵם־בְּהֵמָה הֵמָּה לָהֶם : כִּי מִקְרֶה בְנֵי־הָאָדָם
וּמִקְרֶה הַבְּהֵמָה וּמִקְרֶה אֶחָד לָהֶם כְּמוֹת זֶה כֵּן מוֹת זֶה
וְרוּחַ אֶחָד לַכֹּל וּמוֹתַר הָאָדָם מִן־הַבְּהֵמָה אָיִן כִּי הַכֹּל
כ הֶבֶל : הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶל־מָקוֹם אֶחָד הַכֹּל הָיָה מִן־הֶעָפָר
והכל

קמץ בזק v.19

21 וְהַכֹּל שֵׁב אֶל־הֶעָפָר׃ מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעֹלָה הִיא
לְמַעְלָה וְרוּחַ הַבְּהֵמָה הַיֹּרֶדֶת הִיא לְמַטָּה לָאָרֶץ׃
22 וְרָאִיתִי כִּי אֵין טוֹב מֵאֲשֶׁר יִשְׂמַח הָאָדָם בְּמַעֲשָׂיו כִּי־
הוּא חֶלְקוֹ כִּי מִי יְבִיאֶנּוּ לִרְאוֹת בְּמֶה שֶׁיִּהְיֶה אַחֲרָיו׃
א וְשַׁבְתִּי אֲנִי וָאֶרְאֶה אֶת־כָּל־הָעֲשֻׁקִים אֲשֶׁר נַעֲשִׂים CAP. ד. IV. Docet vanitati subiectas & oppressioni inferiores,
תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה ׀ דִּמְעַת הָעֲשֻׁקִים וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם
2 וּמִיַּד עֹשְׁקֵיהֶם כֹּחַ וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם׃ וְשַׁבֵּחַ אֲנִי אֶת־
הַמֵּתִים שֶׁכְּבָר מֵתוּ מִן־הַחַיִּים אֲשֶׁר הֵמָּה חַיִּים עֲדֶנָה׃
3 וְטוֹב מִשְׁנֵיהֶם אֵת אֲשֶׁר־עֲדֶן לֹא הָיָה אֲשֶׁר לֹא־רָאָה
4 אֶת־הַמַּעֲשֶׂה הָרָע אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ וְרָאִיתִי alios inuidiæ,
אֲנִי אֶת־כָּל־עָמָל וְאֵת כָּל־כִּשְׁרוֹן הַמַּעֲשֶׂה כִּי הִיא
קִנְאַת־אִישׁ מֵרֵעֵהוּ גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃ הַכְּסִיל ה
6 חֹבֵק אֶת־יָדָיו וְאֹכֵל אֶת־בְּשָׂרוֹ׃ טוֹב מְלֹא כַף נָחַת
7 מִמְּלֹא חָפְנַיִם עָמָל וּרְעוּת רוּחַ׃ וְשַׁבְתִּי אֲנִי וָאֶרְאֶה
8 הֶבֶל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ יֵשׁ אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי גַּם בֵּן וָאָח אֵין־ auaritiæ,
לוֹ וְאֵין קֵץ לְכָל־עֲמָלוֹ גַּם־עֵינָיו לֹא־תִשְׂבַּע עֹשֶׁר וּלְמִי ׀
אֲנִי עָמֵל וּמְחַסֵּר אֶת־נַפְשִׁי מִטּוֹבָה גַּם־זֶה הֶבֶל וְעִנְיָן
9 רָע הוּא׃ טוֹבִים הַשְּׁנַיִם מִן־הָאֶחָד אֲשֶׁר יֵשׁ־לָהֶם שָׂכָר
י טוֹב בַּעֲמָלָם׃ כִּי אִם־יִפֹּלוּ הָאֶחָד יָקִים אֶת־חֲבֵרוֹ
11 וְאֵילוֹ הָאֶחָד שֶׁיִּפֹּל וְאֵין שֵׁנִי לַהֲקִימוֹ׃ גַּם אִם־יִשְׁכְּבוּ § VII, 10, 16.
12 שְׁנַיִם וְחַם לָהֶם וּלְאֶחָד אֵיךְ יֵחָם׃ וְאִם־יִתְקְפוֹ הָאֶחָד
הַשְּׁנַיִם יַעַמְדוּ נֶגְדּוֹ וְהַחוּט הַמְשֻׁלָּשׁ לֹא בִמְהֵרָה יִנָּתֵק׃
13 טוֹב יֶלֶד מִסְכֵּן וְחָכָם מִמֶּלֶךְ זָקֵן וּכְסִיל אֲשֶׁר לֹא־יָדַע Regum stultitiæ.
14 לְהִזָּהֵר עוֹד׃ כִּי־מִבֵּית הָסוּרִים יָצָא לִמְלֹךְ כִּי גַּם
טו בְּמַלְכוּתוֹ נוֹלַד רָשׁ׃ רָאִיתִי אֶת־כָּל־הַחַיִּים הַמְהַלְּכִים
תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עִם הַיֶּלֶד הַשֵּׁנִי אֲשֶׁר יַעֲמֹד תַּחְתָּיו׃
16 אֵין־קֵץ לְכָל־הָעָם לְכָל אֲשֶׁר־הָיָה לִפְנֵיהֶם גַּם
הָאַחֲרוֹנִים לֹא יִשְׂמְחוּ־בוֹ כִּי־גַם־זֶה הֶבֶל וְרַעְיוֹן רוּחַ׃
שמר

v. 22. המ׳ בסגול. v. 8. עינו ק׳. v. 10. ב׳ טעמים.

ז שְׁמֹר רַגְלֶיךָ כַּאֲשֶׁר תֵּלֵךְ אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים וְקָרוֹב
לִשְׁמֹעַ מִתֵּת הַכְּסִילִים זָבַח כִּי־אֵינָם יוֹדְעִים לַעֲשׂוֹת

CAP. ה. V. Monita salubria, quibus obseruatis vanitas euitetur & vita bene transigatur. 1. erga Deum, sancte eum colendo.

א רָע: אַל־תְּבַהֵל עַל־פִּיךָ וְלִבְּךָ אַל־יְמַהֵר לְהוֹצִיא דָבָר
לִפְנֵי הָאֱלֹהִים כִּי הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וְאַתָּה עַל־הָאָרֶץ
2 עַל־כֵּן יִהְיוּ דְבָרֶיךָ מְעַטִּים: כִּי בָּא הַחֲלוֹם בְּרֹב עִנְיָן
3 וְקוֹל כְּסִיל בְּרֹב דְּבָרִים: כַּאֲשֶׁר תִּדֹּר נֶדֶר לֵאלֹהִים אַל־
תְּאַחֵר לְשַׁלְּמוֹ כִּי אֵין חֵפֶץ בַּכְּסִילִים אֵת אֲשֶׁר־תִּדֹּר
4 ה שַׁלֵּם: טוֹב אֲשֶׁר לֹא־תִדֹּר מִשֶּׁתִּדֹּר וְלֹא תְשַׁלֵּם: אַל־
תִּתֵּן אֶת־פִּיךָ לַחֲטִיא אֶת־בְּשָׂרֶךָ וְאַל־תֹּאמַר לִפְנֵי
הַמַּלְאָךְ כִּי שְׁגָגָה הִיא לָמָּה יִקְצֹף הָאֱלֹהִים עַל־קוֹלֶךָ
6 וְחִבֵּל אֶת־מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ: כִּי בְרֹב חֲלֹמוֹת וַהֲבָלִים

2. circa Magistratum.

7 וּדְבָרִים הַרְבֵּה כִּי אֶת־הָאֱלֹהִים יְרָא: אִם־עֹשֶׁק רָשׁ
וְגֵזֶל מִשְׁפָּט וָצֶדֶק תִּרְאֶה בַּמְּדִינָה אַל־תִּתְמַהּ עַל־ traptum Ez. 18: 18.
8 חֵפֶץ כִּי גָבֹהַּ מֵעַל גָּבֹהַּ שֹׁמֵר וּגְבֹהִים עֲלֵיהֶם: וְיִתְרוֹן

3. circa opes.

9 אֶרֶץ בַּכֹּל הִיא מֶלֶךְ לְשָׂדֶה נֶעֱבָד: אֹהֵב כֶּסֶף לֹא־
יִשְׂבַּע כֶּסֶף וּמִי־אֹהֵב בְּהָמוֹן לֹא תְבוּאָה גַּם־זֶה הָבֶל:
י בִּרְבוֹת חֲטוֹבָה רַבּוּ אוֹכְלֶיהָ וּמַה־כִּשְׁרוֹן לִבְעָלֶיהָ כִּי
11 אִם־רְאִיַּת עֵינָיו: מְתוּקָה שְׁנַת הָעֹבֵד אִם־מְעַט וְאִם־ taspectus
12 הַרְבֵּה יֹאכֵל וְהַשָּׂבַע לָעָשִׁיר אֵינֶנּוּ מַנִּיחַ לוֹ לִישׁוֹן: יֵשׁ
רָעָה חוֹלָה רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עֹשֶׁר שָׁמוּר לִבְעָלָיו
13 לְרָעָתוֹ: וְאָבַד הָעֹשֶׁר הַהוּא בְּעִנְיַן רָעָ וְהוֹלִיד בֵּן וְאֵין בְּיָדוֹ
14 מְאוּמָה: כַּאֲשֶׁר יָצָא מִבֶּטֶן אִמּוֹ עָרוֹם יָשׁוּב לָלֶכֶת כְּשֶׁבָּא
טו וּמֵאוּמָה לֹא־יִשָּׂא בַּעֲמָלוֹ שֶׁיֹּלֵךְ בְּיָדוֹ: וְגַם־זֶה רָעָה
חוֹלָה כָּל־עֶפֶת שֶׁבָּא כֵּן יֵלֵךְ וּמַה־יִּתְרוֹן לוֹ שֶׁיַּעֲמֹל tquemadmodum
16 לָרוּחַ: גַּם כָּל־יָמָיו בַּחֹשֶׁךְ יֹאכֵל וְכָעַס הַרְבֵּה וְחָלְיוֹ
17 וָקֶצֶף: הִנֵּה אֲשֶׁר־רָאִיתִי אֲנִי טוֹב אֲשֶׁר־יָפֶה לֶאֱכוֹל
וְלִשְׁתּוֹת וְלִרְאוֹת טוֹבָה בְּכָל־עֲמָלוֹ שֶׁיַּעֲמֹל תַּחַת־
הַשֶּׁמֶשׁ מִסְפַּר יְמֵי־חַיָּיו אֲשֶׁר־נָתַן לוֹ הָאֱלֹהִים כִּי־הוּא

חלקו

חֶלְקוֹ׃ גַּם כָּל־הָאָדָם אֲשֶׁר נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר 18
וּנְכָסִים וְהִשְׁלִיטוֹ לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ וְלָשֵׂאת אֶת־חֶלְקוֹ
וְלִשְׂמֹחַ בַּעֲמָלוֹ זֹה מַתַּת אֱלֹהִים הִיא׃ כִּי לֹא הַרְבֶּה 19
יִזְכֹּר אֶת־יְמֵי חַיָּיו כִּי הָאֱלֹהִים מַעֲנֶה בְּשִׂמְחַת לִבּוֹ׃
יֵשׁ רָעָה אֲשֶׁר רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְרַבָּה הִיא עַל־ א CAP. 6. VI. Divitis avari vanitas & miseria,
הָאָדָם׃ אִישׁ אֲשֶׁר יִתֶּן־לוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר וּנְכָסִים וְכָבוֹד 2
וְאֵינֶנּוּ חָסֵר לְנַפְשׁוֹ מִכֹּל אֲשֶׁר־יִתְאַוֶּה וְלֹא־יַשְׁלִיטֶנּוּ
הָאֱלֹהִים לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ כִּי אִישׁ נָכְרִי יֹאכְלֶנּוּ זֶה הֶבֶל
וְחֳלִי רָע הוּא׃ אִם־יוֹלִיד אִישׁ מֵאָה וְשָׁנִים רַבּוֹת יִחְיֶה 3
וְרַב שְׁנֵי חַיָּיו וְנַפְשׁוֹ לֹא־תִשְׂבַּע מִן־הַטּוֹבָה
וְגַם־קְבוּרָה לֹא־הָיְתָה לוֹ אָמַרְתִּי טוֹב מִמֶּנּוּ הַנֶּפֶל׃
כִּי־בַהֶבֶל בָּא וּבַחֹשֶׁךְ יֵלֵךְ וּבַחֹשֶׁךְ שְׁמוֹ יְכֻסֶּה׃ גַּם־ 4 ה
שֶׁמֶשׁ לֹא־רָאָה וְלֹא יָדָע נַחַת לָזֶה מִזֶּה׃ וְאִלּוּ חָיָה אֶלֶף 6 1 6, Eft. 7, 4.
שָׁנִים פְּעָמַיִם וְטוֹבָה לֹא רָאָה הֲלֹא אֶל־מָקוֹם אֶחָד
כָּל הוֹלֵךְ׃ כָּל־עֲמַל הָאָדָם לְפִיהוּ וְגַם־הַנֶּפֶשׁ לֹא 7 & laboris tantum ventris causa suscepti,
תִמָּלֵא׃ כִּי מַה־יּוֹתֵר לֶחָכָם מִן־הַכְּסִיל מַה־לֶּעָנִי יוֹדֵעַ 8
לַהֲלֹךְ נֶגֶד הַחַיִּים׃ טוֹב מַרְאֵה עֵינַיִם מֵהֲלַךְ־נָפֶשׁ גַּם־ 9
זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃ מַה־שֶּׁהָיָה כְּבָר נִקְרָא שְׁמוֹ וְנוֹדָע י
אֲשֶׁר־הוּא אָדָם וְלֹא־יוּכַל לָדִין עִם שֶׁהַתַּקִּיף מִמֶּנּוּ׃ כִּי 11 †potens.
יֵשׁ־דְּבָרִים הַרְבֵּה מַרְבִּים הָבֶל מַה־יּוֹתֵר לָאָדָם׃ ס כִּי מִי 12
יוֹדֵעַ מַה־טּוֹב לָאָדָם בַּחַיִּים מִסְפַּר יְמֵי־חַיֵּי הֶבְלוֹ וְיַעֲשֵׂם
כַּצֵּל אֲשֶׁר מִי־יַגִּיד לָאָדָם מַה־יִּהְיֶה אַחֲרָיו תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃
טוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב וְיוֹם הַמָּוֶת מִיּוֹם הִוָּלְדוֹ׃ טוֹב א 2 CAP. 7. VII. Vanitas expellenda fugi meditatione mortis, in domo luctus, vbi sapiens audit admonitiones salutares: de fugienda stultorum lxtitia,
לָלֶכֶת אֶל־בֵּית־אֵבֶל מִלֶּכֶת אֶל־בֵּית מִשְׁתֶּה בַּאֲשֶׁר
הוּא סוֹף כָּל־הָאָדָם וְהַחַי יִתֵּן אֶל־לִבּוֹ׃ טוֹב כַּעַס 3
מִשְּׂחוֹק כִּי־בְרֹעַ פָּנִים יִיטַב לֵב׃ לֵב חֲכָמִים בְּבֵית אֵבֶל 4
וְלֵב כְּסִילִים בְּבֵית שִׂמְחָה׃ טוֹב לִשְׁמֹעַ גַּעֲרַת חָכָם ה
מֵאִישׁ שֹׁמֵעַ שִׁיר כְּסִילִים׃ כִּי כְקוֹל הַסִּירִים תַּחַת הַסִּיר 6

v. 10. יתיר ה׳ v. 11. ben. Ifr. Hisp. Angl. hic inchoant Cap. 7.
v. 1. ט׳ רבתי

& oppressionei de sectanda longanimitate & patientia,

7 כִּי הָעֹשֶׁק יְהוֹלֵל חָכָם׃ כִּי הָעֹשֶׁק יְהוֹלֵל חָכָם
8 וְיאַבֵּד אֶת־לֵב מַתָּנָה׃ טוֹב אַחֲרִית דָּבָר מֵרֵאשִׁיתוֹ
9 טוֹב אֶרֶךְ־רוּחַ מִגְּבַהּ רוּחַ׃ אַל־תִּבְהַל בְּרוּחֲךָ לִכְעוֹס
10 כִּי כַעַס בְּחֵיק כְּסִילִים יָנוּחַ׃ אַל־תֹּאמַר מֶה הָיָה
שֶׁהַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים הָיוּ טוֹבִים מֵאֵלֶּה כִּי לֹא מֵחָכְמָה
11 שָׁאַלְתָּ עַל־זֶה׃ טוֹבָה חָכְמָה עִם־נַחֲלָה וְיִתְרוֹן לִרְאֵי

Sapientia,

12 הַשָּׁמֶשׁ׃ כִּי בְצֵל הַחָכְמָה בְּצֵל הַכֶּסֶף וְיִתְרוֹן דַּעַת
13 הַחָכְמָה תְּחַיֶּה בְעָלֶיהָ׃ רְאֵה אֶת־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים כִּי

æquanimitate in prosperis & aduersis.

14 מִי יוּכַל לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר עִוְּתוֹ׃ בְּיוֹם טוֹבָה הֱיֵה בְטוֹב
וּבְיוֹם רָעָה רְאֵה גַּם אֶת־זֶה לְעֻמַּת־זֶה עָשָׂה הָאֱלֹהִים

De cauenda imaginatione nimiæ sapientiæ & iustitiæ, per timorem Dei.

טו עַל־דִּבְרַת שֶׁלֹּא יִמְצָא הָאָדָם אַחֲרָיו מְאוּמָה׃ אֶת־הַכֹּל
רָאִיתִי בִּימֵי הֶבְלִי יֵשׁ צַדִּיק אֹבֵד בְּצִדְקוֹ וְיֵשׁ רָשָׁע
16 מַאֲרִיךְ בְּרָעָתוֹ׃ אַל־תְּהִי צַדִּיק הַרְבֵּה וְאַל־תִּתְחַכַּם
17 יוֹתֵר לָמָּה תִּשּׁוֹמֵם׃ אַל־תַּרְשִׁיעַ הַרְבֵּה וְאַל־תְּהִי סָכָל
18 לָמָּה תָמוּת בְּלֹא עִתֶּךָ׃ טוֹב אֲשֶׁר תֹּאחֹז בָּזֶה וְגַם־מִזֶּה
אַל־תַּנַּח אֶת־יָדֶךָ כִּי־יְרֵא אֱלֹהִים יֵצֵא אֶת־כֻּלָּם׃
19 הַחָכְמָה תָּעֹז לֶחָכָם מֵעֲשָׂרָה שַׁלִּיטִים אֲשֶׁר הָיוּ בָּעִיר׃
כ כִּי אָדָם אֵין צַדִּיק בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה־טּוֹב וְלֹא יֶחֱטָא׃

De maledictis dissimulandis.

21 גַּם לְכָל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יְדֻבָּרוּ אַל־תִּתֵּן לִבֶּךָ אֲשֶׁר לֹא־
22 תִשְׁמַע אֶת־עַבְדְּךָ מְקַלְלֶךָ׃ כִּי גַּם־פְּעָמִים רַבּוֹת יָדַע

De imperfectione cognitionis nostræ in hac vita, propter amissam imaginem Dei,

23 לִבֶּךָ אֲשֶׁר גַּם־אַתָּה קִלַּלְתָּ אֲחֵרִים׃ כָּל־זֶה נִסִּיתִי
24 בַחָכְמָה אָמַרְתִּי אֶחְכָּמָה וְהִיא רְחוֹקָה מִמֶּנִּי׃ רָחוֹק מַה־
כה שֶּׁהָיָה וְעָמֹק עָמֹק מִי יִמְצָאֶנּוּ׃ סַבּוֹתִי אֲנִי וְלִבִּי לָדַעַת

† insipientiæ.

וְלָתוּר וּבַקֵּשׁ חָכְמָה וְחֶשְׁבּוֹן וְלָדַעַת רֶשַׁע כֶּסֶל
26 וְהַסְּכְלוּת הוֹלֵלוֹת׃ וּמוֹצֵא אֲנִי מַר מִמָּוֶת אֶת־הָאִשָּׁה
אֲשֶׁר־הִיא מְצוֹדִים וַחֲרָמִים לִבָּהּ אֲסוּרִים יָדֶיהָ טוֹב לִפְנֵי
27 הָאֱלֹהִים יִמָּלֵט מִמֶּנָּה וְחוֹטֵא יִלָּכֵד בָּהּ׃ רְאֵה זֶה מָצָאתִי
28 אָמְרָה קֹהֶלֶת אַחַת לְאַחַת לִמְצֹא חֶשְׁבּוֹן׃ אֲשֶׁר עוֹד־
בַּקְּשָׁה

v. 22. אתה ק׳

בִּקְּשָׁה נַפְשִׁי וְלֹא מָצָאתִי אָדָם אֶחָד מֵאֶלֶף מָצָאתִי
וְאִשָּׁה בְּכָל־אֵלֶּה לֹא מָצָאתִי׃ לְבַד רְאֵה־זֶה מָצָאתִי 29
אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם יָשָׁר וְהֵמָּה בִּקְּשׁוּ

† 2. Chr. 16, 15. חִשְׁבֹּנוֹת רַבִּים׃ מִי כְהֶחָכָם וּמִי יוֹדֵעַ פֵּשֶׁר דָּבָר חָכְמַת א CAP. ח. VIII. Quæ tamen instauratur per lucem & sapient. hypostaticam, cui obtemperandum.
אָדָם תָּאִיר פָּנָיו וְעֹז פָּנָיו יְשֻׁנֶּא׃ אֲנִי פִּי־מֶלֶךְ שְׁמֹר וְעַל 2
דִּבְרַת שְׁבוּעַת אֱלֹהִים׃ אַל־תִּבָּהֵל מִפָּנָיו תֵּלֵךְ אַל־ 3
תַּעֲמֹד בְּדָבָר רָע כִּי כָל־אֲשֶׁר יַחְפֹּץ יַעֲשֶׂה׃ בַּאֲשֶׁר־ 4
דְּבַר־מֶלֶךְ שִׁלְטוֹן וּמִי יֹאמַר־לוֹ מַה־תַּעֲשֶׂה׃ שׁוֹמֵר ה imperium, v. 8.
מִצְוָה לֹא יֵדַע דָּבָר רָע וְעֵת וּמִשְׁפָּט יֵדַע לֵב חָכָם׃
כִּי לְכָל־חֵפֶץ יֵשׁ עֵת וּמִשְׁפָּט כִּי־רָעַת הָאָדָם 6 Instaurationis necessitas & utilitas.
רַבָּה עָלָיו׃ כִּי־אֵינֶנּוּ יֹדֵעַ מַה־שֶּׁיִּהְיֶה כִּי כַאֲשֶׁר יִהְיֶה מִי 7
יַגִּיד לוֹ׃ אֵין אָדָם שַׁלִּיט בָּרוּחַ לִכְלוֹא אֶת־הָרוּחַ וְאֵין 8
† v. 4. † Pſ. 78, 49. שִׁלְטוֹן בְּיוֹם הַמָּוֶת וְאֵין מְשִׁלַּחַת בַּמִּלְחָמָה וְלֹא־יְמַלֵּט
רֶשַׁע אֶת־בְּעָלָיו׃ אֶת־כָּל־זֶה רָאִיתִי וְנָתוֹן אֶת־לִבִּי לְכָל־ 9
מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עֵת אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם
† Eſt. 4, 16. בְּאָדָם לְרַע לוֹ׃ וּבְכֵן רָאִיתִי רְשָׁעִים קְבֻרִים וָבָאוּ י
וּמִמְּקוֹם קָדוֹשׁ יְהֹלֵכוּ וְיִשְׁתַּכְּחוּ בָּעִיר אֲשֶׁר כֵּן עָשׂוּ גַּם־
† Judicium, Eſt. 1, 20. זֶה הֶבֶל׃ אֲשֶׁר אֵין־נַעֲשָׂה פִתְגָם מַעֲשֵׂה הָרָעָה מְהֵרָה יא
עַל־כֵּן מָלֵא לֵב בְּנֵי־הָאָדָם בָּהֶם לַעֲשׂוֹת רָע׃ אֲשֶׁר חֹטֵא יב
עֹשֶׂה רַע מְאַת וּמַאֲרִיךְ לוֹ כִּי גַּם־יוֹדֵעַ אָנִי אֲשֶׁר יִהְיֶה־
טוֹב לִירֵאֵי הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יִרְאוּ מִלְּפָנָיו׃ וְטוֹב לְאֹ־יִהְיֶה יג
לָרָשָׁע וְלֹא־יַאֲרִיךְ יָמִים כַּצֵּל אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ יָרֵא מִלִּפְנֵי
אֱלֹהִים׃ יֵשׁ־הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר ׀ יֵשׁ יד Sors piorum & impiorum inuersa; illorum tamen animus & exitus lætus ac felix est, horum contra.
צַדִּיקִים אֲשֶׁר מַגִּיעַ אֲלֵהֶם כְּמַעֲשֵׂה הָרְשָׁעִים וְיֵשׁ רְשָׁעִים
שֶׁמַּגִּיעַ אֲלֵהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַצַּדִּיקִים אָמַרְתִּי שֶׁגַּם־זֶה
הֶבֶל׃ וְשִׁבַּחְתִּי אֲנִי אֶת־הַשִּׂמְחָה אֲשֶׁר אֵין־טוֹב לָאָדָם טו
תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ כִּי אִם־לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׂמוֹחַ וְהוּא
יִלְוֶנּוּ בַעֲמָלוֹ יְמֵי חַיָּיו אֲשֶׁר־נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים תַּחַת

א במקום ה v. 1.

16 הַשָּׁמֶשׁ׃ בַּאֲשֶׁר נָתַתִּי אֶת־לִבִּי לָדַעַת חָכְמָה וְלִרְאוֹת
אֶת־הָעִנְיָן אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל־הָאָרֶץ כִּי גַם בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה
17 שֵׁנָה בְּעֵינָיו אֵינֶנּוּ רֹאֶה׃ וְרָאִיתִי אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂה
הָאֱלֹהִים כִּי לֹא יוּכַל הָאָדָם לִמְצוֹא אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר
נַעֲשָׂה תַּחַת־הַשָּׁמֶשׁ בְּשֶׁל אֲשֶׁר יַעֲמֹל הָאָדָם לְבַקֵּשׁ
וְלֹא יִמְצָא וְגַם אִם־יֹאמַר הֶחָכָם לָדַעַת לֹא יוּכַל לִמְצֹא׃

CAP. ט. IX. Omnia in manu Dei esse, & ex accidentibus externis non iudicandum, sed admirandam Dei providentiam agnoscendam, ex tumque spectandum piorum & impiorum.

א כִּי אֶת־כָּל־זֶה נָתַתִּי אֶל־לִבִּי וְלָבוֹר אֶת־כָּל־זֶה אֲשֶׁר
† opera. הַצַּדִּיקִים וְהַחֲכָמִים וַעֲבָדֵיהֶם בְּיַד הָאֱלֹהִים גַּם־אַהֲבָה
2 גַּם־שִׂנְאָה אֵין יוֹדֵעַ הָאָדָם הַכֹּל לְפָנֵיהֶם׃ הַכֹּל כַּאֲשֶׁר
לַכֹּל מִקְרֶה אֶחָד לַצַּדִּיק וְלָרָשָׁע לַטּוֹב וְלַטָּהוֹר וְלַטָּמֵא
וְלַזֹּבֵחַ וְלַאֲשֶׁר אֵינֶנּוּ זֹבֵחַ כַּטּוֹב כַּחוֹטֵא הַנִּשְׁבָּע כַּאֲשֶׁר
3 שָׁבוּעָה יָרֵא׃ זֶה רָע בְּכֹל אֲשֶׁר־נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ
כִּי־מִקְרֶה אֶחָד לַכֹּל וְגַם לֵב בְּנֵי־הָאָדָם מָלֵא־רָע
4 וְהוֹלֵלוֹת בִּלִבָּם בְּחַיֵּיהֶם וְאַחֲרָיו אֶל־הַמֵּתִים׃ כִּי־מִי
אֲשֶׁר יֻבְחַר אֶל כָּל־הַחַיִּים יֵשׁ בִּטָּחוֹן כִּי־לֶכֶלֶב חַי הוּא
ה טוֹב מִן־הָאַרְיֵה הַמֵּת׃ כִּי הַחַיִּים יוֹדְעִים שֶׁיָּמֻתוּ
וְהַמֵּתִים אֵינָם יוֹדְעִים מְאוּמָה וְאֵין־עוֹד לָהֶם שָׂכָר כִּי
6 נִשְׁכַּח זִכְרָם׃ גַּם אַהֲבָתָם גַּם־שִׂנְאָתָם גַּם־קִנְאָתָם
כְּבָר אָבָדָה וְחֵלֶק אֵין־לָהֶם עוֹד לְעוֹלָם בְּכֹל אֲשֶׁר־
7 נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ לֵךְ אֱכֹל בְּשִׂמְחָה לַחְמֶךָ וּשְׁתֵה
בְלֵב־טוֹב יֵינֶךָ כִּי כְבָר רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֶׂיךָ׃
8 בְּכָל־עֵת יִהְיוּ בְגָדֶיךָ לְבָנִים וְשֶׁמֶן עַל־רֹאשְׁךָ אַל־יֶחְסָר׃
9 רְאֵה חַיִּים עִם־אִשָּׁה אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ כָּל־יְמֵי חַיֵּי הֶבְלֶךָ
אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כָּל יְמֵי הֶבְלֶךָ כִּי הוּא חֶלְקְךָ
י בַּחַיִּים וּבַעֲמָלְךָ אֲשֶׁר־אַתָּה עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ כֹּל
אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכֹחֲךָ עֲשֵׂה כִּי אֵין מַעֲשֶׂה
וְחֶשְׁבּוֹן וְדַעַת וְחָכְמָה בִּשְׁאוֹל אֲשֶׁר אַתָּה הֹלֵךְ שָׁמָּה׃
11 † cursus. שַׁבְתִּי וְרָאָה תַחַת־הַשֶּׁמֶשׁ כִּי לֹא לַקַּלִּים הַמֵּרוֹץ וְלֹא

לגבורים

v. 4. יחבר ק׳

לַנִּבוֹרִים הַמִּלְחָמָה וְגַם לֹא לַחֲכָמִים לֶחֶם וְגַם לֹא
לַנְּבֹנִים עֹשֶׁר וְגַם לֹא לַיְדְעִים חֵן כִּי־עֵת וָפֶגַע יִקְרֶה
אֶת־כֻּלָּם׃ כִּי גַּם לֹא־יֵדַע הָאָדָם אֶת־עִתּוֹ כַּדָּגִים 12
שֶׁנֶּאֱחָזִים בִּמְצוֹדָה רָעָה וְכַצִּפֳּרִים הָאֲחֻזוֹת בַּפָּח כָּהֶם
יוֹקְשִׁים בְּנֵי הָאָדָם לְעֵת רָעָה כְּשֶׁתִּפֹּל עֲלֵיהֶם פִּתְאֹם׃
גַּם־זֹה רָאִיתִי חָכְמָה תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ וּגְדוֹלָה הִיא אֵלָי׃ 13
עִיר קְטַנָּה וַאֲנָשִׁים בָּהּ מְעָט וּבָא־אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל 14
וְסָבַב אֹתָהּ וּבָנָה עָלֶיהָ מְצוֹדִים גְּדֹלִים׃ וּמָצָא בָהּ טו
אִישׁ מִסְכֵּן חָכָם וּמִלַּט־הוּא אֶת־הָעִיר בְּחָכְמָתוֹ וְאָדָם
לֹא זָכַר אֶת־הָאִישׁ הַמִּסְכֵּן הַהוּא׃ וְאָמַרְתִּי אֲנִי טוֹבָה 16
חָכְמָה מִגְּבוּרָה וְחָכְמַת הַמִּסְכֵּן בְּזוּיָה וּדְבָרָיו אֵינָם
נִשְׁמָעִים׃ דִּבְרֵי חֲכָמִים בְּנַחַת נִשְׁמָעִים מִזְּעֲקַת מוֹשֵׁל 17
בַּכְּסִילִים׃ טוֹבָה חָכְמָה מִכְּלֵי קְרָב וְחוֹטֵא אֶחָד יְאַבֵּד 18
טוֹבָה הַרְבֵּה׃ זְבוּבֵי מָוֶת יַבְאִישׁ יַבִּיעַ שֶׁמֶן רוֹקֵחַ יָקָר א
מֵחָכְמָה מִכָּבוֹד סִכְלוּת מְעָט׃ לֵב חֲכָמִים לִימִינוֹ וְלֵב 2
כְּסִיל לִשְׂמֹאלוֹ׃ וְגַם־בַּדֶּרֶךְ כְּשֶׁהַסָּכָל הֹלֵךְ לִבּוֹ חָסֵר 3
וְאָמַר לַכֹּל סָכָל הוּא׃ אִם־רוּחַ הַמּוֹשֵׁל תַּעֲלֶה עָלֶיךָ 4
מְקוֹמְךָ אַל־תַּנַּח כִּי מַרְפֵּא יַנִּיחַ חֲטָאִים גְּדוֹלִים׃ יֵשׁ ה
רָעָה רָאִיתִי תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ כִּשְׁגָגָה שֹׁלֵט מִלִּפְנֵי
הַשַּׁלִּיט׃ נִתַּן הַסָּכָל בְּמְרוֹמִים רַבִּים וַעֲשִׁירִים בְּשֶׁפֶל 6
יֵשֵׁבוּ׃ רָאִיתִי עֲבָדִים עַל־סוּסִים וְשָׂרִים חֹלְכִים כָּעֲבָדִים 7
עַל הָאָרֶץ׃ חֹפֵר גּוּמָּץ בּוֹ יִפֹּל וּפֹרֵץ גָּדֵר יִשְׁכֶּנּוּ נָחָשׁ׃ 8
מַסִּיעַ אֲבָנִים יֵעָצֵב בָּהֶם בּוֹקֵעַ עֵצִים יִסָּכֵן בָּם׃ אִם־ 9
קֵהָה הַבַּרְזֶל וְהוּא לֹא־פָנִים קִלְקַל וְחַיִל יְגַבֵּר
וְיִתְרוֹן חָכְמָה׃ אִם־יֹאמַר הַנָּחָשׁ בְּלוֹא־לָחַשׁ 11
וְאֵין יִתְרוֹן לְבַעַל הַלָּשׁוֹן׃ דִּבְרֵי פִי־חָכָם חֵן וְשִׂפְתוֹת 12
כְּסִיל תְּבַלְּעֶנּוּ׃ תְּחִלַּת דִּבְרֵי־פִיהוּ סִכְלוּת וְאַחֲרִית 13
פִּיהוּ הוֹלֵלוּת רָעָה׃ וְהַסָּכָל יַרְבֶּה דְּבָרִים לֹא־יֵדַע הָאָדָם 14

† 1. Reg. 5:18.

† illaqueantur

Sapientiæ diuinæ vis & præstantia.

† Prov. 22:22.

CAP. 10. Stultitiæ damna, quomodo per sapientiã auerti queant in genere & in specie?

† prudentia † Ps. 136, 23.

† foveam

† periclitabitur

† rectificandi, 11:6.

† insania

v. 3. יתיר ה׳ v. 8. דגש אחר שורק

טו סַה־שֶׁיִּהְיֶה וַאֲשֶׁר יִהְיֶה מֵאַחֲרָיו מִי יַגִּיד לוֹ׃ עֲמַל
1 6 הַכְּסִילִים תְּיַגְּעֶנּוּ אֲשֶׁר לֹא־יָדַע לָלֶכֶת אֶל־עִיר׃ אִי־לָךְ
1 7 אֶרֶץ שֶׁמַּלְכֵּךְ נָעַר וְשָׂרַיִךְ בַּבֹּקֶר יֹאכֵלוּ׃ אַשְׁרֵיךְ אֶרֶץ
שֶׁמַּלְכֵּךְ בֶּן־חוֹרִים וְשָׂרַיִךְ בָּעֵת יֹאכֵלוּ בִּגְבוּרָה וְלֹא
1 8 בַשְּׁתִי׃ בַּעֲצַלְתַּיִם יִמַּךְ הַמְּקָרָה וּבְשִׁפְלוּת יָדַיִם יִדְלֹף
1 9 הַבָּיִת׃ לִשְׂחוֹק עֹשִׂים לֶחֶם וְיַיִן יְשַׂמַּח חַיִּים וְהַכֶּסֶף יַעֲנֶה
כ אֶת־הַכֹּל׃ גַּם בְּמַדָּעֲךָ מֶלֶךְ אַל־תְּקַלֵּל וּבְחַדְרֵי מִשְׁכָּבְךָ
אַל־תְּקַלֵּל עָשִׁיר כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת־הַקּוֹל
א וּבַעַל הַכְּנָפַיִם יַגִּיד דָּבָר׃ שַׁלַּח לַחְמְךָ עַל־פְּנֵי הַמָּיִם
2 כִּי־בְרֹב הַיָּמִים תִּמְצָאֶנּוּ׃ תֶּן־חֵלֶק לְשִׁבְעָה וְגַם
3 לִשְׁמוֹנָה כִּי לֹא תֵדַע מַה־יִּהְיֶה רָעָה עַל־הָאָרֶץ׃ אִם־
יִמָּלְאוּ הֶעָבִים גֶּשֶׁם עַל־הָאָרֶץ יָרִיקוּ וְאִם־יִפּוֹל עֵץ
4 בַּדָּרוֹם וְאִם בַּצָּפוֹן מְקוֹם שֶׁיִּפּוֹל הָעֵץ שָׁם יְהוּא׃ שֹׁמֵר
ה רוּחַ לֹא יִזְרָע וְרֹאֶה בֶעָבִים לֹא יִקְצוֹר׃ כַּאֲשֶׁר אֵינְךָ
יוֹדֵעַ מָה־דֶּרֶךְ הָרוּחַ כַּעֲצָמִים בְּבֶטֶן הַמְּלֵאָה כָּכָה לֹא
תֵדַע אֶת־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־הַכֹּל׃
6 בַּבֹּקֶר זְרַע אֶת־זַרְעֶךָ וְלָעֶרֶב אַל־תַּנַּח יָדֶךָ כִּי אֵינְךָ
יוֹדֵעַ אֵי זֶה יִכְשַׁר הֲזֶה אוֹ־זֶה וְאִם־שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד
7 טוֹבִים׃ וּמָתוֹק הָאוֹר וְטוֹב לַעֵינַיִם לִרְאוֹת אֶת־
8 הַשָּׁמֶשׁ׃ כִּי אִם־שָׁנִים הַרְבֵּה יִחְיֶה הָאָדָם בְּכֻלָּם
יִשְׂמָח וְיִזְכֹּר אֶת־יְמֵי הַחֹשֶׁךְ כִּי־הַרְבֵּה יִהְיוּ כָּל־שֶׁבָּא
9 הָבֶל׃ ○ שְׂמַח בָּחוּר בְּיַלְדוּתֶךָ וִיטִיבְךָ לִבְּךָ בִּימֵי
בְחוּרוֹתֶיךָ וְהַלֵּךְ בְּדַרְכֵי לִבֶּךָ וּבְמַרְאֵי עֵינֶיךָ וְדָע כִּי
י עַל־כָּל־אֵלֶּה יְבִיאֲךָ הָאֱלֹהִים בַּמִּשְׁפָּט׃ ○ וְהָסֵר כַּעַס
מִלִּבֶּךָ וְהַעֲבֵר רָעָה מִבְּשָׂרֶךָ כִּי־הַיַּלְדוּת וְהַשַּׁחֲרוּת
א הָבֶל׃ וּזְכֹר אֶת־בּוֹרְאֶיךָ בִּימֵי בְּחֻרוֹתֶיךָ עַד אֲשֶׁר לֹא־
יָבֹאוּ יְמֵי הָרָעָה וְהִגִּיעוּ שָׁנִים אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵין־לִי בָהֶם
2 חֵפֶץ׃ עַד אֲשֶׁר לֹא־תֶחְשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ וְהָאוֹר וְהַיָּרֵחַ
והכוכבים

CAP. יא. XI. Sapientiæ semen spargendum, & cibus distribuendus largiter, indefesse & mature. Successus & fructus Deo relinquendus

Iuuenes sapientiam coelestem ab ineunte ætate discere & vanitatem fugere debent, vt beate moriantur, & in persecutionibus persistere queant.

CAP. יב XII.

† cum compotatione † per pigritiam † per demissionem † tabulatum

† rectum futurum sit, 10:10.

† adolescentiæ t. 12:1.

† adolescentia † 11:9.

V. 20. יתיר ה׳. V. 7. ל׳ בפתח. v. 9. hoc versu Bomb. 4. ben. Isr. inchoant Cap. 12. ib. ובמראה ק׳ ibid. קמץ. בזקף גדול. v. 10. Hisp. & Bas. hoc inchoant Cap. 12.

3 וְהַכּוֹכָבִים וְשָׁבוּ הֶעָבִים אַחַר הַגָּשֶׁם׃ בַּיּוֹם שֶׁיָּזֻעוּ שֹׁמְרֵי
הַבַּיִת וְהִתְעַוְּתוּ אַנְשֵׁי הֶחָיִל וּבָטְלוּ הַטֹּחֲנוֹת כִּי מִעֵטוּ
4 וְחָשְׁכוּ הָרֹאוֹת בָּאֲרֻבּוֹת׃ וְסֻגְּרוּ דְלָתַיִם בַּשּׁוּק בִּשְׁפַל
קוֹל הַטַּחֲנָה וְיָקוּם לְקוֹל הַצִּפּוֹר וְיִשַּׁחוּ כָּל־בְּנוֹת
ה הַשִּׁיר׃ גַּם מִגָּבֹהַּ יִירָאוּ וְחַתְחַתִּים בַּדֶּרֶךְ וְיָנֵאץ הַשָּׁקֵד
וְיִסְתַּבֵּל הֶחָגָב וְתָפֵר הָאֲבִיּוֹנָה כִּי־הֹלֵךְ הָאָדָם אֶל־בֵּית
6 עֹלָמוֹ וְסָבְבוּ בַשּׁוּק הַסּוֹפְדִים׃ עַד אֲשֶׁר לֹא־יִרָחֵק
חֶבֶל הַכֶּסֶף וְתָרֵץ גֻּלַּת הַזָּהָב וְתִשָּׁבֶר כַּד עַל־הַמַּבּוּעַ
7 וְנָרֹץ הַגַּלְגַּל אֶל־הַבּוֹר׃ וְיָשֹׁב הֶעָפָר עַל־הָאָרֶץ כְּשֶׁהָיָה
8 וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נְתָנָהּ׃ הֲבֵל הֲבָלִים
9 אָמַר הַקּוֹהֶלֶת הַכֹּל הָבֶל׃ וְיֹתֵר שֶׁהָיָה קֹהֶלֶת חָכָם
עוֹד לִמַּד־דַּעַת אֶת־הָעָם וְאִזֵּן וְחִקַּר תִּקֵּן מְשָׁלִים
י הַרְבֵּה׃ בִּקֵּשׁ קֹהֶלֶת לִמְצֹא דִּבְרֵי־חֵפֶץ וְכָתוּב יֹשֶׁר
11 דִּבְרֵי אֱמֶת׃ דִּבְרֵי חֲכָמִים כַּדָּרְבֹנוֹת וּכְמַשְׂמְרוֹת
12 נְטוּעִים בַּעֲלֵי אֲסֻפּוֹת נִתְּנוּ מֵרֹעֶה אֶחָד׃ וְיֹתֵר
מֵהֵמָּה בְּנִי הִזָּהֵר עֲשׂוֹת סְפָרִים הַרְבֵּה אֵין קֵץ
13 וְלַהַג הַרְבֵּה יְגִעַת בָּשָׂר׃ סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע אֶת־
14 הָאֱלֹהִים יְרָא וְאֶת־מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר כִּי־זֶה כָּל־הָאָדָם׃ כִּי
אֶת־כָּל־מַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים יָבֵא בְמִשְׁפָּט עַל כָּל־נֶעְלָם
אִם־טוֹב וְאִם־רָע׃

†cessantque †molitrices (*dentes*) †molæ †terrores †amygdalus †appetitus †1:2. †stimuli, v. 1. Sam. 13:21. †collectaneorum †doctrina †defatigatio

Conclusio & commendatio huius libri.

Summa verbi.

סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו
שמור כי זה כל האדם: סימן יתקק

v. 6. ס׳ רבתי. v. 13. ירתק ק׳

סכום פסוקי דספר קהלת מאתים ועשרים ושנים
וסימנו מה שהיה כבר נקרא שמו[a] וגם חציו מה שהיה
כבר נקרא שמו[b] וסדריו ארבעה וסימנו אבא בם
אודה יה׳

a) cap. 6:10. b) ib. c) Ps. 118:19.

ויהי

LIBER ESTHER,

Græc. ΕΣΘΗΡ, Hebr.

מגלת אסתר Item אסתר·

CAPUT I. א

Assuerus R. Persar. conuiuium instruxit publicum,

א וַיְהִי בִּימֵי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הוּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַמֹּלֵךְ
מֵהֹדּוּ וְעַד־כּוּשׁ שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה׃
2 בַּיָּמִים הָהֵם כְּשֶׁבֶת ׀ הַמֶּמֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ עַל כִּסֵּא
3 מַלְכוּתוֹ אֲשֶׁר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃ בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ
עָשָׂה מִשְׁתֶּה לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו חֵיל ׀ פָּרַס וּמָדַי
4 הַפַּרְתְּמִים וְשָׂרֵי הַמְּדִינוֹת לְפָנָיו׃ בְּהַרְאֹתוֹ אֶת־עֹשֶׁר
כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ וְאֶת־יְקָר תִּפְאֶרֶת גְּדוּלָתוֹ יָמִים רַבִּים
ה שְׁמוֹנִים וּמְאַת יוֹם׃ וּבִמְלוֹאת ׀ הַיָּמִים הָאֵלֶּה עָשָׂה
הַמֶּלֶךְ לְכָל־הָעָם הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה לְמִגָּדוֹל
וְעַד־קָטָן מִשְׁתֶּה שִׁבְעַת יָמִים בַּחֲצַר גִּנַּת בִּיתַן הַמֶּלֶךְ׃
6 חוּר ׀ כַּרְפַּס וּתְכֵלֶת אָחוֹז בְּחַבְלֵי־בוּץ וְאַרְגָּמָן עַל־
גְּלִילֵי כֶסֶף וְעַמּוּדֵי שֵׁשׁ מִטּוֹת ׀ זָהָב וָכֶסֶף עַל רִצְפַת
7 בַּהַט־וָשֵׁשׁ וְדַר וְסֹחֶרֶת׃ וְהַשְׁקוֹת בִּכְלֵי זָהָב וְכֵלִים
8 מִכֵּלִים שׁוֹנִים וְיֵין מַלְכוּת דָּב כְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ וְהַשְׁתִּיָּה כַדָּת
אֵין אֹנֵס כִּי־כֵן ׀ יִסַּד הַמֶּלֶךְ עַל כָּל־רַב בֵּיתוֹ לַעֲשׂוֹת
9 כִּרְצוֹן אִישׁ־וָאִישׁ׃ גַּם וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה
עָשְׂתָה מִשְׁתֵּה נָשִׁים בֵּית הַמַּלְכוּת אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ
י אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כְּטוֹב לֵב־הַמֶּלֶךְ בַּיָּיִן אָמַר
לִמְהוּמָן בִּזְתָא חַרְבוֹנָא בִּגְתָא וַאֲבַגְתָא זֵתַר וְכַרְכַּס
שִׁבְעַת הַסָּרִיסִים הַמְשָׁרְתִים אֶת־פְּנֵי הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃
11 לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּכֶתֶר מַלְכוּת
לְהַרְאוֹת הָעַמִּים וְהַשָּׂרִים אֶת־יָפְיָהּ כִּי־טוֹבַת מַרְאֶה
12 הִיא׃ וַתְּמָאֵן הַמַּלְכָּה וַשְׁתִּי לָבוֹא בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר
בְּיַד הַסָּרִיסִים וַיִּקְצֹף הַמֶּלֶךְ מְאֹד וַחֲמָתוֹ בָּעֲרָה בּוֹ׃

Rex iratus

ויאמר

† albi serici, 8:15.
† carbasi
† porphyritæ
† Daris
† Socherethi
† compotatio
† urgeret

& cum Regina Vasti conspiciendam se præbere nollet,

v. 5. ובמלאות ק׳ v. 6 ח׳ רבתי·

13 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לַחֲכָמִים יֹדְעֵי הָעִתִּים ex Procerum consilio,
14 כִּי־כֵן דְּבַר הַמֶּלֶךְ לִפְנֵי כָּל־יֹדְעֵי דָת וָדִין: וְהַקָּרֹב אֵלָיו
כַּרְשְׁנָא שֵׁתָר אַדְמָתָא תַרְשִׁישׁ מֶרֶס מַרְסְנָא מְמוּכָן
שִׁבְעַת שָׂרֵי ׀ פָּרַס וּמָדַי רֹאֵי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ הַיֹּשְׁבִים
רִאשֹׁנָה בַּמַּלְכוּת: כְּדָת מַה־לַּעֲשׂוֹת בַּמַּלְכָּה וַשְׁתִּי טו
עַל ׀ אֲשֶׁר לֹא־עָשְׂתָה אֶת־מַאֲמַר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בְּיַד
הַסָּרִיסִים: וַיֹּאמֶר מְוֻמְכָן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים 16
לֹא עַל־הַמֶּלֶךְ לְבַדּוֹ עָוְתָה וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה כִּי עַל־כָּל־
הַשָּׂרִים וְעַל־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ
אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ: כִּי־יֵצֵא דְבַר־הַמַּלְכָּה עַל־כָּל־הַנָּשִׁים 17
לְהַבְזוֹת בַּעֲלֵיהֶן בְּעֵינֵיהֶן בְּאָמְרָם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ
אָמַר לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה לְפָנָיו וְלֹא־בָאָה:
וְהַיּוֹם הַזֶּה תֹּאמַרְנָה ׀ שָׂרוֹת פָּרַס־וּמָדַי אֲשֶׁר שָׁמְעוּ 18
† contemtus. אֶת־דְּבַר הַמַּלְכָּה לְכֹל שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ וּכְדַי בִּזָּיוֹן וָקָצֶף:
19 אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יֵצֵא דְבַר־מַלְכוּת מִלְּפָנָיו וְיִכָּתֵב eam regno abdicat.
בְּדָתֵי פָרַס־וּמָדַי וְלֹא יַעֲבוֹר אֲשֶׁר לֹא־תָבֹא וַשְׁתִּי לִפְנֵי
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וּמַלְכוּתָהּ יִתֵּן הַמֶּלֶךְ לִרְעוּתָהּ
† Eccl. 8,11. הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה: וְנִשְׁמַע פִּתְגַם הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה בְּכָל־ כ
מַלְכוּתוֹ כִּי רַבָּה הִיא וְכָל־הַנָּשִׁים יִתְּנוּ יְקָר לְבַעֲלֵיהֶן
לְמִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן: וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים 21
22 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כִּדְבַר מְמוּכָן: וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־
מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֶל־מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְאֶל־עַם וָעָם
כִּלְשׁוֹנוֹ לִהְיוֹת כָּל־אִישׁ שֹׁרֵר בְּבֵיתוֹ וּמְדַבֵּר כִּלְשׁוֹן
עַמּוֹ: אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כְּשֹׁךְ חֲמַת א CAP. ב. II. Dum noua Regi coniux quæritur,
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ זָכַר אֶת־וַשְׁתִּי וְאֵת אֲשֶׁר־עָשָׂתָה וְאֵת
אֲשֶׁר־נִגְזַר עָלֶיהָ: וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי־הַמֶּלֶךְ מְשָׁרְתָיו יְבַקְשׁוּ 2
לַמֶּלֶךְ נְעָרוֹת בְּתוּלֹת טוֹבוֹת מַרְאֶה: וְיַפְקֵד הַמֶּלֶךְ 3
פְּקִידִים בְּכָל־מְדִינוֹת מַלְכוּתוֹ וְיִקְבְּצוּ אֶת־כָּל־נַעֲרָה־
בתולה Kkk kkkk ייי יייי

22. et misit literas ad omnes provincias regis, ad provinciam et provinciam (ad singulas provincias) Sec. Scripturam suam, et ad populū et populū (ad singulos populos) juxta linguam ejus, ad existendum (vt sit) omnis vir dominans in domo sua, et loquens Sec. linguam populi sui.

v. 16. ממוכן ק׳

בְּתוּלָה טוֹבַת מַרְאֶה אֶל־שׁוּשַׁן הַבִּירָה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים
אֶל־יַד הֵגֵא סְרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וְנָתוֹן תַּמְרֻקֵּיהֶן׃
4 וְהַנַּעֲרָה אֲשֶׁר תִּיטַב בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ תַּחַת וַשְׁתִּי
ה וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ כֵּן׃ אִישׁ
יְהוּדִי הָיָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה וּשְׁמוֹ מָרְדֳּכַי בֶּן־יָאִיר בֶּן־שִׁמְעִי
6 בֶּן־קִישׁ אִישׁ יְמִינִי׃ אֲשֶׁר הָגְלָה מִירוּשָׁלַיִם עִם־הַגֹּלָה
אֲשֶׁר הָגְלְתָה עִם יְכָנְיָה מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֲשֶׁר הִגְלָה
Esther forma omnes vincens puellas legitur, 7 נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל׃ וַיְהִי אֹמֵן אֶת־הֲדַסָּה הִיא אֶסְתֵּר
בַּת־דֹּדוֹ כִּי אֵין לָהּ אָב וְאֵם וְהַנַּעֲרָה יְפַת־תֹּאַר וְטוֹבַת
8 מַרְאֶה וּבְמוֹת אָבִיהָ וְאִמָּהּ לְקָחָהּ מָרְדֳּכַי לוֹ לְבַת׃ וַיְהִי
בְּהִשָּׁמַע דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ וּבְהִקָּבֵץ נְעָרוֹת רַבּוֹת אֶל־
שׁוּשַׁן הַבִּירָה אֶל־יַד הֵגֵי וַתִּלָּקַח אֶסְתֵּר אֶל־בֵּית הַמֶּלֶךְ
9 אֶל־יַד הֵגֵי שֹׁמֵר הַנָּשִׁים׃ וַתִּיטַב הַנַּעֲרָה בְּעֵינָיו וַתִּשָּׂא
חֶסֶד לְפָנָיו וַיְבַהֵל אֶת־תַּמְרוּקֶיהָ וְאֶת־מָנוֹתֶהָ לָתֶת
לָהּ וְאֶת שֶׁבַע הַנַּעֲרוֹת הָרְאיוֹת לָתֶת־לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ
י וַיְשַׁנֶּהָ וְאֶת־נַעֲרוֹתֶיהָ לְטוֹב בֵּית הַנָּשִׁים׃ לֹא־הִגִּידָה
אֶסְתֵּר אֶת־עַמָּהּ וְאֶת־מֽוֹלַדְתָּהּ כִּי מָרְדֳּכַי צִוָּה עָלֶיהָ
11 אֲשֶׁר לֹא־תַגִּיד׃ וּבְכָל־יוֹם וָיוֹם מָרְדֳּכַי מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי
חֲצַר בֵּית־הַנָּשִׁים לָדַעַת אֶת־שְׁלוֹם אֶסְתֵּר וּמַה־יֵּעָשֶׂה
12 בָּהּ׃ וּבְהַגִּיעַ תֹּר נַעֲרָה וְנַעֲרָה לָבוֹא ׀ אֶל־הַמֶּלֶךְ 2 fordo, v. 15.
אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִקֵּץ ׀ הֱיוֹת לָהּ כְּדַת הַנָּשִׁים שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ
כִּי כֵן יִמְלְאוּ יְמֵי מְרֻקֵּיהֶן שִׁשָּׁה חֳדָשִׁים בְּשֶׁמֶן הַמֹּר † fricationum earum.
13 וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים בַּבְּשָׂמִים וּבְתַמְרוּקֵי הַנָּשִׁים׃ וּבָזֶה
הַנַּעֲרָה בָּאָה אֶל־הַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־אֲשֶׁר תֹּאמַר יִנָּתֵן לָהּ
14 לָבוֹא עִמָּהּ מִבֵּית הַנָּשִׁים עַד־בֵּית הַמֶּלֶךְ׃ בָּעֶרֶב ׀ הִיא
בָאָה ׀ וּבַבֹּקֶר הִיא שָׁבָה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים שֵׁנִי אֶל־יַד
שַׁעַשְׁגַּז סְרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַפִּילַגְשִׁים לֹא־תָבוֹא עוֹד
אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי אִם־חָפַץ בָּהּ הַמֶּלֶךְ וְנִקְרְאָה בְשֵׁם׃

ובהגיע

יהר׳ בחק v. 14. ב׳ בסגול v. 5.

§ v. 12. וּבְהַגִּיעַ תֹּר־אֶסְתֵּר בַּת־אֲבִיחַיִל ׀ דֹּד מָרְדְּכַי אֲשֶׁר טו
לָקַח־לוֹ לְבַת לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לֹא בִקְשָׁה דָּבָר כִּי אִם
אֶת־אֲשֶׁר יֹאמַר הֵגַי סְרִיס־הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וַתְּהִי
16 אֶסְתֵּר נֹשֵׂאת חֵן בְּעֵינֵי כָּל־רֹאֶיהָ׃ וַתִּלָּקַח אֶסְתֵּר אֶל־
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶל־בֵּית מַלְכוּתוֹ בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי
17 הוּא־חֹדֶשׁ טֵבֵת בִּשְׁנַת־שֶׁבַע לְמַלְכוּתוֹ׃ וַיֶּאֱהַב הַמֶּלֶךְ & Regina creatur.
אֶת־אֶסְתֵּר מִכָּל־הַנָּשִׁים וַתִּשָּׂא־חֵן וָחֶסֶד לְפָנָיו מִכָּל־
הַבְּתוּלוֹת וַיָּשֶׂם כֶּתֶר־מַלְכוּת בְּרֹאשָׁהּ וַיַּמְלִיכֶהָ תַּחַת
18 וַשְׁתִּי׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ מִשְׁתֶּה גָדוֹל לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו אֵת
מִשְׁתֵּה אֶסְתֵּר וַהֲנָחָה לַמְּדִינוֹת עָשָׂה וַיִּתֵּן מַשְׂאֵת כְּיַד † quietem.
19 הַמֶּלֶךְ׃ וּבְהִקָּבֵץ בְּתוּלוֹת שֵׁנִית וּמָרְדְּכַי יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־
כ הַמֶּלֶךְ׃ אֵין אֶסְתֵּר מַגֶּדֶת מוֹלַדְתָּהּ וְאֶת־עַמָּהּ כַּאֲשֶׁר
צִוָּה עָלֶיהָ מָרְדְּכָי וְאֶת־מַאֲמַר מָרְדְּכַי אֶסְתֵּר עֹשָׂה
21 כַּאֲשֶׁר הָיְתָה בְאָמְנָה אִתּוֹ׃ בַּיָּמִים † in nutritione. Insidias Regi a 2. spadonibus structas Mardochai prodit;
הָהֵם וּמָרְדְּכַי יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־הַמֶּלֶךְ קָצַף בִּגְתָן וָתֶרֶשׁ
שְׁנֵי־סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשֹּׁמְרֵי הַסַּף וַיְבַקְשׁוּ לִשְׁלֹחַ יָד בַּמֶּלֶךְ
22 אֲחַשְׁוֵרֹשׁ׃ וַיִּוָּדַע הַדָּבָר לְמָרְדְּכַי וַיַּגֵּד לְאֶסְתֵּר
23 הַמַּלְכָּה וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַמֶּלֶךְ בְּשֵׁם מָרְדְּכָי׃ וַיְבֻקַּשׁ
הַדָּבָר וַיִּמָּצֵא וַיִּתָּלוּ שְׁנֵיהֶם עַל־עֵץ וַיִּכָּתֵב בְּסֵפֶר דִּבְרֵי
א הַיָּמִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ אַחַר ׀ הַדְּבָרִים CAP. I. III. Sed cum Hamanem a Rege euectum adorare renueret,
הָאֵלֶּה גִּדַּל הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶת־הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא
הָאֲגָגִי וַיְנַשְּׂאֵהוּ וַיָּשֶׂם אֶת־כִּסְאוֹ מֵעַל כָּל־הַשָּׂרִים אֲשֶׁר
2 אִתּוֹ׃ וְכָל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ כֹּרְעִים
וּמִשְׁתַּחֲוִים לְהָמָן כִּי־כֵן צִוָּה־לוֹ הַמֶּלֶךְ וּמָרְדְּכַי לֹא
3 יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה׃ וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁעַר
הַמֶּלֶךְ לְמָרְדְּכָי מַדּוּעַ אַתָּה עוֹבֵר אֵת מִצְוַת הַמֶּלֶךְ׃
4 וַיְהִי בְּאָמְרָם אֵלָיו יוֹם וָיוֹם וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם וַיַּגִּידוּ
לְהָמָן לִרְאוֹת הֲיַעַמְדוּ דִּבְרֵי מָרְדְּכַי כִּי־הִגִּיד לָהֶם

v. 4. כאטרם ס׳

Haman iratus consilium iniit de tollenda tota gente Iudaica,

ה אֲשֶׁר־הוּא יְהוּדִי׃ וַיַּרְא הָמָן כִּי־אֵין מָרְדְּכַי כֹּרֵעַ
6 וּמִשְׁתַּחֲוֶה לוֹ וַיִּמָּלֵא הָמָן חֵמָה׃ וַיֶּבֶז בְּעֵינָיו לִשְׁלֹחַ יָד
בְּמָרְדְּכַי לְבַדּוֹ כִּי־הִגִּידוּ לוֹ אֶת־עַם מָרְדְּכָי וַיְבַקֵּשׁ
הָמָן לְהַשְׁמִיד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְכוּת
7 אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ עַם מָרְדְּכָי׃ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא־חֹדֶשׁ
נִיסָן בִּשְׁנַת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הִפִּיל פּוּר
הוּא הַגּוֹרָל לִפְנֵי הָמָן מִיּוֹם ׀ לְיוֹם וּמֵחֹדֶשׁ לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־
8 עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר׃ וַיֹּאמֶר הָמָן לַמֶּלֶךְ

& a Rege, quem circumuenit, mandatum impetrat ferale, quod per vniuersum regnum promulgatur.

אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ יֶשְׁנוֹ עַם־אֶחָד מְפֻזָּר וּמְפֹרָד בֵּין הָעַמִּים
בְּכֹל מְדִינוֹת מַלְכוּתֶךָ וְדָתֵיהֶם שֹׁנוֹת מִכָּל־עָם וְאֶת־
דָּתֵי הַמֶּלֶךְ אֵינָם עֹשִׂים וְלַמֶּלֶךְ אֵין־שֹׁוֶה לְהַנִּיחָם׃
9 אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִכָּתֵב לְאַבְּדָם וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים
כִּכַּר־כֶּסֶף אֶשְׁקוֹל עַל־יְדֵי עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה לְהָבִיא
י אֶל־גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיָּסַר הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ
11 וַיִּתְּנָהּ לְהָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי צֹרֵר הַיְּהוּדִים׃ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ לְהָמָן הַכֶּסֶף נָתוּן לָךְ וְהָעָם לַעֲשׂוֹת בּוֹ כַּטּוֹב
12 בְּעֵינֶיךָ׃ וַיִּקָּרְאוּ סֹפְרֵי הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן
בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ וַיִּכָּתֵב כְּכָל־אֲשֶׁר־צִוָּה הָמָן
אֶל אֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי־הַמֶּלֶךְ וְאֶל־הַפַּחוֹת אֲשֶׁר ׀ עַל־מְדִינָה
וּמְדִינָה וְאֶל־שָׂרֵי עַם וָעָם מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְעַם
וָעָם כִּלְשׁוֹנוֹ בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹשׁ נִכְתָּב וְנֶחְתָּם
13 בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ׃ וְנִשְׁלוֹחַ סְפָרִים בְּיַד הָרָצִים אֶל־כָּל־
מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־
הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלוֹשָׁה
עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם
14 לָבוֹז׃ פַּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב לְהִנָּתֶן דָּת בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה
טו גָּלוּי לְכָל־הָעַמִּים לִהְיוֹת עֲתִידִים לַיּוֹם הַזֶּה׃ הָרָצִים
יָצְאוּ דְחוּפִים בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ וְהַדָּת נִתְּנָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה
והמלך

14 ᵖ suma, 4, 8.

וְהַמֶּלֶךְ וְהָמָן יָשְׁבוּ לִשְׁתּוֹת וְהָעִיר שׁוּשָׁן נָבוֹכָה׃
א וּמָרְדְּכַי יָדַע אֶת־כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה וַיִּקְרַע
מָרְדְּכַי אֶת־בְּגָדָיו וַיִּלְבַּשׁ שַׂק וָאֵפֶר וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הָעִיר
2 וַיִּזְעַק זְעָקָה גְדוֹלָה וּמָרָה׃ וַיָּבוֹא עַד לִפְנֵי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ
3 כִּי אֵין לָבוֹא אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ שָׂק׃ וּבְכָל־
מְדִינָה וּמְדִינָה מְקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ
אֵבֶל גָּדוֹל לַיְהוּדִים וְצוֹם וּבְכִי וּמִסְפֵּד שַׂק וָאֵפֶר יֻצַּע
4 לָרַבִּים׃ וַתָּבוֹאינָה נַעֲרוֹת אֶסְתֵּר וְסָרִיסֶיהָ וַיַּגִּידוּ לָהּ
וַתִּתְחַלְחַל הַמַּלְכָּה מְאֹד וַתִּשְׁלַח בְּגָדִים לְהַלְבִּישׁ
ה אֶת־מָרְדְּכַי וּלְהָסִיר שַׂקּוֹ מֵעָלָיו וְלֹא קִבֵּל׃ וַתִּקְרָא
אֶסְתֵּר לַהֲתָךְ מִסָּרִיסֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר הֶעֱמִיד לְפָנֶיהָ
6 וַתְּצַוֵּהוּ עַל־מָרְדְּכָי לָדַעַת מַה־זֶּה וְעַל־מַה־זֶּה׃ וַיֵּצֵא
הֲתָךְ אֶל־מָרְדְּכָי אֶל־רְחוֹב הָעִיר אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר־
7 הַמֶּלֶךְ׃ וַיַּגֶּד־לוֹ מָרְדְּכַי אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָרָהוּ וְאֵת
פָּרָשַׁת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר אָמַר הָמָן לִשְׁקוֹל עַל־גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ
8 בַּיְהוּדִיִּים לְאַבְּדָם׃ וְאֶת־פַּתְשֶׁגֶן כְּתָב־הַדָּת אֲשֶׁר־
נִתַּן בְּשׁוּשָׁן לְהַשְׁמִידָם נָתַן לוֹ לְהַרְאוֹת אֶת־אֶסְתֵּר
וּלְהַגִּיד לָהּ וּלְצַוּוֹת עָלֶיהָ לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לְהִתְחַנֶּן־
9 לוֹ וּלְבַקֵּשׁ מִלְּפָנָיו עַל־עַמָּהּ׃ וַיָּבֹא הֲתָךְ וַיַּגֵּד לְאֶסְתֵּר
י אֵת דִּבְרֵי מָרְדְּכָי׃ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַהֲתָךְ וַתְּצַוֵּהוּ אֶל־
11 מָרְדְּכָי׃ כָּל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְעַם מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ יוֹדְעִים
אֲשֶׁר כָּל־אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר־יָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֶל־
הֶחָצֵר הַפְּנִימִית אֲשֶׁר לֹא־יִקָּרֵא אַחַת דָּתוֹ לְהָמִית
לְבַד מֵאֲשֶׁר יוֹשִׁיט־לוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת־שַׁרְבִיט הַזָּהָב וְחָיָה
וַאֲנִי לֹא נִקְרֵאתִי לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ זֶה שְׁלוֹשִׁים יוֹם׃
12 13 וַיַּגִּידוּ לְמָרְדְּכָי אֵת דִּבְרֵי אֶסְתֵּר׃ וַיֹּאמֶר מָרְדְּכַי
לְהָשִׁיב אֶל־אֶסְתֵּר אַל־תְּדַמִּי בְנַפְשֵׁךְ לְהִמָּלֵט בֵּית־
14 הַמֶּלֶךְ מִכָּל־הַיְּהוּדִים׃ כִּי אִם־הַחֲרֵשׁ תַּחֲרִישִׁי

CAP. ד. IV. Mardochai consiliis cruentis diuulgatis inter Iudæos, luctu vrbem aulamque implet;

quod cum ad Estheræ aures peruenisset, ei aperit rem omnem, & vt intercederet pro populo, rogat:

† definitio, 10, 2. † 3, 14.

v.4 יתירי׳. v.7. יתיר י׳. v.12. קמץ בזק.

§ Gen. 32:17. †liberatio

בָּעֵת הַזֹּאת רֶוַח וְהַצָּלָה יַעֲמוֹד לַיְּהוּדִים מִמָּקוֹם אַחֵר
וְאַתְּ וּבֵית־אָבִיךְ תֹּאבֵדוּ וּמִי יוֹדֵעַ אִם־לְעֵת כָּזֹאת
quæ præuio ieiunio & precibus
טו הִגַּעַתְּ לַמַּלְכוּת׃ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לְהָשִׁיב אֶל־מָרְדְּכָי׃
16 לֵךְ כְּנוֹס אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשָׁן וְצוֹמוּ
עָלַי וְאַל־תֹּאכְלוּ וְאַל־תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לַיְלָה וָיוֹם
גַּם־אֲנִי וְנַעֲרֹתַי אָצוּם כֵּן וּבְכֵן אָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר
† & tum Eccl. 8: 10.
17 לֹא־כַדָּת וְכַאֲשֶׁר אָבַדְתִּי׃ וַיַּעֲבֹר מָרְדְּכָי׃

CAP. 5. V. Regem adit, eumque vna cum Hamane inuitat ad conuiuium semel

א וַיַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוַּתְהוּ עָלָיו אֶסְתֵּר׃ וַיְהִי ׀ בַּיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי וַתִּלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת וַתַּעֲמֹד בַּחֲצַר בֵּית־
הַמֶּלֶךְ הַפְּנִימִית נֹכַח בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא
2 מַלְכוּתוֹ בְּבֵית הַמַּלְכוּת נֹכַח פֶּתַח הַבָּיִת׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת
הַמֶּלֶךְ אֶת־אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עֹמֶדֶת בֶּחָצֵר נָשְׂאָה חֵן
בְּעֵינָיו וַיּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר אֶת־שַׁרְבִיט הַזָּהָב אֲשֶׁר
3 בְּיָדוֹ וַתִּקְרַב אֶסְתֵּר וַתִּגַּע בְּרֹאשׁ הַשַּׁרְבִיט׃ וַיֹּאמֶר לָהּ
הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי
4 הַמַּלְכוּת וְיִנָּתֶן לָךְ׃ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב
יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן הַיּוֹם אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לוֹ׃
ה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַהֲרוּ אֶת־הָמָן לַעֲשׂוֹת אֶת־דְּבַר אֶסְתֵּר
וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר׃
6 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן מַה־שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֵן
7 לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת וְתֵעָשׂ׃ וַתַּעַן אֶסְתֵּר
8 וַתֹּאמַר שְׁאֵלָתִי וּבַקָּשָׁתִי׃ אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ
וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב לָתֵת אֶת־שְׁאֵלָתִי וְלַעֲשׂוֹת אֶת־
iterumque.
בַּקָּשָׁתִי יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה־
Haman isto honore lætus, sed in Mardochæum exardens, ob denegatum cultum, patibulum ei parat, ex consilio suorum
9 לָהֶם וּמָחָר אֶעֱשֶׂה כִּדְבַר הַמֶּלֶךְ׃ וַיֵּצֵא הָמָן בַּיּוֹם
הַהוּא שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב וְכִרְאוֹת הָמָן אֶת־מָרְדְּכַי בְּשַׁעַר
הַמֶּלֶךְ וְלֹא־קָם וְלֹא־זָע מִמֶּנּוּ וַיִּמָּלֵא הָמָן עַל־מָרְדְּכָי׃
י חֵמָה׃ וַיִּתְאַפֵּק הָמָן וַיָּבוֹא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּשְׁלַח וַיָּבֵא אֶת־

אֹהֲבֶיהָ וְאֶת־זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ׃ וַיְסַפֵּר לָהֶם הָמָן אֶת־כְּבוֹד 11
עָשְׁרוֹ וְרֹב בָּנָיו וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ הַמֶּלֶךְ וְאֵת אֲשֶׁר
נְשָׂאוֹ עַל־הַשָּׂרִים וַעַבְדֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר הָמָן אַף לֹא־ 12
הֵבִיאָה אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־
עָשָׂתָה כִּי אִם־אוֹתִי וְגַם־לְמָחָר אֲנִי קָרוּא־לָהּ עִם־
הַמֶּלֶךְ׃ וְכָל־זֶה אֵינֶנּוּ שֹׁוֶה לִי בְּכָל־עֵת אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה 13
אֶת־מָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ׃ וַתֹּאמֶר לוֹ 14
זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וְכָל־אֹהֲבָיו יַעֲשׂוּ־עֵץ גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה
וּבַבֹּקֶר׀ אֱמֹר לַמֶּלֶךְ וְיִתְלוּ אֶת־מָרְדֳּכַי עָלָיו וּבֹא עִם־
הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתֶּה שָׂמֵחַ וַיִּיטַב הַדָּבָר לִפְנֵי הָמָן וַיַּעַשׂ
הָעֵץ׃ CAP. 6. VI. Ahasuerus cum noctem insomnem duceret & annales sibi prælegi iuberet, proditionem a Mardochzo detectam nondum pensatam intelligens,

בַּלַּיְלָה הַהוּא נָדְדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר א
לְהָבִיא אֶת־סֵפֶר הַזִּכְרֹנוֹת דִּבְרֵי הַיָּמִים וַיִּהְיוּ נִקְרָאִים
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּמָּצֵא כָתוּב אֲשֶׁר הִגִּיד מָרְדֳּכַי עַל־ 2
בִּגְתָנָא וָתֶרֶשׁ שְׁנֵי סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשֹּׁמְרֵי הַסַּף אֲשֶׁר
בִּקְשׁוּ לִשְׁלֹחַ יָד בְּהַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ 3
מַה־נַּעֲשָׂה יְקָר וּגְדוּלָּה לְמָרְדֳּכַי עַל־זֶה וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי
הַמֶּלֶךְ מְשָׁרְתָיו לֹא־נֵעָשָׂה עִמּוֹ דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ 4
מִי בֶחָצֵר וְהָמָן בָּא לַחֲצַר בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַחִיצוֹנָה
לֵאמֹר לַמֶּלֶךְ לִתְלוֹת אֶת־מָרְדֳּכַי עַל־הָעֵץ אֲשֶׁר־
הֵכִין לוֹ׃ וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֵלָיו הִנֵּה הָמָן עֹמֵד ה
בֶּחָצֵר וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ יָבוֹא׃ וַיָּבוֹא הָמָן וַיֹּאמֶר לוֹ 6
הַמֶּלֶךְ מַה־לַּעֲשׂוֹת בָּאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ
וַיֹּאמֶר הָמָן בְּלִבּוֹ לְמִי יַחְפֹּץ הַמֶּלֶךְ לַעֲשׂוֹת יְקָר יוֹתֵר
מִמֶּנִּי׃ וַיֹּאמֶר הָמָן אֶל־הַמֶּלֶךְ אִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ 7
בִּיקָרוֹ׃ יָבִיאוּ לְבוּשׁ מַלְכוּת אֲשֶׁר לָבַשׁ־בּוֹ הַמֶּלֶךְ וְסוּס 8
אֲשֶׁר רָכַב עָלָיו הַמֶּלֶךְ וַאֲשֶׁר נִתַּן כֶּתֶר מַלְכוּת בְּרֹאשׁוֹ׃
וְנָתוֹן הַלְּבוּשׁ וְהַסּוּס עַל־יַד־אִישׁ מִשָּׂרֵי הַמֶּלֶךְ 9
הַפַּרְתְּמִים וְהִלְבִּשׁוּ אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ
בִּיקָרוֹ ea de re Hamanem consulit, qui sibi putans destinari beneficia, suadet magnifica.

בִּיקָרוֹ וְהַרְכִּיבֻהוּ עַל־הַסּוּס בִּרְחֹוב הָעִיר וְקָרְאוּ לְפָנָיו
sed omnia in Mardochæũ exsequi iussus est.
ט כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ : וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ לְהָמָן מַהֵר קַח אֶת־הַלְּבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס כַּאֲשֶׁר
דִּבַּרְתָּ וַעֲשֵׂה־כֵן לְמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי הַיֹּשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ
11 אַל־תַּפֵּל דָּבָר מִכֹּל אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ : וַיִּקַּח הָמָן אֶת־
הַלְּבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס וַיַּלְבֵּשׁ אֶת־מָרְדֳּכַי וַיַּרְכִּיבֵהוּ
בִּרְחֹוב הָעִיר וַיִּקְרָא לְפָנָיו כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר
12 הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ : וַיָּשָׁב מָרְדֳּכַי אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ
13 וְהָמָן נִדְחַף אֶל־בֵּיתוֹ אָבֵל וַחֲפוּי רֹאשׁ : וַיְסַפֵּר הָמָן
לְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וּלְכָל־אֹהֲבָיו אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָרָהוּ וַיֹּאמְרוּ
לוֹ חֲכָמָיו וְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ אִם מִזֶּרַע הַיְּהוּדִים מָרְדֳּכַי
אֲשֶׁר הַחִלֹּותָ לִנְפֹּל לְפָנָיו לֹא־תוּכַל לוֹ כִּי־נָפוֹל תִּפּוֹל
14 לְפָנָיו : עֹודָם מְדַבְּרִים עִמּוֹ וְסָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ הִגִּיעוּ
וַיַּבְהִלוּ לְהָבִיא אֶת־הָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה

CAP. 7. VII. Esther in conuiuio Regi narrat cladem sibi suaque genti imminere, mortem deprecatur,

א אֶסְתֵּר : וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן לִשְׁתּוֹת עִם־אֶסְתֵּר
2 הַמַּלְכָּה : וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר גַּם בַּיֹּום הַשֵּׁנִי
בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן מַה־שְּׁאֵלָתֵךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְתִנָּתֶן לָךְ
3 וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת וְתֵעָשׂ : וַתַּעַן אֶסְתֵּר
הַמַּלְכָּה וַתֹּאמַר אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ הַמֶּלֶךְ וְאִם־
עַל־הַמֶּלֶךְ טֹוב תִּנָּתֶן לִי נַפְשִׁי בִּשְׁאֵלָתִי וְעַמִּי בְּבַקָּשָׁתִי :
4 כִּי נִמְכַּרְנוּ אֲנִי וְעַמִּי לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וְלְאַבֵּד וְאִלּוּ — †Eccl. 6, 6.
לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחֹות נִמְכַּרְנוּ הֶחֱרַשְׁתִּי כִּי אֵין הַצָּר שֹׁוֶה
ה בְּנֶזֶק הַמֶּלֶךְ : — †in damno
וַיֹּאמֶר לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה מִי הוּא זֶה וְאֵי־זֶה הוּא אֲשֶׁר־
6 מְלָאוֹ לִבּוֹ לַעֲשׂוֹת כֵּן : וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִישׁ צַר וְאוֹיֵב
הָמָן הָרָע הַזֶּה וְהָמָן נִבְעַת מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַמַּלְכָּה :
7 וְהַמֶּלֶךְ קָם בַּחֲמָתוֹ מִמִּשְׁתֵּה הַיַּיִן אֶל־גִּנַּת הַבִּיתָן וְהָמָן

& Hamanem consilii autorem denunciat.

Rex ira succensus, cum patibulo

עָמַד לְבַקֵּשׁ עַל־נַפְשׁוֹ מֵאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה כִּי רָאָה כִּי־

כלתה

v. 13. הל׳ דגרשה

8 כָּלְתָה אֵלָיו הָרָעָה מֵאֵת הַמֶּלֶךְ׃ וְהַמֶּלֶךְ שָׁב מִגִּנַּת
הַבִּיתָן אֶל־בֵּית׳ מִשְׁתֵּה הַיַּיִן וְהָמָן נֹפֵל עַל־הַמִּטָּה אֲשֶׁר
אֶסְתֵּר עָלֶיהָ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הֲגַם לִכְבוֹשׁ אֶת־הַמַּלְכָּה
9 עִמִּי בַּבָּיִת הַדָּבָר יָצָא מִפִּי הַמֶּלֶךְ וּפְנֵי הָמָן חָפוּ׃ וַיֹּאמֶר
חַרְבוֹנָה אֶחָד מִן־הַסָּרִיסִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ גַּם הִנֵּה־הָעֵץ
אֲשֶׁר־עָשָׂה הָמָן לְמָרְדְּכַי אֲשֶׁר דִּבֶּר־טוֹב עַל־הַמֶּלֶךְ
עֹמֵד בְּבֵית הָמָן גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ תְּלֻהוּ
י עָלָיו׃ וַיִּתְלוּ אֶת־הָמָן עַל־הָעֵץ אֲשֶׁר־הֵכִין לְמָרְדְּכָי
א וַחֲמַת הַמֶּלֶךְ שָׁכָכָה׃ בַּיּוֹם הַהוּא נָתַן
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה אֶת־בֵּית הָמָן
צֹרֵר הַיְּהוּדִיִּים וּמָרְדְּכַי בָּא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי־הִגִּידָה
2 אֶסְתֵּר מָה הוּא־לָהּ׃ וַיָּסַר הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתּוֹ אֲשֶׁר
הֶעֱבִיר מֵהָמָן וַיִּתְּנָהּ לְמָרְדְּכָי וַתָּשֶׂם אֶסְתֵּר אֶת־מָרְדְּכַי
3 עַל־בֵּית הָמָן׃ וַתּוֹסֶף אֶסְתֵּר וַתְּדַבֵּר לִפְנֵי
הַמֶּלֶךְ וַתִּפֹּל לִפְנֵי רַגְלָיו וַתֵּבְךְּ וַתִּתְחַנֶּן־לוֹ לְהַעֲבִיר
אֶת־רָעַת הָמָן הָאֲגָגִי וְאֵת מַחֲשַׁבְתּוֹ אֲשֶׁר חָשַׁב עַל־
4 הַיְּהוּדִים׃ וַיּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר אֵת שַׁרְבִט הַזָּהָב
ה וַתָּקָם אֶסְתֵּר וַתַּעֲמֹד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַתֹּאמֶר אִם־עַל־
הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם־מָצָאתִי חֵן לְפָנָיו וְכָשֵׁר הַדָּבָר לִפְנֵי
הַמֶּלֶךְ וְטוֹבָה אֲנִי בְּעֵינָיו יִכָּתֵב לְהָשִׁיב אֶת־הַסְּפָרִים
מַחֲשֶׁבֶת הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי אֲשֶׁר כָּתַב לְאַבֵּד
6 אֶת־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ׃ כִּי אֵיכָכָה
אוּכַל וְרָאִיתִי בָּרָעָה אֲשֶׁר־יִמְצָא אֶת־עַמִּי וְאֵיכָכָה
7 אוּכַל וְרָאִיתִי בְּאָבְדַן מוֹלַדְתִּי׃ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹשׁ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וּלְמָרְדְּכַי הַיְּהוּדִי
הִנֵּה בֵית־הָמָן נָתַתִּי לְאֶסְתֵּר וְאֹתוֹ תָּלוּ עַל־הָעֵץ
8 עַל אֲשֶׁר־שָׁלַח יָדוֹ בַּיְּהוּדִיִּים׃ וְאַתֶּם כִּתְבוּ עַל־
הַיְּהוּדִים כַּטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ וְחִתְמוּ בְּטַבַּעַת
המלך LIIIIII כ כ כ כ כ כ כ

Mardochæo parato affigi iubet.

CAP. ח. VIII. Rex Estheræ Hamanis bona donat, & Mardochæo eius honores confert.

†rectum (ιαβ)

†interitum.

conceditque, vt edictum Hamanis contra Iudæos

v. 1. יתיר י׳. v. 6. מלרע. ibid. מלרע. v. 7. יתיר י׳.

abrogetur

הַמֶּלֶךְ כִּי־כְתָב אֲשֶׁר־נִכְתָּב בְּשֵׁם־הַמֶּלֶךְ וְנַחְתּוֹם
9 בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ אֵין לְהָשִׁיב׃ וַיִּקָּרְאוּ סֹפְרֵי־
הַמֶּלֶךְ בָּעֵת־הַהִיא בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי הוּא־חֹדֶשׁ
סִיוָן בִּשְׁלוֹשָׁה וְעֶשְׂרִים בּוֹ וַיִּכָּתֵב כְּכָל־אֲשֶׁר־
צִוָּה מָרְדְּכַי אֶל־הַיְּהוּדִים וְאֶל הָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים
וְהַפַּחוֹת וְשָׂרֵי הַמְּדִינוֹת אֲשֶׁר׀ מֵהֹדּוּ וְעַד־כּוּשׁ
שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ
וְעַם וָעָם כִּלְשֹׁנוֹ וְאֶל־הַיְּהוּדִים כִּכְתָבָם
י וְכִלְשׁוֹנָם׃ וַיִּכְתֹּב בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹשׁ וַיַּחְתֹּם
בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח סְפָרִים בְּיַד הָרָצִים בַּסּוּסִים
11 רֹכְבֵי הָרֶכֶשׁ הָאֲחַשְׁתְּרָנִים בְּנֵי הָרַמָּכִים׃ אֲשֶׁר נָתַן
הַמֶּלֶךְ לַיְּהוּדִים׀ אֲשֶׁר בְּכָל־עִיר־וָעִיר לְהִקָּהֵל וְלַעֲמֹד
עַל־נַפְשָׁם לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־חֵיל עַם
12 וּמְדִינָה הַצָּרִים אֹתָם טַף וְנָשִׁים וּשְׁלָלָם לָבוֹז׃ בְּיוֹם
אֶחָד בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר
13 לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר׃ פַּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב
לְהִנָּתֵן דָּת בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה גָּלוּי לְכָל־הָעַמִּים
וְלִהְיוֹת הַיְּהוּדִיִּים עֲתוּדִים לַיּוֹם הַזֶּה לְהִנָּקֵם מֵאֹיְבֵיהֶם׃
14 הָרָצִים רֹכְבֵי הָרֶכֶשׁ הָאֲחַשְׁתְּרָנִים יָצְאוּ מְבֹהָלִים
וּדְחוּפִים בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ וְהַדָּת נִתְּנָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃

Iudæique insultus insurgentium armata manu repellerent.

† Achaschtheranim (*dictis*) v. 14.

† equæ vectoriæ

Hinc ingens apud Iudæos lætitia & vindictæ studiū:

טו וּמָרְדְּכַי יָצָא׀ מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ מַלְכוּת
תְּכֵלֶת וָחוּר וַעֲטֶרֶת זָהָב גְּדוֹלָה וְתַכְרִיךְ בּוּץ וְאַרְגָּמָן
16 וְהָעִיר שׁוּשָׁן צָהֲלָה וְשָׂמֵחָה׃ לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה
17 וְשִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן וִיקָר׃ וּבְכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה וּבְכָל־עִיר
וָעִיר מְקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ שִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן
לַיְּהוּדִים מִשְׁתֶּה וְיוֹם טוֹב וְרַבִּים מֵעַמֵּי הָאָרֶץ מִתְיַהֲדִים
CAP. ט. IX. Qui stato cædis die decem Hamanis fi-
א כִּי־נָפַל פַּחַד־הַיְּהוּדִים עֲלֵיהֶם׃ וּבִשְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ
הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ אֲשֶׁר הִגִּיעַ דְּבַר־
הַמֶּלֶךְ

† 1:6. † stolâ.

† Ps. 139. Jehudaeis fuit lux, et laetitia, et gaudium, et honor.

† Judaismum accipiebant.

v. 13. יתיר י׳. ibid. עתידים ק׳. v. 15. קמץ בזק.

הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ לְהֵעָשׂוֹת בַּיּוֹם אֲשֶׁר שִׂבְּרוּ אֹיְבֵי הַיְּהוּדִים
לִשְׁלוֹט בָּהֶם וְנַהֲפוֹךְ הוּא אֲשֶׁר יִשְׁלְטוּ הַיְּהוּדִים
2 הֵמָּה בְּשֹׂנְאֵיהֶם: נִקְהֲלוּ הַיְּהוּדִים בְּעָרֵיהֶם בְּכָל־
מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לִשְׁלֹחַ יָד בִּמְבַקְשֵׁי רָעָתָם
וְאִישׁ לֹא־עָמַד בִּפְנֵיהֶם כִּי־נָפַל פַּחְדָּם עַל־כָּל־הָעַמִּים:
3 וְכָל־שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת וְהָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים וְהַפַּחוֹת וְעֹשֵׂי
הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ מְנַשְּׂאִים אֶת־הַיְּהוּדִים כִּי־נָפַל
4 פַּחַד־מָרְדְּכַי עֲלֵיהֶם: כִּי־גָדוֹל מָרְדְּכַי בְּבֵית הַמֶּלֶךְ
וְשָׁמְעוֹ הוֹלֵךְ בְּכָל־הַמְּדִינוֹת כִּי־הָאִישׁ מָרְדְּכַי
הוֹלֵךְ וְגָדוֹל: וַיַּכּוּ הַיְּהוּדִים בְּכָל־אֹיְבֵיהֶם מַכַּת־ ה
חֶרֶב וְהֶרֶג וְאַבְדָן וַיַּעֲשׂוּ בְשֹׂנְאֵיהֶם כִּרְצוֹנָם:
6 וּבְשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגוּ הַיְּהוּדִים וְאַבֵּד חֲמֵשׁ מֵאוֹת
אִישׁ: וְאֵת׳ 7
פַּרְשַׁנְדָּתָא וְאֵת׳
דַּלְפוֹן וְאֵת׳
אַסְפָּתָא: וְאֵת׳ 8
פּוֹרָתָא וְאֵת׳
אֲדַלְיָא וְאֵת׳
אֲרִידָתָא: וְאֵת׳ 9
פַּרְמַשְׁתָּא וְאֵת׳
אֲרִיסַי וְאֵת׳
אֲרִידַי וְאֵת׳
וַיְזָתָא: עֲשֶׂרֶת י
בְּנֵי הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא צֹרֵר הַיְּהוּדִים הָרָגוּ וּבַבִּזָּה לֹא
שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם: בַּיּוֹם הַהוּא בָּא מִסְפַּר הַהֲרוּגִים 11
בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר 12
הַמַּלְכָּה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגוּ הַיְּהוּדִים וְאַבֵּד חֲמֵשׁ
מֵאוֹת אִישׁ וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן בִּשְׁאָר מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ
מה LIII III 2 כככככככ ב

lios & quoscunque Inuasores occidunt.

§ interitus.

ו׳ זעירא & ו׳ רבתי. ib. ש׳ זעירא. v.9. ת׳ זעירא. v.7.

מֶה עָשׂוּ וּמַה־שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֶן לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עוֹד
13 וְתֵעָשׂ׃ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִנָּתֵן גַּם־
מָחָר לַיְהוּדִים אֲשֶׁר בְּשׁוּשָׁן לַעֲשׂוֹת כְּדָת הַיּוֹם וְאֶת
14 עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן יִתְלוּ עַל־הָעֵץ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהֵעָשׂוֹת
טו כֵּן וַתִּנָּתֶן דָּת בְּשׁוּשָׁן וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן תָּלוּ׃ וַיִּקָּהֲלוּ
הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־בְּשׁוּשָׁן גַּם בְּיוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ
אֲדָר וַיַּהַרְגוּ בְשׁוּשָׁן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אִישׁ וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ
16 אֶת־יָדָם׃ וּשְׁאָר הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר׀ בִּמְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ
נִקָּהֲלוּ וְעָמַד עַל־נַפְשָׁם וְנוֹחַ מֵאֹיְבֵיהֶם וְהָרוֹג
בְּשֹׂנְאֵיהֶם חֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים אָלֶף וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ
17 אֶת־יָדָם׃ בְּיוֹם־שְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אָדָר וְנוֹחַ
בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וְעָשָׂה אֹתוֹ יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה׃
18 וְהַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־בְּשׁוּשָׁן נִקְהֲלוּ בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר בּוֹ
וּבְאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וְנוֹחַ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ וְעָשָׂה אֹתוֹ
19 יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה׃ עַל־כֵּן הַיְּהוּדִים הַפְּרָזִים הַיֹּשְׁבִים
In cuius rei memoriam festum Purim instituitur. בְּעָרֵי הַפְּרָזוֹת עֹשִׂים אֶת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר
שִׂמְחָה וּמִשְׁתֶּה וְיוֹם טוֹב וּמִשְׁלֹחַ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ׃
כ וַיִּכְתֹּב מָרְדֳּכַי אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־
כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ
21 הַקְּרוֹבִים וְהָרְחוֹקִים׃ לְקַיֵּם עֲלֵיהֶם לִהְיוֹת עֹשִׂים אֶת
יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וְאֶת יוֹם־חֲמִשָּׁה עָשָׂר
22 בּוֹ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה׃ כַּיָּמִים אֲשֶׁר־נָחוּ בָהֶם הַיְּהוּדִים
מֵאֹיְבֵיהֶם וְהַחֹדֶשׁ אֲשֶׁר נֶהְפַּךְ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה
וּמֵאֵבֶל לְיוֹם טוֹב לַעֲשׂוֹת אוֹתָם יְמֵי מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה
23 וּמִשְׁלוֹחַ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים׃ וְקִבֵּל
הַיְּהוּדִים אֵת אֲשֶׁר־הֵחֵלּוּ לַעֲשׂוֹת וְאֵת אֲשֶׁר־כָּתַב
24 מָרְדֳּכַי אֲלֵיהֶם׃ כִּי׀ הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי צֹרֵר כָּל־
הַיְּהוּדִים חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים לְאַבְּדָם וְהִפִּל פּוּר הוּא
הגורל

v. 15. יתיר ו׳. v. 18. יתיר ו׳. v. 19. יתיר ו׳.

הַגּוֹרָל לְהֻמָּם וּלְאַבְּדָם׃ וּבְבֹאָהּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אָמַר כה
עִם־הַסֵּפֶר יָשׁוּב מַחֲשַׁבְתּוֹ הָרָעָה אֲשֶׁר־חָשַׁב עַל־
הַיְּהוּדִים עַל־רֹאשׁוֹ וְתָלוּ אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל־הָעֵץ׃
26 עַל־כֵּן קָרְאוּ לַיָּמִים הָאֵלֶּה פּוּרִים עַל־שֵׁם הַפּוּר עַל־כֵּן
עַל־כָּל־דִּבְרֵי הָאִגֶּרֶת הַזֹּאת וּמָה־רָאוּ עַל־כָּכָה וּמָה
27 הִגִּיעַ עֲלֵיהֶם׃ קִיְּמוּ וְקִבְּלֻ הַיְּהוּדִים עֲלֵיהֶם וְעַל־זַרְעָם
וְעַל כָּל־הַנִּלְוִים עֲלֵיהֶם וְלֹא יַעֲבוֹר לִהְיוֹת עֹשִׂים אֶת־
שְׁנֵי הַיָּמִים הָאֵלֶּה כִּכְתָבָם וְכִזְמַנָּם בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה׃
28 וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר מִשְׁפָּחָה
וּמִשְׁפָּחָה מְדִינָה וּמְדִינָה וְעִיר וָעִיר וִימֵי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה
לֹא יַעַבְרוּ מִתּוֹךְ הַיְּהוּדִים וְזִכְרָם לֹא־יָסוּף מִזַּרְעָם׃
29 וַתִּכְתֹּב אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה בַת־אֲבִיחַיִל
וּמָרְדְּכַי הַיְּהוּדִי אֶת־כָּל־תֹּקֶף לְקַיֵּם אֶת־אִגֶּרֶת הַפֻּרִים
הַזֹּאת הַשֵּׁנִית׃ וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־הַיְּהוּדִים אֶל־ ל
שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה מַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ דִּבְרֵי
שָׁלוֹם וֶאֱמֶת׃ לְקַיֵּם אֶת־יְמֵי הַפֻּרִים הָאֵלֶּה בִּזְמַנֵּיהֶם 31
כַּאֲשֶׁר קִיַּם עֲלֵיהֶם מָרְדְּכַי הַיְּהוּדִי וְאֶסְתֵּר
הַמַּלְכָּה וְכַאֲשֶׁר קִיְּמוּ עַל־נַפְשָׁם וְעַל־זַרְעָם דִּבְרֵי
הַצּוֹמוֹת וְזַעֲקָתָם׃ וּמַאֲמַר אֶסְתֵּר קִיַּם דִּבְרֵי הַפֻּרִים 32
הָאֵלֶּה וְנִכְתָּב בַּסֵּפֶר׃ וַיָּשֶׂם הַמֶּלֶךְ א CAP. י. X. Incrementum dignitatis Mordochai.
אֲחַשְׁרֹשׁ מַס עַל־הָאָרֶץ וְאִיֵּי הַיָּם׃ וְכָל־מַעֲשֵׂה תָקְפּוֹ 2
וּגְבוּרָתוֹ וּפָרָשַׁת גְּדֻלַּת מָרְדְּכַי אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ הַמֶּלֶךְ ז 4:7.
הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי מָדַי
וּפָרָס׃ כִּי מָרְדְּכַי הַיְּהוּדִי מִשְׁנֶה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ
וְגָדוֹל לַיְּהוּדִים וְרָצוּי לְרוֹב אֶחָיו דֹּרֵשׁ טוֹב לְעַמּוֹ וְדֹבֵר 3
שָׁלוֹם לְכָל־זַרְעוֹ׃

בשנת LIIIIII 3 ככככככ ג

אחשורוש ק׳ v. 1. ת׳ רבתי v. 29. וקבלו ק׳ v. 27.
& הר׳ בדרגא.

סכום פסוקי דמגלת אסתר׳ מאה וששים ושבעה׳
[וסימנו כבדני נא נגד זקינ עמו[a].] וחציו ותען אסתר
ותאמר[b]׳ וסדריו חמשה׳ וסימנו וזה גב המזבח[c]׳

a) 1. Sam. 15: 30. b) cap. 5:7 c) Ez. 43: 13.

LIBER DANIELIS,

Græcis ΔΑΝΙΗΛ, Hebr.

דניאל.

CAPUT I. א

Danielis & sociorum in Babyloniam transportatio, & in aula educatio.

א בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמַלְכוּת יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה
בָּא נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלַ͏ִם
2 וַיָּצַר עָלֶיהָ׃ וַיִּתֵּן אֲדֹנָי בְּיָדוֹ אֶת־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־
יְהוּדָה וּמִקְצָת כְּלֵי בֵית־הָאֱלֹהִים וַיְבִיאֵם אֶרֶץ שִׁנְעָר
בֵּית אֱלֹהָיו וְאֶת־הַכֵּלִים הֵבִיא בֵּית אוֹצַר אֱלֹהָיו׃
3 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאַשְׁפְּנַז רַב סָרִיסָיו לְהָבִיא מִבְּנֵי
4 יִשְׂרָאֵל וּמִזֶּרַע הַמְּלוּכָה וּמִן־הַפַּרְתְּמִים׃ יְלָדִים אֲשֶׁר
אֵין־בָּהֶם כָּל־מאוּם וְטוֹבֵי מַרְאֶה וּמַשְׂכִּלִים בְּכָל־
חָכְמָה וְיֹדְעֵי דַעַת וּמְבִינֵי מַדָּע וַאֲשֶׁר כֹּחַ בָּהֶם לַעֲמֹד
ה בְּהֵיכַל הַמֶּלֶךְ וְלִלַמֵּד סֵפֶר וּלְשׁוֹן כַּשְׂדִּים׃ וַיְמַן לָהֶם
הַמֶּלֶךְ דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ מִפַּתְבַּג הַמֶּלֶךְ וּמִיֵּין מִשְׁתָּיו
6 וְלִגַדְּלָם שָׁנִים שָׁלוֹשׁ וּמִקְצָתָם וְיַעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי
7 בָהֶם מִבְּנֵי יְהוּדָה דָּנִיֵּאל חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה׃ וַיָּשֶׂם
לָהֶם שַׂר הַסָּרִיסִים שֵׁמוֹת וַיָּשֶׂם לְדָנִיֵּאל בלְטְשַׁאצַּר
וְלַחֲנַנְיָה שַׁדְרַךְ וּלְמִישָׁאֵל מֵישַׁךְ וְלַעֲזַרְיָה עֲבֵד נְגוֹ׃

qui patrium Deum & leges constanter servarunt, ac leguminibus contenti forma & sapientia præ aliis eminuerunt.

8 וַיָּשֶׂם דָּנִיֵּאל עַל־לִבּוֹ אֲשֶׁר לֹא־יִתְגָּאַל בְּפַתְבַּג הַמֶּלֶךְ
וּבְיֵין מִשְׁתָּיו וַיְבַקֵּשׁ מִשַּׂר הַסָּרִיסִים אֲשֶׁר לֹא יִתְגָּאַל׃
9 וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים אֶת־דָּנִיֵּאל לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים
7 לִפְנֵי שַׂר הַסָּרִיסִים׃ וַיֹּאמֶר שַׂר הַסָּרִיסִים
לְדָנִיֵּאל יָרֵא אֲנִי אֶת־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר
מִנָּה אֶת־מַאֲכַלְכֶם וְאֶת־מִשְׁתֵּיכֶם אֲשֶׁר לָמָּה יִרְאֶה
אֶת־פְּנֵיכֶם זְעֻפִּים מִן־הַיְלָדִים אֲשֶׁר כְּגִילְכֶם וְחַיַּבְתֶּם
11 אֶת־רֹאשִׁי לַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר דָּנִיֵּאל אֶל־הַמֶּלְצַר אֲשֶׁר

†juxta similitudinem v. treum facietis, v. Ez. 18: 7.

מִנָּה שַׂר הַסָּרִיסִים עַל־דָּנִיֵּאל חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה׃
†legumina 12 נַס־נָא אֶת־עֲבָדֶיךָ יָמִים עֲשָׂרָה וְיִתְּנוּ־לָנוּ מִן־הַזֵּרֹעִים
13 וְנֹאכְלָה וּמַיִם וְנִשְׁתֶּה׃ וְיֵרָאוּ לְפָנֶיךָ מַרְאֵינוּ וּמַרְאֵה
הַיְלָדִים הָאֹכְלִים אֵת פַּתְבַּג הַמֶּלֶךְ וְכַאֲשֶׁר תִּרְאֶה
14 עֲשֵׂה עִם־עֲבָדֶיךָ׃ וַיִּשְׁמַע לָהֶם לַדָּבָר הַזֶּה וַיְנַסֵּם יָמִים
טו עֲשָׂרָה׃ וּמִקְצָת יָמִים עֲשָׂדָה נִרְאָה מַרְאֵיהֶם טוֹב
וּבְרִיאֵי בָשָׂר מִן־כָּל־הַיְלָדִים הָאֹכְלִים אֵת פַּתְבַּג
16 הַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי הַמֶּלְצַר נֹשֵׂא אֶת־פַּתְבָּגָם וְיֵין מִשְׁתֵּיהֶם
†legumina 17 וְנֹתֵן לָהֶם זֵרְעֹנִים׃ וְהַיְלָדִים הָאֵלֶּה אַרְבַּעְתָּם נָתַן
לָהֶם הָאֱלֹהִים מַדָּע וְהַשְׂכֵּל בְּכָל־סֵפֶר וְחָכְמָה וְדָנִיֵּאל
18 הֵבִין בְּכָל־חָזוֹן וַחֲלֹמוֹת׃ וּלְמִקְצָת הַיָּמִים אֲשֶׁר־אָמַר
הַמֶּלֶךְ לַהֲבִיאָם וַיְבִיאֵם שַׂר הַסָּרִיסִים לִפְנֵי נְבֻכַדְנֶצַּר׃
19 וַיְדַבֵּר אִתָּם הַמֶּלֶךְ וְלֹא נִמְצָא מִכֻּלָּם כְּדָנִיֵּאל חֲנַנְיָה
מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וְכֹל דְּבַר חָכְמַת כ
בִּינָה אֲשֶׁר־בִּקֵּשׁ מֵהֶם הַמֶּלֶךְ וַיִּמְצָאֵם עֶשֶׂר יָדוֹת עַל־
†divinatores, 2:2. 21 כָּל־הַחַרְטֻמִּים הָאַשָּׁפִים אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְכוּתוֹ׃ וַיְהִי
דָּנִיֵּאל עַד־שְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ הַמֶּלֶךְ׃
CAP. ב. II Nebucadnezar, somnii futurorum mysterio admirabilis oblitus, Magos Chaldæos illud enarrare & explicare, hisque respondentibus, impossibilia ab se peti, trucidari iubet.
א וּבִשְׁנַת שְׁתַּיִם לְמַלְכוּת נְבֻכַדְנֶצַּר חָלַם נְבֻכַדְנֶצַּר
2 חֲלֹמוֹת וַתִּתְפָּעֶם רוּחוֹ וּשְׁנָתוֹ נִהְיְתָה עָלָיו׃ וַיֹּאמֶר
†1:20. הַמֶּלֶךְ לִקְרֹא לַחַרְטֻמִּים וְלָאַשָּׁפִים וְלַמְכַשְּׁפִים
וְלַכַּשְׂדִּים לְהַגִּיד לַמֶּלֶךְ חֲלֹמֹתָיו וַיָּבֹאוּ וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי
3 הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם הַמֶּלֶךְ חֲלוֹם חָלָמְתִּי וַתִּפָּעֶם
4 רוּחִי לָדַעַת אֶת־הַחֲלוֹם׃ וַיְדַבְּרוּ הַכַּשְׂדִּים לַמֶּלֶךְ
אֲרָמִית מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי אֱמַר חֶלְמָא לְעַבְדָיךְ
ה וּפִשְׁרָא נְחַוֵּא׃ עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְכַשְׂדָּיֵא מִלְּתָה
†abiit, v.8. מִנִּי אַזְדָּא הֵן לָא תְהוֹדְעוּנַּנִי חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ הַדָּמִין
†frusta, 3:29. 6 תִּתְעַבְּדוּן וּבָתֵּיכוֹן נוֹלֵי יִתְּשָׂמוּן׃ וְהֵן חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ
†honorarium, s.17. תְּהַחֲוֹן מַתְּנָן וּנְבִזְבָּה וִיקָר שַׂגִּיא תְּקַבְּלוּן מִן־קֳדָמַי לָהֵן
חלמא

v.13. בצירי א׳ v.4. יתיר י׳ v.5. לכשדאי ק׳

7 חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ הַחֲוֹנִי׃ עֲנוֹ תִנְיָנוּת וְאָמְרִין מַלְכָּא
8 חֶלְמָא יֵאמַר לְעַבְדוֹהִי וּפִשְׁרָה נְהַחֲוֵה׃ עָנֵה מַלְכָּא
וְאָמַר מִן־יַצִּיב יָדַע אֲנָא דִּי עִדָּנָא אַנְתּוּן זָבְנִין כָּל־קְבֵל
9 דִּי חֲזֵיתוּן דִּי־אַזְדָּא מִנִּי מִלְּתָא׃ דִּי הֵן־חֶלְמָא לָא
תְהוֹדְעֻנַּנִי חֲדָה־הִיא דַתְכוֹן וּמִלָּה כִדְבָה וּשְׁחִיתָה
הִזְמַנְתּוּן לְמֵאמַר קֳדָמַי עַד דִּי עִדָּנָא יִשְׁתַּנֵּא לָהֵן
י חֶלְמָא אֱמַרוּ לִי וְאִנְדַּע דִּי פִשְׁרֵהּ תְּהַחֲוֻנַּנִי׃ עֲנוֹ
כַשְׂדָּיֵא קֳדָם־מַלְכָּא וְאָמְרִין לָא־אִיתַי אֱנַשׁ עַל־יַבֶּשְׁתָּא
דִּי מִלַּת מַלְכָּא יוּכַל לְהַחֲוָיָה כָּל־קְבֵל דִּי כָל־מֶלֶךְ רַב
וְשַׁלִּיט מִלָּה כִדְנָה לָא שְׁאֵל לְכָל־חַרְטֹם וְאַשָּׁף
וְכַשְׂדָּי׃ וּמִלְּתָא דִּי־מַלְכָּא שָׁאֵל יַקִּירָה וְאָחֳרָן לָא
אִיתַי דִּי יְחַוֵּנָהּ קֳדָם מַלְכָּא לָהֵן אֱלָהִין דִּי מְדָרְהוֹן עִם־
בִּשְׂרָא לָא אִיתוֹהִי׃ כָּל־קְבֵל דְּנָה מַלְכָּא בְּנַס וּקְצַף
שַׂגִּיא וַאֲמַר לְהוֹבָדָה לְכֹל חַכִּימֵי בָבֶל׃ וְדָתָא נֶפְקַת
וְחַכִּימַיָּא מִתְקַטְּלִין וּבְעוֹ דָנִיֵּאל וְחַבְרוֹהִי לְהִתְקְטָלָה׃
בֵּאדַיִן דָּנִיֵּאל הֲתִיב עֵטָא וּטְעֵם לְאַרְיוֹךְ
רַב־טַבָּחַיָּא דִּי מַלְכָּא דִּי נְפַק לְקַטָּלָה לְחַכִּימֵי בָבֶל׃
טו עָנֵה וְאָמַר לְאַרְיוֹךְ שַׁלִּיטָא דִּי־מַלְכָּא עַל־מָה דָתָא
מְהַחְצְפָה מִן־קֳדָם מַלְכָּא אֱדַיִן מִלְּתָא הוֹדַע אַרְיוֹךְ
לְדָנִיֵּאל׃ וְדָנִיֵּאל עַל וּבְעָא מִן־מַלְכָּא דִּי זְמַן יִנְתֶּן־
לֵהּ וּפִשְׁרָא לְהַחֲוָיָה לְמַלְכָּא׃ אֱדַיִן דָּנִיֵּאל
לְבַיְתֵהּ אֲזַל וְלַחֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה חַבְרוֹהִי מִלְּתָא
הוֹדָע׃ וְרַחֲמִין לְמִבְעֵא מִן־קֳדָם אֱלָהּ שְׁמַיָּא עַל־
רָזָא דְּנָה דִּי לָא יְהוֹבְדוּן דָּנִיֵּאל וְחַבְרוֹהִי עִם־שְׁאָר
חַכִּימֵי בָבֶל׃ אֱדַיִן לְדָנִיֵּאל בְּחֶזְוָא דִּי־לֵילְיָא רָזָא גְלִי
ב אֱדַיִן דָּנִיֵּאל בָּרֵךְ לֶאֱלָהּ שְׁמַיָּא׃ עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמַר
לֶהֱוֵא שְׁמֵהּ דִּי־אֱלָהָא מְבָרַךְ מִן־עָלְמָא וְעַד־עָלְמָא
כ דִּי חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא דִּי־לֵהּ הִיא׃ וְהוּא מְהַשְׁנֵא
עדניא

Hoc vbi Danieli innotuit, tempus sibi dari a Rege petrit ad petendam a Deo somnii interpretationem:

Quod & precibus obtinet: Reuelatorique gratiis peractis,

†secundum
†redimentes
†v.v.5.
†mendacium
†constituistis apud vos
†arida (terra)
1 1 †grave, Esr.4:10.
1 2 †indignatus est
1 3
1 4 †consilium
† fatellitum
†festinatum est, 3:22.
1 6
1 7
1 8
1 9
ב Respondit Daniel et dixit: ad exi tondu (vel sit) nomen ipsius Dei benedictu a secula et usq; in seculu: quia sapientia et fortitudo, quae ei ipsa (est)
21. Et ipse mutans (est)
2 1
שְׁנָא r. part.
לֶהֱוֵא inf. R. r. הוה fuit.

v.9. הזדמנתון ק׳ · v.10. כשדאי ק׳ · v.17. פתחבאתנה ·
v.19. הג׳ כח׳ ף ·

עִדָּנַיָּא וְזִמְנַיָּא | מְהַעֲדֵה מַלְכִין | וּמְהָקִים מַלְכִין | יָהֵב
22 חָכְמְתָא לְחַכִּימִין | וּמַנְדְּעָא לְיָדְעֵי בִינָה׃ הוּא גָּלֵא
עֲמִיקָתָא וּמְסַתְּרָתָא | יָדַע מָה בַחֲשׁוֹכָא | וּנְהִירָא עִמֵּהּ
23 שְׁרֵא׃ לָךְ ׀ אֱלָהּ אֲבָהָתִי מְהוֹדֵא וּמְשַׁבַּח אֲנָה דִּי
חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָּא יְהַבְתְּ לִי וּכְעַן הוֹדַעְתַּנִי דִּי־בְעֵינָא
24 מִנָּךְ דִּי־מִלַּת מַלְכָּא הוֹדַעְתָּנָא׃ כָּל־קְבֵל דְּנָה דָּנִיֵּאל
עַל עַל־אַרְיוֹךְ דִּי מַנִּי מַלְכָּא לְהוֹבָדָא לְחַכִּימֵי בָבֶל
אֲזַל ׀ וְכֵן אֲמַר־לֵהּ לְחַכִּימֵי בָבֶל אַל־תְּהוֹבֵד הָעֵלְנִי
קֳדָם מַלְכָּא וּפִשְׁרָא לְמַלְכָּא אֲחַוֵּא׃
כה אֱדַיִן אַרְיוֹךְ בְּהִתְבְּהָלָה הַנְעֵל לְדָנִיֵּאל קֳדָם
מַלְכָּא וְכֵן אֲמַר־לֵהּ דִּי־הַשְׁכַּחַת גְּבַר מִן־בְּנֵי
גָלוּתָא דִּי יְהוּד דִּי פִשְׁרָא לְמַלְכָּא יְהוֹדַע׃
26 עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל דִּי שְׁמֵהּ בֵּלְטְשַׁאצַּר
הַאִיתָיךְ כָּהֵל לְהוֹדָעֻתַנִי חֶלְמָא דִּי־חֲזֵית וּפִשְׁרֵהּ׃
27 עָנֵה דָנִיֵּאל קֳדָם מַלְכָּא וְאָמַר רָזָא דִּי־מַלְכָּא שָׁאֵל
לָא חַכִּימִין אָשְׁפִין חַרְטֻמִּין גָּזְרִין יָכְלִין לְהַחֲוָיָה
28 לְמַלְכָּא׃ בְּרַם אִיתַי אֱלָהּ בִּשְׁמַיָּא גָּלֵה רָזִין וְהוֹדַע
לְמַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר מָה דִּי לֶהֱוֵא בְּאַחֲרִית יוֹמַיָּא
חֶלְמָךְ וְחֶזְוֵי רֵאשָׁךְ עַל־מִשְׁכְּבָךְ דְּנָה הוּא׃
29 אַנְתְּה מַלְכָּא רַעְיוֹנָיךְ עַל־מִשְׁכְּבָךְ
סְלִקוּ מָה דִּי לֶהֱוֵא אַחֲרֵי דְנָה וְגָלֵא רָזַיָּא הוֹדְעָךְ מָה־
ל דִּי לֶהֱוֵא׃ וַאֲנָה לָא בְחָכְמָה דִּי־אִיתַי בִּי מִן־כָּל־
חַיַּיָּא רָזָא דְנָה גְּלִי לִי לָהֵן עַל־דִּבְרַת דִּי פִשְׁרָא
לְמַלְכָּא יְהוֹדְעוּן וְרַעְיוֹנֵי לִבְבָךְ תִּנְדָּע׃
31 אַנְתְּה מַלְכָּא חָזֵה הֲוֵיתָ וַאֲלוּ צְלֵם
חַד שַׂגִּיא צַלְמָא דִכֵּן רַב וְזִיוֵהּ יַתִּיר קָאֵם לְקָבְלָךְ וְרֵוֵהּ
32 דְּחִיל׃ הוּא צַלְמָא רֵאשֵׁהּ דִּי־דְהַב טָב חֲדוֹהִי וּדְרָעוֹהִי
33 דִּי כְסָף מְעוֹהִי וְיַרְכָתֵהּ דִּי נְחָשׁ׃ שָׁקוֹהִי דִּי פַרְזֶל
רגלוהי Mmmm mmm ללללללל

ad Regem introductus, & quædam de vero Deo, futurorum præscio, præfatus,

recitat promte somnium,

† intelligentia. † in tenebris. † habitat.

† propterea, 4: 14.

† aspectus 3: 25. † pectus e. † brachia e. † venter e. † femora e.

v. 22. ונהורא ק׳. v. 26. יתיר י׳. v. 29. יתיר ה׳. ibid. יתיר י׳. v. 30. הג׳ בחס. v. 31. יתיר ה׳.

34 רַגְלוֹהִי מִנְּהֵוֹן דִּי פַרְזֶל וּמִנְּהֵוֹן דִּי חֲסָף׃ חָזֵה הֲוַיְתָ
עַד דִּי הִתְגְּזֶרֶת אֶבֶן דִּי־לָא בִידַיִן וּמְחָת לְצַלְמָא עַל־
לה רַגְלוֹהִי דִּי פַרְזְלָא וְחַסְפָּא וְהַדֵּקֶת הִמּוֹן׃ בֵּאדַיִן דָּקוּ
כַחֲדָה פַרְזְלָא חַסְפָּא נְחָשָׁא כַּסְפָּא וְדַהֲבָא וַהֲווֹ
כְּעוּר מִן־אִדְּרֵי־קַיִט וּנְשָׂא הִמּוֹן רוּחָא וְכָל־ † palea. † æstatis.
אֲתַר לָא־הִשְׁתְּכַח לְהוֹן וְאַבְנָא ׀ דִּי־מְחָת לְצַלְמָא
36 הֲוַת לְטוּר רַב וּמְלָאת כָּל־אַרְעָא׃ דְּנָה חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ † in petram, v. 45.
37 נֵאמַר קֳדָם־מַלְכָּא׃ אַנְתְּה מַלְכָּא מֶלֶךְ מַלְכַיָּא
דִּי אֱלָהּ שְׁמַיָּא מַלְכוּתָא חִסְנָא וְתָקְפָא וִיקָרָא יְהַב־ † fortitudinem, 4. 27.
38 לָךְ׃ וּבְכָל־דִּי דָאְרִין בְּנֵי־אֲנָשָׁא חֵיוַת בָּרָא וְעוֹף־
שְׁמַיָּא יְהַב בִּידָךְ וְהַשְׁלְטָךְ בְּכָלְהוֹן אַנְתְּה הוּא רֵאשָׁהּ
39 דִּי דַהֲבָא׃ וּבָתְרָךְ תְּקוּם מַלְכוּ אָחֳרִי אֲרַעְא מִנָּךְ † inferius.
וּמַלְכוּ תְלִיתָאָה אָחֳרִי דִּי נְחָשָׁא דִּי תִשְׁלַט בְּכָל־
מ אַרְעָא׃ וּמַלְכוּ רְבִיעָיָא תֶּהֱוֵא תַקִּיפָה כְּפַרְזְלָא כָּל־
קְבֵל דִּי פַרְזְלָא מְהַדֵּק וְחָשֵׁל כֹּלָּא וּכְפַרְזְלָא דִּי־ † infirmat.
41 מְרָעַע כָּל־אִלֵּין תַּדֵּק וְתֵרֹעַ׃ וְדִי־חֲזַיְתָה רַגְלַיָּא
וְאֶצְבְּעָתָא מִנְּהֵוֹן חֲסַף דִּי־פֶחָר וּמִנְּהֵוֹן פַּרְזֶל מַלְכוּ † figuli.
פְּלִיגָה תֶּהֱוֵה וּמִן־נִצְבְּתָא דִּי־פַרְזְלָא לֶהֱוֵא־בָהּ כָּל־ † plantario (fundamento)
42 קְבֵל דִּי חֲזַיְתָה פַּרְזְלָא מְעָרַב בַּחֲסַף טִינָא׃ וְאֶצְבְּעָת
רַגְלַיָּא מִנְּהֵוֹן פַּרְזֶל וּמִנְּהֵוֹן חֲסַף מִן־קְצָת מַלְכוּתָא † luti, v. 43.
43 תֶּהֱוֵה תַקִּיפָא וּמִנָּהּ תֶּהֱוֵא תְבִירָה׃ דִּי חֲזַיְתָ † ex parte (sui) † fractum.
פַּרְזְלָא מְעָרַב בַּחֲסַף טִינָא מִתְעָרְבִין לֶהֱוֹן בִּזְרַע אֲנָשָׁא † v. 41.
וְלָא־לֶהֱוֹן דָּבְקִין דְּנָה עִם־דְּנָה הֵא־כְדִי פַרְזְלָא לָא † quemadmodum.
44 מִתְעָרַב עִם־חַסְפָּא׃ וּבְיוֹמֵיהוֹן דִּי מַלְכַיָּא אִנּוּן יְקִים
אֱלָהּ שְׁמַיָּא מַלְכוּ דִּי לְעָלְמִין לָא תִתְחַבַּל וּמַלְכוּתָהּ
לְעַם אָחֳרָן לָא תִשְׁתְּבֵק תַּדֵּק וְתָסֵף כָּל־אִלֵּין מַלְכְוָתָא
מה וְהִיא תְקוּם לְעָלְמַיָּא׃ כָּל־קְבֵל דִּי־חֲזַיְתָ דִּי מִטּוּרָא † v. 35. ista regna et ipsa stabit in saecula.
אִתְגְּזֶרֶת אֶבֶן דִּי־לָא בִידַיִן וְהַדֵּקֶת פַּרְזְלָא נְחָשָׁא
חספא

& interpretatur feliciter de 4. Monarchiarum successione & conditione.

v. 33. יתיר ו׳. ib. יתיר ו׳. v. 37. יתיר ה׳. v. 38. דיירין ק׳. ibid. יתיר ה׳. v. 39. יתיר א׳. v. 40. רביעאה ק׳. v. 41. bis יתיר ו׳. v. 42. יתיר ו׳. ib. פתח באתנח. v. 43. ודי ק׳.

חַסְפָּא כַּסְפָּא וְרַהֲבָא אֱלָהּ רַב הוֹדַע לְמַלְכָּא מָה דִּי
לֶהֱוֵא אַחֲרֵי דְנָה וְיַצִּיב חֶלְמָא וּמְהֵימַן פִּשְׁרֵהּ׃

† facies s. 3, 19. 46 בֱּאדַיִן מַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר נְפַל עַל־אַנְפּוֹהִי

Rex ita ad agnitionem veri Dei ac Danielis veneration em adductus, ingenuam fidei confessionem edidit, ac Danielem socios que euexit.

47 וְלִדְנִיֵּאל סְגֵד וּמִנְחָה וְנִיחוֹחִין אֲמַר לְנַסָּכָה לֵהּ׃ עָנֵהּ
מַלְכָּא לְדָנִיֵּאל וְאָמַר מִן־קְשֹׁט דִּי אֱלָהֲכוֹן הוּא אֱלָהּ
אֱלָהִין וּמָרֵא מַלְכִין וְגָלֵה רָזִין דִּי יְכֵלְתָּ לְמִגְלֵא רָזָא
48 דְנָה׃ אֱדַיִן מַלְכָּא לְדָנִיֵּאל רַבִּי וּמַתְּנָן רַבְרְבָן שַׁגִּיאָן
יְהַב־לֵהּ וְהַשְׁלְטֵהּ עַל כָּל־מְדִינַת בָּבֶל וְרַב־סַגְנִין עַל
49 כָּל־חַכִּימֵי בָבֶל׃ וְדָנִיֵּאל בְּעָא מִן־מַלְכָּא וּמַנִּי עַל
עֲבִידַתָּא דִּי מְדִינַת בָּבֶל לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ
וְדָנִיֵּאל בְּתָרַע מַלְכָּא׃

† in porta, 3:26.

CAP. 3. III. Sed mox defecit Rex, & colosso aureo erecto diuinos honores exhiberi præcepit, sub pœna ignis.

† latitudo e. Esr. 6: 3. † valle. † judices, † quæ-Rores, † consiliarii. † exactores, v. 3. † v. 2. † v. 2. † v. 2. † v. 2.

נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא עֲבַד צֶלֶם דִּי־דְהַב רוּמֵהּ אַמִּין שִׁתִּין א
פְּתְיֵהּ אַמִּין שֵׁת אֲקִימֵהּ בְּבִקְעַת דּוּרָא בִּמְדִינַת בָּבֶל׃
2 וּנְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא שְׁלַח לְמִכְנַשׁ לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא
סְגָנַיָּא וּפַחֲוָתָא אֲדַרְגָּזְרַיָּא גְּדָבְרַיָּא דְּתָבְרַיָּא תִּפְתָּיֵא
וְכָל שָׁלְטוֹנֵי מְדִינָתָא לְחַנֻכַּת צַלְמָא דִּי הֲקֵים
3 נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא׃ בֵּאדַיִן מְתְכַּנְשִׁין אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא
סְגָנַיָּא וּפַחֲוָתָא אֲדַרְגָּזְרַיָּא גְּדָבְרַיָּא דְּתָבְרַיָּא תִּפְתָּיֵא
וְכָל שָׁלְטוֹנֵי מְדִינָתָא לְחַנֻכַּת צַלְמָא דִּי הֲקֵים
נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא וְקָאְמִין לָקֳבֵל צַלְמָא דִּי הֲקֵים

† v. 3.

4 נְבוּכַדְנֶצַּר׃ וְכָרוֹזָא קָרָא בְחַיִל לָכֶון אָמְרִין עַמְמַיָּא
אֻמַּיָּא וְלִשָׁנַיָּא׃ בְּעִדָּנָא דִּי־תִשְׁמְעוּן קָל קַרְנָא ה
מַשְׁרוֹקִיתָא קֵיתָרֹס סַבְּכָא פְּסַנְתֵּרִין סוּמְפֹנְיָה וְכָל זְנֵי
זְמָרָא תִּפְלוֹן וְתִסְגְּדוּן לְצֶלֶם דַּהֲבָא דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר
6 מַלְכָּא׃ וּמַן־דִּי־לָא יִפֹּל וְיִסְגֻּד בַּהּ־שַׁעֲתָא יִתְרְמֵא

Quod cum omnes subiecti facerent, exceptis Iudæis,

7 לְגוֹא־אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא׃ כָּל־קֳבֵל דְּנָה בְּהּ זִמְנָא
כְּדִי שְׁמִעִין כָּל־עַמְמַיָּא קָל קַרְנָא מַשְׁרוֹקִיתָא קֵיתָרֹס
שַׁבְּכָא פְּסַנְתֵּרִין וְכָל זְנֵי זְמָרָא נָפְלִין כָּל־עַמְמַיָּא אֻמַּיָּא

יתיר י׳ v. 7. יתיר י׳ v. 5. וקיימו ק׳ v. 3.

וּלְשַׁנָּיָא סָגְדִין לְצֶלֶם דַּהֲבָא דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא׃

8 כָּל־קֳבֵל דְּנָה בְּהֵ֫ן זִמְנָא קָרְבוּ גֻּבְרִין כַּשְׂדָּאִין וַאֲכָלוּ hos apud Regem accusarunt,

9 קַרְצֵיהוֹן דִּי יְהוּדָיֵא׃ עָנוּ וְאָמְרִין לְנְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא † accusarunt. ר 6:25.

מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי׃ אַנְתָּה מַלְכָּא שַׂמְתָּ טְעֵם דִּי־כָל־

אֱנָשׁ דִּי יִשְׁמַע קָל קַרְנָא מַשְׂרוֹקִיתָא קַיְתְרֹס שַׂבְּכָא

פְּסַנְתֵּרִין וְסוּמְפֹנְיָה וְכָל זְנֵי זְמָרָא יִפֹּל וְיִסְגֹּד לְצֶלֶם

11 דַּהֲבָא׃ וְמַן־דִּי־לָא יִפֹּל וְיִסְגֹּד יִתְרְמֵא לְגוֹא־אַתּוּן

ac nominatim Sadrach, Mesach & Abednego;

12 נוּרָא יָקִידְתָּא׃ אִיתַי גֻּבְרִין יְהוּדָאִין דִּי־מַנִּיתָ יָתְהוֹן † eos.

עַל־עֲבִידַת מְדִינַת בָּבֶל שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ גֻּבְרַיָּא

אִלֵּךְ לָא־שָׂמוּ עֲלָיִךְ מַלְכָּא טְעֵם לֵאלָהָיִךְ לָא פָלְחִין

וּלְצֶלֶם דַּהֲבָא דִּי הֲקֵימְתָּ לָא סָגְדִין׃

qui citati interrogatique cum cordate constanterq; respondissent, se vnius veri Dei religione prohiberi,

13 בֵּאדַיִן נְבוּכַדְנֶצַּר בִּרְגַז וַחֲמָא אֲמַר לְהַיְתָיָה † excandescentia, v. 19.

לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ בֵּאדַיִן גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ הֵיתָיו

14 קֳדָם מַלְכָּא׃ עָנֵה נְבוּכַדְנֶצַּר וְאָמַר לְהֹון הַצְדָּא † verene.

שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ לֵאלָהַי לָא אִיתֵיכוֹן פָּלְחִין וּלְצֶלֶם דַּהֲבָא

טו דִּי הֲקֵימֶת לָא־סָגְדִין׃ כְּעַן הֵן אִיתֵיכוֹן עָתִידִין דִּי

בְּעִדָּנָא דִּי־תִשְׁמְעוּן קָל קַרְנָא מַשְׂרוֹקִיתָא קַיְתְרֹס

שַׂבְּכָא פְּסַנְתֵּרִין וְסוּמְפֹנְיָה וְכָל זְנֵי זְמָרָא תִּפְלִון

וְתִסְגְּדוּן לְצַלְמָא דִּי־עֲבַדְתִּ וְהֵן לָא תִסְגְּדוּן בַּהּ־שַׁעֲתָא

תִּתְרְמוֹן לְגוֹא־אַתּוּן נוּרָא יָקִידְתָּא וּמַן־הוּא אֱלָהּ דִּי

16 יְשֵׁיזִבְנְכוֹן מִן־יְדַי׃ עָנוֹ שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ וְאָמְרִין

לְמַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר לָא־חַשְׁחִין אֲנַחְנָא עַל־דְּנָה פִּתְגָם

17 לַהֲתָבוּתָךְ׃ הֵן אִיתַי אֱלָהֲנָא דִּי־אֲנַחְנָא פָלְחִין יָכְלָה

לְשֵׁיזָבוּתָנָא מִן־אַתּוּן נוּרָא יָקִידְתָּא וּמִן־יְדָךְ מַלְכָּא

18 יְשֵׁיזִב׃ וְהֵן לָא יְהֵיעַ לְהֱוֵא לָךְ מַלְכָּא דִּי לֵאלָהָיִךְ לָא־

אִיתֵנָא פָלְחִין וּלְצֶלֶם דַּהֲבָא דִּי הֲקֵימְתָּ לָא נִסְגֹּד׃

in furnum septuplo magis accensum, edicto regio,

19 בֵּאדַיִן נְבוּכַדְנֶצַּר הִתְמְלִי חֵמָא וְצֶלֶם אַנְפּוֹהִי

אֶשְׁתַּנּוֹ עַל־שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ עֲנֵה וְאָמַר לְמֵזַא

לאתונא

---

v. 10. יתיר ה׳. ibid. יתיר י׳. ibid. יסומפוניא ק׳
v. 12. יתיר י׳ bis. v. 15. יתיר י׳. v. 18. יתיר י׳
v. 19. אשתני ק׳

לְאַתּוּנָא חַד־שִׁבְעָה עַל דִּי חֲזֵה לְמֵזְיֵהּ׃ וּלְגֻבְרִין גִּבָּרֵי־ כ vincti coniiciuntur.
חַיִל דִּי בְחַיְלֵהּ אֲמַר לְכַפָּתָה לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ
לְמִרְמֵא לְאַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא׃ 21 בֵּאדַיִן גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ
כְּפִתוּ בְּסַרְבָּלֵיהוֹן פַּטְישֵׁיהוֹן וְכַרְבְּלָתְהוֹן וּלְבוּשֵׁיהוֹן
וּרְמִיו לְגוֹא־אַתּוּן נוּרָא יָקִידְתָּא׃ 22 כָּל־קְבֵל דְּנָה מִן־
דִּי מִלַּת מַלְכָּא מַחְצְפָה וְאַתּוּנָא אֵזֵה יַתִּירָה גֻּבְרַיָּא
אִלֵּךְ דִּי הַסִּקוּ לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ קַטֵּל הִמּוֹן
שְׁבִיבָא דִּי נוּרָא׃ 23 וְגֻבְרַיָּא אִלֵּךְ תְּלָתֵהוֹן שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ
וַעֲבֵד נְגוֹ נְפַלוּ לְגוֹא־אַתּוּן־נוּרָא יָקִדְתָּא מְכַפְּתִין׃
אֱדַיִן נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא תְּוַהּ וְקָם בְּהִתְבְּהָלָה 24 sed vbi Rex quatuor ambulantes illæsosque vidit,
עָנֵה וְאָמַר לְהַדָּבְרוֹהִי הֲלָא גֻבְרִין תְּלָתָה רְמֵינָא לְגוֹא־
נוּרָא מְכַפְּתִין עָנַיִן וְאָמְרִין לְמַלְכָּא יַצִּיבָא מַלְכָּא׃
עָנֵה וְאָמַר הָא־אֲנָה חָזֵה גֻּבְרִין אַרְבְּעָה שְׁרַיִן מַהְלְכִין כה
בְּגוֹא־נוּרָא וַחֲבַל לָא־אִיתַי בְּהוֹן וְרֵוֵהּ דִּי רְבִיעָיָא דָּמֵה
לְבַר־אֱלָהִין׃ 26 בֵּאדַיִן קְרֵב נְבוּכַדְנֶצַּר
לִתְרַע אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא עָנֵה וְאָמַר שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ
וַעֲבֵד־נְגוֹ עַבְדוֹהִי דִּי־אֱלָהָא עִלָּיָא פּוּקוּ וֶאֱתוֹ
בֵּאדַיִן נָפְקִין שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ מִן־גּוֹא 27
נוּרָא׃ וּמִתְכַּנְשִׁין אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא סִגְנַיָּא וּפַחֲוָתָא
וְהַדָּבְרֵי מַלְכָּא חָזַיִן לְגֻבְרַיָּא אִלֵּךְ דִּי לָא־שְׁלֵט
נוּרָא בְּגֶשְׁמְהוֹן וּשְׂעַר רֵאשְׁהוֹן לָא הִתְחָרַךְ
וְסַרְבָּלֵיהוֹן לָא שְׁנוֹ וְרֵיחַ נוּר לָא עֲדָת בְּהוֹן׃ 28 עָנֵה
נְבוּכַדְנֶצַּר וְאָמַר בְּרִיךְ אֱלָהֲהוֹן דִּי־שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ
וַעֲבֵד נְגוֹ דִּי־שְׁלַח מַלְאֲכֵהּ וְשֵׁזִיב לְעַבְדוֹהִי דִּי הִתְרְחִצוּ
עֲלוֹהִי וּמִלַּת מַלְכָּא שַׁנִּיו וִיהַבוּ גֶשְׁמְיהוֹן דִּי לָא־יִפְלְחוּן
וְלָא־יִסְגְּדוּן לְכָל־אֱלָהּ לָהֵן לֵאלָהֲהוֹן׃ 29 וּמִנִּי שִׂים טְעֵם
דִּי כָל־עַם אֻמָּה וְלִשָּׁן דִּי־יֵאמַר שָׁלֻהּ עַל־אֱלָהֲהוֹן דִּי־
שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹא הַדָּמִין יִתְעֲבֵד וּבַיְתֵהּ נְוָלִי

v. 21. יתיר י׳. v. 25. רביעאה ק׳. v. 26. עלאה ק׳.
v. 28. יתיר י׳. v. 29. שלו ק׳.

† in chlamydibus s. v. 27
† femoralibus.
† tegumentis, † 2:15.
† Ps. 139, 8.
† obstupuit
† ecce
† corruptio † 2:31.
† 2:49.
† adustus est † v. 21.
† confisi sunt
† 2:5.

eos prodire iussit, &, congregatis regni proceribus, publio edicto sanxit colendum solum Deum Israëli, nec ei maledicendum esse.

יִשְׁתַּוֵּה כָּל־קְבֵל דִּי לָא אִיתַי אֱלָהּ אָחֳרָן דִּי־יִכֹּל
ל לְהַצָּלָה כִּדְנָה׃ בֵּאדַיִן מַלְכָּא הַצְלַח לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ
1 3 וַעֲבֵד נְגוֹ בִּמְדִינַת בָּבֶל׃ נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא
לְכָל־עַמְמַיָּא אֻמַּיָּא וְלִשָּׁנַיָּא דִּי־דָאְרִין בְּכָל־אַרְעָא
2 3 שְׁלָמְכוֹן יִשְׂגֵּא׃ אָתַיָּא וְתִמְהַיָּא דִּי עֲבַד עִמִּי אֱלָהָא
3 3 עִלָּיָא שְׁפַר קֳדָמַי לְהַחֲוָיָה׃ אָתוֹהִי כְּמָה רַבְרְבִין
וְתִמְהוֹהִי כְּמָה תַקִּיפִין מַלְכוּתֵהּ מַלְכוּת עָלַם וְשָׁלְטָנֵהּ
א עִם־דָּר וְדָר׃ אֲנָה נְבוּכַדְנֶצַּר שְׁלֵה
2 הֲוֵית בְּבֵיתִי וְרַעֲנַן בְּהֵיכְלִי׃ חֵלֶם חֲזֵית וִידַחֲלִנַּנִי
3 וְהַרְהֹרִין עַל־מִשְׁכְּבִי וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי יְבַהֲלֻנַּנִי׃ וּמִנִּי שִׂים
טְעֵם לְהַנְעָלָה קֳדָמַי לְכֹל חַכִּימֵי בָבֶל דִּי־פְשַׁר חֶלְמָא
4 יְהוֹדְעֻנַּנִי׃ בֵּאדַיִן עַלִּלִין חַרְטֻמַּיָּא אָשְׁפַּיָּא כַּשְׂדָּיֵא
וְגָזְרַיָּא וְחֶלְמָא אָמַר אֲנָה קֳדָמֵיהוֹן וּפִשְׁרֵהּ לָא־
ה מְהוֹדְעִין לִי׃ וְעַד אֲחָרֵין עַל קֳדָמַי דָּנִיֵּאל דִּי־
שְׁמֵהּ בֵּלְטְשַׁאצַּר כְּשֻׁם אֱלָהִי וְדִי רוּחַ־אֱלָהִין קַדִּישִׁין
6 בֵּהּ וְחֶלְמָא קֳדָמוֹהִי אַמְרֵת׃ בֵּלְטְשַׁאצַּר רַב חַרְטֻמַּיָּא
דִּי אֲנָה יִדְעֵת דִּי רוּחַ אֱלָהִין קַדִּישִׁין בָּךְ וְכָל־רָז לָא־
7 אָנַס לָךְ חֶזְוֵי חֶלְמִי דִּי־חֲזֵית וּפִשְׁרֵהּ אֱמָר׃ וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי
עַל־מִשְׁכְּבִי חָזֵה הֲוֵית וַאֲלוּ אִילָן בְּגוֹא אַרְעָא וְרוּמֵהּ
8 שַׂגִּיא׃ רְבָה אִילָנָא וּתְקֵף וְרוּמֵהּ יִמְטֵא לִשְׁמַיָּא
9 וַחֲזוֹתֵהּ לְסוֹף כָּל־אַרְעָא׃ עָפְיֵהּ שַׁפִּיר וְאִנְבֵּהּ שַׂגִּיא
וּמָזוֹן לְכֹלָּא־בֵהּ תְּחֹתוֹהִי תַּטְלֵל חֵיוַת בָּרָא וּבְעַנְפּוֹהִי
י יְדֻרָן צִפֲרֵי שְׁמַיָּא וּמִנֵּהּ יִתְּזִין כָּל־בִּשְׂרָא׃ חָזֵה הֲוֵית
בְּחֶזְוֵי רֵאשִׁי עַל־מִשְׁכְּבִי וַאֲלוּ עִיר וְקַדִּישׁ מִן־שְׁמַיָּא
1 1 נָחֵת׃ קָרֵא בְחַיִל וְכֵן אָמַר גַּדּוּ אִילָנָא וְקַצְצוּ עַנְפּוֹהִי
אַתַּרוּ עָפְיֵהּ וּבַדַּרוּ אִנְבֵּהּ תְּנֵד חֵיוְתָא מִן־תַּחְתּוֹהִי
1 2 וְצִפֲרַיָּא מִן־עַנְפּוֹהִי׃ בְּרַם עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי בְּאַרְעָא
שְׁבֻקוּ וּבֶאֱסוּר דִּי־פַרְזֶל וּנְחָשׁ בְּדִתְאָה דִּי בָרָא וּבְטַל
שמיא

CAP. ד. IV. Nebucadnezar per somnum videt arborem frondosam, proceram & sublimem, escam & umbram omnibus animalibus præbentem,

† cogitationes.

† difficile.

† cibus, v. 18.

† umbram habebat.

† alebatur.

† excidite, v. 20.

‡ discutite.

† dispergite.

† in herba, v. 20.

sed ex decreto cœlesti ita exscindendam, vt imæ radicis pars tantum relinquatur.

v. 31. דיירין ק׳. v. 32. עלאה ק׳. v. 4. יתיר ל׳.
ib. כשדאי ק׳. v. 5. יתיר י׳. v. 9. יתיר ו׳. v. 10. ב׳ טעמים.

שְׁמַיָּא יְצַטַּבַּע וְעִם־חֵיוְתָא חֲלָקֵהּ בַּעֲשַׂב אַרְעָא׃
לִבְבֵהּ מִן־אֲנָשָׁא יְשַׁנּוֹן וּלְבַב חֵיוָא יִתְיְהִב לֵהּ וְשִׁבְעָה 13
עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלוֹהִי׃ בִּגְזֵרַת עִירִין פִּתְגָמָא וּמֵאמַר 14
קַדִּישִׁין שְׁאֵלְתָּא עַד־דִּבְרַת דִּי־יִנְדְּעוּן חַיָּא דִּי־שַׁלִּיט f 2 30.
עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא וְלְמַן־דִּי יְצִבֵּא יִתְנִנַּהּ וּשְׁפַל
אֲנָשִׁים יְקִים עֲלֵיהּ׃ דְּנָהּ חֶלְמָא חֱזֵית אֲנָהּ מַלְכָּא טו Daniel somnium de Rege exscindendo & ad bestias detradendo explicat, donec Deum recognoscat & pœniteat.
נְבוּכַדְנֶצַּר וְאַנְתְּ בֶּלְטְשַׁאצַּר פְּשַׁרָא אֱמַר כָּל־קְבֵל
דִּי כָּל־חַכִּימֵי מַלְכוּתִי לָא־יָכְלִין פְּשַׁרָא לְהוֹדָעוּתַנִי
וְאַנְתְּ כָּהֵל דִּי רוּחַ־אֱלָהִין קַדִּישִׁין בָּךְ׃ אֱדַיִן 16
דָּנִיֵּאל דִּי־שְׁמֵהּ בֶּלְטְשַׁאצַּר אִשְׁתּוֹמַם כְּשָׁעָה חֲדָא
וְרַעְיוֹנֹהִי יְבַהֲלֻנֵּהּ עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר בֶּלְטְשַׁאצַּר חֶלְמָא
וּפִשְׁרֵהּ אַל־יְבַהֲלָךְ עָנֵה בֶלְטְשַׁאצַּר וְאָמַר מָרְאֵהּ
חֶלְמָא לְשַׂנְאָיִךְ וּפִשְׁרֵהּ לְעָרָיִךְ׃ אִילָנָא דִּי חָזֵית דִּי 17
רְבָת וּתְקֵף וְרוּמֵהּ יְמֵטָא לִשְׁמַיָּא וַחֲזוֹתֵהּ לְכָל־
אַרְעָא׃ וְעָפְיֵהּ שַׁפִּיר וְאִנְבֵּהּ שַׂגִּיא וּמָזוֹן לְכֹלָּא־בֵהּ 18 f v. 9.
תְּחוֹתוֹהִי תְּדוֹר חֵיוַת בָּרָא וּבַעֲנָפּוֹהִי יִשְׁכְּנָן צִפְּרֵי
שְׁמַיָּא׃ אַנְתְּ־הוּא מַלְכָּא דִּי רְבֵית וּתְקֵפְתְּ וְרְבוּתָךְ 19
רְבָת וּמְטַת לִשְׁמַיָּא וְשָׁלְטָנָךְ לְסוֹף אַרְעָא׃ וְדִי חֲזָא כ
מַלְכָּא עִיר וְקַדִּישׁ נָחֵת ׀ מִן־שְׁמַיָּא וְאָמַר גְּדֹּו אִילָנָא f v. 11.
וְחַבְּלוּהִי בְּרַם עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי בְּאַרְעָא שְׁבְקוּ וּבְאֶסוֹר
דִּי־פַרְזֶל וּנְחָשׁ בְּדִתְאָה דִּי בָרָא וּבְטַל שְׁמַיָּא יִצְטַבַּע f v. 12.
וְעִם־חֵיוַת בָּרָא חֲלָקֵהּ עַד דִּי־שִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן
עֲלוֹהִי׃ דְּנָה פִּשְׁרָא מַלְכָּא וּגְזֵרַת עֶלְיוֹנָא הִיא דִּי 21
מְטַת עַל־מָרְאִי מַלְכָּא׃ וְלָךְ טָרְדִין מִן־אֲנָשָׁא וְעִם־ 22
חֵיוַת בָּרָא לֶהֱוֵה מְדָרָךְ וְעִשְׂבָּא כְתוֹרִין ׀ לָךְ יְטַעֲמוּן
וּמְטַל שְׁמַיָּא לָךְ מְצַבְּעִין וְשִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלָיִךְ
עַד ׀ דִּי תְנַדַּע דִּי־שַׁלִּיט עֶלְיוֹנָא בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא וְלְמַן־
דִּי יְצִבֵּא יִתְנִנַּהּ׃ וְדִי אֲמַרוּ לְמִשְׁבַּק עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי דִּי 23
אילנא

v. 13. יתיר ו׳. v. 14. עלאה ק׳. ib. יתיר ו׳. ib. יתיר י׳.
v. 15. יתיר ח׳. ib. יתיר ח׳. v. 16. במקום ח׳. ib. יתיר א׳.
v. 17. ב׳ טעמים. v. 18. יתיר י׳. ib. יתיר י׳. ib. יתיר י׳.
v. 19. יתיר ח׳. v. 21. עלאה ק׳. ib. יתיר א׳. v. 22. יתיר י׳.
ib. יתיר י׳. ib. עלאה ק׳.

אִילָנָא מַלְכוּתָךְ לָךְ קַיָּמָא מִן־דִּי תִנְדַּע דִּי שַׁלִּיטִן
24 שְׁמַיָּא׃ לָהֵן מַלְכָּא מִלְכִּי יִשְׁפַּר עֲלָיךְ וַחֲטָיָךְ בְּצִדְקָה
פְּרֻק וַעֲוָיָתָךְ בְּמִחַן עֲנִין הֵן תֶּהֱוֵה אַרְכָּא לִשְׁלֵוְתָךְ׃
כה כֹּלָּא מְטָא עַל־נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא׃
26 לִקְצַת יַרְחִין תְּרֵי־עֲשַׂר עַל־הֵיכַל מַלְכוּתָא
27 דִּי בָבֶל מְהַלֵּךְ הֲוָה׃ עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר הֲלָא דָא־
הִיא בָבֶל רַבְּתָא דִּי־אֲנָה בְנַיְתָהּ לְבֵית מַלְכוּ בִּתְקַף
28 חִסְנִי וְלִיקַר הַדְרִי׃ עוֹד מִלְּתָא בְּפֻם מַלְכָּא קָל מִן־
שְׁמַיָּא נְפַל לָךְ אָמְרִין נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא מַלְכוּתָא
29 עֲדָת מִנָּךְ׃ וּמִן־אֲנָשָׁא לָךְ טָרְדִין וְעִם־חֵיוַת בָּרָא
מְדֹרָךְ עִשְׂבָּא כְתוֹרִין לָךְ יְטַעֲמוּן וְשִׁבְעָה עִדָּנִין
יַחְלְפוּן עֲלָיךְ עַד ׀ דִּי תִנְדַּע דִּי־שַׁלִּיט עִלָּיאָ בְּמַלְכוּת
ל אֲנָשָׁא וּלְמַן דִּי־יִצְבֵּא יִתְּנִנָּהּ׃ בָּהּ שַׁעֲתָא מִלְּתָא
סָפַת עַל־נְבוּכַדְנֶצַּר וּמִן־אֲנָשָׁא טְרִיד וְעִשְׂבָּא כְתוֹרִין
יֵאכֻל וּמִטַּל שְׁמַיָּא גִּשְׁמֵהּ יִצְטַבַּע עַד דִּי שַׂעֲרֵהּ כְּנִשְׁרִין
31 רְבָה וְטִפְרוֹהִי כְצִפֲּרִין׃ וְלִקְצַת יוֹמַיָּא אֲנָה
נְבוּכַדְנֶצַּר עַיְנַי ׀ לִשְׁמַיָּא נִטְלֵת וּמַנְדְּעִי עֲלַי יְתוּב
וּלְעִלָּיאָ בָּרְכֵת וּלְחַי עָלְמָא שַׁבְּחֵת וְהַדְּרֵת דִּי
32 שָׁלְטָנֵהּ שָׁלְטַן עָלַם וּמַלְכוּתֵהּ עִם־דָּר וְדָר׃ וְכָל־
דָּאְרֵי אַרְעָא כְּלָה חֲשִׁיבִין וּכְמִצְבְּיֵהּ עָבֵד בְּחֵיל שְׁמַיָּא
וְדָאְרֵי אַרְעָא וְלָא אִיתַי דִּי־יְמַחֵא בִידֵהּ וְיֵאמַר לֵהּ מָה
33 עֲבַדְתְּ׃ בֵּהּ־זִמְנָא מַנְדְּעִי ׀ יְתוּב עֲלַי וְלִיקַר מַלְכוּתִי
הַדְרִי וְזִיוִי יְתוּב עֲלַי וְלִי הַדָּבְרַי וְרַבְרְבָנַי יְבָעוֹן וְעַל־
מַלְכוּתִי הָתְקְנַת וּרְבוּ יַתִּירָה הוּסְפַת־לִי׃
34 כְּעַן אֲנָה נְבֻכַדְנֶצַּר מְשַׁבַּח וּמְרוֹמֵם וּמְהַדַּר לְמֶלֶךְ
שְׁמַיָּא דִּי כָל־מַעְבָּדוֹהִי קְשׁוֹט וְאֹרְחָתֵהּ דִּין וְדִי מַהְלְכִין
בְּגֵוָה יָכֹל לְהַשְׁפָּלָה׃
CAP. ה V. Belsazar. א בֵּלְשַׁאצַּר מַלְכָּא עֲבַד לְחֶם רַב לְרַבְרְבָנוֹהִי אֲלַף
ולקבל

†consilium m.
†diuturnitas †in misereri
Euentus prædictioni respondet.
†Esr. 6: 15.
†2:37.
†ungves e. 7:19.
†æstimati
†restitutus sum
†viæ e. 5:23.
† in superbia †convivium

v.24. יתירי׳ v.26. פתח באתנח v.28. פתח באתנח
v.29. יתירי׳ ib. עלאה ק v.31. ולעלאה ק v.32. דיירי ק
ib. ה׳ במקום א׳ ib. דיירי ק

2 וְלָקֳבֵל אַלְפָּא חַמְרָא שָׁתֵה׃ בֵּלְשַׁאצַּר אֲמַר׀
בִּטְעֵם חַמְרָא לְהַיְתָיָה לְמָאנֵי דַהֲבָא וְכַסְפָּא דִּי
הַנְפֵּק נְבוּכַדְנֶצַּר אֲבוּהִי מִן־הֵיכְלָא דִּי בִירוּשְׁלֶם
וְיִשְׁתּוֹן בְּהוֹן מַלְכָּא וְרַבְרְבָנוֹהִי שֵׁגְלָתֵהּ וּלְחֵנָתֵהּ׃
3 בֵּאדַיִן הַיְתִיו מָאנֵי דַהֲבָא דִּי הַנְפִּקוּ מִן־הֵיכְלָא דִּי־בֵית
אֱלָהָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וְאִשְׁתִּיו בְּהוֹן מַלְכָּא וְרַבְרְבָנוֹהִי
4 שֵׁגְלָתֵהּ וּלְחֵנָתֵהּ׃ אִשְׁתִּיו חַמְרָא וְשַׁבַּחוּ לֵאלָהֵי דַהֲבָא
ה וְכַסְפָּא נְחָשָׁא פַרְזְלָא אָעָא וְאַבְנָא׃ בַּהּ־שַׁעֲתָא
נְפַקָו אֶצְבְּעָן דִּי יַד־אֱנָשׁ וְכָתְבָן לָקֳבֵל נֶבְרַשְׁתָּא עַל־
גִּירָא דִּי־כְתַל הֵיכְלָא דִּי מַלְכָּא וּמַלְכָּא חָזֵה פַּס יְדָא דִּי
6 כָתְבָא׃ אֱדַיִן מַלְכָּא זִיוֹהִי שְׁנוֹהִי וְרַעְיֹנֹהִי יְבַהֲלוּנֵהּ
וְקִטְרֵי חַרְצֵהּ מִשְׁתָּרַיִן וְאַרְכֻּבָתֵהּ דָּא לְדָא נָקְשָׁן׃
7 קָרָא מַלְכָּא בְּחַיִל לְהֶעָלָה לְאָשְׁפַיָּא כַּשְׂדָּיֵא וְגָזְרַיָּא
עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר׀ לְחַכִּימֵי בָבֶל דִּי כָל־אֱנָשׁ דִּי־יִקְרֵה
כְּתָבָה דְנָה וּפִשְׁרֵהּ יְחַוְּנַנִי אַרְגְּוָנָא יִלְבַּשׁ וְהַמְנוֹכָא דִּי־
8 דַהֲבָא עַל־צַוְארֵהּ וְתַלְתִּי בְמַלְכוּתָא יִשְׁלָט׃ אֱדַיִן
עַלִּלִין כֹּל חַכִּימֵי מַלְכָּא וְלָא־כָהֲלִין כְּתָבָא לְמִקְרֵא
9 וּפִשְׁרֵא לְהוֹדָעָה לְמַלְכָּא׃ אֱדַיִן מַלְכָּא בֵּלְשַׁאצַּר
שַׂגִּיא מִתְבָּהַל וְזִיוֹהִי שָׁנַיִן עֲלוֹהִי וְרַבְרְבָנוֹהִי מִשְׁתַּבְּשִׁין׃
י מַלְכְּתָא לָקֳבֵל מִלֵּי מַלְכָּא וְרַבְרְבָנוֹהִי לְבֵית מִשְׁתְּיָא
עַלַּלַת עֲנָת מַלְכְּתָא וַאֲמֶרֶת מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי אַל־
11 יְבַהֲלוּךְ רַעְיוֹנָךְ וְזִיוָיךְ אַל־יִשְׁתַּנּוֹ׃ אִיתַי גְּבַר בְּמַלְכוּתָךְ
דִּי רוּחַ אֱלָהִין קַדִּישִׁין בֵּהּ וּבְיוֹמֵי אֲבוּךְ נַהִירוּ וְשָׂכְלְתָנוּ
וְחָכְמָה כְּחָכְמַת־אֱלָהִין הִשְׁתְּכַחַת בֵּהּ וּמַלְכָּא
נְבוּכַדְנֶצַּר אֲבוּךְ רַב חַרְטֻמִּין אָשְׁפִּין כַּשְׂדָּאִין גָּזְרִין
12 הֱקִימֵהּ אֲבוּךְ מַלְכָּא׃ כָּל־קְבֵל דִּי רוּחַ׀ יַתִּירָא וּמַנְדַּע
וְשָׂכְלְתָנוּ מְפַשַּׁר חֶלְמִין וְאַחֲוָיַת אֲחִידָן וּמְשָׁרֵא
קִטְרִין הִשְׁתְּכַחַת בֵּהּ בְּדָנִיֵּאל דִּי־מַלְכָּא שָׂם־

שמה Nnnn nnn מממממממ

luxuriose epulans vasa sacra templi Hieros. adhibet;

vnde subito manus Dei vindex apparuit feralem in eum sententiam parieti inscribens,

quam cum legere & exponere nemo posset, Reginæ consilio Daniel accersitus

† candelabri. † tectorium. † parietis, Esr. 5: 8. † lumborum. † genua. † collidebantur.

† perplexi facti (sunt)

† indicatio. † arcanorum.

v. 5. נפקה ק׳. v. 7. כשדאי ק׳. ibid. והמניכא ק׳. v. 8. יתיר ל׳. v. 10. יתיר ל׳. ibid. יתיר י׳. v. 11. הכ׳ בדגש בתר יהוא

שְׁמֵהּ בֵּלְטְשַׁאצַּר כְּעַן דָּנִיֵּאל יִתְקְרֵי וּפִשְׁרֵה
13 יְהַחֲוֵה׃ בֵּאדַיִן דָּנִיֵּאל הֻעַל קֳדָם מַלְכָּא
עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל אַנְתְּה־הוּא דָנִיֵּאל דִּי־מִן־בְּנֵי
14 גָלוּתָא דִּי יְהוּד דִּי הַיְתִי מַלְכָּא אֲבִי מִן־יְהוּד׃ וְשִׁמְעֵת
עֲלָיךְ דִּי רוּחַ אֱלָהִין בָּךְ וְנַהִירוּ וְשָׂכְלְתָנוּ וְחָכְמָה יַתִּירָה
טו הִשְׁתְּכַחַת בָּךְ׃ וּכְעַן הֻעַלּוּ קֳדָמַי חַכִּימַיָּא אָשְׁפַיָּא דִּי־
כְתָבָה דְנָה יִקְרוֹן וּפִשְׁרֵהּ לְהוֹדָעֻתַנִי וְלָא־כָהֲלִין פְּשַׁר־
16 מִלְּתָא לְהַחֲוָיָה׃ וַאֲנָה שִׁמְעֵת עֲלָיךְ דִּי־תוּכַל פִּשְׁרִין
לְמִפְשַׁר וְקִטְרִין לְמִשְׁרֵא כְּעַן הֵן תּוּכַל כְּתָבָא לְמִקְרֵא
וּפִשְׁרֵהּ לְהוֹדָעוּתַנִי אַרְגְּוָנָא תִּלְבַּשׁ וְהַמְנוּכָא דִּי־דַהֲבָא
עַל־צַוְּארָךְ וְתַלְתָּא בְמַלְכוּתָא תִּשְׁלַט׃
17 בֵּאדַיִן עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמַר קֳדָם מַלְכָּא מַתְּנָתָךְ
לָךְ לֶהֱוֵין וּנְבִזְבְּיָתָךְ לְאָחֳרָן הַב בְּרַם כְּתָבָא אֶקְרֵא
18 לְמַלְכָּא וּפִשְׁרָא אֲהוֹדְעִנֵּהּ׃ אַנְתְּה מַלְכָּא אֱלָהָא
עִלָּיאָ מַלְכוּתָא וּרְבוּתָא וִיקָרָא וְהַדְרָא יְהַב
19 לִנְבֻכַדְנֶצַּר אֲבוּךְ׃ וּמִן־רְבוּתָא דִּי יְהַב־לֵהּ כֹּל
עַמְמַיָּא אֻמַּיָּא וְלִשָּׁנַיָּא הֲווֹ זָאֲעִין וְדָחֲלִין מִן־קֳדָמוֹהִי
דִּי־הֲוָא צָבֵא הֲוָה קָטֵל וְדִי־הֲוָה צָבֵא הֲוָה מַחֵא וְדִי־
הֲוָה צָבֵא הֲוָה מָרִים וְדִי־הֲוָא צָבֵא הֲוָא מַשְׁפִּל׃
כ וּכְדִי רָם לִבְבֵהּ וְרוּחֵהּ תִּקְפַת לַהֲזָדָה הָנְחַת מִן־כָּרְסֵא
21 מַלְכוּתֵהּ וִיקָרָא הֶעְדִּיו מִנֵּהּ׃ וּמִן־בְּנֵי אֱנָשָׁא טְרִיד
וְלִבְבֵהּ ׀ עִם־חֵיוְתָא שַׁוִּי וְעִם־עֲרָדַיָּא מְדוֹרֵהּ עִשְׂבָּא
כְתוֹרִין יְטַעֲמוּנֵהּ וּמִטַּל שְׁמַיָּא גִּשְׁמֵהּ יִצְטַבַּע עַד דִּי־
יְדַע דִּי־שַׁלִּיט אֱלָהָא עִלָּיאָ בְּמַלְכוּת אֱנָשָׁא וּלְמַן־דִּי
22 יִצְבֵּא יְהָקִים עֲלֵיהּ׃ וְאַנְתְּה בְרֵהּ בֵּלְשַׁאצַּר לָא
23 הַשְׁפֵּלְתְּ לִבְבָךְ כָּל־קְבַל דִּי כָל־דְּנָה יְדַעְתָּ׃ וְעַל־
מָרֵא שְׁמַיָּא ׀ הִתְרוֹמַמְתָּ וּלְמָאנַיָּא דִּי־בַיְתֵהּ הַיְתִיו
קֳדָמָיךְ וְאַנְתְּה וְרַבְרְבָנָיךְ שֵׁגְלָתָךְ וּלְחֵנָתָךְ חַמְרָא
שתין

& a Rege rogatus,

promte verba legit, & ob superbiam, qua patrem Rex imitatus est,

† 2:6.

† commoverentur, 6:27.

† superbiendo.

† Job. 39:5.

& violauit vasa sacra imminens exitium ei denunciauit.

v.13 יתיר ה׳. ib. מלעיל. v.14 יתיר י׳. v.15 פתח באתנח. v.16 יתיר י׳. ib. תכול ק׳ bis. ib. והמניכא ק׳. v.17 ב׳ טעמים. v.18 יתיר ה׳. ib. עלאה ק׳. v.19 זייעין ק׳. v.21 עלאה ק׳. ib. יתיר י׳. v.22 יתיר ה׳. v.23 יתיר י׳. ib. יתיר ה׳. ib. יתיר י׳.

שָׁתַיִן בְּהוֹן וְלֵאלָהֵי כַסְפָּא וְדַהֲבָא נְחָשָׁא פַּרְזְלָא
אָעָא וְאַבְנָא דִּי לָא־חָזַיִן וְלָא־שָׁמְעִין וְלָא יָדְעִין שַׁבַּחְתָּ
וְלֵאלָהָא דִּי־נִשְׁמְתָךְ בִּידֵהּ וְכָל־אָרְחָתָךְ לֵהּ לָא † 4: 34.
הַדַּרְתָּ׃ בֵּאדַיִן מִן־קֳדָמוֹהִי שְׁלִיחַ פַּסָּא דִּי־יְרָא וּכְתָבָא 24
דְּנָה רְשִׁים׃ וּדְנָה כְתָבָא דִּי רְשִׁים מְנֵא מְנֵא תְּקֵל כה † appensus, v. 27.
וּפַרְסִין׃ דְּנָה פְּשַׁר מִלְּתָא מְנֵא מְנָה־אֱלָהָא מַלְכוּתָךְ 26
וְהַשְׁלְמָהּ׃ תְּקֵל תְּקִלְתָּא בְּמֹאזְנַיָּא וְהִשְׁתְּכַחַתְּ 27 † v. 25. † in trutinis. † deficiens.
חַסִּיר׃ פְּרֵס פְּרִיסַת מַלְכוּתָךְ וִיהִיבַת לְמָדַי וּפָרָס׃ 28
בֵּאדַיִן ׀ אֲמַר בֵּלְשַׁאצַּר וְהַלְבֵּשׁוּ לְדָנִיֵּאל אַרְגְּוָנָא 29
וְהַמְנוֹכָא דִּי־דַהֲבָא עַל־צַוְּארֵהּ וְהַכְרְזוּ עֲלוֹהִי דִּי־לֶהֱוֵא † proclamarent.
שַׁלִּיט תַּלְתָּא בְּמַלְכוּתָא׃ בֵּהּ בְּלֵילְיָא קְטִיל בֵּלְשַׁאצַּר ל
מַלְכָּא כַשְׂדָּיָא׃

וְדָרְיָוֶשׁ מָדָיָא קַבֵּל מַלְכוּתָא כְּבַר שְׁנִין שִׁתִּין א CAP. 1. VI. Daniel a Dario Medo summa dignitate auctus,
וְתַרְתֵּין׃ ○ שְׁפַר קֳדָם דָּרְיָוֶשׁ וַהֲקִים עַל־מַלְכוּתָא 2
לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא מְאָה וְעֶשְׂרִין דִּי לֶהֱוֹן בְּכָל־
מַלְכוּתָא׃ וְעֵלָּא מִנְּהוֹן סָרְכִין תְּלָתָה דִּי דָנִיֵּאל 3
חַד מִנְּהוֹן דִּי לֶהֱוֹן אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא אִלֵּין יָהֲבִין לְהוֹן
טַעֲמָא וּמַלְכָּא לָא־לֶהֱוֵא נָזִק׃ אֱדַיִן דָּנִיֵּאל דְּנָה 4
הֲוָה מִתְנַצַּח עַל־סָרְכַיָּא וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא כָּל־
קְבֵל דִּי־רוּחַ יַתִּירָא בֵּהּ וּמַלְכָּא עֲשִׂית לַהֲקָמוּתֵהּ † cogitabat, Psi 146:4.
עַל־כָּל־מַלְכוּתָא׃ אֱדַיִן סָרְכַיָּא וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא ה a magnatibus Regi persuadentibus, vt edicto sanciret, ne quis intra 30. dies nisi soli Regi supplicet,
הֲווֹ בָעַיִן עִלָּה לְהַשְׁכָּחָה לְדָנִיֵּאל מִצַּד מַלְכוּתָא וְכָל־
עִלָּה וּשְׁחִיתָה לָא־יָכְלִין לְהַשְׁכָּחָה כָּל־קְבֵל דִּי־
מְהֵימַן הוּא וְכָל־שָׁלוּ וּשְׁחִיתָה לָא הִשְׁתְּכַחַת
עֲלוֹהִי׃ אֱדַיִן גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ אָמְרִין דִּי לָא נְהַשְׁכַּח 6
לְדָנִיֵּאל דְּנָה כָּל־עִלָּה לָהֵן הַשְׁכַּחְנָא עֲלוֹהִי בְּדָת
אֱלָהֵהּ׃ אֱדַיִן סָרְכַיָּא וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא אִלֵּן הַרְגִּשׁוּ 7
עַל־מַלְכָּא וְכֵן אָמְרִין לֵהּ דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא לְעָלְמִין
חיי Nnnn nnn 2 ממממממ ב

v. 29. והמניכא ק׳ v. 30. כשראה ק׳ v. 1. מראה ק׳
v. 2. Hisp. & Angl. hoc versu inchoant Cap. 6.

8 חֵי׃ אִתְיָעֲטוּ כָּל־סָרְכֵי מַלְכוּתָא סַגְנַיָּא
וַאֲחַשְׁדַּרְפַּנַיָּא הַדָּבְרַיָּא וּפַחֲוָתָא לְקַיָּמָה קְנֵם
מַלְכָּא וּלְתַקָּפָה אֱסָר דִּי כָל־דִּי־יִבְעֵא מִן־
כָּל־אֱלָהּ וְאֱנָשׁ עַד־יוֹמִין תְּלָתִין לָהֵן מִנָּךְ מַלְכָּא
9 יִתְרְמֵא לְגֻב אַרְיָוָתָא׃ כְּעַן מַלְכָּא תְּקִים אֱסָרָא
וְתִרְשֻׁם כְּתָבָא דִּי לָא לְהַשְׁנָיָה כְּדָת־מָדַי וּפָרַס דִּי־לָא
י תֶעְדֵּא׃ כָּל־קֳבֵל דְּנָה מַלְכָּא דָּרְיָוֶשׁ רְשַׁם כְּתָבָא
11 וְאֱסָרָא׃ וְדָנִיֵּאל כְּדִי יְדַע דִּי־רְשִׁים כְּתָבָא עַל לְבַיְתֵהּ
וְכַוִּין פְּתִיחָן לֵהּ בְּעִלִּיְתֵהּ נֶגֶד יְרוּשְׁלֶם וְזִמְנִין תְּלָתָה
בְיוֹמָא הוּא׳ בָּרֵךְ עַל־בִּרְכּוֹהִי וּמְצַלֵּא וּמוֹדֵא קֳדָם
12 אֱלָהֵהּ כָּל־קֳבֵל דִּי־הֲוָא עָבֵד מִן־קַדְמַת דְּנָה׃ אֱדַיִן
גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ הַרְגָּשׁוּ וְהַשְׁכַּחוּ לְדָנִיֵּאל בָּעֵה וּמִתְחַנַּן
13 קֳדָם אֱלָהֵהּ׃ בֵּאדַיִן קָרִבוּ וְאָמְרִין קֳדָם־מַלְכָּא
עַל־אֱסַר מַלְכָּא הֲלָא אֱסָר רְשַׁמְתָּ דִּי כָל־אֱנָשׁ
דִּי־יִבְעֵא מִן־כָּל־אֱלָהּ וְאֱנָשׁ עַד־יוֹמִין תְּלָתִין לָהֵן
מִנָּךְ מַלְכָּא יִתְרְמֵא לְגֻב אַרְיָוָתָא עָנֵה מַלְכָּא
וְאָמַר יַצִּיבָא מִלְּתָא כְּדָת־מָדַי וּפָרַס דִּי־לָא
14 תֶעְדֵּא׃ בֵּאדַיִן עָנוֹ וְאָמְרִין קֳדָם מַלְכָּא דִּי דָנִיֵּאל דִּי
מִן־בְּנֵי גָלוּתָא דִּי יְהוּד לָא־שָׂם עֲלָיְךָ מַלְכָּא טְעֵם וְעַל־
אֱסָרָא דִּי רְשַׁמְתָּ וְזִמְנִין תְּלָתָה בְיוֹמָא בָּעֵא בְעוּתֵהּ׃
טו אֱדַיִן מַלְכָּא כְּדִי מִלְּתָא שְׁמַע שַׂגִּיא בְּאַשׁ עֲלוֹהִי וְעַל
דָּנִיֵּאל שָׂם בְּלֵב לְשֵׁזָבוּתֵהּ וְעַד מֵעַלֵּי שִׁמְשָׁא הֲוָה
16 מְשְׁתַּדַּר לְהַצָּלוּתֵהּ׃ בֵּאדַיִן גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ הַרְגָּשׁוּ עַל־
מַלְכָּא וְאָמְרִין לְמַלְכָּא יַצִּיב מַלְכָּא דִּי־דָת לְמָדַי וּפָרַס
דִּי־כָל־אֱסָר וּקְיָם דִּי־מַלְכָּא יְהָקִים לָא לְהַשְׁנָיָה׃
17 בֵּאדַיִן מַלְכָּא אֲמַר וְהַיְתִיו לְדָנִיֵּאל וּרְמוֹ לְגֻבָּא דִּי
אַרְיָוָתָא עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל אֱלָהָךְ דִּי אַנְתְּ
18 פָלַח־לֵהּ בְּתְדִירָא הוּא יְשֵׁזְבִנָּךְ׃ וְהֵיתִית אֶבֶן חֲדָה

ושמת

v. 14. יתיר ה׳ v. 17. יתיר י׳

t consilium inierunt

obseruatur & accusatur, quod secus faceret:

t fenestra.
t cœnaculo.
t orans, Esr. 6: 10.
t orantem.

t tonitum fuit.
t studium.
t fuit negotiosus

vnde in foueam leonum coniicitur:

t iugiter, v. 21.

וְשֻׂמַת עַל־פֻּם גֻּבָּא וְחַתְמָהּ מַלְכָּא בְּעִזְקְתֵהּ וּבְעִזְקַת
19 רַבְרְבָנוֹהִי דִּי לָא־תִשְׁנֵא צְבוּ בְּדָנִיֵּאל : אֱדַיִן אֲזַל
מַלְכָּא לְהֵיכְלֵהּ וּבָת טְוָת וְדַחֲוָן לָא־הַנְעֵל קֳדָמוֹהִי
וְשִׁנְתֵּהּ נַדַּת עֲלוֹהִי : בֵּאדַיִן מַלְכָּא בִּשְׁפַּרְפָּרָא יְקוּם כ
בְּנָגְהָא וּבְהִתְבְּהָלָה לְגֻבָּא דִּי־אַרְיָוָתָא אֲזַל :
21 וּכְמִקְרְבֵהּ לְגֻבָּא לְדָנִיֵּאל בְּקָל עֲצִיב זְעֵק עָנֵה מַלְכָּא
וְאָמַר לְדָנִיֵּאל דָּנִיֵּאל עֲבֵד אֱלָהָא חַיָּא אֱלָהָךְ דִּי
אַנְתְּה פָּלַח־לֵהּ בִּתְדִירָא הַיְכִל לְשֵׁיזָבוּתָךְ מִן־
22 אַרְיָוָתָא : אֱדַיִן דָּנִיֵּאל עִם־מַלְכָּא מַלֵּל מַלְכָּא
23 לְעָלְמִין חֱיִי : אֱלָהִי שְׁלַח מַלְאֲכֵהּ וּסֲגַר פֻּם אַרְיָוָתָא
וְלָא חַבְּלוּנִי כָּל־קְבֵל דִּי קֳדָמוֹהִי זָכוּ הִשְׁתְּכַחַת לִי
24 וְאַף קֳדָמָיךְ מַלְכָּא חֲבוּלָה לָא עַבְדֵת : בֵּאדַיִן מַלְכָּא
שַׂגִּיא טְאֵב עֲלוֹהִי וּלְדָנִיֵּאל אֲמַר לְהַנְסָקָה מִן־גֻּבָּא
וְהֻסַּק דָּנִיֵּאל מִן־גֻּבָּא וְכָל־חֲבָל לָא־הִשְׁתְּכַח בֵּהּ דִּי
הֵימִן בֵּאלָהֵהּ : וַאֲמַר מַלְכָּא וְהַיְתִיו גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ דִּי־ כה
אֲכַלוּ קַרְצוֹהִי דִּי דָנִיֵּאל וּלְגֹב אַרְיָוָתָא רְמוֹ אִנּוּן בְּנֵיהוֹן
וּנְשֵׁיהוֹן וְלָא־מְטוֹ לְאַרְעִית גֻּבָּא עַד דִּי־שְׁלִטוּ בְהוֹן
26 אַרְיָוָתָא וְכָל־גַּרְמֵיהוֹן הַדְּקוּ : בֵּאדַיִן דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא
כְּתַב לְכָל־עַמְמַיָּא אֻמַּיָּא וְלִשָּׁנַיָּא דִּי־דָאְרִין בְּכָל־אַרְעָא
27 שְׁלָמְכוֹן יִשְׂגֵּא : מִן־קֳדָמַי שִׂים טְעֵם דִּי בְּכָל־שָׁלְטַן
מַלְכוּתִי לֶהֱוֹן זָאֲעִין וְדָחֲלִין מִן־קֳדָם אֱלָהֵהּ דִּי־דָנִיֵּאל
דִּי־הוּא אֱלָהָא חַיָּא וְקַיָּם לְעָלְמִין וּמַלְכוּתֵהּ דִּי־לָא
28 תִתְחַבַּל וְשָׁלְטָנֵהּ עַד־סוֹפָא : מְשֵׁיזֵב וּמַצִּל וְעָבֵד אָתִין
וְתִמְהִין בִּשְׁמַיָּא וּבְאַרְעָא דִּי שֵׁזִיב לְדָנִיֵּאל מִן־יַד
29 אַרְיָוָתָא : וְדָנִיֵּאל דְּנָה הַצְלַח בְּמַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ וּבְמַלְכוּת
כּוֹרֶשׁ פַּרְסָיָא : בִּשְׁנַת חֲדָה לְבֵלְאשַׁצַּר א
מֶלֶךְ בָּבֶל דָּנִיֵּאל חֵלֶם חֲזָה וְחֶזְוֵי רֵאשֵׁהּ עַל־מִשְׁכְּבֵהּ
2 בֵּאדַיִן חֶלְמָא כְתַב רֵאשׁ מִלִּין אֲמַר : עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמַר
חזה Nnnn nnn 3 מממממ ג

† obsignavit. † annulo. † pernoctavit. † jejunus. † Gen. 31:40. † sub auroram. † cum luce. † tristi. † v. 17. † innocentia. † perditionem. † bonum fuit. † 3:8. † ad imum. † ossa e. † 5:19.

sed diuinitus seruatus inde educitur,

& calumniatores eo præcipitati a leonibus deuorati sunt: Deumque Danielis colendum Rex edicto promulgauit.

CAP. ז. VII. Vidit Daniel 4. animalia in somnio,

v.20. פ׳ רבתי & פ׳ זעירא v.21. יתיר ה׳ v.23. יתיר י
v.26. דיירין ק׳ v.27. זייעין ק׳ v.29. פרסאה ק׳

חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי עִם־לֵילְיָא וַאֲרוּ אַרְבַּע רוּחֵי שְׁמַיָּא
3 מְגִיחָן לְיַמָּא רַבָּא׃ וְאַרְבַּע חֵיוָן רַבְרְבָן סָלְקָן מִן־יַמָּא
4 שָׁנְיָן דָּא מִן־דָּא׃ קַדְמָיְתָא כְאַרְיֵה וְגַפִּין דִּי־נְשַׁר לָהּ
חָזֵה הֲוֵית עַד דִּי־מְרִיטוּ גַפַּיהּ וּנְטִילַת מִן־אַרְעָא וְעַל־
ה רַגְלַיִן כֶּאֱנָשׁ הֳקִימַת וּלְבַב אֱנָשׁ יְהִיב לָהּ׃ וַאֲרוּ חֵיוָה
אָחֳרִי תִנְיָנָה דָּמְיָה לְדֹב וְלִשְׁטַר־חַד הֳקִימַת וּתְלָת
עִלְעִין בְּפֻמַּהּ בֵּין שִׁנַּיהּ וְכֵן אָמְרִין לָהּ קוּמִי אֲכֻלִי
6 בְּשַׂר שַׂגִּיא׃ בָּאתַר דְּנָה חָזֵה הֲוֵית וַאֲרוּ אָחֳרִי
כִּנְמַר וְלַהּ גַּפִּין אַרְבַּע דִּי־עוֹף עַל־גַּבַּיהּ וְאַרְבְּעָה
7 רֵאשִׁין לְחֵיוְתָא וְשָׁלְטָן יְהִיב לָהּ׃ בָּאתַר דְּנָה חָזֵה
הֲוֵית בְּחֶזְוֵי לֵילְיָא וַאֲרוּ חֵיוָה רְבִיעָיָא דְּחִילָה וְאֶמְתָנִי
וְתַקִּיפָא יַתִּירָה וְשִׁנַּיִן דִּי־פַרְזֶל לָהּ רַבְרְבָן אָכְלָה
וּמַדְּקָה וּשְׁאָרָא בְּרַגְלַיהּ רָפְסָה וְהִיא מְשַׁנְיָה מִן־כָּל־
8 חֵיוָתָא דִּי קֳדָמַיהּ וְקַרְנַיִן עֲשַׂר לָהּ׃ מִשְׂתַּכַּל הֲוֵית
בְּקַרְנַיָּא וַאֲלוּ קֶרֶן אָחֳרִי זְעֵירָה סִלְקַת בֵּינֵיהֵן וּתְלָת
מִן־קַרְנַיָּא קַדְמָיְתָא אֶתְעֲקָרוּ מִן־קֳדָמַיהּ וַאֲלוּ עַיְנִין
9 כְּעַיְנֵי אֱנָשָׁא בְּקַרְנָא־דָא וּפֻם מְמַלֵּל רַבְרְבָן׃ חָזֵה
הֲוֵית עַד דִּי כָרְסָוָן רְמִיו וְעַתִּיק יוֹמִין יְתֵב לְבוּשֵׁהּ
כִּתְלַג חִוָּר וּשְׂעַר רֵאשֵׁהּ כַּעֲמַר נְקֵא כָּרְסְיֵהּ שְׁבִיבִין דִּי־
י נוּר גַּלְגִּלּוֹהִי נוּר דָּלֵק׃ נְהַר דִּי־נוּר נָגֵד וְנָפֵק מִן־
קֳדָמוֹהִי אֶלֶף אַלְפִּים יְשַׁמְשׁוּנֵהּ וְרִבּוֹ רִבְוָן קֳדָמוֹהִי
11 יְקוּמוּן דִּינָא יְתִב וְסִפְרִין פְּתִיחוּ׃ חָזֵה הֲוֵית בֵּאדַיִן
מִן־קָל מִלַּיָּא רַבְרְבָתָא דִּי קַרְנָא מְמַלְּלָא חָזֵה הֲוֵית
עַד דִּי קְטִילַת חֵיוְתָא וְהוּבַד גִּשְׁמָהּ וִיהִיבַת לִיקֵדַת
12 אֶשָּׁא׃ וּשְׁאָר חֵיוָתָא הֶעְדִּיו שָׁלְטָנְהוֹן וְאַרְכָה בְחַיִּין
13 יְהִיבַת לְהוֹן עַד־זְמַן וְעִדָּן׃ חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי לֵילְיָא
וַאֲרוּ עִם־עֲנָנֵי שְׁמַיָּא כְּבַר אֱנָשׁ אָתֵה הֲוָא וְעַד־עַתִּיק
14 יוֹמַיָּא מְטָה וּקְדָמוֹהִי הַקְרְבוּהִי׃ וְלֵהּ יְהַב שָׁלְטָן וִיקָר
ומלכו

† irruebant.
† evulsæ sunt.
† secunda.
† latus.
† costæ.
† tergo e.
† formidabilis.
& cornu parvum.
† parvum.
it. sedentem in throno Senem,
†† nix alba.
† lana.
† rotæ e.
† ardens.
† emanans.
& Filium hominis ad eum venientem.

v. 4. יתיר י׳. v. 5. יתיר י׳. v. 6. יתיר י׳ הל׳ בפתח. v. 7. דביעאה ק׳. ib. יתיר י׳. bis. v. 8. יתיר ו׳. ib. אתעקרה ק׳. ib. יתיר י׳. v. 10. אלפין ק׳. ib. רבבן ק׳.

וּמַלְכוּ וְכֹל עַמְמַיָּא אֻמַּיָא וְלִשָּׁנַיָּא לֵהּ יִפְלְחוּן שָׁלְטָנֵהּ
שָׁלְטַן עָלַם דִּי־לָא יֶעְדֵּה וּמַלְכוּתֵהּ דִּי־לָא תִתְחַבַּל׃
† indoluit. † sedis (corporis sui) אֶתְכְּרִיַּת רוּחִי אֲנָה דָנִיֵּאל בְּגוֹ נִדְנֶה טו
וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי יְבַהֲלֻנַּנִי׃ 16 קִרְבֵת עַל־חַד מִן־ Explicatio Angeli de 4. Monarchiis & regno Christi.
קָאֲמַיָּא וְיַצִּיבָא אֶבְעֵא מִנֵּהּ עַל־כָּל־דְּנָה וַאֲמַר־
לִי וּפְשַׁר מִלַּיָּא יְהוֹדְעִנַּנִי׃ 17 אִלֵּין חֵיוָתָא רַבְרְבָתָא דִּי
אִנִּין אַרְבַּע אַרְבְּעָה מַלְכִין יְקוּמוּן מִן־אַרְעָא׃
† confirmabunt v. 22. 18 וִיקַבְּלוּן מַלְכוּתָא קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין וְיַחְסְנוּן מַלְכוּתָא
עַד־עָלְמָא וְעַד עָלַם עָלְמַיָּא׃ 19 אֱדַיִן צְבִית לְיַצִּבָא
עַל־חֵיוָתָא רְבִיעָיְתָא דִּי־הֲוָת שָׁנְיָה מִן־כָּלְהֵון דְּחִילָה
† 4: 30. יַתִּירָה שִׁנַּיהּ דִּי־פַרְזֶל וְטִפְרַיהּ דִּי־נְחָשׁ אָכְלָה
מַדְּקָה וּשְׁאָרָא בְּרַגְלָיהּ רָפְסָה׃ וְעַל־קַרְנַיָּא עֲשַׂר כ
דִּי בְרֵאשָׁהּ וְאָחֳרִי דִּי סִלְקַת וּנְפַלוּ מִן־קֳדָמַיהּ תְּלָת
וְקַרְנָא דִכֵּן וְעַיְנִין לָהּ וּפֻם מְמַלֵּל רַבְרְבָן וְחֶזְוָה
רַב מִן־חַבְרָתָהּ׃ 21 חָזֵה הֲוֵית וְקַרְנָא דִכֵּן עָבְדָא
קְרָב עִם־קַדִּישִׁין וְיָכְלָה לְהֹן׃ 22 עַד דִּי־אֲתָה עַתִּיק
יוֹמַיָּא וְדִינָא יְהִב לְקַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין וְזִמְנָא מְטָה
† v. 18. 23 וּמַלְכוּתָא הֶחֱסְנוּ קַדִּישִׁין׃ כֵּן אֲמַר חֵיוָתָא רְבִיעָיְתָא
מַלְכוּ רְבִיעָיָא תֶּהֱוֵא בְאַרְעָא דִּי תִשְׁנֵא מִן־כָּל־
מַלְכְוָתָא וְתֵאכֻל כָּל־אַרְעָא וּתְדוּשִׁנָּהּ וְתַדְקִנָּהּ׃
24 וְקַרְנַיָּא עֲשַׂר מִנָּהּ מַלְכוּתָה עַשְׂרָה מַלְכִין יְקֻמוּן
וְאָחֳרָן יְקוּם אַחֲרֵיהֹן וְהוּא יִשְׁנֵא מִן־קַדְמָיֵא
וּתְלָתָה מַלְכִין יְהַשְׁפֵּל׃ וּמִלִּין לְצַד עִלָּיָא כה
† atteret. † cogitabit. † partem יְמַלֵּל וּלְקַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין יְבַלֵּא וְיִסְבַּר לְחַשְׁנָיָה זִמְנִין
וְדָת וְיִתְיַהֲבוּן בִּידֵהּ עַד־עִדָּן וְעִדָּנִין וּפְלַג עִדָּן׃
וְדִינָא יְתֵב וְשָׁלְטָנֵהּ יְהַעְדּוּן לְהַשְׁמָדָה וּלְהוֹבָדָה 26
עַד־סוֹפָא׃ 27 וּמַלְכוּתָא וְשָׁלְטָנָא וּרְבוּתָא דִּי
מַלְכְוָת | תְּחוֹת כָּל־שְׁמַיָּא יְהִיבַת לְעַם
קדישי

27. Et regnum et dominium et magnitudo regnorum subtus omne coelum datum est populo Sanctorum excelsorum: regnum ejus est regnum saeculi, et omnes dominatus ei servient, et obedient.

v. 17. פתח באתנח. v. 19. יתיר ו׳. ib. יתיר י׳. ib. יתיר י׳. ib. יתיר י׳. v. 20. ונפלה ק׳. ib. יתיר י׳. v. 23. רביעאה ק׳. v. 25. עלאה ק׳.

קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין מַלְכוּתֵהּ מַלְכוּת עָלַם וְכֹל שָׁלְטָנַיָּא
לֵהּ יִפְלְחוּן וְיִשְׁתַּמְּעוּן׃ 2 8 עַד־כָּה סוֹפָא דִי־מִלְּתָא אֲנָה
דָנִיֵּאל שַׂגִּיא רַעְיוֹנַי יְבַהֲלֻנַּנִי וְזִיוַי יִשְׁתַּנּוֹן עֲלַי וּמִלְּתָא
בְּלִבִּי נִטְרֵת׃

CAP. ח. VIII. Visio arietis & hirci, Persici & Macedon. regni statum prænuncians.

א בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמַלְכוּת בֵּלְשַׁאצַּר הַמֶּלֶךְ חָזוֹן נִרְאָה
2 אֵלַי אֲנִי דָנִיֵּאל אַחֲרֵי הַנִּרְאָה אֵלַי בַּתְּחִלָּה׃ וָאֶרְאֶה
בֶּחָזוֹן וַיְהִי בִּרְאֹתִי וַאֲנִי בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה אֲשֶׁר בְּעֵילָם
הַמְּדִינָה וָאֶרְאֶה בֶּחָזוֹן וַאֲנִי הָיִיתִי עַל־אוּבַל אוּלָי׃
3 וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה אַיִל אֶחָד עֹמֵד לִפְנֵי הָאֻבָל
וְלוֹ קְרָנָיִם וְהַקְּרָנַיִם גְּבֹהוֹת וְהָאַחַת גְּבֹהָה מִן־הַשֵּׁנִית
4 וְהַגְּבֹהָה עֹלָה בָּאַחֲרֹנָה׃ רָאִיתִי אֶת־הָאַיִל מְנַגֵּחַ
יָמָּה וְצָפוֹנָה וָנֶגְבָּה וְכָל־חַיּוֹת לֹא־יַעַמְדוּ לְפָנָיו וְאֵין
ה מַצִּיל מִיָּדוֹ וְעָשָׂה כִרְצֹנוֹ וְהִגְדִּיל׃ וַאֲנִי הָיִיתִי מֵבִין
וְהִנֵּה צְפִיר־הָעִזִּים בָּא מִן־הַמַּעֲרָב עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ
6 וְאֵין נוֹגֵעַ בָּאָרֶץ וְהַצָּפִיר קֶרֶן חָזוּת בֵּין עֵינָיו׃ וַיָּבֹא
עַד־הָאַיִל בַּעַל הַקְּרָנַיִם אֲשֶׁר רָאִיתִי עֹמֵד לִפְנֵי הָאֻבָל
7 וַיָּרָץ אֵלָיו בַּחֲמַת כֹּחוֹ׃ וּרְאִיתִיו מַגִּיעַ אֵצֶל הָאַיִל
וַיִּתְמַרְמַר אֵלָיו וַיַּךְ אֶת־הָאַיִל וַיְשַׁבֵּר אֶת־שְׁתֵּי
קְרָנָיו וְלֹא־הָיָה כֹחַ בָּאַיִל לַעֲמֹד לְפָנָיו וַיַּשְׁלִיכֵהוּ
אַרְצָה וַיִּרְמְסֵהוּ וְלֹא־הָיָה מַצִּיל לָאַיִל מִיָּדוֹ׃
8 וּצְפִיר הָעִזִּים הִגְדִּיל עַד־מְאֹד וּכְעָצְמוֹ נִשְׁבְּרָה
הַקֶּרֶן הַגְּדֹלָה וַתַּעֲלֶינָה חָזוּת אַרְבַּע תַּחְתֶּיהָ
Fata Eccles. Iud. sub Antiocho Epiph.
9 לְאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמָיִם׃ וּמִן־הָאַחַת מֵהֶם
יָצָא קֶרֶן־אַחַת מִצְּעִירָה וַתִּגְדַּל־יֶתֶר אֶל־הַנֶּגֶב
י וְאֶל־הַמִּזְרָח וְאֶל־הַצֶּבִי׃ וַתִּגְדַּל עַד־צְבָא
הַשָּׁמָיִם וַתַּפֵּל אַרְצָה מִן־הַצָּבָא וּמִן־הַכּוֹכָבִים
11 וַתִּרְמְסֵם׃ וְעַד שַׂר־הַצָּבָא הִגְדִּיל וּמִמֶּנּוּ הֻרַיִם
12 הַתָּמִיד וְהֻשְׁלַךְ מְכוֹן מִקְדָּשׁוֹ׃ וְצָבָא תִּנָּתֵן עַל־
התמיד

† hucusque.

† exiguum.

v. 11. הורם ק׳

הַתָּמִיד בְּפָשַׁע וְתַשְׁלֵךְ אֱמֶת אַרְצָה וְעָשְׂתָה
וְהִצְלִיחָה׃ וָאֶשְׁמְעָה אֶחָד־קָדוֹשׁ מְדַבֵּר וַיֹּאמֶר 13
אֶחָד קָדוֹשׁ לַפַּלְמוֹנִי הַמְדַבֵּר עַד־מָתַי הֶחָזוֹן הַתָּמִיד
וְהַפֶּשַׁע שֹׁמֵם תֵּת וְקֹדֶשׁ וְצָבָא מִרְמָס׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי 14
עַד עֶרֶב בֹּקֶר אַלְפַּיִם וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְנִצְדַּק קֹדֶשׁ׃
וַיְהִי בִּרְאֹתִי אֲנִי דָנִיֵּאל אֶת־הֶחָזוֹן וָאֲבַקְשָׁה בִינָה טו
וְהִנֵּה עֹמֵד לְנֶגְדִּי כְּמַרְאֵה גָבֶר׃ וָאֶשְׁמַע קוֹל־אָדָם 16
בֵּין אוּלָי וַיִּקְרָא וַיֹּאמַר גַּבְרִיאֵל הָבֵן לְהַלָּז אֶת־
הַמַּרְאֶה׃ וַיָּבֹא אֵצֶל עָמְדִי וּבְבֹאוֹ נִבְעַתִּי וָאֶפְּלָה 17
עַל־פָּנָי וַיֹּאמֶר אֵלַי הָבֵן בֶּן־אָדָם כִּי לְעֶת־קֵץ הֶחָזוֹן׃
וּבְדַבְּרוֹ עִמִּי נִרְדַּמְתִּי עַל־פָּנַי אָרְצָה וַיִּגַּע־בִּי וַיַּעֲמִידֵנִי 18
עַל־עָמְדִי׃ וַיֹּאמֶר הִנְנִי מוֹדִיעֲךָ אֵת אֲשֶׁר־יִהְיֶה 19
בְּאַחֲרִית הַזָּעַם כִּי לְמוֹעֵד קֵץ׃ הָאַיִל אֲשֶׁר־רָאִיתָ כ
בַּעַל הַקְּרָנָיִם מַלְכֵי מָדַי וּפָרָס׃ וְהַצָּפִיר הַשָּׂעִיר מֶלֶךְ 21
יָוָן וְהַקֶּרֶן הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר־בֵּין־עֵינָיו הוּא הַמֶּלֶךְ
הָרִאשׁוֹן׃ וְהַנִּשְׁבֶּרֶת וַתַּעֲמֹרְנָה אַרְבַּע תַּחְתֶּיהָ 22
אַרְבַּע מַלְכֻיּוֹת מִגּוֹי יַעֲמֹדְנָה וְלֹא בְכֹחוֹ׃ וּבְאַחֲרִית 23
מַלְכוּתָם כְּהָתֵם הַפֹּשְׁעִים יַעֲמֹד מֶלֶךְ עַז־פָּנִים
וּמֵבִין חִידוֹת׃ וְעָצַם כֹּחוֹ וְלֹא בְכֹחוֹ וְנִפְלָאוֹת 24
יַשְׁחִית וְהִצְלִיחַ וְעָשָׂה וְהִשְׁחִית עֲצוּמִים וְעַם־
קְדֹשִׁים׃ וְעַל־שִׂכְלוֹ וְהִצְלִיחַ מִרְמָה בְּיָדוֹ כה
וּבִלְבָבוֹ יַגְדִּיל וּבְשַׁלְוָה יַשְׁחִית רַבִּים וְעַל שַׂר־שָׂרִים
יַעֲמֹד וּבְאֶפֶס יָד יִשָּׁבֵר׃ וּמַרְאֵה הָעֶרֶב וְהַבֹּקֶר אֲשֶׁר 26
נֶאֱמַר אֱמֶת הוּא וְאַתָּה סְתֹם הֶחָזוֹן כִּי לְיָמִים רַבִּים׃
וַאֲנִי דָנִיֵּאל נִהְיֵיתִי וְנֶחֱלֵיתִי יָמִים וָאָקוּם וָאֶעֱשֶׂה אֶת־ 27
מְלֶאכֶת הַמֶּלֶךְ וָאֶשְׁתּוֹמֵם עַל־הַמַּרְאֶה וְאֵין מֵבִין׃
בִּשְׁנַת אַחַת לְדָרְיָוֶשׁ בֶּן־ א
אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִזֶּרַע מָדָי אֲשֶׁר הָמְלַךְ עַל מַלְכוּת
כשדים Oooo ooo ננן נננן

9 isti alicui.

CAP. ט IX. Daniel finem 70. annorum captiuitat. instare

animaduertens, pro restitutione Israëlis supplicans

2 בִּשְׁנַת אַחַת לְמָלְכוֹ אֲנִי דָנִיֵּאל בִּינֹתִי
בַּסְּפָרִים מִסְפַּר הַשָּׁנִים אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־
יִרְמְיָה הַנָּבִיא לְמַלֹּאות לְחָרְבוֹת יְרוּשָׁלַם שִׁבְעִים
3 שָׁנָה: וָאֶתְּנָה אֶת־פָּנַי אֶל־אֲדֹנָי הָאֱלֹהִים לְבַקֵּשׁ
4 תְּפִלָּה וְתַחֲנוּנִים בְּצוֹם וְשַׂק וָאֵפֶר: וָאֶתְפַּלְלָה
לַיהוָה אֱלֹהָי וָאֶתְוַדֶּה וָאֹמְרָה אָנָּא אֲדֹנָי הָאֵל הַגָּדוֹל
וְהַנּוֹרָא שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי
5 מִצְוֹתָיו: חָטָאנוּ וְעָוִינוּ וְהִרְשָׁעְנוּ וּמָרַדְנוּ וְסוֹר
6 מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ: וְלֹא שָׁמַעְנוּ אֶל־עֲבָדֶיךָ
הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר דִּבְּרוּ בְשִׁמְךָ אֶל־מְלָכֵינוּ שָׂרֵינוּ
7 וַאֲבֹתֵינוּ וְאֶל כָּל־עַם הָאָרֶץ: לְךָ אֲדֹנָי הַצְּדָקָה
וְלָנוּ בֹשֶׁת הַפָּנִים כַּיּוֹם הַזֶּה לְאִישׁ יְהוּדָה וּלְיֹשְׁבֵי
יְרוּשָׁלַם וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל הַקְּרֹבִים וְהָרְחֹקִים בְּכָל־
הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדַּחְתָּם שָׁם בְּמַעֲלָם אֲשֶׁר מָעֲלוּ־
8 בָךְ: אֲדֹנָי לָנוּ בֹשֶׁת הַפָּנִים לְמַלְכֵינוּ לְשָׂרֵינוּ
9 וְלַאֲבֹתֵינוּ אֲשֶׁר חָטָאנוּ לָךְ: לַאדֹנָי אֱלֹהֵינוּ
י הָרַחֲמִים וְהַסְּלִחוֹת כִּי מָרַדְנוּ בּוֹ: וְלֹא שָׁמַעְנוּ
בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָלֶכֶת בְּתֹרֹתָיו אֲשֶׁר־נָתַן לְפָנֵינוּ
11 בְּיַד עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים: וְכָל־יִשְׂרָאֵל עָבְרוּ אֶת־
תּוֹרָתֶךָ וְסוֹר לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ בְּקֹלֶךָ וַתִּתַּךְ עָלֵינוּ הָאָלָה
וְהַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר כְּתוּבָה בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֶבֶד־הָאֱלֹהִים
12 כִּי חָטָאנוּ לוֹ: וַיָּקֶם אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר־דִּבֶּר עָלֵינוּ
וְעַל־שֹׁפְטֵינוּ אֲשֶׁר שָׁפְטוּנוּ לְהָבִיא עָלֵינוּ רָעָה גְדֹלָה
אֲשֶׁר לֹא־נֶעֶשְׂתָה תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם כַּאֲשֶׁר נֶעֶשְׂתָה
13 בִּירוּשָׁלָם: כַּאֲשֶׁר כָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אֵת כָּל־
הָרָעָה הַזֹּאת בָּאָה עָלֵינוּ וְלֹא־חִלִּינוּ אֶת־פְּנֵי יְהוָה
14 אֱלֹהֵינוּ לָשׁוּב מֵעֲוֹנֵינוּ וּלְהַשְׂכִּיל בַּאֲמִתֶּךָ: וַיִּשְׁקֹד
יְהוָה עַל־הָרָעָה וַיְבִיאֶהָ עָלֵינוּ כִּי־צַדִּיק יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
על

יתיר ו׳ v. 12. יתיר ו׳ v. 5. ב׳ טעמים v. 4.

עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו אֲשֶׁר עָשָׂה וְלֹא שָׁמַעְנוּ בְקֹלוֹ׃
וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ אֶת־עַמְּךָ מֵאֶרֶץ טו
מִצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כַּיּוֹם הַזֶּה חָטָאנוּ
רָשָׁעְנוּ׃ אֲדֹנָי כְּכָל־צִדְקֹתֶיךָ יָשָׁב־נָא אַפְּךָ וַחֲמָתְךָ 16
מֵעִירְךָ יְרוּשָׁלַם הַר־קָדְשֶׁךָ כִּי בְחַטָּאֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת
אֲבֹתֵינוּ יְרוּשָׁלַם וְעַמְּךָ לְחֶרְפָּה לְכָל־סְבִיבֹתֵינוּ׃
וְעַתָּה שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־ 17
תַּחֲנוּנָיו וְהָאֵר פָּנֶיךָ עַל־מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמֵם לְמַעַן אֲדֹנָי׃
הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח־עֵינֶיךָ וּרְאֵה 18
שֹׁמְמֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר־נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ כִּי׃
לֹא עַל־צִדְקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּלִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ
כִּי עַל־רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים׃ אֲדֹנָי שְׁמָעָה אֲדֹנָי סְלָחָה 19
אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל־תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי־
שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־עִירְךָ וְעַל־עַמֶּךָ׃ וְעוֹד אֲנִי מְדַבֵּר כ
וּמִתְפַּלֵּל וּמִתְוַדֶּה חַטָּאתִי וְחַטַּאת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וּמַפִּיל
תְּחִנָּתִי לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהָי עַל הַר־קֹדֶשׁ אֱלֹהָי׃ וְעוֹד 21
אֲנִי מְדַבֵּר בַּתְּפִלָּה וְהָאִישׁ גַּבְרִיאֵל אֲשֶׁר רָאִיתִי בֶּחָזוֹן
בַּתְּחִלָּה מֻעָף בִּיעָף נֹגֵעַ אֵלַי כְּעֵת מִנְחַת־עָרֶב׃ וַיָּבֶן 22
וַיְדַבֵּר עִמִּי וַיֹּאמַר דָּנִיֵּאל עַתָּה יָצָאתִי לְהַשְׂכִּילְךָ
בִּינָה׃ בְּתְחִלַּת תְּחִנָּתֶיךָ יָצָא דָבָר וַאֲנִי בָּאתִי לְהַגִּיד 23
כִּי חֲמוּדוֹת אָתָּה וּבִין בַּדָּבָר וְהָבֵן בַּמַּרְאֶה׃ שָׁבֻעִים 24
שִׁבְעִים נֶחְתַּךְ עַל־עַמְּךָ וְעַל־עִיר קָדְשֶׁךָ לְכַלֵּא הַפֶּשַׁע
וּלְחָתֵם חַטָּאוֹת וּלְכַפֵּר עָוֹן וּלְהָבִיא צֶדֶק עוֹלָמִים
וְלַחְתֹּם חָזוֹן וְנָבִיא וּלְמָשְׁחַ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים׃ וְתֵדַע וְתַשְׂכֵּל כה
מִן־מֹצָא דָבָר לְהָשִׁיב וְלִבְנוֹת יְרוּשָׁלַם עַד־מָשִׁיחַ נָגִיד
שָׁבֻעִים שִׁבְעָה וְשִׁבְעִים שִׁשִּׁים וּשְׁנַיִם תָּשׁוּב וְנִבְנְתָה
רְחוֹב וְחָרוּץ וּבְצוֹק הָעִתִּים׃ וְאַחֲרֵי הַשָּׁבֻעִים שִׁשִּׁים 26
וּשְׁנַיִם יִכָּרֵת מָשִׁיחַ וְאֵין לוֹ וְהָעִיר וְהַקֹּדֶשׁ יַשְׁחִית עַם

v. 18. יתיר ה׳ v. 24. ולהתם ק׳

qui non super justitijs no-stris nec (Bonitas) eadem faciendi preces nostras facias tuas. Sed super miserationibus tuis multis

per Gabrielem certior redditur de liberatione etiam spirituali per Messiam, & excidio Hierosol.

9 cum lassitudine

et, Hebdomadas septuaginta (to. bonus) decisa. Super nostrâ Urbem & super Templum sanctitatis tuæ ad consummandā prauaricationē et abolitionē peccati et signandū peccata et ad expiandā iniquitatem et ad adducendā justificationes seculorū, et ad implendā visionem et prophetam et ad unggendū sanctū sanctorum.

Scias et intelliges exitu sermonis, ad reuertendū faciendū et ad ædificandū Jerusalem usq; ad unctum ducem, hebdomadas septem et hebdomadas sexaginta duas reuertetur et ædificabitur platea et fossa, et in angustia temporum.

9 decisæ sunt.

9 angustia

v. 26. Et post hebdomadas sexaginta duas exterminabitur unctus, et non erit ei: et urbem et sanctitatem corrumpet populus

נָגִיד חַבָּא וְקִצּוֹ בַּשֶּׁטֶף וְעַד קֵץ מִלְחָמָה נֶחֱרֶצֶת
27 שֹׁמֵמוֹת : וְהִגְבִּיר בְּרִית לָרַבִּים שָׁבוּעַ אֶחָד וַחֲצִי
הַשָּׁבוּעַ יַשְׁבִּית זֶבַח וּמִנְחָה וְעַל כְּנַף שִׁקּוּצִים
מְשֹׁמֵם וְעַד־כָּלָה וְנֶחֱרָצָה תִּתַּךְ עַל־
שֹׁמֵם :

CAP. 10. Anno 3. Cyri vati rursus lugenti & oranti promittitur opitulatio Dei & confortatio per Angelum.

א בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס דָּבָר נִגְלָה לְדָנִיֵּאל
אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמוֹ בַּלְטְשַׁאצַּר וְאֱמֶת הַדָּבָר וְצָבָא גָּדוֹל
2 וּבִין אֶת־הַדָּבָר וּבִינָה לוֹ בַּמַּרְאֶה : בַּיָּמִים הָהֵם אֲנִי
3 דָּנִיֵּאל הָיִיתִי מִתְאַבֵּל שְׁלֹשָׁה שָׁבֻעִים יָמִים : לֶחֶם
חֲמֻדוֹת לֹא אָכַלְתִּי וּבָשָׂר וְיַיִן לֹא־בָא אֶל־פִּי וְסוֹךְ לֹא־
סָכְתִּי עַד־מְלֹאת שְׁלֹשֶׁת שָׁבֻעִים יָמִים :
4 וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן
ה וַאֲנִי הָיִיתִי עַל־יַד הַנָּהָר הַגָּדוֹל הוּא חִדֶּקֶל : וָאֶשָּׂא
אֶת־עֵינַי וָאֶרְא וְהִנֵּה אִישׁ־אֶחָד לָבוּשׁ בַּדִּים וּמָתְנָיו
6 חֲגֻרִים בְּכֶתֶם אוּפָז : וּגְוִיָּתוֹ כְּתַרְשִׁישׁ וּפָנָיו כְּמַרְאֵה
בָרָק וְעֵינָיו כְּלַפִּידֵי אֵשׁ וּזְרֹעֹתָיו וּמַרְגְּלֹתָיו כְּעֵין נְחֹשֶׁת
7 קָלָל וְקוֹל דְּבָרָיו כְּקוֹל הָמוֹן : וְרָאִיתִי אֲנִי דָנִיֵּאל לְבַדִּי † Ez. 11.
אֶת־הַמַּרְאֶה וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־הָיוּ עִמִּי לֹא־רָאוּ אֶת־
הַמַּרְאֶה אֲבָל חֲרָדָה גְדֹלָה נָפְלָה עֲלֵיהֶם וַיִּבְרְחוּ
8 בְּהֶחָבֵא : וַאֲנִי נִשְׁאַרְתִּי לְבַדִּי וָאֶרְאֶה אֶת־הַמַּרְאָה
הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וְלֹא־נִשְׁאַר בִּי כֹּחַ וְהוֹדִי נֶהְפַּךְ עָלַי
9 לְמַשְׁחִית וְלֹא עָצַרְתִּי כֹחַ : וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל דְּבָרָיו
וּכְשָׁמְעִי אֶת־קוֹל דְּבָרָיו וַאֲנִי הָיִיתִי נִרְדָּם עַל־פָּנַי וּפָנַי
י אַרְצָה : וְהִנֵּה־יָד נָגְעָה בִּי וַתְּנִיעֵנִי עַל־בִּרְכַּי וְכַפּוֹת
11 יָדָי : וַיֹּאמֶר אֵלַי דָּנִיֵּאל אִישׁ־חֲמֻדוֹת הָבֵן בַּדְּבָרִים
אֲשֶׁר אֲנֹכִי דֹבֵר אֵלֶיךָ וַעֲמֹד עַל־עָמְדֶךָ כִּי עַתָּה
שֻׁלַּחְתִּי אֵלֶיךָ וּבְדַבְּרוֹ עִמִּי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה עָמַדְתִּי
12 מַרְעִיד : וַיֹּאמֶר אֵלַי אַל־תִּירָא דָּנִיֵּאל כִּי מִן־הַיּוֹם

הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר נָתַתָּ אֶת־לִבְּךָ לְהָבִין וּלְהִתְעַנּוֹת לִפְנֵי
13 אֱלֹהֶיךָ נִשְׁמְעוּ דְבָרֶיךָ וַאֲנִי בָאתִי בִּדְבָרֶיךָ׃ וְשַׂר׀
מַלְכוּת פָּרַס עֹמֵד לְנֶגְדִּי עֶשְׂרִים וְאֶחָד יוֹם וְהִנֵּה מִיכָאֵל
אַחַד הַשָּׂרִים הָרִאשֹׁנִים בָּא לְעָזְרֵנִי וַאֲנִי נוֹתַרְתִּי שָׁם
14 אֵצֶל מַלְכֵי פָרָס׃ וּבָאתִי לַהֲבִינְךָ אֵת אֲשֶׁר־יִקְרָה לְעַמְּךָ
טו בְּאַחֲרִית הַיָּמִים כִּי־עוֹד חָזוֹן לַיָּמִים׃ וּבְדַבְּרוֹ עִמִּי
16 כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה נָתַתִּי פָנַי אַרְצָה וְנֶאֱלָמְתִּי׃ וְהִנֵּה
כִּדְמוּת בְּנֵי אָדָם נֹגֵעַ עַל־שְׂפָתָי וָאֶפְתַּח־פִּי וָאֲדַבְּרָה
וָאֹמְרָה אֶל־הָעֹמֵד לְנֶגְדִּי אֲדֹנִי בַּמַּרְאָה נֶהֶפְכוּ צִירַי
f 1. Chr. 13: 12. 17 עָלַי וְלֹא עָצַרְתִּי כֹּחַ׃ וְהֵיךְ יוּכַל עֶבֶד אֲדֹנִי זֶה לְדַבֵּר
עִם־אֲדֹנִי זֶה וַאֲנִי מֵעַתָּה לֹא־יַעֲמָד־בִּי כֹּחַ וּנְשָׁמָה לֹא
18 נִשְׁאֲרָה־בִי׃ וַיֹּסֶף וַיִּגַּע־בִּי כְּמַרְאֵה אָדָם וַיְחַזְּקֵנִי׃
19 וַיֹּאמֶר אַל־תִּירָא אִישׁ־חֲמֻדוֹת שָׁלוֹם לָךְ חֲזַק וַחֲזָק
וּבְדַבְּרוֹ עִמִּי הִתְחַזַּקְתִּי וָאֹמְרָה יְדַבֵּר אֲדֹנִי כִּי
כ חִזַּקְתָּנִי׃ וַיֹּאמֶר הֲיָדַעְתָּ לָמָּה־בָּאתִי אֵלֶיךָ וְעַתָּה אָשׁוּב qui futura Ecclesiæ fata aperit
לְהִלָּחֵם עִם־שַׂר פָּרָס וַאֲנִי יוֹצֵא וְהִנֵּה שַׂר־יָוָן בָּא׃
21 אֲבָל אַגִּיד לְךָ אֶת־הָרָשׁוּם בִּכְתָב אֱמֶת וְאֵין אֶחָד
מִתְחַזֵּק עִמִּי עַל־אֵלֶּה כִּי אִם־מִיכָאֵל שַׂרְכֶם׃

CAP. יא XI. sub Persis, Græcis,

א וַאֲנִי בִּשְׁנַת אַחַת לְדָרְיָוֶשׁ הַמָּדִי עָמְדִי
2 לְמַחֲזִיק וּלְמָעוֹז לוֹ׃ וְעַתָּה אֱמֶת אַגִּיד לָךְ הִנֵּה־עוֹד
שְׁלֹשָׁה מְלָכִים עֹמְדִים לְפָרַס וְהָרְבִיעִי יַעֲשִׁיר עֹשֶׁר־
גָּדוֹל מִכֹּל וּכְחֶזְקָתוֹ בְעָשְׁרוֹ יָעִיר הַכֹּל אֵת מַלְכוּת יָוָן׃
3 וְעָמַד מֶלֶךְ גִּבּוֹר וּמָשַׁל מִמְשָׁל רַב וְעָשָׂה כִּרְצוֹנוֹ׃ inpr. Antiocho Epiph.
4 וּכְעָמְדוֹ תִּשָּׁבֵר מַלְכוּתוֹ וְתֵחָץ לְאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמָיִם
וְלֹא לְאַחֲרִיתוֹ וְלֹא כְמָשְׁלוֹ אֲשֶׁר מָשָׁל כִּי תִנָּתֵשׁ
מַלְכוּתוֹ וְלַאֲחֵרִים מִלְּבַד־אֵלֶּה׃ וְיֶחֱזַק מֶלֶךְ־הַנֶּגֶב וּמִן־ ה
6 שָׂרָיו וְיֶחֱזַק עָלָיו וּמָשָׁל מִמְשָׁל רַב מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ וּלְקֵץ
שָׁנִים יִתְחַבָּרוּ וּבַת׀ מֶלֶךְ־הַנֶּגֶב תָּבֹא אֶל־מֶלֶךְ הַצָּפוֹן
ננננננ ג 3 Oooo ooo לעשות

v. 14. הר׳ בקמץ · v. 4. קמץ בזק · v. 5. קמץ בזק ·

לַעֲשׂוֹת מֵישָׁרִים וְלֹא־תַעְצֹר כּוֹחַ הַזְּרוֹעַ וְלֹא יַעֲמֹד
וּזְרֹעוֹ וְתִנָּתֵן הֵיא וּמְבִיאֶיהָ וְהַיַּלְדָּהּ וּמַחֲזִקָּהּ בָּעִתִּים׃
7 וְעָמַד מִנֵּצֶר שָׁרְשֶׁיהָ כַּנּוֹ וְיָבֹא אֶל־הַחַיִל וְיָבֹא בְּמָעוֹז
8 מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְעָשָׂה בָהֶם וְהֶחֱזִיק׃ וְגַם אֱלֹהֵיהֶם עִם־
נְסִכֵיהֶם עִם־כְּלֵי חֶמְדָּתָם כֶּסֶף וְזָהָב בַּשִּׁבְיָ יָבִא
9 מִצְרָיִם וְהוּא שָׁנִים יַעֲמֹד מִמֶּלֶךְ הַצָּפוֹן׃ וּבָא בְּמַלְכוּת
10 מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וְשָׁב אֶל־אַדְמָתוֹ׃ וּבָנָו יִתְגָּרוּ וְאָסְפוּ הֲמוֹן
חֲיָלִים רַבִּים וּבֹא יָבוֹא וְשָׁטַף וְעָבַר וְשָׁב וְיִתְגָּרוּ עַד־
11 מְעֻזֹּתוֹ׃ וְיִתְמַרְמַר מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וְיָצָא וְנִלְחַם עִמּוֹ עִם־
12 מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְהֶעֱמִיד הָמוֹן רָב וְנִתַּן הֶהָמוֹן בְּיָדוֹ׃ וְנִשָּׂא
13 הֶהָמוֹן יְרוֹם לִבּוֹ וְהִפִּיל רִבֹּאוֹת וְלֹא יָעוֹז׃ וְשָׁב מֶלֶךְ
הַצָּפוֹן וְהֶעֱמִיד הָמוֹן רַב מִן־הָרִאשׁוֹן וּלְקֵץ הָעִתִּים
14 שָׁנִים יָבוֹא בֹּוא בְּחַיִל גָּדוֹל וּבִרְכוּשׁ רָב׃ וּבָעִתִּים הָהֵם
רַבִּים יַעַמְדוּ עַל־מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וּבְנֵי פָּרִיצֵי עַמְּךָ יִנַּשְּׂאוּ
טו לְהַעֲמִיד חָזוֹן וְנִכְשָׁלוּ׃ וְיָבֹא מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְיִשְׁפֹּךְ סוֹלְלָה
וְלָכַד עִיר מִבְצָרוֹת וּזְרֹעוֹת הַנֶּגֶב לֹא יַעַמְדוּ וְעַם † munitiones.
16 מִבְחָרָיו וְאֵין כֹּחַ לַעֲמֹד׃ וְיַעַשׂ הַבָּא אֵלָיו כִּרְצוֹנוֹ
וְאֵין עוֹמֵד לְפָנָיו וְיַעֲמֹד בְּאֶרֶץ־הַצְּבִי וְכָלָה בְיָדוֹ׃
17 וְיָשֵׂם ׀ פָּנָיו לָבוֹא בְּתֹקֶף כָּל־מַלְכוּתוֹ וִישָׁרִים עִמּוֹ
וְעָשָׂה וּבַת הַנָּשִׁים יִתֶּן־לוֹ לְהַשְׁחִיתָהּ וְלֹא
18 תַעֲמֹד וְלֹא־לוֹ תִהְיֶה׃ וְיָשֶׁב פָּנָיו לָאִיִּים
וְלָכַד רַבִּים וְהִשְׁבִּית קָצִין חֶרְפָּתוֹ לוֹ בִּלְתִּי
19 חֶרְפָּתוֹ יָשִׁיב לוֹ׃ וְיָשֶׁב פָּנָיו לְמָעוּזֵּי אַרְצוֹ
כ וְנִכְשַׁל וְנָפַל וְלֹא יִמָּצֵא׃ וְעָמַד עַל־כַּנּוֹ † decus.
מַעֲבִיר נוֹגֵשׂ הָדָר מַלְכוּת וּבְיָמִים אֲחָדִים
21 יִשָּׁבֵר וְלֹא בְאַפַּיִם וְלֹא בְמִלְחָמָה׃ וְעָמַד עַל־
כַּנּוֹ נִבְזֶה וְלֹא־נָתְנוּ עָלָיו הוֹד מַלְכוּת וּבָא בְשַׁלְוָה
22 וְהֶחֱזִיק מַלְכוּת בַּחֲלַקְלַקּוֹת׃ וּזְרֹעוֹת הַשֶּׁטֶף יִשָּׁטְפוּ

מלפניו

v.6. מלא ו׳. v.10. ובניו ק׳. ib. ויתגרה ק׳. ib. כעוזו ק׳.
v.12. ורם ק׳. v.18. וישם ק׳.

מִלְּפָנָיו וְיִשָּׁבֵרוּ וְגַם נְגִיד בְּרִית׃ 23 וּמִן־הִתְחַבְּרוּת אֵלָיו
יַעֲשֶׂה מִרְמָה וְעָלָה וְעָצַם בִּמְעַט־גּוֹי׃ 24 בְּשַׁלְוָה וּבְמִשְׁמַנֵּי
מְדִינָה יָבוֹא וְעָשָׂה אֲשֶׁר לֹא־עָשׂוּ אֲבֹתָיו וַאֲבוֹת
אֲבֹתָיו בִּזָּה וְשָׁלָל וּרְכוּשׁ לָהֶם יִבְזוֹר וְעַל מִבְצָרִים
יְחַשֵּׁב מַחְשְׁבֹתָיו וְעַד־עֵת׃ וְיָעֵר כֹּחוֹ וּלְבָבוֹ עַל־מֶלֶךְ כה
הַנֶּגֶב בְּחַיִל גָּדוֹל וּמֶלֶךְ הַנֶּגֶב יִתְגָּרֶה לַמִּלְחָמָה בְּחַיִל־
גָּדוֹל וְעָצוּם עַד־מְאֹד וְלֹא יַעֲמֹד כִּי־יַחְשְׁבוּ עָלָיו
מַחֲשָׁבוֹת׃ 26 וְאֹכְלֵי פַתְבָּגוֹ יִשְׁבְּרוּהוּ וְחֵילוֹ יִשְׁטוֹף וְנָפְלוּ
חֲלָלִים רַבִּים׃ 27 וּשְׁנֵיהֶם הַמְּלָכִים לְבָבָם לְמֵרָע וְעַל־
שֻׁלְחָן אֶחָד כָּזָב יְדַבֵּרוּ וְלֹא תִצְלָח כִּי־עוֹד קֵץ לַמּוֹעֵד׃
28 וְיָשֹׁב אַרְצוֹ בִּרְכוּשׁ גָּדוֹל וּלְבָבוֹ עַל־בְּרִית קֹדֶשׁ וְעָשָׂה
29 וְשָׁב לְאַרְצוֹ׃ לַמּוֹעֵד יָשׁוּב וּבָא בַנֶּגֶב וְלֹא־תִהְיֶה
כָרִאשֹׁנָה וְכָאַחֲרוֹנָה׃ וּבָאוּ בוֹ צִיִּים כִּתִּים וְנִכְאָה ל
וְשָׁב וְזָעַם עַל־בְּרִית־קוֹדֶשׁ וְעָשָׂה וְשָׁב וְיָבֵן עַל־עֹזְבֵי
31 בְּרִית קֹדֶשׁ׃ וּזְרֹעִים מִמֶּנּוּ יַעֲמֹדוּ וְחִלְּלוּ הַמִּקְדָּשׁ
הַמָּעוֹז וְהֵסִירוּ הַתָּמִיד וְנָתְנוּ הַשִּׁקּוּץ מְשֹׁמֵם׃
32 וּמַרְשִׁיעֵי בְרִית יַחֲנִיף בַּחֲלַקּוֹת וְעַם יֹדְעֵי אֱלֹהָיו
33 יַחֲזִקוּ וְעָשׂוּ׃ וּמַשְׂכִּילֵי עָם יָבִינוּ לָרַבִּים וְנִכְשְׁלוּ
34 בְּחֶרֶב וּבְלֶהָבָה בִּשְׁבִי וּבְבִזָּה יָמִים׃ וּבְהִכָּשְׁלָם
יֵעָזְרוּ עֵזֶר מְעָט וְנִלְווּ עֲלֵיהֶם רַבִּים בַּחֲלַקְלַקּוֹת׃
וּמִן־הַמַּשְׂכִּילִים יִכָּשְׁלוּ לִצְרוֹף בָּהֶם וּלְבָרֵר וְלַלְבֵּן לה
36 עַד־עֵת קֵץ כִּי־עוֹד לַמּוֹעֵד׃ וְעָשָׂה כִרְצֹנוֹ הַמֶּלֶךְ & Antichristo.
וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְגַּדֵּל עַל־כָּל־אֵל וְעַל אֵל אֵלִים יְדַבֵּר
נִפְלָאוֹת וְהִצְלִיחַ עַד־כָּלָה זַעַם כִּי־נֶחֱרָצָה נֶעֱשָׂתָה׃
37 וְעַל־אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו לֹא יָבִין וְעַל־חֶמְדַּת נָשִׁים וְעַל־כָּל־
38 אֱלוֹהַּ לֹא יָבִין כִּי עַל־כֹּל יִתְגַּדָּל׃ וְלֶאֱלֹהַּ מָעֻזִּים עַל־
כַּנּוֹ יְכַבֵּד וְלֶאֱלוֹהַּ אֲשֶׁר לֹא־יְדָעֻהוּ אֲבֹתָיו יְכַבֵּד בְּזָהָב
39 וּבְכֶסֶף וּבְאֶבֶן יְקָרָה וּבַחֲמֻדוֹת׃ וְעָשָׂה לְמִבְצְרֵי מָעֻזִּים
עם

† consociationem.

† Ps. 68: 31.

v. 27. קמץ בזק.

עִם־אֱלוֹהַּ נֵכָר אֲשֶׁר הַכִּיר יַרְבֶּה כָבוֹד וְהִמְשִׁילָם בָּרַבִּים
מ וַאֲדָמָה יְחַלֵּק בְּמָחִיר׃ וּבְעֵת קֵץ יִתְנַגַּח עִמּוֹ מֶלֶךְ הַנֶּגֶב *collidetur.
וְיִשְׁתָּעֵר עָלָיו מֶלֶךְ הַצָּפוֹן בְּרֶכֶב וּבְפָרָשִׁים וּבָאֳנִיּוֹת
41 רַבּוֹת וּבָא בָאָרָצוֹת וְשָׁטַף וְעָבָר׃ וּבָא בְּאֶרֶץ הַצְּבִי
וְרַבּוֹת יִכָּשֵׁלוּ וְאֵלֶּה יִמָּלְטוּ מִיָּדוֹ אֱדוֹם וּמוֹאָב וְרֵאשִׁית
42 בְּנֵי עַמּוֹן׃ וְיִשְׁלַח יָדוֹ בָּאֲרָצוֹת וְאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא תִהְיֶה
43 לִפְלֵיטָה׃ וּמָשַׁל בְּמִכְמַנֵּי הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וּבְכֹל חֲמֻדוֹת †in recondita.
44 מִצְרָיִם וְלִבִּים וְכֻשִׁים בְּמִצְעָדָיו׃ וּשְׁמֻעוֹת יְבַהֲלֻהוּ
מִמִּזְרָח וּמִצָּפוֹן וְיָצָא בְּחֵמָא גְדוֹלָה לְהַשְׁמִיד וּלְהַחֲרִים
מה רַבִּים׃ וְיִטַּע אָהֳלֵי אַפַּדְנוֹ בֵּין יַמִּים לְהַר צְבִי־קֹדֶשׁ †tabernaculi ej (castrorum)
יב א וּבָא עַד־קִצּוֹ וְאֵין עוֹזֵר לוֹ׃ וּבָעֵת הַהִיא יַעֲמֹד מִיכָאֵל CAP. XII. Victoria Michaelis Archangeli contra hostes Eccles. & consummationis tempus obsignatum.
הַשַּׂר הַגָּדוֹל הָעֹמֵד עַל־בְּנֵי עַמֶּךָ וְהָיְתָה עֵת צָרָה אֲשֶׁר
לֹא־נִהְיְתָה מֵהְיוֹת גּוֹי עַד הָעֵת הַהִיא וּבָעֵת הַהִיא
2 יִמָּלֵט עַמְּךָ כָּל־הַנִּמְצָא כָּתוּב בַּסֵּפֶר׃ וְרַבִּים מִיְּשֵׁנֵי
אַדְמַת־עָפָר יָקִיצוּ אֵלֶּה לְחַיֵּי עוֹלָם וְאֵלֶּה לַחֲרָפוֹת
3 לְדִרְאוֹן עוֹלָם׃ וְהַמַּשְׂכִּילִים יַזְהִירוּ כְּזֹהַר הָרָקִיעַ
וּמַצְדִּיקֵי הָרַבִּים כַּכּוֹכָבִים לְעוֹלָם וָעֶד׃ †Jes. 2. Multi ex dormientibus exsurgent; alij ad †splendebunt. †Ez. 8: 2. vitam saeculi; alij ad opprobria, & contemptum saeculi.
4 וְאַתָּה דָנִיֵּאל סְתֹם הַדְּבָרִים וַחֲתֹם הַסֵּפֶר
ה עַד־עֵת קֵץ יִשְׁטְטוּ רַבִּים וְתִרְבֶּה הַדָּעַת׃ וְרָאִיתִי אֲנִי 3. el intelligentia Sapientum splendor ex-
דָנִיֵּאל וְהִנֵּה שְׁנַיִם עֹמְדִים אֶחָד הֵנָּה לִשְׂפַת הַיְאֹר וְאֶחָד הֵנָּה לִשְׂפַת הַיְאֹר׃ 6 וַיֹּאמֶר לָאִישׁ לְבוּשׁ pansionis; alij justificatis multos, sicut stellae in saecula & perpetuum.
הַבַּדִּים אֲשֶׁר מִמַּעַל לְמֵימֵי הַיְאֹר עַד־מָתַי קֵץ הַפְּלָאוֹת׃
7 וָאֶשְׁמַע אֶת־הָאִישׁ לְבוּשׁ הַבַּדִּים אֲשֶׁר מִמַּעַל לְמֵימֵי
הַיְאֹר וַיָּרֶם יְמִינוֹ וּשְׂמֹאלוֹ אֶל־הַשָּׁמַיִם וַיִּשָּׁבַע בְּחֵי
הָעוֹלָם כִּי לְמוֹעֵד מוֹעֲדִים וָחֵצִי וּכְכַלּוֹת נַפֵּץ יַד־עַם־
8 קֹדֶשׁ תִּכְלֶינָה כָּל־אֵלֶּה׃ וַאֲנִי שָׁמַעְתִּי וְלֹא אָבִין
9 וָאֹמְרָה אֲדֹנִי מֶה אַחֲרִית אֵלֶּה׃ וַיֹּאמֶר לֵךְ דָּנִיֵּאל Purificabunt se,
ו כִּי־סְתֻמִים וַחֲתֻמִים הַדְּבָרִים עַד־עֵת קֵץ׃ יִתְּבָרוּ וְיִתְלַבְּנוּ

v. 39. יכיר ק׳ v. 40. הב׳ בפתח v. 42. הב׳ בפתח
v. 44. א׳ במקום ה׳ v. 1. הש׳ בפתח

וְיִתְלַבְּנוּ וְיִצָּרְפוּ רַבִּים | וְהִרְשִׁיעוּ רְשָׁעִים | וְלֹא יָבִינוּ כָּל־
רְשָׁעִים | וְהַמַּשְׂכִּילִים יָבִינוּ׃ 11 וּמֵעֵת הוּסַר הַתָּמִיד וְלָתֵת
שִׁקּוּץ שֹׁמֵם יָמִים אֶלֶף מָאתַיִם וְתִשְׁעִים׃ 12 אַשְׁרֵי
הַמְחַכֶּה וְיַגִּיעַ לְיָמִים אֶלֶף שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים
וַחֲמִשָּׁה׃ 13 וְאַתָּה לֵךְ לַקֵּץ | וְתָנוּחַ | וְתַעֲמֹד לְגֹרָלְךָ
לְקֵץ הַיָּמִין׃

et dealbabuntur et defoecabuntur multi, et impie agent impii, et non intelligent omnes impii, sed intelligentes intelligent.

Et tu vade ad finem: et requiesces, et stabis in sorte tua in fine dierum.

חזק

סכום פסוקי דספר דניאל שלש מאות וחמשים ושבעה · וסימנו כי רוח יי נשבה בו[a] · והציו בה בליליא קטיל בלשאצר[b] · וסדריו שבעה וסימנו ועיני רשעים תבלינה ומנוס אבד מנהם ותקותם מפח נפש[c] ·

(a) Jes. 40: 7. (b) cap. 5: 30. (c) Job. 11: 20.

LIBER EZRÆ,

Aliis LIBER ESRÆ PRIMUS.

Græc. ΕΣΔΡΑΣ & ΕΣΔΡΑΣ

ΠΡΩΤΟΣ. Hebr. עזרא.

CAPUT I. א

Cyrus Iudæis redire in patriam libere cum facultatibus, & Templum ædificare, permittit,

א וּבִשְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס לִכְלוֹת דְּבַר־
יְהוָה מִפִּי יִרְמְיָה הֵעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ
כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס וַיַּעֲבֶר־קוֹל בְּכָל־מַלְכוּתוֹ וְגַם־
ב בְּמִכְתָּב לֵאמֹר: כֹּה אָמַר כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס כָּל מַמְלְכוֹת
הָאָרֶץ נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהוּא־פָקַד עָלַי
ג לִבְנוֹת־לוֹ בַיִת בִּירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה: מִי־בָכֶם מִכָּל־
עַמּוֹ יְהִי אֱלֹהָיו עִמּוֹ וְיַעַל לִירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וְיִבֶן
אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר
ד בִּירוּשָׁלָם: וְכָל־הַנִּשְׁאָר מִכָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר־הוּא
גָר־שָׁם יְנַשְּׂאוּהוּ אַנְשֵׁי מְקֹמוֹ בְּכֶסֶף וּבְזָהָב וּברְכוּשׁ
וּבִבְהֵמָה עִם־הַנְּדָבָה לְבֵית הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָם:
ה וַיָּקוּמוּ רָאשֵׁי הָאָבוֹת לִיהוּדָה וּבִנְיָמִן וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
לְכֹל הֵעִיר הָאֱלֹהִים אֶת־רוּחוֹ לַעֲלוֹת לִבְנוֹת אֶת־בֵּית
ו יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָם: וְכָל־סְבִיבֹתֵיהֶם חִזְּקוּ בִּידֵיהֶם
בִּכְלֵי־כֶסֶף בַּזָּהָב בָּרְכוּשׁ וּבַבְּהֵמָה וּבַמִּגְדָּנוֹת לְבַד עַל־
כָּל־הִתְנַדֵּב:

ac vasa sacra iis restituit.

ז וְהַמֶּלֶךְ כּוֹרֶשׁ הוֹצִיא אֶת־כְּלֵי בֵית־יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצִיא
ח נְבוּכַדְנֶצַּר מִירוּשָׁלַם וַיִּתְּנֵם בְּבֵית אֱלֹהָיו: וַיּוֹצִיאֵם
כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס עַל־יַד מִתְרְדָת הַגִּזְבָּר וַיִּסְפְּרֵם
ט לְשֵׁשְׁבַּצַּר הַנָּשִׂיא לִיהוּדָה: וְאֵלֶּה מִסְפָּרָם אֲגַרְטְלֵי
זָהָב שְׁלֹשִׁים אֲגַרְטְלֵי־כֶסֶף אֶלֶף כַּלָּחֲלָפִים תְּשִׁעָה
י וְעֶשְׂרִים: כִּפּוּרֵי זָהָב שְׁלֹשִׁים כִּפּוּרֵי כֶסֶף מִשְׁנִים אַרְבַּע
יא מֵאוֹת וַעֲשָׂרָה כֵּלִים אֲחֵרִים אָלֶף: כָּל־כֵּלִים לַזָּהָב
וְלַכֶּסֶף חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת הַכֹּל הֶעֱלָה

ששבצר

† thesaurarii. † pelves. † cultri.

שֵׁשְׁבַּצַּר עַם הֵעָלוֹת הַגּוֹלָה מִבָּבֶל לִירוּשָׁלָם׃
וְאֵלֶּה׀ בְּנֵי הַמְּדִינָה הָעֹלִים מִשְּׁבִי הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הֶגְלָה א
נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל לְבָבֶל וַיָּשׁוּבוּ לִירוּשָׁלַם וִיהוּדָה
אִישׁ לְעִירוֹ׃ אֲשֶׁר־בָּאוּ עִם־זְרֻבָּבֶל יֵשׁוּעַ נְחֶמְיָה שְׂרָיָה 2
רְעֵלָיָה מָרְדְּכַי בִּלְשָׁן מִסְפָּר בִּגְוַי רְחוּם בַּעֲנָה מִסְפַּר
אַנְשֵׁי עַם־יִשְׂרָאֵל׃ בְּנֵי פַרְעֹשׁ אַלְפַּיִם מֵאָה שִׁבְעִים 3
וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי שְׁפַטְיָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי 4 ה
אָרַח שְׁבַע מֵאוֹת חֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים׃ בְּנֵי־פַחַת מוֹאָב 6
לִבְנֵי יֵשׁוּעַ יוֹאָב אַלְפַּיִם שְׁמֹנֶה מֵאוֹת וּשְׁנֵים עָשָׂר׃
בְּנֵי עֵילָם אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי זַתּוּא 7. 8
תְּשַׁע מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי זַכָּי שְׁבַע מֵאוֹת 9
וְשִׁשִּׁים׃ בְּנֵי בָנִי שֵׁשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי בֵבָי י 11
שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי עַזְגָּד אֶלֶף מָאתַיִם 12
עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי אֲדֹנִיקָם שֵׁשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים 13
וְשִׁשָּׁה׃ בְּנֵי בִגְוַי אַלְפַּיִם חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה׃ בְּנֵי עָדִין 14 טו
אַרְבַּע מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי־אָטֵר לִיחִזְקִיָּה 16
תִּשְׁעִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי בֵצָי שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים 17
וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי יוֹרָה מֵאָה וּשְׁנֵים עָשָׂר׃ בְּנֵי חָשֻׁם מָאתַיִם 18 19
עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי גִבָּר תִּשְׁעִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי כ 21
בֵּית לָחֶם מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ אַנְשֵׁי נְטֹפָה 22
חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה׃ אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ 23
בְּנֵי עַזְמָוֶת אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי קִרְיַת עָרִים כְּפִירָה 24 כה
וּבְאֵרוֹת שְׁבַע מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי הָרָמָה 26
וָגָבַע שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וְאֶחָד׃ אַנְשֵׁי מִכְמָס מֵאָה 27
עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ אַנְשֵׁי בֵית־אֵל וְהָעָי מָאתַיִם עֶשְׂרִים 28
וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי נְבוֹ חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי מַגְבִּישׁ מֵאָה 29 ל
חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה׃ בְּנֵי עֵילָם אַחֵר אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים 31
וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי חָרִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים׃ בְּנֵי־לֹד 32 33

CAP. ב. II. Redeuntium numerus, cum ducibus & primoribus

ooooo ooo ב Pppp ppp 2 חריד

v. 1. יתיר ו׳ v. 21. קמץ בזק

34 חָרִיד וְאוֹנוֹ שְׁבַע מֵאוֹת עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה : בְּנֵי יְרֵחוֹ
35 לַח שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה : בְּנֵי סְנָאָה שְׁלֹשֶׁת
36 אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים : הַכֹּהֲנִים בְּנֵי יְדַעְיָה
37 לְבֵית יֵשׁוּעַ תְּשַׁע מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁלֹשָׁה : בְּנֵי אִפֵּר
38 אֶלֶף חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם : בְּנֵי פַּשְׁחוּר אֶלֶף מָאתַיִם אַרְבָּעִים
39 וּשְׁבָעָה : בְּנֵי חָרִם אֶלֶף וְשִׁבְעָה עָשָׂר : הַלְוִיִּם בְּנֵי־
יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל לִבְנֵי הוֹדַוְיָה שִׁבְעִים וְאַרְבָּעָה :
41 42 הַמְשֹׁרְרִים בְּנֵי אָסָף מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה : בְּנֵי
הַשֹּׁעֲרִים בְּנֵי־שַׁלֻּם בְּנֵי־אָטֵר בְּנֵי־טַלְמֹן בְּנֵי־עַקּוּב בְּנֵי
43 חֲטִיטָא בְּנֵי שֹׁבַי הַכֹּל מֵאָה שְׁלֹשִׁים וּתְשֵׁעָה : הַנְּתִינִים
44 בְּנֵי־צִיחָא בְּנֵי־חֲשׂוּפָא בְּנֵי טַבָּעוֹת : בְּנֵי־קֵרֹס בְּנֵי־
מַה סִיעָא בְּנֵי פָדוֹן : בְּנֵי־לְבָנָה בְּנֵי־חֲגָבָה בְּנֵי עַקּוּב :
46 47 בְּנֵי־חָגָב בְּנֵי־שַׁמְלַי בְּנֵי חָנָן : בְּנֵי־גִדֵּל בְּנֵי־גַחַר בְּנֵי
48 49 רְאָיָה : בְּנֵי־רְצִין בְּנֵי־נְקוֹדָא בְּנֵי גַזָּם : בְּנֵי־עֻזָּא בְּנֵי־
נ פָסֵחַ בְּנֵי בֵסַי : בְּנֵי־אַסְנָה בְּנֵי־מְעוּנִים בְּנֵי נְפִישְׂסִים :
51 52 בְּנֵי־בַקְבּוּק בְּנֵי־חֲקוּפָא בְּנֵי חַרְחוּר : בְּנֵי־בַצְלוּת בְּנֵי־
53 מְחִידָא בְּנֵי חַרְשָׁא : בְּנֵי־בַרְקוֹס בְּנֵי־סִיסְרָא בְּנֵי־תָמַח :
54 בְּנֵי נְצִיחַ בְּנֵי חֲטִיפָא : בְּנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה בְּנֵי־סֹטַי בְּנֵי־
55 56 סֹפֶרֶת בְּנֵי פְרוּדָא : בְּנֵי־יַעֲלָה בְּנֵי־דַרְקוֹן בְּנֵי גִדֵּל : בְּנֵי
58 שְׁפַטְיָה בְּנֵי־חַטִּיל בְּנֵי פֹכֶרֶת הַצְּבָיִם בְּנֵי אָמִי : כָּל־
הַנְּתִינִים וּבְנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת תִּשְׁעִים וּשְׁנָיִם :
59 וְאֵלֶּה הָעֹלִים מִתֵּל מֶלַח תֵּל חַרְשָׁא כְּרוּב
אַדָּן אִמֵּר וְלֹא יָכְלוּ לְהַגִּיד בֵּית־אֲבֹתָם וְזַרְעָם אִם
60 מִיִּשְׂרָאֵל הֵם : בְּנֵי דְלָיָה בְּנֵי־טוֹבִיָּה בְּנֵי נְקוֹדָא שֵׁשׁ
61 מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם : וּמִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים בְּנֵי חֲבַיָּה בְּנֵי
הַקּוֹץ בְּנֵי בַרְזִלַּי אֲשֶׁר לָקַח מִבְּנוֹת בַּרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי
62 אִשָּׁה וַיִּקָּרֵא עַל־שְׁמָם : אֵלֶּה בִּקְשׁוּ כִתְבָם הַמִּתְיַחְשִׁים
63 וְלֹא נִמְצָאוּ וַיְגֹאֲלוּ מִן־הַכְּהֻנָּה : וַיֹּאמֶר הַתִּרְשָׁתָא

להם

נפוסים ק׳ v. 50. שלמי ק׳ v. 46.

לָהֶם אֲשֶׁר לֹא־יֹאכְלוּ מִקֹּדֶשׁ הַקָּדָשִׁים עַד עָמֹד כֹּהֵן
לְאוּרִים וּלְתֻמִּים׃ כָּל־הַקָּהָל כְּאֶחָד אַרְבַּע רִבּוֹא 64
אַלְפַּיִם שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת שִׁשִּׁים׃ מִלְּבַד עַבְדֵיהֶם סה
וְאַמְהֹתֵיהֶם אֵלֶּה שִׁבְעַת אֲלָפִים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁלֹּשִׁים
וְשִׁבְעָה וְלָהֶם מְשֹׁרְרִים וּמְשֹׁרְרוֹת מָאתָיִם׃ סוּסֵיהֶם 66
שֶׁבַע מֵאוֹת שִׁלֹּשִׁים וְשִׁשָּׁה פִּרְדֵיהֶם מָאתַיִם אַרְבָּעִים
וַחֲמִשָּׁה׃ גְּמַלֵּיהֶם אַרְבַּע מֵאוֹת שִׁלֹּשִׁים וַחֲמִשָּׁה 67
חֲמֹרִים שֵׁשֶׁת אֲלָפִים שֶׁבַע מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים׃

Donaria ad instauratio-nem Templi oblata. וּמֵרָאשֵׁי הָאָבוֹת בְּבוֹאָם לְבֵית יְהוָה 68
אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַ‍ִם הִתְנַדְּבוּ לְבֵית הָאֱלֹהִים לְהַעֲמִידוֹ עַל־
מְכוֹנוֹ׃ כְּכֹחָם נָתְנוּ לְאוֹצַר הַמְּלָאכָה זָהָב 69
דַּרְכְּמוֹנִים שֵׁשׁ־רִבְאוֹת וָאֶלֶף וְכֶסֶף מָנִים חֲמֵשֶׁת
אֲלָפִים וְכָתֹנֶת כֹּהֲנִים מֵאָה׃ וַיֵּשְׁבוּ הַכֹּהֲנִים ע
וְהַלְוִיִּם וּמִן־הָעָם וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַנְתִינִים
בְּעָרֵיהֶם וְכָל־יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵיהֶם׃ CAP. 3. III. Reduces altare in vsum sacrificiorum extruunt. וַיִּגַּע הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי א
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בֶּעָרִים וַיֵּאָסְפוּ הָעָם כְּאִישׁ אֶחָד אֶל־
יְרוּשָׁלָ‍ִם׃ וַיָּקָם יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וְאַחָיו הַכֹּהֲנִים ב
וּזְרֻבָּבֶל בֶּן־שַׁאַלְתִּיאֵל וְאֶחָיו וַיִּבְנוּ אֶת־מִזְבַּח אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל לְהַעֲלוֹת עָלָיו עֹלוֹת כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ־
הָאֱלֹהִים׃ וַיָּכִינוּ הַמִּזְבֵּחַ עַל־מְכוֹנָתוֹ כִּי בְּאֵימָה עֲלֵיהֶם ג
מֵעַמֵּי הָאֲרָצוֹת וַיַּעֲלוּ עָלָיו עֹלוֹת לַיהוָה עֹלוֹת לַבֹּקֶר
וְלָעָרֶב׃ וַיַּעֲשׂוּ אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת כַּכָּתוּב וְעֹלַת יוֹם בְּיוֹם ד Festum tabernaculorum celebrant.
בְּמִסְפָּר כְּמִשְׁפַּט דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃ וְאַחֲרֵי־כֵן עֹלַת ה
תָּמִיד וְלַחֳדָשִׁים וּלְכָל־מוֹעֲדֵי יְהוָה הַמְקֻדָּשִׁים וּלְכֹל
מִתְנַדֵּב נְדָבָה לַיהוָה׃ מִיּוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי ו
הֵחֵלּוּ לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה וְהֵיכַל יְהוָה לֹא יָסָד׃
וַיִּתְּנוּ־כֶסֶף לַחֹצְבִים וְלֶחָרָשִׁים וּמַאֲכָל וּמִשְׁתֶּה וָשֶׁמֶן ז
לַצִּדְנִים וְלַצֹּרִים לְהָבִיא עֲצֵי אֲרָזִים מִן־הַלְּבָנוֹן אֶל־
ים

v. 3. מכונותיו ק׳. ibid. ויעלו ק׳.

יָם יָפוֹא כְּרִשְׁיוֹן כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס עֲלֵיהֶם׃ †indulgentia.

Templique fundamenta iacunt, mixta lætitia triſtitia.

8 וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לְבוֹאָם אֶל־
בֵּית הָאֱלֹהִים לִירוּשָׁלַם בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי הֵחֵלּוּ זְרֻבָּבֶל
בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל וְיֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וּשְׁאָר אֲחֵיהֶם הַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם וְכָל־הַבָּאִים מֵהַשְּׁבִי יְרוּשָׁלַם וַיַּעֲמִידוּ אֶת־
הַלְוִיִּם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְנַצֵּחַ עַל־
9 מְלֶאכֶת בֵּית־יְהוָה׃ וַיַּעֲמֹד יֵשׁוּעַ בָּנָיו וְאֶחָיו
קַדְמִיאֵל וּבָנָיו בְּנֵי־יְהוּדָה כְּאֶחָד לְנַצֵּחַ עַל־עֹשֵׂה
הַמְּלָאכָה בְּבֵית הָאֱלֹהִים בְּנֵי חֵנָדָד בְּנֵיהֶם וַאֲחֵיהֶם
הַלְוִיִּם׃ וַיִּסְּדוּ הַבַּנִּים אֶת־הֵיכַל יְהוָה וַיַּעֲמִידוּ
הַכֹּהֲנִים מְלֻבָּשִׁים בַּחֲצֹצְרוֹת וְהַלְוִיִּם בְּנֵי־אָסָף
בְּמְצִלְתַּיִם לְהַלֵּל אֶת־יְהוָה עַל־יְדֵי דָּוִיד מֶלֶךְ־
11 יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲנוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדֹת לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי־
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל וְכָל־הָעָם הֵרִיעוּ תְרוּעָה
12 גְּדוֹלָה בְּהַלֵּל לַיהוָה עַל הוּסַד בֵּית־יְהוָה׃ וְרַבִּים
מֵהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר רָאוּ
אֶת־הַבַּיִת הָרִאשׁוֹן בְּיִסְּרוֹ זֶה הַבַּיִת בְּעֵינֵיהֶם בֹּכִים
13 בְּקוֹל גָּדוֹל וְרַבִּים בַּתְּרוּעָה בְּשִׂמְחָה לְהָרִים קוֹל׃ וְאֵין
הָעָם מַכִּירִים קוֹל תְּרוּעַת הַשִּׂמְחָה לְקוֹל בְּכִי הָעָם כִּי
הָעָם מְרִיעִים תְּרוּעָה גְדוֹלָה וְהַקּוֹל נִשְׁמַע עַד־
לְמֶרְחוֹק׃

CAP. ד. IV. Sed ſtatim impedimenta obiecta a Samaritanis ab opere excluſis.

א וַיִּשְׁמְעוּ צָרֵי יְהוּדָה וּבִנְיָמִן כִּי־בְנֵי הַגּוֹלָה בּוֹנִים הֵיכָל
2 לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּגְּשׁוּ אֶל־זְרֻבָּבֶל וְאֶל־רָאשֵׁי
הָאָבוֹת וַיֹּאמְרוּ לָהֶם נִבְנֶה עִמָּכֶם כִּי כָכֶם נִדְרוֹשׁ
לֵאלֹהֵיכֶם וְלוֹ אֲנַחְנוּ זֹבְחִים מִימֵי אֵסַר חַדּוֹן מֶלֶךְ
3 אַשּׁוּר הַמַּעֲלֶה אֹתָנוּ פֹּה׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם זְרֻבָּבֶל וְיֵשׁוּעַ
וְשְׁאָר רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל לֹא־לָכֶם וְלָנוּ לִבְנוֹת
בַּיִת לֵאלֹהֵינוּ כִּי אֲנַחְנוּ יַחַד נִבְנֶה לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל

כאשר

v. 2. יולו ק׳

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

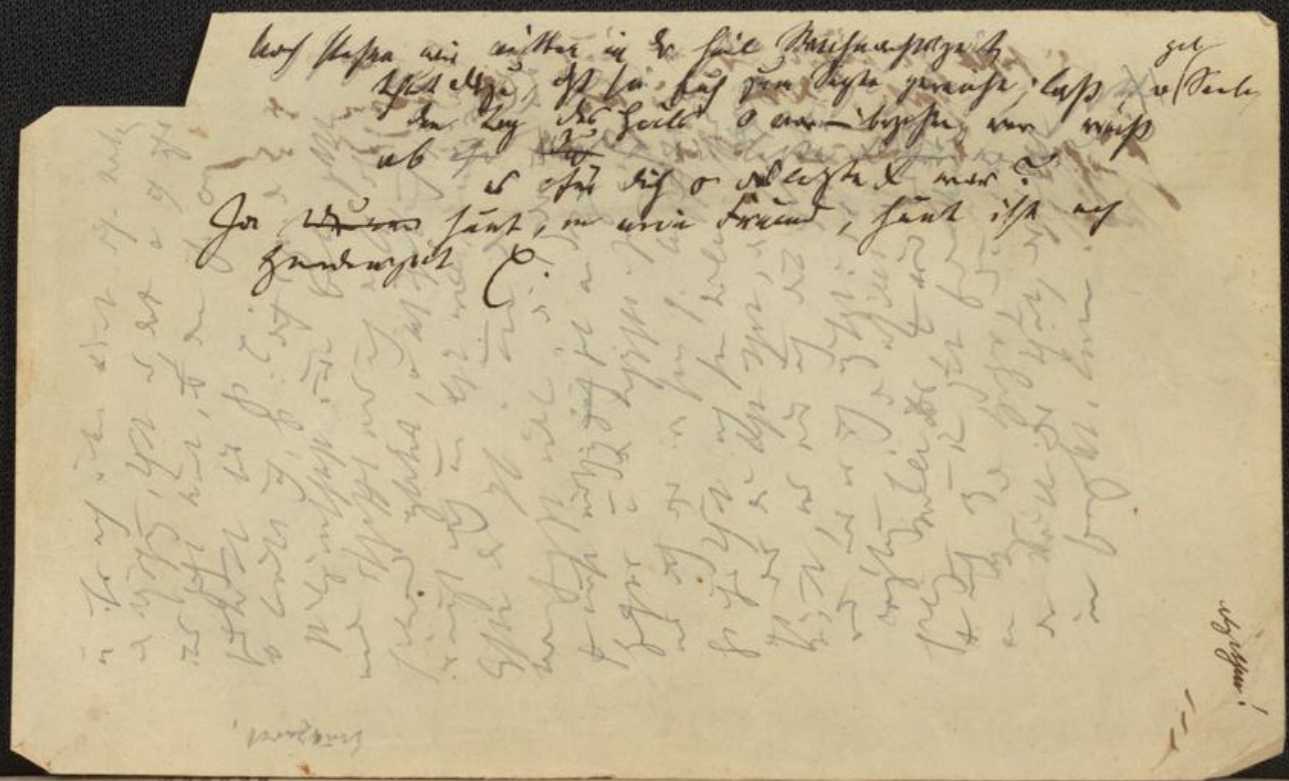

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

4 כַּאֲשֶׁר צִוָּנוּ הַמֶּלֶךְ כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרָס׃ וַיְהִי עַם הָאָרֶץ
מְרַפִּים יְדֵי עַם־יְהוּדָה וּמְבַלְּהִים אוֹתָם לִבְנוֹת׃
וְסֹכְרִים עֲלֵיהֶם יוֹעֲצִים לְהָפֵר עֲצָתָם כָּל־יְמֵי כּוֹרֶשׁ ה
מֶלֶךְ פָּרַס וְעַד־מַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ מֶלֶךְ פָּרָס׃
6 וּבְמַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בִּתְחִלַּת מַלְכוּתוֹ כָּתְבוּ
שִׂטְנָה עַל־יֹשְׁבֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלָם׃ 7 וּבִימֵי
אַרְתַּחְשַׁשְׁתָּא כָּתַב בִּשְׁלָם מִתְרְדָת טָבְאֵל וּשְׁאָר
כְּנָוָתָו עַל־אַרְתַּחְשַׁשְׁתָּא מֶלֶךְ פָּרָס וּכְתָב הַנִּשְׁתְּוָן
כָּתוּב אֲרָמִית וּמְתֻרְגָּם אֲרָמִית׃ 8 רְחוּם בְּעֵל־
טְעֵם וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא כְּתַבוּ אִגְּרָא חֲדָא עַל־יְרוּשְׁלֶם
לְאַרְתַּחְשַׁשְׁתָּא מַלְכָּא כְּנֵמָא׃ 9 אֱדַיִן רְחוּם בְּעֵל־טְעֵם
וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא וּשְׁאָר כְּנָוָתְהוֹן דִּינָיֵא וַאֲפַרְסַתְכָיֵא
טַרְפְּלָיֵא אֲפָרְסָיֵא אַרְכְּוָיֵא בַבְלָיֵא שׁוּשַׁנְכָיֵא דֶּהָוֵא
עֵלְמָיֵא׃ 10 וּשְׁאָר אֻמַיָּא דִּי הַגְלִי אָסְנַפַּר רַבָּא וְיַקִּירָא י
וְהוֹתֵב הִמּוֹ בְּקִרְיָה דִּי שָׁמְרָיִן וּשְׁאָר עֲבַר־נַהֲרָה
וּכְעֶנֶת׃ 11 דְּנָה פַּרְשֶׁגֶן אִגַּרְתָּא דִּי שְׁלַחוּ עֲלוֹהִי
עַל־אַרְתַּחְשַׁשְׁתָּא מַלְכָּא עַבְדָּךְ אֱנָשׁ עֲבַר־נַהֲרָה
וּכְעֶנֶת׃ 12 יְדִיעַ לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא דִּי יְהוּדָיֵא
דִּי סְלִקוּ מִן־לְוָתָךְ עֲלֵינָא אֲתוֹ לִירוּשְׁלֶם קִרְיְתָא
מָרָדְתָּא וּבִאוּשְׁתָּא בָּנַיִן וְשׁוּרַיָּא שַׁכְלְלוּ וְאֻשַּׁיָּא יָחִיטוּ׃
13 כְּעַן יְדִיעַ לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא דִּי הֵן קִרְיְתָא דָךְ תִּתְבְּנֵא
וְשׁוּרַיָּא יִשְׁתַּכְלְלוּן מִנְדָּה בְלוֹ וַהֲלָךְ לָא יִנְתְּנוּן וְאַפְּתֹם
מַלְכִים תְּהַנְזֵק׃ 14 כְּעַן כָּל־קְבֵל דִּי־מְלַח הֵיכְלָא
מְלַחְנָא וְעַרְוַת מַלְכָּא לָא־אֲרִיךְ לָנָא לְמֶחֱזֵא עַל־דְּנָה
שְׁלַחְנָא וְהוֹדַעְנָא לְמַלְכָּא׃ 15 דִּי יְבַקַּר בִּסְפַר דָּכְרָנַיָּא טו
דִּי אֲבָהָתָךְ וּתְהַשְׁכַּח בִּסְפַר דָּכְרָנַיָּא וְתִנְדַּע דִּי קִרְיְתָא
דָךְ קִרְיָא מָרָדָא וּמְהַנְזְקַת מַלְכִין וּמְדִינָן וְאֶשְׁתַּדּוּר
עָבְדִין בְּגַוָּהּ מִן־יוֹמָת עָלְמָא עַל־דְּנָה קִרְיְתָא דָךְ
החרבת

aliisque Iudæorum hostibus, & interdictum regium extorquent.

† accusatio.
† societatum eius.
† epistolæ, 7:11.
† concepta.
† transmigrare fecit, 5:12.
† Dan. 2:41.
† apud te.
† noxia.
† reparent.
† reditibus.
† sustinemus.
† monumentorum.
† conspiratio, v. 19.

v. 4. מבהלים ק׳ · v. 7. כצל · ib. כנותיו · v. 9. ארכויא ק׳ · ib. דהיא ק׳ · v. 11. יתיר י׳ · v. 12. ושוריא שכללו ק׳

16 הָחָרְבַת׃ מְהוֹדְעִין אֲנַחְנָה לְמַלְכָּא דִּי הֵן קִרְיְתָא דָךְ
תִּתְבְּנֵא וְשׁוּרַיָּה יִשְׁתַּכְלְלוּן לָקֳבֵל דְּנָה חֲלָק בַּעֲבַר
17 נַהֲרָא לָא אִיתַי לָךְ׃ פִּתְגָמָא שְׁלַח מַלְכָּא עַל־
רְחוֹם בְּעֵל־טְעֵם וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא וּשְׁאָר כְּנָוָתְהוֹן דִּי יָתְבִין
18 בְּשָׁמְרָיִן וּשְׁאָר עֲבַר־נַהֲרָה שְׁלָם וּכְעֶת׃ נִשְׁתְּוָנָא
19 דִּי־שְׁלַחְתּוּן עֲלֶינָא מְפָרַשׁ קֳרֵי קֳדָמָי׃ וּמִנִּי שִׂים טְעֵם
וּבַקַּרוּ וְהַשְׁכַּחוּ דִּי קִרְיְתָא דָךְ מִן־יוֹמָת עָלְמָא עַל־
כ מַלְכִין מִתְנַשְּׂאָה וּמְרַד וְאֶשְׁתַּדּוּר מִתְעֲבֶר־בַּהּ׃ וּמַלְכִין ‡ v.15.
תַּקִּיפִין הֲווֹ עַל־יְרוּשְׁלֵם וְשַׁלִּיטִין בְּכֹל עֲבַר נַהֲרָה וּמִדָּה
21 בְּלוֹ וַהֲלָךְ מִתְיְהֵב לְהוֹן׃ כְּעַן שִׂימוּ טְעֵם לְבַטָּלָא גֻּבְרַיָּא
אִלֵּךְ וְקִרְיְתָא דָךְ לָא תִתְבְּנֵא עַד־מִנִּי טַעֲמָא יִתְשָׂם׃
22 וּזְהִירִין הֱווֹ שָׁלוּ לְמֶעְבַּד עַל־דְּנָה לְמָה יִשְׂגֵּא חֲבָלָא ‡ ne, 7:23. † peruersio. † caveatis vobis.
23 לְהַנְזָקַת מַלְכִין׃ אֱדַיִן מִן־דִּי פַרְשֶׁגֶן נִשְׁתְּוָנָא דִּי
אַרְתַּחְשַׁשְׁתָּא מַלְכָּא קֳרֵי קֳדָם־רְחוּם וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא
וּכְנָוָתְהוֹן אֲזַלוּ כִּבְהִילוּ לִירוּשְׁלֵם עַל־יְהוּדָיֵא וּבַטִּלוּ
24 הִמּוֹ בְּאֶדְרָע וְחָיִל׃ בֵּאדַיִן בְּטֵלַת עֲבִידַת בֵּית־אֱלָהָא דִּי † brachio.
בִּירוּשְׁלֵם וַהֲוָת בָּטְלָא עַד שְׁנַת תַּרְתֵּין לְמַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ
א מֶלֶךְ־פָּרָס׃ וְהִתְנַבִּי חַגַּי נְבִיָּאה וּזְכַרְיָה בַר־עִדּוֹא CAP. ה. V. Sed Prophetis hortantibus Iudæi opus resumunt, contradicentibus præfectis, & Dario R. referentibus.
נְבִיַּאיָא עַל־יְהוּדָיֵא דִּי בִיהוּד וּבִירוּשְׁלֵם בְּשֵׁם אֱלָהּ
2 יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהוֹן׃ בֵּאדַיִן קָמוּ זְרֻבָּבֶל בַּר־שְׁאַלְתִּיאֵל וְיֵשׁוּעַ
בַּר־יוֹצָדָק וְשָׁרִיו לְמִבְנֵא בֵּית אֱלָהָא דִּי בִירוּשְׁלֵם † inceperunt.
3 וְעִמְּהוֹן נְבִיַּאיָה דִּי־אֱלָהָא מְסַעֲדִין לְהוֹן׃ בֵּהּ־זִמְנָא אֲתָה
עֲלֵיהוֹן תַּתְּנַי פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה וּשְׁתַר בּוֹזְנַי וּכְנָוָתְהוֹן
וְכֵן אָמְרִין לְהֹם מַן־שָׂם לְכֹם טְעֵם בַּיְתָא דְנָה לִבְנֵא
4 וְאֻשַּׁרְנָא דְנָה לְשַׁכְלָלָה׃ אֱדַיִן כְּנֵמָא אֲמַרְנָא לְהֹם מַן־
ה אִנּוּן שְׁמָהָת גֻּבְרַיָּא דִּי־דְנָה בִנְיָנָא בָּנַיִן׃ וְעֵין אֱלָהֲהֹם
הֲוָת עַל־שָׂבֵי יְהוּדָיֵא וְלָא־בַטִּלוּ הִמּוֹ עַד־טַעְמָא לְדָרְיָוֶשׁ
6 יְהָךְ וֶאֱדַיִן יְתִיבוּן נִשְׁתְּוָנָא עַל־דְּנָה׃ פַּרְשֶׁגֶן אִגַּרְתָּא

דִּי

דִּי־שְׁלַח תַּתְנַי ׀ פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה וּשְׁתַר בּוֹזְנַי וְכָנָוָתֵה
אֲפַרְסְכָיֵא דִּי בַּעֲבַר נַהֲרָה עַל־דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא׃ פִּתְגָמָא 7
שְׁלַחוּ עֲלוֹהִי וְכִרְתָה כְּתִיב בְּגַוֵּהּ לְדָרְיָוֶשׁ מַלְכָּא שְׁלָמָא
כְּלָא׃ יְדִיעַ ׀ לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא דִּי־אֲזַלְנָא לִיהוּד 8
מְדִינְתָּא לְבֵית אֱלָהָא רַבָּא וְהוּא מִתְבְּנֵא אֶבֶן גְּלָל וְאָע
מְתְשָׂם בְּכְתָלַיָּא וַעֲבִידְתָּא דָךְ אָסְפְּרְנָא מִתְעַבְּדָא
וּמַצְלַח בִּידֵהֹם׃ אֱדַיִן שְׁאֵלְנָא לְשָׂבַיָּא אִלֵּךְ כְּנֵמָא 8
אֲמַרְנָא לְהֹם מַן־שָׂם לְכֹם טְעֵם בַּיְתָא דְנָה לְמִבְנְיָה
וְאֻשַׁרְנָא דְנָה לְשַׂכְלָלָה׃ וְאַף שְׁמָהָתְהֹם שְׁאֵלְנָא לְהֹם ׳
לְהוֹדָעוּתָךְ דִּי נִכְתֹּב שֵׁם־גַּבְרַיָּא דִּי בְרֵאשֵׁהֹם׃
וְכֵנְמָא פְּתִגְמָא הֲתִיבוּנָא לְמֵמַר אֲנַחְנָא הִמּוֹ 11
עַבְדוֹהִי דִּי־אֱלָהּ שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וּבְנַיִן בַּיְתָא דִּי־הֲוָא בְנֵה
מִקַּדְמַת דְּנָה שְׁנִין שַׂגִּיאִן וּמֶלֶךְ לְיִשְׂרָאֵל רַב בְּנֵהִי
וְשַׂכְלְלֵהּ׃ לָהֵן מִן־דִּי הַרְגִּזוּ אֲבָהָתָנָא לֶאֱלָהּ שְׁמַיָּא יְהַב 12
הִמּוֹ בִּיַד נְבוּכַדְנֶצַּר כַּלְדָּאָה בָּבֶל כַּסְדָּאָה וּבַיְתָה דְנָה
סַתְּרֵהּ וְעַמֵּהּ הַגְלִי לְבָבֶל׃ בְּרַם בְּשְׁנַת חַדָּה לְכוֹרֶשׁ 13
מַלְכָּא דִּי בָבֶל כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא שָׂם טְעֵם בֵּית־אֱלָהָא דְנָה
לִבְנָא׃ וְאַף מָאנַיָּא דִי־בֵית־אֱלָהָא דִי דַהֲבָה וְכַסְפָּא דִי 14
נְבוּכַדְנֶצַּר הַנְפֵּק מִן־הֵיכְלָא דִי בִירוּשְׁלֵם וְהֵיבֵל הִמּוֹ
לְהֵיכְלָא דִי בָבֶל הַנְפֵּק הִמּוֹ כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא מִן־הֵיכְלָא דִי
בָבֶל וְיִהִיבוּ לְשֵׁשְׁבַּצַּר שְׁמֵהּ דִּי פֶחָה שָׂמֵהּ׃ וַאֲמַר־לֵהּ ׃ טו
אֵלֶּה מָאנַיָּא שֵׂא אֲזֹל־אַחֵת הִמּוֹ בְּהֵיכְלָא דִי בִירוּשְׁלֵם
וּבֵית אֱלָהָא יִתְבְּנֵא עַל־אַתְרֵהּ׃ אֱדַיִן שֵׁשְׁבַּצַּר 16
דָּךְ אָתָא יְהַב אֻשַּׁיָּא דִי־בֵית אֱלָהָא דִי בִירוּשְׁלֵם וּמִן־
אֱדַיִן וְעַד־כְּעַן מִתְבְּנֵא וְלָא שְׁלִים׃ וּכְעַן הֵן עַל־מַלְכָּא 17
טָב יִתְבַּקַּר בְּבֵית גִּנְזַיָּא דִי־מַלְכָּא תַּמָּהּ דִי בְבָבֶל הֵן
אִיתַי דִי־מִן־כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא שִׂים טְעֵם לְמִבְנֵא בֵּית־אֱלָהָא
דְךְ בִּירוּשְׁלֵם וּרְעוּת מַלְכָּא עַל־דְּנָה יִשְׁלַח עֲלֵינָא׃

יתיר ה׳ v. 15. כשראה ק׳ v. 12.

† quadrato, 6:4. † Dan. 5:5.

† destruxit. † 4:10.

† adduxit, 7:15.

† voluntatem, 7:18.

CAP. ו. VI. Darius Cyri decretum renouat, & Templi structuram promouet.

א בֵּאדַיִן דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא שָׂם טְעֵם וּבַקַּרוּ בְּבֵית
2 סִפְרַיָּא דִּי גִנְזַיָּא מְהַחֲתִין תַּמָּה בְּבָבֶל׃ וְהִשְׁתְּכַח
בְּאַחְמְתָא בְּבִירְתָא דִּי בְּמָדַי מְדִינְתָּא מְגִלָּה חֲדָה וְכֵן־
3 כְּתִיב בְּגַוַּהּ דִּכְרוֹנָה׃ בִּשְׁנַת חֲדָה לְכוֹרֶשׁ
מַלְכָּא כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא שָׂם טְעֵם בֵּית־אֱלָהָא בִירוּשְׁלֶם
בַּיְתָא יִתְבְּנֵא אֲתַר דִּי־דָבְחִין דִּבְחִין וְאֻשּׁוֹהִי מְסוֹבְלִין
4 רוּמֵהּ אַמִּין שִׁתִּין פְּתָיֵהּ אַמִּין שִׁתִּין׃ נִדְבָּכִין דִּי־אֶבֶן
גְּלָל תְּלָתָא וְנִדְבָּךְ דִּי־אָע חֲדַת וְנִפְקְתָא מִן־בֵּית מַלְכָּא
ה תִּתְיְהִב׃ וְאַף מָאנֵי בֵית־אֱלָהָא דִּי דַהֲבָה וְכַסְפָּא דִּי
נְבוּכַדְנֶצַּר הַנְפֵּק מִן־הֵיכְלָא דִּי־בִירוּשְׁלֶם וְהֵיבֵל לְבָבֶל
יַהֲתִיבוּן וִיהַךְ לְהֵיכְלָא דִּי־בִירוּשְׁלֶם לְאַתְרֵהּ וְתַחֵת
6 בְּבֵית אֱלָהָא׃ כְּעַן תַּתְּנַי פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה שְׁתַר
בּוֹזְנַי וּכְנָוָתְהוֹן אֲפַרְסְכָיֵא דִּי בַּעֲבַר נַהֲרָה רַחִיקִין הֲווֹ
7 מִן־תַּמָּה׃ שְׁבֻקוּ לַעֲבִידַת בֵּית־אֱלָהָא דֵךְ פַּחַת יְהוּדָיֵא
8 וּלְשָׂבֵי יְהוּדָיֵא בֵּית־אֱלָהָא דֵךְ יִבְנוֹן עַל־אַתְרֵהּ׃ וּמִנִּי
שִׂים טְעֵם לְמָא דִּי־תַעַבְדוּן עִם־שָׂבֵי יְהוּדָיֵא אִלֵּךְ
לְמִבְנֵא בֵּית־אֱלָהָא דֵךְ וּמִנִּכְסֵי מַלְכָּא דִּי מִדַּת עֲבַר
נַהֲרָה אָסְפַּרְנָא נִפְקְתָא תֶּהֱוֵא מִתְיַהֲבָא לְגֻבְרַיָּא אִלֵּךְ
9 דִּי־לָא לְבַטָּלָא׃ וּמָה חַשְׁחָן וּבְנֵי תוֹרִין וְדִכְרִין וְאִמְּרִין ׀
לַעֲלָוָן ׀ לֶאֱלָהּ שְׁמַיָּא חִנְטִין מְלַח ׀ חֲמַר וּמְשַׁח כְּמֵאמַר
כָּהֲנַיָּא דִּי־בִירוּשְׁלֶם לֶהֱוֵא מִתְיְהֵב לְהֹם יוֹם בְּיוֹם דִּי־
י לָא שָׁלוּ׃ דִּי־לֶהֱוֹן מְהַקְרְבִין נִיחוֹחִין לֶאֱלָהּ שְׁמַיָּא
1 1 וּמְצַלַּיִן לְחַיֵּי מַלְכָּא וּבְנוֹהִי׃ וּמִנִּי שִׂים טְעֵם דִּי כָל־
אֱנָשׁ דִּי יְהַשְׁנֵא פִּתְגָמָא דְנָה יִתְנְסַח אָע מִן־בַּיְתֵהּ וּזְקִיף
1 2 יִתְמְחֵא עֲלֹהִי וּבַיְתֵהּ נְוָלוּ יִתְעֲבֵד עַל־דְּנָה׃ וֵאלָהָא דִּי־
שַׁכֵּן שְׁמֵהּ תַּמָּה יְמַגַּר כָּל־מֶלֶךְ וְעַם דִּי ׀ יִשְׁלַח יְדֵהּ
לְהַשְׁנַיָּא לְחַבָּלָה בֵּית־אֱלָהָא דֵךְ דִּי־בִירוּשְׁלֶם אֲנָא
דָרְיָוֶשׁ שָׂמֶת טְעֵם אָסְפַּרְנָא יִתְעֲבֵד׃

† in capsa
† arce.
† monumentū.
†† sacrificare solent sacrificia.
† firmentur.
‡ Dan. 3:1.
‡ ordines.
‡ 5:8.
† novi.
† de hoc
‡ Dan. 3:16.
† tritica, 7:22.
‡ oleum, 7 22.
‡ Dan. 6:11.
† suspensus.
† deponat.

אדין

אֱדַיִן תַּתְנַי פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה שְׁתַר בּוֹזְנַי וּכְנָוָתְהוֹן לְהֵכֵל 13
דִּי־שְׁלַח דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא בְּנֵמָא אָסְפַּרְנָא עֲבָדוּ׃ וְשָׁבֵי 14
יְהוּדָיֵא בָּנַיִן וּמַצְלְחִין בִּנְבוּאַת חַגַּי נְבִיָּאָה וּזְכַרְיָה בַּר־
עִדּוֹ וּבְנוֹ וְשַׁכְלִלוּ מִן־טַעַם אֱלָהּ יִשְׂרָאֵל וּמִטְעֵם
כֹּורֶשׁ וְדָרְיָוֶשׁ וְאַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מַלְכֵי פָּרְס׃ וְשֵׁיצִיאָ טו Templum absolutum consecratur & Pascha celebratur.
בְּיֹתָה דְנָה עַד יֹום תְּלָתָה לְיַרַח אֲדָר דִּי־הִיא שְׁנַת־שֵׁת
לְמַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא׃ וַעֲבַדוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּהֲנַיָּא 16
וְלֵוָיֵא וּשְׁאָר בְּנֵי־גָלוּתָא חֲנָכַת בֵּית־אֱלָהָא דְנָה בְּחֶדְוָה׃
וְהַקְרִיבוּ לַחֲנֻכַּת בֵּית־אֱלָהָא דְנָה תּוֹרִין מְאָה דִּכְרִין 17
מָאתַיִן אִמְּרִין אַרְבַּע מְאָה וּצְפִירֵי עִזִּין לְחַטָּיָא עַל־כָּל־
יִשְׂרָאֵל תְּרֵי־עֲשַׂר לְמִנְיַן שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְהַקִימוּ כָּהֲנַיָּא 18
בְּפְלֻגְּתְהוֹן וְלֵוָיֵא בְּמַחְלְקְתְהוֹן עַל־עֲבִידַת אֱלָהָא דִי
בִירוּשְׁלֶם כִּכְתָב סִפְרָ מֹשֶׁה׃ וְיַעֲשׂוּ בְנֵי־הַגּוֹלָה 19
אֶת־הַפָּסַח בְּאַרְבְּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן׃ כִּי הִטַּהֲרוּ כ
הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם כְּאֶחָד כֻּלָּם טְהוֹרִים וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח
לְכָל־בְּנֵי הַגּוֹלָה וְלַאֲחֵיהֶם הַכֹּהֲנִים וְלָהֶם׃ וַיֹּאכְלוּ בְנֵי 21
יִשְׂרָאֵל הַשָּׁבִים מֵהַגּוֹלָה וְכָל־הַנִּבְדָּל מִטְּמְאַת גּוֹיֵי־
הָאָרֶץ אֲלֵהֶם לִדְרֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲשׂוּ חַג־ 22
מַצּוֹת שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה כִּי־שִׂמְּחָם יְהוָה וְהִסֵּב לֵב
מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עֲלֵיהֶם לְחַזֵּק יְדֵיהֶם בִּמְלֶאכֶת בֵּית־הָאֱלֹהִים
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְאַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּמַלְכוּת א CAP. 7. VIII. Esras indulto Artaxerxis R. magno cum comitatu Sacerdot. & Leuitarum Hierosolymam ascendit.
אַרְתַּחְשַׁסְתְּא מֶלֶךְ־פָּרָס עֶזְרָא בֶן־שְׂרָיָה בֶּן־עֲזַרְיָה בֶּן־ 2
חִלְקִיָּה׃ בֶּן־שַׁלּוּם בֶּן־צָדוֹק בֶּן־אֲחִיטוּב׃ בֶּן־אֲמַרְיָה בֶּן־ 3
עֲזַרְיָה בֶּן־מְרָיוֹת׃ בֶּן־זַרַחְיָה בֶּן־עֻזִּי בֶּן־בֻּקִּי׃ בֶּן־אֲבִישׁוּעַ 4 ה
בֶּן־פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הָרֹאשׁ׃ הוּא עֶזְרָא 6
עֹלֶה מִבָּבֶל וְהוּא־סֹופֵר מָהִיר בְּתֹורַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר־נָתַן
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתֶּן־לֹו הַמֶּלֶךְ כְּיַד־יְהוָה אֱלֹהָיו
עָלָיו כָּל בַּקָּשָׁתֹו׃ וַיַּעֲלוּ מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַכֹּהֲנִים 7

לחטאה ק׳ v. 17. יתיר א׳ v. 15.

?absoluta est. ?mensis, Dan. 4: 26.

† e. gaudio.

† juxta numerũ. † in classibus ſ. † divisionibus

וְהַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים וְהַנְּתִינִים אֶל־יְרוּשָׁלִַם
8 בִּשְׁנַת־שֶׁבַע לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ׃ וַיָּבֹא יְרוּשָׁלִַם
9 בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי הִיא שְׁנַת הַשְּׁבִיעִית לַמֶּלֶךְ׃ כִּי בְּאֶחָד
לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא יְסֹד הַמַּעֲלָה מִבָּבֶל וּבְאֶחָד לַחֹדֶשׁ
הַחֲמִישִׁי בָּא אֶל־יְרוּשָׁלִַם כְּיַד־אֱלֹהָיו הַטּוֹבָה עָלָיו׃ כִּי
עֶזְרָא הֵכִין לְבָבוֹ לִדְרֹשׁ אֶת־תּוֹרַת יְהוָה וְלַעֲשׂוֹת
וּלְלַמֵּד בְּיִשְׂרָאֵל חֹק וּמִשְׁפָּט׃

Exemplar mandati regii.

11 וְזֶה ׀ פַּרְשֶׁגֶן הַנִּשְׁתְּוָן אֲשֶׁר נָתַן הַמֶּלֶךְ אַרְתַּחְשַׁסְתְּא
לְעֶזְרָא הַכֹּהֵן הַסֹּפֵר סֹפֵר דִּבְרֵי מִצְוֹת־יְהוָה וְחֻקָּיו עַל־
12 יִשְׂרָאֵל׃ אַרְתַּחְשַׁסְתְּא מֶלֶךְ מַלְכַיָּא לְעֶזְרָא
13 כָּהֲנָא סָפַר דָּתָא דִּי־אֱלָהּ שְׁמַיָּא גְּמִיר וּכְעֶנֶת׃ מִנִּי
שִׂים טְעֵם דִּי כָל־מִתְנַדַּב בְּמַלְכוּתִי מִן־עַמָּא יִשְׂרָאֵל
14 וְכָהֲנוֹהִי וְלֵוָיֵא לִמְהָךְ לִירוּשְׁלֵם עִמָּךְ יְהָךְ׃ כָּל־קְבֵל דִּי
מִן־קֳדָם מַלְכָּא וְשִׁבְעַת יַעֲטֹהִי שְׁלִיחַ לְבַקָּרָה עַל־יְהוּד
טו וְלִירוּשְׁלֵם בְּדַת אֱלָהָךְ דִּי בִידָךְ׃ וּלְהֵיבָלָה כְּסַף וּדְהָב
דִּי־מַלְכָּא וְיַעֲטֹהִי הִתְנַדַּבוּ לֶאֱלָהּ יִשְׂרָאֵל דִּי בִירוּשְׁלֵם
16 מִשְׁכְּנֵהּ׃ וְכֹל כְּסַף וּדְהַב דִּי תְהַשְׁכַּח בְּכֹל מְדִינַת בָּבֶל
עִם הִתְנַדָּבוּת עַמָּא וְכָהֲנַיָּא מִתְנַדְּבִין לְבֵית אֱלָהֲהֹם דִּי
17 בִירוּשְׁלֵם׃ כָּל־קְבֵל דְּנָה אָסְפַּרְנָא תִקְנֵא בְּכַסְפָּא
דְּנָה תּוֹרִין דִּכְרִין אִמְּרִין וּמִנְחָתְהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן וּתְקָרֵב
18 הִמּוֹ עַל־מַדְבְּחָא דִּי בֵּית אֱלָהֲכֹם דִּי בִירוּשְׁלֵם׃ וּמָה דִּי
עֲלָיךְ וְעַל־אֶחָיךְ יֵיטַב בִּשְׁאַר כַּסְפָּא וְדַהֲבָה לְמֶעְבַּד
19 כִּרְעוּת אֱלָהֲכֹם תַּעַבְדוּן׃ וּמָאנַיָּא דִּי־מִתְיַהֲבִין לָךְ
כ לְפָלְחַן בֵּית אֱלָהָךְ הַשְׁלֵם קֳדָם אֱלָהּ יְרוּשְׁלֵם׃ וּשְׁאַר
חַשְׁחוּת בֵּית אֱלָהָךְ דִּי יִפֶּל־לָךְ לְמִנְתַּן תִּנְתֵּן מִן־בֵּית
21 גִּנְזֵי מַלְכָּא׃ וּמִנִּי אֲנָא אַרְתַּחְשַׁסְתְּא מַלְכָּא שִׂים טְעֵם
לְכֹל גִּזַּבְרַיָּא דִּי בַּעֲבַר נַהֲרָה דִּי כָל־דִּי יִשְׁאֲלֶנְכוֹן עֶזְרָא
22 כָּהֲנָא סָפַר דָּתָא דִּי־אֱלָהּ שְׁמַיָּא אָסְפַּרְנָא יִתְעֲבֵד׃ עַד־

כסף

2 nam Hezra paravit cor suum ad quaerendū legem Domini, et ad faciendū; et ad docendum in Israel statutū et judicium.

† 4. 37.

† perfecto.

† consiliariis e. v. 15. † 5: 14.

† v. 14.

† voluntaria oblatione.

† altari.

† bonum erit. † 5: 17.

† necessitas.

† quæstoribus

v. 9. כצל. v. 18. יתיר י׳ bis.

כְּסַף כִּכְּרִין מְאָה וְעַד־חִנְטִין כּוֹרִין מְאָה וְעַד־חֲמַר בַּתִּין
מְאָה וְעַד־בַּתִּין מְשַׁח מְאָה וּמְלַח דִּי־לָא כְתָב׃ 23 כָּל־
דִּי מִן־טַעַם אֱלָהּ שְׁמַיָּא יִתְעֲבֵד אַדְרַזְדָּא לְבֵית אֱלָהּ
שְׁמַיָּא דִּי־לְמָה לֶהֱוֵא קְצַף עַל־מַלְכוּת מַלְכָּא
וּבְנוֹהִי׃ 24 וּלְכֹם מְהוֹדְעִין דִּי כָל־כָּהֲנַיָּא וְלֵוָיֵא זַמָּרַיָּא
תָרָעַיָּא נְתִינַיָּא וּפָלְחֵי בֵּית אֱלָהָא דְנָה מִנְדָּה בְלוֹ וַהֲלָךְ
לָא שַׁלִּיט לְמִרְמֵא עֲלֵיהֹם׃ וְאַנְתְּ עֶזְרָא כְּחָכְמַת אֱלָהָךְ כה
דִּי־בִידָךְ מַנִּי שָׁפְטִין וְדַיָּנִין דִּי־לֶהֱוֵן דָּאנִין לְכָל־עַמָּא דִּי
בַּעֲבַר נַהֲרָה לְכָל־יָדְעֵי דָתֵי אֱלָהָךְ וְדִי לָא יָדַע תְּהוֹדְעוּן׃
וְכָל־דִּי־לָא לֶהֱוֵא עָבֵד דָּתָא דִי־אֱלָהָךְ וְדָתָא דִּי מַלְכָּא 26
אָסְפַּרְנָא דִינָה לֶהֱוֵא מִתְעֲבֵד מִנֵּהּ הֵן לְמוֹת הֵן
לִשְׁרֹשׁוּ הֵן־לַעֲנָשׁ נִכְסִין וְלֶאֱסוּרִין׃
בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ אֲשֶׁר נָתַן כָּזֹאת בְּלֵב הַמֶּלֶךְ 27
לְפָאֵר אֶת־בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָם׃ וְעָלַי חִטָּה־חֶסֶד 28
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְיוֹעֲצָיו וּלְכָל־שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ הַגִּבֹּרִים וַאֲנִי
הִתְחַזַּקְתִּי כְּיַד־יְהוָה אֱלֹהַי עָלַי וָאֶקְבְּצָה מִיִּשְׂרָאֵל
רָאשִׁים לַעֲלוֹת עִמִּי׃

CAP. VIII. Catalogus primorum cum Esra euntium.

ח וְאֵלֶּה רָאשֵׁי אֲבֹתֵיהֶם וְהִתְיַחְשָׂם הָעֹלִים עִמִּי בְּמַלְכוּת א
אַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ מִבָּבֶל׃ מִבְּנֵי פִינְחָס גֵּרְשֹׁם מִבְּנֵי 2
אִיתָמָר דָּנִיֵּאל מִבְּנֵי דָוִיד חַטּוּשׁ׃ מִבְּנֵי שְׁכַנְיָה מִבְּנֵי 3
פַּרְעֹשׁ זְכַרְיָה וְעִמּוֹ הִתְיַחֵשׂ לִזְכָרִים מֵאָה וַחֲמִשִּׁים׃
מִבְּנֵי פַּחַת מוֹאָב אֶלְיְהוֹעֵינַי בֶּן־זְרַחְיָה וְעִמּוֹ מָאתַיִם 4
הַזְּכָרִים׃ מִבְּנֵי שְׁכַנְיָה בֶּן־יַחֲזִיאֵל וְעִמּוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת ה
הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי עָדִין עֶבֶד בֶּן־יוֹנָתָן וְעִמּוֹ חֲמִשִּׁים 6
הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי עֵילָם יְשַׁעְיָה בֶּן־עֲתַלְיָה וְעִמּוֹ שִׁבְעִים 7
הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי שְׁפַטְיָה זְבַדְיָה בֶּן־מִיכָאֵל וְעִמּוֹ שְׁמֹנִים 8
הַזְּכָרִים׃ מִבְּנֵי יוֹאָב עֹבַדְיָה בֶּן־יְחִיאֵל וְעִמּוֹ מָאתַיִם 9
וּשְׁמֹנָה עָשָׂר הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי שְׁלוֹמִית בֶּן־ י

עעעעעעע ג 3 qqq qqq Q יוספיה

v. 24. ב׳ טעמים. v. 25. דיינין ק׳. v. 26. לשרשי ק׳.

† talenta † 6: 9. † bathi. † 6: 9. † diligenter. † 4: 22.

† cantores. † janitores.

† ad eradicandum.

11 יוֹסִפְיָה וְעִמּוֹ מֵאָה וְשִׁשִּׁים הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי בֵבָי זְכַרְיָה
12 בֶּן־בֵּבָי וְעִמּוֹ עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי עַזְגָּד יוֹחָנָן
13 בֶּן־הַקָּטָן וְעִמּוֹ מֵאָה וַעֲשָׂרָה הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי אֲדֹנִיקָם
אַחֲרֹנִים וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם אֱלִיפֶלֶט יְעוּאֵל וּשְׁמַעְיָה וְעִמָּהֶם
14 שִׁשִּׁים הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי בִגְוַי עוּתַי וְזַבּוּד וְעִמָּהֶם שִׁבְעִים
טו הַזְּכָרִים׃ וָאֶקְבְּצֵם אֶל־הַנָּהָר הַבָּא אֶל־
אַהֲוָא וַנַּחֲנֶה שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה וָאָבִינָה בָעָם וּבַכֹּהֲנִים
16 וּמִבְּנֵי לֵוִי לֹא־מָצָאתִי שָׁם׃ וָאֶשְׁלְחָה לֶאֱלִיעֶזֶר לַאֲרִיאֵל
לִשְׁמַעְיָה וּלְאֶלְנָתָן וּלְיָרִיב וּלְאֶלְנָתָן וּלְנָתָן וְלִזְכַרְיָה
17 וְלִמְשֻׁלָּם רָאשִׁים וּלְיוֹיָרִיב וּלְאֶלְנָתָן מְבִינִים׃ וָאֲוַצֶּאה
אוֹתָם עַל־אִדּוֹ הָרֹאשׁ בְּכָסִפְיָא הַמָּקוֹם וָאָשִׂימָה
בְּפִיהֶם דְּבָרִים לְדַבֵּר אֶל־אִדּוֹ אָחִיו הַנְּתִינִים בְּכָסִפְיָא
18 הַמָּקוֹם לְהָבִיא־לָנוּ מְשָׁרְתִים לְבֵית אֱלֹהֵינוּ׃ וַיָּבִיאוּ
לָנוּ כְּיַד־אֱלֹהֵינוּ הַטּוֹבָה עָלֵינוּ אִישׁ שֶׂכֶל מִבְּנֵי מַחְלִי
בֶּן־לֵוִי בֶּן־יִשְׂרָאֵל וְשֵׁרֵבְיָה וּבָנָיו וְאֶחָיו שְׁמֹנָה עָשָׂר׃
19 וְאֶת־חֲשַׁבְיָה וְאִתּוֹ יְשַׁעְיָה מִבְּנֵי מְרָרִי אֶחָיו וּבְנֵיהֶם
כ עֶשְׂרִים׃ וּמִן־הַנְּתִינִים שֶׁנָּתַן דָּוִיד
וְהַשָּׂרִים לַעֲבֹדַת הַלְוִיִּם נְתִינִים מָאתַיִם וְעֶשְׂרִים כֻּלָּם
21 נִקְּבוּ בְשֵׁמוֹת׃ וָאֶקְרָא שָׁם צוֹם עַל־הַנָּהָר אַהֲוָא
לְהִתְעַנּוֹת לִפְנֵי אֱלֹהֵינוּ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ דֶּרֶךְ יְשָׁרָה לָנוּ
22 וּלְטַפֵּנוּ וּלְכָל־רְכוּשֵׁנוּ׃ כִּי בֹשְׁתִּי לִשְׁאוֹל מִן־הַמֶּלֶךְ
חַיִל וּפָרָשִׁים לְעָזְרֵנוּ מֵאוֹיֵב בַּדֶּרֶךְ כִּי־אָמַרְנוּ לַמֶּלֶךְ
לֵאמֹר יַד־אֱלֹהֵינוּ עַל־כָּל־מְבַקְשָׁיו לְטוֹבָה וְעֻזּוֹ וְאַפּוֹ עַל
23 כָּל־עֹזְבָיו׃ וַנָּצוּמָה וַנְּבַקְשָׁה מֵאֱלֹהֵינוּ עַל־זֹאת וַיֵּעָתֵר
24 לָנוּ׃ וָאַבְדִּילָה מִשָּׂרֵי הַכֹּהֲנִים שְׁנֵים עָשָׂר לְשֵׁרֵבְיָה
כה חֲשַׁבְיָה וְעִמָּהֶם מֵאֲחֵיהֶם עֲשָׂרָה׃ וָאֶשְׁקוֹלָה לָהֶם אֶת־
הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַכֵּלִים תְּרוּמַת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ
הַהֵרִימוּ הַמֶּלֶךְ וְיֹעֲצָיו וְשָׂרָיו וְכָל־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָאִים׃
ואשקלה

post indictum ieiunium.

manus Dei nostri super omnes quaerentes eum in bonitate, et fortitudo ejus et ira ejus super omnes derelinquendes eum.

v. 13. יעיאל ק׳ v. 14. וזכור ק׳ v. 17. ואצוה ק׳
ibid. הנתינים ק׳ v. 18. א׳ דגושה v. 25. יתיר ו׳

וְאֶשְׁקְלָה עַל־יָדָם כֶּסֶף כִּכָּרִים שֵׁשׁ־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים 26
וּכְלֵי־כֶסֶף מֵאָה לְכִכָּרִים זָהָב מֵאָה כִּכָּר׃ וּכְפוֹרֵי זָהָב 27
עֶשְׂרִים לָאַדַּרְכֹנִים אֶלֶף וּכְלֵי נְחֹשֶׁת מְצֻהָב טוֹבָה 1 Chr. 29: 7.
שְׁנַיִם חֲמוּדוֹת כַּזָּהָב׃ וָאֹמְרָה אֲלֵהֶם אַתֶּם קֹדֶשׁ 28
לַיהוָה וְהַכֵּלִים קֹדֶשׁ וְהַכֶּסֶף וְהַזָּהָב נְדָבָה לַיהוָה אֱלֹהֵי
אֲבֹתֵיכֶם׃ שִׁקְדוּ וְשִׁמְרוּ עַד־תִּשְׁקְלוּ לִפְנֵי שָׂרֵי הַכְּהֲנִים 29
וְהַלְוִיִּם וְשָׂרֵי־הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלַם לִשְׁכוֹת בֵּית
יְהוָה׃ וַיְקַבְּלוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם מִשְׁקַל הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב ל
וְהַכֵּלִים לְהָבִיא לִירוּשָׁלַם לְבֵית אֱלֹהֵינוּ׃
וַנִּסָּעָה מִנְּהַר אַהֲוָא בִּשְׁנֵים עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן 31
לָלֶכֶת יְרוּשָׁלַם וְיַד אֱלֹהֵינוּ הָיְתָה עָלֵינוּ וַיַּצֵּלֵנוּ מִכַּף
אוֹיֵב וְאוֹרֵב עַל־הַדָּרֶךְ׃ וַנָּבֹא יְרוּשָׁלַם וַנֵּשֶׁב שָׁם יָמִים 32 Hierosolymam ingressi vasa sacra offerunt, & Deo sacrificant.
שְׁלֹשָׁה׃ וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי נִשְׁקַל הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב וְהַכֵּלִים 33
בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ עַל־יַד מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה הַכֹּהֵן וְעִמּוֹ
אֶלְעָזָר בֶּן־פִּינְחָס וְעִמָּהֶם יוֹזָבָד בֶּן־יֵשׁוּעַ וְנוֹעַדְיָה בֶּן־בִּנּוּי
הַלְוִיִּם׃ בְּמִסְפָּר בְּמִשְׁקָל לַכֹּל וַיִּכָּתֵב כָּל־הַמִּשְׁקָל בָּעֵת 34
הַהִיא׃ הַבָּאִים מֵהַשְּׁבִי בְּנֵי־הַגּוֹלָה הִקְרִיבוּ לה
עֹלוֹת ׀ לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל פָּרִים שְׁנֵים־עָשָׂר עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל
אֵילִים ׀ תִּשְׁעִים וְשִׁשָּׁה כְּבָשִׂים שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה צְפִירֵי
חַטָּאת שְׁנֵים עָשָׂר הַכֹּל עוֹלָה לַיהוָה׃ ס וַיִּתְּנוּ אֶת־דָּתֵי 36
הַמֶּלֶךְ לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי הַמֶּלֶךְ וּפַחֲוֹת עֵבֶר הַנָּהָר וַיִּשְׂאוּ
אֶת־הָעָם וְאֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וּכְכַלּוֹת אֵלֶּה א CAP. IX. Esra edoctus de Iudæorum cum exteris coniugio, lugens & ieiunans iram Dei deprecatur.
נִגְּשׁוּ אֵלַי הַשָּׂרִים לֵאמֹר לֹא־נִבְדְּלוּ הָעָם יִשְׂרָאֵל
וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם מֵעַמֵּי הָאֲרָצוֹת כְּתֹעֲבֹתֵיהֶם לַכְּנַעֲנִי
הַחִתִּי הַפְּרִזִּי הַיְבוּסִי הָעַמֹּנִי הַמּוֹאָבִי הַמִּצְרִי וְהָאֱמֹרִי׃
כִּי־נָשְׂאוּ מִבְּנֹתֵיהֶם לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם וְהִתְעָרְבוּ זֶרַע 2
הַקֹּדֶשׁ בְּעַמֵּי הָאֲרָצוֹת וְיַד הַשָּׂרִים וְהַסְּגָנִים הָיְתָה בַּמַּעַל
הַזֶּה רִאשׁוֹנָה׃ וּכְשָׁמְעִי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה קָרַעְתִּי אֶת־ 3

בגדי

v. 36. Plant. utr. Bomb. utr. hoc versu inchoant Cap. 9.

בִּגְדִי וּמְעִילִי וָאֶמְרְטָה מִשְּׂעַר רֹאשִׁי וּזְקָנִי וָאֵשְׁבָה
4 מְשׁוֹמֵם׃ וְאֵלַי יֵאָסְפוּ כֹּל חָרֵד בְּדִבְרֵי אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל עַל
מַעַל הַגּוֹלָה וַאֲנִי יֹשֵׁב מְשׁוֹמֵם עַד לְמִנְחַת הָעָרֶב׃
ה וּבְמִנְחַת הָעֶרֶב קַמְתִּי מִתַּעֲנִיתִי וּבְקָרְעִי בִגְדִי וּמְעִילִי † à jejunio meo.
וָאֶכְרְעָה עַל־בִּרְכַּי וָאֶפְרְשָׂה כַפַּי אֶל־יְהוָה אֱלֹהָי׃
וָאֹמְרָה אֱלֹהַי בֹּשְׁתִּי וְנִכְלַמְתִּי לְהָרִים אֱלֹהַי פָּנַי אֵלֶיךָ כִּי 6 et dixi, Deymi, erubui et pudefactus sum elevare Deymi, facies meas ad te; quoniam iniquitates nostrae multiplicatae sunt supra caput, et delictum nostrum gradiuit (crevit) usq; ad coelos.
עֲוֹנֹתֵינוּ רָבוּ לְמַעְלָה רֹאשׁ וְאַשְׁמָתֵנוּ גָדְלָה עַד לַשָּׁמָיִם׃
7 מִימֵי אֲבֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ בְּאַשְׁמָה גְדֹלָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה
וּבַעֲוֹנֹתֵינוּ נִתַּנּוּ אֲנַחְנוּ מְלָכֵינוּ כֹהֲנֵינוּ בְּיַד׀ מַלְכֵי
הָאֲרָצוֹת בַּחֶרֶב בַּשְּׁבִי וּבַבִּזָּה וּבְבֹשֶׁת פָּנִים כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃
8 וְעַתָּה כִּמְעַט־רֶגַע הָיְתָה תְחִנָּה מֵאֵת׀ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
לְהַשְׁאִיר לָנוּ פְּלֵיטָה וְלָתֶת־לָנוּ יָתֵד בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ
9 לְהָאִיר עֵינֵינוּ אֱלֹהֵינוּ וּלְתִתֵּנוּ מִחְיָה מְעַט בְּעַבְדֻתֵנוּ׃ כִּי־ ‡ in servitute n. v. 19. ‡ v. 8.
עֲבָדִים אֲנַחְנוּ וּבְעַבְדֻתֵנוּ לֹא עֲזָבָנוּ אֱלֹהֵינוּ וַיַּט־עָלֵינוּ
חֶסֶד לִפְנֵי מַלְכֵי פָרַס לָתֶת־לָנוּ מִחְיָה לְרוֹמֵם אֶת־בֵּית
אֱלֹהֵינוּ וּלְהַעֲמִיד אֶת־חָרְבֹתָיו וְלָתֶת־לָנוּ גָדֵר בִּיהוּדָה
י וּבִירוּשָׁלָם׃ וְעַתָּה מַה־נֹּאמַר אֱלֹהֵינוּ אַחֲרֵי־זֹאת כִּי
11 עָזַבְנוּ מִצְוֹתֶיךָ׃ אֲשֶׁר צִוִּיתָ בְּיַד עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים לֵאמֹר
הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּאִים לְרִשְׁתָּהּ אֶרֶץ נִדָּה הִיא
בְּנִדַּת עַמֵּי הָאֲרָצוֹת בְּתוֹעֲבֹתֵיהֶם אֲשֶׁר מִלְאוּהָ מִפֶּה
12 אֶל־פֶּה בְּטֻמְאָתָם׃ וְעַתָּה בְּנוֹתֵיכֶם אַל־תִּתְּנוּ לִבְנֵיהֶם
וּבְנֹתֵיהֶם אַל־תִּשְׂאוּ לִבְנֵיכֶם וְלֹא־תִדְרְשׁוּ שְׁלֹמָם
וְטוֹבָתָם עַד־עוֹלָם לְמַעַן תֶּחֶזְקוּ וַאֲכַלְתֶּם אֶת־טוּב
13 הָאָרֶץ וְהוֹרַשְׁתֶּם לִבְנֵיכֶם עַד־עוֹלָם׃ וְאַחֲרֵי כָּל־הַבָּא
עָלֵינוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ הָרָעִים וּבְאַשְׁמָתֵנוּ הַגְּדֹלָה כִּי׀ אַתָּה
אֱלֹהֵינוּ חָשַׂכְתָּ לְמַטָּה מֵעֲוֹנֵנוּ וְנָתַתָּה לָנוּ פְּלֵיטָה
14 כָּזֹאת׃ הֲנָשׁוּב לְהָפֵר מִצְוֹתֶיךָ וּלְהִתְחַתֵּן בְּעַמֵּי הַתֹּעֵבוֹת
הָאֵלֶּה הֲלוֹא תֶאֱנַף־בָּנוּ עַד־כַּלֵּה לְאֵין שְׁאֵרִית
ופליטה

v. 9. הי׳ בפתח

15. Domine Deus Israel justus tu es quoniam residui sumus (vt) vasio secundum diem hanc. Ecce nos (sumus) ad facies tuas in delictis nostris. Nam non (e) stare ad facies tuas super hoc.

ופליטה: יהוה אלהי ישראל צדיק אתה כי- טו
נשארנו פליטה כהיום הזה הננו לפניך באשמתינו כי
אין לעמוד לפניך על־זאת:
וכהתפלל עזרא וכהתודתו בכה ומתנפל לפני בית א
האלהים נקבצו אליו מישראל קהל רב־מאד אנשים
ונשים וילדים כי־בכו העם הרבה בכה:
ויען שכניה בן־יחיאל מבני עולם ויאמר 2
לעזרא אנחנו מעלנו באלהינו ונשב נשים נכריות
מעמי הארץ ועתה יש־מקוה לישראל על־זאת: ועתה 3
נכרת־ברית לאלהינו להוציא כל־נשים והנולד מהם
בעצת אדני והחרדים במצות אלהינו וכתורה יעשה:
קום כי־עליך הדבר ואנחנו עמך חזק ועשה: 4
ויקם עזרא וישבע את־שרי הכהנים הלוים ה
וכל־ישראל לעשות כדבר הזה וישבעו: ויקם עזרא 6
מלפני בית האלהים וילך אל־לשכת יהוחנן בן־
אלישיב וילך שם לחם לא־אכל ומים לא־שתה כי
מתאבל על־מעל הגולה: ויעבירו קול ביהודה וירושלם 7
לכל בני הגולה להקבץ ירושלם: וכל אשר לא־יבוא 8
לשלשת הימים כעצת השרים והזקנים יחרם כל־
רכושו והוא יבדל מקהל הגולה: ויקבצו כל־ 9
אנשי־יהודה ובנימן ירושלם לשלשת הימים הוא חדש
התשיעי בעשרים בחדש וישבו כל־העם ברחוב בית
האלהים מרעידים על־הדבר ומהגשמים: ויקם עזרא י
הכהן ויאמר אלהם אתם מעלתם ותשיבו נשים נכריות
להוסיף על־אשמת ישראל: ועתה תנו תודה ליהוה 11
אלהי־אבתיכם ועשו רצונו והבדלו מעמי הארץ ומן־
הנשים הנכריות: ויענו כל־הקהל ויאמרו קול גדול כן 12
כדבריך עלינו לעשות: אבל העם רב והעת גשמים 13
ואין Rrrr rrr פפפפפפפ

CAP. י. X. Quo zelo permoti omnes fœdus inierunt de dimittendis extraneis vxoribus.

? fieru.

v. 2. עילם ק׳. v. 12. יתיר י׳.

וְאֵין כֹּחַ לָעָמוֹד בַּחוּץ וְהַמְּלָאכָה לְאֹ־לְיוֹם אֶחָד וְלֹא
14 לִשְׁנַיִם כִּי־הִרְבִּינוּ לְפָשְׁעַ בַּדָּבָר הַזֶּה׃ יַעֲמְדוּ־נָא שָׂרֵינוּ
לְכָל־הַקָּהָל וְכָל ׀ אֲשֶׁר בְּעָרֵינוּ הַהֹשִׁיב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת
יָבֹאוּ לְעִתִּים מְזֻמָּנִים וְעִמָּהֶם זִקְנֵי־עִיר וָעִיר וְשֹׁפְטֶיהָ עַד
טו לְהָשִׁיב חֲרוֹן אַף־אֱלֹהֵינוּ מִמֶּנּוּ עַד לַדָּבָר הַזֶּה׃ אַךְ
יוֹנָתָן בֶּן־עֲשָׂהאֵל וְיַחְזְיָה בֶן־תִּקְוָה עָמְדוּ עַל־זֹאת וּמְשֻׁלָּם
16 וְשַׁבְּתַי הַלֵּוִי עָזְרָם׃ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי הַגּוֹלָה וַיִּבָּדְלוּ עֶזְרָא
הַכֹּהֵן אֲנָשִׁים רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְבֵית אֲבֹתָם וְכֻלָּם בְּשֵׁמוֹת
17 וַיֵּשְׁבוּ בְיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי לְדָרְוֹשׁ הַדָּבָר׃ וַיְכַלּוּ
בְּכֹל אֲנָשִׁים הַהֹשִׁיבוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת עַד יוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ
18 הָרִאשׁוֹן׃ וַיִּמָּצְאוּ מִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר הֹשִׁיבוּ
נשים נכריות מבני ישוע בן־יוצדק ואחיו מעשיה
19 נָשִׁים נָכְרִיּוֹת מִבְּנֵי יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וְאֶחָיו מַעֲשֵׂיָה
וְאֱלִיעֶזֶר וְיָרִיב וְגְדַלְיָה׃ וַיִּתְּנוּ יָדָם לְהוֹצִיא נְשֵׁיהֶם
כ וַאֲשֵׁמִים אֵיל־צֹאן עַל־אַשְׁמָתָם׃ וּמִבְּנֵי אִמֵּר חֲנָנִי
21 וּזְבַדְיָה׃ וּמִבְּנֵי חָרִם מַעֲשֵׂיָה וְאֵלִיָּה וּשְׁמַעְיָה וִיחִיאֵל
22 וְעֻזִּיָּה׃ וּמִבְּנֵי פַּשְׁחוּר אֶלְיוֹעֵינַי מַעֲשִׂיָּה יִשְׁמָעֵאל נְתַנְאֵל
23 יוֹזָבָד וְאֶלְעָשָׂה׃ וּמִן־הַלְוִיִּם יוֹזָבָד וְשִׁמְעִי וְקֶלָיָה הוּא
24 קְלִיטָא פְּתַחְיָה יְהוּדָה וְאֱלִיעֶזֶר׃ וּמִן־הַמְשֹׁרְרִים אֶלְיָשִׁיב
כה וּמִן־הַשֹּׁעֲרִים שַׁלֻּם וְטֶלֶם וְאוּרִי׃ וּמִיִּשְׂרָאֵל מִבְּנֵי פַרְעֹשׁ
26 רַמְיָה וְיִזִּיָּה וּמַלְכִּיָּה וּמִיָּמִן וְאֶלְעָזָר וּמַלְכִּיָּה וּבְנָיָה׃ וּמִבְּנֵי
27 עֵילָם מַתַּנְיָה זְכַרְיָה וְיֶחִיאֵל וַעַבְדִּי וְיֵרֵמוֹת וְאֵלִיָּה׃ וּמִבְּנֵי
זַתּוּא אֶלְיוֹעֵינַי אֶלְיָשִׁיב מַתַּנְיָה וְיֵרֵמוֹת וְזָבָד וַעֲזִיזָא׃
29 וּמִבְּנֵי בֵבַי יְהוֹחָנָן חֲנַנְיָה זַבַּי עַתְלָי׃ וּמִבְּנֵי בָנִי מְשֻׁלָּם
ל מַלּוּךְ וַעֲדָיָה יָשׁוּב וּשְׁאָל יְרִמוֹת׃ וּמִבְּנֵי פַּחַת מוֹאָב עַרְנָא
31 וּכְלָל בְּנָיָה מַעֲשֵׂיָה מַתַּנְיָה בְצַלְאֵל וּבִנּוּי וּמְנַשֶּׁה׃ וּבְנֵי
32 חָרִם אֶלִיעֶזֶר יִשִּׁיָּה מַלְכִּיָּה שְׁמַעְיָה שִׁמְעוֹן׃ בִּנְיָמִן מַלּוּךְ
33 שְׁמַרְיָה׃ מִבְּנֵי חָשֻׁם מַתְּנַי מַתַּתָּה זָבָד אֱלִיפֶלֶט יְרֵמַי
לד מְנַשֶּׁה שִׁמְעִי׃ מִבְּנֵי בָנִי מַעֲדַי עַמְרָם וְאוּאֵל׃ בְּנָיָה בְדְיָה

כלוהי

יורמות ק׳ v. 29.

36 כְּלוּהִי׃ וַנְיָה מְרֵמוֹת אֶלְיָשִׁיב׃ מַתַּנְיָה מַתְּנֵי וְיַעֲשָׂו׃ וּבָנִי
37 38 וּבִנּוּי שִׁמְעִי׃ וְשֶׁלֶמְיָה וְנָתָן וַעֲדָיָה׃ מַכְנַדְבֵי שָׁשַׁי שָׁרָי׃ מ
39 41 עֲזַרְאֵל וְשֶׁלֶמְיָהוּ שְׁמַרְיָה׃ שַׁלּוּם אֲמַרְיָה יוֹסֵף׃ מִבְּנֵי
42 43 נְבוֹ יְעִיאֵל מַתִּתְיָה זָבָד זְבִינָא יַדַּו וְיוֹאֵל בְּנָיָה׃ כָּל־אֵלֶּה 44
נָשְׂאוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת וְיֵשׁ מֵהֶם נָשִׁים וַיָּשִׂימוּ בָּנִים׃

LIBER NEHEMIÆ,

Item EZRÆ SECUNDUS,

Græc. NEEMIAΣ,

Hebr. נחמיה

CAPUT I. א

דִּבְרֵי נְחֶמְיָה בֶּן־חֲכַלְיָה וַיְהִי בְּחֹדֶשׁ־כִּסְלֵו א
2 שְׁנַת עֶשְׂרִים וַאֲנִי הָיִיתִי בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃ וַיָּבֹא חֲנָנִי אֶחָד
מֵאַחַי הוּא וַאֲנָשִׁים מִיהוּדָה וָאֶשְׁאָלֵם עַל־הַיְּהוּדִים
3 הַפְּלֵיטָה אֲשֶׁר־נִשְׁאֲרוּ מִן־הַשֶּׁבִי וְעַל־יְרוּשָׁלָם׃ וַיֹּאמְרוּ
לִי הַנִּשְׁאָרִים אֲשֶׁר נִשְׁאֲרוּ מִן־הַשֶּׁבִי שָׁם בַּמְּדִינָה
בְּרָעָה גְדֹלָה וּבְחֶרְפָּה וְחוֹמַת יְרוּשָׁלַם מְפֹרָצֶת וּשְׁעָרֶיהָ
4 נִצְּתוּ בָאֵשׁ׃ וַיְהִי כְּשָׁמְעִי אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה יָשַׁבְתִּי
וָאֶבְכֶּה וָאֶתְאַבְּלָה יָמִים וָאֶהִי צָם וּמִתְפַּלֵּל לִפְנֵי אֱלֹהֵי
ה הַשָּׁמָיִם׃ וָאֹמַר אָנָּא יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם הָאֵל הַגָּדוֹל
וְהַנּוֹרָא שֹׁמֵר הַבְּרִית וָחֶסֶד לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָיו׃
6 תְּהִי־נָא אָזְנְךָ־קַשֶּׁבֶת וְעֵינֶיךָ פְּתוּחוֹת לִשְׁמֹעַ אֶל־תְּפִלַּת
עַבְדְּךָ אֲשֶׁר אָנֹכִי מִתְפַּלֵּל לִפָּנֶיךָ הַיּוֹם יוֹמָם וָלַיְלָה
עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ וּמִתְוַדֶּה עַל־חַטָּאוֹת בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר חָטָאנוּ לָךְ וַאֲנִי וּבֵית־אָבִי חָטָאנוּ׃ חָבֹל
חָבַלְנוּ לָךְ וְלֹא־שָׁמַרְנוּ אֶת־הַמִּצְוֹת וְאֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־
8 הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוִּיתָ אֶת־מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ׃ זְכָר־נָא אֶת־
הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוִּיתָ אֶת־מֹשֶׁה עַבְדְּךָ לֵאמֹר אַתֶּם
9 תִּמְעָלוּ אֲנִי אָפִיץ אֶתְכֶם בָּעַמִּים׃ וְשַׁבְתֶּם אֵלַי

Nehemias intellecto patriæ statu afflicto, precibus apud Deum intercedit pro populo:

5. et dixi: quaeso Domine Deus coeli, Deus magnus et venerabilis, custodiens pactum et misericordiam diligentibus eum, et custodientibus mandata ejus.

6. Sit quaeso auris tua intendens et oculi tui aperti, ad audiendum ad orationem servi tui, quam ego orans ad facies tuas hodie die ac nocte, super filiis Israel servis tuis. Et confitens super peccatis filiorum Israel, quae peccavimus tibi, et ego et domus patris mei peccavimus.

Fauscultans, V. 43.

פפפפפפפ ב Rrrr rrr 2 ושמרתם

v. 35. כלוהו ק׳. v. 37. ויעשי ק׳. v. 43. ידי ק׳.
v. 44. נשאו ק׳. v. 3. קמץ בזק.

וּשְׁמַרְתֶּם מִצְוֹתַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אִם־יִהְיֶה נִדַּחֲכֶם
בִּקְצֵה הַשָּׁמָיִם מִשָּׁם אֲקַבְּצֵם וַהֲבִיאֹתִים אֶל־הַמָּקוֹם
9 אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי לְשַׁכֵּן אֶת־שְׁמִי שָׁם׃ וְהֵם עֲבָדֶיךָ
10 וְעַמֶּךָ אֲשֶׁר פָּדִיתָ בְכֹחֲךָ הַגָּדוֹל וּבְיָדְךָ הַחֲזָקָה׃ אֲנָא
fv. 6. אֲדֹנָי תְּהִי נָא אָזְנְךָ־קַשֶּׁבֶת אֶל־תְּפִלַּת עַבְדֶּךָ וְאֶל־
תְּפִלַּת עֲבָדֶיךָ הַחֲפֵצִים לְיִרְאָה אֶת־שְׁמֶךָ וְהַצְלִיחָה־נָא
לְעַבְדְּךָ הַיּוֹם וּתְנֵהוּ לְרַחֲמִים לִפְנֵי הָאִישׁ הַזֶּה וַאֲנִי
CAP. ב. II. Et impetrata a Rege Perſ. inſtaurandi muros facultate, opus ſtrenue aggreſſus eſt, ringentibus licet hoſtibus.
א הָיִיתִי מַשְׁקֶה לַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי בְּחֹדֶשׁ נִיסָן שְׁנַת עֶשְׂרִים
לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ יַיִן לְפָנָיו וָאֶשָּׂא אֶת־הַיַּיִן וָאֶתֵּנָה
2 לַמֶּלֶךְ וְלֹא־הָיִיתִי רַע לְפָנָיו׃ וַיֹּאמֶר לִי הַמֶּלֶךְ מַדּוּעַ
פָּנֶיךָ רָעִים וְאַתָּה אֵינְךָ חוֹלֶה אֵין זֶה כִּי־אִם רַע לֵב
3 וָאִירָא הַרְבֵּה מְאֹד׃ וָאֹמַר לַמֶּלֶךְ הַמֶּלֶךְ לְעוֹלָם יִחְיֶה
מַדּוּעַ לֹא־יֵרַע פָּנַי אֲשֶׁר הָעִיר בֵּית־קִבְרוֹת אֲבֹתַי
4 חֳרֵבָה וּשְׁעָרֶיהָ אֻכְּלוּ בָאֵשׁ׃ וַיֹּאמֶר לִי הַמֶּלֶךְ עַל־מַה־
ה זֶּה אַתָּה מְבַקֵּשׁ וָאֶתְפַּלֵּל אֶל־אֱלֹהֵי הַשָּׁמָיִם׃ וָאֹמַר
לַמֶּלֶךְ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם־יִיטַב עַבְדְּךָ לְפָנֶיךָ
אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵנִי אֶל־יְהוּדָה אֶל־עִיר קִבְרוֹת אֲבֹתַי
6 fPſ. 45: 10. וְאֶבְנֶנָּה׃ וַיֹּאמֶר לִי הַמֶּלֶךְ וְהַשֵּׁגַל יוֹשֶׁבֶת אֶצְלוֹ עַד־
מָתַי יִהְיֶה מַהֲלָכֶךָ וּמָתַי תָּשׁוּב וַיִּיטַב לִפְנֵי־הַמֶּלֶךְ
7 וַיְשַׁלְּחֵנִי וָאֶתְּנָה לוֹ זְמַן׃ וָאֹמַר לַמֶּלֶךְ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ
טוֹב אִגְּרוֹת יִתְּנוּ־לִי עַל־פַּחֲווֹת עֵבֶר הַנָּהָר אֲשֶׁר
8 יַעֲבִירוּנִי עַד אֲשֶׁר־אָבוֹא אֶל־יְהוּדָה׃ וְאִגֶּרֶת אֶל־
אָסָף שֹׁמֵר הַפַּרְדֵּס אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִתֶּן־לִי עֵצִים
לְקָרוֹת אֶת־שַׁעֲרֵי הַבִּירָה אֲשֶׁר לַבַּיִת וְלְחוֹמַת הָעִיר
וְלַבַּיִת אֲשֶׁר־אָבוֹא אֵלָיו וַיִּתֶּן־לִי הַמֶּלֶךְ כְּיַד־אֱלֹהַי
9 הַטּוֹבָה עָלָי׃ וָאָבוֹא אֶל־פַּחֲווֹת עֵבֶר הַנָּהָר וָאֶתֵּנָה
לָהֶם אֶת אִגְּרוֹת הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח עִמִּי הַמֶּלֶךְ שָׂרֵי חַיִל
וּפָרָשִׁים׃ וַיִּשְׁמַע סַנְבַלַּט הַחֹרֹנִי וְטוֹבִיָּה הָעֶבֶד
העמני

v. 9. והביאותים ק׳

הָעַמִּ֑י וּרְעֵלָ֕ם רָעָ֖ה גְּדֹלָ֣ה אֲשֶׁר־בָּ֣א אָדָ֔ם לְבַקֵּ֖שׁ טוֹבָֽה׃
לְבָנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל וָאָבֹ֣וא אֶל־יְרוּשָׁלַ֑͏ִם וָאֶֽהְיֶ֥ה שָׁ֖ם יָמִ֥ים שְׁלֹשָֽׁה׃ 11
וָאָקוּם֙ ׀ לַ֣יְלָה אֲנִ֔י וַאֲנָשִׁ֥ים מְעַ֖ט עִמִּ֑י וְלֹא־הִגַּ֣דְתִּי 12
לְאָדָ֗ם מָ֚ה אֱלֹהַ֣י נֹתֵ֔ן אֶל־לִבִּ֖י לַֽעֲשׂ֣וֹת לִירוּשָׁלַ֑͏ִם וּבְהֵמָ֣ה
אֵ֤ין עִמִּי֙ כִּ֣י אִם־הַבְּהֵמָ֔ה אֲשֶׁ֥ר אֲנִ֖י רֹכֵ֥ב עָלֶֽיהָ׃ 13 וָאֵצֵ֨א׀
בְּשַׁ֣עַר־הַגַּ֗יְא לַ֚יְלָה וְאֶל־פְּנֵ֣י עֵין־הַתַּנִּ֔ין וְאֶל־שַׁ֖עַר ‡ considerans.
חֲאַשְׁפֹּ֑ת וָאֶהְיֶ֗ה שֹׁבֵ֚ר בְּחוֹמַ֣ת יְרוּשָׁלַ֔͏ִם אֲשֶׁ֥ר־הֵ֖מָּה פְּרוּצִ֑ים
וּשְׁעָרֶ֥יהָ אֻכְּל֖וּ בָּאֵֽשׁ׃ 14 וָאֶֽעֱבֹ֖ר אֶל־שַׁ֣עַר הָעַ֑יִן וְאֶל־בְּרֵכַ֥ת
הַמֶּ֖לֶךְ וְאֵין־מָקוֹם֙ לַבְּהֵמָ֣ה לַֽעֲבֹ֔ר תַּחְתָּֽי׃ 15 וָאֶהִ֥י עֹלֶ֖ה בַּ֣נַּחַל לַ֑יְלָה וָאֶהְיֶ֗ה שֹׁבֵ֚ר בַּחוֹמָ֔ה וָאָשׁ֖וּב וָאָבֹ֥וא בְּשַׁ֣עַר ‡ v. 13.
חַגַּ֑יְא וָאָשֽׁוּב׃ 16 וְהַסְּגָנִ֕ים לֹ֥א יָדְע֖וּ אָנָ֣ה הָלַ֑כְתִּי וּמָ֣ה אֲנִ֔י
עֹשֶׂ֔ה וְלַיְהוּדִ֗ים וְלַכֹּהֲנִ֣ים וְלַחֹרִ֔ים וְלַסְּגָנִ֖ים וְלִיתֶ֣ר עֹשֵׂ֑ה
הַמְּלָאכָ֖ה עַד־כֵּ֥ן לֹא־הִגַּ֖דְתִּי׃ 17 וָאֹמְרָ֣ה אֲלֵהֶ֗ם אַתֶּ֤ם רֹאִים֙
הָרָעָ֣ה אֲשֶׁר־אֲנַ֔חְנוּ בָּ֖הּ אֲשֶׁ֣ר יְרוּשָׁלַ֗͏ִם חָרֵבָ֤ה וּשְׁעָרֶ֙יהָ֙
נִצְּת֣וּ בָאֵ֔שׁ לְכ֥וּ וְנִבְנֶ֖ה אֶת־חוֹמַ֣ת יְרוּשָׁלַ֑͏ִם וְלֹא־נִהְיֶ֥ה
עֹ֖וד חֶרְפָּ֥ה׃ 18 וָאַגִּ֤יד לָהֶם֙ אֶת־יַ֣ד אֱלֹהַ֔י אֲשֶׁר־הִ֖יא טוֹבָ֑ה
עָלַ֕י וְאַף־דִּבְרֵ֥י הַמֶּ֖לֶךְ אֲשֶׁר־אָמַ֣ר־לִ֑י וַיֹּאמְר֗וּ נָקוּם֙ וּבָנִ֔ינוּ
וַיְחַזְּק֥וּ יְדֵיהֶ֖ם לַטּוֹבָֽה׃ 19 וַיִּשְׁמַ֞ע סַנְבַלַּ֣ט הַחֹרֹנִ֗י
וְטֹבִיָּה֙ ׀ הָעֶ֣בֶד הָעַמּוֹנִ֔י וְגֶ֖שֶׁם הָעַרְבִ֑י וַיַּלְעִ֙גוּ֙ לָ֔נוּ וַיָּבֻ֖זוּ
עָלֵ֑ינוּ וַיֹּאמְר֗וּ מָ֚ה־הַדָּבָ֣ר הַזֶּ֔ה אֲשֶׁר־אַתֶּ֥ם עֹשִׂ֖ים הַעַ֥ל
הַמֶּ֖לֶךְ אַתֶּ֥ם מֹרְדִֽים׃ 20 וָאָשִׁ֤יב אֹתָם֙ דָּבָ֔ר וָאֹמַ֥ר לָהֶ֖ם כ
אֱלֹהֵ֣י הַשָּׁמַ֗יִם הוּא֙ יַצְלִ֣יחַ לָ֔נוּ וַאֲנַ֤חְנוּ עֲבָדָיו֙ נָק֣וּם וּבָנִ֔ינוּ
וְלָכֶ֕ם אֵין־חֵ֥לֶק וּצְדָקָ֖ה וְזִכָּר֑וֹן בִּירוּשָׁלָֽ͏ִם׃

CAP. 3. III. Assignat cuique partem, quam ædificare debebat.

וַיָּ֣קָם אֶלְיָשִׁ֗יב הַכֹּהֵן֙ הַגָּד֔וֹל וְאֶחָ֖יו הַכֹּהֲנִ֑ים וַיִּבְנ֗וּ אֵ֚ת א
שַׁ֣עַר הַצֹּ֔אן הֵ֖מָּה קִדְּשׁ֣וּהוּ וַיַּעֲמִ֣ידוּ דַלְתֹתָ֔יו וְעַד־מִגְדַּ֥ל
הַמֵּאָ֖ה קִדְּשׁ֑וּהוּ עַד֙ מִגְדַּ֣ל חֲנַנְאֵֽל׃ 2 וְעָלָ֥יו בָּנ֖וּ אַנְשֵׁ֥י ב
יְרֵח֑וֹ וְעָלָ֥יו בָּנָ֖ה זַכּ֥וּר בֶּן־אִמְרִֽי׃ 3 וְאֶת־שַׁ֣עַר הַדָּגִ֔ים ג
בָּנ֖וּ בְּנֵ֣י הַסְּנָאָ֑ה הֵ֚מָּה קֵרוּהוּ֙ וַיַּעֲמִ֣ידוּ דַלְתֹתָ֔יו מַנְעוּלָ֖יו

v. 13. פתוחה · מ׳ v. 16. פתח בסף

4 וּבְרִיחָיו׃ וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה בֶּן־הַקּוֹץ
וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק מְשֻׁלָּם בֶּן־בֶּרֶכְיָה בֶּן־מְשֵׁיזַבְאֵל וְעַל־
ה יָדָם הֶחֱזִיק צָדוֹק בֶּן־בַּעֲנָא׃ וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיקוּ הַתְּקוֹעִים
6 וְאַדִּירֵיהֶם לֹא־הֵבִיאוּ צַוָּרָם בַּעֲבֹדַת אֲדֹנֵיהֶם׃ וְאֵת
שַׁעַר הַיְשָׁנָה הֶחֱזִיקוּ יוֹיָדָע בֶּן־פָּסֵחַ וּמְשֻׁלָּם בֶּן־בְּסוֹדְיָה
7 הֵמָּה קֵרוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתֹתָיו וּמַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו׃ וְעַל־
יָדָם הֶחֱזִיק מְלַטְיָה הַגִּבְעֹנִי וְיָדוֹן הַמֵּרֹנֹתִי אַנְשֵׁי גִבְעוֹן
8 וְהַמִּצְפָּה לְכִסֵּא פַּחַת עֵבֶר הַנָּהָר׃ עַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק
עֻזִּיאֵל בֶּן־חַרְהַיָּה צוֹרְפִים וְעַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק חֲנַנְיָה בֶּן־
9 הָרַקָּחִים וַיַּעַזְבוּ יְרוּשָׁלַם עַד הַחוֹמָה הָרְחָבָה׃ וְעַל־ f 1.Sam. 2:13.
י יָדָם הֶחֱזִיק רְפָיָה בֶּן־חוּר שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ יְרוּשָׁלָם׃ וְעַל־
יָדָם הֶחֱזִיק יְדָיָה בֶּן־חֲרוּמַף וְנֶגֶד בֵּיתוֹ וְעַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק
11 חַטּוּשׁ בֶּן־חֲשַׁבְנְיָה׃ מִדָּה שֵׁנִית הֶחֱזִיק מַלְכִּיָּה בֶּן־חָרִם
12 וְחַשּׁוּב בֶּן־פַּחַת מוֹאָב וְאֵת מִגְדַּל הַתַּנּוּרִים׃ וְעַל־יָדוֹ
הֶחֱזִיק שַׁלּוּם בֶּן־הַלּוֹחֵשׁ שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ יְרוּשָׁלָם הוּא
13 וּבְנוֹתָיו׃ אֵת שַׁעַר הַגַּיְא הֶחֱזִיק חָנוּן וְיֹשְׁבֵי זָנוֹחַ הֵמָּה
בָנוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתֹתָיו מַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו וְאֶלֶף אַמָּה
14 בַּחוֹמָה עַד שַׁעַר הָשְׁפּוֹת׃ וְאֵת שַׁעַר הָאַשְׁפּוֹת הֶחֱזִיק
מַלְכִּיָּה בֶּן־רֵכָב שַׂר פֶּלֶךְ בֵּית־הַכָּרֶם הוּא יִבְנֶנּוּ וַיַּעֲמִיד
טו דַּלְתֹתָיו מַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו׃ וְאֵת שַׁעַר הָעַיִן הֶחֱזִיק שַׁלּוּן
בֶּן־כָּל־חֹזֶה שַׂר פֶּלֶךְ הַמִּצְפָּה הוּא יִבְנֶנּוּ וִיטַלְלֶנּוּ † texit.
וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתֹתָיו מַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו וְאֵת חוֹמַת בְּרֵכַת
הַשֶּׁלַח לְגַן־הַמֶּלֶךְ וְעַד־הַמַּעֲלוֹת הַיּוֹרְדוֹת מֵעִיר
16 דָּוִיד׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיק נְחֶמְיָה בֶּן־עַזְבּוּק שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ בֵּית־
צוּר עַד־נֶגֶד קִבְרֵי דָוִיד וְעַד הַבְּרֵכָה הָעֲשׂוּיָה וְעַד בֵּית
17 הַגִּבֹּרִים׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיקוּ הַלְוִיִּם רְחוּם בֶּן־בָּנִי עַל־יָדוֹ
18 הֶחֱזִיק חֲשַׁבְיָה שַׂר־חֲצִי־פֶלֶךְ קְעִילָה לְפִלְכוֹ׃ אַחֲרָיו
הֶחֱזִיקוּ אֲחֵיהֶם בַּוַּי בֶּן־הֵנָדָד שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ קְעִילָה׃
ויחזק

v. 5. חסר א׳ v. 15. ויעמיד ק׳

וַיְחַזֵּק עָלָיו עֶזֶר בֶּן־יֵשׁוּעַ שַׂר הַמִּצְפָּה מְדָּה שֵׁנִית 19
מִנֶּגֶד עֲלוֹת הַנֶּשֶׁק הַפִּקְצֻעַ: אַחֲרָיו חִזְּקוּ בָרוּךְ 20
בֶּן־זַבַּי מְדָּה שֵׁנִית מִן־הַפִּקְצֻעַ עַד־פֶּתַח בֵּית אֶלְיָשִׁיב
הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל: אַחֲרָיו חִזְּקוּ מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה בֶּן־ 21
הַקּוֹץ מְדָּה שֵׁנִית מִפֶּתַח בֵּית אֶלְיָשִׁיב וְעַד־תַּכְלִית בֵּית
אֶלְיָשִׁיב: וְאַחֲרָיו חִזְּקוּ הַכֹּהֲנִים אַנְשֵׁי הַכִּכָּר: 22
אַחֲרָיו חִזֵּק בִּנְיָמִן וְחַשּׁוּב נֶגֶד בֵּיתָם אַחֲרָיו חִזֵּק 23
עֲזַרְיָה בֶּן־מַעֲשֵׂיָה בֶּן־עֲנַנְיָה אֵצֶל בֵּיתוֹ: אַחֲרָיו 24
חִזֵּק בִּנּוּי בֶּן־חֵנָדָד מְדָּה שֵׁנִית מִבֵּית עֲזַרְיָה עַד־
הַפִּקְצֻעַ וְעַד־הַפִּנָּה: פָּלָל בֶּן־אוּזַי מִנֶּגֶד הַפִּקְצוּעַ וְכֹה 25
וְהַמִּגְדָּל הַיּוֹצֵא מִבֵּית הַמֶּלֶךְ הֶעָלְיוֹן אֲשֶׁר לַחֲצַר
הַמַּטָּרָה אַחֲרָיו פְּדָיָה בֶּן־פַּרְעֹשׁ: וְהַנְּתִינִים הָיוּ יֹשְׁבִים 26
בָּעֹפֶל עַד־נֶגֶד שַׁעַר הַמַּיִם לַמִּזְרָח וְהַמִּגְדָּל הַיּוֹצֵא:
אַחֲרָיו חִזְּקוּ הַתְּקוֹעִים מְדָּה שֵׁנִית מִנֶּגֶד הַמִּגְדָּל 27
הַגָּדוֹל הַיּוֹצֵא וְעַד חוֹמַת הָעֹפֶל: מֵעַל׀ שַׁעַר הַסּוּסִים 28
חִזְּקוּ הַכֹּהֲנִים אִישׁ לִנֶגֶד בֵּיתוֹ: אַחֲרָיו חִזֵּק צָדוֹק 29
בֶּן־אִמֵּר נֶגֶד בֵּיתוֹ וְאַחֲרָיו חִזֵּק שְׁמַעְיָה בֶּן־שְׁכַנְיָה
שֹׁמֵר שַׁעַר הַמִּזְרָח: אַחֲרָי׀ חִזֵּק חֲנַנְיָה בֶּן־שֶׁלֶמְיָה וְ
וְחָנוּן בֶּן־צָלָף הַשִּׁשִּׁי מְדָּה שֵׁנִי אַחֲרָיו חִזֵּק מְשֻׁלָּם בֶּן־ 30
בֶּרֶכְיָה נֶגֶד נְשָׁכְתּוֹ: אַחֲרָי׀ חִזֵּק מַלְכִּיָּה בֶּן־הַצֹּרְפִי עַד־ 31
בֵּית הַנְּתִינִים וְהָרֹכְלִים נֶגֶד שַׁעַר הַמִּפְקָד וְעַד עֲלִיַּת
הַפִּנָּה: וּבֵין עֲלִיַּת הַפִּנָּה לְשַׁעַר הַצֹּאן חִזְּקוּ הַצֹּרְפִים 32
וְהָרֹכְלִים: ס וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע סַנְבַלַּט כִּי־אֲנַחְנוּ 33
בוֹנִים אֶת־הַחוֹמָה וַיִּחַר לוֹ וַיִּכְעַס הַרְבֵּה וַיַּלְעֵג עַל־
הַיְהוּדִים: וַיֹּאמֶר לִפְנֵי אֶחָיו וְחֵיל שֹׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר מָה 34
הַיְהוּדִים הָאֻמְלָלִים עֹשִׂים הֲיַעַזְבוּ לָהֶם הֲיִזְבְּחוּ הֲיְכַלּוּ
בַּיּוֹם הֲיַחֲיוּ אֶת־הָאֲבָנִים מֵעָרֵמוֹת הֶעָפָר וְהֵמָּה
שְׂרוּפוֹת: וְטוֹבִיָּה הָעַמֹּנִי אֶצְלוֹ וַיֹּאמֶר גַּם אֲשֶׁר־הֵם לה
בונים

v. 20. זכי ק׳ v. 30. אחריו ק׳ v. 31. אחרי ק׳
v. 33. hoc verſu inchoant Baſ. Hiſp. Angl. Cap. 4.

6 בּוֹנִים אִם־יַעֲלֶה שׁוּעָל וּפָרַץ חוֹמַת אַבְנֵיהֶם׃ שְׁמַע
אֱלֹהֵינוּ כִּי־הָיִינוּ בּוּזָה וְהָשֵׁב חֶרְפָּתָם אֶל־רֹאשָׁם וּתְנֵם † contemtus.
7 לְבִזָּה בְּאֶרֶץ שִׁבְיָה׃ וְאַל־תְּכַס עַל־עֲוֹנָם וְחַטָּאתָם
8 מִלְּפָנֶיךָ אַל־תִּמָּחֶה כִּי הִכְעִיסוּ לְנֶגֶד הַבּוֹנִים׃ וַנִּבְנֶה
אֶת־הַחוֹמָה וַתִּקָּשֵׁר כָּל־הַחוֹמָה עַד־חֶצְיָהּ וַיְהִי לֵב
א לָעָם לַעֲשׂוֹת׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע סַנְבַלַּט וְטוֹבִיָּה
וְהָעַרְבִים וְהָעַמֹּנִים וְהָאַשְׁדּוֹדִים כִּי־עָלְתָה אֲרוּכָה
לְחֹמוֹת יְרוּשָׁלַם כִּי־הֵחֵלּוּ הַפְּרָצִים לְהִסָּתֵם וַיִּחַר לָהֶם
2 מְאֹד׃ וַיִּקְשְׁרוּ כֻלָּם יַחְדָּו לָבוֹא לְהִלָּחֵם בִּירוּשָׁלָם
3 וְלַעֲשׂוֹת לוֹ תּוֹעָה׃ וַנִּתְפַּלֵּל אֶל־אֱלֹהֵינוּ וַנַּעֲמִיד מִשְׁמָר † impedimentum.
4 עֲלֵיהֶם יוֹמָם וָלַיְלָה מִפְּנֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה כָּשַׁל כֹּחַ
הַסַּבָּל וְהֶעָפָר הַרְבֵּה וַאֲנַחְנוּ לֹא נוּכַל לִבְנוֹת בַּחוֹמָה׃
ה וַיֹּאמְרוּ צָרֵינוּ לֹא יֵדְעוּ וְלֹא יִרְאוּ עַד אֲשֶׁר־נָבוֹא אֶל־
6 תּוֹכָם וַהֲרַגְנוּם וְהִשְׁבַּתְנוּ אֶת־הַמְּלָאכָה׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־
בָּאוּ הַיְהוּדִים הַיֹּשְׁבִים אֶצְלָם וַיֹּאמְרוּ לָנוּ עֶשֶׂר פְּעָמִים
7 מִכָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר־תָּשׁוּבוּ עָלֵינוּ׃ וָאַעֲמִיד מִתַּחְתִּיּוֹת
לַמָּקוֹם מֵאַחֲרֵי לַחוֹמָה בַּצְּחִחִיִּים וָאַעֲמִיד אֶת־הָעָם
לְמִשְׁפָּחוֹת עִם־חַרְבֹתֵיהֶם רָמְחֵיהֶם וְקַשְׁתֹתֵיהֶם׃
8 וָאֵרֶא וָאָקוּם וָאֹמַר אֶל־הַחֹרִים וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־יֶתֶר
הָעָם אַל־תִּירְאוּ מִפְּנֵיהֶם אֶת־אֲדֹנָי הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא
זְכֹרוּ וְהִלָּחֲמוּ עַל־אֲחֵיכֶם בְּנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם נְשֵׁיכֶם
9 וּבָתֵּיכֶם׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ אוֹיְבֵינוּ כִּי־נוֹדַע
לָנוּ וַיָּפֶר הָאֱלֹהִים אֶת־עֲצָתָם וַנָּשׁוּב כֻּלָּנוּ אֶל־הַחוֹמָה
י אִישׁ אֶל־מְלַאכְתּוֹ׃ וַיְהִי מִן־הַיּוֹם הַהוּא חֲצִי נְעָרַי עֹשִׂים
בַּמְּלָאכָה וְחֶצְיָם מַחֲזִיקִים וְהָרְמָחִים הַמָּגִנִּים וְהַקְּשָׁתוֹת
11 וְהַשִּׁרְיֹנִים וְהַשָּׂרִים אַחֲרֵי כָּל־בֵּית יְהוּדָה׃ הַבּוֹנִים
בַּחוֹמָה וְהַנֹּשְׂאִים בָּסֵבֶל עֹמְשִׂים בְּאַחַת יָדוֹ עֹשֶׂה
12 בַּמְּלָאכָה וְאַחַת מַחֲזֶקֶת הַשָּׁלַח׃ וְהַבּוֹנִים אִישׁ חַרְבּוֹ
אסורים

CAP. ד. IV. Vicinis ludificari & impedire pergentibus resistit precibus & præsidiis dispositis, cœpta feliciter prosequitur.

ne tirocalis a faciebus eorum: Domini magni et venerabilis mementote, et pugnate pro fratribus vestris, filiis vestris et filiabus vestris, uxoribus vestris et domibus vestris.

v. 7. יתיר׳ v. 9. יתיר ו׳

אֲסוּרִים עַל־מַתְנָיו וּבוֹנִים וְהַתּוֹקֵעַ בַּשּׁוֹפָר אֶצְלִי׃ וָאֹמַר 13
אֶל־הַחֹרִים וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־יֶתֶר הָעָם הַמְּלָאכָה
הַרְבֵּה וּרְחָבָה וַאֲנַחְנוּ נִבְדָּלִים עַל־הַחוֹמָה רְחוֹקִים
אִישׁ מֵאָחִיו׃ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר 14
שָׁמָּה תִּקָּבְצוּ אֵלֵינוּ אֱלֹהֵינוּ יִלָּחֶם לָנוּ׃ וַאֲנַחְנוּ עֹשִׂים טו
בַּמְּלָאכָה וְחֶצְיָם מַחֲזִיקִים בָּרְמָחִים מֵעֲלוֹת הַשַּׁחַר עַד
צֵאת הַכּוֹכָבִים׃ גַּם בָּעֵת הַהִיא אָמַרְתִּי לָעָם אִישׁ 16
וְנַעֲרוֹ יָלִינוּ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלִַם וְהָיוּ־לָנוּ הַלַּיְלָה מִשְׁמָר וְהַיּוֹם
מְלָאכָה׃ וְאֵין אֲנִי וְאַחַי וּנְעָרַי וַאֲנַשֵּׁי הַמִּשְׁמָר אֲשֶׁר 17
אַחֲרַי אֵין־אֲנַחְנוּ פֹּשְׁטִים בְּגָדֵינוּ אִישׁ שִׁלְחוֹ הַמָּיִם׃

CAP. ה. V. Plebem oppressam vsurisque exhaustam liberat, & sua liberaliter distribuit.

וַתְּהִי צְעָקַת הָעָם וּנְשֵׁיהֶם גְּדוֹלָה אֶל־אַחֵיהֶם א
הַיְּהוּדִים׃ וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים בָּנֵינוּ וּבְנֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ רַבִּים ב
וְנִקְחָה דָגָן וְנֹאכְלָה וְנִחְיֶה׃ וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים שְׂדֹתֵינוּ ג
וְכַרְמֵינוּ וּבָתֵּינוּ אֲנַחְנוּ עֹרְבִים וְנִקְחָה דָגָן בָּרָעָב׃ וְיֵשׁ ד
אֲשֶׁר אֹמְרִים לָוִינוּ כֶּסֶף לְמִדַּת הַמֶּלֶךְ שְׂדֹתֵינוּ וְכַרְמֵינוּ׃
וְעַתָּה כִּבְשַׂר אַחֵינוּ בְּשָׂרֵנוּ כִּבְנֵיהֶם בָּנֵינוּ וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ ה
כֹּבְשִׁים אֶת־בָּנֵינוּ וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ לַעֲבָדִים וְיֵשׁ מִבְּנֹתֵינוּ
נִכְבָּשׁוֹת וְאֵין לְאֵל יָדֵנוּ וּשְׂדֹתֵינוּ וְכַרְמֵינוּ לַאֲחֵרִים׃
וַיִּחַר לִי מְאֹד כְּאֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי אֶת־זַעֲקָתָם וְאֵת הַדְּבָרִים ו
הָאֵלֶּה׃ וַיִּמְלֹךְ לִבִּי עָלַי וָאָרִיבָה אֶת־הַחֹרִים וְאֶת־ † consilium iniit. ז
הַסְּגָנִים וָאֹמְרָה לָהֶם מַשָּׁא אִישׁ־בְּאָחִיו אַתֶּם נֹשְׂאִים
וָאֶתֵּן עֲלֵיהֶם קְהִלָּה גְּדוֹלָה׃ וָאֹמְרָה לָהֶם אֲנַחְנוּ קָנִינוּ ח ‡ Deut. 33. 4.
אֶת־אַחֵינוּ הַיְּהוּדִים הַנִּמְכָּרִים לַגּוֹיִם כְּדֵי בָּנוּ וְגַם־אַתֶּם
תִּמְכְּרוּ אֶת־אֲחֵיכֶם וְנִמְכְּרוּ־לָנוּ וַיֶּחֱרְשׁוּ וְלֹא מָצְאוּ
דָבָר׃ וָאֹמַר לֹא־טוֹב הַדָּבָר אֲשֶׁר־אַתֶּם עֹשִׂים הֲלוֹא ט
בְּיִרְאַת אֱלֹהֵינוּ תֵּלֵכוּ מֵחֶרְפַּת הַגּוֹיִם אוֹיְבֵינוּ׃ וְגַם־ י
אֲנִי אַחַי וּנְעָרַי נֹשִׁים בָּהֶם כֶּסֶף וְדָגָן נַעֲזֹבָה־נָּא אֶת־
הַמַּשָּׁא הַזֶּה׃ הָשִׁיבוּ נָא לָהֶם כְּהַיּוֹם שְׂדֹתֵיהֶם יא

יתיר י׳ v. 9. יתיר א v. 7.

כַּרְמֵיהֶם זֵיתֵיהֶם וּבָתֵּיהֶם וּמְאַת הַכֶּסֶף וְהַתִּירוֹשׁ
2 וְהַיִּצְהָר אֲשֶׁר אַתֶּם נֹשִׁים בָּהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ נָשִׁיב וּמֵהֶם
לֹא נְבַקֵּשׁ כֵּן נַעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר אַתָּה אוֹמֵר וָאֶקְרָא אֶת־
3 הַכֹּהֲנִים וָאַשְׁבִּיעֵם לַעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה׃ גַּם־חָצְנִי Jer. 43.
22.
נָעַרְתִּי וָאֹמְרָה כָּכָה יְנַעֵר הָאֱלֹהִים אֶת־כָּל־הָאִישׁ
אֲשֶׁר לֹא־יָקִים אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה מִבֵּיתוֹ וּמִיגִיעוֹ וְכָכָה
יְהִיֶה נָעוֹר וְרֵק וַיֹּאמְרוּ כָּל־הַקָּהָל אָמֵן וַיְהַלְלוּ אֶת־
4 יְהוָה וַיַּעַשׂ הָעָם כַּדָּבָר הַזֶּה׃ גַּם מִיּוֹם ׀ אֲשֶׁר־צִוָּה
אוֹתָם לִהְיוֹת פַּחָם בְּאֶרֶץ יְהוּדָה מִשְּׁנַת עֶשְׂרִים וְעַד
שְׁנַת שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא חַמֵּלְךְ שְׁנֵים
שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֲנִי וְאַחַי לֶחֶם הַפֶּחָה לֹא אָכָלְתִּי׃
14 וְהַפַּחוֹת הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר־לְפָנַי הִכְבִּידוּ עַל־הָעָם
וַיִּקְחוּ מֵהֶם בְּלֶחֶם וְיַיִן אַחַר כֶּסֶף־שְׁקָלִים אַרְבָּעִים
גַּם נְעָרֵיהֶם שָׁלְטוּ עַל־הָעָם וְאָנִי לֹא־עָשִׂיתִי כֵּן מִפְּנֵי
15 יִרְאַת אֱלֹהִים׃ וְגַם בִּמְלֶאכֶת הַחוֹמָה הַזֹּאת חָזַקְתִּי
וְשָׂדֶה לֹא קָנִינוּ וְכָל־נְעָרַי קְבוּצִים שָׁם עַל־הַמְּלָאכָה׃
7 וְהַיְהוּדִים וְהַסְּגָנִים מֵאָה וַחֲמִשִּׁים אִישׁ וְהַבָּאִים אֵלֵינוּ
8 מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־סְבִיבֹתֵינוּ עַל־שֻׁלְחָנִי׃ וַאֲשֶׁר הָיָה
נַעֲשָׂה לְיוֹם אֶחָד שׁוֹר אֶחָד צֹאן שֵׁשׁ־בְּרֻרוֹת וְצִפֳּרִים
נַעֲשׂוּ־לִי וּבְיֵן עֲשֶׂרֶת יָמִים בְּכָל־יַיִן לְהַרְבֵּה וְעִם־זֹאת
לֶחֶם הַפֶּחָה לֹא בִקַּשְׁתִּי כִּי־כֶבְדָה הָעֲבֹדָה עַל־הָעָם
19 הַזֶּה׃ זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי לְטוֹבָה כֹּל אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עַל־הָעָם

CAP. 6. VI. Hostium astus per falsos vates & fratres conductos prudenter eludit.

א הַזֶּה׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר נִשְׁמַע לְסַנְבַלַּט
וְטוֹבִיָּה וּלְגֶשֶׁם הָעַרְבִי וּלְיֶתֶר אֹיְבֵינוּ כִּי בָנִיתִי אֶת־
הַחוֹמָה וְלֹא־נוֹתַר בָּהּ פָּרֶץ גַּם עַד־הֵעֵת
2 הַהִיא דְּלָתוֹת לֹא־הֶעֱמַדְתִּי בַּשְּׁעָרִים׃ וַיִּשְׁלַח
סַנְבַלַּט וְגֶשֶׁם אֵלַי לֵאמֹר לְכָה וְנִוָּעֲדָה יַחְדָּו
f in pagis. בַּכְּפָרִים בְּבִקְעַת אוֹנוֹ וְהֵמָּה חֹשְׁבִים לַעֲשׂוֹת לִי רָעָה׃

וָאֶשְׁלְחָה עֲלֵיהֶם מַלְאָכִים לֵאמֹר מְלָאכָה גְדוֹלָה אֲנִי 3
עֹשֶׂה וְלֹא אוּכַל לָרֶדֶת לָמָּה תִשְׁבֹּת הַמְּלָאכָה כַּאֲשֶׁר
אַרְפֶּה וְיָרַדְתִּי אֲלֵיכֶם: וַיִּשְׁלְחוּ אֵלַי כַּדָּבָר הַזֶּה אַרְבַּע 4
פְּעָמִים וָאָשִׁיב אוֹתָם כַּדָּבָר הַזֶּה: וַיִּשְׁלַח אֵלַי סַנְבַלַּט ה
כַּדָּבָר הַזֶּה פַּעַם חֲמִישִׁית אֶת־נַעֲרוֹ וְאִגֶּרֶת פְּתוּחָה
בְּיָדוֹ: כָּתוּב בָּהּ בַּגּוֹיִם נִשְׁמַע וְגַשְׁמוּ אֹמֵר אַתָּה 6
וְהַיְהוּדִים וֹחְשְׁבִים לִמְרוֹד עַל־כֵּן אַתָּה בוֹנֶה הַחוֹמָה
וְאַתָּה הֹוֶה לָהֶם לְמֶלֶךְ כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה: וְגַם־נְבִיאִים 7
הֶעֱמַדְתָּ לִקְרֹא עָלֶיךָ בִּירוּשָׁלַם לֵאמֹר מֶלֶךְ בִּיהוּדָה
וְעַתָּה יִשָּׁמַע לַמֶּלֶךְ כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְעַתָּה לְכָה וְנוֹעָצָה
יַחְדָּו: וָאֶשְׁלְחָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא נִהְיָה כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה 8
אַשֶׁר אַתָּה אוֹמֵר כִּי מִלִּבְּךָ אַתָּה בוֹדֶאֶם: כִּי כֻלָּם 9 2 r. Reg. 22: 33.
מְיָרְאִים אוֹתָנוּ לֵאמֹר יָרְפוּ יְדֵיהֶם מִן־הַמְּלָאכָה וְלֹא
תֵעָשֶׂה וְעַתָּה חַזֵּק אֶת־יָדָי: וַאֲנִי בָּאתִי בֵּית שְׁמַעְיָה בֶן־ י
דְּלָיָה בֶּן־מְהֵיטַבְאֵל וְהוּא עָצוּר וַיֹּאמֶר נוֹעָדָה אֶל־בֵּית
הָאֱלֹהִים אֶל־תּוֹךְ הַהֵיכָל וְנִסְגְּרָה דַּלְתוֹת הַהֵיכָל כִּי
בָּאִים לַהֲרָגְךָ וְלַיְלָה בָּאִים לַהֲרָגֶךָּ: וָאֹמְרָה הַאִישׁ יא
כָּמוֹנִי יִבְרָח וּמִי כָמוֹנִי אֲשֶׁר־יָבֹא אֶל־הַהֵיכָל וָחָי לֹא
אָבוֹא: וָאֲבִינָה וְהִנֵּה לֹא־אֱלֹהִים שְׁלָחוֹ כִּי הַנְּבוּאָה יב
דִּבֶּר עָלַי וְטוֹבִיָּה וְסַנְבַלַּט שְׂכָרוֹ: לְמַעַן שָׂכוּר הוּא יג
לְמַעַן־אִירָא וְאֶעֱשֶׂה־כֵּן וְחָטָאתִי וְהָיָה לָהֶם לְשֵׁם
רָע לְמַעַן יְחָרְפוּנִי: זָכְרָה אֱלֹהַי לְטוֹבִיָּה יד
וּלְסַנְבַלַּט כְּמַעֲשָׂיו אֵלֶּה וְגַם לְנוֹעַדְיָה הַנְּבִיאָה
וְלִיתֶר הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר הָיוּ מְיָרְאִים אוֹתִי: וַתִּשְׁלַם טו
הַחוֹמָה בְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה לֶאֱלוּל לַחֲמִשִּׁים וּשְׁנַיִם יוֹם:
וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ כָּל־אוֹיְבֵינוּ וַיִּרְאוּ כָּל־הַגּוֹיִם טז
אֲשֶׁר סְבִבוֹתֵינוּ וַיִּפְּלוּ מְאֹד בְּעֵינֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי מֵאֵת
אֱלֹהֵינוּ נֶעֶשְׂתָה הַמְּלָאכָה הַזֹּאת: גַּם־בַּיָּמִים הָהֵם ז

קמץ בזק. v. 11. הא נחה. v. 8.

מַרְבִּים חֹרֵי יְהוּדָה אִגְּרֹתֵיהֶם הוֹלְכוֹת עַל־טוֹבִיָּה
18 וַאֲשֶׁר לְטוֹבִיָּה בָּאוֹת אֲלֵיהֶם׃ כִּי־רַבִּים בִּיהוּדָה בַּעֲלֵי
שְׁבוּעָה לוֹ כִּי־חָתָן הוּא לִשְׁכַנְיָה בֶן־אָרַח וִיהוֹחָנָן בְּנוֹ
19 לָקַח אֶת־בַּת־מְשֻׁלָּם בֶּן בֶּרֶכְיָה׃ גַּם טוֹבֹתָיו הָיוּ
אֹמְרִים לְפָנַי וּדְבָרַי הָיוּ מוֹצִיאִים לוֹ אִגְּרוֹת שָׁלַח
טוֹבִיָּה לְיָרְאֵנִי׃

CAP. ז. VII. Opere perfecto officia ordinat, recensitis præfectis & Israëlitis ad vrbem incolis muniendam.

א וַיְהִי כַּאֲשֶׁר נִבְנְתָה הַחוֹמָה וָאַעֲמִיד הַדְּלָתוֹת וַיִּפָּקְדוּ
2 הַשּׁוֹעֲרִים וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַלְוִיִּם׃ וָאֲצַוֶּה אֶת־חֲנָנִי אָחִי
וְאֶת־חֲנַנְיָה שַׂר הַבִּירָה עַל־יְרוּשָׁלָם כִּי־הוּא כְּאִישׁ אֱמֶת
3 וְיָרֵא אֶת־הָאֱלֹהִים מֵרַבִּים׃ וָיֹאמַר לָהֶם לֹא יִפָּתְחוּ
שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַם עַד־חֹם הַשֶּׁמֶשׁ וְעַד הֵם עֹמְדִים יָגִיפוּ † occludant,
הַדְּלָתוֹת וֶאֱחֹזוּ וְהַעֲמִיד מִשְׁמְרוֹת יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם אִישׁ
4 בְּמִשְׁמָרוֹ וְאִישׁ נֶגֶד בֵּיתוֹ׃ וְהָעִיר רַחֲבַת יָדַיִם וּגְדֹלָה
ה וְהָעָם מְעַט בְּתוֹכָהּ וְאֵין בָּתִּים בְּנוּיִם׃ וַיִּתֵּן אֱלֹהַי אֶל־
לִבִּי וָאֶקְבְּצָה אֶת־הַחֹרִים וְאֶת־הַסְּגָנִים וְאֶת־הָעָם
לְהִתְיַחֵשׂ וָאֶמְצָא סֵפֶר הַיַּחַשׂ הָעוֹלִים בָּרִאשׁוֹנָה † genealogiæ,
6 וָאֶמְצָא כָּתוּב בּוֹ׃ אֵלֶּה׀ בְּנֵי הַמְּדִינָה הָעֹלִים
מִשְּׁבִי הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הֶגְלָה נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל וַיָּשׁוּבוּ
7 לִירוּשָׁלַם וְלִיהוּדָה אִישׁ לְעִירוֹ׃ הַבָּאִים עִם־זְרֻבָּבֶל
יֵשׁוּעַ נְחֶמְיָה עֲזַרְיָה רַעַמְיָה נַחֲמָנִי מָרְדְּכַי בִּלְשָׁן מִסְפֶּרֶת
8 בִּגְוַי נְחוּם בַּעֲנָה מִסְפַּר אַנְשֵׁי עַם־יִשְׂרָאֵל׃ בְּנֵי פָרְעֹשׁ
9 אַלְפַּיִם מֵאָה וְשִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי שְׁפַטְיָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
י שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי אָרַח שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃
11 בְּנֵי־פַחַת מוֹאָב לִבְנֵי יֵשׁוּעַ וְיוֹאָב אַלְפַּיִם וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת
12 שְׁמֹנָה עָשָׂר׃ בְּנֵי עֵילָם אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃
13 14 בְּנֵי זַתּוּא שְׁמֹנֶה מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי זַכָּי שְׁבַע
טו מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים׃ בְּנֵי בִנּוּי שֵׁשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנָה׃
16 17 בְּנֵי בֵבָי שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי עַזְגָּד אַלְפַּיִם
אָלֹשׁ

v, 18. סגול בלא מקף. v. 3. יתיר י׳

שֶׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ 18 בְּנֵי אֲדֹנִיקָם שֵׁשׁ מֵאוֹת
שִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה׃ 19 בְּנֵי בִגְוַי אַלְפַּיִם שִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה׃ 20 בְּנֵי
עָדִין שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וַחֲמִשָּׁה׃ 21 בְּנֵי אָטֵר לִחִזְקִיָּה
תִּשְׁעִים וּשְׁמֹנָה׃ 22 בְּנֵי חָשֻׁם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃
23 בְּנֵי בֵצַי שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה׃ 24 בְּנֵי חָרִיף מֵאָה
שְׁנִים עָשָׂר׃ 25 בְּנֵי גִבְעוֹן תִּשְׁעִים וַחֲמִשָּׁה׃ 26 אַנְשֵׁי בֵית־
לֶחֶם וּנְטֹפָה מֵאָה שְׁמֹנִים וּשְׁמֹנָה׃ 27 אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת מֵאָה
עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ 28 אַנְשֵׁי בֵית־עַזְמָוֶת אַרְבָּעִים וּשְׁנִים׃
29 אַנְשֵׁי קִרְיַת יְעָרִים כְּפִירָה וּבְאֵרוֹת שְׁבַע מֵאוֹת אַרְבָּעִים
וּשְׁלֹשָׁה׃ 30 אַנְשֵׁי הָרָמָה וָגָבַע שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וְאֶחָד׃ 31
אַנְשֵׁי מִכְמָס מֵאָה וְעֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ 32 אַנְשֵׁי בֵית־אֵל וְהָעָי
מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ 33 אַנְשֵׁי נְבוֹ אַחֵר חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃
34 בְּנֵי עֵילָם אַחֵר אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ 35 בְּנֵי חָרִם
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים׃ 36 בְּנֵי יְרֵחוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים
וַחֲמִשָּׁה׃ 37 בְּנֵי לֹד חָדִיד וְאוֹנוֹ שְׁבַע מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים
וְאֶחָד׃ 38 בְּנֵי סְנָאָה שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים תְּשַׁע מֵאוֹת
וּשְׁלֹשִׁים׃ 39 הַכֹּהֲנִים בְּנֵי יְדַעְיָה לְבֵית יֵשׁוּעַ תְּשַׁע
מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁלֹשָׁה׃ 40 בְּנֵי אִמֵּר אֶלֶף חֲמִשִּׁים מ
וּשְׁנָיִם׃ 41 בְּנֵי פַשְׁחוּר אֶלֶף מָאתַיִם אַרְבָּעִים וְשִׁבְעָה׃ 42 בְּנֵי
חָרִם אֶלֶף שִׁבְעָה עָשָׂר׃ 43 הַלְוִיִּם בְּנֵי־יֵשׁוּעַ לְקַדְמִיאֵל
לִבְנֵי לְהוֹדָוָה שִׁבְעִים וְאַרְבָּעָה׃ 44 הַמְשֹׁרְרִים בְּנֵי אָסָף
מֵאָה אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנָה׃ 45 הַשֹּׁעֲרִים בְּנֵי־שַׁלֻּם בְּנֵי־אָטֵר מה
בְּנֵי־טַלְמֹן בְּנֵי־עַקּוּב בְּנֵי חֲטִיטָא בְּנֵי שֹׁבַי מֵאָה שְׁלֹשִׁים
וּשְׁמֹנָה׃ 46 הַנְּתִינִים בְּנֵי־צִיחָא בְּנֵי־חֲשֻׂפָא בְּנֵי טַבָּעוֹת׃
47 בְּנֵי־קֵרֹס בְּנֵי־סִיעָא בְּנֵי פָדוֹן׃ 48 בְּנֵי־לְבָנָה בְּנֵי־חֲגָבָא
בְּנֵי שַׁלְמַי׃ 49 בְּנֵי־חָנָן בְּנֵי־גִדֵּל בְּנֵי־גָחַר׃ 50 בְּנֵי־רְאָיָה בְּנֵי־ נ
רְצִין בְּנֵי נְקוֹדָא׃ 51 בְּנֵי־גַזָּם בְּנֵי־עֻזָּא בְּנֵי פָסֵחַ׃ 52 בְּנֵי־
בֵסַי בְּנֵי־מְעוּנִים בְּנֵי נְפִישְׁסִים׃ 53 בְּנֵי־בַקְבּוּק בְּנֵי־

נפישסים ק׳ ס׳ 52. להודיה ק׳ ס׳ 43.

54 חקופא בני חרחור׃ בני בצלית בני מחידא בני
55 חרשא׃ בני ברקוס בני סיסרא בני תמח׃ בני נציח
57 בני חטיפא׃ בני עבדי שלמה בני סוטי בני סופרת
58 בני פרידא׃ בני יעלא בני דרקון בני גדל׃ בני
59 שפטיה בני חטיל בני פכרת הצבים בני אמון׃
ס כל הנתינים ובני עבדי שלמה שלש מאות תשעים
ושנים׃
61 62 ואלה העולים מתל מלח תל חרשא כרוב אדון ואמר
ולא יכלו להגיד בית אבתם וזרעם אם מישראל הם׃
62 בני דלעיה בני טוביה בני נקודא שש מאות ארבעים
63 ושנים׃ ומן הכהנים בני חבעיה בני הקוץ בני ברזלי אשר
לקח מבנות ברזלי הגלעדי אשה ויקרא על שמם׃
64 אלה בקשו כתבם המתיחשים ולא נמצא וינאלו מן־
סה הכהנה׃ ויאמר התרשתא להם אשר לא־יאכלו
66 מקדש החדשים עד עמד הכהן לאורים ותמים׃ כל־
הקהל כאחד ארבע רבוא אלפים שלש־מאות וששים.
67 מלבד עבדיהם ואמהתיהם אלה שבעת אלפים שלש
מאות שלשים ושבעה ולהם משררים ומשררות
68 מאתים וארבעים וחמשה׃ סוסיהם שבע מאות
שלשים וששה פרדיהם מאתים וארבעים וחמשה׃
69 גמלים ארבע מאות שלשים וחמשה חמרים ששת
ע אלפים שבע מאות ועשרים׃ ומקצת ראשי האבות
נתנו למלאכה התרשתא נתן לאוצר זהב דרכמנים
אלף מזרקות חמשים כתנות כהנים שלשים וחמש
71 מאות׃ ומראשי האבות נתנו לאוצר
המלאכה זהב דרכמנים שתי רבות וכסף מנים אלפים
72 ומאתים׃ ואשר נתנו שארית העם זהב הדרכמנים
שתי רבוא וכסף מנים אלפים וכתנות כהנים ששים

ושבעה

וְשִׁבְעָה׃ וַיֵּשְׁבוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַמְשֹׁרְרִים 73
וּמִן־הָעָם וְהַנְתִינִים וְכָל־יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵיהֶם וַיַּגַּע הַחֹדֶשׁ

CAP. ח. VIII. Esras congregato populo legem Mosis prælegit & exposuit: חַשְׁבִיעִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵיהֶם׃ וַיֵּאָסְפוּ כָל־הָעָם כְּאִישׁ א
אֶחָד אֶל־הָרְחוֹב אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר־הַמָּיִם וַיֹּאמְרוּ
לְעֶזְרָא הַסֹּפֵר לְהָבִיא אֶת־סֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר־
צִוָּה יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּבִיא עֶזְרָא הַכֹּהֵן אֶת־ 2
הַתּוֹרָה לִפְנֵי הַקָּהָל מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה וְכֹל מֵבִין לִשְׁמֹעַ
בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי׃ וַיִּקְרָא־בוֹ לִפְנֵי הָרְחוֹב 3
אֲשֶׁר׀ לִפְנֵי שַׁעַר־הַמַּיִם מִן־הָאוֹר עַד־מַחֲצִית הַיּוֹם נֶגֶד
הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַמְבִינִים וְאָזְנֵי כָל־הָעָם אֶל־סֵפֶר
הַתּוֹרָה׃ וַיַּעֲמֹד עֶזְרָא הַסֹּפֵר עַל־מִגְדַּל־עֵץ אֲשֶׁר־עָשׂוּ 4
לַדָּבָר וַיַּעֲמֹד אֶצְלוֹ מַתִּתְיָה וְשֶׁמַע וַעֲנָיָה וְאוּרִיָּה
וְחִלְקִיָּה וּמַעֲשֵׂיָה עַל־יְמִינוֹ וּמִשְּׂמֹאלוֹ פְּדָיָה וּמִישָׁאֵל
וּמַלְכִּיָּה וְחָשֻׁם וְחַשְׁבַּדָּנָה זְכַרְיָה מְשֻׁלָּם׃ וַיִּפְתַּח עֶזְרָא ה
הַסֵּפֶר לְעֵינֵי כָל־הָעָם כִּי־מֵעַל כָּל־הָעָם הָיָה וּכְפִתְחוֹ
עָמְדוּ כָל־הָעָם׃ וַיְבָרֶךְ עֶזְרָא אֶת־יְהוָה הָאֱלֹהִים 6
הַגָּדוֹל וַיַּעֲנוּ כָל־הָעָם אָמֵן׀ אָמֵן בְּמֹעַל יְדֵיהֶם וַיִּקְּדוּ
וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה אַפַּיִם אָרְצָה׃ וְיֵשׁוּעַ וּבָנִי וְשֶׁרֵבְיָה׀ 7
יָמִין עַקּוּב שַׁבְּתַי׀ הוֹדִיָּה מַעֲשֵׂיָה קְלִיטָא עַזַרְיָה יוֹזָבָד
חָנָן פְּלָאיָה וְהַלְוִיִּם מְבִינִים אֶת־הָעָם לַתּוֹרָה וְהָעָם עַל־
עָמְדָם׃ וַיִּקְרְאוּ בַסֵּפֶר בְּתוֹרַת הָאֱלֹהִים מְפֹרָשׁ וְשׂוֹם 8
שֶׂכֶל וַיָּבִינוּ בַּמִּקְרָא׃ וַיֹּאמֶר נְחֶמְיָה הוּא 9
הַתִּרְשָׁתָא וְעֶזְרָא הַכֹּהֵן׀ הַסֹּפֵר וְהַלְוִיִּם הַמְבִינִים
אֶת־כָּל־הָעָם לְכָל־הָעָם הַיּוֹם קָדֹשׁ־הוּא לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
אַל־תִּתְאַבְּלוּ וְאַל־תִּבְכּוּ כִּי בוֹכִים כָּל־הָעָם כְּשָׁמְעָם
אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם לְכוּ אִכְלוּ מַשְׁמַנִּים ב
וּשְׁתוּ מַמְתַּקִּים וְשִׁלְחוּ מָנוֹת לְאֵין נָכוֹן לוֹ כִּי־קָדוֹשׁ
הַיּוֹם לַאֲדֹנֵינוּ וְאַל־תֵּעָצֵבוּ כִּי־חֶדְוַת יְהוָה הִיא מָעֻזְכֶם׃
והלוים

Nehemias perculsos erexit & ad lætitiam reuocauit, indicto Tabernaculorum festo.

10) el dixit ad eos: Ite, comedite pinguia, et bibite dulcia, et mittite partes, cui non parata est; quia sanctus est hic Domino nostro: et ne contristemini, quia gaudium Domini ipsum est fortitudo vestra.

† pinguia. ‡ Cant. 5:16. ‡ 1. Chr. 16:27.

11 וְהַלְוִיִּם מַחְשִׁים לְכָל־הָעָם לֵאמֹר הַסּוּ כִּי־הַיּוֹם קָדֹשׁ
12 וְאַל־תֵּעָצֵבוּ : וַיֵּלְכוּ כָל־הָעָם לֶאֱכָל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׁלַח
מָנוֹת וְלַעֲשׂוֹת שִׂמְחָה גְדוֹלָה כִּי הֵבִינוּ בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר
13 הוֹדִיעוּ לָהֶם : וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי נֶאֶסְפוּ רָאשֵׁי הָאָבוֹת
לְכָל־הָעָם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם אֶל־עֶזְרָא הַסֹּפֵר וּלְהַשְׂכִּיל
14 אֶל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה : וַיִּמְצְאוּ כָּתוּב בַּתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה אֲשֶׁר יֵשְׁבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּסֻּכּוֹת בֶּחָג
טו בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי : וַאֲשֶׁר יַשְׁמִיעוּ וְיַעֲבִירוּ קוֹל בְּכָל־
עָרֵיהֶם וּבִירוּשָׁלַם לֵאמֹר צְאוּ הָהָר וְהָבִיאוּ עֲלֵי־זַיִת
וַעֲלֵי־עֵץ שֶׁמֶן וַעֲלֵי הֲדַס וַעֲלֵי תְמָרִים וַעֲלֵי עֵץ עָבֹת
16 לַעֲשֹׂת סֻכֹּת כַּכָּתוּב : וַיֵּצְאוּ הָעָם וַיָּבִיאוּ וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם
סֻכּוֹת אִישׁ עַל־גַּגּוֹ וּבְחַצְרֹתֵיהֶם וּבְחַצְרוֹת בֵּית
הָאֱלֹהִים וּבִרְחוֹב שַׁעַר הַמָּיִם וּבִרְחוֹב שַׁעַר אֶפְרָיִם :
17 וַיַּעֲשׂוּ כָל־הַקָּהָל הַשָּׁבִים מִן־הַשְּׁבִי סֻכּוֹת וַיֵּשְׁבוּ
בַּסֻּכּוֹת כִּי לֹא־עָשׂוּ מִימֵי יֵשׁוּעַ בִּן־נוּן כֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד
18 הַיּוֹם הַהוּא וַתְּהִי שִׂמְחָה גְדוֹלָה מְאֹד : וַיִּקְרָא בְּסֵפֶר
תּוֹרַת הָאֱלֹהִים יוֹם ׀ בְּיוֹם מִן־הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן עַד הַיּוֹם
הָאַחֲרוֹן וַיַּעֲשׂוּ־חָג שִׁבְעַת יָמִים וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת
כַּמִּשְׁפָּט :

CAP. IX. Ad resipiscentiam publicam populus verbo & oratione humili reuocatur per Leuitas.

א וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ הַזֶּה נֶאֶסְפוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
2 בְּצוֹם וּבְשַׂקִּים וַאֲדָמָה עֲלֵיהֶם : וַיִּבָּדְלוּ זֶרַע יִשְׂרָאֵל מִכָּל
בְּנֵי נֵכָר וַיַּעַמְדוּ וַיִּתְוַדּוּ עַל־חַטֹּאתֵיהֶם וַעֲוֹנוֹת אֲבֹתֵיהֶם :
3 וַיָּקוּמוּ עַל־עָמְדָם וַיִּקְרְאוּ בְּסֵפֶר תּוֹרַת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם
רְבִיעִית הַיּוֹם וּרְבִיעִית מִתְוַדִּים וּמִשְׁתַּחֲוִים לַיהוָה
4 אֱלֹהֵיהֶם : וַיָּקָם עַל־מַעֲלֵה הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ
וּבָנִי קַדְמִיאֵל שְׁבַנְיָה בְּנִי שֵׁרֵבְיָה בְּנִי כְנָנִי וַיִּזְעֲקוּ בְּקוֹל
ה גָּדוֹל אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם : וַיֹּאמְרוּ הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל
בְּנֵי חֲשַׁבְנְיָה שֵׁרֵבְיָה הוֹדִיָּה שְׁבַנְיָה פְּתַחְיָה קוּמוּ בָּרְכוּ

Surgite, benedicite - - -

Domino Deo vestro a seculo usq; in seculū: et benedicant nomini gloriæ tuæ; et quod exaltatum est supra omnem benedictionem et laudem.

6 אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִן־הָעוֹלָם עַד־הָעוֹלָם וִיבָרְכוּ שֵׁם
כְּבוֹדֶךָ וּמְרוֹמַם עַל־כָּל־בְּרָכָה וּתְהִלָּה׃ אַתָּה־הוּא
יְהוָה לְבַדֶּךָ אַתָּ עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל־
צְבָאָם הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַיַּמִּים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם
וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת־כֻּלָּם וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים׃

6) Tu ipse es Domine solus, tu fecisti coelū, coelū coelorū et omnem exercitum eorum; terram, et omnia quæ supra ea; maria, et omnia quæ in eis sunt; et tu vivificas hæc omnia: et exercitus coelorum tibi sunt incurvantes se.

7 אַתָּה הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ
מֵאוּר כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתָּ שְׁמוֹ אַבְרָהָם׃ 8 וּמָצָאתָ אֶת־
לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית לָתֵת אֶת־אֶרֶץ
הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת
לְזַרְעוֹ וַתָּקֶם אֶת־דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק אָתָּה׃ 9 וַתֵּרֶא אֶת־
עֳנִי אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם וְאֶת־זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ עַל־יַם־סוּף׃
י וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו וּבְכָל־עַם
אַרְצוֹ כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כְּהַיּוֹם
הַזֶּה׃ יא וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ־הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה
וְאֶת־רֹדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אֶבֶן בְּמַיִם
עַזִּים׃ יב וּבְעַמּוּד עָנָן הַנְחִיתָם יוֹמָם וּבְעַמּוּד אֵשׁ לַיְלָה
לְהָאִיר לָהֶם אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ׃ יג וְעַל הַר־סִינַי
יָרַדְתָּ וַתְּדַבֵּר עִמָּהֶם מִשָּׁמַיִם וַתִּתֵּן לָהֶם מִשְׁפָּטִים
יְשָׁרִים וְתוֹרוֹת אֱמֶת חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים׃
יד וְאֶת־שַׁבַּת קָדְשְׁךָ הוֹדַעְתָּ לָהֶם וּמִצְוֹת וְחֻקִּים
וְתוֹרָה צִוִּיתָ לָהֶם בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ׃ טו וְלֶחֶם
מִשָּׁמַיִם נָתַתָּה לָהֶם לִרְעָבָם וּמַיִם מִסֶּלַע הוֹצֵאתָ
לָהֶם לִצְמָאָם וַתֹּאמֶר לָהֶם לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר נָשָׂאתָ אֶת־יָדְךָ לָתֵת לָהֶם׃ טז וְהֵם וַאֲבֹתֵינוּ הֵזִידוּ
יז וַיְקַשׁוּ אֶת־עָרְפָּם וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתֶיךָ׃ וַיְמָאֲנוּ
לִשְׁמֹעַ וְלֹא־זָכְרוּ נִפְלְאֹתֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּהֶם וַיַּקְשׁוּ
אֶת־עָרְפָּם וַיִּתְּנוּ רֹאשׁ לָשׁוּב לְעַבְדָתָם בְּמִרְיָם וְאַתָּה
אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ־אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְלֹא

יתיר ז׳ v. 17. · אתה ק׳ v. 6. · כצל v. 5.

18 עֵגֶל מַסֵּכָה וַיֹּאמְרוּ זֶה
אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הֶעֱלְךָ מִמִּצְרַיִם וַיַּעֲשׂוּ נְאָצוֹת גְּדֹלוֹת׃
19 וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים לֹא עֲזַבְתָּם בַּמִּדְבָּר אֶת־עַמּוּד
הֶעָנָן לֹא־סָר מֵעֲלֵיהֶם בְּיוֹמָם לַהַנְחֹתָם בְּהַדָּרְךְ וְאֶת־
עַמּוּד הָאֵשׁ בַּלַּיְלָה לְהָאִיר לָהֶם וְאֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ־
כ בָהּ׃ וְרוּחֲךָ הַטּוֹבָה נָתַתָּ לְהַשְׂכִּילָם וּמָנְךָ לֹא־מָנַעְתָּ
21 מִפִּיהֶם וּמַיִם נָתַתָּה לָהֶם לְצִמְאָם׃ וְאַרְבָּעִים שָׁנָה
כִּלְכַּלְתָּם בַּמִּדְבָּר לֹא חָסֵרוּ שַׂלְמֹתֵיהֶם לֹא בָלוּ
22 וְרַגְלֵיהֶם לֹא בָצֵקוּ׃ וַתִּתֵּן לָהֶם מַמְלָכוֹת וַעֲמָמִים ‡ Deut. 8:4.
וַתַּחְלְקֵם לְפֵאָה וַיִּירְשׁוּ אֶת־אֶרֶץ סִיחֹן וְאֶת־אֶרֶץ מֶלֶךְ
23 חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־אֶרֶץ עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן׃ וּבָנֶיהֶם הִרְבִּיתָ
כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וַתְּבִיאֵם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אָמַרְתָּ
24 לַאֲבוֹתֵיהֶם לָבוֹא לָרֶשֶׁת׃ וַיָּבֹאוּ הַבָּנִים וַיִּירְשׁוּ אֶת־
הָאָרֶץ וַתַּכְנַע לִפְנֵיהֶם אֶת־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַכְּנַעֲנִים
וַתִּתֵּן בְּיָדָם וְאֶת־מַלְכֵיהֶם וְאֶת־עַמֵּי הָאָרֶץ לַעֲשׂוֹת
כה בָהֶם כִּרְצוֹנָם׃ וַיִּלְכְּדוּ עָרִים בְּצוּרוֹת וַאֲדָמָה שְׁמֵנָה
וַיִּירְשׁוּ בָּתִּים מְלֵאִים־כָּל־טוּב בֹּרוֹת חֲצוּבִים כְּרָמִים
וְזֵיתִים וְעֵץ מַאֲכָל לָרֹב וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂבְּעוּ וַיְּשַׁמְּינוּ וַיִּתְעַדְּנוּ ‡ delitiis dederunt se.
26 בְּטוּבְךָ הַגָּדוֹל׃ וַיַּמְרוּ וַיִּמְרְדוּ בָךְ וַיַּשְׁלִכוּ אֶת־תּוֹרָתְךָ
אַחֲרֵי גֵּוָם וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הֵעִידוּ בָם לְהָשִׁיבָם
27 אֵלֶיךָ וַיַּעֲשׂוּ נְאָצוֹת גְּדֹלוֹת׃ וַתִּתְּנֵם בְּיַד צָרֵיהֶם וַיָּצֵרוּ
לָהֶם וּבְעֵת צָרָתָם יִצְעֲקוּ אֵלֶיךָ וְאַתָּה מִשָּׁמַיִם תִּשְׁמָע
וְכְרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים תִּתֵּן לָהֶם מוֹשִׁיעִים וְיוֹשִׁיעוּם מִיַּד
28 צָרֵיהֶם׃ וּכְנוֹחַ לָהֶם יָשׁוּבוּ לַעֲשׂוֹת רַע לְפָנֶיךָ וַתַּעַזְבֵם
בְּיַד אוֹיְבֵיהֶם וַיִּרְדּוּ בָהֶם וַיָּשׁוּבוּ וַיִּזְעָקוּ וְאַתָּה מִשָּׁמַיִם
29 תִּשְׁמַע וַתַּצִּילֵם כְּרַחֲמֶיךָ רַבּוֹת עִתִּים׃ וַתָּעַד בָּהֶם
לְהָשִׁיבָם אֶל־תּוֹרָתֶךָ וְהֵמָּה הֵזִידוּ וְלֹא־שָׁמְעוּ לְמִצְוֹתֶיךָ
וּבְמִשְׁפָּטֶיךָ חָטְאוּ־בָם אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה אָדָם וְחָיָה בָהֶם
ויתנו

v. 26. קמין בזק v. 27. קמין בזק

וַיִּתְּנוּ כָתֵף סוֹרֶרֶת וְעָרְפָּם הִקְשׁוּ וְלֹא שָׁמֵעוּ׃ וַתִּמְשֹׁךְ ל
עֲלֵיהֶם שָׁנִים רַבּוֹת וַתָּעַד בָּם בְּרוּחֲךָ בְּיַד־נְבִיאֶיךָ וְלֹא
הֶאֱזִינוּ וַתִּתְּנֵם בְּיַד עַמֵּי הָאֲרָצֹת׃ וּבְרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים 31
לֹא־עֲשִׂיתָם כָּלָה וְלֹא עֲזַבְתָּם כִּי אֵל־חַנּוּן וְרַחוּם
אָתָּה׃ וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא 32
שׁוֹמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד אַל־יִמְעַט לְפָנֶיךָ אֶת כָּל־
הַתְּלָאָה אֲשֶׁר־מְצָאַתְנוּ לִמְלָכֵינוּ לְשָׂרֵינוּ וּלְכֹהֲנֵינוּ
וְלִנְבִיאֵינוּ וְלַאֲבֹתֵינוּ וּלְכָל־עַמֶּךָ מִימֵי מַלְכֵי אַשּׁוּר עַד
הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ כִּי־אֱמֶת 33
עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ׃ וְאֶת־מְלָכֵינוּ שָׂרֵינוּ כֹּהֲנֵינוּ 34
וַאֲבֹתֵינוּ לֹא עָשׂוּ תּוֹרָתֶךָ וְלֹא הִקְשִׁיבוּ אֶל־מִצְוֹתֶיךָ
וּלְעֵדְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר הַעִידֹתָ בָּהֶם׃ וְהֵם בְּמַלְכוּתָם לה
וּבְטוּבְךָ הָרָב אֲשֶׁר־נָתַתָּ לָהֶם וּבְאֶרֶץ הָרְחָבָה
וְהַשְּׁמֵנָה אֲשֶׁר־נָתַתָּה לִפְנֵיהֶם לֹא עֲבָדוּךָ וְלֹא־שָׁבוּ
מִמַּעַלְלֵיהֶם הָרָעִים׃ הִנֵּה אֲנַחְנוּ הַיּוֹם עֲבָדִים וְהָאָרֶץ 36
אֲשֶׁר־נָתַתָּ לַאֲבֹתֵינוּ לֶאֱכֹל אֶת־פִּרְיָהּ וְאֶת־טוּבָהּ הִנֵּה
אֲנַחְנוּ עֲבָדִים עָלֶיהָ׃ וּתְבוּאָתָה מַרְבָּה לַמְּלָכִים אֲשֶׁר־ 37
נָתַתָּה עָלֵינוּ בְּחַטֹּאותֵינוּ וְעַל־גְּוִיֹּתֵנוּ מֹשְׁלִים וּבִבְהֶמְתֵּנוּ
כִּרְצוֹנָם וּבְצָרָה גְדֹלָה אֲנָחְנוּ׃ וּבְכָל־זֹאת אֲנַחְנוּ כֹּרְתִים א
אֲמָנָה וְכֹתְבִים וְעַל הֶחָתוּם שָׂרֵינוּ לְוִיֵּנוּ כֹּהֲנֵינוּ׃ וְעַל 2
הַחֲתוּמִים נְחֶמְיָה הַתִּרְשָׁתָא בֶּן־חֲכַלְיָה וְצִדְקִיָּה׃ שְׂרָיָה 3
עֲזַרְיָה יִרְמְיָה׃ פַּשְׁחוּר אֲמַרְיָה מַלְכִּיָּה׃ חַטּוּשׁ שְׁבַנְיָה 4 ה
מַלּוּךְ׃ חָרִם מְרֵמוֹת עֹבַדְיָה׃ דָּנִיֵּאל גִּנְּתוֹן בָּרוּךְ׃ 7.6
מְשֻׁלָּם אֲבִיָּה מִיָּמִן׃ מַעַזְיָה בִלְגַּי שְׁמַעְיָה אֵלֶּה הַכֹּהֲנִים׃ 9.8
וְהַלְוִיִּם וְיֵשׁוּעַ בֶּן־אֲזַנְיָה בִּנּוּי מִבְּנֵי חֵנָדָד קַדְמִיאֵל׃ י
וַאֲחֵיהֶם שְׁבַנְיָה הוֹדִיָּה קְלִיטָא פְּלָאיָה חָנָן׃ מִיכָא רְחוֹב 12.11
חֲשַׁבְיָה׃ זַכּוּר שֵׁרֵבְיָה שְׁבַנְיָה׃ הוֹדִיָּה בָנִי בְּנִינוּ׃ רָאשֵׁי 14.13 טו
הָעָם פַּרְעֹשׁ פַּחַת מוֹאָב עֵילָם זַתּוּא בָּנִי׃ בֻּנִּי עַזְגָּד בֵּבָי׃ 16

CAP. י. X. Fœdus cum Deo initum reuocatur & solenniter obsignatur per primores populi, Sacerdotes & Leuitas.

18.17 19 אֲדֹנִיָּה בִּגְוַי עָדִין: אָטֵר חִזְקִיָּה עַזּוּר: הוֹדִיָּה חָשֻׁם בֵּצָי:
כ 21 22 חָרִיף עֲנָתוֹת נֵבָי: מַגְפִּיעָשׁ מְשֻׁלָּם חֵזִיר: מְשֵׁיזַבְאֵל
24.23 צָדוֹק יַרוּעַ: פְּלַטְיָה חָנָן עֲנָיָה: הוֹשֵׁעַ חֲנַנְיָה חַשּׁוּב:
כה 27.26 הַלּוֹחֵשׁ פִּלְחָא שׁוֹבֵק: רְחוּם חֲשַׁכְנָה מַעֲשֵׂיָה: וַאֲחִיָּה
29.28 חָנָן עָנָן: מַלּוּךְ חָרִם בַּעֲנָה: וּשְׁאָר הָעָם הַכֹּהֲנִים
הַלְוִיִּם הַשּׁוֹעֲרִים הַמְשֹׁרְרִים הַנְּתִינִים וְכָל־הַנִּבְדָּל
מֵעַמֵּי הָאֲרָצוֹת אֶל־תּוֹרַת הָאֱלֹהִים נְשֵׁיהֶם בְּנֵיהֶם
ל וּבְנֹתֵיהֶם כֹּל יוֹדֵעַ מֵבִין: מַחֲזִיקִים עַל־אֲחֵיהֶם אַדִּירֵיהֶם
וּבָאִים בְּאָלָה וּבִשְׁבוּעָה לָלֶכֶת בְּתוֹרַת הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר
נִתְּנָה בְּיַד מֹשֶׁה עֶבֶד־הָאֱלֹהִים וְלִשְׁמוֹר וְלַעֲשׂוֹת אֶת־
31 כָּל־מִצְוֹת יְהוָה אֲדֹנֵינוּ וּמִשְׁפָּטָיו וְחֻקָּיו: וַאֲשֶׁר לֹא־נִתֵּן
בְּנֹתֵינוּ לְעַמֵּי הָאָרֶץ וְאֶת־בְּנֹתֵיהֶם לֹא נִקַּח לְבָנֵינוּ:
32 וְעַמֵּי הָאָרֶץ הַמְּבִיאִים אֶת־הַמָּקָחוֹת וְכָל־שֶׁבֶר בְּיוֹם
הַשַּׁבָּת לִמְכּוֹר לֹא־נִקַּח מֵהֶם בַּשַּׁבָּת וּבְיוֹם קֹדֶשׁ וְנִטֹּשׁ
33 אֶת־הַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית וּמַשָּׁא כָל־יָד: וְהֶעֱמַדְנוּ עָלֵינוּ
מִצְוֹת לָתֵת עָלֵינוּ שְׁלִישִׁית הַשֶּׁקֶל בַּשָּׁנָה לַעֲבֹדַת בֵּית
34 אֱלֹהֵינוּ: לְלֶחֶם הַמַּעֲרֶכֶת וּמִנְחַת הַתָּמִיד וּלְעוֹלַת
הַתָּמִיד הַשַּׁבָּתוֹת הַחֳדָשִׁים לַמּוֹעֲדִים וְלַקֳּדָשִׁים
וְלַחַטָּאוֹת לְכַפֵּר עַל־יִשְׂרָאֵל וְכֹל מְלֶאכֶת בֵּית־
לה אֱלֹהֵינוּ: וְהַגֹּרָלוֹת הִפַּלְנוּ עַל־קֻרְבַּן הָעֵצִים הַכֹּהֲנִים
הַלְוִיִּם וְהָעָם לְהָבִיא לְבֵית אֱלֹהֵינוּ לְבֵית־אֲבֹתֵינוּ לְעִתִּים
מְזֻמָּנִים שָׁנָה בְשָׁנָה לְבַעֵר עַל־מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
36 כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה: וּלְהָבִיא אֶת־בִּכּוּרֵי אַדְמָתֵנוּ וּבִכּוּרֵי
37 כָּל־פְּרִי כָל־עֵץ שָׁנָה בְשָׁנָה לְבֵית יְהוָה: וְאֶת־בְּכֹרוֹת
בָּנֵינוּ וּבְהֶמְתֵּנוּ כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה וְאֶת־בְּכוֹרֵי בְקָרֵינוּ
וְצֹאנֵינוּ לְהָבִיא לְבֵית אֱלֹהֵינוּ לַכֹּהֲנִים הַמְשָׁרְתִים בְּבֵית
38 אֱלֹהֵינוּ: וְאֶת־רֵאשִׁית עֲרִיסֹתֵינוּ וּתְרוּמֹתֵינוּ וּפְרִי כָל־
עֵץ תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר נָבִיא לַכֹּהֲנִים אֶל־לִשְׁכּוֹת בֵּית־
אלהינו

speciatim quædam leges in vsum reuocatæ.

† merces.

v. 20. ניבי ק׳. v. 35. כצל.

אֱלֹהֵינוּ וּמַעֲשֵׂר אַדְמָתֵנוּ לַלְוִיִּם וְהֵם הַלְוִיִּם הַמְעַשְּׂרִים
בְּכָל עָרֵי עֲבֹדָתֵנוּ : וְהָיָה הַכֹּהֵן בֶּן־אַהֲרֹן עִם־הַלְוִיִּם 39
בְּעַשֵּׂר הַלְוִיִּם וְהַלְוִיִּם יַעֲלוּ אֶת־מַעְשַׂר הַמַּעֲשֵׂר לְבֵית
אֱלֹהֵינוּ אֶל־הַלְשָׁכוֹת לְבֵית הָאוֹצָר : כִּי אֶל־הַלְשָׁכוֹת מ
יָבִיאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי הַלֵּוִי אֶת־תְּרוּמַת הַדָּגָן חַתִּירֹשׁ
וְהַיִּצְהָר וְשָׁם כְּלֵי הַמִּקְדָּשׁ וְהַכֹּהֲנִים הַמְשָׁרְתִים
וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַמְשֹׁרְרִים וְלֹא נַעֲזֹב אֶת־בֵּית אֱלֹהֵינוּ :

CAP. XI. Sorte ordinatur, vt decima populi pars Hierosolymis maneat, reliquique in suas migrent possessiones.

יא וַיֵּשְׁבוּ שָׂרֵי־הָעָם בִּירוּשָׁלִָם וּשְׁאָר הָעָם הִפִּילוּ גֹרָלוֹת א
לְהָבִיא ׀ אֶחָד מִן־הָעֲשָׂרָה לָשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלִַם עִיר הַקֹּדֶשׁ
וְתֵשַׁע הַיָּדוֹת בֶּעָרִים : וַיְבָרְכוּ הָעָם לְכָל־הָאֲנָשִׁים 2
הַמִּתְנַדְּבִים לָשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלִָם : וְאֵלֶּה רָאשֵׁי 3
הַמְּדִינָה אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בִּירוּשָׁלִַם וּבְעָרֵי יְהוּדָה יָשְׁבוּ אִישׁ
בַּאֲחֻזָּתוֹ בְּעָרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְהַנְתִינִים
וּבְנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה : וּבִירוּשָׁלִַם יָשְׁבוּ מִבְּנֵי יְהוּדָה וּמִבְּנֵי 4
בִנְיָמִן מִבְּנֵי יְהוּדָה עָתָיָה בֶּן־עֻזִּיָּה בֶּן־זְכַרְיָה בֶּן־אֲמַרְיָה
בֶּן־שְׁפַטְיָה בֶּן־מַהֲלַלְאֵל מִבְּנֵי פָּרֶץ : וּמַעֲשִׂיָּה בֶן־בָּרוּךְ ה
בֶּן־כָּל־חֹזֶה בֶּן־חֲזָיָה בֶּן־עֲדָיָה בֶּן־יוֹיָרִיב בֶּן־זְכַרְיָה בֶּן־
הַשִּׁלֹנִי : כָּל־בְּנֵי־פָרֶץ הַיֹּשְׁבִים בִּירוּשָׁלִַם אַרְבַּע 6
מֵאוֹת שִׁשִּׁים וּשְׁמֹנָה אַנְשֵׁי־חָיִל : וְאֵלֶּה בְּנֵי 7
בִנְיָמִן סַלּוּא בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־יוֹעֵד בֶּן־פְּדָיָה בֶּן־קוֹלָיָה בֶּן־
מַעֲשֵׂיָה בֶּן־אִיתִיאֵל בֶּן־יְשַׁעְיָה : וְאַחֲרָיו גַּבַּי סַלַּי תְּשַׁע 8
מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה : וְיוֹאֵל בֶּן־זִכְרִי פָּקִיד עֲלֵיהֶם 9
וִיהוּדָה בֶן־הַסְנוּאָה עַל־הָעִיר מִשְׁנֶה : מִן־ י
הַכֹּהֲנִים יְדַעְיָה בֶּן־יְוֹיָרִיב יָכִין : שְׂרָיָה בֶּן־חִלְקִיָּה 11
בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־צָדוֹק בֶּן־מְרָיוֹת בֶּן־אֲחִיטוּב נְגִיד בֵּית
הָאֱלֹהִים : וַאֲחֵיהֶם עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה לַבָּיִת שְׁמֹנֶה מֵאוֹת 12
עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם וַעֲדָיָה בֶּן־יְרֹחָם בֶּן־פְּלַלְיָה בֶּן־אַמְצִי בֶּן־
זַכַּרְיָה בֶּן־פַּשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה : וְאֶחָיו רָאשֵׁי לְאָבוֹת 13

מֵאָתַיִם אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם וַעֲמַשְׁסַי בֶּן עַזַרְאֵל בֶּן אַחְזַי בֶּן
14 מְשִׁלֵּמוֹת בֶּן אִמֵּר: וַאֲחֵיהֶם גִּבֹּרֵי חַיִל מֵאָה עֶשְׂרִים
15 וּשְׁמֹנָה וּפְקִיד עֲלֵיהֶם זַבְדִּיאֵל בֶּן הַגְּדוֹלִים: וּמִן־
16 הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָה בֶן חַשּׁוּב בֶּן עַזְרִיקָם בֶּן חֲשַׁבְיָה בֶּן בּוּנִי:
17 וְשַׁבְּתַי וְיוֹזָבָד עַל־הַמְּלָאכָה הַחִיצֹנָה לְבֵית הָאֱלֹהִים
18 מֵרָאשֵׁי הַלְוִיִּם: וּמַתַּנְיָה בֶן־מִיכָא בֶּן זַבְדִּי בֶן אָסָף רֹאשׁ
19 הַתְּחִלָּה יְהוֹדֶד לְתַפִּלָּה וּבַקְבַּקְיָה מִשְׁנֶה מֵאֶחָיו
20 וַעֲבְדָא בֶּן שַׁמּוּעַ בֶּן גָּלָל בֶּן יְדוּתוּן: כָּל־הַלְוִיִּם בָּעִיר
21 הַקְּדֹשָׁה מָאתַיִם שְׁמֹנִים וְאַרְבָּעָה: וְהַשּׁוֹעֲרִים עַקּוּב
טַלְמוֹן וַאֲחֵיהֶם הַשֹּׁמְרִים בַּשְּׁעָרִים מֵאָה שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם:
כ וּשְׁאָר יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה אִישׁ
22 בְּנַחֲלָתוֹ: וְהַנְּתִינִים יֹשְׁבִים בָּעֹפֶל וְצִיחָא וְגִשְׁפָּא עַל־
23 הַנְּתִינִים: וּפְקִיד הַלְוִיִּם בִּירוּשָׁלַם עֻזִּי בֶן־בָּנִי בֶּן חֲשַׁבְיָה
24 בֶּן־מַתַּנְיָה בֶּן־מִיכָא מִבְּנֵי אָסָף הַמְשֹׁרְרִים לְנֶגֶד מְלֶאכֶת
25 בֵּית־הָאֱלֹהִים: כִּי־מְצִוַּת הַמֶּלֶךְ עֲלֵיהֶם וַאֲמָנָה עַל־
26 הַמְשֹׁרְרִים דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ: וּפְתַחְיָה בֶן־מְשֵׁיזַבְאֵל מִבְּנֵי־
כה זֶרַח בֶּן־יְהוּדָה לְיַד הַמֶּלֶךְ לְכָל־דָּבָר לָעָם: וְאֶל־
חַצֵּרִים בִּשְׂדֹתָם מִבְּנֵי יְהוּדָה יָשְׁבוּ בְּקִרְיַת הָאַרְבַּע
27 וּבְנֹתֶיהָ וּבְדִיבֹן וּבְנֹתֶיהָ וּבִיקַבְצְאֵל וַחֲצֵרֶיהָ: וּבְיֵשׁוּעַ
28 וּבְמוֹלָדָה וּבְבֵית־פָּלֶט: וַבַּחֲצַר שׁוּעָל וּבִבְאֵר שָׁבַע
29 וּבְנֹתֶיהָ: וּבְצִקְלַג וּבִמְכֹנָה וּבִבְנֹתֶיהָ: וּבְעֵין רִמּוֹן וּבְצָרְעָה
ל וּבִירְמוּת: זָנֹחַ עֲדֻלָּם וַחֲצֵרֵיהֶם לָכִישׁ וּשְׂדֹתֶיהָ עֲזֵקָה
31 וּבְנֹתֶיהָ וַיַּחֲנוּ מִבְּאֵר־שֶׁבַע עַד־גֵּיא הִנֹּם: וּבְנֵי בִנְיָמִן
32 מִגֶּבַע מִכְמָשׁ וְעַיָּא וּבֵית־אֵל וּבְנֹתֶיהָ: עֲנָתוֹת נֹב עֲנַנְיָה:
33 חָצוֹר רָמָה גִּתָּיִם: חֲדִיד צְבֹעִים נְבַלָּט: לֹד וְאוֹנוֹ גֵּי
לה 34 הַחֲרָשִׁים: וּמִן־הַלְוִיִּם מַחְלְקוֹת יְהוּדָה לְבִנְיָמִן:
36
CAP. XII. Recensio Sacerdotum & Leuit. cum Zorobabele redeuntium.
א וְאֵלֶּה הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם אֲשֶׁר עָלוּ עִם־זְרֻבָּבֶל בֶּן־
2 שְׁאַלְתִּיאֵל וְיֵשׁוּעַ שְׂרָיָה יִרְמְיָה עֶזְרָא: אֲמַרְיָה מַלּוּךְ

חטיש

ידותון ק׳ v. 17. דגש אחר שורק v. 15.

חַטּוּשׁ׃ שְׁכַנְיָה רְחֻם מְרֵמֹת׃ עִדּוֹא גִנְתּוֹי אֲבִיָּה׃ מִיָּמִין 4 3 ה
מַעַדְיָה בִּלְגָּה׃ שְׁמַעְיָה וְיוֹיָרִיב יְדַעְיָה׃ סַלּוּ עָמוֹק חִלְקִיָּה 7.6
יְדַעְיָה אֵלֶּה רָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים וַאֲחֵיהֶם בִּימֵי יֵשׁוּעַ׃
וְהַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ בִּנּוּי קַדְמִיאֵל שֵׁרֵבְיָה יְהוּדָה מַתַּנְיָה עַל־ 8
הֻיְדוֹת הוּא וְאֶחָיו׃ וּבַקְבֻּקְיָה וְעֻנּוֹ אֲחֵיהֶם לְנֶגְדָּם 9 †confessiones.
לְמִשְׁמָרוֹת׃ וְיֵשׁוּעַ הוֹלִיד אֶת־יוֹיָקִים וְיוֹיָקִים הוֹלִיד אֶת־ י
אֶלְיָשִׁיב וְאֶלְיָשִׁיב הוֹלִיד אֶת־יוֹיָדָע׃ וְיוֹיָדָע הוֹלִיד אֶת־ 11
יוֹנָתָן וְיוֹנָתָן הוֹלִיד אֶת־יַדּוּעַ׃ וּבִימֵי יוֹיָקִים הָיוּ כֹהֲנִים 12
רָאשֵׁי הָאָבוֹת לִשְׂרָיָה מְרָיָה לִירְמְיָה חֲנַנְיָה׃ לְעֶזְרָא 13
מְשֻׁלָּם לַאֲמַרְיָה יְהוֹחָנָן׃ לִמְלוּכִי יוֹנָתָן לִשְׁבַנְיָה יוֹסֵף׃ 14
לְחָרִם עַדְנָא לִמְרָיוֹת חֶלְקָי׃ לְעִדּוֹא זְכַרְיָה לְגִנְּתוֹן טו 16
מְשֻׁלָּם׃ לַאֲבִיָּה זִכְרִי לְמִנְיָמִין לְמוֹעַדְיָה פִּלְטָי׃ לְבִלְגָּה 17 18
שַׁמּוּעַ לִשְׁמַעְיָה יְהוֹנָתָן׃ וּלְיוֹיָרִיב מַתְּנַי לִידַעְיָה עֻזִּי׃ 19
לְסַלַּי קַלַּי לְעָמוֹק עֵבֶר׃ לְחִלְקִיָּה חֲשַׁבְיָה לִידַעְיָה כ 21
נְתַנְאֵל׃ הַלְוִיִּם בִּימֵי אֶלְיָשִׁיב יוֹיָדָע וְיוֹחָנָן וְיַדּוּעַ כְּתוּבִים 22
רָאשֵׁי אָבוֹת וְהַכֹּהֲנִים עַל־מַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ הַפַּרְסִי׃
בְּנֵי לֵוִי רָאשֵׁי הָאָבוֹת כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים 23
וְעַד־יְמֵי יוֹחָנָן בֶּן־אֶלְיָשִׁיב׃ וְרָאשֵׁי הַלְוִיִּם חֲשַׁבְיָה שֵׁרֵבְיָה 24
וְיֵשׁוּעַ בֶּן־קַדְמִיאֵל וַאֲחֵיהֶם לְנֶגְדָּם לְהַלֵּל לְהוֹדוֹת
בְּמִצְוַת דָּוִיד אִישׁ־הָאֱלֹהִים מִשְׁמָר לְעֻמַּת מִשְׁמָר׃
מַתַּנְיָה וּבַקְבֻּקְיָה עֹבַדְיָה מְשֻׁלָּם טַלְמוֹן עַקּוּב שֹׁמְרִים כה
שֹׁעֲרִים מִשְׁמָר בַּאֲסֻפֵּי הַשְּׁעָרִים׃ אֵלֶּה בִּימֵי יוֹיָקִים בֶּן־ 26
יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וּבִימֵי נְחֶמְיָה הַפֶּחָה וְעֶזְרָא הַכֹּהֵן הַסּוֹפֵר׃
וּבַחֲנֻכַּת חוֹמַת יְרוּשָׁלַם בִּקְשׁוּ אֶת־הַלְוִיִּם מִכָּל־ 27 Murorum totius vrbis dedicatio, & functionum in Templo confirmatio.
מְקוֹמֹתָם לַהֲבִיאָם לִירוּשָׁלַם לַעֲשֹׂת חֲנֻכָּה וְשִׂמְחָה
וּבְתוֹדוֹת וּבְשִׁיר מְצִלְתַּיִם נְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת׃ וַיֵּאָסְפוּ בְּנֵי 28
הַמְשֹׁרְרִים וּמִן־הַכִּכָּר סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלַם וּמִן־חַצְרֵי
נְטֹפָתִי׃ וּמִבֵּית הַגִּלְגָּל וּמִשְׂדוֹשׁ גֶּבַע וְעַזְמָוֶת כִּי חֲצֵרִים 29
בָּנוּ

v.9. ועני ק׳ v.14. למליכו ק׳ v.16. לעדוא ק׳

ל בָּנָו לָהֶם הַמְשֹׁרְרִים סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלָם: וַיִּבָּהֲרוּ הַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם וַיִּטַהֲרוּ אֶת־הָעָם וְאֶת־הַשְּׁעָרִים וְאֶת־הַחוֹמָה:
לא וָאַעֲלֶה אֶת־שָׂרֵי יְהוּדָה מֵעַל לַחוֹמָה וָאַעֲמִידָה שְׁתֵּי
† processiones. תּוֹדוֹת גְּדוֹלוֹת וַתַּהֲלֵכְנָה לַיָּמִין מֵעַל לַחוֹמָה לְשַׁעַר
לב הָאַשְׁפֹּת: וַיֵּלֶךְ אַחֲרֵיהֶם הוֹשַׁעְיָה וַחֲצִי שָׂרֵי יְהוּדָה:
לג וַעֲזַרְיָה עֶזְרָא וּמְשֻׁלָּם: יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וּשְׁמַעְיָה וְיִרְמְיָה:
לה וּמִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת זְכַרְיָה בֶן־יוֹנָתָן בֶּן
לו שְׁמַעְיָה בֶן־מַתַּנְיָה בֶּן־מִיכָיָה בֶּן־זַכּוּר בֶּן־אָסָף: וְאֶחָיו
שְׁמַעְיָה וַעֲזַרְאֵל מִלַּלַי גִּלַּלַי מָעַי נְתַנְאֵל וִיהוּדָה חֲנָנִי
בִּכְלֵי־שִׁיר דָּוִיד אִישׁ הָאֱלֹהִים וְעֶזְרָא הַסּוֹפֵר לִפְנֵיהֶם:
לז וְעַל שַׁעַר הָעַיִן וְנֶגְדָּם עָלוּ עַל־מַעֲלוֹת עִיר דָּוִיד בְּמַעֲלֵה
לח חוֹמָה מֵעַל לְבֵית דָּוִיד וְעַד שַׁעַר הַמָּיִם מִזְרָח: וְהַתּוֹדָה
† à regione, (verſus ſiniſtram) הַשֵּׁנִית הֲהוֹלֶכֶת לְמוֹאָל וַאֲנִי אַחֲרֶיהָ וַחֲצִי הָעָם מֵעַל
לַחוֹמָה מֵעַל לְמִגְדַּל הַתַּנּוּרִים וְעַד הַחוֹמָה הָרְחָבָה:
לט וּמֵעַל לְשַׁעַר־אֶפְרַיִם וְעַל־שַׁעַר הַיְשָׁנָה וְעַל־שַׁעַר הַדָּגִים
וּמִגְדַּל חֲנַנְאֵל וּמִגְדַּל הַמֵּאָה וְעַד שַׁעַר הַצֹּאן וַיַּעַמְדוּ
מ בְּשַׁעַר הַמַּטָּרָה: וַתַּעֲמֹדְנָה שְׁתֵּי הַתּוֹדוֹת בְּבֵית
מא הָאֱלֹהִים וַאֲנִי וַחֲצִי הַסְּגָנִים עִמִּי: וְהַכֹּהֲנִים אֶלְיָקִים
מַעֲשֵׂיָה מִנְיָמִין מִיכָיָה אֶלְיוֹעֵנַי זְכַרְיָה חֲנַנְיָה בַּחֲצֹצְרוֹת:
מב וּמַעֲשֵׂיָה וּשְׁמַעְיָה וְאֶלְעָזָר וְעֻזִּי וִיהוֹחָנָן וּמַלְכִּיָּה וְעֵילָם
מג וְעֶזֶר וַיַּשְׁמִיעוּ הַמְשֹׁרְרִים וְיִזְרַחְיָה הַפָּקִיד: וַיִּזְבְּחוּ
בַיּוֹם הַהוּא זְבָחִים גְּדוֹלִים וַיִּשְׂמָחוּ כִּי הָאֱלֹהִים שִׂמְּחָם
שִׂמְחָה גְדוֹלָה וְגַם הַנָּשִׁים וְהַיְלָדִים שָׂמֵחוּ וַתִּשָּׁמַע
מד שִׂמְחַת יְרוּשָׁלַם עַד־מֵרָחוֹק: וַיִּפָּקְדוּ בַיּוֹם הַהוּא אֲנָשִׁים
עַל־הַנְּשָׂכוֹת לָאוֹצָרוֹת לַתְּרוּמוֹת לָרֵאשִׁית וְלַמַּעֲשְׂרוֹת
לִכְנוֹס בָּהֶם לִשְׂדֵי הֶעָרִים מְנָאוֹת הַתּוֹרָה לַכֹּהֲנִים
וְלַלְוִיִּם כִּי שִׂמְחַת יְהוּדָה עַל־הַכֹּהֲנִים וְעַל־הַלְוִיִּם
מה הָעֹמְדִים: וַיִּשְׁמְרוּ מִשְׁמֶרֶת אֱלֹהֵיהֶם וּמִשְׁמֶרֶת הַטָּהֳרָה
והמשררים

v. 38. ב׳ טעמים. v. 44. יתיר א׳

46 וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים כְּמִצְוַת דָּוִיד שְׁלֹמֹה בְּנוֹ: כִּי־בִימֵי
דָוִיד וְאָסָף מִקֶּדֶם רָאשֵׁי הַמְשֹׁרְרִים וְשִׁיר־תְּהִלָּה וְהוֹדוֹת
47 לֵאלֹהִים: וְכָל־יִשְׂרָאֵל בִּימֵי זְרֻבָּבֶל וּבִימֵי נְחֶמְיָה נֹתְנִים
מְנָיוֹת הַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ וּמַקְדִּשִׁים

יג CAP. XIII. Nehemias denuo obtenta a Rege redeundi venia, reformationem instituit, Leuitas & Sabbati obseruationem restituit, & coniugia cum alienigenis seuere prohibet.

א לַלְוִיִּם וְהַלְוִיִּם מַקְדִּישִׁים לִבְנֵי אַהֲרֹן: בַּיּוֹם הַהוּא
נִקְרָא בְּסֵפֶר מֹשֶׁה בְּאָזְנֵי הָעָם וְנִמְצָא כָּתוּב בּוֹ אֲשֶׁר
2 לֹא־יָבוֹא עַמּוֹנִי וּמוֹאָבִי בִּקְהַל הָאֱלֹהִים עַד־עוֹלָם: כִּי
לֹא קִדְּמוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּלֶּחֶם וּבַמָּיִם וַיִּשְׂכֹּר עָלָיו
אֶת־בִּלְעָם לְקַלְלוֹ וַיַּהֲפֹךְ אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַקְּלָלָה לִבְרָכָה:
3 וַיְהִי כְּשָׁמְעָם אֶת־הַתּוֹרָה וַיַּבְדִּילוּ כָּל־עֵרֶב מִיִּשְׂרָאֵל:
tt ante hac. 4 וְלִפְנֵי מִזֶּה אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן נָתוּן בְּלִשְׁכַּת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ
קָרוֹב לְטוֹבִיָּה: וַיַּעַשׂ לוֹ לִשְׁכָּה גְּדוֹלָה וְשָׁם הָיוּ לְפָנִים ה
נֹתְנִים אֶת־הַמִּנְחָה הַלְּבוֹנָה וְהַכֵּלִים וּמַעֲשַׂר הַדָּגָן
הַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר מִצְוַת הַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשּׁוֹעֲרִים
6 וּתְרוּמַת הַכֹּהֲנִים: וּבְכָל־זֹאת לֹא הָיִיתִי בִּירוּשָׁלִַם כִּי
בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאתִי
7 אֶל־הַמֶּלֶךְ וּלְקֵץ יָמִים נִשְׁאַלְתִּי מִן־הַמֶּלֶךְ: וָאָבוֹא
לִירוּשָׁלִַם וָאָבִינָה בָּרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה אֶלְיָשִׁיב לְטוֹבִיָּה
8 לַעֲשׂוֹת לוֹ לִשְׁכָּה בְּחַצְרֵי בֵּית הָאֱלֹהִים: וַיֵּרַע לִי מְאֹד
וָאַשְׁלִיכָה אֶת־כָּל־כְּלֵי בֵית־טוֹבִיָּה הַחוּץ מִן־הַלִּשְׁכָּה:
9 וָאֹמְרָה וַיְטַהֲרוּ הַלְּשָׁכוֹת וָאָשִׁיבָה שָׁם כְּלֵי בֵּית
י הָאֱלֹהִים אֶת־הַמִּנְחָה וְהַלְּבוֹנָה: וָאֵדְעָה כִּי־מְנָיוֹת
הַלְוִיִּם לֹא נִתָּנָה וַיִּבְרְחוּ אִישׁ־לְשָׂדֵהוּ הַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים
11 עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה: וָאָרִיבָה אֶת־הַסְּגָנִים וָאֹמְרָה מַדּוּעַ
12 נֶעֱזָב בֵּית־הָאֱלֹהִים וָאֲקַבְּצֵם וָאַעֲמִדֵם עַל־עָמְדָם: וְכָל־
יְהוּדָה הֵבִיאוּ מַעְשַׂר הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר לָאֹצָרוֹת:
13 וָאוֹצְרָה עַל־אֹצָרוֹת שֶׁלֶמְיָה הַכֹּהֵן וְצָדוֹק הַסּוֹפֵר וּפְדָיָה
מִן־הַלְוִיִּם וְעַל־יָדָם חָנָן בֶּן־זַכּוּר בֶּן־מַתַּנְיָה כִּי נֶאֱמָנִים

ראשי ק׳ v. 46.

14 נֶחְשְׁבוּ וַעֲלֵיהֶם לַחֲלֹק לַאֲחֵיהֶם׃ זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי
עַל־זֹאת וְאַל־תֶּמַח חֲסָדַי אֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּבֵית אֱלֹהַי
טו וּבְמִשְׁמָרָיו׃ בַּיָּמִים הָהֵמָּה רָאֵיתִי בִיהוּדָה דֹּרְכִים גִּתּוֹת
בַּשַּׁבָּת וּמְבִיאִים הָעֲרֵמוֹת וְעֹמְסִים עַל־הַחֲמֹרִים וְאַף־יַיִן
עֲנָבִים וּתְאֵנִים וְכָל־מַשָּׂא וּמְבִיאִים יְרוּשָׁלַם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת
16 וָאָעִיד בְּיוֹם מִכְרָם צֵיד׃ וְהַצֹּרִים יָשְׁבוּ בָהּ מְבִיאִים דָּאג
וְכָל־מֶכֶר וּמוֹכְרִים בַּשַּׁבָּת לִבְנֵי יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלָם׃
17 וָאָרִיבָה אֶת חֹרֵי יְהוּדָה וָאֹמְרָה לָהֶם מָה־הַדָּבָר הָרָע
18 הַזֶּה אֲשֶׁר־אַתֶּם עֹשִׂים וּמְחַלְּלִים אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת׃ הֲלוֹא
כֹה עָשׂוּ אֲבֹתֵיכֶם וַיָּבֵא אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ אֶת כָּל־הָרָעָה
הַזֹּאת וְעַל הָעִיר הַזֹּאת וְאַתֶּם מוֹסִפִים חָרוֹן עַל־יִשְׂרָאֵל
19 לְחַלֵּל אֶת־הַשַּׁבָּת׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר צָלְלוּ שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַם
לִפְנֵי הַשַּׁבָּת וָאֹמְרָה וַיְסֻגְּרוּ הַדְּלָתוֹת וָאֹמְרָה אֲשֶׁר לֹא
יִפָּתְחוּם עַד אַחַר הַשַּׁבָּת וּמִנְּעָרַי הֶעֱמַדְתִּי עַל־הַשְּׁעָרִים
כ לְאֹ־יָבוֹא מַשָּׂא בְּיוֹם הַשַּׁבָּת׃ וַיָּלִינוּ הָרֹכְלִים וּמֹכְרֵי כָל־
21 מִמְכָּר מִחוּץ לִירוּשָׁלַם פַּעַם וּשְׁתָּיִם׃ וָאָעִידָה בָּהֶם
וָאֹמְרָה אֲלֵיהֶם מַדּוּעַ אַתֶּם לָנִים נֶגֶד הַחוֹמָה אִם־תִּשְׁנוּ
יָד אֶשְׁלַח בָּכֶם מִן־הָעֵת הַהִיא לֹא בָאוּ בַּשַּׁבָּת׃
22 וָאֹמְרָה לַלְוִיִּם אֲשֶׁר יִהְיוּ מִטַּהֲרִים וּבָאִים שֹׁמְרִים
הַשְּׁעָרִים לְקַדֵּשׁ אֶת־יוֹם־הַשַּׁבָּת גַּם־זֹאת זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי
23 וְחוּסָה עָלַי כְּרֹב חַסְדֶּךָ׃ גַּם׀ בַּיָּמִים הָהֵם רָאֵיתִי אֶת־
הַיְּהוּדִים הוֹשִׁיבוּ נָשִׁים אַשְׁדּוֹדִיּוֹת עַמֹּנִיּוֹת מוֹאֲבִיּוֹת׃
24 וּבְנֵיהֶם חֲצִי מְדַבֵּר אַשְׁדּוֹדִית וְאֵינָם מַכִּירִים לְדַבֵּר
כה יְהוּדִית וְכִלְשׁוֹן עַם וָעָם׃ וָאָרִיב עִמָּם וָאֲקַלְלֵם וָאַכֶּה
מֵהֶם אֲנָשִׁים וָאֹמְרֵטֵם וָאַשְׁבִּיעֵם בֵּאלֹהִים אִם־תִּתְּנוּ
בְּנֹתֵיכֶם לִבְנֵיהֶם וְאִם־תִּשְׂאוּ מִבְּנֹתֵיהֶם לִבְנֵיכֶם וְלָכֶם׃
26 הֲלוֹא עַל־אֵלֶּה חָטָא־שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וּבַגּוֹיִם
הָרַבִּים לֹא־הָיָה מֶלֶךְ כָּמֹהוּ וְאָהוּב לֵאלֹהָיו הָיָה
ויתנהו

v. 16. יתיר א׳. v. 20. קמין בטרחא. v. 21. יהל׳ בצרי׳. v. 23. יתיר ו׳. ibid. יתיר ו׳.

וַיִּתְּנֵהוּ אֱלֹהִים מֶלֶךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל גַּם־אוֹתוֹ הֶחֱטִיאוּ
הַנָּשִׁים הַנָּכְרִיּוֹת׃ וְלָכֶם הֲנִשְׁמַע לַעֲשֹׂת אֵת כָּל־ 27
הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת לִמְעֹל בֵּאלֹהֵינוּ לְהֹשִׁיב נָשִׁים
נָכְרִיּוֹת׃ וּמִבְּנֵי יוֹיָדָע בֶּן־אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל חָתָן 28
לְסַנְבַלַּט הַחֹרֹנִי וָאַבְרִיחֵהוּ מֵעָלָי׃ זָכְרָה לָהֶם אֱלֹהָי 29
עַל גָּאֳלֵי הַכְּהֻנָּה וּבְרִית הַכְּהֻנָּה וְהַלְוִיִּם׃ וְטִהַרְתִּים ל + pollutiones
מִכָּל־נֵכָר וָאַעֲמִידָה מִשְׁמָרוֹת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם אִישׁ
בִּמְלַאכְתּוֹ׃ וּלְקֻרְבַּן הָעֵצִים בְּעִתִּים מְזֻמָּנוֹת 31
וְלַבְּכוּרִים זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי לְטוֹבָה׃

recordare mei Deg mi, in bonum.

v. 31. כצל

חזק

סכום פסוקי דעזרא ונחמיה שש מאות ושמונים
ושמונה וסימנו זכור יהוה חרפת עבדיך[a]· וחציו ובין
עלית הפנה[b]· וסדריו עשרה· וסימנו על הר גבה עלי
לך מבשרת ציון[c]·

(a) Ps. 89: 51. (b) Neh. 3: 32. (c) Jes. 40: 9.

LIBER PRIMUS CHRONICORUM,

Græcis ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α'.

Hebræis דברי הימים א'

CAPUT I. א

Genealogia Patrum, ab Adamo vsq; ad Iacobum & Esauum.

1 אָדָם שֵׁת אֱנוֹשׁ׃ קֵינָן מַהֲלַלְאֵל יָרֶד׃ חֲנוֹךְ
4 מְתוּשֶׁלַח לֶמֶךְ׃ נֹחַ שֵׁם חָם וָיֶפֶת׃ בְּנֵי
6 יֶפֶת גֹּמֶר וּמָגוֹג וּמָדַי וְיָוָן וְתוּבַל וּמֶשֶׁךְ וְתִירָס׃ וּבְנֵי
7 גֹּמֶר אַשְׁכְּנַז וְדִיפַת וְתוֹגַרְמָה׃ וּבְנֵי יָוָן אֱלִישָׁה
8 וְתַרְשִׁישָׁה כִּתִּים וְרוֹדָנִים׃ בְּנֵי חָם כּוּשׁ וּמִצְרַיִם פּוּט
9 וּכְנָעַן׃ וּבְנֵי כוּשׁ סְבָא וַחֲוִילָה וְסַבְתָּא וְרַעְמָא וְסַבְתְּכָא
10 וּבְנֵי רַעְמָה שְׁבָא וּדְדָן׃ וְכוּשׁ יָלַד אֶת־נִמְרֹד הוּא הֵחֵל
11 לִהְיוֹת גִּבֹּר בָּאָרֶץ׃ וּמִצְרַיִם יָלַד אֶת־לוּדִים וְאֶת־
12 עֲנָמִים וְאֶת־לְהָבִים וְאֶת־נַפְתֻּחִים׃ וְאֶת־פַּתְרֻסִים
וְאֶת־כַּסְלֻחִים אֲשֶׁר יָצְאוּ מִשָּׁם פְּלִשְׁתִּים וְאֶת־
כַּפְתֹרִים׃
13 14 וּכְנַעַן יָלַד אֶת־צִידוֹן בְּכֹרוֹ וְאֶת־חֵת׃ וְאֶת־הַיְבוּסִי
15 וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֶת הַגִּרְגָּשִׁי׃ וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־הָעַרְקִי
16 וְאֶת־הַסִּינִי׃ וְאֶת־הָאַרְוָדִי וְאֶת־הַצְּמָרִי וְאֶת־
17 הַחֲמָתִי׃ בְּנֵי שֵׁם עֵילָם וְאַשּׁוּר
וְאַרְפַּכְשַׁד וְלוּד וַאֲרָם וְעוּץ וְחוּל וְגֶתֶר וְמֶשֶׁךְ׃
18 וְאַרְפַּכְשַׁד יָלַד אֶת־שֶׁלַח וְשֶׁלַח
19 יָלַד אֶת־עֵבֶר׃ וּלְעֵבֶר יֻלַּד שְׁנֵי בָנִים שֵׁם הָאֶחָד פֶּלֶג
כִּי בְיָמָיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם אָחִיו יָקְטָן׃ וְיָקְטָן יָלַד אֶת־
20 אַלְמוֹדָד וְאֶת־שָׁלֶף וְאֶת־חֲצַרְמָוֶת וְאֶת־יָרַח׃
21 22 וְאֶת־הֲדוֹרָם וְאֶת־אוּזָל וְאֶת־דִּקְלָה׃ וְאֶת־עֵיבָל וְאֶת־
23 אֲבִימָאֵל וְאֶת־שְׁבָא׃ וְאֶת־אוֹפִיר וְאֶת־חֲוִילָה וְאֶת־
24 יוֹבָב כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יָקְטָן׃ שֵׁם אַרְפַּכְשַׁד
כה 27.26 שֶׁלַח׃ עֵבֶר פֶּלֶג רְעוּ׃ שְׂרוּג נָחוֹר תָּרַח׃ אַבְרָם

הוא

סגול בסה ·v. 17· יתיר י' ·v. 11· א' רבתי ·v. 1·

28 חוֹא אַבְרָהָם׃ בְּנֵי אַבְרָהָם יִצְחָק
29 וְיִשְׁמָעֵאל׃ אֵלֶּה תּוֹלְדֹתָם בְּכֹר יִשְׁמָעֵאל
נְבָיוֹת וְקֵדָר וְאַדְבְּאֵל וּמִבְשָׂם׃ מִשְׁמָע וְדוּמָה מַשָּׂא ל
31 חֲדַד וְתֵימָא׃ יְטוּר נָפִישׁ וְקֶדְמָה אֵלֶּה הֵם בְּנֵי
32 יִשְׁמָעֵאל׃ וּבְנֵי קְטוּרָה פִּילֶגֶשׁ אַבְרָהָם
יָלְדָה אֶת־זִמְרָן וְיָקְשָׁן וּמְדָן וּמִדְיָן וְיִשְׁבָּק וְשׁוּחַ וּבְנֵי
33 יָקְשָׁן שְׁבָא וּדְדָן׃ וּבְנֵי מִדְיָן עֵיפָה וָעֵפֶר וַחֲנוֹךְ וַאֲבִידָע
34 וְאֶלְדָּעָה כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי קְטוּרָה׃ וַיּוֹלֶד אַבְרָהָם
אֶת־יִצְחָק בְּנֵי יִצְחָק עֵשָׂו וְיִשְׂרָאֵל׃ בְּנֵי עֵשָׂו לה Recensio Regum & Ducum Edomæ-orum, vsque ad Mosen.
36 אֱלִיפַז רְעוּאֵל וְיעוּשׁ וְיַעְלָם וְקֹרַח׃ בְּנֵי אֱלִיפַז
תֵּימָן וְאוֹמָר צְפִי וְגַעְתָּם קְנַז וְתִמְנַע וַעֲמָלֵק׃
37 38 בְּנֵי רְעוּאֵל נַחַת זֶרַח שַׁמָּה וּמִזָּה׃ וּבְנֵי שֵׂעִיר
לוֹטָן וְשׁוֹבָל וְצִבְעוֹן וַעֲנָה וְדִישׁוֹן וְאֵצֶר וְדִישָׁן׃
39 וּבְנֵי לוֹטָן חוֹרִי וְהוֹמָם וַאֲחוֹת לוֹטָן תִּמְנָע׃
מ בְּנֵי שׁוֹבָל עַלְיָן וּמָנַחַת וְעֵיבָל שְׁפִי וְאוֹנָם וּבְנֵי מ
41 צִבְעוֹן אַיָּה וַעֲנָה׃ בְּנֵי עֲנָה דִּישׁוֹן וּבְנֵי דִישׁוֹן
42 חַמְרָן וְאֶשְׁבָּן וְיִתְרָן וּכְרָן׃ בְּנֵי־אֵצֶר בִּלְהָן
43 וְזַעֲוָן יַעֲקָן בְּנֵי דִישָׁן עוּץ וַאֲרָן׃ וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים
אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֱדוֹם לִפְנֵי מְלָךְ־מֶלֶךְ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
44 בָּלַע בֶּן־בְּעוֹר וְשֵׁם עִירוֹ דִּנְהָבָה׃ וַיָּמָת בָּלַע וַיִּמְלֹךְ
תַּחְתָּיו יוֹבָב בֶּן־זֶרַח מִבָּצְרָה׃ וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו מה
46 חוּשָׁם מֵאֶרֶץ הַתֵּימָנִי׃ וַיָּמָת חוּשָׁם וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד
בֶּן־בְּדַד הַמַּכֶּה אֶת־מִדְיָן בִּשְׂדֵה מוֹאָב וְשֵׁם עִירוֹ עֲוִית׃
47 וַיָּמָת הֲדַד וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שַׂמְלָה מִמַּשְׂרֵקָה׃ וַיָּמָת מז
48 שַׂמְלָה וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שָׁאוּל מֵרְחֹבוֹת הַנָּהָר׃ וַיָּמָת
49 שָׁאוּל וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו בַּעַל חָנָן בֶּן־עַכְבּוֹר׃ וַיָּמָת בַּעַל נ
חָנָן וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד וְשֵׁם עִירוֹ פָּעִי וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ
51 מְהֵיטַבְאֵל בַּת־מַטְרֵד בַּת מֵי זָהָב׃ וַיָּמָת הֲדַד וַיִּהְיוּ

v. 46. עית ק׳.

אַלּוּפֵי אֱדוֹם אַלּוּף תִּמְנָע אַלּוּף עַלְיָה אַלּוּף יְתֵת׃
52 53 אַלּוּף אָהֳלִיבָמָה אַלּוּף אֵלָה אַלּוּף פִּינֹן׃ אַלּוּף קְנַז
54 אַלּוּף תֵּימָן אַלּוּף מִבְצָר׃ אַלּוּף מַגְדִּיאֵל אַלּוּף עִירָם
א אֵלֶּה אַלּוּפֵי אֱדוֹם׃ אֵלֶּה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
2 רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי וִיהוּדָה יִשָּׂשכָר וּזְבֻלוּן׃ דָּן יוֹסֵף
3 וּבִנְיָמִן נַפְתָּלִי גָּד וְאָשֵׁר׃ בְּנֵי יְהוּדָה
עֵר וְאוֹנָן וְשֵׁלָה שְׁלוֹשָׁה נוֹלַד לוֹ מִבַּת־שׁוּעַ הַכְּנַעֲנִית
4 וַיְהִי עֵר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְמִיתֵהוּ׃ וְתָמָר
כַּלָּתוֹ יָלְדָה לוֹ אֶת־פֶּרֶץ וְאֶת־זָרַח כָּל־בְּנֵי יְהוּדָה
ה 6 חֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי פֶרֶץ חֶצְרוֹן וְחָמוּל׃ וּבְנֵי
7 זֶרַח זִמְרִי וְאֵיתָן וְהֵימָן וְכַלְכֹּל וָדָרַע כֻּלָּם חֲמִשָּׁה׃ וּבְנֵי
8 כַּרְמִי עָכָר עוֹכֵר יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מָעַל בַּחֵרֶם׃ וּבְנֵי אֵיתָן
9 עֲזַרְיָה׃ וּבְנֵי חֶצְרוֹן אֲשֶׁר נוֹלַד־לוֹ אֶת־יְרַחְמְאֵל וְאֶת־רָם
י וְאֶת־כְּלוּבָי׃ וְרָם הוֹלִיד אֶת־עַמִּינָדָב וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד
11 אֶת־נַחְשׁוֹן נְשִׂיא בְּנֵי יְהוּדָה׃ וְנַחְשׁוֹן הוֹלִיד אֶת־שַׂלְמָא
12 וְשַׂלְמָא הוֹלִיד אֶת־בֹּעַז׃ וּבֹעַז הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד
13 וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יִשָׁי׃ וְאִישַׁי הוֹלִיד אֶת־בְּכֹרוֹ אֶת־
14 אֱלִיאָב וַאֲבִינָדָב הַשֵּׁנִי וְשִׁמְעָא הַשְּׁלִישִׁי׃ נְתַנְאֵל
טו הָרְבִיעִי רַדַּי הַחֲמִישִׁי׃ אֹצֶם הַשִּׁשִּׁי דָּוִיד הַשְּׁבִעִי׃
16 וְאַחְיֹתֵיהֶם צְרוּיָה וַאֲבִיגַיִל וּבְנֵי צְרוּיָה אַבְשַׁי וְיוֹאָב
17 וַעֲשָׂה־אֵל שְׁלֹשָׁה׃ וַאֲבִיגַיִל יָלְדָה אֶת־עֲמָשָׂא וַאֲבִי
18 עֲמָשָׂא יֶתֶר הַיִּשְׁמְעֵאלִי׃ וְכָלֵב בֶּן־חֶצְרוֹן הוֹלִיד
אֶת־עֲזוּבָה אִשָּׁה וְאֶת־יְרִיעוֹת וְאֵלֶּה בָנֶיהָ יֵשֶׁר וְשׁוֹבָב
19 וְאַרְדּוֹן׃ וַתָּמָת עֲזוּבָה וַיִּקַּח־לוֹ כָלֵב אֶת־אֶפְרָת וַתֵּלֶד
כ לוֹ אֶת־חוּר׃ וְחוּר הוֹלִיד אֶת־אוּרִי וְאוּרִי הוֹלִיד אֶת־
21 בְּצַלְאֵל׃ וְאַחַר בָּא חֶצְרוֹן אֶל־בַּת־מָכִיר אֲבִי גִלְעָד וְהוּא
22 לְקָחָהּ וְהוּא בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־שְׂגוּב׃ וּשְׂגוּב
הוֹלִיד אֶת־יָאִיר וַיְהִי־לוֹ עֶשְׂרִים וְשָׁלוֹשׁ עָרִים בְּאֶרֶץ
הגלעד

CAP. ב. II. Iacobi & Iudæ filii posterique ex Zeracho vsque ad Dauidem.

v. 51. עלוה ק׳. v. 13. כצל.

חַגְלָעַד׃ וַיִּקַּח גְּשׁוּר־וַאֲרָם אֶת־חַוֹּת יָאִיר מֵאֶתֶם אֶת־ 23
קְנָת וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ שִׁשִּׁים עִיר כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי מָכִיר אֲבִי־
גִלְעָד׃ וְאַחַר מוֹת־חֶצְרוֹן בְּכָלֵב אֶפְרָתָה וְאֵשֶׁת חֶצְרוֹן 24
אֲבִיָּה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אַשְׁחוּר אֲבִי תְקוֹעַ׃ וַיִּהְיוּ בְּנֵי־ כה
יְרַחְמְאֵל בְּכוֹר חֶצְרוֹן הַבְּכוֹר רָם וּבוּנָה וָאֹרֶן וָאֹצֶם
אֲחִיָּה׃ וַתְּהִי אִשָּׁה אַחֶרֶת לִירַחְמְאֵל וּשְׁמָהּ עָטָרָה הִיא 26
אֵם אוֹנָם׃ וַיִּהְיוּ בְּנֵי־רָם בְּכוֹר יְרַחְמְאֵל מַעַז וְיָמִין וָעֵקֶר׃ 27
וַיִּהְיוּ בְּנֵי־אוֹנָם שַׁמַּי וְיָדָע וּבְנֵי שַׁמַּי נָדָב וַאֲבִישׁוּר׃ וְשֵׁם 28 29
אֵשֶׁת אֲבִישׁוּר אֲבִיחַיִל וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אַחְבָּן וְאֶת־מוֹלִיד׃
וּבְנֵי נָדָב סֶלֶד וְאַפַּיִם וַיָּמָת סֶלֶד לֹא בָנִים׃ וּבְנֵי אַפַּיִם ל 31
יִשְׁעִי וּבְנֵי יִשְׁעִי שֵׁשָׁן וּבְנֵי שֵׁשָׁן אַחְלָי׃ וּבְנֵי יָדָע אֲחִי שַׁמַּי 32
יֶתֶר וְיוֹנָתָן וַיָּמָת יֶתֶר לֹא בָנִים׃ וּבְנֵי יוֹנָתָן פֶּלֶת וְזָזָא אֵלֶּה 33
הָיוּ בְּנֵי־יְרַחְמְאֵל׃ וְלֹא־הָיָה לְשֵׁשָׁן בָּנִים כִּי אִם־בָּנוֹת 34
וּלְשֵׁשָׁן עֶבֶד מִצְרִי וּשְׁמוֹ יַרְחָע׃ וַיִּתֵּן שֵׁשָׁן אֶת־בִּתּוֹ לה
לְיַרְחָע עַבְדּוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־עַתַּי׃ וְעַתַּי הוֹלִיד אֶת־ 36
נָתָן וְנָתָן הוֹלִיד אֶת־זָבָד׃ וְזָבָד הוֹלִיד אֶת־אֶפְלָל 37
וְאֶפְלָל הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד׃ וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יֵהוּא וְיֵהוּא 38
הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה׃ וַעֲזַרְיָה הוֹלִיד אֶת־חֶלֶץ וְחֶלֶץ הוֹלִיד 39
אֶת־אֶלְעָשָׂה׃ וְאֶלְעָשָׂה הוֹלִיד אֶת־סִסְמַי וְסִסְמַי הוֹלִיד מ
אֶת־שַׁלּוּם׃ וְשַׁלּוּם הוֹלִיד אֶת־יְקַמְיָה וְיָקַמְיָה הוֹלִיד אֶת־ 41
אֶלִישָׁמָע׃ וּבְנֵי כָלֵב אֲחִי יְרַחְמְאֵל מֵישָׁע בְּכֹרוֹ הוּא אֲבִי־ 42
זִיף וּבְנֵי מָרֵשָׁה אֲבִי חֶבְרוֹן׃ וּבְנֵי חֶבְרוֹן קֹרַח וְתַפּוּחַ וְרֶקֶם 43
וְשֶׁמַע׃ וְשֶׁמַע הוֹלִיד אֶת־רַחַם אֲבִי יָרְקְעָם וְרֶקֶם הוֹלִיד 44
אֶת־שַׁמָּי׃ וּבֶן־שַׁמַּי מָעוֹן וּמָעוֹן אֲבִי בֵית־צוּר׃ וְעֵיפָה מה 46
פִּילֶגֶשׁ כָּלֵב יָלְדָה אֶת־חָרָן וְאֶת־מוֹצָא וְאֶת־גָּזֵז וְחָרָן
הוֹלִיד אֶת־גָּזֵז׃ וּבְנֵי יָחְדַּי רֶגֶם וְיוֹתָם וְגֵישָׁן וָפֶלֶט וְעֵיפָה 47
וְשָׁעַף׃ פִּילֶגֶשׁ כָּלֵב מַעֲכָה יָלְדָה שֶׁבֶר וְאֶת־תִּרְחָנָה׃ וַתֵּלֶד 48 49
שַׁעַף אֲבִי מַדְמַנָּה אֶת־שְׁוָא אֲבִי מַכְבֵּנָא וַאֲבִי גִבְעָא וּבַת־
כָּלֵב

קמץ בזק. ע. 39

נ כָּלֵב עַכְסָה: אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי כָלֵב בֶּן־חוּר בְּכוֹר אֶפְרָתָה
51 שׁוֹבָל אֲבִי קִרְיַת יְעָרִים: שַׂלְמָא אֲבִי בֵית־לָחֶם חָרֵף
52 אֲבִי בֵית־גָּדֵר: וַיִּהְיוּ בָנִים לְשׁוֹבָל אֲבִי קִרְיַת יְעָרִים
53 הָרֹאֶה חֲצִי הַמְּנֻחוֹת: וּמִשְׁפְּחוֹת קִרְיַת יְעָרִים הַיִּתְרִי
וְהַפּוּתִי וְהַשֻּׁמָתִי וְהַמִּשְׁרָעִי מֵאֵלֶּה יָצְאוּ הַצָּרְעָתִי
54 וְהָאֶשְׁתָּאֻלִי: בְּנֵי שַׂלְמָא בֵּית לָחֶם וּנְטֹפָתִי עַטְרוֹת
נח בֵּית יוֹאָב וַחֲצִי הַמְּנֻחָתִי הַצָּרְעִי: וּמִשְׁפְּחוֹת סוֹפְרִים
יֹשְׁבֵי יַעְבֵּץ תִּרְעָתִים שִׁמְעָתִים שׁוּכָתִים הֵמָּה הַקִּינִים
חַמָּאִים מֵחֲמַת אֲבִי בֵית־רֵכָב:

CAP. 3. Catalogus filiorum Dauidis & Regum ex Salomone Ducumque ex Nathane, vltra captiuitatem Babyl. fere vsque ad Christum.

א וְאֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי דָוִיד אֲשֶׁר נוֹלַד־לוֹ בְּחֶבְרוֹן הַבְּכוֹר אַמְנֹן
לַאֲחִינֹעַם הַיִּזְרְעֶאלִית שֵׁנִי דָּנִיֵּאל לַאֲבִיגַיִל הַכַּרְמְלִית:
2 הַשְּׁלִשִׁי לְאַבְשָׁלוֹם בֶּן־מַעֲכָה בַּת־תַּלְמַי מֶלֶךְ גְּשׁוּר
3 הָרְבִיעִי אֲדֹנִיָּה בֶּן־חַגִּית: הַחֲמִישִׁי שְׁפַטְיָה לַאֲבִיטָל
4 הַשִּׁשִּׁי יִתְרְעָם לְעֶגְלָה אִשְׁתּוֹ: שִׁשָּׁה נוֹלַד־לוֹ בְּחֶבְרוֹן
וַיִּמְלֹךְ־שָׁם שֶׁבַע שָׁנִים וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים וּשְׁלֹשִׁים וְשָׁלוֹשׁ
ה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם: וְאֵלֶּה נוֹלְדוּ־לוֹ
בִּירוּשָׁלִַם שִׁמְעָא וְשׁוֹבָב וְנָתָן וּשְׁלֹמֹה אַרְבָּעָה לְבַת־
7.6 שׁוּעַ בַּת־עַמִּיאֵל: וְיִבְחָר וֶאֱלִישָׁמָע וֶאֱלִיפָלֶט: וְנֹגַהּ
9.8 וְנֶפֶג וְיָפִיעַ: וֶאֱלִישָׁמָע וְאֶלְיָדָע וֶאֱלִיפֶלֶט תִּשְׁעָה: כָּל
בְּנֵי דָוִיד מִלְּבַד בְּנֵי־פִילַגְשִׁים וְתָמָר אֲחוֹתָם:
י וּבֶן־שְׁלֹמֹה רְחַבְעָם אֲבִיָּה בְּנוֹ אָסָא בְּנוֹ
11 יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ: יוֹרָם בְּנוֹ אֲחַזְיָהוּ בְּנוֹ יוֹאָשׁ בְּנוֹ: אֲמַצְיָהוּ
13 בְּנוֹ עֲזַרְיָה בְּנוֹ יוֹתָם בְּנוֹ: אָחָז בְּנוֹ חִזְקִיָּהוּ בְּנוֹ מְנַשֶּׁה
טו בְּנוֹ: אָמוֹן בְּנוֹ יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ: וּבְנֵי יֹאשִׁיָּהוּ הַבְּכוֹר יוֹחָנָן
6 הַשֵּׁנִי יְהוֹיָקִים הַשְּׁלִישִׁי צִדְקִיָּהוּ הָרְבִיעִי שַׁלּוּם: וּבְנֵי
7 יְהוֹיָקִים יְכָנְיָה בְנוֹ צִדְקִיָּה בְּנוֹ: וּבְנֵי יְכָנְיָה אַסִּר
8 שְׁאַלְתִּיאֵל בְּנוֹ: וּמַלְכִּירָם וּפְדָיָה וְשֶׁנְאַצַּר יְקַמְיָה
9 הוֹשָׁמָע וּנְדַבְיָה: וּבְנֵי פְדָיָה זְרֻבָּבֶל וְשִׁמְעִי וּבֶן־זְרֻבָּבֶל

משלם

ישבי ק׳ v.55. ב׳ טעמים v.53. כמין בזק v.51.
פתח באתנח v.18. ל׳ בדגש v.5.

מְשֻׁלָּם וְחִזְקִי וְשַׁלּוּם אֲחוֹתָם : וְחַשֻּׁבָה וָאֹהֵל כ
וּבֶרֶכְיָה וַחֲסַדְיָה יוּשַׁב חֶסֶד חָמֵשׁ : וּבֶן־חֲנַנְיָה פְּלַטְיָה 21
וְיֶשַׁעְיָה בְּנֵי רְפָיָה בְּנֵי אַרְנָן בְּנֵי עֹבַדְיָה בְּנֵי שְׁכַנְיָה :
וּבְנֵי שְׁכַנְיָה שְׁמַעְיָה וּבְנֵי שְׁמַעְיָה חַטּוּשׁ וְיִגְאָל וּבָרִיחַ 22
וּנְעַרְיָה וְשָׁפָט שִׁשָּׁה : וּבֶן־נְעַרְיָה אֶלְיוֹעֵינַי וְחִזְקִיָּה 23
וְעַזְרִיקָם שְׁלֹשָׁה : וּבְנֵי אֶלְיוֹעֵינַי הוֹדַוְיָהוּ וְאֶלְיָשִׁיב וּפְלָיָה 24

CAP. ד. IV. : Genealogia reliquorum posterorum Iudæ. e quibus Messias non debuit nasci.

וְעַקּוּב וְיוּחָנָן וְדֶלָיָה וַעֲנָנִי שִׁבְעָה : בְּנֵי יְהוּדָה א
פֶּרֶץ חֶצְרוֹן וְכַרְמִי וְחוּר וְשׁוֹבָל : וּרְאָיָה בֶּן־שׁוֹבָל הוֹלִיד 2
אֶת־יַחַת וְיַחַת הוֹלִיד אֶת־אֲחוּמַי וְאֶת־לַהַד אֲבִי
מִשְׁפְּחוֹת הַצָּרְעָתִי : וְאֵלֶּה אֲבִי עֵיטָם יִזְרְעֶאל 3
וְיִשְׁמָא וְיִדְבָּשׁ וְשֵׁם אֲחוֹתָם הַצְּלֶלְפּוֹנִי : וּפְנוּאֵל אֲבִי גְדֹר 4
וְעֶזֶר אֲבִי חוּשָׁה אֵלֶּה בְּנֵי־חוּר בְּכוֹר אֶפְרָתָה אֲבִי בֵּית
לָחֶם : וְלַאֲשְׁחוּר אֲבִי תְקוֹעַ הָיוּ שְׁתֵּי נָשִׁים חֶלְאָה ה
וְנַעֲרָה : וַתֵּלֶד לוֹ נַעֲרָה אֶת־אָחֻזָּם וְאֶת־חֵפֶר וְאֶת־ 6
תֵּימְנִי וְאֶת־הָאַחַשְׁתָּרִי אֵלֶּה בְּנֵי נַעֲרָה : וּבְנֵי חֶלְאָה 7
צֶרֶת יִצְחַר וְאֶתְנָן : וְקוֹץ הוֹלִיד אֶת־עָנוּב וְאֶת־ 8
חַצֹּבֵבָה וּמִשְׁפְּחֹת אֲחַרְחֵל בֶּן־הָרֻם : וַיְהִי יַעְבֵּץ נִכְבָּד 9
מֵאֶחָיו וְאִמּוֹ קָרְאָה שְׁמוֹ יַעְבֵּץ לֵאמֹר כִּי יְלַדְתִּי בְּעֹצֶב :
וַיִּקְרָא יַעְבֵּץ לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִם־בָּרֵךְ תְּבָרְכֵנִי 10
וְהִרְבִּיתָ אֶת־גְּבוּלִי וְהָיְתָה יָדְךָ עִמִּי וְעָשִׂיתָ מֵרָעָה
לְבִלְתִּי עָצְבִּי וַיָּבֵא אֱלֹהִים אֵת־אֲשֶׁר שָׁאָל : וּכְלוּב 11
אֲחִי־שׁוּחָה הוֹלִיד אֶת־מְחִיר הוּא אֲבִי אֶשְׁתּוֹן : וְאֶשְׁתּוֹן 12
הוֹלִיד אֶת־בֵּית רָפָא וְאֶת־פַּסֵּחַ וְאֶת־תְּחִנָּה אֲבִי עִיר־
נָחָשׁ אֵלֶּה אַנְשֵׁי רֵכָה : וּבְנֵי קְנַז עָתְנִיאֵל וּשְׂרָיָה וּבְנֵי 13
עָתְנִיאֵל חֲתָת : וּמְעוֹנֹתַי הוֹלִיד אֶת־עָפְרָה וּשְׂרָיָה 14
הוֹלִיד אֶת־יוֹאָב אֲבִי גֵּיא חָרָשִׁים כִּי חָרָשִׁים הָיוּ : וּבְנֵי שׁ
כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה עִירוּ אֵלָה וְנַעַם וּבְנֵי אֵלָה וְקֵנַז : וּבְנֵי 16
יְהַלֶּלְאֵל זִיף וְזִיפָה תִּירְיָא וַאֲשַׂרְאֵל : וּבְנֵי עֶזְרָה יֶתֶר 17

Jabez vocabat Deum Israel, dicendo: si benedicendo benedixeris mihi et multiplicaveris terminos meos, et fuerit manus tua mecum et feceris a malo ut non dolear me. Et venit quod petiit.

ש ש ש ש ש ש Xxxx xxx ומרד

v. 24. הודויהי כ׳ v. 7. וצחר כ׳ v. 13. פתח בסף
v. 15. פתח בסה

וּמֶרֶד וְעֵפֶר וְיָלוֹן וַתַּהַר אֶת־מִרְיָם וְאֶת־שַׁמַּי וְאֶת־
1 8 † Judæa. יִשְׁבַּח אֲבִי אֶשְׁתְּמֹעַ׃ וְאִשְׁתּוֹ הַיְהוּדִיָּה יָלְדָה אֶת־יֶרֶד
אֲבִי גְדוֹר וְאֶת־חֶבֶר אֲבִי שׂוֹכוֹ וְאֶת־יְקוּתִיאֵל אֲבִי זָנוֹחַ
1 9 וְאֵלֶּה בְּנֵי בִתְיָה בַת־פַּרְעֹה אֲשֶׁר לָקַח מָרֶד׃ וּבְנֵי אֵשֶׁת
הוּדִיָּה אֲחוֹת נַחַם אֲבִי קְעִילָה הַגַּרְמִי וְאֶשְׁתְּמֹעַ
כ הַמַּעֲכָתִי׃ וּבְנֵי שִׁימוֹן אַמְנוֹן וְרִנָּה בֶּן־חָנָן וְתִלוֹן וּבְנֵי
2 1 יִשְׁעִי זוֹחֶת וּבֶן־זוֹחֶת׃ בְּנֵי שֵׁלָה בֶן־יְהוּדָה עֵר אֲבִי לֵכָה
וְלַעְדָּה אֲבִי מָרֵשָׁה וּמִשְׁפְּחֹת בֵּית־עֲבֹדַת הַבּוּץ לְבֵית
2 2 אַשְׁבֵּעַ׃ וְיוֹקִים וְאַנְשֵׁי כֹזֵבָא וְיוֹאָשׁ וְשָׂרָף אֲשֶׁר־בָּעֲלוּ
2 3 † and qua. לְמוֹאָב וְיָשֻׁבִי לֶחֶם וְהַכְּרִים עַתִּיקִים׃ הֵמָּה הַיּוֹצְרִים
וְיֹשְׁבֵי נְטָעִים וּגְדֵרָה עִם־הַמֶּלֶךְ בִּמְלַאכְתּוֹ יָשְׁבוּ
שָׁם׃

Genealogia posterorum Simeonis.

כה 2 4 בְּנֵי שִׁמְעוֹן נְמוּאֵל וְיָמִין יָרִיב זֶרַח שָׁאוּל׃ שַׁלֻּם בְּנוֹ
2 6 מִבְשָׂם בְּנוֹ מִשְׁמָע בְּנוֹ׃ וּבְנֵי מִשְׁמָע חַמּוּאֵל בְּנוֹ זַכּוּר
2 7 בְּנוֹ שִׁמְעִי בְנוֹ׃ וְלִשְׁמְעִי בָּנִים שִׁשָּׁה עָשָׂר וּבָנוֹת שֵׁשׁ
וְלְאֶחָיו אֵין בָּנִים רַבִּים וְכֹל מִשְׁפַּחְתָּם לֹא הִרְבּוּ עַד־בְּנֵי
2 8 יְהוּדָה׃ וַיֵּשְׁבוּ בִּבְאֵר־שֶׁבַע וּמוֹלָדָה וַחֲצַר שׁוּעָל׃
2 9 ל וּבִבִלְהָה וּבְעָצֶם וּבְתוֹלָד׃ וּבְבְתוּאֵל וּבְחָרְמָה׃
3 1 וּבְצִקְלָג׃ וּבְבֵית מַרְכָּבוֹת וּבַחֲצַר סוּסִים וּבְבֵית בִּרְאִי
3 2 וּבְשַׁעֲרַיִם אֵלֶּה עָרֵיהֶם עַד־מְלֹךְ דָּוִיד׃ וְחַצֵרֵיהֶם עֵיטָם
3 3 עָיִן רִמּוֹן וְתֹכֶן וְעָשָׁן עָרִים חָמֵשׁ׃ וְכָל־חַצֵרֵיהֶם אֲשֶׁר
סְבִיבוֹת הֶעָרִים הָאֵלֶּה עַד־בָּעַל זֹאת מוֹשְׁבֹתָם
3 4 וְהַתְיַחְשָׂם לָהֶם׃ וּמְשׁוֹבָב וְיַמְלֵךְ וְיוֹשָׁה בֶּן־אֲמַצְיָה׃
לה 3 6 וְיוֹאֵל וְיֵהוּא בֶּן־יוֹשִׁבְיָה בֶּן־שְׂרָיָה בֶּן־עֲשִׂיאֵל׃ וְאֶלְיוֹעֵנַי
3 7 וְיַעֲקֹבָה וִישֹׁחָיָה וַעֲשָׂיָה וַעֲדִיאֵל וְיִשִׂימִאֵל וּבְנָיָה׃ וְזִיזָא
3 8 בֶּן־שִׁפְעִי בֶּן־אַלּוֹן בֶּן־יְדָיָה בֶּן־שִׁמְרִי בֶּן־שְׁמַעְיָה׃ אֵלֶּה
חַבָּאִים בְּשֵׁמוֹת נְשִׂיאִים בְּמִשְׁפְּחוֹתָם וּבֵית אֲבוֹתֵיהֶם
3 9 פָּרְצוּ לָרוֹב וַיִּלְכּוּ לִמְבוֹא גְדֹר עַד לְמִזְרַח הַגַּיְא לְבַקֵּשׁ

מרעה

v. 20. ותילון ק׳

מִרְעֶה לְצֹאנָם׃ וַיִּמְצְאוּ מִרְעֶה שָׁמֵן וָטוֹב וְהָאָרֶץ רַחֲבַת מ
יָדַיִם וְשֹׁקֶטֶת וּשְׁלֵוָה כִּי מִן־חָם הַיֹּשְׁבִים שָׁם לְפָנִים׃
41 וַיָּבֹאוּ אֵלֶּה הַכְּתוּבִים בְּשֵׁמוֹת בִּימֵי׀ יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־
יְהוּדָה וַיַּכּוּ אֶת־אָהֳלֵיהֶם וְאֶת־הַמְּעֻנִים אֲשֶׁר נִמְצְאוּ
שָׁמָּה וַיַּחֲרִימֻם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתֵּיהֶם כִּי־מִרְעֶה
42 לְצֹאנָם שָׁם׃ וּמֵהֶם׀ מִן־בְּנֵי שִׁמְעוֹן הָלְכוּ לְהַר שֵׂעִיר
אֲנָשִׁים חֲמֵשׁ מֵאוֹת וּפְלַטְיָה וּנְעַרְיָה וּרְפָיָה וְעֻזִּיאֵל בְּנֵי
43 יִשְׁעִי בְּרֹאשָׁם׃ וַיַּכּוּ אֶת־שְׁאֵרִית הַפְּלֵטָה לַעֲמָלֵק וַיֵּשְׁבוּ
שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וּבְנֵי רְאוּבֵן א CAP. ה. Rubenitarum.
בְּכוֹר־יִשְׂרָאֵל כִּי־הוּא הַבְּכוֹר וּבְחַלְּלוֹ יְצוּעֵי אָבִיו
נִתְּנָה בְּכֹרָתוֹ לִבְנֵי יוֹסֵף בֶּן־יִשְׂרָאֵל וְלֹא
2 לְהִתְיַחֵשׂ לַבְּכֹרָה׃ כִּי יְהוּדָה גָּבַר בְּאֶחָיו
וּלְנָגִיד מִמֶּנּוּ וְהַבְּכֹרָה לְיוֹסֵף׃
3 בְּנֵי רְאוּבֵן בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל חֲנוֹךְ
4 וּפַלּוּא חֶצְרוֹן וְכַרְמִי׃ בְּנֵי יוֹאֵל שְׁמַעְיָה בְּנוֹ
ה גּוֹג בְּנוֹ שִׁמְעִי בְּנוֹ׃ מִיכָה בְּנוֹ רְאָיָה בְּנוֹ בַּעַל
6 בְּנוֹ׃ בְּאֵרָה בְּנוֹ אֲשֶׁר הֶגְלָה תִּלְגַת פִּלְנְאֶסֶר
7 מֶלֶךְ אַשֻּׁר הוּא נָשִׂיא לָרְאוּבֵנִי׃ וְאֶחָיו לְמִשְׁפְּחֹתָיו
8 בְּהִתְיַחֵשׂ לְתֹלְדוֹתָם הָרֹאשׁ יְעִיאֵל וּזְכַרְיָהוּ׃ וּבֶלַע
בֶּן־עָזָז בֶּן־שֶׁמַע בֶּן־יוֹאֵל הוּא יוֹשֵׁב בַּעֲרֹעֵר וְעַד־
9 נְבוֹ וּבַעַל מְעוֹן׃ וְלַמִּזְרָח יָשַׁב עַד־לְבוֹא מִדְבָּרָה
לְמִן־הַנָּהָר פְּרָת כִּי מִקְנֵיהֶם רָבוּ בְּאֶרֶץ גִּלְעָד׃ וּבִימֵי י
שָׁאוּל עָשׂוּ מִלְחָמָה עִם־הַהַגְרִאִים וַיִּפְּלוּ בְיָדָם וַיֵּשְׁבוּ
בְּאָהֳלֵיהֶם עַל־כָּל־פְּנֵי מִזְרָח לַגִּלְעָד׃
11 וּבְנֵי־גָד לְנֶגְדָּם יָשְׁבוּ בְּאֶרֶץ הַבָּשָׁן עַד־סַלְכָה׃ Gaditarum.
13.12 יוֹאֵל הָרֹאשׁ וְשָׁפָם הַמִּשְׁנֶה וְיַעְנַי וְשָׁפָט בַּבָּשָׁן׃ וַאֲחֵיהֶם
לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם מִיכָאֵל וּמְשֻׁלָּם וְשֶׁבַע וְיוֹרַי וְיַעְכָּן וְזִיעַ
14 וָעֵבֶר שִׁבְעָה׃ אֵלֶּה׀ בְּנֵי אֲבִיחַיִל בֶּן־
ששששששש ב Xxxx xxx 2 הורי

v. 41. המעונים ק׳

חוּרִי בֶּן־יָרוֹחַ בֶּן־גִּלְעָד בֶּן־מִיכָאֵל בֶּן־יְשִׁישַׁי בֶּן־יַחְדּוֹ
טו בֶּן־בּוּז׃ אֲחִי בֶּן־עַבְדִּיאֵל בֶּן־גּוּנִי רֹאשׁ לְבֵית אֲבוֹתָם׃
16 וַיֵּשְׁבוּ בַּגִּלְעָד בַּבָּשָׁן וּבִבְנוֹתֶיהָ וּבְכָל־מִגְרְשֵׁי שָׁרוֹן עַל־
17 תּוֹצְאוֹתָם׃ כֻּלָּם הִתְיַחְשׂוּ בִּימֵי יוֹתָם מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּבִימֵי
Dimidiæ tribus Manassis, Res gestæ harum tribuum, 18 יָרָבְעָם מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל׃ בְּנֵי־רְאוּבֵן וְגָדִי
וַחֲצִי שֵׁבֶט־מְנַשֶּׁה מִן־בְּנֵי־חַיִל אֲנָשִׁים נֹשְׂאֵי מָגֵן וְחֶרֶב
וְדֹרְכֵי קֶשֶׁת וּלְמוּדֵי מִלְחָמָה אַרְבָּעִים וְאַרְבָּעָה אֶלֶף † periti,
19 וּשְׁבַע־מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים יֹצְאֵי צָבָא׃ וַיַּעֲשׂוּ מִלְחָמָה עִם־
כ הַהַגְרִיאִים וִיטוּר וְנָפִישׁ וְנוֹדָב׃ וַיֵּעָזְרוּ עֲלֵיהֶם וַיִּנָּתְנוּ
בְיָדָם הַהַגְרִיאִים וְכֹל שֶׁעִמָּהֶם כִּי לֵאלֹהִים זָעֲקוּ ad Deum clamaverunt in bello et exorabiles fuit eis, quia speraverunt in eum.
21 בַּמִּלְחָמָה וְנַעְתּוֹר לָהֶם כִּי־בָטְחוּ בוֹ׃ וַיִּשְׁבּוּ מִקְנֵיהֶם
גְּמַלֵּיהֶם חֲמִשִּׁים אֶלֶף וְצֹאן מָאתַיִם וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף
22 וַחֲמוֹרִים אַלְפַּיִם וְנֶפֶשׁ אָדָם מֵאָה אָלֶף׃ כִּי־חֲלָלִים
רַבִּים נָפָלוּ כִּי מֵהָאֱלֹהִים הַמִּלְחָמָה וַיֵּשְׁבוּ תַחְתֵּיהֶם
23 עַד־הַגֹּלָה׃ וּבְנֵי חֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה יָשְׁבוּ
בָּאָרֶץ מִבָּשָׁן עַד־בַּעַל חֶרְמוֹן וּשְׂנִיר וְהַר־חֶרְמוֹן הֵמָּה
24 רָבוּ׃ וְאֵלֶּה רָאשֵׁי בֵית־אֲבוֹתָם וְעֵפֶר וְיִשְׁעִי וֶאֱלִיאֵל
וְעַזְרִיאֵל וְיִרְמְיָה וְהוֹדַוְיָה וְיַחְדִּיאֵל אֲנָשִׁים גִּבּוֹרֵי חַיִל
idololatria & captiuitas. כה אַנְשֵׁי שֵׁמוֹת רָאשִׁים לְבֵית אֲבוֹתָם׃ וַיִּמְעֲלוּ
בֵּאלֹהֵי אֲבֹתֵיהֶם וַיִּזְנוּ אַחֲרֵי אֱלֹהֵי עַמֵּי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־
26 הִשְׁמִיד אֱלֹהִים מִפְּנֵיהֶם׃ וַיָּעַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־רוּחַ
פּוּל מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וְאֶת־רוּחַ תִּלְגַּת פִּלְנֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר
וַיַּגְלֵם לָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה וַיְבִיאֵם לַחְלַח
Genealogia posterorum Leui. 27 וְחָבוֹר וְהָרָא וּנְהַר גּוֹזָן עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ ○ בְּנֵי לֵוִי
28 גֵּרְשׁוֹן קְהָת וּמְרָרִי׃ וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם יִצְהָר
26 וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל׃ וּבְנֵי עַמְרָם אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה
ל וּמִרְיָם וּבְנֵי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר׃
אֶלְעָזָר הוֹלִיד אֶת־פִּינְחָס פִּינְחָס הֹלִיד אֶת־אֲבִישׁוּעַ׃
ואבישוע

v. 27. Bas. ben. Isr. Hisp. Angl. hoc versu inchoant Cap. 6.

וַאֲבִישׁוּעַ הוֹלִיד אֶת־בֻּקִּי וּבֻקִּי הוֹלִיד אֶת־עֻזִּי : וְעֻזִּי 34.35
הוֹלִיד אֶת־זַרְחְיָה וְזַרְחְיָה הוֹלִיד אֶת־מְרָיוֹת : מְרָיוֹת 33
הוֹלִיד אֶת־אֲמַרְיָה וַאֲמַרְיָה הוֹלִיד אֶת־אֲחִיטוּב :
וַאֲחִיטוּב הוֹלִיד אֶת־צָדוֹק וְצָדוֹק הוֹלִיד אֶת־אֲחִימָעַץ : 34
וַאֲחִימַעַץ הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה וַעֲזַרְיָה הוֹלִיד אֶת־יוֹחָנָן : לה
וְיוֹחָנָן הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה הוּא אֲשֶׁר כִּהֵן בַּבַּיִת אֲשֶׁר־ 36
בָּנָה שְׁלֹמֹה בִּירוּשָׁלִָם : וַיּוֹלֶד עֲזַרְיָה אֶת־אֲמַרְיָה 37
וַאֲמַרְיָה הוֹלִיד אֶת־אֲחִיטוּב : וַאֲחִיטוּב הוֹלִיד אֶת־ 38
צָדוֹק וְצָדוֹק הוֹלִיד אֶת־שַׁלּוּם : וְשַׁלּוּם הוֹלִיד אֶת־ 39
חִלְקִיָּה וְחִלְקִיָּה הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה : וַעֲזַרְיָה הוֹלִיד אֶת־ מ
שְׂרָיָה וּשְׂרָיָה הוֹלִיד אֶת־יְהוֹצָדָק : וְיְהוֹצָדָק הָלַךְ 41
בְּהַגְלוֹת יְהוָה אֶת־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם בְּיַד נְבֻכַדְנֶאצַּר :
בְּנֵי לֵוִי גֵּרְשֹׁם קְהָת וּמְרָרִי : וְאֵלֶּה שְׁמוֹת א 2
בְּנֵי־גֵרְשׁוֹם לִבְנִי וְשִׁמְעִי : וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם וְיִצְהָר 3
וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל : בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי וְאֵלֶּה מִשְׁפְּחוֹת 4
הַלֵּוִי לַאֲבֹתֵיהֶם : לְגֵרְשׁוֹם לִבְנִי בְנוֹ יַחַת בְּנוֹ זִמָּה ה
בְנוֹ : יוֹאָח בְּנוֹ עִדּוֹ בְנוֹ זֶרַח בְּנוֹ יְאַתְרַי בְּנוֹ : בְּנֵי קְהָת 7.6
עַמִּינָדָב בְּנוֹ קֹרַח בְּנוֹ אַסִּיר בְּנוֹ : אֶלְקָנָה בְנוֹ וְאֶבְיָסָף 8
בְּנוֹ וְאַסִּיר בְּנוֹ : תַּחַת בְּנוֹ אוּרִיאֵל בְּנוֹ עֻזִּיָּה בְנוֹ וְשָׁאוּל 9
בְּנוֹ : וּבְנֵי אֶלְקָנָה עֲמָשַׂי וַאֲחִימוֹת : אֶלְקָנָה בְנוֹ 11
אֶלְקָנָה צוֹפַי בְּנוֹ וְנַחַת בְּנוֹ : אֱלִיאָב בְּנוֹ יְרֹחָם בְּנוֹ 12
אֶלְקָנָה בְנוֹ : וּבְנֵי שְׁמוּאֵל הַבְּכֹר וַשֵׁנִי וַאֲבִיָּה : בְּנֵי 13/14
מְרָרִי מַחְלִי לִבְנִי בְנוֹ שִׁמְעִי בְנוֹ עֻזָּה בְנוֹ : שִׁמְעָא בְנוֹ טו
חַגִּיָּה בְנוֹ עֲשָׂיָה בְנוֹ :
וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הֶעֱמִיד דָּוִיד עַל־יְדֵי־שִׁיר בֵּית יְהוָה מִמְּנוּחַ 16
הָאָרוֹן : וַיִּהְיוּ מְשָׁרְתִים לִפְנֵי מִשְׁכַּן אֹהֶל־מוֹעֵד בַּשִּׁיר 17 Eorundem functiones.
עַד־בְּנוֹת שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה בִּירוּשָׁלִָם וַיַּעַמְדוּ
כְמִשְׁפָּטָם עַל־עֲבוֹדָתָם : וְאֵלֶּה הָעֹמְדִים וּבְנֵיהֶם מִבְּנֵי 18
הקהתי Xxxx xxx ג 3 ש ש ש ש ש ש

v. 11. בני ק׳

9 הַקְּהָתִי חֵימָן הַמְשׁוֹרֵר בֶּן־יוֹאֵל בֶּן־שְׁמוּאֵל׃ בֶּן־אֶלְקָנָה׃
כ בֶּן־יְרֹחָם בֶּן־אֱלִיאֵל בֶּן־תֹּוחַ׃ בֶּן־צוּף בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן
21 מַחַת בֶּן־עֲמָשַׂי׃ בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן־יוֹאֵל בֶּן־עֲזַרְיָה בֶּן־
23 22 צְפַנְיָה׃ בֶּן־תַּחַת בֶּן־אַסִּיר בֶּן־אֶבְיָסָף בֶּן־קֹרַח׃ בֶּן
24 יִצְהָר בֶּן־קְהָת בֶּן־לֵוִי בֶּן־יִשְׂרָאֵל׃ וְאָחִיו
אָסָף הָעֹמֵד עַל־יְמִינוֹ אָסָף בֶּן־בֶּרֶכְיָהוּ בֶּן־שִׁמְעָא׃
כה 26 בֶּן־מִיכָאֵל בֶּן־בַּעֲשֵׂיָה בֶּן־מַלְכִּיָּה׃ בֶּן־אֶתְנִי בֶּן־זֶרַח
27 28 בֶּן־עֲדָיָה׃ בֶּן־אֵיתָן בֶּן־זִמָּה בֶּן־שִׁמְעִי׃ בֶּן־יַחַת בֶּן
29 גֵּרְשֹׁם בֶּן־לֵוִי׃ וּבְנֵי מְרָרִי אֲחִיהֶם עַל־
ל שְׂמֹאול אֵיתָן בֶּן־קִישִׁי בֶּן־עַבְדִּי בֶּן־מַלּוּךְ׃ בֶּן־חֲשַׁבְיָה
31 32 בֶּן־אֲמַצְיָה בֶּן־חִלְקִיָּה׃ בֶּן־אַמְצִי בֶּן־בָּנִי בֶּן־שָׁמֶר׃ בֶּן
33 מַחְלִי בֶּן־מוּשִׁי בֶּן־מְרָרִי בֶּן־לֵוִי׃ וַאֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם
34 נְתוּנִים לְכָל־עֲבֹדַת מִשְׁכַּן בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וְאַהֲרֹן
וּבָנָיו מַקְטִירִים עַל־מִזְבַּח הָעֹולָה וְעַל־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת
לְכֹל מְלֶאכֶת קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים וּלְכַפֵּר עַל־יִשְׂרָאֵל
כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד הָאֱלֹהִים׃
לה וְאֵלֶּה בְּנֵי אַהֲרֹן אֶלְעָזָר בְּנוֹ פִּינְחָס בְּנוֹ
37 36 אֲבִישׁוּעַ בְּנוֹ׃ בֻּקִּי בְּנוֹ עֻזִּי בְּנוֹ זְרַחְיָה בְּנוֹ׃ מְרָיוֹת בְּנוֹ
38 אֲמַרְיָה בְּנוֹ אֲחִיטוּב בְּנוֹ׃ צָדוֹק בְּנוֹ אֲחִימַעַץ בְּנוֹ׃
39 וְאֵלֶּה מוֹשְׁבוֹתָם לְטִירוֹתָם בִּגְבוּלָם
& habitationes. לִבְנֵי אַהֲרֹן לְמִשְׁפַּחַת הַקָּהָתִי כִּי לָהֶם הָיָה הַגֹּורָל׃
מ וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ
41 סָבִיב אֹתָהּ׃ וְאֶת־שְׂדֹת הָעִיר וְאֶת־חַצֵּרֶיהָ נָתְנוּ
42 לְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה׃ וְלִבְנֵי אַהֲרֹן
נָתְנוּ אֶת־עָרֵי הַמִּקְלָט אֶת־חֶבְרוֹן וְאֶת־לִבְנָה
וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־יַתִּיר וְאֶת־אֶשְׁתְּמֹעַ וְאֶת־
43 מִגְרְשֶׁיהָ׃ וְאֶת־חִילֶן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ אֶת־
44 דְּבִיר וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ וְאֶת־עָשָׁן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ

ואת

v. 29. צוה ק׳

וְאֶת־בֵּית שֶׁמֶשׁ וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃
וּמִמַּטֵּה בִנְיָמִן אֶת־גֶּבַע וְאֶת־מַה
מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־עַלֶּמֶת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־עֲנָתוֹת
וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ כָּל־עָרֵיהֶם שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה עִיר
בְּמִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם׃ 46 וְלִבְנֵי קְהָת הַנּוֹתָרִים
מִמִּשְׁפַּחַת הַמַּטֶּה מִמַּחֲצִית מְנַשֶּׁה חֲצִי מְנַשֶּׁה בַּגּוֹרָל
עָרִים עֶשֶׂר׃ 47 וְלִבְנֵי גֵרְשׁוֹם לְמִשְׁפְּחוֹתָם
מִמַּטֵּה יִשָּׂשכָר וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי וּמִמַּטֵּה
מְנַשֶּׁה בַּבָּשָׁן עָרִים שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה׃ 48 לִבְנֵי מְרָרִי
לְמִשְׁפְּחוֹתָם מִמַּטֵּה רְאוּבֵן וּמִמַּטֵּה־גָד וּמִמַּטֵּה זְבוּלֻן
בַּגּוֹרָל עָרִים שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה׃ 49 וַיִּתְּנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם
אֶת־הֶעָרִים וְאֶת־מִגְרְשֵׁיהֶן׃ נ וַיִּתְּנוּ בְגוֹרָל מִמַּטֵּה בְנֵי־
יְהוּדָה וּמִמַּטֵּה בְנֵי־שִׁמְעוֹן וּמִמַּטֵּה בְנֵי בִנְיָמִן אֵת
הֶעָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־יִקְרְאוּ אֶתְהֶם בְּשֵׁמוֹת׃
51 וּמִמִּשְׁפְּחוֹת בְּנֵי קְהָת וַיְהִי עָרֵי גְבוּלָם מִמַּטֵּה
52 אֶפְרַיִם׃ וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־עָרֵי הַמִּקְלָט אֶת־שְׁכֶם וְאֶת־
53 מִגְרָשֶׁיהָ בְּהַר אֶפְרַיִם וְאֶת־גֶּזֶר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְאֶת־
54 יָקְמְעָם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־בֵּית חוֹרוֹן וְאֶת־
מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־גַּת־רִמּוֹן 54
וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וּמֵחֲצִית מַטֵּה מְנַשֶּׁה אֶת־עָנֵר נה
וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־בִּלְעָם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ לְמִשְׁפַּחַת
לִבְנֵי־קְהָת הַנּוֹתָרִים׃ 56 לִבְנֵי גֵּרְשׁוֹם
מִמִּשְׁפַּחַת חֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה אֶת־גּוֹלָן בַּבָּשָׁן וְאֶת־
מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־עַשְׁתָּרוֹת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃
57 וּמִמַּטֵּה יִשָּׂשכָר אֶת־קֶדֶשׁ וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ
58 אֶת־דָּבְרַת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְאֶת־רָאמוֹת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ
59 וְאֶת־עֲנֶם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר אֶת־
מִשְׁאָל וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־עַבְדּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃

ואת

ס וְאֶת־חוּקֹק וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־רֶחֹב וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃
61 וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי אֶת־קֶדֶשׁ בַּגָּלִיל וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ
וְאֶת־חַמּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־קִרְיָתַיִם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃
62 לִבְנֵי מְרָרִי הַנּוֹתָרִים מִמַּטֵּה זְבֻלוֹן אֶת־רִמּוֹנוֹ
63 וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ אֶת־תָּבוֹר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וּמֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן
יְרֵחוֹ לְמִזְרַח הַיַּרְדֵּן מִמַּטֵּה רְאוּבֵן אֶת־בֶּצֶר בַּמִּדְבָּר
64 וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־יָהְצָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְאֶת־קְדֵמוֹת
וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־מֵיפַעַת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃
סה וּמִמַּטֵּה־גָד אֶת־רָאמוֹת בַּגִּלְעָד וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ
66 וְאֶת־מַחֲנַיִם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְאֶת־חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ

CAP. 7. VII. Genealogia Iſaſcharis.

א וְאֶת־יַעְזֵיר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְלִבְנֵי יִשָּׂשכָר תּוֹלָע
2 וּפוּאָה יָשׁוּב וְשִׁמְרוֹן אַרְבָּעָה׃ וּבְנֵי תוֹלָע עֻזִּי וּרְפָיָה
וְיִרִיאֵל וְיַחְמַי וְיִבְשָׂם וּשְׁמוּאֵל רָאשִׁים לְבֵית־אֲבוֹתָם
לְתוֹלָע גִּבּוֹרֵי חַיִל לְתוֹלְדוֹתָם מִסְפָּרָם בִּימֵי דָוִיד
3 עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם־אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וּבְנֵי עֻזִּי
יִזְרַחְיָה וּבְנֵי יִזְרַחְיָה מִיכָאֵל וְעֹבַדְיָה וְיוֹאֵל יִשִּׁיָה חֲמִשָּׁה
4 רָאשִׁים כֻּלָּם׃ וַעֲלֵיהֶם לְתוֹלְדוֹתָם לְבֵית אֲבוֹתָם גְּדוּדֵי
צָבָא מִלְחָמָה שִׁלְשִׁים וְשִׁשָּׁה אֶלֶף כִּי־הִרְבּוּ נָשִׁים
ה וּבָנִים׃ וְאֲחֵיהֶם לְכֹל מִשְׁפְּחוֹת יִשָּׂשכָר גִּבּוֹרֵי חַיִל

Beniaminis.

6 שִׁבְעִים וּשְׁבָעָה אֶלֶף הִתְיַחְשָׂם לַכֹּל׃ בְּנֵי־בִנְיָמִן
7 בֶּלַע וָבֶכֶר וִידִיעֲאֵל שְׁלֹשָׁה׃ וּבְנֵי בָלַע אֶצְבּוֹן וְעֻזִּי
וְעֻזִּיאֵל וִירִימוֹת וְעִירִי חֲמִשָּׁה רָאשֵׁי בֵּית אָבוֹת גִּבּוֹרֵי
חַיִל וְהִתְיַחְשָׂם עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים
8 וּמָאתָיִם׃ וּבְנֵי בֶכֶר זְמִירָה וְיוֹעָשׁ וֶאֱלִיעֶזֶר
וְאֶלְיוֹעֵינַי וְעָמְרִי וְיֵרֵימוֹת וַאֲבִיָּה וַעֲנָתוֹת וְעָלֶמֶת כָּל־
9 אֵלֶּה בְּנֵי בָכֶר׃ וְהִתְיַחְשָׂם לְתוֹלְדוֹתָם רָאשֵׁי בֵּית
י אֲבוֹתָם גִּבּוֹרֵי חַיִל עֶשְׂרִים אֶלֶף וּמָאתָיִם׃ וּבְנֵי
יְדִיעֲאֵל בִּלְהָן וּבְנֵי בִלְהָן יְעוּשׁ וּבִנְיָמִן וְאֵהוּד וּכְנַעֲנָה

וזיתן

v. 1. ישוב ק׳ v. 10. יעוש ק׳

וְזֵיתָן וְתַרְשִׁישׁ וַאֲחִישָׁחַר׃ כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יְדִיעֲאֵל לְרָאשֵׁי 11
הָאָבוֹת גִּבּוֹרֵי חַיִל שִׁבְעָה־עָשָׂר אֶלֶף וּמָאתַיִם יֹצְאֵי
צָבָא לַמִּלְחָמָה׃ וְשֻׁפִּם וְחֻפִּם בְּנֵי עִיר חֻשִׁם בְּנֵי אַחֵר׃ 12
בְּנֵי נַפְתָּלִי יַחְצִיאֵל וְגוּנִי וְיֵצֶר וְשַׁלּוּם בְּנֵי בִלְהָה׃ 13 Naphtali, Manassis,
בְּנֵי מְנַשֶּׁה אַשְׂרִיאֵל אֲשֶׁר יָלְדָה פִילַגְשׁוֹ הָאֲרַמִּיָּה יָלְדָה 14
אֶת־מָכִיר אֲבִי גִלְעָד׃ וּמָכִיר לָקַח אִשָּׁה לְחֻפִּים וּלְשֻׁפִּים טו
וְשֵׁם אֲחֹתוֹ מַעֲכָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִי צְלָפְחָד וַתְּהִיֶנָה לִצְלָפְחָד
בָּנוֹת׃ וַתֵּלֶד מַעֲכָה אֵשֶׁת־מָכִיר בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ פֶּרֶשׁ 16
וְשֵׁם אָחִיו שֶׁרֶשׁ וּבָנָיו אוּלָם וָרָקֶם׃ וּבְנֵי אוּלָם בְּדָן אֵלֶּה 17
בְּנֵי גִלְעָד בֶּן־מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה׃ וַאֲחוֹתוֹ הַמֶּלֶכֶת יָלְדָה 18
אֶת־אִישְׁהוֹד וְאֶת־אֲבִיעֶזֶר וְאֶת־מַחְלָה׃ וַיִּהְיוּ בְּנֵי 19
שְׁמִידָע אַחְיָן וָשֶׁכֶם וְלִקְחִי וַאֲנִיעָם׃ וּבְנֵי אֶפְרַיִם כ Ephraim,
שׁוּתֶלַח וּבֶרֶד בְּנוֹ וְתַחַת בְּנוֹ וְאֶלְעָדָה בְּנוֹ וְתַחַת
בְּנוֹ׃ וְזָבָד בְּנוֹ וְשׁוּתֶלַח בְּנוֹ וְעֶזֶר וְאֶלְעָד וַהֲרֻגּוֹם 21
אַנְשֵׁי־גַת הַנּוֹלָדִים בָּאָרֶץ כִּי יָרְדוּ לָקַחַת אֶת־
מִקְנֵיהֶם׃ וַיִּתְאַבֵּל אֶפְרַיִם אֲבִיהֶם יָמִים רַבִּים וַיָּבֹאוּ 22
אֶחָיו לְנַחֲמוֹ׃ וַיָּבֹא אֶל־אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא 23
אֶת־שְׁמוֹ בְּרִיעָה כִּי בְרָעָה הָיְתָה בְּבֵיתוֹ׃ וּבִתּוֹ 24
שְׁאֵרָה וַתִּבֶן אֶת־בֵּית־חוֹרוֹן הַתַּחְתּוֹן וְאֶת־הָעֶלְיוֹן
וְאֶת עֻזֵּן שְׁאֵרָה׃ וְרֶפַח בְּנוֹ וְרֶשֶׁף וְתֶלַח בְּנוֹ וְתַחַן כה
בְּנוֹ׃ לַעְדָּן בְּנוֹ עַמִּיהוּד בְּנוֹ אֱלִישָׁמָע בְּנוֹ׃ נוּן בְּנוֹ 26 27
יְהוֹשֻׁעַ בְּנוֹ׃ וַאֲחֻזָּתָם וּמוֹשְׁבוֹתָם בֵּית אֵל וּבְנֹתֶיהָ 28
וְלַמִּזְרָח נַעֲרָן וְלַמַּעֲרָב גֶּזֶר וּבְנֹתֶיהָ וְשָׁכֶם וּבְנֹתֶיהָ עַד־
עַזָּה וּבְנֹתֶיהָ׃ וְעַל־יְדֵי בְנֵי־מְנַשֶּׁה בֵּית־שְׁאָן וּבְנֹתֶיהָ 29
תַּעְנָךְ וּבְנֹתֶיהָ מְגִדּוֹ וּבְנוֹתֶיהָ דּוֹר וּבְנוֹתֶיהָ בְּאֵלֶּה יָשְׁבוּ
בְּנֵי יוֹסֵף בֶּן־יִשְׂרָאֵל׃ Aser, ל
יִשְׁוָה וְיִשְׁוִי וּבְרִיעָה וְשֶׂרַח אֲחוֹתָם׃ וּבְנֵי בְרִיעָה חֶבֶר 31
וּמַלְכִּיאֵל הוּא אֲבִי בִרְזָוִת׃ וְחֶבֶר הוֹלִיד אֶת־יַפְלֵט 32

ברזית ק׳ v. 31. סגול באתנח v. 18.

33 וְאֶת־שׁוֹמֵר וְאֶת־חוֹתָם וְאֵת שׁוּעָא אֲחוֹתָם׃ וּבְנֵי יַפְלֵט
34 פָּסַךְ וּבִמְהָל וְעַשְׁוָת אֵלֶּה בְּנֵי יַפְלֵט׃ וּבְנֵי שָׁמֶר אֲחִי
לה וְרָוֹהֲגָה יְחֻבָּה וַאֲרָם׃ וּבֶן־הֵלֶם אָחִיו צוֹפַח וְיִמְנָע
36 וְשֵׁלֶשׁ וְעָמָל׃ בְּנֵי צוֹפַח סוּחַ וְחַרְנֶפֶר וְשׁוּעָל וּבֵרִי
37 וְיִמְרָה׃ בֶּצֶר וָהוֹד וְשַׁמָּא וְשִׁלְשָׁה וְיִתְרָן וּבְאֵרָא׃
38 39 וּבְנֵי יֶתֶר יְפֻנֶּה וּפִסְפָּה וַאֲרָא׃ וּבְנֵי עֻלָּא אָרַח
מ וְחַנִּיאֵל וְרִצְיָא׃ כָּל־אֵלֶּה בְנֵי־אָשֵׁר רָאשֵׁי בֵית־
הָאָבוֹת בְּרוּרִים גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים רָאשֵׁי הַנְּשִׂיאִים
וְהִתְיַחְשָׂם בַּצָּבָא בַּמִּלְחָמָה מִסְפָּרָם אֲנָשִׁים עֶשְׂרִים
וְשִׁשָּׁה אָלֶף׃

CAP. ח. VIII. Beniaminitarum Genealogia,

א וּבִנְיָמִן הוֹלִיד אֶת־בֶּלַע בְּכֹרוֹ אַשְׁבֵּל הַשֵּׁנִי וְאַחְרַח
2. 3 הַשְּׁלִישִׁי׃ נוֹחָה הָרְבִיעִי וְרָפָא הַחֲמִישִׁי׃ וַיִּהְיוּ בָנִים
4 לְבָלַע אַדָּר וְגֵרָא וַאֲבִיהוּד׃ וַאֲבִישׁוּעַ וְנַעֲמָן
ה 6 וַאֲחוֹחַ׃ וְגֵרָא וּשְׁפוּפָן וְחוּרָם׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי אֵחוּד
אֵלֶּה הֵם רָאשֵׁי אָבוֹת לְיוֹשְׁבֵי גֶבַע וַיַּגְלוּם אֶל־
7 מָנָחַת׃ וְנַעֲמָן וַאֲחִיָּה וְגֵרָא הוּא הֶגְלָם וְהוֹלִיד אֶת־
8 עֻזָּא וְאֶת־אֲחִיחֻד׃ וְשַׁחֲרַיִם הוֹלִיד בִּשְׂדֵה מוֹאָב מִן־
9 שִׁלְחוֹ אֹתָם חוּשִׁים וְאֶת־בַּעֲרָא נָשָׁיו׃ וַיּוֹלֶד מִן־חֹדֶשׁ
אִשְׁתּוֹ אֶת־יוֹבָב וְאֶת־צִבְיָא וְאֶת־מֵישָׁא וְאֶת־מַלְכָּם׃
י וְאֶת־יְעוּץ וְאֶת־שָׁבְיָה וְאֶת־מִרְמָה אֵלֶּה בָנָיו רָאשֵׁי
11 אָבוֹת׃ וּמֵחֻשִׁים הוֹלִיד אֶת־אֲבִיטוּב וְאֶת־אֶלְפָּעַל׃
12 וּבְנֵי אֶלְפַּעַל עֵבֶר וּמִשְׁעָם וָשָׁמֶר הוּא בָּנָה אֶת־אוֹנוֹ
13 וְאֶת־לֹד וּבְנֹתֶיהָ׃ וּבְרִעָה וָשֶׁמַע הֵמָּה רָאשֵׁי
הָאָבוֹת לְיוֹשְׁבֵי אַיָּלוֹן הֵמָּה הִבְרִיחוּ אֶת־יוֹשְׁבֵי גַת׃
14 טו וְאַחְיוֹ שָׁשַׁק וִירֵמוֹת׃ וּזְבַדְיָה וַעֲרָד וָעָדֶר׃ וּמִיכָאֵל
16
17 וְיִשְׁפָּה וְיוֹחָא בְּנֵי בְרִיעָה׃ וּזְבַדְיָה וּמְשֻׁלָּם וְחִזְקִי
18 19 וָחָבֶר׃ וְיִשְׁמְרַי וְיִזְלִיאָה וְיוֹבָב בְּנֵי אֶלְפָּעַל׃ וְיָקִים
כ 21 וְזִכְרִי וְזַבְדִּי׃ וֶאֱלִיעֵינַי וְצִלְתַּי וֶאֱלִיאֵל׃ וַעֲדָיָה וּבְרָאיָה
ושמרת

v. 34. מלא ו׳. ib. וחבה ק׳. v. 10. Plant. utr. Angl. Opit. ישכיה.
v. 13. פתח בסף.

וְשִׁמְרָת בְּנֵי שִׁמְעִי׃ וְיִשְׁפָּן וְעֵבֶר וֶאֱלִיאֵל׃ 22 23 וַעַבְדֹּן
וְזִכְרִי וְחָנָן׃ וַחֲנַנְיָה וְעִילָם וַעֲנְתֹתִיָּה׃ וְיִפְדְּיָה וּפְנוּאֵל בָּנָה 24 25
בְּנֵי שָׁשָׁק׃ וְשַׁמְשְׁרַי וּשְׁחַרְיָה וַעֲתַלְיָה׃ וְיַעֲרֶשִׁיָּה 26 27
וְאֵלִיָּה וְזִכְרִי בְּנֵי יְרֹחָם׃ אֵלֶּה רָאשֵׁי אָבוֹת לְתוֹלְדוֹתָם 28
רָאשִׁים אֵלֶּה יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלָם׃ וּבְגִבְעוֹן 29
יָשְׁבוּ אֲבִי גִבְעוֹן וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מַעֲכָה׃ וּבְנוֹ הַבְּכוֹר ל
עַבְדּוֹן וְצוּר וְקִישׁ וּבַעַל וְנָדָב׃ וּגְדוֹר וְאַחְיוֹ וְזֶכֶר׃ 31
וּמִקְלוֹת הוֹלִיד אֶת־שִׁמְאָה וְגַם הֵמָּה נֶגֶד אֲחֵיהֶם יָשְׁבוּ 32
בִּירוּשָׁלַם עִם־אֲחֵיהֶם׃ וְנֵר הוֹלִיד אֶת־קִישׁ 33 Speciatim Saulis & Jonathanis.
וְקִישׁ הוֹלִיד אֶת־שָׁאוּל וְשָׁאוּל הוֹלִיד אֶת־יְהוֹנָתָן וְאֶת־
מַלְכִּי־שׁוּעַ וְאֶת־אֲבִינָדָב וְאֶת־אֶשְׁבָּעַל׃ וּבֶן־יְהוֹנָתָן 34
מְרִיב בָּעַל וּמְרִיב בַּעַל הוֹלִיד אֶת־מִיכָה׃ וּבְנֵי מִיכָה לה
פִּיתוֹן וָמֶלֶךְ וְתַאְרֵעַ וְאָחָז׃ וְאָחָז הוֹלִיד אֶת־יְהוֹעַדָּה 36
וְיְהוֹעַדָּה הוֹלִיד אֶת־עָלֶמֶת וְאֶת־עַזְמָוֶת וְאֶת־זִמְרִי
וְזִמְרִי הוֹלִיד אֶת־מוֹצָא׃ וּמוֹצָא הוֹלִיד אֶת־בִּנְעָא 37
רָפָה בְנוֹ אֶלְעָשָׂה בְנוֹ אָצֵל בְּנוֹ׃ וְלְאָצֵל שִׁשָּׁה בָנִים 38
וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם עַזְרִיקָם בְּכֹרוֹ וְיִשְׁמָעֵאל וּשְׁעַרְיָה
וְעֹבַדְיָה וְחָנָן כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי אָצֵל׃ וּבְנֵי עֵשֶׂק אָחִיו 39
אוּלָם בְּכוֹרוֹ יְעוּשׁ הַשֵּׁנִי וֶאֱלִיפֶלֶט הַשְּׁלִישִׁי׃ וַיִּהְיוּ מ
בְּנֵי־אוּלָם אַנְשֵׁי גִבּוֹרֵי־חַיִל דֹּרְכֵי קֶשֶׁת וּמַרְבִּים בָּנִים
וּבְנֵי בָנִים מֵאָה וַחֲמִשִּׁים כָּל־אֵלֶּה מִבְּנֵי בִנְיָמִן׃

CAP. ט. IX. Recensio e Babylone reducum ex variis tribubus,

וְכָל־יִשְׂרָאֵל הִתְיַחְשׂוּ וְהִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר א
מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה הָגְלוּ לְבָבֶל בְּמַעֲלָם׃ וְהַיּוֹשְׁבִים 2
הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר בַּאֲחֻזָּתָם בְּעָרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים
הַלְוִיִּם וְהַנְתִינִים׃ וּבִירוּשָׁלַם יָשְׁבוּ מִן־בְּנֵי יְהוּדָה וּמִן־ 3
בְּנֵי בִנְיָמִן וּמִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה׃ עוּתַי בֶּן־עַמִּיהוּד 4
בֶּן־עָמְרִי בֶּן־אִמְרִי בֶּן־בָּנִי מִן־בְּנֵי פֶּרֶץ בֶּן־יְהוּדָה׃
וּמִן־הַשִּׁילֹנִי עַשָׂיָה הַבְּכוֹר וּבָנָיו׃ וּמִן־בְּנֵי זֶרַח יְעוּאֵל ה 6

יבני מן ק׳ v. 4. פתח בסף v. 38. ופגואל ק׳ v. 25.

7 וַאֲחֵיהֶם שִׁשִּׁ־מֵאוֹת וְתִשְׁעִים : וּמִן־בְּנֵי בִנְיָמִן סַלּוּא
8 בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־חֹדַוְיָה בֶּן־הַסְּנֻאָה : וְיִבְנְיָה בֶּן־יְרֹחָם
וְאֵלָה בֶן־עֻזִּי בֶּן־מִכְרִי וּמְשֻׁלָּם בֶּן־שְׁפַטְיָה בֶּן־רְעוּאֵל
9 בֶּן־יִבְנִיָּה : וַאֲחֵיהֶם לְתַלְדוֹתָם תְּשַׁע מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים
וְשִׁשָּׁה כָּל־אֵלֶּה אֲנָשִׁים רָאשֵׁי אָבוֹת לְבֵית אֲבֹתֵיהֶם :

Sacerdotum, 11 וּמִן־הַכֹּהֲנִים יְדַעְיָה וְיהוֹיָרִיב וְיָכִין : וַעֲזַרְיָה בֶּן־
חִלְקִיָּה בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־צָדוֹק בֶּן־מְרָיוֹת בֶּן־אֲחִיטוּב
12 נְגִיד בֵּית הָאֱלֹהִים : וַעֲדָיָה בֶּן־יְרֹחָם בֶּן־פַּשְׁחוּר
בֶּן־מַלְכִּיָּה וּמַעְשַׂי בֶּן־עֲדִיאֵל בֶּן־יַחְזֵרָה בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־
13 מְשִׁלֵּמִית בֶּן־אִמֵּר : וַאֲחֵיהֶם רָאשִׁים לְבֵית אֲבוֹתָם
אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים גִּבּוֹרֵי חַיִל מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת

Leuitarum, 14 בֵּית־הָאֱלֹהִים : וּמִן־הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָה בֶּן־חַשּׁוּב
טו בֶּן־עַזְרִיקָם בֶּן־חֲשַׁבְיָה מִן־בְּנֵי מְרָרִי : וּבַקְבַּקַּר חֶרֶשׁ
16 וְגָלָל וּמַתַּנְיָה בֶּן־מִיכָא בֶּן־זִכְרִי בֶּן־אָסָף : וְעֹבַדְיָה בֶּן־
שְׁמַעְיָה בֶּן־גָּלָל בֶּן־יְדוּתוּן וּבֶרֶכְיָה בֶן־אָסָא בֶּן־אֶלְקָנָה

Ianitorum, 17 חַיּוֹשֵׁב בְּחַצְרֵי נְטוֹפָתִי : וְהַשֹּׁעֲרִים שַׁלּוּם וְעַקּוּב וְטַלְמוֹן
18 וַאֲחִימָן וַאֲחֵיהֶם שַׁלּוּם הָרֹאשׁ : וְעַד־הֵנָּה בְּשַׁעַר
19 הַמֶּלֶךְ מִזְרָחָה הֵמָּה הַשֹּׁעֲרִים לְמַחֲנוֹת בְּנֵי לֵוִי : וְשַׁלּוּם
בֶּן־קֹרֵא בֶּן־אֶבְיָסָף בֶּן־קֹרַח וְאֶחָיו לְבֵית־אָבִיו
הַקָּרְחִים עַל מְלֶאכֶת הָעֲבֹדָה שֹׁמְרֵי הַסִּפִּים לָאֹהֶל
כ וַאֲבֹתֵיהֶם עַל־מַחֲנֵה יְהוָה שֹׁמְרֵי הַמָּבוֹא : וּפִינְחָס
21 בֶּן־אֶלְעָזָר נָגִיד הָיָה עֲלֵיהֶם לְפָנִים יְהוָה עִמּוֹ : זְכַרְיָה
22 בֶּן מְשֶׁלֶמְיָה שֹׁעֵר פֶּתַח לְאֹהֶל מוֹעֵד : בֻּלָּם הַבְּרוּרִים
לִשְׁעָרִים בַּסִּפִּים מָאתַיִם וּשְׁנֵים עָשָׂר הֵמָּה בְּחַצְרֵיהֶם
הִתְיַחְשָׂם הֵמָּה יִסַּד דָּוִיד וּשְׁמוּאֵל הָרֹאֶה בֶּאֱמוּנָתָם :
23 וְהֵם וּבְנֵיהֶם עַל־הַשְּׁעָרִים לְבֵית־יְהוָה לְבֵית הָאֹהֶל
24 לְמִשְׁמָרוֹת : לְאַרְבַּע רוּחוֹת יִהְיוּ הַשֹּׁעֲרִים מִזְרָח יָמָּה
כה צָפוֹנָה וָנֶגְבָּה : וַאֲחֵיהֶם בְּחַצְרֵיהֶם לָבוֹא לְשִׁבְעַת

הימים

v. 21. כנול בלא מקף

26 הַיָּמִים מֵעֵת אֶל־עֵת עִם־אֵלֶּה׃ כִּי בֶאֱמוּנָה הֵמָּה
אַרְבַּעַת גִּבֹּרֵי הַשֹּׁעֲרִים הֵם הַלְוִיִּם וְהָיוּ עַל־הַלְּשָׁכוֹת
27 וְעַל־הָאוֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וּסְבִיבוֹת בֵּית־הָאֱלֹהִים
יָלִינוּ כִּי־עֲלֵיהֶם מִשְׁמֶרֶת וְהֵם עַל־הַמַּפְתֵּחַ וְלַבֹּקֶר
28 לַבֹּקֶר׃ וּמֵהֶם עַל־כְּלֵי הָעֲבֹדָה כִּי בְּמִסְפָּר יְבִיאוּם
29 וּבְמִסְפָּר יוֹצִיאוּם׃ וּמֵהֶם מְמֻנִּים עַל־הַכְּלִים וְעַל כָּל־
כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ וְעַל־הַסֹּלֶת וְהַיַּיִן וְהַשֶּׁמֶן וְהַלְּבוֹנָה
וְהַבְּשָׂמִים׃ וּמִן־בְּנֵי הַכֹּהֲנִים רֹקְחֵי הַמִּרְקַחַת לַבְּשָׂמִים׃ ל
31 וּמַתִּתְיָה מִן־הַלְוִיִּם הוּא הַבְּכוֹר לְשַׁלֻּם הַקָּרְחִי בֶּאֱמוּנָה
32 עַל מַעֲשֵׂה הַחֲבִתִּים׃ וּמִן־בְּנֵי הַקְּהָתִי מִן־אֲחֵיהֶם עַל־
33 לֶחֶם הַמַּעֲרָכֶת לְהָכִין שַׁבַּת שַׁבָּת׃ וְאֵלֶּה
הַמְשֹׁרְרִים רָאשֵׁי אָבוֹת לַלְוִיִּם בַּלְּשָׁכֹת פְּטוּרִים כִּי־
34 יוֹמָם וָלַיְלָה עֲלֵיהֶם בַּמְּלָאכָה׃ אֵלֶּה רָאשֵׁי הָאָבוֹת
לַלְוִיִּם לְתֹלְדוֹתָם רָאשִׁים אֵלֶּה יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלָם׃
וּבְגִבְעוֹן יָשְׁבוּ אֲבִי־גִבְעוֹן יְעוּאֵל וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מַעֲכָה׃ לה
36 37 וּבְנוֹ הַבְּכוֹר עַבְדּוֹן וְצוּר וְקִישׁ וּבַעַל וְנֵר וְנָדָב׃ וּגְדוֹר
38 וְאַחְיוֹ וּזְכַרְיָה וּמִקְלוֹת׃ וּמִקְלוֹת הוֹלִיד אֶת־שִׁמְאָם
וְאַף־הֵם נֶגֶד אֲחֵיהֶם יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלַם עִם־אֲחֵיהֶם׃
39 וְנֵר הוֹלִיד אֶת־קִישׁ וְקִישׁ הוֹלִיד אֶת־שָׁאוּל וְשָׁאוּל
הוֹלִיד אֶת־יְהוֹנָתָן וְאֶת־מַלְכִּי־שׁוּעַ וְאֶת־אֲבִינָדָב וְאֶת־
אֶשְׁבָּעַל׃ וּבֶן־יְהוֹנָתָן מְרִיב בָּעַל וּמְרִי־בַעַל הוֹלִיד אֶת־ מ
41 42 מִיכָה׃ וּבְנֵי מִיכָה פִּיתֹן וָמֶלֶךְ וְתַחְרֵעַ׃ וְאָחָז הוֹלִיד
אֶת־יַעְרָה וְיַעְרָה הוֹלִיד אֶת־עָלֶמֶת וְאֶת־עַזְמָוֶת וְאֶת־
43 זִמְרִי וְזִמְרִי הוֹלִיד אֶת־מוֹצָא׃ וּמוֹצָא הוֹלִיד אֶת־בִּנְעָא
44 וּרְפָיָה בְנוֹ אֶלְעָשָׂה בְנוֹ אָצֵל בְּנוֹ׃ וּלְאָצֵל שִׁשָּׁה בָנִים
וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם עַזְרִיקָם ׀ בֹּכְרוּ וְיִשְׁמָעֵאל וּשְׁעַרְיָה
וְעֹבַדְיָה וְחָנָן אֵלֶּה בְּנֵי אָצֵל׃
CAP. י. X. Eius mors tragica.
א וּפְלִשְׁתִּים נִלְחֲמוּ בְיִשְׂרָאֵל וַיָּנָס אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי
ש׳ ש׳ ש׳ ש׳ ש׳ ש׳ ג Yyyy yyy 3 פלשתים

v. 32. הב׳ בפתח. v. 33. פטורים ק׳. v. 35. יעיאל ק׳.
v. 44. פתח בסף.

præfectorum rebus sacris,

† cacaborum.

Cantorum.

Repetitur Genealogia & historia Saulis:

2 פְּלִשְׁתִּים וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים בְּהַר גִּלְבֹּעַ: וַיַּדְבְּקוּ פְלִשְׁתִּים
אַחֲרֵי שָׁאוּל וְאַחֲרֵי בָנָיו וַיַּכּוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־יוֹנָתָן וְאֶת־
3 אֲבִינָדָב וְאֶת־מַלְכִּי־שׁוּעַ בְּנֵי שָׁאוּל: וַתִּכְבַּד הַמִּלְחָמָה
עַל־שָׁאוּל וַיִּמְצָאֻהוּ הַמּוֹרִים בַּקָּשֶׁת וַיָּחֶל מִן־הַיּוֹרִים:
4 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־נֹשֵׂא כֵלָיו שְׁלֹף חַרְבְּךָ וְדָקְרֵנִי בָהּ
פֶּן־יָבֹאוּ הָעֲרֵלִים הָאֵלֶּה וְהִתְעַלְּלוּ־בִי וְלֹא אָבָה נֹשֵׂא
כֵלָיו כִּי יָרֵא מְאֹד וַיִּקַּח שָׁאוּל אֶת־הַחֶרֶב וַיִּפֹּל עָלֶיהָ:
5 וַיַּרְא נֹשֵׂא־כֵלָיו כִּי־מֵת שָׁאוּל וַיִּפֹּל גַּם־הוּא עַל־הַחֶרֶב
6 וַיָּמֹת: וַיָּמָת שָׁאוּל וּשְׁלֹשֶׁת בָּנָיו וְכָל־בֵּיתוֹ יַחְדָּו
7 מֵתוּ: וַיִּרְאוּ כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּעֵמֶק כִּי נָסוּ וְכִי־
מֵתוּ שָׁאוּל וּבָנָיו וַיַּעַזְבוּ עָרֵיהֶם וַיָּנֻסוּ וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים
8 וַיֵּשְׁבוּ בָהֶם: וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים
לְפַשֵּׁט אֶת־הַחֲלָלִים וַיִּמְצְאוּ אֶת־שָׁאוּל וְאֶת־בָּנָיו
9 נֹפְלִים בְּהַר גִּלְבֹּעַ: וַיַּפְשִׁטוּהוּ וַיִּשְׂאוּ אֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־
כֵּלָיו וַיְשַׁלְּחוּ בְאֶרֶץ־פְּלִשְׁתִּים סָבִיב לְבַשֵּׂר אֶת־עֲצַבֵּיהֶם
10 וְאֶת־הָעָם: וַיָּשִׂימוּ אֶת־כֵּלָיו בֵּית אֱלֹהֵיהֶם וְאֶת־
11 גֻּלְגָּלְתּוֹ תָּקָעוּ בֵּית דָּגוֹן: וַיִּשְׁמְעוּ כָּל יָבֵשׁ
12 גִּלְעָד אֵת כָּל־אֲשֶׁר־עָשׂוּ פְלִשְׁתִּים לְשָׁאוּל: וַיָּקוּמוּ
כָּל־אִישׁ חַיִל וַיִּשְׂאוּ אֶת־גוּפַת שָׁאוּל וְאֵת גּוּפַת בָּנָיו fcorpus.
וַיְבִיאוּם יָבֵשָׁה וַיִּקְבְּרוּ אֶת־עַצְמוֹתֵיהֶם תַּחַת הָאֵלָה
13 בְּיָבֵשׁ וַיָּצוֹמוּ שִׁבְעַת יָמִים: וַיָּמָת שָׁאוּל בְּמַעֲלוֹ אֲשֶׁר־
מָעַל בַּיהוָה עַל־דְּבַר יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־שָׁמָר וְגַם־לִשְׁאוֹל
14 בָּאוֹב לִדְרוֹשׁ: וְלֹא־דָרַשׁ בַּיהוָה וַיְמִיתֵהוּ וַיַּסֵּב אֶת־

CAP. יא. XI. Historia Dauidis eiusque Regni,

א חַמְּלוּכָה לְדָוִיד בֶּן־יִשָׁי: וַיִּקָּבְצוּ כָל־יִשְׂרָאֵל
2 אֶל־דָּוִיד חֶבְרוֹנָה לֵאמֹר הִנֵּה עַצְמְךָ וּבְשָׂרְךָ אֲנָחְנוּ: גַּם־
תְּמוֹל גַּם־שִׁלְשׁוֹם גַּם בְּהֵיוֹת שָׁאוּל מֶלֶךְ אַתָּה הַמּוֹצִיא
וְהַמֵּבִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ אַתָּה
תִרְעֶה אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה תִּהְיֶה נָגִיד עַל עַמִּי

ישראל

יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּבֹאוּ כָל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הַמֶּלֶךְ חֶבְרוֹנָה 3
וַיִּכְרֹת לָהֶם דָּוִיד בְּרִית בְּחֶבְרוֹן לִפְנֵי יְהוָה וַיִּמְשְׁחוּ
אֶת־דָּוִיד לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל כִּדְבַר יְהוָה בְּיַד־
שְׁמוּאֵל׃
וַיֵּלֶךְ דָּוִיד וְכָל־יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלַם הִיא יְבוּס וְשָׁם הַיְבוּסִי 4
יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמְרוּ יֹשְׁבֵי יְבוּס לְדָוִיד לֹא תָבוֹא הֵנָּה ה
וַיִּלְכֹּד דָּוִיד אֶת־מְצֻדַת צִיּוֹן הִיא עִיר דָּוִיד׃ וַיֹּאמֶר 6
דָּוִיד כָּל־מַכֶּה יְבוּסִי בָּרִאשׁוֹנָה יִהְיֶה לְרֹאשׁ וְלָשָׂר
וַיַּעַל בָּרִאשׁוֹנָה יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה וַיְהִי לְרֹאשׁ׃ וַיֵּשֶׁב דָּוִיד 7
בַּמְּצָד עַל־כֵּן קָרְאוּ־לוֹ עִיר דָּוִיד׃ וַיִּבֶן הָעִיר מִסָּבִיב מִן־ 8
הַמִּלּוֹא וְעַד־הַסָּבִיב וְיוֹאָב יְחַיֶּה אֶת־שְׁאָר הָעִיר׃ וַיֵּלֶךְ 9
דָּוִיד הָלוֹךְ וְגָדוֹל וַיהוָה צְבָאוֹת עִמּוֹ׃ וְאֵלֶּה י
רָאשֵׁי הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר לְדָוִיד הַמִּתְחַזְּקִים עִמּוֹ בְמַלְכוּתוֹ
עִם־כָּל־יִשְׂרָאֵל לְהַמְלִיכוֹ כִּדְבַר יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל׃
וְאֵלֶּה מִסְפַּר הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר לְדָוִיד יָשָׁבְעָם בֶּן־חַכְמֹנִי 11 Ducam & Heroum.
רֹאשׁ הַשָּׁלֹשִׁים הוּא־עוֹרֵר אֶת־חֲנִיתוֹ עַל־שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת
חָלָל בְּפַעַם אֶחָת׃ וְאַחֲרָיו אֶלְעָזָר בֶּן־דּוֹדוֹ הָאֲחוֹחִי 12
הוּא בִּשְׁלֹשָׁה הַגִּבֹּרִים׃ הוּא־הָיָה עִם־דָּוִיד בַּפַּס דַּמִּים 13
וְהַפְּלִשְׁתִּים נֶאֶסְפוּ־שָׁם לַמִּלְחָמָה וַתְּהִי חֶלְקַת הַשָּׂדֶה
מְלֵאָה שְׂעֹרִים וְהָעָם נָס מִפְּנֵי פְּלִשְׁתִּים׃ וַיִּתְיַצְּבוּ 14
בְּתוֹךְ־הַחֶלְקָה וַיַּצִּילוּהָ וַיַּכּוּ אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיּוֹשַׁע יְהוָה
תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה׃ וַיֵּרְדוּ שְׁלֹשָׁה מִן־הַשְּׁלֹשִׁים רֹאשׁ עַל־ טו
הַצּוּר אֶל־דָּוִיד אֶל־מְעָרַת עֲדֻלָּם וּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים חֹנָה
בְּעֵמֶק רְפָאִים׃ וְדָוִיד אָז בַּמְּצוּדָה וְנְצִיב פְּלִשְׁתִּים אָז 16
בְּבֵית לָחֶם׃ וַיִּתְאַו דָּוִיד וַיֹּאמֶר מִי יַשְׁקֵנִי מַיִם מִבּוֹר 17
בֵּית־לֶחֶם אֲשֶׁר בַּשָּׁעַר׃ וַיִּבְקְעוּ הַשְּׁלֹשָׁה בְּמַחֲנֵה 18
פְּלִשְׁתִּים וַיִּשְׁאֲבוּ־מַיִם מִבּוֹר בֵּית־לֶחֶם אֲשֶׁר בַּשָּׁעַר
וַיִּשְׂאוּ וַיָּבִאוּ אֶל־דָּוִיד וְלֹא־אָבָה דָּוִיד לִשְׁתּוֹתָם וַיְנַסְּכֵהוּ
אתם

v. 11. השלישים ק׳

19 אתם ליהוה׃ ויאמר חלילה׀ לי מאלהי מעשות
זאת הדם האנשים׀ האלה אשתה בנפשותם כי
בנפשותם הביאום ולא אבה לשתותם אלה עשו
כ שלשת הגבורים׃ ואבשי אחי־יואב הוא היה ראש
השלושה והוא עורר את־חניתו על־שלש מאות חלל
21 ולאׄ־שם בשלשה׃ מן־השלושה בשנים נכבד ויהי
22 להם לשר ועד־השלשה לא בא׃ בניה בן־יהוידע
בן־איש־חיל רב־פעלים מן־קבצאל הוא הכה את־
f 2. Sam. 23: 20. שני אריאל מואב והוא ירד והכה את־האריה בתוך
23 הבור ביום השלג׃ והוא הכה׀ את־האיש המצרי
איש מדה ׀ חמש באמה ובידי המצרי חנית כמנור
ארגים וירד אליו בשבט ויגזל את־החנית מיד המצרי
24 ויהרגהו בחניתו׃ אלה עשה בניהו בן־יהוידע
כה ולו שם בשלושה הגבורים׃ מן־השלושים הנו
נכבד הוא ואל־השלשה לא־בא וישימהו דויד
26 על־משמעתו׃ וגבורי החילים עשהאל אחי
27 יואב אלחנן בן־דודו מבית לחם׃ שמות ההרורי
28 חלץ הפלוני׃ עירא בן־עקש התקועי אביעזר
29 ל הענתותי׃ סבכי החשתי עילי האחוחי׃ מהרי
31 הנטופתי חלד בן־בענה הנטופתי׃ איתי בן־ריבי
32 מגבעת בני בנימן בניה הפרעתני׃ חורי מנחלי
33 נעש אביאל הערבתי׃ עזמות הבחרומי אליחבא
34 השעלבני׃ בני השם הגזוני יונתן בן־שגא הררי׃
35 36 אחיאם בן־שכר הררי אליפל בן־אור׃ חפר
37 המכרתי אחיה הפלני׃ חצרו הכרמלי נערי בן־
38 39 אזבי׃ יואל אחי נתן מבחר בן־הגרי׃ צלק
העמוני נחרי הבארתי נשא כלי יואב בן־צרויה׃
מ 41 עירא החיתרי גרב החיתרי׃ אוריה החתי זבד בן־
אחלי

v. 20. יולו ק׳

42 אַחְלָי׃ עֲדִינָא בֶן־שִׁיזָא הָרְאוּבֵנִי רֹאשׁ לָרְאוּבֵנִי 42
43 וְעָלָיו שְׁלֹשִׁים׃ חָנָן בֶּן־מַעֲכָה וְיוֹשָׁפָט הַמִּתְנִי׃ 43
44 עֻזִּיָּא הָעַשְׁתְּרָתִי שָׁמָע וְיעוּאֵל בְּנֵי חוֹתָם 44
הָעֲרֹעֵרִי׃ יְדִיעָאֵל בֶּן־שִׁמְרִי וְיוֹחָא אָחָיו הַתִּיצִי׃ מה 45
46 אֱלִיאֵל הַמַּחֲוִים וְיִרִיבַי וְיוֹשַׁוְיָה בְּנֵי אֶלְנַעַם 46
וְיִתְמָה הַמּוֹאָבִי׃ אֱלִיאֵל וְעוֹבֵד וְיַעֲשִׂיאֵל 47
הַמִּצֳבָיָה׃

CAP. XII. Copiæ, quæ Dauidem exulem comitatæ sunt,

יב א וְאֵלֶּה הַבָּאִים אֶל־דָּוִיד לְצִיקְלַג עוֹד עָצוּר מִפְּנֵי שָׁאוּל
בֶּן־קִישׁ וְהֵמָּה בַּגִּבּוֹרִים עֹזְרֵי הַמִּלְחָמָה׃ נֹשְׁקֵי קֶשֶׁת 2
מְיַמְּנִים וּמַשְׂמְאִלִים בָּאֲבָנִים וּבַחִצִּים בַּקֶּשֶׁת מֵאֲחֵי
שָׁאוּל מִבִּנְיָמִן׃ הָרֹאשׁ אֲחִיעֶזֶר וְיוֹאָשׁ בְּנֵי הַשְּׁמָעָה 3
הַגִּבְעָתִי וְיזִיאֵל וּפֶלֶט בְּנֵי עַזְמָוֶת וּבְרָכָה וְיֵהוּא הָעֲנָתֹתִי׃
וְיִשְׁמַעְיָה הַגִּבְעוֹנִי גִּבּוֹר בַּשְּׁלֹשִׁים וְעַל־הַשְּׁלֹשִׁים 4
וְיִרְמְיָה וְיַחֲזִיאֵל וְיוֹחָנָן וְיוֹזָבָד הַגְּדֵרָתִי׃ אֶלְעוּזַי וְיִרְמוֹת ה
וּבְעַלְיָה וּשְׁמַרְיָהוּ וּשְׁפַטְיָהוּ הַחֲרֻפִי׃ אֶלְקָנָה 6
וְיִשִּׁיָהוּ וַעֲזַרְאֵל וְיוֹעֶזֶר וְיָשָׁבְעָם הַקָּרְחִים׃ וְיוֹאֵלָה 7
וּזְבַדְיָה בְּנֵי יְרֹחָם מִן־הַגְּדוֹר׃ וּמִן־הַנְּדָרִי נִבְדְּלוּ אֶל־דָּוִיד 8
לַמְצָד מִדְבָּרָה גִּבֹּרֵי הַחַיִל אַנְשֵׁי צָבָא לַמִּלְחָמָה עֹרְכֵי
צִנָּה וְרֹמַח וּפְנֵי אַרְיֵה פְּנֵיהֶם וּכְצְבָאִים עַל־הֶהָרִים
לְמַהֵר׃ עֵזֶר הָרֹאשׁ עֹבַדְיָה הַשֵּׁנִי אֱלִיאָב הַשְּׁלִישִׁי׃ 9
מִשְׁמַנָּה הָרְבִיעִי יִרְמְיָה הַחֲמִשִּׁי׃ עַתַּי־הַשִּׁשִּׁי אֱלִיאֵלִי 11
הַשְּׁבִעִי׃ יוֹחָנָן הַשְּׁמִינִי אֶלְזָבָד הַתְּשִׁיעִי׃ יִרְמְיָהוּ 13
הָעֲשִׂירִי מַכְבַּנַּי עַשְׂתִּי עָשָׂר׃ אֶלְּה מִבְּנֵי־גָד 14
רָאשֵׁי הַצָּבָא אֶחָד לְמֵאָה הַקָּטָן וְהַגָּדוֹל לָאָלֶף׃ אֵלֶּה טו
הֵם אֲשֶׁר עָבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן וְהוּא
מְמַלֵּא עַל־כָּל־גְּדוֹתָיו וַיַּבְרִיחוּ אֶת־כָּל־הָעֲמָקִים
לַמִּזְרָח וְלַמַּעֲרָב׃ וַיָּבֹאוּ מִן־בְּנֵי בִנְיָמִן וִיהוּדָה עַד־ 16
לַמָּצָד לְדָוִיד׃ וַיֵּצֵא דָוִיד לִפְנֵיהֶם וַיַּעַן וַיֹּאמֶר לָהֶם 17

v. 5. החריפי ק׳ v. 3. ויזיאל ק׳ v. 44. ויעיאל ק׳
v. 15. נרותיו ק׳.

אִם־לְשָׁלוֹם בָּאתֶם אֵלַי לְעָזְרֵנִי יְהִיֶה־לִּי עֲלֵיכֶם לֵבָב
לְיָחַד וְאִם־לְרַמּוֹתַנִי לְצָרַי בְּלֹא חָמָס בְּכַפַּי יֵרֶא אֱלֹהֵי
18 אֲבוֹתֵינוּ וְיוֹכַח׃ וְרוּחַ לָבְשָׁה אֶת־עֲמָשַׂי רֹאשׁ
הַשָּׁלִשִׁים לְךָ דָוִיד וְעִמְּךָ בֶּן־יִשַׁי שָׁלוֹם׀ שָׁלוֹם לָךְ
וְשָׁלוֹם לְעֹזְרֶךָ כִּי עֲזָרְךָ אֱלֹהֶיךָ וַיְקַבְּלֵם דָּוִיד וַיִּתְּנֵם
19 בְּרָאשֵׁי הַגְּדוּד׃ וּמְנַשֶּׁה נָפְלוּ עַל־דָּוִיד בְּבֹאוֹ
עִם־פְּלִשְׁתִּים עַל־שָׁאוּל לַמִּלְחָמָה וְלֹא עָזָרֵם כִּי בְעֵצָה
שִׁלְּחוּהוּ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים לֵאמֹר בְּרֹאשֵׁינוּ יִפּוֹל אֶל־אֲדֹנָיו
כ שָׁאוּל׃ בְּלֶכְתּוֹ אֶל־צִיקְלַג נָפְלוּ עָלָיו׀ מִמְּנַשֶּׁה עַדְנַח
וְיוֹזָבָד וִידִיעֵאל וּמִיכָאֵל וְיוֹזָבָד וֶאֱלִיהוּא וְצִלְּתַי רָאשֵׁי
21 הָאֲלָפִים אֲשֶׁר לִמְנַשֶּׁה׃ וְהֵמָּה עָזְרוּ עִם־דָּוִיד עַל־
22 הַגְּדוּד כִּי־גִבּוֹרֵי חַיִל כֻּלָּם וַיִּהְיוּ שָׂרִים בַּצָּבָא׃ כִּי לְעֵת־
יוֹם בְּיוֹם יָבְאוּ עַל־דָּוִיד לְעָזְרוֹ עַד־לְמַחֲנֵה גָדוֹל כְּמַחֲנֵה
23 אֱלֹהִים׃ וְאֵלֶּה מִסִּפְרֵי רָאשֵׁי הֶחָלוּץ לַצָּבָא
בָּאוּ עַל־דָּוִיד חֶבְרוֹנָה לְהָסֵב מַלְכוּת שָׁאוּל אֵלָיו כְּפִי
24 יְהוָֹה׃ בְּנֵי יְהוּדָה נֹשְׂאֵי צִנָּה וָרֹמַח שֵׁשֶׁת אֲלָפִים
כה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת חֲלוּצֵי צָבָא׃ מִן־בְּנֵי שִׁמְעוֹן גִּבּוֹרֵי
חַיִל לַצָּבָא שִׁבְעַת אֲלָפִים וּמֵאָה׃
26 מִן־בְּנֵי הַלֵּוִי אַרְבַּעַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃
27 וִיהוֹיָדָע הַנָּגִיד לְאַהֲרֹן וְעִמּוֹ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשִׁבְעֵ
28 מֵאוֹת׃ וְצָדוֹק נַעַר גִּבּוֹר חָיִל וּבֵית־אָבִיו שָׂרִים
29 עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ וּמִן־בְּנֵי בִנְיָמִן אֲחֵי שָׁאוּל
שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְעַד־הֵנָּה מַרְבִּיתָם שֹׁמְרִים מִשְׁמֶרֶת
ל בֵּית שָׁאוּל׃ וּמִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם עֶשְׂרִים אֶלֶף
וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת גִּבּוֹרֵי חַיִל אַנְשֵׁי שֵׁמוֹת לְבֵית אֲבוֹתָם׃
31 וּמֵחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה שְׁמֹנָה עָשָׂר אָלֶף אֲשֶׁר
נִקְבוּ בְּשֵׁמוֹת לָבוֹא לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד׃
32 וּמִבְּנֵי יִשָּׂשכָר יוֹדְעֵי בִינָה לָעִתִּים לָדַעַת מַה־
יַּעֲשֶׂה

& reducem Regem Hebrone creaturnt.

CAP. XIII. David ars fœderis transfert & deponit a adibus Obed Edomis

v. 18. השלישים ק׳

יַעֲשֶׂה יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁיהֶם מָאתַיִם וְכָל־אֲחֵיהֶם עַל־
33 פִּיהֶם׃ מִזְבֻּלוּן יוֹצְאֵי צָבָא עֹרְכֵי מִלְחָמָה
בְּכָל־כְּלֵי מִלְחָמָה חֲמִשִּׁים אָלֶף וְלַעֲדֹר בְּלֹא־לֵב
34 וָלֵב׃ וּמִנַּפְתָּלִי שָׂרִים אָלֶף וְעִמָּהֶם בְּצִנָּה
וַחֲנִית שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה אָלֶף׃ וּמִן־הַדָּנִי לה
עֹרְכֵי מִלְחָמָה עֶשְׂרִים־וּשְׁמוֹנָה אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃
36 וּמֵאָשֵׁר יוֹצְאֵי צָבָא לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה אַרְבָּעִים
37 אָלֶף׃ וּמֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן מִן־הָרְאוּבֵנִי וְהַגָּדִי
וַחֲצִי ׀ שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה בְּכֹל כְּלֵי צְבָא מִלְחָמָה מֵאָה
38 וְעֶשְׂרִים אָלֶף׃ כָּל־אֵלֶּה אַנְשֵׁי מִלְחָמָה עֹדְרֵי מַעֲרָכָה
בְּלֵבָב שָׁלֵם בָּאוּ חֶבְרֹנָה לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד עַל־כָּל־
יִשְׂרָאֵל וְגַם כָּל־שֵׁרִית יִשְׂרָאֵל לֵב אֶחָד לְהַמְלִיךְ אֶת־
39 דָּוִיד׃ וַיִּהְיוּ־שָׁם עִם־דָּוִיד יָמִים שְׁלוֹשָׁה אֹכְלִים
וְשׁוֹתִים כִּי־הֵכִינוּ לָהֶם אֲחֵיהֶם׃ וְגַם הַקְּרוֹבִים־אֲלֵיהֶם מ
עַד־יִשָּׂשכָר וּזְבֻלוּן וְנַפְתָּלִי מְבִיאִים לֶחֶם בַּחֲמוֹרִים
וּבַגְּמַלִּים וּבַפְּרָדִים ׀ וּבַבָּקָר מַאֲכַל־קֶמַח דְּבֵלִים
וְצִמֻּקִים וְיַיִן וְשֶׁמֶן וּבָקָר וְצֹאן לָרֹב כִּי שִׂמְחָה בְּיִשְׂרָאֵל׃
CAP. יג XIII. Dauid arcam fœderis transfert & deponit in ædibus Obed-Edomi.
א וַיִּוָּעַץ דָּוִיד עִם־שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת
2 לְכָל־נָגִיד׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְכֹל ׀ קְהַל יִשְׂרָאֵל אִם־עֲלֵיכֶם
טוֹב וּמִן־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נִפְרְצָה נִשְׁלְחָה עַל־אַחֵינוּ
הַנִּשְׁאָרִים בְּכֹל אַרְצוֹת יִשְׂרָאֵל וְעִמָּהֶם הַכֹּהֲנִים
3 וְהַלְוִיִּם בְּעָרֵי מִגְרְשֵׁיהֶם וְיִקָּבְצוּ אֵלֵינוּ׃ וְנָסֵבָּה אֶת־
אֲרוֹן אֱלֹהֵינוּ אֵלֵינוּ כִּי־לֹא דְרַשְׁנֻהוּ בִּימֵי שָׁאוּל׃
4 וַיֹּאמְרוּ כָל־הַקָּהָל לַעֲשׂוֹת כֵּן כִּי־יָשַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי
ה כָל־הָעָם׃ וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל מִן־שִׁיחוֹר
מִצְרַיִם וְעַד־לְבוֹא חֲמָת לְהָבִיא אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
6 מִקִּרְיַת יְעָרִים׃ וַיַּעַל דָּוִד וְכָל־יִשְׂרָאֵל בַּעֲלָתָה אֶל־
קִרְיַת יְעָרִים אֲשֶׁר לִיהוּדָה לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם אֵת אֲרוֹן

v. 38. כצל.

ʒ ad ordinandum se, v. 38.

ʒ v. 33.

הָאֱלֹהִים׃ יְהוָה יוֹשֵׁב הַכְּרֻבִים אֲשֶׁר־נִקְרָא שֵׁם׃
7 וַיַּרְכִּיבוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עַל־עֲגָלָה חֲדָשָׁה מִבֵּית
8 אֲבִינָדָב וְעֻזָּא וְאַחְיוֹ נֹהֲגִים בַּעֲגָלָה׃ וְדָוִיד וְכָל־יִשְׂרָאֵל
מְשַׂחֲקִים לִפְנֵי הָאֱלֹהִים בְּכָל־עֹז וּבְשִׁירִים וּבְכִנֹּרוֹת
9 וּבִנְבָלִים וּבְתֻפִּים וּבִמְצִלְתַּיִם וּבַחֲצֹצְרוֹת׃ וַיָּבֹאוּ עַד־
גֹּרֶן כִּידֹן וַיִּשְׁלַח עֻזָּא אֶת־יָדוֹ לֶאֱחֹז אֶת־הָאָרוֹן כִּי
י שָׁמְטוּ הַבָּקָר׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּעֻזָּא וַיַּכֵּהוּ עַל אֲשֶׁר־
11 שָׁלַח יָדוֹ עַל־הָאָרוֹן וַיָּמָת שָׁם לִפְנֵי אֱלֹהִים׃ וַיִּחַר לְדָוִיד
כִּי־פָרַץ יְהוָה פֶּרֶץ בְּעֻזָּא וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם הַהוּא פֶּרֶץ עֻזָּא
12 עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיִּירָא דָוִיד אֶת־הָאֱלֹהִים בַּיּוֹם הַהוּא
13 לֵאמֹר הֵיךְ אָבִיא אֵלַי אֵת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים׃ וְלֹא־הֵסִיר
דָּוִיד אֶת־הָאָרוֹן אֵלָיו אֶל־עִיר דָּוִיד וַיַּטֵּהוּ אֶל־בֵּית־
14 עֹבֵד אֱדֹם הַגִּתִּי׃ וַיֵּשֶׁב אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עִם־בֵּית
עֹבֵד אֱדֹם בְּבֵיתוֹ שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶת־בֵּית
עֹבֵד־אֱדֹם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ׃

CAP. יד XIV. Rex Tyri munera Dauidi mittit.

א וַיִּשְׁלַח חִירָם מֶלֶךְ־צֹר מַלְאָכִים אֶל־דָּוִיד וַעֲצֵי
2 אֲרָזִים וְחָרָשֵׁי קִיר וְחָרָשֵׁי עֵצִים לִבְנוֹת לוֹ בָּיִת׃ וַיֵּדַע
דָּוִיד כִּי־הֱכִינוֹ יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל כִּי־נִשֵּׂאת
לְמַעְלָה מַלְכוּתוֹ בַּעֲבוּר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃

Dauid numerosa prole augetur.

3 וַיִּקַּח דָּוִיד עוֹד נָשִׁים בִּירוּשָׁלָם וַיּוֹלֶד דָּוִיד עוֹד בָּנִים
4 וּבָנוֹת׃ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הַיְלוּדִים אֲשֶׁר הָיוּ־לוֹ בִּירוּשָׁלָם
ה שַׁמּוּעַ וְשׁוֹבָב נָתָן וּשְׁלֹמֹה׃ וְיִבְחָר וֶאֱלִישׁוּעַ וְאֶלְפָּלֶט׃
6.7 וְנֹגַהּ וְנֶפֶג וְיָפִיעַ׃ וֶאֱלִישָׁמָע וּבְעֶלְיָדָע וֶאֱלִיפָלֶט׃

Philistæos bis fundit.

8 וַיִּשְׁמְעוּ פְלִשְׁתִּים כִּי־נִמְשַׁח דָּוִיד לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־
יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ כָל־פְּלִשְׁתִּים לְבַקֵּשׁ אֶת־דָּוִיד וַיִּשְׁמַע
9 דָּוִיד וַיֵּצֵא לִפְנֵיהֶם׃ וּפְלִשְׁתִּים בָּאוּ וַיִּפְשְׁטוּ בְּעֵמֶק
י רְפָאִים׃ וַיִּשְׁאַל דָּוִיד בֵּאלֹהִים לֵאמֹר הַאֶעֱלֶה עַל־
פְּלִשְׁתִּיִּים וּנְתַתָּם בְּיָדִי וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה עֲלֵה וּנְתַתִּים
בידך

v. 1. חורם ק׳ · v. 10. יתיר י׳

f quomodo, Dan. 10. 17.

בְּיָדֶךָ : וַיַּעֲלוּ בְּבַעַל־פְּרָצִים וַיַּכֵּם שָׁם דָּוִיד וַיֹּאמֶר 11
דָּוִיד פָּרַץ הָאֱלֹהִים אֶת־אוֹיְבַי בְּיָדִי כְּפֶרֶץ מָיִם עַל־כֵּן
קָרְאוּ שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בַּעַל פְּרָצִים : וַיַּעַזְבוּ־שָׁם אֶת־ 12
אֱלֹהֵיהֶם וַיֹּאמֶר דָּוִיד וַיִּשָּׂרְפוּ בָּאֵשׁ :
וַיֹּסִפוּ עוֹד פְּלִשְׁתִּים וַיִּפְשְׁטוּ בָּעֵמֶק : וַיִּשְׁאַל עוֹד דָּוִיד 13 14
בֵּאלֹהִים וַיֹּאמֶר לוֹ הָאֱלֹהִים לֹא תַעֲלֶה אַחֲרֵיהֶם הָסֵב
מֵעֲלֵיהֶם וּבָא תָּ לָהֶם מִמּוּל הַבְּכָאִים : וְיִהְיֶה טו
כְּשָׁמְעֲךָ אֶת־קוֹל הַצְּעָדָה בְּרָאשֵׁי הַבְּכָאִים אָז תֵּצֵא f 2. Sam. 5: 24.
בַּמִּלְחָמָה כִּי־יָצָא הָאֱלֹהִים לְפָנֶיךָ לְהַכּוֹת אֶת־מַחֲנֵה
פְּלִשְׁתִּים : וַיַּעַשׂ דָּוִיד כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ הָאֱלֹהִים וַיַּכּוּ אֶת־ 16
מַחֲנֵה פְּלִשְׁתִּים מִגִּבְעוֹן וְעַד־גָּזֶרָה : וַיֵּצֵא שֵׁם־דָּוִיד 17
בְּכָל־הָאֲרָצוֹת וַיהוָה נָתַן אֶת־פַּחְדּוֹ עַל־כָּל־הַגּוֹיִם :
CAP. XV. Tentorio erecto transfertur arca per Leuitas, multo cum populi gaudio in ciuitatem Dauidis.
טו וַיַּעַשׂ־לוֹ בָתִּים בְּעִיר דָּוִיד וַיָּכֶן מָקוֹם לַאֲרוֹן הָאֱלֹהִים א
וַיֵּט־לוֹ אֹהֶל : אָז אָמַר דָּוִיד לֹא לָשֵׂאת אֶת־ 2
אֲרוֹן הָאֱלֹהִים כִּי אִם־הַלְוִיִּם כִּי־בָם בָּחַר יְהוָה לָשֵׂאת
אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וּלְשָׁרְתוֹ עַד־עוֹלָם :
וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְרוּשָׁלִַם 3
לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר־הֵכִין לוֹ :
וַיַּאֲסֹף דָּוִיד אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וְאֶת־הַלְוִיִּם : 4
לִבְנֵי קְהָת אוּרִיאֵל הַשַּׂר וְאֶחָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים : ה
לִבְנֵי מְרָרִי עֲשָׂיָה הַשַּׂר וְאֶחָיו מָאתַיִם 6
וְעֶשְׂרִים : לִבְנֵי גֵרְשֹׁם יוֹאֵל הַשַּׂר וְאֶחָיו מֵאָה 7
וּשְׁלֹשִׁים : לִבְנֵי אֱלִיצָפָן שְׁמַעְיָה הַשַּׂר וְאֶחָיו 8
מָאתַיִם : לִבְנֵי חֶבְרוֹן אֱלִיאֵל הַשַּׂר וְאֶחָיו 9
שְׁמוֹנִים : לִבְנֵי עֻזִּיאֵל עַמִּינָדָב הַשַּׂר וְאֶחָיו י
מֵאָה וּשְׁנֵים עָשָׂר :
וַיִּקְרָא דָּוִיד לְצָדוֹק וְלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם לְאוּרִיאֵל יא
עֲשָׂיָה וְיוֹאֵל שְׁמַעְיָה וֶאֱלִיאֵל וְעַמִּינָדָב : וַיֹּאמֶר לָהֶם יב

אַתֶּם רָאשֵׁי הָאָבוֹת לַלְוִיִּם הִתְקַדְּשׁוּ אַתֶּם וַאֲחֵיכֶם
וְהַעֲלִיתֶם אֶת אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל הַכִּינוֹתִי לוֹ:
13 כִּי לְמַבְרֵאשׁוֹנָה לֹא אַתֶּם פָּרַץ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּנוּ כִּי לֹא
14 דְרַשְׁנֻהוּ כַּמִּשְׁפָּט: וַיִּתְקַדְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְהַעֲלוֹת
טו אֶת אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּשְׂאוּ בְנֵי הַלְוִיִּם אֶת
אֲרוֹן הָאֱלֹהִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה כִּדְבַר יְהוָה בְּכָתְפָם
16 בַּמֹּטוֹת עֲלֵיהֶם: וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְשָׂרֵי הַלְוִיִּם
לְהַעֲמִיד אֶת אֲחֵיהֶם הַמְשֹׁרְרִים בִּכְלֵי שִׁיר נְבָלִים
וְכִנֹּרוֹת וּמְצִלְתַּיִם מַשְׁמִיעִים לְהָרִים בְּקוֹל לְשִׂמְחָה:
17 וַיַּעֲמִידוּ הַלְוִיִּם אֶת הֵימָן בֶּן יוֹאֵל וּמִן
אֶחָיו אָסָף בֶּן בֶּרֶכְיָהוּ וּמִן בְּנֵי מְרָרִי אֲחֵיהֶם אֵיתָן בֶּן
18 קוּשָׁיָהוּ: וְעִמָּהֶם אֲחֵיהֶם מִשְׁנִים זְכַרְיָהוּ בֶּן וְיַעֲזִיאֵל
וּשְׁמִירָמוֹת וִיחִיאֵל וְעַנִּי אֱלִיאָב וּבְנָיָהוּ וּמַעֲשֵׂיָהוּ
וּמַתִּתְיָהוּ וֶאֱלִיפְלֵהוּ וּמִקְנֵיָהוּ וְעֹבֵד אֱדֹם וִיעִיאֵל
19 הַשּׁוֹעֲרִים: וְהַמְשֹׁרְרִים הֵימָן אָסָף וְאֵיתָן בִּמְצִלְתַּיִם
כ נְחֹשֶׁת לְהַשְׁמִיעַ: וּזְכַרְיָה וַעֲזִיאֵל וּשְׁמִירָמוֹת וִיחִיאֵל
וְעַנִּי וֶאֱלִיאָב וּמַעֲשֵׂיָהוּ וּבְנָיָהוּ בִּנְבָלִים עַל עֲלָמוֹת:
21 וּמַתִּתְיָהוּ וֶאֱלִיפְלֵהוּ וּמִקְנֵיָהוּ וְעֹבֵד אֱדֹם וִיעִיאֵל וַעֲזַזְיָהוּ
22 בְּכִנֹּרוֹת עַל הַשְּׁמִינִית לְנַצֵּחַ: וּכְנַנְיָהוּ שַׂר הַלְוִיִּם
23 בְּמַשָּׂא יָסֹר בַּמַּשָּׂא כִּי מֵבִין הוּא: וּבֶרֶכְיָה וְאֶלְקָנָה
24 שְׁעָרִים לָאָרוֹן: וּשְׁבַנְיָהוּ וְיוֹשָׁפָט וּנְתַנְאֵל וַעֲמָשַׂי
וְזַכַרְיָהוּ וּבְנָיָהוּ וֶאֱלִיעֶזֶר הַכֹּהֲנִים מַחְצְצְרִים בַּחֲצֹצְרוֹת
לִפְנֵי אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וְעֹבֵד אֱדֹם וִיחִיָּה שְׁעָרִים לָאָרוֹן:
כה
וַיְהִי דָּוִיד וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים
הַהֹלְכִים לְהַעֲלוֹת אֶת אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה מִן בֵּית עֹבֵד
26 אֱדֹם בְּשִׂמְחָה: וַיְהִי בְּעֶזֹר הָאֱלֹהִים אֶת
הַלְוִיִּם נֹשְׂאֵי אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה וַיִּזְבְּחוּ שִׁבְעָה פָרִים
27 וְשִׁבְעָה אֵילִים: וְדָוִיד מְכֻרְבָּל בְּמְעִיל בּוּץ וְכָל הַלְוִיִּם

† amictus (erat)

הנשאים

יתיר צ׳ v. 24. ב׳ טעמים v. 13.

הַנֹּשְׂאִים אֶת־הָאָרוֹן וְהַמְשֹׁרְרִים וּכְנַנְיָה הַשַּׂר הַמַּשָּׂא
8 a הַמְשֹׁרְרִים וְעַל־דָּוִיד אֵפוֹד בָּד׃ וְכָל־יִשְׂרָאֵל מַעֲלִים
אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה בִּתְרוּעָה וּבְקוֹל שׁוֹפָר
וּבַחֲצֹצְרוֹת וּבִמְצִלְתַּיִם מַשְׁמִעִים בִּנְבָלִים וְכִנֹּרוֹת׃
9 a וַיְהִי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה בָּא עַד־עִיר דָּוִיד וּמִיכַל בַּת־שָׁאוּל
נִשְׁקְפָה׳ בְּעַד הַחַלּוֹן וַתֵּרֶא אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּוִיד מְרַקֵּד
א וּמְשַׂחֵק וַתִּבֶז לוֹ בְּלִבָּהּ׃ וַיָּבִיאוּ אֶת־
אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיַּצִּיגוּ אֹתוֹ בְּתוֹךְ הָאֹהֶל אֲשֶׁר נָטָה־לוֹ
2 דָּוִיד וַיַּקְרִיבוּ עֹלוֹת וּשְׁלָמִים לִפְנֵי הָאֱלֹהִים׃ וַיְכַל
דָּוִיד מֵהַעֲלוֹת הָעֹלָה וְהַשְּׁלָמִים וַיְבָרֶךְ אֶת־הָעָם בְּשֵׁם
3 יְהוָה׃ וַיְחַלֵּק לְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה
לְאִישׁ כִּכַּר־לֶחֶם וְאֶשְׁפָּר וַאֲשִׁישָׁה׃
4 וַיִּתֵּן לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה מִן־הַלְוִיִּם
מְשָׁרְתִים וּלְהַזְכִּיר וּלְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַיהוָה אֱלֹהֵי
ה יִשְׂרָאֵל׃ אָסָף הָרֹאשׁ וּמִשְׁנֵהוּ זְכַרְיָה יְעִיאֵל
וּשְׁמִירָמוֹת וִיחִיאֵל וּמַתִּתְיָה וֶאֱלִיאָב וּבְנָיָהוּ וְעֹבֵד
אֱדֹם וִיעִיאֵל בִּכְלֵי נְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת וְאָסָף בַּמְצִלְתַּיִם
6 מַשְׁמִיעַ׃ וּבְנָיָהוּ וְיַחֲזִיאֵל הַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת תָּמִיד
7 לִפְנֵי אֲרוֹן בְּרִית־הָאֱלֹהִים׃ בַּיּוֹם הַהוּא אָז
נָתַן דָּוִיד בָּרֹאשׁ לְהֹדוֹת לַיהוָה בְּיַד־אָסָף
וְאַחָיו׃
8 הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו׃
9 שִׁירוּ לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאֹתָיו׃ הִתְהַלְלוּ
11 בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב מְבַקְשֵׁי יְהוָה׃ דִּרְשׁוּ יְהוָה
12 וְעֻזּוֹ בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד׃ זִכְרוּ נִפְלְאֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה
13 מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיהוּ׃ זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ בְּנֵי
14 יַעֲקֹב בְּחִירָיו׃ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ
טו מִשְׁפָּטָיו׃ זִכְרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה
לאלף

CAP. יו XVI. Arca reposita, Dauid Sacerdotum & Leuitarum officia ordinat,

‡ 2. Sam. 6:19.

8. Confitemini Domino, invocate in nomine ejus, notificate in populis opera ejus.
9. Cantate ei, psallite ei, meditamini in omnibus mirabilibus ejus.
10. Gloriamini in nomine Sanctitatis ejus. Laetetur cor quaerentium Dominum.
11. Quaerite Dominum, et fortitudinem ejus: quaerite facies ejus semper.
12. Recordamini mirabilium ejus quae fecit, prodigiorum ejus et judiciorum oris ejus.
15. Recordamini in Seculum pacti ejus Verbi (inquam quod) praecepit.

v. 27. הש׳ בפתח

16 לְאֶלֶף דּוֹר : אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ 16 in mille generationes.
17 לְיִצְחָק : וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית
18 עוֹלָם : לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץ־כְּנָעַן חֶבֶל
19 נַחֲלַתְכֶם : בִּהְיוֹתְכֶם מְתֵי מִסְפָּר כִּמְעַט וְגָרִים
20 בָּהּ : וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי וּמִמַּמְלָכָה אֶל־
21 עַם אַחֵר : לֹא־הִנִּיחַ לְאִישׁ לְעָשְׁקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם
22 מְלָכִים : אַל־תִּנְּעוּ בִּמְשִׁיחָי וּבִנְבִיאַי אַל־תָּרֵעוּ : 22 nolite tangere christos meos et in nullo contristare prophetas meos ne nebi contristetis.
23 שִׁירוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־אֶל־יוֹם 23 cantate Domino omnis terra annunciate de die in diem
24 יְשׁוּעָתוֹ : סַפְּרוּ בַגּוֹיִם אֶת־כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים salutare eius.
25 נִפְלָאוֹתָיו : כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְנוֹרָא 25 quia magnus Dominus et laudabilis valde et terribilis ipse super omnes deos.
26 הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים : כִּי כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים
27 אֱלִילִים וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה : הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו
28 עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקֹמוֹ : הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ
29 לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז : הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ מִנְחָה
ל וּבֹאוּ לְפָנָיו הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ : חִילוּ
31 מִלְּפָנָיו כָּל־הָאָרֶץ אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט : יִשְׂמְחוּ 31 lætentur cœli, et exultet terra: et dicant in gentibus, Dominus regnavit.
32 הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ : יִרְעַם
33 הַיָּם וּמְלוֹאוֹ יַעֲלֹץ הַשָּׂדֶה וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ : אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי
34 הַיָּעַר מִלִּפְנֵי יְהוָה כִּי־בָא לִשְׁפּוֹט אֶת־הָאָרֶץ : הוֹדוּ 34 confitemini Domino quoniam bonus quoniam in sæculum misericordia ejus.
35 לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ : וְאִמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי et dicite: Salva nos Deus salutaris noster, et congrega nos et erue nos de gentibus, ad confitendum nomini sancto tuo, et gloriari in laude tua.
יִשְׁעֵנוּ וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ
36 לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ : בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־ 36 benedictus Dominus Deus Israel a sæculo, et usque in sæculum: et dicant omnis populus, Amen, et laudem Domino.
הָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעָם אָמֵן וְהַלֵּל
37 לַיהוָה : וַיַּעֲזֹב־שָׁם לִפְנֵי אֲרוֹן
בְּרִית־יְהוָה לְאָסָף וּלְאֶחָיו לְשָׁרֵת לִפְנֵי הָאָרוֹן תָּמִיד
38 לְדִבְרַת־יוֹם בְּיוֹמוֹ : וְעֹבֵד אֱדֹם וַאֲחִיהֶם שִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנָה
39 וְעֹבֵד אֱדֹם בֶּן־יְדִיתוּן וְחוֹסָה לְשׁוֹעֲרִים : וְאֶת־צָדוֹק
הַכֹּהֵן וְאֶחָיו הַכֹּהֲנִים לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה בַּבָּמָה אֲשֶׁר
בגבעון

f gaudium, Neh. 3: 20.

v. 18. יקמין בזק v. 22. יקמין בזק

בְּגִבְעוֹן׃ לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה עַל־מִזְבַּח הָעֹלָה תָּמִיד ט
לַבֹּקֶר וְלָעֶרֶב וּלְכָל־הַכָּתוּב בְּתוֹרַת יְהוָה אֲשֶׁר צִוָּה
עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וְעִמָּהֶם הֵימָן וִידוּתוּן וּשְׁאָר הַבְּרוּרִים 41
אֲשֶׁר נִקְּבוּ בְּשֵׁמוֹת לְהוֹדוֹת לַיהוָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
וְעִמָּהֶם הֵימָן וִידוּתוּן חֲצֹצְרוֹת וּמְצִלְתַּיִם לְמַשְׁמִיעִים 42
וּכְלֵי שִׁיר הָאֱלֹהִים וּבְנֵי יְדוּתוּן לַשָּׁעַר׃ וַיֵּלְכוּ כָל־ 43
הָעָם אִישׁ לְבֵיתוֹ וַיִּסֹּב דָּוִיד לְבָרֵךְ אֶת־בֵּיתוֹ׃

CAP. יז. XVII. Dauidi Templum aedificare volenti promittitur per Nathanē Messias, spiritualem domum exstructurus;

וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָשַׁב דָּוִיד בְּבֵיתוֹ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־ א
נָתָן הַנָּבִיא הִנֵּה אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּבֵית הָאֲרָזִים וַאֲרוֹן בְּרִית־
יְהוָה תַּחַת יְרִיעוֹת׃ וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־דָּוִיד כֹּל אֲשֶׁר 2
בִּלְבָבְךָ עֲשֵׂה כִּי הָאֱלֹהִים עִמָּךְ׃ וַיְהִי 3
בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיְהִי דְּבַר אֱלֹהִים אֶל־נָתָן לֵאמֹר׃ לֵךְ 4
וְאָמַרְתָּ אֶל־דָּוִיד עַבְדִּי כֹּה אָמַר יְהוָה לֹא־אַתָּה תִּבְנֶה־
לִּי הַבַּיִת לָשָׁבֶת׃ כִּי לֹא יָשַׁבְתִּי בְּבַיִת מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר ה
הֶעֱלֵיתִי אֶת־יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה וָאֶהְיֶה מֵאֹהֶל אֶל־
אֹהֶל וּמִמִּשְׁכָּן׃ בְּכֹל אֲשֶׁר־הִתְהַלַּכְתִּי בְּכָל־ 6
יִשְׂרָאֵל הֲדָבָר דִּבַּרְתִּי אֶת־אַחַד שֹׁפְטֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
צִוֵּיתִי לִרְעוֹת אֶת־עַמִּי לֵאמֹר לָמָּה לֹא־בְנִיתֶם לִי בֵּית
אֲרָזִים׃ וְעַתָּה כֹּה תֹאמַר לְעַבְדִּי לְדָוִיד כֹּה אָמַר יְהוָה 7
צְבָאוֹת אֲנִי לְקַחְתִּיךָ מִן־הַנָּוֶה מִן־אַחֲרֵי הַצֹּאן לִהְיוֹת
נָגִיד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וָאֶהְיֶה עִמְּךָ בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָכְתָּ 8
וָאַכְרִית אֶת־כָּל־אוֹיְבֶיךָ מִפָּנֶיךָ וְעָשִׂיתִי לְךָ שֵׁם כְּשֵׁם
הַגְּדוֹלִים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ׃ וְשַׂמְתִּי מָקוֹם לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל 9
וּנְטַעְתִּיהוּ וְשָׁכַן תַּחְתָּיו וְלֹא יִרְגַּז עוֹד וְלֹא־יוֹסִיפוּ בְנֵי־
עַוְלָה לְבַלֹּתוֹ כַּאֲשֶׁר בָּרִאשׁוֹנָה׃ וּלְמִיָּמִים אֲשֶׁר צִוֵּיתִי י
שֹׁפְטִים עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְהִכְנַעְתִּי אֶת־כָּל־אוֹיְבֶיךָ
וָאַגִּד לָךְ וּבַיִת יִבְנֶה־לְּךָ יְהוָה׃ וְהָיָה כִּי־מָלְאוּ יָמֶיךָ 11
לָלֶכֶת עִם־אֲבֹתֶיךָ וַהֲקִימוֹתִי אֶת־זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֲשֶׁר

12 יִהְיֶה מִבָּנֶיךָ וַהֲכִינוֹתִי אֶת־מַלְכוּתוֹ׃ הוּא יִבְנֶה־לִּי בַּיִת
13 וְכֹנַנְתִּי אֶת־כִּסְאוֹ עַד־עוֹלָם׃ אֲנִי אֶהְיֶה־לּוֹ לְאָב וְהוּא
יִהְיֶה־לִּי לְבֵן וְחַסְדִּי לֹא־אָסִיר מֵעִמּוֹ כַּאֲשֶׁר הֲסִירוֹתִי
14 מֵאֲשֶׁר הָיָה לְפָנֶיךָ׃ וְהַעֲמַדְתִּיהוּ בְּבֵיתִי וּבְמַלְכוּתִי עַד־
טו הָעוֹלָם וְכִסְאוֹ יִהְיֶה נָכוֹן עַד־עוֹלָם׃ כְּכֹל
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וּכְכֹל הֶחָזוֹן הַזֶּה כֵּן דִּבֶּר נָתָן אֶל־
דָּוִיד׃

Vnde Rex Deum celebrat,

16 וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ דָּוִיד וַיֵּשֶׁב לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר מִי־אֲנִי יְהוָה
17 אֱלֹהִים וּמִי בֵיתִי כִּי הֲבִיאֹתַנִי עַד־הֲלֹם׃ וַתִּקְטַן זֹאת
בְּעֵינֶיךָ אֱלֹהִים וַתְּדַבֵּר עַל־בֵּית־עַבְדְּךָ לְמֵרָחוֹק
18 וּרְאִיתַנִי כְּתוֹר הָאָדָם הַמַּעֲלָה יְהוָה אֱלֹהִים׃ מַה־יּוֹסִיף
עוֹד דָּוִיד אֵלֶיךָ לְכָבוֹד אֶת־עַבְדֶּךָ וְאַתָּה אֶת־עַבְדְּךָ
19 יָדָעְתָּ׃ יְהוָה בַּעֲבוּר עַבְדְּךָ וּכְלִבְּךָ עָשִׂיתָ אֵת כָּל־
כ הַגְּדוּלָה הַזֹּאת לְהוֹדִיעַ אֶת־כָּל־הַגְּדֻלּוֹת׃ יְהוָה אֵין
כָּמוֹךָ וְאֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ כְּכֹל אֲשֶׁר־שָׁמַעְנוּ בְּאָזְנֵינוּ׃
21 וּמִי כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ אֲשֶׁר הָלַךְ הָאֱלֹהִים
לִפְדּוֹת לוֹ עָם לָשׂוּם לְךָ שֵׁם גְּדֻלּוֹת וְנוֹרָאוֹת לְגָרֵשׁ
22 מִפְּנֵי עַמְּךָ אֲשֶׁר־פָּדִיתָ מִמִּצְרַיִם גּוֹיִם׃ וַתִּתֵּן אֶת־עַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל ׀ לְךָ לְעָם עַד־עוֹלָם וְאַתָּה יְהוָה הָיִיתָ לָהֶם
23 לֵאלֹהִים׃ וְעַתָּה יְהוָה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ עַל־עַבְדְּךָ
24 וְעַל־בֵּיתוֹ יֵאָמֵן עַד־עוֹלָם וַעֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ וְיֵאָמֵן
וְיִגְדַּל שִׁמְךָ עַד־עוֹלָם לֵאמֹר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
כה אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל וּבֵית־דָּוִיד עַבְדְּךָ נָכוֹן לְפָנֶיךָ׃ כִּי ׀ אַתָּה
אֱלֹהַי גָּלִיתָ אֶת־אֹזֶן עַבְדְּךָ לִבְנוֹת לוֹ בָּיִת עַל־כֵּן מָצָא
26 עַבְדְּךָ לְהִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ׃ וְעַתָּה יְהוָה אַתָּה־הוּא
27 הָאֱלֹהִים וַתְּדַבֵּר עַל־עַבְדְּךָ הַטּוֹבָה הַזֹּאת׃ וְעַתָּה
הוֹאַלְתָּ לְבָרֵךְ אֶת־בֵּית עַבְדְּךָ לִהְיוֹת לְעוֹלָם לְפָנֶיךָ כִּי־
א אַתָּה יְהוָה בֵּרַכְתָּ וּמְבֹרָךְ לְעוֹלָם׃ וַיְהִי אַחֲרֵי־
כן

Ejus minibi primatii,

CAP. יח. XVIII. Dauidis praelia

v. 23. פתח בסף.

cum finitimis.

כֵּן וַיַּךְ דָּוִיד אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּכְנִיעֵם וַיִּקַּח אֶת־גַּת וּבְנֹתֶיהָ
מִיַּד פְּלִשְׁתִּים: וַיַּךְ אֶת־מוֹאָב וַיִּהְיוּ מוֹאָב עֲבָדִים לְדָוִיד 2
נֹשְׂאֵי מִנְחָה: וַיַּךְ דָּוִיד אֶת־הֲדַדְעֶזֶר מֶלֶךְ־צוֹבָה חֲמָתָה 3
בְּלֶכְתּוֹ לְהַצִּיב יָדוֹ בִּנְהַר פְּרָת: וַיִּלְכֹּד דָּוִיד מִמֶּנּוּ אֶלֶף 4
רֶכֶב וְשִׁבְעַת אֲלָפִים פָּרָשִׁים וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי
וַיְעַקֵּר דָּוִיד אֶת־כָּל־הָרֶכֶב וַיּוֹתֶר מִמֶּנּוּ מֵאָה רָכֶב:
וַיָּבֹא אֲרַם דַּרְמֶשֶׂק לַעְזוֹר לַהֲדַדְעֶזֶר מֶלֶךְ צוֹבָה וַיַּךְ ה
דָּוִיד בַּאֲרַם עֶשְׂרִים־וּשְׁנַיִם אֶלֶף אִישׁ: וַיָּשֶׂם דָּוִיד 6
בַּאֲרַם דַּרְמֶשֶׂק וַיְהִי אֲרָם לְדָוִיד עֲבָדִים נֹשְׂאֵי מִנְחָה
וַיּוֹשַׁע יְהוָה לְדָוִיד בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ: וַיִּקַּח דָּוִיד אֶת 7
שִׁלְטֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר הָיוּ עַל־עַבְדֵי הֲדַדְעֶזֶר וַיְבִיאֵם
יְרוּשָׁלִָם: וּמִטִּבְחַת וּמִכּוּן עָרֵי הֲדַדְעֶזֶר לָקַח דָּוִיד 8
נְחֹשֶׁת רַבָּה מְאֹד בָּהּ עָשָׂה שְׁלֹמֹה אֶת־הַיָּם הַנְּחֹשֶׁת
וְאֶת־הָעַמּוּדִים וְאֶת כְּלֵי הַנְּחֹשֶׁת: וַיִּשְׁמַע תֹּעוּ 9
מֶלֶךְ חֲמָת כִּי הִכָּה דָוִיד אֶת־כָּל־חֵיל הֲדַדְעֶזֶר מֶלֶךְ־
צוֹבָה: וַיִּשְׁלַח אֶת־הֲדוֹרָם־בְּנוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לִשְׁאָל־ י
לוֹ לְשָׁלוֹם וּלְבָרְכוֹ עַל אֲשֶׁר נִלְחַם בַּהֲדַדְעֶזֶר וַיַּכֵּהוּ כִּי־
אִישׁ מִלְחֲמוֹת תֹּעוּ הָיָה הֲדַדְעֶזֶר וְכֹל כְּלֵי זָהָב וָכֶסֶף
וּנְחֹשֶׁת: גַּם־אֹתָם הִקְדִּישׁ הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לַיהוָה עִם־הַכֶּסֶף 11
וְהַזָּהָב אֲשֶׁר נָשָׂא מִכָּל־הַגּוֹיִם מֵאֱדוֹם וּמִמּוֹאָב וּמִבְּנֵי
עַמּוֹן וּמִפְּלִשְׁתִּים וּמֵעֲמָלֵק: וְאַבְשַׁי בֶּן־צְרוּיָה הִכָּה אֶת־ 12
אֱדוֹם בְּגֵיא הַמֶּלַח שְׁמוֹנָה עָשָׂר אָלֶף: וַיָּשֶׂם בֶּאֱדוֹם 13
נְצִיבִים וַיִּהְיוּ כָל־אֱדוֹם עֲבָדִים לְדָוִיד וַיּוֹשַׁע יְהוָה אֶת־
דָּוִיד בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ: וַיִּמְלֹךְ דָּוִיד עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיְהִי 14 Ejus ministri primatii,
עֹשֶׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה לְכָל־עַמּוֹ: וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה עַל־ טו
הַצָּבָא וִיהוֹשָׁפָט בֶּן־אֲחִילוּד מַזְכִּיר: וְצָדוֹק בֶּן־אֲחִיטוּב 16
וַאֲבִימֶלֶךְ בֶּן־אֶבְיָתָר כֹּהֲנִים וְשַׁוְשָׁא סֹפֵר: וּבְנָיָהוּ בֶן־ 17
יְהוֹיָדָע עַל־הַכְּרֵתִי וְהַפְּלֵתִי וּבְנֵי־דָוִיד הָרִאשֹׁנִים לְיַד

v. 10. יתיר ו׳

CAP. יט. XIX. Dauid Ammonitas, legatos suos contumeliose excipientes, bello vlciscitur.

א הַמָּלֶךְ׃ וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיָּמָת נָחָשׁ מֶלֶךְ
ב בְּנֵי־עַמּוֹן וַיִּמְלֹךְ בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶעֱשֶׂה־חֶסֶד
עִם־חָנוּן בֶּן־נָחָשׁ כִּי־עָשָׂה אָבִיו עִמִּי חָסֶד וַיִּשְׁלַח דָּוִיד
מַלְאָכִים לְנַחֲמוֹ עַל־אָבִיו וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי דָוִיד אֶל־אֶרֶץ
ג בְּנֵי־עַמּוֹן אֶל־חָנוּן לְנַחֲמוֹ׃ וַיֹּאמְרוּ שָׂרֵי בְנֵי־עַמּוֹן
לְחָנוּן הֲמְכַבֵּד דָּוִיד אֶת־אָבִיךָ בְּעֵינֶיךָ כִּי־שָׁלַח לְךָ
מְנַחֲמִים הֲלֹא בְּעָבוּר לַחְקֹר וְלַהֲפֹךְ וּלְרַגֵּל הָאָרֶץ בָּאוּ
ד עֲבָדָיו אֵלֶיךָ׃ וַיִּקַּח חָנוּן אֶת־עַבְדֵי דָוִיד וַיְגַלַּח וַיִּכְרֹת
ה אֶת־מַדְוֵיהֶם בַּחֲצִי עַד־הַמִּפְשָׁעָה וַיְשַׁלְּחֵם׃ וַיֵּלְכוּ
וַיַּגִּידוּ לְדָוִיד עַל־הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁלַח לִקְרָאתָם כִּי־הָיוּ
הָאֲנָשִׁים נִכְלָמִים מְאֹד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שְׁבוּ בִירֵחוֹ עַד
ו אֲשֶׁר־יִצְמַח זְקָנְכֶם וְשַׁבְתֶּם׃ וַיִּרְאוּ בְּנֵי עַמּוֹן
כִּי הִתְבָּאֲשׁוּ עִם־דָּוִיד וַיִּשְׁלַח חָנוּן וּבְנֵי עַמּוֹן אֶלֶף כִּכַּר־
כֶּסֶף לִשְׂכֹּר לָהֶם מִן־אֲרַם נַהֲרַיִם וּמִן־אֲרַם מַעֲכָה
ז וּמִצּוֹבָה רֶכֶב וּפָרָשִׁים׃ וַיִּשְׂכְּרוּ לָהֶם שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים
אֶלֶף רֶכֶב וְאֶת־מֶלֶךְ מַעֲכָה וְאֶת־עַמּוֹ וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי
מֵידְבָא וּבְנֵי עַמּוֹן נֶאֶסְפוּ מֵעָרֵיהֶם וַיָּבֹאוּ לַמִּלְחָמָה׃
ח וַיִּשְׁמַע דָּוִיד וַיְשַׁלַּח אֶת־יוֹאָב וְאֶת כָּל־צְבָא
ט הַגִּבּוֹרִים׃ וַיֵּצְאוּ בְּנֵי עַמּוֹן וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה פֶּתַח הָעִיר
וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר־בָּאוּ לְבַדָּם בַּשָּׂדֶה׃ וַיַּרְא יוֹאָב כִּי־
הָיְתָה פְנֵי־הַמִּלְחָמָה אֵלָיו פָּנִים וְאָחוֹר וַיִּבְחַר מִכֹּל־
י א בְּחוּר בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּעֲרֹךְ לִקְרַאת אֲרָם׃ וְאֶת יֶתֶר הָעָם
י ב נָתַן בְּיַד אַבְשַׁי אָחִיו וַיַּעַרְכוּ לִקְרַאת בְּנֵי עַמּוֹן׃ וַיֹּאמֶר
אִם־תֶּחֱזַק מִמֶּנִּי אֲרָם וְהָיִיתָ לִי לִתְשׁוּעָה וְאִם־בְּנֵי עַמּוֹן
י ג יֶחֱזְקוּ מִמְּךָ וְהוֹשַׁעְתִּיךָ׃ חֲזַק וְנִתְחַזַּק בְּעַד־עַמֵּנוּ וּבְעַד
עָרֵי אֱלֹהֵינוּ וַיהוָה הַטּוֹב בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה׃ וַיִּגַּשׁ יוֹאָב
י ד וְהָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ לִפְנֵי אֲרָם לַמִּלְחָמָה וַיָּנוּסוּ מִפָּנָיו׃
טו וּבְנֵי עַמּוֹן רָאוּ כִּי־נָס אֲרָם וַיָּנוּסוּ גַּם־הֵם מִפְּנֵי אַבְשַׁי

† 2. Sam. 10: 4. † coxendicem

אחיו

אֲחִיו וַיָּבֹאוּ הָעֵירָה וַיָּבֹא יוֹאָב יְרוּשָׁלִָם׃

16 וַיַּרְא אֲרָם כִּי נִגְּפוּ לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלְחוּ מַלְאָכִים וַיּוֹצִיאוּ אֶת־אֲרָם אֲשֶׁר מֵעֵבֶר הַנָּהָר

& Syros illis opitulantes vincit.

וְשׁוֹפַךְ שַׂר־צְבָא הֲדַדְעֶזֶר לִפְנֵיהֶם׃ 17 וַיֻּגַּד לְדָוִיד וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֹר הַיַּרְדֵּן וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם וַיַּעֲרֹךְ אֲלֵיהֶם דָּוִיד לִקְרַאת אֲרָם וַיִּלָּחֲמוּ עִמּוֹ׃ 18 וַיָּנָס אֲרָם מִלִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּהֲרֹג דָּוִיד מֵאֲרָם שִׁבְעַת אַלְפִים רֶכֶב וְאַרְבָּעִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי וְאֶת שׁוֹפַךְ שַׂר־הַצָּבָא הֵמִית׃ 19 וַיִּרְאוּ עַבְדֵי הֲדַדְעֶזֶר כִּי נִגְּפוּ לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְשָׁלִימוּ עִם־דָּוִיד וַיַּעַבְדֻהוּ וְלֹא־אָבָה אֲרָם לְהוֹשִׁיעַ אֶת־בְּנֵי־עַמּוֹן עוֹד׃

CAP. כ. xx.

א וַיְהִי לְעֵת

Rabbam expugnat, & victos graui poena afficit.

תְּשׁוּבַת הַשָּׁנָה לְעֵת צֵאת הַמְּלָכִים וַיְנַהֵג יוֹאָב אֶת־חֵיל הַצָּבָא וַיְשַׁחֵת אֶת־אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹן וַיָּבֹא וַיָּצַר אֶת־רַבָּה וְדָוִיד יֹשֵׁב בִּירוּשָׁלִָם וַיַּךְ יוֹאָב אֶת־רַבָּה וַיֲהָרְסָהּ׃ 2 וַיִּקַּח דָּוִיד אֶת־עֲטֶרֶת־מַלְכָּם מֵעַל רֹאשׁוֹ וַיִּמְצָאֶהָ מִשְׁקַל כִּכַּר־זָהָב וּבָהּ אֶבֶן יְקָרָה וַתְּהִי עַל־רֹאשׁ דָּוִיד וְשָׁלָל הָעִיר הוֹצִיא הַרְבֵּה מְאֹד׃ 3 וְאֶת־הָעָם אֲשֶׁר־בָּהּ

†ferravit

הוֹצִיא וַיָּשֵׂם בַּמְּגֵרֹת וּבַחֲרִיצֵי הַבַּרְזֶל וּבַמַּגֵּרוֹת וְכֵן יַעֲשֶׂה דָּוִיד לְכָל עָרֵי בְנֵי־עַמּוֹן וַיָּשָׁב דָּוִיד וְכָל־הָעָם יְרוּשָׁלִָם׃

Dein Philistæos debellat, & gigantes occidit.

4 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַתַּעֲמֹד מִלְחָמָה בְּגֶזֶר עִם־פְּלִשְׁתִּים אָז הִכָּה סִבְכַּי הַחֻשָׁתִי אֶת־סִפַּי מִילִידֵי הָרָפָא וַיִּכָּנְעוּ׃ ה וַתְּהִי עוֹד מִלְחָמָה אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּךְ אֶלְחָנָן בֶּן־יָעִיר אֶת־לַחְמִי אֲחִי גָלְיָת הַגִּתִּי וְעֵץ חֲנִיתוֹ כִּמְנוֹר אֹרְגִים׃ 6 וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה בְּגַת וַיְהִי אִישׁ מָדוֹן וַאֲצִבְּעֹתָיו שֵׁשׁ וָשֵׁשׁ עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע וְגַם־הוּא נוֹלַד לְהָרָפָא׃ 7 וַיְחָרֵף אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיַּכֵּהוּ יְהוֹנָתָן בֶּן־שִׁמְעָא אֲחִי דָוִיד׃ 8 אֵלֶּה נוֹלְדוּ לְהָרָפָא בְּגַת וַיִּפְּלוּ בְּיַד־

v. 5. יעיר ק׳ v. 8. הל ברגש

CAP. כא. XXI

Dauid instigante Sathana censum populi fastuose instituit:

א דָּוִיד וּבְיַד־עֲבָדָיו׃ וַיַּעֲמֹד שָׂטָן עַל־
2 יִשְׂרָאֵל וַיָּסֶת אֶת־דָּוִיד לִמְנוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר
דָּוִיד אֶל־יוֹאָב וְאֶל־שָׂרֵי הָעָם לְכוּ סִפְרוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל
מִבְּאֵר שֶׁבַע וְעַד־דָּן וְהָבִיאוּ אֵלָי וְאֵדְעָה אֶת־מִסְפָּרָם׃
3 וַיֹּאמֶר יוֹאָב יוֹסֵף יְהוָה עַל־עַמּוֹ כָּהֵם מֵאָה פְעָמִים
הֲלֹא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כֻּלָּם לַאדֹנִי לַעֲבָדִים לָמָּה יְבַקֵּשׁ
4 זֹאת אֲדֹנִי לָמָּה יִהְיֶה לְאַשְׁמָה לְיִשְׂרָאֵל׃ וּדְבַר־הַמֶּלֶךְ
חָזַק עַל־יוֹאָב וַיֵּצֵא יוֹאָב וַיִּתְהַלֵּךְ בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹא
ה יְרוּשָׁלָם׃ וַיִּתֵּן יוֹאָב אֶת־מִסְפַּר
מִפְקַד־הָעָם אֶל־דָּוִיד וַיְהִי כָל־יִשְׂרָאֵל אֶלֶף אֲלָפִים
וּמֵאָה אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חֶרֶב וִיהוּדָה אַרְבַּע מֵאוֹת
6 וְשִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב׃ וְלֵוִי וּבִנְיָמִן לֹא פָקַד
7 בְּתוֹכָם כִּי־נִתְעַב דְּבַר־הַמֶּלֶךְ אֶת־יוֹאָב׃ וַיֵּרַע בְּעֵינֵי
הָאֱלֹהִים עַל־הַדָּבָר הַזֶּה וַיַּךְ אֶת־יִשְׂרָאֵל׃
8 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־הָאֱלֹהִים חָטָאתִי מְאֹד
אֲשֶׁר עָשִׂיתִי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְעַתָּה הַעֲבֶר־נָא אֶת־
9 עֲוֹן עַבְדְּךָ כִּי נִסְכַּלְתִּי מְאֹד׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה
י אֶל־גָּד חֹזֵה דָוִיד לֵאמֹר׃ לֵךְ וְדִבַּרְתָּ אֶל־דָּוִיד לֵאמֹר
כֹּה אָמַר יְהוָה שָׁלוֹשׁ אֲנִי נֹטֶה עָלֶיךָ בְּחַר־לְךָ אַחַת
11 מֵהֵנָּה וְאֶעֱשֶׂה־לָּךְ׃ וַיָּבֹא גָד אֶל־דָּוִיד וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה־
12 אָמַר יְהוָה קַבֶּל־לָךְ׃ אִם־שָׁלוֹשׁ שָׁנִים רָעָב וְאִם־שְׁלֹשָׁה
חֳרָשִׁים נִסְפֶּה מִפְּנֵי־צָרֶיךָ וְחֶרֶב אוֹיְבֶיךָ׀ לְמַשֶּׂגֶת וְאִם־
שְׁלֹשֶׁת יָמִים חֶרֶב יְהוָה׀ וְדֶבֶר בָּאָרֶץ וּמַלְאַךְ יְהוָה
מַשְׁחִית בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה רְאֵה מָה־אָשִׁיב אֶת־
13 שֹׁלְחִי דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־גָּד צַר־
לִי מְאֹד אֶפְלָה־נָּא בְיַד־יְהוָה כִּי־רַבִּים רַחֲמָיו
14 מְאֹד וּבְיַד־אָדָם אַל־אֶפֹּל׃ וַיִּתֵּן יְהוָה דֶּבֶר
בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּפֹּל מִיִּשְׂרָאֵל שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ׃

וישלח

et Rabit Satan contra Israel, et incitavit David ad numerandu Israel.

סוּת. Hijib הֵסִית incitavit

quo Deum offendit & poenam eius promeruit, & elegit pestem.

וַיִּשְׁלַח הָאֱלֹהִים ׀ מַלְאָךְ ׀ לִירוּשָׁלַ͏ִם לְהַשְׁחִיתָהּ׃ טו
וּכְהַשְׁחִית רָאָה יְהוָה וַיִּנָּחֶם עַל־הָרָעָה
וַיֹּאמֶר לַמַּלְאָךְ הַמַּשְׁחִית רַב עַתָּה הֶרֶף יָדֶךָ
וּמַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד עִם־גֹּרֶן אָרְנָן הַיְבוּסִי׃
וַיִּשָּׂא דָוִיד אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה 16 Precibus & victimis iratum Numen placat.
עֹמֵד בֵּין הָאָרֶץ וּבֵין הַשָּׁמַיִם וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְיָדוֹ נְטוּיָה
עַל־יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיִּפֹּל דָּוִיד וְהַזְּקֵנִים מְכֻסִּים בְּשַׂקִּים עַל־
פְּנֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־הָאֱלֹהִים הֲלֹא אֲנִי אָמַרְתִּי 17
לִמְנוֹת בָּעָם וַאֲנִי־הוּא אֲשֶׁר־חָטָאתִי וְהָרֵעַ הֲרֵעוֹתִי
וְאֵלֶּה הַצֹּאן מֶה עָשׂוּ יְהוָה אֱלֹהַי תְּהִי נָא יָדְךָ בִּי וּבְבֵית
אָבִי וּבְעַמְּךָ לֹא לְמַגֵּפָה׃ וּמַלְאַךְ יְהוָה 18
אָמַר אֶל־גָּד לֵאמֹר לְדָוִיד כִּי ׀ יַעֲלֶה דָּוִיד לְהָקִים
מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּגֹרֶן אָרְנָן הַיְבוּסִי׃ וַיַּעַל דָּוִיד בִּדְבַר־גָּד 19
אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּשֵׁם יְהוָה׃ וַיָּשָׁב אָרְנָן וַיַּרְא אֶת־הַמַּלְאָךְ כ
וְאַרְבַּעַת בָּנָיו עִמּוֹ מִתְחַבְּאִים וְאָרְנָן דָּשׁ חִטִּים׃ וַיָּבֹא 21
דָּוִיד עַד־אָרְנָן וַיַּבֵּט אָרְנָן וַיַּרְא אֶת־דָּוִיד וַיֵּצֵא מִן־הַגֹּרֶן
וַיִּשְׁתַּחוּ לְדָוִיד אַפַּיִם אָרְצָה׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־אָרְנָן תְּנָה־ 22
לִי מְקוֹם הַגֹּרֶן וְאִבְנֶה־בּוֹ מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּכֶסֶף מָלֵא
תְּנֵהוּ לִי וְתֵעָצַר הַמַּגֵּפָה מֵעַל הָעָם׃ וַיֹּאמֶר אָרְנָן אֶל־ 23
דָּוִיד קַח־לָךְ וְיַעַשׂ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב בְּעֵינָיו רְאֵה נָתַתִּי
הַבָּקָר לָעֹלוֹת וְהַמּוֹרִגִים לָעֵצִים וְהַחִטִּים לַמִּנְחָה Fr. Sam. 24:22.
הַכֹּל נָתָתִי׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לְאָרְנָן לֹא כִי־קָנֹה 24
אֶקְנֶה בְכֶסֶף מָלֵא כִּי לֹא־אֶשָּׂא אֲשֶׁר־לְךָ לַיהוָה
וְהַעֲלוֹת עוֹלָה חִנָּם׃ וַיִּתֵּן דָּוִיד לְאָרְנָן בַּמָּקוֹם שְׁקֶל כה
זָהָב מִשְׁקַל שֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וַיִּבֶן שָׁם דָּוִיד מִזְבֵּחַ לַיהוָה 26
וַיַּעַל עֹלוֹת וּשְׁלָמִים וַיִּקְרָא אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵהוּ בָאֵשׁ
מִן־הַשָּׁמַיִם עַל מִזְבַּח הָעֹלָה׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה לַמַּלְאָךְ וַיָּשֶׁב חַרְבּוֹ אֶל־נִדְנָהּ׃ 27 Evaginans.

בעת

28 בָּעֵת הַהִיא בְּרָאוֹת דָּוִיד כִּי־עָנָהוּ יְהוָה בְּגֹרֶן אָרְנָן
29 הַיְבוּסִי וַיִּזְבַּח שָׁם: וּמִשְׁכַּן יְהוָה אֲשֶׁר־עָשָׂה מֹשֶׁה
בַּמִּדְבָּר וּמִזְבַּח הָעֹלָה בָּעֵת הַהִיא בַּבָּמָה בְּגִבְעוֹן:
30 וְלֹא־יָכֹל דָּוִיד לָלֶכֶת לְפָנָיו לִדְרֹשׁ אֱלֹהִים כִּי נִבְעַת
מִפְּנֵי חֶרֶב מַלְאַךְ יְהוָה:

CAP. כב. XXII. Dauid ad Templum necessaria præparat. idque extruendum Salomoni & Principibus commendat.

א וַיֹּאמֶר דָּוִיד זֶה הוּא בֵּית יְהוָה הָאֱלֹהִים וְזֶה־מִזְבַּח
2 לְעֹלָה לְיִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְכַנּוֹס אֶת־
הַגֵּרִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיְעַמֵּד חֹצְבִים לַחְצוֹב אַבְנֵי
3 גָזִית לִבְנוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים: וּבַרְזֶל הֵרֶב לַמִּסְמְרִים
לְדַלְתוֹת הַשְּׁעָרִים וְלַמְחַבָּרוֹת הֵכִין דָּוִיד וּנְחֹשֶׁת לָרֹב
4 אֵין מִשְׁקָל: וַעֲצֵי אֲרָזִים לְאֵין מִסְפָּר כִּי־הֵבִיאוּ הַצִּידֹנִים
וְהַצֹּרִים עֲצֵי אֲרָזִים לָרֹב לְדָוִיד: וַיֹּאמֶר
דָּוִיד שְׁלֹמֹה בְנִי נַעַר וָרָךְ וְהַבַּיִת לִבְנוֹת לַיהוָה לְהַגְדִּיל
לְמַעְלָה לְשֵׁם וּלְתִפְאֶרֶת לְכָל־הָאֲרָצוֹת אֶכִינָה נָּא לוֹ
6 וַיִּכֶן דָּוִיד לָרֹב לִפְנֵי מוֹתוֹ: וַיִּקְרָא לִשְׁלֹמֹה בְנוֹ וַיְצַוֵּהוּ
לִבְנוֹת־בַּיִת לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
7 וַיֹּאמֶר דָּוִיד לִשְׁלֹמֹה בְּנִי אֲנִי הָיָה עִם־לְבָבִי
8 לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָי: וַיְהִי עָלַי דְּבַר־יְהוָה
לֵאמֹר דָּם לָרֹב שָׁפַכְתָּ וּמִלְחָמוֹת גְּדֹלוֹת עָשִׂיתָ לֹא־
תִבְנֶה בַיִת לִשְׁמִי כִּי דָמִים רַבִּים פָּכְתָּ אָרְצָה לְפָנָי:
9 הִנֵּה־בֵן נוֹלַד לָךְ הוּא יִהְיֶה אִישׁ מְנוּחָה וַהֲנִיחוֹתִי לוֹ
מִכָּל־אוֹיְבָיו מִסָּבִיב כִּי שְׁלֹמֹה יִהְיֶה שְׁמוֹ וְשָׁלוֹם וָשֶׁקֶט
אֶתֵּן עַל־יִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו: הוּא־יִבְנֶה בַיִת לִשְׁמִי וְהוּא יִהְיֶה
לִי לְבֵן וַאֲנִי־לוֹ לְאָב וַהֲכִינוֹתִי אֶת־כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ עַל־
יִשְׂרָאֵל עַד־עוֹלָם: עַתָּה בְנִי יְהִי יְהוָה עִמָּךְ וְהַצְלַחְתָּ
12 וּבָנִיתָ בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר עָלֶיךָ: אַךְ יִתֶּן
לְךָ יְהוָה שֵׂכֶל וּבִינָה וְצִוָּךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וְלִשְׁמֹר אֶת־
13 תּוֹרַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: אָז תַּצְלִיחַ אִם־תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת

f pro junctu-ris, 2. Chr. 34: 11.

q quietem

את

בני ק׳ v. 7

אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה
עַל־יִשְׂרָאֵל חֲזַק וֶאֱמָץ אַל־תִּירָא וְאַל־תֵּחָת׃ וְהִנֵּה 14 א
בְעָנְיִי הֲכִינוֹתִי לְבֵית־יְהוָה זָהָב כִּכָּרִים מֵאָה־אֶלֶף
וְכֶסֶף אֶלֶף אֲלָפִים כִּכָּרִים וְלַנְּחֹשֶׁת וְלַבַּרְזֶל אֵין
מִשְׁקָל כִּי לָרֹב הָיָה וְעֵצִים וַאֲבָנִים הֲכִינוֹתִי וְעֲלֵיהֶם
תּוֹסִיף׃ וְעִמְּךָ לָרֹב עֹשֵׂי מְלָאכָה חֹצְבִים וְחָרָשֵׁי אֶבֶן וּמַ 15
וְעֵץ וְכָל־חָכָם בְּכָל־מְלָאכָה׃ לַזָּהָב לַכֶּסֶף וְלַנְּחֹשֶׁת 16 א
וְלַבַּרְזֶל אֵין מִסְפָּר קוּם וַעֲשֵׂה וִיהִי יְהוָה עִמָּךְ׃ וַיְצַו 17 א
דָּוִיד לְכָל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל לַעְזֹר לִשְׁלֹמֹה בְּנוֹ׃ הֲלֹא יְהוָה 18 א
אֱלֹהֵיכֶם עִמָּכֶם וְהֵנִיחַ לָכֶם מִסָּבִיב כִּי־נָתַן בְּיָדִי אֶת
יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה וְלִפְנֵי עַמּוֹ׃
עַתָּה תְּנוּ לְבַבְכֶם וְנַפְשֶׁכֶם לִדְרוֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם 19 א
וְקוּמוּ וּבְנוּ אֶת־מִקְדַּשׁ יְהוָה הָאֱלֹהִים לְהָבִיא אֶת־
אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה וּכְלֵי קֹדֶשׁ הָאֱלֹהִים לַבַּיִת הַנִּבְנֶה
לְשֵׁם־יְהוָה׃ וְדָוִיד זָקֵן וְשָׂבֵעַ יָמִים א כג CAP. XXIII.
וַיַּמְלֵךְ אֶת־שְׁלֹמֹה בְנוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־ 2 Leuitarum numerus, familiæ, & officia recenfentur.
שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם׃ וַיִּסָּפְרוּ הַלְוִיִּם 3
מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וַיְהִי מִסְפָּרָם לְגֻלְגְּלֹתָם
לִגְבָרִים שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנָה אָלֶף׃ מֵאֵלֶּה לְנַצֵּחַ עַל־ 4
מְלֶאכֶת בֵּית־יְהוָה עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אֶלֶף וְשֹׁטְרִים
וְשֹׁפְטִים שֵׁשֶׁת אֲלָפִים׃ וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים שֹׁעֲרִים ה
וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים מְהַלְלִים לַיהוָה בַּכֵּלִים אֲשֶׁר עָשִׂיתִי
לְהַלֵּל׃ וַיְחַלְּקֵם דָּוִיד מַחְלְקוֹת לִבְנֵי לֵוִי 6
לְגֵרְשׁוֹן קְהָת וּמְרָרִי׃ לַגֵּרְשֻׁנִּי לַעְדָּן 7
וְשִׁמְעִי׃ בְּנֵי לַעְדָּן הָרֹאשׁ יְחִיאֵל וְזֵתָם 8
וְיוֹאֵל שְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי שִׁמְעִי שְׁלֹמִית וַחֲזִיאֵל וְהָרָן 9
שְׁלֹשָׁה אֵלֶּה רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְלַעְדָּן׃
וּבְנֵי שִׁמְעִי יַחַת זִינָא וְיעוּשׁ וּבְרִיעָה אֵלֶּה בְּנֵי י

v. 13. קמץ בזק. v. 9. שלמית ק׳.

11 שִׁמְעִי אַרְבָּעָה׃ וַיְהִי־יַחַת הָרֹאשׁ וְזִיזָה הַשֵּׁנִי וִיעוּשׁ
וּבְרִיעָה לֹא־הִרְבּוּ בָנִים וַיִּהְיוּ לְבֵית אָב לִפְקֻדָּה אֶחָת׃
12 בְּנֵי קְהָת עַמְרָם יִצְהָר חֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל
13 אַרְבָּעָה׃ בְּנֵי עַמְרָם אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה וַיִּבָּדֵל
אַהֲרֹן לְהַקְדִּישׁוֹ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא־וּבָנָיו עַד־עוֹלָם
לְהַקְטִיר לִפְנֵי יְהוָה לְשָׁרְתוֹ וּלְבָרֵךְ בִּשְׁמוֹ עַד־עוֹלָם׃
14 וּמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים בָּנָיו יִקָּרְאוּ עַל־שֵׁבֶט הַלֵּוִי׃
טו 16 בְּנֵי מֹשֶׁה גֵּרְשׁוֹם וֶאֱלִיעֶזֶר׃ בְּנֵי
17 גֵּרְשׁוֹם שְׁבוּאֵל הָרֹאשׁ׃ וַיִּהְיוּ בְנֵי־אֱלִיעֶזֶר רְחַבְיָה
הָרֹאשׁ וְלֹא־הָיָה לֶאֱלִיעֶזֶר בָּנִים אֲחֵרִים וּבְנֵי רְחַבְיָה
18 רָבוּ לְמָעְלָה׃ בְּנֵי יִצְהָר שְׁלֹמִית
19 הָרֹאשׁ׃ בְּנֵי חֶבְרוֹן יְרִיָּהוּ הָרֹאשׁ
אֲמַרְיָה הַשֵּׁנִי יַחֲזִיאֵל הַשְּׁלִישִׁי וִיקַמְעָם הָרְבִיעִי׃
כ בְּנֵי עֻזִּיאֵל מִיכָה הָרֹאשׁ וְיִשִּׁיָּה הַשֵּׁנִי׃
21 בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי בְּנֵי מַחְלִי אֶלְעָזָר
22 וְקִישׁ׃ וַיָּמָת אֶלְעָזָר וְלֹא־הָיוּ לוֹ בָּנִים כִּי אִם־בָּנוֹת
23 וְיִשָּׂאוּם בְּנֵי־קִישׁ אֲחֵיהֶם׃ בְּנֵי מוּשִׁי מַחְלִי וְעֵדֶר וִירֵמוֹת
24 שְׁלוֹשָׁה׃ אֵלֶּה בְנֵי־לֵוִי לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם רָאשֵׁי הָאָבוֹת
לִפְקוּדֵיהֶם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת לְגֻלְגְּלֹתָם עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה
כה לַעֲבֹדַת בֵּית יְהוָה מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמָעְלָה׃ כִּי אָמַר
דָּוִיד הֵנִיחַ יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל לְעַמּוֹ וַיִּשְׁכֹּן בִּירוּשָׁלַם
26 עַד־לְעוֹלָם׃ וְגַם לַלְוִיִּם אֵין־לַשֵּׂאת אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־
27 כָּל־כֵּלָיו לַעֲבֹדָתוֹ׃ כִּי בְדִבְרֵי דָוִיד הָאַחֲרוֹנִים הֵמָּה
28 מִסְפַּר בְּנֵי־לֵוִי מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּלְמָעְלָה׃ כִּי מַעֲמָדָם
לְיַד בְּנֵי־אַהֲרֹן לַעֲבוֹדַת בֵּית יְהוָה עַל־הַחֲצֵרוֹת וְעַל־
הַלְּשָׁכוֹת וְעַל־טָהֳרַת לְכָל־קֹדֶשׁ וּמַעֲשֵׂה עֲבֹדַת בֵּית
29 הָאֱלֹהִים׃ וּלְלֶחֶם הַמַּעֲרֶכֶת וּלְסֹלֶת לְמִנְחָה וְלִרְקִיקֵי
הַמַּצּוֹת וְלַמַּחֲבַת וְלַמֻּרְבָּכֶת וּלְכָל־מְשׂוּרָה וּמִדָּה׃
ולעמד

וְלַעֲמֹד בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר לְהֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַיהוָה וְכֵן לָעָרֶב: ל
וּלְכֹל הַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה לַשַּׁבָּתוֹת לֶחֳדָשִׁים 31
וְלַמֹּעֲדִים בְּמִסְפָּר כְּמִשְׁפָּט עֲלֵיהֶם תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה:
וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת אֹהֶל־מוֹעֵד וְאֵת מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ 32
וּמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי אַהֲרֹן אֲחֵיהֶם לַעֲבֹדַת בֵּית יְהוָה:

וְלִבְנֵי אַהֲרֹן מַחְלְקוֹתָם בְּנֵי א כד
אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר: וַיָּמָת נָדָב 2 CAP. XXIV. Sacerdotum ordines & classes.
וַאֲבִיהוּא לִפְנֵי אֲבִיהֶם וּבָנִים לֹא־הָיוּ לָהֶם וַיְכַהֲנוּ
אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר: וַיְחַלְּקֵם דָּוִיד וְצָדוֹק מִן־בְּנֵי 3
אֶלְעָזָר וַאֲחִימֶלֶךְ מִן־בְּנֵי אִיתָמָר לִפְקֻדָּתָם בַּעֲבֻדָּתָם:
וַיִּמָּצְאוּ בְנֵי־אֶלְעָזָר רַבִּים לְרָאשֵׁי הַגְּבָרִים מִן־בְּנֵי 4
אִיתָמָר וַיְחַלְּקוּם לִבְנֵי אֶלְעָזָר רָאשִׁים לְבֵית־
אָבוֹת שִׁשָּׁה עָשָׂר וְלִבְנֵי אִיתָמָר לְבֵית אֲבוֹתָם
שְׁמֹנָה: וַיְחַלְּקוּם בְּגוֹרָלוֹת אֵלֶּה עִם־אֵלֶּה ה
כִּי־הָיוּ שָׂרֵי־קֹדֶשׁ וְשָׂרֵי הָאֱלֹהִים מִבְּנֵי אֶלְעָזָר וּבִבְנֵי
אִיתָמָר:
וַיִּכְתְּבֵם שְׁמַעְיָה בֶּן־נְתַנְאֵל הַסּוֹפֵר מִן־הַלֵּוִי לִפְנֵי 6
הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים וְצָדוֹק הַכֹּהֵן וַאֲחִימֶלֶךְ בֶּן־אֶבְיָתָר
וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם בֵּית־אָב אֶחָד אֶחָז
לְאֶלְעָזָר וְאֶחָז אֶחָז לְאִיתָמָר: וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל 7
הָרִאשׁוֹן לִיהוֹיָרִיב לִידַעְיָה הַשֵּׁנִי: לְחָרִם הַשְּׁלִישִׁי 8
לַשְּׂעֹרִים הָרְבִעִי: לְמַלְכִּיָּה הַחֲמִישִׁי לְמִיָּמִן הַשִּׁשִּׁי: 9
לַהַקּוֹץ הַשְּׁבִעִי לַאֲבִיָּה חַשְׁמִינִי: לִישׁוּעַ הַתְּשִׁעִי י
לִשְׁכַנְיָהוּ הָעֲשִׂרִי: לְאֶלְיָשִׁיב עַשְׁתֵּי עָשָׂר לְיָקִים שְׁנֵים 12
עָשָׂר: לְחֻפָּה שְׁלֹשָׁה עָשָׂר לִישֶׁבְאָב אַרְבָּעָה עָשָׂר: 13
לְבִלְגָּה חֲמִשָּׁה עָשָׂר לְאִמֵּר שִׁשָּׁה עָשָׂר: לְחֵזִיר שְׁבָעָה 14
עָשָׂר לְהַפִּצֵּץ שְׁמֹנָה עָשָׂר: לְפְתַחְיָה תְּשִׁעָה עָשָׂר 16 טז
לִיחֶזְקֵאל הָעֲשִׂרִים: לְיָכִין אֶחָד וְעֶשְׂרִים לְגָמוּל שְׁנֵים 17

18 וְעֶשְׂרִים׃ לְדַלָּיָהוּ שְׁלִשָּׁה וְעֶשְׂרִים לְמַעַזְיָהוּ אַרְבָּעָה
19 וְעֶשְׂרִים׃ אֵלֶּה פְּקֻדָּתָם לַעֲבֻדָּתָם לָבוֹא
לְבֵית־יְהוָה כְּמִשְׁפָּטָם בְּיַד אַהֲרֹן אֲבִיהֶם כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ
כ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְלִבְנֵי לֵוִי הַנּוֹתָרִים לִבְנֵי עַמְרָם
21 שׁוּבָאֵל לִבְנֵי שׁוּבָאֵל יֶחְדְּיָהוּ׃ לְרְחַבְיָהוּ לִבְנֵי רְחַבְיָהוּ
22 רֹאשׁ יִשְׁיָה׃ לַיִּצְהָרִי שְׁלֹמוֹת לִבְנֵי שְׁלֹמוֹת יָחַת׃ וּבְנֵי
יְרִיָּהוּ אֲמַרְיָהוּ הַשֵּׁנִי יַחֲזִיאֵל הַשְּׁלִישִׁי יָקְמְעָם הָרְבִיעִי׃
כה 24 בְּנֵי עֻזִּיאֵל מִיכָה לִבְנֵי מִיכָה שָׁמִיר׃ אֲחִי מִיכָה יִשִּׁיָּה
26 לִבְנֵי יִשִּׁיָּה זְכַרְיָהוּ׃ בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי בְּנֵי יַעֲזִיָּהוּ בְּנוֹ׃
27 28 בְּנֵי מְרָרִי לְיַעֲזִיָּהוּ בְּנוֹ וְשֹׁהַם וְזַכּוּר וְעִבְרִי׃ לְמַחְלִי
29 אֶלְעָזָר וְלֹא־הָיָה לוֹ בָּנִים׃ לְקִישׁ בְּנֵי־קִישׁ יְרַחְמְאֵל׃
ל וּבְנֵי מוּשִׁי מַחְלִי וְעֵדֶר וִירִימוֹת אֵלֶּה בְּנֵי הַלְוִיִּם לְבֵית
31 אֲבֹתֵיהֶם׃ וַיַּפִּילוּ גַם־הֵם גּוֹרָלוֹת לְעֻמַּת אֲחֵיהֶם
בְּנֵי־אַהֲרֹן לִפְנֵי דָוִיד הַמֶּלֶךְ וְצָדוֹק וַאֲחִימֶלֶךְ וְרָאשֵׁי
הָאָבוֹת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם אָבוֹת הָרֹאשׁ לְעֻמַּת אָחִיו
CAP. כה XXV. Cantorum & Musicorum electio & distributio per ordines 24.
א הַקָּטֹן׃ וַיִּבְחֲרוּ דָוִיד וְשָׂרֵי הַצָּבָא לַעֲבֻדָּה
לִבְנֵי אָסָף וְהֵימָן וִידוּתוּן הַנִּבְּאִים בְּכִנֹּרוֹת בִּנְבָלִים
וּבִמְצִלְתַּיִם וַיְהִי מִסְפָּרָם אַנְשֵׁי מְלָאכָה לַעֲבֻדָּתָם׃
2 לִבְנֵי אָסָף זַכּוּר וְיוֹסֵף וּנְתַנְיָה וַאֲשַׂרְאֵלָה בְּנֵי אָסָף עַל
3 יַד־אָסָף הַנִּבָּא עַל־יְדֵי הַמֶּלֶךְ׃ לִידוּתוּן בְּנֵי יְדוּתוּן
גְּדַלְיָהוּ וּצְרִי וִישַׁעְיָהוּ חֲשַׁבְיָהוּ וּמַתִּתְיָהוּ שִׁשָּׁה עַל יְדֵי
אֲבִיהֶם יְדוּתוּן בַּכִּנּוֹר הַנִּבָּא עַל־הוֹדוֹת וְהַלֵּל לַיהוָה׃
4 לְהֵימָן בְּנֵי הֵימָן בֻּקִּיָּהוּ מַתַּנְיָהוּ עֻזִּיאֵל שְׁבוּאֵל וִירִימוֹת
חֲנַנְיָה חֲנָנִי אֱלִיאָתָה גִּדַּלְתִּי וְרֹמַמְתִּי עֶזֶר יָשְׁבְּקָשָׁה
ה מַלּוֹתִי הוֹתִיר מַחֲזִיאוֹת׃ כָּל־אֵלֶּה בָּנִים לְהֵימָן חוֹזֵה
הַמֶּלֶךְ בְּדִבְרֵי הָאֱלֹהִים לְהָרִים קָרֶן וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים
6 לְהֵימָן בָּנִים אַרְבָּעָה עָשָׂר וּבָנוֹת שָׁלוֹשׁ׃ כָּל־אֵלֶּה עַל־
יְדֵי אֲבִיהֶם בַּשִּׁיר בֵּית יְהוָה בִּמְצִלְתַּיִם נְבָלִים וְכִנֹּרוֹת
לַעֲבֹדַת

v. 24. שמיר ק׳ v. 1. יתיר י׳

לַעֲבֹרַת בֵּית הָאֱלֹהִים עַל יְדֵי הַמֶּלֶךְ אָסָף וִידוּתוּן וְהֵימָן׃
7 וַיְהִי מִסְפָּרָם עִם־אֲחֵיהֶם מְלֻמְּדֵי־שִׁיר לַיהוָה כָּל־הַמֵּבִין
מָאתַיִם שְׁמוֹנִים וּשְׁמֹנָה׃ 8 וַיַּפִּילוּ גּוֹרָלוֹת מִשְׁמֶרֶת
לְעֻמַּת כַּקָּטָן כַּגָּדוֹל מֵבִין עִם־תַּלְמִיד׃ 1 discipulo.
9 וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הָרִאשׁוֹן לָאָסָף לְיוֹסֵף גְּדַלְיָהוּ
הַשֵּׁנִי הוּא־וְאֶחָיו וּבָנָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הַשְּׁלִשִׁי 6
10 זַכּוּר בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הָרְבִיעִי 11
לַיִצְרִי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
12 הַחֲמִישִׁי נְתַנְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
13 הַשִּׁשִּׁי בֻּקִּיָּהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
14 הַשְּׁבִעִי יִשַׂרְאֵלָה בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
טו הַשְּׁמִינִי יְשַׁעְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
16 הַתְּשִׁיעִי מַתַּנְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
17 הָעֲשִׂירִי שִׁמְעִי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים
עָשָׂר׃ 18 עַשְׁתֵּי־עָשָׂר עֲזַרְאֵל בָּנָיו וְאֶחָיו
שְׁנֵים עָשָׂר׃ 19 הַשְּׁנֵים עָשָׂר לַחֲשַׁבְיָה
כ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ לִשְׁלֹשָׁה
עָשָׂר שׁוּבָאֵל בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
21 לְאַרְבָּעָה עָשָׂר מַתִּתְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו
שְׁנֵים עָשָׂר׃ 22 לַחֲמִשָּׁה עָשָׂר לִירֵמוֹת
23 בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ לְשִׁשָּׁה
עָשָׂר לַחֲנַנְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
24 לְשִׁבְעָה עָשָׂר לְיָשְׁבְּקָשָׁה בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
כה לִשְׁמוֹנָה עָשָׂר לַחֲנָנִי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
26 לְתִשְׁעָה עָשָׂר לְמַלּוֹתִי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
27 לְעֶשְׂרִים לְאֶלְיָתָה בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
28 לְאֶחָד וְעֶשְׂרִים לְהוֹתִיר בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
29 לִשְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים לְגִדַּלְתִּי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃

ל לִשְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים לְמַחֲזִיאוֹת בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים
31 עָשָׂר : לְאַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים לִרוֹמַמְתִּי עֶזֶר בָּנָיו וְאֶחָיו
א שְׁנֵים עָשָׂר : CAP. כו XXVI. Ianitorum officia ordinaria & extraordinaria. לְמַחְלְקוֹת לְשֹׁעֲרִים לַקָּרְחִים
2 מְשֶׁלֶמְיָהוּ בֶן־קֹרֵא מִן־בְּנֵי אָסָף : וּלְמְשֶׁלֶמְיָהוּ בָּנִים
זְכַרְיָהוּ הַבְּכוֹר יְדִיעֲאֵל הַשֵּׁנִי זְבַדְיָהוּ הַשְּׁלִישִׁי יַתְנִיאֵל
3 הָרְבִיעִי : עֵילָם הַחֲמִישִׁי יְהוֹחָנָן הַשִּׁשִּׁי אֶלְיְהוֹעֵינַי
4 הַשְּׁבִיעִי : וּלְעֹבֵד אֱדֹם בָּנִים שְׁמַעְיָה הַבְּכוֹר יְהוֹזָבָד
הַשֵּׁנִי יוֹאָח הַשְּׁלִישִׁי וְשָׂכָר הָרְבִיעִי וּנְתַנְאֵל הַחֲמִישִׁי :
ה עַמִּיאֵל הַשִּׁשִּׁי יִשָּׂשכָר הַשְּׁבִיעִי פְּעֻלְתַּי הַשְּׁמִינִי כִּי
6 בֵרְכוֹ אֱלֹהִים : וְלִשְׁמַעְיָה בְנוֹ נוֹלַד בָּנִים הַמְמְשָׁלִים
7 לְבֵית אֲבִיהֶם כִּי־גִבּוֹרֵי חַיִל הֵמָּה : בְּנֵי שְׁמַעְיָה עָתְנִי
וּרְפָאֵל וְעוֹבֵד אֶלְזָבָד אֲחָיו בְּנֵי־חַיִל אֱלִיהוּ וּסְמַכְיָהוּ :
8 כָּל־אֵלֶּה מִבְּנֵי ׀ עֹבֵד אֱדֹם הֵמָּה וּבְנֵיהֶם וַאֲחֵיהֶם
אִישׁ־חַיִל בַּכֹּחַ לַעֲבֹדָה שִׁשִּׁים וּשְׁנַיִם לְעֹבֵד אֱדֹם :
9 י וּלְמְשֶׁלֶמְיָהוּ בָּנִים וַאֲחִים בְּנֵי־חַיִל שְׁמוֹנָה עָשָׂר : וּלְחֹסָה
מִן־בְּנֵי־מְרָרִי בָּנִים שִׁמְרִי הָרֹאשׁ כִּי לֹא־הָיָה בְכוֹר
11 וַיְשִׂימֵהוּ אָבִיהוּ לְרֹאשׁ : חִלְקִיָּהוּ הַשֵּׁנִי טְבַלְיָהוּ
הַשְּׁלִישִׁי זְכַרְיָהוּ הָרְבִיעִי כָּל־בָּנִים וַאֲחִים לְחֹסָה שְׁלֹשָׁה
12 עָשָׂר : לְאֵלֶּה מַחְלְקוֹת הַשֹּׁעֲרִים לָרָאשֵׁי הַגְּבָרִים
13 מִשְׁמָרוֹת לָעָמֹת אַחֵיהֶם לְשָׁרֵת בְּבֵית יְהוָה : וַיַּפִּילוּ
גוֹרָלוֹת בַּקָּטֹן כַּגָּדוֹל לְבֵית אֲבוֹתָם לַשַּׁעַר וָשָׁעַר :
14 וַיִּפֹּל הַגּוֹרָל מִזְרָחָה לְשֶׁלֶמְיָהוּ וַיַּכְרִיכוּ בְנוֹ יוֹעִין בְּשֵׂכֶל
טו הַפִּילוּ גוֹרָלוֹת וַיֵּצֵא גּוֹרָלוֹ צָפוֹנָה : לְעֹבֵד אֱדֹם נֶגְבָּה
16 וְלִבְנָיו בֵּית הָאֲסָפִים : לְשֻׁפִּים וּלְחֹסָה לַמַּעֲרָב עִם שַׁעַר
17 שַׁלֶּכֶת בְּמִסְלָּה הָעוֹלֶה מִשְׁמָר לְעֻמַּת מִשְׁמָר : לַמִּזְרָחָה
הַלְוִיִּם שִׁשָּׁה לַצָּפוֹנָה לְיוֹם אַרְבָּעָה לַנֶּגְבָּה לַיּוֹם אַרְבָּעָה
18 וְלָאֲסָפִים שְׁנַיִם שְׁנַיִם : לַפַּרְבָּר לַמַּעֲרָב אַרְבָּעָה
19 לַמִּסְלָּה שְׁנַיִם לַפַּרְבָּר : אֵלֶּה מַחְלְקוֹת הַשֹּׁעֲרִים

לבני

v. 31. קמץ בזק v. 9. קמץ בטרחא

CAP. XXVI. Legumen dimidia, ex dimidia Tribui [illegible] Iacobi.

ff. cf. 6: 23.

1 parti exterio- ri.

לִבְנֵי הַקָּרְחִי וּלְבָנָיו מְרָרִי : וְהַלְוִיִּם אֲחִיָּה עַל־אוֹצְרוֹת כ
בֵּית הָאֱלֹהִים וְלְאֹצְרוֹת הַקֳּדָשִׁים : בְּנֵי לַעְדָּן בְּנֵי 21
הַגֵּרְשֻׁנִּי לְלַעְדָּן רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְלַעְדָּן הַגֵּרְשֻׁנִּי יְחִיאֵלִי :
בְּנֵי יְחִיאֵלִי זֵתָם וְיוֹאֵל אָחִיו עַל־אֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה : 22
לָעַמְרָמִי לַיִּצְהָרִי לַחֶבְרוֹנִי לָעֻזִּיאֵלִי : וּשְׁבוּאֵל בֶּן־ 23 24
גֵּרְשׁוֹם בֶּן־מֹשֶׁה נָגִיד עַל־הָאֹצָרוֹת : וְאֶחָיו לֶאֱלִיעֶזֶר כה
רְחַבְיָהוּ בְנוֹ וִישַׁעְיָהוּ בְנוֹ וְיוֹרָם בְּנוֹ וְזִכְרִי בְנוֹ וּשְׁלֹמוֹת
בְּנוֹ : הוּא ׀ שְׁלֹמוֹת וְאֶחָיו עַל כָּל־אֹצְרוֹת 26
הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ דָּוִיד הַמֶּלֶךְ וְרָאשֵׁי
הָאָבוֹת לְשָׂרֵי־הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וְשָׂרֵי הַצָּבָא :
מִן־הַמִּלְחָמוֹת וּמִן־הַשָּׁלָל הִקְדִּישׁוּ לְחַזֵּק לְבֵית 27
יְהוָה : וְכֹל הַמְקֻדָּשׁ שְׁמוּאֵל הָרֹאֶה וְשָׁאוּל 28
בֶּן־קִישׁ וַאֲבְנֵר בֶּן־נֵר וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה כָּל הַמַּקְדִּישׁ עַל
יַד־שְׁלֹמִית וְאָחִיו : לַיִּצְהָרִי כְּנַנְיָהוּ וּבָנָיו לַמְּלָאכָה 29
הַחִיצוֹנָה עַל־יִשְׂרָאֵל לְשֹׁטְרִים וְלִשְׁפָטִים : לַחֶבְרוֹנִי ל
חֲשַׁבְיָהוּ וְאֶחָיו בְּנֵי־חַיִל אֶלֶף וּשְׁבַע־מֵאוֹת עַל פְּקֻדַּת
יִשְׂרָאֵל מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן מַעֲרָבָה לְכָל ׀ מְלֶאכֶת יְהוָה
וְלַעֲבֹדַת הַמֶּלֶךְ : לַחֶבְרוֹנִי יְרִיָּה הָרֹאשׁ לַחֶבְרוֹנִי 31
לְתֹלְדֹתָיו לְאָבוֹת בִּשְׁנַת הָאַרְבָּעִים לְמַלְכוּת דָּוִיד
נִדְרָשׁוּ וַיִּמָּצֵא בָהֶם גִּבּוֹרֵי חַיִל בְּיַעְזֵר גִּלְעָד : וְאֶחָיו 32
בְּנֵי־חַיִל אַלְפִים וּשְׁבַע מֵאוֹת רָאשֵׁי הָאָבוֹת וַיַּפְקִידֵם
דָּוִיד הַמֶּלֶךְ עַל־הָרְאוּבֵנִי וְהַגָּדִי וְחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשִּׁי
לְכָל־דְּבַר הָאֱלֹהִים וּדְבַר הַמֶּלֶךְ : וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל ׀ א CAP. כז XXVII.
לְמִסְפָּרָם רָאשֵׁי הָאָבוֹת ׀ וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים ׀ וְהַמֵּאוֹת Legiones ordinariæ, cum suis ducibus, Tribuni plebis & officiales.
וְשֹׁטְרֵיהֶם הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ לְכָל ׀ דְּבַר
הַמַּחְלְקוֹת הַבָּאִים וְהַיֹּצְאִים חֹדֶשׁ בְּחֹדֶשׁ לְכָל חָדְשֵׁי
הַשָּׁנָה הַמַּחְלָקֶת הָאַחַת עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף :
עַל הַמַּחְלָקֶת הָרִאשׁוֹנָה לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן 2
ישבעם

v. 25. כצל v. 31. ושלומית ק׳ v. 1. כצל

יִשְׁבְעָם בֶּן־זַבְדִּיאֵל וְעַל מַחְלְקֹתָו עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה
3 אָלֶף : מִן־בְּנֵי־פֶרֶץ הָרֹאשׁ לְכָל־שָׂרֵי הַצְּבָאוֹת לַחֹדֶשׁ
4 הָרִאשׁוֹן : וְעַל מַחְלַקְתּ הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי דּוֹדַי
הָאֲחוֹחִי וּמַחְלַקְתּוֹ וּמִקְלוֹת הַנָּגִיד וְעַל מַחְלַקְתּוֹ עֶשְׂרִים
ה וְאַרְבָּעָה אָלֶף : שַׂר הַצָּבָא הַשְּׁלִישִׁי לַחֹדֶשׁ
הַשְּׁלִישִׁי בְּנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן רֹאשׁ וְעַל מַחְלַקְתּוֹ
6 עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף : הוּא בְנָיָהוּ גִּבּוֹר הַשְּׁלֹשִׁים
7 וְעַל־הַשְּׁלֹשִׁים וּמַחְלַקְתּוֹ עַמִּיזָבָד בְּנוֹ : הָרְבִיעִי
לַחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי עָשָׂהאֵל אֲחִי יוֹאָב וּזְבַדְיָה בְּנוֹ אַחֲרָיו
8 וְעַל מַחְלַקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף : הַחֲמִישִׁי
לַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי הַשַּׂר שַׁמְהוּת הַיִּזְרָחִי וְעַל מַחְלַקְתּוֹ
9 עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף : הַשִּׁשִּׁי לַחֹדֶשׁ הַשִּׁשִּׁי
עִירָא בֶן־עִקֵּשׁ הַתְּקוֹעִי וְעַל מַחְלַקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה
י אָלֶף : הַשְּׁבִיעִי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי חֶלֶץ
הַפְּלוֹנִי מִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם וְעַל מַחְלַקְתּוֹ עֶשְׂרִים
11 וְאַרְבָּעָה אָלֶף : הַשְּׁמִינִי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי סִבְּכַי
הַחֻשָׁתִי לַזַּרְחִי וְעַל מַחְלַקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף :
12 הַתְּשִׁיעִי לַחֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי אֲבִיעֶזֶר הָעַנְּתוֹתִי
לַבִּנְיָמִינִי וְעַל מַחְלַקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף :
13 הָעֲשִׂירִי לַחֹדֶשׁ הֶעָשִׂירִי מַהְרַי הַנְּטוֹפָתִי
לַזַּרְחִי וְעַל מַחְלַקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף :
14 עַשְׁתֵּי עָשָׂר לָעַשְׁתֵּי עָשָׂר הַחֹדֶשׁ בְּנָיָה
הַפִּרְעָתוֹנִי מִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם וְעַל מַחְלַקְתּוֹ עֶשְׂרִים
טו וְאַרְבָּעָה אָלֶף : הַשְּׁנֵים עָשָׂר לִשְׁנֵים
עָשָׂר חֹדֶשׁ חֶלְדַּי הַנְּטוֹפָתִי לָעָתְנִיאֵל וְעַל מַחְלַקְתּוֹ
עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף :
16 וְעַל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לָרְאוּבֵנִי נָגִיד אֱלִיעֶזֶר בֶּן־זִכְרִי
17 לַשִּׁמְעֹנִי שְׁפַטְיָהוּ בֶּן־מַעֲכָה : לְלֵוִי חֲשַׁבְיָה בֶּן־
קְמוּאֵל

לבן ימיני ק׳ v. 12. הש׳ בפתח v. 8.

קְמוּאֵל לְאַהֲרֹן צָדוֹק : לִיהוּדָה אֱלִיהוּ מֵאֲחֵי דָוִיד 18
לְיִשָּׂשכָר עָמְרִי בֶּן־מִיכָאֵל : לִזְבוּלֻן יִשְׁמַעְיָהוּ בֶן־ 19
עֹבַדְיָהוּ לְנַפְתָּלִי יְרִימוֹת בֶּן־עַזְרִיאֵל : לִבְנֵי אֶפְרַיִם כ
הוֹשֵׁעַ בֶּן־עַזַזְיָהוּ לַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה יוֹאֵל בֶּן־פְּדָיָהוּ :
לַחֲצִי הַמְנַשֶּׁה בִּגִלְעָד יִדּוֹ בֶן־זְכַרְיָהוּ לְבִנְיָמִן יַעֲשִׂיאֵל 21
בֶּן־אַבְנֵר : לְדָן עַזְרִאֵל בֶּן־יְרֹחָם אֵלֶּה שָׂרֵי שִׁבְטֵי 22
יִשְׂרָאֵל : וְלֹא־נָשָׂא דָוִיד אֶת־מִסְפָּרָם לְמִבֶּן עֶשְׂרִים 23
שָׁנָה וּלְמָטָּה כִּי אָמַר יְהוָה לְהַרְבּוֹת אֶת־
יִשְׂרָאֵל כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם : יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה 24
הֵחֵל לִמְנוֹת וְלֹא כִלָּה וַיְהִי בָזֹאת קֶצֶף עַל־יִשְׂרָאֵל וְלֹא
עָלָה הַמִּסְפָּר בְּמִסְפַּר דִּבְרֵי הַיָּמִים לַמֶּלֶךְ דָּוִיד :
וְעַל אֹצְרוֹת הַמֶּלֶךְ עַזְמָוֶת בֶּן־עֲדִיאֵל וְעַל־ כה
הָאֲצָרוֹת בַּשָּׂדֶה בֶּעָרִים וּבַכְּפָרִים וּבַמִּגְדָּלוֹת יְהוֹנָתָן
בֶּן־עֻזִּיָּהוּ : וְעַל עֹשֵׂי מְלֶאכֶת הַשָּׂדֶה לַעֲבֹדַת 26
הָאֲדָמָה עֶזְרִי בֶן־כְּלוּב : וְעַל־הַכְּרָמִים שִׁמְעִי 27
הָרָמָתִי וְעַל שֶׁבַּכְּרָמִים לְאֹצְרוֹת הַיָּיִן זַבְדִּי הַשִּׁפְמִי :
וְעַל־הַזֵּיתִים וְהַשִּׁקְמִים אֲשֶׁר בַּשְּׁפֵלָה בַּעַל חָנָן 28
הַגְּדֵרִי וְעַל־אֹצְרוֹת הַשָּׁמֶן יוֹעָשׁ : וְעַל־הַבָּקָר 29
הָרֹעִים בְּשָׁרוֹן שִׁטְרַי הַשָּׁרוֹנִי וְעַל־הַבָּקָר בָּעֲמָקִים
שָׁפָט בֶּן־עַדְלָי : וְעַל־הַגְּמַלִּים אוֹבִיל הַיִּשְׁמְעֵלִי ל
וְעַל־הָאֲתֹנוֹת יֶחְדְּיָהוּ הַמֵּרֹנֹתִי : וְעַל־הַצֹּאן יָזִיז 31
הַהַגְרִי כָּל־אֵלֶּה שָׂרֵי הָרְכוּשׁ אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ דָּוִיד :
וִיהוֹנָתָן דּוֹד־דָּוִיד יוֹעֵץ אִישׁ־מֵבִין וְסוֹפֵר הוּא 32
וִיחִיאֵל בֶּן־חַכְמוֹנִי עִם־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ : וַאֲחִיתֹפֶל יוֹעֵץ 33
לַמֶּלֶךְ וְחוּשַׁי הָאַרְכִי רֵעַ הַמֶּלֶךְ : וְאַחֲרֵי אֲחִיתֹפֶל 34
יְהוֹיָדָע בֶּן־בְּנָיָהוּ וְאֶבְיָתָר וְשַׂר־צָבָא לַמֶּלֶךְ יוֹאָב :
CAP. כח XXVIII. Dauid in regni Comitiis Salomonem successorem a Deo ipso electum, de-
וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל שָׂרֵי הַשְּׁבָטִים א
וְשָׂרֵי הַמַּחְלְקוֹת הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים

ישרטי ק׳ v. 29.

clarat & sistit,

וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת וְשָׂרֵי כָל־רְכוּשׁ־וּמִקְנֶה לַמֶּלֶךְ וּלְבָנָיו
עִם־הַסָּרִיסִים וְהַגִּבּוֹרִים וּלְכָל־גִּבּוֹר חַיִל אֶל־יְרוּשָׁלָם׃
2 וַיָּקָם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ עַל־רַגְלָיו וַיֹּאמֶר שְׁמָעוּנִי אַחַי וְעַמִּי
אֲנִי עִם־לְבָבִי לִבְנוֹת בֵּית מְנוּחָה לַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה
3 וְלַהֲדֹם רַגְלֵי אֱלֹהֵינוּ וַהֲכִינוֹתִי לִבְנוֹת׃ וְהָאֱלֹהִים
אָמַר לִי לֹא־תִבְנֶה בַּיִת לִשְׁמִי כִּי אִישׁ מִלְחָמוֹת אַתָּה
4 וְדָמִים שָׁפָכְתָּ׃ וַיִּבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בִּי מִכֹּל
בֵּית־אָבִי לִהְיוֹת לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם כִּי בִיהוּדָה
בָּחַר לְנָגִיד וּבְבֵית יְהוּדָה בֵּית אָבִי וּבִבְנֵי אָבִי בִּי רָצָה
ה לְהַמְלִיךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וּמִכָּל־בָּנַי כִּי רַבִּים בָּנִים
נָתַן לִי יְהוָה וַיִּבְחַר בִּשְׁלֹמֹה בְנִי לָשֶׁבֶת עַל־כִּסֵּא
6 מַלְכוּת יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר לִי שְׁלֹמֹה בִנְךָ הוּא־
יִבְנֶה בֵיתִי וַחֲצֵרוֹתָי כִּי־בָחַרְתִּי בוֹ לִי לְבֵן וַאֲנִי אֶהְיֶה־
7 לּוֹ לְאָב׃ וַהֲכִינוֹתִי אֶת־מַלְכוּתוֹ עַד־לְעוֹלָם אִם־יֶחְזַק
8 לַעֲשׂוֹת מִצְוֹתַי וּמִשְׁפָּטַי כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וְעַתָּה לְעֵינֵי כָל־
יִשְׂרָאֵל קְהַל־יְהוָה וּבְאָזְנֵי אֱלֹהֵינוּ שִׁמְרוּ וְדִרְשׁוּ כָּל־
מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְמַעַן תִּירְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה
9 וְהִנְחַלְתֶּם לִבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם עַד־עוֹלָם׃ וְאַתָּה שְׁלֹמֹה־
בְנִי דַּע אֶת־אֱלֹהֵי אָבִיךָ וְעָבְדֵהוּ בְּלֵב שָׁלֵם וּבְנֶפֶשׁ
חֶפְצָה כִּי כָל־לְבָבוֹת דּוֹרֵשׁ יְהוָה וְכָל־יֵצֶר מַחֲשָׁבוֹת
מֵבִין אִם־תִּדְרְשֶׁנּוּ יִמָּצֵא לָךְ וְאִם־תַּעַזְבֶנּוּ יַזְנִיחֲךָ לָעַד׃
י רְאֵה ׀ עַתָּה כִּי־יְהוָה בָּחַר בְּךָ לִבְנוֹת־בַּיִת לַמִּקְדָּשׁ
11 חֲזַק וַעֲשֵׂה׃ וַיִּתֵּן דָּוִיד לִשְׁלֹמֹה בְנוֹ
אֶת־תַּבְנִית הָאוּלָם וְאֶת־בָּתָּיו וְגַנְזַכָּיו וַעֲלִיֹּתָיו וַחֲדָרָיו
12 הַפְּנִימִים וּבֵית הַכַּפֹּרֶת׃ וְתַבְנִית כֹּל אֲשֶׁר הָיָה בָרוּחַ
עִמּוֹ לְחַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וּלְכָל־הַלְּשָׁכוֹת סָבִיב לְאֹצְרוֹת
13 בֵּית הָאֱלֹהִים וּלְאֹצְרוֹת הַקֳּדָשִׁים׃ וּלְמַחְלְקוֹת
הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וּלְכָל־מְלֶאכֶת עֲבֹדַת בֵּית־יְהוָה
ולכל

eum ad sincerum cultum Dei & templum extruendum hortatur,

ac operis delineationem ei tradit:

et tu Salomo fili mi, agnosce Deum patris tui, et servi ei in corde perfecto, et in anima voluntaria. Etenim omnia corda inquirens Dominus, et omnes figmentum cogitationum intelligens est. Si quaesieris eum, inveniatur tibi, et si derelinqueris eum, rejiciet te in aeternum.

† gazophylaciorum c.

וּלְכָל־כְּלֵי עֲבֹדַת בֵּית־יְהוָה׃ לַזָּהָב בַּמִּשְׁקָל לַזָּהָב 14
לְכָל־כְּלֵי עֲבוֹדָה וַעֲבוֹדָה לְכֹל כְּלֵי הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקָל
לְכָל־כְּלֵי עֲבוֹדָה וַעֲבוֹדָה׃ וּמִשְׁקָל לִמְנֹרוֹת הַזָּהָב 15
וְנֵרֹתֵיהֶם זָהָב בְּמִשְׁקַל־מְנוֹרָה וּמְנוֹרָה וְנֵרֹתֶיהָ
וְלִמְנֹרוֹת הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקָל לִמְנוֹרָה וְנֵרֹתֶיהָ בַּעֲבוֹדַת
מְנוֹרָה וּמְנוֹרָה׃ וְאֶת־הַזָּהָב מִשְׁקָל לְשֻׁלְחַנוֹת 16
הַמַּעֲרֶכֶת לְשֻׁלְחָן וְשֻׁלְחָן וְכֶסֶף לְשֻׁלְחַנוֹת הַכָּסֶף׃
וְהַמִּזְלָגוֹת וְהַמִּזְרָקוֹת וְהַקְּשׂוֹרוֹת זָהָב טָהוֹר וְלִכְפוֹרֵי 17
זָהָב בְּמִשְׁקָל לְכַף וְכַף וְכֶסֶף לִכְפוֹרֵי הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקָל
לְכַף וְכַף׃ וְלִמְזְבַּח הַקְּטֹרֶת זָהָב מְזֻקָּק בַּמִּשְׁקָל 18
וְלַתַּבְנִית הַמֶּרְכָּבָה הַכְּרוּבִים זָהָב לְפֹרְשִׂים וְסֹכְכִים
עַל־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה׃ הַכֹּל בִּכְתָב מִיַּד יְהוָה עָלַי 19
הִשְׂכִּיל כֹּל מַלְאֲכוֹת הַתַּבְנִית׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד כ
לִשְׁלֹמֹה בְנוֹ חֲזַק וֶאֱמָץ וַעֲשֵׂה אַל־תִּירָא וְאַל־תֵּחָת כִּי
יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהַי עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָ עַד־
לְכָלוֹת כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדַת בֵּית־יְהוָה׃ וְהִנֵּה 21
מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְכָל־עֲבֹדַת בֵּית הָאֱלֹהִים
וְעִמְּךָ בְכָל־מְלָאכָה לְכָל־נָדִיב בַּחָכְמָה לְכָל־עֲבוֹדָה
וְהַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם לְכָל־דְּבָרֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד א כט
הַמֶּלֶךְ לְכָל־הַקָּהָל שְׁלֹמֹה בְנִי אֶחָד בָּחַר־בּוֹ אֱלֹהִים
נַעַר וָרָךְ וְהַמְּלָאכָה גְּדוֹלָה כִּי לֹא לְאָדָם הַבִּירָה כִּי
לַיהוָה אֱלֹהִים׃ וּבְכָל־כֹּחִי הֲכִינוֹתִי לְבֵית אֱלֹהַי הַזָּהָב 2
לַזָּהָב וְהַכֶּסֶף לַכֶּסֶף וְהַנְּחֹשֶׁת לַנְּחֹשֶׁת הַבַּרְזֶל לַבַּרְזֶל
וְהָעֵצִים לָעֵצִים אַבְנֵי־שֹׁהַם וּמִלּוּאִים אַבְנֵי־פוּךְ וְרִקְמָה
וְכֹל אֶבֶן יְקָרָה וְאַבְנֵי־שַׁיִשׁ לָרֹב׃ וְעוֹד בִּרְצוֹתִי בְּבֵית 3
אֱלֹהַי יֶשׁ־לִי סְגֻלָּה זָהָב וָכֶסֶף נָתַתִּי לְבֵית־אֱלֹהָי
לְמַעְלָה מִכֹּל־הַכִּינוֹתִי לְבֵית הַקֹּדֶשׁ׃ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים 4
כִּכְּרֵי זָהָב מִזְהַב אוֹפִיר וְשִׁבְעַת אֲלָפִים כִּכְּרֵי־כֶסֶף

כט CAP. XXIX. & Israëlitas verbis exemploque prouocat ad liberaliter in vsum Templi offerendum.

ה מְזֻקָּק לָטוּחַ קִירוֹת הַבָּתִּים׃ לַזָּהָב לַזָּהָב וְלַכֶּסֶף
לַכֶּסֶף וּלְכָל־מְלָאכָה בְּיַד חָרָשִׁים וּמִי מִתְנַדֵּב לְמַלֹּאוֹת
6 יָדוֹ הַיּוֹם לַיהוָה׃ וַיִּתְנַדְּבוּ שָׂרֵי הָאָבוֹת וְשָׂרֵי׀ שִׁבְטֵי
יִשְׂרָאֵל וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וּלְשָׂרֵי מְלֶאכֶת הַמֶּלֶךְ׃
7 וַיִּתְּנוּ לַעֲבוֹדַת בֵּית־הָאֱלֹהִים זָהָב כִּכָּרִים חֲמֵשֶׁת־
אֲלָפִים וַאֲדַרְכֹּנִים רִבּוֹ וְכֶסֶף כִּכָּרִים עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים
וּנְחֹשֶׁת רִבּוֹ וּשְׁמוֹנַת אֲלָפִים כִּכָּרִים וּבַרְזֶל מֵאָה־אֶלֶף
8 כִּכָּרִים׃ וְהַנִּמְצָא אִתּוֹ אֲבָנִים נָתְנוּ לְאוֹצַר בֵּית־יְהוָה
9 עַל יַד־יְחִיאֵל הַגֵּרְשֻׁנִּי׃ וַיִּשְׂמְחוּ הָעָם עַל־הִתְנַדְּבָם
כִּי בְּלֵב שָׁלֵם הִתְנַדְּבוּ לַיהוָה וְגַם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ שָׂמַח
י שִׂמְחָה גְדוֹלָה׃ וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת־יְהוָה לְעֵינֵי
כָּל־הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִיד בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
אָבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם׃ לְךָ יְהוָה הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה
וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ
יְהוָה הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל׀ לְרֹאשׁ׃ וְהָעֹשֶׁר
וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה מוֹשֵׁל בַּכֹּל וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה
וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לַכֹּל׃ וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ
לָךְ וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ׃ וְכִי מִי אֲנִי וּמִי עַמִּי כִּי־
נַעְצֹר כֹּחַ לְהִתְנַדֵּב כָּזֹאת כִּי־מִמְּךָ הַכֹּל וּמִיָּדְךָ נָתַנּוּ
טו לָךְ׃ כִּי־גֵרִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ וְתוֹשָׁבִים כְּכָל־
אֲבוֹתֵינוּ כַּצֵּל יָמֵינוּ עַל־הָאָרֶץ וְאֵין מִקְוֶה׃ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ כֹּל הֶהָמוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר הֲכִינוֹנוּ לִבְנוֹת־לְךָ בַּיִת
לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ מִיָּדְךָ הִיא וּלְךָ הַכֹּל׃ וְיָדַעְתִּי אֱלֹהַי כִּי
אַתָּה בֹּחֵן לֵבָב וּמֵישָׁרִים תִּרְצֶה אֲנִי בְּיֹשֶׁר לְבָבִי
הִתְנַדַּבְתִּי כָל־אֵלֶּה וְעַתָּה עַמְּךָ הַנִּמְצְאוּ־פֹה רָאִיתִי
18 בְּשִׂמְחָה לְהִתְנַדֵּב־לָךְ׃ יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק
וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ שָׁמְרָה־זֹאת לְעוֹלָם לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת
19 לְבַב עַמֶּךָ וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ׃ וְלִשְׁלֹמֹה בְנִי תֵּן לֵבָב
שלם

quod cum fecissent,

f drachmarum. Esr. 8:27.

Dauid gratias Deo agit.

11 Tibi Domine magnificentia et potentia, et gloria, et victoria et decor: quia cuncta quae in coelis et in terra, tua sunt, Tibi Domine regnum et exaltatus es ad omne caput.

12 et opulentia et gloria a faciebus tuis, et tu dominans in omnia. Et in manu tua, vis et potentia, et in manu tua est magnificare et confortare omnia.

13 et nunc Deus noster confitentes nos sumus tibi et laudantes nomen gloriae tuae.

14 nam peregrini nos sumus ad facies tuas, et advenae, sicut omnes patres nostri: sicut umbra dies nostri super terram et non est expectatio.

17 et novi Deus mi, quod tu probans sis cor, et rectitudines voles.

populo & filio bene precatur,

v. 5. יתיר ו׳ v. 16. הוא ק׳

שָׁלֵם לִשְׁמֹר מִצְוֹתֶיךָ עֵדוֹתֶיךָ וְחֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת הַכֹּל
וְלִבְנוֹת הַבִּירָה אֲשֶׁר־הֵכִינוֹתִי : וַיֹּאמֶר כ peractis sacrificiis,
דָּוִיד לְכָל־הַקָּהָל בָּרְכוּ־נָא אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וַיְבָרְכוּ
כָל־הַקָּהָל לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיהֶם וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה
וְלַמֶּלֶךְ : וַיִּזְבְּחוּ לַיהוָה וְזָבְחִים וַיַּעֲלוּ עֹלוֹת לַיהוָה כא
לְמָחֳרַת הַיּוֹם הַהוּא פָּרִים אֶלֶף אֵילִים אֶלֶף כְּבָשִׂים
אֶלֶף וְנִסְכֵּיהֶם וּזְבָחִים לָרֹב לְכָל־יִשְׂרָאֵל : וַיֹּאכְלוּ כב Salomo Rex & Zadok Pontifex confirmatur.
וַיִּשְׁתּוּ לִפְנֵי יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וַיַּמְלִיכוּ
שֵׁנִית לִשְׁלֹמֹה בֶּן־דָּוִיד וַיִּמְשְׁחוּ לַיהוָה לְנָגִיד וּלְצָדוֹק
לְכֹהֵן : וַיֵּשֶׁב שְׁלֹמֹה עַל־כִּסֵּא יְהוָה לְמֶלֶךְ תַּחַת־ כג
דָּוִיד אָבִיו וַיִּצְלָח וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו כָּל־יִשְׂרָאֵל : וְכָל־ כד
הַשָּׂרִים וְהַגִּבֹּרִים וְגַם כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ דָּוִיד נָתְנוּ יָד
תַּחַת שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ : וַיְגַדֵּל יְהוָה אֶת־שְׁלֹמֹה כה
לְמַעְלָה לְעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן עָלָיו הוֹד מַלְכוּת אֲשֶׁר
לֹא־הָיָה עַל־כָּל־מֶלֶךְ לְפָנָיו עַל־יִשְׂרָאֵל :
וְדָוִיד בֶּן־יִשַׁי מָלַךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל : וְהַיָּמִים כו כז Davidis obitus.
אֲשֶׁר מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּחֶבְרוֹן מָלַךְ
שֶׁבַע שָׁנִים וּבִירוּשָׁלַם מָלַךְ שְׁלֹשִׁים וְשָׁלוֹשׁ : וַיָּמָת כח
בְּשֵׂיבָה טוֹבָה שְׂבַע יָמִים עֹשֶׁר וְכָבוֹד וַיִּמְלֹךְ שְׁלֹמֹה
בְּנוֹ תַּחְתָּיו : וּדְבְרֵי דָוִיד הַמֶּלֶךְ הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים כט
הִנָּם כְּתוּבִים עַל־דִּבְרֵי שְׁמוּאֵל הָרֹאֶה וְעַל־דִּבְרֵי נָתָן
הַנָּבִיא וְעַל־דִּבְרֵי גָּד הַחוֹזֶה : עִם כָּל־מַלְכוּתוֹ וּגְבוּרָתוֹ ל
וְהָעִתִּים אֲשֶׁר עָבְרוּ עָלָיו וְעַל־יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל־
מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת :

v. 23. פתח באתנח. v. 26. קמץ בזק.

LIBER SECUNDUS CHRONICORUM,

Græcis ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ β'.

Hebræis דברי חימים ב

CAPUT I. א

Salomoni sacrificia εὐχαριστικὰ offerenti,

א וַיִּתְחַזֵּק שְׁלֹמֹה בֶּן־דָּוִיד עַל־
2 מַלְכוּתוֹ וַיהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ וַיְגַדְּלֵהוּ לְמָעְלָה: וַיֹּאמֶר
שְׁלֹמֹה לְכָל־יִשְׂרָאֵל לְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת
וְלַשֹּׁפְטִים וּלְכֹל נָשִׂיא לְכָל־יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁי הָאָבוֹת:
3 וַיֵּלְכוּ שְׁלֹמֹה וְכָל־הַקָּהָל עִמּוֹ לַבָּמָה אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן כִּי־
שָׁם הָיָה אֹהֶל מוֹעֵד הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה עֶבֶד־
4 יְהוָה בַּמִּדְבָּר: אֲבָל אֲרוֹן הָאֱלֹהִים הֶעֱלָה דָוִיד מִקִּרְיַת
יְעָרִים בַּהֵכִין לוֹ דָּוִיד כִּי נָטָה־לוֹ אֹהֶל בִּירוּשָׁלָם:
ה וּמִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר עָשָׂה בְצַלְאֵל בֶּן־אוּרִי בֶּן־חוּר
6 שָׂם לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה וַיִּדְרְשֵׁהוּ שְׁלֹמֹה וְהַקָּהָל: וַיַּעַל
שְׁלֹמֹה שָׁם עַל־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר לְאֹהֶל
7 מוֹעֵד וַיַּעַל עָלָיו עֹלוֹת אָלֶף: בַּלַּיְלָה הַהוּא

Deus apparet, eique optionem dat petendi, quæ vellet, ac sapientiam precanti,

נִרְאָה אֱלֹהִים לִשְׁלֹמֹה וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁאַל מָה אֶתֵּן־לָךְ:
8 וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לֵאלֹהִים אַתָּה עָשִׂיתָ עִם־דָּוִיד אָבִי חֶסֶד
9 גָּדוֹל וְהִמְלַכְתַּנִי תַּחְתָּיו: עַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים יֵאָמֵן
דְּבָרְךָ עִם דָּוִיד אָבִי כִּי אַתָּה הִמְלַכְתַּנִי עַל־עַם רַב
י כַּעֲפַר הָאָרֶץ: עַתָּה חָכְמָה וּמַדָּע תֶּן־לִי וְאֵצְאָה לִפְנֵי
הָעָם־הַזֶּה וְאָבוֹאָה כִּי־מִי יִשְׁפֹּט אֶת־עַמְּךָ הַזֶּה הַגָּדוֹל:

eam cum divitiis & honoribus largitur.

11 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לִשְׁלֹמֹה יַעַן אֲשֶׁר הָיְתָה זֹאת
עִם־לִבָּבְךָ וְלֹא שָׁאַלְתָּ עֹשֶׁר נְכָסִים וְכָבוֹד וְאֶת נֶפֶשׁ
שֹׂנְאֶיךָ וְגַם־יָמִים רַבִּים לֹא שָׁאָלְתָּ וַתִּשְׁאַל־לְךָ חָכְמָה
וּמַדָּע אֲשֶׁר תִּשְׁפּוֹט אֶת־עַמִּי אֲשֶׁר הִמְלַכְתִּיךָ עָלָיו:
12 הַחָכְמָה וְהַמַּדָּע נָתוּן לָךְ וְעֹשֶׁר וּנְכָסִים וְכָבוֹד אֶתֵּן־לָךְ
אֲשֶׁר ׀ לֹא־הָיָה כֵּן לַמְּלָכִים אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ וְאַחֲרֶיךָ לֹא

יהיה

יְהִיר־כֵּן׃ וַיָּבֹא שְׁלֹמֹה לַבָּמָה אֲשֶׁר־בְּגִבְעוֹן 13 1
יְרוּשָׁלַ͏ִם מִלִּפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃
וַיֶּאֱסֹף שְׁלֹמֹה רֶכֶב וּפָרָשִׁים וַיְהִי־לוֹ אֶלֶף 14 1
וְאַרְבַּע־מֵאוֹת רֶכֶב וּשְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף פָּרָשִׁים וַיַּנִּיחֵם
בְּעָרֵי הָרֶכֶב וְעִם־הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלָ͏ִם׃ וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת־ טו
הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב בִּירוּשָׁלַ͏ִם כָּאֲבָנִים וְאֶת־הָאֲרָזִים
נָתַן כַּשִּׁקְמִים אֲשֶׁר־בַּשְּׁפֵלָה לָרֹב׃ וּמוֹצָא הַסּוּסִים 16 1
אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה מִמִּצְרַיִם וּמִקְוֵה סֹחֲרֵי הַמֶּלֶךְ מִקְוֵה
יִקְחוּ בְּמֶחִיר׃ וַיַּעֲלוּ וַיֹּצִיאוּ מִמִּצְרַיִם מֶרְכָּבָה בְּשֵׁשׁ 17 1
מֵאוֹת כֶּסֶף וְסוּס בַּחֲמִשִּׁים וּמֵאָה וְכֵן לְכָל־מַלְכֵי
הַחִתִּים וּמַלְכֵי אֲרָם בְּיָדָם יוֹצִיאוּ׃ וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה 18 1
לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה וּבַיִת לְמַלְכוּתוֹ׃ וַיִּסְפֹּר שְׁלֹמֹה א CAP. ב. II. Salomo ad Templi ſtructuram ſe accingit, & a Rege Tyri artifices & materiam petit obtinetq.
שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ סַבָּל וּשְׁמֹנִים אֶלֶף אִישׁ חֹצֵב בָּהָר
וּמְנַצְּחִים עֲלֵיהֶם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃
וַיִּשְׁלַח שְׁלֹמֹה אֶל־חוּרָם מֶלֶךְ־צֹר לֵאמֹר כַּאֲשֶׁר 2
עָשִׂיתָ עִם־דָּוִיד אָבִי וַתִּשְׁלַח־לוֹ אֲרָזִים לִבְנוֹת
לוֹ בַּיִת לָשֶׁבֶת בּוֹ׃ הִנֵּה אֲנִי בוֹנֶה־בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה 3
אֱלֹהָי לְהַקְדִּישׁ לוֹ לְהַקְטִיר לְפָנָיו קְטֹרֶת־סַמִּים
וּמַעֲרֶכֶת תָּמִיד וְעֹלוֹת לַבֹּקֶר וְלָעֶרֶב לַשַּׁבָּתוֹת
וְלֶחֳדָשִׁים וְלִמוֹעֲדֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם זֹאת עַל־
יִשְׂרָאֵל׃ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־אֲנִי בוֹנֶה גָּדוֹל כִּי־גָדוֹל אֱלֹהֵינוּ 4
מִכָּל־הָאֱלֹהִים׃ וּמִי יַעְצָר־כֹּחַ לִבְנוֹת־לוֹ בַּיִת כִּי הַשָּׁמַיִם ה
וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלֻהוּ וּמִי אֲנִי אֲשֶׁר אֶבְנֶה־לוֹ בַּיִת
כִּי אִם־לְהַקְטִיר לְפָנָיו׃ וְעַתָּה שְׁלַח־לִי אִישׁ־חָכָם 6
לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת וּבַבַּרְזֶל וּבָאַרְגָּוָן f purpura.
וְכַרְמִיל וּתְכֵלֶת וְיֹדֵעַ לְפַתֵּחַ פִּתּוּחִים עִם־הַחֲכָמִים
אֲשֶׁר עִמִּי בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַ͏ִם אֲשֶׁר הֵכִין דָּוִיד אָבִי׃
וְשִׁלַּח־לִי עֲצֵי אֲרָזִים בְּרוֹשִׁים וְאַלְגּוּמִּים מֵהַלְּבָנוֹן כִּי 7
אני

v. 16. א׳ במקום ה׳ bis. v. 3. קמץ ברביע v. 7. חמ׳
ברגש

אֲנִי יָדַעְתִּי אֲשֶׁר עֲבָדֶיךָ יוֹדְעִים לְכָרוֹת עֲצֵי לְבָנוֹן וְהִנֵּה
8 עֲבָדַי עִם־עֲבָדֶיךָ׃ וְלָהֳכִין לִי עֵצִים לָרֹב כִּי הַבַּיִת
9 אֲשֶׁר־אֲנִי בּוֹנֶה גָּדוֹל וְהַפָּלֵא׃ וְהִנֵּה לַחֹטְבִים לִכְרֹתֵי
הָעֵצִים נָתַתִּי חִטִּים מַכּוֹת לַעֲבָדֶיךָ כֹּרִים עֶשְׂרִים אֶלֶף
וּשְׂעֹרִים כֹּרִים עֶשְׂרִים אֶלֶף וְיַיִן בַּתִּים עֶשְׂרִים אֶלֶף וְשֶׁמֶן
י בַּתִּים עֶשְׂרִים אֶלֶף׃ וַיֹּאמֶר חוּרָם מֶלֶךְ־צֹר
בִּכְתָב וַיִּשְׁלַח אֶל־שְׁלֹמֹה בְּאַהֲבַת יְהוָה אֶת־עַמּוֹ נְתָנֶךָ
11 עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר חוּרָם בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לְדָוִיד
הַמֶּלֶךְ בֵּן חָכָם יוֹדֵעַ שֵׂכֶל וּבִינָה אֲשֶׁר יִבְנֶה־בַּיִת לַיהוָה
12 וּבַיִת לְמַלְכוּתוֹ׃ וְעַתָּה שָׁלַחְתִּי אִישׁ־חָכָם יוֹדֵעַ בִּינָה
13 לְחוּרָם אָבִי׃ בֶּן־אִשָּׁה מִן־בְּנוֹת דָּן וְאָבִיו אִישׁ־צֹרִי יוֹדֵעַ
לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף בַּנְּחֹשֶׁת בַּבַּרְזֶל בָּאֲבָנִים וּבָעֵצִים
בָּאַרְגָּמָן בַּתְּכֵלֶת וּבַבּוּץ וּבְכַרְמִיל וּלְפַתֵּחַ כָּל־פִּתּוּחַ
וְלַחְשֹׁב כָּל־מַחֲשֶׁבֶת אֲשֶׁר יִנָּתֶן־לוֹ עִם־חֲכָמֶיךָ וְחַכְמֵי
14 אֲדֹנִי דָוִיד אָבִיךָ׃ וְעַתָּה הַחִטִּים וְהַשְּׂעֹרִים הַשֶּׁמֶן וְהַיָּיִן
טו אֲשֶׁר־אָמַר אֲדֹנִי יִשְׁלַח לַעֲבָדָיו׃ וַאֲנַחְנוּ נִכְרֹת עֵצִים מִן־
† necessitas. הַלְּבָנוֹן כְּכָל־צָרְכֶּךָ וְנָבִיאֵם לְךָ רַפְסֹדוֹת עַל־יָם יָפוֹ
† rates. 16 וְאַתָּה תַּעֲלֶה אֹתָם יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּסְפֹּר שְׁלֹמֹה כָּל־
† numerationem. הָאֲנָשִׁים הַגֵּרִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי הַמִּפְקָד
אֲשֶׁר סְפָרָם דָּוִיד אָבִיו וַיִּמָּצְאוּ מֵאָה וַחֲמִשִּׁים אָלֶף
17 וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וַיַּעַשׂ מֵהֶם שִׁבְעִים אָלֶף
סַבָּל וּשְׁמֹנִים אֶלֶף חֹצֵב בָּהָר וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ
CAP. 3. III. Templi ædificati locus, tempus, partes, materia & forma. א מֵאוֹת מְנַצְּחִים לְהַעֲבִיד אֶת־הָעָם׃ וַיָּחֶל שְׁלֹמֹה
לִבְנוֹת אֶת־בֵּית־יְהוָה בִּירוּשָׁלַם בְּהַר הַמֹּרִיָּה אֲשֶׁר
נִרְאָה לְדָוִיד אָבִיהוּ אֲשֶׁר הֵכִין בִּמְקוֹם דָּוִיד בְּגֹרֶן אָרְנָן
2 הַיְבוּסִי׃ וַיָּחֶל לִבְנוֹת בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בִּשְׁנַת אַרְבַּע
3 לְמַלְכוּתוֹ׃ וְאֵלֶּה הוּסַּד שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית

הָאֱלֹהִים הָאֹרֶךְ אַמּוֹת בַּמִּדָּה הָרִאשׁוֹנָה אַמּוֹת שִׁשִּׁים
4 וְרֹחַב אַמּוֹת עֶשְׂרִים : וְהָאוּלָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֹרֶךְ
עַל־פְּנֵי רֹחַב־הַבַּיִת אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְהַגֹּבַהּ מֵאָה וְעֶשְׂרִים
ה וַיְצַפֵּהוּ מִפְּנִימָה זָהָב טָהוֹר : וְאֵת הַבַּיִת הַגָּדוֹל חִפָּה
עֲצֵי בְרוֹשִׁים וַיְחַפֵּהוּ זָהָב טוֹב וַיַּעַל עָלָיו תִּמֹּרִים
6 וְשַׁרְשְׁרֹת : וַיְצַף אֶת־הַבַּיִת אֶבֶן יְקָרָה לְתִפְאָרֶת
7 וְהַזָּהָב זְהַב פַּרְוָיִם : וַיְחַף אֶת־הַבַּיִת הַקֹּרוֹת הַסִּפִּים
וְקִירוֹתָיו וְדַלְתוֹתָיו זָהָב וּפִתַּח כְּרוּבִים עַל־הַקִּירוֹת :
8 וַיַּעַשׂ אֶת־בֵּית־קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים אָרְכּוֹ עַל־פְּנֵי
רֹחַב־הַבַּיִת אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְרָחְבּוֹ אַמּוֹת עֶשְׂרִים
9 וַיְחַפֵּהוּ זָהָב טוֹב לְכִכָּרִים שֵׁשׁ מֵאוֹת : וּמִשְׁקָל
לְמִסְמְרוֹת לִשְׁקָלִים חֲמִשִּׁים זָהָב וְהָעֲלִיּוֹת חִפָּה זָהָב :
י וַיַּעַשׂ בְּבֵית־קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים כְּרוּבִים שְׁנַיִם
11 † motionum. מַעֲשֵׂה צִעֲצֻעִים וַיְצַפּוּ אֹתָם זָהָב : וְכַנְפֵי הַכְּרוּבִים
אָרְכָּם אַמּוֹת עֶשְׂרִים כְּנַף הָאֶחָד לְאַמּוֹת חָמֵשׁ מַגַּעַת
לְקִיר הַבַּיִת וְהַכָּנָף הָאַחֶרֶת אַמּוֹת חָמֵשׁ מַגִּיעַ לִכְנַף
12 הַכְּרוּב הָאַחֵר : וּכְנַף הַכְּרוּב הָאֶחָד אַמּוֹת חָמֵשׁ מַגִּיעַ
לְקִיר הַבַּיִת וְהַכָּנָף הָאַחֶרֶת אַמּוֹת חָמֵשׁ דְּבֵקָה לִכְנַף
13 הַכְּרוּב הָאַחֵר : כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים הָאֵלֶּה פֹּרְשִׂים אַמּוֹת
עֶשְׂרִים וְהֵם עֹמְדִים עַל־רַגְלֵיהֶם וּפְנֵיהֶם לַבָּיִת :
14 וַיַּעַשׂ אֶת־הַפָּרֹכֶת תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְכַרְמִיל
טו וּבוּץ וַיַּעַל עָלָיו כְּרוּבִים : וַיַּעַשׂ לִפְנֵי הַבַּיִת
† coronamentum. עַמּוּדִים שְׁנַיִם אַמּוֹת שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ אֹרֶךְ וְהַצֶּפֶת
16 אֲשֶׁר־עַל־רֹאשׁוֹ אַמּוֹת חָמֵשׁ : וַיַּעַשׂ
שַׁרְשְׁרוֹת בַּדְּבִיר וַיִּתֵּן עַל־רֹאשׁ הָעַמֻּדִים וַיַּעַשׂ רִמּוֹנִים
17 מֵאָה וַיִּתֵּן בַּשַּׁרְשְׁרוֹת : וַיָּקֶם אֶת־הָעַמּוּדִים עַל־פְּנֵי
הַהֵיכָל אֶחָד מִיָּמִין וְאֶחָד מֵהַשְּׂמֹאול וַיִּקְרָא שֵׁם־הַיְמָנִי
CAP. ד. IV. Altare aneum, א יָכִין וְשֵׁם הַשְּׂמָאלִי בֹּעַז : וַיַּעַשׂ מִזְבַּח נְחֹשֶׁת עֶשְׂרִים
אמה Dddd dddd דדדד דדדד

v. 27. יתיר י׳.

אַמָּה אָרְכּוֹ וְעֶשְׂרִים אַמָּה רָחְבּוֹ וְעֶשֶׂר אַמּוֹת קוֹמָתוֹ׃
Iacus, labra, 2 וַיַּעַשׂ אֶת־הַיָּם מוּצָק עֶשֶׂר בָּאַמָּה מִשְּׂפָתוֹ
אֶל־שְׂפָתוֹ עָגֻל ׀ סָבִיב וְחָמֵשׁ בָּאַמָּה קוֹמָתוֹ וְקָו
3 שְׁלֹשִׁים בָּאַמָּה יָסֹב אֹתוֹ סָבִיב׃ וּדְמוּת בְּקָרִים תַּחַת
לוֹ סֹבְבִים ׀ סָבִיב סֹבְבִים אֹתוֹ עֶשֶׂר בָּאַמָּה מַקִּיפִים אֶת־
† fusura sua, v. 1. Reg. 7: 24. 4 הַיָּם סָבִיב שְׁנַיִם טוּרִים הַבָּקָר יְצוּקִים בְּלִצְקָתוֹ׃ עוֹמֵד
עַל־שְׁנֵים עָשָׂר בָּקָר שְׁלֹשָׁה פֹנִים ׀ צָפוֹנָה וּשְׁלוֹשָׁה
פֹנִים יָמָּה וּשְׁלֹשָׁה ׀ פֹּנִים נֶגְבָּה וּשְׁלֹשָׁה פֹּנִים מִזְרָחָה
5 וְהַיָּם עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה וְכָל־אֲחֹרֵיהֶם בָּיְתָה׃ וְעָבְיוֹ
טֶפַח וּשְׂפָתוֹ כְּמַעֲשֵׂה שְׂפַת־כּוֹס פֶּרַח שׁוֹשַׁנָּה מַחֲזִיק
6 בַּתִּים שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים יָכִיל׃ וַיַּעַשׂ כִּיֹּרִים
עֲשָׂרָה וַיִּתֵּן חֲמִשָּׁה מִיָּמִין וַחֲמִשָּׁה מִשְּׂמֹאול לָרָחְצָה
בָּהֶם אֶת־מַעֲשֵׂה הָעוֹלָה יָדִיחוּ בָם וְהַיָּם לָרָחְצָה
candelabra, 7 לַכ�ֹּהֲנִים בּוֹ׃ וַיַּעַשׂ אֶת־מְנֹרוֹת הַזָּהָב עֶשֶׂר
כְּמִשְׁפָּטָם וַיִּתֵּן בַּהֵיכָל חָמֵשׁ מִיָּמִין וְחָמֵשׁ מִשְּׂמֹאול׃
mensæ, 8 וַיַּעַשׂ שְׁלְחָנוֹת עֲשָׂרָה וַיַּנַּח בַּהֵיכָל חֲמִשָּׁה
מִיָּמִין וַחֲמִשָּׁה מִשְּׂמֹאול וַיַּעַשׂ מִזְרְקֵי זָהָב מְאָה׃
atria, 9 וַיַּעַשׂ חֲצַר הַכֹּהֲנִים וְהָעֲזָרָה הַגְּדוֹלָה
וּ דְלָתוֹת לָעֲזָרָה וְדַלְתוֹתֵיהֶם צִפָּה נְחֹשֶׁת׃ וְאֶת־הַיָּם
aliaque vasa & ornamenta Templi. נָתַן מִכֶּתֶף הַיְמָנִית קֻדְמָה מִמּוּל נֶגְבָּה׃
11 וַיַּעַשׂ חוּרָם אֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים
וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת וַיְכַל חוּרָם לַעֲשׂוֹת אֶת־הַמְּלָאכָה
12 אֲשֶׁר עָשָׂה לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּבֵית הָאֱלֹהִים׃ עַמּוּדִים
שְׁנַיִם וְהַגְּלוֹת וְהַכְּתָרוֹת עַל־רֹאשׁ הָעַמֻּדִים שְׁתַּיִם
וְהַשְּׂבָכוֹת שְׁתַּיִם לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גְּלוֹת הַכְּתָרוֹת
13 אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים׃ וְאֶת־הָרִמּוֹנִים אַרְבַּע
מֵאוֹת לִשְׁתֵּי הַשְּׂבָכוֹת שְׁנַיִם טוּרִים רִמּוֹנִים לַשְּׂבָכָה
הָאֶחָת לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גְּלוֹת הַכְּתָרוֹת אֲשֶׁר עַל־

פני

v. 11. חורם ק׳

פְּנֵי הָעֲמוּדִים : וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת עָשָׂה וְאֶת־הַכִּיֹּרוֹת 14
עָשָׂה עַל־הַמְּכֹנוֹת : אֶת־הַיָּם אֶחָד וְאֶת־הַבָּקָר טו
שְׁנֵים־עָשָׂר תַּחְתָּיו : וְאֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים 16
וְאֶת־הַמִּזְלָגוֹת וְאֶת־כָּל־כֵּלֵיהֶם עָשָׂה חוּרָם אָבִיו
לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה נְחֹשֶׁת מָרוּק : בְּכִכַּר 17
הַיַּרְדֵּן יְצָקָם הַמֶּלֶךְ בַּעֲבִי הָאֲדָמָה בֵּין סֻכּוֹת וּבֵין
צְרֵדָתָה : וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה כָּל־הַכֵּלִים 18
הָאֵלֶּה לָרֹב מְאֹד כִּי לֹא נֶחְקַר מִשְׁקַל הַנְּחֹשֶׁת :
וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה אֶת כָּל־הַכֵּלִים אֲשֶׁר בֵּית הָאֱלֹהִים 19
וְאֵת מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֶת־הַשֻּׁלְחָנוֹת וְעֲלֵיהֶם לֶחֶם
הַפָּנִים : וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת וְנֵרֹתֵיהֶם לְבַעֲרָם כַּמִּשְׁפָּט כ
לִפְנֵי הַדְּבִיר זָהָב סָגוּר : וְהַפֶּרַח וְהַנֵּרוֹת וְהַמַּלְקָחַיִם 21
זָהָב הוּא מִכְלוֹת זָהָב : וְהַמְזַמְּרוֹת וְהַמִּזְרָקוֹת וְהַכַּפּוֹת 22
וְהַמַּחְתּוֹת זָהָב סָגוּר וּפֶתַח הַבַּיִת דַּלְתוֹתָיו הַפְּנִימִיּוֹת
לְקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים וְדַלְתֵי הַהֵיכָל זָהָב :

? perfectiones.

CAP. ה. V. Salomo perfecto opere, sacra Gibeone in templum transfert solenniter, cum sacrificiis & laudibus, arcam fœderis in adyto collocat :

וַתִּשְׁלַם כָּל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר א
עָשָׂה שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה וַיָּבֵא שְׁלֹמֹה אֶת־קָדְשֵׁי
דָוִיד אָבִיו וְאֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־כָּל־הַכֵּלִים
נָתַן בְּאֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים : אָז יַקְהֵיל שְׁלֹמֹה 2
אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת נְשִׂיאֵי
הָאָבוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־יְרוּשָׁלַם לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן
בְּרִית־יְהוָה מֵעִיר דָּוִיד הִיא צִיּוֹן : וַיִּקָּהֲלוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ 3
כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל בָּחַג הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִעִי : וַיָּבֹאוּ כֹּל 4
זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ הַלְוִיִּם אֶת־הָאָרוֹן : וַיַּעֲלוּ אֶת־ ה
הָאָרוֹן וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר
בָּאֹהֶל הֶעֱלוּ אֹתָם הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם: וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְכָל־ 6
עֲדַת יִשְׂרָאֵל הַנּוֹעָדִים עָלָיו לִפְנֵי הָאָרוֹן מְזַבְּחִים צֹאן
וּבָקָר אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפְרוּ וְלֹא יִמָּנוּ מֵרֹב: וַיָּבִיאוּ הַכֹּהֲנִים 7

אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֶל־דְּבִיר הַבַּיִת אֶל־
8 קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים אֶל־תַּחַת כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים: וַיְהִיוּ הַכְּרוּבִים
פֹּרְשִׂים כְּנָפַיִם עַל־מְקוֹם הָאָרוֹן וַיְכַסּוּ הַכְּרוּבִים עַל־
9 הָאָרוֹן וְעַל־בַּדָּיו מִלְמָעְלָה: וַיַּאֲרִיכוּ הַבַּדִּים וַיֵּרָאוּ
רָאשֵׁי הַבַּדִּים מִן־הָאָרוֹן עַל־פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יֵרָאוּ
י חָחוּצָה וַיְהִי־שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה: אֵין בָּאָרוֹן רַק שְׁנֵי
הַלֻּחוֹת אֲשֶׁר־נָתַן מֹשֶׁה בְּחֹרֵב אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִם־
יא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם: וַיְהִי בְּצֵאת
הַכֹּהֲנִים מִן־הַקֹּדֶשׁ כִּי כָּל־הַכֹּהֲנִים הַנִּמְצְאִים
יב הִתְקַדָּשׁוּ אֵין לִשְׁמֹר לְמַחְלְקוֹת: וְהַלְוִיִּם הַמְשֹׁרְרִים
לְכֻלָּם לְאָסָף לְהֵימָן לִידֻתוּן וְלִבְנֵיהֶם וְלַאֲחֵיהֶם
מְלֻבָּשִׁים בּוּץ בִּמְצִלְתַּיִם וּבִנְבָלִים וְכִנֹּרוֹת עֹמְדִים
מִזְרַח לַמִּזְבֵּחַ וְעִמָּהֶם כֹּהֲנִים לְמֵאָה וְעֶשְׂרִים
יג מַחְצְרִים בַּחֲצֹצְרוֹת: וַיְהִי כְּאֶחָד לַמְחַצְּרִים
וְלַמְשֹׁרְרִים לְהַשְׁמִיעַ קוֹל־אֶחָד לְהַלֵּל וּלְהוֹדוֹת לַיהוָה
וּכְהָרִים קוֹל בַּחֲצֹצְרוֹת וּבִמְצִלְתַּיִם וּבִכְלֵי הַשִּׁיר
וּבְהַלֵּל לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְהַבַּיִת מָלֵא עָנָן
יד בֵּית יְהוָה: וְלֹא־יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים לַעֲמֹד לְשָׁרֵת מִפְּנֵי
הֶעָנָן כִּי־מָלֵא כְּבוֹד־יְהוָה אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים:

CAP. 6. VI. Salomo Templum deuotis precibus consecrat, & pro exauditione ibi orantium orat.

א אָז אָמַר שְׁלֹמֹה יְהוָה אָמַר לִשְׁכֹּן בָּעֲרָפֶל:
ב וַאֲנִי בָּנִיתִי בֵית־זְבֻל לָךְ וּמָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים: וַיַּסֵּב
ג הַמֶּלֶךְ אֶת־פָּנָיו וַיְבָרֶךְ אֶת כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וְכָל־קְהַל
ד יִשְׂרָאֵל עֹמֵד: וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
ה דִּבֶּר בְּפִיו אֶת דָּוִיד אָבִי וּבְיָדָיו מִלֵּא לֵאמֹר: מִן־הַיּוֹם
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶת־עַמִּי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא־בָחַרְתִּי בְּעִיר
מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לִבְנוֹת בַּיִת לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם וְלֹא־
ו בָחַרְתִּי בְּאִישׁ לִהְיוֹת נָגִיד עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל: וָאֶבְחַר
בִּירוּשָׁלַם לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם וָאֶבְחַר בְּדָוִיד לִהְיוֹת עַל־
עַמִּי

Deus se gratiose conspicuũ exhibet.

v. 12. יתיר ץ. v. 13. יתיר ר.

עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי עִם־לְבַב דָּוִיד אָבִי לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם 7
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דָּוִיד אָבִי יַעַן 8
אֲשֶׁר הָיָה עִם־לְבָבְךָ לִבְנוֹת בַּיִת לִשְׁמִי הֱטִיבוֹתָ כִּי
הָיָה עִם־לְבָבֶךָ׃ רַק אַתָּה לֹא תִבְנֶה הַבָּיִת כִּי בִנְךָ 9
הַיֹּצֵא מֵחֲלָצֶיךָ הוּא־יִבְנֶה הַבַּיִת לִשְׁמִי׃ וַיָּקֶם יְהוָה אֶת־ י
דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר וָאָקוּם תַּחַת דָּוִיד אָבִי וָאֵשֵׁב ׀ עַל־
כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וָאֶבְנֶה הַבַּיִת לְשֵׁם
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וָאָשִׂים שָׁם אֶת־הָאָרוֹן אֲשֶׁר שָׁם 11
בְּרִית יְהוָה אֲשֶׁר כָּרַת עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי 12
מִזְבַּח יְהוָה נֶגֶד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו׃ כִּי־ 13
עָשָׂה שְׁלֹמֹה כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וַיִּתְּנֵהוּ בְּתוֹךְ הָעֲזָרָה חָמֵשׁ
אַמּוֹת אָרְכּוֹ וְחָמֵשׁ אַמּוֹת רָחְבּוֹ וְאַמּוֹת שָׁלוֹשׁ קוֹמָתוֹ
וַיַּעֲמֹד עָלָיו וַיִּבְרַךְ עַל־בִּרְכָּיו נֶגֶד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל
וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו הַשָּׁמָיְמָה׃ וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵין־ 14
כָּמוֹךָ אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד
לַעֲבָדֶיךָ הַהֹלְכִים לְפָנֶיךָ בְּכָל־לִבָּם׃ אֲשֶׁר שָׁמַרְתָּ טו
לְעַבְדְּךָ דָּוִיד אָבִי אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ לוֹ וַתְּדַבֵּר בְּפִיךָ
וּבְיָדְךָ מִלֵּאתָ כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וְעַתָּה יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל 16
שְׁמֹר לְעַבְדְּךָ דָּוִיד אָבִי אֵת אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לוֹ לֵאמֹר לֹא־
יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מִלְּפָנַי יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל רַק אִם־
יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ אֶת־דַּרְכָּם לָלֶכֶת בְּתוֹרָתִי כַּאֲשֶׁר הָלַכְתָּ
לְפָנָי׃ וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֵאָמֵן דְּבָרְךָ אֲשֶׁר 17
דִּבַּרְתָּ לְעַבְדְּךָ לְדָוִיד׃ כִּי הַאֻמְנָם יֵשֵׁב אֱלֹהִים אֶת־ 18
הָאָדָם עַל־הָאָרֶץ הִנֵּה שָׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא
יְכַלְכְּלוּךָ אַף כִּי־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃ וּפָנִיתָ אֶל־ 19
תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּחִנָּתוֹ יְהוָה אֱלֹהָי לִשְׁמֹעַ אֶל־
הָרִנָּה וְאֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר עַבְדְּךָ מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ׃
לִהְיוֹת עֵינֶיךָ פְּתוּחוֹת אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה יוֹמָם וָלַיְלָה אֶל־ כ

vid. 1. Reg. VIII. vers. 23.

vid. 1. Reg. VIII. vers. 27.

הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַרְתָּ לָשׂוּם שִׁמְךָ שָׁם לִשְׁמוֹעַ אֶל־
הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר יִתְפַּלֵּל עַבְדְּךָ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃
21 וְשָׁמַעְתָּ אֶל־תַּחֲנוּנֵי עַבְדְּךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִתְפַּלְלוּ
אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִמְּקוֹם שִׁבְתְּךָ מִן־
22 הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַעְתָּ וְסָלַחְתָּ׃ אִם־יֶחֱטָא אִישׁ לְרֵעֵהוּ וְנָשָׂא־
בוֹ אָלָה לְהַאֲלֹתוֹ וּבָא אָלָה לִפְנֵי מִזְבַּחֲךָ בַּבַּיִת הַזֶּה׃
23 וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם וְעָשִׂיתָ וְשָׁפַטְתָּ אֶת־עֲבָדֶיךָ
לְהָשִׁיב לְרָשָׁע לָתֵת דַּרְכּוֹ בְּרֹאשׁוֹ וּלְהַצְדִּיק צַדִּיק לָתֶת
24 לוֹ כְּצִדְקָתוֹ׃ וְאִם־יִנָּגֵף עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
לִפְנֵי אוֹיֵב כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְשָׁבוּ וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ
כה וְהִתְפַּלְלוּ וְהִתְחַנְּנוּ לְפָנֶיךָ בַּבַּיִת הַזֶּה׃ וְאַתָּה תִּשְׁמַע
מִן־הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וַהֲשֵׁיבוֹתָם
אֶל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתָּה לָהֶם וְלַאֲבֹתֵיהֶם׃
26 בְּהֵעָצֵר הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר כִּי יֶחֶטְאוּ־
לָךְ וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ
27 מֵחַטָּאתָם יְשׁוּבוּן כִּי תַעֲנֵם׃ וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם
וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עֲבָדֶיךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כִּי תוֹרֵם אֶל־
הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ וְנָתַתָּה מָטָר עַל־אַרְצְךָ
אֲשֶׁר־נָתַתָּה לְעַמְּךָ לְנַחֲלָה׃ רָעָב כִּי־
יִהְיֶה בָאָרֶץ דֶּבֶר כִּי־יִהְיֶה שִׁדָּפוֹן וְיֵרָקוֹן אַרְבֶּה וְחָסִיל
כִּי יִהְיֶה כִּי יָצַר־לוֹ אֹיְבָיו בְּאֶרֶץ שְׁעָרָיו כָּל־נֶגַע וְכָל־
מַחֲלָה׃ כָּל־תְּפִלָּה כָל־תְּחִנָּה אֲשֶׁר יִהְיֶה לְכָל־הָאָדָם
וּלְכֹל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵדְעוּ אִישׁ נִגְעוֹ וּמַכְאֹבוֹ וּפָרַשׂ
ל כַּפָּיו אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃ וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם מְכוֹן
שִׁבְתְּךָ וְסָלַחְתָּ וְנָתַתָּה לָאִישׁ כְּכָל־דְּרָכָיו אֲשֶׁר תֵּדַע
אֶת־לְבָבוֹ כִּי־אַתָּה לְבַדְּךָ יָדַעְתָּ אֶת־לְבַב בְּנֵי הָאָדָם׃
31 לְמַעַן יִירָאוּךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכֶיךָ כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־הֵם
חַיִּים עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לַאֲבֹתֵינוּ׃

וגם

28 fames cum fuerit in terra, pestis cum fuerit, adustio et rubigo; locusta et bruchus cum fuerit: cum angustaverit eũ inimicus ejus in terra portarum suarum; omnis plaga omnisq; infirmitas.

29 omnem orationem, omnem deprecationem, quae fuerit omni homini et omni populo tuo Israel, cum cognoverint unusquisq; plagam suam et dolorem suum et expanderit volas suas ad domum istam.

Kal.

et tu exaudies de caelis, sede habitationis tuae et parces, et dabis unicuiq; juxta omnes vias suas, cuiq; cognosces cor ejus. Nam tu solus tu nosti, cor filiorũ hominũ.

CAP. 7. VII. Deus igne cursus delapso dedicationem approbat.

32 וְגַם אֶל־הַנָּכְרִי אֲשֶׁר לֹא־מֵעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הוּא
וּבָא׀ מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְיָדְךָ הַחֲזָקָה
33 וּזְרוֹעֲךָ הַנְּטוּיָה וּבָאוּ וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃ וְאַתָּה
תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם מִמְּכוֹן שִׁבְתֶּךָ וְעָשִׂיתָ כְּכֹל אֲשֶׁר־
יִקְרָא אֵלֶיךָ הַנָּכְרִי לְמַעַן יֵדְעוּ כָל־עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת־
שְׁמֶךָ וּלְיִרְאָה אֹתְךָ כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלָדַעַת כִּי־שִׁמְךָ
34 נִקְרָא עַל־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃ כִּי־
יֵצֵא עַמְּךָ לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבָיו בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵם
וְהִתְפַּלְלוּ אֵלֶיךָ דֶּרֶךְ הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בָּהּ
וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִיתִי לִשְׁמֶךָ׃ וְשָׁמַעְתָּ מִן־הַשָּׁמַיִם אֶת־ לה
36 תְּפִלָּתָם וְאֶת־תְּחִנָּתָם וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם׃ כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ
כִּי אֵין אָדָם אֲשֶׁר לֹא־יֶחֱטָא וְאָנַפְתָּ בָם וּנְתַתָּם לִפְנֵי
אוֹיֵב וְשָׁבוּם שׁוֹבֵיהֶם אֶל־אֶרֶץ רְחוֹקָה אוֹ קְרוֹבָה׃
37 וְהֵשִׁיבוּ אֶל־לְבָבָם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבּוּ־שָׁם וְשָׁבוּ׀
וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ בְּאֶרֶץ שִׁבְיָם לֵאמֹר חָטָאנוּ הֶעֱוִינוּ
38 וְרָשָׁעְנוּ׃ וְשָׁבוּ אֵלֶיךָ בְּכָל־לִבָּם וּבְכָל־נַפְשָׁם בְּאֶרֶץ
שִׁבְיָם אֲשֶׁר־שָׁבוּ אֹתָם וְהִתְפַּלְלוּ דֶּרֶךְ אַרְצָם אֲשֶׁר־
נָתַתָּה לַאֲבֹתָם וְהָעִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ וְלַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִיתִי
39 לִשְׁמֶךָ׃ וְשָׁמַעְתָּ מִן־הַשָּׁמַיִם מִמְּכוֹן שִׁבְתֶּךָ אֶת־
תְּפִלָּתָם וְאֶת־תְּחִנֹּתֵיהֶם וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם וְכָלַחְתָּ
לְעַמְּךָ אֲשֶׁר חָטְאוּ־לָךְ׃ עַתָּה אֱלֹהַי יִהְיוּ־נָא עֵינֶיךָ מ
41 פְּתֻחוֹת וְאָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לִתְפִלַּת הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ וְעַתָּה
קוּמָה יְהוָה אֱלֹהִים לְנוּחֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ כֹּהֲנֶיךָ יְהוָה
42 אֱלֹהִים יִלְבְּשׁוּ תְשׁוּעָה וַחֲסִידֶיךָ יִשְׂמְחוּ בַטּוֹב׃ יְהוָה
אֱלֹהִים אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ זָכְרָה לְחַסְדֵי דָוִיד
עַבְדֶּךָ׃

CAP. ז. VII. Deus igne cœlitus delapso dedicationem approbat,

וּכְכַלּוֹת שְׁלֹמֹה לְהִתְפַּלֵּל וְהָאֵשׁ יָרְדָה מֵהַשָּׁמַיִם א
וַתֹּאכַל הָעֹלָה וְהַזְּבָחִים וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת־הַבָּיִת׃
ולא

41 et nunc, surge Domine Deus in requiem tuam, tu et arca fortitudinis tuae. Sacerdotes tui Domine Deus, induantur salute, et pii tui laetentur in bono.
42. Domine Deus ne avertas facies unctis tui memento misericordiarum David servi tui.

v. 41. מלרע.

ac rursus apparet.

2 וְלֹא יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים לָבוֹא אֶל־בֵּית יְהוָה כִּי־מָלֵא כְבוֹד־
3 יְהוָה אֶת־בֵּית יְהוָה׃ וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רֹאִים בְּרֶדֶת
הָאֵשׁ וּכְבוֹד יְהוָה עַל־הַבָּיִת וַיִּכְרְעוּ אַפַּיִם אַרְצָה עַל־
הָרִצְפָּה וַיִּשְׁתַּחֲווּ וְהוֹדוֹת לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם
4 חַסְדּוֹ׃ וְהַמֶּלֶךְ וְכָל־הָעָם זֹבְחִים זֶבַח לִפְנֵי יְהוָה׃
ה וַיִּזְבַּח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה אֶת־זֶבַח הַבָּקָר עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם
אֶלֶף וְצֹאן מֵאָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף וַיַּחְנְכוּ אֶת־בֵּית
6 הָאֱלֹהִים הַמֶּלֶךְ וְכָל־הָעָם׃ וְהַכֹּהֲנִים עַל־מִשְׁמְרוֹתָם
עֹמְדִים וְהַלְוִיִּם בִּכְלֵי־שִׁיר יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה דָוִיד הַמֶּלֶךְ
לְהֹדוֹת לַיהוָה כִּי־לְעוֹלָם חַסְדּוֹ בְּהַלֵּל דָּוִיד בְּיָדָם
וְהַכֹּהֲנִים מַחְצְצֹרִים נֶגְדָּם וְכָל־יִשְׂרָאֵל עֹמְדִים׃
7 וַיְקַדֵּשׁ שְׁלֹמֹה אֶת־תּוֹךְ הֶחָצֵר אֲשֶׁר לִפְנֵי
בֵית־יְהוָה כִּי־עָשָׂה שָׁם הָעֹלוֹת וְאֵת חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים
כִּי־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־עָשָׂה שְׁלֹמֹה לֹא יָכוֹל לְהָכִיל
8 אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־הַחֲלָבִים׃ וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה
אֶת־הֶחָג בָּעֵת הַהִיא שִׁבְעַת יָמִים וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ
9 קָהָל גָּדוֹל מְאֹד מִלְּבוֹא חֲמָת עַד־נַחַל מִצְרָיִם׃ וַיַּעֲשׂוּ
בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת כִּי חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ עָשׂוּ שִׁבְעַת
י יָמִים וְהֶחָג שִׁבְעַת יָמִים׃ וּבְיוֹם עֶשְׂרִים
וּשְׁלֹשָׁה לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי שִׁלַּח אֶת־הָעָם לְאָהֳלֵיהֶם
שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב עַל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְדָוִיד
11 וְלִשְׁלֹמֹה וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ׃ וַיְכַל שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה
וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל־הַבָּא עַל־לֵב שְׁלֹמֹה לַעֲשֹׂת
12 בְּבֵית־יְהוָה וּבְבֵיתוֹ הִצְלִיחַ׃ וַיֵּרָא יְהוָה
אֶל־שְׁלֹמֹה בַּלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּפִלָּתֶךָ
13 וּבָחַרְתִּי בַּמָּקוֹם הַזֶּה לִי לְבֵית זָבַח׃ הֵן אֶעְצֹר הַשָּׁמַיִם
וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהֵן־אֲצַוֶּה עַל־חָגָב לֶאֱכוֹל הָאָרֶץ וְאִם־
14 אֲשַׁלַּח דֶּבֶר בְּעַמִּי׃ וְיִכָּנְעוּ עַמִּי אֲשֶׁר נִקְרָא־שְׁמִי
עליהם

13 en cohibebo coelos, et non erit pluvia, et en praecipiam super locustā, ad comedendū terram, et si misero pestilentiam in populum meum.

14 et humiliaverint se populus meus, quibus invocatum est nomen meum — — — — — —

עֲלֵיהֶם וְיִתְפַּלְלוּ וְיבַקְשׁוּ פָּנַי וְיָשֻׁבוּ מִדַּרְכֵיהֶם הָרָעִים
וַאֲנִי אֶשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם וְאֶסְלַח לְחַטָּאתָם וְאֶרְפָּא אֶת־
אַרְצָם׃ עַתָּה עֵינַי יִהְיוּ פְתֻחוֹת וְאָזְנַי קַשְׁבוֹת לִתְפִלַּת טו
הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ וְעַתָּה בָּחַרְתִּי וְהִקְדַּשְׁתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה 16
לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם עַד־עוֹלָם וְהָיוּ עֵינַי וְלִבִּי שָׁם כָּל־הַיָּמִים׃
וְאַתָּה אִם־תֵּלֵךְ לְפָנַי כַּאֲשֶׁר הָלַךְ דָּוִיד אָבִיךָ וְלַעֲשׂוֹת 17
כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ וְחֻקַּי וּמִשְׁפָּטַי תִּשְׁמֹר׃ וַהֲקִימוֹתִי 18
אֶת כִּסֵּא מַלְכוּתֶךָ כַּאֲשֶׁר כָּרַתִּי לְדָוִיד אָבִיךָ לֵאמֹר
לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְאִם־תְּשׁוּבוּן אַתֶּם 19
וַעֲזַבְתֶּם חֻקּוֹתַי וּמִצְוֹתַי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם וַהֲלַכְתֶּם
וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃ וְנִתַּשְׁתִּים כ
מֵעַל אַדְמָתִי אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם וְאֶת־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־
הִקְדַּשְׁתִּי לִשְׁמִי אַשְׁלִיךְ מֵעַל פָּנָי וְאֶתְּנֶנּוּ לְמָשָׁל
וְלִשְׁנִינָה בְּכָל־הָעַמִּים׃ וְהַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר הָיָה עֶלְיוֹן 21
לְכָל־עֹבֵר עָלָיו יִשֹּׁם וְאָמַר בַּמֶּה עָשָׂה יְהוָה כָּכָה
לָאָרֶץ הַזֹּאת וְלַבַּיִת הַזֶּה׃ וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־ 22
יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיהֶם אֲשֶׁר הוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
וַיַּחֲזִיקוּ בֵּאלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וַיַּעַבְדוּם עַל־כֵּן
הֵבִיא עֲלֵיהֶם אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת׃

CAP. ח. VIII. Salomo, post ordinata sacra, politica & œconomica curat, vrbes munit & exstruit, alienigenas seruire sibi cogit, cum Hiramo classem Ophiram mittit.

וַיְהִי מִקֵּץ׀ עֶשְׂרִים שָׁנָה אֲשֶׁר בָּנָה א
שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּיתוֹ׃ וְהֶעָרִים אֲשֶׁר נָתַן 2
חוּרָם לִשְׁלֹמֹה בָּנָה שְׁלֹמֹה אוֹתָם וַיּוֹשֶׁב שָׁם אֶת־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּלֶךְ שְׁלֹמֹה חֲמַת צוֹבָה וַיֶּחֱזַק עָלֶיהָ׃ וַיִּבֶן 4.3
אֶת־תַּדְמֹר בַּמִּדְבָּר וְאֵת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר בָּנָה
בַּחֲמָת׃ וַיִּבֶן אֶת־בֵּית חוֹרוֹן הָעֶלְיוֹן וְאֶת־בֵּית חוֹרוֹן ח
הַתַּחְתּוֹן עָרֵי מָצוֹר חוֹמוֹת דְּלָתַיִם וּבְרִיחַ׃ וְאֶת־ 6
בַּעֲלָת וְאֵת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר־הָיוּ לִשְׁלֹמֹה וְאֵת
כָּל־עָרֵי הָרֶכֶב וְאֵת עָרֵי הַפָּרָשִׁים וְאֵת כָּל־חֵשֶׁק שְׁלֹמֹה

Suxerũt ij, & ora aperiẽt, & exquisiuerint facies meas, & conuersi fuerint a viis suis malis: & ego exaudiam de cœlo, & propitiabor peccatis eorũ, & sanabo terram eorũ.
16. Nunc oculi mei erunt aperti, & aures meæ intentæ ad orationem loci huius.
16. Et nunc elegi, & sanctificaui domũ hanc vt sit ibi nomen meũ vsq; in seculũ. Et erunt oculi mei & cor meum ibi, omnibus diebus.

אֲשֶׁר חָשַׁק לִבְנוֹת בִּירוּשָׁלַ͏ִם וּבַלְּבָנוֹן וּבְכֹל אֶרֶץ
7 מֶמְשַׁלְתּוֹ: כָּל־הָעָם הַנּוֹתָר מִן־הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי
8 וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר לֹא מִיִּשְׂרָאֵל הֵמָּה: מִן־בְּנֵיהֶם אֲשֶׁר
נוֹתְרוּ אַחֲרֵיהֶם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־כִלּוּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
9 וַיַּעֲלֵם שְׁלֹמֹה לְמַס עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וּמִן־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
לֹא־נָתַן שְׁלֹמֹה לַעֲבָדִים לִמְלַאכְתּוֹ כִּי־הֵמָּה אַנְשֵׁי
י מִלְחָמָה וְשָׂרֵי שָׁלִישָׁיו וְשָׂרֵי רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו: וְאֵלֶּה שָׂרֵי
הַנִּצָּבִים אֲשֶׁר־לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם הָרֹדִים
11 בָּעָם: וְאֶת־בַּת־פַּרְעֹה הֶעֱלָה שְׁלֹמֹה מֵעִיר דָּוִיד לַבַּיִת
אֲשֶׁר בָּנָה־לָהּ כִּי אָמַר לֹא־תֵשֵׁב אִשָּׁה לִי בְּבֵית דָּוִיד
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כִּי־קֹדֶשׁ הֵמָּה אֲשֶׁר־בָּאָה אֲלֵיהֶם אֲרוֹן
12 יְהוָה: אָז הֶעֱלָה שְׁלֹמֹה עֹלוֹת לַיהוָה
13 עַל מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר בָּנָה לִפְנֵי הָאוּלָם: וּבִדְבַר־יוֹם
בְּיוֹם לְהַעֲלוֹת כְּמִצְוַת מֹשֶׁה לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים
וְלַמּוֹעֲדוֹת שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג
14 הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת: וַיַּעֲמֵד כְּמִשְׁפַּט דָּוִיד־אָבִיו
אֶת־מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים עַל־עֲבֹדָתָם וְהַלְוִיִּם עַל־
מִשְׁמְרוֹתָם לְהַלֵּל וּלְשָׁרֵת נֶגֶד הַכֹּהֲנִים לִדְבַר־
יוֹם בְּיוֹמוֹ וְהַשֹּׁעֲרִים בְּמַחְלְקוֹתָם לְשַׁעַר וָשָׁעַר
טו כִּי כֵן מִצְוַת דָּוִיד אִישׁ־הָאֱלֹהִים: וְלֹא סָרוּ מִצְוַת
הַמֶּלֶךְ עַל־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְכָל־דָּבָר וְלָאֹצָרוֹת:
16 וַתִּכֹּן כָּל־מְלֶאכֶת שְׁלֹמֹה עַד־הַיּוֹם מוּסַד בֵּית־
יְהוָה וְעַד־כְּלֹתוֹ שָׁלֵם בֵּית יְהוָה:
17 אָז הָלַךְ שְׁלֹמֹה לְעֶצְיוֹן־גֶּבֶר וְאֶל־
18 אֱיֹלוֹת עַל־שְׂפַת הַיָּם בְּאֶרֶץ אֱדוֹם: וַיִּשְׁלַח־לוֹ חוּרָם
בְּיַד־עֲבָדָיו אֳנִיּוֹת וַעֲבָדִים יוֹדְעֵי יָם וַיָּבֹאוּ עִם־עַבְדֵי
שְׁלֹמֹה אוֹפִירָה וַיִּקְחוּ מִשָּׁם אַרְבַּע־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים
א כִּכַּר זָהָב וַיְבִיאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה:

CAP. ט. IX. Regina Sabæ Salomonis

וּמַלְכַּת־שְׁבָא

v. 10. יתיר י׳. v. 18. יתיר ו׳.

שְׁבָא שָׁמְעָה אֶת־שֵׁמַע שְׁלֹמֹה וַתָּבוֹא לְנַסּוֹת אֶת־ sapientiam admiratur, eumque muneribus colit.
שְׁלֹמֹה בְּחִידוֹת בִּירוּשָׁלַם בְּחַיִל כָּבֵד מְאֹד וּגְמַלִּים
נֹשְׂאִים בְּשָׂמִים וְזָהָב לָרֹב וְאֶבֶן יְקָרָה וַתָּבוֹא אֶל־
שְׁלֹמֹה וַתְּדַבֵּר עִמּוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר הָיָה עִם־לְבָבָהּ׃
2 וַיַּגֶּד־לָהּ שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־דְּבָרֶיהָ וְלֹא־נֶעְלַם דָּבָר
3 מִשְׁלֹמֹה אֲשֶׁר לֹא הִגִּיד לָהּ׃ וַתֵּרֶא מַלְכַּת־שְׁבָא אֵת
4 חָכְמַת שְׁלֹמֹה וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה׃ וּמַאֲכַל שֻׁלְחָנוֹ
וּמוֹשַׁב עֲבָדָיו וּמַעֲמַד מְשָׁרְתָיו וּמַלְבּוּשֵׁיהֶם וּמַשְׁקָיו
וּמַלְבּוּשֵׁיהֶם וַעֲלִיָּתוֹ אֲשֶׁר יַעֲלֶה בֵּית יְהוָה וְלֹא־הָיָה
עוֹד בָּהּ רוּחַ׃ וַתֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ אֱמֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר ה
6 שָׁמַעְתִּי בְּאַרְצִי עַל־דְּבָרֶיךָ וְעַל־חָכְמָתֶךָ׃ וְלֹא־
הֶאֱמַנְתִּי לְדִבְרֵיהֶם עַד אֲשֶׁר־בָּאתִי וַתִּרְאֶינָה עֵינַי וְהִנֵּה
לֹא הֻגַּד־לִי חֲצִי מַרְבִּית חָכְמָתֶךָ יָסַפְתָּ עַל־הַשְּׁמוּעָה
7 אֲשֶׁר שָׁמָעְתִּי׃ אַשְׁרֵי אֲנָשֶׁיךָ וְאַשְׁרֵי עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה
8 הָעֹמְדִים לְפָנֶיךָ תָּמִיד וְשֹׁמְעִים אֶת־חָכְמָתֶךָ׃ יְהִי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּרוּךְ אֲשֶׁר ׀ חָפֵץ בְּךָ לְתִתְּךָ עַל־כִּסְאוֹ
לְמֶלֶךְ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּאַהֲבַת אֱלֹהֶיךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל
לְהַעֲמִידוֹ לְעוֹלָם וַיִּתֶּנְךָ עֲלֵיהֶם לְמֶלֶךְ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט
9 וּצְדָקָה׃ וַתִּתֵּן לַמֶּלֶךְ מֵאָה וְעֶשְׂרִים ׀ כִּכַּר זָהָב וּבְשָׂמִים
לָרֹב מְאֹד וְאֶבֶן יְקָרָה וְלֹא הָיָה כַּבֹּשֶׂם הַהוּא אֲשֶׁר נָתְנָה
10 מַלְכַּת־שְׁבָא לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ וְגַם עַבְדֵי חוּרָם וְעַבְדֵי
שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר־הֵבִיאוּ זָהָב מֵאוֹפִיר הֵבִיאוּ עֲצֵי אַלְגּוּמִּים
11 וְאֶבֶן יְקָרָה׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ אֶת־עֲצֵי הָאַלְגּוּמִּים מְסִלּוֹת
לְבֵית־יְהוָה וּלְבֵית הַמֶּלֶךְ וְכִנֹּרוֹת וּנְבָלִים לַשָּׁרִים וְלֹא־
12 נִרְאוּ כָהֵם לְפָנִים בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה נָתַן
לְמַלְכַּת־שְׁבָא אֶת־כָּל־חֶפְצָהּ אֲשֶׁר שָׁאָלָה מִלְּבַד
אֲשֶׁר־הֵבִיאָה אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתַּהֲפֹךְ וַתֵּלֶךְ לְאַרְצָהּ הִיא
13 וַעֲבָדֶיהָ׃ וַיְהִי מִשְׁקַל הַזָּהָב אֲשֶׁר־בָּא annui reditus

ההה ההה ב Eeee eeee 2 לשלמה

V.10. הם׳ בדגש V.11. הם׳ בדגש

& apparatus regius Salomonis,

לִשְׁלֹמֹה בִּשְׁנָה אַחַת שֵׁשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וָשֵׁשׁ כִּכָּרֵי
14 זָהָב: לְבַד מֵאַנְשֵׁי הַתָּרִים וְהַסֹּחֲרִים מְבִיאִים וְכָל־מַלְכֵי
טו עֲרָב וּפַחוֹת הָאָרֶץ מְבִיאִים זָהָב וָכֶסֶף לִשְׁלֹמֹה: וַיַּעַשׂ
הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מָאתַיִם צִנָּה זָהָב שָׁחוּט שֵׁשׁ מֵאוֹת זָהָב
16 שָׁחוּט יַעֲלֶה עַל־הַצִּנָּה הָאֶחָת: וּשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת מָגִנִּים זָהָב
שָׁחוּט שְׁלֹשׁ מֵאוֹת זָהָב יַעֲלֶה עַל־הַמָּגֵן הָאֶחָת וַיִּתְּנֵם
17 הַמֶּלֶךְ בְּבֵית יַעַר הַלְּבָנוֹן: וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כִּסֵּא־שֵׁן גָּדוֹל
18 וַיְצַפֵּהוּ זָהָב טָהוֹר: וְשֵׁשׁ מַעֲלוֹת לַכִּסֵּא וְכֶבֶשׁ בַּזָּהָב † clivus.
לַכִּסֵּא מְאֻחָזִים וְיָדוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה עַל־מְקוֹם הַשֶּׁבֶת וּשְׁנַיִם
19 אֲרָיוֹת עֹמְדִים אֵצֶל הַיָּדוֹת: וּשְׁנֵים עָשָׂר אֲרָיוֹת עֹמְדִים
שָׁם עַל־שֵׁשׁ הַמַּעֲלוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה לֹא־נַעֲשָׂה כֵן לְכָל־
כ מַמְלָכָה: וְכֹל כְּלֵי מַשְׁקֵה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה זָהָב וְכֹל כְּלֵי
בֵּית־יַעַר הַלְּבָנוֹן זָהָב סָגוּר אֵין כֶּסֶף נֶחְשָׁב בִּימֵי שְׁלֹמֹה
21 לְמֵאוּמָה: כִּי־אֳנִיּוֹת לַמֶּלֶךְ הֹלְכוֹת תַּרְשִׁישׁ עִם עַבְדֵי
חוּרָם אַחַת לִשְׁלוֹשׁ שָׁנִים תָּבוֹאנָה אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ

fama & gloria apud exteros.

22 נֹשְׂאוֹת זָהָב וָכֶסֶף שֶׁנְהַבִּים וְקוֹפִים וְתוּכִיִּים: וַיִּגְדַּל fr. Reg. 10: 22.
23 הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מִכֹּל מַלְכֵי הָאָרֶץ לְעֹשֶׁר וְחָכְמָה: וְכָל־ 1 lib. 1 lib.
מַלְכֵי הָאָרֶץ מְבַקְשִׁים אֶת־פְּנֵי שְׁלֹמֹה לִשְׁמֹעַ אֶת־
24 חָכְמָתוֹ אֲשֶׁר־נָתַן הָאֱלֹהִים בִּלְבּוֹ: וְהֵם מְבִיאִים אִישׁ
מִנְחָתוֹ כְּלֵי כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּשְׂלָמוֹת נֶשֶׁק וּבְשָׂמִים
כה סוּסִים וּפְרָדִים דְּבַר־שָׁנָה בְּשָׁנָה: וַיְהִי
לִשְׁלֹמֹה אַרְבַּעַת אַלְפֵי אֲרִיוֹת סוּסִים וּמַרְכָּבוֹת
וּשְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף פָּרָשִׁים וַיַּנִּיחֵם בְּעָרֵי הָרֶכֶב וְעִם־
26 הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלִַם: וַיְהִי מוֹשֵׁל בְּכָל־הַמְּלָכִים מִן־הַנָּהָר
27 וְעַד־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְעַד גְּבוּל מִצְרָיִם: וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת־
הַכֶּסֶף בִּירוּשָׁלִַם כָּאֲבָנִים וְאֶת הָאֲרָזִים נָתַן כַּשִּׁקְמִים
28 אֲשֶׁר־בַּשְּׁפֵלָה לָרֹב: וּמוֹצִיאִים סוּסִים מִמִּצְרַיִם
29 לִשְׁלֹמֹה וּמִכָּל־הָאֲרָצוֹת: וּשְׁאָר דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה הָרִאשֹׁנִים
והאחרונים

v. 21. דגש אחר שורק

וְהָאֲחֵרוֹנִים הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־דִּבְרֵי נָתָן הַנָּבִיא
וְעַל־נְבוּאַת אֲחִיָּה הַשִּׁילוֹנִי וּבַחֲזוֹת יְעִדְּי הַחוֹזֶה עַל ? visione
יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט׃ וַיִּמְלֹךְ שְׁלֹמֹה בִּירוּשָׁלַם עַל־כָּל־ ל
יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה׃ וַיִּשְׁכַּב שְׁלֹמֹה עִם־אֲבֹתָיו 31 Obitus.
וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּעִיר דָּוִיד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ רְחַבְעָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃
וַיֵּלֶךְ רְחַבְעָם שְׁכֶמָה כִּי שְׁכֶם בָּאוּ כָל־ א CAP. י. X.
יִשְׂרָאֵל לְהַמְלִיךְ אֹתוֹ׃ וַיְהִי כְּשֹׁמַע יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט 2 Rehabeam Fil. Salomonis consilium, austero imperio io, tribus a se auertit,
וְהוּא בְּמִצְרַיִם אֲשֶׁר בָּרַח מִפְּנֵי שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ וַיֵּשֶׁב
יָרָבְעָם מִמִּצְרָיִם׃ וַיִּשְׁלְחוּ וַיִּקְרְאוּ־לוֹ וַיָּבֹא יָרָבְעָם 3
וְכָל־יִשְׂרָאֵל וַיְדַבְּרוּ אֶל־רְחַבְעָם לֵאמֹר׃ אָבִיךָ 4
הִקְשָׁה אֶת־עֻלֵּנוּ וְעַתָּה הָקֵל מֵעֲבֹדַת אָבִיךָ הַקָּשָׁה
וּמֵעֻלּוֹ הַכָּבֵד אֲשֶׁר־נָתַן עָלֵינוּ וְנַעַבְדֶךָּ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם ה
עוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים וְשׁוּבוּ אֵלָי וַיֵּלֶךְ הָעָם׃ וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ 6
רְחַבְעָם אֶת־הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר־הָיוּ עֹמְדִים לִפְנֵי שְׁלֹמֹה
אָבִיו בִּהְיֹתוֹ חַי לֵאמֹר אֵיךְ אַתֶּם נוֹעָצִים לְהָשִׁיב לָעָם־
הַזֶּה דָּבָר׃ וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו לֵאמֹר אִם־תִּהְיֶה לְטוֹב לְהָעָם 7
הַזֶּה וּרְצִיתָם וְדִבַּרְתָּ אֲלֵהֶם דְּבָרִים טוֹבִים וְהָיוּ לְךָ
עֲבָדִים כָּל־הַיָּמִים׃ וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲצַת הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר 8
יְעָצֻהוּ וַיִּוָּעַץ אֶת־הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ הָעֹמְדִים
לְפָנָיו׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מָה אַתֶּם נוֹעָצִים וְנָשִׁיב דָּבָר 9
אֶת־הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלַי לֵאמֹר הָקֵל מִן־הָעֹל
אֲשֶׁר־נָתַן אָבִיךָ עָלֵינוּ׃ וַיְדַבְּרוּ אִתּוֹ הַיְלָדִים אֲשֶׁר י
גָּדְלוּ אִתּוֹ לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לָעָם אֲשֶׁר־דִּבְּרוּ אֵלֶיךָ
לֵאמֹר אָבִיךָ הִכְבִּיד אֶת־עֻלֵּנוּ וְאַתָּה הָקֵל מֵעָלֵינוּ כֹּה
תֹאמַר אֲלֵהֶם קָטָנִּי עָבֶה מָתְנֵי אָבִי׃ וְעַתָּה אָבִי 11
הֵעֲמִיס עֲלֵיכֶם עֹל כָּבֵד וַאֲנִי אוֹסִיף עַל־עֻלְּכֶם אָבִי יִסַּר
אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי בָּעַקְרַבִּים׃ וַיָּבֹא יָרָבְעָם וְכָל־ 12
הָעָם אֶל־רְחַבְעָם בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר הַמֶּלֶךְ

יעדו ק׳ v. 29.

13 לֵאמֹר שׁוּבוּ אֵלַי בְּיוֹם הַשְּׁלִשִׁי׃ וַיַּעֲנֵם הַמֶּלֶךְ קָשָׁה
וַיַּעֲזֹב הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֵת עֲצַת הַזְּקֵנִים׃
14 וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם כַּעֲצַת הַיְלָדִים לֵאמֹר אָבִי הִכְבִּיד
אֶת־עֻלְּכֶם וַאֲנִי אוֹסִיף עַל עֻלְּכֶם אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם
טו בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי בָּעַקְרַבִּים׃ וְלֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ
אֶל־הָעָם כִּי־הָיְתָה נִסָּבָה מֵעִם הָאֱלֹהִים t causa.
לְמַעַן הָקִים יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד אֲחִיָּהוּ
16 הַשִּׁלוֹנִי אֶל־יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט׃ וְכָל־יִשְׂרָאֵל רָאוּ כִּי
לֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ לָהֶם וַיָּשִׁיבוּ הָעָם אֶת־הַמֶּלֶךְ
לֵאמֹר מַה־לָּנוּ חֵלֶק בְּדָוִיד וְלֹא־נַחֲלָה בְּבֶן־יִשַׁי אִישׁ
לְאָהָלֶיךָ יִשְׂרָאֵל עַתָּה רְאֵה בֵיתְךָ דָוִיד וַיֵּלֶךְ כָּל־
17 יִשְׂרָאֵל לְאָהָלָיו׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה
וַיִּמְלֹךְ עֲלֵיהֶם רְחַבְעָם׃
18 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֶת־הֲדֹרָם אֲשֶׁר עַל־הַמַּס
וַיִּרְגְּמוּ־בוֹ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶבֶן וַיָּמֹת וְהַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם
הִתְאַמֵּץ לַעֲלוֹת בַּמֶּרְכָּבָה לָנוּס יְרוּשָׁלָם׃
19 וַיִּפְשְׁעוּ יִשְׂרָאֵל בְּבֵית דָּוִיד עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

CAP. יא XI. quas subiugare volens armis, sed prohibitus a vate abstinuit, regnum Iudæ confirmat,

א וַיָּבֹא רְחַבְעָם יְרוּשָׁלַם וַיַּקְהֵל אֶת־בֵּית יְהוּדָה וּבִנְיָמִן
מֵאָה וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף בָּחוּר עֹשֵׂה מִלְחָמָה
לְהִלָּחֵם עִם־יִשְׂרָאֵל לָהָשִׁיב אֶת־הַמַּמְלָכָה
לְרַחְבְעָם׃
2 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־שְׁמַעְיָהוּ אִישׁ־הָאֱלֹהִים לֵאמֹר׃
3 אֱמֹר אֶל־רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאֶל כָּל־
4 יִשְׂרָאֵל בִּיהוּדָה וּבִנְיָמִן לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה לֹא־
תַעֲלוּ וְלֹא־תִלָּחֲמוּ עִם־אֲחֵיכֶם שׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ כִּי־
מֵאִתִּי נִהְיָה הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי יְהוָה וַיָּשֻׁבוּ
ה מִלֶּכֶת אֶל־יָרָבְעָם׃ וַיֵּשֶׁב רְחַבְעָם
6 בִּירוּשָׁלַם וַיִּבֶן עָרִים לְמָצוֹר בִּיהוּדָה׃ וַיִּבֶן אֶת־בֵּית־

CAP. XII. Firmato regno

לחם

לֶחֶם וְאֶת־עִיטָם וְאֶת־תְּקוֹעַ׃ 7 וְאֶת־בֵּית־צ֑וּר
וְאֶת־שׂוֹכוֹ וְאֶת־עֲדֻלָּם׃ 8 וְאֶת־גַּת וְאֶת־
מָרֵשָׁה וְאֶת־זִיף׃ 9 וְאֶת־אֲדוֹרַיִם וְאֶת־לָכִישׁ וְאֶת־
עֲזֵקָה׃ 10 וְאֶת־צָרְעָה וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־חֶבְרוֹן אֲשֶׁר
בִּיהוּדָה וּבְבִנְיָמִן עָרֵי מְצוּרוֹת׃ 11 וַיְחַזֵּק אֶת־הַמְּצֻרוֹת
וַיִּתֵּן בָּהֶם נְגִידִים וְאֹצְרוֹת מַאֲכָל וְשֶׁמֶן וָיָיִן׃ 12 וּבְכָל־עִיר
וָעִיר צִנּוֹת וְרֻמָחִים וַיְחַזְּקֵם לְהַרְבֵּה מְאֹד וַיְהִי־לוֹ יְהוּדָה
וּבִנְיָמִן׃ 13 וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם אֲשֶׁר בְּכָל־ Leuitas & Israëlitas profugos recipit,
יִשְׂרָאֵל הִתְיַצְּבוּ עָלָיו מִכָּל־גְּבוּלָם׃ 14 כִּי־עָזְבוּ הַלְוִיִּם
אֶת־מִגְרְשֵׁיהֶם וַאֲחֻזָּתָם וַיֵּלְכוּ לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלִָם כִּי־
הִזְנִיחָם יָרָבְעָם וּבָנָיו מִכַּהֵן לַיהוָה׃ 15 וַיַּעֲמֶד־לוֹ כֹּהֲנִים טו
לַבָּמוֹת וְלַשְּׂעִירִים וְלָעֲגָלִים אֲשֶׁר עָשָׂה׃ 16 וְאַחֲרֵיהֶם
מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל הַנֹּתְנִים אֶת־לְבָבָם לְבַקֵּשׁ אֶת־
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בָּאוּ יְרוּשָׁלִַם לִזְבֹּחַ לַיהוָה אֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵיהֶם׃ 17 וַיְחַזְּקוּ אֶת־מַלְכוּת יְהוּדָה וַיְאַמְּצוּ אֶת־
רַחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה לִשְׁנַיִם שָׁלוֹשׁ כִּי הָלְכוּ בְּדֶרֶךְ
דָּוִיד וּשְׁלֹמֹה לִשְׁנַיִם שָׁלוֹשׁ׃ 18 וַיִּקַּח־לוֹ vxores ducit, filiosque prouinciis præficit.
רַחַבְעָם אִשָּׁה אֶת־מַחֲלַת בֶּן־יְרִימוֹת בֶּן־דָּוִיד אֲבִיחַיִל
בַּת־אֱלִיאָב בֶּן־יִשָׁי׃ 19 וַתֵּלֶד לוֹ בָּנִים אֶת־יְעוּשׁ וְאֶת־
שְׁמַרְיָה וְאֶת־זָהַם׃ 20 וְאַחֲרֶיהָ לָקַח אֶת־מַעֲכָה בַּת־ כ
אַבְשָׁלוֹם וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אֲבִיָּה וְאֶת־עַתַּי וְאֶת־זִיזָא וְאֶת־
שְׁלֹמִית׃ 21 וַיֶּאֱהַב רַחַבְעָם אֶת־מַעֲכָה בַּת־אַבְשָׁלוֹם
מִכָּל־נָשָׁיו וּפִילַגְשָׁיו כִּי נָשִׁים שְׁמוֹנֶה־עָשְׂרֵה נָשָׂא
וּפִילַגְשִׁים שִׁשִּׁים וַיּוֹלֶד עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה בָּנִים וְשִׁשִּׁים
בָּנוֹת׃ 22 וַיַּעֲמֵד לָרֹאשׁ רַחַבְעָם אֶת־אֲבִיָּה בֶן־מַעֲכָה
לָנָגִיד בְּאֶחָיו כִּי לְהַמְלִיכוֹ׃ 23 וַיָּבֶן וַיִּפְרֹץ מִכָּל־בָּנָיו
לְכָל־אַרְצוֹת יְהוּדָה וּבִנְיָמִן לְכֹל עָרֵי הַמִּצֻרוֹת וַיִּתֵּן

יב CAP. XII. לָהֶם הַמָּזוֹן לָרֹב וַיִּשְׁאַל הֲמוֹן נָשִׁים׃ א וַיְהִי כְּהָכִין Firmato regno
מלכות

v. 18. בת ק׳.

a Deo deficit, & a Rege Ægypt. affligitur, sed monitus a vate resipiscit ac restituitur.

מַלְכוּת רְחַבְעָם וּכְחָזְקָתוֹ עָזַב אֶת־תּוֹרַת יְהוָה וְכָל־
2 יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ׃ וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לַמֶּלֶךְ
רְחַבְעָם עָלָה שִׁישַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־יְרוּשָׁלִַם כִּי מָעֲלוּ
3 בַּיהוָה׃ בְּאֶלֶף וּמָאתַיִם רֶכֶב וּבְשִׁשִּׁים אֶלֶף פָּרָשִׁים
וְאֵין מִסְפָּר לָעָם אֲשֶׁר־בָּאוּ עִמּוֹ מִמִּצְרַיִם לוּבִים סֻכִּיִּים
4 וְכוּשִׁים׃ וַיִּלְכֹּד אֶת־עָרֵי הַמְּצֻרוֹת אֲשֶׁר לִיהוּדָה וַיָּבֹא
ה עַד־יְרוּשָׁלִָם׃ וּשְׁמַעְיָה הַנָּבִיא בָּא אֶל־
רְחַבְעָם וְשָׂרֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר־נֶאֶסְפוּ אֶל־יְרוּשָׁלִַם מִפְּנֵי
שִׁישָׁק וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אַתֶּם עֲזַבְתֶּם אֹתִי
6 וְאַף־אֲנִי עָזַבְתִּי אֶתְכֶם בְּיַד־שִׁישָׁק׃ וַיִּכָּנְעוּ שָׂרֵי־
7 יִשְׂרָאֵל וְהַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ צַדִּיק יְהוָה׃ וּכְרָאוֹת יְהוָה כִּי
נִכָּנְעוּ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־שְׁמַעְיָה ׀ לֵאמֹר נִכָּנְעוּ לֹא
אַשְׁחִיתֵם וְנָתַתִּי לָהֶם כִּמְעַט לִפְלֵיטָה וְלֹא־תִתַּךְ חֲמָתִי
8 בִּירוּשָׁלִַם בְּיַד־שִׁישָׁק׃ כִּי יִהְיוּ־לוֹ לַעֲבָדִים וְיֵדְעוּ
9 עֲבֹדָתִי וַעֲבֹדַת מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת׃ וַיַּעַל
שִׁישַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־יְרוּשָׁלִַם וַיִּקַּח אֶת־אֹצְרוֹת
בֵּית־יְהוָה וְאֶת־אֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ אֶת־הַכֹּל לָקָח
י וַיִּקַּח אֶת־מָגִנֵּי הַזָּהָב אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ
רְחַבְעָם תַּחְתֵּיהֶם מָגִנֵּי נְחֹשֶׁת וְהִפְקִיד עַל־יַד שָׂרֵי
11 הָרָצִים הַשֹּׁמְרִים פֶּתַח בֵּית הַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי מִדֵּי־בוֹא
הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה בָּאוּ הָרָצִים וְנָשָׂאוּם וְהֵשִׁיבוּם אֶל־תָּא
12 הָרָצִים׃ וּבְהִכָּנְעוֹ שָׁב מֵהֶם אַף־יְהוָה וְלֹא לְהַשְׁחִית
לְכָלָה וְגַם בִּיהוּדָה הָיָה דְּבָרִים טוֹבִים׃
13 וַיִּתְחַזֵּק הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם בִּירוּשָׁלִַם וַיִּמְלֹךְ כִּי־בֶן־
אַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה רְחַבְעָם בְּמָלְכוֹ וּשְׁבַע עֶשְׂרֵה
שָׁנָה ׀ מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם הָעִיר אֲשֶׁר־בָּחַר יְהוָה לָשׂוּם
אֶת־שְׁמוֹ שָׁם מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם אִמּוֹ נַעֲמָה
14 הָעַמֹּנִית׃ וַיַּעַשׂ הָרַע כִּי לֹא הֵכִין לִבּוֹ לִדְרוֹשׁ אֶת־

יְהוָה׃ וְדִבְרֵי רְחַבְעָם הָרִאשֹׁנִים וְ 12 טו
וְהָאַחֲרוֹנִים הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים בִּדְבְרֵי שְׁמַעְיָה הַנָּבִיא
וְעִדּוֹ הַחוֹזֶה לְהִתְיַחֵשׂ וּמִלְחָמוֹת רְחַבְעָם וְיָרָבְעָם כָּל־
יָמָיו׃ וַיִּשְׁכַּב רְחַבְעָם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּעִיר דָּוִיד 16 א
וַיִּמְלֹךְ אֲבִיָּה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ בִּשְׁנַת שְׁמוֹנֶה א
עֶשְׂרֵה לַמֶּלֶךְ יָרָבְעָם וַיִּמְלֹךְ אֲבִיָּה עַל־יְהוּדָה׃ שָׁלוֹשׁ 2
שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ מִיכָיָהוּ בַּת־אוּרִיאֵל
מִן־גִּבְעָה וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין אֲבִיָּה וּבֵין יָרָבְעָם׃
וַיֶּאְסֹר אֲבִיָּה אֶת־הַמִּלְחָמָה בְּחַיִל גִּבּוֹרֵי מִלְחָמָה 3
אַרְבַּע־מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר וְיָרָבְעָם עָרַךְ עִמּוֹ
מִלְחָמָה בִּשְׁמוֹנֶה מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר גִּבּוֹר חָיִל׃
וַיָּקָם אֲבִיָּה מֵעַל לְהַר צְמָרַיִם אֲשֶׁר בְּהַר 4
אֶפְרַיִם וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּנִי יָרָבְעָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל׃ הֲלֹא ה
לָכֶם לָדַעַת כִּי יְהוָה׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נָתַן מַמְלָכָה
לְדָוִיד עַל־יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם לוֹ וּלְבָנָיו בְּרִית מֶלַח׃
וַיָּקָם יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט עֶבֶד שְׁלֹמֹה בֶּן־דָּוִיד וַיִּמְרֹד עַל־ 6
אֲדֹנָיו׃ וַיִּקָּבְצוּ עָלָיו אֲנָשִׁים 7
רֵקִים בְּנֵי בְלִיַּעַל וַיִּתְאַמְּצוּ עַל־רְחַבְעָם בֶּן־
שְׁלֹמֹה וּרְחַבְעָם הָיָה נַעַר וְרַךְ־לֵבָב וְלֹא הִתְחַזֵּק
לִפְנֵיהֶם׃ וְעַתָּה׀ אַתֶּם אֹמְרִים לְהִתְחַזֵּק לִפְנֵי 8
מַמְלֶכֶת יְהוָה בְּיַד בְּנֵי דָוִיד וְאַתֶּם הָמוֹן רָב
וְעִמָּכֶם עָגְלֵי זָהָב אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם יָרָבְעָם לֵאלֹהִים׃
הֲלֹא הִרַּחְתֶּם אֶת־כֹּהֲנֵי יְהוָה אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וְהַלְוִיִּם 9
וַתַּעֲשׂוּ לָכֶם כְּהֲנִים כְּעַמֵּי הָאֲרָצוֹת כָּל־הַבָּא לְמַלֵּא
יָדוֹ בְּפַר בֶּן־בָּקָר וְאֵילִם שִׁבְעָה וְהָיָה כֹהֵן לְלֹא אֱלֹהִים׃
וַאֲנַחְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא עֲזַבְנֵהוּ וְכֹהֲנִים מְשָׁרְתִים י
לַיהוָה בְּנֵי אַהֲרֹן וְהַלְוִיִּם בַּמְּלָאכֶת׃ וּמַקְטִרִים לַיהוָה יא
עֹלוֹת בַּבֹּקֶר־בַּבֹּקֶר וּבָעֶרֶב בָּעֶרֶב וּקְטֹרֶת־סַמִּים

CAP. XIII. Eius successor Abija Ieroboamum bello aggreditur, Deoq; confisus pugnat feliciter.

וּמַעֲרֶכֶת לֶחֶם עַל־הַשֻּׁלְחָן הַטָּהוֹר וּמְנוֹרַת הַזָּהָב
וְנֵרֹתֶיהָ לְבָעֵר בָּעֶרֶב כִּי־שֹׁמְרִים אֲנַחְנוּ אֶת־
13 12 מִשְׁמֶרֶת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַתֶּם עֲזַבְתֶּם אֹתוֹ׃ וְהִנֵּה
עִמָּנוּ בָרֹאשׁ הָאֱלֹהִים וְכֹהֲנָיו וַחֲצֹצְרוֹת הַתְּרוּעָה
לְהָרִיעַ עֲלֵיכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַל־תִּלָּחֲמוּ עִם־יְהוָה אֱלֹהֵי־
13 13 אֲבֹתֵיכֶם כִּי־לֹא תַצְלִיחוּ׃ וְיָרְבָעָם הֵסֵב אֶת־הַמַּאְרָב
לָבוֹא מֵאֲחֲרֵיהֶם וַיִּהְיוּ לִפְנֵי יְהוּדָה וְהַמַּאְרָב מֵאֲחֲרֵיהֶם׃
13 14 וַיִּפְנוּ יְהוּדָה וְהִנֵּה־לָהֶם הַמִּלְחָמָה פָּנִים וְאָחוֹר
טו וַיִּצְעֲקוּ לַיהוָה וְהַכֹּהֲנִים מַחְצְצֹרִים בַּחֲצֹצְרוֹת׃ וַיָּרִיעוּ
אִישׁ־יְהוּדָה וַיְהִי בְּהָרִיעַ אַנְשֵׁי יְהוּדָה וְהָאֱלֹהִים נָגַף אֶת־
13 16 יָרָבְעָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אֲבִיָּה וְיהוּדָה׃ וַיָּנוּסוּ בְּנֵי־
13 17 יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי יְהוּדָה וַיִּתְּנֵם אֱלֹהִים בְּיָדָם׃ וַיַּכּוּ בָהֶם
אֲבִיָּה וְעַמּוֹ מַכָּה רַבָּה וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים מִיִּשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ־
13 18 מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר׃ וַיִּכָּנְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בָּעֵת
הַהִיא וַיֶּאֶמְצוּ בְּנֵי יְהוּדָה כִּי נִשְׁעֲנוּ עַל־יְהוָה אֱלֹהֵי
13 19 אֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיִּרְדֹּף אֲבִיָּה אַחֲרֵי יָרָבְעָם וַיִּלְכֹּד מִמֶּנּוּ
עָרִים אֶת־בֵּית־אֵל וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־יְשָׁנָה וְאֶת־
ב בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־עֶפְרַיִן וּבְנֹתֶיהָ׃ וְלֹא־עָצַר כֹּחַ יָרָבְעָם עוֹד
בִּימֵי אֲבִיָּהוּ וַיִּגְּפֵהוּ יְהוָה וַיָּמֹת׃
Abiz Asa succedit, 14 21 וַיִּתְחַזֵּק אֲבִיָּהוּ וַיִּשָּׂא־לוֹ נָשִׁים אַרְבַּע עֶשְׂרֵה
14 22 וַיּוֹלֶד עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם בָּנִים וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה בָּנוֹת׃ וְיֶתֶר
דִּבְרֵי אֲבִיָּה וּדְרָכָיו וּדְבָרָיו כְּתוּבִים בְּמִדְרָשׁ הַנָּבִיא
14 23 עִדּוֹ׃ וַיִּשְׁכַּב אֲבִיָּה עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּעִיר דָּוִיד
וַיִּמְלֹךְ אָסָא בְנוֹ תַּחְתָּיו בְּיָמָיו שָׁקְטָה הָאָרֶץ עֶשֶׂר f commentario, 24. 27.
CAP. XIV. יד א שָׁנִים׃ וַיַּעַשׂ אָסָא הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר בְּעֵינָיו
laudatae pietatis Rex, qui idololatriam profligauit, 14 2 יְהוָה אֱלֹהָיו׃ וַיָּסַר אֶת־מִזְבְּחוֹת הַנֵּכָר וְהַבָּמוֹת
14 3 וַיְשַׁבֵּר אֶת־הַמַּצֵּבוֹת וַיְגַדַּע אֶת־הָאֲשֵׁרִים׃ וַיֹּאמֶר
לִיהוּדָה לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וְלַעֲשׂוֹת
התורה

אפרין ק׳ v. 19. יתיר צ׳ v. 14.

חַתּוֹרָה וְחַמְּצֵוָה : וַיָּסַר מִכָּל־עָרֵי יְהוּדָה אֶת־הַבָּמוֹת 4
וְאֶת־הַחַמָּנִים וַתִּשְׁקֹט הַמַּמְלָכָה לְפָנָיו : וַיִּבֶן עָרֵי ה vrbes com-
מְצוּרָה בִּיהוּדָה כִּי־שָׁקְטָה הָאָרֶץ וְאֵין־עִמּוֹ מִלְחָמָה munivit,
בַּשָּׁנִים הָאֵלֶּה כִּי־הֵנִיחַ יְהוָה לוֹ : וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה 6
נִבְנֶה וְנָסַב חוֹמָה וּמִגְדָּלִים דְּלָתַיִם
וּבְרִיחִים עוֹדֶנּוּ הָאָרֶץ לְפָנֵינוּ כִּי דָרַשְׁנוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
דָּרַשְׁנוּ וַיָּנַח לָנוּ מִסָּבִיב וַיִּבְנוּ וַיַּצְלִיחוּ :
וַיְהִי לְאָסָא חֵיל נֹשְׂא צִנָּה וְרֹמַח מִיהוּדָה 7
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וּמִבִּנְיָמִן נֹשְׂא מָגֵן וְדֹרְכֵי קֶשֶׁת
מָאתַיִם וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף כָּל־אֵלֶּה גִּבּוֹרֵי חָיִל : וַיֵּצֵא 8 & Æthiopes,
אֲלֵיהֶם זֶרַח הַכּוּשִׁי בְּחַיִל אֶלֶף אֲלָפִים וּמַרְכָּבוֹת Judæam in-
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיָּבֹא עַד־מָרֵשָׁה : וַיֵּצֵא אָסָא לְפָנָיו 9 uadentes,
וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה בְּגֵיא צְפָתָה לְמָרֵשָׁה : וַיִּקְרָא אָסָא 10
אֶל־יְהוָה אֱלֹהָיו וַיֹּאמַר יְהוָה אֵין עִמְּךָ לְעָזוֹר בֵּין רַב לְאֵין
כֹּחַ עָזְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־עָלֶיךָ נִשְׁעַנּוּ וּבְשִׁמְךָ בָּאנוּ
עַל־הֶהָמוֹן הַזֶּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַתָּה אַל־יַעְצֹר עִמָּךְ
אֱנוֹשׁ : וַיִּגֹּף יְהוָה אֶת־הַכּוּשִׁים לִפְנֵי אָסָא וְלִפְנֵי 11
יְהוּדָה וַיָּנֻסוּ הַכּוּשִׁים : וַיִּרְדְּפֵם אָסָא וְהָעָם אֲשֶׁר־ 12
עִמּוֹ עַד־לִגְרָר וַיִּפֹּל מִכּוּשִׁים לְאֵין־לָהֶם מְחִיָּה כִּי־
נִשְׁבְּרוּ לִפְנֵי־יְהוָה וְלִפְנֵי מַחֲנֵהוּ וַיִּשְׂאוּ שָׁלָל הַרְבֵּה
מְאֹד : וַיַּכּוּ אֵת כָּל־הֶעָרִים סְבִיבוֹת גְּרָר כִּי־הָיָה פַּחַד־ 13
יְהוָה עֲלֵיהֶם וַיָּבֹזּוּ אֶת־כָּל־הֶעָרִים כִּי־בִזָּה רַבָּה הָיְתָה
בָּהֶם : וְגַם־אָהֳלֵי מִקְנֶה הִכּוּ וַיִּשְׁבּוּ צֹאן לָרֹב וּגְמַלִּים 14
וַיָּשֻׁבוּ יְרוּשָׁלִָם : וַעֲזַרְיָהוּ בֶּן־עוֹדֵד הָיְתָה עָלָיו רוּחַ טו CAP. XV.
אֱלֹהִים : וַיֵּצֵא לִפְנֵי אָסָא וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁמָעוּנִי אָסָא וְכָל־ A vate moni-
יְהוּדָה וּבִנְיָמִן יְהוָה עִמָּכֶם בִּהְיוֹתְכֶם עִמּוֹ וְאִם־תִּדְרְשֻׁהוּ tus cœptam
יִמָּצֵא לָכֶם וְאִם־תַּעַזְבֻהוּ יַעֲזֹב אֶתְכֶם : וְיָמִים reformatio-
רַבִּים לְיִשְׂרָאֵל לְלֹא nem conti-
אֱלֹהֵי אֱמֶת וְלֹא כֹהֵן מוֹרֶה nuat,
וְלֹא

Domine, ne (c) tecum agat pugnandi modus multitudo: et cum qui non est fortitudo. Adjuva nos Domine Deus noster. Nam super te innitimur, et in nomine tuo venimus super turbam hanc. Domine Deus noster, ne (c) Prævaleat tu es, ne dominetur tecum mortalis.

Dominus (est) vobiscum, si existitis cum eo. Et si quæsieritis eum, inveniet vos: et si derelinqueritis eum, derelinquet vos.

4 וְלֹא תוֹרָה׃ וַיָּשָׁב בַּצַּר־לוֹ עַל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
ה וַיְבַקְשֵׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם׃ וּבָעִתִּים הָהֵם אֵין שָׁלוֹם לַיּוֹצֵא
6 וְלַבָּא כִּי מְהוּמוֹת רַבּוֹת עַל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאֲרָצוֹת׃ וְכֻתְּתוּ
7 גוֹי־בְּנוֹ וְעִיר בְּעִיר כִּי־אֱלֹהִים הֲמָמָם בְּכָל־צָרָה׃ וְאַתֶּם
חִזְקוּ וְאַל־יִרְפּוּ יְדֵיכֶם כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתְכֶם׃

8 וּכְשָׁמְעַ אָסָא הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהַנְּבוּאָה עֹדֵד
הַנָּבִיא הִתְחַזַּק וַיַּעֲבֵר הַשִּׁקּוּצִים מִכָּל־אֶרֶץ יְהוּדָה
וּבִנְיָמִן וּמִן־הֶעָרִים אֲשֶׁר לָכַד מֵהַר אֶפְרַיִם וַיְחַדֵּשׁ אֶת־
9 מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר לִפְנֵי אוּלָם יְהוָה׃ וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־
יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וְהַגָּרִים עִמָּהֶם מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וּמִשִּׁמְעוֹן
כִּי־נָפְלוּ עָלָיו מִיִּשְׂרָאֵל לָרֹב בִּרְאֹתָם כִּי־יְהוָה אֱלֹהָיו
עִמּוֹ׃

foedusque cum Deo solenniter renouat.

י וַיִּקָּבְצוּ יְרוּשָׁלַם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִשִׁי לִשְׁנַת חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה
11 לְמַלְכוּת אָסָא׃ וַיִּזְבְּחוּ לַיהוָה בַּיּוֹם הַהוּא מִן־הַשָּׁלָל
12 הֵבִיאוּ בָקָר שְׁבַע מֵאוֹת וְצֹאן שִׁבְעַת אֲלָפִים׃ וַיָּבֹאוּ
בַּבְּרִית לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם בְּכָל־לְבָבָם
13 וּבְכָל־נַפְשָׁם׃ וְכֹל אֲשֶׁר לֹא־יִדְרֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵי־
יִשְׂרָאֵל יוּמָת לְמִן־קָטֹן וְעַד־גָּדוֹל לְמֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה׃
14 וַיִּשָּׁבְעוּ לַיהוָה בְּקוֹל גָּדוֹל וּבִתְרוּעָה וּבַחֲצֹצְרוֹת
טו וּבְשֹׁפָרוֹת׃ וַיִּשְׂמְחוּ כָל־יְהוּדָה עַל־הַשְּׁבוּעָה כִּי
בְכָל־לְבָבָם נִשְׁבָּעוּ וּבְכָל־רְצוֹנָם בִּקְשֻׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם
16 וַיָּנַח יְהוָה לָהֶם מִסָּבִיב׃ וְגַם־מַעֲכָה אֵם אָסָא הַמֶּלֶךְ
הֲסִירָהּ מִגְּבִירָה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה לָאֲשֵׁרָה מִפְלֶצֶת וַיְכָרֹת
אָסָא אֶת־מִפְלַצְתָּהּ וַיֵּרָק וַיִּשְׂרֹף בְּנַחַל קִדְרוֹן׃
17 וְהַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ מִיִּשְׂרָאֵל רַק לְבַב־אָסָא הָיָה שָׁלֵם
18 כָּל־יָמָיו׃ וַיָּבֵא אֶת־קָדְשֵׁי אָבִיו וְקָדְשָׁיו בֵּית הָאֱלֹהִים
19 כֶּסֶף וְזָהָב וְכֵלִים׃ וּמִלְחָמָה לֹא הָיְתָה עַד־שְׁנַת־
שְׁלֹשִׁים וַחֲמֵשׁ לְמַלְכוּת אָסָא׃

בשנת

CAP. XVI. Opem Syrorum contra R. Israël. petens a vate castigatus eum in carcerem conjicit.

א בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וָשֵׁשׁ לְמַלְכוּת אָסָא עָלָה
בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל עַל־יְהוּדָה וַיִּבֶן אֶת־הָרָמָה לְבִלְתִּי
ב תֵּת יוֹצֵא וָבָא לְאָסָא מֶלֶךְ־יְהוּדָה: וַיֹּצֵא אָסָא כֶּסֶף
וְזָהָב מֵאֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה וּבֵית הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח אֶל־בֶּן־
ג הֲדַד מֶלֶךְ אֲרָם הַיּוֹשֵׁב בְּדַרְמֶשֶׂק לֵאמֹר: בְּרִית בֵּינִי
וּבֵינֶךָ וּבֵין אָבִי וּבֵין אָבִיךָ הִנֵּה שָׁלַחְתִּי לְךָ כֶּסֶף וְזָהָב
לֵךְ הָפֵר בְּרִיתְךָ אֶת־בַּעְשָׁא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְיַעֲלֶה מֵעָלָי:
ד וַיִּשְׁמַע בֶּן־הֲדַד אֶל־הַמֶּלֶךְ אָסָא וַיְשַׁלַּח אֶת־שָׂרֵי
הַחֲיָלִים אֲשֶׁר־לוֹ אֶל־עָרֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּכּוּ אֶת־עִיּוֹן וְאֶת־דָּן
וְאֶת אָבֵל מָיִם וְאֵת כָּל־מִסְכְּנוֹת עָרֵי נַפְתָּלִי: וַיְהִי
ה כִּשְׁמֹעַ בַּעְשָׁא וַיֶּחְדַּל מִבְּנוֹת אֶת־הָרָמָה וַיַּשְׁבֶּת אֶת־
מְלַאכְתּוֹ: וְאָסָא הַמֶּלֶךְ לָקַח אֶת־כָּל־
ו יְהוּדָה וַיִּשְׂאוּ אֶת־אַבְנֵי הָרָמָה וְאֶת־עֵצֶיהָ אֲשֶׁר בָּנָה
בַּעְשָׁא וַיִּבֶן בָּהֶם אֶת־גֶּבַע וְאֶת־הַמִּצְפָּה:
ז וּבָעֵת הַהִיא בָּא חֲנָנִי הָרֹאֶה אֶל אָסָא מֶלֶךְ
יְהוּדָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּהִשָּׁעֶנְךָ עַל־מֶלֶךְ אֲרָם וְלֹא
נִשָּׁעַנְתָּ עַל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־כֵּן נִמְלַט חֵיל מֶלֶךְ־אֲרָם
ח מִיָּדֶךָ: הֲלֹא הַכּוּשִׁים וְהַלּוּבִים הָיוּ לְחַיִל לָרֹב
לָרֶכֶב וּלְפָרָשִׁים לְהַרְבֵּה מְאֹד וּבְהִשָּׁעֶנְךָ עַל־יְהוָה
נְתָנָם בְּיָדֶךָ: כִּי יְהוָה עֵינָיו מְשׁוֹטְטוֹת בְּכָל־הָאָרֶץ
לְהִתְחַזֵּק עִם־לְבָבָם שָׁלֵם אֵלָיו נִסְכַּלְתָּ עַל־זֹאת כִּי
ט מֵעַתָּה יֵשׁ עִמְּךָ מִלְחָמוֹת: וַיִּכְעַס אָסָא אֶל־הָרֹאֶה
וַיִּתְּנֵהוּ בֵּית הַמַּהְפֶּכֶת כִּי־בִזְעָה עִמּוֹ עַל־זֹאת וַיְרַצֵּץ
י אָסָא מִן־הָעָם בָּעֵת הַהִיא: וְהִנֵּה דִבְרֵי אָסָא
הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר הַמְּלָכִים
יב לִיהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל: וַיֶּחֱלֶא אָסָא בִּשְׁנַת
שְׁלוֹשִׁים וְתֵשַׁע לְמַלְכוּתוֹ בְּרַגְלָיו עַד־לִמְעָלָה חָלְיוֹ וְגַם
יג בְּחָלְיוֹ לֹא־דָרַשׁ אֶת־יְהוָה כִּי בָרֹפְאִים: וַיִּשְׁכַּב אָסָא

vnde lento morbo perit.

עִם־אֲבֹתָיו וַיָּמָת בִּשְׁנַת אַרְבָּעִים וְאַחַת לְמָלְכוֹ :
14 וַיִּקְבְּרֻהוּ בִקְבוּרָתָיו אֲשֶׁר כָּרָה־לוֹ בְּעִיר דָּוִיד וַיַּשְׁכִּיבֻהוּ
בַּמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר מִלֵּא בְשָׂמִים וּזְנִים מְרֻקָּחִים בְּמִרְקַחַת † specie-bus.
מַעֲשֶׂה וַיִּשְׂרְפוּ־לוֹ שְׂרֵפָה גְּדוֹלָה עַד־לִמְאֹד :

CAP. יז XVII. Iosaphat confirmato regno Ecclesiam purgat, hostes cohibet & subiicit.

א וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ תַּחְתָּיו וַיִּתְחַזֵּק עַל־יִשְׂרָאֵל :
2 וַיִּתֵּן־חַיִל בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה חַבְּצָרוֹת וַיִּתֵּן נְצִיבִים בְּאֶרֶץ
3 יְהוּדָה וּבְעָרֵי אֶפְרַיִם אֲשֶׁר לָכַד אָסָא אָבִיו : וַיְהִי יְהוָה
עִם־יְהוֹשָׁפָט כִּי הָלַךְ בְּדַרְכֵי דָוִיד אָבִיו הָרִאשֹׁנִים
4 וְלֹא דָרַשׁ לַבְּעָלִים : כִּי לֵאלֹהֵי אָבִיו דָּרָשׁ וּבְמִצְוֹתָיו
ה הָלָךְ וְלֹא כְּמַעֲשֵׂה יִשְׂרָאֵל : וַיָּכֶן יְהוָה אֶת־הַמַּמְלָכָה
בְּיָדוֹ וַיִּתְּנוּ כָל־יְהוּדָה מִנְחָה לִיהוֹשָׁפָט וַיְהִי־לוֹ עֹשֶׁר
6 וְכָבוֹד לָרֹב : וַיִּגְבַּהּ לִבּוֹ בִּדַרְכֵי יְהוָה וְעוֹד הֵסִיר אֶת־
הַבָּמוֹת וְאֶת־הָאֲשֵׁרִים מִיהוּדָה :
7 וּבִשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ שָׁלַח לְשָׂרָיו לְבֶן־חַיִל וּלְעֹבַדְיָה
וְלִזְכַרְיָה וְלִנְתַנְאֵל וּלְמִיכָיְהוּ לְלַמֵּד בְּעָרֵי יְהוּדָה :
8 וְעִמָּהֶם הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָהוּ וּנְתַנְיָהוּ וּזְבַדְיָהוּ וַעֲשָׂהאֵל
וּשְׁמִרָמוֹת וִיהוֹנָתָן וַאֲדֹנִיָּהוּ וְטוֹבִיָּהוּ וְטוֹב אֲדוֹנִיָּה
9 הַלְוִיִּם וְעִמָּהֶם אֱלִישָׁמָע וִיהוֹרָם הַכֹּהֲנִים : וַיְלַמְּדוּ
בִּיהוּדָה וְעִמָּהֶם סֵפֶר תּוֹרַת יְהוָה וַיָּסֹבּוּ בְּכָל־עָרֵי
י יְהוּדָה וַיְלַמְּדוּ בָעָם : וַיְהִי פַּחַד יְהוָה עַל כָּל־מַמְלְכוֹת
הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר סְבִיבוֹת יְהוּדָה וְלֹא נִלְחֲמוּ עִם־
11 יְהוֹשָׁפָט : וּמִן־פְּלִשְׁתִּים מְבִיאִים לִיהוֹשָׁפָט מִנְחָה
וְכֶסֶף מַשָּׂא גַּם הָעַרְבִיאִים מְבִיאִים לוֹ צֹאן אֵילִים שִׁבְעַת
אַלָּפִים וּשְׁבַע מֵאוֹת וּתְיָשִׁים שִׁבְעַת אַלָפִים וּשְׁבַע
12 מֵאוֹת : וַיְהִי יְהוֹשָׁפָט הֹלֵךְ וְגָדֵל עַד־לְמָעְלָה
13 וַיִּבֶן בִּיהוּדָה בִּירָנִיּוֹת וְעָרֵי מִסְכְּנוֹת : וּמְלָאכָה רַבָּה † palatia, 27:4.
הָיָה לוֹ בְּעָרֵי יְהוּדָה וְאַנְשֵׁי מִלְחָמָה גִּבּוֹרֵי חָיִל
14 בִּירוּשָׁלָם : וְאֵלֶּה פְּקֻדָתָם לְבֵית Eius copiæ.
אבותיהם

ושמירמות ק׳ v. 8. קמץ בזק v. 4.

אֲבוֹתֵיהֶם לִיהוּדָה שָׂרֵי אֲלָפִים עַדְנָה הַשַּׂר וְעִמּוֹ גִּבּוֹרֵי
חַיִל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אָלֶף׃ וְעַל־יָדוֹ יְהוֹחָנָן טו
הַשַּׂר וְעִמּוֹ מָאתַיִם וּשְׁמוֹנִים אָלֶף׃ וְעַל־יָדוֹ עֲמַסְיָה בֶן־ 16
זִכְרִי הַמִּתְנַדֵּב לַיהוָה וְעִמּוֹ מָאתַיִם אֶלֶף גִּבּוֹר חָיִל׃
וּמִן־בִּנְיָמִן גִּבּוֹר חַיִל אֶלְיָדָע וְעִמּוֹ נֹשְׁקֵי־קֶשֶׁת וּמָגֵן 17
מָאתַיִם אָלֶף׃ וְעַל־יָדוֹ יְהוֹזָבָד וְעִמּוֹ מֵאָה־וּשְׁמוֹנִים 18
אֶלֶף חֲלוּצֵי צָבָא׃ אֵלֶּה הַמְשָׁרְתִים 19
אֶת־הַמֶּלֶךְ מִלְּבַד אֲשֶׁר־נָתַן הַמֶּלֶךְ בְּעָרֵי הַמִּבְצָר
בְּכָל־יְהוּדָה׃ CAP. XVIII. וַיְהִי לִיהוֹשָׁפָט עֹשֶׁר א

Cum Achabo se coniungens contra Syros pugnat,

וְכָבוֹד לָרֹב וַיִּתְחַתֵּן לְאַחְאָב׃ וַיֵּרֶד לְקֵץ שָׁנִים אֶל־ 2
אַחְאָב לְשֹׁמְרוֹן וַיִּזְבַּח־לוֹ אַחְאָב צֹאן וּבָקָר לָרֹב
וְלָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ וַיְסִיתֵהוּ לַעֲלוֹת אֶל־רָמֹת גִּלְעָד׃
וַיֹּאמֶר אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה 3
הֲתֵלֵךְ עִמִּי רָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר לוֹ כָּמוֹנִי כָמוֹךָ וּכְעַמְּךָ
עַמִּי וְעִמְּךָ בַּמִּלְחָמָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אֶל־מֶלֶךְ 4

consultis & suadentibus Pseudo-prophetis;

יִשְׂרָאֵל דְּרָשׁ־נָא כַיּוֹם אֶת־דְּבַר יְהוָה׃ וַיִּקְבֹּץ ה
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַנְּבִיאִים אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם הֲנֵלֵךְ אֶל־רָמֹת גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה אִם־
אֶחְדָּל וַיֹּאמְרוּ עֲלֵה וְיִתֵּן הָאֱלֹהִים בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃
וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט הַאֵין פֹּה נָבִיא לַיהוָה עוֹד וְנִדְרְשָׁה 6
מֵאֹתוֹ׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט עוֹד 7
אִישׁ־אֶחָד לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה מֵאֹתוֹ וַאֲנִי שְׂנֵאתִיהוּ כִּי
אֵינֶנּוּ מִתְנַבֵּא עָלַי לְטוֹבָה כִּי כָל־יָמָיו לְרָעָה הוּא
מִיכָיְהוּ בֶן־יִמְלָא וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אַל־יֹאמַר הַמֶּלֶךְ
כֵּן׃ וַיִּקְרָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־סָרִיס אֶחָד וַיֹּאמֶר 8
מַהֵר מִיכָיְהוּ בֶן־יִמְלָא׃ וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט 9
מֶלֶךְ־יְהוּדָה יוֹשְׁבִים אִישׁ עַל־כִּסְאוֹ מְלֻבָּשִׁים
בְּגָדִים וְיוֹשְׁבִים בְּגֹרֶן פֶּתַח שַׁעַר שֹׁמְרוֹן וְכָל־הַנְּבִיאִים
מתנבאים

v. 8. מיכיהו ק׳

י מִתְנַבְּאִים לִפְנֵיהֶם : וַיַּעַשׂ לוֹ צִדְקִיָּהוּ בֶן־כְּנַעֲנָה
קַרְנֵי בַרְזֶל וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר יְהוָה בְּאֵלֶּה תְנַגַּח אֶת־
יא אֲרָם עַד־כַּלּוֹתָם : וְכָל־הַנְּבִיאִים נִבְּאִים כֵּן
לֵאמֹר עֲלֵה רָמֹת גִּלְעָד וְהַצְלַח וְנָתַן יְהוָה בְּיַד הַמֶּלֶךְ :
solo Micha dissuadente, & infausta nunciante. יב וְהַמַּלְאָךְ אֲשֶׁר־הָלַךְ ׀ לִקְרֹא לְמִיכָיְהוּ דִּבֶּר אֵלָיו לֵאמֹר
הִנֵּה דִבְרֵי הַנְּבִיאִים פֶּה־אֶחָד טוֹב אֶל־הַמֶּלֶךְ וִיהִי־נָא
יג דְבָרְךָ כְּאַחַד מֵהֶם וְדִבַּרְתָּ טוֹב : וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ חַי־
יד יְהוָה כִּי אֶת־אֲשֶׁר־יֹאמַר אֱלֹהַי אֹתוֹ אֲדַבֵּר : וַיָּבֹא אֶל־
הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו מִיכָה הֲנֵלֵךְ אֶל־רָמֹת גִּלְעָד
לַמִּלְחָמָה אִם־אֶחְדָּל וַיֹּאמֶר עֲלוּ וְהַצְלִיחוּ וְיִנָּתְנוּ
טו בְּיֶדְכֶם : וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַמֶּלֶךְ עַד־כַּמֶּה פְּעָמִים אֲנִי
מַשְׁבִּיעֶךָ אֲשֶׁר לֹא־תְדַבֵּר אֵלַי רַק אֱמֶת בְּשֵׁם יְהוָה :
טז וַיֹּאמֶר רָאִיתִי אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל נְפוֹצִים עַל־הֶהָרִים כַּצֹּאן
אֲשֶׁר אֵין לָהֶן רֹעֶה וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא אֲדֹנִים לָאֵלֶּה יָשׁוּבוּ
יז אִישׁ־לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם : וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט
הֲלֹא אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ לֹא־יִתְנַבֵּא עָלַי טוֹב כִּי אִם־לְרָע :
יח וַיֹּאמֶר לָכֵן שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה
רָאִיתִי אֶת־יְהוָה יוֹשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ וְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם
יט עֹמְדִים עַל־יְמִינוֹ וּשְׂמֹאלוֹ : וַיֹּאמֶר יְהוָה מִי יְפַתֶּה אֶת־
אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְיַעַל וְיִפֹּל בְּרָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר זֶה
כ אֹמֵר כָּכָה וְזֶה אֹמֵר כָּכָה : וַיֵּצֵא הָרוּחַ וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי
כא יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲנִי אֲפַתֶּנּוּ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו בַּמֶּה : וַיֹּאמֶר
אֵצֵא וְהָיִיתִי לְרוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי כָּל־נְבִיאָיו וַיֹּאמֶר תְּפַתֶּה
כב וְגַם־תּוּכָל צֵא וַעֲשֵׂה־כֵן : וְעַתָּה הִנֵּה נָתַן יְהוָה רוּחַ
כג שֶׁקֶר בְּפִי נְבִיאֶיךָ אֵלֶּה וַיהוָה דִּבֶּר עָלֶיךָ רָעָה : וַיִּגַּשׁ
צִדְקִיָּהוּ בֶן־כְּנַעֲנָה וַיַּךְ אֶת־מִיכָיְהוּ עַל־הַלֶּחִי וַיֹּאמֶר אֵי
כד זֶה הַדֶּרֶךְ עָבַר רוּחַ־יְהוָה מֵאִתִּי לְדַבֵּר אוֹתָךְ : וַיֹּאמֶר
מִיכָיְהוּ הִנְּךָ רֹאֶה בַּיּוֹם הַהוּא אֲשֶׁר תָּבוֹא חֶדֶר בְּחֶדֶר
להחבא

v. 21. קמץ בזק.

לְהַחֲבִיא׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל קְחוּ אֶת־מִיכָיְהוּ וְהָשִׁיבֻהוּ אֶל־אָמוֹן שַׂר־הָעִיר וְאֶל־יוֹאָשׁ בֶּן־הַמֶּלֶךְ׃ וְאָמַרְתֶּם כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ שִׂימוּ זֶה בֵּית הַכֶּלֶא וְהַאֲכִילֻהוּ לֶחֶם לַחַץ וּמַיִם לַחַץ עַד שׁוּבִי בְשָׁלוֹם׃ וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ אִם־שׁוֹב תָּשׁוּב בְּשָׁלוֹם לֹא־דִבֶּר יְהוָה בִּי וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ עַמִּים כֻּלָּם׃ וַיַּעַל מֶלֶךְ־ יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־רָמֹת גִּלְעָד׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט הִתְחַפֵּשׂ וָבֹא בַּמִּלְחָמָה וְאַתָּה לְבַשׁ בְּגָדֶיךָ וַיִּתְחַפֵּשׂ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ בַּמִּלְחָמָה׃ וּמֶלֶךְ אֲרָם צִוָּה אֶת־שָׂרֵי הָרֶכֶב אֲשֶׁר־לוֹ לֵאמֹר לָא תִלָּחֲמוּ אֶת־הַקָּטֹן וְאֶת־הַגָּדֹול כִּי אִם־אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְבַדּוֹ׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב אֶת־יְהוֹשָׁפָט וַיֹּאמְרוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הוּא וַיָּסֹבּוּ עָלָיו לְהִלָּחֶם וַיִּזְעַק יְהוֹשָׁפָט וַיהוָה עֲזָרוֹ וַיסִיתֵם אֱלֹהִים מִמֶּנּוּ׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב כִּי לֹא־הָיָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּשׁוּבוּ מֵאַחֲרָיו׃ וְאִישׁ מָשַׁךְ בַּקֶּשֶׁת לְתֻמּוֹ וַיַּךְ אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בֵּין הַדְּבָקִים וּבֵין הַשִּׁרְיָן וַיֹּאמֶר לָרַכָּב הֲפֹךְ יָדְךָ וְהוֹצִאתַנִי מִן־הַמַּחֲנֶה כִּי הֶחֱלֵיתִי׃ וַתַּעַל הַמִּלְחָמָה בַּיּוֹם הַהוּא וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הָיָה מַעֲמִיד בַּמֶּרְכָּבָה נֹכַח אֲרָם עַד־הָעֶרֶב וַיָּמָת לְעֵת בּוֹא הַשֶּׁמֶשׁ׃ וַיִּשָּׁב א

Ei renitens Achab pergit & perit.

יט CAP. XIX.

וַיָּשָׁב יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־בֵּיתוֹ בְּשָׁלוֹם לִירוּשָׁלָם׃ וַיֵּצֵא אֶל־פָּנָיו יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי הַחוֹזֶה וַיֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהוֹשָׁפָט הֲלָרָשָׁע לַעְזֹר וּלְשֹׂנְאֵי יְהוָה תֵּאָהֵב וּבְזֹאת עָלֶיךָ קֶצֶף מִלִּפְנֵי יְהוָה׃ אֲבָל דְּבָרִים טוֹבִים נִמְצְאוּ עִמָּךְ כִּי־בִעַרְתָּ הָאֲשֵׁרוֹת מִן־הָאָרֶץ וַהֲכִינוֹתָ לְבָבְךָ לִדְרֹשׁ הָאֱלֹהִים׃ וַיֵּשֶׁב יְהוֹשָׁפָט בִּירוּשָׁלַם וַיָּשָׁב וַיֵּצֵא בָּעָם מִבְּאֵר שֶׁבַע עַד־הַר אֶפְרַיִם וישיבם

Iosaphat a Iehu reprehensus maiori zelo reformationem continuat, & regnum firmat.

Gggg gggg zzzz zzzz

יתיר י׳ .v. 33

ה וַיַּשֵּׁב שָׁם אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם : וַיַּעֲמֹד שְׁפָטִים
6 בָּאָרֶץ בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת לְעִיר וָעִיר : וַיֹּאמֶר
אֶל־הַשֹּׁפְטִים רְאוּ מָה־אַתֶּם עֹשִׂים כִּי לֹא לְאָדָם
ק׳ K׳
תִּשְׁפְּטוּ כִּי לַיהוָה וְעִמָּכֶם בְּדִבַר מִשְׁפָּט : וְעַתָּה יְהִי
7 פְחַד־יְהוָה עֲלֵיכֶם שִׁמְרוּ וַעֲשׂוּ כִּי־אֵין עִם־יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ עַוְלָה וּמַשָּׂא פָנִים וּמִקַּח־שֹׁחַד : וְגַם
8 בִּירוּשָׁלַם הֶעֱמִיד יְהוֹשָׁפָט מִן־הַלְוִיִּם וְהַכֹּהֲנִים וּמֵרָאשֵׁי
הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפַּט יְהוָה וְלָרִיב וַיָּשֻׁבוּ
9 יְרוּשָׁלָם : וַיְצַו עֲלֵיהֶם לֵאמֹר כָּה תַּעֲשׂוּן בְּיִרְאַת
י יְהוָה בֶּאֱמוּנָה וּבְלֵבָב שָׁלֵם : וְכָל־רִיב אֲשֶׁר־יָבוֹא
עֲלֵיכֶם מֵאֲחֵיכֶם ׀ הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵיהֶם בֵּין־דָּם ׀ לְדָם
בֵּין־תּוֹרָה לְמִצְוָה לְחֻקִּים וּלְמִשְׁפָּטִים וְהוְהַרְתֶּם אֹתָם
וְלֹא יֶאְשְׁמוּ לַיהוָה וְהָיָה־קֶצֶף עֲלֵיכֶם וְעַל־אֲחֵיכֶם כֹּה
11 תַּעֲשׂוּן וְלֹא תֶאְשָׁמוּ : וְהִנֵּה אֲמַרְיָהוּ כֹהֵן הָרֹאשׁ עֲלֵיכֶם
לְכֹל ׀ דְּבַר יְהוָה וּזְבַדְיָהוּ בֶן־יִשְׁמָעֵאל הַנָּגִיד לְבֵית־
יְהוּדָה לְכֹל דִּבְרֵי־הַמֶּלֶךְ וְשֹׁטְרִים הַלְוִיִּם לִפְנֵיכֶם חִזְּקוּ
וַעֲשׂוּ וִיהִי יְהוָה עִם־הַטּוֹב :

CAP. כ. XX. Moabitis inuadentibus, Deum implorat.

א וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן בָּאוּ בְנֵי־מוֹאָב וּבְנֵי עַמּוֹן
2 וְעִמָּהֶם ׀ מֵהָעַמּוֹנִים עַל־יְהוֹשָׁפָט לַמִּלְחָמָה : וַיָּבֹאוּ
וַיַּגִּידוּ לִיהוֹשָׁפָט לֵאמֹר בָּא עָלֶיךָ הָמוֹן רַב מֵעֵבֶר לַיָּם
3 מֵאֲרָם וְהִנָּם בְּחַצְצוֹן תָּמָר הִיא עֵין גֶּדִי : וַיִּירָא
וַיִּתֵּן יְהוֹשָׁפָט אֶת־פָּנָיו לְדָרוֹשׁ לַיהוָה וַיִּקְרָא־צוֹם
4 עַל־כָּל־יְהוּדָה : וַיִּקָּבְצוּ יְהוּדָה לְבַקֵּשׁ מֵיְהוָה גַּם
ה מִכָּל־עָרֵי יְהוּדָה בָּאוּ לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה : וַיַּעֲמֹד
יְהוֹשָׁפָט בִּקְהַל יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם בְּבֵית יְהוָה לִפְנֵי
6 הֶחָצֵר הַחֲדָשָׁה : וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הֲלֹא
אַתָּה־הוּא אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל
מַמְלְכוֹת הַגּוֹיִם וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה וְאֵין עִמְּךָ לְהִתְיַצֵּב :

הלא

7 הֲלֹא ׀ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ הוֹרַשְׁתָּ אֶת־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַזֹּאת
מִלִּפְנֵי עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וַתִּתְּנָהּ לְזֶרַע אַבְרָהָם אֹהַבְךָ
8 לְעוֹלָם׃ וַיֵּשְׁבוּ־בָהּ וַיִּבְנוּ לְךָ ׀ בָּהּ מִקְדָּשׁ לְשִׁמְךָ
9 לֵאמֹר׃ אִם־תָּבוֹא עָלֵינוּ רָעָה חֶרֶב שְׁפוֹט וְדֶבֶר
וְרָעָב נַעַמְדָה לִפְנֵי הַבַּיִת הַזֶּה וּלְפָנֶיךָ כִּי שִׁמְךָ בַּבַּיִת
הַזֶּה וְנִזְעַק אֵלֶיךָ מִצָּרָתֵינוּ וְתִשְׁמַע וְתוֹשִׁיעַ׃ וְעַתָּה י
הִנֵּה בְנֵי־עַמּוֹן וּמוֹאָב וְהַר־שֵׂעִיר אֲשֶׁר לֹא־נָתַתָּה
לְיִשְׂרָאֵל לָבוֹא בָהֶם בְּבוֹאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם כִּי סָרוּ
11 מֵעֲלֵיהֶם וְלֹא הִשְׁמִידוּם׃ וְהִנֵּה־הֵם גֹּמְלִים עָלֵינוּ
12 לָבוֹא לְגָרְשֵׁנוּ מִיְּרֻשָּׁתְךָ אֲשֶׁר הוֹרַשְׁתָּנוּ׃ אֱלֹהֵינוּ
הֲלֹא תִשְׁפָּט־בָּם כִּי אֵין בָּנוּ כֹּחַ לִפְנֵי הֶהָמוֹן הָרָב הַזֶּה
הַבָּא עָלֵינוּ וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַה־נַּעֲשֶׂה כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ׃
13 וְכָל־יְהוּדָה עֹמְדִים לִפְנֵי יְהוָה גַּם־טַפָּם נְשֵׁיהֶם
וּבְנֵיהֶם׃
14 וַיַּחֲזִיאֵל בֶּן־זְכַרְיָהוּ בֶּן־בְּנָיָה בֶּן־יְעִיאֵל בֶּן־מַתַּנְיָה הַלֵּוִי
מִן־בְּנֵי אָסָף הָיְתָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה בְּתוֹךְ הַקָּהָל׃ וַיֹּאמֶר טו
הַקְשִׁיבוּ כָל־יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וְהַמֶּלֶךְ יְהוֹשָׁפָט
כֹּה־אָמַר יְהוָה לָכֶם אַתֶּם אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ מִפְּנֵי
הֶהָמוֹן הָרָב הַזֶּה כִּי לֹא לָכֶם הַמִּלְחָמָה כִּי לֵאלֹהִים׃
16 מָחָר רְדוּ עֲלֵיהֶם הִנָּם עֹלִים בְּמַעֲלֵה הַצִּיץ וּמְצָאתֶם
17 אֹתָם בְּסוֹף הַנַּחַל פְּנֵי מִדְבַּר יְרוּאֵל׃ לֹא לָכֶם לְהִלָּחֵם
בַּזֹּאת הִתְיַצְּבוּ עִמְדוּ וּרְאוּ אֶת־יְשׁוּעַת יְהוָה עִמָּכֶם
יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ מָחָר צְאוּ לִפְנֵיהֶם
18 וַיהוָה עִמָּכֶם׃ וַיִּקֹּד יְהוֹשָׁפָט אַפַּיִם אָרְצָה וְכָל־יְהוּדָה
וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם נָפְלוּ לִפְנֵי יְהוָה לְהִשְׁתַּחֲוֹת לַיהוָה׃
19 וַיָּקֻמוּ הַלְוִיִּם מִן־בְּנֵי הַקְּהָתִים וּמִן־בְּנֵי הַקָּרְחִים לְהַלֵּל
כ לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּקוֹל גָּדוֹל לְמָעְלָה׃ וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר
וַיֵּצְאוּ לְמִדְבַּר תְּקוֹעַ וּבְצֵאתָם עָמַד יְהוֹשָׁפָט וַיֹּאמֶר

7 judicium, Ex. 23: 10.

12. Deus noster, nonne judicabis in eos? nam non est in nobis fortitudo ad facies turbae multae hujus, venientis contra nos. Et nos non scimus quid faciamus, sed in te (sunt) oculi nostri.

eiusque promissione confirmatus

— vos ne timeatis et ne conformemini a faciebus turbae multae hujus, quia non vobis (est) bellum, sed Deo.

17. non vobis ad pugnandum est in hoc: consistite, state, et videte salutem Domini vobiscum Jehudah et Jerusalem, ne timeatis et ne conformemini: Cras egredi emini ad facies eorum (contra eos), et Dominus (erit) vobiscum.

שִׁמְעוּנִי יְהוּדָה וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם הַאֲמִינוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְתֵאָמֵנוּ הַאֲמִינוּ בִּנְבִיאָיו וְהַצְלִיחוּ׃ וַיִּוָּעַץ אֶל־הָעָם 21
וַיַּעֲמֵד מְשֹׁרְרִים לַיהוָה וּמְהַלְלִים לַהֲדַרַת־קֹדֶשׁ בְּצֵאת לִפְנֵי הֶחָלוּץ וְאֹמְרִים הוֹדוּ לַיהוָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ 22
וּבְעֵת הֵחֵלּוּ בִרְנָּה וּתְהִלָּה נָתַן יְהוָה מְאֹרְבִים עַל־בְּנֵי עַמּוֹן מוֹאָב וְהַר־שֵׂעִיר הַבָּאִים לִיהוּדָה וַיִּנָּגְפוּ׃ 23
וַיַּעַמְדוּ בְּנֵי עַמּוֹן וּמוֹאָב עַל־יֹשְׁבֵי הַר־שֵׂעִיר לַהֲרֹג וּלְהַשְׁמִיד וּכְכַלּוֹתָם בְּיוֹשְׁבֵי שֵׂעִיר עָזְרוּ אִישׁ בְּרֵעֵהוּ׃ 24
לְמַשְׁחִית׃ וִיהוּדָה בָּא עַל־הַמִּצְפֶּה לַמִּדְבָּר וַיִּפְנוּ אֶל־הֶהָמוֹן וְהִנָּם פְּגָרִים נֹפְלִים אָרְצָה וְאֵין פְּלֵיטָה׃ 25
וַיָּבֹא יְהוֹשָׁפָט וְעַמּוֹ לָבֹז אֶת־שְׁלָלָם וַיִּמְצְאוּ בָהֶם לָרֹב וְרְכוּשׁ וּפְגָרִים וּכְלֵי חֶמְדּוֹת וַיַּצְלוּ לָהֶם לְאֵין מַשָּׂא וַיִּהְיוּ יָמִים שְׁלוֹשָׁה בֹּזְזִים אֶת־הַשָּׁלָל כִּי רַב־ 26
הוּא׃ וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי נְקָהֲלוּ לְעֵמֶק בְּרָכָה כִּי שָׁם בֵּרְכוּ אֶת־יְהוָה עַל־כֵּן קָרְאוּ אֶת־שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא עֵמֶק בְּרָכָה עַד־הַיּוֹם׃ וַיָּשׁוּבוּ כָל־אִישׁ יְהוּדָה 27
וִירוּשָׁלַם וִיהוֹשָׁפָט בְּרֹאשָׁם לָשׁוּב אֶל־יְרוּשָׁלִַם בְּשִׂמְחָה כִּי־שִׂמְּחָם יְהוָה מֵאוֹיְבֵיהֶם׃ וַיָּבֹאוּ 28
יְרוּשָׁלַם בִּנְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת וּבַחֲצֹצְרוֹת אֶל־בֵּית יְהוָה׃ וַיְהִי פַּחַד אֱלֹהִים עַל כָּל־מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת 29
בְּשָׁמְעָם כִּי נִלְחַם יְהוָה עִם אוֹיְבֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַתִּשְׁקֹט 30
מַלְכוּת יְהוֹשָׁפָט וַיָּנַח לוֹ אֱלֹהָיו מִסָּבִיב׃
וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט עַל־יְהוּדָה בֶּן־שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ 31
שָׁנָה בְּמָלְכוֹ וְעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ עֲזוּבָה בַּת־שִׁלְחִי׃ וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אָבִיו אָסָא 32
וְלֹא־סָר מִמֶּנָּה לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה׃ אַךְ הַבָּמוֹת 33
לֹא־סָרוּ וְעוֹד הָעָם לֹא־הֵכִינוּ לְבָבָם לֵאלֹהֵי אֲבֹתֵיהֶם׃
וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹשָׁפָט הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים 34

בדברי

Credite in Domino Deo vestro, & confirmabimini: Credite in Prophetis eius, & prosperabimini.

miraculosa victoria potitur.

societatem cum Achasia iniens redarguitur & classem amittit.

דִּבְרֵי יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי אֲשֶׁר הֹעֲלָה עַל־סֵפֶר מַלְכֵי
ישְׂרָאֵל׃ וְאַחֲרֵי־כֵן אָחַבַר יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה עִם לה
אֲחַזְיָה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הוּא הִרְשִׁיעַ לַעֲשׂוֹת׃ וַיְחַבְּרֵהוּ 36
עִמּוֹ לַעֲשׂוֹת אֳנִיּוֹת לָלֶכֶת תַּרְשִׁישׁ וַיַּעֲשׂוּ אֳנִיּוֹת בְּעֶצְיוֹן
גָּבֶר׃ וַיִּתְנַבֵּא אֱלִיעֶזֶר בֶּן־דּוֹדָוָהוּ מִמָּרֵשָׁה עַל־יְהוֹשָׁפָט 37
לֵאמֹר בְּהִתְחַבֶּרְךָ עִם־אֲחַזְיָהוּ פָּרַץ יְהוָה אֶת־מַעֲשֶׂיךָ
וַיִּשָּׁבְרוּ אֳנִיּוֹת וְלֹא עָצְרוּ לָלֶכֶת אֶל־תַּרְשִׁישׁ׃ וַיִּשְׁכַּב א CAP. XXI.
יְהוֹשָׁפָט עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ
יְהוֹרָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ וְלוֹ־אַחִים בְּנֵי יְהוֹשָׁפָט עֲזַרְיָה 2
וְיִחִיאֵל וּזְכַרְיָהוּ וַעֲזַרְיָהוּ וּמִיכָאֵל וּשְׁפַטְיָהוּ כָּל־אֵלֶּה
בְּנֵי יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּתֵּן לָהֶם אֲבִיהֶם מַתָּנוֹת 3
רַבּוֹת לָכֶסֶף וּלְזָהָב וּלְמִגְדָּנוֹת עִם־עָרֵי מְצוּרוֹת בִּיהוּדָה
וְאֶת־הַמַּמְלָכָה נָתַן לִיהוֹרָם כִּי־הוּא הַבְּכוֹר׃
וַיָּקָם יְהוֹרָם עַל־מַמְלֶכֶת אָבִיו וַיִּתְחַזַּק 4
וַיַּהֲרֹג אֶת־כָּל־אֶחָיו בֶּחָרֶב וְגַם מִשָּׂרֵי יִשְׂרָאֵל׃ בֶּן־ ה
שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה יְהוֹרָם בְּמָלְכוֹ וּשְׁמוֹנֶה שָׁנִים מָלַךְ
בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ 6
בֵּית אַחְאָב כִּי בַּת־אַחְאָב הָיְתָה לוֹ לְאִשָּׁה וַיַּעַשׂ הָרַע
בְּעֵינֵי יְהוָה׃ וְלֹא־אָבָה יְהוָה לְהַשְׁחִית אֶת־בֵּית דָּוִיד 7
לְמַעַן הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת לְדָוִיד וְכַאֲשֶׁר אָמַר לָתֵת לוֹ
נִיר וּלְבָנָיו כָּל־הַיָּמִים׃ בְּיָמָיו פָּשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־ 8 vnde Edomitæ ab eo deficiunt.
יְהוּדָה וַיַּמְלִיכוּ עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ׃ וַיַּעֲבֹר יְהוֹרָם עִם־שָׂרָיו 9
וְכָל־הָרֶכֶב עִמּוֹ וַיְהִי קָם לַיְלָה וַיַּךְ אֶת־אֱדוֹם הַסּוֹבֵב
אֵלָיו וְאֵת שָׂרֵי הָרָכֶב׃ וַיִּפְשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה י
עַד הַיּוֹם הַזֶּה אָז תִּפְשַׁע לִבְנָה בָּעֵת הַהִיא מִתַּחַת יָדוֹ
כִּי עָזַב אֶת־יְהוֹרָם אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו׃ גַּם־הוּא עָשָׂה בָמוֹת 11
בְּהָרֵי יְהוּדָה וַיּוֹזֶן אֶת־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם וַיַּדַּח אֶת־יְהוּדָה׃
וַיָּבֹא אֵלָיו מִכְתָּב מֵאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ 12 Eliæ epistola fraustra

כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי דָוִיד אָבִיךָ תַּחַת אֲשֶׁר לֹא־הָלַכְתָּ
בְּדַרְכֵי יְהוֹשָׁפָט אָבִיךָ וּבְדַרְכֵי אָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה׃
13 וַתֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַתַּזְנֶה אֶת־יְהוּדָה וְאֶת־יֹשְׁבֵי
יְרוּשָׁלַם כְּהַזְנוֹת בֵּית אַחְאָב וְגַם אֶת־אַחֶיךָ בֵּית־אָבִיךָ
14 הַטּוֹבִים מִמְּךָ הָרָגְתָּ׃ הִנֵּה יְהוָה נֹגֵף מַגֵּפָה גְּדוֹלָה
טו בְּעַמֶּךָ וּבְבָנֶיךָ וּבְנָשֶׁיךָ וּבְכָל־רְכוּשֶׁךָ׃ וְאַתָּה בַּחֳלָיִים
רַבִּים בְּמַחֲלַת מֵעֶיךָ עַד־יֵצְאוּ מֵעֶיךָ מִן־הַחֹלִי יָמִים עַל־ † morbo, Prov. 18: 14.
16 יָמִים׃ וַיָּעַר יְהוָה עַל־יְהוֹרָם אֶת־רוּחַ הַפְּלִשְׁתִּים
17 וְהָעַרָבִים אֲשֶׁר עַל־יַד כּוּשִׁים׃ וַיַּעֲלוּ בִיהוּדָה וַיִּבְקָעוּהָ
וַיִּשְׁבּוּ אֵת כָּל־הָרְכוּשׁ הַנִּמְצָא לְבֵית־הַמֶּלֶךְ וְגַם־בָּנָיו
וְנָשָׁיו וְלֹא נִשְׁאַר־לוֹ בֵּן כִּי אִם־יְהוֹאָחָז קְטֹן בָּנָיו׃
18 וְאַחֲרֵי כָּל־זֹאת נְגָפוֹ יְהוָה׀ בְּמֵעָיו לַחֳלִי לְאֵין מַרְפֵּא׃
19 וַיְהִי לְיָמִים׀ מִיָּמִים וּכְעֵת צֵאת הַקֵּץ לְיָמִים׀ שְׁנַיִם יָצְאוּ
מֵעָיו עִם־חָלְיוֹ וַיָּמָת בְּתַחֲלָאִים רָעִים וְלֹא־עָשׂוּ לוֹ עַמּוֹ
כ שְׂרֵפָה כִּשְׂרֵפַת אֲבֹתָיו׃ בֶּן־שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם חָיָה
בְּמָלְכוֹ וּשְׁמוֹנֶה שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם וַיֵּלֶךְ בְּלֹא חֶמְדָּה

כב CAP. XXII. Achasias fuec. pariter impius, Achabi familiæ obsecutus, vna cum Ioramo a Iehu occiditur.

א וַיַּקְבְּרוּהוּ בְּעִיר דָּוִיד וְלֹא בְקִבְרוֹת הַמְּלָכִים׃ וַיַּמְלִיכוּ
יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם אֶת־אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ חַקָּטֹן תַּחְתָּיו כִּי כָל־
הָרְאשֹׁנִים הָרַג הַגְּדוּד הַבָּא בָּעַרָבִים לַמַּחֲנֶה וַיִּמְלֹךְ
אֲחַזְיָהוּ בֶן־יְהוֹרָם מֶלֶךְ יְהוּדָה׃
2 בֶּן־אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אֲחַזְיָהוּ
בְּמָלְכוֹ וְשָׁנָה אַחַת מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ עֲתַלְיָהוּ
3 בַּת־עָמְרִי׃ גַּם־הוּא הָלַךְ בְּדַרְכֵי בֵּית אַחְאָב כִּי
4 אִמּוֹ הָיְתָה יוֹעַצְתּוֹ לְהַרְשִׁיעַ׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
כְּבֵית אַחְאָב כִּי הֵמָּה הָיוּ־לוֹ יוֹעֲצִים אַחֲרֵי מוֹת אָבִיו
ה לְמַשְׁחִית לוֹ׃ גַּם בַּעֲצָתָם הָלַךְ וַיֵּלֶךְ אֶת־יְהוֹרָם בֶּן־
אַחְאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה׀ עַל־חֲזָאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם
6 בְּרָמוֹת גִּלְעָד וַיַּכּוּ הָרַמִּים אֶת־יוֹרָם׃ וַיָּשָׁב

להתרפא

ad pœnitentiam vocatus, fœdo morbo extinguitur.

לְהִתְרַפֵּא בְיִזְרְעֶאל כִּי הַמַּכִּים אֲשֶׁר הִכֻּהוּ בָּרָמָה
בְּהִלָּחֲמוֹ אֶת־חֲזָהאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וַעֲזַרְיָהוּ בֶן־יְהוֹרָם
מֶלֶךְ יְהוּדָה יָרַד לִרְאוֹת אֶת־יְהוֹרָם בֶּן־אַחְאָב בְּיִזְרְעֶאל
כִּי־חֹלֶה הוּא : וּמֵאֱלֹהִים הָיְתָה תְּבוּסַת אֲחַזְיָהוּ לָבוֹא 7 f proculcatio.
אֶל־יוֹרָם וּבְבֹאוֹ יָצָא עִם־יְהוֹרָם אֶל־יֵהוּא בֶן־נִמְשִׁי אֲשֶׁר
מְשָׁחוֹ יְהוָה לְהַכְרִית אֶת־בֵּית אַחְאָב : וַיְהִי בְּהִשָּׁפֵט 8
יֵהוּא עִם־בֵּית אַחְאָב וַיִּמְצָא אֶת־שָׂרֵי יְהוּדָה וּבְנֵי אֲחֵי
אֲחַזְיָהוּ מְשָׁרְתִים לַאֲחַזְיָהוּ וַיַּהַרְגֵם : וַיְבַקֵּשׁ אֶת־ 9
אֲחַזְיָהוּ וַיִּלְכְּדֵהוּ וְהוּא מִתְחַבֵּא בְּשֹׁמְרוֹן וַיְבִאֻהוּ אֶל־
יֵהוּא וַיְמִיתֻהוּ וַיִּקְבְּרֻהוּ כִּי אָמְרוּ בֶּן־יְהוֹשָׁפָט הוּא
אֲשֶׁר־דָּרַשׁ אֶת־יְהוָה בְּכָל־לְבָבוֹ וְאֵין לְבֵית אֲחַזְיָהוּ
לְעַצֹּר כֹּחַ לַמַּמְלָכָה : וַעֲתַלְיָהוּ אֵם 10 Athalia, eius mater, occidit filiis regiis omnibus, vno Ioaso excepto, regnum inuadit.
אֲחַזְיָהוּ רָאֲתָה כִּי־מֵת בְּנָהּ וַתָּקָם וַתְּדַבֵּר אֶת־
כָּל־זֶרַע הַמַּמְלָכָה לְבֵית יְהוּדָה :
וַתִּקַּח יְהוֹשַׁבְעַת בַּת־הַמֶּלֶךְ אֶת־יוֹאָשׁ 11
בֶּן־אֲחַזְיָהוּ וַתִּגְנֹב אֹתוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ הַמּוּמָתִים
וַתִּתֵּן אֹתוֹ וְאֶת־מֵינִקְתּוֹ בַּחֲדֶר הַמִּטּוֹת וַתַּסְתִּירֻהוּ
יְהוֹשַׁבְעַת בַּת־הַמֶּלֶךְ יְהוֹרָם אֵשֶׁת יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן כִּי הִיא
הָיְתָה אֲחוֹת אֲחַזְיָהוּ מִפְּנֵי עֲתַלְיָהוּ וְלֹא הֻמָתָתְהוּ :
וַיְהִי אִתָּם בְּבֵית הָאֱלֹהִים מִתְחַבֵּא שֵׁשׁ שָׁנִים וַעֲתַלְיָה 12
מֹלֶכֶת עַל־הָאָרֶץ : וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית א CAP. כג XXIII
הִתְחַזֵּק יְהוֹיָדָע וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת לַעֲזַרְיָה בֶן־ Ioasum septennem Ioiada Pont. disposuit ad excubias cohortibus,
יְרֹחָם וְלִישְׁמָעֵאל בֶּן־יְהוֹחָנָן וְלַעֲזַרְיָהוּ בֶן־עוֹבֵד וְאֶת־
מַעֲשֵׂיָהוּ בֶן־עֲדָיָהוּ וְאֶת־אֱלִישָׁפָט בֶּן־זִכְרִי עִמּוֹ בַּבְּרִית :
וַיָּסֹבּוּ בִּיהוּדָה וַיְקַבְּצוּ אֶת־הַלְוִיִּם מִכָּל־עָרֵי יְהוּדָה 2
וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל־יְרוּשָׁלָם : וַיִּכְרֹת 3
כָּל־הַקָּהָל בְּרִית בְּבֵית הָאֱלֹהִים עִם־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר
לָהֶם הִנֵּה בֶן־הַמֶּלֶךְ יִמְלֹךְ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עַל־בְּנֵי

דויד

4 דָּוִיד׃ זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ שְׁלִשִׁית מִכֶּם בָּאֵי
ה הַשַּׁבָּת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם לְשֹׁעֲרֵי הַסִּפִּים׃ וְהַשְּׁלִשִׁית
בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וְהַשְּׁלִשִׁית בְּשַׁעַר הַיְסוֹד וְכָל־הָעָם
6 בְּחַצְרוֹת בֵּית יְהוָה׃ וְאַל־יָבוֹא בֵּית־יְהוָה כִּי אִם־
הַכֹּהֲנִים וְהַמְשָׁרְתִים לַלְוִיִּם הֵמָּה יָבֹאוּ כִּי־קֹדֶשׁ הֵמָּה
7 וְכָל־הָעָם יִשְׁמְרוּ מִשְׁמֶרֶת יְהוָה׃ וְהַקִּיפוּ הַלְוִיִּם אֶת־
הַמֶּלֶךְ סָבִיב אִישׁ וְכֵלָיו בְּיָדוֹ וְהַבָּא אֶל־הַבַּיִת יוּמָת וִהְיוּ
8 אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּבֹאוֹ וּבְצֵאתוֹ׃ וַיַּעֲשׂוּ הַלְוִיִּם וְכָל־יְהוּדָה
כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיִּקְחוּ אִישׁ אֶת־אֲנָשָׁיו
בָּאֵי הַשַּׁבָּת עִם יוֹצְאֵי הַשַּׁבָּת כִּי לֹא פָטַר יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן
9 אֶת־הַמַּחְלְקוֹת׃ וַיִּתֵּן יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן
לְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת אֶת־הַחֲנִיתִים וְאֶת־הַמָּגִנּוֹת וְאֶת־
י הַשְּׁלָטִים אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ דָּוִיד אֲשֶׁר בְּבֵית הָאֱלֹהִים׃ וַיַּעֲמֵד
אֶת־כָּל־הָעָם וְאִישׁ שִׁלְחוֹ בְיָדוֹ מִכֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית
עַד־כֶּתֶף הַבַּיִת הַשְּׂמָאלִית לַמִּזְבֵּחַ וְלַבַּיִת עַל־הַמֶּלֶךְ
Regem publice constituit, 11 סָבִיב׃ וַיּוֹצִיאוּ אֶת־בֶּן־הַמֶּלֶךְ וַיִּתְּנוּ עָלָיו אֶת־הַנֵּזֶר
וְאֶת־הָעֵדוּת וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ וַיִּמְשָׁחֻהוּ יְהוֹיָדָע וּבָנָיו
12 וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ׃ וַתִּשְׁמַע עֲתַלְיָהוּ
אֶת־קוֹל הָעָם הָרָצִים וְהַמְהַלְלִים אֶת־הַמֶּלֶךְ וַתָּבוֹא
13 אֶל־הָעָם בֵּית יְהוָה׃ וַתַּרְא וְהִנֵּה הַמֶּלֶךְ עֹמֵד עַל־
עַמּוּדוֹ בַּמָּבוֹא וְהַשָּׂרִים וְהַחֲצֹצְרוֹת עַל־הַמֶּלֶךְ וְכָל־
עַם הָאָרֶץ שָׂמֵחַ וְתוֹקֵעַ בַּחֲצֹצְרוֹת וְהַמְשׁוֹרְרִים בִּכְלֵי
הַשִּׁיר וּמוֹדִיעִים לְהַלֵּל וַתִּקְרַע עֲתַלְיָהוּ אֶת־בְּגָדֶיהָ
Athaliam interuenientem occidit, 14 וַתֹּאמֶר קֶשֶׁר קָשֶׁר׃ וַיּוֹצֵא יְהוֹיָדָע
הַכֹּהֵן אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת פְּקוּדֵי הַחַיִל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
הוֹצִיאוּהָ אֶל־מִבֵּית הַשְּׂדֵרוֹת וְהַבָּא אַחֲרֶיהָ יוּמַת
טו בֶּחָרֶב כִּי אָמַר הַכֹּהֵן לֹא תְמִיתוּהָ בֵּית יְהוָה׃ וַיָּשִׂימוּ
לָהּ יָדַיִם וַתָּבוֹא אֶל־מְבוֹא שַׁעַר־הַסּוּסִים בֵּית הַמֶּלֶךְ

cultumque veri Dei restituit, extirpata idololatria.

וַיְמִיתוּהָ שָׁם׃ וַיִּכְרֹת יְהוֹיָדָע בְּרִית 16
בֵּינוֹ וּבֵין כָּל־הָעָם וּבֵין הַמֶּלֶךְ לִהְיוֹת לְעָם לַיהוָה׃
וַיָּבֹאוּ כָל־הָעָם בֵּית־הַבַּעַל וַיִּתְּצֻהוּ וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו 17
וְאֶת־צְלָמָיו שִׁבְּרוּ וְאֵת מַתָּן כֹּהֵן הַבַּעַל הָרְגוּ לִפְנֵי
הַמִּזְבְּחוֹת׃ וַיָּשֶׂם יְהוֹיָדָע פְּקֻדֹּת בֵּית יְהוָה בְּיַד הַכֹּהֲנִים 18
הַלְוִיִּם אֲשֶׁר חָלַק דָּוִיד עַל־בֵּית יְהוָה לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת
יְהוָה כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁיר עַל יְדֵי
דָּוִיד׃ וַיַּעֲמֵד הַשֹּׁעֲרִים עַל־שַׁעֲרֵי בֵּית יְהוָה וְלֹא־יָבֹא 19
טָמֵא לְכָל־דָּבָר׃ וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת וְאֶת־הָאַדִּירִים כ
וְאֶת־הַמֹּשְׁלִים בָּעָם וְאֵת׀ כָּל־עַם הָאָרֶץ וַיּוֹרֶד אֶת־
הַמֶּלֶךְ מִבֵּית יְהוָה וַיָּבֹאוּ בְתוֹךְ־שַׁעַר הָעֶלְיוֹן בֵּית
הַמֶּלֶךְ וַיּוֹשִׁיבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ עַל כִּסֵּא הַמַּמְלָכָה׃ וַיִּשְׂמְחוּ 21
כָּל־עַם־הָאָרֶץ וְהָעִיר שָׁקְטָה וְאֶת־עֲתַלְיָהוּ הֵמִיתוּ
בֶּחָרֶב׃

CAP. כד XXIV.

Superstite Iehoiada, pie & feliciter cuncta administrat, in Ecclesia & regno.

בֶּן־שֶׁבַע שָׁנִים יוֹאָשׁ בְּמָלְכוֹ א
וְאַרְבָּעִים שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ צִבְיָה מִבְּאֵר
שָׁבַע׃ וַיַּעַשׂ יוֹאָשׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כָּל־יְמֵי יְהוֹיָדָע 2
הַכֹּהֵן׃ וַיִּשָּׂא־לוֹ יְהוֹיָדָע נָשִׁים שְׁתַּיִם 3
וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן הָיָה עִם־לֵב יוֹאָשׁ 4
לְחַדֵּשׁ אֶת־בֵּית יְהוָה׃ וַיִּקְבֹּץ אֶת־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם ה
וַיֹּאמֶר לָהֶם צְאוּ לְעָרֵי יְהוּדָה וְקִבְצוּ מִכָּל־יִשְׂרָאֵל
כֶּסֶף לְחַזֵּק׀ אֶת־בֵּית אֱלֹהֵיכֶם מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה וְאַתֶּם
תְּמַהֲרוּ לַדָּבָר וְלֹא מִהֲרוּ הַלְוִיִּם׃
וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ לִיהוֹיָדָע הָרֹאשׁ וַיֹּאמֶר 6
לוֹ מַדּוּעַ לֹא־דָרַשְׁתָּ עַל־הַלְוִיִּם לְהָבִיא מִיהוּדָה
וּמִירוּשָׁלַם אֶת־מַשֵּׂאת מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה וְהַקָּהָל
לְיִשְׂרָאֵל לְאֹהֶל הָעֵדוּת׃ כִּי עֲתַלְיָהוּ הַמְרַשַּׁעַת 7 pessima
בָּנֶיהָ פָּרְצוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים וְגַם כָּל־קָדְשֵׁי בֵית־יְהוָה
עָשׂוּ לַבְּעָלִים׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲשׂוּ אָרוֹן אֶחָד וַיִּתְּנֵהוּ 8

9 בְּשַׁעַר בֵּית־יְהוָה חוּצָה׃ וַיִּתְּנוּ־קוֹל בִּיהוּדָה
וּבִירוּשָׁלַם לְהָבִיא לַיהוָה מַשְׂאַת מֹשֶׁה עֶבֶד־הָאֱלֹהִים
י עַל־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר׃ וַיִּשְׂמְחוּ כָל־הַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם
11 וַיָּבִיאוּ וַיַּשְׁלִיכוּ לָאָרוֹן עַד־לְכַלֵּה׃ וַיְהִי בְּעֵת יָבִיא
אֶת־הָאָרוֹן אֶל־פְּקֻדַּת הַמֶּלֶךְ בְּיַד הַלְוִיִּם וְכִרְאוֹתָם
כִּי־רַב הַכֶּסֶף וּבָא סוֹפֵר הַמֶּלֶךְ וּפְקִיד כֹּהֵן הָרֹאשׁ
וִיעָרוּ אֶת־הָאָרוֹן וְיִשָּׂאֻהוּ וִישִׁיבֻהוּ אֶל־מְקֹמוֹ כֹּה עָשׂוּ
12 לְיוֹם בְּיוֹם וַיַּאַסְפוּ כֶסֶף לָרֹב׃ וַיִּתְּנֵהוּ הַמֶּלֶךְ וִיהוֹיָדָע
אֶל־עוֹשֵׂה מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה וַיִּהְיוּ שֹׂכְרִים
חֹצְבִים וְחָרָשִׁים לְחַדֵּשׁ בֵּית יְהוָה וְגַם לְחָרָשֵׁי בַרְזֶל
13 וּנְחֹשֶׁת לְחַזֵּק אֶת־בֵּית יְהוָה׃ וַיַּעֲשׂוּ עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה
וַתַּעַל אֲרוּכָה לַמְּלָאכָה בְּיָדָם וַיַּעֲמִידוּ אֶת־בֵּית
14 הָאֱלֹהִים עַל־מַתְכֻּנְתּוֹ וַיְאַמְּצֻהוּ׃ וּכְכַלּוֹתָם
הֵבִיאוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וִיהוֹיָדָע אֶת־שְׁאָר הַכֶּסֶף
וַיַּעֲשֵׂהוּ כֵלִים לְבֵית־יְהוָה כְּלֵי שָׁרֵת וְהַעֲלוֹת
וְכַפּוֹת וּכְלֵי זָהָב וָכֶסֶף וַיִּהְיוּ מַעֲלִים עֹלוֹת בְּבֵית־
יְהוָה תָּמִיד כֹּל יְמֵי יְהוֹיָדָע׃

f Num. 4:12.
j pistilla, Prov. 27:22.

At eo mortuo, ad idola deflectit,

טו וַיִּזְקַן יְהוֹיָדָע וַיִּשְׂבַּע יָמִים וַיָּמֹת בֶּן־
16 מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה בְּמוֹתוֹ׃ וַיִּקְבְּרֻהוּ בְעִיר־
דָּוִיד עִם־הַמְּלָכִים כִּי־עָשָׂה טוֹבָה בְּיִשְׂרָאֵל
17 וְעִם־הָאֱלֹהִים וּבֵיתוֹ׃ וְאַחֲרֵי מוֹת יְהוֹיָדָע
בָּאוּ שָׂרֵי יְהוּדָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַמֶּלֶךְ אָז שָׁמַע הַמֶּלֶךְ
18 אֲלֵיהֶם׃ וַיַּעַזְבוּ אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ
אֶת־הָאֲשֵׁרִים וְאֶת־הָעֲצַבִּים וַיְהִי־קֶצֶף עַל־יְהוּדָה
19 וִירוּשָׁלַם בְּאַשְׁמָתָם זֹאת׃ וַיִּשְׁלַח בָּהֶם נְבִיאִים לַהֲשִׁיבָם
כ אֶל־יְהוָה וַיָּעִידוּ בָם וְלֹא הֶאֱזִינוּ׃ וְרוּחַ אֱלֹהִים לָבְשָׁה
אֶת־זְכַרְיָה בֶּן־יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיַּעֲמֹד מֵעַל לָעָם וַיֹּאמֶר
לָהֶם כֹּה אָמַר הָאֱלֹהִים לָמָּה אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־מִצְוֹת
יהוה

Zachariam fil. Ioiadæ reprehendentem lapidat,

v. 20. Plant. utr. Bomb. utr. Bas. ben. Isr. Hisp. Angl. Kil. לבשה

יְהוָה וְלֹא תַצְלִיחוּ כִּי־עֲזַבְתֶּם אֶת־יְהוָה וַיַּעֲזֹב אֶתְכֶם׃
21 וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו וַיִּרְגְּמֻהוּ אֶבֶן בְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ בַּחֲצַר בֵּית
22 יְהוָה׃ וְלֹא־זָכַר יוֹאָשׁ הַמֶּלֶךְ הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה
יְהוֹיָדָע אָבִיו עִמּוֹ וַיַּהֲרֹג אֶת־בְּנוֹ וּכְמוֹתוֹ אָמַר יֵרֶא
יְהוָה וְיִדְרֹשׁ׃
23 וַיְהִי לִתְקוּפַת הַשָּׁנָה עָלָה עָלָיו חֵיל אֲרָם וַיָּבֹאוּ אֶל־
יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם וַיַּשְׁחִיתוּ אֶת־כָּל־שָׂרֵי הָעָם מֵעָם וְכָל־
24 שְׁלָלָם שִׁלְּחוּ לְמֶלֶךְ דַּרְמָשֶׂק׃ כִּי בְמִצְעַר אֲנָשִׁים
בָּאוּ חֵיל אֲרָם וַיהוָה נָתַן בְּיָדָם חַיִל לָרֹב מְאֹד כִּי עָזְבוּ
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וְאֶת־יוֹאָשׁ עָשׂוּ שְׁפָטִים׃
וּבְלֶכְתָּם מִמֶּנּוּ כִּי־עָזְבוּ אֹתוֹ בְּמַחֲלֻיִים רַבִּים הִתְקַשְּׁרוּ כה
עָלָיו עֲבָדָיו בִּדְמֵי בְנֵי יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיַּהַרְגֻהוּ עַל־מִטָּתוֹ
וַיָּמֹת וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּעִיר דָּוִיד וְלֹא קְבָרֻהוּ בְּקִבְרוֹת
26 הַמְּלָכִים׃ וְאֵלֶּה הַמִּתְקַשְּׁרִים עָלָיו זָבָד בֶּן־שִׁמְעָת
27 הָעַמּוֹנִית וִיהוֹזָבָד בֶּן־שִׁמְרִית הַמּוֹאָבִית׃ וּבָנָיו וְרֶב
הַמַּשָּׂא עָלָיו וִיסוֹד בֵּית הָאֱלֹהִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־
מִדְרַשׁ סֵפֶר הַמְּלָכִים וַיִּמְלֹךְ אֲמַצְיָהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃

Vnde a Syris castigatus bello, & a seruis coniuratis occisus est.

Vel morbos.

§ 23: 22.

CAP. כה XXV. Amazia initio bonus & felix fuit contra Edomæos.

בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ אֲמַצְיָהוּ א
וְעֶשְׂרִים וָתֵשַׁע שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָם וְשֵׁם אִמּוֹ יְהוֹעַדָּן
2 מִירוּשָׁלָיִם׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה רַק לֹא בְלֵבָב
3 שָׁלֵם׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר חָזְקָה הַמַּמְלָכָה עָלָיו וַיַּהֲרֹג אֶת־
4 עֲבָדָיו הַמַּכִּים אֶת־הַמֶּלֶךְ אָבִיו׃ וְאֶת־בְּנֵיהֶם לֹא הֵמִית
כִּי כַכָּתוּב בַּתּוֹרָה בְּסֵפֶר מֹשֶׁה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר
לֹא־יָמוּתוּ אָבוֹת עַל־בָּנִים וּבָנִים לֹא־יָמוּתוּ עַל־אָבוֹת
כִּי אִישׁ בְּחֶטְאוֹ יָמוּתוּ׃ וַיִּקְבֹּץ אֲמַצְיָהוּ ה
אֶת־יְהוּדָה וַיַּעֲמִידֵם לְבֵית־אָבוֹת לְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וּלְשָׂרֵי
הַמֵּאוֹת לְכָל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וַיִּפְקְדֵם לְמִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה
וָמַעְלָה וַיִּמְצָאֵם שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף בָּחוּר יוֹצֵא צָבָא

v. 27. ירב ק׳

6 אֹתוֹ רַמָּח וְצִנָּה : וַיִּשְׂכֹּר מִיִּשְׂרָאֵל מֵאָה אֶלֶף גִּבּוֹר חָיִל
7 בְּמֵאָה כִכַּר־כָּסֶף : וְאִישׁ הָאֱלֹהִים בָּא אֵלָיו לֵאמֹר
הַמֶּלֶךְ אַל־יָבוֹא עִמָּךְ צְבָא יִשְׂרָאֵל כִּי אֵין יְהוָה עִם־
8 יִשְׂרָאֵל כָּל בְּנֵי אֶפְרָיִם : כִּי אִם־בָּא אַתָּה עֲשֵׂה חָזָק quicunque ingredere tu fac; roborare be adbelle: facit cadere tu Deus ad fortitudinem: Nam & forti habet Deo adjuvante, vel cadere faciendi.
לַמִּלְחָמָה יַכְשִׁילְךָ הָאֱלֹהִים לִפְנֵי אוֹיֵב כִּי יֶשׁ־כֹּחַ
9 בֵּאלֹהִים לַעְזוֹר וּלְהַכְשִׁיל : וַיֹּאמֶר אֲמַצְיָהוּ לְאִישׁ
הָאֱלֹהִים וּמַה־לֶּעָשׂוֹת לְמֵאוֹת הַכִּכָּר אֲשֶׁר נָתַתִּי
לְגְדוּד יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים יֵשׁ לַיהוָה לָתֵת לְךָ
10 הַרְבֵּה מִזֶּה : וַיַּבְדִּילֵם אֲמַצְיָהוּ לַגְּדוּד אֲשֶׁר־בָּא אֵלָיו
מֵאֶפְרַיִם לָלֶכֶת לִמְקוֹמָם וַיִּחַר אַפָּם מְאֹד בִּיהוּדָה
11 וַיָּשׁוּבוּ לִמְקוֹמָם בְּחֲרִי־אָף : וַאֲמַצְיָהוּ
הִתְחַזַּק וַיִּנְהַג אֶת־עַמּוֹ וַיֵּלֶךְ גֵּיא חַמֶּלַח וַיַּךְ אֶת־בְּנֵי־
12 שֵׂעִיר עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים : וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים חַיִּים שָׁבוּ בְנֵי
יְהוּדָה וַיְבִיאוּם לְרֹאשׁ הַסֶּלַע וַיַּשְׁלִיכוּם מֵרֹאשׁ הַסֶּלַע
13 וְכֻלָּם נִבְקָעוּ : וּבְנֵי הַגְּדוּד אֲשֶׁר הֵשִׁיב אֲמַצְיָהוּ מִלֶּכֶת
עִמּוֹ לַמִּלְחָמָה וַיִּפְשְׁטוּ בְּעָרֵי יְהוּדָה מִשֹּׁמְרוֹן וְעַד־בֵּית
חוֹרוֹן וַיַּכּוּ מֵהֶם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וַיָּבְזוּ בִּזָּה רַבָּה :
sed in idololatriam delapsus, vatisque monita spernens,
14 וַיְהִי אַחֲרֵי בֹּוא אֲמַצְיָהוּ מֵהַכּוֹת אֶת־אֱדוֹמִים
וַיָּבֵא אֶת־אֱלֹהֵי בְנֵי שֵׂעִיר וַיַּעֲמִידֵם לוֹ לֵאלֹהִים
15 וְלִפְנֵיהֶם יִשְׁתַּחֲוֶה וְלָהֶם יְקַטֵּר : וַיִּחַר־אַף יְהוָה
בַּאֲמַצְיָהוּ וַיִּשְׁלַח אֵלָיו נָבִיא וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָמָּה דָרַשְׁתָּ
16 אֶת־אֱלֹהֵי הָעָם אֲשֶׁר לֹא־הִצִּילוּ אֶת־עַמָּם מִיָּדֶךָ : וַיְהִי
בְּדַבְּרוֹ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלִיוֹעַץ לַמֶּלֶךְ נְתַנּוּךָ חֲדַל־לְךָ
לָמָּה יַכּוּךָ וַיֶּחְדַּל הַנָּבִיא וַיֹּאמֶר יָדַעְתִּי כִּי־יָעַץ אֱלֹהִים
לְהַשְׁחִיתֶךָ כִּי־עָשִׂיתָ זֹאת וְלֹא שָׁמַעְתָּ לַעֲצָתִי :
& Regem Samar. bello temere lacessens,
17 וַיִּוָּעַץ אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּשְׁלַח אֶל־יוֹאָשׁ
בֶּן־יְהוֹאָחָז בֶּן־יֵהוּא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר לְכָה נִתְרָאֶה
18 פָּנִים : וַיִּשְׁלַח יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־

יחסר ה' v. 17. יתיר ו' v. 9. קמץ בטרחא v. 6.

יְהוּדָה לֵאמֹר הַחוֹחַ אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן שָׁלַח אֶל־הָאֶרֶז אֲשֶׁר
בַּלְּבָנוֹן לֵאמֹר תְּנָה אֶת־בִּתְּךָ לִבְנִי לְאִשָּׁה וַתַּעֲבֹר חַיַּת
19 הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן וַתִּרְמֹס אֶת־הַחוֹחַ׃ אָמַרְתָּ הִנֵּה
הִכִּיתָ אֶת־אֱדוֹם וּנְשָׂאֲךָ לִבְּךָ לְהַכְבִּיד עַתָּה שְׁבָה
בְּבֵיתֶךָ לָמָּה תִתְגָּרֶה בְּרָעָה וְנָפַלְתָּ אַתָּה וִיהוּדָה
עִמָּךְ׃ וְלֹא־שָׁמַע אֲמַצְיָהוּ כִּי מֵהָאֱלֹהִים הִיא לְמַעַן כ
21 תִּתָּם בְּיָד כִּי דָרְשׁוּ אֵת אֱלֹהֵי אֱדוֹם׃ וַיַּעַל יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל וַיִּתְרָאוּ פָנִים הוּא וַאֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּבֵית
22 שֶׁמֶשׁ אֲשֶׁר לִיהוּדָה׃ וַיִּנָּגֶף יְהוּדָה לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ
23 אִישׁ לְאֹהָלָיו׃ וְאֵת אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בֶּן־יוֹאָשׁ בֶּן־
יְהוֹאָחָז תָּפַשׂ יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בְּבֵית שֶׁמֶשׁ וַיְבִיאֵהוּ
יְרוּשָׁלַם וַיִּפְרֹץ בְּחוֹמַת יְרוּשָׁלַם מִשַּׁעַר אֶפְרַיִם עַד־
24 שַׁעַר הַפּוֹנֶה אַרְבַּע מֵאוֹת אַמָּה׃ וְכָל־הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף
וְאֵת כָּל־הַכֵּלִים הַנִּמְצְאִים בְּבֵית־הָאֱלֹהִים עִם־עֹבֵד
אֱדוֹם וְאֶת־אֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת בְּנֵי הַתַּעֲרֻבוֹת
וַיָּשָׁב שֹׁמְרוֹן׃ וַיְחִי אֲמַצְיָהוּ בֶן־יוֹאָשׁ כה
מֶלֶךְ יְהוּדָה אַחֲרֵי מוֹת יוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
26 חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲמַצְיָהוּ הָרִאשֹׁנִים
וְהָאַחֲרוֹנִים הֲלֹא הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־יְהוּדָה
27 וְיִשְׂרָאֵל׃ וּמֵעֵת אֲשֶׁר־סָר אֲמַצְיָהוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה
וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו קֶשֶׁר בִּירוּשָׁלַם וַיָּנָס לָכִישָׁה וַיִּשְׁלְחוּ אַחֲרָיו
28 לָכִישָׁה וַיְמִיתֻהוּ שָׁם׃ וַיִּשָּׂאֻהוּ עַל־הַסּוּסִים וַיִּקְבְּרוּ
אֹתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר יְהוּדָה׃ וַיִּקְחוּ כָּל־עַם יְהוּדָה א
אֶת־עֻזִּיָּהוּ וְהוּא בֶּן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ תַּחַת
2 אָבִיו אֲמַצְיָהוּ׃ הוּא בָּנָה אֶת־אֵילוֹת וַיְשִׁיבֶהָ לִיהוּדָה
אַחֲרֵי שְׁכַב־הַמֶּלֶךְ עִם־אֲבֹתָיו׃
3 בֶּן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה עֻזִּיָּהוּ בְּמָלְכוֹ וַחֲמִשִּׁים
וּשְׁתַּיִם שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָם וְשֵׁם אִמּוֹ יְכָלְיָה מִן־

2. Reg. 14: 14.

CAP. XXVI. כו

Vsias Fil Deum colens superat hostes, munit vrbes, & felix est;

ירושלם Hhhh hhhh 3 ג חחחחחחחח

4 יְרוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה
5 אֲמַצְיָהוּ אָבִיו׃ וַיְהִי לִדְרוֹשׁ אֱלֹהִים בִּימֵי זְכַרְיָהוּ
חַמְבִין בְּרָאֹת הָאֱלֹהִים וּבִימֵי דָּרְשׁוֹ אֶת־יְהוָה
6 הַצְלִיחוֹ הָאֱלֹהִים׃ וַיֵּצֵא וַיִּלָּחֶם בַּפְּלִשְׁתִּים וַיִּפְרֹץ
אֶת־חוֹמַת גַּת וְאֵת חוֹמַת יַבְנֶה וְאֵת חוֹמַת אַשְׁדּוֹד
7 וַיִּבֶן עָרִים בְּאַשְׁדּוֹד וּבַפְּלִשְׁתִּים׃ וַיַּעְזְרֵהוּ
הָאֱלֹהִים עַל־פְּלִשְׁתִּים וְעַל־הָעַרָבִיִּים הַיּוֹשְׁבִים בִּגוּר־
8 בַּעַל וְהַמְעוּנִים׃ וַיִּתְּנוּ הָעַמּוֹנִים מִנְחָה לְעֻזִּיָּהוּ וַיֵּלֶךְ
9 שְׁמוֹ עַד־לְבוֹא מִצְרַיִם כִּי הֶחֱזִיק עַד־לְמָעְלָה׃ וַיִּבֶן
עֻזִּיָּהוּ מִגְדָּלִים בִּירוּשָׁלַם עַל־שַׁעַר הַפִּנָּה וְעַל־שַׁעַר
10 הַגַּיְא וְעַל־הַמִּקְצוֹעַ וַיְחַזְּקֵם׃ וַיִּבֶן מִגְדָּלִים בַּמִּדְבָּר
וַיַּחְצֹב בֹּרוֹת רַבִּים כִּי מִקְנֶה־רַב הָיָה לוֹ וּבַשְּׁפֵלָה
וּבַמִּישׁוֹר אִכָּרִים וְכֹרְמִים בֶּהָרִים וּבַכַּרְמֶל כִּי־אֹהֵב
11 אֲדָמָה הָיָה׃ וַיְהִי לְעֻזִּיָּהוּ חַיִל עֹשֶׂה
מִלְחָמָה יוֹצְאֵי צָבָא לִגְדוּד בְּמִסְפַּר פְּקֻדָתָם בְּיַד יְעִיאֵל
הַסּוֹפֵר וּמַעֲשֵׂיָהוּ הַשּׁוֹטֵר עַל יַד־חֲנַנְיָהוּ מִשָּׂרֵי הַמֶּלֶךְ׃
12 כֹּל מִסְפַּר רָאשֵׁי הָאָבוֹת לִגְבּוֹרֵי חָיִל אַלְפַּיִם וְשֵׁשׁ
13 מֵאוֹת׃ וְעַל־יָדָם חֵיל צָבָא שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וְשִׁבְעַת
אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת עֹשֵׂי מִלְחָמָה בְּכֹחַ חַיִל לַעְזֹר
14 לַמֶּלֶךְ עַל־הָאוֹיֵב׃ וַיָּכֶן לָהֶם עֻזִּיָּהוּ לְכָל־הַצָּבָא מָגִנִּים
וּרְמָחִים וְכוֹבָעִים וְשִׁרְיוֹנוֹת וְקָשָׁתוֹת וּלְאַבְנֵי קָלָעִים׃
15 וַיַּעַשׂ בִּירוּשָׁלַם חֻשְּׁבֹנוֹת מַחֲשֶׁבֶת חוֹשֵׁב לִהְיוֹת עַל־
הַמִּגְדָּלִים וְעַל־הַפִּנּוֹת לִירוֹא בַּחִצִּים וּבָאֲבָנִים גְּדֹלוֹת
וַיֵּצֵא שְׁמוֹ עַד־לְמֶרְחוֹק כִּי־הִפְלִיא לְהֵעָזֵר עַד כִּי־חָזָק׃
16 וּכְחָזְקָתוֹ גָּבַהּ לִבּוֹ עַד־לְהַשְׁחִית וַיִּמְעַל בַּיהוָה אֱלֹהָיו
וַיָּבֹא אֶל־הֵיכַל יְהוָה לְהַקְטִיר עַל־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת׃
17 וַיָּבֹא אַחֲרָיו עֲזַרְיָהוּ הַכֹּהֵן וְעִמּוֹ כֹּהֲנִים לַיהוָה שְׁמוֹנִים
18 בְּנֵי־חָיִל׃ וַיַּעַמְדוּ עַל־עֻזִּיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־לְךָ

עזיהו

יקמן בזק v.12. יעיאל ק v.11. יתיר י v.7.
יהש ברגש v.15.

4 Jerusalem: and he did that which was right in the sight of the LORD,
5 according to all that Amaziah his father had done. And he sought God in the days of Zechariah, who had understanding in the visions of God: and as long as he sought the LORD, God made him to prosper.
6 And he went forth and warred against the Philistines, and brake down the wall of Gath, and the wall of Jabneh, and the wall of Ashdod, and built cities about Ashdod, and among the Philistines.
7 And God helped him against the Philistines, and against the Arabians that dwelt in Gur-baal, and the Mehunims.
8 And the Ammonites gave gifts to Uzziah: and his name spread abroad even to the entering in of Egypt; for he strengthened himself exceedingly.
9 Moreover Uzziah built towers in Jerusalem at the corner gate, and at the valley gate, and at the turning of the wall, and fortified them.
10 Also he built towers in the desert, and digged many wells: for he had much cattle, both in the low country, and in the plains: husbandmen also, and vinedressers in the mountains, and in Carmel: for he loved husbandry.
11 Moreover Uzziah had a host of fighting men, that went out to war by bands, according to the number of their reckoning by the hand of Jeiel the scribe and Maaseiah the ruler, under the hand of Hananiah, one of the king's captains.
12 The whole number of the chief of the fathers of mighty men of valour were two thousand and six hundred.
13 And under their hand was an army, three hundred thousand and seven thousand and five hundred, that made war with mighty power, to help the king against the enemy.
14 And Uzziah prepared for them throughout all the host shields, and spears, and helmets, and habergeons, and bows, and slings to cast stones.
15 And he made in Jerusalem engines, invented by cunning men, to be on the towers and upon the bulwarks, to shoot arrows and great stones withal. And his name spread far abroad; for he was marvellously helped, till he was strong.
16 But when he was strong, his heart was lifted up to his destruction: for he transgressed against the LORD his God, and went into the temple of the LORD to burn incense upon the altar of incense.
17 And Azariah the priest went in after him, and with him fourscore priests of the LORD, that were valiant men:
18 And they withstood Uzziah the king, and said unto him, It appertaineth not unto thee, Uzziah,

to Uzziah

CAP. XXVII. Jotham fil. bene regnat administrat, & Ammonitas tributarios facit.

vnde legun percussus obiit.

f excogitata, Eccl. 7. 29.

fecundis rebus elatus, sacerdotium inuadit.

dü dieß gauete eum Dominū, fecit prosperari eum Reg.

עֻזִּיָּהוּ לְהַקְטִיר לַיהוָה כִּי לַכֹּהֲנִים בְּנֵי־אַהֲרֹן הַמְקֻדָּשִׁים
לְהַקְטִיר צֵא מִן־הַמִּקְדָּשׁ כִּי מָעַלְתָּ וְלֹא־לְךָ לְכָבוֹד
מֵיְהוָה אֱלֹהִים׃ וַיִּזְעַף עֻזִּיָּהוּ וּבְיָדוֹ מִקְטֶרֶת לְהַקְטִיר 19
וּבְזַעְפּוֹ עִם־הַכֹּהֲנִים וְהַצָּרַעַת זָרְחָה בְמִצְחוֹ לִפְנֵי
הַכֹּהֲנִים בְּבֵית יְהוָה מֵעַל לְמִזְבַּח הַקְּטֹרֶת׃ וַיִּפֶן אֵלָיו ב
עֲזַרְיָהוּ כֹּהֵן הָרֹאשׁ וְכָל־הַכֹּהֲנִים וְהִנֵּה־הוּא מְצֹרָע
בְּמִצְחוֹ וַיַּבְהִילוּהוּ מִשָּׁם וְגַם־הוּא נִדְחַף לָצֵאת כִּי נִגְּעוֹ
יְהוָה׃ וַיְהִי עֻזִּיָּהוּ הַמֶּלֶךְ מְצֹרָע עַד־יוֹם מוֹתוֹ וַיֵּשֶׁב 21 vnde lepra percussus obit.
בֵּית הַחָפְשִׁית מְצֹרָע כִּי נִגְזַר מִבֵּית יְהוָה וְיוֹתָם בְּנוֹ 2 Reg. 15: 5.
עַל־בֵּית הַמֶּלֶךְ שֹׁפֵט אֶת־עַם הָאָרֶץ׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי 22
עֻזִּיָּהוּ הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים כָּתַב יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ
חַנָּבִיא׃ וַיִּשְׁכַּב עֻזִּיָּהוּ עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עִם־ 23
אֲבֹתָיו בִּשְׂדֵה הַקְּבוּרָה אֲשֶׁר לַמְּלָכִים כִּי אָמְרוּ מְצֹרָע
הוּא וַיִּמְלֹךְ יוֹתָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ בֶּן־ א CAP. XXVII.
עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה יוֹתָם בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה Iotham Fil. bene regnum administrat, & Ammonitas tributarios facit.
מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ יְרוּשָׁה בַּת־צָדוֹק׃ וַיַּעַשׂ 2
הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה עֻזִּיָּהוּ אָבִיו רַק לֹא־
בָא אֶל־הֵיכַל יְהוָה וְעוֹד הָעָם מַשְׁחִיתִים׃ הוּא בָּנָה 3
אֶת־שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הָעֶלְיוֹן וּבְחוֹמַת הָעֹפֶל בָּנָה לָרֹב׃
וְעָרִים בָּנָה בְּהַר יְהוּדָה וּבֶחְרָשִׁים בָּנָה בִּירָנִיוֹת 4 f 17: 12.
וּמִגְדָּלִים׃ וְהוּא נִלְחַם עִם־מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן וַיֶּחֱזַק עֲלֵיהֶם ה
וַיִּתְּנוּ־לוֹ בְנֵי־עַמּוֹן בַּשָּׁנָה הַהִיא מֵאָה כִכַּר־כֶּסֶף
וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כֹּרֵי חִטִּים וּשְׂעוֹרִים עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים
זֹאת הֵשִׁיבוּ לוֹ בְּנֵי עַמּוֹן וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית וְהַשְּׁלִשִׁית׃
וַיִּתְחַזֵּק יוֹתָם כִּי הֵכִין דְּרָכָיו לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו׃ 6
וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹתָם וְכָל־מִלְחַמְתָּיו וּדְרָכָיו הִנָּם כְּתוּבִים 7
עַל־סֵפֶר מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה׃ בֶּן־ 8
עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה הָיָה בְמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ
בירושלם

v. 12. החפשית ק׳.

9 בִּירוּשָׁלָם׃ וַיִּשְׁכַּב יוֹתָם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּעִיר
א דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ אָחָז בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ בֶּן־עֶשְׂרִים
שָׁנָה אָחָז בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָם
2 וְלֹא־עָשָׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּדָוִיד אָבִיו׃ וַיֵּלֶךְ בְּדַרְכֵי
3 מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וְגַם מַסֵּכוֹת עָשָׂה לַבְּעָלִים׃ וְהוּא הִקְטִיר
בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם וַיַּבְעֵר אֶת־בָּנָיו בָּאֵשׁ כְּתֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם
4 אֲשֶׁר הֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְזַבֵּחַ וַיְקַטֵּר
ה בַּבָּמוֹת וְעַל־הַגְּבָעוֹת וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן׃ וַיִּתְּנֵהוּ
יְהוָה אֱלֹהָיו בְּיַד מֶלֶךְ אֲרָם וַיַּכּוּ־בוֹ וַיִּשְׁבּוּ מִמֶּנּוּ שִׁבְיָה
גְדוֹלָה וַיָּבִיאוּ דַּרְמָשֶׂק וְגַם בְּיַד־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל נִתָּן וַיַּךְ־
6 בּוֹ מַכָּה גְדוֹלָה׃ וַיַּהֲרֹג פֶּקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ בִּיהוּדָה
מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף בְּיוֹם אֶחָד הַכֹּל בְּנֵי־חָיִל בְּעָזְבָם
7 אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָם׃ וַיַּהֲרֹג
זִכְרִי ׀ גִּבּוֹר אֶפְרַיִם אֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ בֶּן־הַמֶּלֶךְ וְאֶת־
עַזְרִיקָם נְגִיד הַבָּיִת וְאֶת־אֶלְקָנָה מִשְׁנֵה הַמֶּלֶךְ׃
8 וַיִּשְׁבּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֲחֵיהֶם מָאתַיִם אֶלֶף נָשִׁים בָּנִים
וּבָנוֹת וְגַם־שָׁלָל רָב בָּזְזוּ מֵהֶם וַיָּבִיאוּ אֶת־הַשָּׁלָל
9 לְשֹׁמְרוֹן׃ וְשָׁם הָיָה ׀ נָבִיא לַיהוָה עֹדֵד שְׁמוֹ וַיֵּצֵא לִפְנֵי
הַצָּבָא הַבָּא לְשֹׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר לָהֶם הִנֵּה בַּחֲמַת יְהוָה
אֱלֹהֵי־אֲבוֹתֵיכֶם עַל־יְהוּדָה נְתָנָם בְּיֶדְכֶם וַתַּהַרְגוּ־בָם
י בְּזַעַף עַד לַשָּׁמַיִם הִגִּיעַ׃ וְעַתָּה בְּנֵי־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם
אַתֶּם אֹמְרִים לִכְבֹּשׁ לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת לָכֶם
הֲלֹא רַק־אַתֶּם עִמָּכֶם אֲשָׁמוֹת לַיהוָה
11 אֱלֹהֵיכֶם׃ וְעַתָּה שְׁמָעוּנִי וְהָשִׁיבוּ הַשִּׁבְיָה
אֲשֶׁר שְׁבִיתֶם מֵאֲחֵיכֶם כִּי חֲרוֹן אַף־יְהוָה
עֲלֵיכֶם׃
12 וַיָּקֻמוּ אֲנָשִׁים מֵרָאשֵׁי בְנֵי־אֶפְרַיִם עֲזַרְיָהוּ בֶן־יְהוֹחָנָן
בֶּרֶכְיָהוּ בֶן־מְשִׁלֵּמוֹת וִיחִזְקִיָּהוּ בֶּן־שַׁלֻּם וַעֲמָשָׂא בֶּן־
חדלי

CAP. כח XXVIII. Achas idololatra, a Syris,

Israëlitis,

v. 5. קמץ כזק

13 חַדְלָי עַל־הַבָּאִים מִן־הַצָּבָא׃ וַיֹּאמְרוּ לָהֶם לֹא־תָבִיאוּ
אֶת־הַשִּׁבְיָה הֵנָּה כִּי לְאַשְׁמַת יְהוָה עָלֵינוּ אַתֶּם אֹמְרִים
לְהֹסִיף עַל־חַטֹּאתֵנוּ וְעַל־אַשְׁמָתֵנוּ כִּי־רַבָּה אַשְׁמָה
14 לָנוּ וַחֲרוֹן אָף עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲזֹב הֶחָלוּץ אֶת־
הַשִּׁבְיָה וְאֶת־הַבִּזָּה לִפְנֵי הַשָּׂרִים וְכָל־הַקָּהָל׃ וַיָּקֻמוּ טו
הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־נִקְּבוּ בְּשֵׁמוֹת וַיַּחֲזִיקוּ בַשִּׁבְיָה וְכָל־
מַעֲרֻמֵּיהֶם הִלְבִּישׁוּ מִן־הַשָּׁלָל וַיַּלְבִּשׁוּם וַיַּנְעִלוּם
וַיַּאֲכִלוּם וַיַּשְׁקוּם וַיְסֻכוּם וַיְנַהֲלוּם בַּחֲמֹרִים לְכָל־
כּוֹשֵׁל וַיְבִיאוּם יְרֵחוֹ עִיר־הַתְּמָרִים אֵצֶל אֲחֵיהֶם
וַיָּשׁוּבוּ שֹׁמְרוֹן׃

Vnuditates. † calceaverint eos, Ez. 16: 10.

16 בָּעֵת הַהִיא שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אָחָז עַל־מַלְכֵי אַשּׁוּר לַעְזֹר
17 לוֹ׃ וְעוֹד אֲדוֹמִים בָּאוּ וַיַּכּוּ בִיהוּדָה וַיִּשְׁבּוּ־שֶׁבִי׃
18 וּפְלִשְׁתִּים פָּשְׁטוּ בְּעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וְהַנֶּגֶב לִיהוּדָה
וַיִּלְכְּדוּ אֶת־בֵּית־שֶׁמֶשׁ וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־הַגְּדֵרוֹת
וְאֶת־שׂוֹכוֹ וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת־תִּמְנָה וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ
19 וְאֶת־גִּמְזוֹ וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם׃ כִּי־הִכְנִיעַ
יְהוָה אֶת־יְהוּדָה בַּעֲבוּר אָחָז מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כִּי הִפְרִיעַ
בִּיהוּדָה וּמָעוֹל מַעַל בַּיהוָה׃ וַיָּבֹא עָלָיו תִּלְגַּת כ
21 פִּלְנְאֶסֶר מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וַיָּצַר לוֹ וְלֹא חֲזָקוֹ׃ כִּי־
חָלַק אָחָז אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים
22 וַיִּתֵּן לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר וְלֹא לְעֶזְרָה לוֹ׃ וּבְעֵת הָצֵר לוֹ וַיּוֹסֶף
23 לִמְעוֹל בַּיהוָה הוּא הַמֶּלֶךְ אָחָז׃ וַיִּזְבַּח לֵאלֹהֵי דַרְמֶשֶׂק
הַמַּכִּים בּוֹ וַיֹּאמֶר כִּי אֱלֹהֵי מַלְכֵי־אֲרָם הֵם מַעְזְרִים
אֹתָם לָהֶם אֲזַבֵּחַ וְיַעְזְרוּנִי וְהֵם הָיוּ־לוֹ לְהַכְשִׁילוֹ וּלְכָל־
24 יִשְׂרָאֵל׃ וַיֶּאֱסֹף אָחָז אֶת־כְּלֵי בֵית־הָאֱלֹהִים וַיְקַצֵּץ
אֶת־כְּלֵי בֵית־הָאֱלֹהִים וַיִּסְגֹּר אֶת־דַּלְתוֹת בֵּית־יְהוָה
וַיַּעַשׂ לוֹ מִזְבְּחוֹת בְּכָל־פִּנָּה בִּירוּשָׁלָם׃ וּבְכָל־עִיר כה
וָעִיר לִיהוּדָה עָשָׂה בָמוֹת לְקַטֵּר לֵאלֹהִים אֲחֵרִים

Idumæis & Philistæis pressus, ad Assyrios recurrit,

a quibus male habitus in grauiorem idololatriam delabitur.

v. 13. קמץ בטפחא.

6 וַיַּכְעֵס אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו׃ וַיֶּתֶר דְּבָרָיו וְכָל־דְּרָכָיו
הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי
7 יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב אָחָז עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ בָּעִיר
בִּירוּשָׁלַ‍ִם כִּי לֹא הֱבִיאוּהוּ לְקִבְרֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּמְלֹךְ

CAP. כט XXIX. Hiskias cultum diuinum instaurat, & repurgato templo, sacrificia multa offert.

א יְחִזְקִיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ יְחִזְקִיָּהוּ מָלַךְ בֶּן־
עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה וְעֶשְׂרִים וְתֵשַׁע שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלַ‍ִם
2 וְשֵׁם אִמּוֹ אֲבִיָּה בַּת־זְכַרְיָהוּ׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה
3 כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה דָּוִיד אָבִיו׃ הוּא בַּשָּׁנָה הָרִאשׁוֹנָה
לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן פָּתַח אֶת־דַּלְתוֹת בֵּית־יְהוָה
4 וַיְחַזְּקֵם׃ וַיָּבֵא אֶת־הַכֹּהֲנִים וְאֶת־הַלְוִיִּם וַיַּאַסְפֵם
5 לִרְחוֹב הַמִּזְרָח׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם שְׁמָעוּנִי הַלְוִיִּם
עַתָּה הִתְקַדָּשׁוּ וְקַדְּשׁוּ אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי
6 אֲבוֹתֵיכֶם וְהוֹצִיאוּ אֶת־הַנִּדָּה מִן־הַקֹּדֶשׁ׃ כִּי־מָעֲלוּ
אֲבֹתֵינוּ וַיַּעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה־אֱלֹהֵינוּ וַיַּעַזְבֻהוּ וַיַּסֵּבּוּ
7 פְּנֵיהֶם מִמִּשְׁכַּן יְהוָה וַיִּתְּנוּ־עֹרֶף׃ גַּם סָגְרוּ דַּלְתוֹת
הָאוּלָם וַיְכַבּוּ אֶת־הַנֵּרוֹת וּקְטֹרֶת לֹא הִקְטִירוּ וְעֹלָה
8 לֹא־הֶעֱלוּ בַּקֹּדֶשׁ לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי קֶצֶף יְהוָה עַל־
יְהוּדָה וִירוּשָׁלַ‍ִם וַיִּתְּנֵם לְזַוָּעָה לְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה כַּאֲשֶׁר
9 אַתֶּם רֹאִים בְּעֵינֵיכֶם׃ וְהִנֵּה נָפְלוּ אֲבוֹתֵינוּ בֶּחָרֶב
10 וּבָנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְנָשֵׁינוּ בַּשִּׁבְיָ עַל־זֹאת׃ עַתָּה עִם־לִבִּי
לִכְרוֹת בְּרִית לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְיָשֹׁב מִמֶּנּוּ חֲרוֹן
11 אַפּוֹ׃ בָּנַי עַתָּה אַל־תִּשָּׁלוּ כִּי־בָכֶם בָּחַר יְהוָה 2 Par. Reg. 4:28.
לַעֲמֹד לְפָנָיו לְשָׁרְתוֹ וְלִהְיוֹת לוֹ מְשָׁרְתִים וּמַקְטִרִים׃
12 וַיָּקֻמוּ הַלְוִיִּם מַחַת בֶּן־עֲמָשַׂי וְיוֹאֵל בֶּן־עֲזַרְיָהוּ מִן־בְּנֵי
הַקְּהָתִי וּמִן־בְּנֵי מְרָרִי קִישׁ בֶּן־עַבְדִּי וַעֲזַרְיָהוּ בֶּן־
יְהַלֶּלְאֵל וּמִן־הַגֵּרְשֻׁנִּי יוֹאָח בֶּן־זִמָּה וְעֵדֶן בֶּן־יוֹאָח׃
13 וּמִן־בְּנֵי אֱלִצָפָן שִׁמְרִי וְיעוּאֵל וּמִן־בְּנֵי אָסָף זְכַרְיָהוּ
14 וּמַתַּנְיָהוּ׃ וּמִן־בְּנֵי הֵימָן יְחִיאֵל וְשִׁמְעִי

ומן

v. 8. לזעוה ק׳ v. 13. ויעיאל ק׳ v. 14. יחיאל ק׳

וּמִן־בְּנֵי יְדוּתוּן שְׁמַעְיָה וְעֻזִּיאֵל׃ וַיֵּאַסְפוּ אֶת־אֲחֵיהֶם טו
וַיִּתְקַדְּשׁוּ וַיָּבֹאוּ כְמִצְוַת־הַמֶּלֶךְ בְּדִבְרֵי יְהוָה לְטַהֵר בֵּית
יְהוָה׃ וַיָּבֹאוּ הַכֹּהֲנִים לִפְנִימָה בֵּית־יְהוָה לְטַהֵר 16
וַיּוֹצִיאוּ אֵת כָּל־הַטֻּמְאָה אֲשֶׁר מָצְאוּ בְּהֵיכַל יְהוָה
לַחֲצַר בֵּית יְהוָה וַיְקַבְּלוּ הַלְוִיִּם לְהוֹצִיא לְנַחַל־קִדְרוֹן
חוּצָה׃ וַיָּחֵלּוּ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן לְקַדֵּשׁ וּבְיוֹם 17
שְׁמוֹנָה לַחֹדֶשׁ בָּאוּ לְאוּלָם יְהוָה וַיְקַדְּשׁוּ אֶת־בֵּית־
יְהוָה לְיָמִים שְׁמוֹנָה וּבְיוֹם שִׁשָּׁה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן
כִּלּוּ׃ וַיָּבֹאוּ פְנִימָה אֶל־חִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ 18
וַיֹּאמְרוּ טִהַרְנוּ אֶת־כָּל־בֵּית יְהוָה וְאֶת־מִזְבַּח הָעוֹלָה
וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־שֻׁלְחַן הַמַּעֲרֶכֶת וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו׃
וְאֵת כָּל־הַכֵּלִים אֲשֶׁר הִזְנִיחַ הַמֶּלֶךְ אָחָז בְּמַלְכוּתוֹ 19
בְּמַעֲלוֹ הֵכַנּוּ וְהִקְדַּשְׁנוּ וְהִנָּם לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה׃
וַיַּשְׁכֵּם יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיֶּאֱסֹף אֵת שָׂרֵי כ
הָעִיר וַיַּעַל בֵּית יְהוָה׃ וַיָּבִיאוּ פָרִים־שִׁבְעָה וְאֵילִים 21
שִׁבְעָה וּכְבָשִׂים שִׁבְעָה וּצְפִירֵי עִזִּים שִׁבְעָה לְחַטָּאת
עַל־הַמַּמְלָכָה וְעַל־הַמִּקְדָּשׁ וְעַל־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר לִבְנֵי
אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים לְהַעֲלוֹת עַל־מִזְבַּח יְהוָה׃ וַיִּשְׁחֲטוּ 22
הַבָּקָר וַיְקַבְּלוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם וַיִּזְרְקוּ הַמִּזְבֵּחָה
וַיִּשְׁחֲטוּ הָאֵלִים וַיִּזְרְקוּ הַדָּם הַמִּזְבֵּחָה וַיִּשְׁחֲטוּ הַכְּבָשִׂים
וַיִּזְרְקוּ הַדָּם הַמִּזְבֵּחָה׃ וַיַּגִּישׁוּ אֶת־שְׂעִירֵי הַחַטָּאת 23
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַקָּהָל וַיִּסְמְכוּ יְדֵיהֶם עֲלֵיהֶם׃ וַיִּשְׁחָטוּם 24
הַכֹּהֲנִים וַיְחַטְּאוּ אֶת־דָּמָם הַמִּזְבֵּחָה לְכַפֵּר עַל־כָּל־
יִשְׂרָאֵל כִּי לְכָל־יִשְׂרָאֵל אָמַר הַמֶּלֶךְ הָעוֹלָה וְהַחַטָּאת׃
וַיַּעֲמֵד אֶת־הַלְוִיִּם בֵּית יְהוָה בִּמְצִלְתַּיִם בִּנְבָלִים כה
וּבְכִנֹּרוֹת בְּמִצְוַת דָּוִיד וְגָד חֹזֵה־הַמֶּלֶךְ וְנָתָן הַנָּבִיא
כִּי בְיַד־יְהוָה הַמִּצְוָה בְּיַד נְבִיאָיו׃ וַיַּעַמְדוּ 26
הַלְוִיִּם בִּכְלֵי דָוִיד וְהַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת׃ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ 27
להעלות Iiii iiii 2 טטטט טטטט ב

לְהַעֲלוֹת הָעֹלָה לַמִּזְבֵּחַ וּבְעֵת הֵחֵל הָעוֹלָה הֵחֵל
שִׁיר־יְהוָה וְהַחֲצֹצְרוֹת וְעַל־יְדֵי כְּלֵי דָוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃
28 וְכָל־הַקָּהָל מִשְׁתַּחֲוִים וְהַשִּׁיר מְשׁוֹרֵר וְהַחֲצֹצְרוֹת
29 מַחְצְצֹרִים הַכֹּל עַד לְכִלּוֹת הָעֹלָה׃ וּכְכַלּוֹת
לְהַעֲלוֹת כָּרְעוּ הַמֶּלֶךְ וְכָל־הַנִּמְצָאִים אִתּוֹ וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃
ל וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים לַלְוִיִּם לְהַלֵּל לַיהוָה
בִּדְבְרֵי דָוִיד וְאָסָף הַחוֹזֶה וַיְהַלְלוּ עַד־לְשִׂמְחָה וַיִּקְדוּ
31 וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ וַיַּעַן יְחִזְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר
עַתָּה מִלֵּאתֶם יֶדְכֶם לַיהוָה גְּשׁוּ וְהָבִיאוּ זְבָחִים
וְתוֹדוֹת לְבֵית יְהוָה וַיָּבִיאוּ הַקָּהָל זְבָחִים וְתוֹדוֹת וְכָל־
32 נְדִיב לֵב עֹלוֹת׃ וַיְהִי מִסְפַּר הָעֹלָה אֲשֶׁר־הֵבִיאוּ
הַקָּהָל בָּקָר שִׁבְעִים אֵילִים מֵאָה כְּבָשִׂים מָאתָיִם
33 לְעֹלָה לַיהוָה כָּל־אֵלֶּה׃ וְהַקְּדָשִׁים בָּקָר שֵׁשׁ
34 מֵאוֹת וְצֹאן שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים׃ רַק הַכֹּהֲנִים הָיוּ לְמְעָט
וְלֹא יָכְלוּ לְהַפְשִׁיט אֶת־כָּל־הָעֹלוֹת וַיְחַזְּקוּם אֲחֵיהֶם
הַלְוִיִּם עַד־כְּלוֹת הַמְּלָאכָה וְעַד־יִתְקַדְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים
לה כִּי הַלְוִיִּם יִשְׁרֵי לֵבָב לְהִתְקַדֵּשׁ מִכֹּהֲנִים׃ וְגַם־
עוֹלָה לָרֹב בְּחֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים וּבַנְּסָכִים לָעֹלָה
36 וַתִּכּוֹן עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה׃ וַיִּשְׂמַח יְחִזְקִיָּהוּ וְכָל־
הָעָם עַל הַהָכִין הָאֱלֹהִים לָעָם כִּי בְּפִתְאֹם הָיָה
א הַדָּבָר׃ וַיִּשְׁלַח יְחִזְקִיָּהוּ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה
CAP. XXX. Pascha celebrandum indicit. וְגַם־אִגְּרוֹת כָּתַב עַל־אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה לָבוֹא לְבֵית־
יְהוָה בִּירוּשָׁלַם לַעֲשׂוֹת פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
2 וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו וְכָל־הַקָּהָל בִּירוּשָׁלַם לַעֲשׂוֹת
3 הַפֶּסַח בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי׃ כִּי לֹא יָכְלוּ לַעֲשֹׂתוֹ בָּעֵת
† ad sufficientiam. הַהִיא כִּי הַכֹּהֲנִים לֹא־הִתְקַדְּשׁוּ לְמַדַּי וְהָעָם
4 לֹא־נֶאֶסְפוּ לִירוּשָׁלִַם׃ וַיִּישַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי
ח הַמֶּלֶךְ וּבְעֵינֵי כָּל־הַקָּהָל׃ וַיַּעֲמִידוּ דָבָר לְהַעֲבִיר
קוֹל

v. 28. יתיר צ׳. v. 34. קמץ בזק

קוֹל בְּכָל־יִשְׂרָאֵל מִבְּאֵר־שֶׁבַע וְעַד־דָּן
לָבוֹא לַעֲשׂוֹת פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל
בִּירוּשָׁלִַם כִּי לֹא לָרֹב עָשׂוּ כַּכָּתוּב׃ 6 וַיֵּלְכוּ
הָרָצִים בָּאִגְּרוֹת מִיַּד הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה
וּכְמִצְוַת הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּבוּ אֶל־יְהוָה
אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל וְיָשָׁב אֶל־הַפְּלֵיטָה
הַנִּשְׁאֶרֶת לָכֶם מִכַּף מַלְכֵי אַשּׁוּר׃ 7 וְאַל־תִּהְיוּ
כַּאֲבוֹתֵיכֶם וְכַאֲחֵיכֶם אֲשֶׁר מָעֲלוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵיהֶם וַיִּתֵּן לְשַׁמָּה כַּאֲשֶׁר אַתֶּם רֹאִים׃ 8 עַתָּה
אַל־תַּקְשׁוּ עָרְפְּכֶם כַּאֲבוֹתֵיכֶם תְּנוּ־יָד לַיהוָה וּבֹאוּ
לְמִקְדָּשׁוֹ אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ לְעוֹלָם וְעִבְדוּ אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם וְיָשֹׁב מִכֶּם חֲרוֹן אַפּוֹ׃ 9 כִּי בְּשׁוּבְכֶם עַל־יְהוָה
אֲחֵיכֶם וּבְנֵיכֶם לְרַחֲמִים לִפְנֵי שׁוֹבֵיהֶם וְלָשׁוּב לָאָרֶץ
הַזֹּאת כִּי־חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלֹא־יָסִיר פָּנִים
מֵכֶם אִם־תָּשׁוּבוּ אֵלָיו׃ 10 וַיִּהְיוּ הָרָצִים
עֹבְרִים מֵעִיר לָעִיר בְּאֶרֶץ־אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְעַד־זְבֻלוּן
וַיִּהְיוּ מַשְׂחִיקִים עֲלֵיהֶם וּמַלְעִגִים בָּם׃ 11 אַךְ אֲנָשִׁים
מֵאָשֵׁר וּמְנַשֶּׁה וּמִזְּבֻלוּן נִכְנְעוּ וַיָּבֹאוּ לִירוּשָׁלִָם׃ 12 גַּם
בִּיהוּדָה הָיְתָה יַד הָאֱלֹהִים לָתֵת לָהֶם לֵב אֶחָד לַעֲשׂוֹת
מִצְוַת הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים בִּדְבַר יְהוָה׃ 13 וַיֵּאָסְפוּ יְרוּשָׁלִַם
עַם־רָב לַעֲשׂוֹת אֶת־חַג הַמַּצּוֹת בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי קָהָל
לָרֹב מְאֹד׃ 14 וַיָּקֻמוּ וַיָּסִירוּ אֶת־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִַם
וְאֵת כָּל־הַמְקַטְּרוֹת הֵסִירוּ וַיַּשְׁלִיכוּ לְנַחַל קִדְרוֹן׃ † suffitoria.
וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וְהַכֹּהֲנִים וְ
וְהַלְוִיִּם נִכְלְמוּ וַיִּתְקַדָּשׁוּ וַיָּבִיאוּ עֹלוֹת בֵּית יְהוָה׃
וַיַּעַמְדוּ עַל־עָמְדָם כְּמִשְׁפָּטָם כְּתוֹרַת מֹשֶׁה 16
אִישׁ־הָאֱלֹהִים הַכֹּהֲנִים זֹרְקִים אֶת־הַדָּם מִיַּד הַלְוִיִּם׃
כִּי־רַבַּת בַּקָּהָל אֲשֶׁר לֹא־הִתְקַדְּשׁוּ וְהַלְוִיִּם עַל־שְׁחִיטַת 17 † mactatio.

18 חַפְּסָחִים לְכֻל לֹא טָהוֹר לְהַקְדִּישׁ לַיהוָה : כִּי
מַרְבִּית הָעָם רַבַּת מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה יִשָּׂשכָר וּזְבֻלוּן לֹא
הִטַּהָרוּ כִּי־אָכְלוּ אֶת־הַפֶּסַח בְּלֹא כַכָּתוּב כִּי׀ הִתְפַּלֵּל
19 יְחִזְקִיָּהוּ עֲלֵיהֶם לֵאמֹר יְהוָה הַטּוֹב יְכַפֵּר בְּעַד : כָּל־
לְבָבוֹ הֵכִין לִדְרוֹשׁ הָאֱלֹהִים׀ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתָיו וְלֹא
כ כְּטָהֳרַת הַקֹּדֶשׁ : וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶל־יְחִזְקִיָּהוּ וַיִּרְפָּא
אֶת־הָעָם :

21 וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים בִּירוּשָׁלַם אֶת־חַג הַמַּצּוֹת
שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וּמְהַלְלִים לַיהוָה יוֹם׀
22 יוֹם הַלְוִיִּם וְהַכֹּהֲנִים בִּכְלֵי עֹז לַיהוָה : וַיְדַבֵּר יְחִזְקִיָּהוּ
עַל־לֵב כָּל־הַלְוִיִּם הַמַּשְׂכִּילִים שֵׂכֶל־טוֹב לַיהוָה
וַיֹּאכְלוּ אֶת־הַמּוֹעֵד שִׁבְעַת הַיָּמִים מְזַבְּחִים זִבְחֵי
23 שְׁלָמִים וּמִתְוַדִּים לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם : וַיִּוָּעֲצוּ כָּל־ & 7. dierum
הַקָּהָל לַעֲשׂוֹת שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים וַיַּעֲשׂוּ שִׁבְעַת יָמִים feriis insuper edicit.
24 שִׂמְחָה : כִּי חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה הֵרִים לַקָּהָל אֶלֶף
פָּרִים׀ וְשִׁבְעַת אֲלָפִים צֹאן וְהַשָּׂרִים הֵרִימוּ לַקָּהָל׀
פָּרִים אֶלֶף וְצֹאן עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וַיִּתְקַדְּשׁוּ כֹהֲנִים לָרֹב :
כה וַיִּשְׂמְחוּ כָּל־קְהַל יְהוּדָה וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְכָל־הַקָּהָל
הַבָּאִים מִיִּשְׂרָאֵל וְהַגֵּרִים הַבָּאִים מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
26 וְהַיּוֹשְׁבִים בִּיהוּדָה : וַתְּהִי שִׂמְחָה גְדוֹלָה בִּירוּשָׁלִַם כִּי
מִימֵי שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֹא כָזֹאת בִּירוּשָׁלִָם :
27 וַיָּקֻמוּ הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וַיְבָרְכוּ אֶת־הָעָם
וַיִּשְׁמַע בְּקוֹלָם וַתָּבוֹא תְפִלָּתָם לִמְעוֹן קָדְשׁוֹ לַשָּׁמָיִם :

CAP. XXXI. לא
א וּכְכַלּוֹת כָּל־זֹאת יָצְאוּ כָל־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים׀ לְעָרֵי Populus a festo redux idololatriam eliminat,
יְהוּדָה וַיְשַׁבְּרוּ הַמַּצֵּבוֹת וַיְגַדְּעוּ הָאֲשֵׁרִים וַיְנַתְּצוּ אֶת־
הַבָּמוֹת וְאֶת־הַמִּזְבְּחוֹת מִכָּל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וּבְאֶפְרַיִם
וּמְנַשֶּׁה עַד־לְכַלֵּה וַיָּשׁוּבוּ כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ לַאֲחֻזָּתוֹ
2 לָעָרֵיהֶם : וַיַּעֲמֵד יְחִזְקִיָּהוּ אֶת־מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים Rex sacerdotum & Leuit. ordines
והלוים

restituit, & de salario ipsis prospicit, renouatæ primitiarum & decimarum lege.

וְהַלְוִיִּם עַל־מַחְלְקוֹתָם אִישׁ כְּפִי עֲבֹדָתוֹ לַכֹּהֲנִים
וְלַלְוִיִּם לְעֹלָה וְלִשְׁלָמִים לְשָׁרֵת וּלְהֹדוֹת וּלְהַלֵּל
בְּשַׁעֲרֵי מַחֲנוֹת יְהוָה׃ וּמְנָת הַמֶּלֶךְ מִן־רְכוּשׁוֹ לָעֹלוֹת 3
לָעֹלוֹת הַבֹּקֶר וְהָעֶרֶב וְהָעֹלוֹת לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים
וְלַמּוֹעֲדִים כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר לָעָם לְיוֹשְׁבֵי 4
יְרוּשָׁלַ͏ִם לָתֵת מְנָת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְמַעַן יֶחֶזְקוּ
בְּתוֹרַת יְהוָה׃ וְכִפְרִין הַדָּבָר הִרְבּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל 5
רֵאשִׁית דָּגָן תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר וּדְבַשׁ וְכֹל תְּבוּאַת שָׂדֶה
וּמַעְשַׂר הַכֹּל לָרֹב הֵבִיאוּ׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה 6
הַיּוֹשְׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה גַּם־הֵם מַעְשַׂר בָּקָר וָצֹאן וּמַעְשַׂר
קָדָשִׁים הַמְקֻדָּשִׁים לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם הֵבִיאוּ וַיִּתְּנוּ
עֲרֵמוֹת עֲרֵמוֹת׃ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִשִׁי 7
הֵחֵלּוּ הָעֲרֵמוֹת לִיסוֹד וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי כִּלּוּ׃ וַיָּבֹאוּ 8
יְחִזְקִיָּהוּ וְהַשָּׂרִים וַיִּרְאוּ אֶת־הָעֲרֵמוֹת וַיְבָרְכוּ אֶת־יְהוָה
וְאֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּדְרֹשׁ יְחִזְקִיָּהוּ 9
עַל־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם עַל־הָעֲרֵמוֹת׃ וַיֹּאמֶר י
אֵלָיו עֲזַרְיָהוּ הַכֹּהֵן הָרֹאשׁ לְבֵית צָדוֹק וַיֹּאמֶר מֵהָחֵל
הַתְּרוּמָה לָבִיא בֵּית־יְהוָה אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ וְהוֹתֵר עַד־
לָרֹב כִּי יְהוָה בֵּרַךְ אֶת־עַמּוֹ וְהַנּוֹתָר אֶת־הֶהָמוֹן הַזֶּה׃
וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ לְהָכִין לְשָׁכוֹת בְּבֵית יא
יְהוָה וַיָּכִינוּ׃ וַיָּבִיאוּ אֶת־הַתְּרוּמָה וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַקֳּדָשִׁים יב
בֶּאֱמוּנָה וַעֲלֵיהֶם נָגִיד כָּוֹנַנְיָהוּ הַלֵּוִי וְשִׁמְעִי אָחִיהוּ
מִשְׁנֶה׃ וִיחִיאֵל וַעֲזַזְיָהוּ וְנַחַת וַעֲשָׂהאֵל וִירִימוֹת יג
וְיוֹזָבָד וֶאֱלִיאֵל וְיִסְמַכְיָהוּ וּמַחַת וּבְנָיָהוּ פְּקִידִים מִיַּד
כָּוֹנַנְיָהוּ וְשִׁמְעִי אָחִיו בְּמִפְקַד יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַעֲזַרְיָהוּ
נְגִיד בֵּית־הָאֱלֹהִים׃ וְקוֹרֵא בֶן־יִמְנָה הַלֵּוִי הַשּׁוֹעֵר יד
לַמִּזְרָחָה עַל נִדְבוֹת הָאֱלֹהִים לָתֵת תְּרוּמַת יְהוָה
וְקָדְשֵׁי הַקָּדָשִׁים׃ וְעַל־יָדוֹ עֵדֶן וּמִנְיָמִן וְיֵשׁוּעַ וּשְׁמַעְיָהוּ טו
אֲמַרְיָהוּ

יתיר ו v. 13. · יתיר ו v. 12. · הס ברגש v. 7.

אֲמַרְיָהוּ וּשְׁכַנְיָהוּ בְּעָרֵי הַכֹּהֲנִים בֶּאֱמוּנָה לָתֵת
16 לַאֲחֵיהֶם בְּמַחְלְקוֹת כַּגָּדוֹל כַּקָּטָן׃ מִלְּבַד הִתְיַחְשָׂם
לִזְכָרִים מִבֶּן שָׁלוֹשׁ שָׁנִים וּלְמַעְלָה לְכָל־הַבָּא לְבֵית־
יְהוָה לִדְבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ לַעֲבוֹדָתָם בְּמִשְׁמְרוֹתָם
17 כְּמַחְלְקוֹתֵיהֶם׃ וְאֵת הִתְיַחֵשׂ הַכֹּהֲנִים לְבֵית
אֲבוֹתֵיהֶם וְהַלְוִיִּם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּלְמַעְלָה
18 בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בְּמַחְלְקוֹתֵיהֶם׃ וּלְהִתְיַחֵשׂ בְּכָל־
טַפָּם נְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם לְכָל־קָהָל כִּי
19 בֶּאֱמוּנָתָם יִתְקַדְּשׁוּ־קֹדֶשׁ׃ וְלִבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים בִּשְׂדֵי
מִגְרַשׁ עָרֵיהֶם בְּכָל־עִיר וָעִיר אֲנָשִׁים אֲשֶׁר נִקְּבוּ
בְּשֵׁמוֹת לָתֵת מָנוֹת לְכָל־זָכָר בַּכֹּהֲנִים וּלְכָל־הִתְיַחֵשׂ
כ בַּלְוִיִּם׃ וַיַּעַשׂ כָּזֹאת יְחִזְקִיָּהוּ בְּכָל־יְהוּדָה וַיַּעַשׂ
21 הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר וְהָאֱמֶת לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו׃ וּבְכָל־
מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר־הֵחֵל ׀ בַּעֲבוֹדַת בֵּית־הָאֱלֹהִים
וּבַתּוֹרָה וּבַמִּצְוָה לִדְרֹשׁ לֵאלֹהָיו בְּכָל־לְבָבוֹ עָשָׂה
וְהִצְלִיחַ׃

CAP. לב XXXII. Assyr. Rege Iudæam inuadente, Hiskias vrbem munit, cives armat,

א אַחֲרֵי הַדְּבָרִים וְהָאֱמֶת הָאֵלֶּה בָּא סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר
וַיָּבֹא בִיהוּדָה וַיִּחַן עַל־הֶעָרִים הַבְּצֻרוֹת וַיֹּאמֶר לְבִקְעָם
2 אֵלָיו׃ וַיַּרְא יְחִזְקִיָּהוּ כִּי־בָא סַנְחֵרִיב וּפָנָיו לַמִּלְחָמָה
3 עַל־יְרוּשָׁלָם׃ וַיִּוָּעַץ עִם־שָׂרָיו וְגִבֹּרָיו לִסְתּוֹם אֶת־
4 מֵימֵי הָעֲיָנוֹת אֲשֶׁר מִחוּץ לָעִיר וַיַּעַזְרֻהוּ׃ וַיִּקָּבְצוּ עַם־
רָב וַיִּסְתְּמוּ אֶת־כָּל־הַמַּעְיָנוֹת וְאֶת־הַנַּחַל הַשּׁוֹטֵף
בְּתוֹךְ־הָאָרֶץ לֵאמֹר לָמָּה יָבוֹאוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר וּמָצְאוּ
ה מַיִם רַבִּים׃ וַיִּתְחַזַּק וַיִּבֶן אֶת־כָּל־הַחוֹמָה הַפְּרוּצָה וַיַּעַל
עַל־הַמִּגְדָּלוֹת וְלַחוּצָה הַחוֹמָה אַחֶרֶת וַיְחַזֵּק אֶת־
6 הַמִּלּוֹא עִיר דָּוִיד וַיַּעַשׂ שֶׁלַח לָרֹב וּמָגִנִּים׃ וַיִּתֵּן שָׂרֵי
מִלְחָמוֹת עַל־הָעָם וַיִּקְבְּצֵם אֵלָיו אֶל־רְחוֹב שַׁעַר
7 הָעִיר וַיְדַבֵּר עַל־לְבָבָם לֵאמֹר׃ חִזְקוּ וְאִמְצוּ עַל־
תיראו

et fecit bonū et rectū et veritatem, ad facies Domini Dei sui.
et in omni opere, qd coepit in ministerio domus Dei; et in lege et in proceptis, ad quaerendū Deū suum in toto corde suo fecit et prosperatus est.

תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר וּמִלִּפְנֵי כָּל־הֶהָמוֹן
אֲשֶׁר־עִמּוֹ כִּי־עִמָּנוּ רַב מֵעִמּוֹ׃ 8 עִמּוֹ זְרוֹעַ בָּשָׂר וְעִמָּנוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעָזְרֵנוּ וּלְהִלָּחֵם מִלְחֲמֹתֵינוּ וַיִּסָּמְכוּ
הָעָם עַל־דִּבְרֵי יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃

9 אַחַר זֶה שָׁלַח סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עֲבָדָיו
יְרוּשָׁלַיִמָה וְהוּא עַל־לָכִישׁ וְכָל־מֶמְשַׁלְתּוֹ עִמּוֹ עַל־
יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וְעַל־כָּל־יְהוּדָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַיִם
לֵאמֹר׃ י כֹּה אָמַר סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ אַשּׁוּר עַל־מָה
11 אַתֶּם בֹּטְחִים וְיֹשְׁבִים בְּמָצוֹר בִּירוּשָׁלָם׃ הֲלֹא יְחִזְקִיָּהוּ
מַסִּית אֶתְכֶם לָתֵת אֶתְכֶם לָמוּת בְּרָעָב וּבְצָמָא לֵאמֹר
12 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יַצִּילֵנוּ מִכַּף מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ הֲלֹא־הוּא
יְחִזְקִיָּהוּ הֵסִיר אֶת־בָּמוֹתָיו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וַיֹּאמֶר
לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלַם לֵאמֹר לִפְנֵי מִזְבֵּחַ אֶחָד תִּשְׁתַּחֲווּ
13 וְעָלָיו תַּקְטִירוּ׃ הֲלֹא תֵדְעוּ מֶה עָשִׂיתִי אֲנִי וַאֲבוֹתַי
לְכֹל עַמֵּי הָאֲרָצוֹת הֲיָכוֹל יָכְלוּ אֱלֹהֵי גּוֹיֵי הָאֲרָצוֹת
14 לְהַצִּיל אֶת־אַרְצָם מִיָּדִי׃ מִי בְּכָל־אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה
אֲשֶׁר הֶחֱרִימוּ אֲבוֹתַי אֲשֶׁר יָכוֹל לְהַצִּיל אֶת־עַמּוֹ
מִיָּדִי כִּי יוּכַל אֱלֹהֵיכֶם לְהַצִּיל אֶתְכֶם מִיָּדִי׃ טו וְעַתָּה
אַל־יַשִּׁיא אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ וְאַל־יַסִּית אֶתְכֶם כָּזֹאת וְאַל־
תַּאֲמִינוּ לוֹ כִּי־לֹא יוּכַל כָּל־אֱלוֹהַּ כָּל־גּוֹי וּמַמְלָכָה
לְהַצִּיל עַמּוֹ מִיָּדִי וּמִיַּד אֲבוֹתָי אַף כִּי אֱלֹהֵיכֶם לֹא־יַצִּילוּ
16 אֶתְכֶם מִיָּדִי׃ וְעוֹד דִּבְּרוּ עֲבָדָיו עַל־יְהוָה הָאֱלֹהִים
17 וְעַל יְחִזְקִיָּהוּ עַבְדּוֹ׃ וּסְפָרִים כָּתַב לְחָרֵף לַיהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְלֵאמֹר עָלָיו לֵאמֹר כֵּאלֹהֵי גּוֹיֵי הָאֲרָצוֹת
אֲשֶׁר לֹא־הִצִּילוּ עַמָּם מִיָּדִי כֵּן לֹא־יַצִּיל אֱלֹהֵי יְחִזְקִיָּהוּ
18 עַמּוֹ מִיָּדִי׃ וַיִּקְרְאוּ בְקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית עַל־עַם יְרוּשָׁלַם
אֲשֶׁר עַל־הַחוֹמָה לְיָרְאָם וּלְבַהֲלָם לְמַעַן יִלְכְּדוּ אֶת־
19 הָעִיר׃ וַיְדַבְּרוּ אֶל־אֱלֹהֵי יְרוּשָׁלָם כְּעַל אֱלֹהֵי עַמֵּי

timeatis, et ne consternemini a facie regis Assur, et a facie universae turbae, quae est cum eo: quia nobiscum multa prae (plures sunt quam) cum illo.
8. (cum ipso (est) brachium carnis, sed nobiscum (est) Dominus Deus noster ad juvandum nos et ad pugnandum bella nostra.

& hoste blasphemis verbis Hierosolymam ad deditionem sollicitante,

precibus impetrat eadem hostium per Angelum.

ב הָאָרֶץ מַעֲשֵׂה יְדֵי הָאָדָם׃ וַיִּתְפַּלֵּל
יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וְיֶשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא עַל־זֹאת
כא וַיִּזְעֲקוּ הַשָּׁמָיִם׃ וַיִּשְׁלַח יְהוָה מַלְאָךְ וַיַּכְחֵד
כָּל־גִּבּוֹר חַיִל וְנָגִיד וְשָׂר בְּמַחֲנֵה מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיָּשָׁב
בּוּשֶׁת פָּנִים לְאַרְצוֹ וַיָּבֹא בֵּית אֱלֹהָיו וּמִיצִיאָו מֵעָיו f de egressis ex
כב שָׁם הִפִּילֻהוּ בְּחֶרֶב׃ וַיּוֹשַׁע יְהוָה אֶת־יְחִזְקִיָּהוּ וְאֵת
יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם מִיַּד סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וּמִיַּד כֹּל וַיְנַהֲלֵם
כג מִסָּבִיב׃ וְרַבִּים מְבִיאִים מִנְחָה לַיהוָה לִירוּשָׁלַם
וּמִגְדָּנוֹת לִיחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּנָּשֵׂא לְעֵינֵי כָל־הַגּוֹיִם
כד מֵאַחֲרֵי־כֵן׃ בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה יְחִזְקִיָּהוּ Mox in lethalem morbum incidens & restitutus, turgescit; sed resipiscens iram Dei auertit, & in pace obdormit.
עַד־לָמוּת וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר לוֹ וּמוֹפֵת נָתַן לוֹ׃
כה וְלֹא־כִגְמוֹל עָלָיו הֵשִׁיב יְחִזְקִיָּהוּ כִּי גָבַהּ לִבּוֹ וַיְהִי עָלָיו
כו וְעַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ וַיִּכָּנַע יְחִזְקִיָּהוּ בְּגַבֹּהַּ לִבּוֹ
הוּא וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם וְלֹא־בָא עֲלֵיהֶם קֶצֶף יְהוָה בִּימֵי
כז יְחִזְקִיָּהוּ׃ וַיְהִי לִיחִזְקִיָּהוּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד הַרְבֵּה מְאֹד
וְאוֹצָרוֹת עָשָׂה־לּוֹ לַכֶּסֶף וְלַזָּהָב וְלָאֶבֶן יְקָרָה וְלִבְשָׂמִים
כח וְלָמָּגִנִּים וְלְכָל כְּלֵי חֶמְדָּה׃ וּמִסְכְּנוֹת לְתִבוּאַת דָּגָן
וְתִירוֹשׁ וְיִצְהָר וְאֻרוֹת לְכָל־בְּהֵמָה וּבְהֵמָה וַעֲדָרִים
כט לָאֲוֻרוֹת׃ וְעָרִים עָשָׂה לּוֹ וּמִקְנֵה־צֹאן וּבָקָר לָרֹב כִּי f pro præsepibus.
ל נָתַן־לוֹ אֱלֹהִים רְכוּשׁ רַב מְאֹד׃ וְהוּא יְחִזְקִיָּהוּ סָתַם
אֶת־מוֹצָא מֵימֵי גִיחוֹן הָעֶלְיוֹן וַיְיַשְּׁרֵם לְמַטָּה־מַעֲרָבָה
לא לְעִיר דָּוִיד וַיַּצְלַח יְחִזְקִיָּהוּ בְּכָל־מַעֲשֵׂהוּ׃ וְכֵן בְּמַלִּיצֵי
שָׂרֵי בָבֶל הַמְשֻׁלָּחִים עָלָיו לִדְרֹשׁ הַמּוֹפֵת אֲשֶׁר הָיָה
בָּאָרֶץ עֲזָבוֹ הָאֱלֹהִים לְנַסּוֹתוֹ לָדַעַת כָּל־בִּלְבָבוֹ׃
לב וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְחִזְקִיָּהוּ וְחַסְדָּיו הִנָּם כְּתוּבִים בְּחָזוֹן
יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־יְהוּדָה
לג וְיִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב יְחִזְקִיָּהוּ עִם־אֲבֹתָיו וַיְקַבְּרֻהוּ בְּמַעֲלֵה
קִבְרֵי בְנֵי־דָוִיד וְכָבוֹד עָשׂוּ־לוֹ בְמוֹתוֹ כָּל־יְהוּדָה וְיוֹשְׁבֵי
ירורלם

v. 21. ומיציאי ק׳ v. 30. הש׳ רגושה

יְרוּשָׁלָם וַיִּמְלֹךְ מְנַשֶּׁה בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃

CAP. לג XXXIII. Manasses Fil. ob impietatem captiuus Babylonem abducitur;

בֶּן־שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה מְנַשֶּׁה בְּמָלְכוֹ וַחֲמִשִּׁים א
וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָם׃ 2 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
כְּתוֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
3 וַיָּשָׁב וַיִּבֶן אֶת־הַבָּמוֹת אֲשֶׁר נִתַּץ יְחִזְקִיָּהוּ אָבִיו וַיָּקֶם
מִזְבְּחוֹת לַבְּעָלִים וַיַּעַשׂ אֲשֵׁרוֹת וַיִּשְׁתַּחוּ לְכָל־צְבָא
4 הַשָּׁמַיִם וַיַּעֲבֹד אֹתָם׃ וּבָנָה מִזְבְּחוֹת בְּבֵית יְהוָה אֲשֶׁר
אָמַר יְהוָה בִּירוּשָׁלַם יִהְיֶה־שְׁמִי לְעוֹלָם׃ וַיִּבֶן ה
מִזְבְּחוֹת לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם בִּשְׁתֵּי חַצְרוֹת בֵּית־
6 יְהוָה׃ וְהוּא הֶעֱבִיר אֶת־בָּנָיו בָּאֵשׁ בְּגֵי בֶן־הִנֹּם וְעוֹנֵן
וְנִחֵשׁ וְכִשֵּׁף וְעָשָׂה אוֹב וְיִדְּעֹנִי הִרְבָּה לַעֲשׂוֹת הָרַע
7 בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ׃ וַיָּשֶׂם אֶת־פֶּסֶל הַסֶּמֶל אֲשֶׁר
עָשָׂה בְּבֵית הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים אֶל־דָּוִיד וְאֶל־
שְׁלֹמֹה בְּנוֹ בַּבַּיִת הַזֶּה וּבִירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי מִכֹּל
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אָשִׂים אֶת־שְׁמִי לְעֵילוֹם׃
8 וְלֹא אוֹסִיף לְהָסִיר אֶת־רֶגֶל יִשְׂרָאֵל מֵעַל הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר הֶעֱמַדְתִּי לַאֲבֹתֵיכֶם רַק׳ אִם־יִשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֵת
כָּל־אֲשֶׁב צִוִּיתִים לְכָל־הַתּוֹרָה וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים
9 בְּיַד־מֹשֶׁה׃ וַיֶּתַע מְנַשֶּׁה אֶת־יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָם
לַעֲשׂוֹת רָע מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מְנַשֶּׁה וְאֶל־עַמּוֹ י
11 וְלֹא הִקְשִׁיבוּ׃ וַיָּבֵא יְהוָה עֲלֵיהֶם אֶת־שָׂרֵי הַצָּבָא
אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיִּלְכְּדוּ אֶת־מְנַשֶּׁה בַּחוֹחִים
12 וַיַּאַסְרֻהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם וַיּוֹלִיכֻהוּ בָּבֶלָה׃ וּכְהָצֵר לוֹ
חִלָּה אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו וַיִּכָּנַע מְאֹד מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי
13 אֲבֹתָיו׃ וַיִּתְפַּלֵּל אֵלָיו וַיֵּעָתֶר לוֹ וַיִּשְׁמַע תְּחִנָּתוֹ
וַיְשִׁיבֵהוּ יְרוּשָׁלַם לְמַלְכוּתוֹ וַיֵּדַע מְנַשֶּׁה כִּי יְהוָה הוּא
14 הָאֱלֹהִים׃ וְאַחֲרֵי־כֵן בָּנָה חוֹמָה חִיצוֹנָה לְעִיר־דָּוִיד

† præstigiis usus est.

† in æternum.

f. 1. Sam. 23. 6.

at resipiscens restituitur, ac vrbem, exercitum,

cultumque Dei inpr. instaurauit.

מַעֲרָכָה׃ לְגֵיחֹון בַּנַּחַל וְלָבוֹא בְּשַׁעַר הַדָּגִים וְסָבַב
לָעֹפֶל וַיַּגְבִּיהֻהוּ מְאֹד וַיָּשֶׂם שָׂרֵי־חַיִל בְּכָל־הֶעָרִים
טו הַבְּצֻרוֹת בִּיהוּדָה׃ וַיָּסַר אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר וְאֶת־הַפֶּסֶל
מִבֵּית יְהוָה וְכָל־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בְּהַר בֵּית־יְהוָה
16 וּבִירוּשָׁלִָם וַיַּשְׁלֵךְ חוּצָה לָעִיר׃ וַיִּבֶן אֶת־מִזְבַּח יְהוָה
וַיִּזְבַּח עָלָיו זִבְחֵי שְׁלָמִים וְתוֹדָה וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה
17 לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ אֲבָל עוֹד הָעָם זֹבְחִים
18 בַּבָּמוֹת רַק לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי מְנַשֶּׁה
וּתְפִלָּתוֹ אֶל־אֱלֹהָיו וְדִבְרֵי הַחוֹזִים הַמְדַבְּרִים אֵלָיו
בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנָּם עַל־דִּבְרֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃
19 וּתְפִלָּתוֹ וְהֵעָתֵר־לוֹ וְכָל־חַטָּאתוֹ וּמַעֲלוֹ וְהַמְּקֹמוֹת
אֲשֶׁר בָּנָה בָהֶם בָּמוֹת וְהֶעֱמִיד הָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים
כ לִפְנֵי הִכָּנְעוֹ הִנָּם כְּתוּבִים עַל דִּבְרֵי חוֹזָי׃ וַיִּשְׁכַּב
מְנַשֶּׁה עִם־אֲבֹתָיו וַיְקַבְּרֻהוּ בֵּיתוֹ וַיִּמְלֹךְ אָמוֹן בְּנוֹ
21 תַּחְתָּיו׃ בֶּן־עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה

Amon F. impius ei successit, a coniuratis seruis occisus.

22 אָמוֹן בְּמָלְכוֹ וּשְׁתַּיִם שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ
הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו וּלְכָל־
הַפְּסִלִים אֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו זָבַח אָמוֹן
23 וַיַּעַבְדֵם׃ וְלֹא נִכְנַע מִלִּפְנֵי יְהוָה כְּהִכָּנַע מְנַשֶּׁה אָבִיו
24 כִּי הוּא אָמוֹן הִרְבָּה אַשְׁמָה׃ וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו עֲבָדָיו
כה וַיְמִיתֻהוּ בְּבֵיתוֹ׃ וַיַּכּוּ עַם־הָאָרֶץ אֵת כָּל־הַקֹּשְׁרִים
עַל־הַמֶּלֶךְ אָמוֹן וַיַּמְלִיכוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת־יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ

CAP. לד XXXIV. Iosias Ecclesiam reformauit,

א תַּחְתָּיו׃ בֶּן־שְׁמֹנֶה שָׁנִים יֹאשִׁיָּהוּ
2 בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ
הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ בְּדַרְכֵי דָוִיד אָבִיו וְלֹא־סָר
יָמִין וּשְׂמֹאול׃
3 וּבִשְׁמֹנֶה שָׁנִים לְמָלְכוֹ וְהוּא עוֹדֶנּוּ נַעַר הֵחֵל לִדְרוֹשׁ
לֵאלֹהֵי דָוִיד אָבִיו וּבִשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה הֵחֵל לְטַהֵר

אֶת־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם מִן־הַבָּמוֹת וְהָאֲשֵׁרִים וְהַפְסִילִים
4 וְהַמַּסֵּכוֹת׃ וַיְנַתְּצוּ לְפָנָיו אֵת מִזְבְּחוֹת הַבְּעָלִים
וְהַחַמָּנִים אֲשֶׁר־לְמַעֲלָה מֵעֲלֵיהֶם גִּדֵּעַ וְהָאֲשֵׁרִים
וְהַפְסִילִים וְהַמַּסֵּכוֹת שִׁבַּר וְהֵדַק וַיִּזְרֹק עַל־פְּנֵי
ה הַקְּבָרִים הַזֹּבְחִים לָהֶם׃ וְעַצְמוֹת כֹּהֲנִים שָׂרַף עַל־
מִזְבְּחוֹתָיִם וַיְטַהֵר אֶת־יְהוּדָה וְאֶת־יְרוּשָׁלָם׃
6 וּבְעָרִי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם וְשִׁמְעוֹן וְעַד־נַפְתָּלִי בְּחַרְ בֹּתֵיהֶם
7 סָבִיב׃ וַיְנַתֵּץ אֶת־הַמִּזְבְּחוֹת וְאֶת־הָאֲשֵׁרִים וְהַפְסִילִים
כִּתַּת לְהֵדַק וְכָל־הַחַמָּנִים גִּדַּע בְּכָל־אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
8 וַיָּשָׁב לִירוּשָׁלָם׃ וּבִשְׁנַת שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה
לְמָלְכוֹ לְטַהֵר אֶת־הָאָרֶץ וְהַבָּיִת שָׁלַח אֶת־שָׁפָן בֶּן־
אֲצַלְיָהוּ וְאֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ שַׂר־הָעִיר וְאֵת יוֹאָח בֶּן־יוֹאָחָז
9 הַמַּזְכִּיר לְחַזֵּק אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהָיו׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־
חִלְקִיָּהוּ ׀ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַיִּתְּנוּ אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא
בֵּית־אֱלֹהִים אֲשֶׁר אָסְפוּ־הַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי הַסַּף מִיַּד
מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם וּמִכֹּל שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל וּמִכָּל־יְהוּדָה
י וּבִנְיָמִן וַיָּשֻׁבוּ יְרוּשָׁלָם׃ וַיִּתְּנוּ עַל־יַד עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה
הַמֻּפְקָדִים בְּבֵית יְהוָה וַיִּתְּנוּ אֹתוֹ עוֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר
11 עֹשִׂים בְּבֵית יְהוָה לִבְדּוֹק וּלְחַזֵּק הַבָּיִת׃ וַיִּתְּנוּ
לֶחָרָשִׁים וְלַבֹּנִים לִקְנוֹת אַבְנֵי מַחְצֵב וְעֵצִים
לַמְחַבְּרוֹת וּלְקָרוֹת אֶת־הַבָּתִּים אֲשֶׁר הִשְׁחִיתוּ מַלְכֵי
12 יְהוּדָה׃ וְהָאֲנָשִׁים עֹשִׂים בֶּאֱמוּנָה בַּמְּלָאכָה
וַעֲלֵיהֶם ׀ מֻפְקָדִים יַחַת וְעֹבַדְיָהוּ הַלְוִיִּם מִן־בְּנֵי
מְרָרִי וּזְכַרְיָה וּמְשֻׁלָּם מִן־בְּנֵי הַקְּהָתִים לְנַצֵּחַ וְהַלְוִיִּם
13 כָּל־מֵבִין בִּכְלֵי־שִׁיר׃ וְעַל הַסַּבָּלִים וּמְנַצְּחִים לְכֹל
עֹשֵׂה מְלָאכָה לַעֲבוֹדָה וַעֲבוֹדָה וּמֵהַלְוִיִּם סוֹפְרִים
14 וְשֹׁטְרִים וְשֹׁעֲרִים׃ וּבְהוֹצִיאָם אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא
בֵּית יְהוָה מָצָא חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן אֶת־סֵפֶר תּוֹרַת־
יהוה Kkkk kkkk 3 ייי ייי ג

† rimando.

‡ 1. Chr. 22: 3.

& reperto Legis libro fœdus cum Deo renouauit.

v. 5. יתיר י׳ v. 6. בחרבותיהם ק׳ v. 9. וישובו ק׳

שו יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה : וַיִּתֵּן חִלְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֶל־
שָׁפָן הַסּוֹפֵר סֵפֶר הַתּוֹרָה מָצָאתִי בְּבֵית יְהוָה וַיִּתֵּן
16 חִלְקִיָּהוּ אֶת־הַסֵּפֶר אֶל־שָׁפָן : וַיָּבֵא שָׁפָן אֶת־
הַסֵּפֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיָּשֶׁב עוֹד אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר לֵאמֹר
17 כֹּל אֲשֶׁר־נִתַּן בְּיַד־עֲבָדֶיךָ הֵם עֹשִׂים : וַיִּתֵּיכוּ אֶת־
הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בְּבֵית־יְהוָה וַיִּתְּנוּהוּ עַל־יַד הַמְפֻקָּדִים
18 וְעַל־יַד עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה : וַיַּגֶּד שָׁפָן הַסּוֹפֵר לַמֶּלֶךְ
לֵאמֹר סֵפֶר נָתַן לִי חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן וַיִּקְרָא־בוֹ שָׁפָן
19 לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ : וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֶת דִּבְרֵי הַתּוֹרָה
כ וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו : וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־חִלְקִיָּהוּ וְאֶת־
אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן וְאֶת־עַבְדּוֹן בֶּן־מִיכָה וְאֶת־שָׁפָן הַסּוֹפֵר
21 וְאֵת עֲשָׂיָה עֶבֶד־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר : לְכוּ דִרְשׁוּ אֶת־יְהוָה
בַּעֲדִי וּבְעַד הַנִּשְׁאָר בְּיִשְׂרָאֵל וּבִיהוּדָה עַל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר
אֲשֶׁר נִמְצָא כִּי־גְדוֹלָה חֲמַת־יְהוָה אֲשֶׁר נִתְּכָה בָּנוּ עַל
אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְרוּ אֲבוֹתֵינוּ אֶת־דְּבַר יְהוָה לַעֲשׂוֹת
22 כְּכָל־הַכָּתוּב עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה : וַיֵּלֶךְ חִלְקִיָּהוּ
וַאֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ אֶל־חֻלְדָּה הַנְּבִיאָה אֵשֶׁת שַׁלֻּם בֶּן־
תִּקְוָת בֶּן־חַסְרָה שֹׁמֵר הַבְּגָדִים וְהִיא יוֹשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלַם
23 בַּמִּשְׁנֶה וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ כָּזֹאת : וַתֹּאמֶר לָהֶם כֹּה־אָמַר
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אִמְרוּ לָאִישׁ אֲשֶׁר־שָׁלַח אֶתְכֶם אֵלָי
24 כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵבִיא רָעָה עַל־הַמָּקוֹם
הַזֶּה וְעַל־יוֹשְׁבָיו אֵת כָּל־הָאָלוֹת הַכְּתוּבוֹת עַל־הַסֵּפֶר
כה אֲשֶׁר קָרְאוּ לִפְנֵי מֶלֶךְ יְהוּדָה : תַּחַת אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי
וַיְקַטְּרוּ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִיסֵנִי בְּכֹל מַעֲשֵׂי
26 יְדֵיהֶם וְתִתַּךְ חֲמָתִי בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְלֹא תִכְבֶּה : וְאֶל־מֶלֶךְ
יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ אֶתְכֶם לִדְרוֹשׁ בַּיהוָה כֹּה תֹאמְרוּ אֵלָיו
כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמָעְתָּ :
27 יַעַן רַךְ־לְבָבְךָ וַתִּכָּנַע מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים בְּשָׁמְעֲךָ אֶת־דְּבָרָיו

על

v. 22. יתיר ו׳. v. 25. יתיר ו׳.

עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־יֹשְׁבָיו וַתִּכָּנַע לְפָנַי וַתִּקְרַע אֶת־
בְּגָדֶיךָ וַתֵּבְךְּ לְפָנָי וְגַם־אֲנִי שָׁמַעְתִּי נְאֻם יְהוָה׃ הִנְנִי 28
אֹסִפְךָ אֶל־אֲבֹתֶיךָ וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל־קִבְרוֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם וְלֹא־
תִרְאֶינָה עֵינֶיךָ בְּכֹל הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עַל־הַמָּקוֹם
הַזֶּה וְעַל־יֹשְׁבָיו וַיָּשִׁיבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר׃
וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־זִקְנֵי יְהוּדָה 29
וִירוּשָׁלָם׃ וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ בֵּית־יְהוָה וְכָל־אִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי ל
יְרוּשָׁלַם וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְכָל־הָעָם מִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן
וַיִּקְרָא בְאָזְנֵיהֶם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי סֵפֶר הַבְּרִית הַנִּמְצָא
בֵּית יְהוָה׃ וַיַּעֲמֹד הַמֶּלֶךְ עַל־עָמְדוֹ וַיִּכְרֹת אֶת־הַבְּרִית 31
לִפְנֵי יְהוָה לָלֶכֶת אַחֲרֵי יְהוָה וְלִשְׁמוֹר אֶת־מִצְוֹתָיו
וְעֵדְוֹתָיו וְחֻקָּיו בְּכָל־לְבָבוֹ וּבְכָל־נַפְשׁוֹ לַעֲשׂוֹת אֶת־
דִּבְרֵי הַבְּרִית הַכְּתוּבִים עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה׃ וַיַּעֲמֵד אֵת כָּל־ 32
הַנִּמְצָא בִירוּשָׁלַם וּבִנְיָמִן וַיַּעֲשׂוּ יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם כִּבְרִית
אֱלֹהִים אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיָּסַר יֹאשִׁיָּהוּ אֶת־כָּל־ 33
הַתֹּעֵבוֹת מִכָּל־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֵד אֶת־
כָּל־הַנִּמְצָא בְּיִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם כָּל־
יָמָיו לֹא־סָרוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃
וַיַּעַשׂ יֹאשִׁיָּהוּ בִירוּשָׁלַם פֶּסַח לַיהוָה וַיִּשְׁחֲטוּ א CAP. לה XXXV. Pascha solenniter celebrauit.
הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן׃ וַיַּעֲמֵד הַכֹּהֲנִים 2
עַל־מִשְׁמְרוֹתָם וַיְחַזְּקֵם לַעֲבוֹדַת בֵּית יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר 3
לַלְוִיִּם הַמְּבוֹנִים לְכָל־יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשִׁים לַיהוָה תְּנוּ אֶת־
אֲרוֹן־הַקֹּדֶשׁ בַּבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל אֵין־לָכֶם מַשָּׂא בַּכָּתֵף עַתָּה עִבְדוּ אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם וְאֵת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃ וְהָכִינוּ לְבֵית־אֲבֹתֵיכֶם 4
כְּמַחְלְקוֹתֵיכֶם בִּכְתָב דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וּבְמִכְתַּב
שְׁלֹמֹה בְנוֹ׃ וְעִמְדוּ בַקֹּדֶשׁ לִפְלֻגוֹת בֵּית הָאָבוֹת ה * juxta classes. † divisionem.
לַאֲחֵיכֶם בְּנֵי הָעָם וַחֲלֻקַּת בֵּית־אָב לַלְוִיִּם׃ וְשַׁחֲטוּ 6
הפסח

v. 3. המבינים ק׳ v. 4. והכינו ק׳

הַפֶּסַח וְהִתְקַדְּשׁוּ וְהָכִינוּ לַאֲחֵיכֶם לַעֲשׂוֹת כִּדְבַר־יְהוָה
7 בְּיַד־מֹשֶׁה׃ וַיָּרֶם יֹאשִׁיָּהוּ לִבְנֵי הָעָם צֹאן
כְּבָשִׂים וּבְנֵי־עִזִּים הַכֹּל לַפְּסָחִים לְכָל הַנִּמְצָא לְמִסְפַּר
שְׁלֹשִׁים אֶלֶף וּבָקָר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אֵלֶּה מִרְכוּשׁ
8 הַמֶּלֶךְ׃ וְשָׂרָיו לִנְדָבָה לָעָם לַכֹּהֲנִים
וְלַלְוִיִּם הֵרִימוּ חִלְקִיָּהוּ וּזְכַרְיָהוּ וִיחִיאֵל נְגִידֵי בֵּית
הָאֱלֹהִים לַכֹּהֲנִים נָתְנוּ לַפְּסָחִים אַלְפַּיִם וְשֵׁשׁ מֵאוֹת
9 וּבָקָר שְׁלֹשׁ מֵאוֹת׃ וְכָנַנְיָהוּ וּשְׁמַעְיָהוּ וּנְתַנְאֵל אֶחָיו
וְחַשַּׁבְיָהוּ וְיעִיאֵל וְיוֹזָבָד שָׂרֵי הַלְוִיִּם הֵרִימוּ לַלְוִיִּם
לַפְּסָחִים חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים וּבָקָר חֲמֵשׁ מֵאוֹת׃
י וַתִּכּוֹן הָעֲבוֹדָה וַיַּעַמְדוּ הַכֹּהֲנִים עַל־
11 עָמְדָם וְהַלְוִיִּם עַל־מַחְלְקוֹתָם כְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּשְׁחֲטוּ
12 הַפֶּסַח וַיִּזְרְקוּ הַכֹּהֲנִים מִיָּדָם וְהַלְוִיִּם מַפְשִׁיטִים׃ וַיָּסִירוּ
† juxta classes, הָעֹלָה לִתְתָּם לְמִפְלַגּוֹת לְבֵית־אָבוֹת לִבְנֵי הָעָם
לְהַקְרִיב לַיהוָה כַּכָּתוּב בְּסֵפֶר מֹשֶׁה וְכֵן לַבָּקָר׃
13 וַיִּבַשְּׁלוּ הַפֶּסַח בָּאֵשׁ כַּמִּשְׁפָּט וְהַקָּדָשִׁים בִּשְּׁלוּ בְּפִירוֹת
§ gabatz. 14 וּבְדוּדִים וּבְצֵלָחוֹת וַיָּרִיצוּ לְכָל־בְּנֵי הָעָם׃ וְאַחַר הֵכִינוּ
לָהֶם וְלַכֹּהֲנִים כִּי הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן בְּהַעֲלוֹת הָעוֹלָה
וְהַחֲלָבִים עַד־לָיְלָה וְהַלְוִיִּם הֵכִינוּ לָהֶם וְלַכֹּהֲנִים בְּנֵי
טו אַהֲרֹן׃ וְהַמְשֹׁרְרִים בְּנֵי־אָסָף עַל־מַעֲמָדָם כְּמִצְוַת דָּוִיד
וְאָסָף וְהֵימָן וִידוּתוּן חוֹזֵה הַמֶּלֶךְ וְהַשֹּׁעֲרִים לְשַׁעַר וָשָׁעַר
אֵין לָהֶם לָסוּר מֵעַל עֲבֹדָתָם כִּי־אֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם הֵכִינוּ
16 לָהֶם׃ וַתִּכּוֹן כָּל־עֲבוֹדַת יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא לַעֲשׂוֹת
הַפֶּסַח וְהַעֲלוֹת עֹלוֹת עַל מִזְבַּח יְהוָה כְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ
17 יֹאשִׁיָּהוּ׃ וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָאִים אֶת־הַפֶּסַח בָּעֵת
18 הַהִיא וְאֶת־חַג הַמַּצּוֹת שִׁבְעַת יָמִים׃ וְלֹא־נַעֲשָׂה פֶסַח
כָּמֹהוּ בְּיִשְׂרָאֵל מִימֵי שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא וְכָל־מַלְכֵי
יִשְׂרָאֵל לֹא־עָשׂוּ כַּפֶּסַח אֲשֶׁר־עָשָׂה יֹאשִׁיָּהוּ וְהַכֹּהֲנִים

והלוים

וְהַלְוִיִּם וְכָל־יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָא וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם׃
19 בִּשְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמַלְכוּת יֹאשִׁיָּהוּ
נַעֲשָׂה הַפֶּסַח הַזֶּה׃ אַחֲרֵי כָל־זֹאת אֲשֶׁר הֵכִין יֹאשִׁיָּהוּ כ
אֶת־הַבַּיִת עָלָה נְכוֹ מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְהִלָּחֵם בְּכַרְכְּמִישׁ
עַל־פְּרָת וַיֵּצֵא לִקְרָאתוֹ יֹאשִׁיָּהוּ׃ וַיִּשְׁלַח אֵלָיו 21
מַלְאָכִים׳ לֵאמֹר׳ מַה־לִּי וָלָךְ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא־עָלֶיךָ אַתָּה
הַיּוֹם כִּי אֶל־בֵּית מִלְחַמְתִּי וֵאלֹהִים אָמַר לְבַהֲלֵנִי חֲדַל־
לְךָ מֵאֱלֹהִים אֲשֶׁר־עִמִּי וְאַל־יַשְׁחִיתֶךָ׃ וְלֹא־הֵסֵב 22
יֹאשִׁיָּהוּ פָנָיו מִמֶּנּוּ כִּי לְהִלָּחֵם־בּוֹ הִתְחַפֵּשׂ וְלֹא שָׁמַע
אֶל־דִּבְרֵי נְכוֹ מִפִּי אֱלֹהִים וַיָּבֹא לְהִלָּחֵם בְּבִקְעַת מְגִדּוֹ׃
וַיֹּרוּ הַיֹּרִים לַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לַעֲבָדָיו 23
הַעֲבִירוּנִי כִּי הָחֳלֵיתִי מְאֹד׃ וַיַּעֲבִירֻהוּ עֲבָדָיו מִן־ 24
הַמֶּרְכָּבָה וַיַּרְכִּיבֻהוּ עַל רֶכֶב הַמִּשְׁנֶה אֲשֶׁר־לוֹ
וַיּוֹלִיכֻהוּ יְרוּשָׁלַם וַיָּמָת וַיִּקָּבֵר בְּקִבְרוֹת אֲבֹתָיו וְכָל־
יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם מִתְאַבְּלִים עַל־יֹאשִׁיָּהוּ׃
וַיְקוֹנֵן יִרְמְיָהוּ עַל־יֹאשִׁיָּהוּ וַיֹּאמְרוּ כָל־הַשָּׁרִים׳ כה
וְהַשָּׁרוֹת בְּקִינוֹתֵיהֶם עַל־יֹאשִׁיָּהוּ עַד־הַיּוֹם וַיִּתְּנוּם לְחֹק
עַל־יִשְׂרָאֵל וְהִנָּם כְּתוּבִים עַל־הַקִּינוֹת׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי 26
יֹאשִׁיָּהוּ וַחֲסָדָיו כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת יְהוָה׃ וּדְבָרָיו 27
הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־
יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה׃
וַיִּקְחוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת־יְהוֹאָחָז בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ וַיַּמְלִיכֻהוּ א
תַחַת־אָבִיו בִּירוּשָׁלָם׃ בֶּן־שָׁלוֹשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה יוֹאָחָז 2
בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים מָלַךְ בִּירוּשָׁלָם׃ וַיְסִירֵהוּ מֶלֶךְ־ 3
מִצְרַיִם בִּירוּשָׁלָם וַיַּעֲנֹשׁ אֶת־הָאָרֶץ מֵאָה כִכַּר־כֶּסֶף
וְכִכַּר זָהָב׃ וַיַּמְלֵךְ מֶלֶךְ־מִצְרַיִם אֶת־אֶלְיָקִים אָחִיו עַל־ 4
יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם וַיַּסֵּב אֶת־שְׁמוֹ יְהוֹיָקִים וְאֶת־יוֹאָחָז אָחִיו
לָקַח נְכוֹ וַיְבִיאֵהוּ מִצְרָיְמָה׃ בֶּן־עֶשְׂרִים ה

Tandem bello contra Ægyptios temere suscepto, obit.

CAP. XXXVI. לו

Ioachas succ. quem Rex Ægypti captiuum abduxit, & multam Iudæis imposuit, surrogato fratre Iojakimo,

וְחָמֵשׁ שָׁנָה יְהוֹיָקִים בְּמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ
6 בִּירוּשָׁלִָם וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו: עָלָיו עָלָה
נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל וַיַּאַסְרֵהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם לְהוֹלִיכוֹ
7 בָּבֶלָה: וּמִכְלֵי בֵית יְהוָה הֵבִיא נְבוּכַדְנֶאצַּר לְבָבֶל
8 וַיִּתְּנֵם בְּהֵיכָלוֹ בְּבָבֶל: וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹיָקִים וְתוֹעֲבֹתָיו
אֲשֶׁר־עָשָׂה וְהַנִּמְצָא עָלָיו הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי
יִשְׂרָאֵל וִיהוֹיָכִין בְּנוֹ תַּחְתָּיו:
9 בֶּן־שְׁמוֹנֶה שָׁנִים יְהוֹיָכִין בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשָׁה
חֳדָשִׁים וַעֲשֶׂרֶת יָמִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי
י יְהוָה: וְלִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה שָׁלַח הַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶאצַּר
וַיְבִאֵהוּ בָבֶלָה עִם־כְּלֵי חֶמְדַּת בֵּית־יְהוָה וַיַּמְלֵךְ אֶת־
11 צִדְקִיָּהוּ אָחִיו עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם: בֶּן־
עֶשְׂרִים וְאַחַת שָׁנָה צִדְקִיָּהוּ בְּמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה
12 מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם: וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו לֹא נִכְנַע
13 מִלִּפְנֵי יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא מִפִּי יְהוָה: וְגַם בַּמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶאצַּר
מָרַד אֲשֶׁר הִשְׁבִּיעוֹ בֵּאלֹהִים וַיֶּקֶשׁ אֶת־עָרְפּוֹ וַיְאַמֵּץ
14 אֶת־לְבָבוֹ מִשּׁוּב אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: גַּם כָּל־שָׂרֵי
הַכֹּהֲנִים וְהָעָם הִרְבּוּ לִמְעֹל־מַעַל בְּכֹל תּוֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם
טז וַיְטַמְּאוּ אֶת־בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ בִּירוּשָׁלִָם: וַיִּשְׁלַח
יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם עֲלֵיהֶם בְּיַד־מַלְאָכָיו הַשְׁכֵּם
וְשָׁלוֹחַ כִּי־חָמַל עַל־עַמּוֹ וְעַל־מְעוֹנוֹ: וַיִּהְיוּ מַלְעִבִים
בְּמַלְאֲכֵי הָאֱלֹהִים וּבוֹזִים דְּבָרָיו וּמַתְעֻתְּעִים בִּנְבִיאָיו
17 עַד עֲלוֹת חֲמַת־יְהוָה בְּעַמּוֹ עַד־לְאֵין מַרְפֵּא: וַיַּעַל
עֲלֵיהֶם אֶת־מֶלֶךְ כַּשְׂדִּיִּים וַיַּהֲרֹג בַּחוּרֵיהֶם בַּחֶרֶב בְּבֵית
מִקְדָּשָׁם וְלֹא חָמַל עַל־בָּחוּר וּבְתוּלָה זָקֵן וְיָשִׁישׁ הַכֹּל
18 נָתַן בְּיָדוֹ: וְכֹל כְּלֵי בֵית הָאֱלֹהִים הַגְּדֹלִים
וְהַקְּטַנִּים וְאֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה וְאֹצְרוֹת הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו
19 הַכֹּל הֵבִיא בָבֶל: וַיִּשְׂרְפוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים וַיְנַתְּצוּ אֵת

חומת

hunc R. Babyl. remouit, & filio Iehoiacin fuffecto,

& hoc rurſus remoto Zedekiam conſtituit Regem, qui Deo & Regi Babyl. rebellis, conſpizante populo,

ruinam ſibi, Templo, regno & genti accerſit.

Sed ſperand ſubſpannantes nuncios Dei, & pernentes verba eius, & illudentes in prophetis eius, donec aſcenderet ira Domini in populum eius non curatio rem.

v. 13. קמץ בזק. v. 14. יתיר ו'. v. 17. יתיר י'.

חוֹמַת יְרוּשָׁלִַם וְכָל־אַרְמְנוֹתֶיהָ שָׂרַף בָּאֵשׁ וְכָל־כְּלֵי
מַחֲמַדֶּיהָ לְהַשְׁחִית: וַיֶּגֶל הַשְּׁאֵרִית מִן־הַחֶרֶב אֶל־בָּבֶל כ
וַיִּהְיוּ־לוֹ וּלְבָנָיו לַעֲבָדִים עַד־מְלֹךְ מַלְכוּת פָּרָס:
לְמַלֹּאות דְּבַר־יְהוָה בְּפִי יִרְמְיָהוּ עַד־רָצְתָה הָאָרֶץ אֶת־ 21
שַׁבְּתוֹתֶיהָ כָּל־יְמֵי הַשַּׁמָּה שָׁבָתָה לְמַלֹּאות שִׁבְעִים
שָׁנָה: וּבְשָׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרָס 22
לִכְלוֹת דְּבַר־יְהוָה בְּפִי יִרְמְיָהוּ הֵעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ
כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס וַיַּעֲבֶר־קוֹל בְּכָל־מַלְכוּתוֹ וְגַם־
בְּמִכְתָּב לֵאמֹר: כֹּה־אָמַר כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס כָּל־ 23
מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהוּא־פָקַד
עָלַי לִבְנוֹת־לוֹ בַיִת בִּירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה מִי־בָכֶם
מִכָּל־עַמּוֹ יְהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ וְיֵעָל:

poſt 70. annos Cyrus Iudæos in patriam reuerti permittit.

חזק ונתחזק המחוקק לא יוזק (a) 2. Sam. 10: 12.

סכום הפסוקים של דברי הימים אלף ושש מאות וחמשים וששה · ויראו את הארץ וישמחו לראות סימן · וחציו ועל ארצות המלך עזמות[b] · וסדריו חמשה ועשרים · עד אשר עד כה ברכני ה[c] סימן ·

(a) 1. Sam. 6: 13. (b) 1. Chr. 27: 25. (c) Joſ. 17: 14.

לוח IIII IIII ב ככככ ככככ